

විනය පිටකයෙහි

පළමුවන ග්‍රන්ථය

පාරාජිකපාලි

ලබ්බා භෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආගමනයෙන්
ශ්‍රී ලබ්බා විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රකාශනාලයාධිකාරී

පණ්ඩිත

වේරගොඩ අමරමොලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරණ ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධනය කොට සකස් කරණ ලදී.

ලබ්බාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත යි.

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 1.

THE FIRST BOOK IN THE

VINAYAPITAKA

PĀRĀJĪKA PĀLI

WITH THE SINHALESE TRANSLATION

BY

THE VENERABLE PANDITA

VERAGODA AMARAMOLI THERA

THE LIBRARIAN

OF

Sri Lanka Vidyodaya University
Colombo.

REVISED AND EDITED

BY

THE EDITORIAL BOARD

OF

The Tripitaka Translation Committee

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

B.E. 2503

C.E. 1959

විනය පිටකෙ
පාරාජිකපාලි

විනය පිටකයෙහි
පාරාජිකපාලිය

“තථාගතප්පච්ඡිකා ඛම්මවිනයො ගිඤ්ඤවෙ පිට්ඨො විග්ගචනි
තො පටිච්ඡනනා.” —

“මහණෙනි තථාගතයන් චහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
බර්මය හා විනය විවෘත වූ සේ ම බබල සි. වැසුණේ නො ම බබල සි.’

(අභිතුට්ඨරනිකාය, නිකනිපාත - භරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTANTS

පිටුව

සංස්කාරක නිවේදනය	...	...	...	I
ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය	...	...	...	II
සංඥාපනය	...	...	...	III
සමූහික නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	VII
පාලිභෝගිය- PALI ALPHABET	...	...	...	VIII
පාරාජිකපාලි විසයසූචිය	...	...	...	XI-XVII
පෙළ හා පරිවර්තනය	...	...	...	2-641
පද්‍යානුකූලමණිකාව	....	...	....	642-661
සංඥාම	...	...	...	662-664
ගුණිපත්‍රය	...	...	...	665-667

සංස්කාරකනිවේදනය

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදාය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ප්‍රධානාචාර්යාධිකාරී පණ්ඩිත චේරගොඩ අමරමෝලී නායක සභිකයන් වහන්සේ විසින් පාඨශෝධන සහිතව කරන ලද සිංහල පරිවර්තනයෙන් සුකත වූ මේ පාඨකපාලිය විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වේ. ත්‍රිපිටකපාලිය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා මුද්‍රණය කරවීමෙහි ආසන්න වූ ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලයේ අයැදුම පරිදි උත්වහන්සේ විසින් පාසසිය යුතු පරිශ්‍රමයකින් නිමවන ලද පරිවර්තනය ත්‍රිපිටකපරිවර්තනසංස්කාරකසභාවේ සම්මතය අනුව උන්-වහන්සේන් - පොල්ගහවෙල විද්‍යාචාර්ය පරිවේණාඛිපති භක්‍ෂසල්වතුගොඩ රතනජොති නායක සභිකයන් වහන්සේන් - පාල්මුල්ලේ පුරුණ-රජමහාවිහාරාඛිපති භාල්දමුවන ධම්මරක්ඛිත සභිකයන් වහන්සේන් - මාතර ශ්‍රී සුදර්ශී පරිවේණාඛිපති පණ්ඩිත කඩවැල්දව සිටිනිවාස නායක සභිකයන් වහන්සේන් ඇතුළත් විනයග්‍රන්ථසංශෝධනමණ්ඩලය විසින් ප්‍රථමවාරයෙහි ශුඛ කරන ලදී. නැවත උත්තරිතරසංස්කාරකමණ්ඩලය විසින් එහි ආකූල තැන් නිරතුල කිරීම් ආදියෙන් දෙවැනිවර සකස් කොට එය මුද්‍රණයට සම්මත කරන ලදී.

උත්තරිතර මණ්ඩලයේ සම්මතය අනුව මේ ග්‍රන්ථයේ අතීත කාණ්ඩයේ පටන් නිසාගතියකාණ්ඩය තෙක් සිංහලපරිවර්තනය පාඨශෝධන සහිතව නැවත ලියා සකස් කළ මොල්ලිගොඩ ප්‍රවචනොදය පිරිවෙණේ උප-ප්‍රධානාචාර්ය පණ්ඩිත ලක්ෂ්ම ලංකානායක සභිකයන් වහන්සේ හා ප්‍රවචනොදය පිරිවෙණෙහි උපාචාර්ය පණ්ඩිත ආරභම්පිටිගොඩ සුමනසාර සභිකයන් වහන්සේන් විසින් දැරූ ආයාසය විගෘහයෙන් මෙහි සදහන් කළ යුතු වේ. ඇතැම් ශෝධාපත්‍ර බැලීමෙන් හා පදනුකතමණිකා හා ශුද්ධී පත්‍රය ද සකස් කිරීමෙන් පණ්ඩිත ගලගම ධම්මක සභිකයෝ ද මේ අධිකාරයෙහි සහාය වූහ. මේ ග්‍රන්ථයේ මුද්‍රණය මාස කීපයකින් අවසන් වූයේ සිංහලජාතීය මුද්‍රණලයේ අධිකාරී වූ සමුදෙහි ප්‍රමානවිපත්‍ර සභිකමයේ මහනුන්ගේ උත්සාහයෙනි.

සමුද්‍රැව්වර්තිණයෙන් පසු පැවැති ප්‍රථම විනයසංඝිනිතිය සමග දඬදිව තෙවරක් ද, මහිඤ්ජනගෙන් පසු පැවැති ථූපාරාම විනයසංඝිනිතිය සමග ලක්දිව තෙවරක් දැයි මෙසේ සවරක් ම සංගීත වූ විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වන පාඨකපාලිය හා එහි සිංහලපරිවර්තනය බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ-මාලාවේ ද අභික වශයෙන් ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වේ. ත්‍රිපිටකපාලිය හා සංඝිනිකපාදිය පිළිබඳ විස්තර මීට කලින් මුද්‍රිත වූ ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා අභික 3 දරණ මහාවග්ග-පාලි ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රධානාචාර්යවරුන් දන හැකි වේ.

විනයමහාවිග්ග නමින් ද දන්තා ලද පාඨකපාලිය හා එහි සිංහල-පරිවර්තනය ශාසනසමිතිය සඳහා මෙසේ මුද්‍රණආරයෙන් ප්‍රකාශයට පැමිණවූ ලංකා ආණ්ඩුව හා එහි සංස්කෘතික කටයුතු භාර අංශයේ අධිකාරී මහනුන්-ද, පරිවර්තන - සංශෝධන කාර්යයෙහි යෙදුනු මහතෙරුන් ද බෞද්ධ මහාජන-යාගේ කෘතඥතාපූජික සාමුවාදයට හා අග්‍රගණ්‍ය වූ ධම්මදත්තය පුණ්‍යමහිමයට හිමි වන බව අනුමොදනා වශයෙන් ප්‍රකාශ කරමින.

පරමාහාර වර්ජකයන් සභික.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තනකාරකසභාවෙහි හා
සංස්කාරකමණ්ඩලයෙහි සමපාදක.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තනසංඝඤාකමණ්ඩලය

1. වැලිවිටියේ සොරන නායක සථවිරයන් වහන්සේ (සභාපති),
2. පරවාහාර වජීරඤ්ඤ නායක සථවිරයන් වහන්සේ (සමපාදක),
3. කෙසෙල්වතුගොඩ රතනජෝති නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
4. බ්‍රහ්මගොඩ ආනන්දමේත්‍රෙය නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
5. හාල්දඹුවන ධම්මරක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ,
6. අම්බලම්ගොඩ ධම්මකුසල සථවිරයන් වහන්සේ,
7. කඩවාද්දුව සිරිතිවාස නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
8. පලන්තොරුවේ විමලධම්ම නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
9. දෙහිගස්පේ පඤ්ඤාසාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
10. චේරගොඩ අමරමොලී නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
11. පරවාහාර පඤ්ඤානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
12. ගලගම සරණංකර සථවිරයන් වහන්සේ,
13. හැගොඩ ධම්මන්ද නායක සථවිරයන් වහන්සේ.
14. කඩුකුරුන්දේ දෙවානන්ද නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
15. ලබුගම ලඞ්ඝානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
16. කෝදුගොඩ ඤාණාලෝක සථවිරයන් වහන්සේ,
17. අකුරැටියේ අමරවංස නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
18. මිරිස්සේ ගුණසිරි සථවිරයන් වහන්සේ,
19. කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ,
20. වතුහෙදර අමරසිහ සථවිරයන් වහන්සේ,
21. ඉදුරුවේ උතතරානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
22. මහිඟේ පඤ්ඤාසිහ මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ,
23. කොස්ගොඩ ධම්මවංස සථවිරයන් වහන්සේ,
24. තලල්ලේ ධම්මානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

උතතපිනරසංඝඤාකමණ්ඩලය

1. පණ්ඩිත වැලිවිටියේ සොරන නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
2. ආවායඝී පරවාහාර වජීරඤ්ඤ නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
3. බ්‍රහ්මගොඩ ආනන්දමේත්‍රෙය නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
4. පණ්ඩිත ලබුගම ලඞ්ඝානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
5. පණ්ඩිත කෝදුගොඩ ඤාණාලෝක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

විනයපිටකය:

ශ්‍රී සුගත තථාගත සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් තමන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පැවිදි වූවන්ගෙන් සකස් වූ හික්කු හික්කුණී උභතො-සඛ්ඤාගේ කායවාක්සංවරසංවිධානය හා සඛ්ඤසුට්ඨිතා ඵාසුචිභාරතාදි ආනිසංස පිණිස ද, සද්ධම්මසට්ඨිකිය හා විනයානුග්‍රහය සදහා ද පණවා වදාළ පන්සියඅටතිසක් පමණ වූ ශික්ෂාසමූහය ආතුළත් විනයපිටකය ධර්ම (පාලි) අථ දෙශනා ප්‍රතිවේධ යන සතරින් ම ගැඹුරු ය. ත්‍රිපිටකය විභාග කළ අථිකථාවායවීරයෝ ආඥ ව්‍යවහාර පරමාජී යන ත්‍රිවිධ බුද්ධදෙශනා අතුරෙහි ආඥවිධාන බහුල කොට ඇති හෙයින් විනයපිටකය ආණාදෙසනා යයි ද, යථාපරාධ යථානුලෝම යථාධර්ම යන ත්‍රිවිධ අනුශාසනා අතුරෙහි අපරාධ (අධ්‍යාපාර) දෙමයන්ට අනුරූප වන පරිදි වදාළ ශාසන ඇති හෙයින් යථාපරාධශාසන යයි ද, සංවර - අසංවර දිට්ඨිවිනිවේශන තාමරූප පරිවේෂද යන ත්‍රිවිධ ධර්මකථා අතුරෙහි කායවාක්සංවරාදි කුදු මහත් සංවර පිළිබඳ කථා හෙයින් සංවරසංවරකථා යයි ද කිහු.

ශීල සමාධි ප්‍රඥ යන ත්‍රිවිධ කල්‍යාණයෙන් යුත් තථාගත ශාසනයෙහි ආදිකල්‍යාණ වූ ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරාදි අභිශීලශික්ෂාව විශේෂයෙන් සංගාතිත වූයේ විනයපිටකයෙහි ය. කෙලෙසප්‍රභාණ ක්‍රම වශයෙන් ව්‍යතික්‍රම පරිසුද්ධාන අනුශය වශයෙන් පවත්නා කෙලෙසයන් අතුරෙන් කායවාක්සංවර ව්‍යතික්‍රමයෙන් (සීමාව ඉක්මවීමෙන්) ඇති වන කෙලෙසයන්ට ශීලය ප්‍රතිපක්ෂ බැවින් ව්‍යතික්‍රම සංකෙලය ප්‍රභාණය ද තදබල වශයෙන් දුශචරිතසංකෙලය ප්‍රභාණය ද මෙහි දැක්වේ.

මෙහි ඇතුළත් ශික්ෂාපදයන්ගේ ප්‍රඥපති, අනුප්‍රඥපති, ආපනති, අනාපනති, නිකද්ධාපනති, ආපනති ජාති වගී සකකාදි විභාග පිළිබඳ ක්‍රම විසින් විවිධනය - විසෙසනය ඇති බැවින් විනය නම් වේ. කෙල විනය ප්‍රතිපත්තයන් කායවාක්සංයමයෙහි නික්මවා අවිප්‍රතිසාර ප්‍රාමොද්ධි විනය ගුණ ඵලවා පිළිවෙළින් මාගීකුශලධර්මයන්ට උපනීශ්‍රය වෙමින් අනුපාදපරිනිබ්බාණය වෙත පමුණුවන හෙයින් ද විනය නම් වේ.

මෙසෙයින් සංවරවිනය වශයෙන් වදාළ ජිනය ශාසනමාගීබුහුවයවීයෙහි ආදිය බැවින් ද ශාසනාවචරයන්ගේ තදනුකූලප්‍රතිපත්ති පවත්නා තෙක් ම ශාසනසට්ඨිකිය වන බැවින් ද ධර්මවිනය වශයෙන් දර්විධ වූ ශාසනාශාසනය මනානාරසඛකලනයෙන් තොර කොට සංසාපනය කරණු සදහා ප්‍රථම සඛිනිතිය පැවැත්වූ මහරහතුන් වහන්සේ විසින් විනය ම ප්‍රථමයෙන් සඛිතායනා කොට “භාජනය, පය්‍යාපන්පාලිය, ග්‍රන්ථය” යන අථයන්හි ව්‍යවහාන වූ “පිටක” ශබ්දය සමග යොදා විනයපිටක නාමයෙන් සමමත කරණ ලදී.

මෙහි සඛිනිතිකථා, ග්‍රන්ථවිභාග, ආවායවීමන ආදිය පිළිබඳ විස්තර මහාවග්ගපාලිය පිණිස ලියන ලද ප්‍රස්තාවනාවෙන් දත යුතු.

පාඨකපාලය:

විනයෙහි එන ශික්ෂාපදසමූහය ප්‍රධාන වශයෙන් පාලි නම් වේ. එය මාතිකා, උභතොවිභඛන, උභතොබ්බක යයි තෙවැදූරුම් වෙයි. එහි මාතිකා නම් භික්ෂු භික්ෂුණීන් සඳහා පැණවූ ශික්ෂාපද සූත්‍ර පාඨයෝ ය. එය බුද්ධකාලයෙහි ම පාමොක් උදෙසීම වශයෙන් සංගාභිත ව පානිමොක්ක, මාතිකා, උභය මාතිකා නමින් පැවැත්තේ ය.

ආදිබ්‍රහ්මවරියකසීලයට අයත් ඒ ශික්ෂාපද නිදන වස්තු පුද්ගල පද-භාජනීය වශයෙන් පාමොක් උදෙසන නියායෙන් ම භික්ෂුවිභඛන භික්ෂුණී-විභඛන වශයෙන් සංවිධිත විය. යළි එදෙක එක් කොට උභතොවිභඛන යයි ව්‍යවහාර විය. පබ්බරු උපසම්පද උපොසථ වස්සුපනාසිකාදිය හා වන්-පිළිවෙත් සංඝස්කම්මාදිය පිළිබඳ අනුඤ්ඤාන වසයෙන් පැණවූ ආභිසම්මාරික ශික්ෂාපද නිදනකථාදිය සමග බ්‍රහ්මකා නාමයෙන් සංවිධිත විය.

ග්‍රන්ථවිභාගයෙහි මහණ මෙහෙණන් සඳහා පාමොක් වසයෙන් පැණවූ සියලු ශික්ෂාපද පාඨකපාල, පාචිනනියපාලි දෙකේ ඇතුළත් කරණ ලදී. බ්‍රහ්මකා පාලිය මහාවග්ගපාලි, චූළවග්ගපාලි දෙකේ අන්තර්ගත විය. මේ ග්‍රන්ථ සතරෙහි ඇතුළත් ප්‍රඥාන අනුඤ්ඤාන ශික්ෂාපද හා පදභාජනීයාදිය පිළිබඳ නානා නයින් නිපුණ සාරාංශ කථනය පටිච්චාරපාලියෙහි නිර්දේශ කරණ ලදී.

මෙසෙයින් විභක්ත ව පෙරපරපරාවෙහි පැවැති විනයපාලියෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වූ පාඨකපාලියෙහි භික්ෂුන් සඳහා පණවන ලද ශික්ෂාධම් දෙසිය සත්විස්සෙන් සතරපරිඡ්ඡේද, තෙළෙස් සහවෙසෙස්, දෙ අනියන, තිස් නිසාගි-පවිති ය යි කාණ්ඩ සතරකට බෙදූ ශික්ෂාපද එකුත්පණසෙක් නිදන පුද්ගල වස්තු පදභාජනීය විනිතවස්තු සහිත ව දැක්වෙන්නේ ය. මෙයින් පාඨක සිකාපද ප්‍රධාන කොට ගෙන ග්‍රන්ථය ද පාඨකපාලි යයි නම් කරණ ලදී.

එහි ශික්ෂාපදයෝ බුද්ධභාෂිත වෙති. නිදන කථාදිය හා ගාථා උපාලි මහරහතුන් වහන්සේ විසින් නිර්දේශිත ය. විනිතවස්තු බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් ම ඒ ඒ ශික්ෂාපද පිළිබඳ ඇවැත් වන තො වන පරිදි නිශ්චය කොට වදල සැටි ඇතුළත් කොට සංවිධිතකාරක මහරහතුන් විසින් විනයධරයන්ට ආදර්ශී වශයෙන් දක්වන ලද බුද්ධකාලීන කථාවස්තු වෙති. ග්‍රන්ථාරම්භයෙහි එන වෙරඤ්ඤාසංකල්පයෙහි දැක්වෙන්නේ අග්‍රප්‍රභක ශාරීපුත්‍ර මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ශාසනසම්පිතිය සඳහා භික්ෂුන්ට පාමොක් උදෙසීම හා ශික්ෂා පැණවීම පිණිස බුදුරජානන් වහන්සේට ආයාචනා කිරීමේ ප්‍රවාතනි ය යි. විනයෙහි බාහිරනිදනය වසයෙන් දැක්වෙන මේ ආයාචනය සියලු ම විනයප්‍රඥපත්ති පිළිබඳ මුළු නිදනය යි.

විනයශික්ෂා පැණවීම:

බුදුරජානන් වහන්සේ වෙරඤ්ඤාවෙහි විසූ වස බුද්ධත්වයෙන් දෙළොස්වන වස ය. එකල භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි ශාසනානුලෝම නොවූ කිසිදු පැවැත්මක් අර්බුදයක් නොවූයේ ම ය. නථාගත බුදුවරු ලෙඩක් නැති කල බෙහෙත් නොකියන වෙදුන් මෙන් කරුණක් නැති කල ශික්ෂා නො පණවති

එබැවින් “නථාගනයෝ ම ශික්ෂා පාණ්ඩිමට කල් දැනිති. එතෙක් ඉවසවු”යි සැරියුත් තෙරණුවන්ට වදා දුන් හවුරුදු අටක් ගිය තැන, බුද්ධත්වයෙන් විසිවස් වූ කල, පළමුපරිජිකිකපදය පාණ්ඩු සේක. මෙයට වසඟු වූයේ එකල උපසම්පදාවෙන් අටවස් ඇති ශ්‍රද්ධාශීල සම්පන්න වූ සුද්දිනන තෙරණුවන් මවුපියන්ගේ බලවත් ආයාචනයෙන් සන්තාන (කුලවංශ) ප්‍රවාතනීය පිණිස බිජයක් (-පුතකු) ඇති කිරීම සඳහා පෙරලුව සමග මෙවුන්දම් සෙවීම යි.

සමෛධියෙන් විසිවසක් වන තෙක් නිමිල ව පැවැති සඵලයාසනයෙහි ප්‍රථම වරට සුද්දිනන විසින් ඇති කළ, දෙවියන් සහිත බෞද්ධලෝකයාගේ සංවේගයට හෙතු වූ, මේ අර්බුදය මුල් කරැණු කොට ගෙන නථාගනයන් වහන්සේ විසින් “යො පන භික්ඛු මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවෙය්‍ය, පාරුජිකො භොති අසංවාසො”යි මෙමුච්ඡාරිකිය සඳහා භික්ෂුවන්ට මේ ශික්ෂාපදය පාණ්ඩු සේක. මෙය විනයෙහි ප්‍රථම ගරු ශික්ෂාප්‍රඥප්තිය යි.

“උපසපන් විමෙන් භික්ෂුභාවයට පැමිණි යම් මහණෙක් මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් හෙතෙම පාරුජික (භික්ෂුභාවයෙන් සම්පූර්ණයෙන් වූවකු වන හෙයින් පැරදුනේ) වෙයි. සෙසු භික්ෂුන් හා සමානවාස නැත්තේ (එයට සුදුසු නොවූයේ) වේ” යයි නථාගනයන් වහන්සේ මූලප්‍රඥප්ති වශයෙන් මෙසේ පාණ්ඩු මෙමුච්ඡාරිකාශික්ෂාපදය මෙමුච්ඡාරිකාදයෙහි ඇලුනු අසංයමිත්ට කිසිදු අවකාශයක් නො තබා පැමිණි වසඟු අනුව අනුප්‍රඥප්ති දෙකකින් (නැවත දෙවරක් පාණ්ඩුමෙන්) දැඩි කොට වදාළහ.

මෙසෙයින් දැඩිකෘත වූ සම්පූර්ණ ශික්ෂාපදය පිළිබඳ පදවිභාගයෙහි දැක්වෙන ක්‍රම වශයෙන් මේ ශික්ෂාපදව්‍යතික්‍රමයෙන් පරිජ්ඣාවැඩවන ආකාරයෝ සතළොස් දහස් දෙසිය අසූවක් පමණ වෙති. එහි විස්තර අභිකම්පානුසාරයෙන් විමසා දත යුතු.

මෙවුන්දම් පරිජය මෙන් ම මහණහු භික්ෂුභාවයෙන් හෙළා ලන අදහනා-දනය, මනුස්සවිග්ගහය (මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කිරීම), උත්තරි-මනුස්සධම්ම (තොලන් ධ්‍යානමානී ආදි ආයතීධම්ම ලත් සේ හඟවා) ආරෝචනය කිරීම යන කරැණු විෂය කොට පාණ්ඩු ශික්ෂාපද සමග “නත්‍රිමෙ වත්තාරො පාරුජිකා ධම්මා උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති”යි පාමොක්ති එන සෙයින් ම පාරුජිකාශික්ෂාපද හා සෙසු සඛිඤ්ඤාදි ශික්ෂාපද ද පිළිවෙළින් තබා විභාග කරණ හෙයින් පාරුජිකපාලිය සුභනම්මසංග නමින් ද දන්තා ලදී.

සංඝාරණය හා පරිවර්තනය :

බුද්ධත්වයෙන් නිවන්තෙන් ලබන රජය මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලබ්භා බෞද්ධාමණිකලය විසින් විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වූ පාරුජිකපාලිය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා අප වෙත පවරණ ලදී.

ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරණ ලද නිදේශ අනුව මෙහි විරුගත ලිපි දෙමයන්ගෙන් දූෂට වූ තැන් ද ගිලිහී ගිය පදපාඨයන් ද අසථානපතිත වාක්‍යප්‍රදේශ හා පෙය්‍යාලමුඛ ද ලක්දිව පැරැණි පුස්තකොල පොත් කිහිපයක් ද සිංහල බුරුම සියම් රෝමන් අකුරෙන් මුද්‍රිත පොත් ද සසඳා බලා එහි ද නැති තැන් සංස්කාරකතෙත්‍යන් සමග සාකච්ඡා කොට පාල්‍යථිකපානුසාරයෙන් ගළපා පාලිය සකස් කිරීම ද එයට සිංහල ව්‍යාඛ්‍යාන කිරීම ද යථාගතියෙන් සිදු කළමහ.

මෙහි පාලිසංස්කරණය හා සිංහල පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් ත්‍රිපිටක-පරිවර්තන සංස්කාරකසභාවේ උත්තරිතරමණබලයෙන් ලත් විශේෂ අනුග්‍රහය ද, මේ සංඥාපනය සකස් කිරීමට සංස්කාරකමණබලයේ සමපාදක ස්වාමීන්වරුන් වහන්සේගෙන් ලද උපකාරය ද කෘතඥතාපුළුඬු ව සිහිපත් කරමිනි.

අතිරේකය :

මේ ග්‍රන්ථය නියවනුවන්ට ඇතැම් ශික්ෂාපද පිළිබඳ විස්තරයෙහි අසහ්‍ය කළා සේ හැඟෙන තැන් ද දක්නට ලැබේ. එබඳු තැන්හි ප්‍රතිකූලමතස්කාරය ද ශ්‍රමණසංඥා ද හිරිඔනප් ද එළවා ගෙන සම්බුදුරජානන් වහන්සේගේ මහාකාරුණික ගුණය සිහි කෙරෙමින් උන්වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ම කියවිය යුතු. තවද, “කාමරුගයෙන් රක්ත වූවෝ අපිය නො දනිති. ධර්මය නො දනිති. රුගයට වසඟ වූ කල වන්නේ මහඅඳුරෙක් ම ය” යන ආදී දේශනාවන් සිහිපත් කෙරෙමින් “රුගාදි කෙලශයෝ තම් බොහෝ ආදිතව ඇත්තෝ ය. ඔවුන්ගෙන් කලිමට වූ කල උදර පුරාමයෝ ද ප්‍රකෘති සිහින් සිහිය නොහැකි තරම් වූ නිහිත ක්‍රියාවන්හි යෙදෙති”යි දක්වන්නාක් මෙන් මහාකාරුණික වූ ශාස්ත්‍රානන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් ම ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස ම එබඳු කරුණු ද නො සහවා යථාථය ම වදාළ-සේකැ යි සිහිය යුතු.

මෛත්‍රීයසෙවනොපාය වශයෙන් එකල මිනිසුන් අතර පැවැති අසහ්‍ය පැවතුම් එලෙසින් හෝ එයට වැඩියෙන් හෝ අදත් ලොව ඇත. ඒ හිත වූ පැවතුම් කෙරෙහි කලකිරීමෙන් සංයතභාවයෙන් හා බ්‍රහ්මවදියෙන් උදරකයට පැමිණෙනු කැමැතියන්ට මේ විනයග්‍රන්ථය විශිෂ්ට වූ අනුශාසන-යෙක් ම ය. මෙය සාමාන්‍යයෙන් මානවධර්මය හා ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ ඉතිහාස-යෙකි. බුද්ධිකාලින ඉන්ද්‍රියාවේ පැවැති නානාකුලවාරිත්‍රානුගත ජනසමාජයෙහි තත්ත්වය පිළිබිඹු වූ ආදර්ශයෙකි.

මෙසේ ගෙන සලකත් ම මේ ග්‍රන්ථය සද්වාර සද්ධර්මමාගීයෙන් ලෝකික ඥානාභිවෘද්ධියට කැමැතියන්ගේ අත් පොත ද සම්මිසංසාරදුඃඛනිඃසරණය සදහා පිළිපත්තවුන්ගේ විමුක්තිමාගීය ද වන්නේ ය. එහෙයින් නුවණැත්තෝ මේ ග්‍රන්ථය ශාස්ත්‍රාගෞරවයෙන් හා ධර්මගෞරවයෙන් යෙදී උද්‍යුගණ ධාරණ විමර්ශනාදීන් පරිශීලනය කොට තදනුකූල පිළිවෙතින් මෙලොවහි ද ජනමානතරයෙහි ද සුඛභාගි ව කෙලශදහනිථිපණයෙන් පරමශාන්තිය පසක් කෙරෙත්වා.

චේරගොඩ අමරමොලි සඨවිර.

2503 පොසොන් පුර පසළොස්වක් දින,
1959 විඤ්ඤය විශ්වවිද්‍යාලයයේ දී ය

සමූහනිරූපණං

ABBREVIATIONS

සි. 1.	—	‘පැළ්මඩුල්ල’ මහාවිහාර-සිහල තාලපණ්ණ පොත්තකං
සි. 2.	—	‘කඩවැද්දුව’ පුරාණවිහාර-තාලපණ්ණ පොත්තකං
මජ්ඣ.	—	මජ්ඣිමනිකාය-පොත්තකං
සංය.	—	සංයමකනිර-පොත්තකං
සිඛු.	—	සිහලකනිර-මුද්දිතපොත්තකං
PTS.	—	Pali Text Society-Parāṇika Pāli

THE PĀLI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS

ආ ආ̄ ඉ ඉ̄ ඊ ඊ̄ උ උ̄ ඌ ඌ̄ ඍ ඍ̄

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඣṇa
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa
ටta	ඨtha	ඳda	ඬdha	ණṇa
තta	ථtha	දda	ධdha	නna
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa
හha	ළla	ආam		
කka	කkā	කිki	කීkī	කුku
ඛkha	ඛkhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu
ගga	=	=	=	=
ඝgha	=	=	=	=
ඣṇa	=	=	=	=
ඤṇa	=	=	=	=
ණṇa	=	=	=	=
නna	=	=	=	=
මma	=	=	=	=
යya	=	=	=	=
රra	=	=	=	=
ලla	=	=	=	=
වva	=	=	=	=
සsa	=	=	=	=
හha	=	=	=	=
ළla	=	=	=	=
ආam	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කකka	කඤṇka	කිතva	කිත්තva	කිම්පha
කඛkha	කඡcha	කුදda	කුද්දa	කුම්බha
කසkya	කඤṇca	කුධ, කුධ්දha	කුධ්ධha	කුම්බbha
කිkri	ඡ, කඡṇcha	දdra	ද්දra	මම්මha
කිkva	ඡ, කඡṇja	ච, ච්ඨdva	ච්ඨdha	මම්මbha
කිkhyā	කඤṇjha	ධධdha	ධ්ධdha	යය, යයyya
කිkhyā	ච්ඨta	නනnta	නනnta	යයyha
ගගga	ධ්ධ, ධ්ධttha	නනnta	නනnta	ලලla
ගඝgha	ඬඬdha	නනnta	නනnta	ලලlya
ගුgra, ඬඬnka	ඬඬddha	නනndha	නනndha	ලලlha
ඬඬnkha	නනnta	නනnna, නනnha	නනnna, නනnha	වවwha
ඬඬnga	නනnta	පපppa	පපppa	සසssa
ඬඬngaha	නනnta	පපppha	පපppha	සසsma
චචcca	නන, ඬඬnda	බබbba	බබbba	සසswa
චචccha	නනnta	බබbbha	බබbbha	හහhma
චචjja	නනnta	බ්බra	බ්බra	හහhva
චචjjha	නනnta	මමmpa	මමmpa	ලලlha

ආ ආ̄ ඉ ඉ̄ ඊ ඊ̄ උ උ̄ ඌ ඌ̄ ඍ ඍ̄

පාරාජිකපාළි - විසයසූචි

විසයා:

1. වෙරඤ්ජකණ්ඩො

වෙරඤ්ජභාණ්ඩොරො	...	...	...	2 - 26
නිදනං	...	...	...	2
බුද්ධිගුණකථා	...	...	...	2
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණකථා	...	...	...	4
කෘතකථා	...	...	...	10
පුබ්බෙතිවාසානුස්සතිඤ්ණං	...	...	...	10
චුතුපපාතඤ්ණං	...	...	...	12
ආසවකයඤ්ණං	...	...	...	12
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණස්ස සරණගමනං	...	...	...	14
වෙරඤ්ජායං වස්සාවාසාධිවාසනං	...	...	...	14
වෙරඤ්ජායං දුබ්භිකතිකථා	...	...	...	14
මහාමොග්ගලොභස්ස සිහනාදකථා	...	...	...	16
සාරිපුත්තස්ස සිකිංචපඤ්ඤානිශාචනං	...	...	...	16
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණස්ස ධම්මදෙසනා	...	...	...	24
භගවතො ජතපදවාරිකා	...	...	...	26

2. පාරාජිකකණ්ඩො

පඨමපාඨජිකං	...	...	...	28 - 94
සුදින්නභාණ්ඩොරො	...	...	...	28 - 48
සුදින්නස්ස පබ්බජ්ජාකථා	...	...	...	28
සුදින්නස්ස සකපිභූතිවෙසනුපසඛිකමනං	...	...	...	36
මාතෘපිභූතනං ඛිජ්කයාවනං	...	...	...	38
සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකාය මෙට්ඨනඛමමාහිවිඤ්ඤාපනං	...	...	...	42
සභායකභික්ඛුහි භගවතො ආරොවනං	...	...	...	42
භගවතා සිකිංචපදපඤ්ඤාපනං	...	...	...	44
මූලපඤ්ඤානි	...	...	...	48

සුදින්නභාණ්ඩොරො නිවසිතො.

මකකට්ඨවස්ථු - අඤ්ඤාතර භික්ඛුස්ස මකකට්ඨා මෙට්ඨනපතිසෙවනං	...	...	...	50
දුතියපඤ්ඤානි	...	...	...	54
සත්තභාණ්ඩොරො	...	...	...	54 - 80
චජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං මෙට්ඨනපතිසෙවනං	...	...	...	54
තතියපඤ්ඤානි	...	...	...	56
පදහාජනියං	...	...	...	56 - 80

සත්තභාණ්ඩොරො නිවසිතො.

විනිතවස්ථු	...	...	...	80 - 94
------------	-----	-----	-----	---------

පඨමපාඨජිකං සමන්තං.

දුතියපාඨජිකං	...	...	...	94 - 150
ධනියස්ස කුම්බකාරපුත්තස්ස කුට්ඨකරණකථා	...	...	...	94
රාජහණ්ඩාවහරණකථා	...	...	...	96
සිකිංචපද (මූල) පඤ්ඤානි	...	...	...	102

ජබ්බගඩියභික්ඛුනං රජකභණ්ඩාවහරණකථා	...	...	102
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	104
පදභාජනියං	...	...	104
නයමාතිකා	...	...	106
විනිතවච්ඡු	...	...	126 - 150

දුතියපාරාජිකං සමන්තං.

තනිය පාඨජිකං	...	...	162 - 192
භගවතො වෙසාලිභික්ඛුනං අසුභකථා	...	...	152
වෙසාලිභික්ඛුනං ජිවිතවොරොපනකථා	...	...	152
ආනාපානසතිසමාධිකථා	...	...	156
තනියපාරාජිකසිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	158
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	158
පදභාජනියං	...	...	160
නයමාතිකා	...	...	164
විනිතවච්ඡු	...	...	174 - 192

තනියපාරාජිකං සමන්තං.

චතුස්සපාරාජිකං	...	...	192 - 254
වග්ගමුද්ගනිරියභික්ඛුනං උතතරිමනුස්සබ්බසමුද්වරණං	...	...	192
චතුස්සපාරාජිකසිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	198
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	200
පදභාජනියං	...	...	200
නයමාතිකා - සුද්ධිකවාරො	...	...	204 - 224
චතතුට්ඨස්සාරකස්ස චික්ඛාපෙය්‍යාලං - චතතුකාමවාරකථා	...	...	226 - 230
පච්චයපට්ඨසංයුතචාරකථා	...	...	230 - 234
විනිතවච්ඡු	...	...	236 - 254

චතුස්සපාරාජිකං සමන්තං.

3. සරිසාදිසෙසකණ්ණො

1. සුඤ්ඤානවිසමිසිකඛාපදං	...	...	256 - 292
සෙය්‍යසකච්ඡු	...	...	256
සුඤ්ඤානවිසමිසිකඛාපද (පස්ම) පඤ්ඤානති	...	...	260
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	260
පදභාජනියං	...	...	260 - 282
විනිතවච්ඡු	...	...	282 - 292

සුඤ්ඤානවිසමිසිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

2. කායසංසග්ගසිකඛාපදං	...	...	292 - 318
උදසිවච්ඡු	...	...	292
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	294
පදභාජනියං	...	...	294 - 314
විනිතවච්ඡු	...	...	316 - 318

කායසංසග්ග සිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

3. දුටුලලවාමාසිකතාපදං	...	...	320 - 328
උදයවනු	...	...	320
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	320
පදහාජනියං	...	...	322 - 326
විනිතවනු	...	...	326 - 328

දුටුලලවාමාසිකතාපදං නිවේනං.

4. අනනකාමපාටිවජියාසිකතාපදං	...	...	330 - 338
උදයවනු	...	...	330
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	332
පදහාජනියං	...	...	332 - 336
විනිතවනු	...	...	336 - 338

අනනකාමපාටිවජියාසිකතාපදං නිවේනං.

5. සඤ්චරිතනසිකතාපදං	...	...	338 - 374
උදයවනු	...	...	332
සිකතාපද (මුල) පඤ්ඤානති	...	...	348
උදයසියං තසිබණ්ඩකසඤ්චරිතනසමාපජ්ජනං	...	...	344
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	344
පදහාජනියං	...	...	346 - 372
විනිතවනු	...	...	372 - 374

සඤ්චරිතනසිකතාපදං නිවේනං.

6. කුටිකාරසිකතාපදං	...	...	374 - 404
ආලවකභිකුක්කං කුටිකාරණවනු	...	...	374
මණ්ඩකණ්ඩකාගරජකථා	...	...	378
හිමවනවාසිආඤ්ඤාතරහිකුක්කං කථා	...	...	380
රට්ඨපාලකථා	...	...	382
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	382
පදහාජනියං	...	...	382 - 404

කුටිකාරසිකතාපදං නිවේනං.

7. විහාරකාරසිකතාපදං	...	...	404 - 414
ජනනස්ස වනු	...	...	404
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	406
පදහාජනියං	...	...	406 - 414

විහාරකාරසිකතාපදං නිවේනං.

8. පඨමදුට්ඨපදසසිකතාපදං	...	...	416 - 434
දබ්බමලලපුත්තස්ස සෙනාසනපඤ්ඤාපනකථා	...	...	416
මෙත්තියභූමිමජ්ජකභිකුක්කං වනු	...	...	420
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	424
පදහාජනියං	...	...	424 - 434

පඨමදුට්ඨපදසසිකතාපදං නිවේනං.

9. දුතියදුටුපදසසිකඛාපදං	...	...	...	434 - 446
මෙතනියභුවමජකතිකුතං වඤ්ඤා	...	...	...	434
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	436
පදභාජනියං	...	...	...	436 - 446

දුතියදුටුපදසසිකඛාපදං නිවේනං.

10. පඤ්ඤාසංගතදසිකඛාපදං	...	...	...	448 - 454
දෙවදනනසං පඤ්ඤාවඤ්ඤා	...	...	...	448
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	452
පදභාජනියං	...	...	...	452 - 454

පඤ්ඤාසංගතදසිකඛාපදං නිවේනං.

11. දුතියසංගතදසිකඛාපදං	...	...	...	456 - 460
දෙවදනනවඤ්ඤා	...	...	...	456
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	456
පදභාජනියං	...	...	...	456 - 460

දුතියසංගතදසිකඛාපදං නිවේනං.

12. දුඛබවසිකඛාපදං	...	...	...	462 - 466
ජනනසං අනාවාරවඤ්ඤා	...	...	...	462
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	462
පදභාජනියං	...	...	...	462 - 466

දුඛබවසිකඛාපදං නිවේනං.

13. කුලදුඛසිකඛාපදං	...	...	...	466 - 482
අසංජාතඛබ්බසංගතං අනාවාරවඤ්ඤා	...	...	...	466
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	476
පදභාජනියං	...	...	...	478 - 482

කුලදුඛසිකඛාපදං නිවේනං.

තෙරසංගතං නිවේනං.

සංඝාදිසංගතකොණ්ඩා නිවේනං.

4. අනියතකොණ්ඩා

1. පඤ්ඤානියතසිකඛාපදං	...	...	...	484 - 490
උද්ධමවඤ්ඤා	...	...	...	484
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	486
පදභාජනියං	...	...	...	486 - 490

පඤ්ඤානියතසිකඛාපදං නිවේනං.

2. දුතියඅනියතසිකඛාපදං	...	...	...	490 - 496
උද්ධමවඤ්ඤා	...	...	...	490
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	492
පදභාජනියං	...	...	...	492 - 496

දුතියඅනියතසිකඛාපදං නිවේනං.

5. නිසංගතියකණ්ඩා

1. චිවරවග්ගො

1. පඨමකසීනසිකඛාපදං	...	...	498 - 502
ඡබ්බගතියවච්ඡා	...	...	498
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤාතති	...	...	498
ආතඤ්ඤා අතිරේකචිවරවච්ඡා	...	...	498
දුතියපඤ්ඤාතති	...	...	500
පදභාජනීයං	...	...	500 - 502

පඨමකසීනසිකඛාපදං නිවේශිතං.

2. දුතියකසීනසිකඛාපදං	...	...	502 - 510
භික්ඛුනං සන්තරුත්තරේන ජනපදවාටිකාවච්ඡා	...	...	502
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤාතති	...	...	504
දුතියපඤ්ඤාතති	...	...	504
පදභාජනීයං	...	...	504 - 510

දුතියකසීනසිකඛාපදං නිවේශිතං.

3. තතියකසීනසිකඛාපදං	...	...	512 - 516
අඤ්ඤාතර භික්ඛුස්ස අකාල චිවරවච්ඡා	...	...	512
සිකඛාපදපඤ්ඤාතති	...	...	512
පදභාජනීයං	...	...	512 - 516

තතියකසීනසිකඛාපදං නිවේශිතං.

4. පුරුණචිවර සිකඛාපදං	...	...	516 - 520
උද්ගස්ස පුරුණදුතිසිකාවච්ඡා	...	...	516
සිකඛාපදපඤ්ඤාතති	...	...	518
පදභාජනීයං	...	...	518 - 520

පුරුණචිවරසිකඛාපදං නිවේශිතං.

5. චිවරපටිග්ගහණ සිකඛාපදං	...	...	522 - 526
උද්ගස්ස උපපලවණ්ණා භික්ඛුනියා චිවරපටිග්ගහණවච්ඡා	...	...	522
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤාතති	...	...	524
පාරිච්චකචිවර අපපටිග්ගහණවච්ඡා	...	...	524
දුතියපඤ්ඤාතති	...	...	524
පදභාජනීයං	...	...	524 - 526

චිවරපටිග්ගහණසිකඛාපදං නිවේශිතං.

6. අඤ්ඤාතකච්ඤ්ඤාතතිසිකඛාපදං	...	...	526 - 532
උපතඤ්ච්ඡා	...	...	526
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤාතති	...	...	528
නග්ගභික්ඛුනං වච්ඡා	...	...	528
දුතියපඤ්ඤාතති	...	...	530
පදභාජනීයං	...	...	530 - 532

අඤ්ඤාතකච්ඤ්ඤාතතිසිකඛාපදං නිවේශිතං.

7. නතුනගිසිකතාපදං	...	...	...	532 - 534
බහුවිවරවිකපනවනු	...	...	...	532
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	534
පදභාජනියං	...	...	...	534

නතුනගිසිකතාපදං නිවේශිතං.

8. පඨමඋපකතමසිකතාපදං	...	...	...	536 - 540
උපතඤ්ඤා විවරවිකපනාපජ්ජනවනු	...	...	...	536
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	536
පදභාජනියං	...	...	...	538 - 540

පඨමඋපකතමසිකතාපදං නිවේශිතං.

9. දුතියඋපකතමසිකතාපදං	...	...	...	540 - 544
උපතඤ්ඤා විවරවිකපනාපජ්ජනවනු	...	...	...	540
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	542
පදභාජනියං	...	...	...	542 - 544

දුතියඋපකතමසිකතාපදං නිවේශිතං.

10. රාජසිකතාපදං	...	...	...	546 - 552
උපතඤ්ඤා	...	...	...	546
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	548
පදභාජනියං	...	...	...	550 - 552

රාජසිකතාපදං නිවේශිතං.

විවරවග්ගො පඨමො

2. කොසියවග්ගො

1. කොසියසිකතාපදං	...	...	...	554 - 556
ජබ්බගනියවනු	...	...	...	554
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	554
පදභාජනියං	...	...	...	554 - 556

කොසියසිකතාපදං නිවේශිතං.

2. සුද්ධකාලකසිකතාපදං	...	...	...	556 - 558
ජබ්බගනියවනු	...	...	...	556
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	556
පදභාජනියං	...	...	...	556 - 558

සුද්ධකාලකසිකතාපදං නිවේශිතං.

3. දෙවනාගසිකතාපදං	...	...	...	558 - 560
ජබ්බගනියවනු	...	...	...	558
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	560
පදභාජනියං	...	...	...	560

දෙවනාගසිකතාපදං නිවේශිතං.

4. ජබ්බසාසිකඛාපදං	...	...	562 - 566
අනුවසාං සන්තකාරාපනවජ්ඣ	...	...	562
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	562
සන්තසමමුභියාවනවජ්ඣ	...	...	564
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	564
පදභාජනියං	...	...	564 - 566

ජබ්බසාසිකඛාපදං නිවේනං.

5. නිසිදනසන්තසිකඛාපදං	...	...	566 - 572
සන්තරුභිතවජ්ඣ	...	...	566
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	570
පදභාජනියං	...	...	570 - 572

නිසිදනසන්තසිකඛාපදං නිවේනං.

6. එළකලොමසිකඛාපදං	...	...	572 - 574
එළකලොමාහරණවජ්ඣ	...	...	572
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	572
පදභාජනියං	...	...	574

එළකලොමසිකඛාපදං නිවේනං.

7. එළකලොමධොවාපනසිකඛාපදං	...	...	576 - 578
ජබ්බගහියානං එළකලොමධොවාපනවජ්ඣ	...	...	576
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	576
පදභාජනියං	...	...	576 - 578

එළකලොමධොවාපනසිකඛාපදං නිවේනං.

8. රුපියසිකඛාපදං	...	...	580 - 584
උපනඤ්ඤා රුපියපටිග්ගහණවජ්ඣ	...	...	580
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	580
පදභාජනියං	...	...	580 - 584

රුපියසිකඛාපදං නිවේනං.

9. රුපියසංචොහාරසිකඛාපදං	...	...	584 - 588
ජබ්බගහියානං රුපියසංචොහාරවජ්ඣ	...	...	584
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	584
පදභාජනියං	...	...	584 - 588

රුපියසංචොහාරසිකඛාපදං නිවේනං.

10. කායචිත්තකසිකඛාපදං	...	...	588 - 590
උපනඤ්ඤා කායචිත්තකසමාපජ්ජනවජ්ඣ	...	...	588
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	590
පදභාජනියං	...	...	590

කායචිත්තකසිකඛාපදං නිවේනං.

කොසිසමකො දුතියො.

3. පහතවගහ

1. පහතසිකාපදං	...	...	...	592 - 596
ඡබ්බග්ගියානං පහතසනනිවයවඤ්ඤා	...	...	...	592
සිකාපද (මුල) පඤ්ඤානනි	...	...	...	592
ආනන්දස්ස ආනිරොකපහතවඤ්ඤා	...	...	...	592
දුතියපඤ්ඤානනි	...	...	...	594
පදභාජනීයං	...	...	...	594 - 596

පහතසිකාපදං නිවසිතං.

2. උග්ගපඤ්ඤානනිසිකාපදං	...	...	...	596 - 604
ඡබ්බග්ගියානං පහතවිඤ්ඤාපහතවඤ්ඤා	...	...	...	596
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	600
පදභාජනීයං	...	...	...	600 - 604

උග්ගපඤ්ඤානනිසිකාපදං නිවසිතං.

3. ගෙසස්සිකාපදං	...	...	...	606 - 612
පිලිඤ්චවඡවඤ්ඤා	...	...	...	606
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	610
පදභාජනීයං	...	...	...	610 - 612

ගෙසස්සිකාපදං නිවසිතං.

4. වසසිකසාවිකාසිකාපදං	...	...	...	612 - 616
ඡබ්බග්ගියානං වසසිකසාවිකපරියෙසනවඤ්ඤා	...	...	...	612
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	614
පදභාජනීයං	...	...	...	614 - 616

වසසිකසාවිකාසිකාපදං නිවසිතං.

5. විවරඥවඡ්ඤාසිකාපදං	...	...	...	616 - 618
උපතන්දස්ස විවරඥවඡ්ඤාවඤ්ඤා	...	...	...	616
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	618
පදභාජනීයං	...	...	...	618

විවරඥවඡ්ඤාසිකාපදං නිවසිතං.

6. සුහතවිඤ්ඤානනිසිකාපදං	...	...	...	620 - 622
ඡබ්බග්ගියානං සුහතවිඤ්ඤාපහතවඤ්ඤා	...	...	...	620
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	620
පදභාජනීයං	...	...	...	620 - 622

සුහතවිඤ්ඤානනිසිකාපදං නිවසිතං.

7. මහාපෙසකාරසිකාපදං	...	...	...	622 - 628
උපතන්දස්ස පෙසකාරසුත්තවිකප්පනාපජ්ජනවඤ්ඤා	...	...	...	622
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	624
පදභාජනීයං	...	...	...	626 - 628

මහාපෙසකාරසිකාපදං නිවසිතං.

8. අවෙච්ඡා විවර්තය	...	...	628 - 632
අවෙච්ඡා විවර්තය සමයානිකතාවය	...	...	628
සිකිකාපදපඤ්ඤානි	...	...	630
පද්මාචාර්ය	...	...	630 - 632

අවෙච්ඡා විවර්තය නිබන්ධ.

9. සාසනසිකිකාපද	...	...	632 - 636
අනුරුද්ධ විවර්තය සමයානිකතාවය	...	...	632
සිකිකාපදපඤ්ඤානි	...	...	634
පද්මාචාර්ය	...	...	634 - 636

සාසනසිකිකාපද නිබන්ධ.

10. පරිණිකාපද	...	...	636 - 640
චරිතය සමයානිකතාවය	...	...	636
සිකිකාපදපඤ්ඤානි	...	...	638
පද්මාචාර්ය	...	...	638 - 640

පරිණිකාපද නිබන්ධ.

පනවගො නිබන්ධ.

පානිකාපද නිබන්ධ.

විනයපිටකෙ

පාරාජිකපාලි

විනයපිටකේ පාරාජිකපාලි

භික්ඛු විභජ්ජනා
වෙරඤ්ජකණ්ණිකා

I

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

1. තෙන සම්යෙහ බුද්ධො භගවා වෙරඤ්ජායං විහරති නලෙරු-
පුච්ඡමන්තො මහතා භික්ඛුසංඝෙහ සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ඛු සතෙති.
අස්සොසි බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො: “සමණො බලු භො ගොතමො
සකායපුතො සකායකුලා පබ්බජිතො වෙරඤ්ජායං විහරති නලෙරුපුච්ඡමන්තො
මහතා භික්ඛුසංඝෙහ සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ඛුසතෙති. නං බො පත
භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො නිත්තිසද්දො අබ්බුහන්තො: ඉතිපි සො
භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිද්ධ
අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා. සො
ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්බමකං සසම්මන්ත්වානමණ්ණිං පජං
සදෙවමනුස්සං සයං අභිකුඤ්ඤ සච්ඡිකන්වා පච්චෙදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති
ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සත්ථාසුත්තං
කෙවලපරිපුර්ණණං පරිසුද්ධං. බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු බො පත තුථා-
රුපානං අරහතං දස්සන්තං හොති”ති.

විනයපිටකයෙහි පාරාජිකපාලිය

හික්ෂු විභංගය

වේරඤ්ඤාණධර්මය

I

ඒ භාග්‍යවත් අනිත් සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වේරඤ්ඤාව සම්පයෙහි නල්ලේරු කොසඳුගස මූල පන්සියක් පමණ වූ මහත් හික්ෂුසංඝයා සමග වැඩ වෙසෙන සේක. වේරඤ්ඤාණධර්මය තෙමේ (මෙය) ඇසී ය: “පින්වත්ති, ශාක්‍යජුහු වූ ශාක්‍යකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ පන්සියක් පමණ වූ මහසභා සමග වේරඤ්ඤානුවර නල්ලේරු කොසඳුරුක මූල වැඩ වෙසෙති. ඒ භාවත් ගෞතමයන්ගේ කලණ වූ කිතීතිරාවය මෙසේ පාත නැංගේ ය: “ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ මේ මේ කරුණෙන් කෙලෙස්සතුරන් නැසුවෙක; සමයක්සම්බුද්ධ ය; විද්‍යාවරණධර්මයන්ගෙන් සුක්ක ය; මනා ගමන් ඇත්තෙක; සම්මොඛ දන්තෙක; නිරුත්තර වූ පුරුෂදර්ශනාර්ථය; දෙවිමිනිසුන්ගේ අනුශාසක ය; සවනේ දන්තෙක; භගවත් ය. ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ අවකාශ ලොකය හා මහණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිසුන් සහිත වූ සත්ත්ව ලොකය ද තෙමේ මනා නුවණින් දූත පසක් කොට පවසයි. හෙ තෙමේ මූල කලණ වූ මැද කලණ වූ අග කලණ වූ අභී සහිත වූ ව්‍යඤ්ඤා සහිත වූ සම්ප්‍රකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ පිරිසිදු වූ දහම් දෙසයි. (මෙසේ) සසුන් බඩසර හා මහබඩසර ද පවසයි. එබඳු රහතුන් දැකීම මැනව” යනු යි.

2. අථ බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා නෙත්‍රපසංඛිකමි. උපසංඛිකමිති භගවතා සද්ධිං සමමාදි. සමමාදනියං කථං සාරාණියං චිතිසාරෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනෙතා බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: “සුතං මෙහං හො ගොතම, න සමණො ගොතමො බ්‍රාහ්මණෙ ජණෙණ චුද්ධෙ මහලුකෙ අද්ධගතෙ වයො අනුප්පතෙන අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨෙති වා, ආසතෙන වා නිමනෙතනිති. නසිදං හො ගොතම නපෙව. න හි භවං ගොතමො බ්‍රාහ්මණෙ ජණෙණ චුද්ධෙ මහලුකෙ අද්ධගතෙ වයො අනුප්පතෙන අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨෙති වා, ආසතෙන වා නිමනෙතනි. නසිදං හො ගොතම න සමපන්නමෙවා”ති.

3. “නාහං තං බ්‍රාහ්මණ, පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සමුඛමකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය යමහං අභිවාදෙය්‍යං වා, පච්චුට්ඨෙය්‍යං වා, ආසතෙන වා නිමනෙතය්‍යං. යං හි බ්‍රාහ්මණ තථාගතො අභිවාදෙය්‍ය වා, පච්චුට්ඨෙය්‍ය වා, ආසතෙන වා නිමනෙතය්‍ය, මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍යා”ති.

4. “අරසරුපො භවං ගොතමො”ති. “අඤ්චි බෙවස බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රුපරසා සද්දරසා ගකිරසා රසරසා ථොට්ඨබ්බරසා, තෙ තථාගතස්ස පභිණා උච්ඡින්නමුලා තාලාවච්ඡිකතා අතභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණො ගොතමො’ති. තො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

5. “නිබ්බාගො භවං ගොතමො”ති. “අඤ්චි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බාගො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රුපභොගා සද්දභොගා ගකිභොගා රසභොගා ථොට්ඨබ්බභොගා, තෙ තථාගතස්ස පභිණා උච්ඡින්නමුලා තාලාවච්ඡිකතා අතභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බාගො සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

2. ඉක්බිති වෙරඤ්ඤාබලමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේ ය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු විය යුතු වූ සිතෙහි රුද්විය යුතු වූ කථාව කොට නිමවා එකත් පසෙක හුන්වෙයි. එකත් පසෙක හුන්වා වූ වෙරඤ්ඤාබලමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය: “භවත් ගෞතමයෙනි, මා විසින් මෙය අසන ලදී: ‘භවත් ගෞතමයෝ ජරාවට පත් වූ වාදා වූ මහලු වූ කල් ඉක්මවූ පැසුළුවියට පත් බවුණත් නො වදිති. පෙරගමන් නො කෙරෙති. අසුතෙන් හෝ නො පවරති’යි. භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ කාරණය එසේ මය. භවත් ගෞතමයෝ ජරාවට පත් වූ වාදා වූ මහලු වූ කල් ඉක්මවූ පැසුළුවියට පත් බවුණත් නො වදිති. නැගිට පෙර ගමන් නො කරති. අස්තෙන් හෝ නො පවරති. භවත් ගෞතමයෙනි, මේ කාරණය සුදුසු නො වෙයි.”

3. “බ්‍රාහ්මණය, මම යම් පුද්ගලයකුට වදිමි ද, නැගිට පෙර ගමන් කෙරෙමි ද, අස්තෙන් හෝ පවරමි ද, එබඳු පුද්ගලයකු දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බලුන් සහිත වූ ලොකයෙහි ද මහණ බවුණත් සහිත වූ දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාවෙහි ද නො ම දකිමි. බ්‍රාහ්මණය, යම් පුද්ගලයකුට තථාගත තෙමේ වදි නම් හෝ, නැගිට පෙර ගමන් කෙරේ නම් හෝ, අසුතෙන් පවරා නම් හෝ, ඔහුගේ හිස ද ගෙලෙන් ගිලිහෙයි.

4. “භවත් ගෞතමයෝ රසවිරෝධිනු”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ රස විරෝධිනුය යි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ ද, ඒ කාරණය මා කෙරෙහි විද්‍යමාන වේ ම ය. බවුණ, යම් ඒ රූපාසාදයෝ ශබ්දාසාදයෝ ගන්ධාසාදයෝ රසාසාදයෝ සප්තව්‍යාසාදයෝ වෙද්ද, ඒ ආසාද (රසයෝ) තථාගතයන් විසින් ප්‍රතීණ කරණ ලදහ. සිද්ධතා ලද මුල් ඇතියහ. මුද්‍රිත සුන් තල් රාකක් මෙන් කරණ ලදහ. නැවත නූපදනා සේ විතාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නූපදනා සමභාවය ඇතියහ. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ රසවිරෝධිනුය’යි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් හෝ යමක් සදහා කියයි ද, ඒ කාරණය නො වේ.”

5. “භවත් ගෞතමයෝ පරිභොග රහිතයෝ යයි”. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පරිභොග රහිතයෝ යැ’යි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ නම්, ඒ කාරණය මා කෙරෙහි විද්‍යමාන වේ ම ය. බවුණ, යම් ඒ රූපපරිභොගයෝ, ශබ්දපරිභොගයෝ, ගන්ධපරිභොගයෝ, රසපරිභොගයෝ, පොඨබිබ්බපරිභොගයෝ වෙද්ද, ඔහු තථාගතයන් විසින් ප්‍රතීණ කරණ ලදහ. සිද්ධතා ලද මුල් ඇතියහ. මුද්‍රිත සුන් තල්ගසක් මෙන් කරණ ලදහ. නැවත නූපදනා සේ විතාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නූපදනා සමභාව ඇතියහ. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ පරිභොග රහිතයෝ යැ’යි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් හෝ යමක් සදහා කියයි ද, ඒ කාරණය නො වේ.”

6. “අකිරියවාදෙ භවං ගොතමො”ති. “අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ අකිරියං වදාමි කායදුච්චරිතස්ස වච්චිදුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදාමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

7. “උචේදවාදෙ භවං ගොතමො”ති. “අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේදවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, උචේදං වදාමි රුහස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උචේදං වදාමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේදවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

8. “ජෙගුච්ඡි භවං ගොතමො”ති. “අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, ජ්ඣුච්ඡාපි කායදුච්චරිතෙන වච්චිදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපන්නියා ජ්ඣුච්ඡාමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

9. “වෙනසිකො භවං ගොතමො”ති. “අත්ථි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, විතයාය ධම්මං දෙසෙමි රුහස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විතයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

6. “හවන් ගෞතමයෝ අක්‍රියවාදිහු ය’යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘අකිරියවාදිහ’යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, ඒ කාරණය ඇත් ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම කායදුශ්චරිතයාගේ වාග්දුශ්චරිතයාගේ මනොදුශ්චරිතයාගේ තොකිරීම කියමි. සෙසු ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ තොකිරීම කියමි. බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘අකිරියවාදිහ’යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය මේ ඒ කාරණයයි. එහෙත් යමක් සදහා තෝ කියයි නම්, ඒ කාරණය නො වේ.”

7. “හවන් ගෞතමයෝ උචේදවාදිහු ය’යි.” “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘උචේදවාදිහු’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම් ඒ මේ කාරණය ඇත් ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි රතයාගේ දෙව්‍යයාගේ මොහයාගේ නැසීම කියමි. සෙසු අකුශල ධර්මයන්ගේ නැසීම කියමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘උචේදවාදිහු’යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කාරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

8. “හවන් ගෞතමයෝ පිළිකුල් කරන්නෝ ය’යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පේගුවඡී ය’යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි කායදුශ්චරිතය, වාග්දුශ්චරිතය, මනොදුශ්චරිතය පිළිකුල් කරමි. සෙසු ලාමක අකුශලධර්මයන්ට පැමිණීම පිළිකුල් කරමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පේගුවඡී ය’යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

9. “හවන් ගෞතමයෝ නාශකයෝ ය’යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතම නොමේ ‘නාශකයෝ’යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි රාගයාගේ දෙව්‍යයාගේ මොහයාගේ විතාශය පිණිස ධර්ම දෙශනා කරමි. සෙසු ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ විතාශය පිණිස ධර්ම දෙශනා කරමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘වෙනසිකයෝ’= නාශකයෝ ය’යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

10 “තපස්සී භවං ගොතමෝ”ති. “අඤ්ඤි බ්වෙස ඛ්‍රාගමණ්, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘තපස්සී සමණෝ ගොතමෝ’ති. තපනීයාහං ඛ්‍රාගමණ්, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදමි කායදුච්චරිතං චිත්තදුච්චරිතං මනෝදුච්චරිතං. යස්ස බො ඛ්‍රාගමණ්, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණ්‍යා උච්ඡින්නමූලා නාලාවඤ්ඤා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදං ධම්මා, තමහං තපස්සීති වදමි. තථාගතස්ස බො ඛ්‍රාගමණ්, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණ්‍යා උච්ඡින්නමූලා නාලාවඤ්ඤා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදං ධම්මා. අයං බො ඛ්‍රාගමණ්, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘තපස්සී සමණෝ ගොතමෝ’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසී.”

11. “අපගබ්බො භවං ගොතමෝ”ති. “අඤ්ඤි බ්වෙස ඛ්‍රාගමණ්, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්බො සමණෝ ගොතමෝ’ති. යස්ස බො ඛ්‍රාගමණ්, ආයතීං ගබ්භසෙය්‍යා පුතබ්භවාහිතිබ්බතති පභිණ්‍යා උච්ඡින්නමූලා නාලාවඤ්ඤා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදං ධම්මා, තමහං අපගබ්බො’ති වදමි. තථාගතස්ස බො ඛ්‍රාගමණ්, ආයතීං ගබ්භසෙය්‍යා පුතබ්භවාහිතිබ්බතති පභිණ්‍යා උච්ඡින්නමූලා නාලාවඤ්ඤා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදං ධම්මා. අයං බො ඛ්‍රාගමණ් පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්බො සමණෝ ගොතමෝ’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසී.”

12. “සෙය්‍යථාපි ඛ්‍රාගමණ් කුසකුටියා අණ්ඩාති අට්ඨ වා දස වා දවාදස වා, තාතස්ස කුසකුටියා සමමා අට්ඨසිහාති සමමා පරිසෙද්ධාති සමමා පරිහාපි-තාති, යො භු බො තෙසං කුසකුටිච්ඡාපකාතං පඨමතරං පාදනබ්බිබ්බාය වා මුඛභුණ්ඩකොඨ වා අණ්ඩකොසං පදලෙචා සොඤ්ඤා අභිතිබ්බිජ්ජෙය්‍ය කිතති සවාස්ස වචනීයො ජේට්ඨො වා කතිට්ඨො වා’ති. ‘ජේට්ඨො’ති’ස්ස හො ගොතම වචනීයො, සො හි තෙසං ජේට්ඨො ගොති’ති. එවමෙව බො අහං ඛ්‍රාගමණ් අවිජ්ජාගතාය පජාය අණ්ඩභුතාය පරියොතඤ්ඤාය අවිජ්ජාණ්ඩකොසං පදලෙචා එකො’ව ලොකෙ අනුතතරං සමමාසමෙබ්බං අභිසම්බුද්ධො. සවාහං ඛ්‍රාගමණ්, ජේට්ඨො සෙට්ඨො ලොකස්ස.”

10. “භවත් භෞතමයෝ අනුන් තවත්තෝය”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ භෞතමයෝ ‘තවත්තෝය’යි මොහොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. “බ්‍රාහ්මණය, මම් වතාහි කායදුඛවිතස වාග්දුඛවිතස මනොදුඛවිතස තාවිස යුතු කොට කියමි. බ්‍රාහ්මණය, යමකුගේ වතාහි තාවිස යුතු ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතිණ වෙද්ද, උදරණ ලද මුල් ඇත්තෝ වෙද්ද, මුදුන සුන් තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වෙද්ද, තාවත නොහටගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලද්දේ වෙද්ද, මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාව ඇත්තෝ වෙද්ද, මම් ඔහුට ‘තපස්සී’ (තවත්තා)” යි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, තථාගතයන්ගේ වූ කලී තාවිස යුතු ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතිණයග උදරණ ලද මුල් ඇතියහ. මුදුන සුන් තල්ගසක් මෙන් කරණ ලදහ. තාවත නොහටගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලදහ. මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාව ඇතියහ. බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් මොහොවට කියන තෙතැත්තේ ‘ශ්‍රමණ භෞතම තෙමේ තපස්සී යැ’යි මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

11. “භවත් භෞතමයෝ අපගහියෝය”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ භෞතම තෙමේ අපගහියෝය’යි මොහොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. බ්‍රාහ්මණය, යමකුගේ මතු මටු ගැබ හෝතාබව, තාවත භවයෙහි ඉපදීම ප්‍රතිණ ද, උදරණ ලද මුල් ඇත්තේ ද, සුන් මුදුන ඇති තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද ද, තාවත නො හට ගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලද ද, මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාවය ඇත් ද, ඔහුට මම් ‘අපගහී’ය යි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, තථාගත-යන්ගේ මතු මටුගැබ ශයනය, තාවත භවයෙහි ඉපදීම ප්‍රතිණ ය. උදරණ ලද මුල් ඇත්තේ ය. සුන් මුදුන ඇති තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද ය. තාවත නොහටගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලදය. මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාවය ඇත්තේ ය. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ භෞතමයෝ අපගහී හ’යි මොහොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි නම්, ඒ කාරණය නො වේ.”

12. “බ්‍රාහ්මණය, යමසේ කිහිපියගේ ඕරයෝ අටෙක් හෝ දසයෙක් හෝ දෙළොසෙක් හෝ වෙන් ද, උහු කිහිපිය විසින් මත්තෙහි ගෙව රක්තා ලද්දහු ද, මනා කොට උණුසුම් ගන්වන ලද්දහු ද, මනා කොට කුකුළුගද ගන්වන ලද්දහු ද, ඒ කුකුළුපාවිසන් අතුරෙන් යමෙක් සිය පානියසිලින් හෝ මුවකුසින් හෝ බිජුකටුට පලා ගෙන සියල්ලන්ට පලමුවෙන් සුවයෙන් තික්-මෙන්තේ ද, කිම, හේ දෙටු යයි හෝ කනිටු යයි හෝ කිය යුතු වන්නේ ද?” “භවත් භෞතමයෙනි, හේ දෙටු යයි කිය යුතු වන්නේ ය. හෙ නෙමේ ඔවුන් අතුරෙන් දෙටු වෙයි.” “බ්‍රාහ්මණය, එපරිද්දෙන් ම මම් අවිඤ්ඤා තාමැති බිජුටට තුළ වූ, අවිඤ්ඤා තාමැති අණකිකොපයෙන් හාත්පසින් බැඳුනා වූ සභාවමගියා අතුරෙන් අවිඤ්ඤා තාමැති බිජුකටුට පලාගෙන සියලු ලෝකසන්නිවාසයෙහි අද්විතීය වූයෙම නිරාත්තර වූ සමසක්ඛමිබෝධිය ප්‍රතිවෙධ කෙළෙමි. බ්‍රාහ්මණය, ඒ මම් ලොවට දෙටු ද වෙමි. සෙට ද වෙමි.

13. ආරඥං බො පන මෙ බ්‍රාහ්මණ, විරියං¹ අහොසි අසලලිතං. උපට්ඨිතා සති අසමමුට්ඨා. පසස්සදො කායො අසාරදො. සමාහිතං චිත්තං එකගතං. සො බො අහං බ්‍රාහ්මණ, විච්චෙච්ච කාමෙහි විච්ච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සමිතකකා සම්මාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. විහකකම්මාරාතං වූපසමා අජ්ඣාතතං සම්පසාදතං වෙතසො එකොදිභාවං අවිතකකං අම්මාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. පිතියා ච විරාගා උපෙකකො ච විහාසිං. සහො ච සම්පජානො සුඛං ච කායෙහ පටිසංවෙදෙසිං. යං තං අරියා ආවිකකිනන්ති 'උපෙකකො සතිමා සුඛවිහාරි'ති, තං තතියං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්සදොවනස්සාතං අත්ථබ්බමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙකකාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං.

14. සො එවං සමාහිතෙ විහො පරිසුද්ධෙ පරියොදනෙ අතඛණෙන විගතුපකම්මලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනියෙ ඕතෙ ආතෙජ්ජපනෙන පුබ්බෙ- නිවාසානුස්සතික්ඛණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං. සො අතෙකච්ඡිතං පුබ්බෙ- නිවාසං අනුස්සරාමි, සෙය්‍යථිදං: එකමපි ජාතිං දෙව'පි ජාතියො නිස්සො'පි ජාතියො වතස්සො'පි ජාතියො පඤ්ච'පි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො වතනාලීසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහස්සමපි ජාතිසහසහස්සමපි, අතෙකෙ'පි සංවට්ටකපෙස අතෙකෙ'පි විවට්ටකපෙස අතෙකෙ'පි සංවට්ටිවට්ටකපෙස, 'අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමාසු- පරියනො. සො තතො චුතො අමුත්‍ර උද්පාදිං. නත්‍රාපාසිං එවනාමො එවං- ගොතො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමාසුපරි- යනො. සො තතො චුතො ඉමුප්පනො'ති. ඉති සාකාරං සරිද්දෙසං අතෙක- චිත්තං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රහත්තියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විගතො, ආලොකො උප්පන්නො, යථා තං අපමන්තස්ස ආනාපිතො පභිතතතස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, පඨමාභිනිබ්බිද, අහොසි කුකකුට්ඨා- පකස්සෙව අණ්ඩකොසමනා.

13. බ්‍රාහ්මණය, (බෝමැඩි හුන්) මා විසින් වඩන ලද විශ්වීය නො නැකුළුන් විය. සිහිය එළඹ සිටියේ නොනවුයේ ය. (කාමරූප) කය සංහිදුනේ දරථ රහිත විය. සිත අරමුණකි මොනොවට පිහිටියේ එකක විය. බ්‍රාහ්මණය, ඒ මම කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම අකුශලධර්මයන්ගෙන් වෙන් ව ම විතකී සහිත වූ විවාර සහිත වූ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැපය ද ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. විතකීවිවාරයන්ගේ සංහිදීමෙන් සිය සතන්ති හටගත් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූ, විතනයාගේ එකක බව ඇති, විතකී රහිත වූ විවාර රහිත වූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. ප්‍රීතියෙන් ද වෙන් වීමෙන් ධ්‍යානොපෙක්ෂාව ඇත්තෙමි වාසය කෙළෙමි. සිති ඇත්තෙමි, සමයක්පුඤ්චෙන් යුක්ත වූයෙමි, කයින් සුවය වින්දෙමි. යම් ධ්‍යානයක් හේතු කොට ගෙන, ඒ පුද්ගලයා 'උපෙක්ෂාවෙන් යුක්තයෙක, සිතියෙන් යුක්තයෙක, සුබ විහරණ ඇත්තෙකැ'යි බුද්ධාදී ආර්යයෝ ප්‍රකාශ කෙරෙත් නම්, ඒ භෞතිකධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. සාංඛ්‍යිකයාගේ ද කායික ද්‍රාවයාගේ ද ප්‍රභාණයෙන්, පලමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමනස් පහ ව යාමෙන් දුක්වෙදනා නැති සුවවෙදනා ද නැති, උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් සිහිය පිළිබඳ පිරිසිදුබව ඇති චතුර්ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි.

14. ඒ මම මෙසේ සිත චතුර්ධ්‍යානයෙන් සමාහිත වූ කල්හි, උපෙක්ෂා-සමාහිතපරිශුද්ධියෙන් පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසවර වූ කල්හි, පහ වූ රාගාදී අභිනණ ඇති වූ කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, මාද වූ කල්හි, අභිඤ්ඤායට සුදුසු ව පිරිසිදුබවආදියෙහි සිටි කල්හි, අවල බවට පත් කල්හි, පෙර වුසු කදපිළිවෙල සිහි කිරීමේ නුවණ පිණිස සිත නැමුයෙමි. ඒ මම තත්වැදූරුම් වූ පෙර වුසු කදපිළිවෙල සිහි කරමි. ඒ මෙසේ හි: එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පසක් ද, ජාති දසයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පණසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති ලක්ෂයක් ද, නොයෙක් තස්තා කල්පයන් ද, නොයෙක් වැඩෙන කල්පයන් ද, නොයෙක් තස්තා වැඩෙන කල්පයන් ද සිහි කරමි. කෙසේ ද? යත්: අසෝ තැන මෙබඳු නම් ඇත්තෙමි, මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තෙමි, මෙබඳු පාඨා ඇත්තෙමි, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙමි, මෙබඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි, මෙබඳු ආයු කෙළවර කොට ඇත්තෙමි වීම්. ඒ මම එයින් වුත වූයෙමි අසෝ තැන උපනිමි. එහි ද මෙබඳු නම් ඇත්තෙමි, මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තෙමි, මෙබඳු පාඨා ඇත්තෙමි, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙමි, මෙබඳු සැප දුක් අනුභව කරන්නෙමි, මෙබඳු ආයුෂ කෙළවර කොට ඇත්තෙමි වීම්. ඒ මම එයින් වුත වූයෙමි මෙහි උපනිමි නියායි. මෙසේ ආහාර සහිත වූ තාමගොත්‍රාදී උදෙසීම සහිත වූ තත්වැදූරුම් වූ පෙර වුසු කද-පිළිවෙල සිහි කරමි. බමුණ, මා විසින් රුයෙහි පෙරයමිහි දී මේ පෙර වුසු කද පිළිවෙල සිහි කරණ නුවණ නැමැති ප්‍රථම විද්‍යාව ලබන ලදී. අවිද්‍යාව නසන ලදී. විද්‍යාව පහල විය. මෝහ නැමැති අඳුරුතැනුනේ ය. ප්‍රඥා නැමැති ආලෝකය පහල විය. සමාහිතවිප්‍රවාසයෙන් අප්‍රමතන වූ කෙලෙස් තවන විශ්වීයෙන් යුක්ත ව අභිප්‍රේතානී සිද්ධිය කෙරෙහි යොමු කරණ ලද සිත් ඇති ව වාසය කරන්නහුට යම්සේ ද මටත් එසේ ය. බමුණ, බිජුවටින් කුකුළුපාටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ පලමු වන නික්මීම විය.

15. සො එවං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධෙ පරිශොදනෙ අනඛගණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙජ්ජපනෙන සත්තානං චුත්ථපපානඤ්ඤායා විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො දිබ්බෙත වකචුතා විසුද්ධො¹ අතිකකන්නමානුසකෙත සතොන පසායම් වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පණීතෙ සුචණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතොන පජානාමි, “ඉමෙ චත භොනොතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වචී-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා. තෙ කායස්ස හෙද පරමමරණා අපායං දුගතතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ වා පත භොනොතා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වචීසුචරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමාදිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා. තෙ කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා”ති. ඉති දිබ්බෙත වකචුතා විසුද්ධො¹ අතිකකන්නමානුසකෙත සතොන පසායම් වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පණීතෙ සුචණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතොන පජානාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රතනියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අබ්ගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අපමන්තස්ස ආනාපිනො පහින-තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, දුතියාභිනිබ්බිද අහොසි කුකුල-වච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසමනා.

16. සො එවං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධෙ පරිශොදනෙ අනඛගණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙජ්ජපනෙන, ආසවානං ඛයඤ්ඤායා විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛ-නිරෝධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදාති යථා-භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසව-සමුදයොති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසවනිරෝධොති යථා-භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. තස්ස මෙ එවං ජාතතො එවං පසායතො කාමාසවාපි විතතං විමුවච්ඡන්. භවාසවාපි විතතං විමුවච්ඡන්. අවිජ්ජාසවාපි විතතං විමුවච්ඡන්. විමුත්තසමිං විමුත්තමිති ඤ්ඤාණං අහොසි. බිණ්ණ ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරියං, කතං කරණීයං, තාපරං ඉත්තත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ රතනියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තතියා විජ්ජා අබ්ගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අපමන්තස්ස ආනාපිනො පහිනත්තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ තතියාභිනිබ්බිද අහොසි කුකුලවච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසමනාති.

1. පරිසුද්ධත. කණ්ඩ.

15. ඒ මම මෙසේ සිත වතුළුධ්‍යානයෙන් සමාසිත වූ කල්හි, උපෙක්ඛා සමාසිත පරිශුද්ධියෙන් පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසාර වූ කල්හි, පහ වූ රහදි අභිගණ ඇති කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, වෘද්ධතාවයට පැමිණි කල්හි, අභිඥකම්මයට සුදුසු ව පරිශුද්ධිභාවාදියෙහි පිහිටි කල්හි, අවලබ්‍වට පත් කල්හි සත්තවයන්ගේ වූහි උපපන්න දෙක දැනීම පිණිස සිත තැබුයෙමි. ඒ මම පිරිසිදු වූ, මනිස් ඇස ඉක්ම පැවැත්තා වූ දිවැසින් වුන වන්තා වූ ද උපදින්නා වූ ද හිත වූ ද ප්‍රණීත වූ ද අභිරුප වූ ද චිරුප වූ ද ආස්‍ය වූ ද දිළිඳු වූ ද සත්තවයන් දැකිමි. කම්ම පරිදි පැමිණියා වූ සත්තවයන් දැනිමි. ඒ මෙසේ යි: “ඒකාන්තයෙන් මේ භවත් සත්තවයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූහ. වෘත්තශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූහ. මනෝදුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූහ. බුද්ධාදි ආයතීයන්ට ගතී කරන්නෝ වූහ. විපරිතදූෂි ඇත්තෝ වූහ. මිථ්‍යාදූෂි-යෙන් ගන්නා ලද නානාවිධ කම් ඇත්තෝ වූහ. ඔහු කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ හෙයින් අපාය නම් වූ දුක පිහිටි තැන හෙයින් දුග්ගති නම් වූ, (තො කාමැත්තෙන් ම) පතිග වන හෙයින් විනිපාග නම් වූ තරකයට පැමිණියාහු ය. මේ භවත් සත්තවෝ වතාහි කායසුචරිතයෙන් වෘක්සුචරිතයෙන් වනාසුචරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු ය. ආයතීයන්ට ගතී තො කරන්නෝ වූහ. සමග්දූෂිතයෙන් යුක්තයෝ ය. සමග්දූෂිතයෙන් ගන්නා ලද නානාවිධ කම් ඇත්තෝ වූහ. ඔහු කාබුත් මරණින් මතු මනා ගති ඇති හෙයින් සුගති නම් වූ දිව්‍යලොකයට පැමිණියාහු ය” යි මෙසේ මනිස් ඇස ඉක්ම පැවැති පිරිසිදු දිවැසින් වුන වන්තා වූ ද උපදින්නා වූ ද හිත වූ ද ප්‍රණීත වූ ද අභිරුප වූ ද චිරුප වූ ද ආස්‍ය වූ ද දිළිඳු වූ ද සත්තවයන් දැකිමි. කම්ම වූ පරිදි පැමිණියා වූ සත්තවයන් දැකිමි. බ්‍රාහ්මණය, මා විසින් රැය මැදුම්මහි මේ දවතිය විද්ධ වූ දිව්‍යඥනය ලබන ලදී. අවිද්ධ ව තසන ලදී. විද්ධ ව පහළ විය. මෝහ අඳුර පහ විය. ප්‍රඥ ලෝකය පහළ විය. අප්‍රමාදී වූ කෙලෙස් තවන වියතියෙන් යුක්ත වූ නිවන් පිණිස මෙහෙයන ලද සිත් ඇති ව වසන්තනුට යම්සේ තම් ඵමෙති. බ්‍රාහ්මණය, බිජුවටින් කුකුළු පැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ දවතිය වූ නික්මීම විය.

16. ඒ මම මෙසේ සිත වතුළුධ්‍යානයෙන් සමාසිගත වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසාර වූ කල්හි, පහ වූ රහදි අභිගණ ඇති කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, සිත වර්ග භාවයට පැමිණි කල්හි, අභිඥකම්මයට සුදුසු ව පරිශුද්ධිභාවාදියෙහි පිහිටි කල්හි, නොසැළි සිටි කල්හි, ආසුවක්ඛය කරඥනය පිණිස හෙවත් මගනුවණ පිණිස විදසුන් සිත තැබුයෙමි. ඒ මම මේ දුක යැ යි තත් වූ පරිද්දෙන් දැනිමි. මේ දුක හටගැණීමට හේතුවැ යි තත් වූ පරිද්දෙන් දැනිමි. මේ දුකකතිරෙධය යි තත් වූ පරිදි දැනිමි. මේ දුකකතිරෙධයට = නිවණට යන පිළිවෙත ය යි තත් වූ පරිදි දැනිමි. මොහු ආසුවයෝ යි තතුසේ දැනිමි. මේ ආසුවයන්ගේ හට ගැණීමට හේතුවය යි තතුසේ දැනිමි. මේ ආසුවතිරෙධය යි තතුසේ දැනිමි. මේ ආසුවතිරෙධ-ගාමිති ප්‍රතිපන්න ය යි තතුසේ දැනිමි. මෙසේ දන්නා වූ මෙසේ දන්නා වූ ඒ මාගේ සිත කාමාසුවයෙන් ද මිදුනේ ය. භවාසුවයෙන් ද මිදුනේ ය. අවිද්ධාසුවයෙන් ද මිදුනේ ය. සිත මිදුනු කල්හි මිදිනැ යි නුවණ පහළ විය. ඉපදීම නිෂිණ විය. මග බබ්බසර වැස නිමවන ලදී. සිවු මග කටයුතු කරණ ලද්දේ ය. මේ බව (කෙලෙසුන් නැසීම) පිණිස අත්‍ය වූවක් නැතැ යි දැනිමි. බ්‍රාහ්මණය, රූ පැසුවයමෙහි මේ තෘතීයවිද්ධව (ආසුවක්ඛය කරඥනය) අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. අවිද්ධාසු තසන ලදී. ආයතීයාගීඥනවිද්ධාසු උපන. මොහානිකාරය නැසින. ප්‍රඥලෝකය පහළ විය. අප්‍රමාන වූ ඤාලෙස් තවන වියතියෙන් යුක්ත වූ නිවන් පිණිස මෙහෙයන ලද සිත් ඇති ව වසන්තනුට යම් සේද, ඵසේ ය. බ්‍රාහ්මණය, බිජුවටින් කුකුළු පැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ හුන්වන නික්මීම විය.

17. එවං වුතෙන චෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: “ජේට්ඨො භවං ගොතමො. සෙට්ඨො භවං ගොතමො. අභිකක්කන්තං හො ගොතම, අභිකක්කන්තං හො ගොතම, සෙය්‍යථාපි හො ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුළුභස්ස වා මග්ගං ආචිකේශ්‍ය, අකිකාරෙ වා තෙලපථේජාතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රුපානි දකඛිනතීති, එවමෙවං හොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝෙඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරණං අරුතග්ගෙ පාණ්ණපෙන සරණං ගතං. අභිවාසෙතු ව මෙ භවං ගොතමො වෙරඤ්ජායං වස්සාවාසං සද්ධං භික්ඛුසංඝෙකා”ති.

18. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො භගවතො අභිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතා පදකම්මණං කතා පකකාමි.

19. ගෙන බො පන සමයෙන චෙරඤ්ජා දුබ්භිකකා හොති දව්භිතිකා සෙනට්ඨිකා සිලාකාචුත්තා. ත පුකරා උඤ්ජිත පග්ගහෙන යාපෙතුං. ගෙන බො පන සමයෙන උතතත්පථකා අස්සවාණ්ථිජා පඤ්චමනෙතති අස්සසතෙති වෙරඤ්ජං වස්සාවාසං උපගතා තොන්ති. තෙති අස්සමණ්ඩලිකාසු භික්ඛුතං පත්ථත්පුලකං පඤ්ඤත්තං හොති. භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතො පහනච්චරමාදය වෙරඤ්ජං පිණ්ඩාය පටිසිත්වා පිණ්ඩං අලභමානා අස්සමණ්ඩලිකාසු පිණ්ඩාය චරිතො පත්ථත්පුලකං ආරාමං හරිතො උදුකකිලෙ කොට්ටෙතො කොට්ටෙතො පරිභුඤ්ජන්ති. ආයස්මා පනාතඤ්ඤ පත්ථත්පුලකං සිලායං පිංසිත්වා භගවතො උපතාමෙති. තං භගවා පරිභුඤ්ජති.

20. අස්සොසි බො භගවා උදුකකිලසඤ්ඤං.-ජාතන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජාතන්තාපි ත පුච්ඡන්ති. කාලං විදිතො පුච්ඡන්ති, කාලං විදිතො ත පුච්ඡන්ති. අත්ථසංහිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, තො අත්ථසංහිතං. අත්ථසංහිතෙ සෙතු-සාතො තථාගතානං. දව්භාකාරෙහි බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛු පරිපුච්ඡන්ති: ‘ධම්මං වා දෙසෙස්සාම. සාවකානං වා සිකඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමා’ති.-

අථ බො භගවා ආයස්මන්තං ආනඤ්ඤං ආමනෙතසි: “කිං නු බො සො ආනඤ්ඤ උදුකකිලසඤ්ඤ”ති අථ බො ආයස්මා ආනඤ්ඤ භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසි. “සාධු සාධු ආනඤ්ඤ, තුමෙහි ආනඤ්ඤ, සපුරිසෙහි චිජ්ජනං. පච්ඡමා ජනතා සාලිමංඝසාදනං අතිමඤ්ඤදිස්සතිති.

17. මෙසේ වදාළ කල්හි ඒ වෙරඤ්ජ බමුණු නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැල කෙළේ ය: “භවත් ගෞතමයෝ ජ්‍යෙෂ්ඨයා. ශ්‍රේෂ්ඨයා. භවත් ගෞතමයෙනි, ඉතා මැනවි. භවත් ගෞතමයෙනි, ඉතා මැනවි. භවත් ගෞතමයෙනි, යම්සේ යටිකුරු කරණ ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් විවෘත කරන්නේ ද, මං මූලා වුවකුට මග කියන්නේ ද, ඇස් ඇත්තෝ රු දකින්නා සි අලුරෙහි තෙල්පහනක් දල්වන්නේ ද, මෙ පරිද්දෙන් ම භවත් ගෞතමයන් විසින් නන් අයුරින් දහම් දෙසන ලදී. මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද බමිය ද හිඤ්ඤ සංකයා ද සරණ යමි. භවත් ගෞතමයෝ අද පටන් දිවිහිමයෙන් සරණ ගියා වූ උචසුවකු කොට මා සලකන්නා. භවත් ගෞතමයෝ හිඤ්ඤසංකයා සමග මට අනුග්‍රහය පිණිස වෙරඤ්ජා නුවර වස් විසීම ද ඉවසන්නා” යි.

18. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් එය ඉවසුසේක. ඉක්බිති වෙරඤ්ජ බමුණු නෙමේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඒ ඉවසීම දැන හුතස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට ගියේ ය.

19. එකල්හි වෙරඤ්ජා නුවර දුක සේ ලැබිය යුතු හිඤ්ඤා ඇත්තේ ය. ජිවිතයත් මරණයත් අතර පැවැති දෙ-අදහස් ඇත්තේ ය. තැන තැන විසුලු මනිඇටවලින් යුක්ත ය. (තොහොත් ‘සෙනට්ඨිකා’ නම් සසාරයෙහි යුක්ත ය.) කුසපත් බෙදා කරණ දිවිපැවැත්ම ඇත්තේ ය. (තොහොත් කුරු පමණක් ව හටගත් සසාර ඇත්තේ ය.) පිටු සිහිමෙන් යැපෙන්නට පහසු නොවන නැතෙක් විය. එකල්හි උත්තරිකාවෙන් පැමිණි අස්වෙලෙන්දෙ පන්සියක් පමණ වූ අයුරු සමග වස් සාරමස විසීමට වෙරඤ්ජාවට පැමිණියාහු වෙත්. ඔවුන් විසින් අස්මඩුලුවල දී හිඤ්ඤාවට යවනාල් පත පත පිහිටුවන ලද්දේ වෙයි. හිඤ්ඤා පෙරවරු කාලයෙහි හැර පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ වෙරඤ්ජාවට පිටු පිණිස පිහිස පිටු නො ලබන්නාහු අස්මඩුලුවල පිටු සිතා ඇවිද යවනාල් පත පත අරමට ගෙණවුන් වනෙහි ලා කොටා වළඳත්. ආයුෂ්මත් වූ ආනන්ද සචරිත නෙමේ යවනාල්පතක් ගලෙහි ලා අඹර (මි සකුරු යොද) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිගන්වයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එය වළඳකසේක.

20. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එතෙහි මොහොල් ගැටෙන ගඩ ඇසුසේක. -තථාගතවරයෝ කරුණ දන්නාහු ද විචාරත්. දන්නාහු ද නො විචාරත්. කල් දැන විචාරත්. කල් දැන නොවිචාරත්. තථාගතවරයෝ වැඩ සහිත වුවක් ම විචාරත්. අවැඩ සහිතයක් නො විචාරත්. අතථ සහිත වචන විෂයයෙහි තථාගතවරයන්ගේ සේතුසාතය (එබඳු වචන කීමෙහි සිත මැගියෙන් නැසුනේ ම) වෙයි. භාග්‍යවත් බුදුවරු “දහම් හෝ දෙසන්නෙමු. සචරිතට සිකපද හෝ පණවන්නෙමු” යි දෙ කරුණෙකින් හිඤ්ඤා පිළිවිසිත්.-

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනිද තෙරුන් ඇමැතු සේක: “ආනන්දය, ඒ වනෙහි මොහොල් ගැටෙන ගඩ කීමෙක් ද?” ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කෙළේ ය. “ආනන්දය, මැනවි, මැනවි සත්පුරුෂ වූ නොප විසින් දුර්භික්ෂය ද ලොභය ද දිත්ත ලදී. පශ්චිමජනනාව මස් හා හැල්සාල්බතට පවා අවමන් කරායි” වදාළ සේක.

21. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො යෙන හගවා තෙනුපසංකම්. උපසංකම්නා හගවන්තං අභිවාදෙකාං ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසීනො බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො හගවන්තං ඵතදවොච: “ඵතරති හන්තෙ වෙරඤ්ජා දුබ්බිකාං දච්චිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාචුත්තා. න සුකරං උඤ්ඤාන පග්ගහෙන යාපෙහුං. ඉමස්සා හන්තෙ මහාපස්විසා හෙට්ඨිමං නලං සමපන්නං. සෙය්‍යථාපි බුද්ධමධුං අනීලකං ඵචමස්සාදං. සාධාගං හන්තො පස්විං පරිවත්තෙය්‍යං, භික්ඛු පපටකොජං පරිභුඤ්ජස්සන්ති”ති.

“යෙ පන හෙ මොග්ගලාන, පස්විතිස්සිතා පාණා තෙ කථං කරස්සසි?”ති.

“ඵකාහං හන්තෙ පාණං අභිනිවුමිතිස්සාම සෙය්‍යථාපි මහාපස්වි. යෙ පස්විතිස්සිතා පාණා තෙ තත් සංකාමෙස්සාමි. ඵකෙන හන්තො පස්විං පරිවත්තෙස්සාමි”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා හෙ රුච්චි පස්විං පරිවත්තෙහුං. විපලාසමපි සත්තා පටිලභෙය්‍ය”නති.

“සාධු හන්තෙ සබ්බො භික්ඛුසංඝො උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගච්ඡෙය්‍ය”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා තෙ රුච්චි සබ්බස්ස භික්ඛුසංඝස්ස උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගමන්”නති.

22. අථ බො ආයස්මා සාරිපුත්තස්ස රහොගතස්ස පතිසලලිතස්ස ඵථං වෙතසො පරිච්චකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං බො බුද්ධානං හගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං හගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

23. අථ බො ආයස්මා සාරිපුත්තො සායණොසමයං පතිසලලිතො දුට්ඨිතො යෙන හගවා තෙනුපසංකම් උපසංකම්නා හගවන්තං අභිවාදෙකාං ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසීනො බො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවන්තං ඵතදවොච: “ඉධ මයං හන්තෙ රහොගතස්ස පතිසලලිතස්ස ඵථං වෙතසො පරිච්චකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං බො බුද්ධානං හගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං හගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

24. “කතමෙසානං හු බො හන්තෙ බුද්ධානං හගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං හගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

“හගවතො ච සාරිපුත්ත ඩිපස්සිස්ස හගවතො ච සිඛිස්ස හගවතො ච ඛෙය්‍යභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි. හගවතො ච සාරිපුත්ත භාභුසකිස්ස හගවතො ච කොනාගමනස්ස හගවතො ච භාස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි”ති.

21. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ: “වහන්ස, දැන් චේරඤ්ජා නුවර දුක සේ ලැබිය යුතු වූ භික්ෂුව ඇත්තේ ය. ජීවිතය පිළිබඳ ව දෙඅතෙකින් පැවැති සැක ඇත්තේ ය. තැන තැන විසුළ මිනිඳුව ඇත්තේ ය. (තොහොත් වැළඳුනු සෙනට්ඨිකා නම් සසාරෝගය ඇත්තේ ය.) ලහ බෙදීමෙන් දිවි පවත්වන්නක් වෙයි. පිඩු සිඟීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු කොවන්නක් වෙයි. වහන්ස, මේ පොළොවේ යට පෙදෙස මිහිරිරසයෙන් සමෘද්ධ වෙයි. පිලවුන් නැති මිවදයක් යම් සේ ද, එමෙන් රසවත් වෙයි. වහන්ස, භික්ෂුහු පාමිජීරසය වළඳන්වා’යි මම් පොළොව පෙරලන්නෙමි නම් මැතැවි” යනු යි.

“මුගලන, යම් ඒ පොළොව ඇසුරු කළ ප්‍රාණීහු වෙද්ද, ඔවුනට කුමක් කරන්නෙහි ද?”

“වහන්ස, මම් පොළොව පමණ මහත් වූ එක් අතලක් මවන්නෙමි. පොළොව ඇසුරු කළ ඒ ප්‍රාණීන් එයට මාරු කරන්නෙමි. අතින් අතින් පොළොව පෙරලන්නෙමි.”

“මුගලන, නුසුදුසු ය. පොළොව පෙරළීම නොපට රූපි නො වේවා. සත්ත්වයෝ විනාශවිපක්ෂයට පවා පැමිණෙන්නාහු ය.”

“වහන්ස, සියලු භික්ෂුසමස් නෙමේ උතුරුකුරු දිවයිනට පිඩු පිණිස යන්නේ නම් මැතැවි.”

“මුගලන, නුසුදුසු ය. උතුරුකුරුදිවයිනට සියලු භික්ෂුසමස්යාගේ යැම නොපට රූපි නො වේවා.”

22. ඉක්බිති රහොගහ වූ, විනාශවිවේකයෙන් යුත් වූ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වූ විනාශවිවේකයෙක් පහළ විය. “කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරසථායී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරසථායී වී ද?”

23. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ ශාරිපුත්‍ර සථවිර නෙමේ පස්වරුගෙහි පලසමවතින් තැගී සිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ වැද එකත්පස් ව හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සථවිර නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේ ය: “වහන්ස, මෙහි රහසිගහ වූ විනාශවිවේකයෙන් යුත් වූ මගේ සිතට මෙබඳු විනාශයක් පහළ විය. “කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරසථායී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරසථායී වී ද?” යනු යි.

24. “වහන්ස, මෙහි කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරසථායී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරසථායී වී ද?”

“ශාරිපුත්‍රසිති, විපක්ෂ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද සිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද මෙසෙකු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ශාසනය බොහෝ කල් පැවැතුනෙක් නො වී ය. ශාරිපුත්‍රසිති, ඝාතයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද පක්ෂානාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ඝාතයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද, ශාසනය වූ කලී බොහෝ කල් පැවැතුනෙක් වී” යැ යි වදළ සේක.

25. “කො හු බො හනො හෙතු කො පච්චයො යෙන හගවතො ච විපස්සියා හගවතො ච සිබ්බියා හගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨතිකං අහොසී ?”ති.

26. “හගවා ච සාර්පුහන විපස්සි හගවා ච සිබ්බි හගවා ච වෙස්සභු කිලාසුතො අහෙසුං සාවකානං විඤ්ඤානං ධම්මං දෙසෙතුං. අප්පකං ච තෙසං අහොසි සුහතං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදනං ඉතිවුත්තකං ජානකං අභිභුතධම්මං චේදලං. අප්පඤ්ඤානං සාවකානං සිකම්පදං. අනුදද්ධං පාතිමොක්ඛං.

27. තෙසං බුද්ධානං හගවත්තානං අන්තර්ධාතෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තර්ධාතෙන යෙ හෙ පච්ඡිථා සාවකා තාතානාමා තාතා-ගොත්තා තාතාජ්චවා තාතාකුලා පබ්බර්තා, හෙ භං බ්‍රහ්මචරියං බිප්පඤ්ඤව අන්තර්ධාපෙසුං. සෙය්‍යථාපි සාර්පුහන තාතාපුප්ථාති ඵලකෙ තිකම්මතාති සුත්තෙන අසම්මග්ගිනාති, තාති වාහො විහිර්ති විධමති විභංසෙති. භං කියා හෙතු? යථා තං සුගොහන අසම්මග්ගිහතා. ඵලමෙව බො සාර්පුහන තෙසං බුද්ධානං හගවත්තානං අන්තර්ධාතෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තර්ධාතෙන යෙ හෙ පච්ඡිථා සාවකා තාතානාමා තාතාගොත්තා තාතාජ්චවා තාතාකුලා පබ්බර්තා, හෙ භං බ්‍රහ්මචරියං බිප්පඤ්ඤව අන්තර්ධාපෙසුං.

28. අකිලාසුතො¹ ච හෙ හගවත්තො අහෙසුං සාවකෙ චෙතසා වෙතො පරිච්ච ඔවද්දා. භුහපුබ්බං සාර්පුහන වෙස්සභු හගවා අරහං සමමා-සංඛ්‍රේඛො අඤ්ඤාතරස්මිං හිංසනකෙ වනසණ්ඨි සහස්සං භික්ඛුසම්මං චෙතසා වෙතො පරිච්ච ඔවද්දති අනුසාසති: “ඵලං විභකකථ. මා ඵලං විභකකසිත්ථ. ඵලං මනසි කරොථ. මා ඵලං මනසාකත්ථ. ඉදං පජ්ඣථ. ඉදං උපසම්පජ්ජ විතරථ”ති. අථ බො සාර්පුහන භස්ස භික්ඛුසහස්සස්ස වෙස්සභුතා හගවතා අරහතා සමමාසංඛ්‍රේඛො ඵලං ඔවද්දෙමානානං ඵලං අනුසාසියමානානං අනුපාදාය ආසවෙති විභතාති විමුච්චිංසු. - තත්‍ර සුදං සාර්පුහන හිංසනකස්ස වනසණ්ඨියං හිංසනකතස්මිං හොති: යො කොචි අවිභරාගො භං වනසණ්ඨිං පටිසති, සෙභුයොහන ලොමාති භංසනති.-

29. අයං බො සාර්පුහන හෙතු අයං පච්චයො, යෙන හගවතො ච විපස්සියා හගවතො ච සිබ්බියා හගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨතිකං අහොසී”ති.

1. කිලාසුතො, සභා.

25. “වහන්ස, යම් හේතු වෙතින් විපසසී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද වෙසසහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ශාසනය බොහෝ කල් පැවතුනෙක් නො වී නම්, එයට හේතු කවරේ ද? එයට ප්‍රත්‍යය කවරේ ද?”

26. “ශාරිපුත්‍රයෙනි, විපසසී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද වෙසසහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ශ්‍රාවකයන්ට විඤ්ඤාත්මයෙන් ධර්මය දෙශනා කරන්නට උත්සාහ රහිත වූහ. ඒ බුදුවරුන්ගේ සුත්ත ය, ගෙය්‍ය ය, වෙය්‍යාකරණ ය, ගාථා ය, උද්භ ය, ඉතිවුත්තක ය, ජාතක ය, අබ්භුතධම්ම ය, වෙදලල ය යන තවාංග ශාස්තෘශාසනය ස්වල්ප ද විය. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද ද නො පණවන ලදී. ආණාපාතිමොක්ඛය නො උදෙසන ලදී.

27. ඒ භාග්‍යවත් වූ බුදුවරුන්ගේ පරිනිවෘත්තයෙන් ඒ බුදුවරුන්ගේ සම්මුඛශ්‍රාවකයන්ගේ ද පරිනිවෘත්තයෙන් නානාකාම ආති, නානාගොත්‍ර ආති, නානාජාතියෙන් නානාකුලයෙන් පැවිදි වූ යම් පස්විමශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු ද, ඔහු ඒ ශාසනය වහා ම අතුරුදන් කළාහු ය. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම්සේ තත් වැදූරාම් පුෂ්පජාතිහු මලස්සේ තැන්පත් කරණ ලද්දහු හුයෙන් නොගොතන ලද්දහු ද, යම්සේ ඒ මල් වාතය හෙමේ විසුරුවා ද, අන් තැනකට යවා ද, තුබූ තැනින් පහ කෙරේ ද, ඒ කවර හෙයින් ද? යත්: සුදුසු පරිදි ඒ මල් හුයින් නොගෙනුනු හෙයින්. මෙ පරිද්දෙන් ම, ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පිරිනිවන් පැමෙන් ඒ බුදුවරුන්ගේ සම්මුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පිරිනිවන් පැමෙන් ඒ ශ්‍රාවකයන්ගේ අවාචසී වූ නානාකාමගොත්‍ර ආති, නානාජාතියෙන් නානාකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් පස්විමශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු නම්, ඔහු ඒ ශාසනය වහාම අතුරුදන් කළහ.

28. වැලි දු ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරු තමන්ගේ සිතින් ශ්‍රාවකයන් සිත පිරිසිදු දහ ශ්‍රාවකයන්ට අවවාද කරන්නට උත්සාහ සහිත වූහ. ශාරිපුත්‍රයෙනි, පෙර වූවක් නිසම: අතීත සම්මානසම්බුද්ධ වූ වෙසසහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිහිසුණු වූ එක්තරා වතලාහැබක දී තමන්ගේ සිතින් ඒ මහණුන්ගේ සිත පිරිසිදු දහ දහසක් මහණුන්ට ‘මෙසේ (තෙකබලමාදි) විතකී කරවු. (කාමාදි) විතකී නො කරවු. මෙසේ අනිභ්‍යාදිවශයෙන් මෙතෙහි කරවු. නිභ්‍යාදිවශයෙන් මෙතෙහි නො කරවු. අභුසල් වූ මෙය දුරු කරවු. භුසල් වූ මෙයට පැමිණ වාසය කරවු’යි අවවාද කරණ සේක, අනුශාසනා කරණ සේක. ඉක්බිති ශාරිපුත්‍රයෙනි, අතීත සම්මානසම්බුද්ධ වූ වෙසසහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ අවවාද කරණු ලබන්නා වූ මෙසේ අනුශාසනා කරණු ලබන්නා වූ ඒ දහසක් මහණුන්ගේ සිත් උපාදාන රහිත ව කාමාදි ආසුර්‍යයන්ගෙන් මිදුනේය. - ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ බිහිසුණු වතලාහැබෙහි මේ බිහිසුණු බව වෙයි: අවිචාරාග වූ යමෙක් ඒ වත ලාහැබට පිවිසේද, බෙහෙවින් ඔහුගේ ලොමුදහ ගණි.-

29. යමෙක් හේතු කොට ගෙන විපසසී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද වෙසසහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ශාසනය බොහෝ කල් පවත්නේ නො වී ද, ශාරිපුත්‍රයෙනි, මේ එයට හේතුව යි. මේ එයට ප්‍රත්‍යය යි.”

30. “කො පන භනෙහි හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධස්ස භගවතො ච කොනාගමනස්ස භගවතො ච කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී?”ති.

31. “භගවා ච සාරිපුත්ත කකුසන්ධො භගවා ච කොනාගමනො භගවා ච කස්සපො අනිලාසුතො අහෙසුං සාවකානං විත්ථාරෙන ධම්මං දෙසෙසුං. ඛුං ච නෙසං අහොසී සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උද්දනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අඛ්‍යාතධම්මං වෙදලලං. පඤ්ඤානං සාවකානං සිත්තාපදං. උද්දිට්ඨං පාතිමොක්ඛං.

32. නෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධානෙන, බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධානෙන, යෙ හෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොචතා නානාඡච්චා නානාකුලා පඤ්ඤා, හෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං යපෙසුං. සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත නානාපුප්ථාති එලකෙ නිකඛිත්තාති සුත්තෙන සුසංගහිතාති, තාති වාහො න විහිරති න විධම්ති න විද්ධංසෙති. තං කිස්ස හෙතු? යථා තං සුත්තෙන සුසංගහිතත්තා. එවමෙව බො සාරිපුත්ත, හෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධානෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධානෙන යෙ හෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොචතා නානාඡච්චා නානාකුලා පඤ්ඤා, හෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං යපෙසුං.

33. අයං බො සාරිපුත්ත හෙතු අයං පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධස්ස භගවතො ච කොනාගමනස්ස භගවතො ච කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී”ති.

30. “වහන්ස, යමක් කරණ කොට ගෙණ කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් කෝතාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ශාසනය බොහෝ කල් පවත්නක් වී නම්, එයට හේතුව කිම? ප්‍රත්‍යය කිම?”

31. “ශාරිපුත්‍රයෙනි, කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද කොතාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ශ්‍රාවකයන්ට විසාර වශයෙන් දහම් දෙසන්නට උත්සාහවන් වූහ. ඒ බුදුවරුන්ගේ සුත්‍ර-දෙශනා ද, ශාථා සහිත සුත්‍ර දෙශනා ද, අභිධම්මිකය හා අන්‍ය අභ්‍ය අටට අයත් නුටු බුද්ධිවච්ඡා ද, ශාථා දෙශනා ද, සොම්නස්මුවා නුවණින් වදාළ දෙශනා ද, ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේකැ’යි දැක්වූ සුත්‍රාන්‍යා ද, ජාතකදෙශනා ද, ආශ්‍රමයාදිභූතධම්මප්‍රතිසංයුක්ත සුත්‍රාන්‍යා ද, ප්‍රීතිය හා ඥානය ඇසුරු කළ සුත්‍රාන්‍යා ද යන නවංග ශාස්තෘශාසනය බොහෝ විය. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පණවන ලදී. පාමොක් උදෙසන ලදී.

32. ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පරිනිවෘණයෙන්, ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පරිනිවෘණයෙන්, ඒ සමමුඛසමමුඛ ශ්‍රාවකවරයන්ගේ අතාවැසි වූ, තත් වැදූරුම් නම් ගොත් ඇති, තත් වැදූරුම් ජාතියෙන් තත් කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් ඒ පශ්චිම ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු නම්. ඔහු ඒ ශාසනය ඉතා දීඝී කාලයක් තැබූහ. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම්සේ තත්වැදූරුම් පුෂ්පයෝ මලස්තෝ තැන්පත් කරණ ලද්දහු හුයෙන් මතා ව බඳනා ලද්දහු ද, වාතය හෙමේ ඔවුන් තො විසුරුවා ද, අන් තැනකට තො යවා ද, තුබූ තැනින් පහ තො කෙරේ ද, ඒ කවර හෙයින් ද? යත්: සුදුසු පරිදි ඒ මල් හුසින් ගෙවුනු හෙයිනි. මේ පරිද්දෙන් ම ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පිරිනිවීමෙන්, ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පිරිනිවීමෙන්, ඒ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ අතාවැසි වූ, තාතා නම් ගොත් ඇති, තාතාජාතියෙන් තාතාකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් ඒ පශ්චිම ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු ද, ඔහු ඒ ශාසනය බොහෝ දිගු කලක් තැබූහ.

33. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කරුණෙකින් කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ කොතාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ශාසනය දිගු කල් පවත්නේ වී ද, මේ එයට හේතුව ය, මේ එයට ප්‍රත්‍යය ය” යි වදාළ සේක.

34. අථ බො ආයසමා සාරිපුතො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරා-සඬා කරුණා යෙන භගවා තෙනඤ්ඤං පණමෙවා භගවතං එතදවොච: “එතස්ස භගවා කාලො, එතස්ස සුගත කාලො, යං භගවා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙය්‍ය, උද්දිසති පාඨමොක්ඛං, යථසිදං බ්‍රහ්මචරියං අද්ධති යං අස්ස චිරට්ඨිතික”ති.

35. “ආගමෙහි නිං සාරිපුත. ආගමෙහි නිං සාරිපුත. තථාභතො’ව තත්ථ කාලං ජාතිස්සති. න තාව සාරිපුතන සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, න උද්දිසති පාඨමොක්ඛං, යාව න ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති. යතො ව බො සාරිපුතන ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාඨමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසාතාය.

36. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති, යාව න සමෙසා රත්තඤ්ඤමහත්තං පතොනා හොති. යතො ව බො සාරිපුතන, සමෙසා රත්තඤ්ඤමහත්තං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාඨමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසාතාය.

37. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති, යාව න සමෙසා වෙපුලුමහත්තං පතොනා හොති. යතො ව බො සාරිපුතන සමෙසා වෙපුලුමහත්තං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාඨමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසාතාය.

38. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති, යාව න සමෙසා ලාභගගමහත්තං පතොනා හොති. යතො ව බො සාරිපුතන සමෙසා ලාභගගමහත්තං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාඨමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසාතාය.

39. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති, යාව න සමෙසා බාහුසච්චමහත්තං පතොනා හොති. යතො ව බො සාරිපුතන සමෙසා බාහුසච්චමහත්තං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකච්ච ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සමෙස පාදුභවන්ති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාඨමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසාතාය.”

40. නිරබ්බදෙ හි සාරිපුතන, භික්ඛුසමෙසා නිරාදීතවො අපගතකාලකො සුද්දො සාරෙ පතිට්ඨිතො. ඉමෙසං හි සාරිපුතන පඤ්ඤානං භික්ඛුසතානං යො පච්ඡිමකො භික්ඛු, සො සොවාපනො අවිනිපාතධම්මො නිසනො සමොඛිපරායණො”ති.

34. ඉක්බිති ආසුන්ගේ සැලසුන් තෙරණුවෝ පොරෝණය එක් කොට පෙරෙව් භාගවතුන් වහන්සේ දෙසට ඇද්ලි බිඳ භාගවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “භාගවතුන් වහන්ස, යම් හෙයකින් මේ ශාසනය දිගුකල් පවත්නක්, බොහෝ කල් පවත්නක් වන්නේද, එසේ භාගවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පණවන සේක්වා. පාමොක් උදෙසන සේක්වා. භාගවතුන් වහන්ස, මෙය එයට කල් වෙයි. සුගතයන් වහන්ස, මෙය එයට කල් වෙයි.”

35. “ශාරිපුත්‍රයෙනි, බලාපොරොත්තු වවු. ශාරිපුත්‍රයෙනි, බලාපොරොත්තු වවු. තථගත තෙමේ මී එසේ කල් දන්නේ ය. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් නාක් මේ ශාසනයෙහි ආසුන්ගේ ඉපද සිටීමට ආබාර වූ ඇතැම් ධර්මයෝ සම්මාන කෙරෙහි නො පහළ වෙද්ද, ඒ නාක් ශාසනා තෙමේ ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද නො පණවයි, පාමොක් නො උදෙසයි. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක එනාහි මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ සම්මාන කෙරෙහි පහළ වෙද්ද, එකල්හි ශාසනා තෙමේ මේ ආසුන්ගේ ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

36. ශාරිපුත්‍රයෙනි, සම්මාන කෙරෙහි යම් නාක් චිරරාත්‍රයෙන්ගෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ නාක් මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි චිරරාත්‍රයෙන්ගෙන් මහත්වයට පැමිණියේ වේ ද, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ සම්මාන කෙරෙහි පහළ වෙත් ද, එකල්හි ශාසනා තෙමේ ඒ ආසුන්ගේ ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

37. ශාරිපුත්‍රයෙනි, සම්මාන කෙරෙහි යම් නාක් ස්ථවිර මඤ්ඤාන වක වශයෙන් විපුලකයට මහත්වයට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ නාක් මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි වේද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ පහළ වෙත්. එකල්හි ශාසනා තෙමේ එ ම ආසුන්ගේ ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

38. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් නාක් සම්මාන කෙරෙහි ලාභයෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ නාක් මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි ලාභයෙන් මහත්වයට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ පහළ වෙත්. ඉක්බිති ශාසනා තෙමේ එ ම ආසුන්ගේ ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

39. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් නාක් සම්මාන කෙරෙහි බහුශ්‍රැතියෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ නාක් මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි බොහෝ උගත්තට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුන්ගේ ධර්මයෝ පහළ වෙත්. ඉක්බිති ශාසනා තෙමේ එ ම ආසුන්ගේ ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

40. ශාරිපුත්‍රයෙනි, හිංසාසම්මාන කෙරෙහි තිරර්ඛුද ය, තිදෙස් ය, දුසිල් මහණුන් ගෙන් තොර ය, පිරිසුදු ය, සිල් ආදි සර්වදායම්හි පිහිටිය ය, ශාරිපුත්‍රයෙනි, මේ පන්සියක් මහණුන් අතුරෙන් යම් පාසුළු මහණෙක් වේ ද, තෙතෙමේ කෝමන් ය, අපායෙහි නො ගෙනසුළු ය, තිවණට තියන ය, සම්බෝධිය ම පිහිට කොට ඇත්තේ ය”යි භාගවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

41. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමනෙතසි: “ආවුණණං ඛො පතෙනං ආනන්ද නිවාගතානං යෙහි නිමිත්තභිතා වස්සං වසන්ති, න තෙන අනපද්‍රොකෙත්වා ජනපදවාරිකං පක්කමන්ති. ආයාමානන්ද වේරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං අපද්‍රොකෙස්සාමා”ති. “එවං භනෙන්”ති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො පච්චස්සොසි.

42. අථ ඛො භගවා නිවාසෙත්වා පතනමිවරමාදාය ආයස්මතා ආනන්දෙන පච්ඡාසමණෙන යෙන වේරඤ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං, නොනුපසඛකම්. උපසඛකම්ත්වා පඤ්ඤානෙන් ආසතෙ නිසීදි.

43. අථ ඛො වේරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා නොනුපසඛකම්. උපසඛකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තාං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං ඛො වේරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං භගවා එතදවොච: “නිමන්තභිතෙහ නයා බ්‍රාහ්මණ වස්සං චුත්ථා. අපද්‍රොකෙම තං. ඉච්ඡාමි මයං ජනපදවාරිකං පක්කමිතු”න්ති.

44. “සච්චං හො හොතම, නිමන්තභිතස් මයා වස්සං චුත්ථා. අපි ව යො දෙයාධමෙමා සො න දිනෙතා. නඤ්ච ඛො හො අසන්තං හොපි අදතුක්කමානා. නං කුතෙත්ථ ලබ්භා? බහුකිළිවා සරාවාසා බහුකරණීයා. අභිවාසෙතු මෙ භවං හොතමො සවානනය භන්තං සද්ධං භික්ඛුසංඝෙතා”ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන.

45. අථ ඛො භගවා වේරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දස්සොත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙන්ථේත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසිතා පක්කාමි.

46. අථ ඛො වේරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන සකෙ නිවෙසතෙ පණ්ණං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො හො හොතම, නිට්ඨිතං භන්ත”න්ති.

41. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනුදතෙරුන් අමතා “ආනන්දය, බුදුවරු යම් කෙනෙකුන් විසින් නිමිත්ත ලද්දහු වස් වෙසෙද්ද, ඔවුන් නො විවාරා දනවු සැරිසැරීමට නො තික්මෙන් යන මෙය තථාගතයන්ගේ පුරුදු බවිනාවකි. ආනන්දය යමු. වෙරඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණයාට දැනුම් දෙමු”යි වදාළ සේක. ආයුෂ්මත් ආනන්ද නොම, “වහන්ස, එසේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්.

42. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැද පෙරෙව පාසිවුරු ගෙන ආයුෂ්මත් අනුදතෙරුන් පසුව ලා යන මහණහු කොට වෙරඤ්ඤ බමුණාගේ නිවෙසට එළැඹි සේක. එළඹ පැණවූ අසුන්හි වැඩ හුන් සේක.

43. එකල්හි වෙරඤ්ඤ බමුණු හෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළඹ වැද එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන් වෙරඤ්ඤ බමුණාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “බමුණානෙති, අපි නොප විසින් නිමිත්ත ලද්දෙමෝ වස් වුසුමු. නොපට දන්වමු. දනවු සැරිසරන්නට අපි කැමැත්තෙමු” යි වදාළ සේක.

44. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, සැබැව. මා විසින් නිමිත්ත ලද්දහු වස් වුසුහු ය. එහෙත් යම් දෙයබවියෙක් වී නම්, එය නො දෙන ලද්දේ ය. හෙ ද වතාහි තැනි ව නොවෙයි. නො දෙනු කැමැත්තෙක් ද නො වීය. ගෘහවාසයෝ බොහෝ කෘත්‍ය ඇත්තෝ ය. බොහෝ කටයුතු ඇත්තෝ ය. එහෙයින් එයට අවකාශයක් කොසින් ලැබේ ද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, හිඤ්ඤ-සම්මාසා සමග සෙට දවසට මාගේ දානය ඉවසන සේක්වා”යි හේ කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දභාවයෙන් එය ඉවසූ සේක.

45. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණයාට දැනුම් කථාවෙන් කරුණු දක්වා, ඔහු කුසල් දහමිනි සමාදන් කරවා, තියුණු කරවා, සතුටු කොට හුනස්තෙන් තැනි වැඩි සේක.

46. ඉක්බිති වෙරඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ එ රූය ඇවැමෙන් සිය නිවෙසෙහි ප්‍රණීත වූ බාද්‍ය භෝජ්‍ය පිළියෙල කරවා “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, කල් වෙයි. බත නිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා යැවී ය.

47. අථ බො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමාදය යෙන වෙරඤ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසිතෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඬෙසන. අථ බො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුස්ඬෙසං පණ්ණෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්වා සන්නපෙපත්වා සමපවාරෙත්වා භගවන්තං භූතතාචිං ඔනීතපහතපාණිං නිච්චරෙන අවජාදෙසි. එකමෙකං ච භික්ඛුං එකමෙකෙන දුස්සයුගෙන අවජාදෙසි. අථ බො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙතජේත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසතා පකකාමි.

48. අථ බො භගවා වෙරඤ්ජායං යථාභිරන්තං¹ විහරිත්වා අනුපගමම ඤොරෙයාං සඬකස්සං කන්තකුජ්ජං, යෙන පයාගපනිට්ඨානං, තෙනුප-සඬකමි. උපසඬකමිත්වා පයාගපනිට්ඨානෙ ගඬගං තදි, උත්තරිත්වා යෙන බාග්ගසී තදවසරි. අථ බො භගවා බාග්ගසීයං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන වෙසාලි, තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරතීනො යෙන වෙසාලි තදවසරි. තත්ත සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුලාගාරසාලායං.

වෙරඤ්ජභාණවාරො නිට්ඨිතො.²

1, යථාභිරන්තං. කාසම්භි, 2 වෙරඤ්ජ භාණවාරං, සිමු.

47. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙන චෙරඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණයාගේ නිවෙසට එළඹ පැණවූ අසුන්හි භික්ෂුසංඝයා සමග වැඩිහුන් සේක. ඉක්බිති වෙරඤ්ඤාණධය ගෙමේ ප්‍රණීත බාද්‍ය භාජ්‍යයෙන් බුදුපාමොක් මහසභන සියතින් වළඳවා පවරවා, වළඳ නිමවූ පාත්‍රයෙන් ඉවහට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුන්සිවුරෙන් පිදී ය. එක් එක් භික්ෂුකමක් එක් එක් වස්ත්‍රයුග්‍රහයෙන් පිදී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ඤ බමුණාට දැනට කපාවෙන් කරුණු දක්වා, ඔහු කුසල් දහමිහි සමාදන් කරවා, නියුණු කරවා, පහන් කොට හුණස්තෙන් නැගී වැඩි සේක.

48. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ඤාලෙහි රිසි නාක් වැස සොරෙය්‍ය, සඞ්කස්ස, කාන්‍යකුබ්ජ යන නගරයන්ට ගො පැමිණ ප්‍රයාග-ප්‍රතික්ෂානියම එළඹ සේක. එළඹ ප්‍රයාගප්‍රතික්ෂානයෙහි දී ගඬගා නදිය තරණය කොට බරණැසට වැඩිසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස රිසි නාක් වැස විසල්පුර බලා සැරි සරා වැඩිසේක. පිළිවෙළින් සැරි සරණ සේක, විසල්පුර යම් තැනෙක ද එහි වැඩි සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර මහාවනියෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩ වෙසෙන සේක.

වෙරඤ්ඤ බණවර නිමියේ ය.

පාරාජිකකණ්ඩා

2

[තනුමේ වගන්තිය පාරාජිකා බලය උදෙසා ආගමනයන්*]

පටිමපාරාජිකා

1. තෙත බෝ පත සමයෙහි වෙසාලියා අවිදුරේ කලඤ්ඤාමො නාමි යොති. තත් සුද්දිනො නාම කලඤ්ඤාමො සෙට්ඨිපුතො හොති. අථ බෝ සුද්දිනො කලඤ්ඤාමො සමභුලෙහි ස්වායකෙහි සද්ධිං වෙසාලිං අගමාසි කෙතව්දෙව කරණියෙත. තෙත බෝ පත සමයෙහි භගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො බමමං දෙසෙනො නිසිනො හොති.

2. අද්දසා බෝ සුද්දිනො කලඤ්ඤාමො භගවතං මහතියා පරිසාය පරිවුතං බමමං දෙසෙනං නිසිනං. දිස්වාතස්ස එතදහොසි: “යනනුතානමපි බමමං සුඤ්ඤා”නති. අථ බෝ සුද්දිනො කලඤ්ඤාමො යෙන සා පරිසා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා එකමනං නිසිදි. එකමනං නිසිනාස්ස බෝ සුද්දිනාස්ස කලඤ්ඤාමො එතදහොසි: “යථා යථා බෝ අගං භගවතා බමමං දෙසිතං ආජාතාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අස්සාවසනා එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිසුද්ධං සඛිලිබ්බං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. යනනුතානං කෙසමස්සං ඔහාරෙචා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙචා අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජෙය්”නති.

3. අථ බෝ සා පරිසා භගවතා බමමියා කථාය සද්දසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජ්ජා සමපනංසිතා උට්ඨායාසතා භගවතං අභිවාදෙචා පදකම්මං කචා පකකාමි.

4. අථ බෝ සුද්දිනො කලඤ්ඤාමො අවිදුර්විතාය පරිසාය යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා භගවතං අභිවාදෙචා එකමනං නිසිදි. එකමනං නිසිනො බෝ සුද්දිනො කලඤ්ඤාමො භගවතං එතදවොච: “යථා යථා බෝ අගං භනෙත භගවතා බමමං දෙසිතං ආජාතාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අස්සාවසනා එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිසුද්ධං සඛිලිබ්බං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං භනෙත කෙසමස්සං ඔහාරෙචා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙචා අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජිතුං, පබ්බාජෙතු මං භගවා”ති.

“අනුඤ්ඤාතො”සි පත ඤාං සුද්දිනා මාතාපිතුහි අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

“න බෝ අගං භනෙත අනුඤ්ඤාතො මාතාපිතුහි අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

“න බෝ සුද්දිනා තථාගතා අනුඤ්ඤාතං මාතාපිතුහි පුතං පබ්බාජෙතති”ති.

“සො’හං භනෙත තථා කර්මස්මා, යථා මං මාතාපිතරො අනුජාතීස්සනති, අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

* පාසො’යං පොඤ්ඤාසු න දිස්සතෙ.

[එහි (විනයෙහි) මේ පාඨකයා බව්වෝ සිවු දෙන උදෙසීමට පැමිණෙත්.]

ප්‍රථමපාරාජිකය

1. එසමයෙහි විසල්පුර අසල කලන්දගාම නම් ගමෙක් වෙයි. එහි කලන්ද සිටුහුගේ පුත් වූ සුදින්න නම් සිටුපුතෙක් වෙයි. ඉක්බිති කලන්ද-සිටුපුත් වූ සුදින්න නෙමේ බොහෝ යහළුවන් සමඟ නිසි යම් කටයුත්තෙකින් විසල්පුරයට පැමිණියේ ය. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවැරුණ සේක් දහම් දෙසමින් වැඩනුත් සේක.

2. කලන්ද සිටුපුත් තෙමේ මහපිරිසෙන් පිරිවරණ ලද ව දහම් දෙසමින් වැඩ නුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිටි. දැක ඔහුට “ඉදින් මම ද බණ අසන්නෙමි නම් යෙහෙකැ”යි මෙබඳු සිතෙක් විය. ඉක්බිති සුදින්න සිටුපුත් තෙමේ ඒ පිරිස වෙත පැමිණ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස් ව හුන් සුදින්න හට මෙබඳු සිතෙක් විය: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද බමිය යම් යම් සේ මම දනිමි ද, ගිහිගෙයි වසන්තහු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඬලිඛිත බ්‍රහ්මචර්යාය හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. ඉදින් මම කෙස්සරවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නෙමි නම් මැනව්” යනු යි.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැනුම් කථාවෙන් කරුණු දක්වන ලද, කුසල් දහම්හි යොදවන ලද, නිසුණු කරණ ලද, පහත් කරණ ලද ඒ පිරිස හුතස්සෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියහ.

4. ඉක්බිති සුදින්න නම් වූ කලන්දපුත් තෙමේ ඒ පිරිස නැගිට ගිය නොබෝ වේද්‍යාවකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ, වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් සුදින්න කලන්දපුත් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය: “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද බමිය මම යම්සේ දනිමි ද, ගිහිගෙයි වසන්තහු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඬලිඛිත බ්‍රහ්මචර්යාය හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. වහන්ස, මම කෙස්සරවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා පැවිදි කරණ සේක්වා” යනු යි.

“සුදින්නය, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මච්චියන් විසින් හෝ අනුදත්තා ලද්දෙහි ද?”

“වහන්ස, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මච්චියන් විසින් මම නො අනුදත්තා ලද්දෙමි වෙමි”

“සුදින්නය, තථාගතවරයෝ මච්චියන් විසින් නොඅනුදත්තු කුලදරුවා පැවිදි නො කෙරෙත්”

“වහන්ස, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මච්චියෝ මට යම්සේ අනුදත්තාහු ද, මම එසේ කරන්නෙමි.”

5. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො වෙසාලියං නං කරණියං තිරෙතො යෙන කලඤ්චුතො, යෙන මාතාපිතරො, තෙනුපසංකමි. උපසංකමිතො මාතාපිතරො එතදවොච: “අමම, නාත, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආඡානාමි, තසිදං සුඤ්ඤං අගාරං අඤ්ඤාචසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුද්ධං සංකලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සං ඔහාරෙතො කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙතො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්සාමි. අනුජාතාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති. එවං වුභොත සුද්දිනස්ස කලඤ්චුතස්ස මාතාපිතරො සුද්දිනං කලඤ්චුතං එතදවොචු: “ඔං බො‘සි නාත සුද්දින, අමහංකං එකපුත්තකො පියො මහාපො සුබ්බෙධිතො සුඛපරිභටො¹. න ඔං නාත සුද්දින, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණේත’පි මයං හෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං නං ජීවන්තං අනුජාතිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති.

6. දුතියමපි බො - පෙ - නතියමපි බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො මාතාපිතරො එතදවොච: “අමම, නාත, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආඡානාමි, තසිදං සුඤ්ඤං අගාරං අඤ්ඤාචසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුද්ධං සංකලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සං ඔහාරෙතො කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙතො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්සාමි. අනුජාතාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති. නතියමපි බො සුද්දිනස්ස කලඤ්චුතස්ස මාතාපිතරො සුද්දිනං කලඤ්චුතං එතදවොචු: “ඔං බො‘සි නාත සුද්දින අමහංකං එකපුත්තකො පියො මහාපො සුබ්බෙධිතො සුඛපරිභටො¹. න ඔං නාත සුද්දින, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණේත’පි මයං හෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං නං ජීවන්තං අනුජාතිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති.

7. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො “න මං මාතාපිතරො අනුජාතනති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”ති තතෙව අනන්තරභිභාස² භූමියා නිපජ්ජි “ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වා”ති. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො එකමපි භතතං න භුඤ්ජේ. දෙව’පි භතතාති න භුඤ්ජේ. තිණි’පි භතතාති න භුඤ්ජේ. චතතාර’පි භතතාති න භුඤ්ජේ. පඤ්ච’පි භතතාති න භුඤ්ජේ. ඡ’පි භතතාති න භුඤ්ජේ. සත්ත’පි භතතාති න භුඤ්ජේ.

5. ඉක්බිති කලාද ප්‍රත් වූ සුද්ධතා තෙමේ විසල්පුරයෙහි ඒ කටයුතු දෑ අවසන් කොට කලන්දගම මව්පියන් වෙත ගියේ ය. ගොස් මව්පියන්ට “මැනියෙනි, පියානෙහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසූ ධර්මය මම යම් යම් ලෙසෙකින් දැනීම ද, ගිහිගෙහි වසන්නහු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සංකල්පිත බඹසර භාසිරෙන්තට සුකර නො වේ. මම කෙස් රවුල් බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මට අවසර දෙන්නා”යි මෙය කී ය. මෙසේ කී කල්හි සුද්ධතා කලන්ද පුත්‍රයාගේ මව්පියෝ සුද්ධතා කලාද පුත්‍රයාට “දරුව, සුද්ධතාය, හෝ අපගේ ප්‍රිය වූ මනාප වූ සුව සේ වැඩුනු, සුව සේ පොෂණය කරණ ලද, එක ම පුත්‍ර වෙති. දරුව, සුද්ධතාය, හෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. අපි තාගේ මරණයෙහුද නොකැමැත්තමෝ ම වෙන් වන්නමු. කිම, අපි ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු දැ” යි මෙය කීහ.

6. දෙවෙනු ද ... තෙවෙනු ද ... කලාද පුත් වූ සුද්ධතා තෙමේ මව් පියන්ට “මැනියෙනි, පියානෙහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසූ ධර්මය මම යම් සේ දැනීම ද, ගිහිගෙහි වසන්නහු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සංකල්පිත බඹසර භාසිරෙන්තට සුකර නො වේ. මම කෙස් රවුල් බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මට අවසර දෙන්නා”යි. මෙය කී ය. තෙවෙනු ද කලන්ද පුත් සුද්ධතාගේ මව්පියෝ කලන්ද පුත් සුද්ධතාට “දරුව, සුද්ධතාය, හෝ වනාහි අපගේ ප්‍රිය වූ, මන වඩන, සුව සේ වැඩුනු, සුවසේ පොෂණ වූ, එක ම පුත්‍ර වෙති. දරුව, සුද්ධතා, හෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි. තාගේ මරණයෙහුද අපි නො කැමැත්තමෝ ම වෙන් වන්නමු. කිම, අපි ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු දැ” යි මෙය කීහ.

7. ඉක්බිති කලන්ද පුත් සුද්ධතා තෙමේ “ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මව්පියෝ මට නො ම අනු දනිත්. මෙහි ම මගේ මරණය හෝ පැවිද්ද හෝ වන්නේ ය”යි එහි ම කිසිවක් නො අනුලුඛිතෙහි නොත්තේ ය. ඉක්බිති කලාද පුත් සුද්ධතා තෙමේ එක් බතක් ද නො වැලඳී ය. බත් දෙකක් ද නො වැලඳී ය. බත් තුණක් ද නො වැලඳී ය. බත් සතරක් ද නො වැලඳී ය. බත් පසක් ද නො වැලඳී ය. බත් සයක් ද නො වැලඳී ය. බත් සතක් ද නො වැලඳී ය. (සත් දිනක් ම නො වැලඳී ය යනු භාවයි)

8. අථ ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඛං ඛො‘සි තාන සුද්දිනන, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මතාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො, න ඛං තාන සුද්දිනන, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි, මරණේත‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති තාන සුද්දිනන, භුඤ්ඤ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ඤන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ඤන්තො පුඤ්ඤාති කරොන්නො අභිරමස්සු. න තං මයං අනුජාතාම අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං චුත්තෙත සුද්දිනෙතා කලඤ්චුත්තො භුණ්ති අහොසි දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඛං ඛො‘සි තාන සුද්දිනන, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මතාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො. න ඛං තාන සුද්දිනන, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණේත‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති තාන සුද්දිනන, භුඤ්ඤ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ඤන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ඤන්තො පුඤ්ඤාති කරොන්නො අභිරමස්සු. න තං මයං අනුජාතාම අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. තතියමපි ඛො සුද්දිනෙතා කලඤ්චුත්තො භුණ්ති අහොසි.

9. අථ ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සහායකා යෙන සුද්දිනෙතා කලඤ්චුත්තො තෙනුපසංඝිතමිංසු. උපසංඝිතමිත්වා සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඛං ඛො‘සි සමම සුද්දිනන මාතෘපිතූතනං එකපුත්තකො පියො මතාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො. න ඛං සමම සුද්දිනන, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණේත‘පි හෙ මාතෘපිතරො අකාමකා විතා භවිස්සානති. කිං පත තං ජීවන්තං අනුජානිස්සානති අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති සමම සුද්දිනන, භුඤ්ඤ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ඤන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ඤන්තො පුඤ්ඤාති කරොන්නො අභිරමස්සු. න තං මාතෘපිතරො අනුජානිස්සානති අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං චුත්තෙත සුද්දිනෙතා කලඤ්චුත්තො භුණ්ති අහොසි. දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සහායකා සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඛං ඛො‘සි සමම සුද්දිනන -පෙ- තතියමපි ඛො සුද්දිනෙතා කලඤ්චුත්තො භුණ්ති අහොසි.

8. ඉක්බිති කලඤ්චන් සුදින්නගේ මවුපියෝ කලන්දපුන් සුදින්න හට “දරුව, සුදින්න, තෝ වනාහි අපගේ ප්‍රිය වූ, මත වඩන්නා වූ, සුව සේ වැඩුනු, සුව සේ පෝෂණය කරණ ලද, එක ම පුත්‍ර වෙහි. දරුව සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. තාගේ මරණයෙනුදු අපි නො කැමැත්තමෝ ම වෙන් වන්නමු. කීම, ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස අපි අනුදනිමු ද? දරුව, සුදින්නය, තැගිටුව. අනුභව ද කරව. පානය ද කරව. ඉඳුරන් ද පිණවව. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් පස්කම් සුව විදිමින් පින් කරමින් ගිහිසුව විදුව. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිතට අපි තට නො ම අනුදනිමු” යි මෙය කීහ. මෙසේ කී කල්හි කලන්දපුන් සුදින්න තෙමේ නිහඬ වී ය. දෙවෙනුවන් ... තෙවෙනුවන් කලන්දපුන් සුදින්නගේ මවුපියෝ කලන්දපුන් සුදින්නහට “දරුව, සුදින්නය, තෝ වනාහි අපගේ ප්‍රිය වූ මනාප වූ සුව සේ වැඩුනා වූ සුව සේ පෝෂිත වූ එක ම පුත්‍ර වෙහි. දරුව, සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. අපි තාගේ මරණයෙනුදු නො කැමැත්තමෝ වෙන් වන්නමු. කීම, අපි ජීවත් වන තට ගෙහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු ද? දරුව, සුදින්නය, තැගිටුව, කව, බොව, ඉඳුරන් පිණවව. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් පස්කම් සුව විදිමින් පින් කරමින් (ගිහිගෙහි) සිත් අලවව. අපි තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අවසර නො දෙමු” යි මෙය කීහ. තෙවෙනුවන් කලන්ද පුන් සුදින්න තෙමේ නිහඬ විය.

9. ඉක්බිති කලන්දපුන් සුදින්නගේ යහළුවෝ කලන්දපුන් සුදින්න වෙත පැමිණියාහු ය. පැමිණ කලන්දපුන් සුදින්නහට “යහළු සුදින්නය, තෝ වනාහි මවුපියන්ගේ ප්‍රිය වූ මනාප වූ සුවසේ වැඩුනා වූ, සුව සේ පෝෂිත වූ, එක ම පුත්‍ර වෙහි ය. යහළු සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. තාගේ මරණයෙනුදු මවුපියෝ නො කැමැත්තෝ ම වෙන් වන්නාහ. කීම, ඔහු ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නාහු ද? යහළු සුදින්නය, තැගිටින්න. කන්න. බොන්න. ඉඳුරන් පිණවන්න. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් කම් සුව විදිමින් පින් කරමින් ගිහිගෙහි සිත් අලවන්න. මවුපියෝ තොපට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට නො අනුදන්නාහ” යි මෙය කීහ. මෙසේ කී කල්හි කලන්දපුන් සුදින්න තෙමේ නිහඬ විය. දෙවෙනුවන් ... තෙවෙනුවන් කලඤ්චන් සුදින්නගේ යහළුවෝ කලන්දපුන් සුදින්නහට මෙය කීහු: “යහළු සුදින්නය, තෝ වනාහි ...” තෙවෙනුවන් කලඤ්චන් සුදින්න තෙමේ නිහඬ විය.

10. අථ ඛො සුද්දිනනංසං කලඤ්චුතනංසං සභායකා යෙන සුද්දිනනංසං කලඤ්චුතනංසං මානාපිතරො තෙනුපසංකමංසු. උපසංකමිනා සුද්දිනනංසං කලඤ්චුතනංසං මානාපිතරො එතදවොචුං: “අමම, නාහ,¹ එසො සුද්දිනො අනන්තරිතාය භූමියා නිපනොතා ‘ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වා’ති. සචෙ තුමෙහ සුද්දිනං නානුජාතිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, තත්ථෙව මරණං ආනමිස්සති. සචෙ පත තුමෙහ සුද්දිනං අනුජාතිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බජ්ජිතමිති තං දකඛිස්සථ. සචෙ සුද්දිනො නාභීරමිස්සති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, කා නස්ස අඤ්ඤා ගති භවිස්සති? ඉධෙව පට්ඨාගමිස්සති. අනුජාතාථ සුද්දිනං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. “අනුජාතාම, නානා, සුද්දිනං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. අථ ඛො සුද්දිනංසං කලඤ්චුතනංසං සභායකා යෙන සුද්දිනො කලඤ්චුතො තෙනුපසංකමංසු උපසංකමිනා සුද්දිනං කලඤ්චුතනං එතදවොචුං: “උට්ඨෙති සමම සුද්දින, අනුඤ්ඤාතො‘සි මානාපිතුති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

11. අථ ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො “අනුඤ්ඤාතො‘මති නිර මානා පිතුති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති හට්ඨා උදගො පාණිනා ගතනාති පරිපුඤ්ඤානො උට්ඨාසි. අථ ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො කතිපාහං බලං ගාහෙතා යෙන භගවා, තෙනුපසංකමි. උපසංකමිනා භගවනං අභිවාදෙතා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො භගවනං එතදවොච: “අනුඤ්ඤාතො‘මති² අහං භනෙත මානාපිතුති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බාජේතු මං භගවා”ති. අලත් ඛො සුද්දිනො කලඤ්චුතො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං. අලත් උපසම්පදං අවිරූපසම්පනො ව පනායස්මා සුද්දිනො එවිරූපෙ ධුතගුණෙ සමාදය වහන්ති: ආරඤ්ඤිකො හොති, පිණ්ඩපාතිකො, පාසුකුලිකො, සපද්ගවාරිකො. අඤ්ඤාතරා වජ්ජිගාමා උපනිස්සාය විහරති.

12. තෙන ඛො පත සමයෙන වජ්ජි දුඛිතිකා හොති දව්භිතිකා සෙහට්ඨිකා සලාකාවුතනා. න සුඤ්ඤා උඤ්ඤාන පගගහෙත යාපෙත්තුං. අථ ඛො ආයසමනො සුද්දිනනංසං එතදගොසි: “එතරති ඛො වජ්ජි දුඛිතිකා දව්භිතිකා සෙහට්ඨිකා සලාකාවුතනා. න සුඤ්ඤා උඤ්ඤාන පගගහෙත යාපෙත්තුං. බහු ඛො පත මෙ මජ්ඣාලිකං ඤාති අඤ්ඤා මහද්ධතා මහාභොගා පහුගජානා රූපරජනා පහුගච්ඡිකාසකරණං පහුගධනධඤ්ඤා යනානුනාහං ඤාති උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං. ඤාති³ මං නිස්සාය දානාති දස්සන්ති. පුඤ්ඤාති කරිස්සන්ති භික්ඛු ච ලාභං ලච්ඡන්ති. අහංඤ්ඤා පිණ්ඩකෙන න තිලමිස්සාමි”ති.

1. අමමනා, මජ්ඣං; - 2. අනුඤ්ඤාතො, මජ්ඣං; 3. ඤාතකාපි, ස්‍යා,

10. ඉක්බිති කලඤ්චුනු වූ සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ මාපියන් වෙත ඵලබ්‍යානු ය. ඵලබ්‍ය කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ මාපියන්ට මෙය කිනු: “මෑතිසති, පියානති, තෙල සුදිත්ත තෙමේ ‘මෙහි ම මාගේ මරණය හෝ පැවිද්ද වන්නේය’ යි කිසිවක් නො අනුලුඛිමෙහි භොත්තේ වෙයි. ඉදින් තෙපි ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට සුදිත්තට අවසර නො දෙන්නහු නම්, එහි ම මරණය පැමිණෙන්නේ ය. ඉදින් තෙපි ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අවසර දෙන්නහු නම්, පැවිදි වූ ඔහු දක්නහු ය. ඉදින් සුදිත්ත තෙමේ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදී පැවිද්දෙහි සිත් නො අලවන්නේ නම්, ඔහුගේ කිනම් අතෙක් ගතියෙක් වන්නේ ද? මෙහි ම පෙරළා එන්නේ ය. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අනුදනම්” යි. “දැවෙති, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අනුදනම්” යි. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලඤ්චුනු සුදිත්ත වෙත ඵලබ්‍යානු ය. ඵලබ්‍ය කලඤ්චුනු සුදිත්තට මෙය කිනු: “යහළු සුදිත්ත යෙති, තැගිටින්න, මාපියන් විසින් ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නා ලද්දහු ය” යි.

11. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ “මාපියන් විසින් ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නා ලද්දෙමි වෙමි” යි සතුටු වූයේ ඔදවැහි සිත් ඇත්තේ, අතින් සිරුර පිරිමදීමත් තැගි සිටියේ ය. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ නිපදවසක් මුළුලෙහි කය බල ගත්වා බුදුරදුන් වෙත ඵලාබ්‍ය යේ ය. ඵලබ්‍ය බුදුරදුන් වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කැල කෙළේ ය. “වහන්ස, මම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට මාපියන් විසින් අනුදන්නා ලද්දෙමි වෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා පැවිදි කරණ සේක්වා” යි කලඤ්චුනු වූ සුදිත්ත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පැවිද්ද ලැබී ය. උපසම්පදව ලැබී ය. උපසපත් වූ තොබෝ කැළ ඇති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ මෙබඳු බ්‍රහ්මඤ්ඤාත් සමාදන් ව වෙසෙයි: අරණෙහි වසන්නෙක් වෙයි. පිණක පානිකයෙක් වෙයි. පසුල්පිටුරු දරන්නෙක් වෙයි. ගෙපිලිවෙලින් පිඩු සිහන්තෙක් වෙයි. එක්තරා මැදුගමක් ඇසුරු කොට වාසය කෙරෙයි.

12. එකල මැදුරට දුකසේ ලැබිය යුතු භික්ෂාව ඇත්තේ වෙයි. දෙපරිදි-දෙකින් පැවැති අදහස් ඇත්තක් වෙයි. තන්හි තන්හි විසුරුණු මිනිසුන්ට ඇත්තක් වෙයි. තොහොත් සෙනට්ඨිකානම් සසාරොග්ගය ඇත්තක් වෙයි. කුසපත්තියමයෙන් ජීවිකාවාහනිය පවත්වන්නක් වෙයි. තොහොත් ඉරටු පමණක් ව ගටගත් සසාර ඇත්තක් වෙයි. පාත්‍රය ගෙණ භික්ෂාවෙහි හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නො වන්නක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ මේ සිත විය: “දැන් වහාහි මැදුරට දුකසේ ලැබිය හැකි භික්ෂාව ඇත්තකි. දෙපරිදි දෙත් පැවැති අදහස් ඇත්තකි. තන්හි තන්හි විසුරුණු මිනිසුන්ට ඇත්තකි. තොහොත් සෙනට්ඨිකානම් රොගය ඇත්තකි. කුසපත්තියමයෙන් ජීවිකා-වාහනිය පවත්වන්නකි. තොහොත් ඉරටු පමණක් ව ගටගත් සසාර ඇත්තකි. පාත්‍රය ගෙණ භික්ෂාවෙහි හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නො වන්නකි. විසල්පුරයෙහි (උපහොග පරිහොගයන්ගෙන්) ආසාර වූ නිදන්ගත වහන්සිලිය ඇති, දින පහා වියදම් වන මහත් භොග ඇති, බොහෝ වූ රත්රිදි ඇති, සතුටු උපදවන බොහෝ ඇඟහැරාපකරණ ඇති, ගණුදෙහුවට යොහා වූ බොහෝ ධනධාන්‍යයන් ඇති. මාගේ ඥාති බොහෝ වෙත්. මම නැගත් ඇසුරු කොට වාසය කරන්නෙමි නම්, ඉතා මැහැවි. නැගෙත් මා නිසා දන් දෙත්. පින් කරත්. භික්ෂුහු ද ලාබ ලබත්. මම ද ආහාරයෙන් කලානත නො වෙමි” යි.

13. අථ ඛො ආයස්මා සුදිනො සෙනාසනං සංසාමෙවා පත්තච්චරමාදය යෙන වෙසාලී, තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී තදවසරි. නනු සුදං ආයස්මා සුදිනො වෙසාලියං විතරති මහාවතෙ¹. අස්සොසුං ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤානකා “සුදිනො කිර කලඤ්චුතො වෙසාලිං අනුපපතො”ති. තෙ ආයස්මතො සුදිනාස්ස සරිසීමතො ථාලිපාකෙ භානාභිභාරං අභිහරිංසු. අථ ඛො ආයස්මා සුදිනො තෙ සරිසීමතො ථාලිපාකෙ භික්ඛූතං විස්සංජේද්වා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙවා පත්තච්චරමාදය කලඤ්චාමං පිණ්ඩය පාමිසි. කලඤ්චාමෙ සපදනං පිණ්ඩය චරමානො යෙන සකපිතුතිවෙසනං, තෙනුපසඞ්කමි.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදුසි අභි-දෙසිකං කුමමාසං ඡබ්බිතුකාමා හොති. අථ ඛො ආයස්මා සුදිනො නං ඤාතිදුසිං ඵතදවොච: “සවෙ නං භතීති ඡබ්බිතිසධමමං, ඉධ මෙ පතෙන අකිරි”ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදුසි නං අභිදෙසිකං කුමමාසං ආයස්මතො සුදිනාස්ස පතෙන අකිරිනති හත්ථානඤ්ච පාදනඤ්ච සරස්ස ච නිමිත්තං අග්ගහෙසි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදුසි යෙනායස්මතො සුදිනාස්ස මානා, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතා ආයස්මතො සුදිනාස්ස මාතර: ඵතදවොච: “යග්ගයො ජාතෙයාසි, අය්‍යපුතො සුදිනො අනුපපතො”ති. “සවෙ ජෙ සචමං භණ්ණසි, අදුසිං නං කරොමි”ති.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සුදිනො නං අභිදෙසිකං කුමමාසං අඤ්ඤාතරං කුබ්බිමුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ජති. පිතාපි ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස කමමනතා අගච්ඡතො අඤ්ඤ ආයස්මනතං සුදිනං නං අභිදෙසිකං කුමමාසං අඤ්ඤාතරං කුබ්බිමුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ජනතං. දිස්වාන යෙනායස්මා සුදිනො, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතා ආයස්මනතං සුදිනං ඵතදවොච: “අත්ථි නාම, නාත සුදින, අභිදෙසිකං කුමමාසං පරිභුඤ්ජස්සසි? නනු නාම නාත සුදින, සකං යෙන ගතතබ්බ?”නති. “අගමිමග් ²ඛො තෙ ග්ගපති ගෙගං. නතායං අභිදෙසිකො කුමමාසො”ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඛානායං ගහෙවා ආයස්මනතං සුදිනං ඵතදවොච: “ඵති නාත සුදින, ඝරං ගමිස්සාමා”ති. අථ ඛො ආයස්මා සුදිනො යෙන සකපිතුතිවෙසනං, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතා පඤ්ඤාතො අසතෙ නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මනතං සුදිනං ඵතදවොච: “භුඤ්ජ නාත සුදිනා”ති. “අලං ගහපති. කතං මෙ අජ්ජ භත්තකිච්ච”නති. “අඬි වාසෙති නාත සුදින සවාතාය භත්ත”නති. අධිවාසෙසි ඛො ආයස්මා සුදිනො තුණ්ණිභාවෙන. අථ ඛො ආයස්මා සුදිනො උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

1. මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං, මජ්ඣං;

2. අගමිමග් ඉතිපි

13. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ සෙනසුන තැන්පත් කොට පා සිවුරු ගෙණ විසල්පුරය බලා ගියේ ය. පිළිවෙලින් ගොස් විසල්පුරයට පැමිණියේ ය. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ විසල්පුර මහවනයෙහි වෙසෙයි. ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ නැයෝ “කලන්ද පුත් සුදිත්ත තෙමේ විසල් පුරයට පැමිණියේ ල” යි ඇසූහ. ඔහු ආයුෂ්මත් සුදිත්තට බත්සෑලි සැටක් එළවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ ඒ බත්සෑලි සැට හිඤ්ඤාට දී පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ කලන්දසිවුගමෙහි පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නේ සිය පියාගේ නිවෙසට පැමිණියේ ය.

14. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ නැදෑස්සක් පිළිබු වූ කොමු පිඩුවක් ඉවත ලනු කැමැත්තී වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ ඒ නැදෑස්සට මෙය කී: “ඉදින් නැගනියෙහි, එය ඉවත දමිය යුත්තක් තම් මෙහි මාගේ පාත්‍රයෙහි බහාලනු මැනවි” යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ නැදෑස්ස ඒ පිළිබු කොමුපිඩුව ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පාත්‍රයෙහි බහන්නී අත්වල ද පාවල ද සවරයෙහි ද තිමිති ගත්තා ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ නැදෑස්ස ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ මවු වෙත එළඹියා ය. එළඹ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ මවට මෙය කිවූය: “ආයතීවෙති, දන්නෙහිද? ආයතී පුත්‍ර වූ සුදිත්ත තෙමේ පැමිණියේ ය” යි. “එම්බල දැසිය, ඉදින් තෝ සත්‍යයක් කියෙහි නම්, තී තොදෑස්සක් කරමි” යි.

15. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ ඒ පිළිබු වූ කොමුපිඩුව එක් ගෙබිත්තියක් ලග හිඳ වලඳයි. ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ද කමානන සථානයෙන් පෙරලා එන්නේ ඒ පිළිබු වූ කොමුපිඩුව එක් ගෙබිත්තියක් ලග හිඳ වලඳන්නාවූ ආයුෂ්මත් සුදිත්ත දිවී ය. දැක ආයුෂ්මත් සුදිත්ත වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී ය: “දරුව, සුදිත්ත-යෙහි, රැලැහි කොමු පිඩුව වලඳවු ද, (අභි නාම=) නොප කෙරෙහි ශ්‍රමණගුණ විශෙෂයෙක් ඇත් ම ය,¹ දරුව සුදිත්තය, සියගෙට යා යුතු තො වේ ද?” “හැහැවිය, ඔබගේ ගෙට ගියෙමු. මේ පිළිබු කොමු පිඩුව ඒ ඔබගේ ගෙයින් ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ බාහුව ගෙණ ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කීය: “දරුව, සුදිත්තය, එව. ගෙට යමු” යි. පසු ව ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ සිය පියාගේ ගෙට ගියේ ය. ගොස් පණවන ලද අස්තෙහි හුනි. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තට “දරුව, සුදිත්තය, අනුභව කරව” යි මෙය කී ය. “හැහැවිය, කම් නැත. අද බත්කිය නිමවන ලදී” යි සුදිත්ත හිඤ්ඤා තෙමේ කී ය.

1. මෙහි පාලියෙහි එන ‘පරිභුක්ඛිසසසි’ යන අනාගත වචනය ‘නාම’ නිපාතයොගයෙහි නිඤ්ඤායෙහි යෙදුනේය. මේ වාක්‍යයෙන් පිළිබු හෝඡනයට නිඤ්ඤා එය පිළිබුල් නො කොට වැළඳු සුදිත්ත තෙරුන්ට ශ්‍රමණගුණයෙන් සමභාවනා ද කළ සැට් ද දන යුතු.

16. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මානා තස්සා රතතියා අච්චයෙන හරිතෙන ගොමයෙන පඨවිං ඔපුඤ්ජාපෙතා¹ ථෙව පුඤ්ඤ කරාපෙති: එකං හිරිඤ්ඤස්ස, එකං සුවණ්ණස්ස. භාවි මහනා පුංඤා අගෙසුං-ඔරහො සීහො පුරිසො පාරතො සීහං පුරිසං න පස්සති, පාරතො සීහො පුරිසො ඔරහො සීහං පුරිසං න පස්සති. තෙ පුඤ්ඤ නිලඤ්ජෙති පටිච්ඡාදපෙතා මග්ගො ආසනං පඤ්ඤපෙතා තිරොකරණීයං පරිකම්පිතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආමනෙතයි: “තෙන හි චංචි, යෙන අලභිකාමෙන අලභිකා පුත්තස්ස මෙ සුදින්නස්ස පියා අහොසි මනාපා, තෙන අලභිකාමෙන අලභිකරා” ති. ‘එවං අයො’ති බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාත්‍රයා පටිච්ඡෙසාසි.

17. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතා පත්තච්චරමාදය යෙන සකපිතුතිවෙසනං, තෙහුපසිඤ්ඤාමි. උපසිඤ්ඤාමිතා පඤ්ඤාමොහ ආසනෙ තිසිදි. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා යෙනායස්මතො සුදින්නො, තෙහුපසිඤ්ඤාමි. උපසිඤ්ඤාමිතා තෙ පුඤ්ඤ විචාරාපෙතා ආයස්මතො සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ භාහ සුදින්න, මාතුමිත්තිකා ඉත්තිකාය ඉත්තිකා. අඤ්ඤං පෙත්තිකං. අඤ්ඤං පිතාමනං. ලබ්භා භාහ සුදින්න, හිතායාමත්තිතා හොගා ව භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤාති ව කාතුං. එහි චංචි තාහ සුදින්න, හිතායාමත්තිතා හොගෙ ව භුඤ්ජිසු. පුඤ්ඤාති ව කරොති”ති. “තාහ, ත උස්සායාමි. න විසායාමි. අතීරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං වරාමි”ති. දුතිසමිථි බො-පෙ- තතිසමිථි බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මතො සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ භාහ සුදින්න මාතුමිත්තිකං ඉත්තිකාය ඉත්තිකා. අඤ්ඤං පෙත්තිකං. අඤ්ඤං පිතාමනං. ලබ්භා තාහ සුදින්න හිතායා-මත්තිතා හොගා ව භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤාති ව කාතුං. එහි චංචි තාහ සුදින්න, හිතායාමත්තිතා හොගෙ ව භුඤ්ජිසු, පුඤ්ඤාති ව කරොති”ති. “වදෙය්‍යාම බො හං ගහපති, සචෙ චංචි තාතිකායෙය්‍යාසි”ති. “වදෙති භාහ සුදින්නා”ති. “තෙන හි චංචි ගහපති, මහනො මහනො සාණිපසිඤ්ඤාකෙ කරාපෙතා හිරිඤ්ඤසුවණ්ණස්ස පුරාපෙතා සකපෙති තිබ්බානාපෙතා මග්ගො ගම්භාය සොතෙ ඔසාදෙති². හං කිස්ස තෙතු? යං හි තෙ ගහපති හවිස්සති තහො නිදනං හයං වා ඡමතිතතනං වා ලොමහංසො වා ආරතෙබ්බා වා, සො තෙ න හවිස්සති”ති. එවං චුතෙන ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා අනත්තමිතො අහොසි: “කථං හි තාම පුතොහො සුදින්නො එවං වක්කති”ති.

18. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආමනෙතයි: “තෙන හි චංචි, චංචි යාම, අප්පෙව තාම පුතොහො සුදින්නො තුග්ගමිථි වචනං කරෙය්‍යා”ති. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පාදෙසු ගගෙතා ආයස්මතො සුදින්නං එතදවොච: “කීදිසා තාම තා අය්‍යපුත්ත අච්ඡරායො, යාසං චංචි හෙතු බ්‍රහ්මචරියං වරසී?”ති. “න බො අහං හගිති, අච්ඡරානං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං වරාමි”ති.

1. ඔපුඤ්ජාපෙතා, මජ්ඣ. සං. 2. ඔපාතෙසි, මජ්ඣ.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ මවු තොමෝ එ රැය ඇවැවෙන් අමුගොමින් බිම පිරිබඩ දී කහවණුවලින් එකක් ද රණින් එකක් ද සි ගොඩවල් දෙකක් කරවී ය. මොබ සිරි පුරුෂතෙමේ ඔබ සිරි පුරුෂයා නො දැකී ද, ඔබ සිරි පුරුෂ තෙමේ මොබ සිරි පුරුෂයා නො දැකී ද, ඒ සා මහත් ගොඩවල් වූහ. ඒ ගොඩවල් කළාලවලින් වසා මැද අසුනක් පණවා නිරයකින් වට කොට ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පැරණි දෙවැන්නිය (=අඹුව) අවතා, “ලෙහෙළිය, යම් අලංකාරයකින් සැරසුනා වූ නි මා පුත් සුදිත්තට පිය වූවා ද, මනාප වූවා ද, ඒ අලංකාරයෙන් සැරසෙව” යි කිවු ය. “ආයතීවෙනි, එසේ ය” යි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පැරණි අඹුව ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ මවුට පිළිවදන් දුන්නි ය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ පෙරබත්කල හැද පෙරෙව පායිපුරා ගෙන සිය පිය නිවෙස වෙත එළඹියේ ය. එළඹ පැණවූ අස්තෙහි හුන්නේ ය. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පියතෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්ත වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ඒ රත්රැවින් ගොඩවල් වැසුම් හරවා ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී: “දරුව, සුදිත්තය, මේ මිත්තනියන් විසින් ඔබගේ මවුට දෛනික පරිභෝග වූ තානසුණු ආදිය ගැණීම පිණිස දුන් ධනය වෙයි. පියාට අයත් ධනය මෙයින් අත්‍යය. මුත්තනුවන්ගේ ධනය මෙයින් අත්‍යය. දරුව සුදිත්තය, ගිහිබවට පැමිණ හොඟ අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. දරුව සුදිත්තය, එව තෝ ගිහිබවට පැමිණ නොගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” යනු යි. “පියානෙහි, නො හෙමි. නො හැකියෙමි. මම සස්තෙහි ආලුතෙමි බබසර හැසිරෙමි” යි. දෙවනුවත් ... තෙවෙනුවත් ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පියතෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී ය: “දරුව සුදිත්තය, මේ මිත්තනියන් විසින් ඔබගේ මවුට දෛනික පරිභෝගය පිණිස දුන් ධනය වෙයි. පියාට අයත් ධනය මෙයින් අත්‍යය. මුත්තනුවන්ගේ ධනය ද මෙයින් අත්‍යය. දරුව සුදිත්තය, ගිහිබවට පැමිණ හොඟ අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. දරුව සුදිත්තය, එව තෝ ගිහිබවට පැමිණ නොගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” කියා යි. “ඉදින් ගැහැවිය, ඔබ නොනිපෙන්නහු නම්, එයට කිව යුතු දෙය කියමු” යි. “පුත සුදිත්තය, කියව” යි ගැහැවි කී ය. “එසේ වී නම්, ගැහැවිය, ඔබ මහත් මහත් ගෝණිමල කරවා, කහවණුවලින් හා රණින් පුරවා, ගැල්වලින් අදවා, ගහ මැද සැඩ දියපහරෙහි කිදවා ලන්න. ඒ කවර හෙයින් ද? ගැහැවිය, ඔබට එය හෙතු කොට ගෙන යම්බල බියක් හෝ ලය සැලීමෙන් හෝ ලොමුදහ ගැණීමක් හෝ රැක ගැණීමක් හෝ වේ ද, එය ඔබට තොවන්නේය” යි සුදිත්ත භික්ෂු කී ය. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ “කෙසේ නම් මා පුත් සුදිත්ත තෙමේ මෙසේ කියන්නේ ද?” යි තොසනුවු සිත් ඇත්තේ විය.

18. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුව ඇමති ය: “එසේ වී නම් ලෙහෙළිය, තෝ ද යාවිඤ්ඤ කරව. පුත් වූ සුදිත්ත තෙමේ තිගේ වචනය වත් කරන්නේ නම් ඉතා මැකැවි” යි කී ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පා අල්ලාගෙන ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී ය: “ආයතීපුත්‍රයෙනි, ඔබ යම්බල වූ දෙවනනන් ලාබිම පිණිස බබසර හැසිරෙන්නම්, ඒ දෙවනතෝ කෙබල ද” යි ඇසුවා ය. “තැගනියෙනි, මම දෙවනනන් හේතු කොට ගෙන බබසර නො හැසිරෙමි” යි හේ කී ය.

19. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුප්‍රභූ වූ සුදින්න හෙමේ “අද පටන් ටිට් හගිතිවාදයෙන් කථා කෙරේ ය”යි සිහි නැති ව එහි ම වැටුනි ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ “ඉදින් ගැහැටිය දිය යුතු ආහාරයක් මේ තම්, දෙනු මැනැවි. අප තො වෙහෙසන්නැ”යි පියාට කී ය. “පුත සුදින්නය, වළඳනු මැනැවි” යි ගැහැටි කී ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු ද පියා ද ආයුෂ්මත් සුදින්නට ප්‍රණීභ වූ කා යුතු දය ද බිදිය යුතු දය ද සියගින් වැළඳවූහ, පාවැරවූහ. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත් ඇති ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කී ය: “පුත සුදින්න, මේ කුලය ආස්‍ය ය. මහද්ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. පුත සුදින්න, ගිහි බවට පැමිණ භොග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. පුත සුදින්න. එව, තෝ ගිහි බවට පැමිණ භොග ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” කියා යි. “මැනියනි, නො හෙමි. නො හැකිතෙමි. මම ඇලුනෙමි බමසර හැසිරෙමි”යි සුදින්න හිඤ්ඤ කී ය. දෙවනුවත් ... තෙවනුවත් ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගට මෙය කී ය: “පුත සුදින්න, මේ කුලය ආස්‍ය ය, මහද්ධන ඇත්තක. මහාභොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වූ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. එහෙයින් පුත සුදින්න, (කුලවංශය ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට) ඕප්පයක් (පුතෙකු) දෙව. අපගේ දරුවන් නොමැති වසතුව ලිවිමිච්ඡු ගෙන්වා තො ගණිත්වා” යනු යි. “මැනියනි, මෙය මට කරන්නට හැකි ය”යි සුදින්න කී ය. “පුත සුදින්න, මේ කල කොහි වෙසෙහි දැ?” යි මවු ඇසුවා ය. “මැනියනි, මහවතයෙහියැ”යි සුදින්නහිඤ්ඤ තෙමේ කී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ අස්තෙන් නැගිට ගියේ ය.

20. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹුව බණවා “එසේ වී තම් ලේලිය, යම් දවසක සෘතුමති වෙහි ද, නිට මල්වර වෙද, එ කල්හි මට දන්වම” යි කිවු ය. “ආයුෂ්මති, එසේ යැ”යි කියා ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවුට පිළිවදන් දුන්නි ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ තොමෝ දවසකින් ම සෘතුමති වූවා ය. ඇයට මල්වර උපත. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවුට “ආයුෂ්මති, උතුනියක් වෙමි. මට ඔසප් ලෙය උපතැ”යි මෙය කීවා ය. “එසේ වී තම් ලේලිය, යම් අලඞ්කාරයකින් සැරසුනි පුත් වූ සුදින්නගට ප්‍රියමනාප වූ ද, ඒ අලඞ්කාරයෙන් සැරසෙව”යි ඔ කිවු ය. “ආයුෂ්මති, එසේ ය”යි ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවුට පිළිවදන් ඇස්වූ ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹුව කාදවාගෙන මහවතයෙහි ආයුෂ්මත් සුදින්න වෙත එළඹියා ය. එළඹ ආයුෂ්මත් සුදින්නගට මෙය කිවු ය: “පුත, සුදින්න, මේ කුලය ආස්‍ය ය. මහද්ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. පුත සුදින්න, ගිහිබවට පැමිණ භොග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. පුත සුදින්න. එව, තෝ ගිහිබවට පැමිණ භොගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” යනු යි. “මැනියනි, නො හෙමි. නො හැකිතෙමි. මම ඇලුනෙමි බමසර හැසිරෙමි”යි හේ කී ය. දෙවනුවත් ... තෙවනුවත් ... ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගට මෙය කීවා ය: “පුත, සුදින්න, මේ කුලය ආස්‍ය ය. මහද් ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇත්තක. එහෙයින් පුත සුදින්නය, ඕප්පයක් (පුතෙකු) දෙව. අසුත්‍රක වූ ධනය ලිවිමිච්ඡු හැර තො ගණිත්වා” යනු යි.

21. “එතං බො මෙ අමම, සකකා කාභු”නති පුරුණදුතිසිකං¹ බාහායං ගහොති. මහාවතං අර්ථසාධනානෙති අප්පකුසලානෙත සිකකාපදෙ අනාදිතව-දස්සො පුරුණදුතිසිකාය තිකකතං මෙපුතං ධම්මං අභිවිඤ්ඤපෙසි. සා තෙන ගබ්භං ගණ්ඨි.

භූමිමා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං: “නිරඛ්ඛුදෙ වත හො භික්ඛුසඛෙසා නිරුද්ධවො. සුද්දෙනත කලඤ්චුතෙනත අඛ්ඛුදං උප්පාදිතං, ආදිතවො උප්පාදිතො”ති. භූමිමානං දෙවානං සද්දං සුභා වාතුමමහාග්ථිකා දෙවාසද්ද-මනුස්සාවෙසුං -පෙ- නාවතීංසා දෙවා,-යාමා දෙවා,-තුසිතා දෙවා,-නිම්මාන-රතීනො දෙවා,-පරනිම්මිතවසවනතීනො දෙවා,-බ්‍රහ්මභාසිකා දෙවා, සද්ද-මනුස්සාවෙසුං: “නිරඛ්ඛුදෙ වත හො භික්ඛුසඛෙසා නිරුද්ධවො. සුද්දෙනත කලඤ්චුතෙනත අඛ්ඛුදං උප්පාදිතං, ආදිතවො උප්පාදිතො”ති. ඉතිහ තෙන බණෙන තෙන මුත්තනෙන යාව බ්‍රහ්මලොකා සදෙද අබ්බුගහඤ්ථි.

22. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස පුරුණදුතිසිකා තස්ස ගබ්භස්ස පරිපාකමත්තාය පුතනං විජායි. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස සහායකා තස්ස දුරකස්ස ඛිජ්ඣොති තාමං අකංසු. ආයස්මතො සුද්දනස්ස පුරුණදුතිසි-කාය ඛිජ්ඣමානාග්ථි තාමං අකංසු. ආයස්මතො සුද්දනස්ස ඛිජ්ඣමානාග්ථි තාමං අකංසු. හෙ අපරෙන සමයෙන උභො අභාරස්ස අතභාරිසං පබ්බජ්ඣා අරහතනං සච්ඡාකංසු.

23. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස අනුදෙව කුකකුච්චං, අනු විප්පටි සාරො “අලාභා වත මේ. න වත මේ ලාභා. දුලලද්ධං වත මේ. න වත මේ සුලලද්ධං: යො ‘හං එවං ස්වාකකානෙ ධම්මවිතයෙ පබ්බජ්ඣා තාසකකිං යාවජ්චං පරිපුණ්ණං. පරිපුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතු”නති. සො තෙනෙව කුකකුච්චන තෙන විප්පටි-සාරෙන කිසො අහොසි දුබ්බභෙණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකරානො ධම්ම-සංචාරගතො. අනෙතාමතො ලිතමතො දුකකි දුමමතො විප්පටිසාරි පජ්ඣායි.

24. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස සහායකා භික්ඛු ආයස්මනනං සුද්දනතා එතදවොචුං: “පුබ්බෙ බො ත්වං ආට්ඨසො සුද්දන, වණ්ණවා අහොසි පිනිඤ්ඤො”² පසතනමුච්චණ්ණො විප්පසතනජ්චිවණ්ණො. සො ‘දුති ත්වං එතරහි කිසො දුබ්බභෙණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකරානො ධම්මසංචාර-ගතො, අනෙතාමතො ලිතමතො දුකකි දුමමතො විප්පටිසාරි පජ්ඣායසි. කච්චි තො ත්වං ආට්ඨසො සුද්දන, අතභාරතො බ්‍රහ්මචරියං චරසි”ති? “න බො අහං ආට්ඨසො අතභාරතො බ්‍රහ්මචරියං චරාමි. අභි මෙ පාපං කමමං කතං. පුරුණ-දුතිසිකාය මෙපුතො ධම්මො පතිසෙවිතො. තස්ස මයං ආට්ඨසො, අනුදෙව කුකකුච්චං, අනු විප්පටිසාරො: අලාභා වත මේ. න වත මේ ලාභා. දුලලද්ධං වත මේ. න වත මේ සුලලද්ධං: යො ‘හං එවං ස්වාකකානෙ ධම්මවිතයෙ පබ්බජ්ඣා තාසකකිං යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිපුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතු”නති.

21. “මැතිසති, මෙය නම් මට කරන්නට හැකි” යි හෙතෙම ගිහි කල අඹුවගේ අත අල්ලා ගෙන මහවනයට බැස ගෙන, සිකපද නො පාණවූ කල්හි ආදීනව නො දක්නේ ගිහිකල අඹුව සමග තෙවරක් මෙවුන්දම් සෙවී ය. භි ඵසින් ගබ් ගත්තී ය.

“පින්වත්ති, ඒකාන්තයෙන් ම භික්ෂුසංඝ තෙමේ නො කැලැල් ය. නිදෙස් ය. කලන්දසිටු පුත් වූ සුදිත්ත විසින් අර්බුදයක් උපදවන ලදී. ආදීනවයක් උපදවන ලද” යි බ්‍රිමාවු දෙවියෝ උද්ඝෝෂණය කළාහු ය. බ්‍රිමාවු දෙවියන්ගේ ශබ්දය අසා වාතුර්මහාග්ජික දෙවියෝ උද්ඝෝෂණය කළාහු ය. ... තච්චිසා වැසි දෙවියෝ ... යාම දෙවියෝ ... තුසිත දෙවියෝ ... නිමමානරහි දෙවියෝ ... පරනිර්මිත වශවර්ති දෙවියෝ ... බඹලොව වැසි දෙවියෝ “පින්වත්ති, ඒකාන්තයෙන් භික්ෂුසංඝ තෙමේ නො කැලැල් ය. නිදෙස් ය. කලන්දපුත් සුදිත්ත විසින් අර්බුදයක් උපදවන ලදී. ආදීනවයක් උපදවන ලද” යි උද්ඝෝෂණය කළාහු ය. මෙසේ එකෙණෙහි ඒ මොහොතෙහි ඝෝෂය බඹලොව තෙක් පැත නැගුනේ ය.

22. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුවාගේ ඒ ගබ් ගිහිකිරීමට පැමිණ පුතකු වැදුවා ය. එකල්හි ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ යහළුවෝ ඒ දරුහට ‘බිජ්ඣය’ යි නම් කළාහු ය. ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුවට ‘බිජ්ඣමාතෘය’ යි නම් කළාහු ය. ආයුෂ්මත් සුදිත්තහට ‘බිජ්ඣපිතෘය’ යි නම් කළාහු ය. ඔහු (මාතෘපුත්‍ර) දෙදෙන පසු කාලයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම සපුතෙහි පැවිදි වී රහත්බව ලැබූහ.

23. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තහට “යම් ඒ මම මෙසේ මනා කොට දෙශනා කරණ ලද ධර්මිකයෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මග-බඹසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වීම ද, ඒ මට ඒකාන්තයෙන් අලාභයෝ ය. ඒකාන්තයෙන් මට ලාභයෝ නො වෙත්. මා විසින් ඒකාන්තයෙන් තපුරු ලැබීමක් ය. යහපත් ලැබීමක් නො වේ” යි පසුතැවිලි ඇති විය. විපිලිසර ඇති විය. හෙතෙම ඒ කුකුසෙන් ඒ විපිලිසරින් කෘශ වූයේ රළු වූයේ දුර්වණ වූයේ පඬුවත් පැහැ ඇති වූයේ තහර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇත්තේ, සැහවුනු හැකුළු සිත් ඇත්තේ දුක් ඇත්තේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ විපිලිසර වූයේ සිතිවිල්ලට වැටුනේ විය.

24. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ යහළු භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් සුදිත්ත හට මෙය කීවාහු ය: “ඇවැත් සුදිත්තය, පෙර තෝ පැහැපත් වූයෙහි ය. පිණ ගිය ඉදුරත් ඇත්තෙහි ය. පහත් වූ මුව පැහැය ඇත්තෙහි ය. ඉතා ප්‍රසන්න වූ ඡවිවණ් ඇත්තෙහි ය. ඒ තෝ දැන් වනාහි කෘශ වූයෙහි රළු වූයෙහි දුර්වණ වූයෙහි පඬුවත් පැහැ ඇති වූයෙහි තහර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇත්තෙහි සැහවුනු සිත් ඇත්තෙහි හැකිළු සිත් ඇත්තෙහි දුක් ඇත්තෙහි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙහි විපිලිසර වූයෙහි ඒ ඒ දෑ සිතන්නට පවත් ගත්තෙහි ය. කිම ඇවැත් සුදිත්ත, තෝ නො ඇලුනෙහි බඹසර හැසිරෙහි ද? “. “ඇවැත්ති, මම නො ඇලුනෙමි බඹසර නො හැසිරෙමි. මා විසින් කළ පටිකමක් ඇත. පොරණඅඹුව හා මෙවුන්දම් සෙවුනා ලද්දේ ය. ‘ඇවැත්ති, යම් ඒ මම මෙසේ මනා කොට දෙශනා කරණ ලද ධර්මිකයෙහි පැවිදි ව දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මගබඹසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වීම ද, ඒ මට අලාභයෝ ය. ඒකාන්තයෙන් ලාභයෝ නො වෙත්. මවිසින් ඒකාන්තයෙන් තපුරු ලැබීමකි, එකැතින් මට යහපත් ලැබීමක් නො වෙයි, පසුතැවිලි ඇති විය. විපිලිසර ඇති විය” යි සුදිත්ත මහණ කී ය. එ විට ඒ මහණහු මෙසේ කීහ:

25. “අලං හි තෙ ආවුසො සුද්ධතා කුකුළුවාය, අලං විප්පිසාරාය, යං භං ඵලං සංඝාතො ධම්මවිනයෙ පබ්බජනා න සංඝාතො යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.”

26. නහු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සංයොගාය? අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො නො සුඋපාදානාය?

27. තත්ථ තාම භං ආවුසො භගවතා විරාගාය ධම්මො දෙසිතො සරාගාය වෙනෙසාසී. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො සංයොගාය වෙනෙසාසී. අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො සුඋපාදානාය වෙනෙසාසී.

28. නහු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො? මදනිමදනාය පිපාසවිතයාය ආලයසමුග්ගානාය චට්ඨපචේජදාය තණ්හකකියාය විරාගය නිරෝධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

29. නහු ආවුසො භගවතා අනෙක පරියායෙන කාමානං පහාණං අකංඛානං, කාමසංකල්පාණං පරිසුද්ධං අකංඛානං, කාමපිපාසානං පටිවිතයො අකංඛානො, කාමචිත්තකාමානං සමුග්ගානො අකංඛානො, කාමපරිප්පානං වූපසමො අකංඛානො?

30. තෙනං ආවුසො අප්පසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භියොභාවාය¹ අථ බෙවතං ආවුසො අප්පසන්නානඤ්චො අප්පසාදාය පසන්නානඤ්ච ඵකච්චානං අඤ්ඤථතතායා”ති.

31. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයසමනනං සුද්ධතං අනෙකපරියායෙන විගර්හිතා භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා ඵතසමිං නිදුතෙ ඵතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සහතිපාතාපෙනා ආයසමනනං සුද්ධතං පටි-පුච්ඡී: “සච්චං කිර භං සුද්ධත, පුරාණ දුගීඨිකාය මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවී”ති. “සච්චං භගවා.” විගර්හි බුද්ධො භගවා:

25. “ආචාරී” සුදින්න, යම් කෙසෙකින් හෝ වෙසේ වැඩවින්න දෙසු ධර්ම විනයයෙහි පැවිදි ව දිවි ආති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මගබසිර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? තාගේ කුකුසට එය සැහේ. විපිළිසරට සැහේ.

26. ආචාරීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් සර්ගය පිණිස නො ව විරුගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? (නො ආලිම පිණිස දෙසන ලදී. ආලිම පිණිස නො වෙයි.) කෙලෙසින්ගෙන් වෙන් ව විසීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? කෙලෙසුන් හා නො යෙදීම පිණිස ධර්මය දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? තෘෂ්ණාවශයෙන් දැඩි කොට නො ගැණීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? තෘෂ්ණා වශයෙන් දැඩි කොට ගැණීම පිණිස නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද?

27. එහි ආචාරීනි, හෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද කල්හි රාගය හා පවත්තා මෙවුන්දම් සෙවීම පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද කල්හි සංයෝගය පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය. අනුපාදනය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද කල්හි සඋපාදනය පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය.

28. ආචාරීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මදදිය දුරු කිරීම පිණිස කාම පිපාසාදීන්ගේ දුර ලිම පිණිස, පසුබසාලය මුලින් ම සිදීම පිණිස සංසාරයේ මුල් සිදීම පිණිස, භෂ්ණාකෂයය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය, පිණිස, නිවණ පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නොවේද?

29. ආචාරීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් වස්තුකාමකෙලය කාමයන්ගේ ප්‍රහාණය වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද? සියලු කාමසංඥාවන්ගේ ත්‍රිවිධ වූ පරිඥාව වදාරණ ලද නො වේ ද? කාමපිපාසාවන්ගේ දුරු කිරීම වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද? කාමවිතතීයන්ගේ තැසීම වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද? කාමපරිදානයන්ගේ සන්සිදීම වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද?

30. ආචාරීනි, ඔබගේ පාපකමය නොපහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. පහන් වූවන්ගේ නැවත නැවත පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. වැලිදු, ආචාරීනි, නෙල පාපකමය වතාහි නොපහන් වූවන්ගේ නොපහන් බව පිණිස ද, පහන් වූ සමහරාන්ගේ (සෝවන් මගට නො පැමිණියවුන්ගේ) විපිළිසරබව පිණිස ද වෙයි.”

31. ඉන් පසු ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් සුදිත්තහට නොයෙක් ආරෝග්‍ය කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඒ කරුණ සැල කලාහු ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසඛ්‍යයා රැස් කරවා “සුදිත්ත, හෝ පොරණ අඹුව සමග මෙවුන්දම් සේවනය කෙලෙහි ය යනු සැබෑ දැ”යි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගෙන් පිළිවිසි සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”යි සුදින්න භික්ෂු කී ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහුසේක:

32. “අනනුච්ඡේදියං මොඝපුරිසං, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සා-
මණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිසං, එවං
ස්වාකතානෙ ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ඣා න සකඛිස්සාහි යාවජ්චං පරිසුද්ධං
පරිපුණ්ණං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.

33. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන විරාගය ධම්මො දෙසිතො
නො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සංයොගාය? අනුපාදානාය
ධම්මො දෙසිතො නො සරුපාදානාය?

34. තත්ථ නාම ත්වං මොඝපුරිසං, මයා විරාගාය ධම්මො දෙසිතො සරාගාය
වෙනෙස්සාහි. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො සංයොගාය වෙනෙස්සාහි.
අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො සරුපාදානාය වෙනෙස්සාහි.

35. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො
දෙසිතො? මදනිමමදානාය පිපාසවිතයාය ආලසසමුග්ගතාය චරිවුපචේජ්ඣය
තණ්හාකතයාය විරාගාය නිරොධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

36. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන කාමානං පහාණං
අකතානං? කාමසංකුක්ඛානං පරිකුක්ඛානං අකතානං? කාමපිපාසානං පටිච්චයො
අකතානො? කාමචිතක්කානං සමුග්ගතො අකතානො? කාමපරිලාහානං
වූපසමො අකතානො?”

37. “චරං තෙ මොඝපුරිසං ආසීවිසස්ස සොරවිසස්ස මුඛෙ අඛණ්ඩානං
පකඛින්නං, න තෙව මාතුගාමස්ස අඛණ්ඩානෙ අඛණ්ඩානං පකඛින්නං. චරං තෙ
මොඝපුරිසං කණ්හසප්පස්ස මුඛෙ අඛණ්ඩානං පකඛින්නං, න තෙව මාතුගාමස්ස
අඛණ්ඩානෙ අඛණ්ඩානං පකඛින්නං. චරං තෙ මොඝපුරිසං අඛණ්ඩාකාසුයා
ආදිත්තයා සමප්පජ්ජිතාය සජොතිභූතාය අඛණ්ඩානං පකඛින්නං, න තෙව
මාතුගාමස්ස අඛණ්ඩානෙ අඛණ්ඩානං පකඛින්නං. තං කියස්ස හෙතු? තතො
නිදානං හි මොඝපුරිසං මරණං වා නිගඤ්ජියස් මරණමත්තං වා දුක්ඛං.
තතෙව තප්පච්චයා කායස්ස හෙතු පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං
නිරයං උපපජ්ජියස්. ඉතොනිදානං ඛො මොඝපුරිසං කායස්ස හෙතු
පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජියස්.

32. “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු වූ අනුලෝමී නුවු අයෝග්‍ය වූ ශ්‍රමණයන්ට අයත් නුවු අකාප වූ තො කට යුත්තෙක. කෙසේ නම්, හිස් පුරුෂය, තෝ මෙසේ මැනැවින් දෙසු ධර්මිතයෙහි පැවිදි වී දිව් ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර හැසිරෙන්නට තො හැකි වූයෙහි ද ?

33. හිස් පුරුෂය, මා විසින් තොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ තො වේ ද ? සරාගය පිණිස දහම් තො දෙසන ලද්දේ තො වේ ද ? විසංයෝගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ තො වේ ද ? සංයෝගය පිණිස දහම් තො දෙසන ලද්දේ තො වේ ද ? අනුපාදනය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ තො වේ ද ? සඋපාදනය පිණිස දහම් තො දෙසන ලද්දේ තො වේ ද ?

34. හිස් පුරුෂය, එහි තෝ මා විසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙසු කල්හි සරාගය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස ධර්මය දෙසු කල්හි සංයෝගය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය. අනුපාදනය පිණිස ධර්මය දෙසු කල්හි සඋපාදනය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය.

35. හිස් පුරුෂය, මා විසින් තොයෙක් ලෙසින් රාගවිරාගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ තො වේ ද ? මදනිච්චදනය පිණිස, පිපාසාවිතය පිණිස, ආලසභූතසාතය පිණිස, වට්ටුපවේෂදය පිණිස, තෘෂ්ණාක්‍ෂය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස, තිළිණය පිණිස, ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ තො වේ ද ?

36. හිස් පුරුෂය, මා විසින් තොයෙක් ලෙසින් කාමයන්ගේ ප්‍රහාණය කියන ලද්දේ තො වේ ද ? කාමසංඥවන්ගේ පරිඥව කියන ලද්දේ තො වේ ද ? කාමපිපාසවන්ගේ දුර ලීම කියන ලද්දේ තො වේ ද ? කාමවිතකියන්ගේ නැසීම කියන ලද්දේ තො වේ ද ? කාමපරිද්‍රව්‍යන්ගේ සංහිදීම කියන ලද්දේ තො වේ ද ?

37. “හිස් පුරුෂය, තා විසින් දරුණු විෂ ඇති ආශිවිෂයක්හුගේ මුඛයෙහි අභගජාතය බහා ලන ලද්දේ නම් මැනැවි. මාගමකගේ අභගජාතයෙහි සිය අභගජාතය බහාලන ලද්දේ තො මැනැවි. හිස් පුරුෂය, තා විසින් කෘෂණසම්පයක්හුගේ මුඛයෙහි අභගජාතය බහාලන ලද්දේ නම් මැනැවි. මාගමකගේ අභගජාතයෙහි සවකීය අභගජාතය බහා ලන ලද්දේ තො මැනැවි. හිස් පුරුෂය, තා විසින් ඇවිළගත්, හාත්පසින් ඇවිළගත්, ගිනිදූල් සහිත වූ ගිනිඅතුරුවලෙක අභගජාතය බහාලන ලද්දේ නම් මැනැවි. මාගමකගේ අභගජාතයෙහි සවකීය අභගජාතය බහාලන ලද්දේ තො මැනැවි. ඒ කවර හෙයින් ? යත් : හිස් පුරුෂය, එය හෙතු කොට ගෙන මරණයට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. තැන හොත් මරණය වැනි දුකකට පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් කා බුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ තරකගතියෙන් යුක්ත වූ විවෘත ව පතිත වන්නා වූ තීරයට තො පැමිණෙන්නේ ය. මේ හේතුවෙන්, හිස් පුරුෂය, කා බුන් මරණින් මතු අපාය නම් වූ දුග්ගති නම් වූ විනිපාත නම් වූ තීරයට පැමිණෙන්නේ ය.

38. “තත්ත තාම නිං මොඤ්ජුරිස, යං නිං අසද්ධිමමං ගාමිධිමමං, චස්සලධිමමං දුට්ඨලං ඔදකනතිකං රාහස්සං ද්වයංද්වයත්මාපනතිං සමාපජ්ජස්සසි, ඛත්තනං බො නිං මොඤ්ජුරිස අකුසලානං ධම්මානං ආදිකනනා පුබ්බිඛගමො, තෙනං මොඤ්ජුරිස අපසසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භික්ඛොනාමා ය, අථ බෙවනං මොඤ්ජුරිස, අපසසන්නානස්සෙව අපසසාදය, පසන්නානස්සෙව එකච්චානං අඤ්ඤාථනායා”ති.

39. අථ බො භගවා ආයස්මන්නං සුද්දින්නං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුගරතාය දුප්පොසනාය මහිච්ඡිනාය අසනතුට්ඨිනාය¹ සම්මන්ත්තිකාය කොසප්පස්ස අවණණං හාසිත්වා අනෙකපරියායෙන සුගරතාය දුප්පොසනාය අපමච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරමහස්ස වණණං හාසිත්වා භික්ඛුනං භද්දනුච්ඡිතිකං තද්දනුලොමිකං ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි:

40. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙය්සාමි දස අත්ථ වසෙ පටිච්චි: සම්ඤ්ජුට්ඨිනාය, සම්ඤ්ජාසුනාය, දුමමසිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනං ථාසුට්ඨාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටිඝානාය, අපසසන්නානං පසාදය, පසන්නානං භික්ඛොනාමාය, සද්ධිමමිතිකාය, විතයානුග්ගහාය, එවස්සෙව පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“යො පන භික්ඛු මෙදුතං ධම්මං පනිසෙට්ඨෙය්ස, පාරාජිකො භොති අසංඛාසො”ති.

එවස්සෙදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

[මුලපඤ්ඤානති]

සුද්දින්නාහණවාටො නිට්ඨිතො.

38. “හිස් පුරාණය, ඒ වෙබ්බු වූ සාවද්‍යකමයෙහි හෝ නිවර්තනයන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, ගම්වැස්සන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, ලාමකපුරාණයන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, රාගාදී කෙලෙසුන්ගෙන් දුෂිත වූ, දියනිය අවසන් කොට ඇති, රහස් කට යුතු වූ, දෙදෙනෙකුන් දෙදෙනෙකුන් විසින් සම්මත වූ මෙවැනි වූ මෙවැනි වූ සම්මත වූ සම්මත වූ හිස් පුරාණය, හෝ බොහෝ දෙනා අතුරෙන් අතුරු ලාබ්‍යයන්ට ආදිකතා වෙති. ප්‍රතිචක්‍රය වෙති. හිස් පුරාණය, මෙය නොපහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. වැලිදු, හිස් පුරාණය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනා වූ ඇතැමුන්ගේ අත්‍යවශ්‍ය පිණිස ද වේ.”

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්ඨිත් සුද්ධත්තනට නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ගරු හා කොට (කමන් විසින් ද අනුන් විසින් ද) දුර්විභාවයෙහි ද දුක සේ පොෂණය කට හැකි බවට ද, මහත් ආශා ඇති බවට ද, ලද දෑයෙකින් යනු වූ නො විමෙහි ද, ගණසමුහයා කෙරෙහි ඇලීමෙහි ද, කුසිත බවෙහි ද අගුණ වදාරා, නොයෙක් ක්‍රමයෙන් සුභර භාවයෙහි ද, සුව සේ පොෂණය කට හැකි බවට ද, අපිස් වූවුන්ගේ ද, ලද දෑයෙකින් සනු වූ වන්තනුගේ ද, කෙලෙස් සිදු ලත්තනුගේ ද, කෙලෙස් කම්පිත කළුනුගේ ද, ප්‍රසාදය ඵලවන සංවරයාගේ ද, කෙලෙස් රැස් නො කිරීමෙහි ද, විශ්වාසයෙහි ද, ගුණ වදාරා, හිඤ්ඤාත් ඵනාතව සුදුසු වූ ඵයට අනුලෝම වූ දෑහැම කථාවක් කොට හිඤ්ඤා ඇමතු සේක.

40. “මහණෙනි, එසේ වී නම් සම්මතයාගේ හිත සුව පිණිස, සම්මතයාගේ පහසු බව පිණිස, දුශ්ශීල ප්‍රදානලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල හිඤ්ඤාත්ගේ ඵාසුචිතරණය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණියා හැකි දුක් දුරු කිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් නැසීම පිණිස, නොපහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහත් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සද්ධම්මයාගේ විරූපිතිය පිණිස, විතරානුග්‍රහය පිණිස ය යන මේ දස හිතවිගෙණයන්ගේ නිෂපාතනය පිණිස හිඤ්ඤාත් සිකපදයක් පණවන්නෙමු. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් මෙවූන්දම් සෙව්ගේ නම්, කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ සංඝයා හා ජනතාමිද්‍යාංචාස නැති වන බැවින් (අසංචාස සහචාස නැත්තෙක්) වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිඤ්ඤාත් මෙසේන් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල් පැණවීමයි.]

සුද්ධත්ත බණවර නිම.

මකකට්ටය

1. තෙත බෝ පත සමයෙහි අඤ්ඤානරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවතෙ මකකට්ටිං ආමිසෙන උපලාපෙනා නසාං මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවති. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙකාං පත්තවිවරමාදාය වෙසාලීං පිණ්ඩාය පාවිසී.

2. තෙත බෝ පත සමයෙහි සමඛුද්දා භික්ඛු සේනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනනායෙන නසාං භික්ඛුතො විහාරො තෙනුපසංඝමංසු. අද්දසා බෝ සා මකකට්ටිං තෙ භික්ඛු දුරතො'ව ආගමිත්තෙන. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුප-සංඝමා. උපසංඝමානා හෙසං භික්ඛුතං පුරතො කට්ඨෙ වාලෙසි, ඡෙපපච්ඡ වාලෙසි, කට්ඨෙ ඔඤ්ඤි, නිමිත්තමි අකාසී. අප්ඵ බෝ හෙසං භික්ඛුතං එතදහොසි: “නිසාංසයං බෝ සො භික්ඛු ඉමිසාං මකකට්ටියා මෙජ්ඣං ධම්මං පටිසෙවති”ති එකමනනං නිලිසිංසු. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු වෙසාලියං පිණ්ඩාය වරිකාං පිණ්ඩපාතං ආදාය පටික්ඝමි.

3. අප්ඵ බෝ සා මකකට්ටි යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසංඝමා. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු නං පිණ්ඩපාතං එකදෙසං භුඤ්ජිතාං එකදෙසං නසාං මකකට්ටියා අදාසී. අප්ඵ බෝ සා මකකට්ටි භුඤ්ජිතාං නසාං භික්ඛුතො කට්ටි ඔඤ්ඤි. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු නසාං මකකට්ටියා මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවති.

4. අප්ඵ බෝ තෙ භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොචු: “නනු ආට්ඨසො භගවතා සිකාපදං පඤ්ඤානනං. කිසාං තං ආට්ඨසො මකකට්ටියා මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවසී”ති. “යච්චං ආට්ඨසො භගවතා සිකාපදං පඤ්ඤානනං. තඤ්ච බෝ මනුස්සිත්ථියා, තො තිරච්ඡානගතායා”ති. “නනු ආට්ඨසො තථෙව නං හොති. අනනුච්ඡිතියං ආට්ඨසො අනනුලොමිකං අපච්ඡිතං අසාමන්තං අකපපියං අකරණියං. කප්ඵං හි නාම තං ආට්ඨසො එවං සවාකබාහො ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතාන සංඝායාසි යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං වරිතුං? නනු ආට්ඨසො භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරාගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං වූපසමො අකබාතො? තෙනං ආට්ඨසො අපසංනානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අප්ඵ බෙවතං ආට්ඨසො අපසංනනා තඤ්චෙව අපසාදාය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාප්තනායා”ති. අප්ඵ බෝ තෙ භික්ඛු නං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිතා භගවතො එතමන්ඵ ආරොවෙසුං.

මහනටි වංශාව

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහ වෙහෙහි වැදිරියක ආහාරයෙන් පොළොඹවා ආය හා මෙවුන්දම් සෙවෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ පෙරවැරු කාලයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ පිඬු සඳහා විසල් පුරයට පිවිසියේ ය.

2. එසමයෙහි බොහෝ හික්කුහු සෙනාසනවාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නෝ ඒ මහණහුගේ විහාරය වෙත පැමිණියාහු ය. ඒ වැදිරි එන ඒ හික්කුහු දුර දී ම දුටුවා ය. දැක ඒ හික්කුහු වෙත පැමිණියා ය. පැමිණ ඒ හික්කුහු ඉදිරියෙහි කටිය ද සැළු ය. නගුට ද සැළු ය. කටිය ද නැගු ය. (මෙවුන් දමට ගැලපෙන සේ) නිමිත්ත ද කළා ය. ඉක්බිති ඒ හික්කුහුට මේ සිත විය. “නිසාක ව ම ඒ මහණ මේ වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙයි යනුයි” ඔහු පසෙක සැහවුනාහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණ හෙමේ විසල්පුරයෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පිඬු රැගෙන ආපසු පැමිණියේ ය.

3. ඉක්බිති ඒ වැදිරි ඒ මහණ වෙත ඵලභියා ය. ඒ මහණ තෙමේ ඒ පිණිඬුපානය එක් කොටසක් වලඳ එක් කොටසක් ඒ වැදිරියට දුන. ඒ වැදිරි එය අනුභව කොට ඒ මහණහට කටිය නැගු ය. තෙල මහණ ඒ වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙයි.

4. එකල්හි ඒ හික්කුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: “ඇවත, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපදයක් පණවන ලද්දේ නො වේ ද? ඇවත, තෝ කුමක්කෙසින් වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙති ද?” “ඇවත, සැබෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපදයක් පණවන ලද්දේ වේ. හෙ ද මිනිස් මාගම් හා මෙවුන්දම ඇරැබ ය. නිරිසන් මාගම් සමග මෙවුන්දම් ඇරැබ නො වේ” ය යි ඒ මහණ කී ය. “ඇවැත්නි, එයත් එසේ ම නො වේ ද? ඇවැත්නි, නුසුදුස්සෙක. අනුලොම නුදිවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණුන්ට අයෝග්‍යයෙක. නො කැපයෙක. නො කටයුත්තෙක. ඇවැත්නි, කෙසේ නම් තෝ මෙසේ මැතැවින් දෙශනා කරණ ලද ශාසනයෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු කොට බඹසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? සරාගය පිණිස නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාම පරිදහසත්ගේ සංසිද්ධිම වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද? ඇවැත්නි, මෙය නොපැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ඇවැත්නි, තව ද මෙය නොපැහැදුනවුන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනා වූ ඇතැමුන්ගේ අත්‍යපාඪය පිණිස ද වේ” යනු යි. ඉක්බිති ඒ හික්කුහු ඒ මහණහට නොයෙක් ලෙසින් ගරහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළාහු ය.

5. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සහතිපාභාපෙතො තං භික්ඛුං පටිපුච්ඡී: “සච්චං කිර තං භික්ඛු මක්කපියා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවයි?”ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා:

“අනුච්ඡිතියං මොඝපුරිස, අනුලොමිකං අප්පතිරුපා අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාම තං මොඝපුරිස, එවං සමානතො ධම්මචිතයෙ පබ්බජිතො න සක්ඛිස්සස්ස යාවච්චං පරපුණ්ණං පරසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං? තනු මයා මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සිරාගාය -පෙ- කාමපරිප්‍රාගාතං වූපසමො අනගාතො?.

6. චරං තෙ මොඝපුරිස, ආසිවිසස්ස ඝොරවිසස්ස මුඛෙ අභිගජාතං පක්ඛිත්තං න තෙව මක්කපියා අභිගජාතෙ අභිගජාතං පක්ඛිත්තං. චරං තෙ මොඝපුරිස කණ්ඩාසප්පස්ස මුඛෙ අභිගජාතං පක්ඛිත්තං, න තෙව මක්කපියා අභිගජාතෙ අභිගජාතං පක්ඛිත්තං. චරං තෙ මොඝපුරිස, අභිගාරකාසුයා ආදිත්තාය සම්පජ්ජිතාය සජ්ජානිභූතාය අභිගජාතං පක්ඛිත්තං, න තෙව මක්කපියා අභිගජාතෙ අභිගජාතං පක්ඛිත්තං. තං කිස්ස හෙතු? තතො නිදුතං හි මොඝපුරිස, මරණං වා නිගවේජයා මරණමත්තං වා දුගතිං, න තෙව තප්පච්චයා කායස්ස ගෙද පරමමරණා අපායං දුගතිං විනිපාතං නිරයං උප - පජේජයා. ඉතො නිදුතඤ්ච ඛො මොඝපුරිස, කායස්ස ගෙද පරමමරණා අපායං දුගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජේජයා.

7. තත්ථ තාම තං මොඝපුරිස, යං තං අසද්ධිමමං ගාමධම්මං වසුඤ්ඤමං දුට්ඨුලං ඔදකත්තිකං රාගස්සං අවයං අවයසම්මාපත්තිං සම්මාපජ්ජස්සපි, තෙනාං මොඝපුරිස, අප්පසන්නාතං වා පසාදය පසන්නාතං වා භියොභාවාය. අථ ඛෙවතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නාතඤ්චෙව අප්පසාදය පසන්නාතඤ්ච එකච්චාතං අඤ්ඤාථත්තායා”ති.

8. අථ ඛො භගවා තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො දුග්ගතාය දුප්පොසනාය මච්චිච්ඡතාය අසනතුට්ඨිතාය සම්මාණිකාය කොසජ්ජස්ස අවණ්ණං භාසිතො අනෙකපරියායෙන දුග්ගතාය දුප්පොසනාය අප්පච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලොඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරයාරම්භස්ස වණ්ණං භාසිතො භික්ඛුතං තදනුච්ඡිතං තදනුලොමිකං ධම්මිකං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතයි:

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි තික්ඝුසංඝයා රැස් කරවා “සැබෑ ද මහණ, තෝ වැදිරියක සමග මෙවුන්දම් සෙවෙහි ද?” යි ඒ මහණ ප්‍රථවුන් සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි ඒ මහණ කී ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගර්භා කළසේකා:

“හිස් පුරුෂය, හුසුදුස්සෙක. අනුලොමි නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණුන්ට යොග්‍ය නු වූවෙක. නො කාපයක. නො කටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ මෙසේ මැනවින් දෙසන ලද යාසනයෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු කොට මගබඩසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස ධර්ම දෙකතා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? සරාගය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? කාමපරිදාහයන්ගේ සංසිද්ධි කියන ලද්දේ නො වේ ද?”

6. හිස් පුරුෂය, දරුණු විෂ ඇති ආගිවිෂයක්හුගේ මුඛයෙහි සවකිය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නම් මැනවි. වැදිරියගේ අභිගජානයෙහි සවකිය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. හිස් පුරුෂය, කෘෂ්ණ සමයක්හුගේ මුඛයෙහි සවකිය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ මැනවි. වැදිරියගේ අභිගජානයෙහි සවකිය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. හිස් පුරුෂය, ඇවිලගත්, හාත්පසින් ඇවිලගත්, හිනිදුල් සහිත වූ අතුරුවලෙක සවකිය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ මැනවි. වැදිරියගේ අභිගජානයෙහි සවකිය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. ඒ කවර හෙණින්? යන්: හිස් පුරුෂය, ඒ හෙතුවෙන් මරණයට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. මරණය වැනි දුකකට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ දුගති වූ විවස ව පතින වන්නා වූ නිරයට නො පැමිණෙන්නේ ය. හිස් පුරුෂය, මේ හේතුවෙන් කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ දුකට පිහිට වූ විවස ව පතින වන නිරයට පැමිණෙන්නේ ය.

7. හිස් පුරුෂය, මෙහි තෝ මෙබඳු වූ සාවද්‍ය කම්යෙහි, ගම්මානියන්ගේ සවභාවයක් වූ, නිවර්ජනයන්ගේ සවභාවයක් වූ, ලාමක පුරුෂයන්ගේ සවභාවයක් වූ, රුහාදි කෙලෙසින් දුෂිත වූ, දියකිය අවසන් කොට ඇත්තා වූ, රහසේ කටයුතු වූ, දෙදෙනෙකුන් දෙදෙනෙකුන්ගේ සමවාදීමක් වූ, යම් මෙවුන්දම් සෙවීමකට සම්බන්ධෙහි ද. හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස ද නො වෙයි. හිස් පුරුෂය, වැලිදු මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද, පැහැදුනා වූ ඇතැමුන්ගේ අත්‍යථාතව්‍ය පිණිස ද වෙයි”.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණනට නොයෙක් ලෙසින් ගර්භා දුහර බවිහි ද, දුකසේ පොෂණය කට හැකි බවිහි ද, මහන් ආශා ඇති බවිහි ද ලද දෙයකින් සතුටු නො වීමෙහි ද, සමූහයා කෙරෙහි ඇලීමෙහි ද, කුසිත බවිහි ද අගුණ වදාරා, නොයෙක් කරුණින් සුහර බවිහි ද, සුවසේ පොෂණය කටහැකි බවිහි ද, අපිස් බවිහි ද, සතොස් බවිහි ද, සැහැල්ලු බවිහි ද, සාලෙබයෙහි ද, ප්‍රසාද ඵලවීමෙහි ද, කෙලෙස් සංසිදු වීමෙහි ද, විශ්ඨාරම්භයෙහි ද ගුණ වදාරා, හික්කුන්ට එතැනට සුදුසු වූ ද, එයට අනුලොම වූ ද, දෑහම් කථාවක් කොට හික්කුන් ඇමතු සේක:

9. “හෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙසසාමි දස අත්ථසෙ පටිච්ච: සඛ්ඤ්ඤාප්ප්ඵ්ඵාය, සඛ්ඤ්ඤාප්ප්ඵ්ඵාය, දුමමඛිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනං ඵාසුච්ඡාරාය, දිට්ඨමමිකානං ආසවානං සංවරය, සම්පරාධිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අප්පසන්නානං පසාදය, පසන්නානං භියෙසාභාවාය, සඤ්ඤාමට්ඨිනීයා, විනයානුග්ගහාය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො සන භික්ඛු මෙජ්ඣං ධම්මං පතිස්සවෙය්‍ය අනන්තසො තිරජ්ජානග්ගහායපි, පාරාජිකො හොති අසංවාසො”ති.

එවඤ්ඤාං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං හොති.

[දුට්ඨපඤ්ඤාපති]

මහකට්ඨවස්සු නිට්ඨිතං.

සන්ථානභාණවාරො

1. තෙන බො පන සමයෙන සම්මන්ත්‍රලා වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු යාවදන්ථං භුඤ්ජන්ථ, යාවදන්ථං සුපිංසු, යාවදන්ථං නහාසිංසු. යාවදන්ථං භුඤ්ජන්තා, යාවදන්ථං සුපින්තා, යාවදන්ථං නහාසින්තා, අයොනිසො මනසි කර්න්තා, සික්ඛං අපච්ඡාකරාය, දුබ්බලොං අභාවිකන්තා, මෙජ්ඣං ධම්මං පතිස්සවිංසු. තෙ අපරෙන සමයෙන ඤාතිව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා, භොගව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා, රොග-ව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා ආයස්මන්තං ආතඤ්ඤං උපසඤ්ඤාමිත්වා එවං වදන්ති: “න මයං භන්තෙ ආතඤ්ඤා, බුද්ධගර්භිනො න ධම්මගර්භිනො න සඛ්ඤ්ඤාගර්භිනො. අත්ත-ගර්භිනො මයං භන්තෙ ආතඤ්ඤා, අතඤ්ඤාගර්භිනො. මයමෙට්ඨො අලකඛිකා මයං අප්පඤ්ඤා යෙ මයං එවං ස්වාකඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජන්තා නාසකඛිලා යාවජ්ඣං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං වරිතුං. ඉද්දති වෙ’පි මයං භන්තෙ ආතඤ්ඤා, ලභෙය්‍යාම භගවතො සන්තීකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යාම උපසම්පදං. ඉද්දති’පි මයං විපස්සකා කුසලානං ධම්මානං පුබ්බරත්නාපරරත්නං බොධපක්ඛි-යානං ධම්මානං භාවනානුයෝගමනුසුත්තා විනරෙය්‍යාම. සාධු භන්තෙ ආතඤ්ඤා, භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙහි”ති. “එවමාට්ඨසො”ති බො ආයස්මා ආතඤ්ඤා වෙසාලිකානං වජ්ජිපුත්තකානං පටිසසුන්තා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙහි.

9. “මහණෙනි, එසේ වී නම් සඛ්‍යයාගේ හිත සුව පිණිස, සඛ්‍යයාගේ පහසුව පිණිස, දුශකීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල භික්‍ෂූන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස, මෙලොව දී විය හැකි විපත් දුරු කිරීම පිණිස, පරලොව දී වන දුක් තැසීම පිණිස, තො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහන් වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඤ්චිකාගේ චිරසප්තිය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස, භික්‍ෂූන්ට සිකපදයක් පණවන්නෙමි. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් යවන් පිරිසෙයින් නිව්සන් හිය මාගමක් හා ද මෙවුන්දම් සෙව්සේ නම්, කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ, සංඝයා හා සමාන සංචාය රකිතයෙක් වේ”.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්‍ෂූන්ට මෙසේත් මේ සිකපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

[දෙවැනි පැණවීම යි]

මකකට් වස්සුව නිමි.

සන්තන බණවර

1. එසමයෙහි විසල්පුර වැසි බොහෝ වජ්ජිපුත්‍ර භික්‍ෂූහු රිසි තාක් වැලඳුවාහු ය. රිසි තාක් ශයනය කලාහු ය. රිසි තාක් තැව්වාහු ය. රිසි තාක් අනුභව කොට, රිසි තාක් ශයනය කොට, රිසි තාක් තා, නුහුවණින් මෙනෙහි කොට, පාතිමොක්ඛසංවර සම්බ්‍යාත ශික්‍ෂාව පිළිකෙව් තො කොට, සාජ්වයෙහි දුබල බව පහළ තො කොට, මෙවුන්දම් සෙව්වාහු ය. ඒ භික්‍ෂූහු පසු කාලයෙහි ශුභිවාසකයෙක් ද පහස්තා ලද්දහු, භොගවාසකයෙක් ද පහස්තා ලද්දහු, රොගවාසකයෙක් ද පහස්තා ලද්දහු, ආයුෂ්මත් ආතඤ්ඤා තෙරුන් කර එළඹ මෙසේ කියත්: “වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, අපි බුදුරජුන්ට දෙස් තො කියන්නමෝ වමු. ධර්මයට දෙස් තොකියන්නමෝ වමු. සඛ්‍යයාට දෙස් තොකියන්නමෝ වමු. වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, අපි තමන්ට ම ගර්භා කරන්නමෝ වමු. අපි මෙරමා ගරහන්නමෝ තො වමු. යම්බඳු වූ අපි මෙසේ මැතැවින් දෙසු ශාසනයෙහි පැවිදි ව දිව් ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මගබ්බසර හැසිරෙන්නට තො හැක්කමෝ වුමු ද, ඒ අපි ම කාලකණ්ණි වමු. අපි ම මද පිණැත්තමෝ වමු. වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, ඉදින් දැනුදු අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලග පැවිද්ද ලබන්නමු නම් උපසම්පදාව ලබන්නමු නම් යෙහෙක. දැනත් අපි මහද්ගත කුශල ධර්මයන් විදහිතා වශයෙන් වඩන්නමෝ පෙර යම හා පැසුළු යම බොධිපාත්තික ධර්ම වැඩිමෙහි එක්වත් යෙදුනමෝ ව වාසය කරන්නමු. වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැල කරන්නහු නම් යෙහෙකි” යනු යි “ඇවැත්නි, එසේ යැ”යි වදාරා ආයුෂ්මත් වූ ආතඤ්ඤා සංවිර තෙමේ විසල් පුරවැසි වජ්ජිපුත්‍ර භික්‍ෂූන්ට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ එපවත් සැල කෙළේ ය.

2. “අට්ඨානමේතං ආනඤ්ඤා, අනවකාසො, යං නථාගතො වජ්ජිනං වා වජ්ජපුත්තකානං වා කාරණං සාවකානං පාරාජිකං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානතං සමුග්ගතෙය්‍යා”ති. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආවණෙනසි: යො පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු සික්ඛං අපච්චකම්‍ය දුඛඛල්‍යං අනාචිකතා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවති, සො ආගතො න උපසම්පාදෙතබ්බො. යො ව බො භික්ඛුවෙ භික්ඛු සික්ඛං පච්චකම්‍ය දුඛඛල්‍යං ආචිකතා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවති, සො ආගතො උපසම්පාදෙතබ්බො. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ”:

3. “යො පන භික්ඛු භික්ඛුතං සික්ඛාසාප්තිසමාපතොනා සික්ඛං අපච්චකම්‍ය දුඛඛල්‍යං අනාචිකතා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවෙය්‍ය අනාමසො නිර්වජ්ජානගතායපි, පාරජිකො හොති අසංවාසො”ති.

[නතිසපඤ්ඤානති]

4. යො පනාති - යො යාදිසො යථාසුභොතා යථාඡ්චේවා යථානාමො යථාගොභොතා යථාසීලො යථාචිත්තාදී යථාගොචරො ථේරො වා නමො වා මජ්ඣිමො වා එසො චූළචති ‘යො පනා’ති.

5. භික්ඛුති-භික්ඛකො’ති භික්ඛු, භික්ඛාවර්‍යං අජ්ඣුපගතො’ති භික්ඛු, භික්ඛාපට්ඨරො’ති භික්ඛු, සමඤ්ඤාස භික්ඛු, පටිඤ්ඤාස භික්ඛු, එහි භික්ඛු’ති භික්ඛු, තිහි සරණගමනෙහි උපසම්පන්නො’ති භික්ඛු, භද්‍රො භික්ඛු, සාරෙ භික්ඛු, සෙබො භික්ඛු, අසෙබො භික්ඛු, සමග්ගෙත සමෙසන ඤානතිචතුර්‍යෝන කමෙමන අකුප්පෙන සාකාරගෙන උපසම්පන්නො’ති භික්ඛු. තත්‍රයවායං භික්ඛු සමග්ගෙත සමෙසන ඤානතිචතුර්‍යෝන කමෙමන අකුප්පෙන සාකාරගෙන උපසම්පන්නො, අයං ඉමස්මිං අරො අබ්‍යපෙකො ‘භික්ඛු’ති.

6. සික්ඛාති - තිස්සො සික්ඛා: අසිලසික්ඛා අසිච්ඡාසික්ඛා අසිපඤ්ඤාසික්ඛා. තත්‍ර යායං අසිලසික්ඛා අයං ඉමස්මිං අරො අබ්‍යපෙකා ‘සික්ඛා’ති.

7. සාප්තිං නාම - යං භගවතා පඤ්ඤානතං සික්ඛාපදං, එතං සාප්තිං නාම. තස්මිං සික්ඛති හෙත චූළචති සාප්තිසමාපතොනා’ති.

2. “ආනන්දය, තථාගත තෙමේ සච්චන්ට පණවන ලද පරිජි සිකපදය වැනිත් හෝ වජ්ජිපුත්‍රයත් හෝ නිසා උද්‍රා ලත්තේ ය” යන යමක් වේ ද, මෙය විද්‍යමාන නො වෙයි. එයට අවකාශයක් ද නැතැ”යි වදාළසේක ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කථා කොට හිඤ්ඤාත් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, යම් මහණෙක් තෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප නො කොට, දුබල බව පළ නො කොට, මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ තැවත පැමිණියේ ද උපසපත් නො කටයුතු යි. මහණෙනි, යම් මහණෙක් තෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කොට, දුබල බව පළ කොට, මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ පැමිණියේ උපසපත් කටයුතු යි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

3. “යම් කිසි මහණෙක් හිඤ්ඤාත් අබ්බිල සංඛ්‍යාත ශික්ෂාවට හා ප්‍රඥපත ශික්ෂාපද සංඛ්‍යාත ආජීවයට පැමිණියේ, පානිමොක්ඛසංචර සංඛ්‍යාත ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප නො කොට, ආජීවයෙහි දුබලබව පළ නො කොට, යටත් පිටිසෙසින් නිවිසන් ගිය මාගමක් හා ද මෙවුන්දම් සෙවියේ නම්, කෙලෙස් සහුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ පියෙව් මහ ඥාන් හා සමානසංඛාස නැති බැවින් අසංඛාස මේ”.

තෙවැනි පැණමීමයි.

4. සො පන යනු: යම්බද, යම්, යම් ක්‍රියාවක යෙදුනු, යම්බද පානි ඇති, යම්බද තම් ඇති, යම්බද ගොන් ඇති, යම්බද ඝනිභාව ඇති, යම්බද විහරණ ඇති, යම්බද පැවතුම් ඇති සථවිර වූවෙක් හෝ තවක වූවෙක් හෝ මෙකිමයෙක් හෝ වේ ද, මෙ තෙමේ ‘සො පන’යි කියනු ලැබේ.

5. භික්ඛු යනු: සිහා යන්නෙන් නු යි භික්ඛු නම්. භික්ෂාවතයට පැමිණියේ නු යි භික්ඛු නම්. බුන් වන් දරා නු යි භික්ඛු නම්. ව්‍යවහාර මාත්‍රයෙන් කිසිවෙක් භික්ඛු නම් වේ. ප්‍රතිඥාමාත්‍රයෙන් කිසිවෙක් භික්ඛු නම්. ‘එහි භික්ඛු’ යන්නෙන් හිඤ්ඤා භාවය ලැබී නු යි භික්ඛු නම්. නිසරණගමනයෙන් උපසපත් වූයේ නු යි භික්ඛු නම්. හද වූ ශිලාදි පංච ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූයේ නු යි භික්ඛු නම්. ශිලසාරාදියෙන් ම යුක්ත නු යි භික්ඛු නම්. හික්මේ නු යි භික්ඛු නම්. හික්මීම අවසන් කෙළේ නු යි භික්ඛු නම්. සමග වූ සහන විසින් අකොප්‍ය වූ ශාසනයට හුදුසු වූ ඥපනිවතුනී කම්යෙන් උපසපත් කරණ ලද්දේ නු යි භික්ඛු නම්. එහි යම් ඒ මහණෙක් සමුද්‍ර සංඝයා විසින් අකොප්‍ය වූ ශාසනයට හුදුසු වූ ඥපනිවතුනී කම්යෙන් උපසපත් කරණ ලද්දේ වේ ද මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි භික්ඛු ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

6. සික්ඛා යනු: අබ්බිල සික්ඛා ය, අබ්බිතා සික්ඛා ය, අපිපඤ්ඤා සික්ඛා ය යි ශික්ෂා තුණෙකි. මේ ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන් අනුරෝත් යම් මේ අබ්බිල-ශික්ෂාවක් වේ ද මෝ තොමෝ මෙහි ලා සික්ඛා ය යි අදහස් කරණ ලදී.

7. ආජීව නම්: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යම් සිකපදයක් වේ ද, මෙය ආජීව නම්. එහි හික්මෙයි, එහෙයින් ආජීව සමාපන්න ය යි කියනු ලැබේ.

8. සිකං අපච්ඡිකාය දුබ්බො අනාචිකානි - අනි භික්ඛවෙ දුබ්බොචිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්ඡිකානා. අනි භික්ඛවෙ දුබ්බොචිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව පච්චිකානා.

9. කථංඤ්ඤ භික්ඛවෙ දුබ්බොචිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්ඡිකානා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උක්කණ්ඨිහො අනභිරතො සාමඤ්ඤ ච්චිතුක්කාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො ගරායමානො ජිගුච්ඡිමානො ගිහිභාවං පත්ඨයමානො උපාසකභාවං පත්ඨයමානො ආරාමිකභාවං පත්ඨයමානො සමාණෙරභාවං පත්ඨයමානො තිත්ඨිමානං පත්ඨයමානො තිත්ඨිසාවකභාවං පත්ඨයමානො අස්සමණභාවං පත්ඨයමානො අසකාපුත්තිශ්භාවං පත්ඨයමානො 'යනනුතානං බුද්ධං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බොචිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්ඡිකානා.

10. අථ වා පන උක්කණ්ඨිහො අනභිරතො සාමඤ්ඤ ච්චිතුක්කාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො ගරායමානො ජිගුච්ඡිමානො ගිහිභාවං පත්ඨයමානො -පෙ- අසකාපුත්තිශ්භාවං පත්ඨයමානො 'යනනුතානං බුද්ධං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'යනනුතානං සමස්සං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං සිකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං විතයං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං පාතිමොක්ඛං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං උද්දෙසං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං උපජ්ඣායං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං ආවරියං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං සද්ධිවිහාරිකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං අනෙතවාසිකා පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං සමානුපජ්ඣායකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං සමානාවරියකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං සබ්බවචාරිං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං ගිහි අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං උපාසකො අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං ආරාමිකො අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං සාමණෙරො අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං තිත්ඨියො අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං තිත්ඨිසාවකො අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං අස්සමණො අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතානං අසකාපුත්තිශ්‍යො අස්ස'නති වදනි විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බොචිකමමඤ්ඤව හොති සිකං ව අපච්ඡිකානා.

8. **සිතකං අපවචකතාය දුබලාං ආනාමිනකං** යන වේදි - 'මහණෙනි, දුබලබව හෙළි කිරීම නම් වේ, එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන නො වේ, යන මෙය ආත. 'මහණෙනි, දුබල බව හෙළි කිරීමක්' වේ. එසේම ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යානක් වේ' යන මෙය ද ආත.

9. මහණෙනි, 'දුබලබව හෙළි කිරීම නම් වේ. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන නො වේ' යන මෙය කෙසේ ද? යත්: මහණෙනි, වේදි මහණෙක් පැවිද්දෙහි කලකිරුනේ, පැවිද්දෙහි නො ආලෝභය, මහණුවමින් පහ වනු කැමැත්තේ, මහණුවමින් තමා පෙළුනකු වෙත් කොට පවත්වන්නේ, භික්ෂුභාවයෙන් ලජ්ජිත වන්නේ, මහණදම පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පහන්නේ, උච්ඡුබව පහන්නේ, ආරාමික බව පහන්නේ, ගෙරණ බව පහන්නේ, තිඪික බව පහන්නේ, තිඪිකග්‍රාවක බව පහන්නේ, අශ්‍රමණ බව පහන්නේ, අශාක්‍යපුත්‍රිය බව පහන්නේ, 'මම බ්‍රහ්ම උජ්ජන් පිළිකෙව් කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද, ගහවා ද, මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව පහළ කිරීම වෙයි. වැලි දු ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන (පියන ලද්දේ) නො වෙයි.

10: තව ද උකට්ඨි වූයේ නො ආලෝභය මහණුවමින් පහ වනු කැමැත්තේ, මහණුවමින් පිණිස වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පහන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය බව පහන්නේ, 'මම බමිය ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සමාසයා ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම විනය ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ප්‍රාතිමොක්ෂය ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම උදෙසීම ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම උපාධ්‍යායන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ආවාසීයන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සද්ධිවිහාරිකයා ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම අනාලාභියා ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සමානොපාධ්‍යායයන් ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සමානාලාභීයන් ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සමුග්‍රවාරිත් ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ගිහි වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම උච්ඡුවෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ආරාමිකයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ගෙරණෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම නොටුවෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම නොටුසව්වෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම අශ්‍රමණයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව පහළ කිරීම වෙයි. වැලි දු ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන නො වෙයි.

11. නැහ හොත්, උකටලි වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණබැමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, හිඤ්ඤා භාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, ජ්‍යෙෂ්ඨ වන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ, ... අශාසකපුත්‍රිය බව පතන්නේ, මහණ නෙමේ 'ඉදින් මම බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද ... 'ඉදින් මම අශාසකපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේපා (පිළිකෙව් කළා) නො වෙයි.

12. තව ද ... 'මම එකාන්තයෙන් බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂේපා කරන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද ... 'මම එකාන්තයෙන් අශාසකපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද 'මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේපා නො කළා වෙයි

13. තැවත ද ... 'මම බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂේපා කරන්නෙමි'යි කියා ද හඟවා ද ... 'මම අශාසකපුත්‍රියයෙක් නමුදු වන්නෙමි'යි කියා ද හඟවා ද, මෙසේත් මහණෙනි, දුළුල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේපා නො වෙයි.

14. වැලිදු ... 'බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂේපා කරන්නෙමි' මට අදහස් වෙයි' කියා ද හඟවා ද ... 'අශාසකපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි' යි මට අදහස් වෙයි' කියා ද හඟවා ද, මෙසේත් මහණෙනි, දුළුල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේපා නො වෙයි.

15. තව ද උකටලි වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණුවමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, හිඤ්ඤා භාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාසකපුත්‍රිය බව පතන්නේ, 'මම සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පියා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'බැයා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'තැගනියන් සිහිකරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පුතු සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'දුව සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'බිරිය සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'තැයන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මුදුරන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'ගම සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'තියම් ගම සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'කෙහ සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'වන්න සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'අමුරන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'රන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'ශල්පය සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පෙර කළ සිතා, කි වචන, කළ ක්‍රියා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද, 'මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙව් කළා නො වෙයි.

16. නැහ හොත්, උකටලි වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණුවමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, හිඤ්ඤා භාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාසකපුත්‍රිය බව පතන්නේ 'මාගේ මවු ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තකි ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ පියා ඇත. මා විසින් හේ පොෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ බැයා ඇත. මා විසින් හේ පොෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ තගන් ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තකි ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ පුතෙක් ඇත. හේ මා විසින් පොෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මාගේ දුවක් ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තකි ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මාගේ බිරිය ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තකි ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... මාගේ නැයෝ ඇත. මා විසින් ඔහු පොෂණය කටයුත්තාග'යි කියා ද හඟවා ද; ... මාගේ මිත්‍රයෝ ඇත. මා විසින් ඔහු පොෂණය කටයුත්තාග'යි කියා ද හඟවා ද; ... මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙව් නො කළා වෙයි.

17. අථ වා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිජනො සාමඤ්ඤ වච්ඡුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'මානා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'පිතා මෙ අත්ථි සො මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'මාතා මෙ අත්ථි සො මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'හගිනී මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'පුත්තො මෙ අත්ථි සො මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'ධිතා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'සජ්ජාපති මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'ඤ්ඤානා මෙ අත්ථි තෙ මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'මිත්තා මෙ අත්ථි තෙ මං පොසෙස්සති'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගාමො මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'නිගමො මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'බෙත්තං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'වජ්ජු මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගිරිඤ්ඤං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'සුචර්ණං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, --පෙ- 'සිප්පං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, එවමි භික්ඛවෙ දුබ්බද්‍ර්‍යාදිකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව අපච්චකිංතා.

18. අථ වා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිජනො සාමඤ්ඤ වච්ඡුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'දුක්ඛ'න්ති වදනි විඤ්ඤපෙනි -- 'න සුක්ඛ'න්ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, 'දුච්ච'න්ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'න සුච්ච'න්ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'න උස්සගාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'න විසගාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, -- 'න රමාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, --පෙ- 'න අභිජමාමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, එවමි ඛො භික්ඛවෙ දුබ්බද්‍ර්‍යාදිකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව අපච්චකිංතා.

19. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ දුබ්බද්‍ර්‍යාදිකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව පච්චකිංතා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උක්කණ්ඨිනො අනභිජනො සාමඤ්ඤ වච්ඡුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'බුද්ධං පච්චකිංමි'ති වදනි විඤ්ඤපෙනි, එවමි භික්ඛවෙ දුබ්බද්‍ර්‍යාදිකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව පච්චකිංතා.

17. නැත හොත්, උකටලී වූයේ, නො ඇඳුනේ, මහණබාවෙන් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිළික වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පහත්තේ... අභාකාපුත්‍රිය බව පහත්තේ, 'මාගේ මවු ඇත. ඕනෑමෝ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ පියා ඇත. හේ මා පොෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මාගේ බැයා ඇත. හේ මා පොෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මාගේ තගෙක් ඇත. ඔ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ පුත්‍රයා ඇත. හේ මා පොෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ දුව ඇත. ඔ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ බිරිය ඇත. ඔ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ තැයෝ ඇත. ඔහු මා පොෂණය කරන්නාහු' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ මතුරෝ ඇත. ඔහු මා පොෂණය කරන්නාහු යි' කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ ගමෙක් ඇත. එයින් මම ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නියමගමෙක් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ කෙනෙක් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ වන්නෙක් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; මගේ අමුරන් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ රත්රන් ඇත. එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා දැන් ශිලපයෙක් ඇත. එයින් මම ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වේ. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙව නොකළා වෙයි.

18. නැත හොත් උකටලී වූයේ, නො ඇඳුනේ, මහණබාවෙන් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිළික වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පහත්තේ ... අභාකාපුත්‍රිය බව පහත්තේ, '(එක් වෙලක් වැළඳීම් ආදිය) දුෂ්කරය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... නැත හොත් 'නො පහසු ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මහණදම දුශ්චර ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මහණදමි සුචර නො වෙය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උත්සාහ නො කරමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නො ඉවසමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නො ඇලෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'දැඩිව නො ඇලෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙව නො කළා වෙයි.

19. මහණෙනි, කෙසේ නම් දුළුල බව හෙළි කිරීමත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද්දේත් වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් උකටලී වූයේ, නො ඇඳුනේ, මහණකමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිළික වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පහත්තේ ... අභාකාපුත්‍රිය භාවය පහත්තේ, 'බුදුරදුන් ප්‍රතික්ෂේප කරමි' කියා ද, හඟවා ද, මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වෙයි. ශික්ෂාව ද පිළිකෙව කළා වෙයි.

20. අථ වා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වට්ඨකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ඨයමානො -පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ඨයමානො 'ධම්මං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'සඤ්ඤං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'සිකිං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'විනයං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'පානිමොකකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'උද්දෙසං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'උපජ්ඣායං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'ආවරයං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'සද්ධිවිහාරිකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'අනෙතවාසිකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'සමානුපජ්ඣායකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'සමානාවරයකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'සමුභවාරිං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'ගිහි නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'උපාසකො නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'ආරාමිකො නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'සාමණේරො නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'නිත්ථියො නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'නිත්ථියසාවකො නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, --- 'අසුමණෝ නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අසකාපුත්තියො නි මං ධාරෙහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බප්පාදිකමමඤ්ඤව හොති සිකිං ව පච්චකානා.

21. අථ වා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වට්ඨකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ඨයමානො -පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ඨයමානො 'අලං මෙ බුද්ධො'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අලං මෙ සමුභවාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකිං ව පච්චකානා.

22. අථ වා පන -පෙ- 'කිනන්ත මෙ බුද්ධො'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'කිනන්ත මෙ සමුභවාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකිං ව පච්චකානා.

23. අථ වා පන -පෙ- 'න මමඤ්ඤො බුද්ධො'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'න මමඤ්ඤො සමුභවාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකිං ව පච්චකානා.

24. අථ වා පන -පෙ- 'සුමුනො හං බුද්ධො'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'සුමුනො හං සමුභවාරිහි'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බප්පාදිකමමඤ්ඤව හොති සිකිං ව පච්චකානා.

25. යාති වා පනඤ්ඤති'පි අපි බුද්ධවෙච්චනාති වා ධම්මවෙච්චනාති වා සඤ්ඤවෙච්චනාති වා සිකිංවෙච්චනාති වා විනයවෙච්චනාති වා පානිමොකවෙච්චනාති වා උද්දෙසවෙච්චනාති වා උපජ්ඣායවෙච්චනාති වා ආවරයවෙච්චනාති වා සද්ධිවිහාරිකවෙච්චනාති වා අනෙතවාසිකවෙච්චනාති වා සමානුපජ්ඣායකවෙච්චනාති වා සමානාවරයකවෙච්චනාති වා සමුභවාරිවෙච්චනාති වා ගිහිවෙච්චනාති වා උපාසකවෙච්චනාති වා ආරාමිකවෙච්චනාති වා සාමණේරවෙච්චනාති වා නිත්ථියවෙච්චනාති වා නිත්ථියසාවකවෙච්චනාති වා අසුමණ්ණවෙච්චනාති වා අසකාපුත්තියවෙච්චනාති වා තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවං බො භික්ඛවෙ දුබ්බප්පාදිකමමඤ්ඤව හොති සිකිං ව පච්චකානා.

20. උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ මහණබවින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය භාවය පතන්නේ, 'ධම්ම ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සඛ්‍යයා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'චිත්තය ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ප්‍රාතිමොක්‍ෂය ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උදෙසීම ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ආවායායීයන් වහන්සේ ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සද්ධිවිහාරිකයා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'අතා වාස්සා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සමානොපාධ්‍යායයා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සමානාවායායීයා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සබ්බමසරාග්‍ර ප්‍රතික්‍ෂෙප කරම්'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා ගිහියෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා උචුසුවෙකැයි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා ආරාජිකයෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා හෙරණෙකැයි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා නොචුසුවෙකැයි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා නොචුසුවෙකැයි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා අශ්‍රමණයෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා අශාක්‍යපුත්‍රියයෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙළිකිරීම වෙයි. ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

21. නැත හොත් උකටලී වූයේ නො ඇලුනේ, මහණබවින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පතන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය භාවය පතන්නේ, 'මට බුදුරදුන්ගෙන් කම් නැත'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සබ්බමසරාත්ගෙන් කම් නැත'යි කියා ද, හඟවා ද; ... මෙසේත් ... ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

22. නැත හොත් ... 'මට බුදුරදුන්ගෙන් කිමැ'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සබ්බමසරාත්ගෙන් කිමැ'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් ... ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි

23. නැත හොත් ... 'මට බුදුරදුන්ගෙන් වැඩෙක් නැත'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සබ්බමසරාත්ගෙන් වැඩෙක් නැත'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් ... ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

24. නැත හොත් ... 'මම බුදුරදුන්ගෙන් මොනවට මිදුනෙමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මම සබ්බමසරාත්ගෙන් මොනවට මිදුනෙමි'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් මහණෙනි, දුබල බව හෙළිකිරීම වෙයි. ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

25. යම් අත්‍ය වූ බුද්ධිපයාය වචනයෝ හෝ ධම්මපයාය වචනයෝ හෝ, සඛ්‍යපයාය වචනයෝ හෝ, ශික්‍ෂාපයාය වචනයෝ හෝ, චිත්ත-පයාය වචනයෝ හෝ, ප්‍රාතිමොක්‍ෂපයාය වචනයෝ හෝ, උදෙසු-පයාය වචනයෝ හෝ, උපාධ්‍යායපයාය වචනයෝ හෝ, ආවායායීපයාය වචනයෝ හෝ, සද්ධිවිහාරික පයාය වචනයෝ හෝ, අන්තොවාසික පයාය වචනයෝ හෝ; සමානඋපාධ්‍යාය පයාය වචනයෝ හෝ, සමානා-වායායීපයාය වචනයෝ හෝ, සබ්බමසරාත්ගෙන් වචනයෝ හෝ, ගෘහි-පයාය වචනයෝ හෝ, උපාසකපයාය වචනයෝ හෝ, ආරාජිකපයාය වචනයෝ හෝ, ශ්‍රමණෙරපයාය වචනයෝ හෝ, තිථිකපයාය වචනයෝ හෝ, තිථිකශ්‍රාවක පයාය වචනයෝ හෝ, අශ්‍රමණපයාය වචනයෝ හෝ, අශාක්‍යපුත්‍රියපයාය වචනයෝ හෝ වෙද්ද, ඒ අයුරින්, ඒ ලකුණෙන් ඒ නිමිත්තෙන් කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙළිකිරීම වෙයි. ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

26. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ යෙති ආකාරෙති යෙති ලිඛෙහති යෙති නිමිත්තෙහති සික්ඛා පච්චක්ඛානා හොති, තෙති ආකාරෙති තෙති ලිඛෙහති තෙති නිමිත්තෙහති උම්මත්තකො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. උම්මත්තකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. දෙවනාය සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානාහොති සික්ඛා නිර්වජ්ජනගතස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අරියකෙන මිලකකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. මිලකකෙන අරියකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අරියකෙන අරියකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. මිලකකකෙන මිලකකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡානාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. දවාය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. රවාය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අසාවෙනුකාමො සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. සාවෙනුකාමො න සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අවිඤ්ඤාස්ස සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. විඤ්ඤාස්ස න සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. සබ්බසොවා පන න සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. එවං බො භික්ඛවෙ අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා.

27. මෙට්ඨනධම්මො නාම: යො සො අසද්ධම්මො ගාමධම්මො වසල-ධම්මො දුට්ඨුල්ලං ඔදකන්තිකං රහස්සං දවසංදවසස්මාපත්ති, එසො මෙට්ඨන-ධම්මො නාම.

28. පතිසෙවති නාම: යො නිමිත්තෙන නිමිත්තං අභිගජාතෙන අභිගජාතං අත්තමසො තිලඵලමත්තමපි පචෙසෙති, එසො පතිසෙවති නාම.

29. අනන්තසො නිර්වජ්ජනගතායපි ති- නිර්වජ්ජනගතින්ධියාපි මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිත්වා අස්සමණො හොති අසකායපුත්තියො, පභෙව මනුස්සිත්තියා. තෙන වුච්චති 'අත්තමසො නිර්වජ්ජනගතායපි'ති.

26. මහණෙනි, කෙසේ නම් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වේද? මහණෙනි, වෙනි යම් අයුරින්, යම් ලකුණෙන්, යම් නිමිත්තෙන් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා වේද, ඒ අයුරින් ඒ ලකුණින් ඒ නිමිත්තෙන් උචතුරෙක් තෙමේ ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කරයි නම් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. උමතුටතු හමුවෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. බෙදයට පැමිණි සිත් ඇත්තේ ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කරයි ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. බෙදයට පැමිණි සිත් ඇත්නහු හමුවෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. වෙදනාවෙන් පිඞ්ග නානාත්තේ ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. වෙදනාවෙන් පෙඨහහු හමුවෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. දෙවතාවක සමීපයෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේද ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. තිරිසනකු සමීපයෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. ආයතීක ව්‍යවහාරයෙන් අනායතීයකු හමුවෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. අනායතීක ව්‍යවහාරයෙන් ආයතීයකු සමීපයෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. ආයතීක ව්‍යවහාරයෙන් ආයතීයකු සමීපයෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. අනායතීක ව්‍යවහාරයෙන් අනායතීයකු සමීපයෙහි ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. වහා බිඳිමින් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. පැකුළුණු බිසිත් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරේ ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. නො අස්වනු කාමාත්තේ අස්වයි ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. අස්වනු කාමාත්තේ නො අස්වයි ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. කිසිවක් නො දන්නකුට අස්වයි ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. නුවණැත්තකුට නො අස්වයි ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. සියලු අයුරින් හෝ නො අස්වයි ද, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි. මහණෙනි, මෙසේත් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂිප්‍යා නො වෙයි.

27. මෙදුතධම්ම නම්: යම් ඒ නිව ජනයන්ගේ සවහාවයක් වෙද, ගම්වාස්සන්ගේ සවහාව ධම්මයෙක් වේ ද, වසලයන්ගේ ගතියක් වේ ද, කෙලෙසුන්ගෙන් දුෂිත බවක් වේ ද, දියනිත අවසන් කොට ඇත්තක් වේ ද, රහසින් කටයුතු දෙයක් වේ ද, දෙදෙනෙකුන් දෙදෙනෙකුන් විසින් සමවාදිය යුත්තක් වේ ද, මේ (මෙදුතධම්ම) නම්.

28. පතිසෙවනි නම්: යමෙක් තෙමේ නිමිත්තෙන් නිමිත්ත අභිගජානගෙන් අභිගජානය යටත්පිරිසෙයින් තලැටින් පමණකුළු පිච්ඡවා ද මේ පතිසෙවනි (ප්‍රතිසේවනය කෙරේ) නම් වේ.

29. අනතමසො නිරවජානගතායපි- යනු තිරිසන් ගිය මාගමක හා ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් අශ්‍රමණයෙක් වෙයි. අනාකාපුත්‍රියයෙක් වෙයි. මිනිස් මාගමක හා මෙවුන්දම් සෙවීම ගැණ කියනුම කිම? එහෙයින් 'අනතමසො නිරවජානගතායපි' (යටත්පිරිසෙයින් තිරිසන් ගිය මාගමක හා ද) යි කියනු ලැබේ.

30. පාරාජිකො හොති ති-සෙය්‍යථාපි තාම පුරිසො සිසවඡිනො අභබ්බො තෙන සරිරබ්බතෙන ඡිවිතුං, ඵචමෙව භික්ඛු මෙජුතං ධම්මං පතිසෙවිතා අස්සමණො හොති අසකායපුත්තියො, තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතිති.

31. අසංවාසො'ති-සංවාසො'නාම ඵකං කමමං ඵකුද්දෙසො සමසිකඛිතා, ඵසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තඡී, තෙන වුච්චති අසංවාසො'ති.

32. තිය්‍යො ඉතියො: මනුසසීත්ථි, අමනුසසීත්ථි, තිරච්ඡාතගතිත්ථි, නයො උභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකා: මනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො, අමනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො, තිරච්ඡාතගතභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො. නයො පණ්ඩකා: මනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො, අමනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො, තිරච්ඡාතගතපණ්ඩකො. නයො පුරිසා: මනුසසුපුරිසො, අමනුසසුපුරිසො, තිරච්ඡාතගතපුරිසො.

33. මනුසසීත්ථියා නයො මග්ගෙ මෙජුතං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපතති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පස්සාවමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුසසීත්ථියා -පෙ- තිරච්ඡාතගතිත්ථියා නයො මග්ගෙ මෙජුතං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපතති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පස්සාවමග්ගෙ මුඛෙ. මනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- අමනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස නයො මග්ගෙ මෙජුතං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපතති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පස්සාවමග්ගෙ මුඛෙ.

34. මනුසසුපණ්ඩකස්ස දො මග්ගෙ මෙජුතං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපතති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුසසුපණ්ඩකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුසසුපුරිසස්ස -පෙ- අමනුසසුපුරිසස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපුරිසස්ස දො මග්ගෙ මෙජුතං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපතති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ.

35. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ මනුසසීත්ථියා වච්චමග්ගං අභිගජ්ඣතං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපතති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ මනුසසීත්ථියා පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣතං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපතති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ අමනුසසීත්ථියා -පෙ- තිරච්ඡාතගතිත්ථියා -පෙ- මනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- අමනුසසුභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣතං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපතති පාරාජිකස්ස.

36. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ මනුසසුපණ්ඩකස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣතං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපතති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනවිතතං උපට්ඨිතෙ අමනුසසුපණ්ඩකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුසසුපුරිසස්ස -පෙ- අමනුසසුපුරිසස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපුරිසස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣතං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපතති පාරාජිකස්ස.

30. පාරුජකො ගොති යනු- යම් සේ හිස සුන් පුරාමයෙක් ඒ ශරීර-
බකිකයෙන් ජීවත් වන්නට නුසුදුස්සෙක් වේද, එවෙන් ම මහණ තෙමේ
මෙවුන්දම් සේවනය කොට අග්‍රමණයෙක් වෙයි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වෙයි.
එහෙයින් “පාරුජකො ගොති (පැරදුනෙක් වේ)” යි කියනු ලැබේ.

31. අසංවාසො යනු- සංවාස නම් එක් ව කටයුතු සංඝකම් යි. එකතු ව
උදෙසීම යි. සමගික්‍ෂො ඇති බව යි. මේ සංවාස නම්. එය ඔහු සමග නැත.
එහෙයින් ‘අසංවාසො’ යි කියනු ලැබේ.

32. මිනිස් මාගමය, නොමිනිස් මාගමය, තිරිසන් ගිය මාගම ය යි
මාගම්මු තුන් දෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤාකය, අමනුෂ්‍ය
උභතොබ්‍යඤ්ඤාකය, තිරිච්ඡාතගත උභතොබ්‍යඤ්ඤාකය යි උභතො-
බ්‍යඤ්ඤාකයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය පණ්ඩකය, අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකය,
තිරිච්ඡාතගත පණ්ඩකය යි පණ්ඩකයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය පුරාමය
අමනුෂ්‍ය පුරාමය, තිරිච්ඡාතගත පුරාමය යි පුරාමයෝ තිදෙනෙක් වෙත්.

33. මිනිස් මාගමකගේ වසමග පසමග මුව යන තුන් මගෙහි මෙවුන්දම්
සෙටුනාහට පරිජ් ඇවැත් වේ. නොමිනිස් මාගමකගේ ... තිරිසන් ගිය
මාගමකගේ වසමග පසමග මුව යන තුන් මගෙහි මෙවුන්දම් සෙටුනාහට පරිජ්
ඇවැත් වේ. මනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... අමනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤා-
කයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ වසමග පසමග මුව යන
තුන් මගෙහි මෙවුන්දම් සෙටුනාහට පරිජ් ඇවැත් වේ.

34. මනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ වසමග මුව යන දෙමගෙහි මෙවුන්දම්
සෙටුනාහට පරිජ් ඇවැත් වේ. අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත
පණ්ඩකයාගේ ... මනුෂ්‍ය පුරාමයාගේ ... අමනුෂ්‍ය පුරාමයාගේ ... තිරිච්ඡාත-
ගත පුරාමයාගේ වසමග මුව යන දෙමගෙහි මෙවුන්දම් සෙටුනාහට පරිජ්
ඇවැත් වේ.

35. සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි මිනිස් මාගමකගේ වසමගට
සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.
සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි මිනිස් මාගමකගේ පසමගට ...
මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.
සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි නොමිනිස් මාගමකගේ ... තිරිසන් ගිය
මාගමකගේ ... මනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... අමනුෂ්‍ය උභතො-
බ්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ වසමගට ...
පසමගට ... මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ්
ඇවැත් වේ.

36. සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි මනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ වසමගට
... මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.
සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත
පණ්ඩකයාගේ ... මනුෂ්‍ය පුරාමයාගේ ... අමනුෂ්‍ය පුරාමයාගේ ... තිරිච්ඡාත-
ගත පුරාමයාගේ වසමගට ... මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ
මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.

37. හික්කුපව්වත්තකා මහුසසිත්ථිං හික්කුසුසු සන්තතිකෙ¹ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන අභගජානං අභිනිසිදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපතති පාරුජ්කස්ස. හික්කුපව්වත්තකා මහුසසිත්ථිං හික්කුසුසු සන්තතිකෙ¹ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන අභගජානං අභිනිසිදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං න සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපතති පාරුජ්කස්ස. හික්කුපව්වත්තකා මහුසසිත්ථිං හික්කුසුසු සන්තතිකෙ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන අභගජානං අභිනිසිදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං න සාදියති, පට්ඨං න සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපතති පාරුජ්කස්ස. හික්කුපව්වත්තකා මහුසසිත්ථිං හික්කුසුසු සන්තතිකෙ¹ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන අභගජානං අභිනිසිදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං න සාදියති, පට්ඨං න සාදියති, සීතං න සාදියති, උඬුරණං න සාදියති, අතාපතති.

38. හික්කුපව්වහිස, මුහුසිහිමි. හික්කුසය සනත්තකො ආනන්දා, පසොව-
මගෙන -පෙ- මුබෙන අභිනන්තං අභිතිසිදෙනති. සො චෙ පච්චෙසනං
සාදියති, පච්චිං සාදියති, ඕතං සාදියති, උදධරණං සාදියති, ආපනති
පාරාජිකසය. හික්කුපව්වහිස, -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

39. භික්ෂුපළවත්තියා මනුසිසිංහං ජාගරන්තිං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මිත්තං -පෙ- උමමිත්තං පෙ- පමිත්තං -පෙ- මනං අකකිසිත්තං -පෙ- මනං යෙභ්බයෙයන්ත අකකිසිත්තං -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

40. හිඟවූ පව්වක් හා මනුෂ්‍යයෙක්. මහා සෞභාග්‍යයෙන් බිහිවූ හිඟවූ සත්ත්වයෙකු ආනෙතුවා වච්චමගෙහි -පෙ- පසුබිම්වලගෙහි -පෙ- මුඛෙන් අභිමානව පැමිණි සිද්ධාන්තයකි. සෞ වෙ පව්වෙහි සාද්‍යයකි, පව්වෙහි සාද්‍යයකි, හිඟ සාද්‍යයකි, උදාහරණ සාද්‍යයකි, ආප්තවි ප්‍රමුඛවලයකි. හිඟවූ පව්වක් හා -පෙ- න සාද්‍යයකි, අනාප්තවි.

41. **හික්කුපිට්‍රපණිකා අමනුසිසිංහං** -පෙ- **තිරිපිණ්‍යානගතිසිංහං** -පෙ-
මනුසුභතොබ්‍යසුත්තකං -පෙ- අමනුසුභතොබ්‍යසුත්තකං -පෙ- **තිරිපිණ්‍යාන**
ගදුභතොබ්‍යසුත්තකං හික්කුසං ඉනතිකෙ ආනෙය්‍යා චිච්චමග්ගෙන-පෙ-
පසංචමග්ගෙන -පෙ- මුලෙන අභිගරානං අභිතිසිදෙනති. සො චෙ පචෙසනා
සාදියති, පච්චිං සාදියති, සීනං සාදියති, උග්ගරණං සාදියති, ආපනති
පාරුජිකසං. හික්කුපිට්‍රපණිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

42. නිකත්‍රපව්වෙක, -පෙ- නිර්වේදනනමුහුණතොබ්‍යක්ෂණකං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මන්තං -පෙ- උමමන්තං -පෙ- පමන්තං -පෙ- මිතං අකබ්බිතං -පෙ- මිතං යෙසුයොන අකබ්බිතං -පෙ- සාදියති, අප්පත්ති පාරුජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

37. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් (මහණහුගේ) අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් (මහණහුගේ) අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය නො ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය නො ඉවසා ද, ස්විතය නො ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය නො ඉවසා ද, ස්විතය නො ඉවසා ද, උද්ධරණය නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

38. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් පස-මගින් ... මුඛින් අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

39. චෛරී භික්ෂුහු නිද්ධරණ මිනිස් මාගමක ... නිද්ධරණ ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලාවූ එහෙත් ඝෂිණ නුච්ඡි ... මලාවූ බොහෝ සෙයින් ඝෂිණ නුච්ඡි ඉවසා ද, ... පරිජ්ඣාවාන් වේ.

40. චෛරී භික්ෂුහු මලාවූ බොහෝ සෙයින් ඝෂිණයට පැමිණි මිනිස් මාගමක මහණකු සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුඛින් අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලුස්සිඳවැන් වේ. ... චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

41. චෛරී භික්ෂුහු නොමිනිස් මාගමක ... නිරිසන්තිය මාගමක ... මුහුණ උභයොබ්‍යාසඤ්ඤාත්මකයකු ... අමුහුණ උභයොබ්‍යාසඤ්ඤාත්මකයකු ... නිර්වජ්ජාතගත උභයොබ්‍යාසඤ්ඤාත්මකයකු මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුඛින් අඛණ්ඩාත්මය මත හිඳවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී ඝෂුහු ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

42. චෛරී භික්ෂුහු ... නිද්ධරණ ... නිද්ධරණ ... මත් වූ උමතු වූ පමා වූ ... මලාවූ ඝෂිණ නුච්ඡි ... මලාවූ බෙහෙවින් ඝෂිණ නුච්ඡි නිර්වජ්ජාතගත උභයොබ්‍යාසඤ්ඤාත්මකයකු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

43. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනනුභවනොබ්බසාදනකං මනං යෙභුයොසන ඛසිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජාතං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උදාරණං සාදියති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

44. භික්ඛුපච්චන්තිකා මුහුසාපණ්ඩකං -පෙ- අමුහුසාපණ්ඩකං -පෙ- තිරච්ඡානගනපණ්ඩකං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජාතං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උදාරණං සාදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

45. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනපණ්ඩකං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මන්තං -පෙ- උම්මන්තං -පෙ- පමන්තං -පෙ- මනං අකකිසිතං -පෙ- මනං යෙභුයොසන අකකිසිතං -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

46. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගන පණ්ඩකං මනං යෙභුයොසන ඛසිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජාතං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උදාරණං සාදියති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

47. භික්ඛුපච්චන්තිකා මුහුසාපුරිසං -පෙ- අමුහුසාපුරිසං -පෙ- තිරච්ඡානගනපුරිසං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ¹ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජාතං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උදාරණං සාදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

48. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනපුරිසං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මන්තං -පෙ- උම්මන්තං -පෙ- පමන්තං -පෙ- මනං අකකිසිතං -පෙ- මනං යෙභුයොසන අකකිසිතං -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

49. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගන පුරිසං මනං යෙභුයොසන ඛසිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජාතං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උදාරණං සාදියති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

50. භික්ඛුපච්චන්තිකා මුහුසාසීතිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජාතං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය අසන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- සන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය අසන්තායස්ස. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උදාරණං සාදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

43. චෛරී භික්ෂුහු ... මළ බෙහෙවින් සෂිණ වූ තිරිසන්ගිය උභතො බ්‍යඤ්ඤායකු මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුවින් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්පිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

44. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පඬුවකු ... තොමනිස් පඬුවකු ... තිරිසන් ගිය පඬුවකු මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවෙන් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්පිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

45. චෛරී භික්ෂුහු ... නිදි වරණ තිරිසන්ගිය පඬුවකු ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මළා වූ සෂිණ නුවු ... මළාවූ බෙහෙවින් සෂිණ නුවු... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

46. චෛරී භික්ෂුහු ... මළාවූ බෙහෙවින් සෂිණ වූ ... තිරිසන් ගිය පඬුවකු ... මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවින් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්පිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

47. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පිරිමියකු ... තොමනිස් පිරිමියකු ... තිරිසන්-ගිය පිරිමියකු මහණක්හු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවෙන් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්පිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

48. චෛරී භික්ෂුහු ... නිදි වරණ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මළාවූ ස්‍යය නුවු ... මළාවූ බෙහෙවින් සෂිණ නුවු ... තිරිසන්ගිය පිරිමියකු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

49. චෛරී භික්ෂුහු ... මළ බෙහෙවින් සෂිණ වූ තිරිසන් ගිය පිරිමියකු මහණක්හු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවින් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්පිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. ... චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

50. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හු සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුවින් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, (මෙහි වස්ත්‍රාදිය මෙකින්) වාසු වසමග ඇ මග ඇත්තියගේ වසමග ඇ මගින් මහණක්හුගේ (වස්ත්‍රාදිය මෙකින්) නො වාසු අභිගජානය මත ... නො වාසු මග ඇත්තියගේ වසමග ඇ මගින් මහණක්හුගේ වාසු අංගජානය ... වාසු මග ඇත්තියගේ වසමග ඇ මගින් මහණක්හුගේ නො වාසු අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, ඒ මහණ හෙමේ ඉදින් (අභිගජානයාගේ) ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්පිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

51. භික්ෂුපච්ඡන්දිකා මනුසංසිත්ථිං ජාගරන්තිං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උමමත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මත්තං අකකිසිත්තං -පෙ- මත්තං යෙභු-
 යොන අකකිසිත්තං -පෙ- සාදිග්ගි, ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදිග්ගි,
 අනාපනති.

52. භික්ෂුපච්චන්දිකා මනුස්සිත්ථිං -පෙ- අමනුස්සිත්ථිං -පෙ- තිරච්ඡාන-
ගතිත්ථිං මතං යෙභුයොන ඛිතං භික්ෂුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා චච්චමග්ගෙන
-පෙ- පස්සාචමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අඛගජානං අභිතිසීදෙනති, සන්තාය
අසන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- සන්තාය සන්තායස්ස -පෙ-
අසන්තාය අසන්තායස්ස. -පෙ- සො චෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති,
ඕතං සාදියති, උධරිණං සාදියති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. භික්ෂුපච්චන්දිකා
-පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

53. හික්කුපව්වන්තිකා මනුස්සුහිතොබ්සංඝර්තකං -පෙ- අමනුස්සු-
හිතොබ්සංඝර්තකං +පෙ- තිර්ථිගතතුහිතොබ්සංඝර්තකං හික්කුස්ස
සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුබ්බත
අභිගජ්ඣං අභිතිසීදෙනති, සන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස
සන්තස්ස -පෙ- සන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ-
සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පච්චිං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං
සාදියති, ආපතති පාරුජිකස්ස. හික්කුපව්වන්තිකා -පෙ- න සාදියති අභාපතති.

54. භික්ෂුපච්චත්තිකා -පෙ- නිර්වජ්ජනගච්ඡානන්දොඛ්‍යායසූත්තකං ජ්‍යෙෂ්ඨානන්දං -පෙ- සුතනං -පෙ- මතනං -පෙ- උමමතනං -පෙ- පමතනං -පෙ- මතං අකකිසිතං -පෙ- මතං සෙභ්‍යසොගං අකකිසිතං -පෙ- අප්පනනී පාරාජිකාං.

55. භික්ෂුප්‍රවච්ඡිකා -පෙ- මතං යෙභ්‍යයොන ඛිංසිතං භික්ෂුසං
සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන
අභිගජ්ජානං අභිජිජ්ඣෙත්ති, සන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස සන්තස්ස,
-පෙ- සන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- සො වෙ
පවෙසනං සාදියති, පට්ටං සාදියති, ඕතං සාදියති, උභිරණං සාදියති,
ආපනති ථුලලවමසස්ස. භික්ෂුප්‍රවච්ඡිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

56. භික්ෂුපච්චන්තිකා මනුස්සපණ්ඩිතං -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩිතං -පෙ- තීරත්ථානගතපණ්ඩිතං -පෙ- මනුස්සපුරිසං -පෙ- අමනුස්සපුරිසං -පෙ- තීරත්ථානගතපුරිසං භික්ෂුස්ස සන්ත්තකො ආනෙතො චච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජ්ඣං අභිතිසීදෙනි- සත්තං අසත්තං අසත්තං සත්තං, -සත්තං සත්තං- අසත්තං අසත්තං -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬ්ඨං සාදියති, ආපත්ති පාරුජිකස්ස. භික්ෂු පච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

57. නිකුත්පව්වන්තා මනුස්සපණේකං -පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසං
ජාගරන්තං -පෙ- සුතනං -පෙ- මතනං -පෙ- උම්මන්තං -පෙ- පමන්තං
-පෙ- මතං අනුකම්මනං -පෙ- මතං යෙභුයෙසන අනුකම්මනං -පෙ- සාදියති,
අපනති පාරුජිකස්ස. නිකුත් පව්වන්තා -පෙ- න සාදියති, අපනති.

51. වෛරී භික්ෂුහු නොතිදන මිනිස් මාගමක ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මල ඝෂිණ නුවු ... මල බෙහෙවින් ඝෂිණ නුවු ... පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

52. වෛරී භික්ෂුහු ... මල බෙහෙවින් ඝෂිණ වූ මිනිස් මාගමක, ... නො මිනිස් මාගමක.. නිරිසන් ගිය මාගමක මහණහු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින්... පසමගින්, මුවින් අභිග්‍රහණය මත හිඳුවද්ද, අතුළු නානාත්තියගේ ... නො අතුළු මහණහුගේ ... නො අතුළු නානාත්තියගේ ... අතුළු මහණහුගේ ... වැසූ වසම මත ආදියක් ඇත්තියගේ ... වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ වසම ඇත්තියගේ ... නො වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... ප්‍රවේශය ... ප්‍රවිෂ්ටය ... ස්විතය ... උදාරණය ඉදින් ඉවසා ද, පුලාසි ඇවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

53. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් උභයෝබ්‍යාසාදායකයකු... නො මිනිස් උභයෝබ්‍යාසාදායකයකු ... නිරිසන් ගිය උභයෝබ්‍යාසාදායකයකු ... මහණහු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින්, ... පසමගින්, ... මුවින් අංගරාජය මත හිඳුවද්ද, වැසූ වසම මත ඇ ඇති උභයෝබ්‍යාසාදායකයාගේ ... නො වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇති උභයෝබ්‍යාසාදායකයාගේ... වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... වැසූ මං ඇති උභයෝබ්‍යාසාදායකයාගේ... වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇති උභයෝබ්‍යාසාදායකයාගේ ... නො වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... ඉදින් මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උදාරණය ඉවසා ද, පරිජ් ජ්ඣාවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

54. වෛරී භික්ෂුහු නො තිදන නිරිසන් ගිය උභයෝබ්‍යාසාදායකයකු ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මල ඝෂිණ නුවු ... මල බෙහෙවින් ඝෂිණ නුවු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

55. වෛරී භික්ෂුහු ... මල බෙහෙවින් ඝෂිණ වූ නිරිසන් ගිය උභයෝබ්‍යාසාදායකයකු මහණහු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුවින් අංගරාජය මත හිඳුවද්ද, වැසූ මං ඇති යහුගේ ... නො වැසූ අභිග්‍රහණය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇති යහුගේ ... වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... වැසූ මං ඇති යහුගේ ... වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇති යහුගේ ... නො වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උදාරණය ඉවසා ද, පුලාසි ඇවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

56. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පණ්ඩකයකු, ... නො මිනිස් පණ්ඩකයකු ... නිරිසන් ගිය පණ්ඩකයකු ... මිනිස් පිරිමියකු ... නො මිනිස් පිරිමියකු ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකු මහණකු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවෙන් අංගරාජය මත හිඳුවද්ද, වැසූ මං ඇති පණ්ඩකයාගේ ... නො වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ... නො වැසූ මං ඇති යහුගේ... වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ... වැසූ මං ඇති යහුගේ ... නො වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇති යහුගේ ... නො වැසූ අංගරාජය ඇති මහණහුගේ ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උදාරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

57. වෛරී භික්ෂුහු නොතිද මිනිස් පණ්ඩකයකු... නිරිසන් ගිය පිරිමියකු ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ ඝෂිණ නුවු ... මලා වූ බෙහෙවින් ඝෂිණ නුවු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

58. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- තිරච්ඡානගත පුරිසං මනං යෙභුයොන බසිතං භික්ඛුසු සන්තිකෙ ආනෙඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තසු අසන්තසු, -පෙ- අසන්තසු සන්තසු, -පෙ- සන්තසු සන්තසු, -පෙ- අසන්තසු අසන්තසු. -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපතති ථුලලච්චයසු. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

59. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුසසිත්ථියා සන්තිකෙ ආනෙඤා අභගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පසාඨමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති, සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපතති පාරාජිකසු. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

60. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුසසිත්ථියා ජාගරන්තියා -පෙ- සුත්තාය -පෙ- මත්තාය -පෙ- උමමත්තාය -පෙ- පමත්තාය -පෙ- මනාය අකබ්බිතාය, -පෙ- මනාය යෙභුයොන අකබ්බිතාය -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරාජිකසු. භික්ඛු පච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

61. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- මනුසසිත්ථියා මනාය යෙභුයොන බසිතාය සන්තිකෙ ආනෙඤා අභගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පසාඨමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති, සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපතති ථුලලච්චයසු. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

62. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං අමනුසසිත්ථියා -පෙ- තිරච්ඡානගතත්ථියා -පෙ- මනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- අමනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- තිරච්ඡානගතභුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- මනුසසුපණ්ඩකසු -පෙ- අමනුසසුපණ්ඩකසු -පෙ- තිරච්ඡානගතපණ්ඩකසු -පෙ- මනුසසුපුරිසසු -පෙ- අමනුසසුපුරිසසු -පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසසු සන්තිකෙ ආනෙඤා අභගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති, සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපතති පාරාජිකසු. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

63. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසසු ජාගරන්තසු -පෙ- සුත්තසු -පෙ- මත්තසු -පෙ- උමමත්තසු -පෙ- පමත්තසු -පෙ- මනසු අකබ්බිතසු -පෙ- මනසු යෙභුයොන අකබ්බිතසු -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරාජිකසු. භික්ඛු පච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

64. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසසු මනසු යෙභුයොන බසිතසු සන්තිකෙ ආනෙඤා අභගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති, සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපතති ථුලලච්චයසු. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

65. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුසසිත්ථියා සන්තිකෙ ආනෙඤා අභගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පසාඨමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති, සන්තසු අසන්තසු -පෙ- අසන්තසු සන්තසු -පෙ- සන්තසු සන්තසු -පෙ- අසන්තසු අසන්තසු -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපතති පාරාජිකසු. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

58. වෛරී භික්ෂුහු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සිරුරක් මහණ හු වෙත ගෙනවුත් වසමගෙහි ... මුවෙහි අංගජානය මත හිඳවද්ද, වසන ලද සිරුරේ මහණහුගේ නො වසන ලද ... නො වසන ලද සිරුරේ මහණහුගේ වසන ලද ... වසන ලද සිරුරේ මහණහුගේ වසන ලද ... නො වසන ලද සිරුරේ මහණහුගේ නො වසන ලද අංගජානය මත හිඳවද්ද, ... ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

59. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු මිනිස් මාගමක වෙත ගෙනවුත් අංගජානයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි හිඳවද්ද, ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

60. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදන මිනිස් මාගමක වෙත ... තිදන ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මළ ක්ෂීණ හුවූ ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ හුවූ ... ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

61. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ සමායකගේ සමපයට ගෙනවුත් අංගජානයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි හිඳවද්ද, ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

62. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොමිනිස් මාගමකගේ ... තිරිසන් ගිය මාගමකගේ ... මිනිස් උභතොබ්‍යාස්සන්තකයකුගේ ... නො මිනිස් උභතොබ්‍යාස්සන්තකයකුගේ ... තිරිසන් ගිය උභතොබ්‍යාස්සන්තකයකුගේ ... මිනිස් පණ්ඩකයකුගේ ... නොමිනිස් පණ්ඩකයකුගේ ... තිරිසන් ගිය පණ්ඩකයකුගේ ... මිනිස් පිරිමියකුගේ ... නොමිනිස් පිරිමියකුගේ ... තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සමපයට ගෙනවුත් අංගජානයෙන් වසමගෙහි ... මුවෙහි හිඳවද්ද, ඉදින් මහණ නෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

63. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදි තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ ... තිදිගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මළ ක්ෂීණ හුවූ ... මළ වූ බෙහෙවින් ක්ෂීණ හුවූ ... ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

64. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සමපයට ගෙනවුත් අංගජානයෙන් වසමගෙහි ... මුවෙහි හිඳවද්ද, ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

65. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු මිනිස් මාගමකගේ සමපයට ගෙනවුත් අංගජානයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි හිඳවද්ද, මහණහුගේ යමෙකින් වැසුනු අභගජානය ... නො වැසුනු නානාත්තියගේ ... මහණහුගේ නො අහුලු ... වැසුනු නානාත්තියගේ ... මහණහුගේ වැසුනු ... වැසුනු නානාත්තියගේ ... මහණහුගේ නො වැසුනු අභගජානය ... නො වැසුනු නානාත්තියගේ ... ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද; ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

66. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්තියා ජාගරන්තියා -පෙ- සුත්තාය -පෙ- මත්තාය -පෙ- උම්මත්තාය -පෙ- පමත්තාය -පෙ- මනාය අකකිසිතාය -පෙ- මනාය යෙභුයොග අකකිසිතාය -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ- නසාදියති, අනාපනති.

67. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්තියා මනාය යෙභුයොග ඛිසිතාය සන්තිකෙ ආනෙඤා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසිදෙනති සන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- අසන්තස්ස සන්තාය, -පෙ- සන්තස්ස සන්තාය -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

68. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං අමනුස්සිත්තියා -පෙ- නිර්වර්තනගතිත්තියා -පෙ- මනුස්සුගතොබ්‍යඤ්ඤානකස්ස -පෙ- අමනුස්සුගතොබ්‍යඤ්ඤානකස්ස -පෙ- නිර්වර්තනගතභුගතොබ්‍යඤ්ඤානකස්ස -පෙ- වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාව-මග්ගං -පෙ- මුඛං -පෙ- මනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- නිර්වර්තනගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- නිර්වර්තනගතපුරිසස්ස සන්තිකෙ ආනෙඤා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසිදෙනති සන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- සන්තස්ස සන්තස්ස, -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති. ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

69. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං -පෙ- නිර්වර්තනගතපුරිසස්ස ජාගරන්තාස්ස -පෙ- සුත්තස්ස -පෙ- මත්තස්ස -පෙ- උම්මත්තස්ස -පෙ- පමත්තස්ස -පෙ- මනස්ස අකකිසිතස්ස -පෙ- මනස්ස යෙභුයොග අකකිසිතස්ස -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

70. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං -පෙ- නිර්වර්තනගත පුරිසස්ස මනස්ස යෙභුයොග ඛිසිතස්ස සන්තිකෙ ආනෙඤා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසිදෙනති සන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- සන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

71. රාජපච්චන්තිකා -පෙ- චෝරපච්චන්තිකා -පෙ- ධුත්තපච්චන්තිකා -පෙ- උපපලගකිපච්චන්තිකා -පෙ- ආපනති -පෙ- අනාපනති [භික්ඛු පච්චන්තිකෙසු විශ විජාරොත්තබ්බං] (සඤ්ඤානං වණ්ණේත මෙව.)

72. මග්ගෙන මග්ගං පච්චෙසෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මග්ගෙන අමග්ගං පච්චෙසෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙන මග්ගං පච්චෙසෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙන අමග්ගං පච්චෙසෙති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස.

66. චෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදි මිනිස් මාගකමගේ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ ඝෂිණ නුවූ ... මල බෙහෙවින් ඝෂිණ නුවූ ... ඉවසා ද, පරිජ් ඇවැත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

67. චෛරී භික්ෂුහු මහණකුබෙහෙවින් ඝෂිණ වූ මල සත්‍රියකගේ සම්පයට ගෙනවුත් අභිගජාතයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි හිඳුවද්ද, මහණහුගේ වස්ත්‍රාදියෙන් පිළිසන් ... මාගම්හුගේ නො පිළිසන් ... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... මාගම්හුගේ පිළිසන් ... මහණහුගේ පිළිසන් ... මාගම්හුගේ පිළිසන් ... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... මාගම්හුගේ නො පිළිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

68. චෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොමිනිස් මාගකමගේ ... නිරිසන්ගිය මාගකමගේ ... මිනිස් දෙනදත් ඇතියකුගේ ... නොමිනිස් දෙනදත් ඇතියකුගේ ... නිරිසන් ගිය දෙනදත් ඇතියකුගේ ... මිනිස් පණ්ඩකයකුගේ... නොමිනිස් පණ්ඩකයකුගේ... නිරිසන් ගිය පණ්ඩකයකුගේ... මිනිස් පිරිමියකුගේ නොමිනිස් පිරිමියකුගේ ... නිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ සම්පයට ගෙනවුත් රහසහින් වසමගෙහි... මුවෙහි... හිඳුවද්ද, නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ පිළිසන්... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ නො පිළිසන් ... මහණහුගේ පිළිසන් ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ පිළිසන් ... මහණහුගේ පිළිසන් ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ නො පිළිසන් ... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

69. චෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදි නිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ ඝෂිණ නො වූ ... මලා වූ බෙහෙවින් ඝෂිණ නො වූ ... ඉවසා ද, පරිජ් ඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

70. චෛරී භික්ෂුහු මහණහු ... මලා වූ බෙහෙවින් ඝෂිණ වූ නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සම්පයට ගෙනවුත් රහසහින් වසමගෙහි ... මුවෙහි ... හිඳුවද්ද පිළිසන් මහණහුගේ ... නො පිළිසන් නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ ... නො පිළිසන් මහණහුගේ ... පිළිසන් නිරිසන් ගියහුගේ ... පිළිසන් මහණහුගේ ... පිළිසන් නිරිසන් ගියහුගේ ... නො පිළිසන් මහණහුගේ ... නො පිළිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

71. සතුරා රජවරා ... සතුරා සොරා...සතුරා ධුතියෝ ... බිලියම් පිණිස හදවත උපුටා ගන්නා සතුරෝ ... ඉවසා ද, ඇවැත් වේ. නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

[චෛරී භික්ෂුහු වාරයන්හි මෙන් විස්තර කටයුතු]. (පිළිසන්වූව වණිතා කරණ ලද්දේ ම ය.)

72. මගින් මහ මෙහෙයා නම් පරිජ් ඇවැත් වේ. මගින් නොමග මෙහෙයා නම් පරිජ් ඇවැත් වේ. නොමගින් මග මෙහෙයා නම් පරිජ් ඇවැත් වේ. නො මගින් නොමග මෙහෙයා නම් පුලාසි ඇවැත් වේ,

73. භික්ඛු සුත්තභික්ඛුමහි විප්පට්ඨජ්ජති, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙතබ්බො.

74. භික්ඛු සුත්තසාමනේරුමහි විප්පට්ඨජ්ජති, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙතබ්බො.

75. සාමනේරො සුත්තභික්ඛුමහි විප්පට්ඨජ්ජති, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙතබ්බො.

76. සාමනේරො සුත්තසාමනේරුමහි විප්පට්ඨජ්ජති, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙතබ්බො.

77. අනාපනති අජානනාසං අසාදියනාසං උමමනනකසං බිත්ත-
විත්තසං වෙදතට්ඨසං ආදිකමමිකසාහි.

සන්ථන භාණ්ඩාරො නිට්ඨිනො.

විනිතවස්සු

උද්දනගාමා:

මෙකකට්ඨ වජ්ජපුත්තා ව ගිහි තගෙහා ව තිස්සියා,
දුරිකුප්පලවණණා ව බ්‍යඤ්ඤානෙහි පරෙ දුවෙ.

මාතා ධිතා භගිනී ව ජායා ව මුදුලමිනිතො,
දෙව වණාලෙපවිතතඤ්ච දුරුඬිතලිකාය ව.

සුඤ්ඤෙත සහ පඤ්ච පඤ්ච සිවට්ඨකට්ඨිකා,
තාමි යකඛි ව පෙති ව පණ්ඩකොපහතො ජුපෙ.

භද්දියෙ අරහං සුත්තො සාවජ්ජියා වතුරො පරෙ,
වෙසාලියා තයො මලලා සුපිතෙ භාරුකච්ඡකො.

සුපබ්බො සද්ධා භික්ඛුනි සිකනිමානා සාමනේරී ව,
වෙසියා පණ්ඩකො ගිහි අඤ්ඤාමඤ්ඤා බුඬ්ඝපබ්බජිතො මිගො නි.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මෙකකට්ඨො මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. භගවතා සිකනිපදං පඤ්ඤාතනං. කච්චි භු බො අහං පාරාජිකං ආපනතිං ආපනොනා'ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා වෙසාලිකා වජ්ජපුත්තකා භික්ඛු සිකනි අපච්චිකනාය දුබ්බලාං අනාජිකකා මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවිංසු. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි. භගවතා සිකනිපදං පඤ්ඤාතනං. කච්චි භු බො මයං පාරාජිකං ආපනතිං ආපනොනා'ති. භගවතො එතමන්ථං අරොවෙසුං -පෙ- ආපනතිං භූමො භික්ඛවො ආපනොනා පාරාජිකනති. (2)

73. මහණ තෙමේ නිදි ගත් මහණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තාහ. පිළිදි නො ඉවසා නම් දූෂකයා ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තේ ය.

74. මහණ තෙමේ නිදි ගත් ගෙරණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙන ම ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තාහ. පිළිදියේ නොඉවසා නම් දූෂකයා නාසිය යුත්තේ ය.

75. ගෙරණ තෙමේ නිදි ගත් මහණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම නාසිය යුත්තාහ. පිළිදියේ නො ඉවසා නම් දූෂකයා ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තේ ය.

76. ගෙරණ තෙමේ නිදි ගත් ගෙරණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙන ම නාසිය යුත්තාහ. පිළිදියේ නො ඉවසා නම් දූෂකයා නාසිය යුත්තේ ය.

77. තොදත් නහුට නොඉවසන්නහුට උමතු වුවහුට, යන්තොත්තොදයෙන් උමතු වුවහුට, වෙදනාවෙන් පිහිත වුවහුට ආදිකම්මකයාට ආවැත් නො වේ.

සත්ත බණවර නිමි.

විනිශ්චිත කථාවසතු.

උද්දන භාෂාවෝ:

මහකර් වජ්ජිපුත්තක ගිහි නගන නිත්තිය වසතුහු ය,
දරිකා උපපලවණ්ණා වසතු දෙක ය, අත්ත වූ බ්‍යඤ්ජන වසතු දෙක ය, (15)

මාතු දුභිකු භනිති ජායා වසතුහු ය, මුද්‍රපිට්ඨි ලමිඨි වසතු දෙක ය,
වණ්චන්ද්‍ර දෙක ය, දාරාසිතලිකා වසතුව සමග ආලෙපවිතත වසතු ය, (10)

සුඤ්ජර වසතුව සමග වසතු පස හා සිව්වික වසතු පස ය, අට්ඨික-
වසතුව ය, යකඨි නාහි පෙති පණ්ඨක උපහත ජුපිත යත වසතුහු ය, (17)

භඤ්ඤ නුවර සුත්ත අරහ වසතුව ය. අත්ත වූ සාවැතෙහි වසතු
සතර ය, විසල්පුර මලල වසතු තුණ ය, සුපිත වසතුව ය, භාරාකව්ජක වසතුව ය (10)

සුසබ්බා වසතු නව ය, සද්ධා වසතු නව ය, හිකුඤ්ඤ වසතුව ය,
සිකබ්බානා සාමණේරී වසතු දෙක ය,
වෙසි පණ්ඨක ගිහි වසතු තුණ ය, අඤ්ඤාමඤ්ඤ බුඛ්ඤ්ජන මග වසතු ය යත මොහු වෙත්. (27)

1. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වැදිරියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සික පද පණ්චන ලදී. කිම, මම පරිජ් ආවැත් අවන්තෙමි දෝ?”යි ඔහුට කුකුසෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ තෝ පරිජ් ආවැත් අවන්තෙහි ය”. (1)

2. එ සමයෙහි විසල්පුර වැසි බොහෝ වජ්ජිපුත්තක හිසුහු සික පිළිකෙවි නො කොට දුබල බව පළ නො කොට මෙවුන්දම් සෙවුහ. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සික පදයක් පණ්චන ලදී. කිම, අපි පරිජ් ආවැත් අවන්තෙමි දෝ?”යි ඔවුනට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ් ආවැත් අවන්තහු ය”. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතිති ගිහිලිඛෙන මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළිං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”න්ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතිති නගො හුක්ඛා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළිං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”න්ති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතිති කුසවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- ඵලකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- කෙසකමඛලං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාලකමඛලං නිවාසෙත්වා -පෙ- උලිකපක්ඛං නිවාසෙත්වා -පෙ- අජිතකම්පං නිවාසෙත්වා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළිං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”න්ති. (5-11)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිඨකෙ නිපන්නං දුරිකං පසයිත්වා සාරතො අභිඥානං අභිගජානං පවෙසෙසි. සා කාලමාසි. තස්ස කුක්කුළිං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති සම්ඝාදිසෙසස්ස”ති. (12)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො මාණවකො උපපලවණ්ණං භික්ඛුනියා පටිබද්ධවතො හොති. අථ බො සො මාණවකො උපපලවණ්ණං භික්ඛුනියා ගාමං පිණ්ඩං පටිට්ඨං කුටිකං පටිසිත්වා නිලිතො අවජි. උපපල-වණ්ණං භික්ඛුනී පච්ඡාභානං පිණ්ඩපානපටිකකන්තා පාදෙ පක්ඛාලෙත්වා කුටිකං පටිසිත්වා මඤ්චකෙ නිසීදි. අථ බො සො මාණවකො උපපලවණ්ණං භික්ඛුනී උග්ගහෙත්වා දුසෙසි. උපපලවණ්ණං භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොවෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොවෙසුං භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ අසාදියන්තියා”ති. (13)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුතො ඉන්ද්‍රිලිඛිතං පාතුභුතං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ තඤ්ඤෙව උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තානි වස්සාති, භික්ඛුනී සම්ඝමිත්තුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී සාධාරණා, තා ආපනතියො භික්ඛුනීනං සන්තිකෙ වුට්ඨාත්තුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී අසාධාරණා, තා ආපනතී අනාපනති”ති. (14)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනියා පුරිසලිඛිතං තඤ්ඤෙව හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පාතුභුතං උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තානි වස්සාති, භික්ඛුනී සම්ඝමිත්තුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී සාධාරණා තා ආපනතියො භික්ඛුනීනං සන්තිකෙ වුට්ඨාත්තුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී අසාධාරණා, තා ආපනතී අනාපනති”ති. (15)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් 'මෙසේ මට ඇවැත් නොවන්නේ-
ය'යි ගිහි වෙසින් මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... "මහණ,
තෝ පරිජ් අවන් අවන්නෙහි ය". (3)

4. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ 'මෙසේ මට ඇවැත්
නොවන්නේ'ය'යි තත්ත ව සිටුර ඉවත ලා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට
කුකුසෙක්විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය". (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ මෙසේ මට ඇවැත් නො
වන්නේය යි කුසකණ වැහැරි හැඳ ... නියද වැහැරි හැඳ ... පුවරා සටහනින්
වෙසා කළ වැහැරි හැඳ ... කෙස්වලින් කළ කම්බිලි හැඳ ... සෙවර වලින් කළ
කම්බිලි හැඳ ... මහවුහුණු පියාපතින් කළ වැහැරි හැඳ ... ලොම් කුර සහිත
අඳුන් දිවිසම් හැඳ ... මෙවුන් දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
"මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය." (5-11)

6. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් පුටුවක හොත් දැරියක්
දැක කායසංසග්ගරගයෙන් යුක්තවූයේ මාපට්ඨිල්ල අංගජාතයට ප්‍රවිෂ්ට
කෙළේ ය. ඔ කවුරිය කළා ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... "මහණ පරිජ්
ඇවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ." (12)

7. එසමයෙහි එක්තරා මාණවකයෙක් උපුල්වන් මෙහෙණ කෙරෙහි
පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මාණවක තෙමේ උපුල්වන් මෙහෙණ
ගමට පිඬු පිණිස වන් කල්හි නිශ්‍රියට වැද සැහවී හුන. උපුල්වන් මෙහෙණ
පසුබත් කාලයෙහි පිඬු සිතා පෙරලා පාමිණියා පා සෝද, නිශ්‍රියට පිවිස
ඇඳෙහි හුන්හු ය. ඉක්බිති ඒ තරුණයා උපුල්වන් මෙහෙණ මාඩ ගෙණ
දුෂණය කෙළේ ය. උපුල්වන් මෙහෙණ තෙල කරුණ භික්ෂුණීන්ට සැළ
කළා ය. භික්ෂුණීහු භික්ෂුන්ට මේ කරුණ සැළ කළාහු ය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්
වහන්සේට එය සැළ කළාහු ය. ... "මහණෙනි, තොඉවසන්නියට ඇවැත්
නො වේ." (13)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට සත්‍රිතිමත්ත පහළ විය. භාග්‍යවතුන්-
වහන්සේට මෙය සැළ කළාහු ය. "මහණෙනි, එම උපාධ්‍යායයන් ද, ඒ
උපසපු ව ද, ඒ වස් ද, භික්ෂුණීන් සමග එකතු වන්නට ද, භික්ෂුන් පිළිබඳ
භික්ෂුණීන් හා සාධාරණ යම් ඇවැත් වේ නම් ඒ ඇවැත් භික්ෂුණීන් වෙත
දෙසා නැගී සිටින්නට ද අනුදනිමි. භික්ෂුන් පිළිබඳ භික්ෂුණීන් හා අසාධාරණ
යම් ඇවැත් කෙනෙක් වෙත් නම් ඒ ඇවැත්වලින් ඇවැත් නො වේ." (14)

9. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියකට පුරුෂතිමත්ත පහළ විය. භාග්‍ය-
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපුවත සැළ කළාහු ය. මහණෙනි, එම උපාධ්‍යාය-
යන් වහන්සේ ද, එම උපසපු ව ද, ඒ වස් ගණන ද, භික්ෂුන් සමග එක් වන්නට ද
අනුදනිමි. භික්ෂුණීන් පිළිබඳ භික්ෂුන් හා සාධාරණ යම් ඇවැත් වේ නම්
ඒ ඇවැත් භික්ෂුන් වෙත දෙසා නැගී සිටින්නට ද අනුදනිමි. භික්ෂුණීන්
පිළිබඳ භික්ෂුන් හා අසාධාරණ යම් ඇවැත් කෙනෙක් වෙත් නම් ඒ ඇවැත්-
වලින් ඇවැත් නො වේ," (15)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතිති මාතුයා මෙජ්ඣං ධම්මං පනිසෙවි -පෙ- සිතුයා මෙජ්ඣං ධම්මං පනිසෙවි -පෙ- භගිනියා මෙජ්ඣං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි. භගවතො එතමෙඤං ආරෙවෙසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (16-18)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු පුරුණදුතිතිකාය මෙජ්ඣං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (19)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු මුදුපිට්ඨිකො හොති. සො අනභිරතියා පිළිනො අනතතො අභගජානං මුඛෙන අග්ගගෙසි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (20)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ලමිච්ඡි හොති. සො අනභිරතියා පිළිනො අනතතො අභගජානං අනතතො වච්චමග්ගං පච්චෙසෙසි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (21)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු මහසරීරං¹ පසයි. තස්මිඤ්ච සරීරෙ අභගජානසාමන්තා වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතිති අභගජානෙ අභගජානං පච්චෙසෙඤා වණෙන නිගරි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (22)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු මහසරීරං¹ පසයි. තස්මිඤ්ච සරීරෙ අභගජානසාමන්තා වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපනති භවිස්සතිති වණෙ අභගජානං පච්චෙසෙඤා අභගජානෙන නිගරි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (23)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු සාරතො ලෙප- විතතස්ස නිමිත්තං අභගජානෙන ජුට්ඨි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛටස්ස”ති. (24)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු සාරතො දුරුඬි- තලිකාය නිමිත්තං අභගජානෙන ජුට්ඨි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛටස්ස”ති. (25)

18. තෙන බො පන සමයෙන සුඤ්ඤේ තාම භික්ඛු රාජගහා පබ්බජනො රජිකාය ගච්ඡති. අඤ්ඤානරං² ඉඡති “මුහුත්තං භනොන ආගමෙති වන්දිස්සාමි”ති. සො වන්දනාති අනතරවාසකං උක්ඛිපිඤා මුඛෙන අභගජානං අග්ගගෙසි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “සාදිසි ඤං භික්ඛු?”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”න්ති. “අනාපනති භික්ඛු අසාදිගන්තස්ස”ති. (26)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං ඉඡති භික්ඛු පසයිඤා එතද- වොච: “එහි භනොන මෙජ්ඣං ධම්මං පනිසෙවා”ති. “අලං භගිනි තෙනං කප්පතිති”. “එහි භනොන අහං වායමිස්සාමි, ඤං මා වායමි. එවං තෙ අනාපනති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (27)

1. සරීරං, සී මු. 2. ඉඡති තං පසයිඤා එතදවොච මුහුත්තං

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් “මෙසේ මට ආවැත් නොවන්නේ ය”යි මවු හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... දුව හා මෙවුන් දම් සෙවීය. ... බුහුන හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සාල කෙළේ ය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය.” (16-18)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිහිකල අඹු වූ තෙනාත්තිය සමග මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි” ය. (19)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මොළොක් පිටු ආත්තෙක් වෙයි. හෙතෙමේ අතභිරතියෙන් පෙළුනේ සිය රහසහ මුඛින් ගන්නේ ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය.” (20)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එල්බෙන රහසහ ආත්තේ වෙයි. හේ අතභිරතියෙන් පෙළුනේ සිය රහසහ නමාගේ වසමහෙහි මෙහෙසි ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය.” (21)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සිරුරක් දිවී ය. ඒ සිරුරෙහි රහසහ අවට වුණයෙක් වෙයි. හේ ‘මෙසේ මට ආවැත් නොවන්නේ’ යයි රහසහෙහි රහසහ මෙහෙයා වුණයෙන් බැහැර කෙළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය.” (22)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සිරුරක් දුටු. ඒ සිරුරෙහි ද රහසහ අවට වුණයෙක් වෙයි. හෙතෙමේ “මට මෙසේ ආවැත් නොවන්නේ ය”යි වුණයෙහි අභිගජාතය මෙහෙයා අභිගජාතයෙන් බැහැර කෙළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය.” (23)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රුගයෙන් ආලුනේ සිතුවම් රාවක නිමිත්ත රහසහින් පහළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නොවේ. දුකුලා ආවැත් වේ.” (24)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රුගයෙන් ආලුනේ දූවමුවා පෙනැලි-රාවක නිමිත්ත රහසහින් පහළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නොවේ. දුකුලා ආවැත් වේ.” (25)

18. එසමයෙහි රජගහනුවරින් පැවිදි වූ සුඤ්ජ නම් මහණ තෙමේ විවිධයෙහි යෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් “වහන්ස, මොහොතක් නවතිනු මැනව. වදින්නෙමි”යි කීවා ය. වදින්නී අදහස ඔසවා රහසහ මුඛින් ගන්නී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය .... “මහණ තෝ ඉවසුයෙහි දූ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාළසේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි”යි හේ කී ය. “මහණ නොඉවසන්නහුට ආවැත් නොවේ.” (26)

19. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දූක “වහන්ස එනු මැනවි. මෙවුන්දම් සෙවුව මැනව”යි මෙය කීවා ය. “නැගතියෙහි, කම් නැත. මෙය නොකැප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව. මම වැයම් කරන්නෙමි. ඔබ නහමක් වැයම් කරන්න. මෙසේ ඔබට ආවැත් නොවන්නේ ය”යි ඔහු කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය.” (27)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං ඉඡ්ථි භික්ඛුං පසසිඤ්ඤා ඵනද-
වොච: “ඵභි භනෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව්”ති. අලං භගිනි තෙනං කප්පතිති. ඵභි භනෙන ඤං වායම, අහං න වායමිස්සාමි, ඵවං තෙ අනාපනති භවිස්සතිති. සො භික්ඛු නථා අකාසි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අපනතිං ඤං භික්ඛු අපනෙතා පාරජික”නති. (28)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං ඉඡ්ථි භික්ඛුං පසසිඤ්ඤා ඵනද-
වොච: “ඵභි භනෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව්”ති. අලං භගිනි තෙනං කප්පතිති. “ඵභි භනෙන අබ්භන්තරං සට්ටෙඤ්ඤා බග්ගි මොවෙභි” -පෙ-. “බග්ගි සට්ටෙඤ්ඤා අබ්භන්තරං මොවෙභි, ඵවං තෙ අනාපනති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු නථා අකාසි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “අපනතිං ඤං භික්ඛු අපනෙතා පාරජික”නති. (29, 30)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්ථිකං ගන්තවා අකබ්බිතං සුරිරං පසසිඤ්ඤා නස්මිං මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව්. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනතිං ඤං භික්ඛු අපනෙතා පාරජික”නති. (31)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්ථිකං ගන්තවා යෙභුයොගෙන අකබ්බිතං¹ සුරිරං පසසිඤ්ඤා නස්මිං මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව්. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනතිං ඤං භික්ඛු අපනෙතා පාරජික”නති. (32)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්ථිකං ගන්තවා යෙභුයොගෙන බසිතං² සුරිරං පසසිඤ්ඤා නස්මිං මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව්. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරජිකස්ස, අපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (33)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්ථිකං ගන්තවා ජිනනසිසං පසසිඤ්ඤා වත්තකතෙ³ මුඛෙ ජුපනතං අභගජානං පවෙසෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනතිං ඤං භික්ඛු අපනෙතා පාරජික”නති. (34)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්ථිකං ගන්තවා ජිනනසිසං පසසිඤ්ඤා වත්තකතෙ මුඛෙ අච්ඡුපනතං අභගජානං පවෙසෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරජිකස්ස, අපනති දුක්කච්චස්ස”ති. (35)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු අඤ්ඤානරස්සා ඉඡ්ථියා පටිබ්බාධිතොතා හොති. සා කාලකතා සුසානෙ ජබ්බිතා. අට්ඨිකානි විප්ප-
කිණ්ණානි හොන්ති. අථ බො සො භික්ඛු සිව්ථිකං ගන්තවා අට්ඨිකානි සං-
කබ්බිඤ්ඤා නිමිතෙන අභගජානං පටිපාදෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරජිකස්ස, අපනති දුක්කච්චස්ස”ති. (36)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු නාගියා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව් -පෙ- යකකියා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව් -පෙ- පෙතිකා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව්. -පෙ- පණ්ඩකස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙව්. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනතිං ඤං භික්ඛු අපනෙතා පාරජික”නති. (37-40)

20. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දෑක “වහන්ස, එනු මැනව, මෙවුන්දම් සෙවුව මැනව”යි, මෙය කීවා ය. නැගනියෙහි, නුසුදුසු ය, මෙය නො කැපය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනවි. මම වැයම් නො කරන්නෙමි. ඔබ වැයම් කරන්න. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි ඔ කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණ හට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (28)

21. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දෑක “වහන්ස, එනු මැනව, මෙවුන්දම් සෙවුව මැනව”යි මෙය කී ය. “නැගනියෙහි, නුසුදුසු ය, මෙය නො කැප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව, අබතුර ගටා බැහැර මුදන්න. ... බැහැර ගටා අබතුර මුදන්න. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි ඔ කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (29-30)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් නො ගෙවී ගිය සිරුරක් දෑක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (31)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් බෙහෙවින් නො ගෙවී ගිය සිරුරක් දෑක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (32)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් බෙහෙවින් ගෙවී ගිය සිරුරක් දෑක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලුස් ඇවැත්වේ”. (33)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් සුන් හිසක් දෑක විවට මියෙහි පහසමින් රහසහ පිවිසවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (34)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් සුන් හිසක් දෑක විවට මියෙහි නොපහසමින් රහසහ පිවිසවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ”. (35)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා සත්‍රියක කෙරෙහි පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ වෙයි. ඔ කලුරිය කලා සොහොනෙහි බහන ලද්දී වෙයි. ඇට විසුරුණේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ සොහොනට ගොස් ඇට රැස් කොට නිමිති සවහරින් රහසහ මෙහෙසි ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නොවේ. දුකුලා ඇවැත් වේ”. (36)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නැයිතියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය.... යකින්නක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... ප්‍රෙතියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... පණ්ඩකයකු හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (37 - 40)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු උපහනිත්ථියො හොති. සො 'නාහං චෙදියාමි සුඛං වා දුක්ඛං වා, අනාපනති මෙ භවිස්සති'ති මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවි - පෙ - භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසුං. "චෙදිසි වා සො භික්ඛවෙ මොඤ්ඤිසො න වා චෙදිසි, ආපනති පාරාජිකස්සා"ති. (41)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවිස්සාමිති ජුට්ඨනමනෙත විපට්ඨාජි අහොසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. - පෙ - "අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්සා, ආපනති සම්ඝාදිසෙසස්සා"ති. (42)

31. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු භද්දිසෙ ජාතියා-වනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. තස්ස අභිගමභිගාති වාතුපත්ථානාති හොනති. අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පසසිත්ථා අභිගජානෙ අභිනිසිදිත්ථා යාවදත්ථං කත්ථා පක්කාමි. භික්ඛු කිලිනතං පසසිත්ථා භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසුං.

"පඤ්චති භික්ඛවෙ ආකාරෙති අභිගජානං කම්මතියං හොති: රාගෙන චචේවන පසස්සාවෙන වාතෙන උච්චාලිභිගපාණකදට්ඨෙන. ඉමෙති බො භික්ඛවෙ පඤ්චගාකාරෙති අභිගජානං කම්මතියං හොති. අට්ඨානමෙන භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තස්ස භික්ඛුතො රාගෙන අභිගජානං කම්මතියං අස්සා. අරහං සො භික්ඛවෙ භික්ඛු. අනාපනති භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුතො"ති. (43)

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවත්ථියං අකම්මනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා ගොපාලිකා පසසිත්ථා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පචෙසනං සාදිසි, පට්ටං සාදිසි, සීතං සාදිසි, උදරණං සාදිසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි - පෙ - "ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"නති. (44)

33. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවත්ථියං අකම්මනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා අජපාලිකා පසසිත්ථා - පෙ - අඤ්ඤානරා කට්ඨභාරිකා පසසිත්ථා - පෙ - අඤ්ඤානරා ගොමයභාරිකා පසසිත්ථා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පචෙසනං සාදිසි, පට්ටං සාදිසි, සීතං සාදිසි, උදරණං සාදිසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි - පෙ - "ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"නති. (45 - 47)

34. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු චෙසාලියං මහා-වනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පසසිත්ථා අභිගජානෙ අභිනිසිදිත්ථා යාවදත්ථං කත්ථා සාමන්තා හසමානා සීතා හොති. සො භික්ඛු පටිබ්බජස්සිත්ථා තං ඉත්ථි ඵනදවොච: කුය්තිදං කම්මනති. "අම මය්හං කම්ම"නති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි - පෙ - "සාදිසි තං භික්ඛු"ති. "නාහං භගවා ජානාමි"ති. "අනාපනති භික්ඛු අජානනස්සා"ති. (48)

35. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු චෙසාලියං මහාවනෙ දිවා විහාරගතො රාකං අපස්සාය නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පසසිත්ථා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු සහසා වුට්ඨාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි - පෙ - "සාදිසි තං භික්ඛු"ති. "නාහං භගවා සාදිසි"නති. අනාපනති භික්ඛු අසාදිසිනස්සා"ති. (49)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නටඉඳුරන් ඇත්තේ වෙයි. හේ “මම සුචයක් හෝ නොසුචයක් නො විඳිමි. මට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි මෙවුන්-දම් සෙවී ය. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි, ඒ හිස් මහණ වින්දේ හෝ නොවින්දේ හෝ පරිජ්ඣාවැත් වේ”. (41)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සත්‍රියක හා මෙවුන්දම් සෙවුනෙමි යි පහස්තා ලද පමණෙහි විපිට්‍රිසර විය. ඒ මහණහට ‘කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ”. (42)

31. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් හඳුදිය නුවර ජාතියාවනයෙහි දිවා විහාරගත ව හොත්තේ වෙයි. ඔහුගේ අවයවයෝ වාතයෙන් තද වූවාහු වෙත්. එක්තරා සත්‍රියක් ඔහු දෑක රහසහ මතුයෙහි හිඳ ගෙණ ඇති තාක් කොට ගියා ය. හිසසුහු තෙත් වූවහු දෑක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළාහු ය.

“මහණෙනි, අයුරු පසකින් රහසහ කම්මණ්‍ය වෙයි. රාගයෙන් ද වච්ඡින්ද මුත්‍රයෙන් ද වාතයෙන් ද බු පණුවන් ගැටීමෙන් ද යන පසෙහි. මහණෙනි, මේ පස් අයුරෙන් රහසහ කම්මණ්‍ය වෙයි. මහණෙනි, ඒ හිසසුහුගේ අඛණ්ඩාකය රාගයෙන් කම්මණ්‍ය වන්නේය යන මෙයට කරුණෙක් නැත, අවකාශයෙක් නැත. මහණෙනි, ඒ හිසසු තෙමේ රහත් ය. මහණෙනි, ඒ හිසසුහට ඇවැත් නො වේ”. (43)

32. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැත් නුවර අකවනයෙහි දිවා-විහාරයට ගියේ හොත්තේ වෙයි. එක්තරා ගොපලි සත්‍රියක් දෑක අඛණ්ඩාකය මත්තෙහි හිඳ ගත්තී ය. ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසී ය. ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසී ය. ස්විතය ඉවසී ය. උඬුරණය ඉවසී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය”. (44)

33. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැත් නුවර අකවනයෙහි දිවා-විහාරයට ගියේ, හොත්තේ වෙයි. එක්තරා අප්පාල සත්‍රියක් දෑක ... එක්තරා දර ගෙණන්නියක් දෑක ... ගොම ගෙණ යන්නියක් දෑක අඛණ්ඩාකය මත්තෙහි හිඳගත්තී ය. ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසී ය. ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසී ය. ස්විතය ඉවසී ය. උඬුරණය ඉවසී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය”. (45 - 47)

34. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාරයට ගියේ, හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් දෑක රහසහ මත්තෙහි හිඳගෙණ ඇතිතාක් කොට සිතාසෙමින් සම්පයෙහි සිටියා වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ පිහිඳි ඒ සත්‍රියගෙන් “මේ කායඝීය තිගේද?”යි ඇසී ය. “එසේ ය, මගේ කායඝීයකි”යි ඔ තිවු ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද? ... “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො දනිමි”යි හේ කී ය. “මහණ, තොදන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (48.)

35. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාර-යට ගියේ ගහකට හාන්සි වී හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් ඔහු දෑක රහසහ මතුයෙහි හිඳගන්නා ය. ඒ මහණ තෙමේ වහා නැගිට සිටියේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි”. “මහණ, තො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (49)

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවතෙ දිවා විහාරගතො රාතනිං අපසංසාය නිපනෙනා හොති. අඤ්ඤානරො ඉත්ති පසංසිතො අභගජාතෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු අකකමිතො පච්චෙට්ඨි.¹ නසං ඤානඤ්ඤාචං අහොසි -පෙ- “සාදිසි තං භික්ඛු”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”නති. අනාපතති භික්ඛු අසාදියනාසං”ති. (50)

37. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවතෙ ඤාපාරාජාලියං දිවා විහාරගතො ද්වාරං විවරිතො නිපනෙනා හොති. නසං අභගමභගාති වාචුපජ්ඣාති හොනති. තෙන බො පන සමයෙන සමභුලා ඉත්තියො ගකඤ්ඤා මාලාඤ්ඤා ආදිය ආරාමං අගමංසු විහාරපෙකම්-කායො. අථ බො නා ඉත්තියො නං භික්ඛුං පසංසිතො අභගජාතෙ අභිනිසිදිතො යාවදන්තං කතො ‘පුරිසුසහො වතාය’නති වතො ගකඤ්ඤා මාලාඤ්ඤා ආරොපෙතො පකකමංසු භික්ඛු නිලිනතං පසංසිතො භගවතො එතමන්තං ආරොචෙසුං.

“පඤ්චති භික්ඛවෙ ආකාරෙති අභගජාතං කමමනියං හොති: රාගෙන වචෙවන පසංසාවෙන වාතෙන උච්චාලිභගපාණකදවෙඨන. ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ පඤ්චගාකාරෙති අභගජාතං කමමනියං හොති. අට්ඨානමෙන භික්ඛවෙ අනවකාසො, යං නසං භික්ඛුනො රාගෙන අභගජාතං කමමනියං අසං. අරහං සො භික්ඛවෙ භික්ඛු. අනාපතති භික්ඛවෙ නසං භික්ඛුනො. අනුජාතාමි භික්ඛවෙ දිවා පතිසලලියනෙනා ද්වාරං සංවරිතො පතිසලලියි-භු”නති. (51.)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භාරාකච්ඡකො භික්ඛු සුපි-නනෙනා² පුරුණදුතිසිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිතො ‘අසංමණො අහං විබහමිසංමි’ති භාරාකච්ඡං ගච්ඡනෙනා අනභාරමග්ගෙ ආයසමනතං උපාලිං පසංසිතො එතමන්තං ආරොචෙසි. ආයසමා උපාලි එවමාහ: “අනාපතති ආවුසො සුපිනනෙනා”ති. (52.)

39. තෙන බො පන සමයෙන ගිජගග්ගෙ සුපබ්බා නාම උපාසිකා මුඛ-පපසනා³ හොති. සා එවංදිට්ඨිකා හොති: “යා මෙට්ඨනං ධම්මං දෙති, සා අගගදුතං දෙති”ති. සා භික්ඛුං පසංසිතො එතදවොච: “එහි භනෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවා”ති. “අලං හගිති, තෙනං කපපති”ති. “එහි භනෙන උභරනනරිකාය⁴ සිට්ඨෙති, එවං තෙ අනාපතති හවිසසති”ති. සො භික්ඛු නථා අකාසි. නසං ඤානඤ්ඤාචං අහොසි. “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකසං, අපතති සංඝාදිසෙසංසං”ති. (53.)

1. පච්චෙනෙයි. මජ්ඣං පච්චෙට්ඨි. සං. 2. සුපිකනෙන. මජ්ඣං. 3. මුඛපපසනා: මජ්ඣං.

4. උභරනනරිකාය. ම. ජ. සං.

36. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාරයට ගියේ ගහකට හාන්සි වී හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් දෑක ඔහුගේ රහසහ මවුයෙහි තිදගත්තා ය. ඒ මහණ තෙමේ ඇත්ම අය පෙරළී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද?” “හාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසුයෙමි”. “මහණ, නො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (50)

37. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි කුටාගාර-ශාලාවෙහි දිවා විහාරයට ගියේ දොර හැර ගෙන හොත්තේ වෙයි. ඔහුගේ අවසවයෝ වානයෙන් දැඩි වූවාහු වෙත්. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍රිහු සුවද ද මල් ද රැගෙන විහාරය බලනු කැමැතියෝ අරමට පැමිණියාහු ය. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිහු ඒ මහණ දෑක රහසහ මවුයෙහි තිදගෙන රිසිතාක් කොට ‘ඒකාන්ත-යෙන් මේ තෙමේ පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨයෙකැ’යි කියා සුවද ද මල් ද (එහි) නගා ගියාහු ය. භික්ෂුහු තෙත් වූවහු දෑක එපවත් හාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කළාහු ය.

“මහණෙනි, පස් අසුරකින් රහසහ කම්ණ්‍ය වෙයි: රාගයෙන් ද වච්ඡිත් ද මුත්‍රයෙන් ද වානයෙන් ද බුපණුපහසින් ද යත පසිති. මහණෙනි, මේ පස් අසුරෙන් රහසහ කම්ණ්‍ය වෙයි. මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ රහසහ යම් හෙයකින් රාගයෙන් කම්ණ්‍ය වන්නේ ද එයට කරුණු නැත. අවකාශයක් නැත. මහණෙනි, ඒ මහණ තෙමේ රහත් ය. මහණෙනි, ඒ මහණහට ඇවැත් නොවේ. “මහණෙනි, දහවල් සැතපෙන්නහු විසින් දොර වසාගෙන සැතපෙන්නට අනුදැනීමි”යි වදාළසේක. (51)

38. එසමයෙහි හරුකාව්‍යයෙහි උපන් එක්තරා මහණෙක් ගිහිකල අඹු වූ තෙතැත්තිය සමග සිතිනෙන් මෙවුන්දම් සේවනය කොට “මම අශ්‍රමණයෙක් වීමි. ගිහි වන්නෙමි”යි හරුකාව්‍යයට යන්නේ අතරමග ආයුෂ්මත් උපාලි තෝරාත් දෑක එපුවත සැළ කෙළේ ය. ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථිර තෙමේ මෙසේ කී ය: “ඇවැත්නි, සිතිනෙන් මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහුට ඇවැත් නො වේ.” (52)

39. එසමයෙහි රජගහ නුවර සුපබ්බා නම් උපාසියක් මුත්ඛප්‍රසන්න වෙයි. භි ‘යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ ද භි අගදන් දේ ය’යි මෙසේ දූෂ්ටි ඇත්තියක් වෙයි. භි මහණකු දෑක “වහන්ස, එනු මැනව්” මෙවුන්දම් සේවනය කරන්න”යි මෙය කිවු ය. “නැගතියෙහි, නුසුදුසු ය. මෙය අකාප ය’යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව්. උරු අතරෙහි ගටනු මැනව්. මෙසේ ඔබට ඇවැත් තොවන්නේ ය”යි භි කීවා ය. ඒ මහණ තෙමේ එසේ කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, පරිජ්ඣා ඇවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.” (53)

40. තෙන බො පන සමයෙන රුජගහෙ සුපබ්බා නාම උපාසිකා මුද්ධපසසනා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මෙපුතං ධම්මං දෙනි, සා අගගදුතං දෙනි’ති. සා භික්ඛුං පසසිත්වා එතදවොච: “එහි භනෙන මෙපුතං ධම්මං පතිසෙවා”ති. “අලං භගිනි, තෙනං කප්පති”ති. “එහි භනෙන නාභියං සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන උදරවට්ටියං සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන උපකම්පිකෙ සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන ගීවායං සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන කණ්ණෙව්ඳෙ සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන කෙසවට්ටියං සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන අභිගුලනාරිකාය සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන හතේන උපකකම්පිතා මොවෙසාමි, එවං තෙ අනාපතති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති සම්ඝාදිසෙසස්සා”ති. (54-61.)

41. තෙන බො පන සමයෙන ඝාචන්දියං සද්ධා නාම උපාසිකා මුද්ධපසසනා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මෙපුතං ධම්මං දෙනි, සා අගගදුතං දෙනි’ති. සා භික්ඛුං පසසිත්වා එතදවොච: “එහි භනෙන මෙපුතං ධම්මං පතිසෙවා”ති. “අලං භගිනි, තෙනං කප්පති”ති. “එහි භනෙන උචරනාරිකාය සට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන හතේන උපකකම්පිතා මොවෙසාමි. එවං තෙ අනාපතති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති සම්ඝාදිසෙසස්සා”ති. (62-70.)

42. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා භික්ඛුනියා විප්පට්ඨාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙනබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (71.)

43. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා සිකුම්බාරායා විප්පට්ඨාදෙසුං -පෙ- සාමණේරියා විප්පට්ඨාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙනබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (72-73.)

44. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා වෙසියා විප්පට්ඨාදෙසුං -පෙ- පණ්ඩකෙ විප්පට්ඨාදෙසුං -පෙ- ගිහිනියා විප්පට්ඨාදෙසුං -පෙ- භික්ඛු සාදිසි. “භික්ඛු නාසෙනබ්බා”. -පෙ- භික්ඛු න සාදිසි. “භික්ඛුස්ස අනාපතති”. (74-76.)

45. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා අඤ්ඤාමඤ්ඤා විප්පට්ඨාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙනබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (77.)

40. එසමයෙහි රජගහනුවර සුසංඛා නම් උව්භිසයක් මුග්ධප්‍රසන්න වෙයි. ඔ “යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ ද ඔ ආග දන් දේ ය”යි මෙසේ දූෂ්ටි ඇත්තියක් වෙයි. ඔ මහණකු දැක “වහන්ස, එනු මැනව. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නා”යි කිවු ය. “නාගනියෙහි, නුසුදුසු ය. මෙය කාප නො වෙයි” හේ කී ය. “වහන්ස, නාඛා ගටනු මැනවි. ... වහන්ස, උදරවාරියෙහි ගටනු මැනවි. වහන්ස එනු මැනව. කිසිල්ලෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස ගිව්‍යයෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස, කන් සිදුර ගටනු මැනව. ... වහන්ස, කෙස් වාරියෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස, එනු මැනව. ඇතිලි අතුරු ගටනු මැනව ... “වහන්ස, එනු මැනව, අතින් උපක්‍රම කොට මුදන්තෙමි. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ”යි ඔ කිවු ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණගට කුකුස් විය. “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස්- ඇවැත් වේ”. (54-61)

41. එසමයෙහි සාවැත් නුවර සද්ධා නම් උව්භිසයක් මුග්ධප්‍රසන්න වෙයි. ඔ නොමෝ “යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ නම් ඔ ආග දන් දේ ය”යි මෙසේ දූෂ්ටි ඇත්තියක් වෙයි. ඔ මහණකු දැක “වහන්ස, එනු මැනව. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නා”යි කිවු ය. “නාගනියෙහි, නුසුදුසු ය. මෙය නො කාප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව. උතුරු අතරෙහි ගටන්න. ... “වහන්ස, එනු මැනව. අතින් උපක්‍රම කොට මුදන්තෙමි. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නොවන්නේ”යි ඔ කිවු ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණගට කුකුස් විය. “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.” (62-70)

42. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලා ගෙන මෙහෙණක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. දෙදෙන ම ඉවසූහ. “දෙදෙන ම (ලිංගනාසනයෙන්) නාසිය යුක්තාහු ය”. ... දෙදෙන ම නො ඉවසූහ. “දෙදෙනාට ම ඇවැත් නො වේ”. (71)

43. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලාගෙන සිකනිමානාවක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ... හෙරණක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. දෙදෙන ම ඉවසූහ. “දෙදෙනා ම ලිංගනාසනයෙන් නාසිය යුක්තාහු.” ... දෙදෙනා ම නො ඉවසූහ. “දෙදෙනාට ම ඇවැත් නො වේ.” (72-73)

44. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලා ගෙන වෙසහනක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ... පණ්ඩකයකු හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ගිහිනියක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ... මහණ ඉවසී ය. “මහණ තෙමේ නාසිය යුතු යි”. ... මහණ නො ඉවසී ය. “මහණගට ඇවැත් නො වේ”. (74-76)

45. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලාගෙන ඔවුනොවුන් වරදවා පිළිපැදවූහ. දෙදෙන ම ඉවසූහ. “දෙදෙන ම නාසිය යුක්තාහු.” ... දෙදෙන ම නො ඉවසූහ. “දෙදෙනාට ම ඇවැත් නො වේ.” (77)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බුද්ධපබ්බජනො භික්ඛු පුරුණදුතියිකාය දස්සනං අගමාසි. සං 'එහි භනෙන විබ්භමා'නි අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු පටික්කමනො උත්තානො පටිපති. සං උබ්භුජ්ඣා¹ අභින-ජානෙ අභිනිසිදි. තස්ස කුකකුචමං අහොසි -පෙ- "අනාපනති භික්ඛු අසාදි-යනතස්සා"ති. (78)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අරඤ්ඤා විහරති. මග්ගපොතකො තස්ස පස්සාවට්ඨානං ආගන්ත්වා පස්සාවං පිචනෙනා මුඛෙන අභිනජානං අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු සාදිසි. තස්ස කුකකුචමං අහොසි භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- "ආපනන්. ඤං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික"න්ති. (79)

පඨමපාරාජිකං සමන්තං.

දුතියපාරාජිකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ගජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතො. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා සන්දිට්ඨා සමහනනා භික්ඛු ඉසිගිලිපස්සෙ තිණකුටියො කර්ඣා වස්සං උපගමන්සු. ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තිණකුටිකං කර්ඣා වස්සං උපගමන්සු.

2. අථ බො තෙ භික්ඛු වස්සං චුන්ථා තොමාසච්චයෙන තිණකුටියො භිනදිඣා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච පටිසාමෙඤා ජනපදවාරිකං පක්කමන්සු. ආයස්මා පන ධනියො කුමහකාරපුත්තො තන්ථෙව වස්සං වසි, තන්ථ හෙමනනං, තන්ථ ගිමහං.

3. අථ බො ආයස්මො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස තිණභාරියො කට්ඨභාරියො තිණකුටිකං භිනදිඣා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමන්සු.

4. දුතියමපි බො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඩ්ඪිඣා තිණකුටිකං අකාසි. දුතියමපි බො ආයස්මො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස තිණභාරියො කට්ඨභාරියො තිණකුටිකං භිනදිඣා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමන්සු.

5. තතියමපි බො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඩ්ඪිඣා තිණකුටිකං අකාසි. තතියමපි බො ආයස්මො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස තිණභාරියො කට්ඨභාරියො තිණකුටිකං භිනදිඣා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමන්සු.

46. එසමයෙහි මහපු ව පාවිදි වුවෙක් ගිහිකල අඹු වූ සත්‍රිය දැකීමට ගියේ ය. ඔ “වහන්ස, එනු මැනව. උපාවිදි වනු මැනවැ”යි අල්ලා ගත්තී ය. තෙමේ පෙරලා යනුයේ උඩුකුරා ව වැටුනේ ය. ඔ නැමී රහසහ මතුයෙහි හිඳ ගත්තී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ නො ඉවසන්තහුට ඇවැත් නො වෙ”. (1)

47. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අරණෙහි වෙසෙයි. මුවපොව්වෙක් උත්වහන්සේ මුත්‍ර පහ කරණ තැනට පැමණ මුත්‍ර බොමින් මුවින් රහසහ ගත්තේ ය. ඒ මහණ ඉවසී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. “මහණ, තෝ පරිජ ඇවතට පැමණියෙහි ය. (2)

ප්‍රථමපාරාජිකය නිමි.

ද්විතීයපාරාජිකය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර ගිජුකුච්ඡ-පව්වෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි දුටු පමණින් මිතුරු වූ දැඩි මිතුරු වූ බොහෝ භික්ෂුහු ඉඟිහිලි පථිත පාඨවයෙහි තණ කිළි කොට වස් එළඹියාහු ය. කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේත් තණ කිළියක් කොට වස් එළඹියේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු විසූ වස් ඇත්තාහු තෙවස ඉක්ම යෑමෙන් තණකිළි බිඳ දමා තණ ද ලීදඹු ද තැන්පත් කොට තබා දතවු සැරිසැරීමෙහි නික්මුණා-හු ය. කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ එහි ම (තමන් කළ කුටියෙහි) වස්සානය ද එහි ම හෙමනනය ද එහි ම ගිම්හානයෙහි ද විසී ය.

3. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරුන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියැ දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දර ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණකිළිය බිඳ දමා තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය.

4. දෙවෙනි වර ද කුම්භකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ තණ ද දූව ද රැස් කොට ගෙන තණ කිළියක් කෙළේ ය. දෙවෙනි වර ද කුම්භකාර-පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරුන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියැ දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දූව ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණ කිළිය බිඳ දමා තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය.

5. තෙවෙනි වර ද කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ තණ ද දූව ද රැස් කොට තණ කිළියක් කෙළේ ය. තෙවෙනි වර ද කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරුන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියැ දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දූව ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණ කිළිය බිඳ දමා තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය.

6. අථ ඛො ආයස්මහො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදහොසි: ‘යාව තුතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පට්ට්ඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්කුට්ඨකං භිඤ්චා තිණ්ඤච කට්ඨඤච ආදාය අගමංසු. අහං ඛො පන සුසිකකිනො අනවයො සකො ආචරියකො කුමහකාරකමෙම පරියොදානසිපෙපා යනනුතාහං සාමං චිකාලං මඤ්චා සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරොය්’න්ත්.

7. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො සාමං චිකාලං මඤ්චා සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරිතා තිණ්ඤච කට්ඨඤච ගොමයඤච සංකඛ්චා නං කුට්ඨකං පටි. සා අහොසි කුට්ඨකා අභිරුපා දස්සනියා පාසාදිකා ලොභිතිකා, සෙය්‍යථාපි ඉන්ද්‍රගොපකො. සෙය්‍යථාපි නාම නිඛිනිණිකසද්දො එවමෙවං නස්ස කුට්ඨකාය සද්දො අහොසි.

8. අථ ඛො භගවා සම්බුද්ධෙහි භික්ඛුහි සද්ධං ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අරුස නං කුට්ඨකං අභිරුපං දස්සනියං පාසාදිකං ලොභිතිකං. දිස්වාන භික්ඛු ආමන්තසි: කිං එතං භික්ඛවෙ අභිරුපං දස්සනියං පාසාදිකං ලොභිතිකං සෙය්‍යථාපි ඉන්ද්‍රගොපකො?”ති.

9. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. විගරුති බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡේයං භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස අනනුලොමිකං අපභතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරිස්සති. න හි නාම භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස පාණෙසු අනුරුදා අනුකම්පා අවිහෙසා භවිස්සති. ගච්ඡේතං භික්ඛවෙ කුට්ඨකං භිඤ්චං මා පච්ඡමා ජනතා පාණෙසු පාතබ්‍යතං ආපජ්ඣි. න ච භික්ඛවෙ සබ්බමත්තිකාමයා කුට්ඨකා කාතබ්බා. යො කරොය් ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

10. “එවං භන්තෙ”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිස්සුතා යෙන සා කුට්ඨකා තෙනුපසඬකමංසු. උපසඬකමිතා නං කුට්ඨකං භිඤ්චංසු. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිස්ස මෙ තුමෙහ ආට්ටසො කුට්ඨකං භිඤ්චා”ති. “භගවා ආට්ටසො හෙදපෙනි”ති. “භිඤ්චාට්ටසො සචෙ ධම්මස්සාමි හෙදපෙනි”ති.

11. අථ ඛො ආයස්මහො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදහොසි: ‘යාවතතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පට්ට්ඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්කුට්ඨකං භිඤ්චා තිණ්ඤච කට්ඨඤච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමත්තිකාමයා කුට්ඨකා කතා, සාපි භගවතා හෙදපිතා. අත්ථි ච මෙ දුරුග්ගෙ ගණකො සඤ්චෙය්‍යා. යනනුතාහං දුරුග්ගෙ ගණකං දුරුති යාවිතා දුරුකුඛ්ඝිකං¹ කුට්ඨකං කරොය්’න්ත්.

6. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙරුන්ට මේ සිත විය: “තෙවෙනි වර දක්වාත් මා ගමට පිළි පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිහු ද, දූව ගෙණ යන සත්‍රිහු ද තණ කිලිය බිඳ දමා තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය. මම වනාහි සවකිය ආවායභියන්ගේ කමිය වූ කුම්භකාරකමිය මනාසේ උගත්තෙමි වෙමි. පිරිපුන් සිත් ඇත්තෙමි වෙමි. අසදුය ශිලා ඇත්තෙමි වෙමි. ඉඳින් මම-තෙමි ම මැටි පාහා පදම් කොට හැම මැටිමුවා කිලියක්, කරන්තෙමි තම යෙහෙක්” යනු යි.

7. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙමේ මැටි පාහා පදම් කොට හැම මැටිමුවා කිලියක් කොට ගණ ද දර ද ගොම මැටි ද රුස් කොට ඒ කිලිය පිළිස්සී ය. රතීඳුගොව්වකු වැනි පාහා ඇති ඒ කිලිය මනා රු ඇත්තක් විය. දැකුම්කලු විය. ප්‍රසාද ඵලවන්තක් විය. ලෙහෙවන් විය. ඒ කිලියේ හඬ කිකිණි හඬ සේ විය.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන් සමග ගිජුකුළ-පව්වෙන් බස්නාසේක් මනා පාහා ඇති දැකුම්කලු ප්‍රසාද ඵලවන්ත ලේවන් වූ ඒ කිලිය දුටුසේක. දැක භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි රතීඳුගොව්වකු වැනි පාහාහි මනා රු ඇති දැකුම්කලු ප්‍රසාද ඵලවන්ත ලෙහෙවන් වූ තෙල කිලෙක් ද?” යි ඇසූ සේක.

9. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවන් සැළ කළාහු ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරාණයට වුසුදුසු වූවකි. අනුලොමි වූවූවකි. තොගාලපෙන්නකි, ශ්‍රමණසාරාප්‍රසාද වූවූවකි. කැප වූවූවකි. තොකටයුත්තකි” යි ගාරුභු සේක. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරාණ තෙමේ කෙසේ තමි හැම මැටිමුවා වූ කිලියක් කෙළේ ද! මහණෙනි, ඒ හිස් පුරාණයට ප්‍රාණීන් කෙරෙහි දයාවක් අනුකම්පාවක් අවිහිංසාවක් නො වූයේ ම ය. මහණෙනි, යවු. තෙල කිලිය බිඳිවු. පශ්චිම ජන තෙමේ ප්‍රාණීන් වෘතසීමට නතරෙන් පෑමිණේවා. මහණෙනි, හැම මැටිමුවා කිලියක් තොකටයුතු ය. යලෙක් කරන්නේ තමි දකුළාආවාත් වේ”.

10. ඒ භික්ෂූහු “වහන්ස, එසේය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ කිලිය වෙත එළඹ එය බිඳ දමූහ. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙමේ ඒ භික්ෂූන්ට “ආවාතීනි, තෙපි කුමක් හෙයින් මාගේ කිලිය බිඳිවු ද?” යි මෙය කි. “ආවාතීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිඳවන සේකැ” යි කී හ. “ආවාතීනි, ඉඳින් දමරජහු බිඳවන් තම බිඳිවු” යි හේ කී ය.

11. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙරුන්ට මේ සිත විය. “තෙවෙනි වර තෙක් ගමට පිළි පිණිස මා පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිහු ද දූව ගෙණ යන සත්‍රිහු ද තණ කිලිය බිඳ, තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය. මා විසින් හැම මැටිමුවා වූ යම් කිලියක් කරණ ලද ද, හෙ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිඳවන ලදී. රජහුගේ දූව ගබඩාවෙහි වූ දූවමුදලි තෙමේ මාගේ මිත්‍රයෙකි. මම දූවමුදලිගෙන් දූව ඉල්ලා ගෙණ දූවමුවා බිත්ති ඇති කිලියක් කරන්නෙමි තමි ඉතා යෙහෙක්” යනු යි.

12. අථ බො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො යෙන දුරුගහෙ ගණකො තෙනුපසඝිකම්. උපසඝිකම්භා දුරුගහෙ ගණකං එතදවොච: “යාව නතියකං බො මෙ ආවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටංසං නිණ්භාරියො කට්ඨභාරියො නිණ්කුටිකං භිජ්ඣො නිණ්කුට්ඨ කට්ඨං ච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමත්තිකාමයා කුටිකා කභා, සාපි භගවතා හෙදපිතා. දෙති මෙ ආවුසො දුරුති, ඉච්ඡාමි දුරුකුඝිකං කුටිකං කාතුන්ති. “නඤ්ඤි භනෙන තාදිසාති දුරුති, යානාහං අයාසං දදෙය්‍යං. අඤ්ඤි භනෙන දෙවගහදුරුති නගරපට්ටසඝිකාරිකාති ආපදජ්ඣාය නිකඛිත්තාති. සවෙ තාති රාජා දාපෙති, හරාපෙඨ භනෙන”ති. “දින්නාති ආවුසො රඤ්ඤ”ති.

13. අථ බො දුරුගහෙ ගණකො “ඉමෙ බො සමණො සක්‍යාපුත්තියා ධම්මචාරිනො සම්මචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සම්මචාරිදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා, රාජාපිමෙසං අභිපසන්නො. න අරහති අදින්නා දින්නන්ති වහතු”න්ති ආයස්මන්තං ධනියං කුමහකාරපුත්තං එතදවොච: “හරාපෙඨ භනෙන”ති. අථ බො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තාති දුරුති ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡෙදාපෙඨා සකටෙහි තිබ්බාහාපෙඨා දුරුකුඝිකං කුටිකං අකාසි.

14. අථ බො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො රාජගහෙ කම්මත්තො අනුසංකුඤ්ඤමානො යෙන දුරුගහෙ ගණකො, තෙනුපසඝිකම්, උපසඝිකම්භා දුරුගහෙ ගණකං එතදවොච: “යාති තාති භණෙ දෙවගහ-දුරුති නගරපට්ටසඝිකාරිකාති ආපදජ්ඣාය නිකඛිත්තාති, කහං තාති දුරුති?”ති තාති සාමි, දුරුති දෙවෙන අයාසං ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස දින්නාති”ති.

15. අථ බො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො අනත්තමත්තො අහොසි: “කථං හි නාම දෙවො දෙවගහදුරුති නගරපට්ටසඝිකාරිකාති ආපදජ්ඣාය නිකඛිත්තාති ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස දසස්සති”ති.

16. අථ බො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො, තෙනුපසඝිකම්, උපසඝිකම්භා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “සච්චං නිර දෙව දෙවෙන දෙවගහදුරුති නගරපට්ටසඝිකාරිකාති ආපදජ්ඣාය නිකඛිත්තාති ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස දින්නාති?”ති “කො එවමාහා?”ති. “දුරුගහෙ ගණකො දෙවා”ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ දුරුගහෙ ගණකං ආණාපෙති”ති.

17. අථ බො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො දුරුගහෙ ගණකං බද්ධං ආණාපෙසි. අද්දස්ස බො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො දුරුගහෙ ගණකං බද්ධං නියමානං. දිස්වාන දුරුගහෙ ගණකං එතදවොච: “කිස්සං ත්වං ආවුසො බද්ධො නියාසී?”ති. “තෙසං භනෙන දුරුතං කිච්චා”ති. “ගච්ඡාපුසො අහමි ආගච්ඡාමි”ති. “එය්‍යාසි භනෙන පුරාහං හඤ්ඤමි”ති.

12. ඉක්බිති කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය නෙමේ දූවමුදලියා වෙත ඵලඹ ඔහුට මෙය කිය: “ආචන, තෙවෙනිවර තෙක් මා ගමට පිටු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සතුවු ද දූව ගෙණ යන සතුවු ද තණ නිළිය බිද, තණ ද දූව ද ගෙණ ගියාහුය. මා විසින් හාම මාරිමුවා යම් කිළියක් කරණ ලද ද එය භාගාවකුන් වහන්සේ විසින් බිඳවන ලදී. ආචන, දූවමුවා නිළියක් කරණු කාමාත්තෙමි. මට දූව දෙන්න” යනු සි. “වහන්ස, ආයුෂ්මත්-වහන්සේට දීමට සුදුසු දූව නැත. වහන්ස, නගරප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ, ආපදාවකට තබන ලද, රජුට අයත් දූව ආත. ඉදින් ඒ දූව රජ තෙමේ පරිත්‍යාග කෙරේ නම්, වහන්ස, ගෙන්වා ගණු මැනවි”යි හේ කී ය. “ආචන, රජු විසින් අපට දෙන ලද්දහුය” යි හේ කී ය.

13. ඉක්බිති දූවමුදලි “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ධම්මාරිහු ය, සම්මාරිහු ය, බ්‍රහ්මචාරිහු ය, සත්‍යචාරිහු ය, සිල්වත්තු ය, කලණදහමිති පිළිපත්තෝ ය, මොවුන්ට රජ ද වෙසෙසින් පහන් ය. නොදෙන ලද්දක් දෙන ලද්ද යි කියන්නට සුදුසු නොවේ” ය යි සිතී ය. සිතා කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය ස්වරියන්ට “වහන්ස, ගෙන්වා ගණු මැනවි”යි කී ය. ඉක්බිති කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය නෙමේ ඒ දූව කඩ කඩ කොට සිඳවා ගාල්වලින් ගෙන්වා ගෙණ දූවමුවා බිතු ආති නිළියක් කෙළේ ය.

14. ඉක්බිති මගධරටෙහි මහආමනි වූ වස්සකාර නම් බමුණු තෙමේ රජගහනුවර කම්පනායන් විවෙසුන් දූවමුදලි කරා පාමිණ ඔහුට “සගය, නගරප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ, ආපදාවක් පිණිස ගත යුතු වූ, යම් ඒ රජුට අයත් දූව රැසක් වී ද, ඒ දූව කොහි ද?” යි කී ය. “හිමිය, ඒ දූව රජු විසින් කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය ආයුෂ්මත් වහන්සේට දෙන ලදී”. හේ කී ය.

15. ඉක්බිති මගධමහාමාත්‍ය වූ වස්සකාර බමුණු තෙමේ “කෙසේ නම් රජතෙමේ නගර ප්‍රතිසංස්කරණය පිණිස වෙන් වූ, ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ, රජු සතු දූව කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය තොරැන්ට දෙන්නේ ද?” යි නොසතුටු සිතාහි වී ය.

16. එකල්හි මගධ මහආමනි වූ වස්සකාර බමුණු තෙමේ මගධාධිපති, සෙතිය බිම්සර රජු කරා පාමිණියේ ය. පාමිණ මගධාධිපති සෙතිය බිම්සර රජුගෙන් “දෙවයන් වහන්ස, රජු විසින් නගර ප්‍රතිසංස්කරණය පිණිස වෙන් වූ ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ රජු සතු දූව කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය තොරැන්ට දෙන ලද්දේ ය යනු සැබැද?” යි විචාලේ ය. “කවරෙක් මෙසේ කියයි?” ද? “දෙවයන් වහන්ස, දූවමුදලියා ය.” “බමුණ, එසේ වී නම් දූවමුදලි කැඳවාලව” යි රජු කී ය.

17. ඉක්බිති මගධමහාමාත්‍ය වූ වස්සකාර තෙමේ දූවමුදලි අත් පා බැඳ ගෙන්වී ය. කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ බැඳගෙණ යනු ලබන්නා වූ දූවමුදලි දිවී ය. දැක දූවමුදලිහට “ආචන, තෝ කුමක් හෙයින් බඳනා ලදුවා ගෙණයෙහි” ද? කී ය. “වහන්ස, තෙල දූව හේතු කොටගෙණ යා” යි හේ කී ය. “ආචන, යනු. මම ද එමි” යි තෙරණුවෝ කී හ. “වහන්ස, මම නාස්තෙමි වේද: එයට පෙර එනු මැනවි” යි හේ කී ය.

18. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුතො යෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනිස්සස්ස බිමබ්බාරස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්නා පඤ්ඤානෙන ආසනෙන නිසීදි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනිස්සො බිමබ්බාරො යෙනායස්මා ධනියො කුමහකාරපුතො, තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්නා ආයස්මනං ධනියං කුමහකාරපුතං අභිවාදෙතා එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසිනො ඛො රාජා මාගධො සෙනිස්සො බිමබ්බාරො ආයස්මනං ධනියං කුමහකාරපුතං එතදවොච:

19. “සචං කිර මයා භනෙන දෙවගහදුරුති නගරපටිසඛාරිකාති ආපදජ්ඣාය නිකඛින්නාති අයස්ස දින්නාති”ති. “එවං මහාරාජා”ති. “මයං ඛො භනෙන රාජානො නාම බහුනිච්චා බහුකරණියා, දඬාපි නස්සරෙය්‍යාම. ඉඛස් භනෙන සරාපෙති”ති. “සරසි ඞං මහාරාජ, පස්මාභිසිනො එවරුපිං වාචං-භාසිතා: දින්නං යෙව සමණබ්‍රාහ්මණානං තිණකට්ඨාදකං පරිභුඤ්ජනතු”ති “සරාමහං භනෙන. සන්ති භනෙන සමණබ්‍රාහ්මණා ලජ්ජිතො කුකකුච්චකා සිකබ්බාකාමා, තෙසං අප්පමනනකෙ’පි කුකකුච්චං උප්පජ්ජති. තෙසං මයා සකාය භාසිතං. තඤ්ච ඛො අරඤ්ඤො අපරිගහතිතං. සො ඞං භනෙන තෙන ලෙසෙන දුරුති අදින්නං හරිතුං මඤ්ඤසි. කථං හි නාම මාදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජ්ජෙන වසන්නං හතෙය්‍ය වා? බකෙය්‍ය වා? පබ්බාජෙය්‍ය වා, ගච්ඡ භනෙන. ලොමෙන ඞං මුත්තොසි.¹ මාස්සු පුතපි එවරුපං අකාසි”ති.

20. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “අලජ්ජිතො ඉමෙ සමණා සකාසපුතතියා දුස්සීලා මුසාවාදිතො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිතො සම්මාරිතො බ්‍රහ්මචාරිතො සච්චවාදිතො සීලවනො, කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සන්ති. තත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං? කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං? අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා, රාජානමපිමෙ වඤ්චන්ති. කිමපනඤ්ඤො මනුස්සො”ති.

21. අස්සොස්සං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුකකුච්චකා සිකබ්බාකාමා, තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුතො රඤ්ඤො දුරුති අදින්නං ආදිසිස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙස්සං.

1. මුකෙකා, සිමු.

18. ඉක්බිති කුමහකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙමේ ගෙඩාබිපති සේනා ඇති බිම්සර රජුගේ නිවෙස වෙත එළඹ පැණ වූ අස්තෙති හුනි. ඉක්බිති ගෙඩාබිපති සේනිය බිම්සර රජතෙමේ කුමහකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ කුමහකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් වැඳ එකන්පසෙක හුනි. එකන්පසෙක හුන් ගෙඩාබිපති සේනිය බිම්සර රජතෙමේ කුමහකාර පුත්‍ර ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන්ට මෙය කී ය. “වහන්ස, මා විසින් නගර ප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ රාජසන්නාක දූව ආයතියන් වහන්සේට දෙන ලද්දේ ය, යනු සැබෑ ද?”

19. “වහරජ, සැබෑය.” “වහන්ස, රජවරු වූ අපි බොහෝ නිස ඇත්තමෝ වෙමු. බොහෝ කටයුතු ඇත්තමෝ වෙමු. පරිභෝග කොට ද සිහි නො කරන්නෙමු. “වහන්ස, එසේ වී නම් සිහිකරවනු මැනවැ”යි. “වහරජතුමනි, ප්‍රථමාභිෂිකත වූ ඔබකි මෙබඳු වචනයක් සිහි කෙරෙහි ද’වහණ බමුණන්ට තණ දූව ජලය පරිභාග කරණ ලද්දේ ම ය. (කැමැති සේ) පරිභෝග කෙරෙත්වා”යි. “වහන්ස, මම සිහි කරමි. වහන්ස, ලජ්ජ වූ කුකුස් ඇත්තා වූ ශික්ෂාකාමී වූ වහණ බමුණෝ වෙති. උන්වහන්සේලාට සමුප්පාදන දෙයෙහි ද කුකුස් උපදී. මා විසින් උන්වහන්සේලා සඳහා කීයන ලදී. හෙ ද වනාහි අරණෙහි වූ තොරක්කා ලද දෙයයි. වහන්ස, ඒ ඔබ ඒ ලේසයෙන් නො දෙන ලද දූව පැහැර ගන්නට හඟනෙහිය. කෙසේ නම් මා වැන්නෙක් මගේ රටෙහි වසන්නා වූ ශ්‍රමණයකු හෝ බ්‍රාහ්මණයකු හෝ තසන්නේ ද සිරගෙහි ලත්තේ ද රචින් තෙරපන්නේ ද “වහන්ස, යනු මැනවි. ඔබ ලෝමමාත්‍රයෙන් (පැවිදිලිංගයෙන්) මිදුනහු ය. නැවත මෙබන්දක් තහමක් කරණු මැනවි.”

20. මිනිස්සු අවමන් කරන්, අයුණු කීයන්, නුගුණ පතුරුවන්. “ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ මේ ශ්‍රමණයෝ අලජ්ජිහු ය. දුශ්ශීලයෝ ය. මුසාවාදීහු ය. මොහු වනාහි ‘ධම්මචාරීහු ය. සම්මචාරීහු ය. බ්‍රහ්මචාරීහු ය. සම්මචාරීහු ය. සීල-වන්තයෝ ය. කලණදම් ඇත්තමෝ වෙමු’යි පිළිග කරන්නාහු ය. මොවුන්ට වහණ කමක් නැත. මොවුන්ට බමුණුකමක් නැත. මොවුන්ගේ වහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට වහණකමක් කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණුකමක් කොසින් ද? මොහු වහණකමින් පහවූවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහවූවෝ ය. මොහු රජුන් ද රටටත්. අන් මිනිසුන් ගැණ කීයනු කවරේද”යි.

21. භික්ෂුහු අවමන් කරන්නා වූ අයුණු කීයන්නා වූ නුගුණ පතුරු වන්නා වූ ඒ මිනිසුන්ගේ කථාව අසුහ. අපිස් වූ සතොස් වූ ලජ්ජ වූ කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙද්ද, ඔහු අවමන් කරන්, අයුණු කීයන්, නුගුණ පතුරුවන්: “කෙසේ නම් කුමහකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනියඝට්ඨර තෙමේ, රජු සතු නුදුන් දූව සොරකම් කෙළේද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ගාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණු සැළ කළාහු ය.

22. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙතා ආයස්මන්තං ධනියං කුමාකාරපුත්තං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කීර ත්ථ ධනිය රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නං ආදිසි?”ති. “සච්චං භගවා. මිගරභි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡේයං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසාමණ්ණිකං අකප්පියං අකාරණීයං. කථං හි නාම නිං මොඝපුරිස, රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නං ආදිසියාසී. තෙනා මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොසාභාවාය. අථ බෙවහං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානඤ්චව අප්පසාදය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාප්තතායා”ති.

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරාණවොහාරිකො මහා-මහෙතා භික්ඛුසු පබ්බජිතො භගවතො අච්ඡරෙ නිසින්නො හොති. අථ බො භගවා නං භික්ඛුං එතද්දෙවො: “කීන්තකෙන බො භික්ඛු, රාජා මාගධො ඤෙතියො බිම්බිසාරො වොරං ගහෙතා හන්ති වා බක්ඛති වා පබ්බාජෙති වා?”ති. “පාදෙන වා භගවා පාදරහෙන වා”ති. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහෙ පඤ්ඤාමාසකො පාදෙ හොති. අථ බො භගවා ආයස්මන්තං ධනියං කුමාකාර පුත්තං අනෙකපරියායෙන විගර්හිතා දුග්ගතාය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසොය්‍යාථ:

“යො පන ගික්ඛු අදින්නං ථෙය්‍යසංඛාතං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදුතෙ රාජානො වොරං ගහෙතා හන්තිය්‍යං වා බක්ඛිය්‍යං වා පබ්බාජෙය්‍යං වා, වොරො’සි බාලො’සි මුලෙනා’සි ථෙතො’සිති, නථාරූපං ගික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයමි පාගජිකො හොති අසංවාසොති”.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානතා හොති.

[මුලපඤ්ඤානති]

1 තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගිකා භික්ඛු රජකත්ථරණං ගනන්තා රජකභණ්ඩකං අවහරිත්වා ආරාමං හරිත්වා නාජෙසුං. භික්ඛු එව මාහංසු: “මහාපුඤ්ඤත්ථ තුමෙහ ආට්ඨසො, බහුං තුමාකං මීවරං උප්පන්න”නති. “කුතො ආට්ඨසො අමහාකං පුඤ්ඤො? ඉදුති මයං රජකත්ථරණං ගනන්තා රජකභණ්ඩකං අවහරිමා”ති.

“තනු ආට්ඨසො භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤානතං, කියා තුමෙහ ආට්ඨසො රජකභණ්ඩකං අවහරිත්වා”ති.

“සච්චං ආට්ඨසො භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤානතං, නඤ්ඤං බො ගාමෙ තො අරඤ්ඤෙ”ති.

2. “තනු ආට්ඨසො නථෙව නං හොති. අනනුච්ඡේයං ආට්ඨසො අනනු-ලොමිකං අප්පතිරුපං අසාමණ්ණිකං අකප්පියං අකාරණීයං. කථං හි නාම තුමෙහ ආට්ඨසො රජකභණ්ඩකං අවහරියාථ? තෙනං ආට්ඨසො අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොසාභාවාය, අථ බෙවහං ආට්ඨසො අප්පසන්නානඤ්චව අප්පසාදය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාප්තතායා”ති.

22. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තිදහසෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂු සඛ්ඤා රැස් කරවා කුමකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් විවාළ සේක. “ධනිය, හෝ රජු සතු නුදුන් දූව ගත්තෙහි යනු සැබෑ ද?” “සැබෑය, භාග්‍යවතුන් වහන්ස,” භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරඹුසේක. “හිස් පුරාමය, නුසුදුසු වූවකි. අනුලොම නුවූවකි. නොගැලපෙන්නකි. ශ්‍රමණ සාරාප්‍ය නුවූවකි. නොකැපවූවකි. නොකටයුත්තකි. “හිස් පුරාමය, කෙසේ නම් හෝ නුදුන් රජු සතු දූව ගත්තෙහි ද?”, “හිස් පුරාමය තෙල කරුණ නොපහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ පහන් වූවන්ගේ වැඩි පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි. වැලි හිස් පුරාමය, තෙල කරුණ නො-පහන් වූවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද, පහන් වූ ආනාමුත්තේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ”.

23. එසමයෙහි එක්තරා ගිහිකල මිනිසකරා මහ ආමතියෙක් භික්ෂුන් අතර පැවිදි වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නුදුරු තන්හි හුන්නේ වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුවට මෙය කීසේක. “මහණ, මගධාධි-පති වූ සෙනාසම්පන්න වූ ඕමසර රජතෙමේ කොපමණකින් සොරකු අල්ලා තසා ද? සිර කෙරේ ද? රටින් තෙරපා ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, පාදයකින් හෝ පාදයක් පොහෝතා දෙයකින්”. එසමයෙහි රජගහනුවර මුසුපසක් පාදයක් වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුමකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනියහට තන අයුරින් ගරභා දුහර බැව් පිළිබඳ -පෙ- මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් කිමියන් විසින් නුදුන් වසතුව සොරසිතින් ගණ්ද, යම්බඳු වූ නුදුන් වසතුව ගැන්වෙහි රජවරු සොරහු ගණ ‘සොරෙහි, බාලයෙහි, මුසියෙහි, අනුන් අයන් දෑ සොරා ගත්තෙහි’යි පෙළඳ්ද, බඳ්ද්ද, රවින් නගඳ්ද, එබඳු වූ නුදුන් වසතුව ගන්නා මේ මහණ තෙමේ ද පරිච්ඡි අවන්තේ සංවාස නැත්තෙක් වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මේ සික පදය මෙසේත් පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල් පැණවිමසි]

1. එසමයෙහි සවගමහණහු රදනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කොට ආරාමයට ගෙන ගොස් බෙදා ගත්තාහුය. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ. “ඇවැත්නි, නෙපි මහ පිණැන්තෝ වහු ය. නොපට බොහෝ සිවුරු උපත.” “ඇවැත්නි, අපට පිණක් කොසින් ද? දුන් අපි රදනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කෙළෙමු”යි.

“ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්ෂාපදයක් පණවන ලද්දේ නොවේ ද, “ඇවැත්නි, නෙපි කුමක් හෙයින් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහුද?”යි.

“ඇවැත්නි, සැබව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්ෂාපදයක් පණවන ලදී. හෙ ද වතාහි ගවෙහි ය. අරණෙහි නොවේ.”

2. “ඇවැත්නි, එය එසේ ම නොවේ ද?” ඇවැත්නි, නුසුදුසුවූවකි, අනුලොම නුවූවකි. නොගැලපෙන්නකි. ශ්‍රමණ සාරාප්‍ය නුවූවකි. නොකැප වූවකි, නොකටයුත්තකි, ඇවැත්නි, නෙපි කෙසේ නම් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහු ද? ඇවැත්නි, මෙය නොපහන්වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ පහන්වූවන්ගේ වැඩි පැහැදීම පිණිස හෝ නොවේ.” “ඇවැත්නි, වැලි, එය නොපහන්වූවන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද, පහන් වූ ආනාමුත්තේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ”යි.

3. අපි බො තෙ හික්කු ජබ්බගහියෙ හික්කු අතෙකපරියායෙන විගරහිතා භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. අපි බො භගවා එතසම් නිදනෙ එතසම් පකරණෙ හික්කුසසිසං සන්ධාපාතාපෙතා ජබ්බගහියෙ හික්කු පටිපුච්ඡි “සච්චං කිර තුලෙන හිතඛපෙ රජකත්ථරණං ගන්තා රජක භණ්ඩකං අවහරිත්වා?” නි “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡිදියං මොඝපුරිසා, අනුප්ප්ලොමිකං අප්පනිථාපං අසාමණිකං අකපමිකං අකරණිකං. කපං හි තාම තුලෙන මොඝපුරිසා රජකත්ථරණං ගන්තා රජකභණ්ඩකං අවහරිසුං. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එව්ඤ්ඤා පන හික්කවෙ ඉමං සික්කාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හික්කු ගාමා වා අරඤ්ඤා වා අදින්නං ථෙය්‍යසඬ්ඛානං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදුග්ගෙ රාජානො වොරං ගගෙඤ්ඤා භගෙය්‍යං වා බහෙය්‍යං වා පබ්බාපෙය්‍යං වා ‘වොඤ්ඤා’සි බාලො’සි මුලොහො’සි ථෙග්ගො’සි’ති, තථාරූපං හික්කු අදින්නං ආදියමානො අසම්පි පාරාජිකො භොති අසංඛාපකො”ති.

[දුතියපසාදනති]

4. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ-

හික්කුති-හික්කකො’ති හික්කු -පෙ- අයං ඉමසම් අත්ථෙ අභිප්පෙතො හික්කුති.

ගාමො තාම - එකකුටිකො’පි ගාමො දවකුටිකො’පි ගාමො තිකුටිකො’පි ගාමො වතුකුටිකො’පි ගාමො සමුත්තෙය්‍යො’පි ගාමො අමුත්තෙය්‍යො’පි ගාමො පරිකම්භෙනා’පි ගාමො අපරිකම්භෙනා’පි ගාමො ගොතිසාදිතිවිට්ඨො’පි ගාමො යො’පි සත්ථො අතිරෙකවාතුමොතිවිට්ඨො, සො’පි වුච්චති ගාමො.

ගාමුපවාතො තාම: පරිකම්භායං ගාමෙය්‍ය ඉන්ධ්‍යෙය්‍ය ධිතෙය්‍ය මජ්ඣිමෙය්‍ය පුරිසෙය්‍ය ලෙඞ්ඤාපාතො. අපරිකම්භායං ගාමෙය්‍ය සරුපවාතෙ ධිතෙය්‍ය මජ්ඣිමෙය්‍ය පුරිසෙය්‍ය ලෙඞ්ඤාපාතො.

අරඤ්ඤං තාම: යපෙතො ගාමඤ්ඤං ගාමුපවාතඤ්ඤං අවසෙසං අරඤ්ඤං තාම.

අදින්නං තාම: යං අදින්නං අතිස්සට්ඨං අපරිච්ඡින්නං රක්ඛිතං ගොපිතං මොසිතං පරපරිගහිතං, එතං අදින්නං තාම.

ථෙය්‍යසඬ්ඛානනති - ථෙය්‍යවිතො, අවහරණවිතො.

ආදියෙය්‍යනති - ආදියෙය්‍ය භරෙය්‍ය අවභරෙය්‍ය ඉරියාපථං චිත්තොපෙය්‍ය යානා වාචෙය්‍ය සංකෙතං චිත්තාමෙය්‍ය.

යථාරූපං තාම: පාදං වා පාදාර්භං වා අතිරෙකපාදං වා.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු සවගමගණ්ණන්ට තත් අයුරින් ගරභා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ, සැල කලාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තිදනසෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂුසම්පයා රැස් කරවා සවගමගණ්ණන් පුළුවන්හ: “සැබෑ ද, මහණෙනි, තෙපි රදුතොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහු ද? යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස සැබෑය.” භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහුසේක. “හිස් පුරුෂයෙහි, නුසුදුස්සකි. අනුලොමී නුච්චකි. තොගැලපෙන්නකි. ශ්‍රමණ සාරාප්‍ය නුච්චකි. තොකැපච්චකි. තො කටයුත්තකි. හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ තම රදුතොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය තො පහන්වුවන්ගේ පැහැදිම පිණිස හෝ තො වෙයි. -පෙ- මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය (අනුප්‍රඥාපාඨයෙන්) උදෙසා:

“යම් මහණෙක් නුදුන් වසාවක් ග්‍රාමයෙන් හෝ අරණ්‍යයෙන් හෝ සොරසිහින් ගණ්ද, යම්බඳු වූ නුදුන් වසාවක් ගැන්මෙහි රජවරු, සොරහු ගෙණ සොරෙහි, බාලයෙහි, මුසයෙහි, අනුන් අයන් දය සොග් ගන්තෙහි” යි බහු පෙළද්ද බද්ද්ද රහින් නගද්ද එබඳු නුදුන් වසාව සොරසිහින් ගන්නාවූ මේ මහණ ද පරිච්ඡි අවන්තේ සංවාස රහිතවූයේ වෙයි”.

[පදවැනි පැණමීමයි]

4. යොපනි යනු යම්බඳු වූ යමෙක් -පෙ-;

හිකු යනු හිකන්තේ “හික්ඛු” නම්වේ. -පෙ- මේ තෙමේ මේ අරුත්හි හික්ඛු යි අභිප්‍රේතයි.

ගාම නම්: එක් නිලියක් ඇත්තේ ද ගමය. දෙකිලියක් ඇත්තේ ද ගමය. ගෙවල් තුණක් ඇත්තේ ද ගමය. ගෙවල් සතරක් ඇත්තේ ද ගමය. මිනිසුන් සහිතවූයේ ද ගමය. මිනිසුන් රහිතවූයේ ද ගමය. පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ ද ගමය. පිරිකෙව් තො කරණ ලද්දේ ද ගමය. පිපි වෙන් කිරීමක් නොමැතිව ගෙවල් දෙකක් තුණක් (ගවයන් ලැගුනක් මෙන්) තැනින් තැන වූයේ ද ගමය. යම් සාමාන්‍යාභිකාමිගයක් ගැල්බවූ වෙළෙඳුමක අසිරා සිටුවමක් කලක් විසුයේද ගමය යි කියනු ලැබේ.

ගාමුපචාරය නම්: පිරිකෙව් කළ ගමෙහි ඉන්ද්‍රකිලය (පුරවැසි) වෙත සිටි මැදුම් පුරුෂයෙකුගේ ලෙඹිච්ඡාපාන යයි. (ගලක් ගසන දුරයි.) තො පිරිකෙව් කළ ගමෙහි ගාභොපචාරයෙහි සිටියාවූ මැදුම් පුරුෂයෙකුගේ ලෙඹිච්ඡාපාන ය යි.

අරඤ්ඤ නම්: ගම ද, ගාමුපචාරය ද හැර සෙස්ස අරණ නම්.

අදිත්ත නම්: යමක් තො දෙන ලද ද, (අයිතිසෙන්) බැහැර තො කරණ ලද ද, පරිත්‍යාග තො කරණ ලද ද, රක්තා ලද ද, ගොපනය කරණ ලද ද, මාණ් යයි ගන්නා ලද ද, අනුන් අයන් ද ද, මෙය අදිත්ත නම්.

මේයාසබ්බාතං යනු- සොර සිත් ඇත්තේ, පැහැර ගන්නා සිත් ඇත්තේ ය.

ආදියෙය්‍ය යනු- ගණි නම්, හැර ගණි නම්, පැහැර ගණි නම්, ඉරියවු වෙනස් කෙරේ නම්, තුලු තැනින් වෙන් කෙරේ නම්, සලකුණ ගැණිමෙහි කළ ලකුණ ඉක්මවා නම් ය.

යථාරූපං යනු- පාදයක් (මසු පහක්) හෝ, පාදයක් අගනේ හෝ, පාදයකට වැඩි වූයේ හෝ ය.

රාජානො නාම: පථබ්‍යාරාජා, පදෙසාරාජා, මණ්ඩලිකා, අනන්තරභොගිකා, අකබ්දස්සා, මහාමනකා, යෙ වා පන ඡේජ්ජභෙජ්ජං. අනුසාසනනි, එතෙ රාජානො නාම.

වොරො නාම: යො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අගසිතකං අදින්නං. ථෙය්‍යසංඛ්‍යාතං ආදියනි, එසො වොරො නාම.

හනෙය්‍යං වානි - හජේත වා පාදෙත වා කසාය වා වෙනෙත වා අභිදණ්ඩකෙත වා ඡේජ්ජය වා හතෙය්‍යං.

බකෙය්‍යං වානි - රජ්ඣබකිනෙත වා අනුබකිනෙත වා සංඛලික-බකිනෙත වා සරබකිනෙත වා නගරබකිනෙත වා ගාමබකිනෙත වා නිගමබකිනෙත වා බකෙය්‍යං, පුරිසගුහනිං වා කරෙය්‍යං.

පබ්බාජෙය්‍යං වානි - ගාමා වා නිගමා වා නගරා වා ජනපදා වා ජනපද-පදෙසා වා පබ්බාජෙය්‍යං.

වොරොසි බාලොසි මුලෙහාසි ථෙතොසීති - පරිභාසො එසො.

තථාරූපං නාම: පාදං වා පාදුරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

ආදියමානොති - ආදියමානො හරමානො අවහරමානො ඉරියපථං විකොපයමානො ආනා වාචයමානො සංකෙතං විනිතාමයමානො.

අයමපිති - පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො භොගිති - සෙය්‍යථාපි තාම පණ්ඩුපලාසො බකිනා පවුනො:¹ අභබ්බො හරිතතතාය. එවමෙව භික්ඛු පාදං වා පාදුරහං වා අතිරෙකපාදං වා අදින්නං. ථෙය්‍යසංඛ්‍යාතං ආදියනි. අස්සමණො භොගි අසකාස-පුතතියො. තෙන වුච්චති පාරාජිකො භොගිති.

අසංවාසොති - සංවාසො නාම එකං කමමං එකුද්දෙසො සමසිකඛාතා, එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තප්පිති තෙන වුච්චති අසංවාසොති

[නගමානිකා]

1. භුමමව්‍යං ඵලව්‍යං ආකාසව්‍යං වෙහාසව්‍යං උදකව්‍යං නාවව්‍යං ශාතව්‍යං භාරව්‍යං ආරාමව්‍යං විහාරව්‍යං බෙතනව්‍යං වන්දුට්ඨං ගාමව්‍යං අරඤ්ඤව්‍යං උදකං දනතපොතං වතස්සති හරණකං උපතිති සුඛකසාතං පාණො අපදං දිපදං චතුපපදං බහුපපදං ඔවරකො ඔතිරකො සංවිද්‍යව-භාරො සංකෙතකමමං නිමිත්තකමමනති.

1. පමුනො, සබ්බන්. “සෙය්‍යථාපි තාම පණ්ඩුපලාසො බකිනා පවුනො”-බථිපුද්ධිකා (315)

රාජාණෝ යනු- පාටිච්ඡවර රජහු ය, ප්‍රදේශ රජහු ය, විණ්ඩලිකයෝ ය, අතර පිහිටි ගම් කීපයක් වලදනා රජහු ය. අක්ෂදර්ශක (විනිශ්චයකාරක) යෝ ය, මහාමාත්‍යයෝ ය, යම් කෙනෙක් හිඳුම් බිඳුම් ඇ දඹුවම් නියම කෙරෙද්ද, මොහු මෙහි රජවරු නම් වෙත්.

මොර යනු- යමෙක් මුසු පසක් හෝ අසිරා මුසු පසක් හෝ අගනා හිමියන් හුදුන් දෙය සොර සිහින් ගණී ද, හේ මොර නම්.

හනෙය්‍යං වා සි- අතින් හෝ පසින් හෝ කසයෙන් හෝ වේවැලින් හෝ අඛදඬුවකින් හෝ අවියකින් හෝ පෙළුන්නාහු ය.

බකෙය්‍යං වා සි- රැහැන් බැම්මෙන් හෝ, වීලංගු බැම්මෙන් හෝ, හැකිලි බැම්මෙන් හෝ, ගෙයක සිරකර නැබීමෙන් හෝ, නුවරක සිරකර නැබීමෙන් හෝ, ගමක සිරකර නැබීමෙන් හෝ, නියම් ගමක සිරකර නැබීමෙන් හෝ, මෙසේ බඳින්නාහුය. පුරාණාරක්ෂාව හෝ කරන්නාහුය.

පබ්බාපෙය්‍යං වා සි- ගමන් හෝ, නියම් ගමන් හෝ, නුවරින් හෝ, ජනපදයෙන් හෝ, ජනපදපෙදෙසින් හෝ, බැහැර කරන්නාහු ය.

මොරොසි බාලොසි මුණොසි පඨනොසි යනු- මෙය පරිභව බිණීමකි.

තථාත්‍යං නම් පාදයක් හෝ, පාදයක් අගනේ හෝ, අසිරා පාදයක් හෝ ය.

ආදියමාණො යනු- ගන්නේ, හැරගන්නේ, පැහැර ගන්නේ, ඉරියවු වෙනස් කරන්නේ, තුඩු නැතින් ඉවත් කරන්නේ, සලකුණ වේකස් කරන්නේ ය.

අසමිති යනු- පලමු පරිජ් ඇවැනට අවන් පුද්ගලයා ගෙන 'මෙනෙමේන්' හි කියනු ලැබේ.

පාරාජිකො භොති යනු- යමෙක් තවුසෙන් ගිළිහුනු කොළය නැවත නිල්වීමට හුසුදුසු වේ ද, එපරිද්දෙන් ම වෙන කෙමේ පාදයක් හෝ, පාදයක් අගනා දෙය හෝ, අසිරා පාදයක් හෝ, හිමියන් හුදුන් දෙය සොර සිහින් ගෙන අශ්‍රමණයෙක් වෙයි. අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වෙයි. එහෙයින් පාරාජික වේ යයි කියනු ලැබේ.

අසංවාසො සි - සංවාස නම් එක්ව විනයකම් කිරීම, එක්ව උදෙසීම, සමානශික්ෂා ඇතිබව මේ සංවාස නම්. එය ඔහු හා නැත් හුඹි එහෙයින් අසංවාසයයි කියනු ලැබේ.

[නියමානාකා]

1. භූමමට්ඨය, ඵලට්ඨය, ආකාසට්ඨය, වේහාසට්ඨය, උදකට්ඨය, තාවට්ඨය, ශාතට්ඨය, භාරට්ඨය, ආරාමට්ඨය, විහාරට්ඨය, බෙහනිට්ඨය, වජ්‍රට්ඨය, ගාමට්ඨය, අරක්ඛට්ඨය, උදකය, දන්තපොතය, චන්ද්‍රපනිය, හරණකය, උපනිධිය, සුඛකාසාතය, පාණය, අපදය, දීපදය, චතුපදය, බහුපදය, ඔවරකය, ඔතිරකය, සංවිදවහාරය, සංකේතකමමය, නිවිහනකමමය යි.

2. **භූමිමට්ඨං** නාම භණ්ඩං භූමියං නික්කම්භනං හොති නිබ්බානං පටිච්ඡන්තං. භූමිමට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති කුද්දුලං වා පිටකං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. තත්ථ ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා ඡීඤති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. පංසුං බණ්ණති වා ව්‍යුහති වා උඬ්ඞරති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. කුමභිං ආමසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ජපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. අත්තනො භාජනං පච්චෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශනකං ථෙය්‍යවිතෙනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ජපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. අත්තනො භාජනගතං වා කරොති මුට්ඨං වා ඡීඤති, ආපතති පාරාජිකස්ස. සුත්තාරුලුහං භණ්ඩං වා පාමඞ්ගං වා කණ්ණසුත්තකං වා කට්ඨසුත්තකං වා සාවකං වා වෙස්ඨනං වා ථෙය්‍යවිතෙනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ජපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. කොට්ඨං ගහෙත්වා උච්චාරෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. සංසන්තො නිගරති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. අත්තමසො කෙසගග්ගෙනමපි කුච්චිමුඛා මොචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. සප්පිං වා තෙලං වා මද්ධුං වා එංඤ්ඤිතං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශනකං ථෙය්‍යවිතෙනා එකෙන පයොගෙන පිච්ඡති, ආපතති පාරාජිකස්ස. නන්දෙව භිඤ්ඤති වා ඡබ්බෙති වා ක්කාපෙති වා අපරිභොගං වා කරොති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

3. **ඵලට්ඨං** නාම භණ්ඩං ඵලෙ නික්කම්භනං හොති. ඵලට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ජපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

4. **ආකාසට්ඨං** නාම භණ්ඩං ආකාසගතං හොති. මොරෙ වා කපිඤ්ජරෙ වා නිත්තිරෙ වා වට්ටකො වා සාවකං වා වෙස්ඨනං වා භීරඤ්ඤං වා සුච්ඡන්තං වා ඡීජ්ජමානං පතති. ආකාසට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති. ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ගමනං උපවජ්ඤති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ජපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

5. **වෙහාසට්ඨං** නාම භණ්ඩං වෙහාසගතං හොති ලිඤ්ඤෙ වා පිඨෙ වා චිවරවංසෙ වා චිවරරජ්ජයා වා භීත්තිබිලෙ වා නාගදන්තෙ වා රුකෙහි වා ලග්ගිතං හොති, අත්තමසො පත්තාධාරකෙ‘පි. වෙහාසට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ජපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

2. **භූමමට්ඨ** නම්: භාණ්ඩය බිම තබන ලද්දක් වෙයි. චල දමන ලද්දක් වෙයි. සැහවුනක් වෙයි. බිම පිහිටි භාණ්ඩය හැරගන්නෙමි යි සොරසින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් උදුල්ලක් හෝ කුඩයක් හෝ සොයා නම් යේ නම් හෝ දුකුලාඥාවාන් වේ. එහි හටගත් දඬු කඩක් හෝ වැලක් හෝ සිඳි ද දුකුලාඥාවාන් වේ. පස් සාරසි හෝ රැස් කරසි හෝ තගසි හෝ දුකුලාඥාවාන් වේ. සැලක් පහස්තේ හෝ දුකුලාඥාවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිඥාවාන් වේ. තුබු නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාන් වේ. නම බදුන එව මසු පසක් හෝ අයිරා මසු පසක් හෝ අගනා දෑයක් සොර සින් ඇත්තේ පහස්තේ නම් දුකුලාඥාවාන් වේ. සොලොවානම් පුලාසිඥාවාන් වේ. නම බදුනට ගණි නම් හෝ මිටු මොලවා ගණි නම් හෝ පරිජ්ඣාවාන් වේ. නුලක ආවුනු භාණ්ඩයක් හෝ පමුවක් හෝ ගෙලපලදනාවක් හෝ හින පලදනාවක් හෝ සඵවක් හෝ හිස් වෙළවක් හෝ සොරසින් ඇත්තේ ආමිභීතය කෙරේ නම් දුකුලාඥාවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිඥාවාන් වේ කෙළවර ගෙණ ඔසවා නම් පුලාසිඥාවාන් වේ. ගටමින් බැහැර කෙරේ නම් පුලාසිඥාවාන් වේ. යටත් පිරිසෙසින් කෙසගක් පමෙණකුදු සැමිමුවෙන් මුදු නම් පරිජ්ඣාවාන් වේ. ගිනෙල් හෝ තලනෙල් හෝ මි හෝ උක්පැණි හෝ ලෙසුපසක් හෝ අයිරා මසුපසක් හෝ අගනා දෑ සොරසින් ඇත්තේ එක්පියොවකින් පානය කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාන් වේ. එහි ම බිඳි නම් හෝ බැහැර කෙරේ නම් හෝ දවා නම් හෝ පරිභොගයට නුසුදුසු කෙරේ නම් හෝ දුකුලාඥාවාන් වේ.

3. **සඵලසඵ** භාණ්ඩය නම් භූමියාදි තලයෙහි තබන ලද්දක් වෙයි. ඒ ඵලට්ඨ භාණ්ඩය 'පැහැර ගන්නෙමි' යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාඥාවාන් වේ. ආමිභීතය කෙරේ නම් දුකුලාඥාවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිඥාවාන් වේ. තුබු නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාන් වේ.

4. **ආකාශසඵ** භාණ්ඩය නම් ආකාශගත වසනුවෙක් වෙයි. මොනරෙක් හෝ සුදු තිත්වටුවෙක් හෝ කළු තිත්වටුවෙක් හෝ වටුවෙක් හෝ සඵවක් හෝ හිස්වෙළවක් හෝ අමුරන් කඩක් හෝ රත්රන් කඩක් හෝ සිඳිනු ලබන්නේ වැටේ. අහසෙහි වූ භාණ්ඩය 'පැහැර ගණිමි' යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් හෝ දුකුලාඥාවාන් වේ. ගමන ඔබ මොබ යාම නවතා නම් දුකුලාඥාවාන් වේ. ආමිභීතය කෙරේ නම් දුකුලාඥාවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිඥාවාන් වේ. තුබු නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාන් වේ.

5. **විභායසසඵ** භාණ්ඩ නම් අහස් ගත වූ භාණ්ඩයක් වෙයි. ඇඳෙක හෝ පුටුවෙක හෝ සිවුරුවෙක හෝ සිවුරු රැහැනෙක හෝ බිත්තියෙහි සවි කළ ඇණයෙක හෝ නාදූන්තෙක හෝ රුකෙක හෝ යටත්පිරිසෙසින් පාත්‍රාධාරයෙක එල්වන ලද්දෙක් වෙයි. 'අහස් ගත භාණ්ඩය 'පැහැර ගන්නෙමි' යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් හෝ දුකුලාඥාවාන් වේ. ආමිභීතය කෙරේ නම් දුකුලාඥාවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිඥාවාන් වේ. තුබු නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාන් වේ.

6. උදකට්ඨං නාම: භණ්ඩං උදකෙ නිකඛිතතං හොති. උදකට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරිසෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිමුජ්ජති වා උමුමුජ්ජති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. තස්ස ජාතකං උපපලං වා පදුමං වා පුණ්ඩරිකං වා හිසං වා මච්ඡං වා කච්ඡපං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්කතකං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

7. නාමා නාම යාය තරති. නාටට්ඨං නාම භණ්ඩං නාමාය නිකඛිතතං හොති. නාටට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරිසෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. නාටං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරිසෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. බක්ඛතං මොමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. බක්ඛතං මොවෙත්ථා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. උද්ධං වා අධො වා නිරියං වා අනතමස්ස කෙසංගගමනාමපි සංඝාමෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

8. යානං නාම මය්‍යං රථො සකටං සඤ්චාතිකා. යානට්ඨං නාම: භණ්ඩං යානෙ නිකඛිතතං හොති. යානට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරිසෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. යානං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරිසෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

9. භාණේ නාම පිසභාරෙ බක්ඛභාරෙ කට්ඨභාරෙ මලමිකො. පිසෙ භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. බක්ඛං මරෙපෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. බක්ඛෙ භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. කට්ඨං මරෙපෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. කට්ඨා භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. තජේන ගණ්ණාති, ආපතති පාරාජිකස්ස. තජේ භාරං ථෙය්‍යවිතො භූමියං නිකඛිපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. ථෙය්‍යවිතො භූමිතො ගණ්ණාති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

6. **උදකසා භාණ්ඩය** නම් ජලයෙහි තබන ලද්දක් වෙයි. උදකසා භාණ්ඩය 'පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාභාවාත් වේ. දියේ ගිලේ නම් හෝ දියෙන් මතු වේ නම් හෝ දුකුලාභාවාත් වේ. ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්භාවාත් වේ. එහි හටගත් උපුලක් හෝ පිසුමක් හෝ හෙල පිසුමක් හෝ නෙලුලු දැමියක් හෝ මසකු හෝ කැසුලුවකු හෝ, මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා දෑ සොර සිත් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම්, දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්භාවාත් වේ.

7. **තොකා** නම් යවෙකින් තරණය කෙරේ ද, එය යි. (නාමමය) තොකාසා භාණ්ඩ නම් නාවෙහි තබන ලද්දක් වෙයි. නාවෙහි වූ බඩුවක් 'පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. නුඹු නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්භාවාත් වේ. 'නාව පාහාර ගනිමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් යේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. බැම්ම මුදු නම් දුකුලාභාවාත් වේ. බැම්ම මුදු ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. උඩට හෝ යටට හෝ සරසට හෝ යටත් පිරිසෙයින් කෙසගක් පමණකුදු ගමන් කරවා නම් පරිජ්භාවාත් වේ.

8. **යාන** නම් හිඳෙලුව ද, රිය ද, ගාල ද, ගුරාඵපියාපත් තසින් කල රිය ද වෙයි. **යානසා** භාණ්ඩය නම් යානයෙහි තබන ලද්ද වේ. යානයෙහි නුඹු භාණ්ඩය 'පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාභාවාත් වේ. ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්භාවාත් වේ. 'යානය පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාභාවාත් වේ. ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්භාවාත් වේ.

9. **හාර** නම් හිසින් උසුලන බර ය, උරහිසින් උසුලන බර ය, ඉණෙන් උසුලන බර ය, එල්ලාගෙන යන බර ය: හිසෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. කඳෙහි තබා නම් පරිජ්භාවාත් වේ. කඳෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. කපියෙහි තබා නම් පරිජ්භාවාත් වේ. කපියෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාභාවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිභාවාත් වේ. අතට ගනී නම් පරිජ්භාවාත් වේ. අතෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ බිම තබා නම් පරිජ්භාවාත් වේ. සොර සිත් ඇත්තේ බිමින් ගනී නම් පරිජ්භාවාත් වේ.

10. **ආරාමො** නාම පුපාරාමො ඵලාරාමො. **ආරාමඛං** නාම භණ්ඩං ආරාමෙ චතුති සානෙති නිකක්ඛනං හොති. භුමමඛං ඵලඛං ආකාසඛං වෙහාසඛං. ආරාමඛං භණ්ඩං 'අවහරිසාමි'ති ථෙය්‍යවිනේනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. සානා වාවෙති, ආපනති පාරාජිකං. නස් ජාතං මූලං වා නචං වා පතනං වා පුප්ඵං වා ඵලං වා පඤ්චමාසං වා අතිරේකපඤ්චමාසං වා අග්ගතං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. සානා වාවෙති, ආපනති පාරාජිකං. ආරාමං අභිසුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. සාමකං විමතිං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. සාමකො 'න මයං භවිසාමි'ති ධුරං නිකක්ඛති, ආපනති පාරාජිකං. ධම්මං චරන්තො සාමකං පරුජෙති, ආපනති පාරාජිකං. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයං.

11. **විහාරඛං** නාම භණ්ඩං විහාරෙ චතුති සානෙති නිකක්ඛනං හොති. භුමමඛං ඵලඛං ආකාසඛං වෙහාසඛං. විහාරඛං භණ්ඩං 'අවහරිසාමි'ති ථෙය්‍යවිනේනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. සානා වාවෙති, ආපනති පාරාජිකං. විහාරං අභිසුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. සාමකං විමතිං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. සාමකො 'න මයං භවිසාමි'ති ධුරං නිකක්ඛති, ආපනති පාරාජිකං. ධම්මං චරන්තො සාමකං පරුජෙති, ආපනති පාරාජිකං. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයං.

12. **බෙහනං** නාම යස් පුබ්බන්තං වා අපරන්තං වා ජායති. **බෙහනඛං** නාම භණ්ඩං බෙහෙන චතුති සානෙති නිකක්ඛනං හොති. භුමමඛං ඵලඛං ආකාසඛං වෙහාසඛං. බෙහනඛං භණ්ඩං 'අවහරිසාමි'ති ථෙය්‍යවිනේනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. සානා වාවෙති, ආපනති පාරාජිකං. නස් ජාතං පුබ්බන්තං වා අපරන්තං වා පඤ්චමාසං වා අතිරේකපඤ්චමාසං වා අග්ගතං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති ආපනති ථුල්ලච්චයං. සානා වාවෙති, ආපනති පාරාජිකං. බෙහනං අභිසුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. සාමකං විමතිං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. සාමකො 'න මයං භවිසාමි'ති ධුරං නිකක්ඛති, ආපනති පාරාජිකං. ධම්මං චරන්තො සාමකං පරුජෙති, ආපනති පාරාජිකං. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. බීලං වා රජ්ජං වා චතිං වා මරියාදං වා සංකාමෙති, ආපනති දුක්ඛං. එකං පයොගං අනාගතො, ආපනති ථුල්ලච්චයං. තස්මිං පයොගෙ අනාගතො, ආපනති පාරාජිකං.

10. **ආරම්භ** නම් ප්‍රජාපාරාජික ප්‍රධානියා යි. **ආරම්භය** නම් ආරම්භි භූමිකාව, ස්වරූපය, ආකෘතිය, විභාගයන් යා යි සතර කැතින් යම් නැතෙක තබන ලද්දේ වෙයි. ආරම්භයෙහි තුබූ බව්‍යවක් 'පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් හෝ එයට යේ නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. කැතින් බැහැර කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. එහි හටගත් මූලයක් හෝ පොත්තක් හෝ පත්‍රයක් හෝ මූලයක් හෝ ගෙහියක් හෝ, පස් මස්සක් හෝ අතිරෙක පස් මස්සක් හෝ අගනා දෑයක් සොර සිත් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. කැතින් පහ කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. 'ආරම්භ සතු ය'යි පාමිණිලි කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට අයත් නොවන්නේ ය'යි ධුරන්තියෙකෙකෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ හිමියා පරදවා ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ නෙමේ පැරදේ ද පුලාසි ඇවැත් වේ.

11. **විහාරය** නම් විහාරයෙහි සිටි කැතින් යම් නැතෙක තබන ලද්දේ වෙයි: ඒ භූමමය, ඵලමය, ආකාසමය, වෙහාසමය යන මොහු ය. විහාරය නම් 'පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. ආමගීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තුබූ කැතින් බැහැර කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. විහාරය නිමිති කොට තබූ පවර ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට නොවන්නේ ය'යි ධුරන්තියෙකෙකෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ හිමියා පරදවා ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ නෙමේ පැරදේ ද පුලාසි ඇවැත් වේ.

12. **කෙසෙකු** නම් යම් නැතෙක ඇල් ආදි ප්‍රබන්ධා ධාන්‍ය හෝ උදු, මුං ආදි අපරන්ධා ධාන්‍ය හෝ හට ගණි ද එය යි. **කෙසෙකු** නම් කෙසෙහි සිටි කැතින් එක්තැනෙක තබන ලද්දේ වෙයි: භූමමය, ඵලමය, ආකාසමය, වෙහාසමය යන මොහු යි. කෙසෙහි වූ බව්‍යවක් 'පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා ද, යේ ද, දුකුලා ඇවැත් වේ. ආමගීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තුබූ කැතින් පහ කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. මසු පසක් හෝ අයිරා මසු පසක් අගනා එහි හටගත් ප්‍රබන්ධා හෝ අපරන්ධා හෝ සොර සිත් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තුබූ කැතින් පහ කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. කෙතට තබූ පවර ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට නො වන්නේ ය'යි බලාපොරොත්තුව හරි ද පරිජි ඇවැත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ (හිමියා) පරදවා ද පරිජි ඇවැත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ නෙමේ පැරදේ ද පුලාසි ඇවැත් වේ. ඉම් කණුව හෝ තමන් සතු කරන්නේ ද, රැහැන හෝ පහුවන්නේ ද, වැට හෝ ඇත් කරන්නේ ද, ඉම හෝ පුළුල් කරන්නේ ද, මෙසේ ඉම ඉවත් කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. එය පිළිබඳ එක් ප්‍රයෝගයක් (පමණක්) සමුප්පේ නොවූ කල්හි පුලාසි ඇවැත් වේ. ඒ ප්‍රයෝගය (උත්සාහය) ද සමුප්පේ වූ කල්හි පරිජි ඇවැත් වේ.

13. **වක්ඛු නාම ආරාමවක්ඛු විහාරවක්ඛු. වක්ඛුට්ඨං** නාම: හණ්ඩං වක්ඛුසමිං චතුති ඍතෙති නිකක්ඛිතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. වක්ඛුට්ඨං හණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵයුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. ඍනා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකං. වක්ඛුං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සාමිකං විමතිං උපපාදෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. සාමිකො ‘න මෙයං හවිස්සාති’ති ධුරං නිකක්ඛිපති, ආපතති පාරාජිකං. ධමමං වරතො සාමිකං පරාජෙති, ආපතති පාරාජිකං. ධමමං වරතො පරාජති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. බිලං වා රජ්ජුං වා චතිං වා පාකාරං වා සම්භාමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එකං පයොගං අනාගතො, ආපතති ථුල්ලච්චයං. තස්මිං පයොගෙ ආගතො, ආපතති පාරාජිකං.

14. **ගාමට්ඨං** නාම: හණ්ඩං ගාමෙ චතුති ඍතෙති නිකක්ඛිතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. ගාමට්ඨං හණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵයුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. ඍනා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකං.

15. **අරඤ්ඤං** නාම යං මනුස්සානං පරිගහතිනං හොති, නං අරඤ්ඤං. **අරඤ්ඤට්ඨං** නාම: හණ්ඩං අරඤ්ඤෙ චතුති ඍතෙති නිකක්ඛිතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. අරඤ්ඤට්ඨං හණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵයුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. ඍනා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකං. තත්ථ ජාතං කට්ඨං වා ලතං වා තිණං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵයුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. ඍනා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකං.

16. **උදකං** නාම භාජනගතං වා හොති පොකුරිණියා වා නළාකෙ වා. ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵයුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. ඍනා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකං. අනාගතො භාජනං පච්චෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵයුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. අනාගතො භාජනගතං කරොති, ආපතති පාරාජිකං. මරියාදං ඡිද්දති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. මරියාදං ඡිද්දිත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං නිකම්මෙති, ආපතති පාරාජිකං. අතිරේකමාසකං වා උගතපඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං නිකම්මෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. මාසකං වා උගතමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං නිකම්මෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

13. **වාසකු** නම් ආරාම වසනු විහාර වසනු යි. **වාස්තුස්ස භාණ්ඩ** නම් වත්තෙහි සිටු නැතින් යම් නැතෙක නබන ලද්ද වෙයි: භූමවට්ඨ, ඵලවට්ඨ, ආකාසවට්ඨ, වෙහාසවට්ඨ යන මොහු ය. වත්තෙහි වූ බඩු 'පාභාර ගන්තෙමි' යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ යොදු ද යේ ද දුකුලාආවාත් වේ. ආමිනිය කෙරේ ද දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා ද පුලාසිආවාත් වේ. තුඩු නැතින් පහ කෙරේ ද පරිජ්ඣවාත් වේ. වත්තට නඩු පවර ද දුකුලාආවාත් වේ. හිමියාට විමිති උපදවා ද පුලාසිආවාත් වේ. හිමියා 'වට නො වන්නේ' යැ'යි බලාපොරොත්තුව හරි ද පරිජ්ඣවාත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ හිමියා පරදවා ද පරිජ්ඣවාත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ තෙමේ පැරදේ ද පුලාසිආවාත් වේ. ඉම් කණුව හෝ රැහැන හෝ වැට හෝ පවුර හෝ නමින් සතු වන සේ වෙනස් කෙරේ ද දුකුලාආවාත් වේ. එක් ප්‍රයෝගයක් සමුද්‍රණි නොවූ කල්හි පුලාසිආවාත් වේ. ඒ ප්‍රයෝගය ද සමුද්‍රණි වූ කල්හි පරිජ්ඣවාත් වේ.

14. **ග්‍රාමස්ස** නම් ගමෙහි සිටු නැතින් එක් නැතෙක නබන ලද භාණ්ඩය වෙයි: භූමවට්ඨ, ඵලවට්ඨ, ආකාසවට්ඨ, වෙහාසවට්ඨ (යන මොහු ය.) ගමෙහි වූ භාණ්ඩය 'පාභාර ගන්තෙමි' යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආවාත් වේ. ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ.

15. **අරණ්‍ය** නම් මිනිසුන් විසින් පරිගාහිත යමක් වේ ද එය අරණ්‍ය-ය යි. **අරණ්‍යස්ස භාණ්ඩය** නම් අරණ්‍යෙහි සිටු නැතින් එක් නැතෙක නබන ලද්ද වෙයි. භූමවට්ඨ, ඵලවට්ඨ, ආකාසවට්ඨ, වෙහාසවට්ඨ යන මොහු යි. අරණ්‍යෙහි වූ භාණ්ඩයක් 'පාභාර ගන්තෙමි' යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආවාත් වේ. ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. ලෙසු පසක් හෝ අසිරා ලෙසු පසක් අගතා එහි හටගත් ලියක් හෝ වැලක් හෝ තණ හෝ සොර සිත් ඇත්තේ ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ.

16. **උදක** නම් භාජනගත වූ හෝ පොකුණෙහි වූ හෝ තඩාගයෙහි වූ දියෙක් වේ. එය සොර සිත් ඇත්තේ ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. තමාගේ බඳුන එහි එව ලෙසු පසක් හෝ අසිරා ලෙසු පසක් හෝ අගතා දියක් සොර සිත් ඇත්තේ ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. නම් බඳුනට ගණි නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. මියර සිඳි නම් දුකුලාආවාත් වේ. මියර සිඳි ලෙසු පසක් හෝ හෝ අසිරා ලෙසු පසක් හෝ අගතා දියක් නික්මවා ගණි නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. මස්සකට වැහි වූ හෝ ලෙසු පසකට අඩු වූ අගතා දියක් නික්මවා ගණි නම් පුලාසිආවාත් වේ. මස්සක් හෝ උනුමස්සක් හෝ අගතා දියක් නික්මවා ගණි නම් දුකුලාආවාත් වේ.

17. දහනපොතං නාම ජිනතා වා අවිජිනතං වා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං-
ටස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණතා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

18. චතස්සති¹ නාම මනුස්සානං පරිගහතිනො හොති රුකේනා පරිහොගො. ථෙය්‍යවිනේනා ජිනෙති, පඤ්චමාසකං ආපතති දුක්ඛං. එකං පඤ්චමාසකං අනාගතො ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පඤ්චමාසකං ආගතො ආපතති පාරාජිකස්ස.

19. හරණකං නාම අඤ්ඤාසං හරණකං හණ්ඩං. ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණතා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. 'සහහණ්ඩහාරකං නෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සංකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සංකාමෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. 'පතිනං හණ්ඩං ගහෙස්සාමි'ති පාතාපෙති, ආපතති දුක්ඛං. පතිනං හණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණතා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

20. උපතිධි නාම උපතිකම්මනං හණ්ඩං. 'දෙති මෙ හණ්ඩ'නති වුච්ච-
මානො 'තාහා ගණ්ඨාමි'ති හණ්ඨි, ආපතති දුක්ඛං. සාමිකස්ස විමතිං උපපාදෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං දස්සති'ති ධුරං තික්ඛිපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. ධම්මං වරතොනා සාමිකං පරුජෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. ධම්මං වරතොනා පරුජති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස.

21. සුඛකසානං නාම රඤ්ඤා සම්මතං හොති පබ්බතබණ්ඩං වා නදීතිපෙඨ වා ගාමද්වාරෙ වා 'අත්‍ර පමිට්ඨස්ස සුඛකං ගණ්ඨනත්‍ර'ති. නත්‍ර පමිට්ඨතා රාජග්ගං හණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. පඨමං පාදං සුඛකසානං අතික්ඛාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස අනො සුඛකසානො භිනො බග්ගි සුඛකසානං පාතෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. සුඛකං පරිහරති, ආපතති දුක්ඛං.

22. පාණො නාම මනුස්සපාණො වුච්චති. ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණතා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. 'පදසා නෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සංකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සංකාමෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

23. අපදං නාම අතිවිජ්ජා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණතා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

17. **දන්තසොන** නම් සිද්ධින ලද හෝ නො සිද්ධින ලද දූතාවුයෙක් දන්ත පවන=දූතාව වෙයි. මෙසු පසක් හෝ අසිරු මෙසු පසක් හෝ අගනා දූතාව සොර සින් ඇත්තේ ආමේනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ.

18. **වනස්පති** නම් මිනිසුන් විසින් පරිගෘහිත මිනිසුන්ගේ පරිභොග වූ වාණ්ණයෙක් වෙයි. සොර සින් ඇත්තේ (එය) සිද්ධි නම් පහරක් පාසා දුකුලා-ආවාත් වේ. එක් පහරක් නො පැමිණි කල්හි පුලාසිආවාත් වේ. ඒ පහර ද පැමිණි කල්හි පරිජ්ඣවාත් වේ.

19. **හරණක** නම් අනෙකකුට ගෙණ යන බඩුවෙකි. සොර සින් ඇත්තේ ආමේනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. 'බඩුව සමග ගෙණ යන්නහු හැර ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබා නම් පුලාසි ආවාත් වේ. දෙවෙනි පිය ඉදිරියට තබා නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. 'වාටුහු බඩුව හැර ගන්නෙමි'යි බිම ලවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. මෙසු පසක් හෝ අසිරු මෙසු පසක් හෝ අගනා වාටුහු බඩුවක් සොර සින් ඇත්තේ ආමේනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ.

20. **උපනිබ්** නම් රක්තා පිණිස නැඹු බඩුව ය. 'මගේ බඩුව දෙව'යි කියනු ලබන්නේ 'මම නො ගණිමි'යි කියා නම් දුකුලාආවාත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. හිමි තෙමේ 'මට නො දෙන්නේ යා'යි ධුරතියෙහි කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ හිමියා පරදවා නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ (තෙමේ) පරදී නම් පුලාසිආවාත් වේ.

21. **සුඛකසාන** නම් කළු කපොල්ලෙක හෝ ගංතොටෙක හෝ ගම් දෙරෙක හෝ 'වෙහි පැමිණියහුගෙන් සුවත්' ගණිත්වා'යි රජු විසින් නියම කොට තබන ලද්දක් වේ. එහි පිවිස රජුගේ සුවතට සුදුසු වූ මෙසු පසක් හෝ අසිරු මෙසුපසක් හෝ අගනා බඩුවක් සොර සින් ඇත්තේ ආමේනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. පළමු පිය සුවත් ගන්නා තැනින් ඉක්මවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. දෙවෙනි පිය ඉක්මවා නම් පරිජ් ආවාත් වේ. සුවත් ගන්නා තැනැ තුළ සිටියේ සුවත් ගන්නා තැනින් සුංකම පිටතට හෙළා නම් පරිජ් ආවාත් වේ. සුංකම වළකා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

22. **ප්‍රාණ** නම් වනුෂ්‍ය ප්‍රාණියෙක් කියනු ලැබේ. සොර සිතින් ආමේනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. දෙවෙනි පිය තබවා නම් පරිජ් ආවාත් වේ.

23. **අපද** නම් සපියෝ ය මත්ස්‍යයෝ ය. මෙසු පසක් හෝ අසිරු මෙසුපසක් හෝ අගනා සහකු සොර සින් ඇත්තේ ආමේනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාත් වේ.

24. දම්පදං නාම මුහුසා පනතිජානා . ථෙය්‍යවිතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ‘පදසා තෙසාමි’ති පඨමං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

25. චතුසපදං නාම හතථි අස්සා ඔට්ඨා ගොණා ගද්දහා පසුකා. ථෙය්‍යවිතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ‘පදසා තෙසාමි’ති පඨමං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. තතියං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. චතුස්ථං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

26. ඛග්‍රපපදං නාම විච්ඡිකා-සනපදි-උච්චාලිඛගපාණකා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අභ්‍යන්තකං ථෙය්‍යවිතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ‘පදසා තෙසාමි’ති සංඛිකාමෙති, පඤ්චමං පාදං ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. පච්ඡමං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

27. ඔචරකො නාම භණ්ඩං ඔචරිතා ආවිකති “ඉසන්තාමං භණ්ඩං අවහරති” ආපතති දුක්ඛං. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස.

28. ඔතිරකො නාම ආහටං භණ්ඩං ගොපෙතො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අභ්‍යන්තකං ථෙය්‍යවිතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණානා වාචෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

29. සංවිදුමහාරො නාම සබ්බසුලා සංවිදතිතා එකො භණ්ඩං අවහරති, ආපතති සබ්බසං පාරුජකස්ස.

30. සමෙකතනමමං නාම සමෙකතං කරොති පුරෙහත්තං වා පච්ඡා-හත්තං වා රත්තං වා දිවා වා ‘තෙන සමෙකතෙන නං භණ්ඩං අවහර’ති ආපතති දුක්ඛං. තෙන සමෙකතෙන නං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස. නං සමෙකතං පුරෙ වා පච්ඡා වා නං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති, අවහාරකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

31. නිමිත්තතනමමං නාම නිමිත්තං කරොති ‘අකම්භං වා නිබ්බන්ධාමි හමුකං වා උකම්භිසාමි සීසං වා උකම්භිසාමි, තෙන නිමිත්තෙන නං භණ්ඩං අවහර’ති, ආපතති දුක්ඛං. තෙන නිමිත්තෙන නං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරුජකස්ස. නං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා නං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති, අවහාරකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

24. **දව්වපද** නම් මිනිස්සුද, පත්තිනු ද වෙත්. සොර සිත් ඇත්තේ ආමිණිතය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. දෙවෙනි පිය තබවා නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

25. **චතුසපද** නම් ඇත් ය, අස් ය, ඔටු ය, ගව ය, කොටඵ ය, සෙසු සිටු-පාවෝ ය යන මොහු වෙති. සොර සිත් ඇත්තේ ආමිණිතය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබවා, නම් පුලාසිආචාත් වේ. දෙවැනි පිය තබවා නම් පුලාසි-ආචාත් වේ. තෙවැනි පිය තබවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. සිටුවන පිය තබවා නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

26. **බහුපද** නම් ගෝණ්ණස්සෝ ය, පත්තායෝ ය, බුපණ්ණවෝ ය, යන මොහු වෙත්. මිසු පසක් හෝ අභිරා මිසු පසක් හෝ අගතා සහකු සොර සිත් ඇත්තේ ආමිණිතය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආචාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි ඉදිරියට ගමන් කරවා නම් පියක් පාසා පුලාසිආචාත් වේ. පැසුම් පිය මාරු කරවා නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

27. **ඔවරක** නම් (යමෙක්) බඩුවක ඔත්තු බලා 'මේ නම් බඩුව පැහැර ගණුව'යි කියා නම් දුකුලාආචාත් වේ. හෙනෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාත් වේ.

28. **බනිරකක** නම් අනෙකකු ගෙණවුන් තුඩු බඩුව රක්තේ වෙයි. මිසු පසක් හෝ අභිරා මිසු පසක් හෝ අගතා එය සොර සිත් ඇත්තේ ආමිණිතය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

29. **සංචිදුවහාර** නම් බොහෝ දෙනෙකු කතා කොට ගෙණ එකෙක් බඩුවක් සොරකම් කරයි. ඒ සියල්ලන් හට පරිජ්ඣාචාත් වේ.

30. **සබෙකහඟඵ** නම් පෙරවරා හෝ පස්වරා හෝ රෑ හෝ දවල් හෝ 'අසෝ සලකුණෙන් බඩු ගණුව'යි සලකුණු කෙරෙයි. 'ඒ සලකුණෙන් ඒ බඩුව ගණුව'යි කියා නම් දුකුලාආචාත් වේ. ඒ සලකුණෙන් ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාත් වේ. ඒ සලකුණට නියමිත කාලයට පෙර හෝ පසුව හෝ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාට ආචාත් නොවේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාචාත් වේ.

31. **නිමිත්තකම්** නම් 'ඇස හෝ කනින්තෙමි. බැම හෝ නගත්තෙමි හිස හෝ ඔසවන්නෙමි. ඒ නිමිත්තෙන් ඒ බඩුව පැහැර ගණුව'යි නිමිති කෙරෙයි නම් දුකුලාආචාත් වේ. ඒ නිමිත්තෙන් ඒ බඩුව පැහැර ගණි නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාත් වේ. ඒ නිමිත්තට පෙර හෝ පසුව හෝ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාට ආචාත් නො වේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාචාත් වේ.

32. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො නං ඥෙඤ්ඤමානො නං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

33. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො නං ඥෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති. අවහාරකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

34. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො අඤ්ඤං ඥෙඤ්ඤමානො නං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

35. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො අඤ්ඤං ඥෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති අවහාරකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

36. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි, “ඉත්තනාමෙස්ස පාවද: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමෙස්ස පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරතු”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොවෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අවහාරකො පතිගණ්භාති, මූලට්ඨස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපනති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

37. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි, “ඉත්තනාමෙස්ස පාවද: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමෙස්ස පාවදතු, ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරතු”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො අඤ්ඤං ආණාපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අවහාරකො පතිගණ්භාති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති. ආණාපකස්ස ච අවහාරකස්ස ච ආපනති පාරාජිකස්ස.

38. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ගනාමා පුත පච්චාගච්ඡති ‘නාහං සකෙකාමි නං භණ්ඩං අවහරිතු’නති. සො පුත ආණාපෙනි ‘යද සකෙකාමි තද නං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

39. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරි න සාවෙති ‘මා අවහරි’ති. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

40. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරි සාවෙති ‘මා අවහරි’ති. සො ‘ආණතො අහං තයා’ති නං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති, අවහාරකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

32. මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් බඩුව සොරා ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ එය යා යි හඟනේ එය ම සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාහට පරිජ්ඣාවන් වේ.

33. මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් බඩුව සොරා ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ එය ම යා යි හඟනේ අනෙකක් සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආවාත් නො වේ. සොරකම් කරන්නකුට පරිජ්ඣාවන් වේ.

34. මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකා යි හඟනේ එය සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාවන් වේ.

35. මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ අනෙකකා යි හඟනේ අනෙකක් සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආවාත් නො වේ. සොරකම් කරන්නකුට පරිජ්ඣාවන් වේ.

36. මහණෙක් "මේ නම් ආත්තේ 'මේ නම් බඩුව පාහැර ගණිවා'යි මේ නම් ආත්තේ මේනම් ආත්තකුට කියවායි "මේනම් ආත්තකුට කියව"යි දන්වා නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ (එය) දන්වා නම් දුකුලාආවාත් වේ. අවහාරක හෙමේ පිළිගණී නම් මූලිකයාහට ප්‍රලාසිආවාත් වේ. හෙතෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් සියල්ලන්හට පරිජ්ඣාවන් වේ.

37. "මේ නම් ආත්තේ 'මේ නම් බඩුව පාහැර ගණිවා'යි මේ නම් ආත්තේ මේ නම් ආත්තකුට කියවායි මේ නම් ආත්තකුට කියව"යි මහණෙක් මහණකුට අණවා නම් දුකුලා ආවාත් වේ. හෙතෙමේ (අසවලාට මෙසේ කියව යි) අනෙකකුහට අණ කරයි නම් දුකුලාආවාත් වේ. අවහාරක හෙමේ පිළිගණී නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආවාත් නො වේ. අණවන්නකුට ද පාහැර ගන්නකුට ද පරිජ්ඣාවන් වේ.

38. මහණෙක් මහණකුට, 'මේ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ හොස් 'ඒ බඩුව ගන්නට මම නො සලස්වමි' යි පෙරළා එයි. මහණ හෙමේ 'යම් දවසක සලස්ව වී නම් එදවසෙහි ඒ බඩුව පාහැර ගණුව'යි නාවන අණවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. ඒ මහණ හෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කරයි නම් දෙදෙනාහට ම පරිජ්ඣාවන් වේ.

39. මහණෙක් මහණකුට 'මේනම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණවයි නම් දුකුලා ආවාත් වේ. හෙතෙමේ අණ කොට විපිළිසර වෙයි. 'නො ගණුව'යි නො කියයි. හේ ඒ බඩුව සොරකම් කරයි. දෙදෙනාහට ම පරිජ්ඣාවන් වේ.

40. මහණෙක් මහණකුට 'මේනම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ අණ කොට විපිළිසර වූයේ 'නො ගණුව'යි අස්වයි. හේ 'තා විසින් මම අණ කරණ ලද්දේම' යි ඒ බඩුව සොරකම් කරයි. මූලිකයාහට ආවාත් නො වේ. පාහැර ගන්නකුට පරිජ්ඣාවන් වේ.

41. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි 'ඉත්තනාමං හණ්ඨං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛංසං. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී සාවෙනි 'මා අවහරී'ති. සො 'සුට්ඨු'ති ඔරමති, උභින්නං අනාපතති.

42. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්නස්ස ආපතති පාරාජිකස්සං. පරපරිගහතිනඤ්ච හොති, පරපරිගහතිනස්සඤ්ඤි ව, ගරුකො ව හොති පරික්කාරො පඤ්චමාසකො වා අතිරේකපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සං. ණානා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්සං.

43. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්නස්ස ආපතති ථුල්ලච්චයස්සං. පරපරිගහතිනඤ්ච හොති, පරපරිගහතිනස්සඤ්ඤි ව, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො අතිරේකමාසකො වා උභනපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍ය විත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සං.

44. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්නස්ස ආපතති දුක්ඛංසං. පරපරිගහතිනඤ්ච හොති, පරපරිගහතිනස්සඤ්ඤි ව, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො මාසකො වා උභනමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙති, ආපතති දුක්ඛංසං.

45. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්නස්ස ආපතති පාරාජිකස්සං. න ව සකස්සඤ්ඤි, න ව විස්සාසගාහි, න ව නාවකාලිකං, ගරුකො ව හොති පරික්කාරො පඤ්චමාසකො වා අතිරේකපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සං. ණානා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්සං.

46. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්නස්ස ආපතති ථුල්ලච්චයස්සං. න ව සකස්සඤ්ඤි, න ව විස්සාසගාහි, න ව නාවකාලිකං, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො අතිරේකමාසකො වා උභනපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සං.

47. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්නස්ස ආපතති දුක්ඛංසං:- න ව සකස්සඤ්ඤි, න ව විස්සාසගාහි, න ව නාවකාලිකං, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො මාසකො වා උභනමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං, එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙති, ආපතති දුක්ඛංසං.

41. මහකෙක් මහණකුට 'මෙනම් බඩුව ගණුව'යි අන් කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙ හෙමේ අණවා විපිළිසර වූයේ 'නො ගණුව'යි අස්වයි. හේ 'මැනවා'යි අත්හරියි. දෙදෙනාට ම ආවාත් නො වේ.

42. භිමයන් නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අසුරකින් පරිජ්ඣාවාත් වේ. අනුන් අයත් දෙයක් වේ ද, අනුන් අයත් යායි හැගීම් ඇත්තෙක් වේ ද, පස් මස්සක් හෝ අසිරු පස් මස්සක් හෝ අගනා ගරු පිරිකරකුන් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ, සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

43. නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අසුරකින් පුලාසිආවාත් වේ. අනුන් සතු දෙයෙක් වෙයි ද, අනුන් සතු යායි හැගීම් ඇත්තේ වෙයි ද, මස්සකට වැඩි වූ හෝ පස් මස්සකට අඩු වූ ලඝු පිරිකරක් වෙයි ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පුලාසි ආවාත් වේ.

44. නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අසුරකින් දුකුලාආවාත් වේ. මෙරමා සතු දෑයකුත් වේ ද, මෙරමා සතුය යන හැගීම් ඇත්තේත් වේ ද, මස්සක් හෝ උනුමස්සක් හෝ අගනා ලඝු පිරිකරකුන් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් දුකුලා ආවාත් වේ.

45. නුදුන් දෑය පාහැර ගත්තනුට ආකාර සයෙකින් පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'මෙය මා සතු ය' යන හැගීම් නැත්තේත් වේ ද, විශ්වාසශ්‍රාහය නැත්තෙක් වේ ද, නාවකාලිකත් නොවෙයි ද, ලෙසු පසක් හෝ අසිරිත් ලෙසු පසක් අගනා ගරු පිරිකරකුන් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

46. නුදුන් දෑය ගත්තනුට අසුරු සයෙකින් පුලාසිආවාත් වේ. 'මා සතුය' යන හැගීම් නැත්තේ වේ ද, විශ්වාසශ්‍රාහය නැත්තේ වේ ද, නවිකාලින් නො වේ ද, මස්සකින් වැඩි වූ ලෙසු පසකින් අඩු වූ ලුහු පිරිකරකුන් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ; සොලොවා නම් දුකුලා ආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පුලාසි ආවාත් වේ.

47. නුදුන් දෑය ගත්තනුට අසුරු සයෙකින් දුකුලාආවාත් වේ. 'නමා සතු ය' යන හැගීම් නැත්තේත් වේ ද, විශ්වාසශ්‍රාහය නැත්තේත් වේ ද, නවිකාලින් නො වේ ද, මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගනා ලුහු පිරිකරකුන් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ.

48. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්නාසං ආපනති දුක්ඛට්ඨං න ච පරපරිගහතිනං හොති, පරපරිගහතිනසඤ්ඤේ ච, ගරුකො ච හොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො චා අතිරේකපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආදිසති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. එකුපෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සානා වාවෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

49. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්නාසං ආපනති දුක්ඛට්ඨං න ච පරපරිගහතිනං හොති, පරපරිගහතිනසඤ්ඤේ ච, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො අතිරේකමාසකො චා උභනපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍ය චිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආදිසති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. එකුපෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සානා වාවෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

50. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්නාසං ආපනති දුක්ඛට්ඨං න ච පරපරිගහතිනං හොති, පරපරිගහතිනසඤ්ඤේ ච, ලුහුකො ච හොති පරික්ඛාරො මාසකො චා උභනමාසකො චා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආදිසති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. එකුපෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සානා වාවෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

51. අනාපනති සකසඤ්ඤාසං ¹, විස්සාසගාභෙ, තාවකාලිකෙ, පෙන-පරිගහෙ, තිරිච්ඡානගතපරිගහෙ, පංසුකුලසඤ්ඤාසං, උමමත්තකසං, බිත්තචිත්තසං, වෙදනට්ඨං, ² ආදිකමමිකසානි.

අදින්නාද්‍යනමිති පඨමභාණ්ඩාරො නිට්ඨිගො

48. නුදුන් දෑය ගන්තනුට පස් අයුරකින් දුකුලාආවාත් වේ. අනුත් අසිති දෑයක් නොවෙයි ද, අනුත් අයත් යා සි හැගීම ඇත්තේත් වෙයි ද, මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා ගරා පිරිකරක් වෙයි ද, සොර සිහක් ඵලඹ සිටියේ වෙයි ද, ආමණ්ඩය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. තුඬු නැතින් පහ කෙරේ නම් දුකුලා ආවාත් වේ.

49. නුදුන් දෑය ගන්තනුට පස් අයුරකින් දුකුලාආවාත් වේ: අනුත් අසිති දෑයකුත් නොවෙයි ද, අනුත් අයත් යා සි හැගීම ඇත්තේත් වෙයි ද, අසිරා මස්සක් හෝ උනුපස් මස්සක් හෝ අගනා ලසු වූ පිරිකරකුත් වෙයි ද, සොර සිහක් ඵලඹ සිටියේ වෙයි ද, ආමණ්ඩය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. තුඬු නැතින් මුදවා නම් දුකුලා ආවාත් වේ.

50. පස් අයුරකින් නුදුන් දෑය ගන්තනුට දුකුලාආවාත් වෙයි: අනුත් අසිති දෑයක් නොවෙයි ද, අනුත් අයත් යා සි හැගීම ඇත්තේත් වෙයි ද, මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගනා ලසු වූ පිරිකරකුත් වෙයි ද, සොර සිහක් ඵලඹ සිටියේ වෙයි ද, ආමණ්ඩය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වෙයි. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. නැතින් මුදවා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

51. (මේ වස්තුව) වා සතුය යන හැගීම් ඇත්තාහට ද, විකෘස ග්‍රාහය ඇතිකල්හි ද, නවකැලියෙහි ද, ප්‍රෙතයන් සතු දෑයෙහි ද, නිරිසනුන් සතු දෑයෙහි ද, පංශුකුලසංඥාවෙන් ගන්තනුට ද, උන්වෙනතකයාට ද, වික්ඛිපා සිත් ඇත්තනුට ද, වෙදනාවෙන් පෙළුනනුට ද, ආදිකම්මිකයාට ද ආවාත් නො වේ.

අදිනතාදාන ශික්ෂාපදයෙහි පළමු වන බණ්ඩර නිමි.

විනිතවක්ඛ

උද්‍යානගාථා

රජකෙහි පඤ්ච අකබ්‍යානා චතුරෝ අක්ඛරණෙහි ව,
අකුකාරෙන වෙ පඤ්ච පඤ්චභාරණකෙන ඡ.

නිරුතතිසා පඤ්ච අකබ්‍යානා වානෙහි අපරෙ දුවෙ,
අසමනිනො කුසාපානො ජනනගෙන¹ සභා දස.

විසාසෙහි පඤ්ච අකබ්‍යානා පඤ්ච වෙව අමුලකා
දුබ්බිකෙහි කුරමංසඤ්ච පූවසකබ්‍රිමොදකා.

සපරිකාරපටිකං² හිසිවංසා න නිකබ්‍රමෙ,
බාදනියඤ්ච විසසාසං සසඤ්ඤාය පරෙ දුවෙ.

සත්ත නාවහරුමාහි සත්තවෙව අවාහරුං,
සබ්බස්ස අවහරුං සත්ත පුප්ඵෙහි අපරෙ දුවෙ.

නගො ව වුත්තවාදනො මණ් නිණ් අනිකකමෙ,
සුකරු ව මිගා මච්ඡා යානං වාපි පවටයි.

දුවෙ පෙසි දුවෙ දුරු පංසුකුලං දුවෙ දකා,
අනුපුබ්බවිධානෙන තදඤ්ඤා න පරිපුරයි.

සාවඤ්ඤා චතුරෝ මුට්ඨි දො විසාසා දුවෙ තිණා,
සබ්බස්ස භාජයං සත්ත සත්ත වෙව අසාමිකා.

දුරුදකං³ චෙතිකා දො තිණාහි සබ්බස්ස සත්ත අවහාසිසෙය්‍යං⁴
සසාමිකං න වාපි නිහරෙය්‍ය හරෙය්‍ය සසාමිකං නාවකාලිකා.

වමපා රුජගහෙ වෙව වෙසාලියා ව අජජ්ජකො,
බාරණසී ව කොසමිසී සාගලා දලෙහිකෙන වාහි.

1. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා හිකුඤ්ඤා රජකක්ඛරණං ගනාමා රජකභණ්ඩිකා අවහරෙසු. තෙසං කුකකුචං අහොසි: හගවනා සිකාපදං පඤ්ඤානං. කච්චි නු බො මයං පාරුජිකං ආපනතිං ආපනනා'ති. හගවනො එතමන්. ආරොවෙසුං - පෙ - ආපනතිං. තුමො හිකබ්‍රමෙ ආපනනා පාරුජිකනති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හිකුඤ්ඤා රජකක්ඛරණං ගනාමා මහගහං දුස්සං පසසිකා ථෙය්‍යවිතනං උපපාදෙසි. නස්ස කුකකුචං අහොසි: කච්චි නු බො අහං පාරුජිකං ආපනතිං ආපනනා'ති. හගවනො එතමන්. ආරොවෙසි: අනාපනති හිකුඤ්ඤා විතතුපපාදෙ'ති. (2)

1. ජනනාභරෙන, සහ. 2. පටිකා, මජ්ඣ. 3. දුරුදකා, සහ. 4. අවහාසිසෙය්‍යං, සිමු.
5 අසාමිකා, මජ්ඣ.

විනිශ්චිත කථාවස්තු

උඤ්ඤාභාවා

රජක බඩු විසින් වස්තු පසෙක් ද අනුරාධ නිසා සතරෙක් ද අකි-
කාරයෙන් පසෙක් ද භාරක විසින් පසක් හා සයෙක් ද කියන ලදහ. (25)

නිරුතනියෙන් පසෙක් ද වානයෙන් දෙකෙක් ද අසමනිතන කුසාපාන-
ජනනගන වස්තු තුණ සමග දසයෙක් කියන ලදී. (10)

විසාස විසින් පසෙක් ද අමුලක පසෙක් ද දුර්භික්ඛයෙහි කුර-මංස-
සුව-සකලික-මොදක වශයෙන් පසෙක් ද කියන ලද හ. (15)

පරිකාර වස්තු සතරෙකි, සකපරිකාර එකෙකි, එවිකා-හිසි-
විවරවංස-න නිකම් වසයෙන් සතරෙකි, බාදනීය නිසා එකෙකි. තවත්
සසඤ්ඤා විසින් දෙකෙකි. (12)

තාවහරාමසි සතෙකි, අවාහරාමසි සතෙකි, සබ්බසන්නක අවහාර
සතෙකි. පුපථාරාම විසින් තවත් දෙකෙකි. (23)

වුහනවාදි තුණෙකි. මණ් අතිකතම තුණෙකි. සුකාර දෙකෙකි. මග
දෙකෙකි. මෙජ් දෙකෙකි. යානය පෙරලියයි කී එකෙකි. (13)

මංස පෙසි දෙකෙකි. දුරා දෙකෙකි. පංසුකුල එකෙකි. උදක (නදී)
දෙකෙකි. අනුප්පබ්බසංවිධාන 'තපරිපුරි' සමග දෙකෙකි. එයින් අත්‍ය වූ
එකෙකි. (10)

සැවැතෙහි මුට්ඨි වළු සතරෙකි, විසාස දෙකෙකි, නිණ දෙකෙකි,
සබ්බභාජන සතෙකි. අසාමික විසින් සතෙකි. (22)

දුරා-උදක-මනනිකා වසයෙන් තුණෙකි. නිණ දෙකෙකි. අවභාසන
වළු සතෙකි. සසාමික නිහරෙය්‍ය-නාවකාලික හරෙය්‍ය වසයෙන්
දෙකෙකි. (14)

වමපානුවර, රජගහනුවර, විසල්පුර අප්පුක බරණස, කොසඹානුවර,
සාගලපුර දළඹික යයි වැඩි සයෙකි. (6)=150

1. එසමයෙහි සමග මහණනු රදා නොටකට ගොස් රෙදි පොට්ටනියක්
සොරකම් කළානු ය. "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී.
"කිම, අපි පරිජ් ඇවැත් අවන්තමෝ ද?"යි ඔවුනට කුකුස් ඇතිවී ය.
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැළ කළානු ය. "මහණෙනි, නෙපි පරිජ්
ඇවැත් අවන්තනුයැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදා නොටකට ගොස් මාහැඟි වතක්
දූක සොරසින් ඉපදවී ය. "කිම, මම පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙම් දෝ"යි ඔහුට
කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැළ කෙළේ ය. "මහණ
විනේශාන්පාදයෙහි ඇවැත් තොවේ"යැ යි වදාළ සේක. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රජකඤ්ඤානං ගනාමා මහගස්සං දුස්සං පසසිනා ථෙය්‍යවිතො ආමයි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි: -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති දුක්ඛකටස්සාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රජකඤ්ඤානං ගනාමා මහගස්සං දුස්සං පසසිනා ථෙය්‍යවිතො ඵ්ඤ්ඤාපෙයි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රජකඤ්ඤානං ගනාමා මහගස්සං දුස්සං පසසිනා ථෙය්‍යවිතො ධානා වාටෙයි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි: -පෙ- ආපනතිං ඤාමි භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු මහගස්සං උත්තරජරණං පසසිනා ථෙය්‍යවිතො උප්පාදෙයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො ආමයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො ඵ්ඤ්ඤාපෙයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො ධානා වාටෙයි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි: -පෙ- ආපනතිං ඤාමි භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (6-9)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා හණ්ඨං පසසිනා නිමිත්තං අකාසි 'රතතිං අවහරිස්සාමි'ති. සො නං මඤ්ඤාමානො නං අවහරි. -පෙ- නං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤා අවහරි, -පෙ- අඤ්ඤා මඤ්ඤාමානො නං අවහරි. -පෙ- අඤ්ඤා මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤා අවහරි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි: -පෙ- ආපනතිං ඤාමි භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (10-13)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා හණ්ඨං පසසිනා නිමිත්තං අකාසි 'රතතිං අවහරිස්සාමි'ති. සො නං මඤ්ඤාමානො අත්තානො හණ්ඨං අවහරි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි: -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති දුක්ඛකටස්සාති. (14)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤාස්ස හණ්ඨං හරණො සිසෙ භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො ඵ්ඤ්ඤාපෙයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො බන්ධං ඔරෙපෙයි. -පෙ- බන්ධෙ භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො ඵ්ඤ්ඤාපෙයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො කට්ඨං ඔරෙපෙයි. -පෙ- කට්ඨෙ භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො ඵ්ඤ්ඤාපෙයි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො හරෙණ අගගහෙයි. -පෙ- හරෙණ භාරං ථෙය්‍යවිතො භූමියං නික්ඛිපි. -පෙ- ථෙය්‍යවිතො භූමිකො අගගහෙයි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි: -පෙ- ආපනතිං ඤාමි භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති (15-25)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අපේක්ඛාකාසෙ විචරං පඤ්ඤානං විහාරං පාමයි. අඤ්ඤානරො භික්ඛු 'මාසි දං විචරං නස්සි'ති පටිසාමෙයි. සො නික්ඛමිනා නං භික්ඛු පුච්ඡි: ආට්ඨසො මෙහං විචරං කොත අවහරිනති. සො ඵචමාහ: මයං අවහරිනති. සො නං ආදිසි. 'අස්සමණොසි ඤානති. නස්ස ඤානඤ්චං අගොයි: -පෙ- භගවතො ඵතමඤ්ඤා ආරොචෙයි. නික්ඛිතො ඤාමි භික්ඛු'ති. 'නිරුත්තිපපො අහං භගවා'ති. අනාපනති භික්ඛු නිරුත්තිපපෙ'ති. (26)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වහන් දැක සොරසිතැතියේ ආමයීනය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුළාඇවැත් වේ” යැ යි වදළු සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වහන් දැක සොර සිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලැසි ඇවැත් වේ” යැ යි වදළු සේක. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වහන් දැක සොරසිත් ඇත්තේ හුඬු නැතින් පහ කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක, (5)

6. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් මාහැඟි උතුරු අතුරු-ණක් දැක සොරසිත් ඉපද විය. ... සොර සිත් ඇත්තේ ආමයීනය කෙළේ ය. ... සොර සිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ... සොර සිත් ඇත්තේ කුඬු නැතින් පහ කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය: ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක. (6-9)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් භාණ්ඩයක් දැක ‘ඌ සොරා පාහැර ගත්තෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හේ ‘එයැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘එයැ’ යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අතෙකෙ-කැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අතෙකෙකැ’ යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය: ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක. 10-13

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් භාණ්ඩයක් දැක ‘ඌ සොරා ගත්තෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හෙ තෙමේ ‘ඒ’ ම යැ’ යි හඟිමින් නව්‍ය සතු භාණ්ඩයක් සොරකම් කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළු සේක. 14

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අතෙකෙකු සතු භාණ්ඩයක් ගෙන යන්නේ නිසෙහි හුඬු බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමයීනය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ කරට ගත්තේ ය. ... කරෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමයීනය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ උකුළුට ගත්තේ ය. ... උකුළෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමයීනය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ අතින් ගත්තේ ය. ... අතෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ බිම තැබී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ බිමින් උඩට ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය: ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක. (15-25)

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අභ්‍යවකාශයෙහි සිටුරක් අනුට විහාරයට ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් ‘මේ සිටුර නො වැනැසේ වා’ යි තැන්පත් කොට තැබී ය. ඒ මහණ තෙමේ නික්ම ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුර කවරකු විසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ” යි ඒ මහණහු විවාලේ ය. ‘මවිසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ’ යි ඒ මහණ කී ය. හෙ තෙමේ ‘තෝ අශ්‍රමණයෙහි යැ’ යි කියා එය ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. “මහණ තෝ කෙබඳු සිතැති යෙහි දෑ?” යි අසා වදළු සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ව්‍යවහාර වචන ඇත්තෙමි වෙමි” යි හේ කීය. “මහණ, ව්‍යවහාරවචනයෙහි ඇවැත් නො වේ” යැ යි වදළු සේක. (26)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පිඨෙ චිවරං නිකඛි-
පිත්වා -පෙ- පිඨෙ නිසිදන්තං නිකඛිපිත්වා -පෙ- ගෙට්ඨාපිඨෙ පතනං නිකඛිපිත්වා
විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤානරො භික්ඛු 'මායං පතෙනා නසසි'ති පටිසාමෙසි. සො
නිකඛිමිත්වා නං භික්ඛුං පුච්ඡි: 'ආට්ඨසො මය්හං පතෙනා කෙන අවහටො'ති.
සො එවමාහ: 'මයා අවහටො'ති. සො නං ආදිසි 'අස්සමණෝ'සි ත්ව'නති.
තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- "අනාපතති භික්ඛු නිරුතතිපථෙ"ති. (27-29)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛුනී වනියා චිවරං
පඤ්ඤානරො විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤානරො භික්ඛුනී 'මාසිදං චිවරං නසසි'ති
පටිසාමෙසි. සො නිකඛිමිත්වා නං භික්ඛුනීං පුච්ඡි: 'අය්සෙ මය්හං චිවරං කෙන
අවහට'නති. සො එවමාහ: 'මයා අවහට'නති. සො නං ආදිසි 'අස්සමණෝ'සි ත්ව'නති.
තස්සා කුකකුච්චං අහොසි. අථ බො සො භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමඤ්ඤං
ආරොවෙසි. භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො
එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. "අනාපතති භික්ඛිවෙ නිරුතතිපථෙ"ති. (30)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වාතමණකලිකාය
උකඛිතනං සාට්ඨකං පසසිත්වා 'සාමිකානං දස්සාමි'ති අග්ගහෙසි. සාමිකා නං
භික්ඛුං වොදෙසුං: 'අස්සමණෝ'සි ත්ව'නති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ-
නිඤ්ඤිතෙනා තං භික්ඛු'ති. 'අථෙය්සවිතෙනා අගං භගවා'ති. "අනාපතති භික්ඛු
අථෙය්සවිතතස්සා"ති. (31)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වාතමණකලිකාය
උකඛිතනං වෙශ්ඨනං 'පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති'ති ථෙය්සවිතෙනා අග්ගහෙසි.
සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: 'අස්සමණෝ'සි ත්ව'නති. තස්ස කුකකුච්චං
අහොසි -පෙ- "ආපතතිං තං භික්ඛු ආපතෙනා පාරාජික"නති. (32)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සුසානං ගන්ත්වා
අභිනෙත සරීරෙ පංසුකුලං අග්ගහෙසි. තස්මිං ච සරීරෙ පෙනො අභිවඤ්ඤා
හොති. අථ බො සො පෙනො නං භික්ඛුං එතදවොච: "මා භනෙත මය්හං
සාට්ඨකං අග්ගහෙසි"ති. සො භික්ඛු අනාදියනෙනා අගමාසි. අථ බො නං
සරීරං උට්ඨාහිත්වා තස්ස භික්ඛුනො පිට්ඨිනො පිට්ඨිනො අනුබන්ධි. අථ බො සො
භික්ඛු විහාරං පටිපිත්වා ආරං ථකෙසි. අථ බො තං සරීරං තඤ්ඤෙව පරිපජ්ඣ¹.
තස්ස කුකකුච්චං අහොසි - පෙ - "අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්සා. න ච
භික්ඛිවෙ අභිනෙත සරීරෙ පංසුකුලං ගහෙතබ්බං. යො ගණෙහස්සා, ආපතති
දුක්ඛට්ඨස්සා"ති. (33)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සබ්බස්ස චිවරෙ
භාජ්‍යමානෙ ථෙය්සවිතෙනා කුසං සබ්බකාමෙත්වා චිවරං අග්ගහෙසි. තස්ස
කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- "ආපතතිං තං භික්ඛු ආපතෙනා පාරාජික"නති. (34)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පුටුවක් මත සිටුර බහා තබා ... පුටුවක් මත තිසිදනය බහා තබා ... පුටුවක් යට පාත්‍රය බහා තබා විහාරයට ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් 'මේ පාත්‍රය නො නැසේව'යි තැන්පත් කොට තැබී ය. ඒ මහණ නික්ම අවුත් තෙල මහණහුගෙන් "ඇවත, මාගේ පාත්‍රය කවරකු විසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ"යි විචාළේ ය. හෙතෙමේ 'මා විසින් පැහැර ගන්නා ලද'යි මෙසේ කී ය. හේ "තෝ අශ්‍රමණයෙහි යැ"යි කියා එය ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, ව්‍යවහාර වචනයෙහි ඇවැත් නො වේ" යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (27-29)

12. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් වැවේ සිටුර අනුට විහාරයට ගියා ය. එක්තරා මෙහෙණක් 'මේ සිටුර නො නැසේව'යි තැන්පත් කොට තැබුවා ය. ඔහු නික්මවුත් ඒ මෙහෙණගෙන් 'ආයතීවෙනි, මාගේ සිටුර කවරකු විසින් පැහැරගන්නා ලද දෑ'යි මෙසේ විචාළා ය. 'මා විසින් පැහැර ගන්නා ලද යැ'යි ඔහු මෙසේ කීවා ය. ඒ මෙහෙණ එය ගත්තේ ය. 'තෝ නොමෙහෙණකැ'යි කීවු ය. ඇට කුකුස් විය. ඉන් පසු ඒ මෙහෙණ මෙහෙණන්ට මෙපවත් දැන්වුවා ය. මෙහෙණහු භික්ෂුන්ට මෙපවත් සැළ කළාහු ය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැළ කළාහු ය. "මහණෙනි ව්‍යවහාරවචනයෙහි ඇවැත් නො වේ" යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (30)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙයාසුලගින් තහන ලද සළුවක් දෑක 'හිමියන්ට දෙමි'යි ගත්තේ ය. 'තෝ අශ්‍රමණයෙක් වෙහි ය'යි හිමිහු ඒ මහණහට චෝදනා කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි දෑ"යි අසා වදාළසේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නොසොර සිත් ඇත්තෙමි වීම"යි කී ය. "මහණ සොර සිත් තැත්තහුට ඇවැත් නො වේ" යැ යි වදාළසේක. (31)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙයාසුලගින් තහන ලද හිස්-වෙළඹක් 'තො බෝ වේලාවකින් හිමියෝ දක්නාහ, ඊට පෙර ගණිමි'යි සිතා) සොරසිත් ඇත්තේ හැර ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට "තෝ අශ්‍රමණයෙහි"යි චෝදනා කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය"යි වදාළ සේක. (32)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනට ගොස් නුබුන් මල සිරුරෙහි පංසුකුල වසුනු හැර ගත්තේ ය. ඒ සිරුරෙහි ද ප්‍රෙනයෙක් අඟිගෑනින වී ය. එකල්හි ඒ ප්‍රෙනයා ඒ මහණහට "වහන්ස, මගේ වසුනු නොගත මැතව"යි කී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය නො සලකමින් ගියේ ය. ඉන් පසු ඒ සිරුර නැගිට ඒ මහණහු පසුපස ලුහුබැත්දේ ය. එකල්හි ඒ මහණ විහාරයට ගොස් දොර වැසී ය. ඉක්බිති ඒ සිරුර එහි ම පතිත විය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. "මහණෙනි, නුබුන් සිරුරෙහි පංසුකුල වසුනු නො ගතයුතු ය. යමෙක් ගත්තේ නම් දුකුළාඇවැත් වේ"යි වදාළ සේක. (33)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු සිටුරා බෙදනු ලබන කල්හි සොරසිත් ඇත්තේ කුසපත් මාරු කොට සිටුරක් ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ" යි වදාළ සේක. (34)

17. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ආනඤ්ඤ ජන්තාසරෙ අඤ්ඤා-
තරස්ස භික්ඛුනො අනතරවාසකං අනානො ඤ්ඤාමානො නිවාසෙසි. අථ
බො සො භික්ඛු ආයස්මන්තං ආනඤ්ඤ ඵනදවොච: “කිස්ස මෙ ඤං ආට්ඨසො
ආනඤ්ඤ අනතරවාසකං නිවාසෙසී”ති. “සකසඤ්ඤා අභං ආට්ඨසො”ති. භගවතො
ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං-පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ සකසඤ්ඤාස්සා”ති. (35)

18. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා
ඕරොහන්තා සීහවිසාසං පස්සිත්වා පවාපෙත්වා පරිභුඤ්ජංසු. තෙසං කුකකුච්චං
අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ සීහවිසාසෙ”ති. (36)

19. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා
ඕරොහන්තා ව්‍යග්ගවිසාසං පස්සිත්වා -පෙ- දීපිවිසාසං පස්සිත්වා -පෙ-
තරච්ඡවිසාසං පස්සිත්වා -පෙ- කොකවිසාසං පස්සිත්වා පවාපෙත්වා
පරිභුඤ්ජංසු. තෙසං කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ
තිරච්ඡන්තගතපරිග්ගහෙ”ති. (37-40)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සඛ්‍යස්ස
ඔදනෙ භාජ්‍යමානෙ “අපරස්ස භාගං දෙහී”ති අමුලකං අග්ගහෙසි. තස්ස
කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපතති සමප-
ජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (41)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සඛ්‍යස්ස බාදනියෙ
භාජ්‍යමානෙ -පෙ- සඛ්‍යස්ස පුට්ඨෙ භාජ්‍යමානෙ -පෙ- සඛ්‍යස්ස උච්ඡුමති
භාජ්‍යමානෙ -පෙ- සඛ්‍යස්ස නිබ්බරුසකෙ භාජ්‍යමානෙ “අපරස්ස භාගං
දෙහී”ති අමුලකං අග්ගහෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (42-45)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ ඔදනිය-
සරං පටිසිත්වා පත්තපුරං ඔදනං ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං
අගොසි -පෙ- “ආපතති. ඤං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (46)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ පුත්තාසරං
පටිසිත්වා පත්තපුරං මංසං ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි.
-පෙ- “ආපතති. ඤං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (47)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ පුච්ඡසරං
පටිසිත්වා පත්තපුරං පුච්චං ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි -පෙ- පත්තපුරං සක-
ලියො ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි -පෙ- පත්තපුරෙ මොදකෙ ථෙය්‍යවිතොනා
අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතති. ඤං භික්ඛු ආපනොනා
පාරාජික”න්ති. (48-50)

17. එසමයෙහි ආයුෂමත් අතද තෙරණුවෝ ගිනිහල් ගෙහි එක්තරා වෙණකුගේ අදනයක් ‘තමාගේ යැ’යි හඟිමින් හැන්දහ. එකල්හි ඒ වෙණ තෙමේ ආයුෂමත් ආතඤ්ඤ සම්මරයන්ට මෙය කී ය. “ඇවැත්නි, ආතඤ්ඤ සම්මරයෙහි, තෙපි මගේ අදනය කුමක් හෙයින් ඇන්දනු ද?” යි විචාලේ ය. “ඇවැත්නි, මම ‘මගේ යැ’ යි හඟිමි ඇත්තෙමි වීම’ යි තෙරණුවෝ කීහ. භාවකුන් වහන්සේට මේ කරුණ සාල කළාහු ය. ... “වෙණෙහි, ‘තමා සතු ය’ යන හැගීම ඇත්නුට ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළ සේක. (35)

18. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ගිජුකුළුවුවෙන් බස්නාහු සිංහයකු විසින් ඉදුල් කළ මසක් දැක පිසවා අනුභව කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “වෙණෙහි, සීහවිසාසයෙහි ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළ සේක. (36)

19. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ගිජුකුළුවුවෙන් බස්නාහු ව්‍යාභි-යකු ඉදුල් කළ මසක් දැක, ... දිවියකු කා හැර දමූ මසක් දැක ... කරබාතා වලසකු කා හැර දමූ මසක් දැක ... වාකයකු කා ඉතිරි කළ මසක් දැක පිසවා අනුභව කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “වෙණෙහි, තිරිසනුන් අයත් දෑයෙහි ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළ සේක. (37-40)

20. එසමයෙහි එක්තරා වෙණෙක් සහනට බත් බෙදන කල්හි ‘අතෙකකුට ද කොටසක් දෙව’ යි අමුලු කොට ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “වෙණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දැන දැන මුසවා කීමෙහි පවති ඇවැත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (41)

21. එසමයෙහි එක්තරා වෙණෙක් සහනට කැවිලි බෙදන කල්හි, ... සහනට පු බෙදන කල්හි, ... සහනට උක් දමූ බෙදන කල්හි ... සහනට නිඹිරි බෙදන කල්හි, ‘අතෙකකුට ද කොටසක් දෙව’ යි අමුලු කොට (පිළිගා නැතිව) ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “වෙණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දැන දැන බොරු කීමෙහි පවති ඇවැත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (42-45)

22. එසමයෙහි එක්තරා වෙණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි විකිණීමට බත් පිසන ගෙයකට පැමිණ සොර සිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා බත් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය, ... “වෙණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදාළ සේක. (46)

23. එසමයෙහි එක්තරා වෙණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි විකිණීමට ලස් පිසන ගෙයකට පිවිස සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා ලස් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “වෙණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළ සේක (47)

24. එසමයෙහි එක්තරා වෙණෙක් දුර් භික්ෂයෙහි කැවුම් පිසන ගෙයකට පැමිණ සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා කැවුම් හැර ගත්තේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා ලුහලු හැර ගත්තේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා අග්ගලා හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “වෙණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි” ය යි වදාළ සේක (48-50.)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා පරික්කාරං පසයිවා නිමිත්තං අකාසි: “රතනිං අවහරිස්සාමි”ති. සො නං චෙඤ්ඤාමානො නං අවහරි -පෙ- නා චෙඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං චෙඤ්ඤාමානො නං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං චෙඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (51-54)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා පරික්කාරං පසයිවා නිමිත්තං අකාසි. “රතනිං අවහරිස්සාමි”ති. සො නං චෙඤ්ඤාමානො අත්තනො පරික්කාරං අවහරි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්කටස්සා”ති. (55)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පිඨෙ ථවිකං පසයිවා ඉතො ගණනෙනො පාරාජිකො භවිස්සාමිති සහ පිඨකෙන සංකාමෙවා අගගහෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (56)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සංඝස්ස භිසිං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (57)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු විවරංසෙ විවරං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (58)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු විහාරෙ විවරං අවහරිවා ඉතො නික්කමනො පාරාජිකො භවිස්සාමිති විහාර න නික්කමි. භික්ඛු භගවතො එතමජං ආරොචෙසුං -පෙ- “නික්කමෙය්‍ය වා සො භික්කවෙ මොඝපුරිසො න වා නික්කමෙය්‍ය ආපනති පාරාජිකස්සා”ති. (59)

31. තෙන බො පන සමයෙන දෙව භික්ඛු සංභායකා ගොන්ති. එකො භික්ඛු ගාමං පිත්තං පාවිසි. දුතියො භික්ඛු සංඝස්ස බාදනීයෙ භාජිය-මානෙ සංභායකස්ස භාගං ගහෙවා නස්ස විස්සංසනො පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතිවා නං වොදෙසි: ‘අස්සමණෝ’සි චා’න්ති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි, භගවතො එතමජං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතොනා චං භික්ඛු”ති “විස්සංසගාහි අහං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු විස්සංසගාහෙ”ති. (60)

32. තෙන බො සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු විවරකමමං කරොන්ති. සංඝස්ස බාදනීයෙ භාජියමානෙ සම්බෙසං පටිවිංසා ආහරිවා උපනික්ඛිත්තා ගොන්ති. අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුතො පටිවිංසං අත්තනො චෙඤ්ඤාමානො පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතිවා නං වොදෙසි: ‘අස්සමණෝ’සි චා’න්ති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි, භගවතො එතමජං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතොනා චං භික්ඛු”ති සංඝස්සද්දි අහං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු සංඝස්සද්දි-ස්සා”ති. (61)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් පිරිකරක් දෑක “ඌ සොර-කම් කරන්නෙමි” යි නිමිති ගත්තේ ය. හෙතෙමේ ‘එයා’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘එයා’ යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අතෙකකා’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... අතෙකකා යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ නෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි” ය යි වදාළ සේක (51-54.)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් පිරිකරක් දෑක ‘ඌ සොරකම් කරන්නෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හෙතෙමේ ‘එයා’ යි හඟිමින් තමාගේ පිරිකරක් (සොර සිතින්) හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාන් නො වේ. දුකුළාඥාවාන් වේ” ය යි වදාළ සේක. (55)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පුටුවකා පියැල්ලක් දෑක ‘මෙයින් පැහැරගන්නෙමි පැරදුනෙමි’ වෙමි යි සිතා පුටුව සමග බැහැර කොට හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. -පෙ- “මහණ නෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි ය.” (56)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු බිස්සක් සොර සිතින් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. -පෙ- “මහණ නෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි ය” යි. (57)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සිටුරුවසෙහි ළු සිටුරක් සොර සිතින් හැරගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. -පෙ- “මහණ නෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි ය.” (58)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විහාරයෙහි සිටුරක් සොරාගෙණ ‘මෙයින් නික්මෙන්නෙමි පරිජ් ඥාවාන් අවන්නෙමි’ යි විහාරයෙන් නො නික්මින. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවන සැළ කළාහු ය. ... “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ නික්මෙන්නේ හෝ නො නික්මෙන්නේ හෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නේ වෙයි.” (59)

31. එසමයෙහි යහළු භික්ෂුහු දෙනමක් වෙත්. එක් නමක් පිඩු පිණිස ගමට පිවිසියේ ය. දෙවැන්නා සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි යහළුවා අයත් කොටස ගෙණ ඔහුට විස්වස් ඥාතියේ වැළැඳී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය දෑක “නෝ නොමහණෙක් වෙති” යි ඒ මහණහට වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණ-හට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කෙළේ ය. ... මහණ නෝ කෙබඳු සිතැතියෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම විශ්වාස ග්‍රාහී වීමි.” “මහණ විශ්වාසග්‍රාහයෙන් ඥාවාන් නො වේ.” (60)

32. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සිටුරුකම් කරත්. සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි සියල්ලන්ගේ කොටස් ගෙණවුන් වෙත තබන ලද්දහු වෙත්. එක්තරා මහණෙක් ‘අතෙක් මහණකුගේ කොටස තමාගේ ය’ යි හඟිමින් වැළැඳී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය දෑක “නෝ නොමහණෙක් වෙති” යි ඔහුට වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ, නෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තමාගේ ය යන හැඟීම් ඥාත්තෙමි වීමි.” “මහණ, තමාගේ ය යන හැඟීම් ඥාත්තහුට ඥාවාන් නොවේ.” (61)

33. තෙන බො පන සමයෙන සමිහසුලා භික්ඛු විවරකමමං කරොන්ති. සමිහසුලා බාදතියෙ භාජියමානෙ අඤ්ඤාතරුසා භික්ඛුනො පනෙතන අඤ්ඤාතරුසා භික්ඛුනො පටිච්චංසො ආහරිතො උපනික්ඛිතො හොති. පනතසාමිකො භික්ඛු අතතනො මිඤ්ඤමානො පරිභුඤ්ජි. සො ජාතිතො තං වොදෙයි: “අසුමණ්ණස්සි ච”න්ති. තස්ස භුක්ඛුච්චං අහොසි. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙයි -පෙ- “කිඤ්චිතො චං භික්ඛු”ති “සකසඤ්ඤා අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු සකසඤ්ඤාස්සා”ති. (62)

34. තෙන බො පන සමයෙන අමබ්බොරකා අමබ්බං පානෙතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤාතො පටිගහාහාපෙතො පරිභුඤ්ජංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අසුමණ්ණස්ස භුමෙහ”ති. තෙසං භුක්ඛුච්චං අහොසි. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසු -පෙ- “කිඤ්චිතො භුමෙහ භික්ඛවො?”ති “පංසුකුලසඤ්ඤාතො මයං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාස්සා”ති. (63)

35. තෙන බො පන සමයෙන ජලවොරකා -පෙ- ලුබ්භවොරකා -පෙ- පනසවොරකා -පෙ- නාලපකකවොරකා -පෙ- උච්ඡ්වොරකා -පෙ- නිමබ්බරුසකවොරකා නිමබ්බරුසකෙ ඔච්චිතිතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤාතො පටිගහාහාපෙතො පරිභුඤ්ජංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අසුමණ්ණස්ස භුමෙහ”ති. තෙසං භුක්ඛුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාස්සා”ති. (64-69)

36. තෙන බො පන සමයෙන අමබ්බොරකා අමබ්බං පානෙතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පසාන්ති”ති ථෙය්‍යවිතො පරිභුඤ්ජංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අසුමණ්ණස්ස භුමෙහ”ති. තෙසං භුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතති භුමෙහ භික්ඛවෙ අපතො පාරුජක”න්ති. (70)

37. තෙන බො පන සමයෙන ජලවොරකා -පෙ- ලුබ්භවොරකා -පෙ- පනසවොරකා -පෙ- නාලපකකවොරකා -පෙ- උච්ඡ්වොරකා -පෙ- නිමබ්බරුසකවොරකා නිමබ්බරුසකෙ ඔච්චිතිතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පසාන්ති”ති ථෙය්‍යවිතො පරිභුඤ්ජංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අසුමණ්ණස්ස භුමෙහ”ති. තෙසං භුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතති භුමෙහ භික්ඛවෙ අපතො පාරුජක”න්ති. (71-76)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමිහසුලා අමබ්බං ථෙය්‍යවිතො අවගරි -පෙ- සමිහසුලා ජලවොරකා -පෙ- සමිහසුලා ලුබ්භවොරකා -පෙ- සමිහසුලා පනසවොරකා -පෙ- සමිහසුලා නාලපකකවොරකා -පෙ- සමිහසුලා උච්ඡ්වොරකා -පෙ- සමිහසුලා නිමබ්බරුසකං ථෙය්‍යවිතො අවගරි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතති භං භික්ඛු අපතො පාරුජක”න්ති. (77-83)

33. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සිටුරු ගෙන්නම් කරත්. සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි එක්තරා මහණකුගේ පාත්‍රයෙන් අන් මහණකුගේ කොටස ගෙනවුත් තබන ලද්දේ වෙයි. පාත්‍රය හිමි මහණ තෙමේ නමාගේ යයි සිතමින් වැළැඳී ය. ඒ මහණ එය දැන ඒ මහණහට ‘තෝ නොමහණෙහි’යි. වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම සමකිය ය යන හැගීම් ඇත්තෙමි වීම.” “මහණ, සමකිය ය යන හැගීම් ඇත්තහුට ඇවැත් නො වේ.” (62)

34. එසමයෙහි අඹ සොරු අඹ නෙලා පොදියක් බැඳ ගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඒ සොරුන් ලුහු බැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදිය බිම හෙළා පැන ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංඝකුල සංඥ ඇත්තාහු පිළිගත්වා ගෙන වැළඳහ. “තෙපි නොමහණන්”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුත් විය. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වෙපවත් සැළ කළහ. මහණෙහි, තෙපි කෙබඳු සිත් ඇත්තෝ වූහු ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අපි පාංඝකුලසංඥ ඇත්තමුන්”යි “මහණෙහි, පාංඝකුලසංඥ ඇත්තහුට ඇවැත් නොවේ.” (63)

35. එසමයෙහි දඹසොරු ... දෙල්සොරු ... කොස්සොරු ... නල්පල සොරු ... උක්සොරු ... නිඹිරිසොරු නිඹිරිපල නෙලා පොදියක් බැඳගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඒ සොරුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදිය බිම හෙළා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංඝකුලසංඥ ඇති ව පිළිගත්වා ගෙන වැළඳහ. “තෙපි නොමහණන්”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කළාහු ය, ඔවුනට කුකුත් විය. ... “මහණෙහි, පාංඝකුලසංඥ ඇත්තහුට ඇවැත් නො වේ.” (64-69)

36. එසමයෙහි අඹසොරු අඹ නෙලා පොදියක් බැඳගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඔවුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදිය බිම හෙළා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු සොර සිත් ඇත්තාහු ‘තො බෝ කලෙකින් හිමියෝ දක්තාහ’යි වැළඳහ. හිමියෝ “තෙපි නොමහණන්”යි ඔවුනට වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුත් විය. ... “මහණෙහි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්තහු ය.” (70)

37. එසමයෙහි දඹසොරු ... දෙල්සොරු ... කොස්සොරු ... නල්පල සොරු ... උක්සොරු ... නිඹිරිසොරු නිඹිරිපල නෙලා පොදි බැඳ ගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඔවුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදි බිම හෙළා පැන ගියාහු ය. භික්ෂුහු සොර සිත් ඇත්තෝ ‘තො බෝ කලෙකින් හිමියෝ දක්තාහ’යි වැළඳහ. “තෙපි නොමහණන්”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුත් විය. ... “මහණෙහි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්තහු ය.” (71-76)

38. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොර සිත් ඇත්තේ සහසතු අඹ සොරකම් කෙළේ ය. ... සහසතු දඹ ... සහසතු දෙල් ... සහසතු කොස් ... සහසතු නල්පල ... සහසතු උක් ... සහසතු නිඹිරි සොර සිත් ඇත්තේ පැහැර ගත්තේය. ඔහුට කුකුත් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය”. (77-83)

39. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පුප්ඵාරාමං ගනන්වා ඔව්හං පුප්ඵං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (84)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පුප්ඵාරාමං ගනන්වා පුප්ඵාති ඔව්හිත්වා පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති (85)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡන්තො අඤ්ඤානරො භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො භුග්ගං උපට්ඨාකකුලං වුතෙනා වජේඡම්”ති. සො ගනන්වා එකං සාටකං ආහරාපෙත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජාතිත්වා නං වොදෙයි: ‘අස්සමණෝ‘සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘වුතෙනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (86)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡති. අඤ්ඤානරො භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො මග්ගං උපට්ඨාකකුලං වුතෙනා වජේඡම්”ති. සො ගනන්වා සුගසාටකං ආහරාපෙත්වා එකං අත්තනා පරිභුඤ්ජි. එකං තස්ස භික්ඛුතො අදාසි. සො ජාතිත්වා නං වොදෙයි: “අස්සමණෝ‘සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘වුතෙනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (87)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡන්තො අඤ්ඤානරො භික්ඛුං එතදවොච: “ආවුසො භුග්ගං උපට්ඨාකකුලං වුතෙනා වජේඡම්”ති. සො ‘සි එවමාහ: “වුතෙනා වජේඡම්”ති. සො ගනන්වා ආලුහකං සප්පිං, භූලං ගුලිං, දෙණං තණ්හුලං, ආහරාපෙත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජාතිත්වා නං වොදෙයි: “අස්සමණෝ‘සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘වුතෙනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. ‘න ච වුතෙනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (88)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො මහග්ගං මණිං ආදාය අඤ්ඤානරෙන භික්ඛුතා සද්ධිං අද්ධානමග්ගපටිපනොනා හොති. අථ බො සො පුරිසො සුඛිකට්ඨානං පසස්සිත්වා තස්ස භික්ඛුතො අජානනාස්ස ඵමිකාය මණිං පක්ඛිපිත්වා සුඛිකට්ඨානං අතික්ඛමිත්වා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිදොනො තං භික්ඛු?”ති. “තාහං භගවා ජානාමි”ති. අනාපතති භික්ඛු අජානනාස්සාති. (89)

39. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල් උයනකට පැමිණ මුසුපසක් අඟනා තෙලා තුඩු මල් සොර සිහින්හැර ගන්නේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි ය.” (84)

40. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල් උයනකට පැමිණ සොරසින් ඇතිසේ මුසු පසක් අඟනා මල් තෙලා ගෙන ගියේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි ය.” (85)

41. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමකට යන්නේ එක්තරා මහණකුට. “ආවාත්තී, තොපගේ උපසංචායක කුලයට (ගොස් ඉල්ලා ගැනීමට) ‘තොප විසින් කියනු ලැබුයෙමි’යි තොප වචනයෙන් කියමි”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් එක් සඵලක් ගෙන්වා ගෙන තෙමේ පරිභොග කෙළේ ය. හේ දැන ගෙන ඒ මහණහට “තෝ අශ්‍රමණ වෙහි”යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. -පෙ- මහණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. “මහණෙනි, ‘(පණ්ඩුබයක්) කියනු ලැබුවෙමි යි (ඔවුන්ට) කියමි’යි නො කිය යුතු ය. යමෙක් කියා තම දුකුලාආවාත් වේ.” (86)

42. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමකට යෙයි. අන් මහණෙක් ඒ මහණහට ආවාත්තී, “මගේ උපසංචායක කුලයට මා විසින් කියන ලද්දෙහියයි මගේ වචනයෙන් කියව”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් සඵලක් ගෙන්වා ගෙන එකක් තමා පරිභොග කෙළේය. එකක් ඒ මහණහට දින. හෙ තෙමේ එය දැනගෙන ඔහුට ‘තෝ අශ්‍රමණ වෙහි’යි වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. “මහණෙනි, ‘මා විසින් කියන ලද්දෙහි මගේ වචනයෙන් කියව’යි නො කිය යුතු ය. යමෙක් කියා තම දුකුලා ආවාත් වේ.” (87)

43. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමකට යන්නේ එක්තරා මහණකුට “ආවාත්තී, තොපගේ උපසංචායක කුලයට නා විසින් කියන ලද යෙමි”යි තාගේ වචනයෙන් කියමි”යි කී ය. හෙතෙමේ ද “මා විසින් කියන ලද්දෙහි යයි මාගේ වචනයෙන් කියව”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් නැලියක් ගිහෙල් ද, තුලාවක් උක්සකුරු ද, තිඹක් සහල් ද, ගෙන්වා ගෙන තෙමේ පරිභොග කෙළේ ය. හෙතෙමේ එය දැනගෙන ඒ මහණහට ‘තෝ තො මහණෙක් වෙහි’යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. මහණ ‘නා විසින් කියන ලද්දෙමි’ තාගේ වචනයෙන් කියමි”යි. නො කිය යුතු යි. ‘මා විසින් කියන ලද්දෙහි මාගේ වචනයෙන් කියව’යි නො කිය යුතු යි. යමෙක් කියා තම දුකුලාආවාත් වේ” යැ යි වදාළ සේක. (88)

44. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් මාහැනි මැණිකක් රැගෙන එක්තරා මහණකු හා අදන් මගට පිළිපන්නේ වෙයි. එකල්හි ඒ පුරුෂයා ශුලකසංචායක (සුංකම් අයකරණ නැතක්) දැක නො දන්නා වූ ඒ මහණහුගේ පසුම්බියෙහි මැණික බහා සුංකම් අයකරණ නැත ඉක්මවා නැවත හැර ගත්තේය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැති වෙහි ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එය නො දනිමි”යි හේ කී ය. “මහණ තො දන්නනුට ආවාත් නො වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (89)

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො මගග්ගං මණිං ආද්‍යං අඤ්ඤානරෙන භික්ඛුනා සද්ධිං අද්ධානමග්ගපටිපනොනා හොති. අථ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං පසසිත්වා ගිලානාලයං කරිත්වා අත්තනො හණ්ඩකං තස්ස භික්ඛුනො අද්දසි. අථ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං අතික්කමිත්වා නං භික්ඛුං එතදවොච: “ආහර මෙ හනෙන හණ්ඩකං. නාහං අකලලකො”ති. කිසසු පන තිං ආචුසො එවරුපං අකාසීති. අථ බො සො පුරිසො තස්ස භික්ඛුනො එතච්ඡං ආරොවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අජානනාසා”ති. (90)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සතේථන සද්ධිං අද්ධාන-මග්ගපටිපනොනා හොති. අඤ්ඤානරො පුරිසො නං භික්ඛුං ආමිසෙන උපලා-පෙත්වා සුඛකට්ඨානං පසසිත්වා මගග්ගං මණිං තස්ස භික්ඛුනො අද්දසි. ඉමං හනෙන මණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙහිති. අථ බො සො භික්ඛු නං මණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”නති. (91)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පාසෙ බද්ධං¹ සුකරං කාරුඤ්ඤාන මුඤ්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතොනා තිං භික්ඛු”ති “කාරුඤ්ඤාධිපායො අහං හගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු කාරුඤ්ඤාධිපායස්සා”ති. (92)

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පාසෙ බද්ධං සුකරං “පුරෙ සාමිකා පස්සනති”ති ථෙය්‍යවිතොනා මුඤ්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”නති. (93)

49. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පාසෙ බද්ධං මිගං කාරුඤ්ඤාන මුඤ්චි -පෙ- පාසෙ බද්ධං මිගං ‘පුරෙ සාමිකා පස්සනති’ති ථෙය්‍යවිතොනා මුඤ්චි -පෙ- කුමිනෙ බද්ධෙ මචේඡ කාරුඤ්ඤාන මුඤ්චි. -පෙ- කුමිනෙ බද්ධෙ මචේඡ ‘පුරෙ සාමිකා පස්සනති’ති. ථෙය්‍යවිතොනා මුඤ්චි, තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”නති. (94-97)

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු යානෙ හණ්ඩං පසසිත්වා “ඉතො ගණ්හනොනා පාරාජිකො හවිස්සාමි”ති අතික්කමිත්වා පචට්ඨෙත්වා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”නති. (98)

51. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිතනං ලංසපෙසිං “සාමිකානං දස්සාමි”ති අග්ගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අසංගමණො’සි ඞ”නති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අථෙය්‍යවිතනස්සා”ති. (99)

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිතනං ලංසපෙසිං “පුරෙ සාමිකා පස්සනති”ති ථෙය්‍යවිතොනා අග්ගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අසංගමණො’සි ඞ”නති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”නති. (100)

45. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් මාහැගි මෑණිකක් රැගෙන එක්-
තරා මහණකු සමග අදන් වගට පිළිපත්තේ වෙයි. එකල්හි ඒ පුරුෂයා
ශුලකස්ථානයක් දැක ගිලන් අයුරු දක්වා ආවතිය බඩු පොදිය ඒ මහණහට
දින. ඉන් පසු ඒ පුරුෂයා ශුලකස්ථානය ඉක්මවා ඒ මහණහට “වහන්ස,
මගේ බඩුපොදිය දෙනු මැනව. මම ගිලනෙක් නො වෙමි”යි මෙය කී ය.
“ඇවත, තෝ කුමක් හෙයින් මෙබන්දක් කෙළෙහි ද?” ඒ මහණ
පිළිවිසි ය. එකල ඒ පුරුෂයා ඒ මහණහට තෙල කැරුණ දැන් වී ය. ඒ
මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ නොදන්නහුට ඇවැත් නොවේ.” යැයි
වදළ සේක. (90)

46. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගාල් නවලමක් සමග අදන්වගට
පිළිපත්තේ වෙයි. එක් පුරුෂයෙක් ඒ මහණහු ආමිෂයෙන් පොළොඹවා
ශුලකස්ථානය දැක “වහන්ස, මේ මෑණික ශුලකස්ථානය ඉක්මවා ගෙන
යනු මැනවැ”යි මාහැගි මෑණිකක් ඒ මහණහට දිනි. වැලි ඒ මහණ තෙමේ
ඒ මෑණික ශුලකස්ථානය ඉක්මවා ගෙන ගියේ ය. ඒ මහණහට කුකුස්
විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
වදළ සේක (91)

47. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපුඬුවෙක බැඳුනු උරකු කුළුණු
සිත් ඇතිගේ මුදු ලී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ කෙබඳු
සිතැති වීහි ද?”යි අසා වදළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම කුළුණු
සිත් ඇත්තෙමි වීම”යි හේ කී ය. “කුළුණු සිත් ඇත්තහුට ඇවැත් නො
වේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. (92)

48. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපන බැඳි උරකු හිමයෝ
දක්නාහැයි පෙරමසොර සිත් ඇතිගේ මුදු ලී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
“මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි වදළ සේක. (93)

49. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපුඬුවෙක බැඳි මුවකු කුළුණු
සිත් ඇතිගේ මුදු ලී ය. ... මලපන බැඳි මුවකු ‘නො බෝ කලෙකින් හිමයෝ
දක්නාහැයි සොරසිත් ඇතිව මුදු ලී ය. ... කෙමනෙහි හසු වූ මසුන් කුළුණු
සිත් ඇතිගේ මුදුලී ය. ... කෙමනෙහි හසු වූ මසුන් ‘නො බෝකලෙකින්
හිමයෝ දක්නාහැයි සොර සිත් ඇතිව මුදු ලී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය.
“මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළ සේක. (94-97)

50. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් යානයක භාණ්ඩය දැක ‘මෙයින්
ගන්නෙමි තම් පරිජ් අවදින්නෙමි’යි ඉවත් කොට පෙරළා ගත්තේ ය. ඒ
මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි
වදළ සේක. (98)

51. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් උස්සකු විසින් නඟාගත්
මස් වැදූල්ලක් ‘හිමයනට දෙන්නෙමැ’යි ගත්තේ ය. හිමයෝ “තෝ අශ්‍රමණ වෙති”යි ඒ මහණහට මොදනා කළාහු ය.” ඔහුට කුකුස් විය. ...
“මහණ සොර සිත් තැන්තහුට ඇවැත් නො වේ” යැයි වදළ සේක. (99.)

52. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් උස්සකු විසින් නඟාගත්
මස් වැදූල්ලක් ‘නො බෝකලෙකින් හිමයෝ දක්නාහැයි සොරසිත් ඇති ව
ගත්තේ ය. ‘තෝ අශ්‍රමණ වෙති’යි හිමයෝ ඒ මහණහට මොදනා කළාහු ය.
ඔහුට කුකුස් විය. ... ‘මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ’ යි
වදළ සේක. (100)

53. තෙන බො පන සමයෙන මුහුසුං උඵමපං බක්ඛිතො අවිරට්ඨනියා නදියා ඔසාදෙනති.¹ “බක්ඛිතෙ ජිනො කට්ඨානි විප්පතිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤානො උත්තාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං “අසුමණොසි භුමොති” තෙසං කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛවෙ පංසුකුල-සඤ්ඤාසුං”ති. (101)

54. තෙන බො පන සමයෙන මුහුසුං උඵමපං බක්ඛිතො අවිරට්ඨනියා නදියා ඔසාදෙනති. බක්ඛිතෙ ජිනො කට්ඨානි විප්පතිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පසුන්ති”ති ථෙය්‍යවිච්ඡා උත්තාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අසුමණොසි භුමොති”ති තෙසං කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භුමොති භික්ඛවෙ අපනානා පාරාජික”නති. (102)

55. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො ගොපාලකො රුකො සාටකං ආලග්ගෙතො උච්චාරං අගමාසි. අඤ්ඤානරො භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤා අගගෙසි. අථ බො සො ගොපාලකො නං භික්ඛු වොදෙසි: “අසුමණොසි භුමොති”නති. තසු කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤාසුං”ති. (103)

56. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛුතො නදිං තරන්තසු රජකානං හත්තො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොති. සො භික්ඛු සාමිකානං දස්සාමිති අගගෙසි. සාමිකා නං භික්ඛු වොදෙසුං: “අසුමණොසි භුමොති”නති. තසු කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු අථෙය්‍යවිච්ඡාසුං”ති. (104)

57. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛුතො නදිං තරන්තසු රජකානං හත්තො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොති. සො භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පසුන්ති”ති ථෙය්‍යවිච්ඡා අගගෙසි. සාමිකා නං භික්ඛු වොදෙසුං: “අසුමණොසි භුමොති”නති. තසු කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භුමොති භික්ඛවෙ අපනානා පාරාජික”නති. (105)

58. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සංවිද්ධිනිං පස්සිතො ථොකං ථොකං³ පරිභුඤ්ඤා. තසු කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකසු, අපතති දුක්ඛපසා”ති. (106)

59. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු සංවිද්ධිනිං අගමංසු: “හණ්ඩං අවහරිස්සමා”ති. එකො හණ්ඩං අවහරි. තෙ එවමාහංසු: “න මයං පාරාජිකා. යො අවහරො සො පාරාජිකො”ති. හගච්ඡො එතමිත්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනාපතති භුමොති භික්ඛවෙ අපනානා පාරාජික”නති. (107)

60. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු සංවිද්ධිනිං හණ්ඩං අවහරිතො භාජෙසුං. තෙහි භාජයමානෙ එකමෙකසු පටිට්ඨො න පඤ්චමාසකො පුරි. තෙ එවමාහංසු. “න මයං පාරාජිකා”ති. හගච්ඡො එතමිත්ථං ආරොවෙසුං. -පෙ- “අනාපතති භුමොති භික්ඛවෙ අපනානා පාරාජික”නති. (108)

1. ඔසාදෙනති, මජ්ඣං සො. 2. අසුමණොසි, මජ්ඣං සො. 3. ථොකපථොකං. මජ්ඣං.

53. එසමයෙහි මිනිස්සු පසුරක් බැඳ අවිරමනී නදියෙහි ඔවාපියති. බැමි සිදි ගිය කල්හි ලී දඩු විසිර ගියේ ය. භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ ගොඩ ගත්හ. හිමියෝ ඒ භික්ෂුන්ට “තෙපි අශ්‍රමණයව්හ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “භෙණෙනි, පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (101)

54. එසමයෙහි මිනිස්සු පසුරක් බැඳ අවිරමනී නදියෙහි ඔවාපියති. බැමිම සිදි ගිය කල්හි ලී දඩු විසිර ගියේ ය. භික්ෂුහු ‘නොබෝකලකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි සොර සිත් ඇත්තාහු ඒ ගොඩ දමූහ. හිමියෝ “තෙපි නො භෙණහ”යි ඔවුන්ට වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “භෙණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි වදාළ සේක. (102)

55. එසමයෙහි එක්තරා ගොපල්ලෙක් ගසක සඵව ඵල්වා මල පහ කිරීම පිණිස ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ එය ගත්තේ ය. ඉන් පසු ඒ ගොපලු තෙමේ ඒ මහණහට “තෝ අශ්‍රමණ වෙති”යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (103)

56. එසමයෙහි නදියක් තරණය කරණ මහණකුගේ පාදයෙහි රජක-
යන්ගේ අතින් මිදුනු සඵවෙක් ලැගුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ‘හිමියන්ට දෙමැ’යි එය ගත්තේ ය. හිමියෝ “තෝ අශ්‍රමණයෙහි”යි ඒ මහණහට වොදනා කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ සොර සිත් තැත්තනුට ඇවැත් නො වේ”යැ යි වදාළ සේක. (104.)

57. එසමයෙහි නදියක් තරණය කරණ මහණකුගේ පාදයෙහි රජක-
යන්ගේ අතින් මිදුනු සඵවෙක් ලැගුනේ වෙයි. ඒ මහණ ‘නොබෝකලකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි සොරසිත් ඇතිවේ එය ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට තෝ අශ්‍රමණ වෙති”යි වොදනා කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙති”යැයි වදාළ සේක. (105)

58. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිනෙල් කළයක් දෑක වික වික වැළදී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුළා-
ඇවැත් වේ”යැ යි වදාළ සේක. (106.)

59. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ‘බඩු සොරකම් කරන්නවු’යි සංවිධාන කොට ගෙණ ගියාහු ය. එක් නැන් බඩුව සොරකම් කෙළේ ය. සෙස්සෝ “අපි පරිජ් ආවැත් නො අවදමහ. යමෙක් එය සොර ගත්තේ ද හෙතෙමේ ම පරිජ් ආවැත් අවත්තේ වේ”යැ යි මෙසේ කීහු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි වදාළ සේක. (107.)

60. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සංවිධාන කොට බඩු සොර ගෙණ බෙදුවාහු ය. ඔවුන් විසින් බඩු බෙදනු ලබන කල්හි එක් එක් මහණක්හුගේ කොටස (අගයෙන්) වසුපසක් නො පිරුණි. ඔහු “අපි පාරදුතමෝ නොවන්නවු”යි කීහු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැළ කළාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (108.)

61. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවභියං දුබ්භිකෙහි ආපණ්ණිකස්ස නඤ්ඤාලමුට්ඨිං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොතා පාරාජික”නති. (109)

62. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවභියං දුබ්භිකෙහි ආපණ්ණිකස්ස මුග්ගමුට්ඨිං -පෙ- මාසමුට්ඨිං -පෙ- තිලමුට්ඨිං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොතා පාරාජිකනති. (110-112)

63. තෙන බො පන සමයෙන සාවභියා අකච්චෙන චොරකා ගාමිං ගන්තවා මංසං බාදිතා සෙසකං පටිසාමෙතා අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤානො පටිග්ගාභාපෙතා¹ පරිභුඤ්ජංසු. චොරකා තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අස්සමණ්ණස්ස භුමො”ති. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛිවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාස්සා”ති. (113)

64. තෙන බො පන සමයෙන සාවභියා අකච්චෙන චොරකා සුකරං ගන්තවා මංසං බාදිතා සෙසකං පටිසාමෙතා අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤානො පටිග්ගාභාපෙතා පරිභුඤ්ජංසු. චොරකා තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අස්සමණ්ණස්ස භුමො”ති. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛිවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාස්සා”ති. (114)

65. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙහිවතං ගන්තවා දුතං² තිණං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොතා පාරාජික”නති. (115)

66. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙහිවතං ගන්තවා තිණං ලාගිතා³ පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනොතා පාරාජික”නති. (116)

67. තෙන බො පන සමයෙන ආගාමානුකා භික්ඛු සමිසස්ස අමබං භාජා-පෙතා පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අස්සමණ්ණස්ස භුමො”ති. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි. භගවතො ඵනමිත්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “නිඤ්චිතතා භුමො භික්ඛිවෙ?”ති “පරිභොගත්ථා. ⁴මයං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛිවෙ පරිභොගත්ථායා”ති. (117)

68. තෙන බො පන සමයෙන ආගාමානුකා භික්ඛු සමිසස්ස ජලේං -පෙ- සමිසස්ස ලලුජං -පෙ- සමිසස්ස පනං -පෙ- සමිසස්ස නාලපකකං -පෙ- සමිසස්ස උච්ඡ්‍රං -පෙ- සමිසස්ස නිමිරුසකං භාජාපෙතා පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අස්සමණ්ණස්ස භුමො”ති. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛිවෙ පරිභොගත්ථායා”ති. (118-123)

69. තෙන බො පන සමයෙන අමබපාලකා භික්ඛුතං අමබජලං දෙනති. භික්ඛු ‘ගොපෙභුං ඉමෙ ඉස්සරා, නයිමෙ දානු’නති කුකකුච්චායනතා න පතිගණ්හනති. භගවතො ඵනමිත්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛිවෙ ගොපකස්ස දානෙ”ති. (124)

1. පරිග්ගාභාපෙතා, 2. දුතං, මජ්ඣ. 3. ලාගිතා, සි.වු. 4. පරිභොගත්ථායා, මජ්ඣ., ස්ක.

61. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැත්නුවර දුර්භික්ඛයෙක දී වෙළෙන්දකුගේ සහල් මිටක් සොරසිතැතියේ ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළ සේක. (109.)

62. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැත්නුවර දුර්භික්ඛයෙක දී වෙළෙන්දකුට අයත් මුං මිටක් ... මැ මිටක් ... තල මිටක් සොර සිතැතියේ හැර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළ සේක. (110-112.)

63. එසමයෙහි සැවැත්නුවර අක්ඛවනයෙහි සොරා ගවදෙනක මරා මස් කා සෙස්ස සහවා තබා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ පිළිගන්වා ගෙන එය වැළඳූහ. සොරා ඒ භික්ෂුන්ට “තෙපි අශ්‍රමණයව්හ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාළ සේක. (113.)

64. එසමයෙහි සැවැත්නුවර අක්ඛවනයෙහි සොරා උරාකු මරා මස් කා සෙස්ස සහවා තබා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ පිළිගන්වා ගෙන එය වැළඳූහ. සොරා මහණුන්ට “තෙපි නො මහණහ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාළ සේක. (114.)

65. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තණකෙතකට ගොස් සිඳි ලත ලද පස් මස්සක් අගනා තණ සොරසිතැතියේ හැර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළසේක. (115)

66. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තණකෙතකට ගොස් සොරසිත් ඇත්තේ පස් මස්සක් අගනා තණ කපා පැහැර ගත්තේය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළසේක. (116)

67. එසමයෙහි ආගන්තුක භික්ෂුහු සහසභු අඹ බෙදවා ගෙන වැළඳූහ. ආවාසික භික්ෂුහු ඔවුනට “තෙපි නොමහණහ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවත සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි, තෙපි කෙබඳු සිත් ඇති වුහු ද?”යි අසා වදාළසේක. “භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, අපි පරිභොග කැමැත්තමෝ වුමු”යි ඔහු කීහ. ... “මහණෙනි, පරිභොග කිරීම පිණිස ඇවැත් නො වේ.” යැයි වදාළසේක. (117)

68. එසමයෙහි ආගන්තුක භික්ෂුහු සහසභු දඹ...සහසභු දෙල්...සහසභු පතා (කොස්) ... සහසභු නල්පල ... සහසභු උක් ... සහසභු නිඛිරි බෙදවා වැළඳූහ. ආවාසික භික්ෂුහු ඔවුනට “තෙපි නොමහණහ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, පරිභොග පිණිස ඇවැත් නො වේ.”යැයි වදාළසේක. (118-123.)

69. එසමයෙහි අඹපල්ලෝ භික්ෂුන්ට අඹ පල දෙන්. භික්ෂුහු “මොහු අඹ රැක ගැත්මෙහි ඉසුරෝ වෙන්. මොහු අනුන්ට දෙන්නට ඉසුරෝ නො වෙන්”යැ”යි කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනීහි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි ආරක්ෂකයා දුන් දෑ පිළිගැත්මෙහි ඇවැත් නොවේ”යැ යි වදාළසේක. (124)

70. තෙන බො පන සමයෙන ජලිඛුපාලකං -පෙ- ලුඛුජපාලකං -පෙ- පනසිපාලකං -පෙ- නාලපක්කපාලකං -පෙ- උච්ඡුපාලකං -පෙ- නිඛු- රුසිකපාලකං භික්ඛුනං නිඛිරුසිකෙ දෙනත්. භික්ඛු “ගොපෙභුං ඉමෙ ඉසාරු, නසිමෙ දුභු”නත්. භුක්ඛුච්චායනො න පතීගණනත්. භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ ගොපකස්ස දුතෙ”ති. (125-130)

71. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාගරො භික්ඛු සඤ්ඤා දුරං නාවකාලිකං ගරිඤ්ඤා අනුතො විහාරස්ස භුක්ඛං උපස්මෙහසි. භික්ඛු නං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණෝ‘සි ඤ”නත්. නස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි. භගවතො ඵකමස්සං ආරොවෙසි -පෙ- “භික්ඛුච්චො ඤං භික්ඛු”ති. ‘නාවකාලිකො අගං භගවා’ති, ... “අනාපනති භික්ඛු නාවකාලිකෙ”ති. (131)

72. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාගරො භික්ඛු සඤ්ඤා උදකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. -පෙ- සඤ්ඤා මනනිකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. -පෙ- සඤ්ඤා පුඤ්ඤනිතං නිණං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. නස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනති ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නත්. (132-134)

73. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාගරො භික්ඛු සඤ්ඤා පුඤ්ඤනිතං නිණං ථෙය්‍යවිතො කාපෙසි. නස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛං”ති. (135)

74. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාගරො භික්ඛු සඤ්ඤා මඤ්චං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. නස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනති ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නත්. (136)

75. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාගරො භික්ඛු සඤ්ඤා පීඨං -පෙ- සඤ්ඤා භිසිං -පෙ- සඤ්ඤා බිමොගනං -පෙ- සඤ්ඤා කවාටං -පෙ- සඤ්ඤා අලොකසන්ධිං -පෙ- සඤ්ඤා ගොපානසිං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. නස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනති ඤං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නත්. (137-142)

76. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාගරස්ස උපාසකස්ස විහාර- පරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤත්. අථ බො සො උපාසකො උපකායති බියති විපාවෙති: “කථං හි නාම හදනො අඤ්ඤා පරිභොගං අඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤාසනත්”ති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං -පෙ- “න භික්ඛවෙ අඤ්ඤා පරිභොගො අඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤාබ්බො, යො පරිභුඤ්ඤාසන ආපනති දුක්ඛං”ති. (143)

77. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උපොසථග්ගමපි සනතිසජ්ජමපි ගරිඤ්ඤා භුක්ඛුච්චායනො ඡමායං නිසිදනති. ගහනාති‘පි විවරාති‘පි පංසුකිතාති හොනත්. භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නාවකාලිකං ගරිඤ්ඤා”නත්. (144)

70. එසමයෙහි දඹපල්ලෝ ... දෙල් රක්තෝ ... කොස් රක්තෝ ... තල්පල රක්තෝ, ... උක් රක්තෝ ... නිබිරි රක්තෝ භික්ෂුන්ට නිබිරි දෙත්. භික්ෂුහු 'මොහු රක්තට ඉසුරෝ වෙති. මොහු දෙත්තට ඉසුරෝ නොවෙති'යි කුකුස් කරමින් නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවත සැළකළාහු ය. ... "මහණෙනි, රක්තහුගේ දහය පිළිගැන්වෙහි ඇවැත් නො වේ" යැයි වදළසේ'ක. (125-130)

71. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සහසතු දූව නාවකාලික වසයෙන් ගෙණ ගොස් තමාගේ විහාරයේ බිත්තියට රැකුල් වසයෙන් යෙදී ය. භික්ෂුහු ඒ මහණහට වොදනා කළාහු ය: "තෝ අශ්‍රමණ වෙති" යයි. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දූන් විය. "මහණ තෝ කෙබඳු සිතාති වෙති ද?" 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තච්ඤාලී සිත් ඇත්තෙමි'. "මහණෙනි, තච්ඤාලීයෙහි ඇවැත් නො වේ." (131)

72. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සහසතු ජලය සොර සිත් ඇත්තේ හැර ගත්තේ ය. ... සහසතු මැටි සොර සිත් ඇත්තේ හැරගත්තේ ය. ... සහසතු ගොඩගසා තුබූ තණ සොර සිත් ඇත්තේ හැරගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය. (132-134)

73. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සහසතු ගොඩ ගැසූ තණකොළ සොරසිතින් දූවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුලාඥාවැත් වේ." (135)

74. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සහ සතු ආඥක් සොරසිත් ඇතියේ හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය." (136)

75. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සහසතු පුටුවක්... සහසතු බිස්සක්... සහසතු කොට්ටියක් ... සහසතු කටුළුදෙරක් ... සහසතු කටුළුවක් ... සහසතු ගොතැස්සක් සොරසිත් ඇතියේ හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය.... "මහණ, තෝ පරිජ් ඥාවැත් අවත්තෙහි ය." (137-142)

76. එසමයෙහි භික්ෂුහු එක්තරු උවසුවකුගේ විහාරපරිභොග වූ සෙන-සුගත් අත් නැතක පරිභොග කරන්. ඉන්පසු ඒ උවසු තෙමේ අවමන් කෙරෙයි, අසුණු කියයි, නුගුණ පහුරුවයි: 'කෙසේ නම් පින්වත්හු අත්නැතක පරිභොග කළයුතු දෙයක් අත්නැතක පරිභොග කෙරෙද් දැ'යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කළාහු ය. ... "මහණෙනි අත් නැතක පරිභොග කළයුතු දෙය අත් නැතක දී පරිභොග නො කළ යුතු යි. යමෙක් පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැත් වේ." (143)

77. එසමයෙහි භික්ෂුහු පොහොයගෙට ද හිඳිනාකඩ පවා හැරගෙන යන්නට කුකුස් උපදවන්නාහු බිම හිඳ ගනිත්. සිරුරු ද සිවුරු ද පස් වැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළාහු ය. ... "මහණෙනි තච්ඤාලීව ගෙණ යන්නට අනු දනිමි." (144)

78. තෙන බො පන සමයෙන චම්පායං පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා අනෙතවාසිකා¹ භික්ඛුනී පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා “අය්‍යා ඉච්ඡති තෙකටුලයාගුං පාඤ්ඤා”නති පවාපෙඤ්ඤා හරිත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා සා ජාතිත්වා තං වොදෙසි: “අය්‍යමණ්ණිසි ත්ව”නති. තස්සා කුක්කුළුවං අහොසි. අථ බො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමස්මිං ආරොවෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමස්මිං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං. “අනාපතති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, ආපතති සම්පජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්ස”ති. (145)

79. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහෙ පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා අනෙතවාසිකා භික්ඛුනී පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා “අය්‍යා ඉච්ඡති මුට්ඨගොලකං බාදිඤ්ඤා”නති පවාපෙඤ්ඤා හරිත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා සා ජාතිත්වා තං වොදෙසි: “අය්‍යමණ්ණිසි ත්ව”නති. තස්සා කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, ආපතති සම්පජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්ස”ති. (146)

80. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ආයස්මනො අජ්ජකස්ස උපට්ඨාකස්ස ගහපතීනො දේව දුරකා හොනති පුත්තො ව භාගිනෙය්‍යො ව. අථ බො සො ගහපතී ආයස්මනං අජ්ජකං එතදවොච: “ඉමං භනෙත ඔකාසං යො ඉමෙසං දව්‍යතං දුරකානං සද්ධො හොති පසන්නො තස්ස ආවිකේශ්‍යාසිති.² තෙන බො පන සමයෙන තස්ස ගහපතීනො භාගිනෙය්‍යො සද්ධො හොති පසන්නො. අථ බො ආයස්මා අජ්ජකො තං ඔකාසං තස්ස දුරකස්ස ආවිකම්. සො තෙන සාපනෙය්‍යෙන කුටුම්භිඤ්ඤා සණ්ඨපෙසි, දුතඤ්ඤා පට්ඨපෙසි. අථ බො තස්ස ගහපතීනො පුත්තො ආයස්මනං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “කො භු බො භනෙත ආනඤ්ඤා පිඤ්ඤා දයපේරා පුත්තො ටා භාගිනෙය්‍යො වා”ති. “පුත්තො බො ආවුසො පිඤ්ඤා දයපේරා”ති. අයං “අය්‍යො අජ්ජකො අමොකං සාපනෙය්‍යං අමොකං වෙජ්ජතකස්ස ආවිකම්”ති. “අය්‍යමණ්ණො ආවුසො ආයස්මා අජ්ජකො”ති. අථ බො අජ්ජකො අයස්මනං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “දෙහි මෙ ආවුසො ආනඤ්ඤා විනිවර්ජය”නති. තෙන බො පන සමයෙන අයස්මා උපාලී ආයස්මනො අජ්ජකස්ස පකෙට්ඨා හොති. අථ බො ආයස්මා උපාලී ආයස්මනං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “යො භු බො ආවුසො ආනඤ්ඤා සාමකෙන ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්තනාමස්ස ආවිකම්’ති³ වුත්තො තස්ස ආවිකති” කිං සො ආපජ්ජති”ති. “න භනෙත කිඤ්ඤා ආපජ්ජති, අත්තමස්ස දුක්ඛට්ඨතමසී”ති. “අයං ආවුසො ආයස්මා අජ්ජකො සාමකෙන ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්තනාමස්ස ආවිකම්’ති වුත්තො තස්ස ආවිකති.⁴ අනාපතති ආවුසො ආයස්මනො අජ්ජකස්ස”ති. (147)

1. අනෙතවාසිනී. මජ්ඣ. 2. ආවිකේශ්‍යාසී. සොකාලමොසිති ස්‍ය. 3. ආවිකම්භිති ස්‍ය. 4. ආවිකම්, සිමු.

78. එසමයෙහි වමසාවෙහි පුලලනඤ්ඤා නම් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් පුලලනඤ්ඤා මෙහෙණගේ පසදකුලයට ගොස් “ආයතීනොමෝ නිකුච කාද¹ පානස කරන්තට කාමති” යයි පිසවා ගෙන්වා ගෙණ නොමෝ පානස කළා ය. ඔ ඔ නොමෝ එය දූත ගෙණ ඇයට “නී මෙහෙණක් නො වෙති”යි වොදනා කළා ය. ඇයට කුකුස් විය. ඉන්පසු ඒ මෙහෙණ මෙහෙණන්ට මෙය සැළ කළා ය. මෙහෙණහු වහණුන්ට මෙය සැළ කළාහු ය. වහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපුවන සැළ කළාහු ය. “වහණෙනි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දූත දූත මූසවා කීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.” (145)

79. එසමයෙහි රජගහ නුවර පුලලනඤ්ඤා නම් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් පුලලනඤ්ඤා මෙහෙණගේ පසද කුලයට පැමිණ “ආයතීනොමෝ අභිරස කාටුම් වළදන්තට කාමති” යයි අභිරස කාටුම් පිසවා ගෙන්වා ගෙණ නොමෝ වළදවා ය. ඔ මේ කරුණ දූත ගෙණ තෙල මෙහෙණට ‘නෝ නොමෙහෙණක් වෙති’යි වොදනා කළා ය. ඒ මෙහෙණට කුකුස් විය. “මහණෙනි” පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දූත දූත මූසවා කීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.” (146)

80. එසමයෙහි විසල් පුරයෙහි ආයුෂමත් අජ්ජුක මහණහුගේ උපසංඝා-යක ගෘහපතිහුගේ පුත්‍රයා ද බැතා දූ සි දරුවෝ දෙදෙනෙක් වෙති. ඉක්බිති ඒ ගෘහාචී තෙමේ ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙරුන්ට මෙය කිය: “වහන්ස, මේ දරුවන් දෙදෙනා අතුරෙන් යමෙක් සැදුහැනි වේ ද, සත්තෙහි පාහැදුනෙක් වේ ද, ඔහුට මේ සංඝානය (ධනය) කියනු මැනවැ”යි. එසමයෙහි ඒ ගෘහාචී-යාගේ බැතා සැදුහැ ඇත්තෙක් ද පාහැදුනෙක් ද වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙමේ ඒ සංඝානය ඒ දරුවාට කියේ ය. හෙ තෙමේ ඒ ධනයෙන් ගෙදර (ගිහි ජීවිතය) ඇරඹී ය. දන් වැට ද නැඹී ය. ඉක්බිති ඒ ගෘහාචීයාගේ පුත් තෙමේ ආයුෂමත් ආනඤ්ඤා සංවිරයන් වහන්සේට මෙය දැන්වී ය. “වහන්ස, ආනඤ්ඤා සංවිරයෙහි, කවරෙක් පියසතු ධනයට හිමියා වෙ ද ‘පුත්‍රයා ද නැතහොත් බැතා ද?’”යි. “ඇවත පුත් තෙමේ පියසතු ධනයට හිමියා වෙයි” කී ය. “වහන්ස, මේ අජ්ජුක හිමි තෙමේ අපසතු ධනය අපගේ නෑ සුහුරුබඩු පාවරී ය. ඇවැත්නි, ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙමේ නො මහණෙකි”යි. ඉක්බිති අජ්ජුක තෙමේ ආයුෂමත් ආනඤ්ඤා සංවිරයන් වහන්සේට මෙය කී ය: “ඇවැත් ආනඤ්ඤා සංවිරයෙහි, මට විනිශ්චයක් දෙනු මැනවැ”යි. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපාලි සංවිර තෙමේ ආයුෂමත් අජ්ජුකහට පක්ෂපාතී වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සංවිර තෙමේ ආයුෂමත් ආනඤ්ඤා සංවිරයන්ට මෙය කිය: “ඇවැත් ආනඤ්ඤා සංවිරය, යමෙක් වතාහි හිමියා විසින් ‘මේ සංඝානය මෙතම් ඇත්තනුට කියව’යි කියන ලද්දේ ඔහුට කියා නම් හෙතෙමේ කිතම් ඇවතකට පැමිණේ ද?” “වහන්ස, කිසියම් ඇවතකට නො පැමිණෙයි. යටත් පිරිසෙයින් දුකුළාවක් පමණකට ද නො පැමිණේ”යි. “ඇවැත්නි, මේ ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙමේ හිමියා විසින් මේ සංඝානය මෙතම් ඇත්තනුට කියව’යි කියන ලද්දේ ඔහුට කී ය. ඇවැත්නි, ආයුෂමත් අජ්ජුක හට ඇවැත් නො වේ.” (147)

1. තල-සහල්-මුං හෝ, තල-සහල්-මැ හෝ, තල-සහල්-කොල්ලු හෝ, තල-සහල් දෙක යම්කිසි අපරත්ත ධාන්‍යයක් සමග මිශ්‍රකොට ගන්නා ලද්ද සහරෙන් කොටසක් දිය මුහු කිරියෙහි බහා පිසගත් ගිතෙල් මී සකුරු ආදිය යෙදී කැඳයි. (සමාන පාසාදිකා)

81. තෙන බො පන සමයෙන බාරාණසියං ආයසමනො පිලිඤ්චවෙජ්සං උපට්ඨාකතුලං වොරෙහි උපද්ධතං හොති. ථෙව ව දුරකා නිකා හොනති. අප බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්සං තෙ දුරකෙ ඉද්ධියා ආනෙතවා පාසාදෙ ධපෙසි. මනුස්සා තෙ දුරකෙ පසසිත්වා “අය්‍යස්සායං පිලිඤ්චවෙජ්සං ඉද්ධානුභාවො”ති ආයසමනො පිලිඤ්චවෙජ්සං අභිපපසිදිංසු. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්සං වොරෙහි නිතෙ දුරකෙ ආනෙස්සති”ති. භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ ඉද්ධිමනො¹. ඉද්ධිවිසයෙති. (146)

82. තෙන බො පන සමයෙන ථෙව භික්ඛු සභායකා හොනති පණ්ඩුකො ව කපිලො ව, එකො ගාමකෙ විහරති එකො කොසොමසියං. අප බො නස්ස භික්ඛුතො ගාමකා කොසමේං ගච්ඡන්තස්ස අනභරා මගෙහ නදිං තරන්තස්ස සුකරිකාතං හන්තො මුත්තා මෙදවට්ඨි පාදෙ ලග්ගා හොති. සො භික්ඛු “සාමිකාතං දස්සාමි”ති අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණො‘සි භව”නති. තං උතතිණ්ණං අඤ්ඤාභරා² ගොපාලිකා පසසිත්වා එතදවොච: “එහි භනෙන මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවා”ති. සො ‘පකතියාපහං අස්සමණො‘ති³ තස්සා මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවිත්වා කොසමේං ගන්තවා භික්ඛුතං එතමන්ථ ආරොචෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. ... අනාපනති භික්ඛවෙ අදිත්තාදුතෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති මෙජ්ඣධම්මසමායොගෙ පාරාජිකස්ස”ති. (149)

83. තෙන බො පන සමයෙන සාගලායං ආයසමනො දළ්ඛිකස්ස සද්ධි-විහාරිකො භික්ඛු අනභිරතියා පිළිකො ආපණ්ණිකස්ස වෙසනං අවහරිත්වා ආයසමනං දළ්ඛිකං එතදවොච: “අස්සමණො අහං භනෙන විබ්භමස්සාමි”ති. “හිං තයා ආට්ඨසො කත”නති? සො කමන්ථ ආරොචෙසි. ආහරාපෙත්වා අග්ගාපෙසි. තං අග්ගාපෙතෙන න පඤ්චමාසකො අග්ගි⁴ ... “අනාපනති ආට්ඨසො පාරාජිකස්ස”ති ධම්මකථං අකාසි. සො භික්ඛු අභිරමිති.⁵ (150)

දුතියපාරාජිකං සමත්තං.

1 ඉද්ධිමනාස්ස. ඡෙස්ස. ඉද්ධිමස්ස. ස්වා 2. උඤ්ඤා. ඡෙස්ස. 3. අස්සමණොසමිති සිමු. 4. අග්ගාදෙතනං න පඤ්චමාසකො අග්ගාපෙති. ඡෙස්ස. 5. අභිරමිති. මු.ප.ස්.

81. එසමයෙහි බරණැස්නුවර ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන්ගේ උපසංචයකකුලය සොරුන් විසින් පෙළුනලද්දේ වෙයි. දරුවන් දෙදෙන ද පාහැර ගෙන යන ලද්දහු වෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙමේ ඒ දරුවන් සෘණියෙන් ගෙනවුත් පහයෙහි තැබී ය. මිනිස්සු ඒ දරුවන් දැක මෙය පිළිඤ්චවත් ආයුෂියන්ගේ සෘණියනුවාව යයි ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන් කෙරෙහි ඉතා පාහැදිනාහු ය. භික්ෂුහු අවමත් කෙරෙහි, අයුණු කියති, හුගුණ පහුරුවන්: “කෙසේ නම් ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත්තෙමේ සොරුන් විසින් ගෙන යනලද දරුවන් ගෙන ආයේ දැ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, සෘණිමත්හුගේ සෘණි විෂයෙහි ඇවැත් නො වේ.” (148)

82. එසමයෙහි පණ්ඩුකය කපිලය යි යහළු භික්ෂුහු දෙනමක් වෙත්. එක් නමක් ගමක වෙසෙයි. එක් නමක් කොසඹැනුවර වෙසෙයි. ඉක්බිති ගමින් කොසඹැනුවරට යද්දී අතර මග නදියක් තරණය කරන්නා වූ ඒ මහණහුගේ පාදයෙහි හුරුවැද්දන්ගේ අතින් ගිලිහුනු චුරුණු තෙල් වැටිය ලැගුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ “හිමියන්ට දෙන්තෙමැ”යි එය හැර ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට “තෝ අශ්‍රමණ වෙති”යි වොදනා කළාහුය. එතරවූ ඒ මහණ දැක එක් ගෙවිලියක් මෙසේ කීවූය. “වහන්ස, එනු මැනවි. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නැ”යි. හෙතෙමේ “මම පියොවිනිදු අශ්‍රමණයෙමි”යි ඇය හා මෙවුන්දම් සේවනය කොට කොසඹැනුවරට ගොස් භික්ෂුන්ට තෙල පවත් සැල කෙළේය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළාහුය. ... “මහණෙනි, අධිකාදනිත් පරිජ් ඇවැත් නොවේ. මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් පරිජ්ඇවැත් වේ”. (149)

83. එසමයෙහි සහල්පුර ආයුෂමත් දළභිකගේ සඳ්ධිවිහාරික මහණෙක් අනභිරුතියෙන් පෙළුනේ වෙළෙන්දකුගේ හිස් වෙළුමක් සොරා ගෙන ආයුෂමත් වූ දළභික තෙරුන්ට මෙය කීය: “වහන්ස, මම අශ්‍රමණ වෙමි. උපාච්ඡි වන්නෙමි”යි “ඇවැත්නි තා විසින් කුමක් කරණ ලදද?” හෙතෙමේ එකරුණ කීය. එය ගෙන්වා අගය (මිල නියම) කරවීය. අගය කරවන කල්හි ලුප්‍රපසක් නො අගනේ විය. “ඇවැත්නි, පරිජ්ඇවැත් නො වේය”යි දැහැමි කපාවක් කෙළේය. ඒ මහණ තෙමේ සස්තනි සිත් ඇලවීය. (150)

දෙවන පරිච්ඡය නිමි.

කන්‍යපාරාජිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ඔවසාදියං විහරති මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන බො පන සමයෙන භගවා භික්ඛුනං අනෙකපරියා-
යෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං
භාසති, ආදිසං ආදිසං අසුභසමාපත්තියා වණ්ණං භාසති.

2. අථ බො භගවා භික්ඛු ආවණ්ණොසි: “ඉච්ඡාමහං භික්ඛුවෙ අභිමාසං
පතිසලලිසිතුං, නමහි කෙනචි උපසංඝකමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාන
නිභාරකෙනා”ති. “එවං හතොන”ති බො හෙ භික්ඛු භගවතො පටිසංසුඤ්ඤා¹
නායසුඤ්ඤා කොචි භගවතං උපසංඝකමිති අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපානනි-
භාරකෙන.

3. භික්ඛු “භගවා බො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය
වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිසං ආදිසං අසුභසමා-
පත්තියා වණ්ණං භාසති”ති හෙ අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයෝග-
මනුසුකතා විහරන්ති.

4. හෙ සකෙන කායෙන අට්ටියනති හරායනති ජගුච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි
නාම ඉති වා පුරිසො වා දහරෙ යුවා මණ්ඩකඡාතිකො සිසං නහානො
අභිකුණ්ණපෙන වා කුකකුරකුණ්ණපෙන වා මනුසංකුණ්ණපෙන වා කණ්ණෙ
ආසතොතන අට්ටියෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජගුච්ඡෙය්‍ය. එවමෙව හෙ භික්ඛු සකෙන
කායෙන අට්ටියනතා හරායනතා ජගුච්ඡන්තා අතනනාපි අතනානං ජිවිතා
වොරොපෙනති, අඤ්ඤාමඤ්ඤාමපි ජිවිතා වොරොපෙනති. මහලණ්ඩකමපි
සමණකුතනකං උපසංඝකමිතො එවං වදෙනති:—“සාධු හො ආට්ඨසො ජිවිතා
වොරොපෙති, ඉදං හෙ පතතච්චරං හවිසන්ති”ති.

5. අථ බො මහලණ්ඩකො සමණකුතනකො පතතච්චරෙහි හටො
සම්බහුලෙ භික්ඛු ජිවිතා වොරොපෙතො ලොභිතකං අසිං ආදාය යෙන
මහාමුද්ද නදී, තෙනුපසංඝකමි. අථ බො මහලණ්ඩකස්ස සමණකුතනකස්ස
ලොභිතකං අසිං² ධොවනනස්ස අහුදෙව කුකකුච්චං අහු විපට්ඨිසාරො:
“අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා. දුලලංචං වත මෙ, න වත මෙ සුලලංචං.
බහුං වත මයා අපුඤ්ඤං පසුභං යොගං භික්ඛු සීලවතො කල්‍යාණධම්මෙව
ජිවිතා වොරොපෙසි”න්ති.

6. අථ බො අඤ්ඤානු ධාරකාසිකා දෙවනා අභිජ්ජමානෙ උදකෙ
ආගන්තො මහලණ්ඩකං සමණකුතනකං එතදවොච: “සාධු සාධු සප්පරිස,
ලාභා හෙ සප්පරිස, සුලලංචං හෙ සප්පරිස, බහුං තස්ස සප්පරිස, පුඤ්ඤං
පසුභං, යං ඤං අතිණ්ණං තාරෙසි”ති.

2. 3.

තෘතීය පාරාජිකය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල්පුර වහවෙනෙහි කුටාගාරසාලාවෙහි වෙසෙන සේක. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තන් අයුරින් භික්ෂූන්ට අසුභය පිළිබඳ කථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර වදාරණ සේක. අසුභභාවතාවෙහි ගුණ නියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභසමාපන්නියෙහි අනුසස් වදාරණ සේක.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “වහණෙනි, මම අබමසක් හුදකලාව වසන්තට කැමැත්තෙමි. පිණ්ඩපානය ගෙනෙන එක් වහණකු හැර නිසිවකු විසින් නොඵලඹිය යුත්තෙමි වෙමි”යි. “වහන්ස, එසේ ය”යි. ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී මෙහි පිණ්ඩපානය ගෙනෙන එක් වහණකු හැර නිසිවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත නො ඵලඹෙයි.

3. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තන් අයුරින් අසුභකථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර නියන සේක. අසුභභාවතාවෙහි ගුණ නියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභසමාපන්නියෙහි අනුසස් වදාරණ සේක”යි ඒ භික්ෂූහු නොයෙක් අයුරින් මුසු වූ අසුභභාවතාවෙහි යෙදුනාහු වෙසෙත්.

4. යම්සේ සැරසීම පියවි කොට ඇති හිස නැවැටූ තරුණවූ යොවුනෙහි සිටියා වූ සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෙලෙහි ලැගුණු සම්බුණ්පයකින් හෝ බලකුණකින් හෝ මිනිස් කුණකින් හෝ පෙළෙන්තෝ ද, ලජ්ජාවන්තෝ ද, පිළිකුල් කරන්නෝ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ භික්ෂූහු සියකසින් පෙළෙන්තාහු ලජ්ජන වන්නාහු, පිළිකුල් කරන්නාහු භූමි හමින් ම ජීවිතයෙන් තොරකර ගනිත්. ඔවුනොවුන් ද ජීවිතයෙන් තොරකර ගනිත්. වහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයා වෙත ද ඵලඹ මෙසේ කියත්: “ඇවත, අප ජීවිතයෙන් තොර කරණු මැනව. මේ පා සිවුරු තට වන්නේය”යි.

5. ඉක්බිති වහණ වෙස් ගත් මිගලණ්ඩක නෙමේ පා සිවුරුවලින් පෝෂිත වූයේ බොහෝ භික්ෂූන් දිවියෙන් තොරකොට ලේ වැකුණු කඩුව ගෙන වහනුමුදු නදිය වෙත පැමිණියේ ය. ඉක්බිති ලේ වැකුණු කඩුව දෝනා වහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයාට කුකුස් වූයේ ම ය. විපිළිසරවූයේ ම ය. “එකාන්තයෙන් මට ආලාභයහ. එකාන්තයෙන් මට ලාභයෝ නො වෙති. මා ලත් මිනිසන් බවද නපුරු ය. මනාසේ ලද්දක් ද නො වෙයි. යම් බඳු වූ මම සිල්වන් වූ කලණදම් ඇති භික්ෂූන් දිවියෙන් තොර කෙළෙමි ද, ඒ මා විසින් එකාන්තයෙන් බොහෝ අකුසල් රැස්කරණ ලද්දේය”යි.

6. ඉක්බිති එක්තරා මාරපාක්ෂික දෙවියෙක් නොබිඳෙන දියෙහි (සෘණියෙන්) අවුත් වහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයාට මෙය කීහ: “සත්පුරුෂය, ඉතා මැනවි. සත්පුරුෂය, හට ලාභයහ. සත්පුරුෂය, තා විසින් ලද්දේ මනා මිනිසන් බවෙක. යම් හෙයකින් නෝ සසරින් එතර නුවුවත් එතර කෙළෙහි ද එහෙයින් තා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේය.”යි

7. අප්ථ බො මිගලණ්ඨිකො සමණකුන්තකො: “ලාභා කිර මෙ, සුලභං කිර මෙ, බහුං කිර මයා පුඤ්ඤං පසුතං, අතිණෙණ කිරුහං තාරෙමි”ති තිණහං අසිං ආදිය විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසංඛම්භිතා ඵලං වදෙති: “කො අතිණෙණා කං තාරෙමි”ති. තත්ථ යෙ තෙ භික්ඛු අවිතරුගා තෙසං තසම් සමයෙ හොතියෙව භයං. හොති ජලේතිතතනං. හොති ලොමහංසො. යෙ පන තෙ භික්ඛු විතරුගා තෙසං තසම් සමයෙ න හොති භයං. න හොති ජලේතිතතනං. න හොති ලොමහංසො.

8. අප්ථ බො මිගලණ්ඨිකො සමණකුන්තකො ඵකම්භි භික්ඛුං ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, දෝපි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, තයොපි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, වන්තාරොපි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, පඤ්චපි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, දසපි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, විසම්භි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, තිංසම්භි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, වන්තාරොපි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, පඤ්ඤසම්භි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, සංඛම්භි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි.

9. අප්ථ බො භගවා තස්ස අභිමාසස්ස අවමයෙන පටිසල්ලානා චුට්ඨිතො ආයසම්භනං ආනන්දං ආමන්තෙසි: “කිං නු බො ආනන්ද තනු-භුතො විය භික්ඛුසම්බෙසා”ති.

10. “තථාහි පන භන්තෙ, භගවා භික්ඛුනං අනෙකපරියායෙන අසුභ-කථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසම්පන්නියා වණ්ණං භාසති. තෙ ච භන්තෙ භික්ඛු භගවා බො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභ-භාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසම්පන්නියා වණ්ණං භාසති”ති තෙ අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයොගමනුයුත්තා විහරන්ති. තෙ සකෙත කායෙන අවට්ඨිනති හරායනති ජගුච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩකකප්පාතිකො සිසං නහාතො අහි කුණපෙන වා කුකකුරකුණපෙන වා මනුස්සකුණපෙන වා කණ්ණථ ආසන්නෙන අවට්ඨිසෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජගුච්ඡෙය්‍ය, ඵලමෙව තෙ භික්ඛු සකෙත කායෙන අවට්ඨිසන්තා හරායන්තා ජගුච්ඡන්තා අත්තනාපි අත්තනං ජිවිතා වොරො-පෙන්නති, අඤ්ඤඤඤඤඤපි ජිවිතා වොරොපෙන්නති. මිගලණ්ඨිකම්භි සමණ-කුන්තකං උපසංඛම්භිතා ඵලං වදෙති: “සාධු තො ආවුසො ජිවිතා වොරො-පෙති. ඉදං තෙ පත්තව්චරං හවිස්සති”ති. අප්ථ බො භන්තෙ මිගලණ්ඨිකො සමණකුන්තකො පත්තව්චරෙහි භට්ඨා ඵකම්භි භික්ඛුං ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි -පෙ- සංඛම්භි භික්ඛු ඵකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි. “සාධු භන්තෙ භගවා අඤ්ඤං පරියායං ආවිකම්භා, යථායං භික්ඛුසම්බෙසා අඤ්ඤායං සණ්ඨහෙය්‍යා”ති.

11. “තෙතභාතන්ද්‍ර යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති, තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්තිපාතෙති”ති. “ඵලං භන්තෙ”ති බො ආරාමො ආනන්දෙ භගවතො පටිස්සුභා යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්තිපාතෙති යෙත භගවා තෙතපසංඛම්භි. උපසංඛම්භිතා භගවන්තං ඵතදවොච: “සන්තිපතිතො භන්තෙ භික්ඛුසම්බෙසා, යස්සද්දති භන්තෙ භගවා කාලං මඤ්ඤති”ති.

7. ඉක්බිති මහණවෙස් ගත් මිගලණකියා “මෙ ලාභය. මොව්සින් ලද්දේ මනා මිනිසන් බවෙක. මොව්සින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේය. මම වනාහි සසරින් එතර නුඩුවත් එතර කෙරෙමි”යි නියුණු අසිපතක් ගෙණ වෙහෙරින් වෙහෙරට ද, පිරිවෙණින් පිරිවෙණට ද එළඹ මෙසේ කියයි: “කවරෙක් සසරින් එතර නුඩුවේ ද? කවරකු සසරින් එතර කෙරෙමිද?”යි. එහි යම් අවිතරාග භික්ෂුහු වෙත් නම් ඔවුන්ට එකල්හි බියෙක් වේ ම ය. නැති ගැණීමෙක් වෙයි. ලොමුදහගැන්මෙක් වෙයි. යම් ඒ විතරාග භික්ෂුහු වෙද්ද එකල්හි ඔවුන්ට බියෙක් නො වෙයි. නැතිගැන්මෙක් නො වෙයි. ලොමුදහ-ගැන්මෙක් නො වෙයි.

8. ඉක්බිති මහණවෙස් ගත් මිගලණකියා තෙමේ එකදවසකින් එක් මහණකුදු දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් දෙතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් තෙතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සිවුතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් පස්තමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් දසතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් විසිතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් නිස් නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සතළිස් තමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් පණස් තමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සැට තමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය.

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ අමමස ඇවෑමෙන් පල-සමවහින් නැති සිටියේක් ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමතු සේක: “ආනන්දය, කුමක් හෙයින් භික්ෂු සංඝයා තුනීවුවාක් මෙන් වී ද?”යි

10. වහන්ස, එසේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තත් අයුරින් භික්ෂුන්ට අසුභකථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර කියන සේක. අසුභ භාවනාවෙහි ගුණ කියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභ සමවතෙහි අනුසස් වදාරණ සේක. වහන්ස, ඒ භික්ෂුහු ද “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තත් අයුරින් අසුභකථාව වදාරති. අසුභයෙහි විස්තර කියති. අසුභ භාවනාවෙහි ගුණ කියති. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභ සමවතෙහි අනුසස් කියති”යි ඒ භික්ෂුහු තත් අයුරින් මුළු වූ අසුභභාවනාවෙහි යෙදුනාහු වෙසෙත්. ... යම් සේ සැරසීම පියවි කොට ඇති ශීර්ශතානය කළ නරුණ වූ යොවුනෙහි සිටියා වූ සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෙලෙහි ලැගුනු අභිකුණපයකින් හෝ බලිකුණකින් හෝ මිනිස් කුණකින් හෝ පිහින-වන්නේ ද, ලජ්ජාවන්නේ ද, ජ්‍යෙෂ්ඨත වන්නේ ද, එමෙන් ම ඒ භික්ෂුහු සිය කයින් පිහින වෙමින් ලජ්ජා වෙමින් ජ්‍යෙෂ්ඨත වෙමින් තුමු ම නමත් නසා ගණිත්. ඔවුනොවුන් ද දිවි තොර කර ගණිත්. මහණවෙස් ගත් මිග-ලණකියා වෙත ද පැමිණ මෙසේ කියන්: “ඇවැත්නි, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනවි. මේ පාසිවුරු තට වන්නේය”යි. ඉක්බිති ශ්‍රමණවෙෂය ගත් මිගලණකියා තෙමේ පාසිවුරු වලින් පොෂින වූයේ එක් දවසකින් එක් භික්ෂු තමක් ද, ... එක් දවසකින් භික්ෂුන් සැට තමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. “වහන්ස, යම් සේ මේ භික්ෂුසංඝයා තෙමේ අතීතයෙහි පිහිටන්නේ ද භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ එබඳු වූ අතීත් ක්‍රමයක් දෙසන සේක්වා”යි.

11. ‘ආනන්දය, එසේ වී නම් යම් පමණ භික්ෂුහු විසල්පුර ඇසුරු කොට වෙසෙද් ද, ඒ සියල්ලන් උවැටන්හලෙහි රැස් කරවයි “වහන්ස, එසේය”යි ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යම් පමණ භික්ෂුහු විසල්පුර ඇසුරු කොට වෙසෙද් ද, ඒ සියල්ලන් උවැටන්හලෙහි රැස්කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ මෙය සැළ කළේ ය. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමකට කල් දන්නා සේක් ද ඒ සදහා භික්ෂුසංඝයා තෙමේ රැස්විය”යි.

12. අප්ඵ බො භගවා යෙන උපට්ඨානසාලා තෙනුපසඛකම්. උපසඛක-
මිත්වා පඤ්ඤානො ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ඣ බො භගවා භික්ඛු ආමනොසි:
අයමපි බො භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි භාවිතො බහුලිකතො සනො
වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො ව විහාරො උපනනුපනො පාපකෙ
අකුසලෙ ධම්මෙ ඤානසො අනතරධාපෙති වුපසමෙති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ
ගිමහානං පච්ඡිමෙ ඉසෙ උභතං රජෝජලං, තමෙනං මහා අකාලමෙසො
ඤානසො අනතරධාපෙති වුපසමෙති, එවමෙව බො භික්ඛවෙ ආනාපානසති-
සමාධි භාවිතො බහුලිකතො සනො වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො
ව විහාරො උපනනුපනො පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඤානසො අනතරධා-
පෙති වුපසමෙති.

13. කපං භාවිතො ව භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි කපං බහුලිකතො
සනො වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො ව විහාරො උපනනුපනො
පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඤානසො අනතරධාපෙති වුපසමෙති?

14. “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤානො වා රුක්ඛමුලනො වා
සුඤ්ඤාගාරනො වා නිසීදති පලලිකං ආභුජ්ඣා උජ්ජං කායං පණ්ණිධාය
පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, සොසනොව අස්සසති, සනො පස්සසති:-

දීඝං වා අස්සසනො දීඝං අස්සසාමිති පජානාති, දීඝං වා පස්සසනො
දීඝං පස්සසාමිති පජානාති, රස්සං වා අස්සසනො රස්සං අස්සසාමිති පජානාති,
රස්සං වා පස්සසනො රස්සං පස්සසාමිති පජානාති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී
අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති,
පස්සමායං කායසංඛාරං අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පස්සමායං කායසංඛාරං
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති. පිනිපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පිනි පට්ඨංවෙදී
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, සුඛපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, සුඛපට්ඨංවෙදී
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති.
විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී පස්සසුස්සාමිති සික්ඛති, පස්සමායං විතතසංඛාරං
අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පස්සමායං විතතසංඛාරං පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති,
විතතපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, විතතපට්ඨංවෙදී පස්සසිස්සාමිති
සික්ඛති, අභිප්පමොදයං විතතං -පෙ- සමොදහං විතතං -පෙ- විමොචයං
විතතං -පෙ-. අනිච්චානුපස්සි -පෙ- විරාගානුපස්සි -පෙ- නිරොධානුපස්සි
-පෙ- පටිනිස්සගානුපස්සි අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පටිනිස්සගානුපස්සි
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති. එවං භාවිතො බො භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි
එවං බහුලිකතො සනො වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො ව
විහාරො උපනනුපනො පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඤානසො අනතරධාපෙති
වුපසමෙති”ති.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උවැටන්හල වෙත එළඹ පැණවූ අසුන්හි වැඩහිඳ හිසකුන් ඇලෙනු සේක: “මහණෙනි මේ ආනාපානසති සමාධිය වඩනලද්දේ බහුල කරණ ලද්දේ සාන්ත ද ප්‍රණීත ද පියවින් මිහිරි ද සුව විහරණ ඇත්තේ ද වෙයි. උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිද්‍රවයි. මහණෙනි යම් සේ ගිම්හානයේ පැසුළු මස අහසට නැගුනු දූවිලි නො කල් මහ වැස්සක් ඝණයකින් ම අතුරුදන් කෙරේ ද, එසේ ම මහණෙනි ආනාපානසතිසමාධිය වඩන ලද්දේ බහුල කරණ ලද්දේ ශාන්ත ද, ප්‍රණීත ද, පියවින් මිහිරි ද, සුව විහරණ ඇත්තේ ද වෙයි. උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිද්‍රවයි.

13. මහණෙනි, ආනාපානසති සමාධිය කෙසේ වඩන ලද්දේ කෙසේ බහුල කරණ ලද්දේ ශාන්ත වේ ද ප්‍රණීත වේ ද පියවින් මිහිරි වේ ද සැප විහරණ ඇත්තක් වේ ද, උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරේ ද සන්තිද්‍රව ද?

14. “මහණෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ නෙමේ වනසෙනසුනට ගියේ හෝ රුක්මුලකට ගියේ හෝ ශුන්‍යාගාරයකට ගියේ හෝ පලක් බැඳ සිරුර කෙළින් තබා ගෙන සිටිය කමටහනට යොමු කොට තිදිසි. හෙතෙමේ සිහි ඇත්තේ ආශාස කෙරෙයි. සිහි ඇත්තේ ප්‍රශාස කෙරෙයි:-

ප්‍රචාන්තිකාල වශයෙන් දීඝී කොට හෝ ආශාස කරන්නේ දීඝී කොට ආශාස කරමිනි දැනි. දීඝී කොට හෝ ප්‍රශාස කරන්නේ දීඝී කොට ප්‍රශාස කරමිනි දැනි. ලුහුඬු කොට හෝ ආශාස කරන්නේ ලුහුඬු කොට ආශාස කරමිනි දැනි. ලුහුඬු කොට හෝ ප්‍රශාස කරන්නේ ලුහුඬු කොට ප්‍රශාස කරමිනි දැනි. සියලු ආශාසකය මොනොවට දැනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. සියලු ප්‍රශාසකය මොනොවට දැනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික කායසංස්කාරය සන්තිද්‍රවමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික කායසංස්කාරය සන්තිද්‍රවමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. — ප්‍රීතිය අරමුණු විසින් මොනොවට දැනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ප්‍රීතිය මොනොවට දැනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. කායික වෛතසික සුවය දැනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. කායික වෛතසික සුවය දැනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතතසංඛාරයන් දැනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතතසංඛාරයන් දැනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික විතතසංඛාරයන් සන්තිද්‍රවමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික විතතසංඛාරයන් සන්තිද්‍රවමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. — විතතපටිසංවෙදී වූයේ ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතත පටිසංවෙදී වූයේ ප්‍රශව්‍යාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. (සමථ විපස්සනා වසයෙන්) සිත පහත් කරමින් ... අරමුණෙහි සිත පිහිටුවමින් ... නිවරණයක් යෙන් සිත මුදමින් ... — අතීත විසින් දක්නා සුලු වූයේ ... (බය-අවනත විසින්) විරාගානුපස්සී වූයේ ... නිරෝධානුපස්සී වූයේ ... (පරිච්චාගපකකඤ්ඤා වසයෙන්) කෙලෙස් දුරලීම දක්නා සුලු වූයේ ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. (පරිච්චාග-පකකඤ්ඤා වසයෙන්) කෙලෙස් දුරලීම දක්නා සුලු වූයේ ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. — “මහණෙනි, ආනාපානසති සමාධිය මෙසේ වඩනා ලද්දේ, මෙසේ බහුල කරණ ලද්දේ, සාන්තවූයේ ද, පණීතවූයේ ද, සවහාව මුරුවූයේ ද, සුව විහරණ ඇත්තේ වූයේ ද, උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිද්‍රව”යි.

මේ ලකුණෙන් මෙහි සතර සතර බැගින් කමටහන් යොජ්‍යක් බව ද මුල් සතර සමථය, සෙසු තුන්-සතර විපස්සනා යයි ද දනවුතු.

15. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡී: “සච්චං කීර් භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්තතාපි අත්තාතං ජීවිතා වොරොපෙත්ති. අඤ්ඤාමඤ්ඤාමපි ජීවිතා වොරොපෙත්ති. මිගලඤ්ඤාමපි සමණකුත්තකං උපසංඝමිත්වා එවං වදෙනති:¹ සාධු නො ආට්ඨසො ජීවිතා වොරොපෙති, ඉදං තෙ පත්තචීවරං භවිස්සති”ති. “සච්චං භගවා.” “විගර්හි බුඬො භගවා, අත්තච්ඡවිසං භික්ඛවෙ තෙසං භික්ඛුතං අත්තලොමිකං අපාතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණියං. කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්තතාපි අත්තාතං ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, අඤ්ඤාමඤ්ඤාමපි ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, මිගලඤ්ඤාමපි සමණකුත්තකං උපසංඝමිත්වා එවං වක්ඛන්ති: “සාධු නො ආට්ඨසො ජීවිතා වොරොපෙති, ඉදං තෙ පත්තචීවරං භවිස්සති”ති. තෙනං භික්ඛවෙ අපාසන්නාතං වා පසාදස්ස -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙස්සාථ:-

“යො පන භික්ඛු සඤ්චච මනුස්සවිගගහං ජීවිතා වොග්ගපෙස්ස, සත්ථහාරකං වාස්ස පරිසෙසෙස්ස, අසමපි පාගජ්ඣො හොති අසංඛාසො”ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්තං හොති.

[මූලපඤ්ඤාතනි.]

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො උපාසකො ගිලානො හොති. නස්ස පජාපති අභිරුපා හොති දස්සනියා පාසාදිකා. ඡබ්බගගියා භික්ඛු නස්සා ඉඡ්ඡියා පටිබඬාචිත්තා හොත්ති. අථ ඛො ඡබ්බගගියාතං භික්ඛුතං එතදහොසි: “සච්චෙ ඛො සො ආට්ඨසො උපාසකො ජීවිස්සති න මයං තං ඉඡ්ඡං ලභිස්සාම. හඤ්ඤ මයං ආට්ඨසො නස්ස උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණෙණමා”ති.

2. අථ ඛො ඡබ්බගගියා භික්ඛු යෙන සො උපාසකො තෙනුපසංඝමිංසු. උපසංඝමිත්වා තං උපාසකං එතදවොචු: “ඤං ඛො‘සි උපාසක, කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරුත්තානො අකතපාපො අකතප්‍රදෝ අකතකිබ්බිසො. කතං මයා කල්‍යාණං, අකතං මයා පාපං. කිං කුසම්මිතා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙන, මතං හෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො ඤං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං² උපපජ්ජිස්සාසි. තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චති කාමගුණෙහි සමපට්ඨො සමබ්බිහුතො පරිවාරෙස්සාසි”ති.

3. අථ ඛො සො උපාසකො “සච්චං ඛො අය්‍ය ආහංසු. අහං හි කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරුත්තානො, අකතපාපො අකතප්‍රදෝ අකතකිබ්බිසො. කතං මයා කල්‍යාණං, අකතං මයා පාපං. කිං මයාමිතා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙන, මතං මෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො අහං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමි. තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චති කාමගුණෙහි සමපට්ඨො සමබ්බිහුතො පරිවාරෙස්සාමි”ති. සො අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ජී, අසප්පායාති ව බාදනියාති බාදී, අසප්පා-යාති සායනියාති සාසි, අසප්පායාති පානාති පිච්චි. නස්ස අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ජනො අසප්පායාති ව බාදනියාති බාදතො අසප්පායාති සායනියාති සායනො අසප්පායාති පානාති පිච්චතො බරො ආබාධො උපපජ්ජි. සො තෙනෙව ආබාධෙන කාලමකාසි.

1. වදන්ති. මජ්ඣං. 2. ලොකෙ උපපජ්ජිස්සති. කාච්ඡ.

15. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිදහසෙහි ඒ ප්‍රස්තාවයෙහි බික්සහන රැස් කරවා හිඤ්ඤන් විවෘළස්සෙක. “සාබ්‍ය ද මහණෙනි, හිඤ්ඤානුමුද නමත් දිවියෙන් තොර කෙරෙත්, ඔවුනොවුන් ද දිවියෙන් තොර කෙරෙත්. මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩිකයා වෙත එළඹ ‘ආවත, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනව, මේ පාසිවුර තට වන්නේය’යි මෙසේ කියද්ද?” “සාබ්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්සා”යි. භාග්‍යවන් බුදුරජාතන් වහන්සේ ගැරහු සේක: “මහණෙනි, ඒ හිඤ්ඤානේ ක්‍රියාව නුසුදුස්සෙක. අනුලොම නුචුවෙක. නොගැළපෙන්නෙක. නොමහණකමෙක. නොකැපයෙක. නොකැරැසුත්තෙක. “මහණෙනි, ඒ හිඤ්ඤාන කෙසේ නම් තුමු නමනු ද දිවියෙන් තොරකර ගන්නාහු ද, ඔවුනොවුනුද දිවියෙන් තොරකර ගන්නාහු ද, මහණ වෙස්ගත් මිගලණ්ඩිකයා වෙත එළඹ ‘ආවැන්නි, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනව. මේ පාසිවුර තට වන්නේය’යි මෙසේ කියන්නාහු ද? මහණෙනි, මේ කරුණ නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද නො වෙයි. ... මහණෙනි, මේ සික පදය මෙසේ උදෙසවු:-

“යම් මහණෙක් ‘මොහු මරම්’ දැන දැන මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කෙරේ ද, දිවි තොර කරණ අවිසක් හෝ ඔහුට ගත හැකි හේ එළවා තබා ද, මේ මහණද පැරදුනේ සංඛාසරණිතයෙන් මි.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිඤ්ඤාට මේ සිකපදය මෙසේත් පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල්පැණවිමසි.]

1. එසමයෙහි එක්තරා උවසුවෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුගේ බිරිඳ මනා රූ ඇත්ති, දකුම්කලු වූවා, දුටුවන් පහදවන්නී වෙයි. සවග මහණහු ආ කෙරෙහි පිළිබඳ සිත් ඇත්තාහු වෙත්. එකල්හි සවග හිඤ්ඤාට මෙබඳු සිතෙක් විය. “ආවැන්නි, ඉදින් ඒ උවසු නෙමේ ජීවත්වන්නේ නම් අපි ඒ මාගම නො ලබන්නෙමු. ආවැන්නි, එබැවින් අපි ඒ උවසුහට මරණයෙහි ගුණ වණමු”යි.

2. ඉක්බිති සවග මහණහු ඒ උවසු වෙත එළඹ මෙය කීහ. “උපාසකය, තෝ කළ කලණදම් ඇත්තෙහි. කළ කුසල් ඇත්තෙහි. කළ බිය රැකුම් ඇත්තෙහි. නොකළපව ඇත්තෙහි. නොකළ රුදුකම් ඇත්තෙහි. නොකළ සැහැසිකම් ඇත්තෙහි. තා විසින් යහපතක් ම කරණ ලදී. තා විසින් පවි නොකරණ ලදී. තට මේ ලාමක වූ ජීවිතයෙන් කිම? තාගේ ජීවත් වීමට වඩා මරණය උතුම්. තෝ මෙලොවින් කලුරිය කළේ කාබුත් මරණින් මතු සුගතිය වූ දෙවිලොවට පැමිණෙන්නෙහි. එහි දී දිව-පස්කම් ගුණයෙන් පිණාගියෙහි, එයින් යුතුවූයේ අභිරමණය කරන්නෙහි ය.”

3. ඉක්බිති ඒ උවසු නෙමේ “ආයාසියෝ සාබ්‍යවත් කීහු. මම වතාහි කළ යහපත ඇත්තෙක් මි. කළ කුසල් ඇත්තෙක් මි. කළ බිය රැකුම් ඇත්තෙක් මි. නොකළ පවි ඇත්තෙක් මි. නොකළ රුදු කම් ඇත්තෙක් මි. නොකළ සැහැසි කම් ඇත්තෙක් මි. මා විසින් යහපත කරණලදී. මා විසින් පවි නොකරණ ලදී. මට මේ ලාමක දුඛ ජීවිතයෙන් කිම? මගේ ජීවත් වීමට වඩා මරණය උතුම්. මම මෙලොවින් කලුරිය කෙළෙම් කාබුත්, මරණින් මතු සුගතිය වූ සංඛිලොකයට පැමිණෙන්නෙමි. එහි දී දිව පස් කම් ගුණයෙන් පිණා ගියෙම් එයින් යුතුවූයෙම් අභිරමණය කරන්නෙමි”යි. හෙ නෙමේ නොසැපවූ ම බොජුන් වැළඳී ය. නොසැප වූ කැවිලි කැවෙ ය. නොසැප වූ ලේහයන් ලෙවි ය. නොසැප වූ පැත් පාතය කෙළේ ය. අභිත බොජුන් ම බුද්ධ, අභිත කැවිලි කත, අභිත ලේහයන් ලොවිත, අභිත පැත් බොත, ඔහුට දැඩි ආබාධයෙන් උපත. හෙතෙමේ ඒ ආබාධයෙන් ම කලුරිය කෙළේ ය.

4. නසං පජාපති උජ්ඣායනී බියනි විපාවෙනි: “අලජ්ඣො ඉමෙ සමණා සකාපුතතියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි තාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සනති. තජ්ඣ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තජ්ඣ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. ඤානො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, ඤානො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ මෙ සාමිකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං. ඉමෙහි මෙ සාමිකො මාරිනො”ති.

5. අඤ්ඤපි මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “අලජ්ඣො ඉමෙ සමණා සකාපුතතියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙහි තාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජා-තිස්සනති. තජ්ඣ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තජ්ඣ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. ඤානො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, ඤානො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං. ඉමෙහි උපාසකො මාරිනො”ති.

6. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපා-වෙනති: කථං හි තාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං”ති.

7. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමිත්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛිසං සනතිපාතාපෙත්වා ඡබ්බගතියෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සඬං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ උපාසකස්ස මරණ-වණණං සංවණ්ණෙත්තං”ති. “සඬං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡ-වියං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකර-ණියං. කථං හි තාම තුලෙන මොඝපුරිසා උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා ප්‍රසාදය” -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙත්තං:-

“යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිගහනං ජීවිතා වොරොපෙසා, සන්ථහාරකං වාසස පරිසෙසෙසා, මරණවණණං වා සංවණ්ණෙසා, මරණාය වා සමාදපෙසා: “අමෙහා පුරිස කිං තුයතිමිතා පාපකෙන දුජජීවි තෙන, මතතෙන ජීවිතා සෙයො”ති ඉති විතනමනො විතනසකිකපෙසා අනෙකපටියායෙන මරණවණණං වා සංවණ්ණෙසා මරණාය වා සමාද-පෙසා, අයමපි පාරාජිකො ගොති අසංවාසො”ති.

[දුතියසඤ්ඤනති.]

8. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුහි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථ අබ්පෙප්පතො භික්ඛුහි.

සඤ්චිච්චාති - ජාතනොතා සංජාතනොතා වෙච්ච අභිවිතරිත්වා විනික්ඛමො.

4. ඔහුගේ බිරිද අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි: “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලංකාරය, දූශශීලයෝ ය, මුසාවාදීහු ය. මොහු හම් ‘ධම්මාරිහු ය, සම්මාරිහු ය, බ්‍රහ්මාරිහු ය, සම්මවාරිහු ය, සිල්වන්හු ය කලණ දහම් ඇත්තාහුය’යි පිළිහ කෙරෙත්. මොවුන්ට මහණකමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොයින් ද, මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොයින් ද, මොහු මහණකමින් පහවුවෝ ය. මොහු බමුණු කමෙන් පහවුවෝ ය. මොහු මාගේ සෑමියාට මරණයෙහි ගුණ වැණුන. මොවුන් විසින් මාගේ සෑමියා මරණ ලද්දේය”යි.

5. අන් මිනිස්සු ද අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලංකාරය, දූශශීලයෝ ය, මුසාවාදීහු ය. මොහු වූ කලී ‘ධම්මාරිහු ය, සම්මාරිහු ය, බ්‍රහ්මාරිහු ය, සම්මවාරිහු ය, සිල්වන්හුයෝ ය, කල කලණ දහම් ඇත්තෝය’යි පිළිහ කෙරෙත්. මොවුන්ට මහණකමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණුකමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොයින් ද, මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොයින් ද, මොහු මහණ කමින් පහ වුවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහවුවෝ ය. මොහු උවසුහට මරණයෙහි ගුණ වැණුන. මොවුන් විසින් උවසු හෙමේ මරණ ලද්දේ”යි.

6. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන, ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුන. යම් ඒ අපිස් මහණහු වෙද් ද, ඔහු අවමන් කරති, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්: කෙසේ නම් සභග මහණහු උවසුහට මරණයෙහි ගුණ වැණුනු ද? යි.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ තිදහයෙහි ඒ කරුණෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා සභග මහණහු පිළිවිසි සේක. “සැබෑ ද, මහණෙනි තෙපි උවසුහට මරණයෙහි ගුණ වැණුනුද”යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස’ භාග්‍යවත් වූ චුදුරජාතන් වහන්සේ ගැරු සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, නුසුදුස්-සෙක. අනුලොමී හුවුවෙක. නොගැල පෙන්නෙක. නොමහණකමෙක. නො කැපයෙක, නොකටයුත්තෙක. “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් උවසු-හට මරණයෙහි ගුණ වැණුනු ද, “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙල කරුණ නො-පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නොවේ.” ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් දැන දැන මිනිස්සිරුර දිවියෙන් හොර කෙරේද, දිවි හරණ අවසන් උහු වෙත ප්‍රමා තබන්නේ ද, මරණයෙහි ගුණ හෝ කියන්නේ ද, මරණය පිණිස උපාය උගන්වන්නේ ද, ‘පමිබ්බා පුරුෂය, නාගේ ලාමක වූ මේ දුඛපීඩනයෙන් කිම? නාගේ ජීවත්වීමට වඩා මරණය උතුම්’යි මෙබඳු මරණ සිත් ඇත්තේ මෙබඳු මරණ සංකල්පනා ඇත්තේ නොයෙක් අයුරින් මරණයෙහි ගුණ හෝ වණ ද, මරණය පිණිස උපාය උගන්වා ද, මේ මහණ තෙමේ ද පැරදුන් මෙකී, සංවාසයට නුසුදුසු මෙකී.”

[දෙවනපැණවීමයි.]

8. යො පන සි යම්බදු වූ යමෙක් ...

හිකුකු යි ... (ඥාතිවතුභිකූමියෙන් උපසපන් වූයේ ද,) මේ තෙමේ මේ කරුණෙහි හිකුකු යයි අදහස් කරණ ලදී.

සංකල්පව යි ප්‍රාණියෙකැ යි දන්නේ, දිවියෙන් හොර කරමි යි දන්නේ, වඩියට සිතා, නිසැකසිත මෙහෙයවා, ව්‍යතික්‍රම (ක්‍රියාවෙහි යෙදීම) කරන්නේ ය.

මනුස්සවිගගහො නාම: යං මානුකූච්ඡිසමිං පස්මං විතතං උපපන්නං පස්මං විඤ්ඤාණං පානුභූතං යාව මරණකාලා එත්තනරෙ එසො මනුස්සවිගගහො නාම.

ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාති-- ජීවිතින්ද්‍රියං උපච්ඡන්ති උපරොධෙති සන්නතිං විකොපෙති.

සත්ථාරකං වාසං පටිසෙසෙය්‍යාති-- අසිං වා සතතිං වා හෙණ්ඨිං වා ලගුලං¹ වා පාසාණං වා සත්ථං වා විසං වා රජ්ජං වා.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණාය්‍යාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්‍යති, මරණෙ වණ්ණං භණ්ති.

මරණාය වා සමාදූපෙය්‍යාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බන්තිං කාලං කරොතිති.

අමෙතා පුරිසාති-- ආලපනාධිවචනමෙතං අමො පුරිසාති.

කිං නුයතිමිතා පාපකෙන දුජ්ඣිවිතොති-- පාපකං නාම ජීවිතං: අධිසාතං ජීවිතං උපාදාය දුජ්ඣන්තං ජීවිතං පාපකං, සධ්‍යාතං ජීවිතං උපාදාය අධිතාතං ජීවිතං පාපකං, දෙවාතං ජීවිතං උපාදාය මනුස්සාතං ජීවිතං පාපකං. දුජ්ඣිතං නාම: හත්ථච්ඡන්තාස්ස පාදච්ඡන්තාස්ස හත්ථපාදච්ඡන්තාස්ස කණ්ණච්ඡන්තාස්ස තාසච්ඡන්තාස්ස කණ්ණතාසච්ඡන්තාස්ස. ඉමිතා ව පාපකෙන ඉමිතා ව දුජ්ඣිවිතෙන මහතෙන ජීවිතා සෙය්‍යාති.

ඉති විතතමනොති-- යඤ්චිතතං නං මනො, යං මනො නං විතතං.

විතතසංකපෙය්‍යාති-- මරණසංඤ්ඤා මරණවෙනතො මරණාධිප්පායො.

අනෙකපටිසායෙය්‍යාති-- උච්චාවචෙති ආකාරෙති.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණාය්‍යාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්‍යති, මරණෙ වණ්ණං භණ්ති: 'ඉතො ත්වං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාසී. තත්ථ දිබ්බෙති පඤ්චති කාමගුණෙති සමපපි-තො සමිඬිතිභූතො පරිවාරෙය්‍යාසී'ති.²

මරණාය වා සමාදූපෙය්‍යාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බන්තිං කාලං කරොති, සොබෙහ වා තරකෙ වා පපාතෙ වා පපතා'ති.

අසමිති-- පුරිමෙ උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතිති-- සෙය්‍යාපාපි නාම පුට්ඨිලා දොඩා භික්ඛා අපපටිසංඝිකා හොති, එවමෙව භික්ඛු සංඤ්චිච්ච මනුස්සවිගගං ජීවිතා වොරොපෙත්වා අස්සමණො හොති අසකාපුත්තියො. තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතිති.

මනුස්සවිගහන නම්: මවුකුසෙහි දී පළමු යම් සිතක් උපන්නේ ද, ප්‍රථම විභූතිය පහළවී ද, මරණය දක්වා මේ අතරෙහි පැවැතී මේ තෙමේ මනුස්සවිගහන නම්.

ජීවිතා චොථොපෙය්‍ය යි රූපාරූප ජීවිතෙත්‍රිය සිදිසි. වළක්වයි. සන්තති ය වෙන් කරයි.

සසම්භාරකං වාක්‍ය පරිසෙසෙය්‍ය යි කවුවක් හෝ අඛණ්ඩයක් හෝ හෙල්ලක් හෝ මුගුරක් හෝ පහණක් හෝ සැතක් හෝ වස හෝ රැහැනක් හෝ ඔහු ලග තබන්නේ ය.

මරණවණණං වා සංවණණාය්‍ය යි දිවියෙහි දෙස් දක්වයි. මරණයෙහි ගුණ කියයි.

මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය යි ශක්‍රයක් හෝ ගණුව, වස හෝ අනුභව කරව, වැලකිත් හෝ එල්ලී කළුරිය කරව යි උපාය ගත්වන්නේ ය.

අමෙතා පුරිස යි මෙය ආමන්ත්‍රණ පදයකි.

කිං තුයතිමිතා පාපකොන දුජජීවිතො යි ලාමකජීවිතය නම් ආසාසයන්ගේ ජීවිතය නිසා දිළිඳිත්දන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. ධනවතුන්ගේ ජීවිතය නිසා ධන භික්‍ෂූන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. දෙවියන්ගේ ජීවිතය නිසා මිනිසුන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. අත් සිදුනහුගේ, පා සිදුනහුගේ, අත් පා සිදුනහුගේ, කන් සිදුනහුගේ, නාභිය සිදුනහුගේ, කන්තාසා සිදුනහුගේ (දිවිය) දුජජීවිත නම්. මේ ලාමක ජීවිතයෙන්, මේ දුකකජීවිතයෙන් ජීවත්වීමට වඩා තාගේ මරණය උතුම්.

ඉතිවිතනමනො යි යමක් සිත ද, ඒ මත නම්. යමක් මත ද, එය සිත නම්.

විතනසංකප්පො යි මරණසංඥ ඇත්තේ, මරණවෙනනා ඇත්තේ, මරණ අදහස් ඇත්තේ ය.

අනෙකපරිසාපෙයන යි නොයෙක් අයුරෙන් ය.

මරණවණණං වා සංවණණාය්‍ය යි දිවියෙහි දෙස් දක්වයි. මරණයෙහි ගුණ කියයි: මෙයින් තෝ කළුරිය කෙලෙහි කාවුත් මරණින් මතු සුගති තම්බු දෙවිලොවට පැමිණෙන්නෙහි ය. එහිදී දිවපස්කම් ගුණයන් හෙන් සමාධි වූයේ, සුඝන වූයේ අභිරමනය කරන්නෙහි ය.

මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය යි සැතක් හෝ ගණුව, වසක් හෝ කව, රැහැනකින් හෝ එල්ලී කළුරිය කරව, හෙබක හෝ නරාවලෙක හෝ ප්‍රපාතයක හෝ වැටෙව.

අයමෙ යි පළමු මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් පරිජ් අවන් පුතුලා සලකාගෙන කියනු ලැබේ.

පාරාජිකො භොති යි දෙබැවු මහගලක් යම්සේ සකි කට නො හැකිවේ ද, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ දැන දැන මිනිස්සිරුර දිවියෙන් තොර කොට නොමහණෙක් වෙයි. අශාසාපුත්‍රියයෙක් වෙයි. එහෙයින් පරිජ් අවන්නේ වේ යයි කියනු ලැබේ.

අසංවාසොති-- සංවාසො නාම: එකං කමමං එකුද්දසො සමසිකතිනා,
එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නන්ති තෙන චුවිචි අසංවාසො'ති.

[ගයමානිකා]

1. සාමං අබ්ධියාය, දුතෙන, දුතපරම්පරාය, විසකකියෙන දුතෙන,
ගතපච්චාගතෙන දුතෙන, අරහො රහොසසුද්දේ, රහො අරහොසසුද්දේ,
අරහො අරහොසසුද්දේ, රහො රහොසසුද්දේ, කායෙන සංවණෙණති, වාචාය
සංවණෙණති, කායෙන වාචාය සංවණෙණති, දුතෙන සංවණෙණති, ලොබාය
සංවණෙණති, ඔපානං, අපයෙසානං, උපතිකතිපනං, හෙසිජ්ජං, රුපුපහාරො,
සදදුපහාරො, ගඤ්ඤුපහාරො, රජුපහාරො, ථොට්ඨිඤ්ඤුපහාරො, ධම්මුපහාරො,
ආවිකතිනා, අනුසාසනී, සංකෙතකමමං, නිමිත්තකමමනති.

2. සාමනාති-- සයං ගන්ති කායෙන වා කායපටිබ්බෙත වා නිසංගති-
යෙන වා.

3. අබ්ධියායාති-- අබ්ධියාහිතා ආණාපෙති: “එවං විජ්ඣා, එවං පහර,
එවං සාතෙති”ති.

4. හිකඤ්ඤා හිකඤ්ඤා ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපනති දුක්ඛවස්ස. සො නං මඤ්ඤාමානො නං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

5. හිකඤ්ඤා හිකඤ්ඤා ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපනති දුක්ඛවස්ස. සො නං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙති,
මුලට්ඨස්ස අනාපනති, වධිකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

6. හිකඤ්ඤා හිකඤ්ඤා ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපනති දුක්ඛවස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤාමානො නං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

7. හිකඤ්ඤා හිකඤ්ඤා ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපනති දුක්ඛවස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං ජීවිතා
වොරොපෙති, මුලට්ඨස්ස අනාපනති; වධිකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

8. හිකඤ්ඤා හිකඤ්ඤා ආණාපෙති: “ඉත්තනාමස්ස පාවද: ඉත්තනාමො
ඉත්තනාමස්ස පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙතු”ති,
ආපනති දුක්ඛවස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොවෙති, ආපනති දුක්ඛවස්ස. වධිකො
පතිගණනාති, මුලට්ඨස්ස ආපනති ථුලලවචයස්ස. සො නං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපනති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

අසංවාසො යි එකට කම් කිරීමය, එකට උදෙසීමය, සම වූ ශික්ෂා ඇති බවය යන මෙය සංවාස නම්. ඔහු හා ඒ සංවාසය නැත. එහෙයින් අසංවාස යයි කියනු ලැබේ.

[නයමාතෘකා]

1. තෙමේ ම ඉටා දුතයෙකු ලවා හෝ, දුතපරපුරෙන් හෝ, වරදවා කියන දුතයෙකු ලවා හෝ, හොස් පෙරළා පැමිණි දුතයෙකු ලවා හෝ, තොරහස් රහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, රහස් තොරහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, තොරහස් තොරහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, රහස් රහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, කයින් අඟවයි. වදනින් කියයි. කයින් හා වදනින් අඟවයි. දුතයෙකු ලවා අරොජයි. ලිපියකින් අඟවයි. මරාවල, වැතිර භන්තා පුවරුව, ලහ තබන අවිය, විස බෙහෙත, බිහිසුණු රුව ඵලවීම, බිහිසුණු හඬ ඵලවීම, දරුණු දුගඳ ඵලවීම, පිළිකුල් රස ඵලවීම, කාකුළු පහස ඵලවීම, බියකරු බණ ඵලවීම, ඔත්තු කීම, අනුසස් කීම, සලකුණු කිරීම, නිමිති කම් ය.

2. ඝාමං යි කයින් හෝ කා පිළිබඳ දෙයකින් හෝ දමා යු දෙයකින් හෝ තෙමේ මරයි.

3. අභිධම්මාය යි සම්පයෙති සිට “මෙසේ විදුව, මෙසේ පහර දෙව, මෙසේ නසව”යි අණ කෙරෙයි.

4. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව” යි අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ ඔහුයයි හඟිමින් උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

5. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ ඔහු යයි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලිකයාට ඇවැන් නො වේ. වධක මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ.

6. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකායි හඟිමින් උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

7. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකායි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලිකයාට ඇවැන් නො වේ. වධක-මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ.

8. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනුට නියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනුට නියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකාහට නියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. වධක තෙමේ එය පිළිගනී නම් මූලික මහණහට ථුලාසිඥාවැන් වේ. ඒ මහණ තෙමේ උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් හැමටම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

9. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමෙසං පාවද: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමෙසං පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනු”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සො අඤ්ඤං ආණාපෙනි, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. වධකො පතිගණනාති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සො නං ජිවිතා වොරොපෙනි, මුලට්ඨං අනාපනති. ආණාපකං ච වධකං ච ආපනති පාරාජිකං.

10. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සො ගනඛා පුත පච්චාගච්ඡති ‘නාහං සකෙකාමි නං ජිවිතා වොරොපෙනු’නති. සෙ පුත ආණාපෙනි: “යද සකෙකාමි තද නං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සො නං ජිවිතා වොරොපෙනි, ආපනති උභින්නං පාරාජිකං.

11. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සො ආණාපෙතො විප්පට්ඨාරී න සාවෙනි ‘මා ඝාතෙති’ති. සො නං ජිවිතා වොරොපෙනි, ආපනති උභින්නං පාරාජිකං.

12. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; සො ‘ආණාපෙතො විප්පට්ඨාරී සාවෙනි ‘මා ඝාතෙති’ති, සො ‘ආණතො අහං තයා’ති නං ජිවිතා වොරොපෙනි, මුලට්ඨං අනාපනති, වධකං ආපනති පාරාජිකං.

13. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සො ආණාපෙතො විප්පට්ඨාරී සාවෙනි: ‘මා ඝාතෙති’ති, සො ‘සුච්ඡ’ති ඔරමති, උභින්නං අනාපනති.

14. අරහො රහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අසං”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. රහො අරහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අසං”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අරහො අරහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අසං”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. රහො රහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අසං”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

15. කායෙහි සංවණ්ණනාති නාම: කායෙහි විකාරං කරොති: “යො ඵලං මරති සො ධනං වා ලහති යසං වා ලහති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; නාය සංවණ්ණනාය මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරාජිකං.

16. වාචාය සංවණ්ණනාති නාම: වාචාය හණති: “යො ඵලං මරති සො ධනං වා ලහති යසං වා ලහති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; නාය සංවණ්ණනාය, මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරාජිකං.

9. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනුට කියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනුට කියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අතෙකකුට අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. වධක මහණ තෙමේ පිළිගනී නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලික-යාහට ඥාවැන් නො වේ. අණවත්තනුට ද, වධක මහණහට ද පරිජ්ඣාවැන් වේ.

10. මහණෙක්, මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ ගොස් “උනු දිවියෙන් තොර කරනට මම නො සමත්”යි පෙරළා ඒ ද, හෙතෙමේ “යම් කලක හැකි වේ නම් එකල ඔහු දිවියෙන් තොර කරව”යි නැවත අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. ඒ මහණ තෙමේ උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාහට ම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

11. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අණවා විපිළිසරවුයේ “නො නසව”යි නො අස්වයි ද, හෙ තෙමේ උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

12. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙ තෙමේ අණවා විපිළිසරවුයේ “නො නසව”යි අස්වා ද තෙල මහණ තෙමේ “නා විසින් මම අණ කරණු ලැබුවෙමි”යි උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලික මහණහට ඥාවැන් නො වේ. වධක මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ.

13. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙ තෙමේ අණවා විපිළිසරවුයේ “නො නසව”යි අස්වයි. හෙ තෙමේ මෑතවයි එයින් වළකියි. දෙදෙනාට ම ඥාවැන් නො වේ.

14. සමමුඛයෙහි සිටියේ ‘අසමමුඛයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ තසන ලද්දේ නම් යෙහෙකැ”යි කථා කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. අසමමුඛයෙහි සිටියේ ‘සමමුඛයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ තසන ලද්දේ නම් යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. සමමුඛයෙහි වූයේ ‘සමමුඛයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ තසන ලද්දේ යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. අසමමුඛයෙහි වූයේ ‘අසමමුඛයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ තසන ලද්දේ යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ.

15. කායෙන සංවණෙණති නම් යමෙක් මෙසේ මැරේ ද, හෙ තෙමේ ධනය හෝ ලබයි. කිතීතිය හෝ ලබයි. සුවතියට හෝ සේයයි කයින් සංඥ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. ඒ කායසංවණිතාව හෙතු කොට ගෙන ‘මැරෙන්නෙමි’යි දුක් වෙදනා උපදවා නම් ථූලාසිඥාවැන් වේ. මැරේ නම් පරිජ්ඣාවැන් වේ.

16. වාචාය සංවණෙණති නම් යමෙක් මෙසේ මැරේද, හෝ ධනය හෝ ලබයි. කිතීතිය හෝ ලබයි. සුවතියට හෝ සේයයි වචනයෙන් කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. ඒ වෑණිමෙන් මැරෙන්නෙමි දුක් වෙදනා උපදවා ද ථූලාසිඥාවැන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවැන් වේ.

17. කායෙන වාචාය සංවණෙනි නාම: කායෙන ව විකාරං කරොති, වාචාය ව භණ්ති, “යො ඵවං මරති. සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; නාය සංවණෙනාය “මරිය්සාමි”ති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

18. දුතෙන සංවණෙනි නාම: දුතස්ස සාසනං ආරොවෙති: “යො ඵවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. දුතස්ස සාසනං සුඤ්ඤා ‘මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

19. ලෙඛාය සංවණෙනි නාම: ලෙඛං ජ්ඣෙති “යො ඵවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති; අකබරකබරාය ආපනති දුක්ඛටස්ස; ලෙඛං පස්සිඤ්ඤා ‘මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

20. ඔපානං නාම: මනුස්සං උද්දස්ස ඔපානං බණ්ති ‘පපතිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිඤ්ඤා දුක්ඛං වෙදනං උප්පජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අනොද්දස්ස ඔපානං බණ්ති ‘යො කොචි පපතිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. මනුස්සො තසමිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිඤ්ඤා දුක්ඛං වෙදනං උප්පජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. යනෙකො වා පෙතො වා තිරච්ඡානගත-මනුස්සවිග්ගහො වා තසමිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිඤ්ඤා දුක්ඛං වෙදනං උප්පජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; මරති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. තිරච්ඡානගතො තසමිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිඤ්ඤා දුක්ඛං වෙදනං උප්පජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; මරති, ආපනති පාවිතියස්ස.

21. අප්පසෙය්නං නාම: අප්පසෙය්නෙ සන්ථං වා ස්පෙති, විසේන වා මනෙති, දුබ්බලං වා කරොති, සොබ්බෙ වා නරකෙ වා පපාතෙ වා ස්පෙති ‘පපතිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; සන්තෙ වා විසේන වා පපතිතෙ වා දුක්ඛං වෙදනං උප්පජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

22. උපතික්ඛිපනං නාම: අසිං වා සතතිං වා හෙණ්ඨිං වා ලගුලං වා පාසාණං වා සන්ථං වා විසං වා රජ්ජං වා උපතික්ඛිපති ‘ඉමිනා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තෙත මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

23. හෙසසජ්ජං නාම: සප්පිං වා නවතිං වා තෙලං වා මධුං වා ඵාණ්ඩං වා දෙති ‘ඉමං සාසිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සාසිතෙ දුක්ඛං වෙදනං උප්පජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

24. රුජුපනාතෙ නාම: අමතාපිකං රුජං උපසංගරති භයානකං හෙරවං “ඉමං පස්සිඤ්ඤා උතතසිඤ්ඤා මරිය්සාමි”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං පස්සිඤ්ඤා උතතසති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මතාපිකං රුජං උපසංගරති¹ ‘ඉමං පස්සිඤ්ඤා අලාභකෙත සුසසිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං පස්සිඤ්ඤා අලාභකෙත සුසසති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

17. **කායෙහි වාචය සංවණණනි** නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේද, හේ ධනය හෝ ලබයි. කිතිය හෝ ලබයි. සංවිසිට හෝ සේය”යි කසින්ද හඟවයි. වචනයෙන්ද කියයි. දුකුලාභාවාත් වේ. ඒ වැණිමෙන් මැරෙන්නෙමි”යි දුක් වේදනා උපදවාද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

18. **දුකෙහි සංවණණනි** නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේද හේ ධනය හෝ ලබයි. කිතිය හෝ ලබයි. සංවිසිට හෝ සේය”යි දුකයකුට අස්තක් බෙණේද, දුකුලාභාවාත් වේ. දුකයාගේ අස්ත අසා ‘මැරෙන්නෙමි’යි දුක් වේදනා උපදවාද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

19. **ලොභය සංවණණනි** නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේද හේ ධනය හෝ ලබයි. කිතිය හෝ ලබයි. සංවිසිට හෝ සේය”යි (පොත පතක අකුරු ලියාද, අකුරක් පාසා දුකුලාභාවාත් වේ. ලිපිය දැක මැරෙන්නෙමි”යි දුක් වේදනා උපදවාද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

20. **ඛපාන** නම් “වැටී මැරෙන්නේය”යි මිනිසකු උදෙසා වළක් කනි නම් දුකුලාභාවාත් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදීද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ. “යම් කිසිවෙක් වැටී මැරෙන්නේය”යි (කෙනෙකුන්) නො උදෙසා වළක් කනිද දුකුලාභාවාත් වේ. මිනිසෙක් එහි වැටේද දුකුලාභාවාත් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදීද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ. යකෙක් හෝ ප්‍රෙතයෙක් හෝ තිරිසන්වෙස් හෝ මිනිස් වෙස් ගන්නෙක් (යකෙක් හෝ ප්‍රෙතයෙක්) හෝ එහි වැටේද, දුකුලාභාවාත් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදීද දුකුලාභාවාත් වේ. මැරේද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. තිරිසනෙක් එහි වැටේද දුකුලාභාවාත් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදීද දුකුලාභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

21. **අපසෙහන** නම් ආලම්බන පුවරුවෙහි සැතක් හෝ තබාද, විස හෝ ගල්වාද දුළුල හෝ කෙරේද, හෙබක හෝ නරාවලක හෝ ප්‍රපාතයක ‘හෝ වැටී මැරෙන්නේය’යි (ආලම්බනඵලකය) තබාද, දුකුලාභාවාත් වේ. සැත කරණකොටගෙන හෝ විස කරණකොටගෙන හෝ වැටීමෙන් හෝ දුක් වේදනා උපදීද, ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

22. **උපනික්ඛපන** නම් “මෙයින් මැරෙන්නේය”යි කඩුවක් හෝ අඛණ්ඩයක් හෝ හෙල්ලක් හෝ මුගුරක් හෝ ගලක් හෝ සැතක් හෝ විසක් හෝ රැහැනක් හෝ ලඟ තබාද දුකුලාභාවාත් වේ. එයින්, මැරෙන්නෙමි”යි දුක් වේදනා උපදවාද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

23. **හෙසස්** නම් “මෙය ලෙව මැරෙන්නේය”යි හිනෙල් හෝ වෙඔරා හෝ තලනෙල් හෝ මී හෝ පැණි හෝ දේද, දුකුලාභාවාත් වේ. එය ලෙව් කල්හි ඔහුට දුක් වේදනා උපදීද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

24. **රුසුපහාර** නම් “මෙය දැක තැනි ගෙන මැරෙන්නේය”යි භයජනක බියපත් කරවන, නො මනා රුවක් ලඟ තබාද, දුකුලාභාවාත් වේ. එය දැක තැනි ගනීද, ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ. ‘මෙය දැක නො ලැබීමෙන් බියලී මැරෙන්නේය’යි මනා රුවක් ලඟ තබාද දුකුලාභාවාත් වේ. එය දැක නො ලැබීමෙන් බියලේද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේද පරිජ්භාවාත් වේ.

25. සද්දුපහාගේ නාම: අමනාපිකං සද්දං උපසංහරති භයානකං තෙරවං ‘ඉමං සුඤ්ඤා උත්තසිඤ්ඤා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සුඤ්ඤා උත්තසනි, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං සද්දං උපසංහරති පෙමනීයං හදයඛිතමං ‘ඉමං සුඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සුඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සනි, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

26. ගඤ්ඤුපහාගේ නාම: අමනාපිකං ගඤ්ඤං උපසංහරති ජේගුච්ඡං පාටිකුලයං ‘ඉමං සාධිඤ්ඤා ජේගුච්ඡතා පාටිකුලයතා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සාධිතෙ ජේගුච්ඡතා පාටිකුලයතා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං ගඤ්ඤං උපසංහරති ‘ඉමං සාධිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සාධිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සනි, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

27. රසුපහාගේ නාම: අමනාපිකං රසං උපසංහරති ජේගුච්ඡං පාටිකුලයං ‘ඉමං සාධිඤ්ඤා ජේගුච්ඡතා පාටිකුලයතා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සාධිතෙ ජේගුච්ඡතා පාටිකුලයතා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං රසං උපසංහරති, ඉමං සාධිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සාධිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සනි, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

28. ථොට්ඨබ්බුපහාගේ නාම: අමනාපිකං ථොට්ඨබ්බං උපසංහරති දුක්ඛසමච්ඡස්සං බරසමච්ඡස්සං “ඉමිතා පුට්ඨො මරිය්සානි’ති ආපනති දුක්ඛවය්සං; තෙන පුට්ඨස්ස දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං ථොට්ඨබ්බං උපසංහරති සුඛසමච්ඡස්සං මුද්දසමච්ඡස්සං “ඉමිතා පුට්ඨො අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තෙන පුට්ඨො අලාභකෙන සුස්සනි, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

29. බමමුපහාගේ නාම: තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙති “ඉමං සුඤ්ඤා උත්තසිඤ්ඤා මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සුඤ්ඤා උත්තසනි, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. කල්යාණකමමස්ස සග්ගකථං කථෙති “ඉමං සුඤ්ඤා අබ්බිමුතො මරිය්සානි’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තං සුඤ්ඤා අබ්බිමුතො “මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

30. ආචිකකනා නාම: පුට්ඨො භණති එවං මරස්සු “සො එවං මරති, සො ඛතං වා ලහති, යසං වා ලහති, සග්ගං වා ගච්ඡති’ති ආපනති දුක්ඛවය්සං; තාය ආචිකකනාය මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

31. අනුසාසනී නාම: අපුට්ඨො භණති එවං මරස්සු “සො එවං මරති, සො ඛතං වා ලහති, යසං වා ලහති, සග්ගං වා ගච්ඡති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තාය අනුසාසනීයා “මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

25. සද්ධුපහාර නම් 'මෙය අසා නැති ගෙණ මැරෙන්නේයයි' බියජනක, බියපත් කරවන නො නො ශබ්දයක් ඉදිරිපත් කෙරේ ද, දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා නැති ගෙණී ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'මෙය අසා නො ලැබීමෙන් විසලී මැරෙන්නේය'යි ප්‍රේමයට හිත වූ ලගන්තා වූ නොප ශබ්දයක් ඉදිරිපත් කෙරේ ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා නො ලැබීමෙන් විසලේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ.

26. ගඤ්ඤපහාර නම් 'මෙය සිඛ ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් මැරෙන්නේය'යි ප්‍රගුප්පා කටයුතු පිළිකුල් කටයුතු නො මනා ගඤ්ඤ ඵලවා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය සිඛ කල්හි ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් දුක් වේදනා උපදී ද, ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'මෙය සිඛ නො ලැබීමෙන් විසලී මැරෙන්නේය'යි මනා සුවදක් ඵලවා ද, දුකුලාභාවාත් වේ. එය සිඛ නො ලැබීමෙන් විසලේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ.

27. රසුපහාර නම් 'මෙය රස විද ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් මැරෙන්නේය'යි ප්‍රගුප්පා කටයුතු පිළිකුල් කටයුතු නො මනා රසයක් ඵලවා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය රස විදකල්හි ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් දුක් වේදනා උපදී ද, ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'මෙය රස විද නො ලැබීමෙන් විසලී මැරෙන්නේය'යි මනා රසයක් ඵලවා නබා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය රස විද නො ලැබීමෙන් විසලේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ.

28. පොඨබබ්බපහාර නම් 'මෙයින් පහස්තා ලද්දේ මැරෙන්නේය'යි දුක් පහස් ඇති රථ පහස් ඇති නො මනා පහස්තා දූයක් ඵලවා නබා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එයින් පහස්තා ලද්දහුට දුක් වේදනා උපදී ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'මෙයින් පහස්තා ලද්දේ නො ලැබීමෙන් විසලී මැරෙන්නේය'යි සුවපහස් ඇති මුදුපහස් ඇති මනාප වූ පහස්තා දූයක් ඵලවා නබා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එයින් පහස්තා ලද්දේ නො ලැබීමෙන් විසලේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ.

29. ධම්මපහාර නම් 'මෙය අසා නැති ගෙණ මැරෙන්නේය'යි නිරයට සුදුසු වූවකුට නිරය පිළිබඳ කථා කියා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා නැති ගෙණී ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'මෙය අසා එහි ඇලුනේ මැරෙන්නේය'යි කලණකම් ආත්තනුට දෙවලෝ පිළිබඳ කථා කෙරේ ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා එහි ඇලුනේ 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ.

30. ආවිකකතා නම් විචාරණ ලද්දේ "මෙසේ මැරෙව. යමෙක් මෙසේ මැරේ නම් හේ ධනය හෝ ලබයි. යහස් හෝ ලබයි. දෙවලොවට හෝ යේ"යි කියා ද, දුකුලාභාවාත් වේ. ඒ සාලකිරීමෙන් 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ.

31. අනුසාසනී නම් නොවිචාරණ ලද්දේ "මෙසේ මැරෙව. යමෙක් මෙසේ මැරේද, හේ ධනය හෝ ලබයි. යහස් හෝ ලබයි. ස්වභී යට හෝ යේය"යි කියා ද දුකුලාභාවාත් වේ. ඒ අනුසාසනාවෙන් 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාත් වේ.

32. සංඛේකගතමමං නාම: සංඛේකනං කරොති: “පුරෙ භතනං වා පච්ඡාභතනං වා රතනිං වා දිවං වා තෙන සංඛේකතෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපනති දුක්ඛකට්ඨස්ස; තෙන සංඛේකතෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපනති උභින්නං පාරුජකස්ස; තං සංඛේකනං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති; වධකස්ස ආපනති පාරුජකස්ස.

33. නිමිත්තගතමමං නාම: නිමිත්තං කරොති “අකං වා නිබඤ්ඤාමි භමුකං වා උකං පියස්සාමි සිසං වා උකං පියස්සාමි තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපනති දුක්ඛකට්ඨස්ස; තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපනති උභින්නං පාරුජකස්ස; තං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති; වධකස්ස ආපනති පාරුජකස්ස.

34. අනාපනති අසංඝට්ඨව අජානනස්ස න මරණාභිප්පායස්ස උමචනකස්ස ඛින්නවින්නස්ස වෙදනට්ඨස්ස¹ ආදිකමමිකස්සාති.

**මනුස්සවිගගහපාරාජිකමහි පඨමභාණවාරො
නිට්ඨිතො.**

1. ඛින්නවින්නස්ස, වෙදනට්ඨස්ස. සීහල පොඤ්ඤකසු නැති

32. සබ්බකතමම නම් “පෙර බන්කල හෝ පසු බන්කල හෝ ර හෝ දවල් හෝ ඒ සලකුණෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කරව”යි සලකුණක් කෙරේ ද දුකුලාආවාත් වේ. ඒ සලකුණෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාවාත් වේ. ඒ සලකුණට පෙර හෝ පසුව හෝ ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද මූලිකයාට ආවාත් නො වේ. මාරුවනුට පරිජ්ඣාවාත් වේ.

33. නිමිත්තකමම නම් “ආස හෝ කසන්තෙමි. බ්ම හෝ නගන්තෙමි. භිස හෝ ඔසවන්තෙමි. ඒ නිමිත්තෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කරව යි නිමිති කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. ඒ නිමිත්තෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාවාත් වේ. ඒ නිමිත්තට පෙර හෝ පසුව හෝ ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද මූලිකයාට ආවාත් නො වේ. මාරුවනුට පරිජ්ඣාවාත් වේ.

34. නොදූත මරන්තනුට ද, නොදන්තනුට ද, නොඉරණ අදහස් ආත්තනුට ද, උච්ඡුච්චනුට ද, විසුලසිත් ආත්තනුට ද වෙදනාවෙන් පෙළනනුට ද, ආදි කර්මකයාට ද ආවාත් නො වේ.

මිනිස්විකාපරිජයෙහි පළමුවන බණවර නිමි.

විනිතවහු.

උද්‍යානාචා.

සංවණ්ණනා නිසිදනොනා මුසලොදුකකලෙන ව,
බුඩ්ඝපබ්බජ්ජා සතන¹ ලග්ගවීමංසනාවිසං.

තයො ව වහුකමෙමහි ඉට්ඨකාහි පරෙ තයො,
වාසි ගොපාතසි වෙව අට්ටකො නාරණ්චපති.

සෙදං නහු ව සමධාගො නනාපතබ්බඤ්ජනෙන ව,
උට්ඨාපෙනො නිපානෙනො අනාපානෙන මරණං.

ජාරගබ්බො සප්පතී ව මානා පුතනං උභො වසි,
උභො න මියරෙ මද්දා නාපං වඤ්ඤා විජාසිති.

පකොදං නිග්ගනො යකො වාලයකකඤ්ච පාහිනී,
තං මඤ්ඤමානො පහරි සග්ගඤ්ච නිරයං හණේ.

ආලවිශා තයො රුකකා දුයෙහි අපරෙ තයො,
මා කිලමෙසි න තුග්ගං තකකං සොචිරකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො ගොති,
තස්ස භික්ඛු කාරුඤ්ඤෙන මරණවණ්ණං සංවණ්ණත්තං, සො භික්ඛු කාල-
මකාසි, තෙසං කුකකුච්චං අගොසි, “කච්චි නු බො මයං පාරාජකං ආප්පතීං
ආපන්නා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵ්ථවත්ථං ආරොවෙත්තං -පෙ-
“ආප්පතීං තුමෙහ භික්ඛවෙ ආපන්නා පාරාජකනී.” (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිඨකෙ
පිලොතිකාය පටිච්ජන්නං දුරකං නිසිදනොනා ඔත්ථරිකා මාරෙසි. තස්ස
කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාප්පතී භික්ඛු පාරාජකස්ස.” “න ච භික්ඛවෙ
අප්පටිවෙකඛිත්වා ආසනෙ නිසිද්ධබ්බං. යො නිසිදෙය්‍ය, ආප්පතී
දුකකටස්සා”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු භත්තගෙහ අනාරාමරෙ
ආසනං පඤ්ඤපෙනො මුසලෙ උසිසිතෙ ඵකං මුසලං අග්ගහෙසි. දුතියො
මුසලො පරිපතීත්වා අඤ්ඤාතරස්ස දුරකස්ස මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො කාල-
මකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිතොනා තං භික්ඛුති?”
අසඤ්චිච්ච අහං භගවා”ති. “අනාප්පතී භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු භත්තගෙහ අනාරාමරෙ
ආසනං පඤ්ඤපෙනො උදුකකලහණ්ඩකං අකකමිත්වා පට්ටෙට්ඨි, අඤ්ඤාතරං
දුරකං ඔත්ථරිකා මාරෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාප්පතී
භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (4)

1. බුඩ්ඝපබ්බජ්ජානිසතො. මජ්ඣං.

විනිශ්චිත කථාවසතු

උද්ඝාතනාටා

සංවණ්ණතා, තිසිදත්තා, මුසල, උද්ඝාතල සමග සතරක් ද, මුසිසපබ්බජන
තුණක්දැයි සතකි. ලගන තුණක් ද විමසන විස දෙකක් දැයි වසතු 12 ක් ද,

විහාරවත්තු තුණක් ද අනෙක් ඉට්ඨකවත්තු තුණක් ද, වාසී, ගොපානසී,
අට්ටක, ඔතාරණ, යන වසතුන් තුණ බැගින් ද, පති දෙකෙක් දැයි 20 ක් ද,

සෙද, නත්තු, සමොගන, නහාපන, අබ්බකුප්පන, උට්ඨාපන, නිපානන,
අනාමාරණ, පානමාරණ වසතු තුණ බැගින් 27 ක් ද,

ජාරගබ්බ, සපතනිය සමබ්බ මිට්ඨමළ, පුතුමළ, දෙදෙනාම මළ, දෙදෙනාම
නොමළ වසතු සතරක්ද, මද්දපන, නාපන වඤ්ඤා, විජායනී වසතු සතරක්
දැයි 9 ක් ද,

පතොද, නිගහන, යකබ වසතු ද, වාල යකබවසතු තුණක් ද, පාතිනී
කන්තාර වසතු සයක් ද, මඤ්ඤමාන සතරක් ද, පහාර තුණක් ද, සග්ග
තුණක් ද, තිරයවණ්ණතා තුණක් දැයි 25 ක් ද,

ආලවිරාහබවත්තු තුණක් ද දය වත්තු තුණක් ද, මා කිලමෙසි තුණක් ද,
නකක, සොවිරක දෙක දැයි 10 ක් ද වූ විනිත වසතු එක්සිය තුණෙකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට
කරුණාවෙන් මරණයෙහි ගුණ වැණුහ. ඒ මහණ තෙමේ කලුරිය.
කෙළේය. “කිම අපි පරිජඥාවැන් අවන්තමෝද”යි. ඔවුන්ට කුකුස්
විය. ... ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ
කළාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජඥාවැන් අවන්තහු ය.”

2. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් පුටුවක හිඳගත්තේ
රෙදිකඩකින් පිළිසන් දරුවකු මැඩ ගෙණ මැරී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ...
මහණ, පරිජඥාවැන් නො වේ. මහණෙනි, පරික්ෂා නො කොට
අසුතෙහි නො හිඳිය යුතුයි. යමෙක් හිඳී නම් දුකුළාඥාවැන් වේ.”

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ආතුළගම බොජුන්හලෙහි අසුන්
පණවන්නේ මොහොල් දෙකක් ඔසවා තැබූ කල්හි එක් මොහොලක් හැර
ගත්තේ ය. දෙවෙනි මොහොල පෙරළී එක්තරා දරුවකුගේ හිසමත
වැටුනේය. ඒ දරු තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
“මහණ නෝ කෙබඳු සිත් ආත්තෙහි ද”? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම
නො දැන කෙළෙමි.” මහණ, නො දැන කළහුට ඥාතීන් නොවේ.

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ආතුළගම බොජුන්හලෙහි අසුන්
පණවන්නේ වංගෙහියක් ආත්ම පෙරළිය. එක්තරා දරුවකු යට කොට
මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කළහුට ඥාතීන්
නො වේ.

5. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුතරා භික්ඛුසු පබ්බජිතා හොනති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුතෙනා පිතරං ඵතදුවොච: ‘ගව්ඡ භතෙන සඛෙසා නං පතිමානෙති’ති පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතිත්වා කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා තං භික්ඛු”ති “නාහං භගවා මරණාධිපපායො”ති. “අතාපතති භික්ඛු න මරණාධිපපායස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුතරා භික්ඛුසු පබ්බජිතා හොනති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුතෙනා පිතරං ඵතදුවොච: ‘ගව්ඡ භතෙන සඛෙසා නං පතිමානෙති’ති මරණාධිපපායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතිත්වා කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අපතතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුතරා භික්ඛුසු පබ්බජිතා හොනති. කාලෙ අරොචිතෙ පුතෙනා පිතරං ඵතදුවොච: ‘ගව්ඡ භතෙන සඛෙසා නං පතිමානෙති’ති මරණාධිපපායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතිත්වා න කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; අපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛුතො භුඤ්ජනස්ස මංසං කණ්ඨේ විලග්ගං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු නස්ස භික්ඛුතො ගිවායං පහාරං අදාසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු න මරණාධිපපායස්සා”ති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛුතො භුඤ්ජනස්ස මංසං කණ්ඨේ විලග්ගං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො නස්ස භික්ඛුතො ගිවායං පහාරං අදාසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අපතතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (9)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛුතො භුඤ්ජනස්ස මංසං කණ්ඨේ විලග්ගං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො නස්ස භික්ඛුතො ගිවායං පහාරං අදාසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (10)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු විසග්ගං පිණ්ඩපාහං ලභිත්වා පටිකක්ඛිතං හරිත්වා භික්ඛුතං අග්ගකාරිකං අදාසි. තෙ භික්ඛු කාලමකංසු. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා තං භික්ඛු”ති? “නාහං භගවා ජානාමි”ති. “අතාපතති භික්ඛු අජානනාස්සා”ති. (11)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විමංසාධිපපායො අඤ්ඤතරො භික්ඛුතො විසං අදාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා තං භික්ඛු”ති? “විමංසාධිපපායො අහං භගවා”ති. “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (12)

5. එසමයෙහි දෙ පුත්‍ර පිය කෙනෙක් භික්ෂුන් කෙරෙහි මහණවූවෝ වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මැනවි. සඤ්ඤානෙමේ භෝප අපෙක්ෂා කෙරේ'යි පිට ගෙන නෙරිය. හෙතෙමේ වැටී මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මරණ අදහස් නැත්තෙමි. වෙමි'. මහණ, මරණ අදහස් නැත්තනුට ඇවැත් නො වේ. (5)

6. එසමයෙහි දෙ පුත්‍ර පිය කෙනෙක් භික්ෂුන් කෙරෙහි පැවිදිවූවානු වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මැනවි. සඤ්ඤානෙමේ භෝප අපෙක්ෂා කෙරේ'යි මරණ අදහස් ඇත්තේ පිට ගෙන නෙරිය හෙ තෙමේ වැටී මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය. (6)

7. එසමයෙහි දෙ පුත්‍ර පිය කෙනෙක් භික්ෂුන් කෙරෙහි පැවිදිවූවානු වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මැනවි. සඤ්ඤානෙමේ භෝප අපෙක්ෂා කෙරේ'යි මරණ අදහස් ඇත්තේ පිට ගෙන නෙරිය හෙ තෙමේ වැටී නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරා බුද්ධ මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ කපුරිය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, මරණ අදහස් නැත්තනුට ඇවැත් නො වේ. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරා බුද්ධ මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. මැරියැටි එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ කපුරිය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය. (9)

10. එසමයෙහි බුද්ධ එක්තරා මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. මැරියැටි එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ නොම මෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (10)

11. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් විසමුසු අහරක් ලැබ අසුන්හලට ගෙන ගොස් භික්ෂුන්ට අග්‍රපිණ්ඩය දුනි. ඒ භික්ෂුහු මලහ. ඔහුට කුකුස් විය. ... 'මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද?' 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො දනිමි' මහණ නොදන්නනුට ඇවැත් නො වේ. (11)

12. එසමයෙහි විමැසියැටි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට වස දුනි. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... 'මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද?' 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම විමසන අදහස් ඇත්තෙමි'යි. මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (12)

13. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා¹ භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඨා සිලං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා සිලා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මන්තෙ අවන්ඨාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (13)

14. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඨා සිලං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මන්තෙ සිලං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිංකං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (14)

15. තෙන -පෙ- සො භික්ඛු න කාලමකාසි තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (15)

16. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උට්ඨාපෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඨා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා ඉට්ඨකා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මන්තෙ අවන්ඨාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (16)

17. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උට්ඨා-පෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඨා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මන්තෙ ඉට්ඨකං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනොනා පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (17-18)

18. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඨා වාසිං උච්චාරෙසි. උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා වාසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මන්තෙ අවන්ඨාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (19)

19. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඨා වාසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මන්තෙ වාසිං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි [-පෙ- ආපනොනා පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති -පෙ- භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (20-21)

20. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඨා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා ගොපානසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මන්තෙ අවන්ඨාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (22)

13. එසමයෙහි අලවුරට වැසි භික්ෂුහු විහාරභූමියක් (ගෙපළක්) කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගලක් නැගී ය. මත්තෙහි සිටි මහණ විසින් තපුරු කොට ගත් ගල යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (13)

14. එසමයෙහි අලවු වැසි භික්ෂුහු විහාර භූමියක් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගලක් එසවී ය. මත්තේ සිටි මාරියාටි මහණෙක් යට සිටි මහණහුගේ හිසමත ගල හෙළී ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, හෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය. (14)

15. එසමයෙහි ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (15)

16. එසමයෙහි අලවු වැසි භික්ෂුහු විහාරයට බිහක් නංවත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගඬොලක් එසවී ය. මත්තේ සිටි මහණ විසින් තපුරු කොට ගත් ගඬොල යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (16)

17. එසමයෙහි අලවු වැසි භික්ෂුහු විහාර බිහක් නංවත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගඬොලක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මාරියාටි මහණ යට සිටි මහණහු හිස මත ගඬොල හෙළී ය. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ් ඤාවත් අවත්තෙහි ය ... එසමයෙහි] ... ඒ මහණ නොමළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (17-18)

18. එසමයෙහි අලවු වැසි භික්ෂුහු තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට වැයක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණහු විසින් තපුරු කොට ගත් වැය යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ නො දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (19)

19. එසමයෙහි අලවුරට වැසි භික්ෂුහු තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට වැයක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණනෙමේ මාරියාටිවූයේ යට සිටි මහණහුගේ හිස මත වැය හෙළී ය. ඒ මහණ මළේ ය. ... පරිජ් ඤාවත් අවත්තෙහි ය ... එසමයෙහි] ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසි-ඤ්ඤාවැත් වේ (20-21)

20. එසමයෙහි අලවු වැසි භික්ෂුහු තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගොනැස්සක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණහු විසින් තපුරු කොට ගත් ගොනැස්ස යට සිටි මහණහුගේ හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... නො [දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (22)

21. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුණන්. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ ගොපානසිං මුඤ්චී. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති”. (23-24)

22. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුණන්. අට්ටකං බක්ඛන්ති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඵතදවොච: “ආට්ඨසො අනුට්ඨිතො බක්ඛාති”ති. සො නනුට්ඨිතො බක්ඛන්තො පරිපතීන්තා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “නිඤ්චිතො තං භික්ඛු”ති “නාහං භගවා මරණාධිප්පායො”ති. “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සාති”. (25)

23. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුණන්. අට්ටකං බක්ඛන්ති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඵතදවොච: “ආට්ඨසො අනුට්ඨිතො බක්ඛාති”ති. සො නනුට්ඨිතො බක්ඛන්තො පරිපතීන්තා කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ- නනුට්ඨිතො] පරිපතීන්තා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති”. (26-27)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔහරති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං ඵතදවොච: “ආට්ඨසො ඉතො ඔහරති”ති. සො තෙන ඔහරන්තො පරිපතීන්තා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සාති”. (28)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔහරති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු මරණාධිප්පායො හං භික්ඛුං ඵතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉතො ඔහරති”ති. සො තෙන ඔහරන්තො පරිපතීන්තා කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] පරිපතීන්තා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති”. (29-30)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු අනචීර්තියා පිට්ඨිතො ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අචීර්තීන්තා පපාතෙ පපතන්තො අඤ්ඤතරං විලිවකාරං ඔජ්ඣරීන්තා මාරෙසි, තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛවෙ අනාහං පාතෙතබ්බං. යො පාතෙත්ස, ආපනති දුක්ඛංස්සාති”. (31)

27. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගිසා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අචීර්තීන්තා දවාය සීලං පච්ඡක්ඛංසු. අඤ්ඤතරං ගොපාලකං ඔජ්ඣරීන්තා මාරෙසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, න ච භික්ඛවෙ දවාය සීලා පච්ඡක්ඛන්ති, යො පච්ඡෙක්ඛිය ආපනති දුක්ඛංස්සාති”. (32)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු ගිලාතො හොති. හං භික්ඛු සෙදෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ න මරණාධිප්පායස්සාති”. (33)

21. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා නවහම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගොතැස්සක් එසවිය. මත්තෙහි සිටි මහණ හෙමේ මැරියැටි වූයේ යට සිටි මහණහුගේ හිස මත ගොතැස්ස හෙළි ය. ඒ මහණ මළේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවත්තෙහිය. එසමයෙහි ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (23-24)

22. එසමයෙහි අලවුරට හිඤ්ඤා නවහම් කරන්නාහු අටල්ලක් බිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කිය: “ආවත, මෙහි සිට බදව”යි, හෙ තෙමේ එහි සිට බිඳින්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මැරී යැවී නො වෙමි”. මහණ, නො මැරියැටිහුට ආවත් නො වේ. (25)

23. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා නවහම් කරන්නාහු අටල්ලක් බිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් මැරියැටි වූයේ එක්තරා මහණකුට මෙය කිය. “ආවත, මෙහි සිට බදව”යි, හෙ තෙමේ එහි සිට බිඳින්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවත්තෙහිය. එසමයෙහි ... පෙරළී වැටී නො මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසි-ඤ්ඤාවාත් වේ. (26-27)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විහාරය සෙවෙති කොට බසී. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහට මෙය කිය: “ආවත, මෙ තැනින් බසිනු”යි හෙ තෙමේ එතැනින් බස්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, මරණ අදහස් තැත්තනුට ආවත් නො වේ. (28)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විහාරය සෙවෙති කොට බසී. එක්තරා මහණෙක් මැරියැටි වූයේ ඒ මහණහට මෙය කිය. “ආවත, මෙතැනින් බසිනු”යි හෙ තෙමේ එතැනින් බස්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවත්තෙහිය. එසමයෙහි ... පෙරළී වැටී නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (29-30)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සස්තෙහි උකටලී බැවින් පෙළුනේ ගිජුකුළුපව්වට තැනි ප්‍රපාතයෙහි වැටෙන්නේ එක්තරා තලකරුවකු යට කොට මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, ආත්මසාත්තය නො කටයුතුයි, යමෙක් ආත්මසාත්තය කෙරේ තම් දුකුළාඤ්ඤාවාත් වේ. (31)

27. එසමයෙහි සවග මහණහු ගිජුකුළුපව්වට තැනි කෙළි පිණිස ගලක් පෙරළාහ. ඒ ගල එක්තරා ගොපොල්ලකු යට කොට මැරී ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, කෙළි පිණිස ගල් නො පෙරළිය යුතුයි. යමෙක් පෙරළන්නේ තම් දුකුළාඤ්ඤාවාත් වේ. (32)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. හිඤ්ඤා ඒ මහණ බහ ගැන්වූහ. හෙ තෙමේ මළේ ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, මරණ අදහස් තැත්තනුට ආවත් නො වේ. (33)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ මැරියැටි වූවෝ ඔහු ගැන්වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාලි අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඣාපාලි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාලි වේ. (34-35)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට හිසරුජාවක් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට තසායක් දුන්හ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, මරණ අදහස් තැන්තහුට ඤාපාලි නො වේ. (36)

31. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට හිසරුජාවක් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි-වූවෝ ඒ මහණහට තසායක් දුන්හ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාලි අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඣාපාලි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාලි වේ. (37-38)

32. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ සමබාහතය (=ඤාන පිරිමැදීම) කළහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, නොමැරියැටි වූවනට ඤාපාලි නො වේ. (39)

33. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ මැරියැටි වූවෝ සමබාහතය කළහ ය. ඒ මහණ මළේ ය. [පරිජ්ඣාපාලි අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ... ඒ මහණ නොමළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඣාපාලි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාලි වේ. (40-41)

34. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ නැගැවූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, නො මැරියැටියනුට ඤාපාලි නො වේ. (42)

35. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි වූවෝ ඒ මහණ නැගැවූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාලි අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඣාපාලි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාලි වේ. (43-44)

36. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි, භික්ෂුහු ඒ මහණ වෙර තෙල් ගැල් වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, නො මැරියැටියනුට ඤාපාලි නො වේ. (45)

37. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටිවූවෝ ඒ මහණ වෙර තෙල් ගැල්වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාලි අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඣාපාලි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාලි වේ. (46-47)

38. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ කැනිටවූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, නො මැරියැටියනුට ඤාපාලි නො වේ. (48)

39. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි වූවෝ ඒ මහණ කැනිට වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාලි අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඣාපාලි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාලි වේ. (49-50)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (51)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු මරණාධිපපායා නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. -පෙ- [අපනනා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, අපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (52-53)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු අනතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (54)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා අනතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [අපනනා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, අපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (55-56)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (57)

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති, තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [අපනනා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස; අපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (58-59)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ ඉඤ්ඤි පට්ඨත්ථනිකා ජාරෙන ගඛිතී හොති. සා කුලපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛිස්සග්ග ගඛිතපාතනං ජාතාති”ති “සුච්ඡු හගිතී”ති තස්සා ගඛිතපාතනං අදසී. දුරකො කාලමකාසී. තස්සා කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අපනතිං තං භික්ඛු අපනනො පාරාජික”නති. (60)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුරිස්සං දො පජාපතියො හොනති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිතී. වඤ්ඤා ඉඤ්ඤි කුලපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සචෙ සා භනෙන විජායිස්සති සබ්බස්සා කුට්ඨමිස්ස ඉස්සරා හවිස්සති. ඉඛිස්සග්ග තස්සා ගඛිතපාතනං ජාතාති”ති. “සුච්ඡු හගිතී”ති තස්සා ගඛිතපාතනං අදසී. දුරකො කාලමකාසී. මාතා න කාලමකාසී. තස්සා කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අපනතිං තං භික්ඛු අපනනො පාරාජික”නති. (61)

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුරිස්සං දො පජාපතියො හොනති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිතී. වඤ්ඤා ඉඤ්ඤි කුලපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සචෙ සා භනෙන විජායිස්සති සබ්බස්සා කුට්ඨමිස්ස ඉස්සරා හවිස්සති. ඉඛිස්සග්ග තස්සා ගඛිතපාතනං ජාතාති”ති. “සුච්ඡු හගිතී”ති තස්සා ගඛිතපාතනං අදසී. මාතා කාලමකාසී, දුරකො න කාලමකාසී. තස්සා කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; අපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (62)

40. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ බිම හෙළාහ. ඒ මහණ මළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නොමැරියාවියහුට ඇවැත් නො වේ. (51)

41. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියාවි වූවෝ ඒ මහණ බිම හෙළාහ. ඒ මහණ මළේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තහුය. එසමයෙහි] ඒ මහණ නොමළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුඬිඇවැත් වේ. (52-53)

42. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට බත් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නො මැරියාවියහුට ඇවැත් නො වේ. (54)

43. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියාවි වූවෝ ඒ මහණහට බත් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුඬිඇවැත් වේ. (55-56)

44. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට පාන් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නො මැරියාවියහුට ඇවැත් නො වේ. (57)

45. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියාවි වූවෝ ඒ මහණහට පාන් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. මහණෙහි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුඬිඇවැත් වේ. (58-59)

46. එසමයෙහි විරහිණී වූ එක්තරා සත්ත්වයෙක් සොර සැමයකු නිසා ගැබ්හි වෙයි. භී වොමේ කුලුපග මහණහට මෙය කීවාය. “ආයතියන් වහන්ස, ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දැනු මැනව්”. “යහපත නැගනිය”යි ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දුනි. දරුවා මළේය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ නෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (60)

47. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට භායතීවෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. එකක් වද ය, එකක් නො වද ය. වද ගැහැණිය කුලුපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් දරුවන් වදන්නිනම් ඔබ සියලු ධනයට හිමි වන්නිය. “ආයතියන් වහන්ස, ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දැනු මැනව්”යි “යහපත, නැගනිය”යි ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දුනි. දරුවා මළේය. ඔවු නො මළාය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (61)

49. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට භායතීවෝ දෙදෙනෙක් වෙති. එකක් වදය. එකක් නො වදය. වද ගැහැණිය, කුලුපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් ඔබ වදන්නි නම් ඔබ සියලු ධනයට හිමි වන්නිය. ආයතියන් වහන්ස, ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දැනු මැනව්”යි, “යහපත, නැගනිය”යි, ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දුනි. ඔවු මළා ය. දරුවා නො මළේය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුඬි- ඇවැත් වේ. (62)

49. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං පුරිසස්ස ඥෙ පජාපනියො
 හොනති එකා වඤ්ඤා එකා විජායිති. වඤ්ඤා ඉති කුලුපගං භික්ඛු
 එතදවොච:- “සවෙ සා භනෙන විජායිස්සති, සබ්බස්ස කුට්ඨමස්ස ඉස්සරා
 භවිස්සති, ඉඛ්ඤාය නස්සා ගම්භපානනං ජානාති”ති. “සුට්ඨ භගිති”ති
 නස්සා ගම්භපානනං අදාසි, උභො කාලමකංසු -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති.
 තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] උභො න කාලමකංසු. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති.
 (63-64)

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගම් ගම්භිති ඉති කුලුපගං භික්ඛු
 එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය ගම්භපානනං ජානාති”ති. “තෙන හි භගිති
 මද්දස්ස”ති. සා මද්දපෙඤා ගම්භං පානෙසි. නස්ස කුකකුච්චං අහොසි.
 -පෙ- “ආපනති චං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (65)

51. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගම් ගම්භිති ඉති කුලුපගං භික්ඛු
 එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය ගම්භපානනං ජානාති”ති. “තෙන හි භගිති තාපෙති”ති.
 සා තාපෙඤා ගම්භං පානෙසි. නස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනති
 චං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (66)

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගම් වඤ්ඤා ඉති කුලුපගං භික්ඛු
 එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය හෙසජ්ජං ජානාති යෙනාහං විජායෙය්”නති. “සුට්ඨ
 භගිති”ති නස්සා හෙසජ්ජං අදාසි. සා කාලමකාසි. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (67)

53. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගම් විජායිති ඉති කුලුපගං භික්ඛු
 එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය හෙසජ්ජං ජානාති යෙනාහං න විජායෙය්”නති.
 “සුට්ඨ භගිති”ති නස්සා හෙසජ්ජං අදාසි. සා කාලමකාසි. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (68)

54. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගතිස්සා භික්ඛු සත්තරසවගතියං භික්ඛු
 අඛුලිපනොදකෙන භාසෙසුං. සො භික්ඛු උත්තසනෙත්වා අත්තසකො
 කාලමකාසි. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජි-
 කස්සා”ති.¹ (69)

55. තෙන බො පන සමයෙන සත්තරසවගතියා භික්ඛු ඡබ්බගතියං භික්ඛු
 කම්මං කරස්සාමාති ඔත්ථිඤා මාරෙසුං. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ-
 “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්සා”ති, (70)

56. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගො භුතවෙජ්ජකො භික්ඛු යකං
 ජිව්හා වොරොපෙසි. නස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
 පාරාජිකස්ස; ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති. (71)

57. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගො භික්ඛු අඤ්ඤානරං භික්ඛු
 වාලියකම්මිභාරං පාහෙසි. නං යකං ජිව්හා වොරොපෙසුං. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (72)

1. අනාපනති ගික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස ආපනති පාමනියස්සාති. සත.

(ඉමස්මිං පන වස්ථුසම්මං යාය ආපනතියා හඞ්ඤානං සා දුද්දකෙසු ජිද්දිඤාති ඉධ න දුක්ඛා
 අවස්ඨාමා)

49. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට අභූතව දෙදෙනෙක් වෙත්. එකක් වද ය. එකක් නො වද ය. වද ගැහැණිය කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් ඔ වදන්නි නම් සියලු සැපතට හිමි වන්නිය. ආයතීයන් වහන්ස, ඇගේ ගැබ හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි “යහපත නැගතිය”යි ඇයට ගැබ හෙළන බෙහෙතක් දුනි. දෙදෙනාම මළාහු ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවත්තෙහිය. එසමයෙහි ...] දෙදෙනාම නො මළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ. (63-64)

50. එසමයෙහි එක්තරා ගැබ්නි ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. “ආයතීයන් වහන්ස, ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි එසේ වී නම් නැගතිය, (කුස) මිහින්තැ”යි. ඔ කුස මැඩ ගැබ හෙළී ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඇවැත් අවත්තෙහිය ය. (65)

51. එසමයෙහි එක්තරා ගැබ්නි ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. “ආයතීයන් වහන්ස, ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි නැගතිය එසේ වී නම් කුස නවනු”යි. ඔ කුස නවා ගැබ හෙළී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඇවැත් අවත්තෙහිය ය. (66)

52. එසමයෙහි එක්තරා වද ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. ‘ආයතීයන් වහන්ස, යම් බෙහෙතකින් මම වදම් ද එබඳු බෙහෙතක් දනු මැනව”යි. යහපත නැගතිය”යි ඇයට බෙහෙතක් දුනි. ඔ මළා ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ. (67)

53. එසමයෙහි එක්තරා වදන ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. යම් බෙහෙතකින් මම නො වදම් ද එබඳු බෙහෙතක් දනු මැනව”යි. යහපත නැගතිය”යි ඇයට බෙහෙතක් දුනි. ඔ මළා ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ. (68)

54. එසමයෙහි සවන මහණහු සතළොස්වග මහණකු ඇතිල්ලෙන් කිහි කැවීමෙන් සිනැසූහ. ඒ මහණ අධිකව සිතාසෙන්නේ ආයාසප්‍රයාස රහිත වූයේ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. (69)

55. එසමයෙහි සතළොස් වග මහණහු සවන මහණකු “කමීයක් (=දඬුවමක්) කරන්නෙමු”යි ඇත්ම මැරූහ. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. (70)

56. එසමයෙහි එක්තරා භූතවෙද්‍ය මහණෙක් යක්ෂයකු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ. (71)

57. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු සැබයකුන් අරක්-ගත් විහාරයකට යැවී ය. යක්ෂයෝ ඒ මහණ දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, තො මැරියැටියනුට ඇවැත් නො වේ. (72)

58. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤානරො හික්ඛු වාලුකකතනාරං පාහෙසි. නං යකඛා ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] නං යකඛා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (73-74)

59. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු අඤ්ඤානරො හික්ඛු වාලුකකතනාරං පාහෙසි. නං වාලු ජීවිතා වොරොපෙසුං. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු නමරණාධිප්පායස්සා”ති. (75)

60. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤානරො හික්ඛු වාලුකකතනාරං පාහෙසි. නං වාලු ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] නං වාලු ජීවිතා න වොරොපෙසුං. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (76-77)

61. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු අඤ්ඤානරො හික්ඛු වොරකතනාරං පාහෙසි. නං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු නමරණාධිප්පායස්සා”ති. (78)

62. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤානරො හික්ඛු වොරකතනාරං පාහෙසි. නං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] නං වොරා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (79-80)

63. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු නං මඤ්ඤමානො නං ජීවිතා වොරොපෙසි -පෙ- නං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි. -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො නං ජීවිතා වොරොපෙසි -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං හික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (81-84)

64. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු අමනුස්සෙන ගහිනො හොති. අඤ්ඤානරො හික්ඛු නස්ස හික්ඛුතො පහාරං අදුසි. සො හික්ඛු කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (85)

65. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු අමනුස්සෙන ගහිනො හොති. අඤ්ඤානරො හික්ඛු මරණාධිප්පායො නස්ස හික්ඛුතො පහාරං අදුසි. සො හික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො හික්ඛු න කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (86-87)

66. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු කල්‍යාණකමකස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අබ්බුතො කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු නමරණාධිප්පායස්සා”ති. (88)

67. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු මරණාධිප්පායො කල්‍යාණකමකස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අබ්බුතො කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො අබ්බුතො න කාලමකාසි. නස්ස භුක්ඛුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හික්ඛු පාරාජිකස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (89-90)

58. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ එක්තරා මහණකු සැබියකුන් අරන්ගත් විහාරයකට යැවී ය. යක්ෂයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. [පරිජ්ඣාවාන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ... යක්ෂයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් නොම තොර කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාන් වේ. (73-74)

59. එසමයෙහි • එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු ව්‍යාල-කාන්තාරයකට යැවීය. ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො මැරියැට්ටුයට ඤාතවන් නො වේ. (75)

60. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ එක්තරා මහණකු ව්‍යාලකාන්තාරයකට යැවී ය. ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ... [පරිජ්ඣාවාන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් නොම තොර කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාන් වේ. (76-77)

61. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු සොරකතරකට යැවී ය. සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නොමැරියැට්ටුයට ඤාතවන් නො වේ. (78)

62. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ එක්තරා මහණකු සොරකතරකට යැවී ය. සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ... [පරිජ්ඣාවාන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් නොම තොර කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාන් වේ. (79-80)

63. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඔහු යයි හඟිමින් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ... ඔහු යයි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙළේය. ... අනෙකෙකැයි හඟිමින් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ... අනෙකෙකැයි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නො පරිජ්ඣාවාන් අවන්තෙහි ය. (81-84)

64. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අමනුෂ්‍යයකු විසින් ගන්තා ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහට පහරක් දුනි. ඒ මහණ මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නොමැරියැට්ටුයට ඤාතවන් නො වේ. (85)

65. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අමනුෂ්‍යයකු විසින් ගන්තා ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ ඒ මහණහට පහරක් දුනි. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාවාන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාන් වේ. (86-87)

66. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කලණකම් ඤාතවන්ට සමගි කපාව කෙළේ ය. හෙතෙමේ එහි සිත් ඤාලවුයේ මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නො මැරියැට්ටුයට ඤාතවන් නො වේ. (88)

67. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ කලණකම් ඤාතවන්ට සමගි කපාව කෙළේ ය. හෙතෙමේ එහි සිත් ඤාලවුයේ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාවාන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] හෙතෙමේ එහි සිත් ඤාලවුයේ නො මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාන් වේ. (89-90)

68. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු න මරණාධිපායස්සා”ති. (91)

69. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපායො තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිත්වා කාලමකාසි -පෙ- [අපනෙතා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො උත්තසිත්වා තකාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (92-93)

70. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොන්නා රුකඛං ඡිද්දනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථට්ඨිතො ඡිද්දති”ති. නං තත්ථට්ඨිතං ඡිද්දන්නං රුකෙඛා ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු නමරණාධිපායස්සා”ති. (94)

71. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොන්නා රුකඛං ඡිද්දනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථට්ඨිතො ඡිද්දති”ති. නං තත්ථට්ඨිතං ඡිද්දන්නං රුකෙඛා ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි -පෙ- [අපනෙතා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] රුකෙඛා ඔත්ථරිත්වා න මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (95-96)

72. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු දයං ආලිමෙපසුං. මනුස්සා දඩ්ඨා කාලමකංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛුවෙ තමරණාධිපායස්සා”ති. (97)

73. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු මරණාධිපායා දයං ආලිමෙපසුං. මනුස්සා දඩ්ඨා කාලමකංසු -පෙ- [අපනතා පාරාජිකනති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] මනුස්සා දඩ්ඨා ත කාලමකංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, අපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (98-99)

74. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා වොරඝාතං එතදවොච:- “ආට්ඨසො මාසිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජිවිතා වොරොපෙති”ති. ‘සුට්ඨි භනෙන’ති එකෙන පහාරෙන ජිවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනති. තං භික්ඛු අපනෙතා පාරාජික”නති. (100)

75. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා වොරඝාතං එතදවොච:- “අට්ඨසො මාසිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජිවිතා වොරොපෙති”ති. සො “නාහං තුග්ගං වචනං කරස්සාමි”ති ජිවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- අතාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (101)

76. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො ඤාතිසරෙ ගත්ථං පාදවජ්ඣෙතා ඤාතකෙති සමපරිකිණ්ණො ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙ මනුස්සෙ එතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉච්ඡ්ථ ඉමස්ස මරණ”නති. “ආම භනෙන ඉච්ඡාමා”ති. “තෙන හි තකකං පායෙථා”ති. තෙ තං තකකං පායෙසුං. සො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනති. තං භික්ඛු අපනෙතා පාරාජිකනති. (102)

68. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මිනිස්නිරිසනකුට නිරයකථාව කෙළේ ය. හෙතෙමේ තැනි ගෙණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො මැරියැවියහුට ඇවැත් නො වේ. (91)

69. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මරණ රිසි ඇතියේ ආපාතිකයකුට නිරයකථාව කෙළේ ය. හෙතෙමේ තැනි ගෙණ මළේ ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] හෙතෙමේ තැනි ගෙණ නොමළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලැසිඇවැත් වේ. (92-93)

70. එසමයෙහි අලුටු වැසි හිසුහු නවකම් කරත්තාහු රුකක් සිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කීයේ ය: “ඇවත, මෙහි සිට සිඳුව”යි, වෘක්ෂය තෙමේ එහි සිට සිඳින උහු යටකොට මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. මහණ, නොමරණරිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (94)

71. එසමයෙහි අලුටු වැසි හිසුහු නවකම් කරත්තෝ රුකක් සිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් මරණරිසි ඇතියේ එක්තරා මහණකුට මෙය කීය: “ඇවත, මෙහි සිට සිඳුව”යි. වෘක්ෂය තෙමේ එහි සිට සිඳින මහණහු යට කොට මැරී ය. ... [පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහිය එසමයෙහි ...] වෘක්ෂය තෙමේ යට කොට නො මැරී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, ... පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලැසිඇවැත් වේ. (95-96)

72. එසමයෙහි සවග මහණහු වනය ගිනි දූහ. මිනිස්සු දැව්නාහු මළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නොමරණ රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (97)

73. එසමයෙහි සවග මහණහු මරණ රිසි ඇත්තෝ වනය ගිනි දූහ. මිනිස්සු දැව්නාහු මළාහු ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය එසමයෙහි ...] මිනිස්සු දැව්නෝ නොමළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලැසි ඇවැත් වේ. (98-99)

74. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වධසථානයට ගොස් වොර-ඝාතකයාට මෙය කීය: “ඇවත, මොහු නොවෙහෙසව. එක පහරින් දිවියෙන් තොර කරව”යි ‘වහන්ස, මැනව’යි. එක පහරින් දිවියෙන් තොර කෙළේය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහිය. (100)

75. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වධසථානයට ගොස් වොර-ඝාතකයාට මෙය කීය. “ඇවත, මොහු නො වෙහෙසව. එක පහරින් දිවියෙන් තොරකරව”යි හෙතෙමේ “මම තාගේ වචනය නහමක් කරන්නෙමි”යි ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ. (101)

76. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් තෙමේ තැගෙයකදී සුන් අත් පා ඇතියේ තැයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීය: “ඇවන්ති, මොහුගේ මරණය කැමැතිවටු ද? වහන්ස, එසේය, කැමැතිවෙමු”යි. “එසේ වීනම් මෝරු පොවටු”යි. ඔවුහු ඔහුට මෝරු පෙටුහ. හෙතෙමේ මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. (102)

77. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරසො කුලසිරෙ හත්-පාදවජ්ඣෙනා ඤානකෙහි සමපරිකිණ්ණො හොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛුනී තෙ මනුස්සෙ එතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉච්ඡං ඉමස්ස මරණ”නති. “ආමයො-ඉච්ඡාමා”ති. තෙන හි “ලොභසොච්චරකං පායෙථා”ති. තෙ තං ලොභසොච්චරකං පායෙත්තං. සො කාලමකාසි. තස්සා කුඤ්ඤාචං අහොසි. අථ බො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමත්ථං ආරොවෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුතං එතමත්ථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “ආපතතිං සා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී ආපනා පාරාජික”නති. (103)

තනියපාරාජිකං සමනනං.

2. 4.

චතුත්ථපාරාජිකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටා-ගාරසාලායං. තන බො පත සමයෙන සමිහුලා සන්දිට්ඨා සමහනනා භික්ඛු චගුමුදස්ස තදියාතිරෙ වස්සං උපගමිත්සු. තෙන බො පත සමයෙන වජ්ජි දුබ්භිකා හොති දවිභිතිකා සෙතට්ඨිකා¹ සලාකා චුතනා ත සුකරු උඤ්ජන පගහහෙන යාපෙතුං.

2. අථ බො තෙසං භික්ඛුතං එතදහොසි:- එතරහි බො වජ්ජි දුබ්භිකා දවිභිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකා චුතනා ත සුකරු උඤ්ජන පගහහෙන යාපෙතුං. කෙන හු බො මයං උපායෙන සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසසියාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙය්‍යාමා’ති.

3. එකච්ච එවමාහංසු:- “හඤ් මයං ආට්ඨසො ගිහිතං කමමනනං අභිට්ඨම, එවං තෙ අමාකං දාතුං මඤ්ඤේය්‍යනති”, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසසියාම, න ච පිණ්ඩ-කෙන කිලමෙය්‍යාමා’ති.

4. එකච්ච එවමාහංසු:- “අලං ආට්ඨසො කිං ගිහිතං කමමනනං අභිට්ඨිතෙන, හඤ් මයං ආට්ඨසො ගිහිතං දුතෙය්‍යං හරුම, එවං තෙ අමාකං දාතුං මඤ්ඤේය්‍යනති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසසියාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙය්‍යාමා’ති.

5. එකච්ච එවමාහංසු:- “අලං ආට්ඨසො කිං ගිහිතං කමමනනං අභිට්ඨි-තෙන, කිං ගිහිතං දුතෙය්‍යං හටෙන, හඤ් මයං ආට්ඨසො ගිහිතං අඤ්ඤා-මඤ්ඤස්ස උතතරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසාම,² අසුකො භික්ඛු පස්මස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු තතියස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුත්ථස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු සොතාපනො, අසුකො භික්ඛු සකදගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී, අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙවිජේජා, අසුකො භික්ඛු ඡලභිඤ්ඤා’ති. එවං තෙ අමාකං දාතුං මඤ්ඤේය්‍යනති. එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසසියාම න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙය්‍යාමා’ති. “එසොයෙව බො ආට්ඨසො සෙය්‍යො යො අමාකං ගිහිතං අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස උතතරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණො භාසිතො”ති.

17. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් කුලගෙයකදී සුන් අත් පා ඇතිසේ නැගන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මෙහෙණක් ඒ මිනිසුන්ට මෙය කිවුය. “ඇවැත්නි, මොහුගේ මරණය රිසිවු ද? සි” “ආයතීවෙනි, එසේය, රිසියෙමු”යි කිහ. “එසේ නම් ලොණසොවීරකය පොවු”යි. ඔවුහු ඒ පුරුෂයාට ලොණසොවීරකය පෙවුහ. හෙතෙම මලේ ය. ඒ මෙහෙණට කුකුස් විය. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ හිඤ්ඤාණීන්ට මෙ පවත් සැල කළා ය. හිඤ්ඤාණීහු හිඤ්ඤාණීන්ට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. හිඤ්ඤාණීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගෙල පවත් සැල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, ඒ මෙහෙණ පරිජ් ඇවැත් අවන්ති ය.” (103)

තෙවෙනි පරිච්ඡය නිමි.

2-4.

සිවුවන පරිච්ඡය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල් පුර මහ-වෙහෙති කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි බොහෝ දුට්ඨිකාරු ඉටුමිකාරු වූ හිඤ්ඤාණීහු වගභූමිද, නම් ගංතොර වස් එළඹුනාහ. එසමයෙහි වැදුරට දුබ්බක් වෙයි. ජිවිතය පිළිබඳ දෙපරිද්දෙකින් පැවති අදහස් ඇති වෙයි. සෙනටසිකා නම් ශසා රොගයෙන් පෙළුනේ වෙයි. වජ්‍රල දෑ හිරවුය. පිඬු සිහිවෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වෙයි. පිඬු සිහිවෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වෙයි.

2. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤාණීන්ට මෙබඳු සිතෙක් විය: “දැන් වනාහි වැදුරට දුබ්බක් මේ. ජිවිතයත් මරණයත් අතර පැවති අදහස් ඇත්තේ වෙයි. සෙනටසිකා නම් ශසා රොගයෙන් පෙළුනේ වෙයි. වජ්‍රල දෑ හිරවුය. පිඬු සිහිවෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වෙයි. අපි කරුණු උපායකින් සමග වුවමෝ සතුටු වුවමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු ද, පිණිසයෙන් නොම කලානන වන්නමුද”යි.

3. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කිහ: “ඇවැත්නි, ඉදින් අපි ගිහියන්ගේ කම්පානා හිටු කරන්නමෝ නම් මැනව. එසේ ඇතිකල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිහිවන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ මනා ව සතුටු වන්නමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිණිසයෙන් ද නො ම කලානන වන්නමු”යි.

4. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කිහ: “ඇවැත්නි, කම් නැත. ගිහියන්ගේ කම්පානා හිටු කිරීමෙන් කිම? ඇවැත්නි, අපි ගිහියන්ගේ පණ්ඩුඩ ගණයන්තමෝ නම් මැනව. එසේ ඇතිකල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිහිවන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ සතුටු වන්නමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිණිසයෙන් ද කලානන නො වන්නෙමු”යි.

5. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කිහ: “ඇවැත්නි, නොමැනවි. ගිහියන්ගේ කම්පානා හිටු කිරීමෙන් කිම? ගිහියන්ගේ පණ්ඩුඩ ගණයන්තමෝ කිම? ඇවැත්නි, අපි ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම්ගුණ කියමු: “අසෝ මහණ හෙමේ ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ය. අසෝ මහණ හෙමේ ද්විතීයධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ හෙමේ තෙමේ ත්‍රිතීයධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ හෙමේ චතුර්ධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ හෙමේ සෝවාන් ය. අසෝ මහණ හෙමේ සෙදගාමී ය. අසෝ මහණ හෙමේ අනගාමී ය. අසෝ මහණ හෙමේ රහත් ය. අසෝ මහණ හෙමේ ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙක. අසෝ මහණ හෙමේ අබ්බිඤ්ඤා ය”යි. මෙසේ ඇති කල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිහිවන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ සතුටු වුවමෝ විවාද නොකරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිඬුසෙන් ද කලානන නො වන්නමු”යි. “ඇවැත්නි, අප විසින් ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ යම් උතුරුමිනිස්දම් ගුණයෙක් කියන ලද්දේ ද, මෙය ම ග්‍රන්ථ වෙයි.”

6. අථ බො තෙ භික්ඛු ගිහිනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසු උත්තරිමනුසාරිමමසු වණ්ණං භාසිංසු: අසුකො භික්ඛු පඨමසු කානසු ලාභී -පෙ- අසුකො භික්ඛු ඡළභිඤ්ඤා”ති.

7: අථ බො තෙ මනුසාරි “ලාභා වන නො, සුලභං වන නො, යෙසං¹ නො ඵවරුපා භික්ඛු වසං උපගතා, න වන නො ඉතො පුබ්බෙ ඵවරුපා භික්ඛු වසං උපගතා, යථසිමෙ භික්ඛු සීලවනො, කල්‍යාණධර්මා”ති. තෙ න තාදිසාති භොජනාති අත්තනා භුඤ්ජන්ති, මාතෘපිතුනාං දෙනති, පුත්තදරසු දෙනති, දසකම්මකරපොර්සසු දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති. න තාදිසාති බාදතිශ්ශාති -පෙ- සායනිශ්ශාති -පෙ- පාතාති අත්තනා පිවන්ති, මාතෘ-පිතුනාං දෙනති, පුත්තදරසු දෙනති, දසකම්මකරපොර්සසු දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති. අථ බො තෙ භික්ඛු වණ්ණවා අහෙසුං පිණ්ඩියා පසන්නමුඛවණ්ණා විපසන්නාප්තිවණ්ණා.

8. අභිණ්ණං බො පතෙනං වසං චුත්ථානං භික්ඛුනං භගවන්තං දසුන්තාය උපසඤ්ඤාමිතුං. අථ බො තෙ භික්ඛු වසං චුත්ථා තෙමාසච්චයෙන සෙතාසනං සංසාලෙචා පනත්ථිවරං අදාය යෙන වෙසාලී තෙන පකකමිංසු. අනුපුබ්බත යෙන වෙසාලී මහාවතං කුටාගාරසාලා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසිදිංසු.

9. තෙන බො පත සමයෙන දිසාසු වසං චුත්ථා භික්ඛු කිසා භොනති ලිබා දුබ්බණ්ණා උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවන්තං ධම්මසන්තගන්තා. වග්ගමුද-නිරියා පත² භික්ඛු වණ්ණවා භොනති පිණ්ඩියා පසන්නමුඛවණ්ණා විපසන්නාප්තිවණ්ණා. අභිණ්ණං බො පතෙනං බුද්ධානං භගවන්තානං අගනතුකෙති භික්ඛුහි සද්ධං පටිසම්මොදිතුං.

10. අථ බො භගවා වග්ගමුදනිරියෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ බමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි සමග්ගා සමමොදමානා අවිච්චමානා ථාසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙත කිලමිත්ථා”ති. “බමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, සමග්ගා ච මයං භන්තෙ සමමොදමානා අවිච්චමානා ථාසුකං වසං වසිමහා, න ච පිණ්ඩකෙත කිලමිමහා”ති. ජාතන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජාතන්තාපි න පුච්ඡන්ති, කාලං විදිත්වා පුච්ඡන්ති කාලං විදිත්වා න පුච්ඡන්ති, අත්තසංගිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති තො අත්තසංගිතං, අත්තසංගිතෙ සෙතුසාතො තථාගතානං.

1. යෙසං වත. - ම.ජ.සං. 2. ‘පත’ ඉති පොඤ්ඤාසු උචං.

6. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරාමිනිස්-දම්ගුණ කිහි: “අසෝ මහණ තෙමේ ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ය. ... අසෝ මහණ තෙමේ ඡබ්භිඤ්ඤ”යි.

7. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු “අපට ලාභයෙක් ම ය. එකාන්තයෙන් අපට මනා ලැබුමෙකි. යම්බඳ වූ අප වෙත වෙබඳ භික්ෂුහු වස් ඵලභියාහු ද, යම්කේ මේ භික්ෂුහු සිල්වන් ද, කලණදහම් ඇත්තාහු ද, එකාන්තයෙන් මින් පෙර වෙබඳ භික්ෂුහු අපගේ වසට නො ඵලභියාහුය”යි සිතූහ. ඔහු යම් බඳවූ බොජුන් භික්ෂුන්ට දෙත් ද, එබඳු බොජුන් තුමු නො බුදිත්. මවුපියනට ද නො දෙත්. අමුදරුවන්ට ද නො දෙත්. දස් කම්කරු පුරුෂයනට ද නො දෙත්. මිත්‍රාමාත්‍යයනට ද නො දෙත්. සහලේ නැයනට ද නො දෙත්. යම්බඳ වූ කැ යුතු දෑ භික්ෂුන්ට දෙත් ද, එබඳු කැයුතු දෑ ද ... නො දෙත්. රස විඳිය යුතු දෑ ද ... නො දෙත්. ... පානවර්ගයන් ද තුමු නො බොත්. මවුපියනට ද නො දෙත්. අමුදරුවනට ද නො දෙත්. දස් කම්කරුවනට ද නො දෙත්. මිත්‍රාමාත්‍යයනට ද නො දෙත්. සහලේ නැයනට ද නො දෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු වණ්ණවන් වූහ. පිණ්ණය ඉඳුරන් ඇති වූහ. පහන් මුවපැහැ ඇති වූහ. වෙසෙසින් පහන් සිව්පැහැ ඇති වූහ.

8. වැස නිමවූ වස් ඇති භික්ෂුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීම සඳහා යෑම පුරුදු ම ය. ඉක්බිති වැස නිමවූ වස් ඇති ඒ භික්ෂුහු තෙමස ඇවෑමෙන් සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා, පාසිවුරු ගෙණ විසල්පුරය බලා නික්මුණාහු ය. පිළිවෙලින් විසල්පුර මහවෙතෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩසිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලභියාහු ය. ඵලභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්කාහු ය.

9. එසමයෙහි දිසාවන්හි වස් වුසු භික්ෂුහු වැහැරුණාහු රළු වූවාහු දුර්වණ්ණ වූවාහු හටගත් පමුවන් පැහැ ඇත්තාහු තහර ඉල්ලිගිහ සිරුරු ඇත්තෝ වෙත්. වගුමුද ගංතෙර වස් වුසු භික්ෂුහු වණ්ණවන් වූවාහු පිණ්ණය ඉඳුරන් ඇත්තාහු පහන් මුවපැහැ ඇත්තාහු වෙසෙසින් පහන් සිව්පැහැ ඇත්තෝ වෙත්. භාග්‍යවන් බුදුවරුන් විසින් ආගන්තුක භික්ෂුන් සමග පිළිසඳර කිරීම ආච්ඡි ම ය.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වගුමුද ගංතෙර වැසි භික්ෂුන්ට “මහණෙනි, කිම සිහිය හැකි ද? කිම යෑපිය හැකි ද? කිම සමග වූවහු, සතුටු වූවහු විවාද නො කරන්නහු පහසු සේ වස් වුසුවහු ද? අහරින් කලාන්ත නො වූවහු ද?”යි වදළ සේක, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සිහිය හැක්ක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යෑපිය හැක්ක. වහන්ස, අපි සමග වූවමෝ සතුටු වූවමෝ විවාද නො කරමින් පහසු සේ වස් වුසුමහ. අහරින් කලාන්ත නො වූමහ”යි. තථාගතවරු දැනිමුත් විවාරන්. දැනිමුත් නො විවාරන්. කල් දෑත විවාරන්. කල් දෑත නො විවාරන්. තථාගතවරු අභීයෙන් යුක්ත වූවන් ම විවාරන්. අභීයංගිතයක් නො විවාරන්. අභීයෙන් යුක්ත වචනයෙහි තථාගතවරයන්ගේ මග්ගවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂාතය වෙයි.

11. ද්විභාකාරෙහි බ්‍රහ්මා භගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡන්ති “ධම්මං වා දෙසිස්සාම, සාවකානං වා සිත්තාපදං පඤ්ඤාපෙස්සාම”ති. අථ බො භගවා චග්ගුමුද්ධිරියෙ භික්ඛු එතදවොච: “යථා කථං පන තුලෙහ භික්ඛවෙ සමග්ගා සමොදමානා අවිචදමානා එසුකං වස්සං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමිත්ථ”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “කච්චි පන වො භික්ඛවෙ භූත”න්ති. “අභූතං භගවා”ති. විහරති බ්‍රහ්මා භගවා: “අනනුච්ඡේදං මොඝපුරිසා අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමිණ්ණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තුලෙහ මොඝපුරිසා උදරස්ස කාරණං ගිහිතං අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණණං භාසිස්සාථ. චරං තුලෙහති මොඝපුරිසා නිණ්ණාන ගොවිකන්තානෙන¹ කුච්ඡ්පරිකන්තො,² න කෙච උදරස්ස කාරණං ගිහිතං අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණණං භාසිතො. තං කිස්ස හෙතු? නතො නිදානං හි මොඝපුරිසා මරණං වා නිතචේජ්ජය මරණචිත්තං වා දුක්ඛං, න කෙච තප්පච්චයා කායස්ස හෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. ඉතො නිදානං බො මොඝපුරිසා කායස්ස හෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. තෙන මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය-පෙ- විහරතිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආවුනොසි:

12. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ මහාවොරා සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං, කතමෙ පඤ්ච?

(1) ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස මහාවොරස්ස එවං ගොති: “කුදස්සු? නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ජානීසු ආභිණ්ඩස්සාමි හතන්තො සාන්තන්තො ජිඤ්ඤානො ඡේදපෙන්නො පචන්නො පාවෙනො”ති. සො අපරෙත සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ජානීසු ආභිණ්ඩා හතන්තො සාන්තන්තො ජිඤ්ඤානො ඡේද-පෙන්නො පචන්නො පාවෙනො. එවමෙව බො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පාපභික්ඛුතො එවං ගොති: “කුදස්සු නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ජානීසු වාරිකං වරිස්සාමි සක්කන්තො ගරුක්කන්තො මානිතො පූජිතො අපචිතො ගහට්ඨානං වෙච පබ්බජිතානං, ලාභී විචර-පිණ්ඩපානසෙනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරිත”න්ති. සො අපරෙත සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරුජ්ජානීසු වාරිකං වරිති සක්කන්තො ගරුක්කන්තො මානිතො පූජිතො අපචිතො ගහට්ඨා-නං, පබ්බජිතානං ව, ලාභී විචරපිණ්ඩපානසෙනාසන ගිලාපච්චයහෙසජ්ජ-පරිකාරිතං. අයං භික්ඛවෙ පඤ්චො මහාවොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(2) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු තථාහතප්පවේදිතං ධම්මවිකයං පරිසංපුණ්ණිත්වා අත්තන්තො දහති. අයං භික්ඛවෙ දුතිස්සො මහා-වොරෙ සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(3) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු සුඛං බ්‍රහ්මචාරිං පරිසුඛං බ්‍රහ්මචරියං වරන්තො අමුලකෙන අබ්‍රහ්මචරියෙන අනුඛංසෙති. අයං භික්ඛවෙ තතිස්සො මහාවොරෙ සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

1. ගොවිකන්තො, කන්ති, මු. 2. කුච්ඡ්පරිකන්තො, කන්ති. 3. කුදස්සු, මජ්ඣ.

11. භාග්‍යවත් බුදුවරු දෙ අසුරකින් භික්ෂූන් පුවව්සින්: “ධම්ම හෝ දෙසන්නවු. සවුචතට සිකපද හෝ පණවන්නවු”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වහගුමද, ගාභෝ වස් වුසු භික්ෂූන්ට මෙය වදාළ සේක: “මහණෙනි, තෙපි කෙසේ නම් සමග වුවහු සතුටු වෙමින් විවාද කොකරමින් සුවසේ වස් වුසුවහු ද, අහරින් කලානතා නුවුවහුද?” යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැළ කළහ. “කිමේන් ද, මහණෙනි, සැවවක් කිවුද?” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තොසැබවක් ම කිවමු” යි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරුඤ්ඤ සේක: “භික්ෂු පුරුෂයෙහි, නුසුදුස්-සෙක. අනුලොමි නුවුවක. තොගාලපෙන්නක. තොමහණකමෙක. තොකාප-යෙක. තොකටසුන්නෙක. “භික්ෂු පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් කුස කරුණු කොට ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම්ගුණ කිවහු ද? භික්ෂු පුරුෂයෙහි, භොප විසින් නිසුණු ගෙරි කපන කැත්තෙත් කුස කපා ගැනීම මැනවි. කුස කරුණු කොට ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම් වැණීම තො මැනවි. ඒ කවර හෙයින්? භික්ෂු පුරුෂයෙහි, ඒ හෙතුවෙන් මරණයට හෝ මරණය වැනි දුකකට පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හෙතුවෙන් කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් භොරවු නපුරු ගති ඇති විවෘත ව පතිත වීම් ඇති නිරයට තො ම පැමිණෙන්නේ ය. භික්ෂු පුරුෂයෙහි, මෙ කරුණෙන් කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් භොරවු නපුරුගති ඇති විවෘත ව පතිත වන නිරයට පැමිණෙන්නේ ය. භික්ෂු පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහත්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙ. ...” ගරුගා දෑහැමි කථාවක් කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක:

12. “මහණෙනි, ලොව මේ මහසොරු පස්දෙනෙක් වෙති. ඔහු පස්දෙන කවරහු ද? යත්:

(1) මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි එක්තරා මහ සොරකුට මෙබඳු අදහසෙක් වෙයි: “මම කවරද, නම් සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ පිරිවරණ ලද්දේම ගම් නියම්ගම් රජදනවුනි තසමින් තස්වමින් සිඳිමින් සිදුවමින් දවමින් දවමින් ඇවිදින්නෙමි දෝ” යි. හෙ තෙමේ පසු කලෙක සියයකින් හෝ දහසකින් පිරිවරණ ලද්දේ ගම් නියම්ගම් රජ දනවුනි මරමින් මරවමින් සිඳිමින් සිදුවමින් දවමින් දවමින් ඇවිදී. මහණෙනි, එපරිද්දෙන් ම මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්වු මහණකුට මෙ බඳු සිහෙක් වෙයි: “කවරද, නම් මම සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ පිරිවරණ ලද්දේම ගම් නියම්ගම් රජදනවුනි ගැහැමියන් විසින් ද පැවිද්දන් විසින් ද සත්කාර කරණ ලද්දේම, ගරු කරණ ලද්දේම, බුහුමන් කරණ ලද්දේම, සිවුපසයෙන් පුදන ලද්දේම, අභිවාදනා කරණ ලද්දේම, සිවුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර ලබන්නෙමි සැරි සරන්නෙමි දෝ” යි. ඒ මහණ පසු කලෙක සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ ගම් නියම්ගම් රජදනවුනි ගිහියන් විසින් හා පැවිද්දන් විසින් සත්කාර කරණ ලද්දේ ගරු කරණ ලද්දේ බුහුමන් කරණ ලද්දේ සිවුපසයෙන් පුදන ලද්දේ අභිවාදනා කරනලද්දේ සිවුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර ලැබීම ඇත්තේ සැරි සරයි. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විද්‍යමාන වූ පළමුවැනි මහසොරු වෙයි.

(2) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්වු මහණෙක් තථාගත-භාෂිත බම් විනය ප්‍රගුණ කොට (එය) තමාගේ යයි ප්‍රකාශ කෙරෙයි. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විද්‍යමාන වූ දෙවැනි මහසොරු වෙයි.

(3) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්වු මහණෙක් පිරිසිදු බමසර හැසිරෙණ රහත් මහණකුට මුල් රහිත පරිජ්ජාවැනින් වොදනා කෙරේ ද. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විද්‍යමාන වූ තෙවන මහසොරු වෙයි.

(4) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙ'කවො පාපභික්ඛ යාති නාති සසසස ගරුභණ්ඩාති ගරුපරික්කාරුති, සෙය්‍යපීදං: ආරුමො ආරුමවජ්ඣ විහාරො විහාරවජ්ඣ මඤ්චො පීඨං හිසි බිමෙබ්බහනං¹ ලොහකුමභි ලොහභාණකො ලොහවාරකො ලොහකට්ඨං වාසි ඵරසු කුසාරි කුද්දුලො නිබ්බදනං වලලී වෙළු මුඤ්ජං බබ්බජං තිණං මහතිකා දුරුභණ්ඩං මහතිකාභණ්ඩං,² තෙහි ගිහි² සඛගණ්ඨාති, උපලාපෙති. අයං භික්ඛවෙ වතුන්ටො මහාවොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(5) සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බභවකෙ සසසමණ- බ්‍රාහ්මණීයා පජ්ජා සදෙවමනුස්සාය අයං අග්ගො මහාවොරො යො අසනනං අභුතං උත්තරිමනුස්සායමමං උලලපති. නං කිස්ස හෙතු? ථෙය්‍යාය වො භික්ඛවෙ රට්ඨපිණ්ඩො භුහොති.

අඤ්ඤාථා සනතමත්තානං අඤ්ඤාථා යො පවෙදගෙ,
නිකච්ච නිතවස්සෙවු³ භුහනං ථෙය්‍යෙන නස්ස නං.

කාසාවකණ්ඨා බහවො පාපධම්මා අසඤ්ඤානා,
පාපා පාපෙහි කමෙමහි තිරයං තෙ උපපජ්ජරො.

සෙය්‍යො අයොගුලො භුහොනා නහොනා අග්ගිසිඬුපමො,
යඤ්චො භුඤ්ජය්‍ය දුස්සිලො රට්ඨපිණ්ඩං අසඤ්ඤානොති.

13. අථ බො භගවා වග්ගුමුද්දාතිරියෙ භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුභරතාය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනාගිජානං උත්තරිමනුස්සායමමං අනභුපනාසිකං අලම්භියඤ්ඤාදස්සනං සමුද්වරෙය්‍ය ‘ඉති ජානාමි, ඉති පස්සාමි’ති. තතො අපරෙතා සමයෙන සමනුග්ගාහියමානො වා අසමනුග්ගාහියමානො වා ආපනෙනා විසුද්ධාපෙකෙබ්බා ඵවං වදෙය්‍ය: ‘අජානමෙවානං ආවුසො අවුඛං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි, නුවජං මුසා විලපි’නති. අයමපි පාඨකො හොති අසංවාසො”ති.

ඵවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං හොති.

[මුලපඤ්ඤානති.]

(4) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සත්තෙහි ඇතැම් පවිත්‍ර මහණෙක් සහසතු යම් ඒ ගරු බඩු ගරු පිරිකර වෙද, ඒ කවරේ ද? අරම්, අරම්වතු, වෙහෙර, වෙහෙර-වතු, ඇද, පුටු, බිසි, කන්වසින්, ලොහොකළ, ලොහොසාල, කුඩා ලොහොකළ, ලෝහකටාරම්, වැ, පොරෝ, කෙටේරි, උදුළු, නියන්, වැල්, හුණ, මුදුනණ, බඩුස්තණ, සෙවෙනියට පුදුසු තණ, මැටි, දෑව බඩු, මැටි බඳුන් ය. එයින් ගිහියන් සහන්තේ ද, පොළඹවත්තේ ද, මහණෙනි, මෙනෙම ලොව විද්‍යමාන සිවුවැනි මහසොරු වෙයි.

(5) මහණෙනි, යමෙක් සිය සහන්ති තැනි උතුරුමිනිස්දම් නමා කෙරෙහි ඇතැයි කියා ද, මේ මහණ තෙමේ දෙවියන් සහිත වූ මරාත් සහිත වූ බඩුන් සහිත වූ ලෝකයෙහි ද, මහණ බඩුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිසුන් සහිත වූ ප්‍රජාව කෙරෙහි ද, ප්‍රමුඛ වූ මහසොරු වෙයි. ඒ කවර හෙයින්? මහණෙනි, සොර සිහින් රටාපිණස අනුභව කරණ ලද්දේ ය. එහෙයිනි.

යමෙක් අන් පරිද්දෙකින් සිටුනා නමා අන් අයුරකින් පවසන්නේ නම්, බහුලයේ ඒ සොරකමින් සිටුපසය වැළඳීම ලිහිණිවැද්ද විසින් ලිහිණින් රවටා මරා කනු වැන්න.

හෙලෙහි වූ කසාවත් ඇති පවිත්‍ර ගතියෙන් යුත් නොතික්මුතු පුද්ගලයෝ බොහෝ වෙත්. ඒ පවිටෝ පවිටුකමින් නිරයට පැමිණෙත්.

ඉදින් නොතික්මුණු දුගිල් මහණ තෙමේ යම් හෙයකින් රවටාසියාගේ පිටු වළඳන්නේ ද එයට වඩා ගිහිසිළුවක් වැනි රන් වූ යවටක් බුදුන ලද්දේ උතුම් වේ.

13. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වග්‍රමුදු ගංතෙරින් ආ මහණුන්ට නන් අයුරින් ගරභා දුබර බැවිනි ... මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් නොදන්නේ ආයතීඤ්ඤාදර්ශනයට යොග්‍යවූ උතුරු-මිනිස්දම් නමා කෙරෙහි පළවා, ‘මෙසේ (තමා කෙරෙහි ඇතැයි) දනිමි. මෙසේ (තමා කෙරෙහි ඇතැයි) දනිමි’යි කියන්නේ ද, ඉන් පසු කලෙක විවාරණු ලබන්නේ හෝ නොවිවාරණු ලබන්නේ හෝ පරිජි අවන්නේ පිරිසිදු බැමි කැමැත්තේ මෙසේ කියන්නේය: ‘ඇමැත්ති, මම නොදන්නෙමි මෙසේ දනිමිසි කිමි. නොදන්නෙමි දනිමිසි ගිස් බොරු කිමි’යි. මේ මහණ ද පරිජි අවන්නේ සංවාස රහිත වේ.”

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිසුන්ට මේ සිකපදය පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල් පැණවිමසි.]

14. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤානො අප්පනෙන පනත්තසඤ්ඤානො අනගිගතෙන අගිගතසඤ්ඤානො අසච්ඡිකතෙන සච්ඡිකතසඤ්ඤානො අධිමානෙන අඤ්ඤං ව්‍යාකරිංසු. තෙසං අපරෙන සමයෙන රුකායඨ චිත්තං තමති, දෙසායඨ චිත්තං තමති, මොහායඨ චිත්තං තමති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි: ‘‘හගවතා සිත්තාපදං පඤ්ඤානං. මයඤ්චමහ අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤානො අප්පනෙන පනත්තසඤ්ඤානො අනගිගතෙන අගිගත-සඤ්ඤානො අසච්ඡිකතෙන සච්ඡිකතසඤ්ඤානො, අධිමානෙන අඤ්ඤං ව්‍යාකරිමහ, කච්චි භු බො මයං පාරාජිකං ආපනතිං ආපනනා’’ති. ආයසමතො ආනිඤ්ඤා ඵතමන්දං ආරොවෙසුං. ආයසමා ආනන්දෙ හගවතො ඵතමන්දං ආරොවෙසි.

15. හොනති¹ තෙ ආනන්ද භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤානො අප්පනෙන පනත්තසඤ්ඤානො අනගිගතෙන අගිගතසඤ්ඤානො අසච්ඡිකතෙන සච්ඡිකත-සඤ්ඤානො අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරොනති, තං ච බො ඵතං අබ්බොහා-රිකනති. ඵචඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිත්තාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

‘‘යො පන භික්ඛු අනගිජානං උතතජිමනුසංඛම්මං අනතුපනාසිකං අලම්භිසඤ්ඤානං සමුද්‍යවරෙය්‍ය ‘ඉති ජානාමි, ඉති පසාමි’ති. තතො අපරෙන සමයෙන සමනුගතාගිසමානො වා අසමනුගතාගිස-මානො වා ආපනෙනා ඔසුද්ධාපෙකෙතා ඵචං වදෙය්‍ය: ‘අජානමෙවාහං ආවුසො අචචං ජානාමි, අපසං පසාමි, නුච්ඡං වුසා විලපි’නති අඤ්ඤානු අධිමානා. අයමපි පාරාජිකො හොති අසංවාසො’’ති.

[දුතිසපඤ්ඤානති.]

16. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- [ඤ්ඤානවිභුන්දුක කමෙමන -පෙ- උපසම්පන්නො]. අයං ඉමසම්මං අනෙ අධිපෙපනො භික්ඛුති.

අනගිජානනති අසන්නං අභුතං අසංවිජ්ජමානං අජානනො අපසං-නො අතතති කුසලං ධම්මං අභම්මෙ කුසලො ධම්මොති.

උතතජිමනුසංඛම්මො නාම: ඤාතං විමොකං සමාධි සමාපනති ඤ්ඤානදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා නිලෙසප්පනානං විනිවරණතා විතතස්ස සුඤ්ඤාතාරෙ අභිරති.

අනතුපනාසිකනති තෙ වා කුසලෙ ධම්මෙ අනතති උපනෙති, අනතානං වා තෙසු කුසලෙසු ධම්මෙසු උපනෙති.

ඤ්ඤානති තිස්සො විජ්ජා,

දස්සනනති යං ඤ්ඤං තං දස්සනං. යං දස්සනං තං ඤ්ඤං.

සමුද්‍යවරෙය්‍යාති ආරොවෙය්‍ය ඉභ්බියා වා පුරිසස්ස වා ගගධස්ස වා පබ්බජිකස්ස වා.

1. හොනති යෙන තෙ ආනන්ද, මජ්ඣිම. හොනති යෙවානන්ද, ස්‍යා.

14. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු නොදක්නා ලද්දෙහි දක්නා ලද්දේ යයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපැමිණෙන ලද්දෙහි පැමිණෙන ලදැයි යන හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපිළිවිදි දහමිහි පිළිවිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපසක් කළ දහමිහි පසක් කළැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, අධිමානසෙන් යුක්ත ව අභීන්තිය ප්‍රකාශ කළහ. පසු කාලයෙහි ඔවුන්ගේ සිත රාශයට ද නැමෙයි. දෝෂයට ද සිත නැමෙයි. මෝහයට ද සිත නැමෙයි, ඔවුන්ට කුකුස් උපති. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී. අපි ද නොදක්නා ලද්දෙහි දක්නා ලදැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ නොපත් ගුණෙහි පැමිණෙන ලදැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ නොපිළිවිදි ගුණෙහි පිළිවිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ නොපසක් කළ දහමිහි පසක් කළැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ අධිමානසෙන් යුක්ත ව අභීන්තිය ප්‍රකාශ කළු. කිම අපි පරිජ්ජාචාත් අවන්තමෝ ද?” යි. ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් වූ අතද තෙරුන්ට මේ පවත් දැන්වූහ. ආයුෂ්මත් ආතඤ්ඤචරිත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැළ කෙළේය.

15. ආතඤ්ඤ. තෙල භික්ෂුහු නොදක්නා ලද්දෙහි දක්නා ලද්දේයයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපත්ගුණෙහි පැමිණෙන ලදැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපිළිවිදි ගුණෙහි පිළිවිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපසක් කළ දහමිහි පසක් කළැයි හැඟුම් ඇත්තාහු වෙත්. අධිමානසෙන් යුක්ත ව රහත් බව ප්‍රකාශ කෙරෙත්. ඔවුන්ගේ තෙල රහත් බැව් පළකිරීම ඇවැතට කරුණු නො වේ. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් නොදන්නේ ආයුෂ්ඤාදර්ශනයට යොග්‍යවූ දතුරු-මිහිස්දම් තමා කෙරෙහි ඵලවා ‘මෙසේ දැනිමි, මෙසේ දැකිමි’ යි අධිමා-නසෙන් තොර ව කියන්නේ ද, ඉන් පසුකාලයෙහි විචාරණු ලබන්නේ හෝ නොවිචාරණු ලබන්නේ හෝ පරිච්ඡි අවන්නේ පිරිහිදු බැව් කැමැත්තේ මෙසේ කියන්නේ ය: “ඇවැත්නි මම ‘නො දන්නෙමි මෙසේ දැනිමි’ යි කිමි. නො දන්නෙමි දැකිමි යි හිස් බොරු කිමි” යි මේ මහණ ද පැරදුනේ සංවාසරහිත වේ.”

[දෙවෙනි පැණවීමයි.]

16. යොපන යනු යම් බඳවූ යමෙක්: ...

හික්කු යනු ... ඥාතිවතුම් කමියෙන් ... උපසපන වූයේ ද, මේ නෙමේ මේ අභියෙහි භික්ෂුයයි අභිමතයි.

අනභිජානං යනු තැත්තා වූ, නො වූ, විද්‍යමාන නො වූ කුසල් දහම තමා කෙරෙහි නොදන්නේ, නොදක්නේ මට කුසල් දහම ඇත්තේය’ යි.

උතතරිමනුසංඛම්ම නම්: ධ්‍යාන, විමොක්ඛ, සමාධි, සමාපතති, සද්ධා-දස්සන, මහගාච්ඡා, ඵලසච්ඡිකිරියා, නිලෙසපපභාණ, සිත නිවරණයන් ගෙන් තොර බව, ගුණාභාරයෙහි අභිරතිය යි.

අනතුපනාසිඝං යනු ඒ කුසල් දහම හෝ නම් කෙරෙහි ඵලවයි. නම් හෝ ඒ කුසල් දහමිහි පමුණුවයි.

ඤ්ණං යනු ත්‍රිවිද්‍යා ය.

දසසනං යනු යම් ඥානයක් වේ ද ඒ දර්ශනයයි. යම් දර්ශනයක් වේ ද එය ඥානයයි.

සමුදවරෙය්‍ය යනු සත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට හෝ ගැහැවියකුට හෝ පැවිද්දකුට හෝ සැළ කරන්නේ ය.

ඉති ජාතාමි ඉති පසංකාමිති ජාතාමිහං එතෙ ධම්මෙ, පසංකාමහං එතෙ ධම්මෙ, අඤ්ච මෙ එතෙ ධම්මා, මයි එතෙ ධම්මා සංඤ්ඤානති, අභ්‍යාචා එතෙසු ධම්මෙසු සංඤ්ඤාමිති

තතො අපරෙත සමසෙතාති යසම් ධර්මෙ සමුද්ධිණ්ණං හොති, තං ධර්මං තං ලයං තං මුත්තතං චිතිවතො.

සමනුගතාභිසමාගොති යං වජ්ඣ පටිඤ්ඤානං හොති, තසම් වජ්ඣසම් සමනුගතාභිසමාගො: 'කිං තෙ අධිගතං, කිනති තෙ අධිගතං, කද තෙ අධිගතං, කඤ්ච තෙ අධිගතං, කතමෙ තෙ කිලෙසො පතිතා, කතමෙසං භිං ධම්මානං වා ලාභි'ති.

අසමනුගතාභිසමාගොති න තෙතපි වුච්චමානො.

ආපගොගාති පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසනතං අභුතං උතතරිමනුසං-ධම්මං උලලපිචා පාරජාතිකං ආපනතිං ආපනොතො හොති.

විසුද්ධාපෙතෙතාති ගිති වා හොතුකාමො උපාසකො වා හොතුකාමො ආරාමිකො වා හොතුකාමො සාමනෙරො වා හොතුකාමො.

අජාතමෙවං ආවුසො අවං ජාතාමි අපසංකං පසංකාමිති තාහං එතෙ ධම්මෙ ජාතාමි, තාහං එතෙ ධම්මෙ පසංකාමි, තඤ්ච මෙ එතෙ ධම්මා, න මයි එතෙ ධම්මා සංඤ්ඤානති, න වාහං එතෙසු ධම්මෙසු සංඤ්ඤාමිති.

තුච්ඡං මුසා විලපිතති තුච්ඡකං මයා භණ්ණං, මුසා මයා භණ්ණං, අභුතං මයා භණ්ණං, අජාතතොත මයා භණ්ණං.

අඤ්ඤාන අධිමානාති යපෙතො අධිමානං.

අයමපිති පුරිමෙ උපාදය වුච්චති.

පාරජාතිකො හොතිති සෙසොපාපි තාම නාලො මත්තකච්ඡනො අභබ්බො පුත විරුද්ධියා, එවමෙව භික්ඛු පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසනතං අභුතං උතතරිමනුසංධම්මං උලලපිචා අසාමනෙහි හොති අසකාපුතතියො, තෙන වුච්චති පාරජාතිකො හොතිති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම: එක¹කමමං එකුද්දසො සමසිකතිතා එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නඤ්ඤි, තෙන වුච්චති අසංවාසොති.

උතතරිමනුසංධම්මො නාම: කුතං විමොකං සමාධි සමාපනති ඤාණදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා නිලෙසප්පහානං විනිවරණතා විතරක සුඤ්ඤාතාරෙ අභිරුති.

කානනති පසමං කුතං දුරියං කුතං තතියං කුතං වතුභං කුතං.

ඉති ජාතාම ඉති පසංගාමි යනු මම තෙල දහම් දනිමි. මම තෙල දහම් දනිමි. තෙල දහම් මට ඇත් ම ය, තෙල දහම් මා කෙරෙහි පැණෙත්, මම ද තෙල දහම්හි පෙණෙන්නෙමි.

තතො අපරෙන සමයෙන යනු යම් කෙනෙකුගේ සෑම කෙළේ වෙ ද ඒ ඝණය, ඒ ලයය, ඒ මොහොත ඉක්මවූ කල්හි ය.

සමනුගාතිසමානො යනු යම් වතක් පිළිගත් කරණ ලද්දේ වෙ ද, ඒ වසනුවෙහි විචාරණු ලබන්නේ: “තා විසින් කිනම් දහමක් අවබෝධ කරණ ලද ද, තා විසින් කෙසේ අවබෝධ කරණ ලද ද, තා විසින් කවර ද අවබෝධ කරණ ලද ද, කොහිදී තා විසින් අවබෝධ කරණ ලද ද, තාගේ කවර කෙලෙස් ප්‍රතිණ ද, හෝ කවර දහම් හෝ ලැබුයෙහි ද?”

අසමනුගාතිසමානො යනු කිසිවකු විසින් නොවිචාරණු ලබන්නේ ය.

ආපනෙනා යනු ලාමක ආශා ඇත්තේ, ඉච්ඡාවෙන් මඩනා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ, නූවු උතුරාමිනිස්දම් පවසා පරිජ්ඣාවාත් අවන්නේ වෙ.

විසුද්ධාපෙකෙතො යනු ගිහි හෝ වනු කැමැත්තේ උචසු හෝ වනු කැමැත්තේ ආරාමික හෝ වනු කැමැත්තේ හෙරණකු හෝ වනු කැමැත්තේ ය.

අජානමෙවං ආවුසො අවචං ජානාමි අපසංසං පසංගාමි යනු “මම තෙල දහම් නො දනිමි. මම තෙල දහම් නො දනිමි. තෙල දහම් ද මට නැත. තෙල දහම් මා කෙරෙහි නො පැණෙයි. මම ද තෙල දහම්හි නො පැණෙන්නෙමි”යි.

තුච්ඡං මුසා විලපිං යනු මා විසින් ගිස් වදන් කියන ලදී. මා විසින් මුසවා කියන ලදී. මා විසින් නො වූවක් කියන ලදී. නොදන්නාවූ මා විසින් කියන ලදී.

අඤ්ඤානු අභිමානා යනු අභිමානය හැර ය.

අයමි යනු පළමු තුන් පරිජ් අවන් පුතුලත් ගෙන කියනු ලැබේ.

පාගජිකො හොති යනු යම් සේ මුද්‍රිත සුන් හල්ගසක් නැවත වැඩිමට නුසුදුසු වෙ ද, එමෙන් ම මහණ හෙමේ ලාමක ආශා ඇත්තේ ඉච්ඡාවෙන් මඩනා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ අභූතවූ උතුරාමිනිස්දහම් පවසා අශාසනාප්‍රග්‍රීය වෙයි, අප්‍රමාණ වෙයි. එහෙයින් පැරදුනේ වෙ ය යි කියනු ලැබේ.

අසංවාසො යනු සංවාස නම්: එක් ව කරණ කමිය, එක් ව කරණ උදෙසිම ය, සම වූ ශික්ෂා ඇති බව ය යන මේ සංවාස නම්. ඒ සංවාසය ඔහු සමග තැන. එහෙයින් අසංවාස ය යි කියනු ලැබේ.

උත්තරිමනුසංගමම නම්: ධ්‍යානය, විමොක්ඛය, සමාධිය, සමාපත්තිය, ශුන්දරිය, මාභිභාවනාය, ඵල පසක් කිරීම ය, කෙලෙසප්‍රභාණ ය, සිත නිවරණ රහිත බව, ශුන්‍යාභාරයෙහි ඇල්ම ද වෙ.

කානං යනු ප්‍රථමධ්‍යානය- ද්විතීයධ්‍යානය- තෘතීයධ්‍යානය- චතුර්ථධ්‍යානය යි.

විමොක්ඛකානි සුඤ්ඤතො විමොක්ඛො අනිමිත්තො විමොක්ඛො අප්පණ්ණිතිතො විමොක්ඛො.

සමාධිති සුඤ්ඤතො සමාධි අනිමිත්තො සමාධි අප්පණ්ණිතිතො සමාධි.

සමාපනතිති සුඤ්ඤතො සමාපනති අනිමිත්තො සමාපනති අප්පණ්ණිතිතො සමාපනති.

ඤ්ඤාදස්සනනති¹ තිස්සො විජ්ජා.

මග්ගනාමනානි වත්තාරො සතිපට්ඨානා වත්තාරො සම්මප්පධානා වත්තාරො ඉද්ධිපාදා පඤ්චජ්ඣයානි පඤ්ච බලානි සත්ත බොජ්ඣංගා අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො.

ඵලසමුත්තරියානි සොකාපනතිඵලස්ස සමුත්තරියා සකදගාමිඵලස්ස සමුත්තරියා අනාගාමිඵලස්ස සමුත්තරියා අරහත්තස්ස සමුත්තරියා.

කිලෙසප්පභානනති රුගස්ස පහානං දෙසස්ස පහානං මොහස්ස පහානං.

විනිවරණතා විත්තස්සානි රුගා විත්තං විනිවරණතා දෙසා විත්තං විනිවරණතා මොහා විත්තං විනිවරණතා.

සුඤ්ඤගාමෙ අභිරතීති පස්මෙත ඤාතෙත සුඤ්ඤගාමෙ අභිරතී, දුතියෙත ඤාතෙත සුඤ්ඤගාමෙ අභිරතී, තතියෙත ඤාතෙත සුඤ්ඤගාමෙ අභිරතී, චතුස්සෙත ඤාතෙත සුඤ්ඤගාමෙ අභිරතී.

1. තිහාකාරෙති පස්මං ඤාතං සමාපජ්ජනති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සානති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණනති.

2. චතුහාකාරෙති පස්මං ඤාතං සමාපජ්ජනති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සානති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණනති, විනිධාය දිට්ඨං.

3. පඤ්චහාකාරෙති පස්මං ඤාතං සමාපජ්ජනති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සානති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණනති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය බන්තං.

4. ඡහාකාරෙති පස්මං ඤාතං සමාපජ්ජනති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සානති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණනති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය බන්තං, විනිධාය රුචිං.

1. ඤ්ඤානති, සබ්බප්පං.

විමොක්ෂණා යනු රුගදෙසමොහයන්ගෙන් සුන් බැවින් ගුත්‍යන-විමොක්ෂය, රුග දෙස මොහ නිමිති රහිත බැවින් අනිමිතන විමොක්ෂය, රුග දෙස මොහ ප්‍රතිධි රහිත බැවින් අප්‍රණිතින විමොක්ෂය යි.

සමාධි යනු ගුත්‍යනසමාධිය, අනිමිතනසමාධිය, අප්‍රණිතිනසමාධිය යි.

සමාපනති යනු ගුත්‍යනසමාපනතිය, අනිමිතනසමාපනතිය, අප්‍රණිතින සමාපනතිය යි.

ඤාණදක්ෂණං යනු ත්‍රිවිද්‍යාව යි.

මග්ගභාවනා යනු සතර සනිපට්ඨානය, සතර සමයක්ප්‍රධන්ය, සතර සාද්ධිපාදය, පඤ්චෙත්‍රියය, පඤ්චබලය, සංඝාබොධාභිනය, ආයතීභවාධිතික-මාතීය යි.

ඵලසවණිකිරියා යනු සෝවාන් පල පසක් කිරීම ය, සෙදගාමිපල පසක් කිරීම ය, අතගාමිපල පසක් කිරීම ය, රහත්පල පසක් කිරීම යි.

කිලෙසප්පහානං යනු රුගප්‍රහාණය, දෝෂප්‍රහාණය, මොහප්‍රහාණය යි.

විනිවරණතා විනාශය යනු රුගයෙන් සිත නො වැසෙන බව, දෝෂයෙන් සිත නො වැසෙන බව, මොහයෙන් සිත නොවැසෙන බව යි.

සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී යනු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ගුත්‍යාගාරයෙහි ඇලීම ය, ද්විතීයධ්‍යානයෙන් ගුත්‍යාගාරයෙහි ඇලීම ය, තෘතීයධ්‍යානයෙන් ගුත්‍යා-ගාරයෙහි ඇලීම ය, චතුර්ථධ්‍යානයෙන් ගුත්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යි.

1. භූත් අසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මන්ත්‍රි යි දෑත දෑත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ: කාල ම ඔහුට බොරු කියන්නෙමි යන සිත වෙයි. මුසවා කියන්නහුට මුසවා බෙණෙමි යි සිත වෙයි. බිණු කල්හි ඔහුට මා විසින් මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි.

2. සිවු අසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මන්ත්‍රි යි දෑත දෑත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ: කාල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි සිත වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. බිණු කල්හි ඔහුට මා විසින් මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි. දෘෂ්ටිය සඟවා තබා යි.

3. පස් අසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මන්ත්‍රි යි දෑත දෑත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ: කාල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි සිත වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. කි කල්හි ඔහුට මා විසින් මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි. දෘෂ්ටිය, ඤානතිය සඟවා තබා යි.

4. සාසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මන්ත්‍රි යි දෑත දෑත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. කාල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි සිත වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. කි කල්හි ඔහුට මා විසින් මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි. දෘෂ්ටිය, ඤානතිය, රූපිය සඟවා තබා යි.

5. සහනායායාපේති පදමං ඤාතං සමපස්සන්ති සමපජානමුසා
හණන්තංසු අපභති පාරුජිකංසු පුබ්බවංසං හොති “මුසා හණංසු”න්ති,
හණන්තංසු හොති “මුසා හණාමි”ති, හණ්තංසු හොති “මුසා මයා හණ්තන්ති,”
චිතිධාය දිට්ඨිං, චිතිධාය ඛන්තිං, චිතිධාය රුචිං, චිතිධාය භාවං.

6. නිහාකාරෙහි පස්මං ධූතං සම්පජ්ජාමිති සම්පජ්ජනමුසා
භණ්ණකසස ආපනති පාරුජ්කසස: පුබ්බෙවසස හොති “මුසා භණ්ණසස”නති,
භණ්ණකසස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිකසස හොති “මුසා මයා
භණ්ණිත”නති.

7. වතුහාකාරෙහි පසුව. කූතං සමපජ්ජමිති සමපජානමුසං
භණ්ණනසංස ආපජාති පාරුකසංස: පුබ්බෙවසං හොති “මුසං භණ්ණසං”නති,
භණ්ණනසංස හොති “මුසං භණ්ණමි”ති, භණ්ණිතසංස හොති “මුසං ඛයං
භණ්ණිත”නති, ටිතිධාය දිට්ඨං.

[illegible]

9. ජනාධිපති පදවි කොටස සමාජ ජ්‍යෙෂ්ඨතාවය අනුවත් පාර්ලිමේන්තු මණ්ඩලයක හෝ “මුස්තාෆා” නම්, භෞතිකයෙන් හෝ “මුස්තාෆා” නම්, භෞතිකයෙන් හෝ “මුස්තාෆා” නම්, විනයය දීමට, විනයය බැහැර, විනයය රැඳීම.

10. සත්‍යභාෂාකරෙහි පදමං කෘතං සමපත්‍රයාමිති සමපත්‍රාමුසා
 හණනභාෂා ආපතති පාදාජ්ඣාසා: ප්‍රබේඛවසා හොති “මුසා හණ්ණසා”නති,
 හණනභාෂා හොති “මුසා හණාමි”ති, හණ්ණසා හොති “මුසා මසා
 හණ්ණ”නති, චිතිධාය දිව්චං, චිතිධාය ඛනරිං, චිතිධාය රූපං, චිතිධාය භාවං.

11. තිහාකාරෙහි පස්විං ඛානං සමාපනොති සමප්පානමුසා
 හණ්ණාසං ආපනති පාරජිකාසං පුඤ්ඤියං ගොති “මුසා හණ්ණිය”නති,
 හණ්ණාසං ගොති “මුසා හණ්ණමි”නති, හණ්ණියං ගොති “මුසා මයා
 හණ්ණික”නති.

13. චතුරාසායේහි පස්ව. කූරං සමාප්තොති සමපජානමුසා හණනාසා ආපනති පාරාජිකසා පුබ්බෙවසා හෙති “මුසා හණිසා”නත්, හණනාසා හෙති “මුසා හණාමි”ති, හණිතසා හෙති “මුසා මයා හණිත”නත්, චිතිධාය දිට්ඨිං.

13. පසුබිභාෂාගේ හි පමණි. කොතො. සමාජගොනාහි සමපජානමුසා හඳුනානාසා ආපනති පාරාජකාසා: පුරබබවිසා හොති “මුසා හඳුනාසා”නති, හඳුනානාසා හොති “මුසා හඳුනාමි”නති, හඳුනානාසා හොති “මුසා මයා හඳුනා”නති, විනිධාස දිවිං, විනිධාස බනතිං.

13. පස් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවකැසී දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිජඟැවැත් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. නියන්නනුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුණුවනුට “වේසින් මුසවා කියන ලද්ද” යි සිත වෙයි. දැවටිය සහවාගෙණය, කෞන්තිය සහවාගෙණ යි.

22. සිවු අයුරකින් ප්‍රමාදයක් පිළිබඳ වසියෙක්මිසි දැන දැන මුසවා කියන්නාට පරිජ්ඣාවක් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නාට “මුසවා නියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවනුට මිසිනි “මුසවා නියත ලද්ද”යි සිත වෙයි. දැමිය සත්වාලෙණ යි.

31. හුන් අයුරකින් දෙවන දෑහැනව් ... නෙවන දෑහැනව් ... සිටුවන දෑහැනව් සමවාදිමි. ... සමවාදිමි. ... සමවාදුනෙමි. ... සිටුවන දෑහැන ලබන-සුලු වෙමි. ... වශියෙමි. ... මිසිස්ත් සිටුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දි දෑහ දෑහ මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මුසවා කියන ලද්ද”යි සිත වෙයි. ... දෘෂ්ටිය සහවාගෙණය, ක්ෂාන්තිය සහවා-ගෙණය, රූථිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණ යි.

32. නිහාකාරෙති - සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං -පෙ- අනිම්මනං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිනස්ස විමොක්ඛස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිනො විමොක්ඛො සමාපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

33. නිහාකාරෙති - සුඤ්ඤානං සමාධිං -පෙ- අනිම්මනං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං සමාධිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිනස්ස සමාධිස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිනො සමාධි සමපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

34. නිහාකාරෙති - සුඤ්ඤානං සමාපනං -පෙ- අනිම්මනං සමාපනං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං සමාපනං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිනස්ස සමාපනස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිනො සමාපනං සමපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

35. නිහාකාරෙති - නිසෙසා විජ්ජා සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- නිසෙසානං විජ්ජානං ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'නිසෙසා විජ්ජා සමපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

36. නිහාකාරෙති - චතුරාරො සතිපට්ඨානෙ -පෙ- චතුරාරො සමමපට්ඨානෙ -පෙ- චතුරාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- චතුරාරො ඉද්ධිපාදානං ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'චතුරාරො ඉද්ධිපාදා සමපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

37. නිහාකාරෙති - පඤ්ඤාත්මිකා -පෙ- පඤ්ඤාත්මිකා සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පඤ්ඤාත්මිකා ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'පඤ්ඤාත්මිකා සමපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

38. නිහාකාරෙති - සත්තබ්බොධිමොක්ඛ සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- සත්තබ්බොධිමොක්ඛානං ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'සත්ත බ්බොධිමොක්ඛා සමපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

39. නිහාකාරෙති - අරියං අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරියස්ස අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සමපජ්ජනො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

40. නිහාකාරෙති - සොවාපනතිඵලං -පෙ- සංකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහතං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරහතස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අරහතං සමපජ්ජනං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

41. නිහාකාරෙති - 'රාගො මෙ වතො, වතො, මුතො, පතො, පටිනිස්සට්ඨො, උතෙකට්ඨො, සමුතෙකට්ඨො'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

32. තුන් අයුරකින් ගුණයනවිමොක්ඛයං ... අනිමිතතවිමොක්ඛයං ... අප්‍රණිතිතවිමොක්ඛයං සමචාදිමි. සමචදිමි. ... සමචාදුනෙමි. ... අප්‍රණිතිත-විමොක්ඛය ලබනසුලු වෙමි. ... වගියෙක්මි. ... මවිසින් අප්‍රණිතිතවිමොක්ඛය පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

33. තුන් අයුරකින් ගුණයනසමාධියං ... අනිමිතතසමාධියං ... අප්‍රණිතිතසමාධියං සමචාදිමි, ... සමචදිමි, සමචාදුනෙමි, ... අප්‍රණිතිතසමාධිය ලබනසුලු වෙමි. ... වගියෙමි, ... මවිසින් අප්‍රණිතිතසමාධිය පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

34. තුන් අයුරකින් ගුණයනසමාපන්නියං ... අනිමිතතසමාපන්නියං ... අප්‍රණිතිතසමාපන්නියං සමචාදිමි. ... සමචදිමි. ... සමචාදුනෙමි. ... අප්‍රණිතිත-සමාපන්නිය ලබන සුලු වෙමි. ... වගියෙමි. ... අප්‍රණිතිතසමාපන්නිය මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

35. තුන් අයුරකින් ත්‍රිවිද්‍යාවට සමචාදිමි. ... සමචදිමි, ... සමචාදුනෙමි, ... අප්‍රණිතිතසමාපන්නිය ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි, ... අප්‍රණිතිතසමාපන්නිය මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

36. තුන් අයුරකින් සිවු සිවටන් ... සිවු පබන්වෙර ... සිවු ඉදුපා සමචාදිමි. .... සමචදිමි. .... සමචාදුනෙමි. .... සිවු ඉදුපා ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... සිවු ඉදුපා මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්න-හුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

37. තුන් අයුරකින් (සාදුගා ආදි) පස් ඉදුරතට ... පස් බලයතට සමචාදිමි. .... සමචදිමි. .... සමචාදුනෙමි. .... පස් බල ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... පස් බල මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

38. තුන් අයුරකින් සත් බොජ්ඣ සමචාදිමි. .... සමචදිමි. .... සමචාදුනෙමි. .... සත් බොජ්ඣ ලබනසුලු වෙමි. ... වගියෙමි. .... සත් බොජ්ඣ මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

39. තුන් අයුරකින් අරිථගිමග සමචාදිමි. .... සමචදිමි. .... සම-චාදුනෙමි. .... අරිථගිමග ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... අරිථගිමග මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

40. තුන් අයුරකින් සෝවාත්පල ... සෙදගාමිපල ... අනගාමිපල ... රහත්බව සමචාදිමි. .... සමචදිමි. .... සමචාදුනෙමි. .... රහත්බව ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... රහත්බව මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

41. තුන් අයුරකින් මවිසින් රූගය හළ, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින උපුටා හරිණ ලද, මැහවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. ...

42. නිහාකාරෙහි - දෙසො මෙ චන්තො, චන්තො, මුත්තො, පභිනො, පටිනිසංඛෙයො, උකෙඛිට්තො, සමුකෙඛිට්තො'නි සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං -පෙ-

43. නිහාකාරෙහි - මොහො මෙ චන්තො, චන්තො, මුත්තො, පභිනො, පටිනිසංඛෙයො, උකෙඛිට්තො, සමුකෙඛිට්තො'නි සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං -පෙ-

44. නිහාකාරෙහි - රුගා මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං -පෙ-

45. නිහාකාරෙහි - දෙසා මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං -පෙ-

46. නිහාකාරෙහි - මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං: පුබ්බෙවංසං හොති: “මුසා භණ්ණං”න්ති, භණන්තං හොති “මුසා භණ්ණං”නි, භණ්ණං හොති “මුසා මයා භණ්ණං”න්ති.

47. විතුහාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චහාකාරෙහි -පෙ- ඡතාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං: පුබ්බෙවංසං හොති “මුසා භණ්ණං”න්ති, භණන්තං හොති “මුසා භණ්ණං”නි, භණ්ණං හොති “මුසා මයා භණ්ණං”න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රූපිං, විනිධාය භාවං.

සුද්ධිකං නිවේශනං.

1. නිහාකාරෙහි - පඨමඤ්ච කුතං දුතියඤ්ච කුතං සමාපජ්ජං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපන්නො -පෙ- පඨමස්ස ච කුතංසං දුතියස්ස ච කුතංසං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- ‘පඨමඤ්ච කුතං දුතියඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’නි සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං -පෙ-

2. නිහාකාරෙහි - පඨමං ච කුතං තතියං ච කුතං සමාපජ්ජං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපන්නො -පෙ- පඨමස්ස ච කුතංසං තතියස්ස ච කුතංසං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- ‘පඨමඤ්ච කුතං තතියඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’නි සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං -පෙ-

3. නිහාකාරෙහි - පඨමඤ්ච කුතං විතුත්ඤ්ච කුතං සමාපජ්ජං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපන්නො -පෙ- පඨමස්ස ච කුතංසං විතුත්ඤ්ච කුතංසං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- ‘පඨමඤ්ච කුතං විතුත්ඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’නි සමපජානමුසා භණන්තං ආපනති පාරාජිකං -පෙ-

42. තුන් අයුරකින් දොමය මව්සින් හළ, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, මැනවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

43. තුන් අයුරකින් මව්සින් මොහය හළ, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, මැනවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

44. තුන් අයුරකින් රුහසෙන් මා සිත නො දැවිරිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

45. තුන් අයුරකින් දොමයෙන් මා සිත නොදැවිරිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

46. තුන් අයුරකින් මොහසෙන් මා සිත නො දැවිරිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මව්සින් මුසවා කියන ලද” යි සිත වෙයි.

47. සිවු අයුරකින් ... පස් අයුරකින් ... සායුරකින් ... සත් අයුරකින් මොහසෙන් මා සිත නො වැසිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මව්සින් “මුසවා කියන ලද” යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය සහවාගෙණය, ඤානාරිය සහවාගෙණය, රූපිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය යි.

සුද්ධිකවාරය නිමි.

1. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද දෙවන දූහැනට ද සමවාදිමි .... සමවදිමි .... සමවාදුනෙමි .... පළමුවන දූහැන ද දෙවන දූහැන ද ලබනසුළු වෙමි ... වයිවෙමි .... මව්සින් පළමු දූහැන ද දෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

2. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද තෙවන දූහැනට ද සමවාදිමි. සමවදිමි ... සම වැදුනෙමි ... පළමුවන දූහැන ද තෙවන දූහැන ද ලබනසුළු වෙමි ... වයිවෙමි. .... මා විසින් පළමුවන දූහැන ද තෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

3. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සිවුවන දූහැනට ද සමවන්මි .... සමවදිමි .... සමවාදුනෙමි .... පළමුවන දූහැන ද සිවුවන දූහැන ද ලබනසුළු වෙමි .... වයිවෙමි ... මව්සින් පළමුවන දූහැන ද සිවුවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

4. නිහාකාරෙති- පඨමස්ස ඥානං සුඤ්ඤානස්ස විමොක්ඛං, පඨමස්ස ඥානං අනිමිත්තස්ස විමොක්ඛං, පඨමස්ස ඥානං අප්පණ්ණිතිස්ස විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස අප්පණ්ණිතිස්ස ච විමොක්ඛස්ස ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමස්ස ඥානං අප්පණ්ණිතො ච විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

5. නිහාකාරෙති- පඨමස්ස ඥානං සුඤ්ඤානස්ස සමාධිං, පඨමස්ස ඥානං අනිමිත්තස්ස සමාධිං, පඨමස්ස ඥානං අප්පණ්ණිතිස්ස සමාධිං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස අප්පණ්ණිතිස්ස ච සමාධිස්ස ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමස්ස ඥානං අප්පණ්ණිතො ච සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

6. නිහාකාරෙති- පඨමස්ස ඥානං සුඤ්ඤානස්ස සමාපතති, පඨමස්ස ඥානං අනිමිත්තස්ස සමාපතති, පඨමස්ස ඥානං අප්පණ්ණිතිස්ස සමාපතති, සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස අප්පණ්ණිතාය ච සමාපතතියා ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමං ච ඥානං අප්පණ්ණිතා ච සමාපතති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- 1

7. නිහාකාරෙති- පඨමං ච ඥානං තිස්සො ච විජ්ජා සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස තිස්සන්තං ච විජ්ජානං ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමං ච ඥානං තිස්සො ච විජ්ජා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

8. නිහාකාරෙති- පඨමං ච ඥානං චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ, පඨමං ච ඥානං චත්තාරො ච සම්මප්පඛානෙ, පඨමං ච ඥානං චත්තාරො ච ඉද්ධි-පාදෙ සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස චතුත්තස්ස ඉද්ධිපාදානං ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමං ච ඥානං චත්තාරො ච ඉද්ධිපාද සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

9. නිහාකාරෙති- පඨමං ච ඥානං පඤ්ච ච ඉඤ්ජියාති, පඨමං ච ඥානං පඤ්ච ච බලාති සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස පඤ්චන්තං ච බලානං ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමං ච ඥානං පඤ්ච ච බලාති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

10. නිහාකාරෙති- පඨමං ච ඥානං සත්ත ච බොජ්ඣංගෙ සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස සත්තන්තං ච බොජ්ඣංගානං ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමං ච ඥානං සත්ත ච බොජ්ඣංගා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

11. නිහාකාරෙති- පඨමං ච ඥානං අරියං ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ඥානස්ස අරියස්ස ච අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමිති, වසීමිති, 'පඨමං ච ඥානං අරියො ච අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

4. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සුඤ්ඤතවිමෝක්ඛයට ද පළමුවන දූහැනට ද අනිමිත්තවිමෝක්ඛයට ද පළමුවන දූහැනට ද අප්පණ්ණිතිත-විමෝක්ඛයට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිතවිමෝක්ඛය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිත විමෝක්ඛය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ. ...

5. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සුඤ්ඤතසමාධියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අනිමිත්තසමාධියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අප්පණ්ණිතිතසමාධියට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිතසමාධිය ද ලබනසුලු වෙමි. වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිතසමාධිය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ. ...

6. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සුඤ්ඤතසමාපත්තියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අනිමිත්තසමාපත්තියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අප්පණ්ණිතිතසමාපත්තියට ද සමවත්මි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිතසමාපත්තිය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිතසමාපත්තිය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ. ...

7. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද ත්‍රිවිද්‍යාවන්ට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද ත්‍රිවිද්‍යාවන් ද ලබනසුලු වෙමි. වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද ත්‍රිවිද්‍යා ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සතර සතිපට්ඨානයන්ට ද, පළමුවන දූහැනට ද, සතර සමාස්තපඨන්චියභියන්ට ද, පළමුවන දූහැනට ද, සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද සතර සාද්ධිපාදයන් ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද සතර සාද්ධිපාද ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ. ...

9. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සද්ධාදි පසිඳුරන්ට ද, පළමුවන දූහැනට ද පඤ්ච බලයන්ට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද පස්බල ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද පස්බල ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ....

10. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සහනබොජ්ඣක්ඛයන්ට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද සහන බොජ්ඣක්ඛ ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද සහන බොජ්ඣක්ඛ ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ. ...

11. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද අරිආට්ඨිමයට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අරිආට්ඨිමය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මෙයින් පළමුවන දූහැන ද අරිආට්ඨිමය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජඥාවැන් වේ. ...

12. නිහාකාරෙහි- පස්මං ච ක්කානං සොනාපනතිඵලං ච, පස්මං ච ක්කානං සකදගාමිඵලං ච, පස්මං ච ක්කානං අනාගාමිඵලං ච, පස්මං ච ක්කානං අරහත්තං ච සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පස්මස්ස ච ක්කානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභිමහි, වසිමහි, ‘පස්මං ච ක්කානං අරහත්තං ච සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

13. නිහාකාරෙහි- පස්මං ච ක්කානං, සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමා- පනො, පස්මස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි, වසිමහි, පස්මං ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා, රුගො ච මෙ වනො, දෙසො ච මෙ වනො, මොහො ච මෙ වනො, වනො, මුඛො, පනිනො, පටිනිස්සට්ඨො, උකෙඛිට්ඨො, සමුකෙඛිට්ඨො,ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

14. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි- පස්මං ච ක්කානං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පස්මස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි, වසිමහි, පස්මං ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා, රාගා ච මෙ විතතං විනිවරණං, දොසා ච මෙ විතතං විනිවරණං, මොහා ච මෙ විතතං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස අපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”න්ති, භණ්ණනස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රාචිං, විනිධාය භාවං.

බණ්ඩවකනං නිට්ඨිතං.

1. නිහාකාරෙහි දුතියං ච ක්කානං තතියං ච ක්කානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච ක්කානස්ස තතියස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ච ක්කානං තතියං ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. නිහාකාරෙහි දුතියං ච ක්කානං වතුන්ච ක්කානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච ක්කානස්ස වතුන්චස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි-වසිමහි- දුතියං ච ක්කානං වතුන්ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජා- නමුසා භණ්ණනස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

3. නිහාකාරෙහි දුතියං ච ක්කානං සුඤ්ඤානං ච විමොක්ඛං- අනිමිත්තං ච විමොක්ඛං- අප්පණ්ණිතිතං ච විමොක්ඛං- සුඤ්ඤානං ච සමාධිං- අනිමිත්තං ච සමාධිං- අප්පණ්ණිතිතං ච සමාධිං- සුඤ්ඤානං ච සමාපනතිං- අනිමිත්තං ච සමාපනතිං- අප්පණ්ණිතිතං ච සමාපනතිං- නිස්සො ච විජ්ජා- වත්තාරො ච සති පට්ඨාතො- වත්තාරො ච සමමප්පධාතො- වත්තාරො ච ඉඤ්චිපාදො- පඤ්ච ච ඉඤ්චියාති- පඤ්ච ච බලාති- සත්ත ච බොජ්ඣංගො- අරියඤ්ච ආර්යභික්ඛං මග්ගං- සොනාපනතිඵලං ච- සකදගාමිඵලං ච- අනාගාමිඵලං ච- අරහත්තං ච- සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච ක්කානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ච ක්කානං අරහත්තං ච සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස අපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

12. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූභානට ද සෝවාන් ඵලයට ද, පළමුවන දූභානට ද සකදගාමී ඵලයට ද, පළමුවන දූභානට ද අනාගාමී ඵලයට ද, පළමුවන දූභානට ද රහත්ඛවට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනේ, පළමුවන දූභාන ද රහත්ඛව ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මව්සින් පළමුවන දූභාන ද රහත්ඛව ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාහි වේ. ...

13. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූභානට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනේ, පළමුවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගියෙමි, මව්සින් පළමුවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදී, මව්සින් රාගය ද හල, මව්සින් දෝෂය ද හල, මව්සින් මොහය ද හල, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, හාම අයුරින් උපුටා හරිණ ලදුසි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාහි වේ. ...

14. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් පළමුවන දූභානට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනේ, පළමුවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගියෙමි, මව්සින් පළමුවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදී, මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දෝෂයෙන් ද, නිරාවරණය, මා සිත මෝහයෙන් ද, නිරාවරණයයි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාහි වේ: පෙර ම ඔහුට “බොරු කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “බොරු කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මව්සින් බොරු කියන ලදු”යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය සහවාගෙණය, ඤානානිය සහවාගෙණය, රුචිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය යි.

බණ්ඩවක්‍රය නමි.

1. තුන් අයුරකින් දෙවන දූභානට ද තෙවන දූභානට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනේ, දෙවන දූභාන ද තෙවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මව්සින් දෙවන දූභාන ද තෙවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදුසි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාහි වේ. ...

2. තුන් අයුරකින් දෙවන දූභානට ද සිවුවන දූභානට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනේ, දෙවන දූභාන ද සිවුවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙමි. වග්ගි වෙමි, මව්සින් දෙවන දූභාන ද සිවුවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාහි වේ. ...

3. තුන් අයුරකින් දෙවන දූභානට ද සුඤ්ඤානවිමොක්ඛානියට ද, අනිමිත්ත-විමොක්ඛානියට ද, අප්පණ්ණිතිනවිමොක්ඛානියට ද, සුඤ්ඤානසමාධියට ද, අනිමිත්ත-සමාධියට ද, අප්පණ්ණිතිනසමාධියට ද, සුඤ්ඤානසමාපත්තියට ද, අනිමිත්ත-සමාපත්තියට ද, අප්පණ්ණිතිනසමාපත්තියට ද, ත්‍රිවිද්‍යාවන්ට ද, සතර සති-පට්ඨානසන්ධිට ද, සතර සමාසක්ප්‍රධන්වීයාසන්ධිට ද, සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද, ආයාසිආභවබ්බික පඤ්චෙක්ඛියන්ට ද, පඤ්චබලයන්ට ද, සත්ත බොජ්ඣංග-යන්ට ද, මාගියට ද, සෝවාන් ඵලයට ද, සකදගාමී ඵලයට ද, අනාගාමී ඵලයට ද, අරහත් ඵලයට ද, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනේ, දෙවන දූභාන ද අරහත් ඵලය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගි වෙමි, මව්සින් දෙවන දූභාන ද අරහත් ඵලය ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාහි වේ. ...

4. තුන් අසුරකින් දෙවන දූතැනට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි දෙවන දූතැන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මිහිසින් දෙවන දූතැන ද පසක් කරණ ලදී, මිහිසින් රාගය ද හරණ ලදී, මිහිසින් දොෂය ද හරණ ලදී, මිහිසින් මොහය ද හරණ ලදී. විනිට, මිදින, පාහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලදී. මෑනමින් උපුටා හරිණ ලදී. මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දොෂයෙන් ද නිරාවරණය මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණයයි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාච් වේ. ...

5. තුන් අසුරකින් ... සත් අසුරකින් දෙවන දූතැනට ද පළමුවන දූතැනට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, දෙවන දූතැන ද පළමුවන දූතැන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මිහිසින් දෙවන දූතැන ද පළමුවන දූතැන ද පසක් කරණ ලදී යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාච් වේ, ...

බද්ධවක්තෘ වාරයයි

මෙසේ එක එක මුල් කොට බද්ධවක්තෘ පරිවර්තනය කටයුතු යි.

1. තුන් අසුරකින් තෙවන දූතැනට ද සිවුවන දූතැනට ද ... තුන්වන දූතැනට ද රහත් ඵලයට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, තුන්වන දූතැන ද රහත් ඵලය ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මිහිසින් තුන්වන දූතැන ද රහත් ඵලය ද පසක් කරණ ලදී යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාච් වේ. ...

2. තුන් අසුරකින් තෙවන දූතැනට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි තෙවන දූතැන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මිහිසින් තෙවන දූතැන ද පසක් කරණ ලදී, මිහිසින් රාගය ද හරණ ලදී, මිහිසින් දොෂය ද හරණ ලදී, මිහිසින් මොහය ද හරණ ලදී, විනිට, මිදින, පාහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලදී, මෑනමින් උපුටා හරිණ ලදී, මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දොෂයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාච් වේ. ...

3. තුන් අසුරකින් තෙවන දූතැනට ද, පළමුවන දූතැනට ද, තෙවන දූතැනට ද, දෙවන දූතැනට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, තෙවන දූතැන ද දෙවන දූතැන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි. මා මිහිසින් තෙවන දූතැන ද දෙවන දූතැන ද පසක් කරණ ලදී යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාච් වේ. ...

4. තුන් අසුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, පළමුවන දූතැනට ද ... දෙවන දූතැනට ද, තෙවන දූතැනට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සිවුවන දූතැන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි. මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මිහිසින් සිවුවන දූතැන ද පසක් කරණ ලදී යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාච් වේ. ...

5. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සුඤ්ඤානඤ්ඤාදි විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ඤාදි විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිනඤ්ඤාදි විමොක්ඛං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, අප්පණ්ණිතිනං ව විමොක්ඛං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අප්පණ්ණිතිනො ව විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනංස්ස ආපනති පාරාජිකංස්ස. -පෙ-

6. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සුඤ්ඤානඤ්ඤාදි සමාධිං අනිමිත්තඤ්ඤාදි සමාධිං අප්පණ්ණිතිනඤ්ඤාදි සමාධිං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- අප්පණ්ණිතිනං ව සමාධිං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අප්පණ්ණිතිනො ව සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනංස්ස ආපනති පාරාජිකංස්ස. -පෙ-

7. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සුඤ්ඤානඤ්ඤාදි සමාපනතිං අනිමිත්තඤ්ඤාදි සමාපනතිං අප්පණ්ණිතිනඤ්ඤාදි සමාපනතිං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- අප්පණ්ණිතිනං ව සමාපනතිං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අප්පණ්ණිතිනො ව සමාපනති සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනංස්ස ආපනති පාරාජිකංස්ස. -පෙ-

8. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං නිසෙස්සා ව විජ්ජා සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං නිසෙස්සා ව විජ්ජා ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං නිසෙස්සා ව විජ්ජා සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනංස්ස ආපනති පාරාජිකංස්ස. -පෙ-

9. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං චත්තාරො ව සහිපට්ඨානෙ චත්තාරො ව සම්මප්පධානෙ චත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං චතුත්තාරො ව ඉද්ධිපාදං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං චත්තාරො ව ඉද්ධිපාද සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනංස්ස ආපනති පාරාජිකංස්ස. -පෙ-

10. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පඤ්ඤාදි ඉද්ධියාති පඤ්ඤාදි බලාති සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පඤ්ඤානඤ්ඤාදි බලානං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පඤ්ඤාදි බලාති සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනංස්ස ආපනති පාරාජිකංස්ස. -පෙ-

11. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සත්තං ව බොජ්ඣංගික සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සත්තනඤ්ඤාදි බොජ්ඣංගිකං ලාභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සත්තං ව බොජ්ඣංගික සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනංස්ස ආපනති පාරාජිකංස්ස. -පෙ-

5. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤාන-
විමෝක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමෝක්ඛයට ද අප්පණ්ණිතිවිමෝක්ඛයට ද සම-
වාදිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, අප්ප-
ණ්ණිතිවිමෝක්ඛය ද ලබනසුලුමි, චසියෙක්මි, මා සිත මොහයෙන් ද
නිරාවරණය, මිසිතින් අප්පණ්ණිතිවිමෝක්ඛය ද පසක් කරණ ලදු සි
දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

6. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤානසමා-
බියට ද, අනිමිත්තසමාබියට ද, අප්පණ්ණිතිසමාබියට ද, සමවාදිමි, සමච්ඡිමි,
සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, අප්පණ්ණිතිසමාබිය ද
ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මිසිතින්
අප්පණ්ණිතිසමාබිය ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට
පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

7. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤාන සමා-
පන්නියට ද, අනිමිත්තසමාපන්නියට ද, අප්පණ්ණිතිසමාපන්නියට ද,
සමවාදිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය,
අප්පණ්ණිතිසමාපන්නිය ද ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද
නිරාවරණය, මා විසින් අප්පණ්ණිතිසමාපන්නිය ද පසක් කරණ ලදු සි
දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් මා සිත නිරාවරණය, මොහයෙන් ද නිරාවරණය,
ත්‍රිවිද්ධවන්ට ද සමවාදිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද
නිරාවරණය, ත්‍රිවිද්ධවන් ද ලබනසුලු වෙමි, චසියෙක්මි, මා සිත මොහයෙන් ද
නිරාවරණය, මා විසින් ත්‍රිවිද්ධ ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ....

9. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සතර සනිපට්ඨා-
නයන්ට ද සතර සමාක්ඛන්තියන්ට ද සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද සමවාදිමි,
සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සතර සාද්ධිපාද-
යන් ද ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මිසිතින්
සතර සාද්ධිපාද ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට
පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

10. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සද්ධාදිපඤ්ඤා-
ඤ්ඤයන්ට ද පඤ්ඤාබලයන්ට ද සමවාදිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත
මොහයෙන් ද නිරාවරණය, පඤ්ඤාබලයන් ද ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා
සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මා විසින් පඤ්ඤාබල ද පසක් කරණ
ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

11. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සත්ත-
බොජ්ඣංගයන්ට ද සමවාදිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද
නිරාවරණය, සත්තබොජ්ඣංගයන් ද ලබනසුලු වෙමි, චසියෙක්මි, මා සිත
මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මිසිතින් සත්තබොජ්ඣංග ද පසක් කරණ
ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ....

12. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියඤ්ඤා අධ්‍යක්‍ෂිතං මග්ගං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියස්ස ව අධ්‍යක්‍ෂිතස්ස මග්ගස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියො ව අධ්‍යක්‍ෂිතො මග්ගො සමප්පකතො මයා'නි සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

13. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සොත්තාපනතිථලං ව සකදගාමිථලං ව අනාගාමිථලං ව අරහත්තඤ්ඤා සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරහත්තස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරහත්තඤ්ඤා සමප්පකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

14. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පස්මං ව කුඛානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පස්මස්ස ව කුඛානස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පස්මං ව කුඛානං සමප්පකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

15. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං දුතියං ව කුඛානං -පෙ- තතියං ව කුඛානං -පෙ- චතුත්තං ව කුඛානං -පෙ- සුඤ්ඤානං ව විමොක්ඛං -පෙ- දෙසා ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- පුබ්බෙවස්ස හොති 'මුසා භණ්ණස්ස'න්ති, භණ්ණතස්ස හොති 'මුසා භණ්ණමි'ති, භණ්ණස්ස හොති 'මුසා මයා භණ්ණ'න්ති, විනිධාය දිවසීං, විනිධාය බන්තීං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

1 ඵකමුලකං නිට්ඨිතං.

16. දුමුලකමි නිමුලකමි වතුමුලකමි පඤ්ඤාමුලකමි ඡමුලකමි සත්තමුලකමි අධ්‍යමුලකමි නවමුලකමි දසමුලකමි කාතබ්බං. යථා නිකම්භතාති පදාති ඵකෙකමුලකං වබ්බෙවබ්බං. යථා ඵකමුලකං විජාරිතං ඵවමෙව දුමුලකාදි'පි විජාරිතබ්බං.

1. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි පස්මං ව කුඛානං දුතියං ව කුඛානං තතියං ව කුඛානං චතුත්තං ව කුඛානං සුඤ්ඤානං ව විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ඤා විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිනං ව විමොක්ඛං සුඤ්ඤානං ව සමාධිං අනිමිත්තං ව සමාධිං අප්පණ්ණිතිනං ව සමාධිං සුඤ්ඤානං ව සමාපනතිං අනිමිත්තං ව සමාපනතිං අප්පණ්ණිතිනං ව සමාපනතිං නිස්සෙයා ව විජ්ජා වත්තාරො ව සතිපට්ඨානෙ වත්තාරො ව සමමප්පධානෙ වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ඤා ව ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ඤා ව බලානි සත්තා ව බොජ්ඣංගෙහ අරියඤ්ඤා අධ්‍යක්‍ෂිතං මග්ගං සොත්තාපනතිථලඤ්ඤා සකදගාමිථලඤ්ඤා අනාගාමිථලඤ්ඤා අරහත්තඤ්ඤා සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- පෙ- රුගො ව මෙ වත්තො දෙසො ව මෙ වත්තො මොහො ව මෙ වත්තො වත්තො මුත්තො පභිතො පටිති- ස්සට්ඨො උකෙඛට්ඨො සමුකෙඛට්ඨො, රුගා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, දෙසා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"න්ති, භණ්ණතස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණ"න්ති, විනිධාය දිවසීං, විනිධාය බන්තීං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

සබ්බමුලකං නිට්ඨිතං

සුද්ධිකවාරකථා නිට්ඨිතං.

1. ඵකමුලකං සබ්බිතං නිට්ඨිතං. සත්තං

12. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය, අර්ථවග්ගිමය ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙම— මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය, අර්ථවග්ගිමය ද ලබනසුලු වෙමි— වගි වෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය මවිසින් අර්ථවග්ගි මග ද පසක් කරණ ලදී යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. ...

13. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය, සෝවාන් ඵලයට ද සකදගාමිඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්ඵලයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙම— මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය, රහත්ඵලය ලබනසුලු වෙමි— වගි වෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය, මවිසින් රහත් ඵලය ද පසක් කරණ ලදී යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. ...

14. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙම— මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය, ප්‍රථමධ්‍යානය ලබනසුලු ද වෙමි— වගි වෙමි— මොහයෙන් ද මා සිත නිරවරණය, මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදී යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ.

15. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරවරණය ද්විතීයධ්‍යානයට ද ... භානියධ්‍යානයට ද ... චතුර්ධ්‍යානයට ද ... සුඤ්ඤාන-විමෝක්ඛයට ද ... දෙව්‍යයෙන් ද නිරවරණය යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මවිසින් මුසවා කියන ලදී යි සිත වෙයි. දූෂ්ටය සහවාගෙණය, ඝෂාන්තිය සහවාගෙණය, රාවිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය.

එක මූලකය නිම.

16. දුමුලකය ද තිමුලකය ද චතුමුලකය ද පඤ්ඤාමුලකය ද ජමුලකය ද සත්තමුලකය ද අධිමුලකය ද නව මුලකය ද දසමුලකය ද (විස්තර) කටයුතු යි. නික්මිනපද ඇතිසාවියෙන් එකි එකි මූලකය වාචිය යුතු යි. යම්සේ එකමුලකය විසාර කරණ ලද්දේද එපරිද්දෙන් ම දුමුලකාදිය ද විස්තර කට යුතු යි.

1. තුන් අයුරකින් .... සත් අයුරකින් පළමුවන දූභානට ද දෙවන දූභානට තෙවන දූභානට ද සිව්වන දූභානට ද සුඤ්ඤානවිමෝක්ඛයට ද අතිමිත්ත-විමෝක්ඛයට ද අපපණ්ණිතිවිමෝක්ඛයට ද සුඤ්ඤාන සමාධියට ද අතිමිත්ත-සමාධියට ද අපපණ්ණිතිසමාධියට ද සුඤ්ඤානසමාපත්තියට ද අතිමිත්ත සමාපත්තියට ද අපපණ්ණිතිසමාපත්තියට ද ත්‍රිවිද්‍යාවන්ට ද සතර සතිපට්ඨානයන්ට ද සතර සමයක්පට්ඨානවිධියන්ට ද සතර සංඝඤ්ඤායන්ට ද පඤ්ඤාඤ්ඤායන්ට ද පඤ්ඤාබලයන්ට ද සත්තබෝජකබලයන්ට ද අර්ථවග්ගි-මගට ද සෝවාන්ඵලයට ද සකදගාමිඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්-ඵලයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙම. .... මවිසින් රාගය ද භරණ ලදී. මවිසින් දෝෂය ද භරණලදී. මා විසින් මෝහය ද භරණ ලදී. මමාරණ ලදී. මුදන ලදී. පහකරණ ලදී. බාහාර කරණ ලදී. උප්පාගරිණ ලදී. ස්වාරෙන් උප්පාගරිණ ලදී. මා සිත රාගයෙන් ද නිරවරණය, දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි, කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි, බිණුවහුට මවිසින් “මුසවා කියන ලදී” යි සිත වෙයි, දූෂ්ටය සහවාගෙණය, ඝෂාන්තිය සහවා-ගෙණය, රාවිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය.

සබ්බමූලකය නිම.

සුද්ධිකමාර ආචාර නිම.

1. නිගාකාරෙහි 'පස්මං ඛානං සමාපජ්ජි'නති වනතුකාමො 'දුතිය ඛානං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා හණන්තාසං පටිච්ජානන්තාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ජානන්තාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං.

2. නිගාකාරෙහි 'පස්මං ඛානං සමාපජ්ජි'නති වනතුකාමො 'තූතියං ඛානං -පෙ- වතුන්ථං ඛානං -පෙ- සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිං විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිං සමාධිං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාපනතිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපනතිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිං සමාපනතිං -පෙ- තිස්සො විජ්ජා -පෙ- වත්තාඤ්ඤා සතිපට්ඨානෙ -පෙ- වත්තාඤ්ඤා සමමප්පට්ඨානෙ -පෙ- වත්තාඤ්ඤා ඉද්ධිපාදෙ -පෙ- පඤ්චන්ද්‍රියානි -පෙ- පඤ්ච බ්‍රහ්මානි -පෙ- සත්තා බොජ්ඣංගෙන -පෙ- අරියං අට්ඨංගිකං මග්ගං -පෙ- සොතාපනතිථුල්ලං -පෙ- සකදුගාමිථුල්ලං -පෙ- අනාගාමිථුල්ලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- රාගො මෙ වතෙතා -පෙ- දෙසො මෙ වතෙතා -පෙ- මොහො මෙ වතෙතා, වතෙතා, මුත්තෙතා, පභිත්තො, පටිතිස්සට්ඨා, උභෙතිට්ඨො, සමුභෙතිට්ඨො -පෙ- රාගා මෙ විත්තං විනිවරණං -පෙ- දෙසා මෙ විත්තං විනිවරණං -පෙ- මොහා මෙ විත්තං විනිවරණං'නති සමපජානමුසා හණන්තාසං පටිච්ජානන්තාසං ආපනති පාරාජිකාසං, න පටිච්ජානන්තාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං; පුබ්බෙවස්ස භොති "මුසා හණ්ණිසං"නති, හණන්තාසං භොති "මුසා හණ්ණිමි"ති, හණ්ණිතාසං භොති "මුසා මයා හණ්ණිත"නති, -පෙ- විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධනං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

වනතුච්චසාරකාසං¹ එකමුලකාසං බණ්ඩවක්ඛං.

1. නිගාකාරෙහි 'දුතියං ඛානං සමාපජ්ජි'නති වනතුකාමො 'තූතියං ඛානං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා හණන්තාසං පටිච්ජානන්තාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ජානන්තාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං.

2. නිගාකාරෙහි 'දුතියං ඛානං සමාපජ්ජි'නති වනතුකාමො -පෙ- මොහා මෙ විත්තං විනිවරණං'නති සමපජානමුසා හණන්තාසං පටිච්ජානන්තාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ජානන්තාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං.

1. භූත් අසුරකින් ‘පළමුවන දූතෑනට සමවැදීම’යි කියනු කැමැත්තේ ‘දෙවන දූතෑනට සමවැදීම’යි දන්නා පුතුලක්හු වෙත දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නො දන්නක්හු වෙත කියන්නහුට ථූලාසි-ආවැත් වේ.

2. භූත් අසුරකින් ‘පළමුවන දූතෑනට සමවත්ම’යි කියනු කැමැත්තේ ‘නෙවන දූතෑනට ... සිවුවන දූතෑනට ... සුඤ්ඤනවිමෝක්ඛයට ... අනිමග්ග-විමෝක්ඛයට ... අප්පණ්ණිකවිමෝක්ඛයට ... සුඤ්ඤනසමාපිට්ඨයට ... අනිමග්ග-සමාපිට්ඨයට ... අප්පණ්ණික සමාපිට්ඨයට ... සුඤ්ඤනසමාපන්නියට ... අනිමග්ග-සමාපන්නියට ... අප්පණ්ණිකසමාපන්නියට ... ත්‍රිවිද්‍යාවට ... සතරසනිපට්ඨා-නයට...සතර සමාසන්ප්‍රධානයන්ට ... සතර සාද්ධිපාදයට ... පඤ්ඤාඤ්ඤාත්ට ... පඤ්ඤාබලයන්ට... සත්‍යාබෝධාධිබ්‍රහ්මන්ට...අර්ථටතිම්මට...සෝවාන් ඵලයට... සකදගාමි ඵලයට ... අනාගාමි ඵලයට ... රහත්බවට සමවැදීම. ... මවිසින් රාගය හරණලද ... මවිසින් ඤේෂය හරණ ලද ... මවිසින් මොහය හරණ ලද. විග්‍රහානතකාරණලද. මුදනලද. පහ කරණලද. බැහැර කරණලද. උපුටා හරණලද. හැමඅසුරින් උපුටා හරණලද. මා සිත රාගයෙන් නිරාවරණය. ... මා සිත ඤේෂයෙන් නිරාවරණය ... මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණයයි. දූතගන්නකු වෙත දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නො දූතගන්නකු වෙත කියන්නකුට ථූලාසිආවැත් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් “මුසවා කියන ලද”යි සිත වෙයි. ... දූෂ්ටිය-ඤානාදිය-රූපිය-භාවය සහවාගෙණයි.

කියනු කැමතිවෑ එය සදහන් නොකරන්නහු පිළිබඳ

එකමුලකරණඛවක්‍රය නම්.

1. භූත් අසුරකින් ‘දෙවන දූතෑනට සමවැදීම’යි කියනු කැමැත්තේ ‘නෙවන දූතෑනට සමවත්ම’යි දන්නා පුතුලක්හු වෙත දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නොදන්නක්හු වෙත කියන මහණහට ථූලාසිආවැත් වේ.

2. භූත් අසුරකින් ‘දෙවන දූතෑනට සමවත්ම’යි කියනු කැමැත්තේ ... ‘මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය’යි දන්නා පුතුලක්හු වෙත දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නො දන්නක්හු වෙත කියන මහණහට ථූලාසිආවැත් වේ.

3. නිභාකාරෙති -පෙ- සහනභාකාරෙති 'දුතියං ඛානං සමාපජ්ජි'නති වහනුකාමො 'පස්මං ඛානං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං -පෙ- විනිධාය භාවං.

වහනුච්ඡාරකාසං එකමූලකාසං බද්ධවකාසං.

මූලකං සබ්බතනං.

1. නිභාකාරෙති 'මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වහනුකාමො 'පස්මං ඛානං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං.

2. නිභාකාරෙති 'මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වහනුකාමො 'දෙසා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං.

වහනුච්ඡාරකාසං එකමූලකං නිබ්බිතං.

3. දමුලකමි නිමුලකමි වතුමුලකමි පඤ්චමුලකමි ඡමුලකමි සත්ත-
මුලකමි අට්ඨමුලකමි තට්මුලකමි දසමුලකමි එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං සබ්බමූලකං.

1. නිභාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති 'පස්මඤ්ච ඛානං දුතියඤ්ච ඛානං තතියඤ්ච ඛානං වතුප්ථඤ්ච ඛානං සුඤ්ඤානඤ්ච විමොක්ඛං අනිමි-
තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාධිං අනිමිතඤ්ච සමාධිං අප්පණ්ණිතිඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාපනතිං අනිමිතඤ්ච සමාපනතිං අප්පණ්ණිතිඤ්ච සමාපනතිං නිසෙසා ච විජ්ජා වත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ වත්තාරො ච සමමප්පධානෙ වත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ච බලානි සත්ත ච බොජ්ඣංගෙන අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සොතාපනතිථලඤ්ච සකදගාමිථලඤ්ච අනාගාමිථලඤ්ච අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජං -පෙ- රුහො ච මෙ වතෙනා -පෙ- දෙසො ච මෙ වතෙනා -පෙ- මොහො ච මෙ වතෙනා වතෙනා මුතෙනා පභිනො පටි-
නිසංඛො, උකෙඛිට්ඨො සමුකෙඛිට්ඨො, රුහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං, දෙසා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං, මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වහනුකාමො සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං, න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං -පෙ- විනිධාය භාවං.

3. භූත් අසුරකින් ... සත් අසුරකින් 'දෙවන දෑහැනට සමවත්ම'යි කියනු කැමැත්තේ 'පළමුවන දෑහැනට සමවත්ම'යි දන්තක්ත්‍ර වෙත දෑත දෑත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තො දන්තා පුග්ගලක්ත්‍ර වෙත කියන මහණහට පුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ. ... භාවය සහවාගෙණයි.

**කියනු කැමැති වැ එය සදහන් නොකරන්නාහුගේ
එකමුලක බද්ධවක්‍රයයි.**

මූලකය සංක්ෂිප්ත යි.

1. භූත් අසුරකින් 'මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ 'පළමුවන දෑහැනට සමවැදිම'යි දන්තක්ත්‍ර වෙත දෑත දෑත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තො දන්තකුට කියන මහණහට පුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ.

2. භූත් අසුරකින් 'මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ 'මා සිත දෙමසයෙන් නිරාවරණය'යි දන්තා පුග්ගලක්ත්‍ර වෙත දෑත දෑත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තොදන්තක්ත්‍ර වෙත කියන මහණහට පුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ.

කියනු කැමැති වැ එය සදහන් නොකරන්නාහුගේ එකමුලකය නිමි.

3. දිමුලකය ද, නිමුලකය ද, වහුමුලකය ද, පඤ්ඤාමුලකය ද, ඡමුලකය ද, සත්තමුලකය ද, අට්ඨමුලකය ද, නවමුලකය ද, දසමුලකය ද මෙසේ ම විකාර කටයුතු යි.

මේ සබ්බමූලකය යි.

1. භූත් අසුරකින් ... සත් අසුරකින් 'පළමුවන දෑහැනට ද දෙවන දෑහැනටද තෙවන දෑහැනටද සිවුවන දෑහැනටද සුඤ්ඤානවිමොක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමොක්ඛයට ද අප්පණ්ණිතිවිමොක්ඛයට ද සුඤ්ඤානසමාධියට ද අනිමිත්තසමාධියට ද අප්පණ්ණිතිසමාධියටද සුඤ්ඤානසමාපත්තියට ද අනිමිත්තසමාපත්තියට ද අප්පණ්ණිතිසමාපත්තියට ද ත්‍රිවිද්ධව ද සත්‍ර සතිපට්ඨානයට ද, සත්‍ර සමාක් පබ්බත්ථියායීයත්ව ද සත්‍ර සාද්ධිපාදයත්ව ද පඤ්ඤාච්ඡේදයත්ව ද පඤ්ඤාබලයත්ව ද සත්‍රාත්මිකානුකූලයත්ව ද අරිථංගිමහව ද සොවාත් ඵලයට ද සකදගාමි ඵලයට ද අනාගාමි ඵලයට ද රහත් බවට ද සමවැදිම. ... විසිසින් රාගය ද හරණ ලද. මා විසිසින් දොමස ද හරණ ලද. මා විසිසින් මොහය ද හරණ ලද. විග්ගානාකරණ ලද. මුදන ලද. පහකරණ ලද. බාහාර කරණ ලද. උපුටා හරිණ ලද. හාම අසුරින් උපුටා හරිණ ලද. 'මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය. මා සිත දොමසයෙන්ද නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ, 'මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය'යි දන්තකුට දෑත දෑත මුසවා කියන 'මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තො දන්තකුට කියන මහණහට පුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ. ... භාවය සහවාගෙණයි.

2. තිභාකාරෙහි ‘දුතියඤ්ච ඤානං තතියඤ්ච ඤානං චතුත්තියඤ්ච ඤානං සුඤ්ඤානඤ්ච විමොක්ඛං අනිම්මනඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාධිං අනිම්මනඤ්ච සමාධිං අප්පණ්ණිතිඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාපන්නිං අනිම්මනඤ්ච සමාපන්නිං අප්පණ්ණිතිඤ්ච සමාපන්නිං නිසේයා ච පිජජා චත්තාරො ච සනිපට්ඨානෙ චත්තාරො ච සමචප්පධානෙ චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ච බලානි සත්තා ච බොජ්ඣංගෙ අරියඤ්ච අට්ඨංගිකං මහං සොනාපන්නිඵලං ච සංකදායාමිඵලං ච අනායාමිඵලං ච අරහත්තං ච සමාපජ්ජං, රුහො ච මෙ චත්තො, දෙසො ච මෙ චත්තො, මොහො ච මෙ චත්තො චත්තො මුත්තො පටිත්තො පටිතිස්සට්ඨා උකෙඛිට්තො සමුකෙඛිට්තො, රුහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං, දෙසා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං, ‘මොහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණ’නති චත්තුකාමො ‘පඨමං ඤානං සමාපජ්ජ’නති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස, න පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති පුලලච්චයස්ස.

3. තිභාකාරෙහි ‘තතියඤ්ච ඤානං චතුත්තියඤ්ච ඤානං -පෙ- මොහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං -පෙ- පඨමඤ්ච ඤානං සමාපජ්ජ’නති චත්තුකාමො ‘දුතියං ඤානං සමාපජ්ජ’නති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස, න පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති පුලලච්චයස්ස.

4. තිභාකාරෙහි ‘මොහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං පඨමඤ්ච ඤානං දුතියඤ්ච ඤානං තතියඤ්ච ඤානං චතුත්තියඤ්ච ඤානං -පෙ- රුහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණ’නති චත්තුකාමො: ‘දෙසා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණ’නති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස, න පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති පුලලච්චයස්ස: පුබ්බෙචස්ස හොති “මුසා භණ්ණි”නති, භණ්ණනස්ස හොති “මුසා භණ්ණම්”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති -පෙ- චිතිධාය ද්විධං, චිතිධාය ඛණ්ණි, චිතිධාය රාමිං, චිතිධාය භාවං.

සබ්බමුලකං.

චත්තුමසාරභස්ස චත්තපෙයසාලං නිබ්බිතං.

චත්තුභාමධාරකථා නිබ්බිතා.

1. තිභාකාරෙහි ‘යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු පඨමං ඤානං සමාපජ්ජ, සමාපජ්ජති, සමාපන්නො, සො භික්ඛු පඨමස්ස ඤානස්ස ලාභී, වසී, තෙත භික්ඛුතා පඨමං ඤානං සච්ඡිකත්’නති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති පුලලච්චයස්ස; න පටිච්ඡානනනස්ස ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස: පුබ්බෙචස්ස¹ හොති “මුසා භණ්ණි”නති, භණ්ණනස්ස හොති “මුසා භණ්ණම්”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති.

1. පුබ්බෙචස්සාදිපාඨො ඉජ්ජං. නාථි.

2. තුන් අයුරකින් 'දෙවන දෑහැනට ද තෙවන දෑහැනට ද සිවුවන දෑහැනට ද සුඤ්ඤානවිමෝක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමෝක්ඛයට ද අප්පණ්ණින-විමෝක්ඛයට ද සුඤ්ඤානසමාධියට ද අනිමිත්තසමාධියට ද අප්පණ්ණින-සමාධියට ද සුඤ්ඤානසමාපන්නියට ද අනිමිත්තසමාපන්නියට ද අප්පණ්ණින-සමාපන්නියට ද ත්‍රිවිද්‍යාවට ද සතර සතිපට්ඨානයට ද සතර සමාපදා-නයන්ට ද සතර ඉද්ධිපාදයන්ට ද පඤ්ඤානායුධයන්ට ද පඤ්ඤානලයන්ට ද සාත්තබොජ්ඣංගයන්ට ද අරිථගිමිගට ද සොවාන්ඵලයට ද සකදගාඵලයට ද ආරාගාමිඵලයට ද රහත්ඛවට ද සමච්ඡිදිමි. මො විසින් රාගය ද භරණ ලද. මො විසින් දොවසය ද භරණ ලද. මො විසින් මොහය ද භරණ ලද. විහිට. මිදින. පැතින. තෙරණ උපුළු. මැනවින් උපුළු. මො සිත රාගයෙන් අනිවරණය. මො සිත දොවසයෙන් අනිවරණය. මො සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ 'පළමුවන දෑහැනට සමච්ඡිදිමි'යි දන්තකුට දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තොදන්තකුට කියන මහණහට පුලාසිඟ්ඟාවැන් වේ.

3. තුන් අයුරකින් තෙවන දෑහැනට ද සිවුවන දෑහැනට ද ... මො සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය. ... පළමුවන දෑහැනට ද සමච්ඡිදිමි යි කියනු කැමැත්තේ දෙවන දෑහැනට සමච්ඡිදිමි යි දන්තකුට දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තොදන්තකුට කියන මහණහට පුලාසි-ඟ්ඟාවැන් වේ.

4. තුන් අයුරකින් 'මො සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය' පළමුවන දෑහැනට ද දෙවන දෑහැනට ද තෙවන දෑහැනට ද සිවුවන දෑහැනට ද ... මො සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණයයි කියනු කැමැත්තේ මො සිත දොවසයෙන් නිරාවරණය'යි දන්තකු හමුයෙහි දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පරිජ්-ඟ්ඟාවැන් වේ. තො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට පුලාසිඟ්ඟාවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට 'මුසවා කියන්නෙමි'යි සිත වෙයි. කියන මහණහට 'මුසවා කියමි'යි සිත වෙයි. බිණුවහුට 'මො විසින් මුසවා කියන ලද'යි සිත වෙයි. ... දූෂටිය - බන්ධන - රූපිය - භාවය සහවාගෙණයි.

සබ්බමුලකය යි.

කියනු කැමැති වූ එය සදහන් නො කරන්නහුගේ වක්කපෙය්‍යාලය නිමි.

වනතුභාමාර කථාව නිමි.

1. තුන් අයුරකින් 'සම් මහණෙක්' නොප විහාරයෙහි විසි ද ඵ් මහණ තෙමේ පළමුවන දෑහැනට සමච්ඡිදිති. සමච්ඡිදිති. සමච්ඡිදන්තේ වෙ යි; ඵ් මහණ පළමුවන දෑහැන ලාභියෙක. වශියෙක. ඵ් මහණ විසින් පළමුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද'යි දන්තකු හමුයෙහි දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පුලාසි-ඟ්ඟාවැන් වේ. තො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාඟ්ඟාවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මො විසින් "මුසවා කියන ලද"යි සිත වෙයි.

2. වතුහාකාරෙති -පෙ- පඤ්චහාකාරෙති -පෙ- ඡහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති යො හෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු ‘පස්මං ඤානං සමාපජ්ජී සමාපජ්ජති, සමාපනො, සො භික්ඛු පස්මස්ස ඤානස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුතා පස්මං ඤානං සච්ඡිකත්තති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති, දුක්ඛටස්ස, පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණි”නති, භණ්ණානස්ස හොති “මුසා භණ්ණමී”ති, භණ්ණස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණ”නති, චිතිධාය දිට්ඨිං, චිතිධාය බන්තං, චිතිධාය රුචිං, චිතිධාය භාවං.

3. තිහාකාරෙති ‘යො හෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු දුතියං ඤානං- නතියං ඤානං - වතුන්ථං ඤානං - සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - අප්පණ්ණිතිතං විමොක්ඛං - සුඤ්ඤානං සමාධිං - අනිමිත්තං සමාධිං - අප්පණ්ණිතිතං සමාධිං - සුඤ්ඤානං සමාපනතිං - අනිමිත්තං සමාපනතිං - අප්පණ්ණිතිතං සමාපනතිං - නිස්සො විජ්ජා - වත්තාරො සතිපට්ඨානෙ - වත්තාරො සමමප්පධානෙ - වත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ - පඤ්ච ඉන්ද්‍රියානි - පඤ්ච බලානි - සත්ත බොජ්ඣංගෙන - අරියං අට්ඨංගිකං මග්ගං - සොත්තාපනථ්ථං - සංකදාගමිථ්ථං - අත්තාගමිථ්ථං - අරහත්තං - සමාපජ්ජී - සමාපජ්ජති - සමාපනො - සො භික්ඛු අරහත්තස්ස ලාභී - වසී - තෙන භික්ඛුතා අරහත්තං සච්ඡිකත්තති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස.

4. තිහාකාරෙති ‘නස්ස භික්ඛුතො රුගො වතො- දෙසො වතො- ටොහො වතො වතො මුතො පටිනිස්සට්ඨො උකෙකිසිතො සමුකෙකිවිතොති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස.

5. තිහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති නස්ස භික්ඛුතො රුගො විත්තං විනිවරණං- දෙසො විත්තං විනිවරණං- ටොහො විත්තං විනිවරණ”නති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස, පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණි”නති, භණ්ණානස්ස හොති, “මුසා භණ්ණමී”ති, භණ්ණස්ස හොති, “මුසා මයා භණ්ණ”නති, චිතිධාය දිට්ඨිං, චිතිධාය බන්තං, චිතිධාය රුචිං, චිතිධාය භාවං.

6. තිහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති ‘යො හෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ පස්මං ඤානං- දුතියං ඤානං- නතියං ඤානං- වතුන්ථං ඤානං සමාපජ්ජී- සමාපජ්ජති- සමාපනො- -පෙ- සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සච්ඡිකත්තති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස, පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණි”නති භණ්ණානස්ස හොති “මුසා භණ්ණමී”ති භණ්ණස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණ”නති, චිතිධාය දිට්ඨිං, චිතිධාය බන්තං, චිතිධාය රුචිං, චිතිධාය භාවං.

2. සිවු අයුරකින් ... පස් අයුරකින් ... සත අයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ තෙමේ පළමුවන දූභානට සමවාදිති, සමවදිසි, සමවාදුතෝ වෙයි. ඒ මහණ ප්‍රථමධ්‍යාන ලාභිය, වසිය, ඒ මහණ විසින් පළමුවන දූභාන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලද්ද"යි සිත වෙයි. දෘෂ්ටිය - ඤානානිය - රූපිය - භාවය සහවාගෙණ ය.

3. තුන් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ දෙවන දූභානට -- හෙවන දූභානට -- සිවුවන දූභානට -- සුඤ්ඤානවිමොක්ඛයට -- අතිමනනවිමොක්ඛයට -- අප්පණ්ණිතිනවිමොක්ඛයට -- සුඤ්ඤාන-සමාධියට -- අතිමනනසමාධියට -- අප්පණ්ණිතිනසමාධියට -- සුඤ්ඤාන-සමාපත්තියට -- අතිමනන සමාපත්තියට -- අප්පණ්ණිතිනසමාපත්තියට -- ත්‍රිපිද්දාවට -- සතර සතිපට්ඨානයන්ට -- සතර සමමප්පධානයන්ට -- සතර ඉඤ්ජිපාදයන්ට -- පඤ්ච ඉඤ්ජයයන්ට -- පඤ්ච බලයන්ට -- සතන-බොධිඤ්ඤායට -- අරිආටගිමගට -- සෝවාන් ඵලයට -- සකදගාමිඵලයට -- අනාගාමිඵලයට -- රහත්බවට සමවාදිති. සමවදිසි. සමවාදුතෝ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ අතීතකු ලාභියෙක, වසියෙකි. ඒ මහණ විසින් රහත් බව පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ.

4. තුන් අයුරකින් 'ඒ මහණහු විසින් රුගය හරණ ලද ... දෙවමය හරණ ලද ... මොහය හරණ ලද, විහිට, මිදින, පැහින, තෙර්ණ, උපුළ, මැනවින් උපුළැසි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ.

5. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් ඒ මහණහුගේ සිත රුගයෙන් නිරාවරණය ... සිත දෙවමයෙන් නිරාවරණය ... සිත මෝහයෙන් නිරාවරණයයි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලද්ද"යි සිත වෙයි. දෘෂ්ටිය -- ඤානානිය -- රූපිය -- භාවය සහවාගෙණ ය.

6. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි පළමුවන දූභානට ... දෙවන දූභානට ... තෙවන දූභානට ... සිවුවන දූභානට සමවාදිති. සමවදිසි ... සමවාදුතෝ වෙයි. ... ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි වතුච්චිධ්‍යාන ලාභියෙක වසියෙකි. ඒ මහණ විසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දූභාන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලද්ද"යි සිත වෙයි. දෘෂ්ටිය -- ඤානානිය -- රූපිය -- භාවය සහවාගෙණ ය.

7. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යො තෙ විහාරං පරිභුඤ්ඤි, යො තෙ විවරං පරිභුඤ්ඤි, යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤි, යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ඤි, යො තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරං පරිභුඤ්ඤි, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨං ඤානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨස්ස ඤානස්ස ලාභි, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨං ඤානං සමුත්තනන්ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස පටිවිජ්ජානනස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. න පටිවිජ්ජානනස්ස ආපනති දුක්ඛච්චයස්ස. -පෙ-

8. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යෙන තෙ විහාරො පරිභුතෙනා, යෙන තෙ විවරං පරිභුතනං, යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුතෙනා, යෙන තෙ සෙනාසනං පරිභුතනං, යෙන තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරො පරිභුතෙනා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨං ඤානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨස්ස ඤානස්ස ලාභි, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨං ඤානං සමුත්තනන්ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස පටිවිජ්ජානනස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. න පටිවිජ්ජානනස්ස ආපනති දුක්ඛච්චයස්ස. -පෙ-

9. නිහාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යං චංචං ආගමම විහාරං අදසි, විවරං අදසි, පිණ්ඩපාතං අදසි, සෙනාසනං අදසි, ගිලානපච්චයභෙසජ්ජ- පරිකාරං අදසි, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨං ඤානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨස්ස ඤානස්ස ලාභි, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ඨං ඤානං සමුත්තනන්ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස පටිවිජ්ජානනස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. න පටි- විජ්ජානනස්ස ආපනති දුක්ඛච්චයස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති, භණ්ණනස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණනස්ස හොති මුසා වයං භණ්ණිත"නති විනිබ්බය දිට්ඨිං, විනිබ්බය බන්ධිං, විනිබ්බය රුචිං, විනිබ්බය භාවං.

පෙය්‍යාලපණ්ණරස්සං නිබ්බිතං.

පච්චයපටිසංසුතනවාරකථා නිබ්බිතා.

උග්ගනිමනුස්සබ්බමවසනපෙය්‍යාලං නිබ්බිතං.

අනාපනති අබ්බිමානෙන, අනුලූපනාධිපායස්ස, උමමතතකස්ස, බිතනචිතතස්ස, වෙදනට්ඨස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

7. තුන් අයුරකින් ... ‘සත් අයුරකින් යම් මහණෙක් තොපගේ විහාරය පරිභෝග කෙළේ ද, යම් මහණෙක් තොපගේ සිවුරු පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් තොපගේ පිණිසානය පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් තොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පරිභෝග කෙළේ ද ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැනට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථාධ්‍යානලාභියෙක, වසියෙකි, ඒ මහණ විසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දෑහ දෑහ මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. නොදන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් ... ‘සත් අයුරකින් යම් මහණකු විසින් තොප විහාරය පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් තොපගේ සිවුරු පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් තොපගේ පිණිසානය පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් තොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කරණ ලද ද යමකු විසින් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පරිභෝග කරණ ලද ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැනට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. ... සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථාධ්‍යානලාභිය, වසියෙකි, ඒ මහණකු විසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දෑහ දෑහ මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. නොදන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ. ...

9. තුන් අයුරකින් ... ‘සත් අයුරකින් තෝ යම් මහණකු වෙත පාමණ විහාරය පිදුවෙහි ද, සිවුරු පිදුවෙහි ද, පිඩු පිදුවෙහි ද, සෙනසුනක් පිදුවෙහි ද, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිදුවෙහි ද, ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැනට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. ... සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථාධ්‍යානලාභිය, වසියෙකි, ඒ මහණකු විසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දෑහ දෑහ මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. නොදන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි, කියන්නහුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් “මුසවා කියන ලද්දේ”යි සිත වෙයි. දූෂටිය—ඝෂානටිය—රුචිය—භාවය සහවා ගණයි.

පෙය්‍යාලපණ්ණරසකය නිමි.

පුත්තයප්‍රතිසංසුක්ඛවාරකථාව නිමි.

උතුරු මිනිස්දම් පිළිබඳ වක්කපෙය්‍යාලය නිමි.

අභිමානසෙන් කියන්නහුට ද උතුරුමිනිස්දම් නො කියැවී මහණහට ද උමතුටුවනුට ද පෙරළි සිත් ආත්තහුට ද වෙදනාවෙන් පෙළුනුට ද ආදිකමමිකයාට ද ආවැන් නො වේ.

විනිතවක්ඛ

උද්දනගාථා.

අඛිමානෙන¹ ‘රඤ්ඤමහි පිණේකාපජ්ඣාදියාපථො,
සඤ්ඤාජනා රහො ධම්මා විහාරෙ පච්චුපට්ඨිකො.

න දුක්ඛාරං විරියමථොපි චච්චුතො යස්සාවුසො විප්පට්ඨාරි සම්මා,
විරියෙන යොගෙන ආරාධනාය අථ වෙදනාය අපරෙ දුවෙ.

බ්‍රාහ්මණේ පඤ්චවක්ඛිති අඤ්ඤාබ්‍යාකරණා නයො,
අභාරුවරණා කාමා රති වාපි ච පක්කමො.

අට්ඨිපෙසි උභො ගාවො ඝානකා පිණේකා සාකුණිකො නිච්ඡවොරබ්බි
අසි ච සුකරි සතති මාගචි උසු ච කාරණිකො සුචි සාරථි.

යො ච සිඛ්ඛියති සුවකො හි සො අණ්ඩහාරී අහු ගාමකුටකො,
කුපෙ නිමුග්ගො හි සො පාරදුරිකො ගුඨබාදි අහු දුට්ඨබ්‍රාහ්මණො.

නිච්ඡවිජ්ඣි අතිවාරිති අහු මඤ්ඤාලිජ්ඣි අහු ඉක්කණ්ණිකිකා,
ඛනිලිති සපතතඛගාරොකිරි සිසච්ඡිනෙනා අහු වොරසානකො.

භික්ඛු භික්ඛුණි සික්කමානා සාමණේරො අථ සාමණේරිකා,
කස්සපස්ස විනයස්ස පබ්බජ්ඣං පාපකම්මකරිංසු නාවදො.

නපොදු රුජගගෙ යුද්ධං නාශානොගාහනෙන ච,
සොභිතො අරහං භික්ඛු පඤ්ච කප්පසතං සරෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඛිමානෙන අඤ්ඤා-
ව්‍යාකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි: ‘භගවතා සික්කාපදං පඤ්ඤාතනං,
කච්චි නු බො අහං පාරාජිකං ආපතතිං ආපනොනා’ති. අථ බො සො භික්ඛු
භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අඛිමානෙනාති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩාය අරඤ්ඤා
විහරති “ඵචං මං ජනො සම්භාවෙස්සති”ති. නං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස
කුක්කුළුවං අහොසි. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු
පාරාජිකස්ස. න ච භික්කුවෙ පණ්ඩාය අරඤ්ඤා වන්ඛං, යො වසෙස්ස,
ආපතති දුක්ඛටස්සාති. (2)

1. අඛිමානෙ. ඡෙසං.

විනිශ්චිතවසතු

උද්දනගාථා

අධිමානෙන ය, අරඤ්ඤාදිනි ය, පිණ්ඩ යයි වසතු තුණෙක, උපප්පාය වසතු දෙකක, ඉරියාපථ වසතු සතර ය, සංයෝජන වසතු ය, රහොධම්ම වසතු දෙක ය, විහාරවසතු ය, පච්චුප්පට්ඨින (උපට්ඨින) වසතු ය.

නදුක්කර වසතු ය, චිරිය වසතු ය, මච්චු වසතු ව ය, විපපට්ඨාරි වසතු ය, සමමාපසුත්ත වසතු ය, ආරද්ධිවිරිය වසතු ය, යුත්තයොග ආරාධන වසතු ය, වැලිදු අතික් වෙදනා වසතු දෙක ය.

මුඛගමනවසතු පසෙක, අඤ්ඤාබ්‍යාකරණ වසතු තුණක, අභාරාවරණ වසතුව ය, කාමාවරණ වසතු ය, අභිරතී වසතු ය, පක්කම වසතු ය.

අට්ඨි- පෙසි ගොඝාතක වසතු දෙක ය, මංසපිණ්ඩ සාකුණික වසතු ය.

නිවජ්චිමරඛිතික වසතු ය, අසිලොමසුකරිකවසතු ය, සත්ත්වලොම මාගික වසතු ය, උසුලොම කාරණික වසතු ය, සුචිලොම ආරට්ඨි වසතු ය.

යමෙක් සුචියෙන් මැස් ද ඒ සුවක වසතු ය, අණඩ්භාරි ගාමකුට්ඨක වසතු ය, ගුථකුපයෙහි නිමග්ග පාරදුරික වසතු ය, ගුථබාදී දුෂ්ට මුඛගමන වසතු ය.

නිවජ්චිඅතිවාරිණි වසතු ය, මෙගුලිඉක්කණිකා වසතු ය. ඔතිලිනී සපත්තඛාරා වසතු ය, සීසච්ඡිත්ත වොරඝාතක වසතු ය.

භික්ඛු ය, භික්ඛුණී ය, සික්කමානා ය, සාමණේර ය, සාමණේරී ය යන මොහු කසුප් බුදු සස්තෙහි පැවිදිවූවාහු එකල්හි පථි කලාහු ය. ඔවුන්ගේ වසතු ය.

තපොදය, රාජගහසුද්ධිය, නාභාතොගාහන ය, රහත් වූ ඝොභිත වෙණ පන්සිය කපක් සිහිකෙරෙයි යන මේ වසතු දූරි විනිතවසතු සැටකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා වෙණෙක් අධිමානසෙන් අර්භනකිය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. ඒ වෙණහට කුකුස් විය. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිසපද පණවන ලදී. කිම? මම පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙම් දෝ”යි ඉක්බිති ඒ වෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැළ කෙළේ ය. ... වෙණ අධිමානසෙන් කියන්නහුට ආවැන් නො වේ. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරා වෙණෙක් බුහුමන් පතා වෙනෙහි වෙසෙයි “ජන තෙමේ මට සම්භාවනා කරන්නේ”යි. ජන තෙමේ ඒ වෙණහට සම්භාවනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැළ කෙළේ ය. ... වෙණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. වෙණෙහි, බුහුමන් පතා වෙනෙහි නො විසිය යුතුයි. යමෙක් වෙසේ නම් දුකුලාආවැන් වේ. (?)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩිය පිණ්ඩිය වරති “ඵලං මං ජනො සමොචෙස්සති”ති. නං ජනො සමොචෙසී. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී. භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසී-පෙ-අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛුවෙ පණ්ඩිය පිණ්ඩිය වරිතබ්බං. යො වරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං භික්ඛුං ඵනදවොච: “යෙ ආට්ඨස්සෙ අමොකං උපජ්ඣායස්ස සද්ධිවිහාරිකා සබ්බෙව අරහන්තො”ති. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී. භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසී. -පෙ- කිඤ්චිත්තො ආං භික්ඛුති? උලුපනාධිප්පායො අහං භගවාති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං භික්ඛුං ඵනදවොච: “යෙ ආට්ඨස්සෙ අමොකං උපජ්ඣායස්ස අනෙතවාසිකා සබ්බෙව මහිද්ධිකා මහානුභාවො”ති. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී. භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසී -පෙ- කිඤ්චිත්තො ආං භික්ඛුති. උලුපනාධිප්පායො අහං භගවාති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩිය වරිතමති — පණ්ඩිය නිට්ඨති — පණ්ඩිය නිසීදති — පණ්ඩිය සෙය්‍යං කප්පෙති “ඵලං මං ජනො සමොචෙස්සති”ති. නං ජනො සමොචෙසී. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී. භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසී -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛුවෙ පණ්ඩිය -පෙ- සෙය්‍යං කප්පෙතබ්බං. යො කප්පෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (6-9)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුතො උතනරිමිත්‍රස්සධම්මං උලුපති. සොපි ඵවමාහ: “මොමමි ආට්ඨස්සෙ සඤ්ඤාජනා පටිනා”ති. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී. භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසී. -පෙ- ආපනති. ආං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (10)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රහොගතො උතනරි-මිත්‍රස්සධම්මං උලුපති. පරිචිතතවිදු භික්ඛු නං භික්ඛුං අපසාදෙසී: “මො ආට්ඨස්සෙ ඵවරුපං අහණ්ඨි. නතෙස්සො ඩුග්ගා”නති. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී. භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසී -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (11)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රහොගතො උතනරි-මිත්‍රස්සධම්මං උලුපති. දෙවතා නං භික්ඛුං අපසාදෙසී: “මො හන්තො ඵවරුපං අහණ්ඨි. නතෙස්සො ඩුග්ගා”නති. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (12)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං උපාසකං ඵනදවොච: යො ආට්ඨස්සෙ ඩුග්ගං විහාරෙ වසති, සො භික්ඛු අරහා’ති. සො ච නස්ස විහාරෙ වසති. නස්ස ඤානානුචිං අහොසී -පෙ- කිඤ්චිත්තො ආං භික්ඛුති? “උලුපනාධිප්පායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජි-කස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (13)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා පිඩු පිණිස හැසිරෙයි “වෙසේ ජනතෙමේ මට සමභාවතා කරන්නේ”යි. ජනතෙමේ ඒ මහණහට සමභාවතා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා පිඩු පිණිස නො ද හැසිරිය යුතුයි. යමෙක් හැසිරේ නම් දුකුලාඥාවාත් වේ. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කී ය: “ඥාවාත්ති, අපගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ යම් සද්ධිවිහාරිකයෝ වෙද්ද, ඒ සියල්ලෝ ම රහත්හු”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හුවා දක්වනු රිසියෙමි”යි. මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කී ය: “ඥාවාත්ති, අපගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ යම් අතාවාස්සෝ වෙද්ද ඒ සියල්ලෝ ම මහත් සාද්ධි ඥාත්තෝ ය. මහත් ආනුභාව ඥාත්තෝ”යි. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහිදැයි. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හුවා දක්වනු රිසියෙමි’යි. මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා සක්මන් කෙරෙයි — බුහුමන් පතා සිරිසි- බුහුමන් පතා හිදිසි- බුහුමන් පතා හොවිසි “ජනතෙමේ වෙසේ මට සමභාවතා කරන්නේය”යි. ජනතෙමේ ඔහුට සමභාවතා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා ... ශයනය නො කට යුතුයි. යමෙක් ශයනය කරන්නේ නම් දුකුලාඥාවාත් වේ. (6-9)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීයයි. “ඥාවත මාගේ දස සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණයහ”යි. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි ය. (10)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට රහසිගතව උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. පරසින් දන්නා ඒ මහණ තෙමේ තෙල මහණහට ගැරහි ය: ඥාවත, මෙබන්දක් නහමක් කීයව. ‘තෙල උතුරුමිනිස්දම් තට නත, ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ. (11)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රහසිගතව උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. දෙවියෙක් ඒ මහණහට ගැරහි ය: ‘වහන්ස, මෙබන්දක් නහමක් කීයව. ඔබට එබන්දක් නත. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ. (12)

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා උවසුවකුට මෙසේ කීය. ඥාවත, යමෙක් නොපගේ වෙහෙර වෙසේ ද, ඒ මහණතෙමේ රහතෙහි. හෙතෙමේ ද ඔහුගේ වෙහෙර වෙසෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, “මම උතුරුමිනිස්-දහම් මුළුවා දක්වනු රිසියෙමි”යි. මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නොවේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (13)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං උපාසකං එතදවොච: “යං තං අට්ඨසො උපට්ඨෙයි විවරපිණ්ඩපාහසෙනාසනගිලාන-පච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්කාරෙන, සො භික්ඛු අරහංති. සො ච තං උපට්ඨෙති විවරපිණ්ඩපාහසෙනාසනගිලානපච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්කාරෙන. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- කිඤ්චිනෙතා චං භික්ඛු?ති. “උලලපනාධිපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; අපනති ථුලලවයස්සාති. (14)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අන්තරාසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “න අට්ඨසො දුක්කරං අඤ්ඤං බ්‍යාකාචු”නති තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. යෙ බො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං වදෙය්‍යු: “අභ්‍යඤ්චිති න භගවතො සාවකො. කච්චි හු බො අහං පාරාජිකං අපනති අපනො”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙයි -පෙ- කිඤ්චිනෙතා චං භික්ඛු?ති. “අනුලලපනාධිපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (15)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අන්තරාසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො අට්ඨසො ධම්මො ආරාධවිරියෙනා”ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙයි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (16)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “ඓ බො අට්ඨසො භාසි”ති. “නාහං අට්ඨසො මච්චුතො භායාමී”ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනා-ධිපායස්සාති. (17)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “ඓ බො අට්ඨසො භාසි”ති. “යො නුතාට්ඨසො විපට්ඨසාරී අස්ස, සො භායෙය්‍යා”ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (18)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අන්තරාසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො අට්ඨසො ධම්මො සම්මාපග්ගතෙනා”ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙයි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (19)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොච: “අන්තරාසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො අට්ඨසො ධම්මො ආරාධවිරියෙනා”ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙයි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (20)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා උට්ඨවකුහට මෙසේ කිය: ‘සමකුට තෝ සිවුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් උවැටත් කෙරෙහි ද? ඒ මහණනෙමේ රහතෙකි.’ හෙතෙමේ ඒ මහණහට සිවුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් උවැටත් කෙරෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වන රිසියෙමි. මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. ථුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (14)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කිනු: “ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ඇද්ද” යි. ආවැත, අතීතකාල ප්‍රකාශ කරන්නට දුෂ්කර නො වෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේගේ යම් ඒ සටුවෝ වෙද්ද, ඔහු මෙසේ කියන්නාහ: “මම වතාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සටුවෙක් නො වෙමි. කිවෙක් ද? මම පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙමි ද?” යි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේය. “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි” ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම තහමක් උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වනු රිසියෙමි” යි, මහණ, තහමක් හුවා දක්වන රිසියහුට ආවැත් නො වේ. (15)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙසේ කින: ‘ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ඇද්ද’ යි. ආවැත්ති, උතුරුමිනිස්දම් ඇරැඹු වෙර ආත්තහු විසින් ඇරැසිය හැක්කේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේය. .... මහණ, තහමක් උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වන රිසියහුට ආවැත් නො වේ. (16)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කින: ‘ආවැත, නොබා’ යි. ‘ආවැත, මම මරාට නොබාමි’ යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ආවැත් නො වේ. (17)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කින: ‘ආවැත, නොබා’ යි. ‘ආවැත්ති, යමෙක් ඒකාන්තයෙන් විපිළිසර-වන්නේ නම් හෙතෙමේ බන්තේය’ යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. .... මහණ, තහමක් හුවා දක්වන රිසියහුට ආවැත් නො වේ. (18)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කින: “ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ඇද්ද” යි. “ආවැත්ති, උතුරු-මිනිස්දම් මනා පිළිවෙතෙහි යෙදුනහු විසින් ඇරැසිය හැක්කේ ම ය.” ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේය. -පෙ- මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ආවැත් නො වේ. (19)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කින: ‘ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ඇද්ද’ යි. ‘ආවැත්ති, ඇරැඹු වෙර ආත්තහු විසින් උතුරුමිනිස්දම් ඇරැසිය හැක්කේ ම ය.’ ඒ මහණහට කුකුස් විය. -පෙ- මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ආවැත් නො වේ. (20).

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොචු: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනියො බො ආවුසො ධම්මො යුත්තතයාගෙනා”ති. නස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලපනාධිප්පායස්සාති. (21)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොචු: “කච්චාවුසො ඛම්නියං, කච්චි යාපනිය”නති. “නාවුසො සංකතා යෙන වා තෙන වා අධිවාසෙත්තු”නති. නස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලපනාධිප්පායස්සාති. (22)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොචු: “කච්චාවුසො ඛම්නියං, කච්චි යාපනිය”නති. “නාවුසො සංකතා පුප්ප්ඡ්ඡතෙන අධිවාසෙත්තු”නති. නස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි. -පෙ- කිඤ්චිතො, කං භික්ඛුන්? “උලපනාධිප්පායො අහං ගතවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරුඡ්කස්ස; ආපනති උලච්චයස්සාති. (23)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමන්තෙත්වා එතදවොච: “ආයනතු භොනො, අරහනො”ති. තෙසං ඤාකඤ්චං අහොසි, “මයඤ්චමහ අතරහනො.¹ අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අමෙහ අරහනවාදෙන සමුද්ධරති. කථනනුබො අමෙහති පටිපජ්ජිතබ්බ”නති. ගගචතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනාපනති භික්ඛවො පසාදහඤ්ඤති. (24)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමන්තෙත්වා එතදවොච: “නිසීදනතු භොනො, අරහනො”ති. -පෙ- “භුඤ්ජනතු භොනො, අරහනො”ති. -පෙ- “චප්පනතු² භොනො, අරහනො”ති. -පෙ- ගච්ජනතු භොනො, අරහනො”ති. තෙසං ඤාකඤ්චං අහොසි: මයඤ්චමහ අතරහනො. අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අමෙහ අරහනවාදෙන සමුද්ධරති. කථනනුබො අමෙහති පටිපජ්ජිතබ්බනති. ගගචතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනාපනති භික්ඛවො පසාදහඤ්ඤති. (25-28)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මග්ගමපි ආවුසො ආසවා පහිනා”ති. නස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි. -පෙ- ආපනති. කං භික්ඛු ආපනො පාරුඡ්කනති. (29)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මග්ගමපි ආවුසො එතෙ ධම්මං සංවිජ්ජනති”ති. නස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි. -පෙ- ආපනති. කං භික්ඛු ආපනො පාරුඡ්කනති. (30)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “අගමපාවුසො තෙසු ධම්මෙසු සන්ධිස්සාමි”ති. නස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි. -පෙ- ආපනති. කං භික්ඛු ආපනො පාරුඡ්කනති. (31)

18. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: ‘ආයුෂමත්තට උතුරාමිනිස්දම් ඇද්ද’යි. ඇවැත්නි, උතුරා-මිනිස්දම් භාවනාවෙහි යෙදුනු විසින් ඇරැයිය හැක්කේ ව ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය -පෙ- මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (21)

19. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මේ කීහු: ‘ඇවැත්, කිම, ඉවසිය හැකිද’යි, කිම, යාපිය හැකිද’යි, ඇවැත්නි, යම්තමකු විසින් ඉවසන්නට නොහැකිය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (22)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහ: ඇවැත්නි, කිම, ඉවසිය හැකි ද, කිම, යාපියහැකි ද’යි. ඇවැත්නි, පුහුදුන් විසින් ඉවසන්නට නො හැකිය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... ‘මහණ, හෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද’යි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උලලපනාධිප්‍රාය ඇතියෙමයි, මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලැසිඇවැත් වේ. (23)

21. එසමයෙහි එක්තරා බමුණෙක් භික්ෂුන් පවරා මෙය කීය: “හවන් රහත්හු වහිත්වා”යි, ඒ භික්ෂූන්ට කුකුස් විය. අපි වනාහි නො රහතුම්හ. මේ බමුණු තෙමේ අපට අරහත්තාවාදයෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අප විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කළහ. ... මහණෙනි, පහත් සිතින් බිණීමෙහි ඇවැත් නො වේ. (24)

22. එසමයෙහි එක්තරා බමුණෙක් භික්ෂුන් පවරා මෙය කීය. “හවන් රහත්හු වැඩ හිඳින සේක්වා”යි ... “හවන් රහත්හු වළඳන සේක්වා”යි ... “හවන් රහත්හු නෑපා වෙන්වා”යි ... “හවන් රහත්හු යන සේක්වා”යි. ඒ භික්ෂූන්ට කුකුස් විය. අපි වනාහි නො රහතුම්හ. මේ බමුණුතෙමේ අපට අරහත්වාදයෙන් කපා කරයි. අප විසින් කෙසේ නම් පිළිපැදිය යුතුද’යි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවන් සැල කළාහුය. ... මහණෙනි, පහත් සිතින් බිණීමෙහි ඇවැත් නො වේ. (25-28)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරාමිනිස්-දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය: “ඇවැත්, මාගේ ද ආයුච්ඡේ ප්‍රතිණයා”යි, ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, හෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහිය. (29)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරාමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය: “ඇවැත්, මාගේ ද තෙල උතුරා-මිනිස්දම් විද්‍යාවන වේ”යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, හෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහිය. (30)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරාමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය. “ඇවැත් මම ද තෙල උතුරාමිනිස්-දම්හි පැණෙන්නෙමි”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, හෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහිය. (31)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤහකා එතදවොචුං: එහි භනෙන අගාරං අජ්ඣාචසාති.” “අභබ්බො බො ආවුසො මාදිසො අගාරං අජ්ඣාචසිතු”න්ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- අතාපතති භික්ඛු අනුලූපනාධිප්පායස්සාති. (32)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤහකා එතද-වොචුං: “එහි භනෙන, කාමෙ පරිභුඤ්ජා”ති. “ආවටා මෙ ආවුසො කාමා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- අතාපතති භික්ඛු අනුලූපනාධිප්පා-යස්සාති. (33)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤහකා එතද වොචුං: “අභිරමසි භනෙන”ති. “අභිරතො අහං ආවුසො පරමාය අභිරතියා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. ‘යෙ බො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං චදෙය්‍යු: අභඤ්චමති න භගවතො සාවකො, කච්චි නු බො අහං පාරුජකා ආපතති ආපනො”ති. භගවතො එතච්ඡං ආරොචෙසි. “කිඤ්චිත්තො තං භික්ඛු?”ති “අනුලූපනාධිප්පායො අහං භගවා”ති. අතාපතති භික්ඛු අනුලූපනාධිප්පායස්සාති. (34)

29. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු කතිකං කචා අඤ්ඤ-තරස්මිං ආවාසෙ චස්සං උපගච්ඡංසු: “යො ඉමමා ආවාසා පඨමං පක්කමස්සති, තං චයං අරහාති ජාතියාමා”ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මං අරහාති ජානනතුති තමා ආවාසා පඨමං පක්කමි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- ආපතති තං භික්ඛු ආපනො පාරුජකන්ති. (35)

30. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙච්චනෙ කලඤ්ඤකනිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ච ලක්ඛණො ආයස්මා ච මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ විහරන්ති. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙතො පනනවිටරමාදාය යෙනායස්මා ලක්ඛණො හෙවුපසිඬිකමි, උපසිඬිකමිතො ආයස්මන්තං ලක්ඛණං එතදවොච: “ආයාමාවුසො ලක්ඛණ, රුජගහං පිණ්ඩාය පවිසියාමා”ති. “එවමාවුසො”ති බො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මතො මහාමොග්ගලානස්ස පච්චස්සොසි.

31. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාචකාසි. අථ බො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “කො නු බො ආවුසො මොග්ගලාන, හෙවු කො පච්චයො සිතස්ස පාචුකමමායා”ති. “අකාලො බො ආවුසො ලක්ඛණ, එතස්ස පඤ්ඤාසා,¹ භගවතො මං සන්තිකෙ එතං පඤ්ඤං පුච්ඡා”ති.

1. පඤ්ඤාසා බහුකරණාය සා.

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, එනු මැනව. ගිහිගෙයි වසනු මැනව. ඇවැත්ති, මා වැන්නෙක් ගිහිගෙයි වසන්නට නුසුදුසු වෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (32)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, එනු මැනව. පස්කම් සැප අනුභව කරව”යි “ඇවැත්ති, මට කාමයෝ ඇවුරුණහ”යි, ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (33)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, අභිරුණිය කරව”යි “ඇවැත්ති, මම උතුම් අභිරතියෙහි ඇලුනෙමි වෙමි”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යම් ඒ සච්චෝ වෙද්ද, ඔවුහු මෙසේ කියන්නාහුය. මම ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සච්චෙක් නො වෙමි. කිම? “මම පරිජ්ඣාවෙන් අවත්නෙමි දෙ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවන් සැළ කෙළේ ය. මහණ, නෝ, කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, “මම අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියෙමි”යි මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (34)

29. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු කනිකා කොට එක්තරා ආවාස-යෙකෙහි වස් විසූහ. යමෙක් මේ අවසින් පළමුව බැහැර යන්නේ ද “ඔහු රහතෙකැයි අපි දැන ගන්නමු”යි, එක්තරා මහණෙක් “මා රහතෙකැයි දැන ගනින්නවා”යි ඒ අවසින් පළමුව තික්මුනි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නෝ පරිජ්ඣාවෙන් අවත්නෙහිය. (35)

30. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වෙළුමනාරාමයෙහි වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ද, ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද ගිජුකුළු-පච්චෙති වෙසෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ පෙරවරු වේලෙහි හැඳ පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරුන් වෙත එළඹියහ. එළඹ ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවන්ට මෙය කීහ: “ඇවැත් ලක්ෂණය, යම්හ. රජගහනුවරට පිටු පිණිස පිවිසෙන්නමහ”යි. “ඇවැත්ති, එසේ”යි ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙමේ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට පිළිවදන් දුනි.

31. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ගිජුකුළුපච්චෙත් බස්නාහු එක්තරා පෙදෙසෙක දී සිතා පහළ කළහ. ඉක්බිති ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙමේ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට මෙය කීය: ඇවැත්, මුගලන, සිතා පහළ කිරීමට හේතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේදැ යි? ඇවැත් ලක්ෂණය, තෙල පානයට කල් නො වේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි දී මාගෙන් කෙල පානය විවාරවයි.

32. අඵ බො ආයස්මා ච ලක්කණො ආයස්මා ච මහාමොග්ගලානො රුජගහෙ පිණ්ඩාය වරිත්තා පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තා යෙන භගවා තෙනුප සංඝිකම්සු. උපසංඝිකම්භා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීන්තො බො ආයස්මා ලක්කණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “ඉධායස්මා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤාතරස්මිං පදෙසෙ සිහං පාඨකාසි. කො ඤු බො ආට්ඨසො මොග්ගලාන, හෙඤු කො පච්චයො සිහස්ස පාඨකවමායා”ති. ඉදහං¹ ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤං අට්ඨිකසංඝිකලීකං වෙහාසං ගච්ඡන්ති. තමෙන ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා එංසුලන්තරිකාහි විතුදන්ති². සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. නස්ස මයහං ආට්ඨසො එතදහොසි: “අච්ඡරියං වත හො අබ්බුතං වත හො, එවරුපොපි නාම සන්තො භවිස්සති, එවරුපොපි නාම යකෙබ්බා භවිස්සති, එවරුපොපි නාම අත්තභාවපට්ටාහො භවිස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති, ඛිංන්ති, විපාවෙන්ති: “උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලලපති”ති.

33. අඵ බො භගවා භික්ඛු ආමින්නොසි: වනබ්බුභුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යනු භි නාම සාවකො එවරුපං ඤාණාති වා, දකති වා, සකම් වා කරිස්සති. පුබ්බෙව මෙ සො භික්ඛවෙ සන්තො දිට්ඨො අහොසි. අභිවාහං න ව්‍යාකාසිං. අභඤ්ඤවතං ව්‍යාකරෙය්‍යං, පරෙ ව මෙ න සද්දහෙය්‍යං. යෙ මෙ න සද්දහෙය්‍යං, තෙසං තං අස්ස දීඝරන්තං අභිනාය දුකඛාය. එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ ගොඝානකො අහොසි. සො නස්ස කම්මස්ස විපාකෙන බහුති වස්සාති බහුති වස්සසතාති බහුති වස්සසහස්සාති බහුති වස්සසහසහස්සාති තිරයෙ පච්චිත්වා තස්සෙව කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන එවරුපං අත්තභාව-පට්ටාහං පටිසංවෙදෙති. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (36)

34. ඉදහං, ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤං මංසපෙසිං වෙහාසං ගච්ඡන්ති, තමෙන ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතචේන්ති විරුජේන්ති³. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ ගොඝානකො අහොසි. (37)

35. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤං මංසපිණ්ඩං වෙහාසං ගච්ඡන්තං, තමෙන ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනු-පතිත්වා විතචේන්ති විරුජේන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ සාඤ්ඤිකො අහොසි. (38)

36. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤං නිච්ඡිං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං, තමෙන ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතචේන්ති විරුජේන්ති.⁴ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජගහෙ ඔරබ්බිකො අහොසි. (39)

1. ඉධාහං. සීග්‍ර. (සබ්බත්තාපි) 2. විතුදන්ති විතචේන්ති විරුජේන්ති. සා. 3. විහරෙත්තති 4. විහරෙත්තති. මජ්ඣ. උපරි ව එවං.

32. ඉක්බිති ඇවැත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ද, ඇවැත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද රජගහනුවර පිටු පිණිස හැසිර පසුබත් කල පිටු සිහිමෙන් පෙරලා ආවාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහුය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසෙක හුන්වාහුය. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට මෙය කීහ: මෙහි ආයුෂමත් මුගලන් තෙරණුවෝ ගිජ්ඣුළු පච්චෙත්ත ඛස්තානු එක්තරා පෙදෙසකදී සිතා පහළ කළහ. ඇවැත් මුගලන, සිතා පහළ කිරීමට හේතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේ ද? ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජ්ඣුළු පච්චෙත්ත ඛස්තෙම් අහසින් ගමන් කරණ ඇට සැකිල්ලක් දුටිමි. එය ගිජ්ඣුළුණියෝ ද, කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද, ලුහුබඳ ලුහුබඳ ඉළ ඇට අතරෙන් විනිවිද යෙත්. ඒ ඇට-සැකිල්ල බැගැහඬ කරයි. ඇවැත්ති, ඒ මට මේ සිත විය: “පින්වත, ඒකාන්තයෙන් ආශවයයි යෙයි. අද්භූතයෙකි. මෙබඳු නම් සත්ත්වයෙක් වන්නේ ද? මෙබඳු නම් යක්ෂයෙක් වන්නේ ද? මෙබඳු නම් අත්බැව් පිළි-ලැබුවෙක් වන්නේ ද”යි භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්: “ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ උතුරුමිනිස්දම දක්වති”යි.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් සම්මෝ ඇස් ඇති ව වෙසෙත්. මහණෙනි, එකාන්තයෙන් සම්මෝ නුවණ ඇති ව වෙසෙත්. යම් හෙයකින් ශ්‍රාවක තෙමේ මෙ බන්දක් දන්නේ හෝ දන්නේ හෝ සාක්ෂ්‍යය හෝ කරන්නේ ද, මහණෙනි, පෙර ම මා විසින් ඒ සත්ත්වතෙමේ දක්නා ලද්දේ විය. එනකුදු ටුවන් මම එය ප්‍රකාශ නො කෙළෙමි. මම තෙල කරුණ ප්‍රකාශ කෙළෙමි නම් අත්‍යයෝ මාගේ වචනය නො අදහන්නාහු ය. යම් කෙනෙක් මාගේ වචනය නො අදහන්නාහු ද ඔවුන්ට එය දිගුකලක් අතීත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය. මහණෙනි, මේ සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ගොඝාතකයා විය. හෙ තෙමේ ඒ කම් විපාකයෙන් බොහෝ අවුරුදු ගණන් බොහෝ අවුරුදු සියගණන් බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණන්, බොහෝ අවුරුදු සුවහස් ගණන් නරකයෙහි පැසි ඒ කම්යාගේ ම ගෙෂ වූ විපාකයෙන් මෙබඳු අත්බැව් ලැබීමක් විඳියි. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සත්‍යයක් කියයි. මහණෙනි, මුගලනට ඇවැත් නැති.” (36)

34. මහණෙනි, මම මෙහි ගිජ්ඣුළුපච්චෙත්ත ඛස්තෙම් අහසින් ගමන් කරණ මස්වැදූල්ලක් දිටිමි. ගිජ්ඣුළුණියෝ ද, කටුබෝ ද, උකුස්සෝ ද පැන පැන එය කඩා ගෙණ කත්, ඉරා කත්. ඒ මස්වැදූල්ල බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ගොඝාතක-යෙක් විය. (37)

35. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජ්ඣුළුපච්චෙත්ත ඛස්තෙම් අහස යන මස් පිඩක් දිටිමි. ඒ මේ මස් පිඩ ගිජ්ඣුළුණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුනින් සිඳිත්. කඩත්. ඒ මස් පිඩ බැගැ හඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ලිහිණි වැද්දෙක් විය. (38)

36. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජ්ඣුළුපච්චෙත්ත ඛස්තෙම් අහස යන සිව්තැනි පුරුෂයකු දිටිමි. ඒ මේ පුරුෂයා ගිජ්ඣු ලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද පැන පැන තුනින් සිඳිත්. කඩත්. ඒ පුරුෂ තෙමේ බැගැහඬ කරයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහ නුවර ම එළුවන් මරන්නෙක් විය. (39)

37. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං අසිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නෙ අසී උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිප්පනන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ සුකරිකො අහොසි (40)

38. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං සන්ති-ලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නා සන්තියො උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිප්පනන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ මාගචිකො අහොසි. (41)

39. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං උසුලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නෙ උසු උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිප්පනන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ කාරණිකො අහොසි. (42)

40. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං සුචිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නා සුචියො උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිප්පනන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ සාරථිකො අහොසි. (43)

41. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං සුචිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නා සුචියො සිසෙ පච්ඡිනා මුඛනො නික්ඛමන්ති, මුඛෙ පච්ඡිනා උරතො නික්ඛමන්ති, උරෙ පච්ඡිනා උදරතො නික්ඛමන්ති, උදරෙ පච්ඡිනා උභරුහි නික්ඛමන්ති, උභරුසු පච්ඡිනා ජඞ්ඝාහි නික්ඛමන්ති, ජඞ්ඝාසු පච්ඡිනා පාදෙහි නික්ඛමන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ සුචකො අහොසි. (44)

42. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං කුමහණ්ඨං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. සො ගච්ඡන්තොපි තෙව අණෙඛි ඛණෙ ආරොපෙ-නා ගච්ඡති, නිසීදන්තොපි තෙසෙව අණෙඛි නිසීදති. තමෙතං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුප්පතීනා අනුප්පතීනා විතචෙන්නති විරාජන්ති.¹ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ ගාමකුටකො අහොසි. (45)

43. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං පුරිසං ගුඵකුපෙ සසීසකං නිමුග්ගං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ පාරදුරිකො අහොසි, (46)

44. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං පුරිසං ගුඵකුපෙ සසීසකං නිමුග්ගං උභොති හතෙථි ගුඵං බාදන්තං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමසම්මයෙව රාජගහෙ දුට්ඨබ්බාහමණො අහොසි. සො කස්සපස්ස සමමාසමුද්ධාස්ස පාවචනෙ භික්ඛුසඞ්ඝං හත්තොත නිමනොතො දොණ්ණියො² ගුඵස්ස පුරාපෙඤ්ඤා කාලං ආරොවාපෙඤ්ඤා එතද්දොවො³ අනො³ භොනොතො යාවදන්තං භුඤ්ජන්තු වෙව හරන්තු වා”ති. (47)

1. විතුදදන්ති විහපෙන්නති විරාජන්ති. සඤ්ඤා. 2. පදණ්ණියා (ඉතිපි සිමු.)

3. ඉතො. සඤ්ඤා. අතො. (ඉතිපි සඤ්ඤා)

37. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන අසිලොම් පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ අසිනු නැගි නැගි ඔහුගේ ම සිරුර හෙත්. හෙතෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම උරන් මරන්නෙක් විය. (40)

38. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන සැත්-ලොම් පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ සැත්නු නැගි නැගි ඔහුගේ ම සිරුර හෙත්. ඒ පුරාම තෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම මුව වැද්දෙක් විය. (41)

39. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන උසුලොම් පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ ගරයෝ නැගි නැගි ඔහුගේ ම සිරුර හෙත්. හෙතෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම කම්කඩුලු කොට මරන්නෙක් විය. (42)

40. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන හිදිලොම් පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ හිදිනු නැගි නැගි ඔහුගේ ම සිරුර හෙත්. හෙතෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම අසුන් හික්මවන්නෙක් (වධකයෙක්) විය. (43)

41. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන හිදිලොම් පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ හිදිනු හිසා පිපිස මුඛින් නික්මෙත්. මුවෙහි පිපිස ලයෙන් නික්මෙත්. ලෙහි පිපිස කුසෙන් නික්මෙත්. කුස පිපිස වටොරින් නික්මෙත්. වටොර පිපිස කෙණ්ඩාවලින් නික්මෙත්. කෙණ්ඩාහි පිපිස පාවලින් නික්මෙත්. හෙතෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම පිසුනු නියන්නෙක් විය. (44)

42. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන කුමාණකු පුරාමයකු දිටිමි. හෙතෙමේ යමින් ද එම අණකියන් කොන්දෙහි නගා ගෙන යෙයි. හිදින්නේ ද එම අණකියන්හි හිදියි. එය ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද නුඹන් සිදිත්. කඩත්. හෙතෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මෙම රජගහනුවර කුළු විනිසකරුවෙක් විය. (45)

43. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අසුපි වලක හිස තෙක් ගැලුණු පුරාමයකු දිටිමි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මෙම රජගහනුවර පරමුවන් සෙවුනෙක් විය. (46)

44. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අසුපි වලක හිස තෙක් ගැලුණු දෙ අතින් අසුපි බුදින පුරාමයකු දිටිමි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මෙම රජගහනුවර දුෂට බ්‍රාහ්මණයෙක් විය. හෙතෙමේ කසුප්-සම්බුද්ධන්ගේ සස්තෙහි බික්සහන බහින් පවරා අසුපියෙන් ඔරා පුරවා කල් දන්වා මෙය කිය. “පින්වත්හු මින් ඇතිතාක් බුදිත්වා,” ගෙන යෙත්වා,”යි. (47)

45. ඉද්දහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං නිව්ඡවිං ඉන්ධං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. නමෙතං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපනිකා අනුපනිකා විතවෙජන්ති විරාජේන්ති. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසා භික්ඛවෙ ඉති ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ අනිවාරිති අහොසි. (48)

46. ඉද්දහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං ඉන්ධං උග්ගකං මිගුලිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. නමෙතං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපනිකා අනුපනිකා විතවෙජන්ති විරාජේන්ති. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසා භික්ඛවෙ ඉති ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ ඉක්කන්තා අහොසි. (49)

47. ඉද්දහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං ඉන්ධං උප්පකං ඔකිලිතිං ඔකිරිතිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසා භික්ඛවෙ ඉති කාලිබ්බස්ස රක්ඛෙස්ස අග්ගමහෙසි අහොසි. සා ඉස්සාපකතා සපතතිං අඛ්ඛාරකට්ඨාගෙන ඔතිරි. (50)

48. ඉද්දහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අසිසකං කච්ඣං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. නස්ස උරෙ අකඛිති වෙච ගොන්ති මුලස්සච. නමෙතං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපනිකා අනුපනිකා විතවෙජන්ති විරාජේන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සහො ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ හාමිකො නාම චොරස්සානකො අහොසි. (51)

49. ඉද්දහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං භික්ඛු වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. නස්ස සම්ඝාටිපි ආදිත්තා සමපජ්ජිතා සජොතිභූතා, පහොති ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජොතිභූතො, කායබ්බකතමි ආදිත්තො සමපජ්ජිතං සජොතිභූතං, කායොපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජොතිභූතො. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු කස්සපස්ස සමමාසබ්බේහිස්ස පාවචනෙ ථාපනික්ඛු අහොසි. (52)

50. ඉද්දහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං භික්ඛුණ්ණං -පෙ- අද්දසං පිකුකුටානං -පෙ- අද්දසං සාමණේරං -පෙ- අද්දසං සාමණේරිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. නස්ස සම්ඝාටිපි ආදිත්තා සමපජ්ජිතා සජොතිභූතා, පහොති ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජොතිභූතො, කායබ්බකතමි ආදිත්තො සමපජ්ජිතං සජොතිභූතං, කායොපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජොතිභූතො. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. නස්ස මග්ගං ආට්ඨසො එතදහොසි: “අච්ඡරියං වන භො, අබ්බුතං වන භො, එවරුපොපි නාම සහො හම්මස්සති, එවරුපොපි නාම යහො හම්මස්සති, එවරුපොපි නාම අත්තනාවපට්ඨාහො හම්මස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: උත්තරිමනුස්සධමමං ආයස්මා මොමොග්ගලානො උලලාතිති.

45. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන සිව්නැති අහනක් දිවිමි. ඇය ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුඩින් සිඳිත්. කඩත්. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, හෙල අහන මෙම රජගහනුවර හිමියා ඉක්ම යන්නියක් වූවා ය. (48)

46. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන පිළිකුල් දහද හමන අහනක් දිවිමි. ඇය ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුඩින් සිඳිත්. කඩත්. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, හෙල අහන මෙම රජගහනුවර යක්දෑස්සක් වූවා ය. (49)

47. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි දැඩි ගින්නෙන් පැලෙනු නොහ බස්නා, ගිනි අගුරෙන් ගාවසුනු, අහනක් දිවිමි. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, හෙල අහන කලිගු රජහුගේ අගමෙහෙසිය වූවාය. ඔ නොමෝ ඉසි සිහින් මඩනා ලද්දී සපත්තියක මත අගුරු කබලක් හෙළා ය. (50)

48. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි, අහස යන හිස සුන් කවකියකු දිවිමි. ඔහුගේ ලෙහි තෙත් ද මුව ද වෙත්. ඔහු ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුඩින් සිඳිත්. කඩත්. හෙ නෙමේ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, හෙල සත්ත තෙමේ මෙම රජගහනුවර භාෂිත නම් මොරසානක-යෙක් විය. (51)

49. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන මහණකු දිවිමි. ඔහුගේ සහල ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූල් සහිතය. පය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූල් සහිතය, කාබාන ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූල් සහිතය, කය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් ද වෙළෙන් ය. හෙ නෙමේ බැගැපත්ව හඬයි .... මහණෙනි, හෙල මහණ තෙමේ කසුප් සම්බුද්ධන්ගේ සස්නෙහි පව්ව මහණෙක් විය. (52)

50. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි. මෙමහණක දිවිමි. ... සිකුම්මානාවක දිවිමි. ... හෙරණකු දිවිමි. “අහස යන හෙරණියක දිවිමි. ... ඇගේ සහල ද, ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළෙනාය. පය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළෙන් ය. කාබාන ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළෙන් ය. කය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළෙන් ය. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ඇවැත්ති, ඒ මම මෙබඳු සිතෙක් විය. පින්වන, පුද්ගලයකි. පින්වන, නොවූ මිරුවකි මෙබඳු සත්තියෙක් නම් වන්නේය. මෙබඳු යක්ෂයෙක් වන්නේය. මෙබඳු අත්බව ලැබුවෙක් නම් වන්නේ”යි හිසුහු අවමන් කෙරෙත්, අසුණු නියත්, නුගුණ පතුරාවන්: “ආයුෂ්මත් මහමුලන් තෙරණුවෝ උතුරාමිනිස්දම් එළවා දක්වති”යි.

අථ බො භගවා භික්ඛූ ආමනෙතයි. වක්ඛුභුතා වන භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභුතා වන භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යනු හි නාම සාවකො ඵවරුපං ඤාණානි වා දක්ඛනි වා සංකම් වා කර්මාණි. පුබ්බෙව මෙ සා භික්ඛවෙ සාමනෙරි දිට්ඨා අහොසි, අප්පිවාහං න බ්‍යාකාසිං. අභිඤ්ඤානං බ්‍යාකාරෙය්‍යං, පරෙ ව මෙ න සද්දුගෙය්‍යං, යෙ මෙ න සද්දුගෙය්‍යං, තෙසං නා අසා දීඝරතනං අභිනාය දුක්ඛාය. එසා භික්ඛවෙ සාමනෙරි කසාපසා සමමාසමුද්ධාසා පාවචනෙ පාපසාමනෙරි අහොසි. සා නාසා කමමසා විපාකෙත බහුති වසානි බහුති වසාසතානි බහුති වසාසගසානි බහුති වසාසතසගසානි නිරයෙ පච්චිතා නසෙව කමමසා විපාකාවසෙසෙන ඵවරුපං අනතභාවපට්ඨානං පටිසංවෙදෙති. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානාසානි. (53-56)

51. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛූ ආමනෙතයි. යනායං ආට්ඨසො නපොදු සංඤ්ඤා, සො දහො අවේණිදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුපනිතො රමණීයො පහුතච්ඡිකච්ඡපො, වක්ඛමිත්තානි ච පදුමානි පුප්ථන්ති. භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති, කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ඵවං වක්ඛති. “යනායං ආට්ඨසො නපොදු සංඤ්ඤා, සො දහො අවේණිදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුපනිතො රමණීයො පහුතච්ඡිකච්ඡපො, වක්ඛමිත්තානි ච පදුමානි පුප්ථන්ති”ති. “අථ ඵ පනායං නපොදු කුච්ඡා¹ සංඤ්ඤා, උත්තරිමනුසං-ධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලුපති”ති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං: “යනායං භික්ඛවෙ නපොදු සංඤ්ඤා, සො දහො අවේණිදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුපනිතො රමණීයො පහුතච්ඡිකච්ඡපො, වක්ඛමිත්තානි ච පදුමානි පුප්ථන්ති, අප්පිවායං භික්ඛවෙ නපොදු දවින්නං මහාතිරයානං අනන්තරිකාය ආගමන්ති, තෙනායං නපොදු කුච්ඡා සංඤ්ඤා. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානාසානි. (57)

52. තෙන බො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසානෙ ලිච්ඡිචි සද්ධිං සඛ්‍යාමෙතො පහගො හොති.² අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සංකඛ්චිතා ලිච්ඡිවයො පරාජෙයි, සඛ්‍යාමෙ ව නඤ්ඤි වරති “රක්ඛා ලිච්ඡි පහගො”ති. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛූ ආමනෙතයි. “රාජා ආට්ඨසො ලිච්ඡිචි පහගො”ති. භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ඵවං වක්ඛති”: “රාජා ආට්ඨසො ලිච්ඡිචි පහගො”ති. සඛ්‍යාමෙ ව නඤ්ඤි වරති රක්ඛා ලිච්ඡි පහගො”ති. උත්තරි- මනුසංධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලුපතිති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. පසම්මං භික්ඛවෙ රාජා ලිච්ඡිචි පහගො. අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සංකඛ්චිතා ලිච්ඡිවයො පරාජෙයි. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානාසානි. (58)

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක. මහණෙනි, සචෝ ඇස් ඇති ව නුවණැති ව වෙසෙත්. යම් කලෙක සච්චෝන් මෙබන්දක් දැනගන්නේ හෝ මේ ද දන්නේ හෝ මේ ද පසක් කරන්නේ හෝ මේ ද මහණෙනි, පෙර ම මා විසින් ඒ හෙරුණි නොමෝ දක්නා ලද්දී ය. එහෙත් මම එය නො පැවැසිමි. මම එය පවසන්නෙමි නමුදු අත්‍යයෝ මෙස නො හදහන්නාහු ය. යම් කෙනෙක් මෙස නො හදහන්නාහු නම් ඔවුන්ට දිගුකලක් අවාඩ පිණිස දුන් පිණිස වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙල හෙරුණි නොමෝ කපුප් සම්බුද්ධන්ගේ සස්තෙහි පට්ටු හෙරුණක් විය. ඔහු නොමෝ බොහෝ ගණන් අවුරුදු බොහෝ සියගණන් අවුරුදු බොහෝ දහස් ගණන් අවුරුදු බොහෝ සුවහස් ගණන් අවුරුදු නිරයෙහි පැසි ඒ කමියාගේ විපාකය ශෙෂවීමෙන් මෙබඳු ආත්මභාවයක් ලබයි. මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නැත. (53-56)

51. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ: ඇවැත්නි, මේ තපෝද නදිය යම් තැනක පටන් ගලා බසී ද, ඒ විල පහන් දිය ඇත්තකි. සිහිල් දිය ඇත්තකි. මිහිරි දිය ඇත්තකි. පිරිසිදු වූවකි. මනා තොටු ඇත්තකි. සිත්කලු වූවකි. බොහෝ මස් කැසුබුටත් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපෙයි කිහ “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ මෙසේ කියන්නේද”යි, භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්: ඇවැත්නි, මේ තපෝදනදිය යම් තැනක පටන් ගලා බසී ද ඒ විල පහන් දිය ඇත්තකි, සිහිල් දිය ඇත්තකි, මිහිරි දිය ඇත්තකි, පිරිසිදු වූවකි, මනා තොටු ඇත්තකි, සිත්කලු වූවකි. බොහෝ මස් කැසුබුටත් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපෙයි”යි. එහෙත් මේ තපෝද නදිය කැකැරී ගලා බසී. ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. මහණෙනි, මේ තපෝද-නදිය යම් තැනක පටන් ගලා බසී ද, ඒ තපෝද විල පහන් දිය ඇත්තකි. සිහිල් දිය ඇත්තකි. මිහිරි දිය ඇත්තකි. පිරිසිදු දිය ඇත්තකි. මනා තොටු ඇත්තකි. සිත්කලු වූවකි. බොහෝ මස් කැසුබුටත් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපෙයි. මහණෙනි, එතැනදු වුවත් මේ තපෝදනදිය මහ නිරය දෙකකට මැදිව ගලා එයි. එහෙයින් මේ තපෝදනදිය කැකැරී ගලයි. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නො වේ. (57)

52. එසමයෙහි මගධාධිපති සේනා ඇති බිම්සර රජතමේ ලිච්ඡවින් සමග යුද කරන්නේ බිදී ගියේ වෙයි. ඉක්බිති රජ තෙමේ යලිත් සෙනග රැස් කොට ගෙණ ලිච්ඡවින් පැරද විය. රජු විසින් ලිච්ඡවිහු පරදවන ලදහයි ජය බෙරය පැහිරෙයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තොරණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ. “ඇවැත්නි, රජ තෙමේ ලිච්ඡවින් විසින් පරදවන ලද්දේ”යි. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ මෙසේ කියන්නාහුද”යි. භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. “ඇවැත්නි, රජ තෙමේ ලිච්ඡවින් විසින් පරදවන ලද්දේ”යි. යුදබිමෙහි ද රජු විසින් ලිච්ඡවිහු පරදවන ලද්දහු යි ජය බෙර පැහිරේ. ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තොරණුවෝ උතුරුමිනිස්දම් ඔසවා දක්වති”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. මහණෙනි, පළමුකොට රජ තෙමේ ලිච්ඡවින් විසින් පරදවන ලද්දේ ය. ඉක්බිති රජ තෙමේ යලිත් සෙනග රැස් කොට ලිච්ඡවින් පැරද විය. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නො වේ. (58)

54. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙතයි. ඉද්දං ආවුසො සප්පිතිකාය නදියා තිරෙ ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො නාගානං ඔග්ග උතතරන්තානං කොඤ්චං කරොන්තානං සද්දං අස්සොසිනති. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො සද්දං සොස්සති. උතතරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලලපති”ති. භගවතො එතමෙත්ථං ආරොචෙසුං. “අනෙසො භික්ඛවෙ සමාධි, සො ච බො අපරිසුද්ධො. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපනති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සා”ති. (59)

55. අථ බො ආයස්මා සොභිතො භික්ඛු ආමනෙතයි: “අහං ආවුසො පඤ්චකප්පසනාති අනුස්සරාමි”ති. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා සොභිතො එවං චක්ඛති: අහං ආවුසො පඤ්චකප්පසනාති අනුස්සරාමි”ති. “උතතරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා සොභිතො උලලපති”ති. භගවතො එතමෙත්ථං ආරොචෙසුං: “අනෙසො භික්ඛවෙ සොභිතස්ස, සා ච බො එකායෙව ජාති. සච්චං භික්ඛවෙ සොභිතො ආහ. අනාපනති භික්ඛවෙ සොභිතස්සාති. (60)

චතුස්පාරාජිකං සම්භවං.

උද්දිට්ඨා බො ආයස්මනො චතතාරෙ පාරජිකා ධම්මා, සෙසං භික්ඛු අඤ්ඤාතරං වා අඤ්ඤාතරං වා ආපජ්ජිතා න ලහති භික්ඛුහි සද්ධං සංවාසං, යථා පුරෙ තථා පච්ඡා පාරජිකො භෝති අසංවාසො. තස්මා-යස්මගෙන පුච්ඡාමි කච්ඡිත්ථ පටිසුද්ධා? දුතියමි පුච්ඡාමි කච්ඡිත්ථ පටිසුද්ධා? තතියමි පුච්ඡාමි කච්ඡිත්ථ පටිසුද්ධා? පටිසුද්ධන්ධායස්මගෙන, තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමිති.

පාරජිකං නිධ්දිතං.

තස්සද්දනං:

මෙට්ඨාදිනතද්දනඤ්ච මනුස්සමග්ගහතතරි,
පාරාජිකාති චතතාරි ඡේජ්ජවත්ථ අසංසයාති.

පාරාජිකකණ්ණො නිට්ඨිතො.

54. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භික්ෂූන් දැමිනුහ. “දැවැත්නි, මම මෙහි සප්පිනිකා ගං තෙර නොසැලෙන සිවු වන සමවතට සමවන්තෙමි ගතට බැස එතරවන කුඤ්චනාද කරණ දැනුන්ගේ හඬ දැසිමි”යි. “කෙසේ ශබ්දයක් අසන්නේ ද, භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙන්. අයුණු කියන්. බුලුණ පතුරුවන්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ නොසැලෙන සිවුවන සමවතට සමවන්නේ අසා ද, ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ උතුරු-මිනිස්දම් දක්වා”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පුවන සැළ කළාහු ය. මහණෙනි, එබඳු සමාධියෙක් ඇත. හෙද වනාහි නොපිරිසුදු ය. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්ගට දැවැත් නො වේ. (59)

55. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සොහිත තෙරණුවෝ භික්ෂූන් දැමිනුහ. “දැවැත්නි, පන්සිය කපක් සිහිකරමි”යි භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙන්, අයුණු කියන්, බුලුණ පතුරුවන්, “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් සොහිත තෙමේ මෙසේ කියා ද, “දැවැත්නි මම පන්සිය කපක් සිහි කරමි”යි. “ආයුෂ්මත් සොහිත තෙමේ උතුරුමිනිස්දම් දක්වා”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවන් සැළ කළාහු ය. මහණෙනි, සොහිතගට එබඳු සමවතෙක් ඇත. හෙද වනාහි එකම ජාතියකි. මහණෙනි, සොහිත තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, සොහිතගට දැවැත් නො වේ. (60)

සිවුවන පරිච්ඡය නිමි.

ආයුෂ්මන්හි, සිවුපරිච්ඡදැවැත් උදෙසන ලදි. මහණ තෙමේ යම් ඒ දැවැත් අනුරන් එක්තර එක්තර දැවැතකට පැමිණ පියව් භික්ෂූන් සමග සහවාසය නොලබා ද, පෙර ගිහිකල යම්සේ ද පසුවන් එසේ ම පැරදුනේ සංවාස රහිතයෙක් වෙයි. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් විවාරම්: ක්ව පිපිසිදු වුහ ද? දෙවනුවන් විවාරම්: ක්ව පිපිසිදු වුහ ද? තෙවනුවන් විවාරම්: ක්ව පිපිසිදු වුහ ද? ආයුෂ්මන්හු පිපිසිදු වුහ ය. එහෙයින් ගිහඬ ය. මේ පිපිසිදු බව මෙසේ දරමි.

සිවුපරිච්ඡ නිමි.

එහි උද්භ්‍යාස මෙසේයි:

මෙළුනස, අදිහ්‍යාදානස, මනුසාපිග්ගහස, උහතරිමනුසාබ්බමස යන පරිච්ඡ සතරකි. ඔවුහු නිසංකයෙන් ජේද්‍යවසනුහු ය.

පාරාජිකකාණ්ඩය නිමි.

සාමකාලීන සමාජවාදය

3.

තෙරස්සක.

ඉහළ බො පනායකයෙකුගේ තෙරස් සාමකාලීන සමාජවාදී මතය
උදෙසා ආගමනය.

3. 1.

පළමු සාමකාලීන සමාජවාදය

1. තෙරස් සමාජවාදී මතය බුද්ධිමත් භාවය සාමාන්‍යයෙන් විසර්ජිත ජනතාවගේ අනාථ-
පිණිකයන් ආරාමය. තෙරස් බො පනායකයෙකු ආයතන සමාජවාදී මතය
අනුගමනය කළේ භාවයෙන් වැඩි. සො තෙරස් නිසො හොනි ලිබො දුබලයෙන්
උපයෝජනය කළේ බොහෝමයක්.

2. අදහස බො ආයතන උදෙසා ආයතනයක් සමාජවාදී නිසො ලිබො
දුබලයෙන් උපයෝජනය කළේ බොහෝමයක්. දිගුකාලීන ආයතනයක්
සමාජවාදී මතය එකවරම: “නිසො නො ආයතන සමාජවාදී නිසො ලිබො
දුබලයෙන් උපයෝජනය කළේ බොහෝමයක්. කවි නො නො
ආයතන සමාජවාදී, අනුගමනය කළේ බොහෝමයක්. ‘එවකට’ නි. ‘තෙරස්
නි නො ආයතන සමාජවාදී යාවදන් භාවය, යාවදන් සුප, යාවදන්
නොය, යාවදන් භාවය, යාවදන් සුප, යාවදන් නොය, යාවදන්
තෙරස් උපයෝජන, රාගො විනය අනුගමනය, නො හොන
උපයෝජන, අනුගමනය වොවෙති’ නි. “නිනො බො ආයතන කපනි එවකට
කො” නි. ‘ආයතන ආයතන, අනුගමනය එවකට කො’ නි.

3. අද බො ආයතන සමාජවාදී යාවදන් භාවය, යාවදන් සුප,
යාවදන් නොය. යාවදන් භාවය, යාවදන් සුප, යාවදන් නොය, යාවදන්
යො අනුගමනය. උපයෝජන, රාගො විනය අනුගමනය, නො හොන
උපයෝජන, අනුගමනය වොවෙති. අද බො ආයතන සමාජවාදී අපරෙත
සමාජවාදී වෙනුවෙන් අනුගමනය වොවෙති. පසුකාලීන වෙනුවෙන් විපර්යාසයක්
වෙනුවෙන්.

සංකීර්ණවිකල්පය.

3.

විකල්පය

ආයුෂ්මත්ති, මේ කෙළෙස් සහවෙසෙස්ආවැන්නු උදෙසීමට පැමිණෙත්.

3. 1.

ප්‍රථමසංකීර්ණවිකල්පය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ආවැත් නුවර රේඛවනයෙහි අනේපිඬුසිටුනුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් සෙයසක නෙමේ කළකිරුනේ බිඹසර හැසිරෙයි. හෙතෙමේ එයින් කාග වූයේ රුක්‍ෂ වූයේ දුර්වර්ණ වූයේ අතිශයින් පඬුවන් වූයේ ඉල්පුනු නගරින් යුත් සිරුරු ඇත්තේ වෙයි.

2. ආයුෂ්මත් වූ උදයී නෙමේ කාග වූ රුක්‍ෂ වූ දුර්වර්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ ඉල්පි ගිය නගරින් යුත් සිරුරු ඇති ආයුෂ්මත් සෙයසක මහණහට මෙය කිය: “ආවැත් සෙයසකයින්, තෙපි කුමක් හෙයින් කාග වූ රුක්‍ෂ වූ දුර්වර්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ නගර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇති වූවු ද? ආවැත් සෙයසකයින්, කිම තෙපි කළකිරුනු බිඹසර හැසිරෙවු ද යනුයි. “ආවැත්ති එසේ” යයි ඒ මහණ කිය. ආවැත් සෙයසකයින්, එසේ වී නම් තෙපි කැමැති තාක් අනුභව කරවු. කැමති තාක් සැහපෙවු. කැමැති තාක් ස්නානය කරවු. කැමැති තාක් අනුභව කොට කැමති තාක් සැහපි කැමති තාක් නා යම් කලෙක තොපට අනභිච්ඡායක් උපදී නම් රාගය සිත මැඩ ගණී නම් එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදවු යයි උදයී තෙර කිය. ආවැත්ති, එබන්දක් කරන්නට කැපදූයි ඒ මහණ ඇසී ය. ආවැත්ති, එසේ ය. මම ද එසේ කරමි යි උදයී තෙර කිය.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෙයසක තෙමේ කැමැති තාක් වැළඳී ය. කැමැති තාක් සැහපුනේ ය. කැමැති තාක් නැවේ ය. කැමති තාක් වළඳ කැමැති තාක් සැහපි කැමැති තාක් නා යම් කලෙක අනභිච්ඡාය උපදී ද, රාගය සිත මැඩ ගණී ද, එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෙයසක තෙමේ පසු කාලයෙහි පාඨය ඇත්තෙක් ද පිණා ගිය ඉඳුරන් ඇත්තෙක් ද පහන් මුව පාඨය ඇත්තෙක් ද අතිශයින් සිවිපාඨා ඇත්තෙක් ද විය.

4. අථ ඛො ආයස්මනො සෙය්‍යසකස්ස සභායකා භික්ඛු ආයස්මනාං සෙය්‍යසකං එතදවොචුං: “පුබ්බෙ ඛො ඤාං ආවුසො සෙය්‍යසක කිසො අගොසි චුබ්බො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්‍යුප්පණ්‍යුකප්පානො ධම්මිසඤ්චගතෙනො. සො ‘දුති ඤාං එතරගි වණ්ණවා පිණ්ණුසො පසන්නාමුඛවණ්ණො, විපසන්නාඡවිවණ්ණො, කින්නු ඛො ඤාං ආවුසො සෙය්‍යසක හෙසජ්ජං කරොසි”ති. ‘න ඛො අහං ආවුසො හෙසජ්ජං කරොමි. අපි වාහං යාවදන්ථං භුඤ්ජාමි, යාවදන්ථං සුපාමි, යාවදන්ථං නභාසාමි, යාවදන්ථං භුඤ්ජාමි, යාවදන්ථං සුපිනාමි, යාවදන්ථං නභාසිනාමි, යද මෙ අනභිරති උප්පජ්ජති, රාගො විතතං අනුභංසෙති, තද හතේන උප්පකකමිනා අසුචිං මොවෙසි”ති. ‘කිං පන ඤාං ආවුසො සෙය්‍යසක යෙනෙ’ව හතේන සභාදෙය්‍යං භුඤ්ජසි, තෙනෙ’ව හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසිති. ‘එවමාචුසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘කථං හි නාම ආයස්මා සෙය්‍යසකො හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසස්ති’ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මනාං සෙය්‍යසකං අනෙකපරියායෙන විගරගිනා භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

5. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤං සනතිපාතාපෙකා ආයස්මනාං සෙය්‍යසකං පටිපුච්ඡ: ‘සච්චං කීර ඤාං සෙය්‍යසක හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසි”ති. ‘සච්චං භගවා’. විගරගි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡේයං මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසාමණිකං අකප්පියං අකරණීයං, කථං හි නාම ඤාං මොඝපුරිස හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසස්සි. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරාගාය, විසඤ්ඤායාය ධම්මො දෙසිතො තො සඤ්ඤායාය, අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො තො සඋපාදානාය. තන්ථ නාම ඤාං මොඝපුරිස මයා විරාගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සරාගාය චෙනෙස්සි. විසඤ්ඤායාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඤ්ඤායාය චෙනෙස්සි. අනුපාදානාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඋපාදානාය චෙනෙස්සි. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙක-පරියායෙන රුගවිරුගාය ධම්මො දෙසිතො, මදනිමමදානාය, පිපාසවිතයාය, ආලසමුග්ගනාය, වට්ඨපච්ඡේදය, තණ්හකඛයාය, විරාගාය, නිරෝධාය, නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන කාමානං පභානං අකඛානං, කාමසඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අකඛානා, කාමපිපාසානං පටිවිතයො අකඛානො, කාමවිතකකානං සමුග්ගනො අකඛානො, කාමපරිලාභානං වූපසමො අකඛානො. තෙනා මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අථ ඛෙවනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානඤ්චව අප්පසාදය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාථනකායා”ති.

4. ඉක්බිති ආයුෂමත් සෙයාසක මහණහුගේ යහළු භික්ෂුහු ආයුෂමත් සෙයාසකහට මෙය කීවාහුය: “ආචාර්ය සෙයාසකයෙනි, තෙපි පෙර කාශ වුවහු රුක්ෂ වුවහු දුෂ්ඨ වුවහු ඉතා පසුවත් වුවහු ඉල්පි ගිය නහරින් යුත් සිරුරු ඇත්තහු වුවහු ය. ඒ තෙපි දැන් වණිවත් ය. පිණා ගිය ඉදුරන් ඇත්තහු ය. පහන් මුව පැහැය ඇත්තහු ය. වෙසෙසින් පහන් සිව් පැහැ ඇත්තහු ය, ආචාර්ය සෙයාසකයෙනි. කීම තෙපි බෙහෙතක් කරවුද”යි ඇසූහ. “ආචාර්යනි, මේ බෙහෙතක් නො කෙරෙමි. එහෙත් මේ කැමති තාක් වළඳමි, කැමැති තාක් සැතපෙමි. කැමැති තාක් නාමි. කැමති තාක් වළඳ කැමති තාක් සැතපි කැමැති තාක් නහා යම් කලෙක මට අනභිරතියෙන් ඇති වේ නම්, රාගය සිත මැඩ ගණී නම්, එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදවු”යි සෙයාසක මහණ කිය: “කිම? ආචාර්ය සෙයාසකයෙනි, තෙපි යම් අතෙකින් ම සෑදූහැයෙන් දෙන දෑ වළඳවු නම් ඒ අතින් ම ගටා සුකුරු මුදවු දැයි ඒ භික්ෂුහු කීහ. “ආචාර්යනි, එසේ ය”යි සෙයාසක මහණ කී ය. යම් ඒ භික්ෂුහු අලොච්ඡයෝ ද ඔහු “කෙසේ නම්, ආයුෂමත් සෙයාසකයෝ අතින් ගටා සුකුරු මුදන්නෝ දැ” යි අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරවත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් සෙයාසකහට නත් අයුරින් ගරභා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂු සමසයා රැස් කරවා ආයුෂමත් සෙයාසක මහණහු ගෙන් විචාළ සේක: “සැබෑ ද සෙයාසකය, තෝ අතින් ගටා සුකුරු මුදසිදැ” යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබව”යි ඒ මහණ කී ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “භික්ෂු පුරුෂය, නුසුදුසු වූ අනුලොම නුචු අප්‍රතිරූප වූ ශ්‍රමණසාරාප්‍ය නුචු නොකැප වූ නොකව්‍යුත්තෙක. භික්ෂු පුරුෂය තෝ කවර කරුණකින් අතින් ගටා සුකුරු මුදනෙහි ද? “භික්ෂු පුරුෂය මා විසින් නත් අයුරෙන් සරාගය පිණිස නො ව විරාගය පිණිස ධර්ම දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? සංයෝගය පිණිස නො ව විසංයෝගය පිණිස ධර්ම දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? උපාදානය පිණිස නොව අනුපාදානය පිණිස ධර්ම දෙගනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? එහිලා භික්ෂු පුරුෂය, තෝ මා විසින් විරාගය පිණිස ධර්ම දෙගනා කළ කල්හි සරාගය පිණිස ප්‍රයෝග කෙලෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස දහම් දෙසූ කල්හි සංයෝගය පිණිස ප්‍රයෝග කෙලෙහි ය. කෙලෙසුන් නොගැණීම පිණිස දහම් දෙසූ කල්හි කෙලෙසුන් ගැණීම පිණිස ප්‍රයෝග කෙලෙහි ය. “භික්ෂු පුරුෂය මා විසින් නත් අයුරින් රාගවිරාගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නොවේ ද? මදනිවමදනය පිණිස පිපාසවිතය පිණිස ආලසසමුග්‍රහනය පිණිස වටවුපවේදය පිණිස තණ්හා-කබය පිණිස විරාගය පිණිස නිරෝධය පිණිස නිබ්බාණය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? භික්ෂු පුරුෂය මා විසින් නත් අයුරින් කාමයන්ගේ ප්‍රභාණය කියන ලද්දේ නොවේ ද? කාමසංඤ්චන්ගේ ත්‍රිවිධ පරිඤ්චෝ කියන ලද්දහු නො වෙද්ද? කාමපිපාසයන් ගේ ප්‍රතිවිතය කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමවිතකීයන්ගේ නැසීම කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමගුණිකරාගපරි-දහයන්ගේ සංහිදීම කියන ලද්දේ නො වේ ද? භික්ෂු පුරුෂය මෙය වතාහි නොපහන් වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස හෝ පහන් වුවන්ගේ බොහෝබව පිණිස හෝ නො වෙයි. වැලිදු භික්ෂු පුරුෂය මෙය නො පහන් වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස පහන් වූ ඇතැමුන්ගේ අන්‍යථාතිය පිණිස ම වෙයි.” යනුයි.

6. අථ බො භගවා ආයස්මන්තං සෙය්‍යසංකං අනෙකපරියායෙන විගර්භිතා දුගර්භාය-පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීපෙය්‍යාථ:

“සංඝෙවභනිකා සුක්කවිසඨි¹ සංඝාදිසෙසො”ති.

ඵවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤතතං හොති.

[පඨමපඤ්ඤතති.]

7. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පණ්ණිනාති භොජනාති භුඤ්ජතා මුට්ඨස්සාති අසම්පජානා නිදදං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සාතිතං අසම්පජානාතං නිදදං ඔක්කමන්තාතං සුපිනනොන අසුචි මුච්චති. තෙසං ඤාකුචං අහොසි: “භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤතතං සංඝෙවභනිකා සුක්කවිසඨි සංඝාදිසෙසො”ති. “අමහාකඤ්ච සුපිනනොන අසුචි මුච්චති. අඤ්ච වෙණු වෙනතා ලබ්භා”ති. “කච්චි නු බො වයං සංඝාදි සෙසං ආපනති ආපනතා”ති. භගවතො ඵනමණ්ථං ආරොවෙසුං. “අනෙසා භික්ඛවෙ වෙනතා, සා ව බො අබ්බොභාරිකා”ති. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීපෙය්‍යාථ:

“සංඝෙවභනිකා සුක්කවිසඨි අඤ්ඤානු සුපිනනතා සංඝාදි සෙසො”ති.

[දුතියපඤ්ඤතති.]

8. සංඝෙවභනිකා’ති ජාතනො; සඤ්ජාතනො; වෙච්ච අභිවිහරිතා විනික්කමො.

සුක්කනති දසසුක්කාති: නිලං පීඨං ලොභිතකං ඔද්දනං නාක්කවණ්ණං දක්කවණ්ණං තෙලවණ්ණං බීරවණ්ණං දඬිවණ්ණං සප්පිවණ්ණං.

විසඨසීති ණාතනො වාචනං චුච්චති විසඨසීති.

අඤ්ඤානු සුපිනනතා’ති ඤාපෙතා; සුපිනනතං.

සංඝාදිසෙසො’ති සංඝො’ව නස්ස; ආපනතියා පරිවාසං. දෙනි, මූලාය පටික්කස්සාති, මානතතං දෙනි, අබ්භොති. න සම්බුද්ධා න ඵකප්පහලො. තෙන චුච්චති සංඝාදිසෙසො’ති. නස්සො’ව ආපනතිනිකායස්ස කාමිකමමං අබිවචනං. තෙන’පි චුච්චති සංඝාදිසො’ති.

9. අජකිත්තරූපෙ මොවෙති, බහිඤ්ඤාරූපෙ මොවෙති, අජකිත්තබහිඤ්ඤාරූපෙ මොවෙති, ආකාසෙ කට්ඨං කමෙපනො මොවෙති, රුගුපණ්ණෙ මොවෙති, වච්චුපණ්ණෙ මොවෙති, පස්සාචුපණ්ණෙ මොවෙති, වාතුපණ්ණෙ මොවෙති, උච්චාලිඤ්ඤාපණ්ණෙදට්ඨුපණ්ණෙ මොවෙති, ආරොග්‍යණ්ණං මොවෙති, සුබ්බාය මොවෙති, හෙසජ්ජණ්ණං මොවෙති, දුග්‍යණ්ණං මොවෙති, පුඤ්ඤණ්ණං මොවෙති, යඤ්ඤණ්ණං මොවෙති, සග්ගණ්ණං මොවෙති, බීජණ්ණං මොවෙති, විමංසණ්ණං මොවෙති, දවණ්ණං මොවෙති, නිලං මොවෙති, පීඨකං මොවෙති, ලොභිතකං මොවෙති, ඔද්දනං මොවෙති, නාක්කවණ්ණං මොවෙති, දක්කවණ්ණං මොවෙති, තෙලවණ්ණං මොවෙති, බීරවණ්ණං මොවෙති, දඬිවණ්ණං මොවෙති, සප්පිවණ්ණං මොවෙති.

1. සුක්කවිසඨි; මජ්ඣ.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් සෙය්‍යසක මහණනට නත් අයුරින් ගරහා දුබරබවිති ... වදාර මහණෙහි මේ සිකපදය මෙසේ ද උදෙසවු:

“ව්‍යතික්‍රම චෙතනා ඇති සුකුරු මිදුම සහවෙසෙස් වේ.”

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හික්කුන්ට මේ සිකපදය පණවන ලදී.

[පළමුපැණවිමසි.]

7. එසමයෙහි හික්කුහු ප්‍රණීත බොජුන් වලද, මූලා සිහි ඇත්තාහු සම්ප්‍රජ්‍යායෙන් තොර වූවාහු නින්දට බසින්. මූලා සිහි ඇත්තාහු සහි සම්ප්‍රජ්‍යායෙන් තොර වූවාහු නින්දට බැස ගත් ඔවුන්ට සිහිනෙන් සුකුරු මිදෙයි. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මිදියැවි සිහින් සුකුරු මිදුව සහ-වෙසෙස් වේ ය”යි සිකපදයක් පණවන ලදී. අපට ද සිහිනෙන් සුකුරු මිදෙයි. මෙහිදී ආසාදවෙනතාව ලැබේ ද? කිම? අපි සහවෙසෙස් ඇවතට පැමිණියමෝද? යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකලාහු ය. මහණෙහි, මෙහි වෙනතාවක් ඇත. එය ඇවතට අංග නො වෙයි. මහණෙහි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සිහින වීනා ව්‍යතික්‍රම චෙතනා ඇති සුකුරු මිදුම සහවෙසෙස් වේ.”

[දෙවනපැණවිමසි.]

8. සකෙවනනිකා යනු උපක්‍රම කරමි යි දන්නේ, සුකුරු මිදුම යි මැනැවින් දන්නේ, සිතා, නිසැක සිත මෙහෙයා ව්‍යතික්‍රමය කිරීම ය.

සුඛකං යනු නිල්වන් ය, කසාවන් ය, ලෙහෙවන් ය, සුදුවන් ය, මෝරැ-වන් ය, දියවන් ය, තෙල්වන් ය, කිරිවන් ය, දිඬුවන් ය, ගිතෙල් වන් ය, යන දස සුකුරු ය.

විසමසි යනු පිහිටි නැතින් මිදීම විසමසි ය යි කියනු ලැබේ.

අඤ්ඤානු සුපිනග්ගා යනු සිහින හැර යි.

සංඝාදිසෙසං යනු සංඝයා ම ඒ ඇවතට පිරිවෙස් දෙයි. මූලට අදියි. මානන දෙයි. අබ්‍යානාය කෙරෙයි. සම්බුද්ධයෝ ද නො වෙත්. එක් පුද්ගලයෙක් ද නො වෙයි. එහෙයින් සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ. ඒ ඇවැත්සමුහට නම් කිරීමෙනි. එහිනුදු සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

9. ආධ්‍යාත්මකරූපයෙහි මුදයි. බාහිර රූපයෙහි මුදයි. ආධ්‍යාත්මක බාහිර රූපයෙහි මුදයි, අභසෙහි කටය සොලවමින් මුදයි. රාගයෙන් නද වූ කල්හි මුදයි. ච්ඡරායෙන් නද වූ කල්හි මුදයි. මුයෙන් නද වූ කල්හි මුදයි. වායෙන් නද වූ කල්හි මුදයි. බ්‍රහ්මදුලපහසින් නද වූ කල්හි මුදයි. නිරෝග බව පිණිස මුදයි. සුවය පිණිස බෙහෙත් පිණිස මුදයි. දුගය පිණිස මුදයි. පින් පිණිස මුදයි. යැදීම පිණිස මුදයි. දෙවලෝ සැප ලැබීම පිණිස මුදයි. බීජ පිණිස මුදයි, විමසීම පිණිස මුදයි. කෙළි පිණිස මුදයි. නිල් පාහැය ඇත්තක් මුදයි. කහ පාහැය ඇත්තක් මුදයි. ලේ පාහැය ඇත්තක් මුදයි. සුදු පාහැය ඇත්තක් මුදයි. මොහොරු පාහැය ඇත්තක් මුදයි. දිය පාහැය ඇත්තක් මුදයි. තෙල් පාහැය ඇත්තක් මුදයි. කිරි පාහැය ඇත්තක් මුදයි. දී පාහැය ඇත්තක් මුදයි. ගිතෙල් පාහැය ඇත්තක් මුදයි.

10. අජකිත්තරූපෙ'නි අජකිත්තං උපාදිනො රූපෙ.

ඛනිදායාරූපෙ'නි ඛනිදායං උපාදිනො වා අනුපාදිනො වා.

අජකිත්තඛනිදායාරූපෙ'නි නදුභයෙ.

ආකාශෙ කපිං කමෙපනො'නි ආකාශෙ වායමනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

ගගුපඤ්චෙහ'නි රුහෙන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

වච්චුපඤ්චෙහ'නි වච්චෙන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

පසායුපඤ්චෙහ'නි පසායෙන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

වාහුපඤ්චෙහ'නි වාහෙන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

උච්චාලිඛිතපාණකදච්ඡුපඤ්චෙහ'නි උච්චාලිඛිතපාණකදට්ඨෙන අභිගජානං කමමනියං හොති.

ආගණ්ඨායා'නි අරොගො හවිස්සාමි;

සුඛිකායා'නි සුඛං වෙදනං උපපාදෙස්සාමි;

හෙසස්ඤ්ඤායා'නි හෙසස්ථං හවිස්සාමි;

දුග්ගායා'නි දුග්ගං දස්සාමි;

පුඤ්ඤායා'නි පුඤ්ඤං හවිස්සාමි;

යඤ්ඤායා'නි යඤ්ඤං යජ්ස්සාමි;

සග්ගායා'නි සග්ගං ගමිස්සාමි;

බිජ්ජායා'නි බිජ්ථං හවිස්සාමි;

මිමංසකායා'නි නිලං හවිස්සාමි -පෙ- සප්පවණ්ණං හවිස්සාමි;

දව්වායා'නි බිඛ්ඛාබිප්පායො.

11. අජකිත්තරූපෙ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝසාදි සෙසස්ස.

ඛනිදායාරූපෙ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝසාදි සෙසස්ස.

අජකිත්තඛනිදායාරූපෙ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝසාදි සෙසස්ස.

ආකාශෙ කපිං කමෙපනො චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝසාදි සෙසස්ස.

රුගුපඤ්චෙහ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝසාදි සෙසස්ස.

10. අජකුත්තරුපෙ යනු ආධ්‍යාත්මික සවිඥන රූපයෙහි ය.

බහිද්ධාරුපෙ යනු බාහිර වූ සවිඥන වූ හෝ අවිඥන රූපයෙහි ය. අජකුත්තබහිද්ධාරුපෙ යි ඒ දෙපරිදි රූපයෙහි ය.

ආකාශෙ ඛනිං කමෙජ්ඣෙනා යනු අභසෙහි වැයම් කරන්නහුගේ හදන් කමිත්‍ය වෙයි.

ගුහපඤ්චමෙහ යනු රාගයෙන් පෙළනහුගේ හදන් කමිත්‍ය වෙයි.

වච්චුපඤ්චමෙහ යනු වර්චසින් පෙළනහුගේ හදන් කමිත්‍ය වෙයි.

පසසාචුපඤ්චමෙහ යනු මූයෙන් පෙළනහුගේ හදන් කමිත්‍ය වෙයි.

වාතූපඤ්චමෙහ යනු වායෙන් පෙළනහුගේ හදන් කමිත්‍ය වෙයි.

උච්චාලිඛපාණකදචුපඤ්චමෙහ යනු චූළඤ්ඤාමි ගැටීමෙන් හදන් කමිත්‍ය වෙයි.

ආරොග්‍යඡාය යනු නිරෝගයෙක් වන්නෙමි යි (අදහසින්).

සුවඡාය යනු සුවවෙදනා උපදවන්නෙමි යි (අදහසින්).

හෙසජ්ඡාය යනු බෙහෙතක් වන්නේයැ යි (සිතා).

දුභඡාය යනු දන් දෙන්නෙමි යි (සිතා).

පුඤ්ඤඡාය යනු පිණක් වන්නේය යි (සිතා).

යඤ්ඤඡාය යනු යාගයක් කරන්නෙමි යි (සිතා).

සහගඡාය යනු දෙවලොවට යන්නෙමි යි (සිතා).

බිජ්ඡාය යි දුරකබිජයක් වන්නේ යැ යි (සිතා).

විමංසඡාය යනු නිල්වන්නේ දැ යි...ගිතෙල් පාභාය වන්නේ දැ යි විමසීම පිණිස.

දවඡාය යනු කෙලි අදහස් ඇත්තේ.

11. අභ්‍යාත්මරූපයෙහි මිදේවා යි සිතා ද, එයට වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසස් ඇවැත් වේ.

බාහිරරූපයෙහි මිදේවා යි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසස් ඇවැත් වේ.

අභ්‍යාත්ම බාහිර රූපයෙහි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසස් ඇවැත් වේ.

අභසෙහි කටිය සොලොවමින් සිතා ද වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසස් ඇවැත් වේ.

රාගයෙන් හද වූ කල්හි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

වච්චුපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

පසංචුපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

වාතුපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

උච්චාලිඛගපාණකද්වුපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

12. ආරොග්ගත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

සුඛත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

භෙසජ්ජත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

දානත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

පුඤ්ඤත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

යඤ්ඤත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

සග්ගත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

බීජත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

වීමංසත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

දවත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

13. නීලං වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං. පීතං -පෙ- ලොභිතං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- නකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

සුඤ්ඤං නිට්ඨිතං.

14. ආරොග්ගත්ථායෙ සුඛත්ථායෙ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං. ආරොග්ගත්ථායෙ භෙසජ්ජත්ථායෙ -පෙ- ආරොග්ගත්ථායෙ දානත්ථායෙ -පෙ- ආරොග්ගත්ථායෙ පුඤ්ඤත්ථායෙ -පෙ- ආරොග්ගත්ථායෙ යඤ්ඤත්ථායෙ -පෙ- ආරොග්ගත්ථායෙ සග්ගත්ථායෙ -පෙ- ආරොග්ගත්ථායෙ බීජත්ථායෙ -පෙ- ආරොග්ගත්ථායෙ වීමංසත්ථායෙ -පෙ- ආරොග්ගත්ථායෙ දවත්ථායෙ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

චම්භිත්තං තද වු කල්ති සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මුයෙත්තං තද වු කල්ති සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

වෘයෙත්තං තද වු කල්ති සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සුපණ්ණ දළ ගැටීමෙන් තද වු කල්ති සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. නිරෝග බව පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. බෙහෙත් පිණිස සිතා ද වෑයම් කෙරේ ද මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දන් පිණිස සිතා ද වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. පින් පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. යාග පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සග පිණිස සිතා ද වෑයම් කෙරේ ද මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දුරකතීර්ථ පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කෙළි පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. විමසීම පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. නිල්වත් සුකුරු මිදීමට සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කසාවත් ... ලෙහෙවත් ... සුදුවත් ... මොහොරුවත් ... දියවත් ... තෙල්වත් ... කිරිවත් ... දිවත් ... ගිනෙල්වත් සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සුභකඛය හිමි.

14. ආරෝග්‍යය පිණිසත් සුවය පිණිසත්, සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරෝග්‍යය පිණිසත් බෙහෙත් පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් දන් පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් පින් පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් යාග පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් සවතීය පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් දුරකතීර්ථ පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් විමසීම පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් කෙළි පිණිසත් සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බණ්ඩවක්‍රය හිමි.

20. සගනරාඤ්ඤා ධර්මරාඤ්ඤා -පෙ- සගනරාඤ්ඤා විමංසනරාඤ්ඤා -පෙ- සගනරාඤ්ඤා දවනරාඤ්ඤා චෛතෙහි උපකක්කමිති මුච්චති, ආපනති සඛ්ඤාදි-සෙසස්සං. සගනරාඤ්ඤා ආරුහණරාඤ්ඤා -පෙ- සගනරාඤ්ඤා සුඛරාඤ්ඤා -පෙ- සගනරාඤ්ඤා හෙසජ්ජරාඤ්ඤා -පෙ- සගනරාඤ්ඤා දුග්ගරාඤ්ඤා -පෙ- සගනරාඤ්ඤා පුඤ්ඤාදරාඤ්ඤා -පෙ- සගනරාඤ්ඤා යඤ්ඤාදරාඤ්ඤා චෛතෙහි උපකක්කමිති මුච්චති, ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසස්සං.

20. සහ පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද මිලසුම් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ආවාත් වේ. සහ පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... සහ පිණිස ද සුව පිණිස ද ... සහ පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ... සහ පිණිස ද පින් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද යාග පිණිස ද සිතයි නම් වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ආවාත් වේ.

21. බිජුන්ද්‍රව චිමංසන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. බිජුන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව හෙසඡන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව ද්‍රවන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව පුඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව යඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව සග්ගන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති, මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

22. චිමංසන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. චිමංසන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව හෙසඡන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව ද්‍රවන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව පුඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව යඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව සග්ගන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව බිජුන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

23. දවන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. දවන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව -පෙ- දවන්ද්‍රව හෙසඡන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව ද්‍රවන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව පුඤ්ඤන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව යඤ්ඤන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව සග්ගන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව බිජුන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව චිමංසන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං,

එකමුලකං ඛද්ධමකං.

සංඛිතං.

එකමුලකං වකානපෙයාලං නිව්ඛිතං.

24. ආරොග්‍යන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව හෙසඡන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. -පෙ- ආරොග්‍යන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

දමුලකං ඛද්ධමකං නිව්ඛිතං.

25. සුබන්ද්‍රව හෙසඡන්ද්‍රව ද්‍රවන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. -පෙ- සුබන්ද්‍රව හෙසඡන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. සුබන්ද්‍රව හෙසඡන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව වෙනෙති උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

දමුලකං ඛද්ධමකං.

සංඛිතං.

21. ගැබ් පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගැබ් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද දන් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද සග පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

22. විමසුම් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම් වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. විමසුම් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද දන් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද සග පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

23. කෙළි පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කෙළි පිණිස ද සුව පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද දන් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද පින් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද යාග පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද සග පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බඳබවක්‍රය සංක්‍ෂේප කරණ ලදී.

එකමුලක චක්‍රපෙය්‍යාලය නම්

24. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බඳබවක්‍රය නම්.

25. සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දන් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි නම් වැයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බඳබවක්‍රය සංක්‍ෂේපගතියි.

26. විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා ආරොග්ගන්තඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති ආපනති සංඝාදිසංඝස්ස. -පෙ- විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා සුඛන්තඤ්ඤා -පෙ- විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා ඛින්නන්තඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසංඝස්ස.

දමුලකං නිබ්බිතං.

27. නිමුලකමස් චතුමුලකමස් පඤ්ඤාමුලකමස් ඡමුලකමස් සත්තමුලකමස් අධිමුලකමස් නවමුලකමස් ඵලමෙව වින්ධාරොතබ්බං.

ඉදං සබ්බමුලකං:

28. ආරොග්ගන්තඤ්ඤා සුඛන්තඤ්ඤා භෙසජ්ජන්තඤ්ඤා දුගන්තඤ්ඤා පුඤ්ඤන්තඤ්ඤා යඤ්ඤන්තඤ්ඤා සහගන්තඤ්ඤා ඛින්නන්තඤ්ඤා විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසංඝස්ස.

සබ්බමුලකං නිබ්බිතං.

වක්කපෙය්‍යාලං නිබ්බිතං.

29. නිලඤ්ඤා පිතකඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසංඝස්ස. නිලඤ්ඤා ලොභිතකඤ්ඤා -පෙ- නිලඤ්ඤා ඔදුගඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා තකකවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා දකවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා කෙලවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා ඛින්නවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා දඬුවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා සප්පිවණ්ණඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසංඝස්ස.

පිතමුලකස්ස ච නිබ්බිතං.

30. පිතකඤ්ඤා ලොභිතකඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසංඝස්ස. පිතකඤ්ඤා ඔදුගඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා තකකවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා දකවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා කෙලවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා ඛින්නවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා දඬුවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- පිතකඤ්ඤා සප්පිවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා නිලඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසංඝස්ස.

පිතමුලකස්ස ඛිද්ධවක්කං.

26. විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි, වැයම් කෙරෙයි, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සුව පිණිස ද ... විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

දම්මුලකය නිමි.

27. නිමුලකය ද, වහුමුලකය ද, පඤ්චමුලකය ද, ඡමුලකය ද, සත්ත-
මුලකය ද, අට්ඨමුලකය ද, නවමුලකය ද මෙසේ ම විහාර කටයුතු ය.

මේ සබ්බමුලකයයි:

28. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුවය පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දන් පිණිස ද ඔත් පිණිස ද යාගය පිණිස ද සග පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද විමසනය පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සබ්බමුලකය නිමි.

වක්කපෙය්‍යාලය නිමි.

29. නිල්වන් ද කහවන් ද සිතයි, වැයම් කෙරෙයි, මිදෙයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ද ලේ වන් ද ... නිල්වන් ද සුදු වන් ද ... නිල්වන් ද මොහොරු වන් ද ... නිල්වන් ද දිස්වන් ද ... නිල්වන් ද නෙල්වන් ද ... නිල්වන් ද කිරිවන් ද ... නිල්වන් ද දිතිවන් ද ... නිල්වන් ද හිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක වණ්ඩවක්‍රය නිමි.

30. කහවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කහවන් ද සුදුවන් ද ... කහවන් ද මෝරුවන් ද ... කහවන් ද දිස්වන් ද ... කහවන් ද නෙල්වන් ද ... කහවන් ද කිරිවන් ද ... කහවන් ද දිතිවන් ද ... කහවන් ද හිනෙල්වන් ද ... කහවන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බණ්ඩවක්‍රය.

31. ලෝභිකකඤ්ඤා ඔද්‍යානඤ්ඤා වෙනෙහි උපකක්ඛණී මූලිකිති, ආපනති සම්ඤ්ඤාදිසෙසංඝය. ලෝභිකකඤ්ඤා නාකකවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- ලෝභිකකඤ්ඤා දුකවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- ලෝභිකකඤ්ඤා නෙලවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- ලෝභිකකඤ්ඤා බීරවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- ලෝභිකකඤ්ඤා දබ්බවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- ලෝභිකකඤ්ඤා සප්පිවණ්ණඤ්ඤා වෙනෙහි උපකක්ඛණී මූලිකිති ආපනති සම්ඤ්ඤාදිසෙසංඝය. ලෝභිකකඤ්ඤා නීලඤ්ඤා -පෙ- ලෝභිකකඤ්ඤා පිනකඤ්ඤා වෙනෙහි උපකක්ඛණී මූලිකිති ආපනති සම්ඤ්ඤාදිසෙසංඝය.

32. ඔද්‍යායාල බාහිරවර්ණණය - ෧෧ - ඔද්‍යායාල දකුණින් - ෧෧ - ඔද්‍යායාල නෙලවර්ණණය - ෧෨ - ඔද්‍යායාල බිට්ටර්ණණය - ෧෩ - ඔද්‍යායාල දකුණින් - ෧෪ - ඔද්‍යායාල සමස්තවර්ණණය වෙනත් උපකරණ මුද්‍රිත ආපන සහයදීම සහය. ඔද්‍යායාල නිලය - ෧෫ - ඔද්‍යායාල ස්වකයාල - ෧෬ - ඔද්‍යායාල ලොගිකයාල වෙනත් උපකරණ මුද්‍රිත, ආපන සහයදීම සහය.

[illegible]

34. දකවණ්ණයේදී ගෙලවණ්ණයේදී -පෙ- දකවණ්ණයේදී බිරවණ්ණයේදී -පෙ- දකවණ්ණයේදී දබ්වණ්ණයේදී -පෙ- දකවණ්ණයේදී සප්වණ්ණයේදී වෙහෙත් උපකතමිති මුච්චිති ආපහති සම්ඝාදිසෙසසස. දකවණ්ණයේදී නීලයේදී -පෙ- දකවණ්ණයේදී පීතකයේදී -පෙ- දකවණ්ණයේදී ලොභිතකයේදී -පෙ- දකවණ්ණයේදී ඔදුතයේදී -පෙ- දකවණ්ණයේදී නාකතවණ්ණයේදී වෙහෙත් උපකතමිති මුච්චිති ආපහති සම්ඝාදිසෙසසස.

35. හෙලවණ්ණකුඩු බීජවණ්ණකුඩු -පෙ- හෙලවණ්ණකුඩු දඬුවණ්ණකුඩු -පෙ- හෙලවණ්ණකුඩු සැප්වණ්ණකුඩු වෙහෙති උපකතමති මුළුති, ආපතති සම්සාදිසෙසසා. හෙලවණ්ණකුඩු නීලකුඩු -පෙ- හෙලවණ්ණකුඩු පීතකුඩු -පෙ- හෙලවණ්ණකුඩු ලොහිතකුඩු හෙල-වණ්ණකුඩු ඔද්දකුඩු -පෙ- හෙලවණ්ණකුඩු තකතවණ්ණකුඩු -පෙ- හෙල-වණ්ණකුඩු දතවණ්ණකුඩු වෙහෙති උපකතමති මුළුති, ආපතති සම්සාදි-සෙසසා.

36. බිරිවණණයට දඩවණණයට -පෙ- බිරිවණණයට සප්පිවණණයට
වෙතොති උපකකමිති මුළුවති, ආපනති සබ්බාදිසෙසංඝං, බිරිවණණයට
නීලකයට -පෙ- බිරිවණණයට පීතකයට -පෙ- බිරිවණණයට
ලොභිතකයට -පෙ- බිරිවණණයට ඔදුතයට -පෙ- බිරිවණණයට
තකකවණණයට -පෙ- බිරිවණණයට දකවණණයට -පෙ- බිරිවණණයට
තෙලවණණයට වෙතොති උපකකමිති මුළුවති, ආපනති සබ්බාදිසෙසංඝං.

31. ලේවන් ද සුදුවන් ද සිතයි නම්, වායම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ලෙහෙවන් ද මෝරුවන් ද ... ලෙහෙවන් ද දිගවන් ද ... ලෙහෙවන් ද හෙල්වන් ද ... ලෙහෙවන් ද කිරිවන් ද ... ලෙහෙවන් ද දිතිවන් ද ... ලෙහෙවන් ද හිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වායම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

39. ලෙගෙවන් ද නිල්වන් ද ... ලෙගෙවන් ද කහවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුදුවන් ද මෝරුවන් ද ... සුදුවන් ද දියවන් ද ... සුදුවන් ද හෙල්වන් ද ... සුදුවන් ද කිරිවන් ද ... සුදුවන් ද දීවන් ද ... සුදුවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුදුවන් ද නිල්වන් ද ... සුදුවන් ද කහවන් ද ... සුදුවන් ද ලෙගෙවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

33. මෝරුවන් ද දිගවන් ද ... මෝරුවන් ද තෙල්වන් ද ... මෝරුවන් ද කිරිවන් ද ... මෝරුවන් ද දීවන් ද ... මෝරුවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහ වෙසෙස් ඇවැන් වේ. මෝරුවන් ද නිල්වන් ද ... මෝරුවන් ද කහවන් ද ... මෝරුවන් ද ලෙහෙවන් ද ... මෝරුවන් ද සුදුවන් ද සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැන් වේ.

34. දිගුවන් ද කෙල්වන් ද ... දිගුවන් ද කිරිවන් ද ... දිගුවන් ද දිවන් ද ... දිගුවන් ද ගිකෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිගුවන් ද නිල්වන් ද ... දිගුවන් ද කහවන් ද ... දිගුවන් ද ලෙහෙවන් ද ... දිගුවන් ද සුදුවන් ද ... දිගුවන් ද මෝරුවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

35. තෙල්වන් ද සිරිවන් ද ... තෙල්වන් ද දිවන් ද ... තෙල්වන් ද ගිතෙල්වන් ද සිතසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ඔදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. තෙල්වන් ද නිල්වන් ද ... තෙල්වන් ද කහවන් ද ... තෙල්වන් ද ලෙහෙවන් ද ... තෙල්වන් ද සුදුවන් ද ... තෙල්වන් ද මෝරා වන් ද ... තෙල් වන් ද දිය වන් ද සිතසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ඔදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

36. කිරිවන් ද දිවන් ද ... කිරිවන්ද ශිඤ්ජාවන් ද ... සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කිරිවන් ද නිල්වන් ද ... කිරිවන් ද කහවන් ද ... කිරිවන් ද ලෙහෙවන් ද ... කිරිවන් ද සුදුවන් ද ... කිරිවන් ද මෝරුවන් ද ... කිරිවන් ද දිගවන් ද ... කිරිවන් ද තෙල්වන් ද සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

37. දඬුවණණ්ඤාපි සප්පිවණණ්ඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. දඬුවණණ්ඤාපි නිලඤාපි -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි පිනකඤාපි -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි ලොභිනකඤාපි -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි ඔද්දාඤාපි -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි තකකවණණ්ඤාපි -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි දකකවණණ්ඤාපි -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි තෙලවණණ්ඤාපි -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි බීරවණණ්ඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

38. සප්පිවණණ්ඤාපි නිලං ව වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. සප්පිවණණ්ඤාපි පිනකඤාපි -පෙ- සප්පිවණණ්ඤාපි ලොභිනකඤාපි -පෙ- සප්පිවණණ්ඤාපි ඔද්දාඤාපි -පෙ- සප්පිවණණ්ඤාපි තකකවණණ්ඤාපි -පෙ- සප්පිවණණ්ඤාපි දකකවණණ්ඤාපි -පෙ- සප්පිවණණ්ඤාපි තෙලවණණ්ඤාපි -පෙ- සප්පිවණණ්ඤාපි බීරවණණ්ඤාපි -පෙ- සප්පිවණණ්ඤාපි දඬුවණණ්ඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

එකමුලකං ඛද්ධවකං නිවසිතං.

39. නිලඤාපි පිනකඤාපි ලොභිනකඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. නිලඤාපි පිනකඤාපි ඔද්දාඤාපි -පෙ- නිලඤාපි පිනකඤාපි සප්පිවණණ්ඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

දුමුලකං ඛද්ධවකං.

40. පිනකඤාපි ලොභිනකඤාපි ඔද්දාඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. -පෙ- පිනකඤාපි ලොභිනකඤාපි සප්පිවණණ්ඤාපි -පෙ- පිනකඤාපි ලොභිනකඤාපි නිලඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

දුමුලකං ඛද්ධවකං.

41. දඬුවණණ්ඤාපි සප්පිවණණ්ඤාපි නිලඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං. -පෙ- දඬුවණණ්ඤාපි සප්පිවණණ්ඤාපි බීරවණණ්ඤාපි වෙතෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංඝං.

දුමුලකං නිවසිතං.

42. නිමුලකමපි චතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්ථාමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නවමුලකමපි එවමෙව විත්ථාරොතබ්බං.

37. දිගිවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිවන් ද නිල්වන් ද ... දිවන් ද කහවන් ද ... දිවන් ද ලෙහෙවන් ද ... දිවන් ද සුදුවන් ද ... දිවන් ද මෝරුවන් ද ... දිවන් ද දියවන් ද ... දිවන් ද හෙල්වන් ද ... දිවන් ද කිරිවන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

38. ගිනෙල්වන් ද නිල්වන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිනෙල්වන් ද කහවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද ලේවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද සුදුවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද මෝරුවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද දියවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද හෙල්වන් ද ... ගිනෙල්වන් ද කිරිවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද දිවන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බඳබවක්‍රය නිමි.

39. නිල්වන් ද කහවන් ද ලේවන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ද කහවන් ද සුදුවන් ද ... නිල්වන් ද ගිනෙල්වන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බඳබවක්‍රය.

40. කහවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... කහවන් ද ලේවන් ද ගිනෙල්වන් ද ... කහවන් ද ලේවන් ද නිල්වන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බඳබවක්‍රය නිමි.

41. දිගිවන් ද ගිනෙල්වන් ද නිල්වන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිගිවන් ද ගිනෙල්වන් ද කිරිවන් ද සිහසි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලකය නිමි.

42. නිමුලකය ද වතුමුලකය ද පඤ්චමුලකය ද ඡ්වුලකය ද සත්ත-මුලකය ද ආඨමුලකය ද නවමුලකය ද මෙසේ ම විසාර කටයුතුයි.

94. සම්මුතිය:

43. නිලයේ පිහිටීමේදී ලාභිකයාගේ ඔදනගේ තනතුරුවලින්ද දකුණින්ද තෙල්වලින්ද බිරිවලින්ද දඩුවලින්ද සපයවලින්ද වෙනත් උපකරණ මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය.

සම්මුතිය නිවැරදි.

44. ආරෝග්‍යයේදී නිලයේ වෙනත් උපකරණ මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය. ආරෝග්‍යයේදී සුඛසම්පන්නතාවය නිලයේ පිහිටීමේදී වෙනත් උපකරණ මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය. ආරෝග්‍යයේදී සුඛසම්පන්නතාවය නිලයේ පිහිටීමේදී ලාභිකයාගේ වෙනත් උපකරණ මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය. -පෙ- සපයවලින්. වෙනත් උපකරණ මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය.

උපකරණයකට පමණක් නොවේ.¹

45. ආරෝග්‍යයේදී සුඛසම්පන්නතාවය නිලයේ පිහිටීමේදී ලාභිකයාගේ ඔදනගේ තනතුරුවලින්ද දකුණින්ද තෙල්වලින්ද බිරිවලින්ද දඩුවලින්ද සපයවලින්ද වෙනත් උපකරණ මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය.

මිනිසාගේ නිවැරදි.

46. නිලයේදී වෙනත් උපකරණ, පිහිටීම, ආපන සහ සංවර්ධනය. නිලයේදී වෙනත් උපකරණ ලාභිකයා -පෙ- ඔදන -පෙ- නිකායයන් -පෙ- දකුණින් -පෙ- තෙල්වලින් -පෙ- බිරිවලින් -පෙ- දඩුවලින් -පෙ- සපයවලින්. මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය.

මිනිසාගේ නිවැරදි.

47. පිහිටීම, මොව්වලින් වෙනත් උපකරණ, ලාභිකයා මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය. පිහිටීම, මොව්වලින් වෙනත් උපකරණ, ඔදන -පෙ- නිකායයන් -පෙ- දකුණින් -පෙ- තෙල්වලින් -පෙ- බිරිවලින් -පෙ- දඩුවලින් -පෙ- සපයවලින් -පෙ- නිලය මුද්‍රා, ආපන සහ සංවර්ධනය.

මිනිසාගේ.

මුල. සම්මුතිය.

මේ සබ්බලකය යි:

43. නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද මෝරුවන් ද දිඨවන් ද තෙල්වන් ද කිරිවන් ද දිවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සබ්බලකය නිමි.

44. ආරොග්‍යය පිණිස ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරොග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරොග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... ගිනෙල්වන් සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

දෙපයින් වැඩෙන සේ මේ පරිද්දෙන් පැමිණිය යුතුයි.

45. ආරොග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දත් පිණිස ද පින් පිණිස ද යාගය පිණිස ද සග පිණිස ද ගබ් පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද මෝරුවන් ද දිඨවන් ද තෙල්වන් ද කිරිවන් ද දිභිවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මිශ්‍රභවකය නිමි.

46. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, කභවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, ලෙහෙවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දිඨවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිභිවන් ... ගිනෙල්වන් මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවකය නිමි.

47. කභවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කභවන් ... මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දිඨවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිභිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බද්ධවකයයි.

මූලය සංක්ෂිප්තය.

48. සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති, නීලං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං. සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති, පීතකං -පෙ- ලොහිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දක-
වණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං.

කුච්ඡවකකං නිවසිතං.

49. පීතකං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති, නීලං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං. ලොහිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දක-
වණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති නීලං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං.

පිට්ඨවකකස්ස පඨමං ගමනං නිවසිතං.

50. ලොහිතකං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති, පීතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං. ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං
-පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති පීතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං.

පිට්ඨවකකස්ස දුතියං ගමනං නිවසිතං.

51. ඔද්දනං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති ලොහිතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං. තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙල-
වණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති ලොහිතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං.

පිට්ඨවකකස්ස තතියං ගමනං නිවසිතං.

52. තකකවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති ඔද්දනං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං. දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං
-පෙ- දඬිවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං මොවෙස්සාමිති වෙතෙන උපකකමිති ලොහිතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං.

පිට්ඨවකකස්ස චතුස්සං ගමනං නිවසිතං.

48. ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිනෙල්වන් මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිහිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

කුමාරවතිය නම්.

49. කහවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිහිවන් ... ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිංහවතිය පිළිබඳ පළමුවන ගමන නම්.

50. ලේවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කහවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිහිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කහවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවතිය පිළිබඳ දෙවන ගමන නම්.

51. සුදුවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. මෝරුවන් සුකුරු ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිහිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවතිය පිළිබඳ තෙවන ගමන නම්.

52. මෝරුවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, සුදුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිහිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිහසි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, සුදුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවතිය පිළිබඳ හතුවන ගමන නම්.

53. දකවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, නකකවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං. තෙලවණණං -පෙ- බිරවණණං -පෙ- දඬිවණණං -පෙ- සප්පිවණණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, නකකවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං.

පිටතිවකකස්ස පසචමං ගමනං නිට්ඨිතං.

54. තෙලවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, දකවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං. බිරවණණං -පෙ- දඬිවණණං -පෙ- සප්පිවණණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- නකකවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, දකවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං.

පිටතිවකකස්ස ජට්ඨං ගමනං නිට්ඨිතං.

55. බිරවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, තෙලවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං. දඬිවණණං -පෙ- සප්පිවණණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- නකකවණණං -පෙ- දකවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති තෙලවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං.

පිටතිවකකස්ස සතතමං ගමනං නිට්ඨිතං.

56. දඬිවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, බිරවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං. සප්පිවණණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- නකකවණණං -පෙ- දකවණණං -පෙ- තෙලවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, බිරවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං.

පිටතිවකකස්ස අට්ඨමං ගමනං නිට්ඨිතං.

57. සප්පිවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති දඬිවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං. නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- නකකවණණං -පෙ- දකවණණං -පෙ- තෙලවණණං -පෙ- බිරවණණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙති උපකකමති, දඬිවණණං මුච්චති, ආපතති සංඝාදසෙසස්සං.

පිටතිවකකස්ස නවමං ගමනං නිට්ඨිතං.

53. දියවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මෝරුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිඬුවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මෝරුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ පස්වන ගමන නිමි.

54. තෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දියවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කිරිවන් ... දිඬුවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දියවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ සවන ගමන නිමි.

55. කිරිවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, තෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිඬුවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මොහොරුවන් ... දියවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, තෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ සත්වන ගමන නිමි.

56. දිඬුවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කිරිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කිරිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ අටවන ගමන නිමි.

57. ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දිඬුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දිඬුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ නවවන ගමන නිමි.

58. නිලං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, සප්පිවණණං මුච්චති,
ආපනති සංඝාදසෙසස්සං. පීතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔදුතං -පෙ-
නකකවණණං -පෙ- දකවණණං -පෙ- තෙලවණණං -පෙ- බිරවණණං
-පෙ- දබ්බවණණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, සප්පිවණණං මුච්චති,
ආපනති සංඝාදසෙසස්සං.

පිට්ඨවකකස්ස දසමං ගමනං නිට්ඨිතං.

පිට්ඨවකකං නිට්ඨිතං.

59. වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදසෙසස්සං;
වෙනෙති උපකකමති න මුච්චති, ආපනති ථුලලව්වස්සං;
වෙනෙති න උපකකමති මුච්චති, අනාපනති;
වෙනෙති න උපකකමති න මුච්චති, අනාපනති;
න වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, අනාපනති;
න වෙනෙති උපකකමති න මුච්චති, අනාපනති;
න වෙනෙති න උපකකමති මුච්චති, අනාපනති;
න වෙනෙති න උපකකමති න මුච්චති, අනාපනති.

60. අනාපනති සුපිනතොන, න මොවතාබ්භාස්සං, උම්මනකස්සං,
බිහන්තිනස්සං, වෙදනට්ඨස්සං, ආදිකමිකස්සාති.

විනිතවස්සු.

උද්ගනගාථා.

සුපිනො උච්චාරපස්සාවො විතකකුණෙනාදකෙන ව
හෙසස්සං කණ්ඩුවං මග්ගො වත්ථිජන්තාසරං ¹උඡාර.

සාමණේරෙ ව සුතො ව උඡාර මුට්ඨිතා පිලසි
ආකාසෙ ථමං නිජ්ඣාසි ඡද්දං කට්ඨන සට්ඨි.

සොනෙ උද්ඤ්ථං ධාවං පුප්ථාවලියපොකකරං
වාලිකා කද්දුමස්සෙකො සයනභිගුට්ඨකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුතො සුපිනතොන
අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි: කච්චි භු බො අහං සංඝාදසෙසං
ආපනතිං ආපනොති. අථ බො සො භික්ඛු භගවතො ථනට්ඨං
ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සුපිනතොනා”ති. (1)

58. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ගිනෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිහිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ගිනෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ දසවැනි ගමන නිම.

පිටතිවක්‍රය නිම.

59. සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, පුලුසිඇවැත් වේ.

සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, ඇවැත් නො වේ.

සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම් ඇවැත් නො වේ.

60. සිහිනෙන් ද, නො මුදන අදහස් ඇත්තනුට ද, උමතුටුවනුට ද, විකෘෂ්ට සිත් ඇත්තනුට ද, වේදනාවෙන් පෙළෙන්නුට ද, ආදි කම්මිකයාට ද ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිත වස්තු

උද්‍යානගාමා

සුප්‍රිත, උච්චාර, පසුසාව, කාමවිනාශක, උණේගාදක, හෙසස්, කණ්ඩුව, මග්ග, වත්ති, ජනනාසර, උරු යන වස්තුහු ද.

සාමණේර, සුත්තසාමණේර, උරු, මුට්ඨිපිළුන, ආකාසකපිකමපන, කායභ්වමග, උපනිජ්ඣාන, තාලවර්ණ, කට්ඨකට්ටන වස්තුහු ද.

පටි, සාතනභායන, උද්ඝෝල, උදකඛාවන, පුප්ඵාවලි, පොකකරවන, වාලිකා, කදුම, උසෙසක, සයන, අභිගුට්ඨක යන වස්තුහු ද යි විනිත වස්තු සම සැත්තැවකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට සිහිනෙන් සුකුරු මිදිනි. කිමද, මම සහවෙසෙස් ඇවැතට අවන්තෙමි ඥෙය් ඒ මහණහට කුකුස් උපති. ඉක්බිති ඒ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේ ය. “මහණ, සිහිනෙන් ඇවැත් නො වේ” යි භග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො උච්චාරං කරොන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- භගවතො එන-මනං ආරොවෙසි. “කිංකුචිතො තං භික්ඛු”ති. “තාගං භගවා මොචනා-ධිප්පායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො පස්සාවං කරොන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො කාමචිතකතං විතකෙකන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු විතකෙකන්තංගස්සා”ති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො උණේගාදකෙන නගායන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “කිංකුචිතො තං භික්ඛු”ති. “තාගං භගවා මොචනාධිප්පායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස උණේගාදකෙන නගායන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතති තං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙසං”නති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස උණේගාදකෙන නගායන්තංගං අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසං. ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො අභ්‍යන්තරෙ වණො හොති, හෙසඤ්ජන ආලිමෙපන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො අභ්‍යන්තරෙ වණො හොති, 1 මොචනාධිප්පායස්ස හෙසඤ්ජන ආලිමෙපන්තංගං අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසං; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (9-10)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො අනං කණ්ඩු-වන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (11)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස අනං කණ්ඩුවන්තංගං අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසං; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (12-13)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස අනං කණ්ඩුවන්තංගං අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (14)

2. එසමයෙහි එක්තරා ලෙ පහ කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඒ මහණහට කුකුස් උපති. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සාල කෙළේ ය. “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැති වූයෙහිද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාළසේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නොමුදන රිසිවීම”යි හේ කීය. “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේය යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (2)

3. එසමයෙහි සුචට්ඨත් කරණ, එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාළ සේක. (3)

4. එසමයෙහි කාමචිතකී උපදවන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, චිතකීණය කරන්නනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාළ සේක. (4)

5. එසමයෙහි උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, තෝ කුමන සිතැති වූයෙහිද?”යි අසා වදාළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මුදන රිසියෙමි නො වීම” යි හේ කී ය. “මහණ, මුදනු නො රිසියනුට ඇවැත් නො වේ. (5)

6. එසමයෙහි මුදන රිසියැති උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්-තෙහි ය යි” වදාළසේක. (6)

7. එසමයෙහි මුදන රිසියැති උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. උලාසිඇවැත් වේ” ය යි වදාළසේක. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුගේ රහසහෙහි වණයක් වෙයි. බෙහෙත් ආලෝප කරණ ඒ මහණහට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුගේ රහසහ වණයක් වෙයි. මුදන රිසි ඇති බෙහෙදින් අලෙවු දෙන්නනුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. උලාසි-ඇවැත් වේ.” ය යි වදාළසේක. (9-10)

10. එසමයෙහි අණකිය කසන්නාවූ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නුමුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ.”යි වදාළසේක. (11)

11. එසමයෙහි මුදන අදහස ඇති අණකිය කසන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... මහණ, සහ-වෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. උලාසිඇවැත් වේ.” යි වදාළසේක. (12-13)

12. එසමයෙහි මග යන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති. “මහණ, මුදන නො රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (14)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිපා-
යස්ස මග්ගං ගච්ඡන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (15-16)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො වජ්ඣං ගහෙත්වා
පස්සාවං කරුණාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපනති භික්ඛු න මොචනාධිපායස්ස”ති. (17)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිපා-
යස්ස වජ්ඣං ගහෙත්වා පස්සාවං කරුණාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝස්ස; ආපනති
ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (18-19)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො ජනනාසරෙ
උදරවට්ඨං තාපෙනාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපනති භික්ඛු න මොචනාධිපායස්ස”ති. (20)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිපා-
යස්ස ජනනාසරෙ උදරවට්ඨං තාපෙනාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝස්ස; ආපනති
ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (21-22)

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො ජනනාසරෙ
උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකමමං කරුණාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මොචනාධිපායස්ස”ති. (23)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිපා-
යස්ස ජනනාසරෙ උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකමමං කරුණාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ-
අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
සංඝස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (24-25)

20 තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො උරංගං සංචා-
යස්ස පෙනාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු න මොචනාධිපායස්ස”ති. (26)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොචනාධිපා-
ගංගං සංචාපෙනාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (27-28)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛු මොචනාධිපායො
අඤ්ඤාතරං සාමණේරං චතද්වොච: “එහි මෙ තං ආට්ඨසො සාමණේර
අභිගජාතං ගණ්ඨාති”ති සො තස්ස අභිගජාතං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුචි මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා
සංඝස්ස”නති. (29)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛු සුත්තාස්ස සාමණේරස්ස
අභිගජාතං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපනති භික්ඛු සංඝස්ස; ආපනති දුක්ඛං”ති. (30)

13. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇති මග යන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළසේක. (15-16)

14. එසමයෙහි රහසභ ගෙණ සුඵවටත් කරණ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත්නොවේ”යි වදාළසේක. (17)

15. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇතිවූ රහසභ ගෙණ සුඵවටත් කරණ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළසේක. (18-19)

16. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උදරය තවන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (20)

17. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උදරය තවන මුදන රිසි එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළසේක. (21-22)

18. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උවදු තෙරුන්ගේ පිට පිරිමදින එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ. (23)

19. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇති ගිනිහල්ගෙහි උවදු තෙරුන්ගේ පිට පිරිමදින එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළසේක. (24-25)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණකු දෙවටොර ගවද්දී සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, මුදන රිසි නැත්තනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (26)

21. එසමයෙහි මිදියැව් ව වටොර ගවන මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ.” (27-28)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සුකුරු මිදියැව් ව එක්තරා හෙරණකුට “ඇවැත් හෙරණ, එව තෝ මගේ රහසභ ගණුව”යි කී ය. හේ ඔහුගේ රහසභ ගති. ඔහුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙති” ය යි බුදුහු වදාළහ. (29)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිදි ගත් හෙරණකුගේ රහසභ ගත. ඔහුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ” යි බුදුහු වදාළහ. (30)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොවනා-
ධිප්පායස්ස උරුහි අභගජානං පිළෙන්නාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස; අපනති
ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (31-32)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
යස්ස මුට්ඨිනා අභගජානං පිළෙන්නාස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස; අපනති
ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (33-34)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
යස්ස ආකාසෙ කථිං කමෙපන්නාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස; අපනති
ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (35-36)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කායං
ඵමෙහන්නාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
න මොවනාධිප්පායස්ස”ති. (37)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
යස්ස කායං ඵමෙහන්නාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස; අපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති.
(38-39)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සාරතෙතා මාතුගාමස්ස
අභගජානං උපතිජ්ඣාසි. තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස. න ච භික්ඛුවෙ සාරතෙතන මාතුගාමස්ස
අභගජානං උපතිජ්ඣාසිතබ්බං, යො උපතිජ්ඣායෙය්‍ය, අපනති දුක්කච්චයස්ස”ති.
(40)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොවනා-
ධිප්පායස්ස තාලච්ඡද්දං අභගජානං පචෙසන්නාස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස;
අපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (41-42)

31. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
යස්ස කටෙය්‍යන අභගජානං සට්ඨෙන්නාස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස; අපනති
ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (43-44)

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පටිසොනෙ
නභායන්නාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
න මොවනාධිප්පායස්ස”ති. (45)

33. තෙ බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
යස්ස පටිසොනෙ නභායන්නාස්ස¹ අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්ඝාදිසෙසස්ස; අපනති
ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (46-47)

24. එසමයෙහි මිදියැව් ව රහසහ වටොරින් පෙළන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. .. “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි බුදුහු වදාළහ. (31-32)

25. එසමයෙහි රහසහ මිටින් පෙළන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (33-34)

26. එසමයෙහි අහසෙහි කටිකඵලනය කරණ මිදියැව් වූ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය .... “මහණ, සහවෙසෙස් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (35-36)

27. එසමයෙහි කය වජ්ඣන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නොමුදන රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළහ. (37)

28. එසමයෙහි කය නද කරණ මිදියැව් වූ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (38-39)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ඛන වූයේ මාගමකගේ අභිග්භානය සිත එළවා බැලී ය. ඔහුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. මහණහු විසින් සංරක්ඛන ව මාගමකගේ අභිග්භානය නො බැලිය යුතු යි. යමෙක් බලන්නේ නම් දුකුලාඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (40)

30. එසමයෙහි මිදියැව් ව කෙසිසිදුරක අභිග්භානය මෙහෙයන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (41-42)

31. එසමයෙහි මිදියැව් ව දඹුයෙකින් රහසහ ගටන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (43-44)

32. එසමයෙහි උඩුහොය බලා නාන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, මුදන රිසි නැත්තහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළහ. (45)

33. එසමයෙහි උඩුහොය බලා නාන මිදියැව් වූ මහණකුට සුකුරු මිදිනි....සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (46-47)

34. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො උදකෙ
කිලනායස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න
මොචනාධිපායස්සා”ති. (48)

35. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපායස්ස උදකෙ කිලනායස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. නස්ස
ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (49-50)

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො උදකෙ
ධාමනායස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න
මොචනාධිපායස්සා”ති. (51)

37. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපායස්ස උදකෙ ධාමනායස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. නස්ස
ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති ථුලලච්ච-
යස්සා”ති. (52-53)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො පුප්ඵාචලියං
කිලනායස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න
මොචනාධිපායස්සා”ති. (54)

39. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපා-
යස්ස පුප්ඵාචලියං කිලනායස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. නස්ස
ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (55-56)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො පොකනර-
චනෙ ධාමනායස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනා-
පනති භික්ඛු නමොචනාධිපායස්සා”ති. (57)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපායස්ස පොකනරචනෙ ධාමනායස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
නස්ස ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (58-59)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපායස්ස චාලිකං අභිගජානං පචෙසෙනායස්ස¹ අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. නස්ස ඤානකුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (60-61)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපායස්ස කද්දුමං අභිගජානං පචෙසෙනායස්ස¹ අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. නස්ස ඤානකුච්චං අගොයි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (62-63)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො නමොචනා-
ධිපායස්ස උදකෙ අභිගජානං ඔසිඤ්චනායස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානකුච්චං
අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු නමොචනාධිපායස්සා”ති. (64)

34. එසමයෙහි මෙදියෙහි ක්‍රියා කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, මුදන රිසි නැතියහුට ඇවැත් නො වේ"යි වදාළහ. (48)

35. එසමයෙහි මෙදියෙහි ක්‍රියා කරණ මිදියාට මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථූලාසිඇවැත් වේ"යි වදාළහ. (49-50)

36. එසමයෙහි දියෙහි ද්‍රවන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, මුදන රිසි නැතියහුට ඇවැත් නො වේ"යි වදාළහ. (51)

37. එසමයෙහි දියෙහි ද්‍රවන මිදියාට මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථූලාසිඇවැත් වේ"යි වදාළහ. (52-53)

38. එසමයෙහි පුෂ්පාවලි¹ ක්‍රියාව කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, නොමුදන රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ"යි වදාළහ. (54)

39. එසමයෙහි පුෂ්පාවලි¹ ක්‍රියාව කරණ මිදියාට එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. "මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථූලාසිඇවැත් වේ"යි වදාළහ. (55-56)

40. එසමයෙහි පිඤ්ඤාමයෙහි ද්‍රවන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, මුදන රිසි නැතියහුට ඇවැත් නො වේ"යි වදාළහ. (57)

41. එසමයෙහි පිඤ්ඤාමයෙහි ද්‍රවන මිදියාට මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථූලාසිඇවැත් වේ"යි වදාළහ. (58-59)

42. එසමයෙහි වැල්ලෙහි රහසය මෙහෙයන මිදියාට එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථූලාසිඇවැත් වේ"යි වදාළහ. (60-61)

43. එසමයෙහි කලලෙහි සිය හදන් මෙහෙයන මිදියාට එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථූලාසිඇවැත් වේ"යි වදාළහ. (62-63)

44. එසමයෙහි දියෙන් හදන් නෙමන නොමිදියාට මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, නොමුදන රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ"යි වදාළහ. (64)

1. ගාන්තවල ඉමුරු බිඳි නැත් දිය දැමීමෙන් දැඩි සේ මඩ නොව එහි මුඛෙන් හිඳ පා දින කොට ලිස්සලිස්සා දියට බැසීම.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස උදකෙන අභිගජානං ඔසිඤ්චනායස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස
ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (65-66)

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස සයනෙ අභිගජානං සට්ඨෙන්නායස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (67-68)

47. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස අභිගුට්ඨෙන අභිගජානං සට්ඨෙන්නායස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි: ‘කච්චි නු ඛො අහං සංඝාදිසෙසං
ආපනතිං ආපනෙනා’ති. භගවතො එතමිත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (69-70) .

සුක්කවිසංඛිතිකඛාපදං නිමජ්ඣං.

3. 2.

කායසංඝග්ගසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජේතවනෙ
අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ඛි
අරඤ්ඤෙ විහරති. නස්සායස්මතො විහාරො අභිරුපො හොති දස්සනියො
පාසාදිකො, මහේඛ්ඛු ගබ්භො සමන්තා පරියාගාරො. සුපඤ්ඤානං මඤ්චපීඨං
භිසිඛිමෙබ්බහනං, පානියං පරිභොජනියං සුපට්ඨිතං, පරිවෙණං සුසම්මට්ඨං.
ඛුහු මුත්තස්ස ආයස්මතො උද්ඛස්ස විහාරපෙකකිකා ආගච්ඡන්ති.

2. අඤ්ඤානරොපි බ්‍රාහ්මණො සපජාපතිකො යෙනායස්මා උද්ඛි,
තෙහුපසංකම්. උපසංකම්භා ආයස්මන්තාං උද්ඛිං එතදවොච: “ඉච්ඡාම මයං
භොතො උද්ඛස්ස විහාරං පෙකම්භු”න්ති. “තෙන භි බ්‍රාහ්මණ පෙකබ්බසු”ති
අවාපුරණං ආදය ඤ්චිකං උග්ගාවෙභා කවාටං පතාමෙභා විහාරං පාවිසි.
සොපි ඛො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතො උද්ඛස්ස පිට්ඨිතො පාවිසි. සාපි ඛො
බ්‍රාහ්මණී නස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පිට්ඨිතො පාවිසි. අථ ඛො ආයස්මා උද්ඛි එකච්ච
වාතපානෙ විවරන්තො එකච්ච වාතපානෙ එකෙන්නො ගබ්භං අනුපරිගන්තො
පිට්ඨිතො ආගන්තො නස්ස බ්‍රාහ්මණියා අභිගමෙගාති පරාමෙසි. අථ ඛො
සො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතා උද්ඛිතා සද්ධිං පටිසම්මොද්ධා අගමාසි.

3. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො අත්තමතො අත්තමනවාචං නිච්ඡාරෙසි:
“උළාරා ඉමෙ සමණ භික්ඛාපුත්තියා යෙ ඉමෙ එවරුපෙ අරඤ්ඤෙ විහරන්ති.
භවමපි උද්ඛි උළාරො යො එවරුපෙ අරඤ්ඤෙ විහරති”ති. එවං චුතො
සා බ්‍රාහ්මණී නං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච: “කුතො නස්ස උළාරතා? යථෙව
මෙ තං අභිගමෙගාති පරාමෙසි. එවමෙව මෙ සමණො උද්ඛි අභිගමෙගාති
පරාමෙසි”ති.

45. එසමයෙහි දිසෙන් හදන් නෙමන මිදියැව් මහණකුට සුකුරු මිදිති... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ”යි වදළහ. (65-66)

46. එසමයෙහි මිදියැව් ව යහන්හි හදන් ගටන එක්තරු මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය, “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ. (67-68)

47. එසමයෙහි මොපටාහිල්ලෙන් රහසහ ගටන මිදියැව් එක්තරු මහණකුට සුකුරු මිදිති.... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට “කීම, මේ සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්තෙමිඳෝ”යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ”යි බුදුහු වදළහ. (69-70)

සුභ්‍යාසිසමසි ගිඤ්ඤාපදය.

3. 2.

කායසංසථිගිඤ්ඤාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවනෙහි අනෙපිඬු පිටුහුගේ අරමිති වාස වෙසෙති. එකල්හි ආයුෂමත් උදයි තෙමේ අරණෙනි වෙසෙයි. ඒ ආයුෂමත්හුගේ අරම මනහර දැකුම් ඇත්තෙකි. ප්‍රසාද එළවන්නෙකි. මැද ගබ භාන් පස මණ්ඩලමාලයෙන් පිරිකෙවු කරණ ලද්දේ ය. එහි ඇද පුටු බිසි බිම්බොහන වනා කොට පණවන ලද්දේ ය. පියසුතු පිරිබෝ කටසුතු ඡලය එළවන ලද්දේ ය. මිදුල මනා කොට හමදින ලද්දේ ය. බොහෝ මිනිස්සු උදයිහුගේ විහාරය බලනු කැමැත්තෝ එහි පැමිණෙති.

2. බිරිද සහිත වූ එක්තරු බමුණෙක් ආයුෂමත් උදයි වෙත පැමිණියේ ය. පැමිණ ආයුෂමත් උදයිහට, “අපි වතානි හවත් උදයිහුගේ විහාරය දක්නට කැමැත්තෙමු”යි කී ය. ආයුෂමත් උදයි තෙමේ “එසේ නම් බමුණ බලව”යි යතුර ගෙන අගුල හැර, කටුළු හැර. විහාරයට පැමිණියේ ය. ඒ බමුණු තෙමේ ද ආයුෂමත් උදයිහුගේ පිටු පසින් පැමිණියේ ය. බැමිණිය ද බමුණා ගේ පිටු පසින් ගියා ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයි තෙමේ ඇතැම් වාකටුළු හරිනුයේ, ඇතැම් වාකටුළු වසනුයේ, ගැබ භාන්පසින් ගමන් කොට පිටුපසින් අවුත් ඒ බැමිණියගේ සිරුරෙහි අවයවයන් පරාමිතිය කෙළේ ය. ඉක්බිති ඒ බමුණු තෙමේ ආයුෂමත් උදයි හා බෙහෙවින් සතුටු වී ගියේ ය.

3. වැලිද ඒ බමුණු තෙමේ සතුටු වූයේ, “යම් මේ මහණ කෙනෙක් මෙබදු අරමිති වෙසෙද්ද, ඒ මේ ශ්‍රමණ වූ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ උදරයහ. යළිත් මෙබදු අරණෙක වෙසේ ද, ඒ හවත් උදයි තෙමේ ද උදර යා”යි සතුට හඟවන වචන ද පැවැසී ය. මෙසේ කී කල්හි ඒ බැමිණි තොරේ, “ඔහුගේ උදර බවෙක් කොසින් ද? යම් සේ තෙපි මගේ අහපසහ පරාමිතිය කළුනු නම් එ මෙන් ම ඒ උදයි මහණ තෙමේ ද මගේ ශරීරාවයව පරාමිතිය කෙළේ” යයි බමුණුට කීවා ය.

4. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති බිංසති විජාචෙති: “අලුජ්ජනො ඉමෙ සමණා සත්‍යපුත්තියා දුස්සිලා මුසාපාදිතො. ඉමෙති නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චාදිතො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති. නඤ්ඤා ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, නඤ්ඤා ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නඤ්ඤා ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, නඤ්ඤා ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කථං හි නාම සමණො උද්ධි මිම භරියාය අභිනම්භාති පරුමසිස්සති. නති සකකා කුලිච්ඡිති කුලච්ඡාති කුලකුමාරිති කුලසුණහාති කුලදසිති ආරාමං වා විහාරං වා ගනතුං. සච්ච¹ කුලිච්ඡො කුලච්ඡො² කුලකුමාරිච්ඡො කුලසුණහාච්ඡො කුලදසිච්ඡො ආරාමං වා විහාරං වා ගචෙත්ඤ්ජං, නාම සමණා සත්‍යපුත්තියා දුස්සෙය්‍ය”න්ති.

5. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු වස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායන්තාස්ස බිංසන්තාස්ස විජාචන්තාස්ස යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායන්ති බිංසන්ති විජාචන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ධි මාභුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්ති”න්ති.

6. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ගගට්ඨො ඵනමිදං ආරාමෙසුං. අථ ඛො ගගට්ඨා ඵනසමිං නිදනෙ ඵනසමිං පකරණෙ භික්ඛුසම්මං සංගතිපාතාපෙතා ආයස්මන්තං උද්ධිං පටිපුජිත්ථ: “සච්චං තිර හං උද්ධි මාභුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි”න්ති. “සච්චං ගගට්ඨ”න්ති. විගර්හි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡිදං මොඝපුරිස අනනුලොපිකං අපහරුදං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම හං මොඝපුරිස මාභුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජස්සයි. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං මුළුසමො අකකාතො. තෙනා මොඝපුරිස අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵමඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංසදං උද්දිසෙය්‍යාම: ”

“යො පන භික්ඛු ධනිණො චිප්ථිණතෙන විගෙනග මාභුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපෙත්ථස්ස: ගජ්ඣගාහං වා මචණ්ගාහං වා අඤ්ඤාතරස්ස වා අඤ්ඤාතරස්ස වා අභිගස්ස පරමස්ස, සංඝාදිසෙසො”න්ති.

7. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමිං අතෙ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

ධනිණො නාම: සාරවොතා අපෙකඛවා පටිබද්ධවිවොතා.

4. ඉක්බිති ඒ බමුණු හෙමේ මෙසේ අවමන් කරසි, අසුණු නියසි, නුගුණ පවුරවයි: “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලංකාර ය, දුශ්ශීලයෝ ය, මුසා-වාදීහු ය. මොහු නම් තුමු බමමවාරිහු ය සි සමවාරිහු ය සි බ්‍රහමවාරිහු ය සි සභ්‍යවාදීහු ය සි සීලවන්තයෝ ය සි කල්‍යාණධම් ඇත්තෝ ය”යි පිළිත කෙරෙත්. “මොවුන්ට මහණ කමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නවුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නවුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොසින් ද? මොහු මහණකමින් පහ වූවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහ වූවෝ ය. කෙසේ නම් උද්ඝ්‍රී මහණ හෙමේ මගේ බිරිත්දගේ අභපසභ පිරිමැද්දේ ද? ඝූලභතන් සමග ඝූලදුන් සමග ඝූලඝූමරියන් සමග ඝූලලේලියන් සමග ඝූලද්ධියන් සමග අරමකට හෝ වෙහෙරකට යැවීම නො හැකි ය. ඉදින් ඝූලසත්‍රිහු ඝූලද්ධිහාහු ඝූලඝූමාරිහු ඝූලලෙහෙලිහු ඝූලද්ධිහු අරමකට හෝ වෙහෙරකට යන්නාහු නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ඔවුන් දූෂණය කරන්-කාහු” යනුයි.

5. අවමන් කරණ අසුණු නියන දෙස් පවුරවන ඒ බමුණාගේ හෙපුල් හිඤ්ඤ අඤ්ඤා යම් ඒ අලොච්ඡි හිඤ්ඤ වෙද්ද ඔහු “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උද්ඝ්‍රී හෙමේ මාගමක හා කාසඝනට පැමිණියේද?”යි අවමන් කරත්. අසුණු නියත්. නුගුණ පවුරවත්.

6. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි හිඤ්ඤසංඝයා රැස් කරවා ආයුෂ්මත් උද්ධගෙන් විමාළහ. “උද්ධ, හෝ මාගමක හා කාසඝනට පැමිණියෙහි ය යනු සැබෑ ද?”යි අසා වදාළ සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි අසුමින් උද්ධ කීය. “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු ය. අනුලොමී නො වේ. යොග්‍ය නො වේ. මහණුන්ට නො සරු ය. නො කැප ය. මහණකු විසින් නොකට යුතු ය. “හිස් පුරුෂය, හෝ කෙසේ නම් මාගමක හා කාසඝනට සම්මන්ත්‍රණි ද? හිස් පුරුෂය, ඇලීම පිණිස නො ව නො ඇලීම පිණිස මා විසින් නන් අසුරින් දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමපරිදහයන් සංසිද්ධිම මා විසින් නොයෙක් අසුරින් නියන ලද්දේ නො වේ ද? “හිස් පුරුෂය මෙය නො පහන්වූවන්ගේ පහන් බව පිණිස නො වන්නේ ය. ... මහණෙනි. මම සිකපදය මෙසේ උදෙසාම:

“යම් මහණෙක් රාගයට බඩුසේ පෙරළි ගිය සිතින් මාගමක හා කාසඝනට පැමිණියේ නම්, අත ගැණීම හෝ කෙසේ ගැණීම හෝ යම්ම අභ්‍යසනක් පිරිමැදීම හෝ කෙසේ නම් සහවෙශයේ වේ” යනු යි.

7. යො පන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූයෙක් ...

හිඤ්ඤ යනු ... මේ හෙමේ මේ අතීතෙහි හිඤ්ඤ ය සි අදහස් කරණ ලදී.

බතිණණ නම්: අතිශයින් ඇලුණත්, බලාපොරොත්තු ඇත්තේ, පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ ය.

විපරිණතනති රතනමපි විතනං විපරිණතං, දුට්ඨමපි විතනං විපරිණතං, මූළභමපි විතනං විපරිණතං. අපි ච රතනං විතනං ඉමෙමිං අදෙඨ අබ්භෙසනා විපරිණතනති.

මාතුගාමො නාම මහුසසිඤ්ඤි, න යකඤ්ඤි, න පෙති, න තීරමානගතා. අනතමසො තදනුජානාපි දුරිකා, පගෙව මහත්තරි.

සද්ධිනති එකතො.

භායසංසගනං සමාපජෙජ්ජයාති අජ්ඣාමාරො ථූවචති.

හසෙඨා නාම කප්පරං උපාදාය යාච අයගතවා.

මෙණි නාම සුඤ්ඤායා වා සුත්තමසායා වා මාලමසායා වා තීරස්සද්දුසායා වා සුවණ්ණමසායා වා මුත්තමසායා වා මණිමසායා වා.

අඛං නාම හත්ඤ්ඤි චෙණ්ඤ්ඤි යපෙඨා අවසෙසං අඛං නාම.

8. ආමසනා පරාමසනා ඔමසනා උමමසනා ඔලඛසනා උලලඛසනා ආකඛසනා පතිකඛසනා අභිනිගගණනා අභිනිප්පිලනා ගහණං ජ්ජනං.

ආමසනා නාම ආමට්ඨමනනා.

පරාමසනා නාම ඉතොචිතො ච සංඤ්ඤාපනා.

ඔමසනා නාම හෙට්ඨා ඔරොපනා.

උමමසනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ඔලඛසනා නාම හෙට්ඨා ඔතමනා.

උලලඛසනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ආකඛසනා නාම ආචික්ඤ්ඤා.¹

පතිකඛසනා නාම පතිපනාමනා.

අභිනිගගණනා නාම අඛං ගහෙඨා නිප්පිලනා.

අභිනිප්පිලනා නාම කෙතචි සහ නිප්පිලනා.

ගහණං නාම ගතිතමනනං.

ජ්ජනං නාම ථූට්ඨමනනං.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනම ථූවචති සංඝාදිසෙසො'ති.

1. ආචික්ඤ්ඤා. මජ්ඣ. සං.

විපරිණතං යනු රුගයෙන් රන් වූ සිත ද, විපරිණත ය. දොමයෙන් දොම වූ සිත ද විපරිණත ය. මොහයෙන් මූලා වූ සිත ද විපරිණත ය. එහෙත් මේ අනියෙහි රුගයෙන් රන් වූ සිත විපරිණත ය යි අදහස් කරණ ලදී.

මානුශාම නම් මනිස් මාගම ය. යකින්තක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි. තිරිසන්ගිය මාගමක් නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදින උපන් දෑර් ය. ඇයට වඩා මහත් වූවා කාලාමය. (මූලදීම මාගම් වෙයි.)

සද්ධිං යනු එක්ව ය.

කායසංසගතං සමාපජේජ්ජා යනුයෙන් අධ්‍යාපාරය (ආපාරය ඉක්මවීම) කිසිවු ලැබේ.

හස්ස නම් වැලමිට පටන් නිය අගතෙක් ය.

වෙනේ නම් හුදු කෙහෙ හෝ, හුසින් මුසු හෝ, මලින් මුසු හෝ, කහවනුයෙන් මුසු හෝ, රන්කුරුයෙන් මුසු හෝ, මුතු වැළින් මුසු හෝ, මණිමාලායෙන් මුසු හෝ යි.

අඛග නම් අත ද කෙස්වැටිය ද හැර සෙස්ස අඛග නම්.

8. ආමසනා, පරාමසනා, ඔමසනා, උමමසනා, ඔලඛසනා, උලලඛසනා, ආකඛසනා, පතිකඛසනා, අභිනිගහණනා, අභිනිපිළනා, ගහණ, ජුපන යන මේ දත යුතු ය.

ආමසනා නම් ආමගීන මාත්‍ර ය (අත ගැම ය.)

පරාමසනා නම් ඔබ මොබ පිරිමැදීම ය.

ඔමසනා නම් යටට පිරිමැදීම ය.

උමමසනා නම් උඩට පිරිමැදීම ය.

ඔලඛසනා නම් යටට නැමීම ය.

උලලඛසනා නම් උඩට නැමීම ය.

ආකඛසනා නම් ලංකර ගැණීම (ඇද ගැණීම) ය.

පතිකඛසනා නම් තමන් කරා හරවා ගැණීම ය.

අභිනිගහණනා නම් අවයවයක් ගෙන මැඩීම ය.

අභිනිපිළනා නම් කිසිවක් හා මැඩීම ය.

ගහණ නම් ගැණීම මාත්‍ර ය.

ජුපන නම් සසභි කිරීම් මාත්‍ර ය.

සංඝාදිසෙසසා යනු ... ඒ කරණ කොට ගෙන ද සහවෙසෙස් ය යි කියනු ලැබේ.

1. ඉන්ද්‍රිය ච හොති, ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ඔමසති උමමසති ඔලඛෙසති උලලඛෙසති ආකසිති පතිකසිති අභිතිගහණ්හාති අභිතිපටිලෙති ගණ්හාති ජුපති, ආපතති සංඝාදිසේසංසං.

2. ඉන්ද්‍රිය ච හොති, වෙමතිකො සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති පුලලච්චයංසං. ඉන්ද්‍රිය ච හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති පුලලච්චයංසං. ඉන්ද්‍රිය ච හොති, පුරිසසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති. ආපතති පුලලච්චයංසං. ඉන්ද්‍රිය ච හොති, නිරවඡානගහසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති පුලලච්චයංසං.

3. පණ්ඩකො ච හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං පණ්ඩකසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති පුලලච්චයංසං. පණ්ඩකො ච හොති, වෙමතිකො සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං පණ්ඩකසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංසං. පණ්ඩකො ච හොති, පුරිසසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං පණ්ඩකසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංසං. පණ්ඩකො ච හොති, නිරවඡානගහසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං පණ්ඩකසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංසං. පණ්ඩකො ච හොති, ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං පණ්ඩකසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංසං.

4. පුරිසො ච හොති, පුරිසසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං පුරිසසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංසං; පුරිසො ච හොති, වෙමතිකො -පෙ- පුරිසො ච හොති, නිරවඡාන-ගහසඤ්ඤාදි -පෙ- පුරිසො ච හොති, ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාදි -පෙ- පුරිසො ච හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤාදි සාරභෞතා ව, භික්ඛු ච නං පුරිසසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණ්හාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංසං.

4. පුරුෂයෙකුදු වෙයි, පුරුෂයෙක සන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පුරුෂයාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණියි ද, ස්‍රාවි කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ. පුරුෂයෙකුදු වෙයි, මිත්‍රි ඇති ... පුරුෂයෙකුදු වෙයි, තිරිසන් ගතයෙක සන හැඟීම් ඇත්තේන් ... පුරුෂයෙකුදු වෙයි, සත්‍රියක සන හැඟීම් ඇත්තේන් ... පුරුෂයෙකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙක සන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පුරුෂයාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණියි ද, ස්‍රාවි කෙරේ ද දුකුලාආවාත් වේ.

5. නිර්වෘත්තගතො ච හොති නිර්වෘත්තගතසංඝාදිසේසො ච, භික්ඛු ච නං නිර්වෘත්තගතසංඝාදිසේසො කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දුක්ඛං. නිර්වෘත්තගතො ච හොති, වෙමතිකො -පෙ- නිර්වෘත්තගතො ච හොති, ඉත්තිසංඝාදිසේසො -පෙ- නිර්වෘත්තගතො ච හොති පණ්ඩිතසංඝාදිසේසො -පෙ- නිර්වෘත්තගතො ච හොති, පුරිසසංඝාදිසේසො සාරතො ච, භික්ඛු ච නං නිර්වෘත්තගතසංඝාදිසේසො කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දුක්ඛං.

එ ක මු ල කං.

1. දො ඉත්තිසංඝාදිසේසො, දව්නං ඉත්තිසංඝාදිසේසො සාරතො ච, භික්ඛු ච නං දව්නං ඉත්තිසංඝාදිසේසො කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති ආපනති දව්නං සංඝාදිසේසො.

2. දො ඉත්තිසංඝාදිසේසො, දව්නං ඉත්තිසංඝාදිසේසො වෙමතිකො සාරතො ච, භික්ඛු ච නං දව්නං ඉත්තිසංඝාදිසේසො කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නං පුලලව්වසානං.

3. දො ඉත්තිසංඝාදිසේසො, දව්නං ඉත්තිසංඝාදිසේසො පණ්ඩිතසංඝාදිසේසො -පෙ- පුරිසසංඝාදිසේසො -පෙ- නිර්වෘත්තගතසංඝාදිසේසො සාරතො ච, භික්ඛු ච නං දව්නං ඉත්තිසංඝාදිසේසො කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නං පුලලව්වසානං.

4. දො පණ්ඩිතා, දව්නං පණ්ඩිතානං පණ්ඩිතසංඝාදිසේසො සාරතො ච, භික්ඛු ච නං දව්නං පණ්ඩිතානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නං පුලලව්වසානං.

5. දො පණ්ඩිතා, දව්නං පණ්ඩිතානං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසංඝාදිසේසො -පෙ- නිර්වෘත්තගතසංඝාදිසේසො -පෙ- ඉත්තිසංඝාදිසේසො සාරතො ච, භික්ඛු ච නං දව්නං පණ්ඩිතානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දව්නං දුක්ඛං.

නිරිසන් ගතයෙකුදු වෙයි, නිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් නිරිසන්ගතයාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සපගී කෙරෙයි ද දුකුලාආවාත් වේ. නිරිසන්ගතයෙකුදු වෙයි, විමති ඇති ... නිරිසන්ගතයෙකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේන් ... නිරිසන්ගතයකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේද වේ, ... නිරිසන්ගත-යෙකුදු වෙයි, පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් නිරිසන්ගතයාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සපගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ.

එකමුලකනය නිම.

1. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිහු යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තන් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සපගී කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස්ඇවාත් දෙකෙකි.

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ විමති ඇත්තේ සංරක්තන් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සපගී කෙරෙයි ද, පුලාසිඇවාත් දෙකෙකි.

3. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසනෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තන් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සපගී කෙරෙයි ද, පුලාසිඇවාත් දෙකෙකි.

4. පණ්ඩකයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්, පණ්ඩකයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තන් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පණ්ඩකයන් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පර-මගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සපගී කෙරෙයි ද, පුලාසිඇවාත් දෙකෙකි.

5. පණ්ඩකයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්, පණ්ඩකයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසන්ගතය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තන් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පණ්ඩකයන් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සපගී කෙරෙයි ද, දුකුලා-ආවාත් දෙකෙකි.

6. දෙවන පුරුක, දෙවන පුරුක, පුරුක සභාවේ සභාව, ව, හිත ව
න දෙවන පුරුක, කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි -පෙ- ගණනා
ප්‍රපති, ආපනති දෙවන දුකකටය.

7. දෙවන පුරුක, දෙවන පුරුක, වෙමනිකො -පෙ- නිරවනානගතසභාවේ
-පෙ- ඉතිසභාවේ -පෙ- පණ්ඩිතසභාවේ සභාව, ව, හිත ව,
න දෙවන පුරුක, කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි -පෙ- ගණනා
ප්‍රපති, ආපනති දෙවන දුකකටය.

8. දෙවන නිරවනානගත, දෙවන නිරවනානගත, නිරවනානගතසභාවේ
සභාව, ව, හිත ව, න දෙවන නිරවනානගත, කායෙක කාය. ආමසනි
පරමසනි -පෙ- ගණනා ප්‍රපති, ආපනති දෙවන දුකකටය.

9. දෙවන නිරවනානගත, දෙවන නිරවනානගත, වෙමනිකො -පෙ-
ඉතිසභාවේ -පෙ- පණ්ඩිතසභාවේ -පෙ- පුරුක සභාවේ සභාව, ව, හිත ව
න දෙවන නිරවනානගත, කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි -පෙ-
ගණනා ප්‍රපති, ආපනති දෙවන දුකකටය.

10. ඉති ව පණ්ඩිකො ව, උභිතන ඉතිසභාවේ සභාව, ව, හිත ව
න උභිතන කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි -පෙ- ගණනා ප්‍රපති,
ආපනති සභාවේ සභාව දුකකටය.

11. ඉති ව පණ්ඩිකො ව, උභිතන වෙමනිකො සභාව, ව, හිත ව
න උභිතන කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි -පෙ- ගණනා ප්‍රපති,
ආපනති පුලලවයෙක දුකකටය.

12. ඉති ව පණ්ඩිකො ව, උභිතන පණ්ඩිතසභාවේ සභාව, ව, හිත ව
න උභිතන කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි ප්‍රපති -පෙ- ගණනා,
ආපනති දෙවන පුලලවයක.

13. ඉති ව පණ්ඩිකො ව, උභිතන පුරුක සභාවේ සභාව, ව, හිත ව
න උභිතන කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි -පෙ- ගණනා ප්‍රපති,
ආපනති පුලලවයෙක දුකකටය.

14. ඉති ව පණ්ඩිකො ව, උභිතන නිරවනානගතසභාවේ සභාව, ව,
හිත ව, න උභිතන කායෙක කාය. ආමසනි පරමසනි -පෙ- ගණනා
ප්‍රපති, ආපනති පුලලවයෙක දුකකටය.

6. පුරුෂයෝ දෙදෙනෙක් වෙන්, පුරුෂයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් පුරුෂයන් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි.

7. පුරුෂයෝ දෙදෙනෙක් වෙන්, පුරුෂයන් දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ ... සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් පුරුෂයන් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි.

8. තිරිසන්හු දෙදෙනෙක් වෙන්, තිරිසන්හු දෙදෙනා පිළිබඳ ව තිරිසන්හු යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, ඒ මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් තිරිසන්හු දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි.

9. තිරිසන්හු දෙදෙනෙක් වෙන්, තිරිසන්හු දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ ... සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් තිරිසන්හු දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි.

10. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලාආචාත් වේ.

11. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, පුලාසියක් හා දුකුලාආචාත් වේ.

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, ඒ මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාත් දෙකෙකි.

13. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව පුරුෂ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, ඒ මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද පුලාසි හා දුකුලාආචාත් වේ.

14. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ තිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වේ, ඒ මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණිති ද, සපගී කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආචාත් වේ.

15. ඉඤ්ච ව පුරිසො ව, උභින්නං ඉඤ්චසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති සම්පාදිසෙසෙන දුක්ඛං.

16. ඉඤ්ච ව පුරිසො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤාදි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවර්ණනගහසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛං.

17. ඉඤ්ච ව නිරවර්ණනගහො ව, උභින්නං ඉඤ්චසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති සම්පාදිසෙසෙන දුක්ඛං.

18. ඉඤ්ච ව නිරවර්ණනගහො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤාදි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවර්ණනගහසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛං.

19. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛං.

20. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවර්ණනගහසඤ්ඤාදි -පෙ- ඉඤ්චසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛං.

21. පණ්ඩකො ව නිරවර්ණනගහො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛං.

22. පණ්ඩකො ව නිරවර්ණනගහො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවර්ණනගහසඤ්ඤාදි -පෙ- ඉඤ්චසඤ්ඤාදි සාරනො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛං.

15. සත්‍රියකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි, ඒ මහණ තෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කස ආමිනිය කෙරෙයි ද, පරමිනිය කෙරෙයි ද, ... ගණිසි ද, සප්ඨ කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලාඥාවන් වේ.

16. සත්‍රියකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව විවේචි ඇත්තේ ... පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසිත් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, වහණ තෙමේත් නමාගේ කසිත් දෙදෙනාගේ කය ආමිශීනය කෙරෙයි ද, පරමිශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සප්තිකෙරෙයි ද, පුලායි හා දුකුලාආවාත් වේ.

17. සත්‍රියකුදු තිරිසනෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රිහු ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ නෙමේත් නමාගේ කෘතිය දෙදෙනාගේ කෘය ආමිශ්‍රණය කෙරෙයි ද, පරාමිශ්‍රණය කෙරෙයි ද, ... සංඝි කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් හා දකුළාආවාත් වේ.

18. සත්‍යයකුදු නිරීක්ෂකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ, ... පරිණාමය යන හැඟීම ඇත්තේ, ... පුරුෂයෙකු හැඟීම ඇත්තේ, ... නිරීක්ෂකයෙකු හැඟීම ඇත්තේ, ... සංරක්ෂණය වෙයි, විභූත වෙමින් නමුත් කිසිදු දෙදෙනාගේ කය ආවේණිකය කෙරෙහි ද, පරාවේණිකය කෙරෙහි ද ගැඹිලි ද, සමීප කෙරෙහි ද, ප්‍රලාපි හා දුකුලාආචාර වේ.

19. පණ්ඩිතයෙකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව පණ්ඩිත ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, ඔහුන් තෙමෙත් නමාගේ කිසිත් දෙදෙනාගේ කය ආවේණිකය කෙරෙයි ද, පරාවේණිකය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඩි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, උලායි හා දුකුලාආවාත් වේ.

20. පණ්ඩිතයෙකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව විමසී ඇත්තේ ... පුරුෂ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... නිරිසන්ගතය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... සත්‍රි ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමභීතය කෙරෙයි ද, පරමභීතය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සංභූති කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

21. පණතිකයෙකුදු නිරිසනෙකුදු වෙත්, මහණ නෙමේ දෙදෙනා පිළිබද ව පණතිකය යන හැනිම් ඇත්තේ, සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේත් තමාගේ කකින් දෙදෙනාගේ කය ආවර්ණිතය කෙරෙයි ද, පරාවර්ණිතය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සංඝි කෙරෙයි ද, ථූලාසි හා දුක්ඛාආවාත් වේ.

22. පණ්ඩිතයෙකුදු නිරිසිනෙකුදු වෙත්, මහණ තෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ, ... පුරාණ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... සත්‍රී ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙයි මහණ තෙමේත් භූමිගේ කසිත් දෙදෙනාගේ කය ආමිනිකය කෙරෙයි ද, පරාමිනිකය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඩි ද, සුභ්‍රි කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

23. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං පුරිසසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛට්ඨානං.

24. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤා -පෙ- ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛට්ඨානං.

දමුලකං නිවසිතං.

1. ඉති ව ගොති, ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ධ්‍යා කායෙන කායපට්ඨිඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලව්වසංසං. -පෙ-

2. දො ඉන්ධ්‍යො, ද්වින්නං ඉන්ධ්‍යං ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං ඉන්ධ්‍යං කායෙන කායපට්ඨිඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්වින්නං ථුල්ලව්වසානං. -පෙ-

3. ඉති ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායපට්ඨිඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලව්වසෙන දුක්ඛට්ඨානං. -පෙ-

4. ඉති ව ගොති, ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ධ්‍යා කායපට්ඨිඛෙත කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලව්වසංසං. -පෙ-

5. දො ඉන්ධ්‍යො, ද්වින්නං ඉන්ධ්‍යං ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං ඉන්ධ්‍යං කායපට්ඨිඛෙත කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්වින්නං ථුල්ලව්වසානං. -පෙ-

6. ඉති ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායපට්ඨිඛෙත කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලව්වසෙන දුක්ඛට්ඨානං. -පෙ-

7. ඉති ව ගොති, ඉන්ධ්‍යසඤ්ඤා සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ධ්‍යා කායපට්ඨිඛෙත කායපට්ඨිඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛට්ඨානං. -පෙ-

23. පුරාමයෙකුදු නිරිසනෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව පුරාම ය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාන් දෙකෙකි.

24. පුරාමයෙකුදු නිරිසන්ගනයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමනි ඇත්තේ, ... නිරිසන්ගන ය යන හැගීම් ඇත්තේ .... සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ, ... පණ්ඩක ය යන හැගීම් ඇත්තේ, සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාන් දෙකෙකි.

ද්විමුලකය නිමි.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැගීම් ඇත්තේ, සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් වේ. ...

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආචාන් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්කන් වෙයි ද, මහණ නෙමේන් නමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් වේ. ...

5. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් දෙදෙනාගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආචාන් වේ. ...

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්කන් වෙයි, මහණ නෙමේන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාන් වේ. ...

8. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං කායපට්ඨිකදොන කායපට්ඨිකං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණහාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං. -පෙ-

9. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං කායපට්ඨිකදොන කායපට්ඨිකං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණහාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං. -පෙ-

10. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා නිසංගහියෙන කායං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. -පෙ-

11. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං විත්තං ඉත්ථිනං නිසංගහියෙන කායං ආමසති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං. -පෙ-

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං නිසංගහියෙන කායං ආමසති ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං. -පෙ-

13. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා නිසංගහියෙන කායපට්ඨිකං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. -පෙ-

14. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං නිසංගහියෙන කායපට්ඨිකං ආමසති ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං. -පෙ-

15. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං නිසංගහියෙන කායපට්ඨිකං ආමසති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං. -පෙ-

16. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා නිසංගහියෙන නිසංගහියං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. -පෙ-

17. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං නිසංගහියෙන නිසංගහියං ආමසති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං. -පෙ-

18. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසඤ්ඤාදි සාරවෙතා ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං නිසංගහියෙන නිසංගහියං ආමසති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛවානං.

8. සත්‍රිය දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණිති ද, සංගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

9. සත්‍රියකුදු පණ්ඩිතයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි ද, මහණ තෙමේන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණිති ද, සංගී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

10. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් නමා විසින් මුදුලුවකින් සත්‍රියගේ කය ආමර්ශනය කෙරේ ද දුකුලාආචාරීන් වේ. ...

11. සත්‍රිය දෙදෙනෙකුත් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් මුදුලුවකින් දෙදෙනාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩිතයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් මුදුලුවකින් දෙදෙනාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි.

13. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් මුදුලුවකින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් වේ. ...

14. සත්‍රිය දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි ද, මහණ තෙමේන් මුදුලුවකින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳවුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

15. සත්‍රියකුදු පණ්ඩිතයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් මුදුලුවකින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

16. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් සත්‍රිය පිළිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් වේ. ...

17. සත්‍රිය දෙදෙනෙක් වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

18. සත්‍රියකුදු පණ්ඩිතයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි ද, මහණ තෙමේන් දෙදෙනා පිළිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි.

1. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, ඉන්ද්‍රිය ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති ඔමසන්ති උමමසන්ති ඔලඛෙසන්ති උල්ලඛෙසන්ති ආකඛ්ඪන්ති පතිකඛ්ඪන්ති අභිනිගගණන්ති අභිනිපටිලෙති ගණන්ති ජුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං. -පෙ-

2. දෙව ඉන්ද්‍රියො, ද්විත්තං ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, ඉන්ද්‍රියො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති ඔමසන්ති උමමසන්ති ඔලඛෙසන්ති උල්ලඛෙසන්ති ආකඛ්ඪන්ති පතිකඛ්ඪන්ති අභිනිගගණන්ති අභිනිපටිලෙති ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං සංඝාදිසෙසංසං. -පෙ-

3. ඉන්ද්‍රිය ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛංසං. -පෙ-

4. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, ඉන්ද්‍රිය ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ථුල්ලච්චංසං. -පෙ-

5. දෙව ඉන්ද්‍රියො, ද්විත්තං ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, ඉන්ද්‍රියො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං ථුල්ලච්චංසං. -පෙ-

6. ඉන්ද්‍රිය ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ථුල්ලච්චංසෙන දුක්ඛංසං. -පෙ-

7. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, ඉන්ද්‍රිය ව නං භික්ඛුස්ස කාය-පට්ඨංගෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ථුල්ලච්චංසං. -පෙ-

8. දෙව ඉන්ද්‍රියො, ද්විත්තං ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤා සාරවත්තා ව, ඉන්ද්‍රියො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨංගෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං ථුල්ලච්චංසං. -පෙ-

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රියන් නමාගේ කයින් මහණනුගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, අවමශීනය කෙරෙයි ද, උත්මශීනය කෙරෙයි ද, අවලඛ්‍යනය කෙරෙයි ද, උල්ලඛ්‍යනය කෙරෙයි ද, ආකෂිණය කෙරෙයි ද, ප්‍රතිකෂිණය කෙරෙයි ද, අභිනිග්‍රහණය කෙරෙයි ද, නිෂ්චිකනය කෙරෙයි ද, ගණිති ද, සංඝී කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ වැයම් කෙරෙයි ද, සංඝීය දූත ගණිති ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ...

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රිහු ද නමන්ගේ කයින් මහණනුගේ කය ආමශීනය කෙරෙත් ද, පරමශීනය කෙරෙත් ද, අවමශීනය කෙරෙත් ද, උත්මශීනය කෙරෙත් ද, අවලඛ්‍යනය කෙරෙත් ද, උල්ලඛ්‍යනය කෙරෙත් ද, ආකෂිණය කෙරෙත් ද, ප්‍රතිකෂිණය කෙරෙත් ද, අභිනිග්‍රහණය කෙරෙත් ද, අභිනිෂ්චිකනය කෙරෙත් ද, ග්‍රහණය කෙරෙත් ද, සංඝී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කරයි ද, සංඝීය දූත ගණිති ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, දෙදෙනා නමන්ගේ කයින් මහණනුගේ කය ආමශීනය කෙරෙත් ද පරමශීනය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සංඝී කෙරෙත් ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කරයි ද, සංඝීය විදිති ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලා ඇවැත් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි සත්‍රිය නමාගේ කයින් මහණනුගේ කය පිළිබඳවුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සංඝී කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ නමාගේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංඝීය දූත ගණිති ද, පුලාසි ඇවැත් වේ. ...

5. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිහු යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රිහුන් නමන්ගේ කයින් මහණනුගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමශීනය කරත් ද, පරමශීනය කරත් ද ... ගණිත් ද, සංඝී කෙරෙත් ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංඝීය දූත ගණිති ද, පුලාසි ඇවැත් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, දෙදෙනා ම නමන්ගේ කයින් මහණනුගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමශීනය කෙරෙත් ද, පරමශීනය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සංඝී කෙරෙත් ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංඝීය දූත ගණිති ද, පුලාසි හා දුකුලා ඇවැත් වේ. ...

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රියන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණනුගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සංඝී කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කරයි ද, සංඝීය දූත ගණිති ද, පුලාසි ඇවැත් වේ. ...

8. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, ඒ සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිහු යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රිහුන් නමන්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණනුගේ කය ආමශීනය කෙරෙත් ද, පරමශීනය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සංඝී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංඝීය දූත ගණිති ද, පුලාසි ඇවැත් දෙකෙක් වේ. ...

9. ඉතී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපටිබ්ඛේත කායං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ථුලලව්වයෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ-

10. ඉතී ව හොති, ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉතී ව නං භික්ඛුස්ස කායපටිබ්ඛේත කායපටිබ්ඛං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහන්ති ජුපති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

11. දෙව ඉතීයො, දවින්නං ඉතීනං ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉතීයො ව නං භික්ඛුස්ස කායපටිබ්ඛේත කායපටිබ්ඛං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දවින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

12. ඉතී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපටිබ්ඛේත කායපටිබ්ඛං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දවින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

13. ඉතී ව හොති, ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉතී ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

14 දෙව ඉතීයො, දවින්නං ඉතීනං ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉතීයො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දවින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

15. ඉතී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දවින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

16. ඉතී ව හොති, ඉතීසඤ්ඤි සාරතො ව, ඉතී ව නං භික්ඛුස්ස නිස්ස- ග්ගියෙන කායපටිබ්ඛං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

9. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, වෙහෙණ නෙම ඒ දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රියකු යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා නමින්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් වෙහෙණහුගේ කය ආමගීනය කෙරෙත් ද, පරාමගීනය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සංගී කෙරෙත් ද, වෙහෙණ සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවාත් වෙ. ...

10. සත්‍රියකුත් වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් වෙහෙණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙයි ද, පරාමගීනය කෙරෙයි ද, ... ගණියි ද, සංගී කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවාත් වෙ. ...

11. සත්‍රිය දෙදෙනෙක් වෙත්, ඒ සත්‍රිය දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිය නමින්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් වෙහෙණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙත් ද, පරාමගීනය කෙරෙත් ද ... ගණිත් ද, සංගී කෙරෙත් ද, වෙහෙණ නෙම සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූතගණියි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, ඒ දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රියකු යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා නමින්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් වෙහෙණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙත් ද, පරාමගීනය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සංගී කෙරෙත් ද, වෙහෙණ නෙම සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

13. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිය දමාලු දෙයින් වෙහෙණහුගේ කය ආමගීනය කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවාත් වෙ. ...

14. සත්‍රිය දෙදෙනෙක් වෙත්, ඒ සත්‍රිය දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි සත්‍රිය ද මුදලුවකින් වෙහෙණහුගේ කය ආමගීනය කෙරෙත් ද, වෙහෙණ සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

15 සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, ඒ දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රියකු යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා මුදලුවකින් වෙහෙණහුගේ කය ආමගීනය කෙරෙත් ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

16. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිය මුදලුවකින් වෙහෙණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමගීනය කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම කෙරෙයි ද, සංගීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවාත් වෙ. ...

17. දේව ඉන්ද්‍රියො, ද්විත්තං ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාඤ්ඤාඤ්ඤා ච, ඉන්ද්‍රියො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිග්ගෙත කායපටිබ්බං ආමෙජනති, සෙවනාධිප්පායො කායෙත වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවාතං -පෙ-

18. ඉන්ද්‍රිය ව පණ්ඩකො ච, උභිත්තං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාඤ්ඤා ඤ්ඤා ච, උභො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිග්ගෙත කායපටිබ්බං ආමෙජනති, සෙවනාධිප්පායො කායෙත වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවාතං -පෙ-

19. ඉන්ද්‍රිය ව හොති, ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාඤ්ඤා ඤ්ඤා ච, ඉන්ද්‍රිය ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිග්ගෙත නිස්සංගිග්ගෙත ආමෙජනති, සෙවනාධිප්පායො කායෙත වායමති, න ච එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දුක්ඛවාතං -පෙ-

20. දේව ඉන්ද්‍රියො, ද්විත්තං ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාඤ්ඤා ඤ්ඤා ච, ඉන්ද්‍රියො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිග්ගෙත නිස්සංගිග්ගෙත ආමෙජනති, සෙවනාධිප්පායො කායෙත වායමති, න ච එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවාතං -පෙ-

21. ඉන්ද්‍රිය ව පණ්ඩකො ච, උභිත්තං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාඤ්ඤා ඤ්ඤා ච, උභො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිග්ගෙත නිස්සංගිග්ගෙත ආමෙජනති, සෙවනාධිප්පායො කායෙත වායමති න ච එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවාතං -පෙ-

22. සෙවනාධිප්පායො කායෙත වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති ආපනති සම්මාදිසෙසස්ස. සෙවනාධිප්පායො කායෙත වායමති න ච එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දුක්ඛවාතං. සෙවනාධිප්පායො න ච කායෙත වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. සෙවනාධිප්පායො න ච කායෙත වායමති න ච එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ච කායෙත වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ච කායෙත වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ච කායෙත වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ච කායෙත වායමති න ච එස්සං පටිච්ඡානාති අනාපනති.

23. අනාපනති අඤ්ඤාචිච්ච, අසකියා, අජානනානාස්ස; අසාදියනාස්ස, උමමනකස්ස, බිත්තවිත්තාස්ස, වෙදනට්ඨස්ස¹, ආදිකමමිකාස්සාති.

17. යත්‍රිනු දෙදෙනෙක් වෙත්, යත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ යත්‍රිනු ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්‍ෂාත් වෙයි, යත්‍රිනුන් මුදුලුවකින් මහණනුගේ කය පිළිබඳ වූවක් ආවර්ණිකය කෙරෙත් ද, මහණ තෙමේ සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංහිස දූත ගණිසි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙයි. ...

18. යත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව යත්‍රිනු ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්‍ෂාත් වෙයි, දෙදෙන මුදුලුවකින් මහණනුගේ කය පිළිබඳ වූවක් ආවර්ණිකය කෙරෙත් ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ, එ මහණන් කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංහිස දූත ගණිසි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙයි. ...

19. යත්‍රියක් වෙයි, යත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්‍ෂාත් වෙයි, යත්‍රිය ද මහණනු පිළිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආවර්ණිකය කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස නොදනිසි ද, දුකුලාආචාත් වෙ. ...

20. යත්‍රිනු දෙදෙනෙක් වෙත්, යත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව යත්‍රිනු ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්‍ෂාත් වෙයි, යත්‍රිනුන් මුදුලුවකින් මහණනු පිළිබඳ මුදුලුවක් ආවර්ණිකය කෙරෙත් ද, එ මහණ තෙමේ සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංහිස නො ම දනිසි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙයි. ...

21. යත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව යත්‍රිනු ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්‍ෂාත් වෙයි ද, දෙදෙනා ම මුදුලුවකින් මහණනු පිළිබඳ මුදුලුවක් ආවර්ණිකය කෙරෙත් ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංහිස නො ම දනිසි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙයි. ...

22. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සංහිස දනිසි ද, සහවෙසෙස් ආචාත් වෙ. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස නො ම දනිසි ද, දුකුලාආචාත් වෙ. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස දනිසි ද, ආචාත් නො වෙ. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස නො ම දනිසි ද, ආචාත් නො වෙ. මදෙන අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස දනිසි ද, ආචාත් නො වෙ. මදෙන අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස නො ම දනිසි ද, ආචාත් නො වෙ. මදෙන අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස දනිසි ද, ආචාත් නො වෙ. මදෙන අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස නො ම දනිසි ද, ආචාත් නො වෙ.

23. නො දූත සිටියනුට ද, නො සිහියෙන් සිටියනුට ද නො දන්තනුට ද නො ඉවසන්තනුට ද, උච්ඡු වුවනුට ද, බෙදයට පාමණි සිත් ඇත්තනුට ද, වේදනාවෙන් පෙළනනුට ද, ආදිකමිකයාට ද, ආචාත් නො වෙ.

විනිතවක්ඛ

උද්දනගාමා:

මාතා සිතා ව භගිනි ව ජායා යකඩි ව පණ්ඩකො,
සුභතා මතා නිරවර්තනා දුර්ඛිතලිකාය ව.

සමපිළෙ සමිකමො මගො රාකො නාවා ව රජ්ජ ව,
දුකො පහතා පතාමෙසි වනෙ වායාමි තව්ජ්ජෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මාභුයා මාභුපෙමෙන
ආමිසි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- කච්චි නු බො අහං සමිසාදිසෙසං
ආපනනිං ආපනෙනා,ති. භගවතො ඵහමස්මං ආරොමෙසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු සමිසාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛංචස්සා”ති (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සීභුයා සීභුපෙමෙන
ආමිසි -පෙ- භගිනියා භගිනිපෙමෙන ආමිසි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි
-පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමිසාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛංචස්සා”ති. (2-3)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පුරාණදුතිසිකාය කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු
ආපනෙනා සමිසාදිසෙස”න්ති. (4)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු යකඩියා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමිසාදිසෙ-
සස්ස. ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (5)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පණ්ඩකස්ස කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
සමිසාදිසෙසස්ස. ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (6)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සුභතිච්චියා කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු
ආපනෙනා සමිසාදිසෙස”න්ති. (7)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මිනිච්චියා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමිසාදිසෙ-
සස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (8)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු නිරවර්තනගතිච්චියා
කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු සමිසාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛංචස්සා”ති. (9)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දුර්ඛිතලිකාය කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස භුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
සමිසාදිසෙසස්ස; ආපනති දුක්ඛංචස්සා”ති (10)

විනිශ්චයවංශ

උද්දනශාථා:

මොතු සිතු හගිනි වන්ද්‍ය, ජායා යකඬි පණ්ඩක වන්ද්‍ය, සුනාන මහ නිර්මාණගත වන්ද්‍ය, දුරාභිභූතික වන්ද්‍ය, සමප්පිලන සංකම මගන වන්ද්‍ය, රුකකි කාවා රජු වන්ද්‍ය, දණ්ඩ පනාන පනාමන වන්ද්‍ය නන්ද්‍ය වන්ද්‍ය යයි විනිශ්චය වී සිටියේය.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මොනාප්‍රමයෙන් වෙහෙරේ සිරුර අහ ගැය. ඔහුට කුකුළු විය. ... කිම? මම සහවෙසෙස්ඥාවාත් අවන්තෙමි ද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ සහවෙසෙස් ඥාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ” යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුතිතාප්‍රමයෙන් දුටුගේ සිරුර අහ ගැය. ... හගිනි ප්‍රමයෙන් බුහුනනිසන්ගේ සිරුර අහ ගැය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ” යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (2. 3)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිනිකල අඹුව හා කාසසහයට සමවති. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ඥාවාත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (4)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් යනින්තක හා කාසසහයට සමවති. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. පුලාසි ඥාවාත් වේ”යි වදාළ සේක. (5.)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පණ්ඩකයකු හා කාසසහයට සමවති. ඒ මහණට කුකුළු විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. පුලාසි ඥාවාත් වේ” යයි වදාළ සේක. (6.)

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිදන සත්‍රියක හා කාසසහයට සමවති. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ඥාවාත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (7.)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සත්‍රියක හා කාසසහයට සමවති. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. පුලාසි ඥාවාත් වේ” යයි වදාළ සේක. (8.)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිරිසන්තිය මාගමක හා කාසසහයට සමවති. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ”යි වදාළ සේක. (9.)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දඹුමුවා පෙනාලිරුවක් හා කාසසහයට සමවති. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ”යි වදාළ සේක. (10.)

10. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධො ඉත්ථියො අඤ්ඤානරං භික්ඛුං සම්ප්ප්ලෙචා බාහාපරමපරාය ¹තෙසුං. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි. “සාදිසි චිං භික්ඛු”ති. “තාහා භගවා සාදිසි”නති “අනාපනති භික්ඛු අසාදියනාස්සා”ති. (11)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා අභිරුද්ධා සම්බලිං සාරතොතා සංවාලෙයි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (12)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා පට්ඨප්ථෙ පසිඤ්චා සාරතොතා අංසකුටෙන පහාරං අදුසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි -පෙ- “ආපනතිං චිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදිසෙස”නති. (13)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා අභිරුද්ධා රුක්ඛං සාරතොතා සඤ්චාලෙයි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (14)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා අභිරුද්ධා නාථං සාරතොතා සඤ්චාලෙයි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (15)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා ගභිතං රජ්ජං සාරතොතා ආවිඤ්ඤී. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති. (16)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා ගභිතං දණ්ඩං සාරතොතා ආවිඤ්ඤී. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති. (17)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාරතොතා ඉත්ථියා පතෙතන පනාමෙයි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි. “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති. (18)

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා චන්දනනිදා සාරතොතා පාදං උච්චාරෙයි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි -පෙ- “ආපනතිං චිං භික්ඛු ආපනොතා සම්ඝාදිසෙස”නති. (19)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා ගහෙස්සාමිති වායමිච්චා න ජුට්ඨි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොයි -පෙ-. “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (20)

කාය සංඝගහසිකාපදං නිට්ඨිතං.²

10. එසමයෙහි බොහෝ සත්ත්ව චරණකු පෙළා අභිනතින් පැමිණවූහ. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉටසුසෙති ද?”යි අසා වදාළ සේක. “නාග්‍යචතුන් වහන්ස, මිමි නො ඉටසිමි” යි හේ කිය. “මහණ, නො ඉටසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාළ සේක. (11.)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නැගුනු ඒදණ්ඩක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය... “මහණ සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (12.)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙරමන සත්‍රියක දෑක සංරක්ත වූයේ උරතිසින් පහර දිනි. ඒ මහණහට කුකුස් විය.... “මහණ, තෝ සහ-වෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (13.)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නැගුනු ගසක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය- ... “මහණ සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (14.)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නැගුනු මරුවක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (15.)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක ගත් රැහනක් ඇද්දේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලුසි ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක.

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක ගත් දඹුකඩක් ඇද්දේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලුසි ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (17)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක පාත්‍රයෙන් දුරු කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලුසි ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (18)

18. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක වදින කල්හි පය එසවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, තෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (19)

19. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සත්‍රියක අල්ලා ගනිමි යි වෑයමි කොටසසභී නො කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (20)

3. 3.

දුටුල්ලවාචාසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨිකිකාසං ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ග්ඝාතො විහරති. තස්සායස්මතො විහාරො අභිරුපො ගොති දස්සනියො පාසාදිසො. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා ඉන්ද්‍රියො ආරාමං අගමංසු විහාරපෙක්ඛිකාසො. අථ බො තා ඉන්ද්‍රියො යෙනා යස්මා උද්ග්ඝාතො, තෙනුපසංකම්මංසු. උපසංකම්මතා ආයස්මතනං උද්ග්ඝාතං එතදවොචුං: “ඉච්ඡාම මයං භනෙන අයස්සා විහාරං පෙක්ඛිතු”න්ති. අථ බො ආයස්මා උද්ග්ඝාතො විහාරං පෙක්ඛාපෙචා තාසං ඉන්ද්‍රියං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්සා වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති. යාවති‘පි ආයාවති‘පි, පුච්ඡති‘පි පටිපුච්ඡති‘පි, අචිකන්ති‘පි, අනුසාසති‘පි, අකෙකාසති‘පි. යා තා ඉන්ද්‍රියො ජිහ්වාකා ධ්වනිකා අභිරිකායො තා ආයස්මතා උද්ග්ඝාතා සද්ධිං උග්ගස්සන්ති‘පි උල්ලපන්ති‘පි උජ්ඣාසන්ති‘පි උප්පණ්ණන්ති‘පි. යා පන තා ඉන්ද්‍රියො හිරිමතා තා නිකම්මතා භික්ඛු උජ්ඣාපෙන්නති: “ඉදං භනෙන නච්ඡන්තං නප්පතිරුපං, සාමිකෙනපි මයං එවං වුත්තා න ඉච්ඡෙය්‍යාම, නිමප්පෙය්‍යෙන උද්ග්ඝාතො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣාසන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ග්ඝාතො මාභුගාමං දුටුල්ලාති වාචාහි ඔහාසිස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

2. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙචා ආයස්මතනං උද්ග්ඝාතං පටිපුච්ඡන්ති: “සච්චං කිර තං උද්ග්ඝාතො මාභුගාමං දුටුල්ලාති වාචාහි ඔහාසී”ති. “සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡේදියං මොඝපුරිස අනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණ්ණං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තං මොඝපුරිස මාභුගාමං දුටුල්ලාති වාචාහි ඔහාසිස්සති. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො, කො සරුභාය -පෙ- කාමපරිලාභානං වූපසමො අකතානො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදිය -පෙ- එවං ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ඔතිණ්ණො විජිණ්ණෙන විතෙන්න මාභුගාමං දුටුල්ලාති වාචාහි ඔහාසෙය්‍ය යථා තං යුවා යුවතිං මෙථුනුපසංහිතාහි, සංඝාදිසෙසො”ති.

3. යො පනා‘ති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුහි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අබිප්පෙතො භික්ඛුහි.

ඔතිණ්ණො නාම සාරතෙතා අපෙක්ඛවා පටිබ්බාසිතො.

3. 3.

දුටුලලවාලාගින්නපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඩුසිටුහුගේ අරමිති වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයී තෙමේ අරණෙහි වෙසෙයි. ඒ ආයුෂමත් උදයී තෙරුන්ගේ විහාරය මතරම් ය. දැකුම්කලු ය. ප්‍රසාද එළවන්නේ ය. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍රිහු සෙතස්ස බැලියාවි වූවාහු ඒ අරමට පැමිණියාහු ය. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිහු ආයුෂමත් උදයී තෙරුන් කරා එළඹියාහු ය. එළඹි ආයුෂමත් උදයී හට “සමාමිති, ආයසීයන් වහන්සේගේ විහාරය බලන්නට අපි කැමැත්තෙමු” යි කීහ. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙමේ ඒ සත්‍රින්ට විහාරය පෙන්වා ඒ සත්‍රින්ගේ වසමග පසමග ලක් කොට ගුණ ද කියයි. අගුණ ද කියයි. යදනේන් වෙයි. අයදනේන් වෙයි. විවාරණුයේන් වෙයි. පුළුල්වන්නේන් වෙයි. අනුසස්සේන් වෙයි. හවන්නේන් වෙයි. යම් ඒ සත්‍රි කෙනෙක් සුන් ඔහන් ඇත්තෝ සස වූවෝ ලජ්‍යා නැත්තෝ වෙත් ද, ඔහු ආයුෂමත් උදයී තෙරුන් සමග මද සිතා පහළ කරන්නෝන් වෙත්. පොළඹවන බස් දෙබන්නෝන් වෙත්. මහ හඬින් සිතා සෙන්නෝ ද වෙත්. පරිහාස ද කෙරෙත්. යම් ඒ සත්‍රි කෙනෙක් ලජ්‍යා ඇත්තාහු ද ඔහු නික්ම ‘වහන්ස, මෙය නුසුදුසු ය. යොග්‍ය නො වෙයි. ගිම්යා විසිනුදු මෙසේ කියන ලද්දේ වූ අපි නො රැස්තෙමු. උදයී ආයසීයන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දේ කිම රැස්තමෝ ද?’ යි භික්ෂුන්ට අවඥ කරන්. යම් ඒ අපිස් මහණහු වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයී තෙමේ මාගමුන්ට වසමග පසමග ඇරඹ තුළුල් තෙපුලින් ඔවස් බෙණේ ද?” යි අවඥ කෙරෙත්. අයුණු කියත්. දෙස් පතුරුවන්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කලහ.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා “උදයී, තෝ මාගමට තුළුල් තෙපුලෙන් ඔවස් බිණුයෙහි සැබෑ ද?” යි ආයුෂමත් උදයී තෙරුන් පුළුල්ව සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සා” යි හේ කීය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ වදරණ සේක්, “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු ය. අනුලොමී නො වෙයි. යොග්‍ය නො වෙයි. මහණුන්ට නො ගැළපෙන්නෙක. නො කාප ය. නොකටසුන්-තක. හිස් පුරුෂය, කවර කරුණකින් තෝ මාගමට තුළුල් තෙපුලෙන් පහන් ලෙස බිණුයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් සරුගය පිණිස නො ව විරුගය පිණිස නන් අයුරින් දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? කාමපරිදහයන් ගේ සංසිද්ධි කියන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහන් වූවන්ගේ පහන් බව පිණිස නො වේ” යි ... ගැරහු සේක. ඉක්බිති මෙය දළු සේක: මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් තුළුල් තෙපුල් කියැවී යුගෙන් මධනා ලද්දේ පෙරළි සිතින් මිනිස් මාගමකට වසමග පසමග ඇරඹ මෙවුන්දම් පිළිබද තුළුල් තෙපුලෙන් තරුණයකු තරුණියකට මෙන් ඔවස් බෙණේ නම් ඒ මහණහට සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.”

3. යොපන යනු යමෙක්, යම්බදු වූයෙක් ...

හිකු යනු ... මේ අරුත්හි මේ තෙමේ භික්ෂු ය යි අභිමත යි.

බතිණ්ණ නම්: ඇලුම් ඇත්තේ, අපෙක්ෂා ඇත්තේ, පිළිබද සිතාත්තේ යි.

විපරිණතනි රතනමි විතනං විපරිණතං, දුට්ඨමි විතනං විපරිණතං, මුළුතමි විතනං විපරිණතං. අපි ච රතනං විතනං ඉමසමිං අතෙ අභිපෙයනං විපරිණතනි-

මානුශාමො නාම: මනුසසීඨී, න යකඤ්ඤ පෙනි න තිරච්ඡානගතා, විඤ්ඤ පච්චලා සුභාසිතදුබ්බාසිතා ද්විපුලලාද්විපුලලං ආජාතිභුං.

ද්විපුලලා වාචා නාම: චච්චගෙහපසංඝාචගෙහමෙජ්ඣනධම්මපටිසංයුතතා වාචා.

බහාසෙය්‍යානි අජ්ඣාමාරො වුවවති.

යථා තං සුචා සුචනිනන් දහරො දහරිං නරුණො නරුණිං කාමහොති කාමහොතිනිං.

මෙජ්ඣපසංකිතාහිනි මෙජ්ඣනධම්මපටිසංයුතතාහි.

සංඝාදිසෙසොනි -පෙ- තෙනපි වුවවති සංඝාදිසෙසොනි,

.4 දෙව මගෙහ ආදිසං වණ්ණමපි භණති, අවණ්ණමපි භණති, යාවති¹පි, ආයාවති²පි, පුච්ඡති³පි, පටිපුච්ඡති⁴පි, ආචිකඛති⁵පි, අනුසාසති⁶පි, අකෙකාසති⁷පි.

වණ්ණං භණති නාම: දෙව මගෙහ ථොමෙති වණ්ණණති පසංසති.

අවණ්ණං භණති නාම: දෙව මගෙහ බුංසෙති වමෙහති ගරහති.

යාවති නාම: දෙහි මෙ අරහසි මෙ දාතුනති.

ආයාවති නාම: කද නෙ මාතා පසිදිසානි, කද නෙ පිතා පසිදිසානි, කද නෙ දෙවතායො පසිදිසානති, කද¹ සුබණො සුලයො සුමුහුතොතා භවිසානති, කද නෙ මෙජ්ඣනං ධම්මං ලභිසාමී²ති.

පුච්ඡති නාම: කථං තං සාමිකස්ස දෙසි³ කථං ජාරස්ස දෙසි⁴ති.

පටිපුච්ඡති නාම: එවං කිරි තං සාමිකස්ස දෙසි⁵ එවං ජාරස්ස දෙසි⁶ති.

ආචිකඛති නාම: පුට්ඨො භණති “එවං දෙහි, එවං දෙනති⁷ සාමිකස්ස පියා භවිසාසි මතාපා වා”ති.

අනුසාසති නාම: අපුට්ඨො භණති, “එවං දෙනති¹ සාමිකස්ස පියා භවිසානති මතාපා වා”ති.

අකෙකාසති නාම: අනිමිත්තා²සි නිමිත්තමත්තා³සි අලොභිතා⁴සි බ්‍රවලො-භිතා⁵සි බ්‍රවචොලා⁶සි පභසරනති⁷සි සිබරණී⁸සි ඉඡ්ඡිපණඛකා⁹සි චෙජුරිසිකා¹⁰සි සමතිත්තා¹¹සි උභතොබ්‍යඤ්ජනාසීති.

1. කද නෙ. සා. 2. ලභිසාසිති. සි. මු. 3; දෙහි, දෙහිති. සි. මු. 4. දෙනතා, මජ්ඣං.

විපරිණතං යනු: රහසෙන් රන් වූ සිත ද විපරිණතය, දෙවසයෙන් දිව්‍ය වූ සිත ද විපරිණතය, මොහසෙන් මුළු වූ සිත ද විපරිණතය. වාලින් මේ අතීතයෙහි රහසෙන් රන් වූ සිත විපරිණතය යි අභිමත යි.

මාතුගාම නම: මිනිස් මාගමකි. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රෙතිසක් නො වෙයි. නිරිසන් ගිය මාගමක් ද නො වෙයි. සුඛයි දුඛයි තුළල් නොතුළල් තෙපුල් දැන ගැණීමට සමත් නුවණැති මාගමකි.

ද්විත්වවිවරණ නම: වසමහ පසමහ මෙවුන්දම් පිළිබඳ නෙපුල් ය.

ඛනාසෙය්‍ය යනුයෙන් ආචාරව්‍යතික්‍රමය කියනු ලැබේ.

යථා තං යුවා යුවතීං යනු ගම්දරුවකු ගම්දරියකට තරුණයකු තරුණියකට කම්සාප විදින්නකු කම්සාප විදින්නියකට කථා කරන්නාක් මෙනි.

මෙප්‍රිනුපසංගිතා යනු: මෙවුන්දම් පිළිබඳ නෙපුලින් ය.

සංකෘදිසෙසො යනු ... එසිනුදු සහවෙසෙස යි කියනු ලැබේ.

4. දෙමග ඇරැඹ ගුණන් කියයි. අගුණන් කියයි. යදින්නේන් වෙයි. අයදින්නේන් වෙයි. විචාරන්නේන් වෙයි. ප්‍රථමින්නේන් වෙයි. කියන්නේන් වෙයි. අනුශාසනා කරන්නේන් වෙයි. ආක්‍රොශ කරන්නේන් වෙයි.

ගුණ කියයි යනු: දෙමග ගුණ කියයි. වණයි. පසසයි.

අගුණ කියයි යනු: ගරහයි, අවමන් කෙරෙයි, නිඤ් කෙරෙයි,

යදිසි යනු: 'මට දෙව, මට දීමට සුදුස්සෙහි ය'යි කියයි.

අයදිසි යනු: කවරද, තිගේ මවු තුටු වන්නී ද? කවරද, තිගේ පියා තුටු වන්නේ ද? කවරද, තිගේ (ඉටු) දෙවියෝ පහදින්නාහු ද? කවරද, සුඛ සන්තිය, සුඛ ලය, සුඛ මොහොත වන්නේ ද? කවරද, තිගේ මෙවුන්දම් ලබන්නෙමි ද? යි කියයි.

විචාරයි යනු: 'කෙසේ නම් තෝ සාමියාට දෙයි ද? කෙසේ නම් තෝ සොර සාමියාට දෙයි ද? යි ප්‍රශ්න කෙරෙයි.

පිළිවිසිසි යනු: 'මෙසේ තෝ සාමියාට දෙයිල මෙසේ තෝ සොරසාමියාට දෙයිල'යි පිළිවිසිසි.

කියයි යනු: විචාරණ ලද්දේ "මෙසේ දෙව. මෙසේ දෙන්නිය හිමියාට ප්‍රිය ද මන වඩන්නී ද වන්නිය"යි කියයි.

අනුශාසන කෙරෙයි යනු: නොවිචාරණ ලද්දේ "මෙසේ දෙන්නිය සාමියාට ප්‍රිය වන්නී ය, මන වඩන්නිය"යි කියයි.

ආක්‍රොශ කෙරෙයි යනු: 'නිමිත්ත තැන්හි වෙහි, නො පිරිපුන් නිමිත්ත ඇත්තී වෙහි, ඔසප් නැත්තී වෙහි, නිති ඔසප් ඇත්තී වෙහි, නිති දරණ පිළි කඩ ඇත්තී වෙහි, මුළු වගුවන්නී වෙහි, හිමි ගිය මස් ඇත්තී වෙහි, සත්‍රි-පණ්ඩක වෙහි, පිරිමි අසුරු ඇත්තී වෙහි, මුසු වූ හඳන් ඇත්තී වෙහි, දෙහදන් ඇත්තී වෙහි'යි කියයි.

1. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි, යාවති'පි ආයාවති'පි පුච්ඡති'පි පටිපුච්ඡති'පි, ආචිකති'පි, අනුසාසති'පි, අකෙකාසති'පි, ආපතති සංඝාදසංස්ථාං -පෙ-*

2. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිතං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිතං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි - පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං සංඝාදසංස්ථාං -පෙ-

3. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති සංඝාදසංස්ථාං දුක්ඛකටස්ස -පෙ-

4. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ධපෙඤා අධිකතිකං උඛහරාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස -පෙ-

5. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිතං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිතං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ධපෙඤා අධිකතිකං උඛහරාණු-මණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං ථුල්ලච්චයානං -පෙ-

6. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ධපෙඤා අධිකතිකං උඛහරාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛකටස්ස -පෙ-

7. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා උඛහතිකං අධොරාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ-අකෙකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛකටස්ස -පෙ-

8. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිතං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිතං උඛහතිකං අධොරාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛකටානං -පෙ-

9. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං උඛහතිකං අධොරාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛකටානං -පෙ-

10. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායපටිඛදං ආදිස්ස වණ්ණමපි හණ්ණි අවණ්ණමපි හණ්ණි -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛකටස්ස -පෙ-

* , පෙයොලමුඛෙන කායසංසඟ්ග චුත්තනසොච වෙදිහබ්බො.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇති ඇලුනු මහණෙකුදු වෙයි, සත්‍රියගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, යදිසි ද, අයදිසි ද, විචාරසි ද, පිළිවිසිසි ද, බෙණෙසි ද, අනුශාසනා කෙරෙසි ද, ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ. ...

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ තෙම සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි, සත්‍රින් දෙදෙනාගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද සහවෙසෙස්ඇවැත් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ තෙම දෙදෙනා පිළිබඳ ව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි, සත්‍රින් දෙදෙනාගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලාආවැත් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, මහණතෙම 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි. සත්‍රියගේ වසමග පසමග හැර අකුආටින් යට දෙදණ මඬලින් මතු ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද ථුලාසි වේ. ...

5. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ තෙම සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව වසමග පසමග හැර අකුආටින් යට දෙදණ මඬලින් උඩ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද, ථුලාසිඇවැත් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ තෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ වසමග පසමග හැර අකුආටින් යට දෙදණ මඬලින් මතු ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද ථුලාසි හා දුකුලාආවැත් වේ. ...

7. සත්‍රියක් ද වෙයි, මහණ තෙමේ 'සත්‍රියක්' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුම් ඇත්තේ ද වෙයි. සත්‍රියගේ අකුආටින් මතු දෙදෙණ මඬලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද, දුකුලාආවැත් වේ. ...

8. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ තෙමේ සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රින් දෙදෙනාගේ අකුආටින් මතු දෙදෙණ මඬලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද, දුකුලාආවැත් දෙකෙකි. ...

9. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ තෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳ 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ අකු ආටින් මතු දෙදෙණ මඬලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද දුකුලාආවැත් දෙකෙකි. ...

10. සත්‍රියක් ද වෙයි, මහණ තෙමේ 'සත්‍රිය' යන හැඟීම ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වූ වස්ත්‍රාදිය ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද. ... ආක්‍රොශ කෙරෙසි ද. දුකුලාආවැත් වේ. ...

11. දෙව ඉත්ථියො, දව්නනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරභෙනා ව. භික්ඛු ව නං දව්නනං ඉත්ථිනං කායපටිබ්බං ආදියං වණ්ණමපි භණති අවණ්ණමපි භණති -පෙ- අනෙකාසති¹පි, ආපතති දව්නනං දුක්ඛට්ඨානං -පෙ-.

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉත්ථිසංඝද්දි, සාරභෙනා ව. භික්ඛු ව නං උභිනනං කායපටිබ්බං ආදියං වණ්ණමපි භණති අවණ්ණමපි භණති -පෙ- අනෙකාසති¹පි, ආපතති දව්නනං දුක්ඛට්ඨානං -පෙ-.

13. අනාපතති අත්ථපුරෙකකාරස්ස, ධම්මපුරෙකකාරස්ස, අනුසාසනි-පුරෙකකාරස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විනිතවත්තු

ලද්දනගාමා:

ලොභිනං කකකසානිණ්ණං බරං දිඝඤ්ච වාපිනං
කච්චි සංසිද්ධි¹ මගො සද්ධා දානෙන කමමුතා²ති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉත්ථි නවරතනං කම්මලං පාරාභා හොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරභෙනා නං ඉත්ථි ඵතදවොච: “ලොභිනං බො තෙ භගිනි”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, නවරතනා කම්මලො”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. “කච්චි හු බො අහං සංඝාදිසෙසං ආපතති ආපනො”ති. භගවතො ඵතමස්මං අරුචෙසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉත්ථි බරකම්මලං පාරාභා හොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරභෙනා නං ඉත්ථි ඵතදවොච: “කකකසලොමං බො තෙ භගිනි”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, බරකම්මලකො”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉත්ථි නවාට්ඨිතං කම්මලං පාරාභා හොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරභෙනා නං ඉත්ථි ඵතදවොච: “ආකිණ්ණලොමං බො තෙ භගිනි”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, නවාට්ඨිතො කම්මලො”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස, ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉත්ථි බරකම්මලකං පාරාභා හොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරභෙනා නං ඉත්ථි ඵතදවොච: “බරලොමං බො තෙ භගිනි”ති. සා න පටිච්ඡාති, “ආමය්‍ය, බරකම්මලකො”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (4)

11. සත්‍රිහ දෙදෙනෙක් වෙත්. මහණ හෙමේ සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව ‘සත්‍රිය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ ද වෙයි. ඇලුනේ සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳව වස්ත්‍රාදිය ඇරැඹ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආත්‍රොශ කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්. මහණ හෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව ‘සත්‍රිය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවත් ඇරැඹ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආත්‍රොශ කෙරෙයි ද දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

13. ඔවා පෙරවුකොට, දහම් පෙරවු කොට අනුශාසන පෙරවු කොට කියන්නහුටත්, උචතුටුවුහුටත් ආදිකම්මිකයාටත් ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිතවස්තු

උද්‍යානශාථා:

ලොහිත වණු, කකකස ලොම වණු, ආතිණ්ණ ලොම වණු, බර ලොම වණු, දිස ලොම වණු, වාපිත වණු, කච්චිසංඝිදනමග්ග වණු, සඬා වණු, දහ වණු, කම වණු (කුතෙකා) යි වස්තු දෙළසෙකි:

1. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් අලුත රැදු කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. එක්තරු මහණෙක් සංරක්ඛනවුයේ ඒ සත්‍රියට “බුහුනනියති, තිගේ ලෙය” යි කී ය. ඔ එබස නො දන්නී ‘එසේය, ආයතීයන් වහන්ස, අලුත රැදු කම්බලයකි’ යි කිවු ය. මහණහට “කිම, මම් සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්තෙම් ද?” යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආවාත් වේ” යි වදළ සේක.

2. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් ගතලොම් කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්ඛනවු එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට “බුහුනනියති, තිගේ කාකුච ලොමා” යි කීය. ඔ නොමෝ එ බස නො දන්නීය. “ආයතීයන් වහන්ස, රඵ ලොම් කම්බලයෙකි” යි ඔ කිවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආවාත් වේ” යි වදළ සේක. (2)

3. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් අලුත විසු කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්ඛන වු එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට “බුහුනනියති, තිගේ ගැවසුනු ලොම් වේ” යි කී ය. ඔ දැන නො ගන්නී ය. “එසේ ය ආයතීයන් වහන්ස, අලුත විසු කම්බලයකි” යි කිවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් කො වේ. දුකුලා ආවාත් වේ” යි වදළ සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් රඵලොම් කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්ඛනවු එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට “බුහුනනියති, තිගේ රඵ ලොමා” යි කී ය. ඔ දැන නො ගන්නී ය. “එසේ ය ආයතීයන් වහන්ස. කම්බලය රඵලොම් ඇත්තෙකා” යි කිවුය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආවාත් වේ” යි වදළ සේක. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉතී පාවාරං¹ පාරාතා ගොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරවෙනා නං ඉතීං එතදවොච: “දීඝලොමං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ජාති, “ආමය්‍ය, පාවාරෙ”²ති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසංඝස්ස, ආපනති දුක්ඛංචස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉතී බෙවනං වපාපෙතා ආගච්ඡති. අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරවෙනා නං ඉතීං එතදවොච: “වාපිතං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ජාති “ආමය්‍ය, තො ව බො පටිච්ඡන්ත”න්ති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසංඝස්ස, ආපනති දුක්ඛංචස්සා”ති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු භික්ඛු පරිබ්බාජිකං පටිපථෙ පසිසිතා සාරවෙනා නං පරිබ්බාජිකං එතදවොච: “කච්චි තෙ භගිනි මග්ගො සංසීදති”ති³. සා න පටිච්ජාති, “ආම භික්ඛු, පටිපජ්ජස්සාසී”ති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසංඝස්ස, ආපනති ථුලලව්‍යයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරවෙනා අඤ්ඤානරු ඉතීං එතදවොච: “සද්ධාසි නිං භගිනි අපි ව යං නිං සාමිකස්ස දෙසි නං නාමහාකං දෙසී”ති. “කිං භනෙත”ති. “මෙථුනං ධම්ම”න්ති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො සංඝසංඝස්ස”න්ති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරවෙනා අඤ්ඤානරු ඉතීං එතදවොච: “සද්ධාසි නිං භගිනි. අපි ව යං අග්ගදුතං නං නාමහාකං දෙසී”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”න්ති. “මෙථුනං ධම්ම”න්ති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො සංඝසංඝස්ස”න්ති (9)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉතී කමමං කරොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛු සාරවෙනා නං ඉතීං එතදවොච: “නිවද්ධ භගිනි අහං කරස්සාමි”ති -පෙ- “නිසීද භගිනි අහං කරස්සාමි”ති -පෙ- “නිපජ්ජ භගිනි, අහං කරස්සාමි”ති. සා න පටිච්ජාති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසංඝස්ස, ආපනති දුක්ඛංචස්සා”ති. (10-11-12)

ද්විත්වලව්‍යාසසංස්කරණ- නිවේශන.

1. දීඝපාවාරං. ස්‍යා. 2. දීඝපාවාරෙ. ස්‍යා. 3. සංසීරහීති. සී. මු

5. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් උතුරු සඵවක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්ත වූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට “නහ, නිගේ දිග ලොම්ය”යි කී ය. ඔ දෑන නොගත්තී ය. “එසේ ය, ආයතියන් වහන්ස, උතුරුසඵවක්” යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරි නො වේ. දුකුලාආචාරි වේ” ය යි වදාළ සේක. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් කෙනක් වජුරවා එයි. එක්තරු මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියට “නහ, නිගේ කෙන වජුලේ ද?” යි කී ය. ඔ දෑන නො ගත්තී ය. “එසේ ය, ආයතියන් වහන්ස, වාලින් නැවත වජුලේ නො වේ ය”යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරි නො වේ. දුකුලාආචාරි වේ” යි වදාළ සේක. (6)

7. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් පෙරමහ පිරිවැජියක දෑක සංරක්ත වූයේ, ඒ පිරිවැජියට “කීම නහ, නිගේ මහ මැනැවින් පවත්නේ ද?” යි ඇසී ය. ඔ නො දන්නී ය. “එසේ ය මහණ, මහ බැස යන්නා”යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරි නො වේ. ථූලාසිආචාරි වේ” යි වදාළ සේක. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සංරක්ත වූයේ එක්තරු සත්‍රියකට “නහ, ශ්‍රද්ධා ඇති වෙහි ය. එහෙත් තෝ යමක් හිමියාට දෙසි නම් එය අපට නො දෙහිය” යි කී ය. “වහන්ස, කිමෙන් ද?” යි ඔ කීවු ය. “වෙවුන්දමය” යි සේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ආචාරි අවන්තෙහිය”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියකට “නහ, තෝ සැදූහැවත් ය. වාලින් යම් අග්‍රදූතයෙක් වේ නම් එය අපට නො දෙහිය” යි කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදූතය යනු කිම?” යි කීවු ය. “වෙවුන්දමය” යි කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ආචාරි අවන්තෙහිය” යි වදාළ සේක. (9)

10. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් කිසි කටයුත්තක් කෙරෙයි. සංරක්ත වූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට ‘නහ, සිටුව මම් කරන්නෙමි’ ... ‘නහ, හිඳුව. මම් කරන්නෙමි’ ... ‘නහ, වැදහෙව. මම් කරන්නෙමි’ යි කී ය. ඔ දෑන නො ගත්තී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරි නො වේ. දුකුලාආචාරි වේ” යි වදාළ සේක. (10. 11. 12.)

ආනන්දාමාර්වරියසිකාපදං

6. අසොයායු බො හිකු නාසං ඉච්චිතං උප්පායනන්තං බිසනන්තං විපාවෙනන්තං. යෙ හෙ හිකු අප්පිච්ඡා, හෙ උප්පායනන්තං බිසනන්තං විපාවෙනන්තං: “කථං හි නාම ආයසො උද්ගී මාචුතාමසො සනන්තො අතතකාමි-පාරිවරියාය වණ්ණං භාසිසුන්ති”ති.

අනුකූල පාරිවර්තය ගිණිපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේත-
වන තම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි
ආයුෂ්මත් උදයී තෙමේ සැවැත්නුවර බොහෝ කුලයන් කර එළඹෙයි.
එසමයෙහි සැමියා මළ මනා රු ඇති දකුම්කළු වූ ප්‍රසාද එළවත්තාවූ
එක්කර සත්‍රියක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයී තෙමේ පෙරවරු හැද
පොරොවා පාසිටුරු ගෙණ ඒ සත්‍රියගේ නිවසට එළඹ පැණවූ අස්තෙහි
හිඳගත්තේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ සත්‍රී තොවෝ ආයුෂ්මත් උදයී වෙත එළඹ වැද
එකත් පසෙක හිඳ ගත්තී ය. එකත්පසෙක හුන් ඒ සත්‍රියට ආයුෂ්මත්
උදයී තෙමේ දෑහැම් කපාවෙන් දෙලෝවැඩ මනාකොට දැන්වීය. කුහල-
බිම්පත්ති සමාදන් කරවීය. උත්සාහවත් කරවී ය. මැනවින් පැහැද වීය.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයී විසින් දෙලෝවැඩ දක්වන ලද්දවූ කුහල
බිම්පත්ති සමාදන් කරවන ලද්දවූ උත්සාහවත් කරණ ලද්දවූ මනා කොට
පහදවන ලද්දවූ ඒ සත්‍රී ආයුෂ්මත් උදයීගට “වහන්ස, යමකින් ප්‍රයෝජන
තම් එය මට කියනු මැනව. සිටුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්
පිරිකර යන මෙය ආයුධයන් වහන්සේට දීමට සමත් වෙමි” යි කීවු ය. “තහ,
මේ සිටුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර යන යමෙක් වේ ද,
ඒ අපට දුලබ නො වෙයි. වැලි දු අපට යමක් දුලබ නම් එය දෙව” යි හේ
කී ය. “වහන්ස, කීම” යි ඔ ඇසූ ය. “මෙවුන්දම” යි හේ කී ය. “වහන්ස,
එයට කැමති ද?” යි ඔ ඇසූ ය. “තහ, කැමැත්තෙමි” යි හේ කී ය. “වහන්ස,
එනු මැනව” යි ලහිතාගට පිවිස සඵව මුද ඇදෙහි උඩුකුරු ව
හොත්තී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයී තෙමේ ඇය වෙත පැමිණ “කවරෙක්
නම් මල වැහෙන දුගඳ මැය ආමගීනය කරන්නේ ද?” යි කෙළ ගසා ඉවත් ව
ගියේ ය.

4. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිය අවමන් කරයි. අයුණු කියයි. දෙස් පතුරුවයි.
මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලප්ථිහු ය. දුග්ගිලයෝ ය. මුසාවාදිහු ය. මොහු
“නුඬු බම්මාරිහු ය යි සමාවාරිහු ය යි බ්‍රහ්මාරිහු ය යි සත්‍යවාදිහු ය යි සිල්-
වන්හු ය යි කලණ දහම් ඇත්තෝ ය යි පිළිණ කෙරෙත්. මොවුන්ට වහණ-
කමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ වහණකම
නවුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නවුයේ ය. මොවුන්ට වහණකමෙක්
කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණුකමෙක් කොසින් ද? මොහු වහණකමින් පහ
වූවෝ ය. මොවුහු බමුණු කමින් පහ වූවෝ ය. කවර කරුණකින් උදයී
වහණ තෙමේ ම මොවුන්දමින් යැද “කවරෙක් මල වැහෙන දුගඳ වූ මැය
ආමගීනය කරන්නේ ද?” යි “කෙළ ගසා යන්නේ ද?” “මගේ කුමක් ලාමක ද?
මගේ කුමක් දුගඳ ද? මම කීනම් සත්‍රියකට කෙබඳු අලංකාරයකින්
පිරිහෙමි ද?” යි කීවු ය.

5. අනෙක් සත්‍රීහු ද “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලප්ථිහු ය. අයුණු
කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. කවරහෙයකින් උදයී වහණ තෙමේ මැයගෙන්
තෙමේ ම මොවුන්දමි යැද කවරෙක් මල වගුරුණ දුගඳ වූ මැය ආමගීනය
කරන්නේ ද? යි කෙළ ගසා යන්නේ ද? මැගේ කුමක් ලාමක ද? මැගේ
කුමක් දුගඳ ද? මෝ තොවෝ කීනම් සත්‍රියකට කීනම් අලංකාරයකින්
පිරිහෙමි ද?” යනු යි.

6. භික්ෂුහු අවමන් කරන්නාවූ අයුණු කියන්නාවූ නුගුණ පතුරුවන්නාවූ
ඒ සත්‍රීන්ගේ කපාව ඇසූහ. යම් අලෙපව් භික්ෂුහු වූවාහු ද ඔහු අවමන්
කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. “කවර-කරුණකින් ආයුෂ්මත්
උදයී තෙමේ සත්‍රියක ලහ නවහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස්
කියන්නේ ද?”

7. අථ ඛො තෙ භික්ඛු¹ භගවතො එතමිත්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසමඝං සන්තිපාතාපෙනා ආයසමන්තං උද්ඝං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කීර් තං උද්ඝි මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසසී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡිදියං මොඝපුරිස අනුලොමිකං අප්පති රූපං අස්සා-මණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තං මොඝපුරිස මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසිස්සයි? නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරි-ලාභානං වූපසමො අකම්මතො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවස්ථ පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පුන භික්ඛු ඛනිණොණා විපරිණතෙන විතෙන්න මාතු-ගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසෙය්‍ය: එතදග්ගං හගිති, පාරිවරියානං යා මාදිසං සීලවන්තං කල්‍යාණධම්මං බ්‍රහ්මචාරිං එතෙන ධම්මෙන පරිවරෙය්‍යාති මෙජ්ඣපසංභිතෙන, ඤාදිසෙසො”ති.

8. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-.

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතේ අභිප්පෙතො භික්ඛු’ති.

ඛනිණොණා තාම: සාරතො අපෙකඛවා පටිබද්ධවිතො.

විපරිණතනති රත්තමපි විතනං විපරිණතං. දුට්ඨමපි විතනං විපරිණතං මුලභමපි විතනං විපරිණතං. අපි ච රත්තං විතනං ඉමස්මිං අතේ අභිප්පෙතං විපරිණතනති.

මාතුගාමො තාම: මනුසස්සපී. න යකඛී, න පෙතී, න තීරවජාතගතා, විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතා දුට්ඨලොදුට්ඨලං ආජාතිතුං.

මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ’ති මාතුගාමස්ස සාමන්තා, මාතුගාමස්ස අවිදුරෙ.

අත්තකාමනති අත්තතො කාමං, අත්තතො හෙතුං, අත්තතො අභිප්පායං, අත්තතො පාරිවරියං,

එතදග්ගනති එතං අග්ගං එතං සෙට්ඨං එතං මොක්ඛං එතං උත්තමං එතං පචරං-

යා’ති බතතියා² වා බ්‍රාහ්මණී වා වෙස්සි වා සුද්දී වා.

මාදිසනති බතතියං වා බ්‍රාහ්මණං වා වෙස්සං වා සුද්දං වා.

1. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමන්තං උද්ඝං අනෙකපරියායෙන විගරහිතා භගවතො, මජ්ඣං. 2. ඛතති. සි.මු.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස්කරවා. “උදසි, තෝ සත්‍රියක ලභ නමහට මෙවුන්දම් සෙවුමෙහි අනුසස් කියෙහි යනු සැබෑ ද?”යි ආයුෂමත් උදසින් විචාලසේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි හේ කී ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ. “හිස්පුරුෂය, නුසුදුස්සෙකි. අනුලොමී නොවූවකි. මහණකමට නොසුදුස්සෙකි. නො-කැපයෙකි. නොකටයුත්තකි. හිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් මාගම ලභ නමහට මෙවුන්දම්ත් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කිවුයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් අයුරින් සරුගය පිණිස නොව විරුගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමදහයන් සංසිදුවීම දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහන් වූවන්ගේ පාහැදීම පිණිස නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසයි:

“යම් මහණෙක් අත්තකාමපාරිවරියා රුගයට බඩුසේ පෙරළී ගිය සිහින් මිනිස් මාගමක සම්පතෙහි යම් සත්‍රියක් සිල්වන් වූ තලණ දහම් ඇති බඩසර ඇති මා වැන්නක්හු මේ මෙවුන්දම්ත් අභිරමනස කරවනම් මෙය පාරිවරියාවන් අතුරෙන් අග්‍රයයි මෙමුනොපනි:ශ්‍රිත වචනසෙන් තමහට මෙවුන්දම්ත් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කියා ද, ඒ මහණහට සහවෙසෙස් ඇවැත් මේ.”

8. ඥාපන යනු යමෙක් යම්බඳුවෙක් ...

භික්ෂු යනු ... මේ අභිසේහි මේ තෙමේ භික්ෂු ය යි අභිමත යි. බහිණ්ණ නම්: මොනවට ඇඳුනේ බලාපොරොත්තු සහිතවූ යේ පිළිබඳසින් ඇත්තේ යි.

විපරිණත නම්: රුගයෙන් රත් වූ සිත ද විපරිණත ය, දෝෂයෙන් දව්‍යව වූ සිත ද විපරිණත ය, ලෝභයෙන් මුලා සිත ද විපරිණත ය. චාලිත් මේ අභිසේහි රුගයෙන් රත් වූ සිත විපරිණත ය යි අභිමත යි.

මාතුගාම නම්: මිනිස් මාගමකි. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි. නිරිසන් ගත මාගමක් ද නො වෙයි. සුබ්බසි දුබ්බසි තුළල් නොතුළල් තෙපුල් දෑත ගන්නට සමත් නුවණැත්තියකි.

මාතුගාමයා සහතිකෙ යනු මාගම් වෙත, මාගම්හට නුදුරු තැන ය.

අත්තකාම යනු තමාගේ කැමැත්ත, තමාගේ හේතුව, තමාගේ අදහස, තමා පිළිබඳ පාරිචය්‍යය ය.

එතදග්ග යනු මෙය අග්‍ර ය, මෙය ශ්‍රේණි ය, මෙය ප්‍රමුඛ ය, මෙය උත්තම ය, මෙය ප්‍රචාර ය යන අභි යි.

යා යනු ඝෛත්‍රිය හෝ බ්‍රාහ්මණ හෝ වෛශ්‍ය හෝ ශුද්‍ර හෝ සත්‍රියි.

මාදිසං යනු කැහැකු හෝ බමුණකු හෝ වෙළෙඳකු හෝ සුදුරකු හෝ.

භිලවනනනි පාණානිපානා පටිච්ඡරතං, අදිනනාදුනා පටිච්ඡරතං, මුසාපාදු පටිච්ඡරතං.

බ්‍රහ්මචාරිනි මෙපුනධම්මා පටිච්ඡරතං.

කල්‍යාණධම්මො නාම: තෙන ව සීලෙන තෙන ව බ්‍රහ්මචරියෙන කල්‍යාණධම්මො භොති.

එතෙන ධම්මනාති මෙපුනධම්මෙන.

පටිච්ඡරයානි අභිරවෙය්‍ය.

මෙපුනුපසංඝිතෙනාති මෙපුනධම්මපටිසංයුතෙනන.

සංඝාදිසෙසො'ති -පෙ- තෙනපි වුවවති සංඝාදිසෙසො'ති.

1. ඉතී ව භොති, ඉතීසංඝෙ, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං ඉතීයා සනතිකෙ අනුකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

2. [ඉතී ව භොති, චෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසංඝෙ, -පෙ- පුරිසසංඝෙ, -පෙ- නිර්වෘත්තගහසංඝෙ, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං ඉතීයා සනතිකෙ අනුකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

3. පණ්ඩකො ව භොති, පණ්ඩකසංඝෙ, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස සනතිකෙ අනුකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති පුලලච්චයස්ස.

4. පණ්ඩකො ව භොති චෙමතිකො -පෙ- පුරිසසංඝෙ, -පෙ- නිර්වෘත්ත-ගහසංඝෙ. ඉතීසංඝෙ, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස සනතිකෙ අනුකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

5. පුරිසො ව භොති -පෙ- නිර්වෘත්තගහො ව භොති, නිර්වෘත්තගහ-සංඝෙ -පෙ- චෙමතිකො. -පෙ- ඉතීසංඝෙ. -පෙ- පණ්ඩකසංඝෙ. -පෙ- පුරිසසංඝෙ සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං නිර්වෘත්තගහස්ස සනතිකෙ අනුකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති ආපනති දුක්ඛටස්ස.*]

6. දො ඉතීයො, දවිනනං ඉතීනං ඉතීසංඝෙ, සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං දවිනනං ඉතීනං සනතිකෙ අනුකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති දවිනනං සංඝාදිසෙසංසං -පෙ-.

7. ඉතී ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉතීසංඝෙ, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං උභිනනං සනතිකෙ අනුකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං දුක්ඛටස්ස -පෙ-.

* [ ] ඉමෙහි අනුකර්තපාදාං සිමු. පොසකෙ නදිසංහති.

සිලවනාං යනු: පණ්ඩායෙන් තොර වූ අසිතාදනින් තොර වූ මූසවායෙන් තොර වූ එකක්නු ය.

මුහම්මාදිං යනු: මෙවුන්දමින් තොරවූවකු ය.

කල්යාණබමම නම්: ඒ ගිලයෙන් ද ඒ බමසරින් ද කලණදහම් ඇත්තෙක් වෙයි.

එතෙන බමමෙන යනු: මෙවුන්දමින් ය.

පට්ඨරෙය්‍ය යනු: අභිරුණෙය කෙරේ නම්.

මෙදුනුපසංහිතෙන යනු: මෙවුන්දම් පිළිබඳ දහමින් ය.

සංඝාදිසෙසො යනු ... එසිනුදු සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තාත් වෙයි, චෛත්‍ය නෙමේත් සත්‍රිය සම්පයෙහි නමඟට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කියා ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

2. සත්‍රියකුත් වේද, වෙමනිකත් වේද, ... පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇති ... පිරිමියක යන හැඟීම් ඇති ... නිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි. චෛත්‍ය නෙමේ ඒ සත්‍රිය සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිවරියාවෙහි ගුණ කියා ද පුලාසිඇවැත් වේ.

3. පණ්ඩකයෙකුදු වෙයි, පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, චෛත්‍ය නෙමේ ඒ පණ්ඩකයා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිවරියාවෙහි ගුණ කියයි ද පුලාසි ඇවැත් වේ.

4. පණ්ඩකයෙකුත් වෙයි ද, වෙමනිකත් වේ ද ... පිරිමියෙක යන හැඟීම් ඇති ... නිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති ... සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, චෛත්‍ය නෙමේත් ඒ පණ්ඩකයා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිවරියාවෙහි ගුණ කියා ද, දුකුලාඇවැත් වේ.

5. පිරිමියෙකුදු වෙයි, ... නිරිසන්ගතයෙක් වෙයි, නිරිසන්ගතයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... විමනි ඇත්තේ, ... සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පිරිමියෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තාත් වෙයි, චෛත්‍ය නෙමේ ඒ නිරිසන්ගතයා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිවරියාවෙහි ගුණ කියා ද දුකුලාඇවැත් වේ.

6. සත්‍රිනු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙක් වෙයි, චෛත්‍ය නෙමේ ඒ සත්‍රින් දෙදෙනා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිවරියාවෙහි ගුණ කියා ද, සහවෙසෙස් දෙකෙකි....

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙකුදු වෙයි, දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුත් වෙයි, චෛත්‍ය නෙමේත් ඒ දෙදෙනා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිවරියාවෙහි ගුණ කියයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලා-ඇවැත් වේ. ...

8. අනාපනති විවරපිණ්ඩිපානසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකතා-
රෙන උපට්ඨහානි භණ්ති, උම්මනතකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

විනිතවක්ඛු

උද්දනගාඨා.

කථං වඤ්ඤා ලභෙ පුත්තං පියා ව සුභගා සියා,
කිං දජ්ජං කෙත්තුපට්ඨය්‍යං කථං ගච්ඡේය්‍යං සුගතනිනති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදාර වඤ්ඤා ඉථි කුලුපගං භික්ඛුං
එතදවොච: “කථාං භනෙත විජායෙය්‍ය”නති. “තෙන භි භගිනි අග්ගදුතං
දෙති”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නති? “මෙට්ඨනං ධම්ම”නති. තස්ස
කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙස”නති (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදාර විජායිති ඉථි කුලුපගං භික්ඛුං
එතදවොච: “කථාං භනෙත පුත්තං ලභෙය්‍ය”නති. “තෙන භි භගිනි
අග්ගදුතං දෙති”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නති.
තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො සංඝාදි-
සෙස”නති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදාර ඉථි කුලුපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කථාං භනෙත සාම්මකස්ස පියා අස්ස”නති. “තෙන භි භගිනි
අග්ගදුතං දෙති”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නති. තස්ස
කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙස”නති.
(3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදාර ඉථි කුලුපගං භික්ඛුං එතදවොච:
“කථාං භනෙත සුභගා අස්ස”නති. “තෙන භි භගිනි අග්ගදුතං දෙති”ති.
“කිං භනෙත අග්ගදුත”නති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නති. තස්ස කුකකුච්චං
අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙස”නති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදාර ඉථි කුලුපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කතාං භනෙත අග්ගස්ස දජ්ජමි”ති. “අග්ගදුතං භගිනි”ති. “කිං
භනෙත අග්ගදුත”නති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි
-පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙස”නති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදාර ඉථි කුලුපගං භික්ඛුං එතද
වොච: “කෙනාං භනෙත අග්ගං උපට්ඨමි”ති. “අග්ගදුතෙත භගිනි”ති. කිං
භනෙත අග්ගදුත”නති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි
-පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො සංඝාදිසෙස”නති. (6)

8. “සිටුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් යන පිරිකරින් උවටන් කරව” යි කියයි ද, (මහුට ද,) උන්මත්තකයාට ද, අදිකමමිකයාට ද, ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිතවසතු

උද්දනගාමා:

කථංවඤ්ඤාධාමයු, පුහතවයු, පියාවයු, සුභගාවයු, කිංදජ්ජාවයු, කෙනුපටෙඨියාවයු, සුගතිං කථං ගච්ඡෙය්‍ය වයු යි වසතු සතෙකි:

1. එසමයෙහි එක්තරු වදගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කෙසේ නම් වදන්නෙමි ද?” යි මෙය කීවුය. “නහ, එසේ නම් අග්‍රද්‍රවය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රද්‍රවය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, නෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරු වදන ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට වහන්ස, “කෙසේ නම් පුහතා ලබන්නෙමි ද?” යි කීවු ය. “නහ, එසේ නම් අග්‍රද්‍රවය දෙව” යි කී ය. “වහන්ස, අග්‍රද්‍රව නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, නෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළ සේක. (2)

3. එසමයෙහි එක්තරු ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, කෙසේ නම් මම හිමියාට ප්‍රිය වන්නෙමි ද?” යි විමාලා ය. එසේ නම් “අග්‍රද්‍රවය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රද්‍රවය නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, නෝ සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්තෙහි” ය යි වදාළ සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරු ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කෙසේ නම් ඉසුරුමිනියක් වන්නෙමි ද?” යි පුළුවන. “එසේ නම් “අග්‍රද්‍රවය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රද්‍රවය නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දම ය” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, නෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරු ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම අංගයින් වහන්සේට කුමක් දෙන්නෙමි ද?” යි විමාලා ය. “නහ, අග්‍රද්‍රවය” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රද්‍රවය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, නෝ සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරු ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කීමෙකින් අංගයින් වහන්සේට උපසාමාන කෙරෙමි ද?” යි විමාලා ය. “නහ අග්‍රද්‍රවයෙකි” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රද්‍රවය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, නෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉති භුද්දිපගං තිකඛුං ඵතදවොච: “කථාභං භනෙන සුගතිං ගවෙජ්ජයා?”නති. “තෙන ති භගිනි අගගදානං දෙති”ති. “කිං භනෙන අගගදාන?”නති. “මෙට්ඨකං ධම්ම”නති. තස්ස භුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනතිං නිං තිකඛු අපනොනා සංඝාදි-සෙස”නති. (7)

අනනකාමපාරිච්ඡයසිකකාපදං නිබ්බිතං.

3. 5.

සංඝවර්තනසිකකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහාරති ජේතවනෙ අනාපිඨිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අයස්මා උද්ඝ්ඨි සාවන්තියං භුද්දිපගො භොති, ඛුද්දිකාති භුද්දිති උපසංඝමති, යත් පස්සති භුමාරකං වා අපජාපතිකං, භුමාරිකං වා අපතිකං, භුමාරකස්ස මානා-පිභුනනං සන්තිකෙ භුමාරිකාය වණ්ණං භණ්ති: “අමුකස්ස භුද්දස්ස භුමාරිකා අභිරුපා දස්සන්තියා පාසාදිකා පණ්ඩිතා බ්‍යත්තා මෙධාවිථි දකෙබ්‍ය අනුලසො. ඡන්තා සා භුමාරිකා ඉමස්ස භුමාරකස්ස”ති. තෙ ඵචං වදෙනති: “ඵතෙ බො භනෙන අමොන න ජාතන්ති “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. සචෙ භනෙන අයොසා දාපෙය්‍ය අනෙය්‍යාම මයං තං භුමාරිකං ඉමස්ස භුමාරකස්ස”ති. භුමාරිකාය මානාපිභුනනං සන්තිකෙ භුමාරකස්ස වණ්ණං භණ්ති: “අමුකස්ස භුද්දස්ස භුමාරකො අභිරුපො දස්සන්තියො පාසාදිකො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො මෙධාවිථි දකෙබ්‍ය අනුලසො. ඡන්තායං¹ භුමාරිකා තස්ස භුමාරකස්ස”ති. තෙ ඵචං වදෙනති: ඵතෙ බො භනෙන අමොන න ජාතන්ති: “කෙ වා ඉමෙ කස්සවා”ති. කියමිං විස භුමාරිකාය වහන්සු. සචෙ භනෙන අයොසා යාවාපෙය්‍ය දදෙය්‍යාම මයං ඉමං භුමාරිකං තස්ස භුමාරකස්ස”ති. ඵතෙනෙව උපායෙන අවාහාති² පි කාරුපෙති. විවාහාති² කාරුපෙති. වාරෙය්‍යාති² පි වත්තාපෙති.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරුස්සා පුරුණගණනියා ධිතා අභිරුපා භොති දස්සන්තියා පාසාදිකා. තිරොගාමෙකා ආජිවකසාවකා අගනච්චා තං ගණනිං ඵතදවොචු: “දෙහයොස ඉමං භුමාරිකං අමොකං භුමාරකස්ස”ති. සා ඵචමාහ: “අහං බ්‍යය්‍යා² භුමොන න ජාතාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ ඵකධිතිකා. තිරොගාමො ව ගන්තබ්බො, “තාහං දස්සාමි”ති. මනුස්සා තෙ ආජිවකසාවකෙ ඵතදවොචු: “කියස්ස භුමොන අයොසා අගනච්චා”ති. “ඉධ මයං අයොසා අමුකං නාම ගණනිං ධිතරං යාවිමො අමොකං භුමාරකස්ස, සා ඵචමාහ: “අහං බ්‍යය්‍යා භුමොන න ජාතාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ ඵකධිතිකා තිරොගාමො ව ගන්තබ්බො, තාහං දස්සාමි”ති. “කියස්ස භුමොන අයොසා තං ගණනිං ධිතරං යාවිමො? නනු අයොසා උද්ඝ්ඨි වත්තබ්බො? අයොසා උද්ඝ්ඨි දාපෙය්‍යති”ති. අඵ බො තෙ ආජිවකසාවකා යෙනායස්මා උද්ඝ්ඨි, තෙනුපසංඝමතිසු. උපසංඝමතිනා අයස්මානං උද්ඝ්ඨිං ඵතදවොචු: “ඉධ මයං භනෙන අමුකං නාම ගණනිං ධිතරං යාවිමො අමොකං භුමාරකස්ස. සා ඵචමාහ: අහං බ්‍යය්‍යා භුමොන න ජාතාමි කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ ඵකධිතිකා තිරොගාමො ව ගන්තබ්බො, තාහං දස්සාමි”ති. සාධු භනෙන අයොසා තං ගණනිං ධිතරං දාපෙය්‍ය අමොකං භුමාරකස්ස”ති.

1. ඡන්තා සො භුමාරකො ඉමස්සා භුමාරකායාති, සංඝ.
2. බ්‍යය්‍යා, සිමු, ම.ජ.ආ.

7. එසමයෙහි එක්තරා ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට “වහන්ස, කෙසේ සුගතියට යන්නෙමි ද?” යි කීවු ය. “නහ, එසේ නම් අග්‍රදානය දෙව” යි කීය. “වහන්ස, අග්‍රදාන යනු කිමැ?” යි ඔ චිවාලා ය. “වෙවුන්දමැ, යි කීය. ... ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... ‘මහණ’ නෝ සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්නෙහිය” යි වදාළ සේක. (7)

අනන්තාමපාට්ඨයෙහි ස්ථාපදය නිමි.

3. 5.

සංඥාට්ඨාන ගිණණාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර දෙවර්ෂි නම් අන්තෙපිඬුසිවුහුගේ අරමිති වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උද්ඝ්‍රී තෙමේ සැවැත්නුවර කුලපග වෙයි. බොහෝ කුලයන් කරු පැමිණෙයි. යම් තැනෙක බිරියක නැති කුමරකු හෝ සැමියකු නැති කුමරියක හෝ දැනි ද, කුමරුගේ මව්පියන් සම්පයේ දී, “අසෝ කුලයේ කුමරිය අභිරුප ය, දකුම් කලු ය, ප්‍රසාද එළවන්නි ය, පණ්ණින ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තිය ය, දක්ෂ ය, අනලස ය. මේ කුමරුහට ඒ කුමරිය සුදුසු ය” යි අය ගුණ කියයි. ‘වහන්ස, ‘මොහු කවරු ද? මොහු කා අයන් ද?’ යි තුළුහු අප නො දනිත්. ඉදින් වහන්ස, ආයුෂී තෙමේ දෙවන්නේ නම් අපි ඒ කුමරිය මේ කුමරුට ගෙණ එන්නෙමු” යි ඔහු මෙසේ කියත්. “අසෝ කුලකුමාර තෙමේ අභිරුප ය, දකුම්කලු ය, ප්‍රසාද එළවන්නේ ය, පණ්ණින ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තේ ය, දක්ෂ ය, අනලස ය. මේ කුමාරිකා නොමෝ ඒ කුමාරයාහට සුදුසු ය” යි කුමරියගේ මාපියන් සම්පයේ දී කුමරුගේ ගුණ කියයි. “වහන්ස, මොහු කවරු ද? මොහු කා අයන් ද?” යි තුළුහු අප නො දනිත්. වහන්ස, කුමරිය ගෙතුකොට කිම අපට ලජ්‍ය එළවන්නාක් වන්න. ඉදින් වහන්ස, ආයුෂී තෙමේ ඔවුන් ලවා යාවතා කරවා නම්, අපි මේ කුමරිය ඒ කුමරුට දෙන්නෙමු” යි ඔහු මෙසේ කියත්. ආයුෂ්මත් උද්ඝ්‍රී තෙමේ මේ උපායෙන් ම ආවාහයන් ද කරවයි. විවාහයන් ද කරවයි. දින තකන් ආදිය ද ගිවිස්වා තබයි.

2. එසමයෙහි එක්තරා හිමි තැනි ගණකියකගේ දුවක් අභිරුප ය. දකුම් කලු ය. ප්‍රසාද එළවන්නි ය. අන් ගමෙක වසන ආජිවකසච්චෝ පැමිණ ඒ ගණක බිරියට “ආයුෂීවෙනි, මේ කුමරිය අපගේ කුමරුට දෙව” යි මෙබස් කීහ. “ආයුෂීයෙනි, මොහු කවුරු ද? කා අයන් ද?” යි මම් නොප නො හඳුනමි. මෝ ද මාගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම් නො දෙන්නෙමි” යි ඔ මෙසේ කීවු ය. මිනිස්සු ආජිවක ශ්‍රාවකයන්ට “ආයුෂීයෙනි, තෙපි කුමක් හෙයින් ආවු ද?” යි මෙය කීහ. “ආයුෂීයෙනි, මෙහි අපි අසෝ ගණකියගෙන් අපගේ කුමරුට අය දුව යැදීමු. ඔ ද “ආයුෂීයෙනි, මම් මොහු කවුරු ද යි කියා හෝ මොහු කාගේ ද?” යි කියා හෝ නො දනිමි. මෝ ද මගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම් අය නො දෙමි” යි කීවා ය යි ඔහු කීහ. “ආයුෂීයෙනි, තෙපි කුමක් හෙයින් ඒ ගණකියගෙන් අය යැදු ද? ආයුෂී උද්ඝ්‍රී තෙමේ කිය යුතු නො වේ ද? ආයුෂී වූ උද්ඝ්‍රී තෙමේ දෙවන්නේ ය” යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආජිවක ශ්‍රාවකයෝ ආයුෂ්මත් උද්ඝ්‍රී තෙර කර එළඹියාහු ය. එළඹ, අයුෂ්මත් උද්ඝ්‍රීහට, “වහන්ස, මෙහි අපි අසෝ ගණකියගෙන් අපගේ කුමාරයාහට දුව යැදීමු. ඔ ‘ආයුෂීයෙනි මොහු කාගේ කවුරු ද? යි මම් නොප නො හඳුනමි. මෝ ද මගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම් අය නො දෙමි’ යි කීවා ය. වහන්ස, ආයුෂී තෙමේ ඒ ගණකියගේ දුව අපගේ කුමරුට දෙවන්නේ නම් මැනවැ” යි කීහ.

3. අප්ඵ බො ආයස්මා උද්ග්ගි යෙන සා ගණ්ඨි, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා තං ගණ්ඨිං එතද්වොච: “කිස්සිලෙසං ධිතරං න දෙසී?”ති. “අහං බ්වය්‍ය ඉමෙ න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අය්‍යඤ්ච මෙ එකධිත්තකා, නිරෝගාලො ව ගතනබ්බො, නාහං දස්සාමි”ති. “දෙහිලෙසං, අහං ඉමෙ ජානාමි”ති “සචෙ භනෙන අය්‍යො ජානාති, දස්සාමි”ති. අප්ඵ බො සා ගණ්ඨි තෙසං ආජීවකසාවකානං ධිතරං අද්ග්ගි. අප්ඵ බො තෙ ආජීවකසාවකා නං කුමාරිකං තෙච්චා මාසංයෙව සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජිංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. අප්ඵ බො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභාමි. මාසං යෙව මං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජිංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. අගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

4. අප්ඵ බො සා ගණ්ඨි යෙන තෙ ආජීවකසාවකා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතද්වොච: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජිත්ථ, සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජිත්ථ”ති. තෙ එවමාහංසු “නත්ථමාකං තයා සද්ධිං ආහාරුපහාරො, සමණෙන සද්ධිං අමානං ආහාරුපහාරො, ගච්ඡිත්ථ, න මයං නං ජානාමා”ති. අප්ඵ බො සා ගණ්ඨි තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො පුතදෙව සාවන්ඨිං පච්චාගඤ්ඡි. දුතියමි බො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුක්ඛිතා, න සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජිංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. අගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

5. අප්ඵ බො සා ගණ්ඨි යෙනායස්මා උද්ග්ගි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා ආයස්මන්තං උද්ග්ගිං එතද්වොච: “සා කීර භනෙන කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජිංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජිත්ථ. සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජිත්ථ”ති. අප්ඵ බො ආයස්මා උද්ග්ගි යෙන තෙ ආජීවකසාවකා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතද්වොච: මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජිත්ථ සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජිත්ථ”ති. තෙ එවමාහංසු: “නත්ථමාකං තයා සද්ධිං ආහාරුපහාරො, ගණ්ඨියා සද්ධිං අමානං ආහාරුපහාරො. සමණෙන භවිත්ථබ්බං අබ්‍යාවටෙන. සමණො අස්ස සුසමණො, ගච්ඡිත්ථ, න මයං නං ජානාමා”ති. අප්ඵ බො ආයස්මා උද්ග්ගි තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො පුතදෙව සාවන්ඨිං පච්චාගඤ්ඡි. තතියමි බො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුක්ඛිතා, න සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජිංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. අගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

6. දුතියමි බො සා ගණ්ඨි යෙනායස්මා උද්ග්ගි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා ආයස්මන්තං උද්ග්ගිං එතද්වොච: සා කීර භනෙන කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිතා. න සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජිංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජිත්ථ. සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජිත්ථ”ති. පස්මං පාහං තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො. තිං ගච්ඡිත්ථ නාහං ගම්ස්සාමිති.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උද්ධි තෙමේ ඒ ගණනිය වෙත පාමිණ ඒ ගණනියට “කුමක් හෙයින් මොවුන්ට දුටු නො දෙයි ද?” යි කී ය. “ආයුෂියන් වහන්ස, මොහු කාගේ කවුරු ද?” යි මොවුන් නො හඳුනම්. මෝ ද මාගේ එක ම දුටු ය. මම ආය නො දෙන්නෙමි බැහැරගම්ද යායුතු ය යි ඕ කිවු ය. “මොවුන්ට දෙව, මම මොවුන් හඳුනමි” යි ආයුෂ්මත් උද්ධිතෙර කී ය. “ඉදින් වහන්ස, ආයුෂියන් වහන්සේ හඳුනන් නම් දෙන්නෙමි” යි ඕ කිවු ය. ඉක්බිති ඒ ගණනි ඒ ආජීවක සම්මන්ට සිය දුටු දුන්නී ය. ඉක්බිති ඒ ආජීවක සම්මෝ ඒ කුමරිය කැඳවා ගෙණ ගොස් මසක් ම ලෙහෙළියකු කොට පරිභාග කළාහු ය. ඉන්පසු දසියක කොට පරිභරණය කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ කුමාරිකා නොමෝ, “මම දැන් දුගී වෙමි. දුප්පත්මි. සැපයක් නො ලබමි. මසක් ම මා ලෙහෙළියක කොට පරිභාග කළහ. ඉන්පසු දසියක මෙන් පරිභරණය කෙරෙහි. මගේ මව් නොමෝ මෙහි ඒවා. මා ගෙණ යේවා” යි මවු වෙතට දුතයකු යැවු ය.

4. ඉක්බිති ඒ ගණනි නොමෝ ඒ ආජීවක සම්මන් කරා එළඹියා ය. එළඹි ඔවුන්ට “ආයුෂියෙනි, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නො කරව. ලෙහෙළියක කොට මේ කුමරිය පරිභරණය කරව” යි කිවු ය. ඔහු “නී හා අපගේ ගණුදෙනුවෙන් නැත. අපගේ ගණු දෙනුව ගෙනහු සමග ය. තෝ යව. අපි නී නො දනිමු” යි කීහ. ඉක්බිති ඒ ගණනි නොමෝ ආජීවක සම්මන් විසින් ගරහන ලද්දේ නැවත සාවැතට පෙරළා පැමිණියා ය. දෙවෙනි වර ද ඒ කුමරි “මම දුගීයෙමි. දුප්පත්මි. සැපයක් නො ලබමි. මසක් පමණ මා ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළහ. එනැන් පටන් දසියක් කොට පරිභරණය කරන්. මගේ මවු නොමෝ මෙහි ඒවා. මා කැඳවා ගෙණ යේවා” යි මවගේ සම්පයට දුතයකු යැවු ය.

5. ඉක්බිති ඒ ගණනි නොමෝ ආයුෂ්මත් උද්ධිතෙර කරා පැමිණියා ය. පාමිණ, ආයුෂ්මත් උද්ධිතට “වහන්ස, ඒ කුමරිය දුගී ල, දුප්පත් ල, සුවයක් නො ලබා ල. මසක් ම ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළාහු ල. එනැන් පටන් දසියක කොට පරිභරණය කරන් ල. වහන්ස, ආයුෂියෙනි, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නො කරවු ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කරවු” යි කියනු මැනවැයි කී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උද්ධි තෙමේ ඒ ආජීවක සම්මන් කරා ගියේ ය ගොස්, ඒ ආජීවක ශ්‍රාවකයන්ට “ආයුෂියෙනි, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නො කරවු. ලෙහෙළියක කොට මාය පරිභරණය කරවු” යි කී ය. “මුළු හා අපගේ ගණුදෙනුවෙන් නැත. අපගේ ගණුදෙනුව ගණනිය හා ය. ශ්‍රමණයා ව්‍යාපාර නැත්තකු විය යුතු යි. ශ්‍රමණයෙක් නම් මනා ශ්‍රමණයෙක් වන්නේය. මුළු යන්න. අපි මුළු නො දනිමු” යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උද්ධි තෙමේ ආජීවක ශ්‍රාවකයන් විසින් ගරහන ලද්දේ සාවැතට ම පෙරළා ආයේ ය. තුන්වන වර ද ඒ කුමරි මවු සම්පයට “මම දුගීයෙමි. දුප්පත් වෙමි. සුවයක් නො ලබමි. මසක් ම මා ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළහ. එනැන් පටන් දසියක කොට පරිභරණය කරන්. මගේ මව් මෙහි ඒවා. මා කැඳවා ගෙණ යේවා” යි දුතයකු යැවු ය.

6. දෙවෙනි වර ද ඒ ගණනි ආයුෂ්මත් උද්ධිතෙර කරා ගියා ය. ගොස් ආයුෂ්මත් උද්ධිතට වහන්ස, ඒ කුමරි දුගී ල. දුප්පත් ය. සුවයක් නො ලබා ල. මසක් ම ආය ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළාහු ල. එනැන් පටන් දසියක මෙන් පරිභරණය කරන් ල. වහන්ස, ‘ආයුෂියෙනි, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නො කර මි. ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කරවු’ යි කියන්නා යි සැළ කළා ය. “පළමු වර මම ඒ ආජීවක ශ්‍රාවකයන් විසින් ගරහන ලද්දේම වෙමි. තෝ යව මම නො යන්නෙමි” යි ආයුෂ්මත් උද්ධි කී ය.

7. අථ බො සා ගණනී උජ්ඣායනී බියනි විපාවෙනි: “ඵවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං දුක්ඛිනො භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්ධි, යථා මෙ කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිනා න සුඛං ලභති, පාපිකාය සංස්සයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. සා’පි බො කුමාරිකා උජ්ඣායනී බියනි විපාවෙනි: “ඵවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං දුක්ඛිනො භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්ධි, යථාහං දුග්ගතා දුක්ඛිනා න සුඛං ලභාමි පාපිකාය සංස්සයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. අඤ්ඤපි ඉන්ද්‍රියො අභ්‍යන්තරායා සංස්සති වා සසුරෙහි වා සාමිකෙහි වා, නා ඵවං ආයාචන්ති: “ඵවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං දුක්ඛිනො භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්ධි, යථා මයං දුග්ගතා දුක්ඛිනා න සුඛං ලභාමි, පාපිකාහි සංස්සති පාපකෙහි සසුරෙහි පාපකෙහි සාමිකෙහි”ති.

8. යා පන නා ඉන්ද්‍රියො සන්තරායා සංස්සති වා සසුරෙහි වා සාමිකෙහි වා නා ඵවං ආයාචන්ති: “ඵවං සුඛිනො භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං සඤ්ඤා භොතු අයෙසා උද්ධි, ඵවං සුඛමෙධතු අයෙසා උද්ධි, යථා මයං සුඛිනා සඤ්ඤා සුඛමෙධාම හද්දිකාහි සංස්සති හද්දකෙහි සසුරෙහි, හද්දකෙහි සාමිකෙහි”ති.

9. අස්සොසුං බො භික්ඛු එකච්චානං ඉන්ද්‍රිනං ඔයාචන්තිනං එකච්චානං ඉන්ද්‍රිනං ආයාචන්තිනං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චජා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: කථං හි නාම ආයසමා උද්ධි සංඥවර්තනං සමාපජ්ජසාහි”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එනමන්ථං ආරොවෙසුං.

10. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාඤාපෙත්වා ආයසමන්තං උද්ධිං පටිපුච්ඡති: “සච්චං නිර නං උද්ධි සංඥවර්තනං සමාපජ්ජ”ති. “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථංහි නාම නං මොඝපුරිස සංඥවර්තනං සමාපජ්ජසාහි. තෙනා මොඝපුරිස අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවංඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සංඥවර්තනං සමාපජ්ජෙය්‍ය ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසමතිං පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රිමතිං ජායන්තන්තෙ වා ජාරන්තන්තෙ වා, සම්ඝාදිසෙසොහි.

එවංඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

[මූලපඤ්ඤානති.]

7. ඉක්බිති ඒ ගණනි “යම්සේ මා කුමරි පාපි වූ නැන්දනියන් පාපි වූ මයිලනුවන් කරණ කොට ගෙණ, පාපි වූ සැමියා කරණ කොට ගෙණ දුගී වූවා ද, දුප්පත් වූවා ද, සුවයක් නො ලබා ද, ආයඝී උදුසී ද එසේ ම දුගී වේවා, එසේ දුප්පත් වේවා, ආයඝී උදුසී නෙමේ එසේ සුවයක් නො ලබා”යි අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි. ඒ කුමරි ද “යම්සේ මම ලාමක වූ නැන්දනියන් කරණ කොට ගෙණ, ලාමක වූ මයිලනුවන් කරණ කොට ගෙණ, ලාමක වූ හිමියා කරණ කොට ගෙණ දුගී වෙමිද, දුක්පත් වෙමිද, සුවයක් නො ලබමිද, එසේ ම ආයඝී උදුසී නෙමේ දුගී වේවා, එසේ ම ආයඝී උදුසී නෙමේ දුප්පත් වේවා එසේ ම ආයඝී උදුසී නෙමේ සුවක් නො ලබා”යි අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි (ආයුෂමන් උදුසී තෙරුන්ගේ මෙහෙසිමෙන් පනිකුලයට ගිය) අන් සත්‍රිහු ද නැන්දනියන් හෝ මයිලනුවන් හෝ සැමියන් හෝ සමග නොසතුටු වූවෝ “යම්සේ අපි පාපි වූ නැන්දනියන් පාපි වූ මයිලනුවන්, පාපි වූ සැමියන් කරණ කොට ගෙණ දුගී වූවු ද, දුප්පත් වූවු ද, සුවක් නො ලබමෝ ද, ආයඝී උදුසීන් එසේ ම දුගී වේවා, ආයඝී උදුසීන් එසේ ම දුප්පත් වේවා, ආයඝී උදුසීන් එසේ ම සුවක් නො ලබා”යි ප්‍රාචිනා කෙරෙත්.

8. යම් සත්‍රි කෙනෙක් (උදුසී තෙරුන්ගේ මෙහෙසිමෙන් පනිකුලයට ගියෝ) නැදිමයිලන් හා සැමියන් හා සතුටු වූවාහු ද, ඔහු “යම්සේ අපි හදු නැදිමයිලන්, හදු සැමියන් කරණ කොට ගෙණ සුවපත් වූවමෝ සැදුනමෝ සුවසේ වැඩෙවු ද, ආයඝී උදුසී නෙමේ එසේ ම සුව පත් වේවා, ආයඝී උදුසී නෙමේ එසේ ම සැදුනේ වේවා, ආයඝී උදුසී නෙමේ එසේ ම සුවසේ වැඩෙවා”යි මෙසේ ප්‍රාචිනා කෙරෙත්.

9. හිඤ්ඤ නිගා කරන්තාවූ ඇතැම් සත්‍රින්ගේ කථා ද, සුව පතන්තා වූ ඇතැම් සත්‍රින්ගේ කථා ද ඇසූහ. යම් ඒ හිඤ්ඤ අලොච්ඡ ද, ඔහු “කෙසේ නම් ආයුෂමන් උදුසී නෙමේ (සත්‍රිපුරුෂයන් අතර) සංවරණයට පැමිණෙද්”යි අවමන් කෙරෙත්, අගුණ කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මේ කාරණයෙහි හිඤ්ඤ සංඝයා රැස් කරවා ආයුෂමන් උදුසී අමතා, “උදුසිය, තෝ සත්‍රි පුරුෂයන් අතර සංවරණයට පැමිණියෙහි සැබැද්ද්”යි අසා වදාළ සේක. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ආයුෂමන් උදුසී කී ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ වදාරණසේක්, “හිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් සත්‍රිපුරුෂයන් අතර සංවරණයට පැමිණියෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහත් වූවන්ගේ පැහැදිම පිණිස හෝ නො වේ” යි ... ගැරැහු සේක. “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:-

“යම් මහණෙක් භායඝීභාවයෙහි මේවයි, මිථ්‍යාවාර භාවයෙහි මේවයි, පුරුෂමතිය සත්‍රියට හෝ සත්‍රිමතිය පුරුෂයාට හෝ ගෙණ එමින් සංඛ්‍යවරණභාවයට වදනේ නම් සහවෙසෙස් වේ”.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිඤ්ඤන්ට මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

11. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා ධුතනා උය්‍යානෙ පරිවාරෙනා අඤ්ඤාතරස්සා¹ වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: “අභං ඛවය්‍යා² තුලෙන න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අභංඤ්චමිති බහුභණ්ඩා, බහුපරිකාරා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. අථ බො සො දුතො තෙසං ධුතනානං එනමිත්ථං ආරොවෙසි, එවං වුතෙන අඤ්ඤාතරො පුරිසො තෙ ධුතෙන එතදවොච: “කිස්ස තුලෙන අය්‍යා නං වෙසිං යාවිත්ථ? නහු අය්‍යො උද්ධි චන්තවෙබ්බා? අය්‍යො උද්ධි උය්‍යාඡෙස්සති”ති. එවං වුතෙන අඤ්ඤාතරො උපාසකො නං පුරිසං එතදවොච: “මායො එවං අචච, න කප්පති සමණානං සක්‍යපුත්තියානං එවරුපං කාචුං. නායො උද්ධි එවං කරිස්සති”ති. එවං වුතෙන, ‘කරිස්සති න කරිස්සති’ති අබ්බුතං අකංසු. අථ බො තෙ ධුතනා යෙනායසමා උද්ධි තෙනුපසංකමිංසු. උපසංකමිත්වා ආයසමනං උද්ධිං එතදවොචු: “ඉධ මයං භන්තෙ උය්‍යානෙ පරිවාරෙනා අසුකාය නාම වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පතිණිමහ: “අභංච්ච තු උය්‍යානෙ පරිවාරෙස්සාමා”ති සා එවමාහ:” “අභං ඛවය්‍යා තුලෙන න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ ති, අභංඤ්චමිති බහුභණ්ඩා, බහුපරිකාරා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. “සාධු භන්තෙ අය්‍යො නං වෙසිං උය්‍යාඡෙතු”ති.

12. අථ බො ආයසමා උද්ධි යෙන සා වෙසි, තෙනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා නං වෙසිං එතදවොච: “කිස්ස මෙසං න ගච්ඡි”ති. “අභං ඛවය්‍යා ඉමෙ ත ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අභංඤ්චමිති බහුභණ්ඩා බහුපරිකාරා බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. “ගච්ඡමෙසං අභං ඉමෙ ජානාමි”ති. සචෙ භන්තෙ අය්‍යො ජානාති, ගමිස්සාමි”ති. අථ බො තෙ ධුතනානං වෙසිං ආදාය උය්‍යානං අගමංසු. අථ බො සො උපාසකො උඡ්ඤායති ඛියති විපාවෙති: “කථං හි නාම අය්‍යො උද්ධි නබ්බිණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු නස්ස උපාසකස්ස උඡ්ඤායනස්ස ඛියනස්ස විපාවෙනස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡා තෙ උඡ්ඤායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උද්ධි නං බණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති”ති, අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එනමිත්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “සචං කිරි තං උද්ධි නං බණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජි”ති. “සචං භගවා.” චිගරිති බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස තබ්බිණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති. තෙ’නං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- එවං ව පන භික්ඛවෙ ඉමං සිත්තාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සඤ්චරිතං සමාපජ්ජෙය්‍ය ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසමති. පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රියමති, ජායන්තනෙ වා ජාරන්තනෙ වා, අනගමසො තබ්බිණිකායපි, සංඝාදිසංඝෝ”ති.

[දුතියපඤ්ඤාතති.]

11. එසමයෙහි බොහෝ සත්ත්වයෝ උයනෙහි රමණය කරන්නාහු, “එව, උයනෙහි අතීරමණය කරන්නෙමු”යි එක්තරා වෙසඟනක සම්පයට දුතයකු යැවූහ. “ආයතියෙහි, මොහු කවුරුද, කාගේද?”යි මම නොප නො හඳුනමි. මම බොහෝ බඩු ඇතියෙමි වෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු ද වෙයි. මම නො යන්නෙමි”යි ඔ කීවු ය. ඉක්බිති ඒ දුත නෙමේ ඒ ධුතියන්ට මේ කාරණය කිය. මෙසේ කී කල්හි එක්තරා පුරුෂයෙක් ඒ ධුතියන්ට “ආයතියෙහි, නෙපි කුමක් හෙයින් වෙසඟන යැද්දකු ද? ආයතී වූ උදයී නෙමේ කිය යුතු නො වේ ද? ආයතී වූ උදයී නෙමේ ආය යවන්නේ ය”යි කිය. මෙසේ කී කල්හි එක්තරා උවසුවෙක් ඒ පුරුෂයාට “ආයතී නෙමේ මෙසේ නො කියාමා, මෙබන්දක් කරන්නට භාසාපුත්‍රිය ශ්‍රමණයන්ට නොකාප ය. ආයතී වූ උදයී නෙමේ මෙසේ වූ දෑක් නො කරන්නේ ය”යි කිය. මෙසේ කී කල්හි “හෙනෙම එය කරන්නේයයි ද? නො කරන්නේයයිද”යි පරදු නැබූහ. ඉක්බිති ඒ ධුතියෝ ආයුෂමත් උදයීහු කරා ගියාහු ය. ගෙස් ආයුෂමත් උදයීහට “වහන්ස, අපි මේ උයනෙහි අතීරමණය කරන්නෙමු” එව, අතීරමණය කරන්නෙමු”යි අපෝ වෙසඟන වෙතට දුතයකු යැවූමිහ. ‘මොහු කවුරුද? කා අයන් ද’යි මම නොප නොහඳුනමි. මම ද බොහෝ බඩු ඇතියෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු වේ. මම නො යන්නෙමි”යි ඔ කීවු ය, වහන්ස. හිමියන් ඒ වෙසඟන යවන්නේ මැනව්”යි ඔහු කීහ.

12. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී නෙමේ ඒ වෙසඟන කරා පැමිණියේය. පැමිණ ඒ වෙසඟනට “කුමක් හෙයින් මොවුන් සම්පයට නො යෙහි ද”යි ඇසී ය. ආයතියන් වහන්ස, මොහු කවුරුද යි කාගේ දැයි මම නො හඳුනමි. මම ද බොහෝ බඩු ඇතියෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු ද වෙයි. මම නො යන්නෙමි”යි ඔ කීවු ය. “මොවුන් සම්පයට යව. මම මොවුන් හඳුනමි”යි උදයී තෙර කී ය. “වහන්ස, ඉදින් ආයතී නෙමේ දැනී නම් යන්නෙමි”යි ඔ කීවු ය. ඉක්බිති ඒ ධුතියෝ ඒ වෙසඟන කැඳවා ගෙන උයනට ගියාහුය. එකල්හි උවසු නෙමේ “කෙසේ නම් ආයතී වූ උදයී නෙමේ (සත්‍රී පුරුෂයන් අතර) එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණේ දැ යි අවමන් කෙළේය, අයුණු කී ය. නුගුණ පැතිරුණි ය. හික්මුණු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ උවසුහුගේ කපාව ඇසූහ. අලෙපමි වූ ඒ හික්මුණු “කෙසේ නම් අයුෂමත් උදයී නෙමේ සත්‍රී පුරුෂයන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණේ දැ” යි අවමන් කළහ, අයුණු කීහ, නුගුණ පැතිරුණි. ඉක්බිති ඒ හික්මුණු භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැළ කළාහුය. ... “උදයිය, තෝ සත්‍රී පුරුෂ-යන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණියෙහි ය යනු සැබෑ දැ”යි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ අසා වදාළසේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි හේ කීහ. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක: ... “හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් සත්‍රී පුරුෂයන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණියෙහි ද, හිස් පුරුෂය, මෙය තොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් භාග්‍යභාවයෙහි මේවයි, මිථ්‍යාවාර භාවයෙහි මේවයි, පුරුෂමනිය සත්‍රියට හෝ සත්‍රියමනිය පුරුෂයාට හෝ යවන්න එමොහොත සෙමිනා කැමැති මාගමකට හෝ ගෙණ එමින් සැසඳුරණ-භාවයට වදනේ නම් සඟවෙසෙස් වේ.”

[දෙවන පැණවීමයි.]

13. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

හිකඤ්ඤිති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපේ අබ්භෙදො 'හිකඤ්ඤි'ති.

සංඝවර්තනං සමාපජ්ජයාති ඉත්ථි යා පභිනො පුරිසස්ස සන්තිකෙ ගච්ඡති. පුරිසෙන වා පභිනො ඉත්ථි යා සන්තිකෙ ගච්ඡති.

ඉත්ථි යා වා පුරිසමිතිනාති පුරිසස්ස මතිං ඉත්ථි යා වා ආරොවෙති.

පුරිසස්ස වා ඉත්ථිමිතිනාති ඉත්ථි යා මතිං පුරිසස්ස වා ආරොවෙති.

ජායනනනෙ වා'ති ජායා හවිස්සයි.

ජාරනනනෙ වා'ති ජාරි හවිස්සයි.

අනනමසො තං ධණ්ණිකායපිති මුහුත්තිකා හවිස්සයි.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි චුච්චති සංඝාදිසෙසොති.

14. දස ඉත්ථියො: මාතුරකඛිනා, පිතුරකඛිනා, මාතෘපිතුරකඛිනා, භාතුරකඛිනා, භගිනිරකඛිනා, ඤාතිරකඛිනා, ගෞතතරකඛිනා, ධම්මරකඛිනා, සාරකඛා, සපරිදණ්ඩා.

දස හරියායො: ධනකාතිනා, ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපත්තකිනී, ඔහනචුම්භො, දුසි ව හරියා ව, කම්මකාරී ව හරියා ව, ධජාහො, මුහුත්තිකා,

මාතුරකඛිනා නාම: මාතෘ රකඛිති ගොපෙන ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

පිතුරකඛිනා නාම: පිතෘ රකඛිති ගොපෙන ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

මාතෘපිතුරකඛිනා නාම: මාතෘපිතරො රකඛිනාති ගොපෙනා ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනනති.

භාතුරකඛිනා නාම: භාතෘ රකඛිති ගොපෙන ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

භගිනිරකඛිනා නාම: භගිනි රකඛිති ගොපෙන ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

ඤාතිරකඛිනා නාම: ඤාතකා රකඛිනාති ගොපෙනා ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනනති.

ගෞතතරකඛිනා නාම: සගොතනා රකඛිනාති ගොපෙනා ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනනති.

13. යො පන යනු යමෙක් යම්බඳු වූවෙක් ...

හිඤ්ඤා යනු ... මේ නෙමේ මේ අතීතයෙහි 'හිඤ්ඤා' ය යි අභිප්‍රේත ය.

සංවර්තනං සමාපජ්ජෙය්‍ය යනු: සත්‍රිය විසින් යවන ලද්දේ පුරුෂයා සම්පයට යේ ද, පුරුෂයා විසින් යවන ලද්දේ සත්‍රියගේ සම්පයට යේද,

ඉන්ද්‍රියා වා පුරිස මනිං යනු: පුරුෂාගේ අදහස සත්‍රියට හෝ කියයි ද,

පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රියමනිං යනු: සත්‍රියගේ අදහස පුරුෂයාට හෝ කියයි ද,

භ්‍යවනනො වා යනු: බිරිද වන්නෙහි ය යි...

ජාරතනනො වා යනු: සොර අඹු වන්නෙහි ය යි...

අනන්තමසො තබ්බණ්ණායසි යනු: එ මොහොතෙහි අඹු වන්-
තෙහි ය යි

සංඝාදිසෙසො යනු ... එයින්ද 'සහවෙසෙස' යි කියනු ලැබේ.

14. සත්‍රිහු දස දෙනෙකි; මාතුරකත්තා ය, පිතුරකත්තා ය, මාතෘපිතු-
රකත්තා ය, පාතුරකත්තා ය, භගිනිරකත්තා ය, ඤාතිරකත්තා ය, ගොතන-
රකත්තා ය, ධම්මරකත්තා ය, සාරකතා ය, සපරිදණ්ඩා ය යන මොහු යි.

භාය්‍යාචෝ දස දෙනෙකි: ධනභාතිකා ය, ඡන්දවාසිනී ය, භොගවාසිනී ය,
පටවාසිනී ය, ඔදපනතනිනී ය, ඔහනවුම්බා ය, දසිභරියා ය, කම්මකාරී
භරියා ය, ධජාගටා ය, මුහුනතිකා ය, යන මොහු යි.

මාතුරකත්තා නම: වටු නොමෝ (යම් සත්‍රියක) රකි ද, ගුණසථාන-
යෙහි තබා රකිසි ද සේවර විහරණයට ඉඩ නො දෙයි ද තමා වශයෙහි
පවත්වයි ද, (ඕ නොමෝ යි.)

පිතුරකත්තා නම: යම් මාගමක් පිය නෙමේ රකිසි ද, ගොපනය කෙරෙයි ද
සේවර විහරණයට ඉඩ නො දෙයිද, සිය වශයෙහි පවත්වයි ද, (ඕ නොමෝ යි)

මාතෘපිතුරකත්තා නම: මවුපිය දෙදෙනා ම යම් සත්‍රියක රකිත් ද,
ගෝපනය කරත් ද, සේවරිණිවත්තට ඉඩ නො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත්
ද (ඒ සත්‍රි යි.)

පාතුරකත්තා නම: යම් සත්‍රියක සොහොවුරු නෙමේ රකිසි ද, ගොපනය
කෙරෙයි ද, සේවරිණිවත්තට ඉඩ නො දෙයි ද, වශයෙහි පවත්වයි ද, (ඕ
නොමෝ යි.)

භගිනිරකත්තා නම: යම් මාගමක බිහිනි නොමෝ රකිසි ද, ගොපනය
කෙරෙයි ද, සේවරිණිවත්තට ඉඩ නො දෙයි ද, වශයෙහි පවත්වයි ද,
(ඕ නොමෝ යි.)

ඤාතිරකත්තා නම: යම් සත්‍රියක නැයෝ රකිත් ද, ගොපනය කෙරෙත් ද,
සේවරිණි වත්තට ඉඩ නො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත් ද (ඕ නොමෝ යි.)

ගොතනරකත්තා නම: යම් මාගමක සමානගොත්‍රආභියෝ රකිත් ද,
ගොපනය කෙරෙත් ද, සේවරිණිවත්තට ඉඩ නොදෙත් ද, වශයෙහි
පවත්වත් ද, (ඕ නොමෝ යි.)

ධම්මරක්ඛිතා නාම: සභධම්මිකා රක්ඛන්ති ගොපෙනති ඉස්සරියං කාරෙනති වසං වතෙනන්ති.

සාරකඛා නාම: ගබ්භපි පරිග්ගතිතා හොති 'වෙය්හං ථස්ස'ති, අනාමසො මාලාගුණපරිකම්භතාපි.

සපරිදණ්ඩා නාම: කෙහිවි දණ්ඩො ස්විතො හොති 'යො ඉත්ථනාමං ඉත්ථං ගච්ඡති එතතකො දණ්ඩා'ති.

ධනකක්ඛිතා නාම: ධනෙන කිණ්ණිකා වාසෙති.

ජ්ඣවාසිනී නාම: පියො පියං වාසෙති.

සොගවාසිනී නාම: සොගං දක්වා වාසෙති.

පචවාසිනී නාම: පටං දක්වා වාසෙති.

බද්ධපතඤ්ඤි නාම: උද්ධතං ආමසිකා වාසෙති.

බහතචුම්බයා¹ නාම: චුම්බටං ඔරොපෙකා වාසෙති.

දුසී නාම: දුසී වෙව හොති හරියා ව.

කම්මකාරී නාම: කම්මකාරී වෙව හොති හරියා ව.

ධන්හවා නාම: කරමරානිකා චුම්බති.

චුහුහනිකා නාම: තඬබණ්කා චුම්බති.

නිකෙඛපපදානි.

1. පුරිසො භික්ඛු පභිණ්ණානිං²: “ගච්ඡ හතෙන ඉත්ථනාමං මාහුරක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි: හොති කිර ඉත්ථනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා”ති. පතිගණහානි විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

2. පුරිසො භික්ඛු පභිණ්ණානි: “ගච්ඡ හතෙන ඉත්ථනාමං පිතුරක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- මානාපිතුරක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- භාතුරක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- හගිති-රක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- ඤ්ඤාතිරක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- ගොතතරක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- ධම්මරක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- සාරකඛං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- සපරිදණ්ඩං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- හොති කිර ඉත්ථනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා”ති. පතිගණහානි විමංසති පච්චා-හරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මරක්ඛිතා නම්: යම් මාගමක සහදුමයෝ රකිත් ද, ගොපනය කෙරෙත් ද, සෛවරිණිවත්තට ඉඩ නො දෙත් ද, වගයෙහි පවත්වත් ද (ඕ නොමෝ සි.)

සාරකතා නම්: යම් මාගමක ගැබෙහි දී ම ‘මෝ මට අයත්වන්නි ය’යි වෙන් කොට ගන්නා ලද්දියක් වෙයි ද, යටත් පිරිසෙයින් මල්දමකින් පිරිකෙවු කරණ ලද්දි වෙයි ද, (ඕ නොමෝ සි.)

සපරිදණ්ඩා නම්: කිසිවකු විසින් “යමෙක් මෙනම් සත්‍රිය කරා යේ නම් මේ පමණ දඩ ය”යි යම් මාගමක ඇරැබ දඩ තබන ලද්දේ වෙයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

ධනකකිතා නම්: ධනයෙන් පෙරළා ගෙන වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

ජන්දවාසිනී නම්: ප්‍රියයෙක් යම් ප්‍රියාවක වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

භොගවාසිනී නම්: යම් මාගමක භොග දී වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

පටවාසිනී නම්: යම් මාගමක පිළි දී වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

බදපතනකිනී නම්: යම් මාගමක දිය බදුනක අත එව (ඒ හා සමඟ) වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

බහතවුමටා නම්: යම් මාගමක සුඬුළුව පහකොට තමා වෙත වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

දුසි නම්: යමක් දූස්ස වුවා බිරිය ද වෙයි.

කම්මකාරී නම්: යම් මාගමක් මිනිසක් වුවා බිරිය වෙයි ද (ඕ නොමෝ සි.)

බජාහටා නම්: බලාත්කාරයෙන් ගෙනෙන ලද්දි කියනු ලැබේ.

මුහුතනිකා නම්: එකෙණෙහි කැඳවා ගන්නා ලද සත්‍රිය කියනු ලැබේ.

තිකෙසපපදයෝ සි.

1. පුරාමයෙක් මහණකු යවයි: “වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් ඇති මාතුරකකිතාට මේ නම් ඇත්තනුට මිලදී ගත් බිරිද වෙවයි කියව”යි පිළිගණ්ඩි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

2. පුරාමයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් ඇති පිතුරකකිත සත්‍රියට කියනු මැනව මාතාපිතුරකකිත සත්‍රියට කියනු මැනව” යි මහණකු යවයි ද, භාතුරකකිත සත්‍රියට කියව ... හගිනිරකකිත සත්‍රියට කියව ... සතුරකකිත සත්‍රියට කියව ... ගොතතරකකිත සත්‍රියට කියව ... ධම්මරකකිත සත්‍රියට කියව ... සාරකකි සත්‍රියට කියව ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට කියව ... ‘මේ නම් ඇත්තනුට ධනකකිත භාය්‍යාව වෙව’ යි කියව ... පිළිගණ්ඩි ද විමසයි ද පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

3. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉත්ථන්නාමං මාභුරකඛ්ඛි-
නඤ්ච පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච බ්‍රෑහ්මි: “හොථ කිර ඉත්ථන්නාමෙස්ස භරියායො
ධනකාතිනා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

4. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉත්ථන්නාමං මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච
මානාපිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච භාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ-
මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච භගිනිරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛ්ඛිනං ච ඤ්ඤතිරකඛ්ඛිනඤ්ච
-පෙ- මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච ගොචාරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච ධම්මර-
කඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච සාරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච සපරි-
දණ්ඩඤ්ච බ්‍රෑහ්මි: හොථ කිර ඉත්ථන්නාමෙස්ස භරියායො ධනකාතිනා”ති.
පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

බණ්ඩවකානං.

5. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉත්ථන්නාමං පිභුරකඛ්ඛි-
නඤ්ච මානාපිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච බ්‍රෑහ්මි: හොථ කිර ඉත්ථන්නාමෙස්ස භරියායො
ධනකාතිනා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

6. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉත්ථන්නාමං පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච
භාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච භගිනිරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච
ඤ්ඤතිරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච ගොචාරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛ්ඛි-
නඤ්ච ධම්මරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච සාරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛ්ඛි-
නඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රෑහ්මි: “හොථ කිර ඉත්ථන්නාමෙස්ස භරියායො ධනකාති-
නා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

7. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉත්ථන්නාමං පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච
මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච බ්‍රෑහ්මි: හොථ කිර ඉත්ථන්නාමෙස්ස භරියායො ධනකාතිනා”ති.
පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

බද්ධවකානං.

මූලං සංඛින්නං.

8. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉත්ථන්නාමං සපරි-
දණ්ඩඤ්ච මාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච බ්‍රෑහ්මි: හොථ කිර ඉත්ථන්නාමෙස්ස භරියායො
ධනකාතිනා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

9. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩඤ්ච
පිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච මානාපිභුරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිද-
ණ්ඩඤ්ච භාභුරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච භගිනිරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ-
සපරිදණ්ඩඤ්ච ඤ්ඤතිරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච ගොචාරකඛ්ඛිනඤ්ච
-පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච ධම්මරකඛ්ඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච සාරකඛ්ඛිනඤ්ච
බ්‍රෑහ්මි: හොථ කිර ඉත්ථන්නාමෙස්ස භරියායො ධනකාතිනා”ති. පතිගණනාති
විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

එකමූලකං නිබ්බිතං.

3. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් මාතුරකඛින සත්‍රියට ද, පිතුරකඛින සත්‍රියට ද කියනු මැනව: ‘මේ නම් ඇත්තනුට ධනකඛින භාය්‍යා වව’”යි මහණකු යවයි ද, හෙතෙම එය පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් මාතුරකඛින සත්‍රියට ද පිතුරකඛින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛින සත්‍රියට ද භාතුරකඛින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛින සත්‍රියට ද හගිතිරකඛින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛින සත්‍රියට ද ඤාතිරකඛින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛින සත්‍රියට ද ගොතතරකඛින සත්‍රියට ද ... මාතුරකඛින සත්‍රියට ද ධම්මරකඛින සත්‍රියට ද මාතුරකඛින සත්‍රියට ද සාරකඛින සත්‍රියට ද ... මාතුරකඛින සත්‍රියට ද සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද කියව: “මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛින භාය්‍යා වව” යි. පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවක්‍රය යි.

5. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛින මාතෘපිතුරකඛින සත්‍රිනිට “මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛින භාය්‍යා වව”යි කියනු මැනව. පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

6. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛින සත්‍රියට ද භාතුරකඛින සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛින සත්‍රියට ද හගිතිරකඛින සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛින සත්‍රියට ද ඤාතිරකඛින සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛින සත්‍රියට ද ගොතතරකඛින සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛින සත්‍රියට ද ධම්මරකඛින සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛින සත්‍රියට ද සාරකඛින සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛින සත්‍රියට ද සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද කියනු මැනව: “මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛින භාය්‍යා වව”යි. පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛින සත්‍රියට ද මාතුරකඛින සත්‍රියට ද කියනු මැනව. “මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛින භාය්‍යා වව”යි පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංක්‍ෂිප්තය.

8. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. “මෙනම් ඇති සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද මාතුරකඛින සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛින භාය්‍යා වව යි” පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇති සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද පිතුරකඛින සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද මාතෘපිතුරකඛින සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද භාතුරකඛින සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද හගිතිරකඛින සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද ඤාතිරකඛින සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද ගොතතරකඛින සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද ධම්මරකඛින සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද සාරකඛින සත්‍රියට ද කියනු මැනව. “මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛින භාය්‍යා වව යි” පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමූලකය හිමි.

10. එවං දුමුලකමපි තිමුලකමපි චතුමුලකමපි පඤ්ඤාමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නවමුලකමපි කාතබ්බං.*

9දො දසමුලකං:

11. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම් නඤ්ඤා පිතුරකම්නඤ්ඤා මාතෘපිතුරකම්නඤ්ඤා භාතුරකම්නඤ්ඤා භගිනිරකම්නඤ්ඤා ඤාතිරකම්නඤ්ඤා ගොභතරකම්නඤ්ඤා ධම්මරකම්නඤ්ඤා සාරකම්නඤ්ඤා සපරිද්දං ඤාති: හොථ කිර ඉත්ථන්තාමෙසං භරියායො ධන්යාතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසං.

ධනකම්තාවනං¹ නිට්ඨිතං.

12. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම් තං බ්‍රාහ්මි: හොභි කිර ඉත්ථන්තාමෙසං භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔද්දාසනනිනී -පෙ- ඔහනවුමඛටා -පෙ- දසී ච භරියා ච -පෙ- කම්මකාරී ච භරියා ච -පෙ- ධජාගටා -පෙ- මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසං.

13. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- මාතෘපිතුරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- භාතුරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- භගිනිරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- ඤාතිරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- ගොභතරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- ධම්මරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- සාරකම්තං බ්‍රාහ්මි -පෙ- සපරිද්දං බ්‍රාහ්මි: හොභි කිර ඉත්ථන්තාමෙසං භරියා මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසං.

නිකෙඛපපදානි.

14. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම් නඤ්ඤා පිතුරකම්නඤ්ඤා බ්‍රාහ්මි: හොථ කිර ඉත්ථන්තාමෙසං භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසං.

15. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං මාතුරකම්නඤ්ඤා මාතෘපිතුරකම්නඤ්ඤා -පෙ- මාතුරකම්නඤ්ඤා සපරිද්දං ඤාති: හොථ කිර ඉත්ථන්තාමෙසං භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසං.

බණ්ඩවකං නිට්ඨිතං.

16. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථන්තාමං පිතුරකම් නඤ්ඤා මාතෘපිතුරකම්නඤ්ඤා බ්‍රාහ්මි: “හොථ කිර ඉත්ථන්තාමෙසං භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසං.

* එවං දුමුලකමපි තිමුලකමපි යාච නවමුලකං කාතබ්බං ම.ජ.සං.

1. ධනකම්තාඉතිවකං සිමු.

10. දුමුලකය ද නිමුලකය ද වතුමුලකය ද පඤ්චමුලකය ද ඡමුලකය ද සහනමුලකය ද අට්ඨමුලකය ද නවමුලකය ද මෙසේ කටයුතුයි.

මේ දසමුලකය යි:

11. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇති මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, භාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, භගිතිරකඛිත සත්‍රියට ද, ඤාතිරකඛිත සත්‍රියට ද, ගෞහතරකඛිත සත්‍රියට ද, ධම්මරකඛිත සත්‍රියට ද, සාරකඛිත සත්‍රියට ද, සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද, කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට ධනකඛිත භාය්‍යා වච”යි පිළිගනී. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

ධනකඛිතවක්‍රය නිමි.

12. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට කියනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ජන්දවාසිනී භාය්‍යා වච’යි ... භොගවාසිනී ... පට්ඨාසිනී ... ඔදපත්තනිනී ... ඔහට චුළඛටා ... දස්සක් ද, භාය්‍යාවක් ද, මිසියක් ද, භාය්‍යාවක් ද, ධජාහටා ... මුහුනතිකා භාය්‍යා වච”යි පිළිගනී. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

13. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... භාතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. භගිතිරකඛිත සත්‍රියට කියව, ... ඤාතිරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... ගෞහතරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... ධම්මරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... සාරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වච” යි පිළිගනී. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නිසංසපපදසෝ යි.

14. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වච”යි පිළිගනී. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

15. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වච”යි පිළිගනී. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

ධණ්ඨවක්‍රය නිමි.

16. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වච”යි පිළිගනී. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

17. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හතොත ඉත්ථනාමං පිභුරකඛි-
තඤ්ච භාභුරකඛිතඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛිතඤ්ච සපරිදණ්ඤ්ච බ්‍රෑහ්මී:
“හොථ ඤිර ඉත්ථනාමස්ස හරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති
විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

18. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ් හතොත ඉත්ථනාමං පිභුරකඛිතඤ්ච
මාභුරකඛිතඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ ඤිර ඉත්ථනාමස්ස හරියායො මුහුතතිකා”ති.
පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවක්ඛං.

මූලං සංඛින්නං.

19. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හතොත ඉත්ථනාමං සපරි-
දණ්ඤ්ච මාභුරකඛිතඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ ඤිර ඉත්ථනාමස්ස හරියායො
මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

20. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හතොත ඉත්ථනාමං සපරිදණ්ඤ්ච
පිභුරකඛිතඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඤ්ච සාරකඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ ඤිර
ඉත්ථනාමස්ස හරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති, විමංසති පච්චාහරති
ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ඵකමූලකං නිට්ඨිතං.

21. ඵං දුමූලකමපි, නිමූලකමපි, චතුමූලකමපි, පඤ්ඤුමූලකමපි,
ඡමූලකමපි, සතනමූලකමපි, අට්ඨමූලකමපි, නවමූලකමපි කාතබ්බං.*

ඉදං දසමූලකං:

22. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ් හතොත ඉත්ථනාමං මාභුරකඛි-
තඤ්ච පිභුරකඛිතඤ්ච මාභාපිභුරකඛිතඤ්ච භාභුරකඛිතඤ්ච භතිනිරකඛිතඤ්ච
ඤ්ඤතිරකඛිතඤ්ච ගොතනරකඛිතඤ්ච ධම්මරකඛිතඤ්ච සාරකඤ්ච සපරි-
දණ්ඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ ඤිර ඉත්ථනාමස්ස හරියායො මුහුතතිකා”ති.
පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

මුහුතතිකාවක්ඛං¹ නිට්ඨිතං.

* ඵං දුමූලකමපි නිමූලකමපි යාච නවමූලකං කාතබ්බං ඡෙස්ස:

දුමූලකාදිනිපි ඵංචෙව කාතබ්බාති, සිමු.

1. මුහුතතිකා ඉත්ථිකං, සිමු.

17. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස ... යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකිනි සත්‍රියට ද මාතුරකිනි සත්‍රියට ද ... පිතුරකිනි සත්‍රියට ද සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද, කියව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වව”යි පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

18. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වව”යි මෙනම් පිතුරකිනි සත්‍රියට ද මාතුරකිනි සත්‍රියට ද කියන්නා”යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංක්ෂිප්ත යි.

19. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වන්නා” යි මෙනම් සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද මාතාරක්ෂිත සත්‍රියට ද කියන්නා”යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

20. “වහන්ස, යනු මැනව. “මෙනම් සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද පිතාරක්ෂිත සත්‍රියට ද ... මෙනම් සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද සාරක්ෂක සත්‍රියට ද, ‘මෙනම් තැනැත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වන්නා’ යි කියනු මැනවැ” යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

එකමූලකය නිමිසේ ය.

21. දවමූලකය ද, ත්‍රිමූලකය ද, චතුර්මූලකය ද, පඤ්චමූලකය ද, ඡණ්ඩමූලකය ද, සප්තමූලකය ද, අෂ්ටමූලකය ද, නවමූලකය ද මෙසේ කටයුතු යි.

මේ දසමූලකය යි:

22. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතාරක්ෂිතාවට ද, පිතාරක්ෂිතාවට ද, මාතාපිතාරක්ෂිතාවට ද, ප්‍රාතාරක්ෂිතාවට ද, හනිතිරක්ෂිතාවට ද, ඥතිරක්ෂිතාවට ද, ගොත්‍රරක්ෂිතාවට ද, ධර්මරක්ෂිතාවට ද, සාරක්ෂාවට ද, සපරිදණ්ඩාවට ද, “මෙනම් තැනැත්තහුට මුහුනතිකා භාය්‍යා වන්නා” යි කියව”යි මනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

මුහුර්තිකාවක්‍රය නිමිසේ ය.

23. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්තනාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රෑහ්මි: හොති නිර ඉත්තනාමෙස්ස හරියා ධනාකඛිනා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

24. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්තනාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රෑහ්මි: හොති නිර ඉත්තනාමෙස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී, පට්ඨාසිනී, ඔදපත්තනිනී, ඔහට්ඨමො, ¹ දුසී ච හරියා ච, කමමකාරී ච හරියා ච, ධජාහටා, මුහුත්තිකා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙධිපපදානි.

25. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්තනාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රෑහ්මි: හොති නිර ඉත්තනාමෙස්ස හරියා ධනාකඛිනා ච ඡන්දවාසිනී මා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

26. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්තනාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රෑහ්මි: හොති නිර ඉත්තනාමෙස්ස හරියා ධනාකඛිනා ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ධනාකඛිනා ච පට්ඨාසිනී ච -පෙ- ධනාකඛිනා ච ඔදපත්තනිනී ච -පෙ- ධනාකඛිනා ච ඔහට්ඨමො ච -පෙ- ධනාකඛිනා ච දුසී ච හරියා ච -පෙ- ධනාකඛිනා ච කමමකාරී ච හරියා ච -පෙ- ධනාකඛිනා ච ධජාහටා ච -පෙ- ධනාකඛිනා ච මුහුත්තිකා මා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ධණ්ඩවකාං.

27. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්තනාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රෑහ්මි: හොති නිර ඉත්තනාමෙස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච, ඡන්දවාසිනී ච ධනාකඛිනා මා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකාං.

මූලං සංඛින්නං.

28. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්තනාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රෑහ්මි: “හොති නිර ඉත්තනාමෙස්ස හරියා මුහුත්තිකා ච ධනාකඛිනා ච -පෙ- මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච, -පෙ- මුහුත්තිකා ච ධජාහටා මා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ඵකමූලකං නිට්ඨිතං.

ඵචං දුමුලකමි යාච නචමූලකං කාතබ්බං.

23. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට බනභිත (බනගෙන් පෙරළාගත්) භාය්‍යා වන්නැ”යි මෙනම් මාතුරකන්නාවට කියනු මැනව”යි කියා මිනිසෙක් වහණකු යවා ද, වහණ තෙමේ එය පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් වන්නේ ය.

24. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තනුට ඡන්දවාසිනි (සිය කාමාත්තෙන් වසන) භාය්‍යා වන්නැ”යි මව විසින් රක්තා ලද මෙනම් සත්‍රියට කියනු මැනවැ”යි මිනිසෙක් වහණකු යවා ද ... හොග නිසා වසන බිරියක් වන්නැ”යි ... පටවාසිනි (වසන නිසා වසනා භාය්‍යා වන්නැ”යි ... ඔදපත්තනිනි (දිය බද්ධක දෙදෙනාගේ ම අත් බහවා මේ දිය මෙන් නො වෙන්ව වසනු”යි කියා පාවදෙනු ලබන) භාය්‍යා වන්නැ”යි ... ඔහටවුම්බට (හිසින් සුමුළු බහවා සිය ගෙහි වස්වනු ලබන) භාය්‍යා වන්නැ”යි ... දැසින් භාය්‍යාත් වන්නැ”යි ... කම්කාරිණීන් (ගෙහි බැලුවෙහෙටර කරණ තැනැත්තීන්) භාය්‍යාත් වන්නැ”යි ... බජාහට (එස වූ බජ ඇති සුදසෙත් හා ගොස් සිටරවින් පැහැර ගෙන ආ) භාය්‍යා වන්නැ”යි ... ඒ මොහොතට පමණක් භාය්‍යා වන්නැ”යි මව විසින් රක්තාලද මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව”යි කියා මිනිසෙක් වහණකු යවා ද, ඒ වහණ පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

භියෙසෙසපද සි.

25. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තනුට බනභිත වූ ද ඡන්දවාසිනි වූ ද භාය්‍යා වන්නැ”යි මව විසින් රක්තා ලද මෙනම් ඇත්තියට කියන්නැ”යි මිනිසෙක් වහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

26. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට බනභිත ද හොගවාසිනි ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... බනභිත ද පටවාසිනි ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... බනභිත ද ඔදපත්තනිනි ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... බනභිත ද ඔහටවුම්බට ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... බනභිත ද දැසි ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... බනභිත ද බජාහට ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... බනභිත ද මුහුහනිකා ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... මෙනම් මාතාරක්ෂිතාවට කියනු මැනව”යි කියා මිනිසෙක් වහණකු යවා ද, ඒ වහණ ඒ පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බණ්ඩ වක්‍රය සි.

27. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... ඡන්දවාසිනි ද මුහුහනිකා ද භාය්‍යා වන්නැ”යි ... ඡන්දවාසිනි ද බනභිතා ද භාය්‍යා වන්නැ”යි කියා මෙනම් මාතාරක්ෂිතාවට කියන්නැ”යි මිනිසෙක් වහණකු යවා ද, ඒ වහණ තෙමේ පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බදබවක්‍රය සි.

මූලය සංස්කෘත සි.

28. “වහන්ස, මෙනම් ඇත්තනුට මුහුහනිකා ද, බනභිත ද ... මුහුහනිකා ද ඡන්දවාසිනි ද ... මුහුහනිකා ද, බජාහට ද භාය්‍යා වන්නැ”යි කියා ‘මෙනම් මාතාරක්ෂිතාවට කියන්නැ”යි මිනිසෙක් වහණකු යවා ද, ඒ වහණ තෙමේ පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

ඒකමූලකය නිමිසේ ය.

ද්විමූලකය ද මෙසේ සි. නවමූලකය තෙක් මෙසේ ම කටයුතු සි.

දසමූලකං:

29. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං මාභුරකඛි-
තං බුද්ධි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනඤ්ඤානා ව ඡන්දවාසිනී ව භොග-
වාසිනී ව පට්ඨාසිනී ව ඔදපත්තනිනී ව ඔභට්ඨමඛවා ව දුසී ව හරියා ව
කමමකාරී ව හරියා ව ධජාහවා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පතිගණහාති විමංසති
පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

මාභුරකඛිතවකකං නිට්ඨිතං.

30. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං පිභුරකඛිතං
-පෙ- මාතාපිභුරකඛිතං -පෙ- භාභුරකඛිතං -පෙ- හගිතිරකඛිතං -පෙ-
ඤ්ඤිතිරකඛිතං -පෙ- භොතතරකඛිතං -පෙ- ධම්මරකඛිතං -පෙ- සාරකකං -පෙ-
සපරිදණ්ඩං බුද්ධි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනඤ්ඤානා”ති, පති-
ගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

31. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී
-පෙ- පට්ඨාසිනී -පෙ- ඔදපත්තනිනී -පෙ- ඔභට්ඨමඛවා -පෙ- දුසී ව හරියා ව
-පෙ- කමමකාරී ව හරියා ව -පෙ- ධජාහවා -පෙ- මුහුත්තිකා”ති,
පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

32. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනඤ්ඤානා ව ඡන්දවාසිනී වා”ති.
පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

33. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනඤ්ඤානා ව භොගවාසිනී ව -පෙ-
ධනඤ්ඤානා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති
සංඝාදිසෙසස්ස.

ධණ්ඩවකකං.

34. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව -පෙ-
ඡන්දවාසිනී ව මුහුත්තිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනඤ්ඤානා වා”ති. පති-
ගණහාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකකං.

මූලං සංඛිතං.

දසමූලකය:

29. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට බතක්‍රීත ද ඡන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද පටවාසිනී ද ඔදපත්තනිනී ද ඔහටචුච්චිට ද දුසිභායානී ද කම්කාරිණී භායානී ද බජාහට ද මුහුත්තකා ද භායානී වන්නැ” යි මව විසින් රක්තා ලද මෙනම් ඇත්තියට කියන්නැ” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

මාතුරකන්නවකුය නිමසේ ය.

30. “වහන්ස යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට බතක්‍රීත භායානී වන්නැ” යි මෙනම් ඇති පිතාරක්‍ෂිතාවට... මෙනම් මාතාපිතාරක්‍ෂිතාවට... මෙනම් ප්‍රාතාරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් හගිතිරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් ඥතිරක්‍ෂිතාවට .. මෙනම් ගොත්‍රරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් බමිරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් සාරක්‍ෂාවට ... මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට ... කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, හේ පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

31. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ... ඡන්දවාසිනී ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපත්තනිනී...ඔහටචුච්චිට...දුසි භායානීන් වූ ... කම්කාරිණී භායානීන් වූ ... බජාහට ... මුහුත්තකා භායානී වව” යි කියනු මැනවැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ තෙමේ එය පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

නිකුත්ත පදසෝ යි.

32. “වහන්ස යනු මැනව මෙනම්. ඇත්තනුට බතක්‍රීත ද ඡන්දවාසිනී ද භායානී වව” යි මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට කියනු මැනවැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද මහණ තෙමේ ඒ පිළිගණී ද විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

33. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බතක්‍රීත ද භොගවාසිනී ද බතක්‍රීත ද මුහුත්තකා ද භායානී වව” යි මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

බණ්ඩවකුය යි.

34. “වහන්ස, යන්න. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනීන් භායානී වව” යි ... ඡන්දවාසිනීන් මුහුත්තකාන් ... ඡන්දවාසිනීන් බතකතිතාන් භායානී වව” යි. මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද, විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

බද්ධවකුය යි.

මූලය සංක්‍ෂිප්ත යි,

35. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ හන්තො, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණං බ්ලාහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියං මුහුන්තිකා ව ධනභාතිතා ව -පෙ- මුහුන්තිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුහුන්තිකා ව ධජාහවා වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදසෙසස්ස.

එකමුලකං නිබ්බිතං.

දමුලකමපි යාව නවමුලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමුලකං:

36. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ හන්තො, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණං බ්ලාහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියං ධනභාතිතා ව ඡන්දවාසිනී ව ගොගවාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපත්තකිනී ව ඔහටචුම්භවා ව දුසී ව හරියං ව කම්මකාරී ව හරියං ව ධජාහවා ව මුහුන්තිකා වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදසෙසස්ස.

සපරිදණොචකකං නිබ්බිතං.

37. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො, ඉත්ථන්තාමං මාභුරකම්මං බ්ලාහි: “හොභි කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියං ධනභාතිතා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදසෙසස්ස.

38. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො, ඉත්ථන්තාමං මාභුරකම්මං නඤ්ච පිභුරකම්මනඤ්ච බ්ලාහි: ‘හොථ කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියංයො ධනභාතිතා ව ඡන්දවාසිනී වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදසෙසස්ස.

39. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො, ඉත්ථන්තාමං මාභුරකම්මනඤ්ච පිභුරකම්මනඤ්ච මානාපිභුරකම්මනඤ්ච බ්ලාහි: “හොථ කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියංයො ධනභාතිතා ව ඡන්දවාසිනී ව ගොගවාසිනී වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදසෙසස්ස.

එවං උභතො වඩ්ඪමානං¹ කාතබ්බං.

40. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො, ඉත්ථන්තාමං මාභුරකම්මනඤ්ච පිභුරකම්මනඤ්ච මානාපිභුරකම්මනඤ්ච භාභුරකම්මනඤ්ච හගිතිරකම්මනඤ්ච ඤජතිරකම්මනඤ්ච ගොතතරකම්මනඤ්ච ධම්මරකම්මනඤ්ච සාරකම්මනඤ්ච සපරිදණනඤ්ච බ්ලාහි: “හොථ කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියංයො ධනභාතිතා ව ඡන්දවාසිනී ව ගොගවාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපත්තකිනී ව ඔහටචුම්භවා ව දුසී ව හරියං ව කම්මකාරී ව හරියං ව ධජාහවා ව මුහුන්තිකා වා”ති, පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදසෙසස්ස.

උභතොචඩ්ඪකං නිබ්බිතං.

35. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බතනුත භාය්‍යා වව’යි... මුහුතනිකාත් ඡන්දවාසිනිත් ... මුහුතනිකාත් ධර්මභාවාත් භාය්‍යා වව”යි මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට නියත්තා”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

එකමූලකය නිමිසේ ය.

දම්මුලකය ද නවමූලකය තෙක් මෙසේ ම කටයුතු යි.

මේ දසමූලකය යි:

36. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බතනුත ද ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද පට්ඨාසිනි ද ඔදප්පනනිනි ද ඔනට්ඨමිට ද, දසිභාය්‍යා ද, කම්කාරිණී භාය්‍යා ද, ධර්මභාව ද මුහුතනිකා ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් සපරි-දණ්ඩාවට නියත්තා”යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

සපරිදණ්ඩාවක්‍රය නිමිසේ ය.

37. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බතනුත භාය්‍යා වව”යි. මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට නියත්තා”යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

38. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බතනුත ද ඡන්දවාසිනි ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද නියත්තා”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

39. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බතනුත ද, ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද භාය්‍යා වව”යි, මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛි-තාවට ද මෙනම් මාතාපිතාරක්ඛිතාවට ද නියත්තා”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

මෙසේ දෙපසින් වැඩෙනිනක් කළයුතු යි.

40. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බතනුත ද ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද පට්ඨාසිනි ද ඔදප්පනනිනි ද ඔනට්ඨමිටා ද දසි භාය්‍යා ද කම්ම-කාරිණී භාය්‍යා ද ධර්මභාව ද මුහුතනිකා ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද ... මෙනම් මාතාපිතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ප්‍රාතා-රක්ඛිතාවට ද මෙනම් භගිතිරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ඥතිරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ගොත්තරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ධම්මරක්ඛිතාවට ද මෙනම් සාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට ද නියත්තා”යි, මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

දෙපසින් වැඩීම නිමිසේ ය.

41. පුරිසස්ස මාතා භික්ඛුං පභිණ්ණති -පෙ- පුරිසස්ස පිතා භික්ඛුං පභිණ්ණති -පෙ- පුරිසස්ස මාතාපිතරො භික්ඛුං පභිණ්ණති -පෙ- පුරිසස්ස භාතා භික්ඛුං පභිණ්ණති -පෙ- පුරිසස්ස භග්ගි භික්ඛුං පභිණ්ණති -පෙ- පුරිසස්ස ඤාතකා භික්ඛුං පභිණ්ණති, පුරිසස්ස ගෝතතා භික්ඛුං පභිණ්ණති -පෙ- පුරිසස්ස සහබමමිකා භික්ඛුං පභිණ්ණති -පෙ- .

පුරිසස්ස පෙය්‍යාලො විජ්ඣා රෙතබ්බො.

උභතො වඩ්ඪ්ඨං යථා පුරිමනස්සො තපෙච විජ්ඣා රෙතබ්බං.

42. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණ්ණති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉද්ධනාමං මං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉද්ධනාමස්ස භරියා ධනකාකිතා”ති, පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

43. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණ්ණති: “ගච්ඡ භනෙන ඉද්ධනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉද්ධනාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී -පෙ- පට්ඨාසිනී -පෙ- ඔද්දපත්තකිනී -පෙ- ඔහට්ඨමිධා, ... දුසී ච භරියා ච -පෙ- කම්මකාරී ච භරියා ච -පෙ- ධජාහට්ඨා -පෙ- මුහුත්තකා”ති, පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙබ්බපදානි.

44. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණ්ණති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉද්ධනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉද්ධනාමස්ස භරියා ධනකාකිතා ච ඡන්දවාසිනී ච” -පෙ- ධනකාකිතා ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකාකිතා ච මුහුත්තකා චා”ති, පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ධණ්ණවක්ඛං.

45. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණ්ණති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉද්ධනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉද්ධනාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකාකිතා චා”ති, පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවක්ඛං.

මූලං සංඛින්නං.

46. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණ්ණති: “ගච්ඡ භනෙන ඉද්ධනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉද්ධනාමස්ස භරියා මුහුත්තකා ච ධනකාකිතා ච -පෙ- මුහුත්තකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුහුත්තකා ච ධජාහට්ඨා චා”ති, පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිවසිතං.

එවං දුමුලකමපි යාම නවමූලකං කාතබ්බං.

41. පුරුෂයන්ගේ මව් මහණකු යවා ද, ... පුරුෂයන්ගේ පියා මහණකු යවා ද ... පුරුෂයන්ගේ මාපියෝ මහණකු යවද්ද, ... පුරුෂයන්ගේ බැයා මහණකු යවා ද... පුරුෂයන්ගේ බිහිනි මහණකු යවා ද ... පුරුෂයන්ගේ නෑයෝ මහණකු යවද්ද ... පුරුෂයන්ගේ ගොත්‍රයෝ මහණකු යවද්ද ... පුරුෂයන්ගේ සහදායීයෝ මහණකු යවද්ද. ...

පුරුෂයා පිළිබඳ පෙයාරය විසතර කටයුතු යි.

පළමු නියමය සෙසින් දෙපසින් වැඩිම විසතර කටයුතු යි.

42. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනත්‍රිතභාය්‍යා වේවා’යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා”යි මාතෘරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද පිළිගනී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

43. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී භාය්‍යා වේවා’යි ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපන්නකිනී ... ඔහටවුමටා ... දැසි භාය්‍යා ... කම්කාරිණීභාය්‍යා ... ධර්මාභාය්‍යා ... මුහුත්තකාභාය්‍යා වේවා”යි. මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා”යි මාතෘරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, මහණ ඒ පිළිගනී ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

නිකමෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ යි.

44. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනත්‍රිත ද ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වේවා’යි ... ධනත්‍රිත ද භොගවාසිනී ද ... ධනත්‍රිත ද මුහුත්තකා ද භාය්‍යා වේවා”යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා”යි කියා මාතෘරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද ඉවසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

ධනත්‍රිතය යි.

45. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද... ඡන්දවාසිනී ද මුහුත්තකා ද...ඡන්දවාසිනී ද ධනත්‍රිතා ද භාය්‍යා වේවා’ යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා”යි මාතෘරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

ඔද්ධත්‍රිතය යි

මුලය සංක්‍ෂිප්ත යි.

46. “වහන්ස, යනු මැනව. “මෙනම් ඇත්තනුට මුහුත්තකා ද ධනත්‍රිත ද භාය්‍යා වේවා”යි ... මුහුත්තකා ද ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වේවා”යි ... මුහුත්තකා ද ධර්මාභාය්‍යා ද භාය්‍යා වේවා” යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා”යි මාතෘරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, මහණ එය පිළිගනී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

එකමුලකය නිමිසේ ය.

මෙසේ දම්මුලකය ද, නවමුලකය හෙත් කටයුතු යි.

ඉදං දසමුලකං:

47. මාභුරකඛිනාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතෙන, ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියං ධනකාඛිතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පට්ඨාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔහටචුමඛටා ච දුසී ච හරියං ච කම්මකාරී ච හරියං ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා වා”ති පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

මාතූවකං නිබ්බිතං.

48. පිතුරකඛිනාය පිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- මාතාපිතුරකඛිනාය මාතාපිතරො භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- භාභුරකඛිනාය භාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ-භගිනිරකඛිනාය භගිනී භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ඝඤ්චිරකඛිනාය ඝඤකා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- ගොතතරකඛිනාය ගොතතා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- ධම්මරකඛිනාය සහධම්මිකා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- සාරකඛිය යෙන -පරිගහතිතා හොති සො භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඤ්චිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියං ධනකාඛිතා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස, සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඤ්චිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ හතෙන, ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියං ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පට්ඨාසිනී -පෙ- ඔදපත්තකිනී -පෙ- ඔහටචුමඛටා, දුසී ච හරියං ච -පෙ- කම්මකාරී ච හරියං ච -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුහුත්තිකා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

49. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඤ්චිතො හොති, සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියං ධනකාඛිතා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- ධනකාඛිතා ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකාඛිතා ච මුහුත්තිකා වා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

ධණ්ඩවකං.

50. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඤ්චිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියං ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකාඛිතා වා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සම්ඝාදි-සෙසස්ස.

බද්ධවකං.

මූලං සංඛිතං.

මේ දසමූලකය යි:

47. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනකිත භාය්‍යා ද ඡන්දවාසිනි භාය්‍යා ද භොගවාසිනි භාය්‍යා ද පටවාසිනි භාය්‍යා ද ඔදපතනකිනි භාය්‍යා ද ඔනටුවුමටා භාය්‍යා ද දුසිභාය්‍යා ද කම්කාරිණිභාය්‍යා ද ධජාහටා-භාය්‍යා ද මුහුත්තිකාභාය්‍යා ද වච”යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්න”යි කියා මාතාර්ථිකාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

මාතාවකුය නිමයේ ය.

48. පිතුරකිතාවගේ පියා මහණකු මෙහෙයයි. ... මාතාවකුරකිතා-වගේ මුටුපියෝ මහණකු මෙහෙයත් ... භාතුරකිතාවගේ සොහොයුරු මහණකු මෙහෙයයි. ... හතිරකිතාවගේ බුහුනනිය මහණකු මෙහෙයයි. ... සැතිරකිතාවගේ නැයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... ගොතතරකිතාවගේ ගොත්තිකයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... ධම්මරකිතාවගේ සහධාර්මිකයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... සාරකතාව පිළිබඳ යමකු විසින් පරිගාහිත වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි. ... සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි. ‘වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකිතා භාය්‍යා වේවා”යි පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද. සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි ‘වහන්ස, යනු මැනව මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි. ... භොගවාසිනි ... පටවාසිනි ... ඔදපතනකිනි ... ඔනටුවුමටා ... දුසිභරියා ... කම්කාරී හරියා ... ධජාහටා ... මුහුත්තිකා ද භාය්‍යා වේවා” යි මහණ මෙහෙයා ද, හේ පිළිගණී ද, විමසයි ද පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නිකෙසපපදයෝ යි.

49. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙය යි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද ... ඡන්ද-වාසිනි ද මුහුත්තිකා ද... ඡන්දවාසිනි ද ධනකිතා ද භාය්‍යා වේවා” යි මහණකු මෙහෙයා ද හේ පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

ධණ්ඩවකුය යි.

50. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ “වහන්ස, යනු මැනව, මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව, මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි ද, භොගවාසිනි ද ... ඡන්දවාසිනි ද, මුහුත්තිකා ද ... ඡන්දවාසිනි ද, ධනකිතා ද භාය්‍යා වේවා” යි මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයා ද, හේ මහණ පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බද්ධවකුය යි.

මූලය සංක්ෂිප්ත යි.

51. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධම්මො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමෙසං හරියා මුහුත්තිකා ච ධනකාතිකා ච -පෙ- මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුහුත්තිකා ච ධජානවා වා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

ඵහමුලකං නිට්ඨිතං.

දුමුලකමි නිමුලකමි යාච නටමුලකං ඵචමෙච කාතඛං.

ඉදං දසමුලකං:

52. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ධම්මො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමෙසං හරියා ධනකාතිකා ච ඡන්දවාසිනී ච හොගවාසිනී ච පට්ඨවාසිනී ච ඔදපත්තනිනී ච, ඔහට්ඨමිච්චා ච, දුසී ච හරියා ච, කමමකාරී ච හරියා ච, ධජානවා ච, මුහුත්තිකා වා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

දණ්ඩස්සිතවකකං නිට්ඨිතං.

53. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙසං හරියා ධනකාතිකා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

54. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙසං හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී -පෙ- පට්ඨවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තනිනී -පෙ- ඔහට්ඨමිච්චා -පෙ- දුසී ච හරියා ච -පෙ- කමමකාරී ච හරියා ච ධජානවා -පෙ- මුහුත්තිකා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

නිකකපපදානි.

55. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙසං හරියා ධනකාතිකා ච ඡන්දවාසිනී වා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙසං හරියා ධනකාතිකා ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකාතිකා ච මුහුත්තිකා වා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

ධණ්ඩවකකං.

56. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙසං හරියා ඡන්දවාසිනී ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකාතිකා වා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

බද්ධවකකං.

මූලං සබ්බිතං.

51. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ “වහන්ස, යනු මැනව, මෙනම් ඇත්තනුට මුහුතනිකා ද, ධනකානිකා ද ... මුහුතනිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුතනිකා ද ධජාහටා ද භාය්‍යා වෙම” යි මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයා ද ඒ මහණ එය පිළිගණ් ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වීම.

එකමූලකය නිමි.

දමූලකය ද, නිමූලකය ද, නවමූලකය තෙක් මෙසේ ම කාටසුතු යි.

මේ දසමූලකය යි:

52. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද, හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකානිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටවාසිනී ද, ඔදපතතකිනී ද, ඔහටවුමඛවා ද, දුසිහරියා ද, කමමකාරිහරියා ද, ධජාහටා ද, මුහුතනිකා ද භාය්‍යා වෙම” යි මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයයි ද, එ මහණ පිළිගණ් ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

දණ්ඩාසිභවකුය නිමි

53. මාහුරකකිනාවක් නොවේ “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකානිකා භාය්‍යා වෙම” යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයා ද, මහණ එය පිළිගණ් ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

54. මාහුරකකිනාවක් “වහන්ස, යනු මැනව, මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපතතකිනී ... ඔහටවුමඛවා ... දුසිහරියා ... කමමකාරිහරියා ... ධජාහටා ... මුහුතනිකා භාය්‍යා වෙම” යි මේ තම ඇත්තනුට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයා ද, පිළිගණ් ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නිකුසෙසපදයෝ යි.

55. මාහුරකකිනාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකානිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වෙම” යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයා ද ඒ මහණ එය පිළිගණ් ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ. මාහුරකකිනාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනකානිකා ද, භොගවාසිනී ද ... ධනකානිකා ද, මුහුතනිකා ද භාය්‍යා වෙම” යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයයි ද, ඒ මහණ එය පිළිගණ් ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවකුය යි.

56. මාහුරකකිනාවක් මහණකු මෙහෙය යි, “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද ... ඡන්දවාසිනී ද, මුහුතනිකා ද ... ඡන්දවාසිනී ද, ධනකානිකා ද භාය්‍යා වෙම” යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයා ද, ඒ මහණ පිළිගණ් ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බද්ධවකුය යි.

මූලය සංක්ෂිප්ත යි.

57. මාහුරකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට මුහුන්තිකා ද, ධනකඛිතා ද ... මුහුන්තිකා ද ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුන්තිකා ද ධර්මාභවා ද භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ පිළිගනී ද, විමසයි ද පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

එකමුලකය නිමි.

දුමුලකාදිහ ද මෙසේම කතයුත්තාහ.

මේ දසමුලකය යි:

58. මාහුරකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, ජවවාසිනී ද, ඔදපත්තකිනී ද, ඔහටවුමිටා ද, දුසිහරියා ද, කම්මකාරී හරියා ද, ධර්මාභවා ද, මුහුන්තිකා ද, භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

අපර මාහුරකඛිතාවකය නිමි.

59. පිහුරකඛිතාවක් ... මාහුරකඛිතාවක් ... භාහුරකඛිතාවක් ... හගිතිරකඛිතාවක් ... සෙතිරකඛිතාවක් ... ගොතතරකඛිතාවක් ... ධමමරකඛිතාවක් ... සාරතතාවක් ... සපරිදකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛිතා භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

60. සපරිදකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, ජවවාසිනී, ඔදපත්තකිනී, ඔහටවුමිටා, දුසි හරියා කම්මකාරීහරියා, ධර්මාභවා මුහුන්තිකා භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිළිගනී ද විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

නිකායෙහි පසුදෙසේ යි.

61. සපරිදකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද ... ධනකඛිතා ද මුහුන්තිකා ද භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවකය යි.

62. සපරිදකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, ... ඡන්දවාසිනී ද මුහුන්තිකා ද ... ඡන්දවාසිනී ද ධනකඛිතා ද භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

බද්ධවකය යි.

මූලය සංක්ෂිප්ත යි.

63. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථානාමං බ්‍රැහ්මි: “හොමි ඉත්ථානාමස්ස හරියං මුහුතතිකා ච ධනාකිතා ච -පෙ- මුහුතතිකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුහුතතිකා ච ධර්මාහරා වා”ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිබ්බිතං.

දමුලකාදිනිපි එවමෙව කාතබ්බාති.

ඉදං දසමුලකං:

64. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථානාමං බ්‍රැහ්මි: “හොමි ඉත්ථානාමස්ස හරියං ධනාකිතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පච්චාසිනී ච ඔදපහනනිනී ච ඔහටචුමචා ච දාසී ච හරියං ච කම්මකාරී ච හරියං ච ධර්මාහරා ච මුහුතතිකා වා”ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

සපරිදණ්ඩාවකතං.

සබ්බං වක්කපෙය්‍යාලං නිබ්බිතං.

65. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

පතිගණ්හාති විමංසති න පච්චාහරති, ආපනති පුලලච්චස්ස.

පතිගණ්හාති න විමංසති පච්චාහරති, ආපනති පුලලච්චස්ස.

පතිගණ්හාති න විමංසති, න පච්චාහරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

න පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති පුලලච්චස්ස.

න පතිගණ්හාති විමංසති න පච්චාහරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

න පතිගණ්හාති න විමංසති පච්චාහරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස

න පතිගණ්හාති න විමංසති න පච්චාහරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

66. පුරිසො සමබහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ භතොත ඉත්ථානාමං ඉත්ථං විමංසථා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්හාති සබ්බෙ විමංසනති සබ්බෙ පච්චාහරනති, ආපනති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

67. පුරිසො සමබහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ භතොත ඉත්ථානාමං ඉත්ථං විමංසථා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්හාති සබ්බෙ විමංසනති එකං පච්චාහරාපෙතති, ආපනති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

68. පුරිසො සමබහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ භතොත ඉත්ථානාමං ඉත්ථං විමංසථා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්හාති එකං විමංසාපෙතා සබ්බෙ පච්චාහරනති, ආපනති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

63. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යහු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුනතිකා ද, ධනකතිකා ද ... මුහුනතිකා ද ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුනතිකා ද ධර්මභවා ද භාය්‍යා වෙමි’යි මෙනම් ඇත්තහුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

එකමූලකය නිමි.

දිමුලකාදිහු ද මෙසේ ම තටසුන්තාහ.

මේ දසමූලකය යි:

64. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යහු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනකතිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටවාසිනී ද, ඔදපනනතිනී ද, ඔහටචුඔටා ද, දසිහරියා ද, කමමකාරී හරියා ද, ධර්මභවා ද, මුහුනතිකා ද භාය්‍යා වෙමි’යි මෙනම් ඇත්තහුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

සපරිදණ්ඩා චක්‍රය යි.

වකකපෙය්‍යාලය හැම නිමි.

65. පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ. පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද ථූලාසි-ඇවැත් වේ. පිළිගනී ද, නොවිමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද ථූලාසිඇවැත් වේ. පිළිගනී ද, නොවිමසයි ද පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද, දුකුලා-ඇවැත් වේ. නො පිළිගනී ද විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, ථූලාසි-ඇවැත් වේ. නො පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද, දුකුලාඇවැත් වේ. නො පිළිගනී ද, නො විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද ඇවැත් නොවේ.

66. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යහ්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි, සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද, සියල්ලෝ ම විමසන් ද, සියල්ලෝ ම පිළිතුරු ගෙන එන් ද, සියල්ලන්ට ම සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

67. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යහ්න, මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි, සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද, සියල්ලෝ ම විමසන් ද, එක් මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවන් ද, සියල්ලන්ට ම සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

68. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යහ්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි. සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද; එක් මහණකු ලවා විමසවා ද සියල්ලෝ ම පිළිතුරු එළවන් ද සියල්ලන්ට ම සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

69. පුරිසො සමඛපුලෙ භික්ඛු ආණ්ණපෙති:- “ගච්ඡ භතො ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සබ්බෙ පතිගණනාති එකං විමංසාපෙති, එකං පච්චා-හරාපෙති, ආපනති සබ්බසං සංඝාදිසෙසං.

70. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙති:- “ගච්ඡ භතො ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

71. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙති:- “ගච්ඡ භතො ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණනාති විමංසති අනෙතවාසිං පච්චාහරාපෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

72. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙති:- “ගච්ඡ භතො ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණනාති, අනෙතවාසිං විමංසාපෙති, අනෙතවාසිං පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

73. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙති “ගච්ඡ භතො ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති පතිගණනාති අනෙතවාසිං විමංසාපෙති, අනෙතවාසිං විමංසිතො බහිද්ධා පච්චාහරති, ආපනති උභින්නං ථුල්ලච්චයං.

74. ගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසං. ගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආපනති.

75. අනාපනති සංඝං වා මෙතිසං වා ගිලානං වා කරණීයෙන ගච්ඡති, උම්මත්තකං, ආදිකමිකං.

විනිතවත්තු

උද්දනගාමා:

සුත්තං මහා ව නිකායනා අනිත්ථි ඉත්ථපණ්ඩකා,
කලහං කන්ධාන සමෙමාදි සංඝවර්තනඤ්ච පණ්ඩකෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාහරො පුරිසො අඤ්ඤාහරං භික්ඛු ආණ්ණපෙති:- “ගච්ඡ භතො ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සො ගතං මනුසෙසං ථුල්ල:- “කහං ඉත්ථනාමං”ති “සුත්තං භතො”ති න සං භාක්ඛු-ච්චං අහොසි. “කච්චි හු තො අහං සංඝාදිසෙසං ආපනති ආපනො”ති. භගවතො එතමන් ආරොමෙයි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසං; ආපනති දුක්ඛවස්සා”ති (1)

69. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි”ද සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද එක් මහණකු ලවා විමසවා ද එක් මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවා ද සියල්ලන්ට ම සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

70. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි. පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

71. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, අතැවැසි මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවයි ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

72. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගනීයි. අතැවැසි මහණකු ලවා විමසවා නෙමේ පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

73. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගනීයි ද, අතැවැසි මහණකු ලවා විමසවයි ද, අතැවැසි නෙමේ විමසා බැහැරට පිළිතුරු එළවයි ද දෙදෙනාටම පුලැසිඇවැත් වේ.

74. යන්නේ පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පෙරළා එන්නේ පිළිතුරු නො පවසයි ද, පුලැසිඇවැත් වේ. යන්නේ නො පිළිගනීයි ද, එන්නේ විමසයි ද, පිළිතුරු එළවයි ද, පුලැසිඇවැත් වේ. යන්නේ පිළිගනීයි ද, එන්නේ විමසයි ද, පිළිතුරු එළවයි ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ. යන්නේ නො පිළිගනීයි ද, නො විමසයි ද, එන්නේ පිළිතුරු නො එළවයි ද, ඇවැත් නොවේ.

75. සංඝයා පිළිබඳ හෝ වෛත්‍යය පිළිබඳ හෝ ගිලනුන් පිළිබඳ හෝ කටයුත්තකින් යෙයි ද ඔහුට ද උත්මතනකයාට ද ආදිකම්මකයාට ද ඇවැත් නොවේ.

චිතිගම්භවසතු

උඤ්ඤාභාවය.

සුත්තය, මතය, නිකායනය, අනිත්තිය, ඉඤ්ඤාභාවය, කලහසම්මොදනය, පණ්ඩකසංඥාචරිතය යි මෙහි වසතු සතෙකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි එක්තරා මහණකු ඇණවී ය. ගෙනෙමේ ගොස් “මෙනම් තැනැත්තා කොහිදැ”යි මිනිසුන් විමසේ ය. “වහන්ස, ඔහු නිද්‍රොපගතය”යි මිනිස්සු කීහ. “කිවි? මම සහවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙමිදැ”යි ඒ මහණභට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නොවේ. දුකුලා ඇවැත් වේ.”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො අඤ්ඤානරං භික්ඛුං ආණ්ඩපෙසි: “ගච්ඡ හනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සො ගන්තො මනුසො පුච්ඡ: “කහං ඉත්ථනාමා”ති “මහා හනෙන”ති -පෙ- “තික්ඛන්තා හනෙන”ති, ‘අතිත්ථ හනෙන’ති, “ඉත්ථපණ්ඩකා හනෙන”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- අතාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති දුක්ඛටස්සාති. (2-5)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං ඉත්ථ සාමකෙන සහ භණ්ඩන්තා මාතුසරං අගමාසි. කුලපගො භික්ඛු සමමොදනියං අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අලංචවනියා භික්ඛු”ති? “කාලංචවනියා හගවා”ති. “අතාපතති භික්ඛු කාලංචවනියායා”ති. (6)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩකෙ සඤ්චරිතනං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි:- කච්චි භු බො අහං සංඝාදිසෙසං ආපතතිං ආපනොති, හගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති පුලලච්චයස්සා”ති. (7)

සඤ්චරිතන සිකඛාපදං නිබ්බිතං

3. 6.

කුටිකාරසිකඛාපදං

11. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවතෙ කලන්දකතිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු සඤ්ඤවිකායො කුටිසො කාරාපෙනති අස්සාමිකායො අනතුදෙද්ධිකායො අපපමාණිකායො, කායො ත නිව්ඨානං ගච්ඡන්ති. හෙ යාවතඛන්තලා විඤ්ඤන්තිඛන්තලා විහරන්ති: “පුරිසං දෙථ, පුරිසත්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ, සකටං දෙථ, වාසිං දෙථ, ඵරසුං දෙථ, කුඨාරිං දෙථ, කුද්දාලං දෙථ, නිබ්බාදනං දෙථ, වලලිං දෙථ, වෙථං දෙථ, මුඤ්ඤං දෙථ, බබ්බජං දෙථ, නිණං දෙථ, චිත්තකං දෙථා”ති. මනුස්සා උපද්දතා යාවතාස, උපද්දතා විඤ්ඤන්තියා භික්ඛු දිස්වා උබ්බිජ්ජන්ති පි උත්තසන්ති පි පලායන්ති අඤ්ඤානපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤානපි මුඛං කරොන්ති දාරමපි ථකෙන්නි, ගාමිමපි දිස්වා පලායන්ති, භික්ඛු මඤ්ඤමානා.

12. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො රජගහෙ වස්සං වුත්ථො යෙන ආලවි තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බත යෙන ආලවි නදවසරි. තනු සුදං ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවියං විහරති අගගාලමෙ වෙතියෙ. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පහතච්චරමාදය ආලවිං පිණ්ඩාය පාවිසි. මනුස්සා ආයස්මතනං මහාකස්සපං පසයිත්වා උබ්බිජ්ජන්ති පි උත්තසන්ති පි පලායන්ති අඤ්ඤානපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤානපි මුඛං කරොන්ති දාරමපි ථකෙන්නි. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභතනං පිණ්ඩපාතපටික්ඛන්තො භික්ඛු ආමන්තෙසි:

2. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක්, “වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් සත්‍රිය විවේසන්තා”යි එක්තරා මහණකු ඇණවී ය. හෙතෙමේ ගොස්, “මේ නම් නැතැත්තිය කොතිද?”යි මිනිසුන් විචාලේ ය. “වහන්ස, ඔ වළාය”යි ඔහු කීහ.... “වහන්ස, ඔ නිත්ව ගියා ය.” ... “වහන්ස, ඒ සත්‍රියක් නොවේ.” ... “වහන්ස, ඔ සත්‍රිපණ්ඩකාවකා”යි ඔහු කීහ. ඒ මහණහට කුකුස් විය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ.” (2-5)

3. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් හිමියා සමග චබර කොට ගෙන මවුගේ ගෙට ගියා ය. කුලුපග මහණෙක් ඇය ඔවා දී සතසා සාමියා වෙත පෙරළා යාම ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය.... “මහණ, සාමියා විසින් අනුශාසනා නොවූවක් වේ ද?”... “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එසේ අනුශාසනාවක් නොවේ”... “මහණ, අනුශාසනාවක පිණිස ඇවැත් නොවේ.” (6)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පණ්ඩකයකු කෙරෙහි සංවරණ-භාවයට පැමිණියේ ය. ඒ මහණහට “කිම? මම සහවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙමි දෝ”යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සාල කෙළේ ය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නොවේ. පුලාසිඇවැත් වේ”... (7)

සංඝවජිතතශ්ඤාපදය හිමි.

3. 6.

කුටිකාරශ්ඤාපදය

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ වෙළඳවන-යෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි අලවු රට වැසි මහණහු ඉල්ලාගත් උපකාරණ ඇති, කරවා දෙන හිමියන් තැනි, ඉක්මවූ පමණ ඇති, තමන් උදෙසා වූ කුටි කරවත්. ඒ කුටිහු නිවාටට නොසෙත්. ඒ මහණහු “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ගොණකු දෙන්න, ගලක් දෙන්න, වැයක් දෙන්න, පොරොත්ක් දෙන්න, කෙටේරියක් දෙන්න, උදුල්ලක් දෙන්න, නියතක් දෙන්න, වැලක් දෙන්න, හුණගසක් දෙන්න, මුද්‍රතණ දෙන්න, බඩුස්තණ දෙන්න, කුසතණ දෙන්න, මැටි දෙන්නා”යි යැදීම් බහුල කොටැති ව විතවීම් බහුල කොටැති ව වෙසෙත්. මිනිස්සු ආයාචනයෙන් මිරිකුනෝ, විතවීමෙන් මිරිකුනෝ මහණුන් දැක උද්වේගයට ද පැමිණෙත්. තැනි ද ගණිත්. පලා යාම ද කෙරෙත්. අත් මහෙකින් ද යත්. අත් දිගකට මුහුණ ද පෙරලත්. දොර ද වසත්. ඇත දෙනක ද දැක “මහණහු”යි හඟිමින් පලායෙත්.

2. එකල්හි මහසුද්ධ තෙරණුවෝ රජගහනුවර වස් වැස පවරා අලවු නුවරට වැඩියහ. එසමයෙහි මහසුද්ධ තෙරණුවෝ අලවු නුවරට නොදුරු නොදුරු තන්හි වූ අගභාලව නම් චෛත්‍යස්ථානයෙහි වෙසෙත්. ඉක්බිති මහසුද්ධ තෙරණුවෝ පෙරවරු හැද පෙරෙව පා සිවුරු ගෙන අලවු නුවරට පිඩු පිණිස පිවිසියහ. මිනිස්සු තෙරුන් දැක උද්වේග වෙත්. තැනි ගණිත්. පලා යෙත්. මහ වලහා යෙත්. මුහුණ අත් අතකට ද පෙරලත්. දොර ද වසත්. ඉක්බිති මහසුද්ධ තෙරණුවෝ අලවු නුවර පිඩු පිණිස හැසිර පිඩුවායෙන් වැලකුණෝ පසුබත්හි හිඤ්ඤා අමතා මෙසේ වදාළහ:

“පුබ්බායං ආවුසො ආලචි සුභිකතා අගොසි සුලභපිණ්ඩා සුකරා උඤ්ජන පගගහෙන යාපෙතුං. එතරහි පතායං ආලචි දුබ්භිකතා දුලභපිණ්ඩා න සුකරා උඤ්ජන පගගහෙන යාපෙතුං. කො නු බො ආවුසො හෙතු කො පච්චයො යෙනායං ආලචි දුබ්භිකතා දුලභපිණ්ඩා න සුකරා උඤ්ජන පගගහෙන යාපෙතු”නති. අථ බො හෙ භික්ඛු ආයස්මිනො මහාකස්සපස්ස එතමස්සං ආරොවෙසුං.

3. අථ බො භගවා රුජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිතා යෙන ආලචි හෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන ආලචි නදවසරි. නත්‍ර සුදං භගවා ආලචියං විහරති අග්ගාලවෙ වෙනිතො. අථ බො ආයස්මා මහා-කස්සපො යෙන භගවා, තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිවා භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො මහාකස්සපො භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසි.

4. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසම්භං සන්තිපාතාපෙතා ආලවකෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සච්චං නිර තුමො භික්ඛවෙ සඤ්ඤාචිකායො කුටියො කාරාපෙඨ අස්සාමිකායො අනතුදෙද්ධි-කායො අප්පමාණීකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුමො යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරථ, පුරිසං දෙථ, පුරිසන්තකරං දෙථ, -පෙ- තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථ”ති. මනුස්සා උපද්දතා යාවතාය, උපද්දතා විඤ්ඤාතතියා භික්ඛු දිස්සා උබ්බිජ්ජන්ති පි උත්තසන්ති පි පලායන්ති අඤ්ඤාතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤාතපි මුඛං කරොන්ති ආරම්ථ එකෙන්ති, ගාච්චි දිස්සා පලා-යන්ති භික්ඛු ඉඤ්ඤාමානා”ති. “සච්චං භගවා.”

5. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුමො මොඝපුරිසා සඤ්ඤාචිකායො කුටියො කාරාපෙසස්ථ අස්සාමිකායො අනතුදෙද්ධිකායො අප්පමාණීකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුමො යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරස්සථ: පුරිසං දෙථ පුරිසන්තකරං දෙථ -පෙ- තිණං දෙථ මත්තිකං දෙථ”ති. තෙන මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙගහි:

“ආවැන්නි, මේ අලවුනුවර පෙර සුභික්ඛ විය. සුලභ පිඩු ඇති විය. පිඩු සිහිමෙන් යැවීම පහසු විය. දැන් වතාහි මේ අලවුනුවර දුර්භික්ඛ ය. දුලභ පිඩු ඇත්තේ ය. පිඩු සිහිමෙන් යැපෙන්නට දුෂ්කර ය. ආවැන්නි, යම් හෙයකින් මේ අලවුනුවර දුර්භික්ඛ නම්, දුලභ පිඩු ඇත්තේ නම්, පිඩු සිහිමෙන් යැපෙන්නට දුෂ්කර නම්, එයට හෙතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේ” ද? යනු යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මහසුප් මහනෙරාන්ට එ පවත් සැළ කළහ.

3. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කාවැනි තාක් වාස පිළිවෙලින් සැරි සරා වඩනා සේක, අලවුනුවරට වැඩි සේක. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවුනුවර අග්ගාලව නම් වෛරාසථානයෙහි වැඩ වසන සේක. ඉක්බිති මහසුප් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ වැද එකත්පසක ඉදගත්හ. එකත් පසෙක හුන් මහසුප් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැළ කළහ.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ ප්‍රකරණයෙහි (ප්‍රස්තාවයෙහි) භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා අලවුවැසි මහණුන්ගෙන් මෙසේ විමාළ සේක: “සැබැද, මහණෙනි? තෙපි කරවා දෙන භිමියන් නැති, පමණ ඉක්ම වූ, නමින් ඉල්ලා ගත් උපකරණ ඇති, තමන් උදෙසා වූ කුටි කරවවු ද? ඒ කුටිහු නිමාවට නොයෙත් ද? ඒතෙපි “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ... කුසනණ දෙන්න, මැටි දෙන්නා”යි යැදීම් බහුල ව, විතවිම් බහුල, ව වසවු ද? මනිස්සු යැදීමෙන් මිරිකුනෝ, විතවීමෙන් මිරිකුනෝ, මහණුන් දැක උද්වෙගයට පැමිණෙත් ද? තැනි ගණිත් ද? පලායෙත් ද? මහ වලභායෙත් ද? මුහුණු වෙත අතකට පෙරලන් ද? දොර වසන් ද? “මහණහු”යි හඟිමින් දෙනක ද දැක පලායෙත් ද?” “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි ඒ මහණහු පිළිවදන් දුන්හ.

5. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරැහු සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ තම් ඉල්ලා ගත් උපකරණ ඇති, කරවා දෙන භිමියන් නැති, තමන් උදෙසා වූ, පමණ ඉක්ම වූ කුටි කරවවු ද?,... ඒ කුටිහි නිමාවට නොයෙත්. ඒ තෙපි “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න කුස නණ දෙන්න, මැටි දෙන්නා”යි යැදීම් බහුලව විතවිම් බහුලව වසවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද නොවෙ. ... යි ගරභා දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදාළ සේක:

6. භූතපුබ්බං භීකෘතො ඥො භාගරො ඉසයො ගඛං තදිං උපනිස්සාය විහරිංසු. අථ බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා ගඛං තදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ණිට්ඨො ඉසි තෙත්තපසඛකම් උපසඛකම්චා කණ්ණිට්ඨො ඉසිං සත්තකකතනුං භොගෙහි පරිකම්පිත්වා උපරි මුද්ධනි මහන්තං එණං කරිත්වා අට්ඨාසි. අථ බො භීකෘතො කණ්ණිට්ඨො ඉසි තස්ස නාගස්ස භයා කිසො අහොසි දුබ්බො දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතො ධම්මිසත්තගතො. අද්දසා බො භීකෘතො ජෙට්ඨො ඉසි කණ්ණිට්ඨො ඉසිං කිසං දුබ්බො දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතං ධම්මිසත්තගතං, දිස්වාන කණ්ණිට්ඨො ඉසිං එතද-වොච: “කිස්ස චං භො කිසො දුබ්බො දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතො ධම්මිසත්තගතො”ති. ඉධ භො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා ගඛං තදිං උත්තරිත්වා යෙනාහං තෙත්තපසඛකම්. උපසඛකම්චා මං සත්තකකතනුං භොගෙහි පරිකම්පිත්වා උපරි මුද්ධනි මහන්තං එණං කරිත්වා අට්ඨාසි. තස්සාහං භො නාගස්ස භයා මහි කිසො දුබ්බො දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුක-ජාතො ධම්මිසත්තගතො”ති. “ඉච්ඡසි පත චං භො තස්ස නාගස්ස අතාගමනන්ති.” “ඉච්ඡාමහං භො තස්ස නාගස්ස අතාගමනන්ති.” “අපි පත චං භො තස්ස නාගස්ස කිසුචි පස්සසි”ති “පස්සාමහං භො මණ්ණස්ස කණ්ණිට්ඨො පිලකුත”න්ති. “තෙන හි චං භො තං නාගං මණ්ණං යාව, මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිතා මෙ අපො”ති.

7. අථ බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා ගඛං තදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ණිට්ඨො ඉසි තෙත්තපසඛකම්. උපසඛකම්චා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතං බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජාතං කණ්ණිට්ඨො ඉසි එතදවොච: “මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිතා මෙ අපො”ති. අථ බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා “හිකු මණ්ණං යාවති, හිකුස්ස මණ්ණිතා අපො”ති ඛිප්පඤ්ඤාව අගමාසි. දුතිස්මි බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා ගඛං තදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ණිට්ඨො ඉසි තෙත්තපසඛකම්. අද්දසා බො භීකෘතො කණ්ණිට්ඨො ඉසි මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජාතං දුරතොච ආගච්ඡන්තං දිස්වාන මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජාතං එතදවොච: “මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිතා මෙ අපො”ති. අථ බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා “හිකු මණ්ණං යාවති, හිකුස්ස මණ්ණිතා අපො”ති තතොච පටිතිවන්ති. තතිස්මි බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා ගඛං තදිං උත්තරිත්වා. අද්දසා බො භීකෘතො කණ්ණිට්ඨො ඉසි මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජාතං ගඛං තදිං උත්තරන්තං. දිස්වාන මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජාතං එතදවොච: “මණ්ණං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිතා මෙ අපො”ති. අථ බො භීකෘතො මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා කණ්ණිට්ඨො ඉසිං ගාථාහි අජ්ඣානාසි:

“මමන්තපාතං විජුලං උලාරං උපපජ්ජනිමස්ස මණ්ණස්ස හෙතු,
තං තෙ ත දස්සං අනිශාවකො’සි ත වාපි තෙ අස්සමමාගමිස්සං.

සුසු යථා සකඛරබොතපාණ් නාසෙසි මං සෙලං යාවමානො,
තං තෙ ත දස්සං අනිශාවකො’සි ත වාපි තෙ අස්සමමාගමිස්සං”න්ති.

6. මහණෙනි, පෙරවූවක් කියමි. දෙනෑ නවුස් කෙනෙක් ගංගා නදිය ඇසුරු කොට වුසුහ. මහණෙනි, එකල්හි මණ්ණිකණ්ඨ නම් තාරජ ගංගානදිය පිතා කණ්ණිටු නවුසා වෙත එළඹියේ ය. එළඹ සත් වටක් ඔහු දරණවැලින් වෙලා හිස මතුයෙහි මහත් සේ පෙණය කොට සිටියේ ය. මහණෙනි, එකල්හි කණ්ණිටු නවුස් තෙම ඒ තාරජුට බියෙන් වැහැරුනේ, රුක්ෂ වූයේ, විවණ්ණ වූයේ, හටගත් පඬු පැහැ ඇත්තේ, නහර පතුල සිරුර ඇත්තේ විය. මහණෙනි, දෙවු නවුස් තෙම වැහැරුනු රුක්ෂවූ විවර්ණවූ හටගත් පඬු පැහැති නහර පතුල සිරුර ඇති කණ්ණිටු නවුසා දිවි. දෑක ඔහුට “පිත්වන, හෝ කවර හෙයින් වැහැරුනෙහි ද? රුක්ෂවූයෙහි ද? විවණ්ණ වූයෙහි ද? හටගත් පඬු පැහැත්තෙහි ද? නහරවැල් පතුල සිරුර ඇත්තෙහි”ද? යි කී ය. “පිත්වන, මෙහි මණ්ණිකණ්ඨ තාරජ ගහනිය පිතිතා මා කරා අවුත් සත් යලක් මා දරණවැලින් වෙලා හිස මතුයෙහි මහත් සේ පෙණය කොට සිටියේ ය. පිත්වන, මම ඒ නයාට බියෙන් වැහැරුනෙමි, රුක්ෂ වූයෙමි, විවණ්ණ වූයෙමි, හටගත් පඬු පැහැ ඇත්තෙමි, නහර පතුල සිරුර ඇත්තෙමි වෙමි” යි හෙතෙම කීය. “පිත්වන, හෝ ඒ තාරජුගේ තොර්ම කැමැත්තෙහි ද?” යි දෙවු නවුස් පුච්චන. “පිත්වන, මම ඒ තාරජුගේ තොර්ම කැමැත්තෙමි” යි කණ්ණිටු නවුස් කීය. “පිත්වන, හෝ ඒ තාරජුගේ කිසිවක් දක්නෙහි ද?” යි දෙවු නවුස් පුච්චන. “පිත්වන, ගෙලෙහි පලන් මණක් දකිමි” යි කණ්ණිටු නවුස් කීය. “එසේ නම් පිත්වන, “වට මණ දෙව, මණෙන් වට වැඩෙක් ඇතැ” යි තාරජුගෙන් මණ ඉල්ලව” යි හෙ තෙම කීය.

මහණෙනි, ඉක්බිති මණ්ණිකණ්ඨ තාරජ ගංගානදිය පිතා කණ්ණිටු නවුසා වෙත එළඹ එක් පසෙක සිටියේ ය. එක් පසෙක සිටි තාරජුට කණ්ණිටු නවුස් තෙම “පිත්වන, වට මණ දෙව. මණෙන් වට වැඩෙක් ඇතැ” යි කීය. මහණෙනි, එවිට මණ්ණිකණ්ඨ තාරජ “මහණ මණ ඉල්ල යි. මහණහට මණෙන් වැඩෙක් ඇතැ” යි යුහු ව පලා ගියේ ය. දෙවනු ද මණ්ණිකණ්ඨ තාරජ ගඟගා නදිය පිතා කණ්ණිටු නවුසා වෙත එළඹියේ ය. කණ්ණිටු නවුස් තෙම මණ්ණිකණ්ඨ තාරජු ඇත එත්තනු දෑක “පිත්වන, වට මණ දෙව. මණෙන් වට වැඩ ඇතැ” යි කීය. මහණෙනි, එකල්හි මණ්ණිකණ්ඨ තාරජ “මහණ මණ ඉල්ල යි. මහණහට මණෙන් වැඩෙක් ඇතැ” යි එපමණින් ම පෙරලා ගියේ ය. තෙවනු ද මහණෙනි, කණ්ණිටු නවුස් තෙම ගඟගා නදිය පිතිතා එත මණ්ණිකණ්ඨ තාරජු දුටුයේ ය. දෑක ඔහුට “පිත්වන, වට මණ දෙව. මණෙන් වට වැඩ ඇතැ” යි කීයේය. මහණෙනි, එකල්හි මණ්ණිකණ්ඨ තාරජ තෙම කණ්ණිටු නවුසාට දෙගයෙකින් මෙසේ කීය.

“මේ මණ නිසා වට බොහෝ වූ ප්‍රණීත ආහාරපාන උපදී. එය ඔබට නො දෙන්නෙමි. හෙපි පුතපුතා යදනනු ය. නොප අසපුවට ද නො එන්නෙමි.

මුවහත් නබන ලද කඩුවක් ගත් අතැති හරුණයකු මෙන් හෙපි මණ ඉල්ලමින් මා නැති ගන්වනු. එය නොපට නො දෙන්නෙමි. හෙපි පුත පුතා යදනනු ය. නොප අසපුවට ද නො එන්නෙමි”

8. අප්ථ බො භික්ඛවෙ මණ්ඩනේයා නාගරාජා “භික්ඛු මණ්ඩං යාවති භික්ඛුස්ස මණ්ඩනා අපො”ති පක්කාමි. නද පක්කනෙනා පක්කනෙනාව¹ අහොසි, න පුත පච්චාගඤ්ථි. අප්ථ බො භික්ඛවෙ කණ්ටියා ඉසි තස්ස නාගස්ස දස්සනියස්ස අදස්සනෙන භියොසොමනාය කිසො අහොසි දුබ්බණේණ උපපණ්ඩුපණ්ඩුකර්පානො ධම්නිසත්තගතෙනා. අදදසා බො භික්ඛවෙ ජෙට්ඨා ඉසි කණ්ටියා ඉසිං භියොසොමනාය කිසං දුබ්බණේණ උපපණ්ඩුපණ්ඩුකර්පානං ධම්නිසත්තගතෙනං. දිස්වාන කණ්ටියා ඉසිං එතදවොච: “කිස්ස තං හො භියොසොමනාය කිසො දුබ්බණේණ උපපණ්ඩුපණ්ඩුකර්පානො ධම්නිසත්තගතෙනා”ති. තස්සාහං හො නාගස්ස දස්සනියස්ස අදස්සනෙන. භියොසොමනාය කිසො දුබ්බණේණ උපපණ්ඩුපණ්ඩුකර්පානො ධම්නිසත්තගතෙනා “ති. අප්ථ බො භික්ඛවෙ ජෙට්ඨා ඉසි කණ්ටියා ඉසිං ගථාය අඤ්ඤාසි:-

“න නං යාවෙ යස්ස පියං ජිහංසෙ² දෙසෙසා³ හොති අතිශාචනාය,
තාහො මණ්ඩං යාවිතො ආභවණෙන අදස්සනඤ්ඤාව තදඤ්ඤගමාති.

තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ තිරච්ඡානගතානං පාණානං අමනාපා භවිස්සති
යාවතා අමනාපා විඤ්ඤානති. කිම්බග්⁴ පන මුහුස්සතුතානං.”

9. භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ අඤ්ඤානරො භික්ඛු හිමවනනපස්සෙ විහරති අඤ්ඤානරසමිං වනසණ්ඩං. නස්ස බො පන භික්ඛවෙ වනසණ්ඩස්ස අවිදුරෙ මහනාං නින්නං පලලං. අප්ථ බො භික්ඛවෙ මහාසකුණ්ඩසම්භො නසමිං පලලෙ දිවසං ගොවරං වරිත්වා සායං නං වනසණ්ඩං වාසාය උපගච්ඡති. අප්ථ බො භික්ඛවෙ සො භික්ඛු තස්ස සකුණ්ඩසම්භො සද්දෙන උබ්බාලොහා යෙනාහං තෙහුපසම්බම්. උපසම්බම්චා මං අභිවාදෙචා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසින්නං බො අහං භික්ඛවෙ තං භික්ඛු එතදවොච “කච්චි භික්ඛු ඛම්නියං, කච්චි යාපනියං, කච්චි අප්පකිලමපේන අද්ධානං ආගතො, කුතො ව තං භික්ඛු ආගච්ඡසි”ති. “ඛම්නියං භගවා, යාපනියං භගවා, අප්පකිල-මපේන වාහං භනෙන අද්ධානං ආගතො. අඤ්ඤා භනෙන හිමවනනපස්සෙ මහාවනසණ්ඩං. නස්ස බො පන භනෙන වනසණ්ඩස්ස අවිදුරෙ මහනාං නින්නං පලලං. අප්ථ බො භනෙන මහාසකුණ්ඩසම්භො නසමිං පලලෙ දිවසං ගොවරං වරිත්වා සායං නං වනසණ්ඩං වාසාය උපගච්ඡති. තතො අහං භගවා ආගච්ඡාමි තස්ස සකුණ්ඩසම්භො සද්දෙන උබ්බාලොහා”ති. “ඉච්ඡසි පන තං භික්ඛු තස්ස සකුණ්ඩසම්භො අනාගමන”නති. “ඉච්ඡාමහං භගවා තස්ස සකුණ්ඩසම්භො අනාගමන”නති. “ගෙන හි තං භික්ඛු තත්ථ ගතච්චා නං වනසණ්ඩං අරොක්ඛගහෙචා රතනියා පඨමං යාමං නික්ඛිතතුං සද්දමුහුස්සාවෙති: “සුණ්ණතු මෙ භොනෙනා සකුණා, යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩං වාසං උපගතා පනෙනන මෙ අපො, එකෙකං මෙ භොනෙනා පනනං දදන්තු”ති. රතනියා මඤ්ඤමං යාමං -පෙ- රතනියා පච්ඡමං යාමං නික්ඛිතතුං සද්දමුහුස්සාවෙති: “සුණ්ණතු මෙ භොනෙනා සකුණා යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩං වාසං උපගතා, පනෙනන මෙ අපො, එකෙකං මෙ භොනෙනා පනනං දදන්තු”ති.

1. තථා පක්කනෙනාව, මජ්ඣ. 2. ජිහංසෙ, මජ්ඣ.
3. විදෙසෙසා, මජ්ඣ. 4. කිම්බග්, මජ්ඣ.

8. මහණෙනි, ඉක්බිති මග්ගිකයාගේ නාරජ නෙම “මහණ මග්ග ඉල්ලයි. මහණහට මිණෙන්නේ වැඩෙක් ඇතැ”යි නික්ම ගියේ ය. එදා නික්ම ගියේ ගියේ ම විය. පෙරළා නො ආයේ ය. මහණෙනි, ඉක්බිති කණ්ඩු නවුස් නෙම දැකුම්කලු ඒ නාරජ නොදැක්මෙන් බෙහෙවින් වැහැරුනේ රුක්කවුයේ විවණ්ඩු වූයේ හටගත් පඬුපාහැ ඇත්තේ නහර ඉල්ලී ගිය සිරුර ඇත්තේ විය. මහණෙනි, දෙටු නවුස් නෙම බෙහෙවින් වැහැරුණු රුක්ක වූ විවර්ණ වූ හටගත් පඬු පාහැති කණ්ඩු නවුසා දිටි. දැක ඔහුට, “පින්වත, තෝ කවර හෙයින් වැරැහෙති, රුක්ක වූයෙහි, විවණ්ඩු වූයෙහි, හටගත් පඬු පාහැ ඇත්තෙහි, නහරවැල් පෙනෙන සිරුර ඇත්තෙහි ද?”යි ඇසී ය. “පින්වත, දැකුම්කලු ඒ නාරජ නො දැක්මෙන් බෙහෙවින් වැරැහෙමි, රුක්ක වූයෙමි, පඬුපාහැති වූයෙමි, නහර ඉල්ලුනු සිරුර ඇතියෙමි වෙමි”යි කී ය. මහණෙනි, ඉක්බිති දෙටු නවුස් නෙම කණ්ඩු නවුසාට ගයෙකින් මෙසේ කී ය:

“යමක්හට යමක් ලිය සි දන්නේ නම්, එය නො ඉල්ලන්නේ ය. පුත පුතා ඉල්ලීමෙන් දොෂය (අප්‍රිය) වෙයි. බමුණා විසින් මිණ ඉල්ලනු ලැබු නා නෙම ඔහුගේ අදහ්තයටම ගියේ ය.”

මහණෙනි, ඒ නිරිසන්ගිය සන්තට පවා ඉල්ලීම, විනවිම අමනාප විය. මිනිස් වූවන්ට කියනු කිම?

9. මහණෙනි, පෙර එක්තරා මහණෙක් හිමවන් පියසෙහි එක්තරා චන්-ලාහැබෙක වෙසෙයි. මහණෙනි, ඒ චන්ලාහැබට නොදුරෙහි ගැඹුරු මහ-විලෙක් ඇත. මහණෙනි, එකලා පක්ෂිසමූහයෙක් ඒ විලෙහි දහවල් ගොදුරු කා සවස ලගිනු පිණිස ඒ චන්ලාහැබට පැමිණෙයි. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මහණ නෙම ඒ පක්ෂි සමූහයාගේ හඬින් පෙළුනේ ම වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ම වැද එකත්පස්ව හුන්නේ ය. මහණෙනි, එකත්පස් ව හුන් ඒ මහණහට “කිම, මහණ, ඉවැසිය හැකි ද? කිම? යැපිය හැකි ද? කිම? නිදුකින් අදන්මහ ආහි ද? මහණ තෝ කොහි සිට එසි ද?” යි කිමි. එවිට ඒ මහණ මෙය කී ය: “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවැසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. වහන්ස, මම නිදුකින් අදන්මහ ආයෙමි ද වෙමි. වහන්ස, හිමවු පියසෙහි මහ චන්ලාහැබෙක් වෙයි. එය නොදුරෙහි ගැඹුරු මහවිලෙක් වෙයි. වැලිදු වහන්ස, මහත් පක්ෂිසමූහයෙක් ඒ විලෙහි දහවල් ගොදුරු කා සවස ලගින්නට ඒ චන්ලාහැබට පැමිණෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එහි සිට එමි. ඒ පක්ෂිසමූහයාගේ හඬින් පෙළුනෙමි වෙමි.” “මහණ, තෝ ඒ පක්ෂිසමූහයාගේ නොපැමිණීම කැමැත්තෙහි ද?” යි මම ඇසිමි. “එසේය, වහන්ස, මම ඒ පක්ෂිසමූහයාගේ නොපැමිණීම රිසියෙමි” යි ඒ මහණ කී ය. එවිට “මහණ, එසේ වී නම්, තෝ එහි ගොස් ඒ චන්ලාහැබට වැද, ‘යම් පමණ පක්ෂිහු මේ චන්ලාහැබෙහි විසීමට පැමිණියාහු ද, ඒ පින්වත් පක්ෂිහු මගේ වචනය අසන්නා වා, පියාපතින් මට වැඩ ඇත. පින්වත්හු මට එකී එකී පියාපත දෙන්නා’ යි පෙරයමිති තෙවරක් හඬ ගා කියව. රු මැදි යමිති ද, පැසුළු යමිති ද එසේ ම තෙවර තෙවර හඬ ගා කියව” යි කිමි.

10. අථ බො භික්ඛවෙ සො භික්ඛු නන් ගතවා නං වතසණ්ඨං අපේක්ඛා-
ගහෙවා රතනියා පඨමං යාමං තික්ඛිතානං සද්දමනුස්සාවෙසි: “සුණන්තූ මෙ
භොනෙතා සකුණා යාවතිකා ඉමෙසමිං වතසණ්ඨෙ චාසං උපගතා, පතෙතන මෙ
අපේවා, එකෙකං මෙ භොනෙතා පතනං දදන්තූ”ති. රතනියා මජ්ඣමං යාමං
-පෙ- රතනියා පඨමමං යාමං තික්ඛිතානං සද්දමනුස්සාවෙසි: “සුණන්තූ මෙ
භොනෙතා සකුණා යාවතිකා ඉමෙසමිං වතසණ්ඨෙ චාසං උපගතා, පතෙතන මෙ
අපේවා, එකෙකං මෙ භොනෙතා පතනං දදන්තූ”ති. අථ බො භික්ඛවෙ සො
සකුණසබ්බො භික්ඛු පතනං යාවති, භික්ඛුස්ස පතෙතන අපේවා”ති.
නමො වතසණ්ඨා පක්කාමි. නද පක්කනෙතා පක්කනෙතාව අහොසි.
න පුත පඨවාගඤ්ජි. තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ තිරච්ඡාගතානං පාණානං
අමනාපා භවිස්සති යාවතා අමනාපා විඤ්ඤන්ති, කිමඛග පත මනුස්සානුතානං.

11. භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ රට්ඨපාලස්ස කුලපුතනස්ස පිතා රට්ඨපාලං
කුලපුතනං ගාථාය අජ්ඣාසාසි:.

“අපාහං තෙ න ජාතාමි රට්ඨපාල බහුජ්ජනා,
තෙ මං සබ්බමම යාවන්ති කසමා මං තං න යාවසීති.

යාවකො අප්පියො හොති යාවං අදදමප්පියො,
තසමාහං නං න යාවාමි මා මෙ විඤ්ඤන්තා¹ අඤ්ඤ”ති.

12. සො හි නාම භික්ඛවෙ රට්ඨපාලො කුලපුතො සකං පිතරං එවං
වකන්ති කිමඛග පත ජනො ජනං. හිතීනං හි භික්ඛවෙ දුස්සංහරුති භොගාති
සංහතාති² පි³ දුරනුරක්ඛියාති. නන් නාම භූමෙන මොසපුරිසා එවං
දුස්සංහරෙසු භොගෙසු සංහතෙසු පි³ දුරනුරක්ඛියෙසු යාවතබ්බලා
විඤ්ඤන්තිබ්බලා විහරිස්සාථ: “පුරිසං දෙථ, පුරිසස්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ,
සකං දෙථ, වාසිං දෙථ: ඵරස්ස⁴ දෙථ, කුසාරිං දෙථ, කුඤ්ඤං දෙථ,
තිබ්බදනං දෙථ, චලලිං දෙථ, වෙඨං දෙථ මුඤ්ඤං දෙථ, බබ්බජං දෙථ,
තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථ”ති. තෙනා මොසපුරිසා අපපසන්තානං වා
පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“සඤ්ඤා විකාය පන භික්ඛුනා කුමිං කාරයමානෙන අස්සාමිකං
අනභූතදදසං පමාණිකා කාරෙතබ්බා. තත්ත්වං පමාණං: දීඝසො දවාදස-
මිද්දපිසො සුගතමිද්දපියා තිජියං සත්තනන්තරා, භික්ඛු අභිනෙතබ්බා
වජ්ඣදෙසනාය. තෙති භික්ඛුති වජ්ඣං දෙසෙතබ්බං අනාරමං සපරික්ඛමනං.
සාරමෙන වෙ භික්ඛු වජ්ඣමි. අපරික්ඛමනෙ සඤ්ඤා විකාය කුමිං
කාරෙය්‍ය භික්ඛු වා අනභිනෙය්‍ය වජ්ඣදෙසනාය පමාණං වා
අතික්කාමෙය්‍ය සබ්බාදිසෙසො”ති.

13. සඤ්ඤා විකා නාම: සයං යාවතා පුරිසමි පුරිසස්ථකරමි ගොණමි
සකංමි වාසිමි ඵරස්සමි කුසාරිමි කුඤ්ඤමි තිබ්බදනමි චලලිමි වෙඨමි
මුඤ්ඤමි බබ්බජමි තිණමි මත්තිකමි.

කුමිනාම: උලලිතා වා හොති අචලිතා වා උලලිතාවලලිතා වා.

කාරයමානෙනාති කරෙතෙතන වා කාරපෙතෙතන වා.

1. විදෙසසනා. ම.ජ.සං. සි.මු. 2. සංහතාතිපි. සි.මු. 3. සංහතෙසුපි. සි.මු.
4. ඵරස්ස. ම.ජ.සං. සි.මු.

10. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙම එහි ගොස් ඒ වතලාහැබ වැද රු පෙරයමිනි 'යම් පමණ පක්ෂිහු මේ වතලාහැබෙහි වාසයට පාමණියාහු ද, ඒ පින්වත් පක්ෂිහු මගේ වචනය අසන්නවා. පියාපතින් මට වැඩ ඇත. පින්වත්හු මට එහි එහි පියාපත දෙන්නවා'යි රු පෙරයමිනි ද... මැද යමිනි ද ... පාසුළු යමිනි ද තුන්යලක් හඬගා කී ය. මහණෙනි, එකල්හි ඒ පක්ෂිසමූහයා "මහණ තෙම පියාපත් ඉල්ලයි. මහණනට පියාපතින් වැඩ ඇතැ" යි ඒ වතලාහැබෙන් නික්මුනේ ය. එද ගියේ ගියේ ම ය. පෙරලා නො ආයේ ය. මහණෙනි, ඒ තිරිසන්තිය සත්තට පවා ඉල්ලීම අපිය විය. විතර්ම අපිය විය. මිනිස්වූවනට කියනු ම කීම?

11. මහණෙනි, පෙර රට්ඨපාල කුලපුත්තගේ පියා රට්ඨපාල කුලපුත්තට-

"රට්ඨපාලය, බොහෝ දෙනා මා වෙත එළඹ මා යදහුදු මම් ඔවුන් නො දනිමි. කවර හෙයින් තෝ මා නො අයදනෙහි ද?"යි ගයෙකින් කී ය.

"ඉල්ලන තැනැත්තේ අපිය වෙයි. ඉල්ලූ දු නො දෙන තැනැත්තේ ද අපිය වෙයි. එහෙයින් "මා කෙරෙහි අපිය භාවයෙක් නො වේ වා"යි මම් ඔබ නො යදිමි" යි රට්ඨපාල කුලපුත්ත කී ය.

12. මහණෙනි, ඒ රට්ඨපාල කුලපුත්ත පවා සිය පියාට මෙසේ කියයි. බාහිර ජනයාට කියනුම කළරේ ද? මහණෙනි, ගිහියන් විසින් හොඟ රැස් කටයුතු යි, රැස් කරන ලද හෝඟ දුකසේ රැක්ක යුතු. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙසේ දුකසේ රැස් කළ යුතු, දුකසේ රැක්ක යුතු ඒ හෝඟ විෂයයෙහි යෙහි "පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ගොණකු දෙන්න, ගැලක් දෙන්න, වැයක් දෙන්න, පොරොවක් දෙන්න, කෙවේරියක් දෙන්න, උදුල්ලක් දෙන්න, නියතක් දෙන්න, වැලක් දෙන්න, හුණගසක් දෙන්න, මුදුනක් දෙන්න, බඩුස් තණ දෙන්න. කුසතණ දෙන්න, මැටි දෙන්නැ"යි යැදුම් බහුලව, විතර්ම බහුලව වසවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"තමා ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන්, ආරවා දෙන හිමියකු නැති, තමා උදෙසා වූ කිලියක් ආරවන මහණෙහු විසින් පමණින් යුත් කිලියක් ආරම්භ යුතු. එහි මේ ප්‍රමාණයි. දිගින් සුගත් වියනින් දෙලොස් වියතෙක. පුළුල අතර සත් වියතෙකි. කුටි බිම දෙසතු පිණිස හිසසුනු කැඳවිය යුත්තාහ. ඒ හිසසුන් විසින් උවදුරු රහිත වූ උපචාර සහිත වූ කුටිවාසනාව දෙසිය යුතු, ඉදින් මහණතෙම උවදුරු සහිත වූ උපචාර රහිත වාසනයෙහි ඉල්ලා ගත් උපකරණයෙන් කිලියක් ආරවන්නේ නම්, කුටිවාසනාව දෙසිම පිණිස හිසසුන් හෝ නො කැඳවන්නේ නම් පමණ හෝ ඉක්මදන්නේ නම්, සහවෙසසේ ඇවැත් වේ."

13. සඤ්ඤාවිභා නම්: පුරුෂයකු ද අත්තමක් ද ගොණකු ද ගැලක් ද වැයක් ද පොරොවක් ද කෙවේරියක් ද උදුල්ලක් ද නියතක් ද වැල් ද හුණගසක් ද මුදුනක් ද බඩුස් තණ ද කුසතණ ද මැටි ද තමා ම ඉල්ලා ගෙණ ය.

කුටි නම්: ඇතුළත අලෙවු දුන් හෝ පිටත අලෙවු දුන් හෝ ඇතුළත පිටත දෙකෙහි ම අලෙවු දුන් හෝ කිලිය වෙයි.

ආරාධනාගෙන යනු කරණ හෝ කරවන:

අසාමිකනි න අඤ්ඤ කොචි සාමිකො හොති ඉති වා පුරිසො වා ගහටෙඨා වා පබ්බජිතො වා

අනතුදෙදසනි අනතනො අත්ථය.

පමාණිකා කාරෙතබ්බා තත්ත්වං පමාණං : දිසසො දවාදස විදන්ඨියො සුගතවිදන්ඨියා ති බාහිරිමෙන මානෙන.

නිජියං සත්තනන්ති අබන්තනරිමෙන මානෙන.

හික්ඛු අභිනෙතබ්බා චජ්ඣ දෙසන්තියාති-තෙන කුටිකාරකෙන හික්ඛුතා කුටිචජ්ඣං සොධෙඨා සංඝං උපසංඝමිඨා ඵකංසං උපනරුපසිතං කරිතා බුද්ධිසාතං හික්ඛුතං පාදෙ චජ්ඣිඨා උක්ඛුටිකං නිසිද්ධිඨා අඤ්ඤාචං පග්ගහෙඨා ඵවමෙසු චචනියො : “අහං භනෙත සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කනතුකාමො අසාමිකං අනතුදෙදසං. සොහං භනෙත සංඝං කුටිචජ්ඣ ඔලොකනං යාවාමි” ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො. තතියමපි යාවිතබ්බො. සචෙ සබ්බො සංඝො උසාහනි කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙතුං, සබ්බෙන සංඝෙන ඔලොකෙනබ්බං. තො චෙ සබ්බො සංඝො උසාහනි කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙතුං, යෙ තත්ථ හොනති හික්ඛු ව්‍යන්තා පටිබලා සාරථං අකාරථං සපරික්ඛමනං අපරික්ඛමනං ජාතිතුං, තෙ යාවිතා සමමන්තිතබ්බො. ඵවඤ්ච පත හික්ඛුචෙ සමමන්තිතබ්බො ව්‍යන්තෙත හික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො :

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සංඝො අයං ඉත්ථන්තාමො හික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කනතුකාමො අසාමිකං අනතුදෙදසං, සො සංඝං කුටිචජ්ඣ ඔලොකනං යාවති. යදි සංඝස්ස පන්තකල්ලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච හික්ඛු සමමන්තෙය්‍ය ඉත්ථන්තාමෙසු හික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙතුං. ඵසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සංඝො. අයං ඉත්ථන්තාමො හික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කනතුකාමො අසාමිකං අනතුදෙදසං, සො සංඝං කුටිචජ්ඣඔලොකනං යාවති, සංඝො ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච හික්ඛු සමමන්ති ඉත්ථන්තාමෙසු හික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙතුං, යස්සායසමතො බිමති ඉත්ථන්තාමෙසු ච ඉත්ථන්තාමෙසු ච හික්ඛුතං සමමති¹ ඉත්ථන්තාමෙසු හික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙතුං. සො තුඤ්ඤස්ස. යස්ස නකබිමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතා සංඝෙන ඉත්ථන්තාමො ච ඉත්ථන්තාමො ච හික්ඛු ඉත්ථන්තාමෙසු හික්ඛුතො කුටිචජ්ඣං ඔලොකෙතුං. බිමති සංඝස්ස. තස්මා තුඤ්ඤි. ඵවමෙනං ධාරයාමි”ති.

අසාමිකං යනු: අන්තිසි හිමියෙක්, සත්‍රියක් හෝ පුරායෙක් හෝ ගාභාවියෙක් හෝ පාවිද්දෙක් හෝ නොවෙයි.

අනතුදෙදසං යනු: නමා උදෙසා.

පමාණිකා කාරෙනබ්බා තනිදං පමාණං දිසසො දවාදසා විදනවියො සුගතවිදනවියා යනු: ප්‍රමාණික ව කටයුතුය යන මෙහි ප්‍රමාණය නම් බිහි බිත්ති සිට මැනීමෙන් සුගත වියහින් දෙළොස් වියනෙකි.

තිරියා සගතනගත් යනු: ඇතුළත බිත්ති සිට මැනීමෙන් සරස වියත් සනෙකි.

හික්කු අභිනෙතබ්බා චක්ඛුදෙසනාය යනු: ඒ කුටිය කරණ මහණහු විසින් කුටිවාසනුව ශුඛ කොට සංඝයා වෙත ඵලම් උතුරාසිත එකස් කොට මහලු හික්කුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිද ඇඳිලි බැද මෙසෙයින් කිය යුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියකු නැති නමා උදෙසා වූ කිළියක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම කුටිවාසනුව බැලීමට සංඝයා යදිමි’යි. දෙවනවට ද යැදිය යුතු. හෙවනවට ද යැදිය යුතු. ඉදින් සියලු සංඝ තෙමේ කුටිවාසනුව බැලීමට රූපි කෙරේ නම් හාම සංඝයා විසින් බැලිය යුතු ය ඉදින් හැම සංඝ තෙමේ කුටිවාසනුව බලන්නට උත්සාහ- වත් නො වේ නම් එහි යම් හික්කු කෙනෙක් සොප්පුව අනුප්පුව බව, සඋපචාර අනුපචාර බව දැනගන්නට වෘක්ක වූවාහු ප්‍රතිබල වූවාහු වෙත් ද, ඒ හික්කුහු අයැද සමමත කළ යුත්තාහ. මහණෙකි, මෙසෙයින් සමමත කළ යුතු. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කරවා දෙන හිමියකු නැති නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන් කරණු කැමැති වෙයි. හෙතෙම කුටිවාසනුව බැලීමට සංඝයා යදී. ඉදින් සංඝයාට පාමිණිකල් ඇත් නම් සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසනුව බැලීමට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හික්කුන් සමමත කරන්නේ ය. තෙල ඤානි ය යි.

වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කරවා දෙන හිමියකු නැති නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන් කරණු කැමැති වෙයි. හෙතෙම කුටිවාසනුව බැලීමට සංඝයා යදී. සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද, මෙනම් වූ ද හික්කුන් සමමත කෙරෙයි. මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හික්කුන්ගේ සමමුතිය යම් ආයුෂමනක්හට රූපි වේ නම් හේ තුෂණිමනුන වන්නේ ය. යමක්හට රූපි නො වේ නම් හෙතෙම කියන්නේ ය.

සංඝයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හික්කුහු සමමතයහ. සංඝයාට රූපි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිමනාවයා යි. මෙසේ තෙල තුෂණිමනාවය බරම්”යි.

තෙති සමමතෙති භික්ඛුනි නන්ත ගන්තවා, කුට්ඨජු ඔලොකෙනබ්බං සාරමං අනාරමං, සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජාතිතබ්බං. සවෙ සාරමං හොති අපරික්කමනං, මා ඉධ කජ්ඣි වහන්තබ්බො. සවෙ අනාරමං හොති සපරික්කමනං සංඝස්ස ආරොවෙනබ්බං අනාරමං සපරික්කමනන්ති. තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරන්තා බුද්ධිත්තං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣන්තා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාපිට්ඨං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අහං භනෙන සංඤ්ඤාචිකායා කුටිං කන්තුකාමො අස්සාමිකං අනතුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවති”ති. දුතියමපි යාමිතබ්බො. තතියමපි යාමිතබ්බො. වෘත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝෙස්ස ඤාපෙනබ්බො:

“සුණානු මෙ භනෙන සංඝෙස්ස අයං ඉන්ද්‍රියාමො භික්ඛු සංඤ්ඤාචිකායා කුටිං කන්තුකාමො අස්සාමිකං අනතුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවති. යදි සංඝස්ස පනත්තකලලං සංඝෙස්ස ඉන්ද්‍රියාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජුදෙසෙය්‍ය. එසා ඤාතී.

සුණානු මෙ භනෙන සංඝෙස්ස අයං ඉන්ද්‍රියාමො භික්ඛු සංඤ්ඤාචිකායා කුටිං කන්තුකාමො අස්සාමිකං අනතුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවති, සංඝෙස්ස ඉන්ද්‍රියාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජුදෙසෙති, යස්සයස්මතො බමති ඉන්ද්‍රියාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජුස්ස දෙසනා සො තුණ්හස්ස, යස්ස තතමිති සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඝෙස්ස ඉන්ද්‍රියාමස්ස භික්ඛුනො කුට්ඨජු. බමති සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

සාරමං නාම: නිපිලලිකානං වා ආසයො හොති. උපචිකානං වා ආසයො හොති. උද්ඤානං වා ආසයො හොති. අතිතං වා ආසයො හොති. විජ්ජානං වා ආසයො හොති. සතපදීනා වා ආසයො හොති. හජිතං වා ආසයො හොති. ජිහ්වානං වා ආසයො හොති. ව්‍යග්ඝානං වා ආසයො හොති. දිට්ඨිතං වා ආසයො හොති. අවජ්ජානං වා ආසයො හොති. නරවජ්ජානං වා ආසයො හොති. යෙසං කෙසංඤ්චි නිරවජ්ජානගතානං පාණානං ආසයො හොති. පුබ්බගාතිස්සිතං වා හොති. අපරගාතිස්සිතං වා හොති. අබ්‍යාඝාතනිස්සිතං වා හොති. ආඝාතනිස්සිතං වා හොති. සුසාතනිස්සිතං වා හොති. උය්‍යාතනිස්සිතං වා හොති. රූපවජ්ජුතිස්සිතං වා හොති. හජ්ජාලාතිස්සිතං වා හොති. අස්සාලාතිස්සිතං වා හොති. බඩ්ඩාගාරනිස්සිතං වා හොති. පාතාගාරනිස්සිතං වා හොති. සුතාතිස්සිතං වා හොති. රවජ්ජාතිස්සිතං වා හොති. වච්චරනිස්සිතං වා හොති. සභාතිස්සිතං වා හොති. සංසරණ¹ නිස්සිතං වා හොති. එනං සාරමං නාම.

අපරික්කමනං නාම: න සක්කා හොති යථාසුත්තෙන සක්ඛෙත අනුපරි-ගනතුං, සමන්තා නිස්සෙතිස්ස අනුපරිගනතුං. එනං අපරික්කමනං නාම.

ඒ සමච්ඡා වූ භික්ෂුන් විසින් එහි ගොස් කුටිවාසනුව බැලිය යුතු ය. සොපද්‍රව බව අනුපද්‍රව බව සඋපචාර බව අනුපචාර බව දනායුතු ය. ඉදින් සොපද්‍රව අනුපචාර වේ නම් “වෙනි තහවක් කරු”යි කියයුත්තේ ය. ඉදින් අනුපද්‍රව සඋපචාර වේ නම් ‘අනුපද්‍රව ය. සඋපචාර ය’යි සහනව ආරෝපන කළයුතු ය. ඒ කුටිකාරක මහණහු විසින් සතුන් වෙත එළඹ උතුරාසන එකස් කොට මහලු භික්ෂුන් පා වැද උළුල්ලෙන් හිඳ ඇදිලි බැඳමෙසේ කියයුත්තේ ය: ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම කුටිවාසනු දෙශනාවට සමසයා අයදිමි’යි. දෙවනවට ද යැදිය යුතු. හෙවනවට ද යැදිය යුතු. වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සමස හෙමේ ශ්‍යපනය කළ යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සමස හෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් මහණ කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ කුටිවාසනු දෙශනාවට සමසයා අයදී. ඉදින් සමසයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සමස හෙමේ මෙනම් මහණහු ගේ කුටිවාසනුව දෙසන්නේ ය. තෙල ඤානනි යි.

වහන්ස, සමස හෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් මහණ කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ කුටිවාසනු දෙශනාවට සමසයා අයදී. සමස හෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසනුව දෙසයි. යම් ආයුෂ්මතක්හට මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසනුව දෙසීම රුචි වේ නම් හේ තුෂ්ණීමිභූත වන්නේ ය. යමක්හට රුචි නො වේ නම් හෙතෙම කියන්නේ ය.

සමසයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසනුව දෙසන ලද සමසයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂ්ණීමිභාවය යි. මෙසේ තෙල තුෂ්ණීමිභාවය ධරම්”යි.

සාරමහ නම්: කුහුඹුවන්ගේ හෝ තුඹසෙක් වෙයි. වේයන්ගේ හෝ තුඹසෙක් වෙයි. මීයන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. සපුන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. තුහුසුවන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. සියපානන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. ඇතුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. සිංහයන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. වගුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. දිවියන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. වලසුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. නරසුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. යමකිසි තිරිසන්ගිය සතුන් වසන නැතෙක් වෙයි. හැල් ඇ පුබ්බිනා වපුළ නැතෙක් හෝ වෙයි. උදු ඇ අපරනා වපුළ නැතෙක් හෝ වෙයි. වධසථාන ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. දම්ගෙතිය ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. සොහොන ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. උයන් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. රජවතු ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. ඇත්හල් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. අස්හල් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. පිරගේ ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. අවත්හල් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. මස්ලොඹු ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. රියමහ ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. සිවුමංසල ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. සනා ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. යන එන මහ ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. තෙල ‘සාරමහ’ නම්.

අපරික්කමන නම්: ගොනුන් යෙදූ ගැලෙකින් සිසාරු යන්නට හාත්පස කිණෙකින් සිසාරු යන්නට නො හැකි වේ ද, තෙල ‘අපරික්කමන’ නම.

අනාරම්භං නාම: න කිවුලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- න සංසරණනිසයිනං වා හොති. එතං අනාරම්භං නාම.

සපරිකකමනං නාම: සකකා හොති යථා යුතෙන සකවෙන අනුපරිගනතුං, සමනතා නිසෙසනියා අනුපරිගනතුං, එතං සපරිකකමනං නාම.

සඤ්ඤාමිකා නාම: සයං යාමිති පුරිසමපි පුරිසත්ථකරමපි -පෙ- මතතිකමපි.

කුටි නාම: උලලිනතා වා හොති අවලිනතා වා උලලිනතාවලිනතා වා. ඛාරෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා.

හිකුඤ්ඤා වා **අනගිනොය** වඤ්ඤාදෙය්‍යනාය පමාණං වා **අතිකකාමෙය්‍යාති:** ඤාතිදුතියෙන කමෙමන කුටිවඤ්ඤා න දෙසාපෙති ආයාමනො වා විජාරනො වා අනාමසො කෙසගමනතමපි අතිකකාමෙය්‍යා කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති ථුලලච්චයස්ස; තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සංඝාදසෙසස්ස.

සංඝාදසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවචති සංඝාදසෙසොති.

1. හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරම්භං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදසෙසෙන දවිනං දුක්ඛටානං,

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරම්භං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං අනාරම්භං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං අනාරම්භං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදසෙසස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරම්භං අපරිකකමනං, ආපතති දවිනං දුක්ඛටානං.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරම්භං සපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං අනාරම්භං අපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං අනාරම්භං සපරිකකමනං, අනාපතති.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති පමාණාතිකකානං සාරම්භං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදසෙසෙන දවිනං දුක්ඛටානං.

අතාරමභ නම්: කුහුඹුවන්ගේ හෝ තුඛසෙක් නො වෙයි. ... යන එන මභ ඇසිරි කෙළේ හෝ නො වෙයි. නෙල අතාරමභ නම්.

සපරිකාමන නම්: ගොනුන් යෙදූ ගැලෙකින් සිසාරා යන්නට, හාත්පස හිඳෙකින් සිසාරා යන්නට හැකි වෙයි. නෙල 'සපරිකාමන' නම්.

සකඤ්චිකා නම්: මිනිසකු දු මිනිස් අත්කඩු දු ... මැටි දු නෙමේ ඉල්ලා ගෙන.

කුටි නම්: ඇතුළත පිරිසමි කරණ ලදු හෝ පිටත පිරිසම කරණ ලදු හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම කරණ ලදු හෝ වෙයි.

කරෙය් යනු: කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ.

හිකඩු වා අනාහිනෙය් වක්ඛදෙසනාය පමාණං වා අනිකාමෙය් යනු: ඤාතිදුතිය කම්වදනින් ගෙබිම නො දෙසවා අයමින් හෝ විතරින් හෝ යටත්පිරිසෙයින් කෙසලක් පමණකු දු ඉක්මවා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ පියොවිහි පියොවිහි දුකුලා වෙයි. පැසුළු එක් මැටිපිඬුක් නො පත් කල්හි තුලැසිඇවැත් වෙයි. එ පිඩ පැමිණි කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සමාජ සේවය යනු: ... එයින් දු 'සමාජ සේවය' ය යි කියනු ලැබේ.

1. මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපචාර සහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලා ඇවැත් වේ.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ සොපචාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති සොපද්‍රව වූ උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති සොපද්‍රව වූ සොපචාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ අනුපචාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ සොපචාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඇවැත් නැති.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ සාරමභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා ඇවැත් වෙයි.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාභික්ඛානාං සාරථො සපරික්ඛමනං, ආපනති සම්මාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාභික්ඛානාං අනාරථො අපරික්ඛමනං, ආපනති සම්මාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාභික්ඛානාං අනාරථො සපරික්ඛමනං, ආපනති සම්මාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරථො අපරික්ඛමනං, ආපනති දවිනාං දුක්ඛටානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරථො සපරික්ඛමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරථො අපරික්ඛමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරථො සපරික්ඛමනං, අනාපනති.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාභික්ඛානාං සාරථො අපරික්ඛමනං, ආපනති දවිනාං සම්මාදිසෙසෙන දවිනාං දුක්ඛටානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාභික්ඛානාං සාරථො සපරික්ඛමනං, ආපනති දවිනාං සම්මාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාභික්ඛානාං අනාරථො අපරික්ඛමනං, ආපනති දවිනාං සම්මාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාභික්ඛානාං අනාරථො සපරික්ඛමනං, ආපනති දවිනාං සම්මාදිසෙසානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරථො අපරික්ඛමනං, ආපනති දවිනාං දුක්ඛටානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරථො සපරික්ඛමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං අනාරථො අපරික්ඛමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං අනාරථො සපරික්ඛමනං, අනාපනති.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස්ඥාවැන වේ.

මහණ තෙම පමණින් යුත් සාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඥාවැන නැති.

මහණ තෙම නො දෙසු ගෙබිම් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ උපද්‍රව සහිත වූ උපමාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඥාවැන වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඥාවැන වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙස්ඥාවැනෙක් වේ.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් සාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඥාවැන නැති.

2. හිඟවූ සමාදිසනි කුටිං මේ කරොචානි, නසස කුටිං කරොනනි
අදෙසිනවනුකං සාරලිං අපරිකකමනං, ආපනනි සමසාදිසෙසෙන දවනනං
දුකකවනං -පෙ- සාරලිං සපරිකකමනං, ආපනනි සමසාදිසෙසෙන දුකකවසස
-පෙ- අනාරලිං අපරිකකමනං, ආපනනි සමසාදිසෙසෙන දුකකවසස. -පෙ-
අනාරලිං සපරිකකමනං, ආපනනි සමසාදිසෙසසස.

3. හිඟවූ සමෘද්ධති කුටිං මෙ කරොථානී, නසං කුටිං කරෙනති දෙසිතං-
චජුකං සාරභං අපරිකාමනං, ආපනති දුක්ඛනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරභං
සපරිකාමනං, ආපනති දුක්ඛංසං -පෙ- අනාරභං අපරිකාමනං, ආපනති
දුක්ඛංසං -පෙ- අනාරභං සපරිකාමනං, අනාපනති.

4. නිකුත් කළ සම්ප්‍රදායික කුටිං මෙ කණ්ඩායම්, කසස් කුටිං කණ්ඩායම් ප්‍රමාණ-
 තිකකතං සාරමං අපරිකාමනං, අපතති සම්ප්‍රදායිකසෙන ද්විතං
 දුකකවිතං -පෙ- සාරමං සපරිකාමනං, අපතති සම්ප්‍රදායිකසෙන දුකක-
 වසස් -පෙ- අතාරමං අපරිකාමනං, අපතති සම්ප්‍රදායිකසෙන දුකකවසස්
 -පෙ- අතාරමං සපරිකාමනං, අපතති සම්ප්‍රදායිකසසස්.

5. හිකුණු සමාදායී කුලීම් මෙ කණ්ඩායම්, නායක කුලීම් කණ්ඩායම් පමාණය සාර්ථක අපරිකාමන, ආපනති දිනාන දුකකවාන - පෙ - සාර්ථක පපරිකාමන, ආපනති දුකකවාන - පෙ - අනාර්ථක අපරිකාමන, ආපනති දුකකවාන - පෙ - අනාර්ථක සපරිකාමන, අනාපනති.

6. භික්ෂු සමාදසනි කුටිං මෙ කරොමානි. නසස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිත-
ච උජ්ඣං පමාණානිකානාං සාරමං අපරිකාමනං, ආපතති දවනං සඛ්ඤාදි-
සෙසෙන දවනං උකාචාතං -පෙ- සාරමං සපරිකාමනං, ආපතති දවනං
සඛ්ඤාදිසෙසෙන උකාචාතං. -පෙ- අනාරමං අපරිකාමනං, ආපතති දවනං
සඛ්ඤාදිසෙසෙන උකාචාතං. -පෙ- අනාරමං සපරිකාමනං, ආපතති දවනං
සඛ්ඤාදිසෙසාතං.

7. නීතිඥ සමාදායනී කුටිං මෙ කරොථානි නසසා කුටිං ංරොන්ති දෙසිත-
චන්ද්‍රකං පමාණිකං සාරමං අපරිකෘමනං, ආපනති ද්විතං දුක්කටානං -පෙ-
සාරමං සපරිකෘමනං, ආපනති දුක්කටසසා -පෙ- අනාරමං අපරිකෘමනං,
ආපනති දුක්කටසසා -පෙ- අනාරමං සපරිකෘමනං, අනාපනති.

8. හිතනු සමාදිසිසා පකකමිති. කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති. දෙසිතවච්ඡුකා ව නොභු අනාරමො ව සපරිකකමනා වාති නසං කුටිං කරොනති අදෙසිතවච්ඡුකං සාරමො අපරිකකමනං, ආපනති සබ්බසාදිසෙසෙන දිනනං දුකකටානං -පෙ- සාරමො සපරිකකමනං, ආපනති සබ්බසාදිසෙසෙන දුකකටසං -පෙ- අනාරමො අපරිකකමනං, ආපනති සබ්බසාදිසෙසෙන දුකකටසං -පෙ- අනාරමො සපරිකකමනං, ආපනති සබ්බසාදිසෙසංසං.

8. වහන්සේ තෙමේ 'මම කුටියක් කරවා'යි ඇණවා තිත්ම යේ' නම් දෙසිනවළුක ද අතාරණ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි තො ඇණවා නම් ඔහට තො දෙසූ කුටුවත් ඇති සාරණ වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත්' නම් සහවෙසෙස් සමග දෙදුකුලාආවාතෙක් වෙයි. සාරණ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත්' නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආවාත් වෙයි.... අතාරණ වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත්' නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආවාත් වෙයි .. අතාරණ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත්' නම්) සහවෙසෙස්-ආවාත් වේ.

9. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති: “කුටිං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති, දෙසිතවච්ඡුකා ව හොතු අතාරමො ව සපරික්කමතා වා”ති තස්ස කුටිං කරොන්ති. දෙසිතවච්ඡුකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අතාපතති.

10. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති, පමාණිකා ව හොතු අතාරමො ව සපරික්කමතා වා”ති තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

11. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති” පමාණිකා ව හොතු අතාරමො ව සපරික්කමතා වා”ති, තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අතාපතති.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති ‘දෙසිතවච්ඡුකා ව හොතු පමාණිකා ව අතාරමො ව සපරික්කමතා වා’ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවච්ඡුකං පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්වින්නං සංඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති ද්වින්නං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස. -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්වින්නං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපතති ද්වින්නං සංඝාදිසෙසානං.

13. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති ‘කුටිං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති ‘දෙසිතවච්ඡුකා ව හොතු පමාණිකා ව අතාරමො ව සපරික්කමතා වා’ති තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවච්ඡුකා පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං, -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස. -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං අතාපතති.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති ‘කුටිං මෙ කරොථාති සමාදිසති ව ‘දෙසිතවච්ඡුකා ව හොතු අතාරමො ව සපරික්කමතා වා’ති තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවච්ඡුකං සාරමං අපරික්කමනං, සො පුණාති “කුටි කිර මෙ කසිරති අදෙසිතවච්ඡුකා සාරමං අපරික්කමතා”ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුගො වා පාහෙතබ්බො. ‘දෙසිතවච්ඡුකා ව හොතු අතාරමො ව සපරික්කමතා වා’ති තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ඣය. දුතං වා පභිණේඤ්ඤා ආපතති දුක්ඛටස්ස.

9. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම්, දෙසින-වැඩුක ද අතාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට දෙසු කුටිවත් ඇති සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලා-ඇවැනෙත් වෙයි... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලා-ඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලා-ඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැත් නැති.

10. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් පමාණික ද අතාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට පමණික ද සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැනෙත් වෙයි ... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් පමාණික ද අතාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට පමණික ද සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඇවැනෙත් වෙයි... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් ඇවැත් නැති.

12. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම්, දෙසින-වැඩුක ද පමාණික ද අතාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති පමණික ද සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දෙ දුකුලාඇවැනෙත් වෙයි ... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සහවෙසෙස් ඇවැනෙත් වෙයි.

13. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් දෙසින-වැඩුක ද පමාණික ද අතාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණික ද සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඇවැනෙත් වෙයි ... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අතාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැත් නැති.

14. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් යළි දෙසිකවැඩුක ද අතාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවා නම් ඔහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් හෙතෙම මට නො දෙසු කුටිවත් ඇති සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කරනු ලැබේ ල යි අසා ද ඒ මහණනු තමා හෝ යානුත ය දෙසිකවැඩුක ද අතාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාමිය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලා-ඇවැත් වේ.

15. භික්ෂු සමාදිසිතා පකකමිති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති සමාදිසති ච 'දෙසිතවණ්ණකා ච භොවු අනාරමො ච සපරිකකමතා වා'ති තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවණ්ණකං සාරමො සපරිකකමතං සො සුණාති කුටි කීර මෙ කසිරති අදෙසිතවණ්ණකා සාරමො සපරිකකමතා'ති තෙන භික්ෂුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙතබ්බං "දෙසිතවණ්ණකා ච භොවු අනාරමො වා"ති තො වෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්ස දුතං වා පභිණෙය්ස, අපනති දුක්ඛටස්ස.

16. භික්ෂු සමාදිසිතා පක්කමිති ‘කුට්ඨිං මෙ කුරුථා’ති සමාදිසති ච දෙසිතවන්තූකා ච භොචු අනාරම්භා ච සපරික්කමතා චා’ති. නසස කුට්ඨිං කුරුන්ති අදෙසිතවන්තූකං අනාරම්භං අපරික්කමතං සො සුණංති ‘කුට්ඨිං කිරි මෙ කසිරති අදෙසිතවන්තූකා අනාරම්භා අපරික්කමතා’ති, තෙන භික්ෂුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාගෙතබ්බො, ‘දෙසිතවන්තූකා ච භොචු සපරික්කමතා චා’ති, තො වෙ සාමං වා ගවේෂයා දුතං වා පභිණෙයා අපානති දුක්ඛමසසා.

17. හිකුලු සෞදිසිළු පකකමති “කුටිං මෙ කරොථා”ති සෞදිසති ච දෙසිතවච්ඡුකා ච හොතු අතාරමහා ච සපරිකකමනා චා”ති තස්ස කුටිං කරොතති අදෙසිතවච්ඡුකා අතාරමහං සපරිකකමනං. සො සුණාති “කුටි කීර මෙ කසිරති අදෙසිතවච්ඡුකා අතාරමහා සපරිකකමනා”ති, තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙනබ්බො දෙසිතවච්ඡුකා හොතු”ති තො වෙ සාමං වා ගවෙඤ්ඤා දුතං වා පභිණ්ණො, ආපතති දුක්ඛවස්ස.

18. භික්ෂු සමාදිසිතා පක්කමති කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච දෙසිතවච්ඡිකා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතා චා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති. දෙසිතවච්ඡිකා සාරමං අපරික්කමතං. සො සුණ්ඨි කුටි කිරි මෙ කසිරති දෙසිතවච්ඡිකා සාරමො අපරික්කමතා'ති. තෙන භික්ෂුකා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාගන්තබ්බො. 'අතාරමො ච හොතු සපරික්කමතා චා'ති. කො වෙ සාමං වා ගවේෂ්‍යස් දුතං වා පභිණේයස්. අපානති දුක්ඛවස්ස.

19. හිකුඩු සමාදිසිනා පකකමති කුටිං මෙ කරොථා'නි සමාදිසනි ව 'දෙසිතවන්තා ව හොතු ආනාරමො ව සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවන්තං සාරමං සපරිකකමනං. සො පුණොති "කුටි නිර මෙ කසිරති දෙසිතවන්තා සාරමො සපරිකකමනා'ති. තෙන හිකුඩනා සාමං වා ගතතබ්බං දුතො වා පාගෙතබ්බො, 'ආනාරමො හොතු'ති. නො වෙ සාමං වා ගෘව්ඡස්ස දුඨං වා පභිණෙස්ස ආපනති දුකකට්ඨස්ස.

20. හිඬු සමාදිසිවා පක්ෂයේ කුටි මෙ කරොටා'නි. සමාදිසි ව දෙසිනවළුකා ව හොඳු අතරමො ව සපරිකකමනා වා'නි තසු කුටි කරොනන දෙසිනවළුකා අතරමො අපරිකකමන. සො සුණානි 'කුටි නිර මෙ කසිරනි දෙසිනවළුකා අතරමො අපරිකකමනා'නි තෙන හිඬුනා සාම වා ගනනබබ දුනො වා පාගෙනබෙබා. 'සපරිකකමනා ව හොඳු'නි. තො වෙ සාම වා ගවෙත්යය දුනා වා පහිණෙයය අපනනි දුකකටසු.

21. හිකුණු සමාදිසිකා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතව්‍යාචා ච හොතු අතාරමා ච සපරිකකමතා චා'ති තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතව්‍යාචා අතාරමා සපරිකකමතං, අතාපනති.

21. මහණ තෙමේ 'මට කුටියක් කරව' යි ඇණවා තිත්ම යෙයි. යළි දෙසිනවනුක ද අනාරමය ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි, ඔහුට දෙසිනවනුක වූ අනාරමය වූ සපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙත් තම් ඇවැත් නැති.

22. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතො වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණානික්කන්තං සාරමං අපරික්කමතං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති පමාණානික්කන්තං සාරමං අපරික්කමතො'ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙතබ්බො පමාණිකා¹ ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතො වාති -පෙ- පමාණිකා ච හොතු අතාරමො වාති -පෙ- පමාණිකා ච හොතු සපරික්කමතො වාති -පෙ- පමාණිකා හොතු'ති. තො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දුතං වා පභිණෙය්‍ය, අපනති දුක්ඛටස්ස.

23. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතො වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමතං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති පමාණිකා සාරමං අපරික්කමතො'ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙතබ්බො 'අතාරමො ච හොතු සපරික්කමතො වා'ති -පෙ- අතාරමො හොතු'ති -පෙ- සපරික්කමතො හොතු'ති -පෙ- අතාපනති.

24. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතො වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමතං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති අදෙසිතවජ්ඣකා පමාණිකා සාරමං අපරික්කමතො'ති තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙතබ්බො දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතො වා'ති -පෙ- 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො වා'ති -පෙ- 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච සපරික්කමතො වා'ති -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා වා'ති. තො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දුතං වා පභිණෙය්‍ය, අපනති දුක්ඛටස්ස.

25. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතො වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමතං. සො පුණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති දෙසිතවජ්ඣකා පමාණිකා සාරමං අපරික්කමතො'ති තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙතබ්බො අතාරමො ච හොතු සපරික්කමතො වා'ති -පෙ- අතාරමො හොතු'ති -පෙ- සපරික්කමතො හොතු'ති -පෙ- අතාපනති.

26. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතො වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමතං, අපනති කාරකානා² නිණ්ණං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමතං, අපනති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමතං, අපනති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමතං, අපනති කාරකානං දුක්ඛටස්ස.

22. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි පමාණික ද අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට පමණ ඉක්ම වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම 'මට පමණ ඉක්ම වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. පමාණික ද අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාචිය යුත්තේ ය. ... පමාණික ද අතාරභ ද වේවා'යි ... පමාණික ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ... පමාණික වේවා'යි ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවක් වේ.

23. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි පමාණික ද අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට පමාණික වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම මට 'පමාණික වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. 'අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාචිය යුත්තේ ය. ... 'අතාරභ වේවා'යි ... 'සපරිකාමන වේවා'යි ... ඥාතවන් නැති.

24. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට නො දෙසු කුටිවන් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හේ මට අදෙසිතවැන්න වූ පමණ ඉක්ම වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාචිය යුත්තේ ය. ... දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරභ ද වේවා'යි... දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ... දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද වේවා'යි (දුතයෙක් හෝ යාචිය යුත්තේ ය.) ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවක් වේ.

25. මහණ තෙමේ 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඒ මහණහුට දෙසු කුටිවන් ඇති පමණින් යුත් සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම 'මට දෙසිතවැන්න වූ පමාණික වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාචිය යුත්තේ ය. ... අතාරභ වේවා'යි .. සපරිකාමන වේවා'යි (දුතයෙක් හෝ යාචිය යුත්තේ ය.) ... ඥාතවන් නැති.

26. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දෙසිතවැන්න ද අතාරභ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට අදෙසිතවැන්න වූ සාරභ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. කරනුවනට තුන් දුකුලාඥාවකින් වෙයි. ... සාරභ වූ සපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙහි නම්) කරනුවනට දෙ දුකුලාඥාවකින් වෙයි. ... අතාරභ වූ අපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙහි නම්) කරනුවනට දෙ දුකුලාඥාවකින් වෙයි. ... අතාරභ වූ සපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙහි නම්) කරනුවනට දුකුලාඥාවක් වේ.

27. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොචු අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවස්ස -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවස්ස -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

28. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච ගොචු අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං තිණ්ණං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවස්ස.

29. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච ගොචු අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවස්ස -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවස්ස -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

30. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොචු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං චතුන්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං තිණ්ණං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං තිණ්ණං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දින්නං දුක්ඛවානං.

31. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච ගොචු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දින්නං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවස්ස. -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවස්ස. -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අනාපතති.

27. මහණ තෙමේ 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යෙයි. යළි 'දෙසිතවළුක ද අතාරමා ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට දෙසිතවළුක වූ සාරමා වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් කාරකයනට දෙ දුකුලාආවාතෙක් වෙයි. ... සාරමා වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාආවාත් වෙයි. ... අතාරමා වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාආවාත් වෙයි. ... අතාරමා වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ආවාත් නැගී.

28 මහණ නොම මෙම කුවිසක් කරව'යි ඇණවා නික්ම ගෙයි. යළි “පමා-
ණ්ක ද අනාරමය ද සපරික්කමන ද වෙවා'යි ඇණවයි. ඔහුට පමණ ඉක්ම වූ
සාරමය වූ අපරික්කමන වූ කුවිසක් කෙරෙත් නම් කාරකයනට තුන් දුකුලා-
ආචාරෙක් වෙයි. සාරමය වූ සපරික්කමන වූ (කුවිසක් කෙරෙත් නම්)
කාරකයනට දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... අනාරමය වූ අපරික්කමන වූ
(කුවිසක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ...
අනාරමය වූ සපරික්කමන වූ (කුවිසක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලා-
ආචාර් වේ.

29. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි "පමා-ණික ද අතාරම්භ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවෙයි. ඔහුට පමණින් යුතු සාරම්භ වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් කාරකයකට දෙ දුකුළා-ඇවැතෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයකට දුකුළාඇවැත් වෙයි. ... අතාරම්භ වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයකට දුකුළාඇවැත් වෙයි. ... අතාරම්භ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැත් නැති.

30. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යෙයි. යළි "දෙසින-
වළුක ද පමාණික ද අතාරම්භ ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට
තො දෙසු කුටිවත් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක්
කෙරෙත් නම් කාරකයනට සහර දුකුලාඥාවැනෙත් වෙයි. ... සාරම්භ වූ
සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට තුන් දුකුලාඥාවැනෙත්
වෙයි. ... අතාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට
තුන් දුකුලාඥාවැනෙත් වෙයි. .. අතාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක්
කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දෙ දුකුලාඥාවැනෙත් වේ.

31. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි "දෙසින වළුක ද පමාණික ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් සාරම්භ වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දෙ දුකුලාඥාවැතෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාඥාවන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාඥාවන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඥාවන් නැති.

36. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. ඉදින් ඒ මහණ (කුටිකම්) කොට අඩාළ කල්හි පෙරළා ඒ නම්, ඒ මහණකු විසින් ඒ කුටිය අනෙකක්හට හෝ දියසුතු ය: බිදපියා හෝ වටාලා කළ යුතු ය. ඉදින් අනෙකක්හට නො දේ නම් හෝ බිදපියා වටාලා නො කෙරේ නම් හෝ දෙ සහවෙසෙසක් සමග දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ ... දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාආචාර් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ ... දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාආචාර් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ ... දෙ සහවෙසෙස්ආචාර් වේ.

37. භික්ඛු සමාදිසිනා පකකමති ‘කුටිං මෙ කරොථා’ති. නස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවන්තං පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, සො චෙ විපපකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දානබ්බා භිඤ්ඤා වා පුත කානබ්බා, නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්ස භිඤ්ඤා වා පුත කාරෙය්ස, ආපනති ද්විතං දුකකවානං -පෙ- සාරමං අපරිකකමනං, -පෙ- ආපනති දුකකටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, -පෙ- ආපනති දුකකටස්ස. භික්ඛු සමාදිසිනා පකකමති ‘කුටිං මෙ කරොථා’ති. නස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවන්තං පමාණිකං අතාරමං අපරිකකමනං, අතාපනති.

38. අනතනා විපපකතං අනතනා පරියොසාපෙනි, ආපනති සම්භාවදිසෙසස්ස. අනතනා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, ආපනති සම්භාවදිසෙසස්ස. පරෙහි විපපකතං අනතනා පරියොසාපෙනි, ආපනති සම්භාවදිසෙසස්ස. පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, ආපනති සම්භාවදිසෙසස්ස.

39. අතාපනති ලෙනෙ ගුහාය තිණකුටිකාය අඤ්ඤස්සත්ථාය, වාසාභාරං සපෙනා සබ්බත්ථ, අතාපනති උමමතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

කුටිකාරසිකඛාපදං නිවසිතං.

3. 7.

විහාරකාරසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමිතියං විහරති සොසිතාරුමෙ. තෙන බො පත සමයෙන ආයසමතො ඡන්දාස්ස උපට්ඨාකො ගහපති ආයසමනනං ඡන්දං එතදවොච: ‘විහාරවන්තං භනෙන ජාතාහි, අයස්ස විහාරං කාරුපෙස්සාමි’ති. අථ බො ආයසමා ඡන්දො විහාරවන්තං සොධෙන්නො අඤ්ඤාරං චෙතිසරුකං ඡෙදපෙසි ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං නගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා චෙතිසරුකං ඡෙදපෙස්සනති ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං නගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං, එකිඤ්ඤා සමණා සකාපුත්තියා ජීවං විගෙටෙය්නති’ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං, යෙ තෙ භික්ඛු අපටිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා ඡන්දො චෙතිසරුකං ඡෙදපෙස්සති, ගාමපුජ්ඣං -පෙ- රට්ඨපුජ්ඣං”නති.

37. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. ඉදින් හෙතෙම (කුටිය) අවසන් නොකළ කල්හි පෙරළා ඒ නම්, ඒ මහණහු විසින් ඒ කුටිය අනෙකක්වට හෝ දියයුතු ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කළයුතු ය. ඉදින් අනෙකක්වට නොදේ නම් හෝ බිඳපියා වටාලා නො කරවා නම් හෝ දෙ දුකුළාඇවැතෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ ... දුකුළාඇවැත් වෙයි. ... අතාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ ... දුකුළාඇවැත් වෙයි. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් අතාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් ඇවැත් තැනි.

38. තමා විසින් අවසන් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමවා නම්, සහවෙසෙස්- ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් කොට අඩාල කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම්, සහවෙසෙස්ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නොනිමවා තබන ලද්ද තෙමේ නිමවා නම්, සහවෙසෙස්ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිම කරවා නම්, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

39. ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණනිලියෙහි, අනෙකක්හු උදෙසා කරණ ලද්දෙහි, වසන ගෙය හැර හැම තැනැද්ද සි ඇවැත් නැති. උමමනකකයහට, ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

කුටිකාර ශික්ෂාපදය නිමි.

3. 7.

විහාරකාරශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ කොසඳැනුවර සොමිනාරාමයෙහි වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් ඡන්ත තෙරුන්ගේ උපසංචයක වූ ගෘහපති තෙම ආයුෂමත් ඡන්ත තෙරුන්ට මෙපවත් කිය: 'වහන්ස, ආයුෂ්‍යන් වහන්සේට විහාරයක් කරවන්නෙමි. විහාරයට ගෙබිමක් දැනුව'යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් ඡන්තයෝ විහාරවාසනුව ගුදබ කරන්නාහු ගැමියන් විසින් පුදන ලද නියමගම් වැස්සන් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දතච්චාස්සන් විසින් පුදන ලද රටවැසියන් විසින් පුදන ලද එක්තරා සැරැකක් සිදු වූහ. මනුෂ්‍යයෝ 'කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ගැමියන් විසින් පුදන ලද නිගමුන් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දතච්චාස්සන් විසින් පුදන ලද රටවැසියන් විසින් පුදන ලද සැරැක සිදු වූහ ද, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ එනිඤ්ඤිකවය කලකුරුවන්'යි මනුෂ්‍යයෝ අවමන් කෙරෙහි. අයුණු කිසි, දෙස් පහළ කෙරෙහි. භික්ෂුහු අවමන් කරන අයුණු කිසින දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. අලොච්ඡ වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු අවමන් කෙරෙහි. අයුණු කිසි දෙස් පහළ කෙරෙහි. 'කෙසේ නම් ආයුෂමත් ඡන්ත තෙමේ ගැමියන් විසින් පුදන ලද ... රටවැසියන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිදුවී ද?'යි.

2. අප්ථබ්බො තෙන භික්ඛු ආයසමනනං ඡන්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමෙත්ථං අරුචෙත්සං -පෙ- “සච්චං කිරි තං ඡන්තං, වෙතිස්සරුකං ඡෙද්දපෙසි ගාමිපුත්තං -පෙ- රට්ඨිපුත්ත”න්ති “සච්චං භගවා”ති. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස, වෙතිස්සරුකං ඡෙද්දපෙසංසි ගාමිපුත්තං නිගමිපුත්තං නගරපුත්තං ජනපදපුත්තං රට්ඨිපුත්තං. ජවසංඤ්ඤා-තො හි මොඝපුරිස, මනුස්සා රුකකසමිං, තෙන මොඝපුරිස අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමිං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“මහලලකං පන ගික්ඛුනා විහාරං කාරයමානෙන සංඝාමිකං අනතුද්දසං, ගික්ඛු අගිනෙතබ්බා වජ්ඣදෙසනාය. තෙහි ගික්ඛුහි වජ්ඣදෙසෙතබ්බං අනාරමහං සපරික්කමනං, සාරමෙන වෙ ගික්ඛු වජ්ඣමිං අපරික්කමනෙ මහලලකං විහාරං කාරෙය්‍ය, ගික්ඛු වා අගිනෙතසා වජ්ඣදෙසනාය, සංඝාදිසංකො”ති.

මහලලකො නාම: විහාරෙ සංඝාමිකො වුච්චති.

විහාරෙ නාම: උලලිතෙනා වා හොති අවලිතෙනා වා උලලිතනා-වලිතෙනා වා.

කාරයමානෙනාති: කරුතෙනා වා කාරාපෙනා වා.

සංඝාමිකනාති: අඤ්ඤා කොච්ඡාමිකො හොති ඉත්ථි වා පුරිසො වා ගහවේදි වා පබ්බජිතො වා.

අනතුද්දසන්ති අනත්තො අත්ථාය.

ගික්ඛු අගිනෙතබ්බා වජ්ඣදෙසනායාති තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුනා විහාරවජ්ඣං සොධෙත්වා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උපනතරුසංඝං කරිත්වා බුද්ධානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසිදිත්වා අඤ්ඤං පගහගෙත්වා එවමෙස වචනියො: “අහං භනෙන මහලලකං විහාරං කරතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දසං. සොහං භනෙන සංඝං විහාරවජ්ඣමලොකනං යාවාමි”ති. දුතියමෙ යාවිතබ්බො, තතියමෙ යාවිතබ්බො. සවෙ සබ්බො සංඝො උස්සගති විහාරවජ්ඣං මලොකෙත්වා, සබ්බො සංඝො මලොකෙතබ්බං. තො වෙ සබ්බො සංඝො උස්සගති විහාරවජ්ඣං මලොකෙත්වා, යෙ තස්මිං හොන්ති භික්ඛු ව්‍යන්තා පටිබලා සාරමහං අනාරමහං සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජාතිතුං, තෙ යාවිත්වා සමමන්තිතබ්බො. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො. ව්‍යන්තෙත භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කරතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දසං. සො සංඝං විහාරවජ්ඣ-මලොකනං යාවති. යදි සංඝස්ස පනතකල්ලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච භික්ඛු සමමන්තෙය්‍ය, ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවජ්ඣං මලොකෙත්වා. එසා ඤ්ඤති.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් ජනන තෙරුන්ට නොයෙක් අයුරින් ගරභා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ ... “සැබවෙක් ද ජනනය, තෝ ගැමියන් විසින් පුදන ලද ... රවුන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිදැවු-
යෙහිදැ? යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’ යි. භාග්‍යවත් බුදුහු මෙසෙසින් ගම්, කළග. හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ ගැමියන් විසින් පුදන ලද නිහමුත් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දතවැසියන් විසින් පුදන ලද රවුන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිදැවුයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මනුෂ්‍යයෝ වාක්‍යයෙහි ජවසංඥ ආත්තාහු ම ය. හිස් පුරුෂය, තෙල නො පහන් වුවත්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි,, ... තවද මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“කරවා දෙන හිමියන් ඇති තමා උදෙසා වූ මහලලක විහාරයක් කරවන මහණහු විසින් වාසතුදෙශනාව පිණිස භික්ෂුහු පැමිණවිය යුත්තාහ. ඒ භික්ෂුන් විසින් නිරූපයව වූ උපචාර සහිත වූ ගෙඹිම දෙසියයුතු ය. ඉදින් මහණ තෙම උපයව සහිත වූ උපචාර රහිත වූ ගෙඹිමිහි මහලලකවිහාරයක් කරවා නම් වාසතුදෙශනාව පිණිස භික්ෂුන් නො පමුණුවා නම් සහවෙසෙස් මේ ය” යි.

මහලලක නම්: සසාමික වූ විහාරය කියනු ලැබේ.

විහාර නම්: ඇතුළත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ මේ.

කාරයමානෙන යනු: කරණුයේ හෝ කරවනුයේ හෝ ය.

සසාමිකං යනු. සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෘහස්ථයෙක් හෝ ප්‍රථිජනයෙක් හෝ අන් කිසි හිමියෙක් මේ.

අනතුදෙසං යනු: තමා සදහා.

හික්කු අභිනෙතබ්බා වස්සුදෙසනාය යනු: ඒ විහාරකාරක භික්ෂුහු විසින් විහාරවාසතුට ශුඛ කොට සතුන් වෙත එළඹ උතුරුසහ එකක් කොට මහලලකරුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිද ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියන් ඇති තමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම විහාරවාසතු අවලොකනයට සබ්බසා අයැදිමි’ යි. දෙවන වට ද යැදිය යුතු ය. තෙවන වට ද යැදිය යුතු ය. ඉදින් හැම සබ්බ තෙමේ විහාරවාසතුට බැලීම ඉවසා නම් හැම සබ්බසා විසින් බැලිය යුතු ය. ඉදින් හැම සබ්බ තෙමේ විහාරවාසතුට බැලීම නො ඉවසා නම් සොපයව අනුපයව බව සොපචාර අනුපචාර බව දැනගන්නට ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ යම් භික්ෂු කෙතෙක් එහි වෙන් නම් ඒ භික්ෂුහු අයැද සමමත කළ යුත්තාහ. තවද මහණෙනි, මෙසෙසින් සමමත කළ යුත්තාහ: ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්කු විසින් සබ්බ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය.

‘වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසවා, මේ මෙකම් මහණ තෙම තමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ විහාරවාසතුට බැලීමට සබ්බසා අයැදි. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සබ්බ තෙමේ මෙකම් මහණහුගේ විහාරවාසතුට බලන්නට මෙකම් වූ ද මෙකම් වූ ද භික්ෂුන් සමමත කරන්නේ ය. මේ ඤානතිය යි.

“සුණංචු මෙ භනෙන සංඝෙහං. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සස්සාමිකං අතතුද්දෙසං. සො සංඝං විහාරවත්ථුඔලොකනං යාවති. සංඝෙහං ඉත්තනාමස්ථ ඉත්තනාමස්ථ භික්ඛු සමමනාති, ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස ච ඉත්තනාමස්ස ච භික්ඛුතං සමමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තතතිමති, සො භාසෙය්‍ය

සමමතා සංඝෙහ ඉත්තනාමො ච ඉත්තනාමො ච භික්ඛු ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං. ඛමති සංඝස්ස, තස්මා භුණ්ති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙති සමමතෙති භික්ඛුති තත්ථ ගන්ත්වා විහාරවත්ථු ඔලොකෙතඛබ්බං. සාරමහං අතාරමහං සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජාතිතඛබ්බං. සවෙ සාරමහං හොති අපරික්කමනං, මාසිධ කර්ති වතතඛබ්බං. සවෙ අතාරමහං හොති සපරික්කමනං, සංඝස්ස ආරොචෙතඛබ්බං අතාරමහං සපරික්කමනනති. තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුතා සංඝං උපසංඝමත්වා එකංසං උත්තරසංඝං කරත්වා බ්‍රහ්මානං භික්ඛුතං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසිදිත්වා අස්සලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අහං භනෙන මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සස්සාමිකං අතතුද්දෙසං සොහං භනෙන සංඝං විහාරවත්ථුදෙසනං යාවාමි”ති. දුතියමි යාවිතඛබ්බං, තතියමි යාවිතඛබ්බං. වෘතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝෙහං ඤාපෙතඛබ්බං:

“සුණංචු මෙ භනෙන සංඝෙහං. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සස්සාමිකං අතතුද්දෙසං. සො සංඝං විහාරවත්ථුදෙසනං යාවති. යදි සංඝස්ස පතතකලං. සංඝෙහං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවත්ථුං දෙසෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

සුණංචු මෙ භනෙන සංඝෙහං. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සස්සාමිකං අතතුද්දෙසං. සො සංඝං විහාරවත්ථුදෙසනං යාවති. සංඝෙහං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවත්ථුං දෙසෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවත්ථුස්ස දෙසනා, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තතතිමති, සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඝෙහ ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවත්ථු. ඛමති සංඝස්ස තස්මා භුණ්ති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

සාරමහං තාම: කිපිලලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- සංසරණ-නිසිදිතං වා හොති, එතං සාරමහං තාම.

අපරික්කමනං තාම: ත සකකා හොති යථාසුත්තෙන සකථෙන අනුපරි-ගන්තුං, සමෙනා නිස්සෙතියා අනුපරිගන්තුං. එතං අපරික්කමනං තාම.

“වහන්ස, සඛ්‍ය නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ නෙමේ හිමියන් ඇති නමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසනුව බැලීමට සඛ්‍යයා අයැද සිටී. සඛ්‍ය හෙමේ මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හිඤ්ඤත් සමවන කෙරෙයි. යම් ආයුෂමනක්හට මෙනම් මහණහුගේ විහාර වාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හිඤ්ඤත් සමවන කිරීම රුචි වේ නම් හේ තුෂණිමහුන වන්නේ ය. යමක්හට නො රුස්නේ නම් හේ බණන්නේ ය.

සඛ්‍යයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණහු සමවන කරණ ලද්දහ. සඛ්‍යයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණිමී වෙ යි. තෙල මෙසේ ධරමි”යි.

ඒ සමවන වූ හිඤ්ඤත් විසින් එහි ගොස් විහාරවාසනුව බැලියයුතු ය. සොපථුව බව නිරූපථුව බව සොපචාර බව අනුපචාර බව දනයුතු යි. ඉදින් සාරථන අපරික්කමන වේ නම් ‘මෙහි නගමක් කර’යි කියයුත්තේ ය. ඉදින් අනාරථන සපරික්කමන වේ නම්, අනාරථනය ය සපරික්කමන ය”යි සඛ්‍යයාට ආරෝපන කළයුතු ය. ඒ විහාරකාරක මහණහු විසින් සතුන් වෙත එළැඹ උතුරාසහ එකස් කොට මහලුතෙරුන් පා වැද උළුල්ලෙන් හිඳ ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම සසාමික වූ ආනෙමාදෙය්‍ය වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම විහාරවාසනු දෙයනාවට සඛ්‍යයා අයදිමි”යි. දෙවන වට ද යැදියයුතු ය. තෙවන වට ද යැදියයුතු ය. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණහු විසින් සඛ්‍ය නෙමේ දූන්විය යුත්තේ ය.

“වහන්ස, සඛ්‍ය නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ නෙමේ සසාමික වූ ආනෙමාදෙය්‍ය වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසනුදෙයනාවට සඛ්‍යයා අයැද සිටී. ඉදින් සඛ්‍යයාට පාමණි කල් ඇත්තේ නම්, සඛ්‍ය නෙමේ මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව දෙසන්නේ ය. තෙල ඤානිය” යි.

වහන්ස, සඛ්‍ය නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ නෙමේ සසාමික වූ ආනෙමාදෙය්‍ය වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසනුදෙයනාවට සඛ්‍යයා අයැද සිටී. සඛ්‍ය නෙමේ මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව දෙසයි. යම් ආයුෂමනක්හට මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුදෙයනාව රුචි වේ නම් හේ තුෂණිමහුන වන්නේ ය. යමක්හට නො රුස්නේ නම් හේ බණන්නේ ය.

සඛ්‍යයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව දෙසන ලදී. සඛ්‍යයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණිමී වෙ යි. තෙල මෙසේ ධරමි”යි.

සාරථන නම: කුහුඹුවන්ගේ හෝ බ්‍රිලයෙක් වෙයි. ... යන එන මහ ඇසිරි කරණ ලද හෝ වේ. තෙල සාරථන නම.

අපරික්කමන නම: ගොවුන් යෙදූ ගැලකින් සිසාර යන්නට, හාත්පස හිණකින් සිසාර යන්නට නො හැකි වෙයි. තෙල අපරික්කමන නම.

අනාරම්භං නාම: න කිම්ලලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- න සංසරණනිසසිතං වා හොති. එතං අනාරම්භං නාම.

සපරික්කමනං නාම: සකකා හොති යථායුභවතන සකටෙන අනු-පරිගනනුං, සමන්තා නිසොනියා අනුපරිගනනුං. එතං සපරික්කමනං නාම.

මහලලකො නාම: විහාරෙ සසාමිකො වුවවති.

විහාරෙ නාම: උලලිකෙනා වා හොති අවලිකෙනා වා උලලිතනා-වලිකෙනා වා.

කාරෙය්‍යාති කරොති වා කාරුපෙති වා.

හිකු වා අනභිගොය්‍ය ව්‍යුද්දෙසනායාති ඤානච්ඡිද්ධියෙන කමෙත විහාරවච්ඡං න දෙසාපෙතා කරොති වා කාරුපෙති වා, පයොගෙ වා පසොගෙ දුක්කටං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති ඵුලලවයසං. තස්මිං පිණ්ඩ ආගතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසං.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවවති සංඝාදිසෙසොති.

3. හිකු විහාරං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන ද්විතනං දුක්කටානං.

හිකු විහාරං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස.

හිකු විහාරං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස.

හිකු විහාරං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

හිකු විහාරං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විතනං දුක්කටානං.

හිකු විහාරං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්කටස්ස.

හිකු විහාරං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්කටස්ස.

හිකු විහාරං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපනති.

හිකු සමාදිසති 'විහාරං මෙ කරොවා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවච්ඡුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන ද්විතනං දුක්කටානං -පෙ- සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස -පෙ- අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස -පෙ- අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

අනාරම්භ නම්: කුහුඹුවන්ගේ හෝ බිලයෙක් නො වෙයි ... යන එන මග ඇසිරි කරණ ලද්දේ හෝ නො වේ. තෙල අනාරම්භ නම්.

සපරික්කමන නම්: ගොනුන් යෙදූ ගැලකින් සිසාරා යන්නට, හාත්පසි හිණකින් සිසාරා යන්නට හැකි වේ. තෙල සපරික්කමන නම්.

මහලලන නම්: සසාමක වූ විහාරය කියනු ලැබේ.

විහාර නම්: ඇතුළත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ වේ.

භාරයා යනු: කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ යි.

හි කුඹු වා අනාගතොයා පිණ්ණදෙසනාය යනු: ඤානද්වයාය කම්මදනින් විහාරවාසනාව නොදෙසවා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ පියොව්හි පියොව්හි දුකුලා වෙයි. පාසුළු මැටිපිඩ නො පත් කල්හි තුලායිඇවැත් වෙයි. ඒ පිඩ පැමිණි කල්හි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

සම්පාදිතසංස්කෘතිය යනු ... එයින් දු සම්පාදිතසංස්කෘතිය ය යි කියනු ලැබේ.

3. මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති උපද්ව සහිත වූ උපමාර රහිත වූ විහාරයක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැත්වෙත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති උපද්ව සහිත වූ උපමාර සහිත වූ විහාරයක් කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනුපද්ව වූ උපමාර රහිත වූ විහාරයක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනුපද්ව වූ උපමාර සහිත වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති සාරමහ වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඇවැත්වෙත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් ඇවැත් නැති.

මහණ තෙම 'විට විහාරයක් කරව'යි අණවයි. ඔහුට නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති සාරමහ වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඇවැත්වෙත් වෙයි. ... සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

4. භික්ඛු සමාදිසති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං සාරථං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවාතං -පෙ- සාරථං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරථං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරථං සපරික්කමනං, අනාපනති.

5. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. ත ච සමාදිසති 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරථො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං සාරථං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන ද්විත්තං දුක්ඛවාතං -පෙ- සාරථං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරථං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරථං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

6. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. ත ච සමාදිසති දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරථො ච සපරික්කමනො චාති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං සාරථං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛවාතං -පෙ- සාරථං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරථං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- අනාරථං සපරික්කමනං, අනාපනති.

7. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරථො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති, අදෙසිතවජ්ඣකං සාරථං අපරික්කමනං. සො සුණ්ඤ්ඤාති: 'විහාරෙ කිර මෙ කසිරති අදෙසිතවජ්ඣකො සාරථො අපරික්කමනො'ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාඨෙතබ්බො, 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරථො ච සපරික්කමනො චා'ති. තො චෙ සාමං වා ගචේජ්ජස්ස දුතං වා පභිණේයස්ස ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරථො චාති -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු සපරික්කමනො චාති -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකො භොදු'ති. තො චෙ සාමං වා ගචේජ්ජස්ස දුතං වා පභිණේයස්ස, ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

8. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකො ච භොදු අනාරථො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං සාරථං අපරික්කමනං. සො සුණ්ඤ්ඤාති: "විහාරෙ කිර මෙ කසිරති දෙසිතවජ්ඣකො සාරථො අපරික්කමනො"ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාඨෙතබ්බො, අනාරථො ච භොදු සපරික්කමනො චාති -පෙ- අනාරථො භොදු'ති -පෙ- සපරික්කමනො භොදු'ති -පෙ- අනාරථං සපරික්කමනං,¹ අනාපනති.

1. අනාරථං සපරික්කමනං ම. ඡ .ස: නදිසසති.

4. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අතාරථය වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අතාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) අවැන නැති.

5. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. 'දෙසිනවනුක ද අතාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද අණවයි. ඔහුට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අතාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් අවැන වෙයි. අතාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් අවැන වේ.

6. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. 'දෙසිනවනුක ද අතාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද අණවයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරථය වූ සපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අතාරථය වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අතාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) අවැන නැති.

7. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. 'දෙසු ගෙබිම් ඇත්තේ ද අතාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි අණවන්නේත් වෙයි. ඔහුට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. හෙතෙම මට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරේ ල'යි අසා නම් ඒ මහණහු විසින් නමා ම හෝ යායුතු ය. 'දෙසු ගෙබිම් ඇත්තේ ද අතාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දූතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ඉදින් නෙමේ හෝ නො යේ නම් දූතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... දෙසිනවනුක ද අතාරථය ද වේවා'යි (දූතයකු හෝ නො යවා නම්) ... දෙසිනවනුක ද සපරික්කමන ද වේවා'යි (දූතයකු හෝ නො යවා නම්) ... දෙසිනවනුක වේවා'යි ඉදින් නෙමේ හෝ නො යේ නම් දූතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවැන වේ.

8. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. යළි 'දෙසිනවනුක ද අතාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. හෙතෙම 'මට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කැරේ ල'යි අසා නම් ඒ මහණහු විසින් නමා හෝ යායුතු ය. 'අතාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දූතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ... අතාරථය වේවා'යි ... සපරික්කමන වේවා'යි ... අතාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) අවැන නැති.

9. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං නිණ්ණං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං.

10. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

11. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතො ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සො විහාරො අඤ්ඤාසංඝා චා දානබ්බො, භිඤ්ඤා චා පුත්ත කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤාසංඝා චා දදෙය්‍ය, භිඤ්ඤා චා පුත්ත කාරෙය්‍ය, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසංසං.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරික්කමනං, සො චෙ විප්පකතො ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සො විහාරො අඤ්ඤාසංඝා චා දානබ්බො භිඤ්ඤා චා පුත්ත කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤාසංඝා චා දදෙය්‍ය භිඤ්ඤා චා පුත්ත කාරෙය්‍ය, ආපනති ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

13. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදි-සෙසංසං. අත්තනා විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදි-සෙසංසං. පරෙති විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදි-සෙසංසං. පරෙති විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසංසං.

14. අනාපනති ලෙහෙ ගුහාය නිණ්ඤාපිකාය අඤ්ඤාසංඝාය, වාසාගාරං සුපෙත්වා සබ්බත්ථ, අනාපනති උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විහාරකාරසික්ඛාපදං නිමිතිං.

9. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. යළි 'දෙසිනවනුක ද අතාරමන ද සපරික්කමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහුට අදෙසිනවනුක වූ සාරමන වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් කරණුවනට හුන් දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාආචාරේ වේ.

10. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි යළි 'දෙසිනවනුක ද අතාරමන ද සපරික්කමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරමන වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් කරණුවනට දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාආචාරේ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාආචාරේ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) ඇවැත් නැති.

11. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරමන වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. ඉදින් ඒ මහණ විහාරය කොට අඩාල කළේ පැමිණේ නම් ඒ මහණහු විසින් ඒ වෙහෙර අනෙකක්හට හෝ දියයුත්තේ ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කළයුත්තේ ය. ඉදින් අනෙකක්හට හෝ නො දේ නම් බිඳපියා හෝ වටාලා නො කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආචාරේ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආචාරේ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරමන වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. ඉදින් හෙතෙම විහාරය කොට අඩාල කළේ පැමිණේ නම් ඒ මහණහු විසින් ඒ විහාරය අනෙකක්හට හෝ දියයුත්තේ ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කළයුත්තේ ය. ඉදින් අනෙකක්හට හෝ නො දේ නම් බිඳපියා හෝ වටාලා නො කරවා නම් දෙ දුකුලාආචාරෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාආචාරේ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාආචාරේ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) ඇවැත් නැති.

13. තමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද තමා විසින් කොට නිමවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද තමා විසින් නිමවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

14. ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණනිලියෙහි, අනෙකක්හට කරවා නම්, වාසාගාර තබා හාම තන්හි දැයි ඇවැත් නැති. උන්මනනකය හට, ආදිකාර්මි-කයා හට ඇවැත් නැති.

විහාරකාර ශික්ෂාපදය නිමි.

පඨම-උට්ඨදෙසසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගභෙ විහරති චෙඨවනෙ කලඤ්ඤ-
නිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතා දබ්බන මලලුප්පනෙන
ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං හොති, යං¹ කිඤ්චි සාවකෙන
පත්තබ්බං, සබ්බං තෙන අනුප්පත්තං හොති, නත්ථි වස්ස කිඤ්චි උත්තරිං
කරණීයං, කතස්ස වා පතිවයො. අථ බො ආයස්මතො දබ්බස්ස මලල-
ප්පත්තස්ස රහොගතස්ස පතිසලලීතස්ස එවං වෙනසො පරිචිතකොකා උදපාදි:
“මයා බො ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං. යං කිඤ්චි
සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුප්පත්තං, නත්ථි ව මෙ කිඤ්චි උත්තරිං
කරණීයං, කතස්ස වා පතිවයො. කිනත්තු බො අහං සඛස්ස වෙය්‍යාවච්චං
කරෙය්‍ය”නති. අථ බො ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුප්පත්තස්ස එතදහොසි:
“යනත්තුතාහං සඛස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙය්‍යං, භත්තාති ව උද්දිසෙ-
ය්‍ය”නති.

2. අථ බො ආයස්මා දබ්බො මලලුප්පනො සායනහසමයං පතිසලානා
වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසඬකමි, උපසඬකමිනා භගවත්තං අභිවාදෙතා
එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො ආයස්මා දබ්බො මලලුප්පනො
භගවත්තං එතදවොච: “ඉධ මයාං භන්තෙ රහොගතස්ස පතිසලලීතස්ස
එවං වෙනසො පරිචිතකොකා උදපාදි: මයා බො ජාතියා සත්තවස්සෙන
අරහත්තං සච්ඡිකතං. යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුප්පත්තං,
නත්ථි ව මෙ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයං. කතස්ස වා පතිවයො, කිනත්තු බො
අහං සඛස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය”නති. තස්ස මයාං භන්තෙ එතදහොසි:
“යනත්තුතාහං සඛස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙය්‍යං, භත්තාති ව උද්දි-
සෙය්‍ය”නති. “ඉච්ඡාමහං භන්තෙ සඛස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙතුං,
භත්තාති ව උද්දිසිතු”නති. “සාධු සාධු දබ්බ තෙන හි නං දබ්බ සඛස්ස
සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙති, භත්තාති ව උද්දිසා”ති. “එවං භන්තෙ”ති
බො අයස්මා දබ්බො මලලුප්පනො භගවතො පච්චස්සෙයි.

3. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා
හිකුඤ්ඤ ආමන්තෙයි: “තෙන හි භික්ඛවෙ සඤ්ඤා දබ්බං මලලුප්පත්තං
සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ච භත්තුද්දෙසකඤ්ච සම්මන්තතු. එවඤ්ච පන
භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො: පඨමං දබ්බො මලලුප්පනො යාචිතබ්බො.
යාචිතා ව්‍යන්තන හිකුඤ්ඤ පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භන්තෙ සඤ්ඤා. යදි සඛස්ස පහතකල්‍යං, සඤ්ඤා
ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පත්තං සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ච භත්තුද්දෙස-
කඤ්ච සම්මන්තෙය්‍ය, එසා ඤ්ඤති:

1. යඤ්ච කිඤ්චි, වු.

පරිමිත උපදෙස සහිත පදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීප-
යෙහි වූ කලඤ්ඤානිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වාසය කරණ සේක.
එසමයෙහි උපතින් සත්වැසි වූ මලලරජපුත්‍ර දඹල තෙරුන් විසින් අතීත්තිය
පසක් කරණ ලද වෙයි. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු (ත්‍රිවිද්‍යාදී) යම්කිසි
ගුණජාතයෙක් වේ ද ඒ සියල්ල ඔවුන් විසින් ලබන ලද වෙයි. ඔවුන් විසින්
මත්තෙහි කටයුත්තෙක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වටාලා වැසීමෙන් හෝ
තැන්තේ ද වෙයි. එකල්හි ආයුෂමත් දඹලමල පුත්‍රයන්ට රහසිගත ව විවෙක ව
හුන්තවුන්ට මෙබඳු වූ විත්තපරිචිතකියෙක් උපත. ‘උපතින් සත්වැසිරිදි වූ
මා විසින් රහත් බව පසක් කරණ ලද. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු යම්කිසි
ගුණජාතයෙක් වේ නම් ඒ සියල්ල මා විසින් ලබන ලද. මා විසින් මත්තෙහි
කටයුත්තෙක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වැසීමෙන් හෝ තැන්තේ ද වෙයි.
මේ සහනට කිනම් වතාවතක් කෙරෙමි දෝ හෝ’යි. ඉක්බිති ආයුෂමත්
දඹලමලපුත්‍රයන්ට මේ සිත විය. ‘මේ සහනට සෙනසුන් ද පනවමි නම්
බත් ද උදෙසමි නම් මැනවැ’යි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් දඹලමලපුත්‍රයෝ සවස් වේලෙහි පිළිසලනින් නැගී
සිටියාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව හුන්නාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත්
සාලු කළහ “සාමීනි, මෙහි රහෝගත ව විවෙකි ව හුන් මට මෙබඳු වූ විත්තපරි-
චිතකියෙක් උපත. උපතින් සත්වැසිරිදි වූ මා විසින් රහත් බව පසක් කරණ
ලද. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු වූ සියලු ගුණජාතය මා විසින් ලබන ලද. මා
විසින් මත්තෙහි කටයුතු කිසිවක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වටාලා වැසීමෙන්
හෝ තැන්තේ ද වෙයි. මේ සහනට කිනම් වතාවතක් කෙරෙමි දෝ හෝ’යි.
සාමීනි, ඒ මට මේ සිත විය: මේ සහනට සෙනසුන් ද පනවමි නම් බහුදු
උදෙසමි නම් මනා මා නු’යි. සාමීනි, මේ සහනට සෙනසුනුද පනවන්නට
බහුදු උදෙසන්නට කැමැත්තෙමි”යි. “මැනවැ, මැනවැ දඹලයෙනි, එසේ වී
නම් දඹලයෙනි, තෙපි සහනට සෙනසුනුද පනවවු. බහුදු උදෙසවු ය”යි.
‘එසේ ය වහන්සැ’යි ආයුෂමත් දඹලමලපුත්‍රයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
පිළිවදන් ඇස්වූහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ තිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දැහැමි
කථා කොට හිඤ්ඤාත් ඇමතු සේක: “එසේ වී නම් මහණෙනි, සඤ්ඤා තෙමේ
දඹලමලපුත්‍රයා සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සම්මත
කෙරේවා. තවද මහණෙනි, මෙසේත් සම්මත කළ යුත්තේ ය. පළමු කොට
දඹලමල පුත්‍ර තෙමේ අයැදිය යුත්තේ ය. අයැද වෘක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ
මහණන්හු විසින් සඤ්ඤා තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

4. “වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, ඉදින් සඤ්ඤායාට
පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සඤ්ඤා තෙමේ ආයුෂමත් දඹලමලපුත්‍රයන් සෙනසුන්
පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සම්මත කරන්නේ ය. තෙල
ඤ්ඤානි යි.

සුණානු මෙ භනෙන සංඝො, සංඝො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ච භතනුද්දෙසකඤ්ච සමමන්තති, යස්සායස්මතො බමති ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස ච භතනුද්දෙසකස්ස ච සමමුති. සො තුණාස්ස. යස්ස නතබමති, සො භාසෙය්‍ය:

සමමතො සංඝෙන ආයස්මා දබ්බො මලලුපුත්තො සෙනාසනපඤ්ඤපකො ච භතනුද්දෙසකො ච. බමති සංඝස්ස. තස්මා තුණහී, එවමෙනං ධාරයා මී”ති.

5. සමමතො ච පනායස්මා දබ්බො මලලුපුත්තො සභාගානං සභාගානං භික්ඛුනං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. යෙ තෙ භික්ඛු සුත්තනන්තිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං සුත්තනන්තං සංගායස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විතයධරා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං විතයං විනිවුන්තිස්සන්ති”¹ති. යෙ තෙ භික්ඛු ධම්මකපිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං ධම්මං සාකච්ඡස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු කායසිතො තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං ත ව්‍යාඛා-
රස්සන්ති”ති.² යෙ තෙ භික්ඛු තිරච්ඡානකපිකා කායදඤ්චිඛුලා³ විහරන්ති, තෙසම්පි එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “ඉමායපිමෙ ආයස්මනො රතියා අච්ඡස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විකාලෙ ආගච්ඡන්ති, තෙසම්පි තෙජොධාතූං සමාපජ්ඣන්ති තෙනෙව ආලොකෙන සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. අපිඤ්ඤ භික්ඛු සඤ්චිච්ච විකාලෙ ආගච්ඡන්ති “මයං ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස ඉද්ධි-
පාටිභාරියං පසසිස්සාමා.”ති. තෙ ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං උපසංඝාමිත්වා එවං වදෙන්ති: “අමහාකං ආට්ටිසො දබ්බං, සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙ ආයස්මා දබ්බො මලලුපුත්තො එවං වදෙන්ති: “කත්ථායස්මන්තො ඉච්ඡන්ති, කත්ථ පඤ්ඤපෙති”ති. තෙ සඤ්චිච්ච දුරෙ අපද්දස්සන්ති, “අමහාකං ආට්ටිසො දබ්බං, ගිජ්ඣාකුටෙ පබ්බතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො වොරපපා-
තෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො ඉසිගිලිපසෙස කාලසිලායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො වෙහාරපසෙස සත්තපණ්ණිගුහායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො සීතවතෙ සප්පසොණිකපබ්භාරෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො ගොතමකඤ්ඤරයං ඤෙතාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො තිඤ්ඤකකඤ්ඤරයං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො නසොදකඤ්ඤරයං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො නපොදුරුමෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො ජ්වකමච්චතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො මද්දකුච්ඡස්මි මිගදුසෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බො මලලුපුත්තො තෙජොධාතූං සමා-
පජ්ඣන්ති අභිගුලියා ජලමාතාය පුරතො පුරතො ගච්ඡති. තෙපි තෙනෙව ආලොකෙන ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස පිටඨිතො පිටඨිතො ගච්ඡන්ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බො මලලුපුත්තො එවං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති: අයං මඤ්ඤවා, ඉදං පීඨං, අයං භිසි, ඉදං බීමෙබ්බාහනං, ඉදං වච්චට්ඨානං, ඉදං පස්සා-
වට්ඨානං, ඉදං පානීයං, ඉදං පරිභොජනීයං, අයං කතනරදණෙඛා, ඉදං සංඝස්ස කතිකසණ්ඨානං, ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං, ඉමං කාලං නිකම්මිතබ්බං”න්ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බො මලලුපුත්තො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්වා පුතදෙව වෙළවතං පට්ඨාගච්ඡති.

1. විනිවුන්තිස්සන්ති, සාළච්ච. 2. ව්‍යාඛායස්සන්ති”ති. 3. කායදඤ්චිඛුලා ම.ජ.සං.

වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, සඛස තෙමේ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කෙරෙයි. යම් ආයුෂමත්හට ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කිරීම රුචි වේ නම් හෙතෙම තුෂ්ණිමිභූත වන්නේ ය. යමක්හට නො රුස්නේ නම් හෙතෙම බණන්නේ ය.

සඛසයා විසින් ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍ර තෙමේ සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සඛසයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂ්ණිමිභාවය යි. මේ මෙසේ ධරම්" යි.

5. ඉක්බිති සමමත වූ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ සභාග සභාග වූ හිඤ්ඤන්ට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් සොත්‍රානන්තයෝ වෙද්ද ඔහු ඔවුනොවුන් සුත්‍රානන්ත සභාගයා කෙරෙහි, ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් විනයධරයෝ වෙද්ද ඔහු ඔවුනොවුන් විනය විනිශ්චය කෙරෙහි' ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් ධර්මකාමියෝ වෙද්ද, 'ඔහු ඔවුනොවුන් ධර්ම සාකච්ඡා කෙරෙහි' ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් ධර්මසිහු වෙද්ද 'ඔහු ඔවුනොවුන් නො වෙහෙසති' ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් නිරවච්ඡානකථා ඇත්තාහු සිරුරු තරු කිරීම බහුල ව වෙසෙත් නම් 'මේ ආයුෂමත්හු මේ නිරිසන් කථා රතියෙන් වෙසෙති' ඔවුනට ද එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් විකාලයෙහි එත් නම් තෙජෝධාභාවට සමවැද එම ආලෝකයෙන් ඔවුනට ද සෙනසුන් පනවත්. නවද භිඤ්ඤ 'ඇපි ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ගේ සාද්ධිප්‍රාතිහායායා බලම්භ' යි දැන දැන නො කල්හි පැමිණෙති. ඔහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් කරු ඵලම් 'ඇවැත්ති, දබ්බයෙහි අපට සෙනසුන් පනවාලම' යි කියති. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ ඒ භිඤ්ඤන්ට මෙසේ කියති. ආයුෂමත්හු කොහි කැමැති වෙද්ද කොහි සෙනසුන් පනවමි දැ? යි. ඔහු දැන දැන දුරු තැන් දක්වති. ඇවැත් දබ්බයෙහි, අපට ගිජ්ඣුඵපමිවෙහි සෙනසුන් පනවාලම. ඇවැත්ති, අපට සොරපනතෙහි සෙනසුන් පනවාලම. ඇවැත්ති, අපට ඉසිතිලිපමිපාත්ති කඵසලහි සෙනසුන් පනවාලම. ඇවැත්ති, අපට වෙහාරපමිපාත්ති සඤ්ඤාපමිගුහායෙහි සෙනසුන් පනවාලම. ඇවැත්ති, අපට ගිනවනයෙහි තාකෙමබෙයදෙහි සෙනසුන් පනවාලම. ඇවැත්ති, අපට ගොයුම්කදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලම, ඇවැත්ති, අපට නිබ්බිකදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලම, ඇවැත්ති, අපට නපොදකදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලම, ඇවැත්ති, අපට නපොදුරුමයෙහි සෙනසුන් පනවාලම. ඇවැත්ති, අපට ජිවක අම්බයන්හි සෙනසුන් පනවාලම. ඇවැත්ති, අපට මද්දකුච්ඡ නම් මුඵලාවිහි සෙනසුන් පනවාලම" යි කියන්නාහ. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ තෙජෝධාභාවට සමවැද දිලියෙන ඇතිලි ඇති ව ඔවුනට පෙරට ව පෙරට ව යෙහි. උසින් එ ම ඵලියෙන් ආයුෂමත් දබ්බමලා-පුත්‍රයන්ගේ පස්පත්ති යෙහි. ඔවුනට ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ මෙසෙයින් සෙනසුන් පනවත්. මේ ඇද ය, මේ පුටු ය, මේ බිසි ය, මේ බිමොහන ය, මේ වාසිනිති ය, මේ කෙසනිති ය, මේ පාත් ය, මේ පරිභොග උදක ය, මේ සාරයටි ය, මේ සතුන්ගේ කතිකාවන ය, මෙකල පිසියියසුතු ය, මෙකල නික්මියසුතු ය" යි. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ ඔවුනට සෙනසුන් පනවා නාවන වෙළුවනයට පෙරළා එන්නාහ.

6. තෙන බො පන සමයෙන මෙනතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු නවකා වෙව භොනති අපපුඤ්ඤ ව, යාති සඛසස්ස ලාමකාති සෙනාසනාති, තාති තෙසං පාපුණන්ති ලාමකාති ච භතතාති. තෙන බො පන සමයෙන රුජගහෙ මුහුස්සා ඉච්ඡන්ති ථෙරුතං භික්ඛුතං අභිසම්බාරිකං පිණ්ඩපාතං දාතුං සප්පිමපි තෙලමපි උත්තරිහම්මපි. මෙනතියභුමමජ්ඣාතං පන භික්ඛුතං පාකතිකං දෙනති යථාරුකං කණාජකං බිලම්ගදුතියං. තෙ පච්ඡාභතනං පිණ්ඩපාතපටික්කනනා ථෙරෙ භික්ඛු පුච්ඡන්ති: තුමහාකං ආට්ටසො භතතගෙන කිං අහොසි, තුමහාකං කිං අහොසි”ති. එකවෙව ථෙරා එවං වදෙනන්: “අමහාකං ආට්ටසො සප්පි අහොසි තෙලං අහොසි උත්තරිහම්මං අහොසි”ති. මෙනතියභුමමජ්ඣා පන භික්ඛු එවං වදෙනන්: “අමහාකං ආට්ටසො න කිඤ්චි අහොසි පාකතිකං යථාරුකං කණාජකං බිලම්ගදුතිය”න්ති.

7. තෙන බො පන සමයෙන කල්‍යාණභතතිකො ගහපති සඛසස්ස වතුක්කභතනං දෙති නිවච්ඡතනං. සො භතතගෙන සපුත්තදුරෙ උපතිට්ඨිත්වා පරිච්ඡිසාති, අඤ්ඤ ඔදනෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤ සුපෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤ තෙලෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤ උත්තරිහම්මෙන පුච්ඡන්ති. තෙන බො පන සමයෙන කල්‍යාණභතතිකස්ස ගහපතීනො භතනං සවානතාය මෙනතියභුමමජ්ඣාතං භික්ඛුතං උද්දිට්ඨං භොති. අථ බො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති ආරුමං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණීයෙන. සො යෙනායස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො තෙනුපසම්බම්, උපසම්බම්චා ආයස්මනං දබ්බං මල්ලපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසින්නං බො කල්‍යාණභතතිකං ගහපතිං ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙ-පෙසි සමපහංසෙසි. අථ බො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති ආයස්මනා දබ්බිත මල්ලපුත්තෙන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙත්තො සමපහංසිතො ආයස්මනං දබ්බං මල්ලපුත්තං එතදවොච: “කස්ස භතෙන අමහාකං සරෙ සවානතාය භතනං උද්දිට්ඨ”න්ති? “මෙනතියභුමමජ්ඣාතං බො ගහපති භික්ඛුතං තුමහාකං සරෙ සවානතාය භතනං උද්දිට්ඨ”න්ති.

8. අථ බො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති අතත්තමතො අහොසි: “කථං භි කාම පාපභික්ඛු අමහාකං සරෙ සවානතාය භතනං භුඤ්ඤස්සන්ති”ති සරං ගන්ත්වා දුසිං ආණ්ඩෙසි: “යෙ ජෙ සෙව භතතිකා ආගච්ඡන්ති, තෙ කොට්ඨිකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා කණාජකෙන බිලම්ගදුතියෙන පරිච්ඡිසා”ති “එවං අය්‍යා”ති බො සා දුසී කල්‍යාණභතතිකස්ස ගහපතීනො පච්චස්සොසි.

9. අථ බො මෙනතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු “භියොසා බො ආට්ටසො අමහාකං කල්‍යාණභතතිකස්ස ගහපතීනො භතනං උද්දිට්ඨං, සෙව අමෙන කල්‍යාණභතතිකො ගහපති සපුත්තදුරෙ උපතිට්ඨිත්වා පරිච්ඡිසාසාති. අඤ්ඤ ඔදනෙන පුච්ඡස්සන්ති, අඤ්ඤ සුපෙන පුච්ඡස්සන්ති, අඤ්ඤ තෙලෙන පුච්ඡස්සන්ති, අඤ්ඤ උත්තරිහම්මෙන පුච්ඡස්සන්ති”ති. තෙ තෙනෙව සොම-නස්සෙත න විත්තරුපං රතතියා සුපිංසු.

6. තවද එසමයෙහි මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු තවකයෝ දමද පිතැන්-
නාහු ද වෙති. ඔවුනට සබ්බසා පිළිබඳ වූ යම් ලාමක සෙනසුන් කෙනෙක්
වෙත් ද ලාමක වූ බතකුත් වේ ද ඒ ලාමක සෙනසුන් හා බන් ම ලාබෙත්.
එසමයෙහි රජගහනුවර මනුෂ්‍යයෝ සකස් කළ පිණ්ඩපාතය ද ගිතෙල් ද
තලතෙල් ද මස්අවුළු ද ස්වර්ග භික්ෂුන්ට දෙන්නට කැමැති වෙත්. එතෙකුදු වත්
මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට කුඩු සහිත වූ කෘති දෙවැනි කොට ඇති පියවි
බත පිසු සැටියෙන් දෙති. ඔහු පසුබත්හි පිණ්ඩපාතයෙන් තාවැන්නාහු
“ස්වර්ගභික්ෂුන් පුළුවස්ති ‘ඇවැත්නි, තොපට බොජුන්හල්හි කෙබඳු බතෙක්
වී ද? තොපට කෙබඳු බතෙක් වී දැ’යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ
කියති. ‘ඇවැත්නි, අපට ගිතෙල් විය. තලතෙල් විය. මස්අවුළු විය. ය’යි.
මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු වැළිත් මෙසේ කියති. ‘ඇවැත්නි, අපට කිසිවක්
තො වී ය. කුඩු සහිත වූ කෘති දෙවැනි කොට ඇති. පිසු සැටියෙන් පියවි
බත වී ය’යි.

7. තවද එසමයෙහි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තෙම නීතිබත් කොට
සතර බතක් දෙයි. හෙතෙම දන්හල්හි අඹුදරුවන් සහිත වූයේ සමීපයෙහි
සිට වළඳවයි. කෙනෙක් බතින් පුළුවස්ති. කෙනෙක් සුපයෙන් පුළුවස්ති.
කෙනෙක් තෙලින් පුළුවස්ති. කෙනෙක් මසවුළෙන් පුළුවස්ති. එසමයෙහි
කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතියාගේ බත සෙට දවසට මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට
උදෙසන ලද වෙයි. එකල්හි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තෙම නිසි කරුණේ-
කින් ආරාමයට ගියේ ය. හෙතෙම ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයත් සමීපයට
එළඹ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයත්, වැඳ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස්
ව හුන් කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතිහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ දූහැම
කපායෙන් කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙද ගැන්වූහ. සතුටු
කළහ. ඉක්බිති කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්
විසින් දූහැම කපායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ
තෙද ගන්වන ලද්දේ සතුටු කරණ ලද්දේ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට
මෙය කී ය. “වහන්ස, අපගේ ගෙහි සෙටදවසට කවරක්හට බත් උදෙසන
ලද දැ’යි ගෘහපතිය, මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට තොපගේ ගෙහි සෙට
දවසට බත් උදෙසන ලද යි කීහ.

8. එකල්හි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තො සතුටුසිත් ඇති වී ය. ‘කෙසේ
නම් පාප භික්ෂුහු අපගේ ගෙහි සෙට බත් වළඳන්නාහු දැ, යි ගෙට ගොස්
‘කොල, සෙට බත් වළඳන යම් කෙනෙක් එන් නම් ඔහු කොටුයෙහි අසුන්
පහවා කෘති දෙවැනි කොට ඇති නිවුඩු සහලේ බතින් වළඳව’යි දැසියට
ඇණවිය. ‘එසේය සවාමිනි’ යි ඒ දැසිය කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතිහට පිළිවදන්
දිත.

9. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු ඇවැත්නි, ඊයේ අපට කල්‍යාණ-
භක්තික ගෘහපතිහුගේ බත උදෙසන ලද. සෙට කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති
තෙම අප සමීපයට එළඹ වළඳවන්නේය. කෙනෙක් ඔදකයෙන් පුළුවස්ති.
කෙනෙක් සුපයෙන් පුළුවස්ති, කෙනෙක් තෙලින් පුළුවස්ති. කෙනෙක්
මසවුළෙන් පුළුවස්ති ය’යි. ඔහු එ ම සොමනසින් සිත් වූ පරිදි රාත්‍රියෙහි
නිදි තො ගත්හ.

10. අථ ඛො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු ඥානිකානසමයං නිවාසෙනා පහනච්චරමාදය යෙන කල්‍යාණභවතිකස්ස ගහපතිනො නිවෙසතං තෙනුපසඤ්ඤාමිසු. අද්දසා ඛො සා දසී මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු දුරතොව ආගච්ඡන්තො, දිසවාන කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙතො මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතදවොච: “නිසීදථ හන්තො”ති. අථ ඛො මෙතනියභුමමජ්ඣානං භික්ඛුතං එතදහොසී: “නිස්සංසයං ඛො න තාව හන්තං සිද්ධං හවිස්සති යාව¹ මයං කොට්ඨකෙ නිසීදමියෙය්‍යාමො”²ති. අථ ඛො සා දසී කණ්ණජකෙන බිලඛගද්වතියෙන උපගඤ්ඤී: “භුඤ්ඤථ හන්තො”ති මයං ඛො හගිති නිව්චහන්තිකා”ති “ජානාමෙය්‍යා නිව්චහන්තිකත්ථ, අපිවාහං හියෙය්‍යාව ආණ්ඩානා: ‘යෙ ජෙ සෙව හන්තිකා ආගච්ඡන්ති, තෙ කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙතො කණ්ණජකෙන බිලඛගද්වතියෙන පරිචිකා’ති. භුඤ්ඤථ හන්තො”ති.

11. අථ ඛො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු ‘හියෙය්‍යා ඛො ආට්ඨසො කල්‍යාණ-භවතිකො ගහපති ආරාමං අගමාසී, දබ්බස්ස මල්ලපුත්තස්ස සන්තිකෙ. නිස්සංසයං ඛො මයං දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන ගහපතිනො සන්තිකෙ පරි-භින්නා”ති. තෙ තෙනෙව දෙවනස්සෙන න විහාරුපං භුඤ්ඤිසු. අථ ඛො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු පච්ඡාභන්තං පිණ්ඩපානපටිකකන්තො ආරාමං ගන්තො පහනච්චරං පටිසාදෙතො බහාරාමකොට්ඨකෙ සංඝාරාමල්ලභිකාය නිසීදිංසු භුණ්හිභුතා මිඤ්ඤාභුතා පහනකබ්බා අබොවුබ්බා පඤ්ඤායන්තා අපපටිහානා.

12 අථ ඛො මෙතනියා භික්ඛුති යෙන මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු තෙනුප-සංඝාමි, උපසංඝාමිතො මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතදවොච: “වඤ්ඡම අය්‍යා”ති.³ එවං වුත්තො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු නාලපිංසු. දුතියමපි ඛො-පෙ-තනියමපි ඛො මෙතනියා භික්ඛුති මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතද-වොච: “වඤ්ඡම අය්‍යා”ති. තනියමපි ඛො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු නාලපිංසු. “කායාහං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි, නිස්ස මං අය්‍යා නාලපන්ති”ති. තථා හි පන නං හගිති, අමෙහ දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන විහෙසියමාතෙ අජ්ඣුපෙකබ්බි”ති. ‘කායාහං අය්‍යා කරොමි’ති ‘සවෙ ඛො නං හගිති ඉච්ඡෙය්‍යාසි අඤ්ඤෙව හගවා දබ්බා මල්ලපුත්තං තාසාපෙය්‍යා’ති. කායාහං අය්‍යා කරොමි. කිං මයා සකකා කාභුන්ති. එහි නං හගිති, යෙන හගවා තෙනුපසංඝාමි, උපසංඝාමිතො හගවන්තං එවං වදෙති: ‘ඉදං හන්තො තච්ඡන්තං තපපතිරුපං, යායං හන්තො දිසා අහයා අනිතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සහයා සර්නිකා සඋපද්දවා, යතො නිවානං තතො පමානං,⁴ උදකං මඤ්ඤෙඤ ආදිත්තං, අයෙතමහි දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන දුසිතා’ති. එවං අය්‍යාති ඛො මෙතනියා භික්ඛුති මෙතනියභුමමජ්ඣානං භික්ඛුතං පටිස්සුතො යෙන හගවා තෙනුපසං-ඝාමි. උපසංඝාමිතො හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං අට්ඨාසි, එකමන්තං ඩිතො ඛො මෙතනියා භික්ඛුති හගවන්තං එතදවොච: ‘ඉදං හන්තො තච්ඡ-න්තං තපපතිරුපං, යායං හන්තො දිසා අහයා අනිතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සහයා සර්නිකා සඋපද්දවා, යතො නිවානං තතො පමානං, උදකං මඤ්ඤෙඤ ආදිත්තං, අයෙතමහි දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන දුසිතා’ති.

1. යථා. වු. 2. නිසීදෙය්‍යාමාහි, සිවු. නිසීදමියාමාහි සා 3. අංයන්ති - සිවු.

4. සමානං - මජ්ඣං,

10. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙන කලාණ්භකතික ගාභපතිහුගේ නිවෙස්න කරු ඵලඹියහ. ඒ දුසිය දුරින් ම එන මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන් දුටුවා ය. දූක කොටුයෙහි අසුන් පනවා මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ට වහන්ස, හුන මැනැවැයි කීව. එකල්හි මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ට මේ සිත විය එකැතින් ම තව බත් නො කිමියේ වන. ඒ තාක් ඇපි කොටුයෙහි හිදුවනු ලබමිහ”යි. ඉක්බිති ඒ දුසිය කාසි දෙවැනි කොට ඇති නිටුඩු බතින් සුකන ව ඵලඹියා ය. වහන්ස, වළඳවැයි කීව. නැගතියනි, ඇපි නිතිබත් ඇතියමිහ”යි. ස්වාමීනි, නිතිබත් ඇතියවුහු දනිමි. එතෙභූද්වත් මම ඊයේ ම අණ ලත්මු. කොල, සෙට බත් ලද යම් කෙනෙක් එත් තම ඔහු කොටුයෙහි අසුන් පනවා කාසි දෙවැනි කොට ඇති නිටුඩුසාලේ බතින් වළඳවැයි වහන්ස, වැළඳව මැනවැ යි.

11. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු ‘ඇවැත්ති’ ඊයේ කලාණ්භකතික ගාභපති තෙම අරමට ගියේ ය. දබ්බමලාපුත්‍රයන් හමුයෙහි වී ය. එකැතින් ම ඇපි දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් ගාභපතිහු කෙරෙහි බිදුනා ලදමිහ” යි ඔහු එ ම දෙමිතසින් සිත් සේ නො වැළඳහ. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු පසුබත්හි පිණ්ඩපාතයෙන් නැවැත්තාහු අරමට ගොස් පාසිවුරු සහවා තබා බිතිඅරමකොටුයෙහි නිහඬ ව වඟු ව නැමු කඳට ඇතිව (කොප්පෙන්) දුමමින් වැටගිමි රහිත ව සහමින් අකවටු අටුවා හුන්හ.

12. එකල්හි මෙතනියා මෙහෙණ මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන් කරා ඵලඹියාය. ඵලඹි මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ට ‘වදිමි හිමියනි’යි කීව. මෙසේ කී කල් ද මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු නො බැණ හුන්හ. දෙවනවට ද ... තෙවනවටහි මෙතනියා මෙහෙණ මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ට ‘වදිමි, හිමියනි’ යි කීව. තෙවනවට ද මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු නො බැණ හුන්හ. මම ආයාසීයන්ට කවර අපරාධයක් කෙළෙමි ද? කුමක් හෙයින් ආයාසීයෝ මා හා නො බෙණෙත් දැයි එසේ ම ය නැගතියනි, තෝ දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් අප වෙහෙසනු ලබනුවත් උපෙක්‍ෂා කෙරෙහි ය”යි. ආයාසීයෙහි, මම කුම කෙරෙමි දැයි ඉදින් නැගතියනි, තෝ ඊසියටු තම අද ම භාග්‍යවත්තු දබ්බමලාපුත්‍රයා තසවත්තාහ යි, ආයාසීයෙහි, මම කුම කෙරෙමි ද? මා විසින් කුමක් කරන්නට හැකි දැයි එව නැගතියනි, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරු ඵලඹිව. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කියව. ‘ස්වාමීනි, මේ නො රැස්තෙක නුසුදුස්සෙක, ස්වාමීනි, යම් දිශාවක් නිර්භය ද නිදුක් ද අනුප්‍රච්ඡව ද ඒ දිශාව භය සහිත ය. දුක් සහිත ය. උපද්‍රව සහිත ය. යම් නැතෙක්හි නිවාත ද එහි මහසුළං නැගිණ. දිය ඇටිලගත් කලක් මෙන් ආයාසී දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් මම දුෂිතයමු”යි. ‘එසේය ආයාසීයෙහි’යි මෙතනියා මෙහෙණ මෙතනිය භූමමජක භික්‍ෂුන්ට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරු ඵලඹියා ය. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව සිටියා ය. එකත්පස් ව සිටි මෙතනියා මෙහෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් කීව. ‘ස්වාමීනි’ මෙය නො රැස්තෙක. නුසුදුස්සෙක ස්වාමීනි, යම් දිශාවක් අහස ද අනීතික ද අනුප්‍රච්ඡව ද, ඒ දිශාව භය සහිත ය. දුක් සහිත ය. උච්චුරා සහිත ය. යම් නැතෙක්හි නිවාත ද එතැන්හි මහසුළං නැගිණි. දිය ඇදීප්ත කලක් මෙනි. ආයාසී දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් දුෂිතයමු”යි කීව.

13. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛු-සංඝං සන්තිපාතාපෙක්ඛා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං පටිපුච්ඡි: ‘සරසි ක්කං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා යථායං භික්ඛුනී ආහානී “යථා මං භන්තෙ භගවා ජාතානී”ති. දුතියමිති බො භගවා -පෙ- තතියමිති බො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං එතදවොච: “සරසි ක්කං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා යථායං භික්ඛුනී ආහානී”ති “යථා මං භන්තෙ භගවා ජාතානී”ති ‘න බො දබ්බ දබ්බා ඵලං නිබ්බෙදෙන්නී. සුවෙ තයා කතං කතන්ති වදෙහි, සුවෙ අකතං අකතන්ති වදෙහි’ති. “යතො අහං භන්තෙ ජාතො තාභිජාතාමි සුපිතන්තොතාපි මෙථුනං ධම්මං පනිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙහි: “තෙතහි භික්ඛවෙ මෙතනියං භික්ඛුනිං තාසෙථ, ඉමෙ ච භික්ඛු අනුසුඤ්ථා”ති. ඉදං චන්තා භගවා උට්ඨායාසතා විහාරං පාටිසී.

14. අථ බො තෙ භික්ඛු මෙතනියං භික්ඛුනිං තාසෙසුං. අථබො මෙතනියං-භූමමජ්ඣා භික්ඛු තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: “මා ආට්ඨසො මෙතනියං භික්ඛුනිං තාසෙථ, න සා නික්ඛු අපරජ්ඣනී, අමොභි සා උසස්සානිතා කුපිතෙහි අත්තත්තමතෙහි වාචතාධිප්පායෙහි”ති. කිං පන තුමො ආට්ඨසො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං අමුලකෙත පාරාජකෙත ධම්මෙත අනුදංසෙථා’ති. ඵවමාට්ඨසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායන්ති බියනනී විපා-මෙන්නි “කථං හි නාම මෙතනියභූමමජ්ඣා භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං අමුලකෙත පාරාජකෙත ධම්මෙත අනුදංසෙසුන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කීර තුමො භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුප්පන්තං අමුලකෙත පාරාජකෙත ධම්මෙත අනුදංසෙථා”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා දබ්බං මලලුප්පන්තං අමුලකෙත පාරාජකෙත ධම්මෙත අනුදංසෙසුථ. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නාතං චා පසාදය -පෙ- ඵවක්ඛු පන භික්ඛවෙ ඉමං පිකබ්බපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛු දුට්ඨො දෙසො අප්පනිතො අමුලකෙත පාරාජකෙත ධම්මෙත අනුදංසෙය්‍යා අප්පෙවනාම නං ඉමමිනා බ්‍රහ්ම-චරියා වාචෙය්‍යනනී. තතො අපරෙත සමයෙත සමනුග්ගාහියමානො චා අසමනුග්ගාහියමානො චා අමුලකෙතෙව නං අබ්බරණං හොති භික්ඛු ච දෙසං පනිට්ඨානී, සංඝාදසෙසො”ති.

15. යො පනානි යො යාදෙසො -පෙ- භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මං අත්ථෙ අධිපෙය්‍යො භික්ඛුනි.

භික්ඛුනාහි අඤ්ඤං භික්ඛු.

දුට්ඨො දෙසොති කුපිතො අත්තත්තමතො අත්තරද්ධො ආහතවිත්තො බිලජාතො.

13. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල තිදනයෙහි තෙල කරුණෙහි තිඤ්ඤාසංඝයා රැස් කරවා ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් පුළුවන් සේක. “දබ්බය, යම්සේ මේ මෙහෙණ කිටු ද, තෙපි මෙබන්දක් කළහු සිහි කරවු දු”යි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්සේ මා දන්තාසේක් ද (එසෙයින් දතයුතු වෙමි”යි. බුදුහු දෙවනවට ද .... බුදුහු තෙවනවට ද ආයුෂ්මත් දබ්බමලා-පුත්‍රයන්ට මෙය වදාළහ. ‘දබ්බය, යම්සේ මේ මෙහෙණ කිටු ද, තෙපි මෙ බන්දක් කළහු සිහි කරවු දු’යි. දබ්බය පණ්ණිනියෝ මෙසේ පරපුත්‍රයෙන් තීරවුල් නො කෙරෙති. ඉදින් හා විසින් කරණ ලද නම් කරණ ලද සි කියව. නො කරණ ලද නම් නො කරණ ලද සි කියවයි. ‘සාමිති, මම යම් කලෙක උපන්නෙමි ද එතැන් පටන් සිහිනෙහුද මෙවන්දම් සෙවියෙමි නො දන්මි. නිදිවැරැයෙමි කාලමැ’ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිඤ්ඤාත් ඇවැතු සේක. එසේ වී නම් මහණෙනි, “මෙතනියා මෙහෙණ (ලිඛිතාසනායෙන්) නසවු. මේ (මෙහෙයු) තිඤ්ඤාත් ද විමසව”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාරා හුත්තෙන් නැගී විහාරයට පිවිසි සේක.

14. ඉක්බිති ඒ තිඤ්ඤා මෙහෙණ මෙහෙණ ලිඛිතාසනායෙන් නසාපුහ. එකල්හි මෙහෙණයභූමචරක තිඤ්ඤා ඒ තිඤ්ඤාත්ට මෙසේ කීහ. ‘ඇවැත්ති, මෙතනියා මෙහෙණ නහමක් නසවු. ඕ නොමෝ කිසි වරදක් නො කෙරෙයි කිපියා වූ නො සතුටු සිත් ඇති සස්තෙන් තෙරනු කැමැති වූ අප විසින් ඕ නොමෝ මෙහෙයන ලද ය’යි. නිමෙන් ද ඇවැත්ති, “තෙපි ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් අමුලු පරිජ්ඣාවතින් වොදනා කරවු දු”යි. එසේය ඇවැත්ති, යි. යම් තිඤ්ඤා කෙතෙක් අපිස් වූවාහු ද ඔහු අවමන් කෙරෙති. හුගුණ කියති. දෙස් පහළ කෙරෙත්. ‘කෙසේ නම් මෙතනියභූමචරක තිඤ්ඤා ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අමුලු පරිජ්ඣාවතින් වොදනා කළාහු දු’ යි. එකල්හි ඒ තිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ දන් වූහ. සැබැද? මහණෙනි, තෙපි දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අමුලු පරිජ්ඣාවතින් වොදනා කරවු දු? යි. සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගර්භා කළහ... කෙසේ නම් සිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දබ්බමලා පුත්‍රයන්ට අමුලු පරිජ්ඣාවතින් වොදනා කළහ ද? සිස් පුරුෂයෙහි, තෙල නො පහන් වුවත්ගේ පහන් බව පිණිස හෝ කො වෙ යි.... තවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂා පදය මෙසේ උදෙසවු.

“යම් මහණෙක් දවිෂා වූසේ, මෙරමා දුෂණය කරණුයේ, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ ‘මොහු මෙසස්තෙන් තෙරනෙමි නම් යෙහෙකැ’යි මහණක්හට අමුලු පරිජ්ඣාවතින් වොදනා කෙරේ නම්, එයින් පසු කලෙක විචාරනු ලබන්නේ හෝ නො විචාරනු ලබන්නේ හෝ ඒ අධිකරණය මුල් රහිත වේ නම්, (වොදන) මහණ තෙමේ ද දෙසසෙහි පිහිටා නම් සහවෙසෙස් වේ” ය යි

15. යොපන යනු: යමෙක් යම්බදයෙක්... හිතනු යනු.... මේ තෙම මේ අම්මෙහි තිඤ්ඤා යයි අදහස් කරණ ලදී.

හිතනු. යනු: අන් මහණක්හු.

දුට්ඨා දෙසො යනු: කිපියේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ නො පහන් වූයේ කොපයෙන් මැඩුණු සිත් ඇත්තේ (පිළිඹු) හුල් ඇත්තේ යි.

අප්පතීතොති තෙන ච කොපෙන තෙන ච දෙසෙන තාය ච අනතන-
මතතාය තාය ච අනතිරද්ධියා අප්පතීතො හොති.

අමුලිකං තාම අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංඛිතං.

පාරාජිකෙන ධම්මොති වතුනතං අඤ්ඤතරෙන.

අනුද්ධංඝසයාති වොදෙති වා වොදපෙති වා.

අප්පට්ඨාම නං ඉමමනා ධුහමවිජියා වාවෙය්‍යනති නිකඛුනාවා
වාවෙය්‍යං සමණධම්මා වාවෙය්‍යං සීලනබ්බා වාවෙය්‍යං නපොගුණා වාවෙය්‍යං.

තතො අපරෙන සමසෙනාති යසම් බණෙ අනුද්ධංසිතො හොති නං
බණං තං ලයං තං මුහුතනං විතිවතෙන.

සමනුග්ගාගියමානොති යෙන වජ්ජනා අනුද්ධංසිතො හොති තසම්
වජ්ජසම් සමනුග්ගාගියමානො.

අසමනුග්ගාගියමානොති න කෙනපි ට්ථවමානො.

අබ්බරණං තාම වහාරී අබ්බරණාති විවාදබ්බරණං අනුවාදබ්බරණං
ආපනතාබ්බරණං කිච්චාබ්බරණං.

ගිහිකු ව දෙසං පනිඨානිති භුච්ඡකං මයා භණිතං, මුසා මයා භණිතං,
අගුතං මයා භණිතං, අජානනෙන මයා භණිතං.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි ට්ථවති සංඝාදිසෙසොති.

16. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනොති, තඤ්ච
වොදෙති: “දිට්ඨො මයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි,
අසකාපුත්තියොසි, තඤ්ච තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං
වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

17. අසුතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ච වොදෙති:
“සුතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්ති-
යොසි, තඤ්ච තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වා”ති,
ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

18. අපරිසංඛිතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තං චෙ
වොදෙති: ‘පරිසංඛිතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි,
අසකාපුත්තියොසි, තඤ්ච තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං
වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

අසාහිතො යනු: ඒ කොපයෙන් ද ඒ දොමයෙන් ද ඒ තො සතුටු සිත් ඇති බැවින් ද ඒ තො පහත් බැවින් ද තො සතුටු සිත් ඇත්තේ වේ.

අමුලො නම්: තො දක්නා ලද්දේ තො අසන ලද්දේ තො සැක කරණ ලද්දේ යි.

පාඨාපිකෙත බමමන යනු: සතර පරිජ් අතුරෙන් අත්‍යවරයෙකින්.

අනුදායකො යනු: වොදනා කෙරෙයි හෝ වොදනා කරවා හෝ.

අපොච්ඡාය නං ඉමංගා බ්‍රහ්මචරියා වාටෙයං යනු: භික්ෂු භාවයෙන් තෙරතෙමි නම් වහණදමින් තෙරතෙමි නම් ගිලස්කකියෙන් තෙරතෙමි නම් තපොගුණයෙන් තෙරතෙමි නම්

තතො අපරෙන සමයෙන යනු: යම් ඇසිල්ලෙක වොදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ ඇසිල්ල ඒ ලය ඒ මොහොත ඉක්මනිය කල්හි.

සමනුගාහියමානො යනු: යම් වස්තුයෙකින් වොදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ වස්තුයෙහි ලා විචාරනු ලබන්නේ.

අසමනුගාහියමානො: යනු: කිසිවක්නු විසින් තො කියනු ලබන්නේ.

අභිකරණ නම්: සතර අභිකරණ කෙනෙහි: විචාරාධිකරණ ය අනුචාරාධිකරණ ය ආපනාධිකරණ ය නිවාරාධිකරණ යි.

ගිහබ්‍ර ව දෙසං පතිට්ඨාති යනු: මා විසින් සිත් බස් නියත ලද, මා විසින් මුසවා නියත ලද, මා විසින් අභ්‍යන්තර නියත ලද, මා තො දන්නනු විසින් නියත ලද.

සංඝාදසෙසො යනු... එයින්ද සංඝාදසෙස යි නියනු ලැබේ ය යි.

16. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ තො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට (හෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි මා විසින් දක්නා ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රිය වෙහි, නා සමග පොහෝ කිරීමෙන් හෝ පවාරණයෙන් හෝ සංඝකමයෙන් හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

17. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවන්නේ යයි තො අසන ලද්දේ වේ ද, ඉදින් ඔහුට (හෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි මා විසින් අසන ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රිය වෙහි, නා සමග පොහෝ කිරීම හෝ පවුරුණු හෝ සංඝකමයෙන් හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

18. වොදක වූ ඔහු විසින් සැක තො කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි මා විසින් සැක කරණ ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග පොහෝ කිරීම හෝ පවුරුණු හෝ සංඝකම හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

19. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නඤ්ඤානො සද්ධිං උපොසථො චා පචාරණො චා සංඝකමමං චා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

20. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති: “දිට්ඨො මයා පරිසංඝිතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

21. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ච පරිසංඝිතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- ” ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

22. අසුතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති “සුතො මයා පරිසංඝිතො ච -පෙ- සුතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- සුතො මයා පරිසංඝිතො ච දිට්ඨො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි” -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

23. අපරිසංඝිතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති: පරිසංඝිතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- පරිසංඝිතො මයා සුතො ච -පෙ- පරිසංඝිතො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

24. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති: සුතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

25. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති: පරිසංඝිතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- නඤ්ඤාච චොදෙති: සුතො මයා පරිසංඝිතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

26. සුතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤාච චොදෙති: පරිසංඝිතො මයා -පෙ- දිට්ඨො මයා -පෙ- පරිසංඝිතො මයා දිට්ඨො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

27. පරිසංඝිතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නං චොදෙති: දිට්ඨො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- සුතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- දිට්ඨො මයා සුතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

27. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාඤ්ඤා අවන්තේ යයි සාකා කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉන්පසු, (තෝ) පරිජ්ඣාවාඤ්ඤා අවන්තෙති ඔං විසින් දක්නා ලද්දෙහි ය ... (තෝ) පරිජ්ඣාවාඤ්ඤා අවන්තෙති ඔං විසින් අසන ලද්දෙහි ය ... (තෝ) පරිජ්ඣාවාඤ්ඤා අවන්තෙති ඔං විසින් දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ද වෙති, ... වොදනා කෙරේ කම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාඤ්ඤා වේ.

28. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, දිට්ඨො වෙම-
නිකො දිට්ඨං නො කපෙපති, දිට්ඨං තස්සරති, දිට්ඨං පමුච්චො¹ හොති, -පෙ-
සුතෙ වෙමනිකො සුතං නො කපෙපති, සුතං තස්සරති, සුතං පමුච්චො
හොති, -පෙ- පරිසංඝිතො වෙමනිකො පරිසංඝිතං නො කපෙපති:
පරිසංඝිතං තස්සරති, පරිසංඝිතං පමුච්චො හොති, නඤ්ඤො චොදෙති,
පරිසංඝිතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- පරිසංඝිතො මයා සුතො ච -පෙ-
පරිසංඝිතො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි,
අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, තත්ථ වයා සද්ධං උපොසථො වා පචාරණා
වා සමික්ඛමම වා²ති, ආපනති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

29. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, නඤ්ඤො
චොදපෙති: “දිට්ඨොසි පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි,
අසකාපුත්තියොසි, තත්ථ වයා සද්ධං උපොසථො වා පචාරණා වා සමික්ඛමම
වා²ති, ආපනති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

30. අසුභස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, -පෙ- අපරිසංඝි-
තස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤො චොදපෙති:
“පරිසංඝිතොසි, පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි -පෙ-
ආපනති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

31. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, නඤ්ඤො චොද-
පෙති: දිට්ඨොසි සුතොසි -පෙ- දිට්ඨොසි පරිසංඝිතොසි -පෙ- දිට්ඨොසි සුතොසි
පරිසංඝිතොසි, පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, -පෙ- අසුභස්ස හොති
පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤො චොදපෙති: සුතොසි පරිසංඝිතොසි
-පෙ- සුතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- සුතොසි පරිසංඝිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ-
අපරිසංඝිතස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤො චොදපෙති:
පරිසංඝිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසංඝිතොසි සුතොසි -පෙ- පරිසංඝිතොසි
දිට්ඨොසි සුතොසි පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි, -පෙ-
ආපනති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

32. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, නඤ්ඤො
චොදපෙති: සුතොසි -පෙ- නඤ්ඤො චොදපෙති: පරිසංඝිතොසි -පෙ- නඤ්ඤො
චොදපෙති: සුතොසි පරිසංඝිතොසි, පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි,
අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

33. සුභස්ස හොති ‘පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනො’ති -පෙ- පරිසංඝි-
තස්ස හොති පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤො චොදපෙති: දිට්ඨොසි
-පෙ- නඤ්ඤො චොදපෙති: සුතොසි -පෙ- නඤ්ඤො චොදපෙති: දිට්ඨොසි
සුතොසි පාරාජකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය
වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

28. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ දක්නා ලද්දේ වෙයි. දක්නා ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ දක්නා ලද්ද නො හදහයි. දක්නා ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි. දක්නා ලද්ද නැසුනේ වෙයි ... ශ්‍රාවයෙහි විමති ඇත්තේ අසන ලද්ද නො හදහයි, අසන ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි, අසන ලද්ද නැසුනේ වෙයි ... සැක කරණ ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ සැක කරණ ලද්ද නො හදහයි, සැක කරණ ලද්ද නොසිහි කෙරෙයි, සැක කරණ ලද්ද නැසුනේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට මා විසින් පරිසංකිතයෙහි දක්නා ලද්දෙහි ද ... මා විසින් පරිසංකිතයෙහි අසන ලද්දෙහි ද .. '(තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි මා විසින් පරිසංකිතයෙහි දක්නා ලද්දෙහි ද අසන ලද්දෙහි ද වෙති අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යාපුත්‍රියයෙහි. නා සමග පොහෝ කිරීම හෝ පවුරුණු හෝ සඛ්‍යාකම් හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම්, තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්-ආවාත් වේ.

29. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ නො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි අශාක්‍යාපුත්‍රියයෙහි නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සඛ්‍යාකම්යෙක් හෝ නැතැ' යි වොදනා කරවා නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

30. වොදක වූ ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි නො අසන ලද්දේ වෙයි. ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි සැක කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'තෝ පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි. පරිසංකිතයෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි ... වොදනා කරවා නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

31. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ නො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි සැක කරණ ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි සැක කරණ ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි නො අසන ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි සැක කරණ ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි සැක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි සැක නො කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සැක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... සැක කරණ ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... සැක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි ය. ... තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

32. ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සැක කරණ ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි සැක කරණ ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි' ... තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

33. ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි අසන ලද්දේ වෙයි. ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි සැක කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'දක්නා ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි ය.' ... තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

34. දිට්ඨංගං හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, දිට්ඨං වෙමනිකො දිට්ඨං නො කප්පෙති, දිට්ඨං නස්සරති, දිට්ඨං පමුච්චො හොති -පෙ- සුභෙ වෙමනිකො සුභං නො කප්පෙති සුභං නස්සරති සුභං පමුච්චො හොති -පෙ- පරිසංඝිතිතෙ වෙමනිකො පරිසංඝිතිතං නො කප්පෙති, පරිසංඝිතිතං නස්සරති, පරිසංඝිතිතං පමුච්චො හොති, තඤ්ඤෙ වොදාපෙති: පරිසංඝිතිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසංඝිතිතොසි සුභොසි -පෙ- පරිසංඝිතිතොසි දිට්ඨොසි සුභොසි පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤාසි, අස්සමෙණොසි, අසකාසුභතියොසි, තනි තයා සද්ධිං උපොසෙථො වා පචාරණො වා සංඝාකමමං වාති ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංගං.

35. අසුඤ්ඤා සුඤ්ඤාදිට්ඨි, සුඤ්ඤා අසුඤ්ඤාදිට්ඨි, අසුඤ්ඤා අසුඤ්ඤාදිට්ඨි, සුඤ්ඤා සුඤ්ඤාදිට්ඨි.

36. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤා-පනො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤා වාචනා-තිප්පායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛංගං.

37. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙඤා වාචනාතිප්පායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසංගං.

38. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤා අනෙකාසාතිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛංගං.

39. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාප-නො, තඤ්ඤෙ සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙඤා අනෙකාසාතිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදංගං.

40. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනඤ්ඤා-පනො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤා වාචනා-තිප්පායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛංගං.

41. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනඤ්ඤා-පනො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙඤා වාචනාතිප්පායො වදෙති, අනාපනති.

42. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනඤ්ඤා-පනො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤා අනෙකාසා-තිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛංගං.

43. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනඤ්ඤා-පනො, තඤ්ඤෙ අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙඤා අනෙකාසාතිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදංගං.

34. වොදනා කරවන ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදනා වූ හෙතෙම දක්නා ලද්දේ වෙයි. දක්නා ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ දක්නා ලද්ද නො හදහයි. දක්නා ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි. දක්නා ලද්ද නැසුනේ වෙයි. ... අසන ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ අසන ලද්ද නො හදහයි, අසන ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි, අසන ලද්ද නැසුනේ වෙයි. ... පරිසංඛික්ඛයෙහි විමති ඇත්තේ පරිසංඛික්ඛය නො හදහයි, පරිසංඛික්ඛය නො සිහි කෙරෙයි, පරිසංඛික්ඛය නැසුනේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි ය, අශාසනාප්‍රත්‍යයෙහි ය නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණ යෙක් හෝ සඞ්ඝකමයෙක් හෝ නැතැයි වොදනා කරවා නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

35. අශුඛියා කෙරෙහි ශුඛදූෂටි ඇත්තේ යැ. ශුඛියා කෙරෙහි අශුඛදූෂටි ඇත්තේ යැ. අශුඛියා කෙරෙහි අශුඛදූෂටි ඇත්තේ යැ. ශුඛියා කෙරෙහි ශුඛදූෂටි ඇත්තේ යි.

36. පුදගල නෙම අශුඛි වූයේ එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට පැමිණියේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛි ය යන දූෂටි ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ කියා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවාත් වේ.

37. පුදගල නෙම අශුඛි වූයේ එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛි ය යන දූෂටි ඇතිව සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ කරවා කියා නම් සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

38. පුදගල නෙම අශුඛි වූයේ එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛි ය යන දූෂටි ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවති සමග දුකුලාඥාවාත් වේ.

39. පුදගල නෙම අශුඛි වූයේ එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛි ය යන දූෂටි ඇති ව අවකාශ කරවා ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවතිඥාවාත් වේ.

40. පුදගල නෙම ශුඛි වූයේ එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට නො පැමිණියේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛි ය යන දූෂටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් දුකුලාඥාවාත් වේ.

41. පුදගල නෙම එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට නො පැමිණියේ ශුඛි වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛි ය යන දූෂටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඥාවාත් නැති.

42. පුදගල නෙම එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට නො පැමිණියේ ශුඛි වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛි ය යන දූෂටි ඇති ව ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවති සමග දුකුලාඥාවාත් වේ.

43. පුදගල නෙම එක්තරා පරිජ්ඣාවාතකට නො පැමිණියේ ශුඛි වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛි ය යන දූෂටි ඇති ව ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇතිවේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවතිඥාවාත් වේ.

44. අසුදො යොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනර්ඝං-
පනොනා, නඤ්ඤො අසුදොදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤා වාචනා-
ධිපපායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤා වාචනාධි-
පපායො වදෙති, අනාපනති -පෙ- අනොකාසං කාරුපෙඤා අනෙකාසා-
ධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤා
අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

45. සුදො යොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනර්ඝං-
පනොනා, නඤ්ඤො සුදොදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤා වාචනාධිපපායො
වදෙති, ආපනති සඝ්ඤාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤා
වාචනාධිපපායො වදෙති, ආපනති සඝ්ඤාදිසෙසස්ස -පෙ- අනොකාසං
කාරුපෙඤා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං
-පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤා අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

46. අනාපනති: සුදො අසුදොදිට්ඨස්ස, අසුදො අසුදොදිට්ඨස්ස,
උමමනතකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

පඨම දුට්ඨදෙය්‍ය සික්ඛාපදං නිව්භිතං.

3. 9.

දුතිය දුට්ඨදෙය්‍ය සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුදො භගවා රාජගහෙ විහරති චෙච්චනෙ
කලාඤ්ඤාතිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන මෙනනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු
ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනනා අග්ගසංසු ඡගලකං¹ අජ්ඣාය විප්පට්ඨ-
පජ්ජනනං, දිස්සාන ඵම්මාහංසු: “හඤ මයං ආට්ඨසො ඉමං ඡගලකං දබ්බං
මලලුප්පනං නාම කරොම, ඉමං අජ්ඣං මෙනනියං නාම භික්ඛුනිං කරොම.
ඵචං මයං වොහරිස්සාම. පුබ්බෙ මයං ආට්ඨසො දබ්බං මලලුප්පනං සුතෙන
අවොචුමහ, ඉදාති පන අමොති සාමං දිට්ඨො මෙනනියාය භික්ඛුනියා විප්පට්ඨ-
පජ්ජනොති”ති. තෙ නා ඡගලකං දබ්බං මලලුප්පනං නාම අකංසු, නං
අජ්ඣං මෙනනියං නාම භික්ඛුනිං අකංසු. තෙ භික්ඛුනං ආරොවෙසු: ‘පුබ්බෙ
මයං ආට්ඨසො දබ්බං මලලුප්පනං සුතෙන අවොචුමහ ඉදාති පන අමොති සාමං
දිට්ඨො මෙනනියාය භික්ඛුනියා විප්පට්ඨපජ්ජනොති. භික්ඛු ඵම්මාහංසු:
“මා ආට්ඨසො ඵචං අවට්ඨන්, නායස්මා දබ්බො මලලුප්පනො ඵචං කරිස්සාති”ති.

1. ඡගලකං. සහ. සි.

44. ප්‍රදාන ල තෙම එක්තරා පරිදි ඇවැත්මකට පැමිණියේ අග්‍රාමියා වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අග්‍රාමියා ය යන දෘෂ්ටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා නියා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. ... සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇති ව අවකාශ කරවා නියා නම් ඇවැත් නැති ... ආශ්‍රොය කරණ රිසි ඇති ව අවකාශ නො කරවා නියා නම් ඔව්සවාදයෙහි පවිනි සමග දුකුලා ඇවැත් වේ... ආශ්‍රොය කරණ රිසි ඇති ව අවකාශ කරවා නියා නම් ඔව්සවාදයෙහි පවිනි- ඇවැත් වේ.

45. ප්‍රදාන ල තෙම එක්තරා පරිදි ඇවැත්මකට නො පැමිණියේ අග්‍රාමියා වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අග්‍රාමියා ය යන දෘෂ්ටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා නියා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලා ඇවැත් වේ. ... සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ කරවා නියා නම් සහවෙසෙස්- ඇවැත් වේ. ... ආශ්‍රොය කරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා නියා නම් ඔව්සවාදයෙහි පවිනි සමග දුකුලා ඇවැත් වේ. ... ආශ්‍රොය කරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ කරවා නියා නම් ඔව්සවාදයෙහි පවිනි ඇවැත් වේ.

46. අග්‍රාමියා කෙරෙහි අග්‍රාමියා ය යන දෘෂ්ටි ඇතියනුට, අග්‍රාමියා කෙරෙහි අග්‍රාමියා ය යන දෘෂ්ටි ඇතියනුට, උනමනකයනට, ආදිකමිකයනට ඇවැත් නැත්තේ යි.

3. 9.

ද්විතීයික දේශපාලනික සිතියම.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර සමීපයෙහි වූ කලාප- නිවාස නම් වෙළුමකයෙහි වාසය කෙරෙහි. නවද එසමයෙහි වෙහෙරිය- භූමමජක නම් භික්ෂුහු ගිජුකුළුවවෙහි සිට බස්නාහු එළියක සමග වෙළුන්දමිහි හැසිරෙණ එළුවකු දැක මෙසේ කිහු. 'ඇවැත්නි, අපි දැන් මේ එළුවා දබලමලාපුත්‍ර යයි නම් කරමිහ. මේ එළිය වෙහෙරියා නම් භික්ෂුණිය කරමිහ. අපි මෙසේ ව්‍යවහාර කරමිහ. ඇවැත්නි, පෙර අපි දබලමලාපුත්‍රහට ශ්‍රාතයෙන් වොදනා කළමිහ. දැන් වැළිත් අප විසින් 'වෙහෙරියා වෙහෙණ සමග වෙළුන්දමිහි හැසිරෙණුයේ නමන් ම දක්නා ලද්දේ ය'යි. ඔහු ඒ එළුවා 'දබලමලාපුත්‍ර'යි නම් කළහ. ඒ එළිය "වෙහෙරියා" නම් භික්ෂුණිය කළහ. ඔහු භික්ෂුහට ආරොචනය කළහ. 'ඇවැත්නි, අපි පෙර දබලමලාපුත්‍රහට ශ්‍රාතයෙන් කිමිහ. දැන් වැළිත් අප විසින් වෙහෙරියා භික්ෂුණිය සමග වෙළුන්දමිහි හැසිරෙණුයේ නමන් ම දක්නා ලද්දේ ය'යි. භික්ෂුහු මෙසේ කිහු, 'ඇවැත්නි, නහමක් මෙසේ කියවු. ආයුෂමත් දබලමලාපුත්‍රයෝ මෙසේ නො කරන්නාහ'යි.

2. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්ථාපානාපෙක්ඛා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං පටිපුච්ඡි: “සරසි නිං දබ්බ ඵවරුපං කතතා, යථසිමෙ භික්ඛු ආහංසු”ති. “යථා මං භනෙත භගවා ජාතාති”ති. දුතියමපි බො භගවා -පෙ- තතිස්මපි බො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං එතදවොච: “සරසි නිං දබ්බ ඵවරුපං කතතා, යථසිමෙ භික්ඛු ආහංසු”ති. “යථා මං භනෙත භගවා ජාතාති”ති. “ත බො දබ්බ දබ්බා එවං නිබ්බේයන්ති. සචෙ තස්ස කතං කතන්ති වදෙති, සචෙ අකතං අකතන්ති වදෙති”ති. “යතො අහං භනෙත ජාතො නාභිජානාමි සුපිනනෙතතාපි මෙට්ඨං ධම්මං පතියෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “තෙත භි භික්ඛවෙ ඉමෙ භික්ඛු අනුයුඤ්ථා”ති. ඉදං වච්චා භගවා උට්ඨායාසනා විහාරං පාටිසි.

3. අථ බො තෙ භික්ඛු මෙතන්යභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු අනුයුඤ්ථා: “කිං පත තුමො ආට්ඨසො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙථා”ති. ‘එවමාට්ඨසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති, තෙ උපකායනති බියන්ති විජාවෙන්ති: “කථං හි නාම මෙතන්යභුමමජ්ඣා භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙස්සන්ති”ති අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිරි තුමො භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙථා”ති. “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙස්සථ තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙස්සාථ:”

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨා දෙසො අස්සනිතො අඤ්ඤා-භාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙස්ස, අප්පෙචනාම නං ඉමමනා බ්‍රහ්මවරියා චාවෙස්සන්ති. තතො අපරෙතා සමයෙන සමනුග්ගාගියමානො වා අසමනුග්ගාගියමානො වා අඤ්ඤාභාගියං චෙච තං අධිකරණං භොති, භොති දෙසො ලෙසමන්තො උපාදිතො, භික්ඛු ච දෙසං පතිට්ඨාති, සංඝාදිසෙසො”ති.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අජෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුන් අඤ්ඤං භික්ඛුං.

දුට්ඨා දෙසොති භූමිතො අතතනමිතො අතතිරද්ධො ආභතවිතො, බ්‍රලජාතො.

* “තෙ භික්ඛුති අනුයුඤ්ථාමානා භික්ඛුතං එතමන් ආරොචෙසුං” අයමපි පාඨයා පොළොකානු දිස්සතෙ.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මෙකරුණෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් පුළුවන් සේක. ‘දබ්බය, යම්සේ මේ භික්ෂුහු කිහු ද තෙපි මෙබන්දක් කළහු සිහි කරවු දෑ’ යි. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා දන්නා සේක් නම් (එසෙයින් දනසුතු වෙමි) යි, බුදුහු දෙවන වට ද ... බුදුහු තෙවනවට ද ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට මෙය වදාළහ. “දබ්බය, යම්සේ මේ භික්ෂුහු කිහු ද තෙපි මෙබන්දක් කළහු සිහි කරවු දෑ’ යි. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දන්නා සේක් ද ‘එසෙයින් දනසුතු වෙමි’ යි. දබ්බය, පණ්ඩිතයෝ මෙසේ (පර ප්‍රත්‍යයෙන්) තීරවුල් නො කෙරෙති. ඉදින් තා විසින් කරණ ලද නම් කරණ ලද යි කියව. ඉදින් තා විසින් නො කරණ ලද නම් නො කරණ ලද යි කියව” යි. ‘සාමීති, මම යම් කලෙක උපන්නෙමි ද එතැන් පටන් සිහිනෙහුදු වෙවුන්දම් සෙවියෙමි නො දන්මි. නිදි වාරියෙමි කාලමා’ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමැතු සේක. ‘එසේ වී නම් මහණෙනි, මේ භික්ෂුන් විමසව’ යි. මෙය වදාළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හුතත්තෙන් නැගී විහාරයට පිවිසි සේක.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මෙනතියභූමප්පක භික්ෂුන් විමසූහ. කීමෙක් ද “ඇවැත්ති, තෙපි ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අභිකරණයක්- හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරවු දෑ” යි. ‘එසේය ඇවැත්ති’ යි. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙන් නම් ඔහු අවමන් කෙරෙති, අයුණු කියති, දෙස් පහළ කෙරෙත්. ‘කෙසේ නම් මෙනතියභූමප්පක භික්ෂුහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අභිකරණයක් හුගේ එකදෙ- ශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කෙරෙත් දෑ’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ‘සාමාවෙක් ද මහණෙනි, තෙපි දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අභිකරණයක් හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරවු දෑ’ යි. ‘සාමව භාග්‍යවතුන් වහන්සා’ යි. භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරහූහ. ‘කෙසේ නම් සිස්පුරුෂයෙහි, තෙපි දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අභිකරණයක් හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරවු ද, සිස් පුරුෂයෙහි, තෙල නො පහන් වුවත්තේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු.

‘යම් මහණෙක් දුෂිත වූයේ නො සතුටුසිත් ඇත්තේ ‘මොහු මෙසස්නෙන් තොරනෙමි නම් යෙහෙකා’ යි අත්‍යභාගීය අභිකරණයක්- හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන මහණක්හට පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරන්නේ නම්, එයින් පසුකලෙක විවාරනු ලබන්නේ හෝ නො විවාරණු ලබන්නේ හෝ ඒ අභිකරණය අත්‍යභාගීයද මේ නම් එකදෙශ වූ ලෙශමාත්‍රයක් ගන්නා ලද්දේ නම් ‘වොදනා මහණ තෙමෙන් දෙසසෙහි පිහිටා නම් සහවෙසෙස් වෙයි’ යි.

4. යො පන යනු: යමෙක් යම්බඳුයෙක් ...

හික්කු යනු: ... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි හික්කු යයි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

හික්කුං යනු: අන් මහණක්හට.

දුට්ඨා දෙසො යනු: කිපියේ නො සතුටුසිත් ඇත්තේ නො පහන් වූයේ කොවින් මැඩුණු සිත් ඇත්තේ හටගත් (පිළිසු) හුල් ඇත්තේ.

අප්පතිතොති තෙන ච කොපෙන තෙන ච දෙසෙන නාය ච අනතන-
මන්තාය නාය ච අනතිරුද්ධියා අප්පතිතො හොති.

අඤ්ඤානාගියස්ස අධිකරණස්සාති ආපනතඤ්ඤානාගියං වා හොති
අධිකරණඤ්ඤානාගියං වා. කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං.
විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස ආපනතාධිකරණස්ස කිලිවාධිකරණස්ස
අඤ්ඤානාගියං, අනුවාදාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස කිලිවාධිකරණස්ස
විවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං, ආපනතාධිකරණං කිලිවාධිකරණස්ස විවාදා-
ධිකරණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං, කිලිවාධිකරණං විවාදාධිකර-
ණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස ආපනතාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං.

කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස තබ්බාගියං? විවාදාධිකරණං විවාදාධිකර-
ණස්ස තබ්බාගියං. අනුවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස තබ්බාගියං.
ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස සියා තබ්බාගියං සියා අඤ්ඤානාගියං.

කථං ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං? මෙට්ඨන-
ධම්මපාරුජිකාපතති අදිනනාදනපාරුජිකාපතතියා මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකා-
පතතියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. අදිනනාදන-
පාරුජිකාපතති මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකාපතතියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකා-
පතතියා මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකා-
පතති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා
අදිනනාදනපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකා-
පතති මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා අදිනනාදනපාරුජිකාපතතියා මනුස්ස-
විග්ගහපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. එවං ආපනතාධිකරණං ආපනතාධි-
කරණස්ස අඤ්ඤානාගියං.

කථං ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස තබ්බාගියං? මෙට්ඨන-
ධම්මපාරුජිකාපතති මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. අදිනනාදන-
පාරුජිකාපතති අදිනනාදනපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. මනුස්සවිග්ගහ-
පාරුජිකාපතති මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. උත්තරිමනුස්ස-
ධම්මපාරුජිකාපතති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. එවං
ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස තබ්බාගියං.

කිලිවාධිකරණං කිලිවාධිකරණස්ස තබ්බාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණස්ස තබ්බාගියං.

කිඤ්ච දෙසං ලෙසමනං උපාදයාති ලෙසො නාම: දසලෙසා:
භාතිලෙසො නාමලෙසො ගොතනලෙසො ලිඛනලෙසො ආපනතිලෙසො
පනතලෙසො විමරලෙසො උපජිකායලෙසො ආවර්ධලෙසො සෙනාසනලෙසො.

අප්පනිතො යනු: ඒ කොපයෙන් ද ඒ දෙමයෙන් ද ඒ නො සතුටුසිත් ඇති බැවින් ද ඒ නො පහත් බැවින් ද නො සතුටුසිත් ඇත්තේ වේ.

අඤ්ඤානාගියස්ස අධිකරණස්ස යනු: ආපනති අත්‍යභාගිය හෝ අධිකරණ අත්‍යභාගිය හෝ වෙයි. කිසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට අත්‍යභාග වේ ද? යත්: විවාදාධිකරණය අනුවාදාධිකරණයට ආපනනාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. අනුවාදාධිකරණය ආපනනාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට විවාදාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. ආපනනාධිකරණය කිව්වාධිකරණයට විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. කිව්වාධිකරණය විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට ආපනනාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. මෙසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට අත්‍යභාගිය වේ.

කිසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට තද්භාගිය වේ ද? යත්: විවාදාධිකරණය විවාදාධිකරණයට තද්භාගිය වෙයි. අනුවාදාධිකරණය අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගිය වෙයි. ආපනනාධිකරණය ආපනනාධිකරණයට තද්භාගිය ද වන්නේ ය, අත්‍යභාගිය ද වන්නේ යි.

කිසෙයින් ආපනනාධිකරණය ආපනනාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වේ ද? යත්: මෛත්‍රිකධම්මපාරුජිකාපතනිය අද්දනාද්දනපාරුජිකාපතනියට මනුෂ්‍ය-විග්‍රහපාරුජිකාපතනියට උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජිකාපතනියට අත්‍යභාගිය වෙයි. අද්දනාද්දනපාරුජිකාපතනිය මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජිකාපතනියට උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජිකාපතනියට මෛත්‍රිකධම්මපාරුජිකාපතනියට අත්‍යභාගිය වෙයි. මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජිකාපතනිය උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජිකාපතනියට මෛත්‍රිකධම්මපාරුජිකාපතනියට අද්දනාද්දනපාරුජිකාපතනියට අත්‍යභාගිය වෙයි. උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජිකාපතනිය මෛත්‍රිකධම්මපාරුජිකාපතනියට අද්දනාද්දනපාරුජිකාපතනියට මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජිකාපතනියට අත්‍යභාගිය වෙයි. මෙසෙයින් ආපනනාධිකරණය ආපනනාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වේ.

යළි කිසෙයින් ආපනනාධිකරණය ආපනනාධිකරණයට තද්භාගිය වේ ද? යත්: මෛත්‍රිකධම්මපාරුජිකාපතනිය මෛත්‍රිකධම්මපාරුජිකාපතනියට තද්භාගිය වෙයි. අද්දනාද්දනපාරුජිකාපතනිය අද්දනාද්දනපාරුජිකාපතනියට තද්භාගිය වෙයි. මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජිකාපතනිය මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජිකාපතනියට තද්භාගිය වෙයි. උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජිකාපතනිය උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජිකාපතනියට තද්භාගිය වෙයි. මෙසෙයින් ආපනනාධිකරණය ආපනනාධිකරණයට තද්භාගිය වේ.

කිව්වාධිකරණය කිව්වාධිකරණයට තද්භාගිය වෙයි. මෙසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට තද්භාගිය වේ.

කිඤ්චිදෙසං ලෙසමතනං උපාදය යනු: ලෙස නම් දස ලෙස කෙනෙකි. ජාති ලෙස යැ නාමලෙස යැ ගොත්‍රලෙස යැ ලිඛිතලෙස යැ ආපනති ලෙස යැ පාත්‍ර ලෙස යැ විවර ලෙස යැ උපාධ්‍යාය ලෙස යැ ආචාර්‍යී ලෙස යැ ශයනාසන-ලෙස යි.

ජාතිලෙසො නාම: බවතියො දිවෙයා හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣා-පජ්ජනෙනා, අඤ්ඤං බවතියං පසයිත්වා වොදෙති: “බවතියො මයා දිවෙයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නත්තියා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සඝ්ඤාකම්මං වාති, ආපනති වාචාය වාචාය සඝ්ඤාදිසෙසස්ස. භ්‍රාහ්මණො දිවෙයා හොති -පෙ- වෙස්සො දිවෙයා හොති -පෙ- සුඤ්ඤා දිවෙයා හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනෙනා, අඤ්ඤං සුඤ්ඤං පසයිත්වා වොදෙති: සුඤ්ඤා මයා දිවෙයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඝ්ඤාදි-සෙසස්ස.

නාමලෙසො නාම: බුද්ධිරක්ඛිතො දිවෙයා හොති -පෙ- ධම්මරක්ඛිතො දිවෙයා හොති -පෙ- සඝ්ඤරක්ඛිතො දිවෙයා හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනෙනා, අඤ්ඤං සඝ්ඤරක්ඛිතං පසයිත්වා වොදෙති: සඝ්ඤරක්ඛිතො මයා දිවෙයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඝ්ඤාදිසෙසස්ස.

ගොතනලෙසො නාම: ගොතමො දිවෙයා හොති -පෙ- මොග්ගලාතො දිවෙයා හොති -පෙ- කම්මායතො දිවෙයා හොති -පෙ- වාසිට්ඨො දිවෙයා හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනෙනා, අඤ්ඤං වාසිට්ඨං පසයිත්වා වොදෙති: වාසිට්ඨො මයා දිවෙයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඝ්ඤාදිසෙසස්ස.

උච්ඡිග්ගලෙසො නාම: දීඝො දිවෙයා හොති -පෙ- රස්සො දිවෙයා හොති -පෙ- කණෙනා දිවෙයා හොති -පෙ- ඔද්දනො දිවෙයා හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනෙනා, අඤ්ඤං ඔද්දනං පසයිත්වා වොදෙති: ඔද්දනො මයා දිවෙයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඝ්ඤාදිසෙසස්ස.

ආපනතිලෙසො නාම: ලහුකං ආපනතිං ආපජ්ජනෙනා දිවෙයා හොති, නඤ්ඤා පාරාජිකෙන වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඝ්ඤාදිසෙසස්ස.

පත්තනලෙසො නාම: ලොහපත්තනධරො දිවෙයා හොති -පෙ- සාවක-පත්තනධරො දිවෙයා හොති -පෙ- සුම්භකපත්තනධරො දිවෙයා හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනෙනා, අඤ්ඤං සුම්භකපත්තනධරං පසයිත්වා වොදෙති: සුම්භකපත්තනධරො මයා දිවෙයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඝ්ඤාදි-සෙසස්ස.

ජාතිලෙස නම්: වොදකයා විසින් පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා ඝෂත්‍රියයෙන් දක්නා ලද්දේ වෙයි. (හෙතෙම) අන්‍යඝෂත්‍රිය මහණක්හු දැක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) ඝෂත්‍රියයෙන් දක්නා ලද්දේ ය. (ඝෂත්‍රිය වූ නෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි නා සමග උපොසථයෙන් හෝ පමාරණයෙන් හෝ සංඝකමයෙන් හෝ තානා' යි වොදනා කෙරේ නම් නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ. ඛුමුණෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... වෛශ්‍යයෙන් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා ශුද්‍රයෙන් දක්නා ලද්දේ වෙයි. (හෙතෙම) අන්‍යශුද්‍ර පාවිද්දකු දැක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) ශුද්‍රයෙන් දක්නා ලද්දේ ය. (නෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

නාමලෙස නම්: (වොදක මහණහු විසින්) බුද්ධිරක්කිත නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... බමවරක්කිත නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා සංඝරක්කිත නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ සංඝරක්කිත නම් අනෙකක්හු දැක 'මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) සංඝරක්කිත දක්නා ලද්දේ ය. (නෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි... වොදනා කෙරේ නම් නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ගොතනලෙස නම්: (වොදක මහණහු විසින්) ගොතම ගොත්‍ර ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... මොගගලාන ගොත්‍ර ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... කච්චායන ගොත්‍ර ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා වාසිට්ඨ ගොත්‍ර ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ වාසිට්ඨ ගොත්‍ර ඇති අන් පාවිද්දකු දැක 'මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) වාසිට්ඨයෙක් දක්නා ලද. (නෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ලිඛිතලෙස නම්: දිගුල්ලෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පුහුඬියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... කථුලයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා හෙළලයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ අන් හෙළල පාවිද්දකු දැක 'මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) හෙළලයෙක් දක්නා ලද්දේ ය. (නෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ආපනති ලෙස නම්: පුහුඬාවෙන් අවදනා පාවිද්දෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... පරිජ්ඣාවෙන් වොදනා කෙරේ නම් නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

පනත ලෙස නම්: ලොගොමුවා පා දරන්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... සාවකපාත්‍ර (ඔප්තාභූ වැටිපා) දරන්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා සුමහකපාත්‍ර (පියවි මැටිපා) දරන්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ පියවි මැටිපා දරණ අන් මහණක්හු දැක 'මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) පියවි මැටිපා දරන්තෙක් දක්නා ලද. (නෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... වොදනා කෙරේ නම් නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

චිවරලෙසො නාම: පංසුකුලිකො දිට්‍ඨො හොති -පෙ- ගහපති චිවරධරො දිට්‍ඨො හොති පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ගහපතිචිවරධරං පසිසිත්වා වොදෙති: ගහපතිචිවරධරො මයා දිට්‍ඨො, පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, අස්සමණො, අසකාපුත්තියො -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛිඤ්ඤාසං.

උපජ්ඣායලෙසො නාම: ඉත්තනාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො දිට්‍ඨො හොති පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො මයා දිට්‍ඨො, පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, අස්සමණො, අසකාපුත්තියො -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛිඤ්ඤාසං.

ආවජියලෙසො නාම: ඉත්තනාමස්ස අනෙතවාසිකො දිට්‍ඨො හොති පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස අනෙතවාසිකං පසිසිත්වා වොදෙති: ඉත්තනාමස්ස අනෙතවාසිකො මයා දිට්‍ඨො, පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, අස්සමණො, අසකාපුත්තියො -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛිඤ්ඤාසං.

සෙනාසනලෙසො නාම: ඉත්තනාමස්ස සෙනාසනවාසිකො දිට්‍ඨො හොති පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස සෙනාසන-වාසිකං පසිසිත්වා වොදෙති: ඉත්තනාමස්ස සෙනාසනවාසිකො මයා දිට්‍ඨො, පාරුෂිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, අස්සමණො, අසකාපුත්තියො, නන්තියා සද්ධිං උපොසථො වා පචරණං වා සඛිකමමං වා, ති. ආපනති වාචාය වාචාය සඛිඤ්ඤාසං.

පාරිභිකෙන ධම්මෙනාති චතුර්නං අඤ්ඤතරෙන.

අනුදාංසෙය්‍යාති වොදෙති වා වොදපෙති වා.

අප්පවනාම නං ඉමමිහා බ්‍රහ්මවජියා වාචෙය්‍යන්ති තිකුච්ඡාචා වාචෙය්‍යං සමණධම්මා වාචෙය්‍යං, සීලකකුච්ඡා වාචෙය්‍යං, නපොගුණා වාචෙය්‍යං.

තනො අපරෙන සමසෙනාති යසම්ච ඛණෙ අනුදාංසිතො හොති තං ඛණං තං ලයං තං මුහුර්තං චිතිවහො.

සමනුග්ගාති යමානොති යෙන වජ්ජනා අනුදාංසිතො හොති, තස්මිං වජ්ජසම්ච සමනුග්ගාති යමානො.

අසමනුග්ගාති යමානොති න කෙනචි චුච්චමානො.

අබ්බරණං නාම චත්තාරි අබ්බරණාති විචාදබ්බරණං, අනුචාදබ්බරණං, ආපනනාබ්බරණං, නිච්චාබ්බරණං.

කොචි ඤෙසො ලෙසමනො උපාදිගෙනාති තෙසං ලෙසානං අඤ්ඤතරො ලෙසො උපාදිගෙනා හොති.

විවර ලෙස නම්: පසුල් සිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවාත් අවදනා ගැහැවිසිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ ගැහැවිසිවුරු දරණ අත් මහණක්නු දැක 'මා විසින් (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) ගැහැවිසිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

උපජ්ඣාය ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තනුගේ පරිජ්ඣාවාත් අවදනා සද්ධිවිහාරිකයෙක් දක්නා ලද වෙයි. මෙනම් ආත්තනුගේ අන් සද්ධිවිහාරික පාවිද්දකු දැක 'මා විසින් මෙනම් මහණනුගේ (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) සද්ධි-විහාරික තෙම දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

ආවරිය ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තනුගේ පරිජ්ඣාවාත් අවදනා අතා-වැසියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ මෙනම් ආත්තනුගේ අන් අතා-වැසි පාවිද්දකු දැක 'මා විසින් මෙනම් ආත්තනුගේ (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) අතා-වැසි තෙම දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

සෙනාසන ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තනුගේ සෙනසුන් වැසි වූ පරිජ්ඣාවාත් අවදනා මහණෙක් දක්නා ලද වෙයි. මෙනම් ආත්තනුගේ සෙනසුන් වැසි අන් මහණක්නු දැක 'මා විසින් මෙනම් ආත්තනුගේ සෙනසුන් වැසි (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) මහණ දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි. තා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණ-යෙක් හෝ සබ්බකම්මයෙක් හෝ නැතැයි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

පාශ්ඨකොන ධම්මෙන යනු: සතර පරිජ් අතුරෙන් එක්තරයෙකින්.

අනුදබ්බසය යනු: වොදනා කෙරෙයි හෝ වොදනා කරවා හෝ

අපොච්ඡාය නං ඉමමනා චුහමවරියා වාවෙය් යනු: භික්ෂු භාවයෙන් ගලවන්නෙම් නම්, ශ්‍රමණධර්මයෙන් ගලවන්නෙම් නම් ශීලසකතියෙන් ගලවන්නෙම් නම්.

තනො අපරෙන සමයෙන යනු: යම් ආසිල්ලෙකිනි වොදනා කරණ ලද වේ ද ඒ ආසිල්ල, ඒ ලය, මොහොත, ඉක්මැහිය කල්හි.

සමනුග්ගාහියමානො යනු: යම් පාරාජික වස්තුවෙකින් වොදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ වස්තුවෙහි විවාරනු ලබන්නේ.

අසමනුග්ගාහියමානො යනු: කිසි වස්තුවෙකින් නො කියනු ලබන්නේ

අභිකරණ නම්: අභිකරණ සතරෙකි: විවාදාභිකරණ ය, අනුවාදාභි-කරණ ය, ආපනාභිකරණ ය, කිව්වාභිකරණ ය.

කොච්ඡි දෙසො ලෙසමනො උපාදිගෙන යනු: ඒ ලෙසයන් අතුරෙන් එක්තර ලෙසයෙක් ගන්නා ලද්දේ වේ.

හිඤ්ච ව දෙසං පනිට්ඨානීති භූවජකං මයා භණ්ණිතං, මුසා මයා භණ්ණිතං, අභූතං මයා භණ්ණිතං, අජනනෙනා මයා භණ්ණිතං.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි ථූවචනි සංඝාදිසෙසොති.

5. හිඤ්ච සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝාදිසෙසෙ සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති, තඤ්ඤෙව පාරාජිකෙන වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නඤ්ඤි නයා සද්ධං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං වානි, එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

6. හිඤ්ච සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝාදිසෙසෙ ථූලලවචයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිතනියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාටිදෙසනියදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති තඤ්ඤෙව පාරාජිකෙන වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

7. හිඤ්ච ථූලලවචයං -පෙ- පාවිතනියං -පෙ- පාටිදෙසනියං -පෙ- දුක්ඛං -පෙ- දුක්ඛාසිතං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, දුක්ඛාසිතෙ දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති, තඤ්ඤෙව පාරාජිකෙන වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

8. හිඤ්ච දුක්ඛාසිතං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, දුක්ඛාසිතෙ සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතෙ ථූලලවචයපාවිතනියපාටිදෙසනිය-දුක්ඛං දිට්ඨි හොති. තඤ්ඤෙව පාරාජිකෙන වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නඤ්ඤි නයා සද්ධං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං වානි, එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

එකෙකං මූලං ආභූත වක්ඛං ඛණ්ඩඛණ්ඩං

9. හිඤ්ච සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝාදිසෙසෙ සංඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති. තඤ්ඤෙව පාරාජිකෙන වොදෙති: “අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නඤ්ඤි නයා සද්ධං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකමමං වා”නි. එවමපි ආපත්තඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ව උපාදිනො, ආපත්ති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසස්ස.

හිතනු ව දෙසා පවතිනාහි යනු: සිසිල්සෙක් මා විසින් කියන ලද යා, මුසවායෙක් මා විසින් කියන ලද යා, අභ්‍යන්තරයෙක් මා විසින් කියන ලද යා, මා කො දන්නා විසින් කියන ලදී.

සමාජ සංස්කෘතිය යනු: ... එයින්ද කියනු ලබන 'සමාජ සංස්කෘතිය'යි

5. (වොදන මහණ විසින්) සහවෙසෙස් අවදනා මහණ නෙම දක්නා ලද්දේ වෙයි. සහවෙසෙස්හි සහවෙසෙස් ය යන දෑම අත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පවාරණයෙක් හෝ සමාජකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිච්ඡාදයෙන් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යාභාගිය ද වෙයි, ලෙගයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

6. සහවෙසෙස් අවදනා මහණෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. සහවෙසෙස්හි නුලාසි ය යන දෑම අත්තේ වෙයි ... පවිත්‍ර ය යන දෑම අත්තේ වෙයි ... පිළිදෙස්නි ය යන දෑම අත්තේ වෙයි ... දුකුලා ය යන දෑම අත්තේ වෙයි ... දුබ්බිය ය යන දෑම අත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... 'යි පරිච්ඡාදයෙන් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යාභාගිය ද වෙයි, ලෙගයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. මහණ නෙම නුලාසි...පවිත්‍ර...පිළිදෙස්නි ... දුකුලා ... දුබ්බිය ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි දුබ්බිය ය යන දෑම අත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... 'යි පරිච්ඡාදයෙන් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යාභාගිය ද වෙයි. ලෙගයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. මහණ නෙම දුබ්බිය ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි සහවෙසෙස් ය යන දෑම අත්තේ වෙයි ... දුබ්බියෙහි නුලාසි පවිත්‍ර පිළිදෙස්නි දුකුලා ය යන දෑම අත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පවාරණයෙක් හෝ සමාජකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිච්ඡාදයෙන් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යාභාගිය වෙයි. ලෙගයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකක් එකක් මුල් කොටගෙන වක්‍රය බැහැර ද යනු.

9. මහණ නෙම සහවෙසෙස් ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. සහවෙසෙස්හි සහවෙසෙස් ය යන දෑම අත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පවාරණයෙක් හෝ සමාජකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිච්ඡාදයෙන් වොදනා කරවා නම් මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යාභාගිය ද වෙයි. ලෙගයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. භික්ඛු සඝඤාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනොති දිට්ඨො හොති, සඝඤාදිසෙසෙ පුලලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිතනියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිදෙසනියදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- නඤෙච පාරාජිකෙන වොදාපෙති: “අසුමණොසි, අසකාසුතනියොසි -පෙ-” එවමු ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනොති, ආපනනි වාචාය වාචාය සඝඤාදිසෙසං.

11. භික්ඛු පුලලච්චයං අජ්ඣාපජ්ජනොති දිට්ඨො හොති, පුලලච්චයෙ පුලලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පුලලච්චයෙ පාවිතනියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිදෙසනියදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති, සඝඤාදිසෙසදිට්ඨි හොති. නඤෙච පාරාජිකෙන වොදාපෙති: “අසුමණොසි, අසකාසුතනියොසි” -පෙ- එවමු ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනොති, ආපනනි වාචාය වාචාය සඝඤාදිසෙසං.

12. භික්ඛු පාවිතනියං -පෙ- පාවිදෙසනියං -පෙ- දුක්ඛං -පෙ- දුක්ඛාසිතං අජ්ඣාපජ්ජනොති දිට්ඨො හොති දුක්ඛාසිතෙ දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතෙ සඝඤාදිසෙසදිට්ඨි හොති -පෙ- පුලලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිතනියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිදෙසනියදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති, නඤෙච පාරාජිකෙන වොදාපෙති: “අසුමණොසි, අසකාසුතනියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සඝඤාමමං වා”ති. එවමු ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනොති, ආපනනි වාචාය වාචාය සඝඤාදිසෙසං.

13. අනාපනති නවාසඤ්ඤා වොදෙති වා වොදාපෙති වා උමමනකං, ආදිකමමකං.

දුතියදුට්ඨදෙසසඝඤාපදං නිමිතං.

10. මහණ තෙම සහවෙසෙස්ආවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. සහ-
වෙසෙස්හි තුලාසිය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... පච්ඡි ය යන දෑමි ඇත්තේ
වෙයි .... පිළිදෙස්නි ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි .... දුකුලා ය යන දෑමි
ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බිය ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට
'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ....'යි පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරවා නම්
මෙසේත් ආපනනි—අත්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි.
තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ආවැත් වේ.

11. මහණ තෙම තුලාසිආවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. තුලාසියෙහි
තුලාසිය ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... තුලාසියෙහි පච්ඡි ය යන දෑමි
ඇත්තේ වෙයි .... පිළිදෙස්නි ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... දුකුලා ය යන
දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බිය ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... සහවෙසෙස් ය
යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි
...'යි පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරවා නම්, මෙසේත් ආපනනි—අත්‍යභාගිය ද
වෙයි, ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්-
ආවැත් වේ.

12. මහණ තෙම පච්ඡි ... පිළිදෙස්නි ... දුකුලා .... දුබ්බිය ආවැත් අවදනේ
දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි දුබ්බිය ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි ...
දුබ්බියෙහි සහවෙසෙස් ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... තුලාසිය ය යන
දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... පච්ඡි ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි ... පිළිදෙස්නි
ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි .... දුකුලා ය යන දෑමි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින්
ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ
පචාරණයෙක් හෝ සබ්බකම්මයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා
කරවා නම්, මෙසේත් ආපනනි—අත්‍යභාගිය ද වෙයි, ලෙශයෙක් ද ගන්නා
ලද්දේ වෙයි, තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ආවැත් වේ.

13. එබඳු සංඥා ඇත්තේ වොදනා කෙරෙයි හෝ වොදනා කරවයි
හෝ ආවැත් නැති. උමමනකයහට ආදිකම්මකයහට ආවැත් නැත්තේ යි.

දුතියද්වයිදොස ශික්‍ෂාපදය නිමි.

පථමසංඝභගදසිංහාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවතෙ කලඤ්ඤාතිවාපෙ. අථ බො දෙවදනෙනා යෙන කොකාලිකො කටමොරක-
නිස්සකො ඛණ්ඩදෙවියා පුතො, සමුද්දනෙනා තෙනුපසංඝමි, උපසංඝමිනා
කොකාලිකං කටමොරකනිස්සකං ඛණ්ඩදෙවියා පුතං සමුද්දනං
එතදවොච: “එථ මයං ආට්ඨසො සමණස්ස ගොතමස්ස සංඝභෙදං කරිස්සාම
චක්ඛභෙදනි”. එවං චුතො කොකාලිකො දෙවදනං එතදවොච: “සමණො
බො ආට්ඨසො ගොතමො මිහිදානිකො මහානුභාවො. කථං මයං සමණස්ස
ගොතමස්ස සංඝභෙදං කරිස්සාම චක්ඛභෙදනි”. එථ මයං ආට්ඨසො සමණං
ගොතමං උපසංඝමිනා පඤ්ච වජ්ඣති යාමිස්සාම: “භගවා භනො අතෙකපරි-
යායෙන අපට්ඨස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙබ්බස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස
චිරියාරමාස්ස වණණවාදී”. ඉමාති භනො පඤ්ච වජ්ඣති අතෙකපරියායෙන
අපට්ඨත්වාය සනතුට්ඨාය සලලෙබ්බාය ධුතාය පාසාදිකාය අපචයාය චිරියාරමාය
සංවත්තනාති:

“සාධු භනො භික්ඛු යාවජ්චං ආරඤ්ඤාකා අස්සු, යො ගාමනාං
ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං පිණ්ඩපාතිකා අස්සු, යො නිමනනං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං
චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං පංසුකුලිකා අස්සු, යො ගහපතිච්චරං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං
චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං රුක්ඛමූලිකා අස්සු, යො ඡනං උපගච්ඡෙය්‍ය වජ්ජං නං
චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං න
චුසෙය්‍ය”ති.

ඉමාති සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි
පඤ්චති වජ්ඣති ජනං සඤ්ඤාපෙස්සාමාති. සක්කා බො ආට්ඨසො ඉමෙහි
පඤ්චති වජ්ඣති සමණස්ස ගොතමස්ස සංඝභෙදෙ, කාතුං චක්ඛභෙදෙ,
ලිංඛපසන්නා හි ආට්ඨසො මනුස්සා”ති.

2. අථ බො දෙවදනෙනා සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසංඝමි, උපසං-
ඝමිනා භගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසීනො බො
දෙවදනෙනා භගවනං එතදවොච: “භගවා භනො අතෙකපරියායෙන
අපට්ඨස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙබ්බස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස
චිරියාරමාස්ස වණණවාදී. ඉමාති භනො පඤ්ච වජ්ඣති අතෙකපරියායෙන
අපට්ඨත්වාය සනතුට්ඨාය සලලෙබ්බාය ධුතාය පාසාදිකාය අපචයාය චිරියාරමාය
සංවත්තනාති.

3. 10.

ප්‍රථම සංඝභේදයේ ස්වරූපය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ චේළවනසෙය් වැඩ වෙසෙන සේක. එකල්හි දෙව්දත්ත නෙම කට්ඨොරකනිසංක නම් කොණාලික යම් තැනෙකිනි ද බණ්ඩදෙවියගේ පුත් සමුද්දත්ත යම් තැනෙකිනි ද එතැනිනි එළඹ කට්ඨොරකනිසංක කොණාලිකට ද බණ්ඩදෙවියගේ පුත් සමුද්දත්තට ද මෙසේ කී ය: “එව ආචාර්‍යනි, අපි මහණ ගොයුම්හට සංඝභේදය කරමිහ. චක්‍රභේදය කරමිහ” යි. මෙසේ කී කල්හි කොණාලික දෙව්දත්තට මේ කී ය: ආචාර්‍යනි, මහණ ගොයුම්හු මහත් සාද්ධි ආත්තාහ, මහත් අනුභාව ආත්තාහ. කිසෙයින් අපි මහණ ගොයුම්හට සංඝභේද කරමෝ ද චක්‍රභේද කරමෝ ද? යි. එව ආචාර්‍යනි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළඹ පඤ්චවස්සුන් ඉල්ලා සිටිමිහ: සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, තොයෙක් අයුරින් අලෙවිස්ඬ බව, සනතුම බව, සලෙඛය, ධුතගුණය, ප්‍රසාද එළවන බව, අපවය, ජියාඝරමය පිළිබඳ ගුණ නියත සුල්ලහ. සාමිනි, මේ පඤ්චවස්සුහු අලෙවිස්ඬ බවට සනතුමයට සලෙඛයට ධුතගුණයට ප්‍රසාද එළවන බවට අපවයට ජියාඝරමයට වැටෙත්.

“සාමිනි, භික්ෂුහු යාවජ්ජිවයෙන් ආරණ්‍යක වත්තාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමානායට වරදක් නම් වරද ඔහු පහස්තේ ය.

යාවජ්ජිවයෙන් පිණ්ඩපාතික වත්තාහු නම් මැනව. යමෙක් නිමනුණ ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්තේ ය.

යාවජ්ජිවයෙන් පාගුකුලික වත්තාහු නම් මැනව. යමෙක් ගැහැටි-සිවුරු ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්තේ ය.

යාවජ්ජිවයෙන් වෘක්ෂමූලික වත්තාහු නම් මැනව. යමෙක් සෙවනකට එළඹේ නම් වරද ඔහු පහස්තේ ය.

යාවජ්ජිවයෙන් මහස්මාංග නො වළඳත්තාහු නම් මැනව. යමෙක් මහස්මාංග වළඳ නම් වරද ඔහු පහස්තේ යි.

මේ වස්සුන් ශ්‍රමණ ගොතමයෝ නො අනුදත්තාහ. අපි මේ වස්සුන් කරණ කොටගෙණ ජනයා දන්වාලමිහ” යි. ආචාර්‍යනි, මේ පඤ්චවස්සුන් කරණ කොටගෙණ මහණ ගොයුම්හට සංඝභේද කරන්නට චක්‍රභේද කරන්නට හැකිය. ආචාර්‍යනි, යම් හෙයකින් ඔහුන්ගේ රුක්ෂප්‍රසන්නයෝ ද එහෙයින්” යි.

2. ඉක්බිති දෙව්දත්ත නෙම පිරිස් සහිත වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව භිදගත. එකත්පස් ව හුන් දෙව්දත්ත භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වෙසවන් කී ය. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තොයෙක් අයුරින් අලෙවිස්ඬ බව සනතුම බව සලෙඛය ධුතගුණය ප්‍රසාදික බව අපවය ජියාඝරමය පිළිබඳ ගුණ නියත සුල්ලහ. සාමිනි, මේ පඤ්චවස්සුහු තොයෙක් අයුරින් අලෙවිස්ඬ බවට සනතුමයට සලෙඛයට ධුතගුණයට ප්‍රසාදික ගුණයට අපවයට ජියාඝරමයට වැටෙත්.

“සාධු භනෙන භික්ඛු යාවජ්චං ආරක්ඛාදකා අසසු, යො ගාමනාං ඔගරෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පිණ්ඩපාතිකා අසසු, යො නිමනන - නං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පංසුකුලිකා අසසු, යො ගහපතිවීරං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං රුක්ඛමුලිකා අසසු, යො ඡනනං උපගවෙජ්ජෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය”ති. “අලං දෙවදත්ත, යො ඉච්ඡති ආරක්ඛාදකො හොභු, යො ඉච්ඡති ගාමනෙන විහරතු, යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො හොභු, යො ඉච්ඡති නිමනනං සාදිසතු, යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකො හොභු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීරං සාදිසතු. අට්ඨමාසෙ බො මයා දෙවදත්ත, රුක්ඛමුලසෙනාසනං අනුක්ඛාදනං, තිකොට්ඨරුභ්‍රමං මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංඝිතනනි. අථ බො දෙවදත්තො න භගවා ඉමානි පඤ්ච වඤ්චති අනුජානාතීති හට්ඨං උදගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවතො අභිවාදෙතා පදකම්මං කතා පකාමාමි.

3 අථ බො දෙවදත්තො රුජගහං පටිසිත්වා පඤ්චති වඤ්චති ජනං සක්ඛාද- පෙසි: “මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසම්මානමිත්වා පඤ්චවඤ්චති යාවම්හා: භගවා භනෙන අනෙකපරිසරෙය්‍යෙන අප්පච්ඡස්ස -පෙ- යාවජ්චං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය”ති. ඉමානි සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චති වඤ්චති 1සමාදාය වත්තාමා”ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සඤ්ඤා අප්පසන්නා දුබ්බද්ධිනො, තෙ ඵවමාහංසු: “ඉමෙ බො සමණා සකාපුත්තියා ධුතා සලෙඛවුත්තනො, සමණො පන ගොතමො බාහුලිකො බාහුලාය වෙතෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සද්ධා පසන්නා පණ්ඩිතා බුද්ධිමනො, තෙ උජ්ඣායනාති බිග්ගන් විපාවෙනාති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො භගවතො සංඝභෙදාය පරික්කමස්සති වක්කභෙදාය”ති.

4. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බිග්ගනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා තෙ උජ්ඣායනාති බිග්ගන් විපාවෙනාති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො භගවතො සංඝභෙදාය පරික්කමස්සති වක්කභෙදාය”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර ත්ථං දෙවදත්ත සංඝභෙදාය පරික්කමසි වක්කභෙදාය”ති. “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: කථං හි නාම ත්ථං මොඝපුරිස සංඝභෙදාය පරික්කමස්සති වක්කභෙදාය. තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නා වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්කාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1. “පඤ්චවඤ්චති” වත්තබ්බපි “නෙ මයං ඉමෙහි පංචති වඤ්චති” ජනං සක්ඛාදපෙසසාමානි අභිණ්භපරිචිතකතවසෙක චුත්තනති. ස. පාසාදිකා.

“සාමිනි, භික්ෂුහු යාවජ්ජවයෙන් ආරණ්‍යක වන්තාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් පිණිස පාතික වන්තාහු නම් මැනව. යමෙක් නිමනුණ ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් පංගුකුලික වන්තාහු නම් මැනව. යමෙක් ගෘහපතිවීවර ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් වාසනමුලික වන්තාහු නම් මැනව. යමෙක් සෙවනට එළඹේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් මනසාමාන නො වළඳන්තාහු නම් මැනව. යමෙක් මනසාමාන වළඳ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය” යි.

“කම් නැත දෙවදහතය, යමෙක් රිසියේ නම් ආරණ්‍යක වේවා, යමෙක් රිසියේ නම් ග්‍රාමාන්තයෙහි වාසය කෙරේවා. යමෙක් රිසියේ නම් පිණිස පාතික වේවා. යමෙක් රිසියේ නම් නිමනුණ ඉවසාවා. යමෙක් රිසියේ නම් පංගු-කුලික වේවා. යමෙක් රිසියේ නම් ගෘහපතිවීවර ඉවසාවා. දෙවදහතය, මා විසින් අටමසෙක්හි ම රුක්මුල් සෙත්ත අනුදන්තා ලද (නමො පිණිස) මරණු නො දක්නා ලද නොඅසන ලද සැක නොකරණ ලද ත්‍රිකෝටිපරිගුණ වූ මනසාමාන අනුදන්තා ලද” යි. එකල්හි දෙවදන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පඤ්චවස්තුන් නො අනුදන්තාහ” යි. සතුටු වූයේ ඔදවැසියෝ පිරිස් සතින ව හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදන කොට පැදකුණු කොට තික්ම ගියේ ය.

3. ඉක්බිති දෙවදන් නෙම රජගහනුවර වැද පඤ්චවස්තුයෙන් ජනයා හඟවාලී ය: “ඇවැත්නි, අපි මහණගොයුම්හු කර එළඹ පඤ්චවස්තුන් අයැදීමහ. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නන් අයුරින් අලෙපව්ච්ඡ බව පිළිබඳ ... යාවජ්ජවයෙන් මනසාමාන නොවළඳන්තාහු නම් මැනව. යමෙක් මනසාමාන වළඳ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය” යි. ශ්‍රවණගොතමයෝ මේ වස්තුන් නො අනුදනිති. අපි මේ පඤ්චවස්තුන් සමාදන් ව වැටෙමිහ” යි. එහි යම් මිනිස් කෙනෙක් ශ්‍රද්ධා නැත්තාහු නො පහන් වූවාහු දුර්වුද්ධි වූවාහු ද ඔහු මෙසේ කීහු: මේ ශ්‍රමණසාක්‍යපුත්‍රියයෝ ධුතගුණ ඇත්තාහ. කෙලෙස් තවන පැවැතුම් ඇත්තාහ. මහණ ගොයුම්හු වැලිත් බාහුලික පැවැතුම් ඇත්-තාහු බහුලභාවයට සිතන්නාහ” යි. යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදහා ඇත්තාහු ප්‍රසන්න වූවාහු පණ්ණින වූවාහු බුද්ධිමත් වූවාහු වෙත් නම් ඔහු අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති. දෙස් පහළ කෙරෙහි. කිසෙයින් නම් දෙවදන් භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ පිළිබඳ සංඝභෙදයට චක්‍රභෙදයට උත්සාහ කරන්නේ ද” යි.

4. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, නුගුණ කියන, දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. අලෙපව්ච්ඡ වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේද” යි අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, දෙස් පහළ කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ ... “සැබවෙක් ද දෙවදහතය, තෝ සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස වැයම් කෙරෙහි ද” යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගඬා කලහ: කෙසේ නම් තෝ, තුව්ච්ඡුරුෂය, සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස වැයම් කෙලෙහි ද? තුව්ච්ඡුරුෂය, තෙල අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසා:

“යො පන භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය පරක්කමෙයා, හෙදන-
සංවතනනිකං වා අභිකරණං සමාදාය පග්ගස්ස නිට්ඨෙයා, සො භික්ඛු
භික්ඛුහි ඵ්වමස්ස ඵවනිජො: ‘මා ආයස්මා සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදාය
පරක්කමි, හෙදනසංවතනනිකං වා අභිකරණං සමාදාය පග්ගස්ස අට්ඨාසි,
සමෙතායස්මා සඤ්ඤන, සමග්ගො හි සඤ්ඤා සමමොදමානො අවිච්ඡාද-
මානො ඵකුද්දෙසො ඵාසු විහරති’ති. ඵ්වස්ම ඤා භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමා-
නො තථෙව පග්ගජ්ඣෙයා, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තනියං සමනුභාසි-
තබ්බො තස්ස පටිනිස්සණාය, යාව තනියස්මෙව සමනුභාසියමානො ත-
පටිනිස්සජ්ජෙයා,¹ ඉච්චෙතං කුසලං. නො වෙ පටිනිස්සජ්ජෙයා, සංඝාදිස-
සො”ති.

5. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුහි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අධිපෙපතො භික්ඛුහි.

සමග්ගො නාම සංඝස්සා: සමානසංවාසකො සමානසීමායං ධිනො.

හෙදාය පරක්කමෙයාති ‘කථං ඉමෙ නානා අස්සු විනා අස්සු වග්ගා
අස්සු’ති පකං පරියෙසති, ගණං බකිති.

හෙදනසංවතනනිකං වා අභිකරණනාති අට්ඨාරසහෙදකරවද්දුති.

සමාදායාති ආදාය.

පග්ගස්සාති ජීපෙයා.

නිට්ඨෙයාති න පටිනිස්සජ්ජෙයා.

සො භික්ඛුහි යො සො සංඝසහෙදකො භික්ඛු.

භික්ඛුහිති අඤ්ඤාති භික්ඛුහි.

යෙ පස්සනාති යෙ සුණනාති තෙහි වතනබ්බො: “මා ආයස්මා සමග්ගස්ස
සංඝස්ස හෙදාය පරක්කමි, හෙදනසංවතනනිකං වා අභිකරණං සමාදාය
පග්ගස්ස අට්ඨාසි, සමෙතායස්මා සඤ්ඤන, සමග්ගො හි සඤ්ඤා සමමොද-
මානො අවිච්ඡාදමානො ඵකුද්දෙසො ඵාසු විහරති”ති. දුතියමි වතනබ්බො.
තනියමි වතනබ්බො සවෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො වෙ පටි-
නිස්සජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සුඛා න වදනති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

“යම් මහතෙක් සමග සංසාරයාගේ හෙදය පිණිස යනාදියෙහි නම් හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවසුවක් හෝ ගෙණ දැනි ව ගෙණ සිටි නම් ඒ මහතෙක් (සංසාරයෙහි මහතෙක් විසින් මෙසේ කියනු වන්නේ ය: “ආයුෂමත්ති, සමග සංසාරයාගේ හෙදය පිණිස නගමක් යනාදියෙහි, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවසුවක් හෝ ගෙණ දැනි ව ගෙණ නගමක් සිටුව, ආයුෂමත්ති තෙම සංසාරයා හා සමග එක් වෙවා, යම් හෙයකින් සංසාර තෙමේ සමග වූයේ ඔවුනොවුන් හා සතුටු වූයේ විරුද්ධවාද රහිත වූයේ සමාන උදෙසා ඇත්තේ සුවසේ වෙසේද එහෙයිනි. මෙසේත් ඒ මහතෙක් හිසින් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැනිව ගෙණ සිටි නම් ඒ මහතෙක් හිසින් විසින් ඒ අභි-කරණයාගේ දුරලිම පිණිස තෙවනවට දක්වා සමනුභාසන කම් කළ යුත්තේ ය, ඉදින් තෙවනවට දක්වා සමනුභාසන කම් කරනු ලබන්නේ ඒ අභිකරණය දුරලා නම් මේ දුරලිම මැනවි. ඉදින් නොදුරලා නම් සහවෙසෙස් වේ” ය යි.

5. සො පන යනු: යමෙක් යම්බඳු වූයෙක් ... හිතනු යනු ... මේ තෙම මේ අභියෝග ‘හිතනු’ යි අදහස් කරන ලදී.

සමග සංසාර නම්: සමාන සංවාසක වූයේ සමාන සිතියෙහි සිටියේ යි.

හෙදය පරික්ෂණය යනු: කෙසේ නම් මොහු විවිධ වන්නාහු ද වෙන් වන්නාහු ද වගී වන්නාහු ද යි පරික්ෂණයක් සොයයි ගණයා බැසි.

හෙදනසංවහනාදියා වා අභිකරණය යනු: අවලෝකන හෙදකර-වසනු යි.

සමාදය යනු: ගෙණ.

සමගය යනු: දක්වන්නේ ය.

නිවේදනය යනු: නො දුර ලන්නේ ය.

සො හිතනු යනු යමෙක් සංසාරයෙහි වේ නම් ඒ මහතෙක්.

හිතනු යනු: අභියෝගයෙන් විසින්.

යම් කෙනෙක් දැනින් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියනු වන්නේ ය: ආයුෂමත්ති, සමග සංසාරයාගේ හෙදය පිණිස නගමක් යනාදියෙහි, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකර වසුවක් හෝ ගෙණ දක්වාගෙණ නගමක් සිටි, ආයුෂමත්ති තෙම සංසාරයා හා එක් වෙවා, යම් හෙයකින් සංසාර තෙමේ සමග වූයේ සතුටු වූයේ විවාද රහිත වූයේ සමාන උදෙසා ඇත්තේ සුවසේ වෙසේද එහෙයිනි. දෙවනවට ද කියනු වන්නේ ය. තෙවනවට ද කියනු වන්නේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපිම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාආවාත වෙයි. අසා නො කියන් නම් දුකුලා-ආවාත වෙයි.

සො භික්ඛු සංඝමජ්ඣමපි ආකඛ්ඪිතා වතනබ්බො: “මො ආයස්මො සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදය පරකකමි, හෙදනවතනතිකා වො අබ්බිකරණං සමාදය පගග්ගා අට්ඨාසි, සමේනායස්මො සංඝෙහ, සමග්ගො හි සංඝො සමේවා-දමානො අපිවදමානො එකුද්දෙසො ආසු විහරති”ති දුතියමපි වතනබ්බො තතියමපි වතනබ්බො. සචෙ පටිතිස්සජති, ඉච්චෙනං කුසලං. නො චෙ පටිතිස්සජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස, සො භික්ඛු භික්ඛුති¹ සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමනුභාසිතබ්බො, වානේන භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනේන සංඝො. අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදය පරකකමති. සො නං වජ්ඣං න පටිතිස්සජති, යදි සංඝස්ස පනනකලං, සංඝො ඉත්ථානාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්ගාය, එසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භනේන සංඝො. අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදය පරකකමති. සො නං වජ්ඣං න පටිතිස්සජති, සංඝො ඉත්ථානාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්ගාය, යස්සායස්මතො බමති ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසනා තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමපි එනමත්ථං වදාමි -පෙ-

තතියමපි එනමත්ථං වදාමි: සුණාතු මෙ භනේන සංඝො අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙදය පරකකමති. සො නං වජ්ඣං න පටිතිස්සජති. සංඝො ඉත්ථානාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්ගාය, යස්සායස්මතො බමති ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසනා තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමනුභවො සංඝෙහ ඉත්ථානාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්ගාය, බමති සංඝස්ස. තස්මො තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

ඤාතියා දුක්ඛටං, දව්ඪි කමමවාචාහි ථුලලවටයා, කමමවාචාපරි-යොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනස්ස ඤාතියා දුක්ඛටං, දව්ඪි කමමවාචාහි ථුලලවටයා පටිපස්සමහන්ති.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි ථුලවති සංඝාදිසෙසොති.

6. ධම්මකමම ධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජති. ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. ධම්මකමම වෙමතිකො න පටිතිස්සජති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. ධම්මකමම අධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. අධම්මකමම ධම්මකමමසඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමම වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමම අධම්මකමමසඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛටස්ස.

7. අනාපනති අසමනුභාසනස්ස, පටිතිස්සජනස්ස, උමමනකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

පඨමසංඝසංඝදසකොට්ඨක- නිමිතිං.

ඒ මහණ තෙම සභමාදාදා ද ආදා කිය යුත්තේ ය: ආයුෂමත්ති, සමග සංඝසංඝායනේ හෙදය පිණිස නභමක් යහන කර, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවසනුවක් හෝ ගෙණ දක්වාගෙණ නභමක් සිට, ආයුෂමත් තෙම සංඝසංඝායා හා එක් වේවා, යම් හෙයකින් සංඝසංඝායනෙමේ සමග වූයේ සතුටු වනුයේ විවාද රහිත වූයේ සමාන උදෙසා ආත්තේ සුවයේ වෙසේ ද එහෙයින්. ඉදින් හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම වැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. ඒ මහණ සෙසු භික්ෂූන් විසින් සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ ය. තවද මහණෙනි, මෙසේ සමනුභාසන කම් කළ යුත්තේ ය. වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්නු විසින් සංඝසංඝායනෙමේ ඥාපනය කළ යුත්තේ ය:

‘වහන්ස, සංඝසංඝායනෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සංඝසංඝායනේ බිදීම පිණිස යහන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හෙදකර-වසනුව නො හැර පියයි. ඉදින් සංඝසංඝායනා පැමිණිකල් ආත්තේ නම් සංඝසංඝායනෙමේ මෙනම් මහණනු ඒ වසනුයුත්තේ දුරලීම පිණිස සමනුභාසනය කරන්නේ ය. මේ ‘ඤානති’ යැ.

වහන්ස, සංඝසංඝායනෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සංඝසංඝායනේ හෙදය පිණිස යහන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හෙදකරවසනුව නො හැර පියයි. සංඝසංඝායනෙමේ ඒ වසනුයුත්තේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණනු සමනුභාසනය කෙරෙයි. ඒ වසනුයුත්තේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසනය යම් ආයුෂමත්තක්හට රැස්නේ නම් හෙතෙම තුෂණිමුත වන්නේ ය. යමක්හට නො රැස්නේ නම් හේ බණන්නේ ය.

දෙවනවට ද මෙ කරුණ කියමි ...

තෙවනවට ද මෙ කරුණ කියමි: වහන්ස, සංඝසංඝායනෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සංඝසංඝායනේ හෙදය පිණිස යහන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හෙදකරවසනුව නො හැර පියයි. සංඝසංඝායනෙමේ ඒ වසනුයුත්තේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණනු සමනුභාසනය කෙරෙයි. ඒ වසනුයුත්තේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසනය යම් ආයුෂමත්තක්හට රැස්නේ නම් හේ තුෂණිමුත වන්නේ ය. යමක්හට නො රැස්නේ නම් හේ බණන්නේ ය.

සංඝසංඝායනා විසින් ඒ වසනුයුත්තේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණ තෙම සමනුභාසනය කරණ ලද්දේ ය. සංඝසංඝායනා රැස්නේ වෙයි. එහෙයින් තුෂණිමුත ය. මෙසේ තෙල තුෂණිමුතාවය ධරම්” යි.

ඤානතියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙ කම්වදනකින් දෙ තුලාසියක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්ති සභවෙසෙස්ආවාත් වේ. සභවෙසෙස් අවදනාහට ඤානති-යෙන් වූ දුකුලාව ද දෙ කම්වදනින් වූ දෙ තුලාසි ද තවතින්.

සංඝායනෙදසංඝායනා යනු: ... එයින් වූ ‘සංඝායනෙදසංඝායනා’ කියනු ලැබේ.

6. ධම්මකම්මෙති ධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ නො හැරපියා නම් සභ-වෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකම්මෙති වෙමතික වූයේ නො හැරපියා නම් සභවෙ-සෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකම්මෙති අධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ නො හැරපියා නම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මෙති ධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මෙති විමති ආත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මෙති අධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ දුකුලාආවාත් වේ.

7. සමනුභාසන නො කරන්නනුව, හැරපියන්නනුව, උම්මනනකයහට, ආදිකම්මකයහට ආවාත් නැත.

ප්‍රථම සංඝායනෙද සංඝායනෙද යන නමි.

දුතියසංඝිහිතෙදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවතෙ කලුඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පත සමයෙන දෙවදත්තො සංඝභෙදය පරික්කමිති වක්කභෙදය. භික්ඛු එවමාහංසු: අධම්මවාදී දෙවදත්තො, අවිනය-වාදී දෙවදත්තො, කථං හි නාම දෙවදත්තො සංඝභෙදය පරික්කමිත්තං වක්කභෙදයාති. එවං චුතො **ආයාසාදිසො** ච¹ කථමොරකතිස්සකො බණ්ඩ-දෙවියා උතො **සමුදදත්තො** ච² තෙ භික්ඛු ²එතදවොචු. මා ආයසමනො එවං අච්ඡත්: ධම්මවාදී දෙවදත්තො, විනයවාදී දෙවදත්තො, අමාසකඤ්ඤා දෙවදත්තො ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදය වොහරති, ජානාති. නො භාසති, අමාසකමෙපතං බමති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්, තෙ උප්පායනාති බියනාති විපාචෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු දෙවදත්තස්ස සංඝභෙදය පරික්කමිත්තස්ස අනුචිත්තකා භවිස්සනති වග්ගවාදකා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිරිතිකිකිවෙ භික්ඛු දෙවදත්තස්ස සංඝ-භෙදය පරික්කමිත්තස්ස අනුචිත්තකා භවිස්සනති වග්ගවාදකා”ති “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තෙ භික්කිවෙ මොස්සුරිසා දෙවදත්තස්ස සංඝභෙදය පරික්කමිත්තස්ස අනුචිත්තකා භවිස්සනති වග්ගවාදකා තෙහං භික්කිවෙ අප්පසන්නාතං වා සසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්කිවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නසෙසව බො පත භික්ඛුස්ස භික්ඛු භොනති අනුචිත්තකා වග්ගවාදකා එසො වා දෙව වා තසො වා, තෙ එවං වදෙය්‍යු: “මා ආයසමනො එතං භික්ඛුං කිඤ්ච අච්ඡත්, ධම්මවාදී වෙසො භික්ඛු විනයවාදී වෙසො භික්ඛු අමාසකං වෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදය වොහරති, ජානාති නො භාසති, අමාසකමෙපතං බමති”ති. තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි එවමසු ඔවතිසා: “මා ආයසමනො එවං අච්ඡත්, න වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න වෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මා ආයසමනොනමපි සංඝභෙදෙ රුචිස්ස. සමෙතායසමනොනං සමෙතො, සමෙතො හි සමෙසා සමෙමාදමානො අමිදමානො එකුදෙසො ථාසු විහරති”ති. එවඤ්ච තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි ඔවචමානා තපෙච පග්ගමෙය්‍යු, තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි යාච තතිසං සමනුභාසිතබ්බා තස්ස පටිනිස්සගගාය. යාච තතිසංඤ්ච සමනුභාසිමානා නං පටිනිස්සපෙය්‍යු, ඉචෙචනං කුසලං, නො චෙ පටිනිස්සපෙය්‍යු, සංඝාදිසෙසො”ති.

2. නසෙසව බො පතාති තස්ස සංඝභෙදකස්ස භික්ඛුතො.

භික්ඛු භොනතිති අඤ්ඤා භික්ඛු භොනති.

ද්විතීයසංඝසංභේදශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර සමිපයෙහි වූ කලඤ්ඤානිවාප නම් වෙළඳවනයෙහි වැඩ වාසය කෙරෙති. තවද එසමයෙහි දෙව්දත් නොම සංඝසංභේදය පිණිස වක්‍රසංභේදය පිණිස යතනා කෙරෙයි. භික්ෂුහු මෙසේ කිහු: 'දෙව්දත් අධම්මාදී යා, දෙව්දත් අවිතයවාදී යා. කෙසේ නම් දෙව්දත් සංඝසංභේදය පිණිස වක්‍රසංභේදය පිණිස යතනා කෙරේ ද'යි. මෙසේ කී කල්හි කටමොරකානිසංසා නම් කොකාලික නෙමේ ද බණ්ඩදෙවියගේ පුත් සම්මුද්දන්ත නෙමේ ද ඒ භික්ෂූන්ට මෙසේ කිහු: 'ආයුෂමත්ති, නහමක් මෙසේ කියවු දෙව්දත් ධම්මාදී යා, දෙව්දත් විතයවාදී යා, දෙව්දත් අපගේ ද ඡන්දයත් රුචියත් ගෙන ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අපගේ (ඡන්දය) දනී. (දූත) කියයි තෙල අපටද රුචි මේ' ය යි. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අලෙපවෂ් වෙත් ද ඔහු අවමන් කෙරෙති, නුගුණ කියති, දෙස් පහළ කෙරෙති: 'කෙසේ නම් භික්ෂුහු සංඝසංභේදය පිණිස යතනා කරණ දෙව්දත්හට අනුවර්තීක වූවාහු වග්ගිවාදක වූවාහු වෙත් ද' යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ. ... 'සාබ්බ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු සංඝසංභේදය පිණිස යතනා කරණ දෙව්දත්හට අනුවර්තීක වූවාහු ද? අනුවර්තීක වූවාහු වග්ගිවාදක වූවාහු වෙත් ද?' යි. 'සාබ්බ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරඹූහ. ... 'කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ නුවරපුරායයෝ සංඝසංභේදය පිණිස යතනා කරණ දෙව්දත්හට අනුවර්තීක වූවාහු වග්ගිවාදක වූවාහු වෙත් ද. මහණෙනි, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නොවෙයි. ... තව ද මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“සංඝසංභේදය පිණිස යතනා කරණ) එ මැ මහණහට අනුවර්තීක වූ වග්ගිවාදක වූ භික්ෂුහු ඒකෙක් හෝ දෙදෙනෙක් හෝ තිදෙනෙක් හෝ වෙත් ද ඔහු මෙසේ කියන්නාහු නම්: ඇවැත්නි, තෙල මහණහට කිසිවක් නො කියවු, තෙල මහණ ධම්මාදී ය, තෙල මහණ අපගේ ද ඡන්දයත් රුචියත් ගෙන ව්‍යවහාර කෙරෙයි, අපගේ ඡන්දය දනීයි. අප සමග බෙණෙයි, තෙල අපට ද පිසි මේ' ය යි. ඒ භික්ෂුහු භික්ෂූන් විසින් මෙසේ කියසුන්නාහ: 'ඇවැත්නි, නහමක් මෙසේ කියවු. තෙල මහණ නො ද ධම්මාදී ය, තෙල මහණ නො ද විතයවාදී ය, ආයුෂමත්තට ද සංඝසංභේදය රුචි නො මේවා, ආයුෂමතුන්ගේ (සිත) සංඝසංසා සමග එකිනාටයට සේවා, සමග සංඝ නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නො-කරණුයේ එකොපදය ඇත්තේ සුවසේ වෙසේ ය'යි. ඒ (අනුවර්තීක) භික්ෂුහු භික්ෂූන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නාහු එසේ මැ දැඩි හොට ගන්නාහු නම් ඒ භික්ෂුහු භික්ෂූන් විසින් ඒ ලබ්බිය දුරලිම පිණිස තෙවන වට දක්වා සමනුසාසන කම් කළ යුත්තාහ. ඉදින් තෙවන වට දක්වා සමනුසාසන කම් කරණු ලබන්නාහු ඒ ලබ්බිය හරණාහු නම් මේ දුරලිම මැනම් ඉදින් නො හරණාහු නම් සහවෙසෙස් මේ ය' යි.

2. තසෙසව මො පන යනු: ඒ සංඝසංභේදක මහණහට.

හිතවු පොතනි යනු: අත් භික්ෂුහු වෙත්.

අනුචන්දනානි යංදිට්ඨිකො හොති යංබන්ධිකො යංරුචිකො, තෙපි තංදිට්ඨිකා හොන්ති තංබන්ධිකා තංරුචිකා.

වග්ගවාදකානි තස්ස වණ්ණොය පනබාය සිතා හොන්ති.

එකො වා දෙව වා තයොවාති එකො ටා හොති දො වා තයො වා. තෙ එවං වදෙය්‍යං: “මා ආයස්මන්තො එවා භික්ඛුං කිංකුචි අවච්ඡන්, ධම්මවාදී වෙසො භික්ඛු චිතයවාදී වෙසො භික්ඛු අමාකංගොදෙසො භික්ඛු ජ්ඣංගො රුචිංගො ආදාය වොගරති, ජානාති තො භාසති, අමාකංගොපනං බමති”ති.

තෙ භික්ඛුනි යෙ තෙ අනුචන්දනා භික්ඛු.

භික්ඛුනිති අඤ්ඤාති භික්ඛුනි, යෙ පස්සන්ති, යෙ සුඤ්ඤන්ති, තෙහි චන්දනබ්බා: “මා ආයස්මන්තො එවං අවච්ඡන්, ත වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, ත වෙසො භික්ඛු චිතයවාදී, මා ආයස්මන්තානමපි සම්ඝහෙදො රුචිංගො සමෙතායස්මන්තානං සම්ඝෙත, සමගො හි සම්ඝො සමොදමානො අවිච්ඡාදමානො එකුද්දෙසො එසු විහරති”ති. දුතියමපි චන්දනබ්බා. තතියමපි චන්දනබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං, තො වෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපනති දුක්ඛංය්‍ය. සුචා න චදන්ති, ආපනති දුක්ඛංය්‍ය. තෙ භික්ඛු සම්ඝමජ්ඣමපි ආකම්භිතා චන්දනබ්බා: “මා ආයස්මන්තො එවං අවච්ඡන්, ත වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, ත වෙසො භික්ඛු චිතයවාදී, මා ආයස්මන්තානමපි සම්ඝහෙදො රුචිංගො සමෙතායස්මන්තානං සම්ඝෙත. සමගො හි සම්ඝො සමොදමානො අවිච්ඡාදමානො එකුද්දෙසො එසු විහරති”ති. දුතියමපි චන්දනබ්බා. තතියමපි චන්දනබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං. තො වෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපනති දුක්ඛංය්‍ය. තෙ භික්ඛු භික්ඛුනි සමනුභාසිතබ්බා, එවංගො පන භික්ඛුවෙ සමනුභාසිතබ්බා. ව්‍යතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සම්ඝො ඤ්ඤාපෙතබ්බා:

“සුඤ්ඤානං මෙ භන්තෙ සම්ඝො. ඉත්ථන්තාමො ව ඉත්ථන්තාමො ව භික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො සම්ඝහෙදො පරික්ඛමන්තස්ස අනුචන්දනා වග්ගවාදකා. තෙ තං වද්ධං ත පටිනිස්සජන්ති. යදි සම්ඝස්ස පන්තකලං, සම්ඝො ඉත්ථන්තාමංගො ඉත්ථන්තාමංගො භික්ඛු සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වද්ධස්ස පටිනිස්සග්ගාය: එසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤානං මෙ භන්තෙ සම්ඝො. ඉත්ථන්තාමො ව ඉත්ථන්තාමො ව භික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො සම්ඝහෙදො පරික්ඛමන්තස්ස අනුචන්දනා වග්ගවාදකා. තෙ තං වද්ධං ත පටිනිස්සජන්ති. සම්ඝො ඉත්ථන්තාමංගො ඉත්ථන්තාමංගො භික්ඛු සමනුභාසති තස්ස වද්ධස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො බමති ඉත්ථන්තාමස්ස ව ඉත්ථන්තාමස්ස ව භික්ඛුතං සමනුභාසතා තස්ස වද්ධස්ස පටිනිස්සග්ගාය. සො භුණ්හස්ස, යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය: දුතියමපි එතමස්සං වද්ධං -පෙ- තතියමපි එතමස්සං වද්ධං. -පෙ-

අනුචිතතඤා යනු: යම් දූෂිත ආත්තෙක් යම් ඝාතනී ආත්තෙක් යම් රූපී ආත්තෙක් වේ ද ඔහු ද, ඒ ලබ්ධි ආත්තාහු ඒ ඝාතනී ආත්තාහු ඒ රූපී ආත්තාහු වෙත්.

විගහවාදකා යනු: ඔහුගේ ගුණ වැණිට පක්ෂවාදිය පිණිස සිටියාහු වෙත්.

එකො වා දෙව වා තකො වා යනු: එකෙක් හෝ වෙයි. දෙදෙනෙක් හෝ තිදෙනෙක් හෝ වෙත්. ඔහු මෙසේ කියන්නාහු ය: ‘ආචාරිනි, තෙල මහණහට කිසිවක් නො කියවු, තෙල මහණ ධර්මවාදී ය, තෙල මහණ විනයවාදී ය, තෙල මහණ අපගේ ද ඡන්දයක් රූපියන් ගෙණ ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අපගේ (ඡන්දය) දකිසි, අප සමග බෙණෙයි. තෙල අපට ද රූපී වේ’ යයි.

නො හික්කු යනු: යම් ඒ අනුචරික හික්කුහු.

හික්කුහි යනු: අන්‍ය හික්කුන් විසින් යම් කෙනෙක් දකිත් ද, යම් කෙනෙක් අසද් ද, ඔවුන් විසින් කියයුත්තාහ: ‘ආචාරිනි, තහමක් මෙසේ කියවු, තෙල මහණ නො ද ධර්මවාදී ය. තෙල මහණ නො ද විනයවාදී ය, ආයුෂමන්තට ද සංඝසංඝදය රූපී නො වේවා, ආයුෂමතුන්ගේ (සිත) සංඝයා සමග එකිනාවයට යේවා, සමග සංඝ නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නොකරණුයේ එකොදෙය ආත්තේ සුවසේ වෙසේ ය’යි. දෙවන වට ද කියයුත්තාහ. තෙවන වට ද කියයුත්තාහ. ඉදින් දුරලත් නම් මේ දුරලිම මැනවි. ඉදින් නො දුරලත් නම් දුකුලාආචාරි වේ. අපා නො කියත් නම් දුකුලාආචාරි වෙයි. ඒ හික්කුහු සහවැදට ද ආදි කියයුත්තාහ; ‘ආචාරිනි, තහමක් මෙසේ කියවු. තෙල මහණ නො ද ධර්මවාදී ය, තෙල මහණ නො ද විනයවාදී ය, ආයුෂමන්තට ද සංඝසංඝදය රූපී නො වේවා, ආයුෂමතුන්ගේ (සිත) සංඝයා සමග එකිනාවයට යේවා. සමග සංඝ නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නො කරණුයේ එකොදෙය ආත්තේ සුවසේ වෙසේ ය’යි දෙවන වට ද කියයුත්තාහ. තෙවන වට ද කියයුත්තාහ. ඉදින් දුරලත් නම් මේ දුරලිම මැනවි. ඉදින් නො දුරලත් නම් දුකුලාආචාරි වේ. ඒ හික්කුහු අත් මහණන් විසින් සමනුභාසන කම් කළයුත්තාහ. තවද මහණෙකි, මෙසේත් සමනුභාසන කම් කළයුත්තාහ. ව්‍යංගන වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ නෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ නෙමේ මා කියන්නක් අපාවා. මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණහු සංඝසංඝදය පිණිස යහන කරණ මෙනම් මහණහට අනුචරිකයහ. වර්ගදකයහ. ඔහු ඒ (හෙදකර) වස්තුව නො හරිත්. ඉදින් සංඝයාට පාමණි කල් ආත්තේ නම් සංඝ නෙමේ ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය තෙල ‘ඤ්ඤානි’ ය.

වහන්ස, සංඝ නෙමේ මා කියන්නක් අපාවා. මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණහු සංඝසංඝදය පිණිස යහන කරණ මෙනම් මහණහට අනුචරිකයහ වර්ගදකයහ. ඔහු ඒ (හෙදකර) වස්තුව නො හරිත්. සංඝ නෙමේ ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කිරීම රැස්තේ නම් හෙතෙම තුෂණ්භූත වන්නේ ය. යමක්හට නො රැස්තේ නම් හෙතෙම බණන්තේ ය. දෙවන වට ද මෙපවත් කියමි. ... තෙවනවට ද මෙපවත් කියමි. ...

සමනුභවයා සංඝෙහි ඉන්ද්‍රානාමො ව ඉන්ද්‍රානාමො ව හිකු බසා වන්ත්‍රසා පටිතිසාගතාය. ඛිති සංඝසා. නසමා, භුණ්ති, ඵවමෙනං ධාරයාමි”ති.

ඤානියා දුක්ඛං, දීඨි කම්මවාචාහි ථුලලවයා, කම්මවාචාපරි-
යොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසසා. සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනානං
ඤානියා දුක්ඛං දීඨි කම්මවාචාහි ථුලලවයා පටිපපසාමහන්ති. දො නයො
ඵකතො සමනුභාසිතබ්බා. නදුනාරි න සමනුභාසිතබ්බා.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- නෙතපි වුච්චති සංඝාදිසෙසොති.

3. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤා¹ න පටිතිසාජනති, ආපනති
සංඝාදිසෙසසා. ධම්මකමෙම වෙමනිකා න පටිතිසාජනති, ආපනති
සංඝාදිසෙසසා. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤා න පටිතිසාජනති.
ආපනති සංඝාදිසෙසසා. අධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛටසා.
අධම්මකමෙම වෙමනිකා ආපනති දුක්ඛටසා. අධම්මකමෙම අධම්මකමම-
සඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛටසා.

4. අනාපනති අසමනුභාසනානං, පටිතිසාජනානං, උමමන-
කානං, බිහනචිතානං, වෙදනට්ඨානං ආදිකමමිකානන්ති.

ද්විත්වසංඝරාජ සිකාපදං හිමසිතං.

1. ධම්මකමමසඤ්ඤා, සි. මු. සබ්බභ.

සංඝයා විසින් ඒ (හෙදකර) වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද භික්ෂුහු සමනුභාසන කම් කරණ ලදහ. සංඝයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණීමහාව සි. තෙල මෙසේ ධරම්' යි.

ඤාතිශයන් දුකුලා වෙයි. දෙකම්මදතින් භුලාසි දෙකක් වෙයි. කම්මදන් අවසන්ති සහවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. සහවෙසෙස් අවදනාවුතට ඤාතිශයන් වූ දුකුලා ද දෙකම්මදතින් වූ දෙභුලාසිස ද නවතින්. දෙභුන් දෙනෙක් එකට සමනුභාසන කම් කළයුත්තාහ. එයින් මන්හෙති සමනුභාසන කම් නො කළයුත්තාහ

සංඝදිසෙසො යනු ... එයින්ද නියනු ලබෙයි 'සංඝදිසෙසො' යි.

3. ධම්මකම්මෙහි ධම්මකම් ය සංඥ ආත්තාහු (ලබ්ධිය) නො හරිත් නම් සහවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. ධම්මකම්මෙහි විමිති ආත්තාහු නො හරිත් නම් සහවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. ධම්මකම්මෙහි අධම්මකම් ය යන සංඥ ආත්තාහු නො හරිත් නම් සහවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. අධම්මකම්මෙහි ධම්මකම් ය යන සංඥ ආත්තාහු නො හරිත් නම් දුකුලාආවැත් වෙයි. අධම්මකම්මෙහි විමිති ආත්තාහු ... දුකුලාආවැත් වෙයි. අධම්මකම්මෙහි අධම්මකම් ය යන සංඥ ආත්තාහු ... දුකුලාආවැත් වේ.

4. සමනුභාසන කම් නො කරණුවනට, හරණුවනට, උනමහාකයනට, නටසින් ඇතියනට, වෙසින් පෙළෙහුවනට, දාදිකම්මිකයනට ආවැත් නැති.

ද්විතීය සංඝසංඝද ගිණ්ණපදය නිමි.

දුබ්බවසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමිඛියං විහරති සොසිතාරුලෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ඡන්තො අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු එවමොහංසු: “මා ආට්ඨසො ඡන්තා, එවරුපං අකාසි. තෙනං කප්පති”ති. සො එවං වදෙති: “කිනන්තු බො නාම භූමෙහ ආට්ඨසො, මං චතනබ්බං මිඤ්ඤුප්. අහං බො නාම භූමෙහ වදෙය්‍යං. අමහාකං බුද්ධො අමහාකං ධම්මො අමහාකං අය්‍යපුහෙතන ධම්මො අභිසම්මො. සෙය්‍යථාපි නාම මහාවාතො වායන්තො තිණ්කට්ඨපණ්ණසථං¹ එකතො උස්සාදෙය්‍ය², සෙය්‍යථාපි වා පන තදී පබ්බතෙය්‍යා සංඝසමාලපණකං එකතො උස්සාදෙය්‍ය, එවමෙව භූමෙහ නානාතාමා නානාගොතහා නානාර්ථවා නානාකුලා පබ්බජිතා එකතො උස්සාදිතා. කිනන්තු බො නාම භූමෙහ ආට්ඨසො, මං චතනබ්බං මිඤ්ඤුප්. අහං බො නාම භූමෙහ වදෙය්‍යං. අමහාකං බුද්ධො අමහාකං ධම්මො අමහාකං අය්‍යපුහෙතන ධම්මො අභිසම්මො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උප්ඝායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා ඡන්තො භික්ඛුහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනියං කරස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්මා ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර තං ඡන්තා, භික්ඛුහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනියං කරෙසි”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තං මොඝජුර්ස භික්ඛුහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනියං කරස්සයි -පෙ- තෙනා මොඝජුර්ස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙව දුබ්බවජාතිකො හොති, උදෙදසපජියාපනොනු සිකඛාපදෙසු භික්ඛුහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනියං කරෙති, ‘මා මං ආයස්මතො කිඤ්චි අවුච්ඡා, කල්‍යාණං වා පාපකං වා, අහමපායස්මතො න කිඤ්චි චක්ඛාමි කල්‍යාණං වා පාපකං වා, ටීරමථායස්මතො මම වචනායා’ති. සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචනියො: ‘මා ආයස්මා අත්තානං අවචනියං අකාසි. වචනියමෙවායස්මා අත්තානං කරෙහු. ආයස්මාපි භික්ඛු වදෙහු සහධම්මෙහ. භික්ඛුපි ආයස්මනාං චක්ඛන්ති සහධම්මෙහ. එවං සංවද්ධා හි තස්ස භගවතො පජිසා, යදිදං අඤ්ඤාමඤ්ඤාවචනෙන අඤ්ඤාමඤ්ඤාවුච්චාපනෙතා’ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි වුච්චමානො තමෙව පගෙණෙහස්ස, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තනියං සමනුභාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාව තනියඤ්ඤෙ සමනුභාසියමානො තං පටිනිස්සග්ගෙය්‍ය, ඉමෙවතං කුසලං නොවෙ පටිනිස්සග්ගෙය්‍ය, සංඝාදිසෙසො”ති.

දුච්චශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු කොසාඞ්ගිනුවර සමීපයෙහි වූ සොඕනාරාමයෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. තවද එසමයෙහි ආයුෂමත් ජනන තෙම අනාවාර කෙරෙයි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ: ‘ඇවැත, ඡන්තය, මෙබන්දක් නො කරව, මේ නො කැප ය’ යි. හෙතෙම මෙසේ කියයි: ‘කිමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි නම් මා කියයුත්තකු කොට සිතවූ ද, මම නම් නොපට කියන්නෙමි. අපගේ බුදුහ, අපගේ දහම, අපගේ ආයුඵුත්තයන් විසින් දහම අවබෝධ කරණ ලද ය. යම්සේ නම් මහසුලභ භමන්තේ තණ විසලිදඹු පරණලා එක්රැස් කරන්නේ ද, තවද යම්සේ හෝ කර්දෙන් ගලාබස්නා තදිය සක් සෙවෙල් පිසඹුරා එක්රැස් කරන්නී ද, එසේ ම තෙපි නොයෙක් නම් ඇත්තහු නොයෙක් ගොත්‍ර ඇත්තහු නොයෙක් ජාති ඇත්තහු නොයෙක් කුලයෙන් නික්ම පාවිදි වූවහු එක්රැස් වූවහු ය. කිමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි නම් මා කියයුත්තකු කොට සිතවූ ද, මම නම් නොපට කියන්නෙමි, අපගේ බුදුහ, අපගේ දහම, අපගේ ආයුඵුත්තයන් විසින් දහම අවබෝධ කරණ ලද’ යි. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡ වූහු ද ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් ජනන තෙම භික්ෂුන් විසින් කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නේ නම් නොකියයුත්තකු කෙළේ ද’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. ... ‘සැබැවෙක් ද ඡන්තය, තෝ භික්ෂුන් විසින් කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නෙහි නම් නො කියයුත්තකු කෙරෙහි ද’ යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවන් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරඹුහ: කෙසේ නම් තුල්පුරාපය, තෝ භික්ෂුන් විසින් කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නෙහි නම් නො කියයුත්තකු කෙරෙහි ද ... තුල්පුරාපය, තෙල කරුණ අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:’

“මහණ තෙම දුච්චසංකල්පනාව ඇත්තේ මේ ද, ප්‍රාතිමොක්ෂාදෙදසෙයෙහි ඇතුළත් වූ ශික්ෂාපදයෙහි ලා (ලජ්ජී) ශික්ෂුන් විසින් ප්‍රඥප්ති-ශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ ‘ආයුෂමත්නි, මට කල්‍යාණ වූ හෝ ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියවු. මම ද ආයුෂමත්තට කල්‍යාණ වූ හෝ ලාමක වූ කිසිවක් නො කියන්නෙමි. ආයුෂමත්නි, මට අවවාදයෙන් වෙන් වූ’යයි තමා නො කියයුත්තකු හෙතේ ද, ඒ මහණ තෙම ශික්ෂුන් විසින් මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘ආයුෂමත් තෙම තහමක් තමා නො කියයුත්තකු හෙතේවා. ආයුෂමත් තෙම තමා කියයුත්තකු ම හෙතේවා. ආයුෂමත් තෙමේ ද ශික්ෂුන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා. ශික්ෂුහු ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ භාග්‍යවන්හුගේ පණිද මේ ඔවුනොවුන්ට ගිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන් ඇවැත්නි තහාලිමෙන් වැඩුනි ම’ යයි. මෙසේත් ඒ මහණ තෙම ශික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැඩි කොට ගණි නම් ඒ මහණ තෙම ශික්ෂුන් විසින් ඒ ලබිය දැලිම පිණිස තුන්වනවට දක්වා සමනුසාසනය කළයුත්තේ ය. ඉදින් තුන්වනවට දක්වා සමනුසාසන කම් කරණු ලබන්නේ ඒ ලබිය හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම වැනම්. ඉදින් නො හැරපියා නම් සහවෙසෙස් මේ” ය යි,

2. හික්ඛු පභෙව දුබ්බවජානිතො භොතිති දුබ්බවො භොති දෙව-
වස්සාකරණෙහි ධම්මෙහි සමන්තාගතො අකම්මො අපපදකම්මෙතොති
අනුසාසති.

උදෙදසපරියාපනෙහි හික්ඛාපදෙසුති පාතිමොක්ඛපරියාපනොසු
සික්ඛාපදෙසු.

හික්ඛුහිති අඤ්ඤාහි හික්ඛුහි.

සහධම්මිකං නාම: යං භගවතා පඤ්ඤානං සික්ඛාපදං එතං සහ-
ධම්මිකං නාම. තෙන වුච්චමානො අනානං අවචනියං කරෙති, “ඓ මං
ආයස්මිනො කිඤ්චි අවචුඤ්ඤා කල්පාණං වා පාපකං වා, අභමපායස්මිනො න
කිඤ්චි වක්ඛාමි කල්පාණං වා පාපකං වා, විරමථායස්මිනො මම වචනායා”ති.

සො හික්ඛුහි යො සො දුබ්බවජානිකො හික්ඛු.

හික්ඛුහිති අඤ්ඤාහි හික්ඛුහි, යෙ පස්සන්ති යෙ සුණන්ති හෙති
වභවතො: “ඓ ආයස්මි අනානං අවචනියං අකාසි. වචනියමෙවායස්මා
අනානං කරෙහු. ආයස්මාපි හික්ඛු වදෙහු සහධම්මෙන. හික්ඛුපි ආයස්මිනං
වක්ඛන්ති සහධම්මෙන. එවං සංවදාං හි තස්ස භගවතො පරිසා යද්දං අඤ්ඤ-
මඤ්ඤාවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤාවුච්චාපනො”ති. දුතියමි වභවතො. තතියමි
වභවතො. සථෙ පටිනිස්සජ්ඣති, ඉච්චෙනං කුසලං. නො වෙ. පටිනිස්සජ්ඣති,
ආපතති දුක්ඛටස්ස. සුචා න වදන්ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො හික්ඛු සඛ්ඤ-
මඤ්ඤාවුච්චාපනො වභවතො: “ඓ ආයස්මි අනානං අවචනියං අකාසි.
වචනියමෙවායස්මා අනානං කරෙහු. ආයස්මාපි හික්ඛු වදෙහු සහධම්මෙන.
හික්ඛුපි ආයස්මිනං වක්ඛන්ති සහධම්මෙන. එවං සංවදාං හි තස්ස භගවතො
පරිසා යද්දං අඤ්ඤමඤ්ඤාවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤාවුච්චාපනො”ති. දුතියමි
වභවතො. තතියමි වභවතො. සථෙ පටිනිස්සජ්ඣති, ඉච්චෙනං කුසලං.
නො වෙ පටිනිස්සජ්ඣති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො හික්ඛු සමනුභාසිතො.
එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සමනුභාසිතො: ව්‍යවෙනන හික්ඛුතා පටිබලෙන
සඛෙසා ඤාපෙතො: සඛෙසා:

“සුණාහු මෙ භවෙන සඛෙසා. අයං ඉඤ්ඤානාමො හික්ඛු හික්ඛුහි
සහධම්මිකං වුච්චමානො අනානං අවචනියං කරෙති, සො තං වචුං න
පටිනිස්සජ්ඣති, යද්දි සඛෙසා පනතකල්ලං, සඛෙසා ඉඤ්ඤානාමං හික්ඛුං
සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වචුස්ස පටිනිස්සගාය. එසා ඤානති.

සුණාහු මෙ භවෙන සඛෙසා. අයං ඉඤ්ඤානාමො හික්ඛු හික්ඛුහි
සහධම්මිකං වුච්චමානො අනානං අවචනියං කරෙති, සො තං වචුං න
පටිනිස්සජ්ඣති, සඛෙසා ඉඤ්ඤානාමං හික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වචුස්ස පටි-
නිස්සගාය, යස්සායස්මිනො ඛිනිති ඉඤ්ඤානාමස්ස හික්ඛුතො සමනුභාසනා
තස්ස වචුස්ස පටිනිස්සගාය. සො භුණ්ණස්ස, යස්ස නක්ඛමිති, සො
භාසෙය්‍ය.

2. **හිකුළු පනවනු දුබ්බවජානිකො හොති** යනු: ද්විවිසකවුයේ ද්විවි කරණ ධර්මයන්ගෙන් සමන්විත වූයේ (අවවාදය) නො ඉවසන්නේ අනුභාසනය පැදකුණින් (අදර ඇති වෑ) නො ගන්නේ වෙයි.

උදෙසපසියාපනවනු සිකාපදෙසු යනු: ප්‍රාතිමොක්ඛයෙහි ඇතුළත් වූ ශික්ෂාපදයන්හි.

හිකුළුහි යනු: අන්‍ය භික්ෂූන් විසින්.

සහධම්මික නම්: භාග්‍යවතුන් විසින් පනවන ලද යම් ශික්ෂාපදයෙක් වෙ ද තෙල සහධම්මික නම්. එයින් කියනු ලබන්නේ 'ඇවැත්නි, ටිට කල්‍යාණ වූ හෝ ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියවූ, ටිට ද ආයුෂමත්තට කල්‍යාණ වූ හෝ ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියන්නෙමි. ඇවැත්නි, ටිට අවවාද වචනයෙන් වෙන් වවු' යයි.

සො හිකුළු යනු: ඒ ද්විවි සවනාව ඇති වෙණ තෙම.

හිකුළුහි යනු: අන් මහණුන් විසින්, යම් කෙනෙක් දකිත් ද යම් කෙනෙක් අසත් ද ඔවුන් විසින් 'ආයුෂමත්ත' නෙම නහමක් නම් නො කියයුත්තකු කෙරේවා, ආයුෂමත්ත නෙම නම් කියයුත්තකු ම කෙරේවා, ආයුෂමත්ත නෙමේ ද භික්ෂූන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා, භික්ෂූහු ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ පමිද් මේ ඔවුනොවුන්ට හිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන් ඇවැත්නි නහාලීමෙන් වැඩුනි ම ය' යි කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. තෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මේ හැරපිම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. අසා නො කියත් නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. ඒ මහණ තෙම සහමැදට ද ඇද 'ආයුෂමත්ත' තෙම නහමක් නම් නො කියයුත්තකු කෙරේවා, ආයුෂමත්ත නෙම නම් කියයුත්තකු ම කෙරේවා, ආයුෂමත්ත නෙමේ ද භික්ෂූන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා, භික්ෂූහු ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ පමිද් මේ ඔවුනොවුන්ට හිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන් ඇවැත්නි නහාලීමෙන් වැඩුනි ම ය' යි කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. තෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මේ හැරපිම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. ඒ මහණ තෙම සමනුභාසනය කළ යුත්තේ ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් සමනුභාසනය කළයුත්තේ ය: වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

'වහන්ස, සමස තෙම මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම භික්ෂූන් විසින් ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ නම් නො කියයුත්තකු කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො හරියි. ඉදින් සමසයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සමස තෙම ඒ වස්තුව හැරපියනු පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. තෙල 'ඤාති'ය.

වහන්ස, සමස තෙම මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම භික්ෂූන් විසින් ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ නම් නො කියයුත්තකු කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො හරියි. සමස තෙම ඒ වස්තුව හැරපියනු පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කෙරෙයි, යම් ආයුෂමත්තහට ඒ වස්තුවගේ හැරපිම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසනය රැවි වෙ නම් හෙතෙම තුමණිමගුන වන්නේ ය. යමෙක්හට නුරැස්තේ නම් හෙතෙම බණන්නේ ය.

දුතියමපි එතමන්ට වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමන්ට වදාමි -පෙ- සමනුභවෙතො සංඝෙහින ඉන්ධනාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ජස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඔමති සංඝස්ස, කස්සා භුණ්ති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

ඤාතරියා දුක්ඛං, දීඨිති කමමවාචාති ථුල්ලවමයා, කමමවාචාපරි- යොසානෙ ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස, සංඝාදිසෙසං අප්පිකාපජ්ජනාස්ස ඤාතරියා දුක්ඛං, දීඨිති කමමවාචාති ථුල්ලවමයා පටිපසස්සමානති.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවමති සංඝාදිසෙසොති.

3. ධම්මකමෙව ධම්මකමසඤ්ඤා න පටිනිස්සජති, ආපතති සංඝාදි- සෙසස්ස. ධම්මකමෙව චෙතිකො න පටිනිස්සජති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙව අධම්මකමසඤ්ඤා න පටිනිස්සජති ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. අධම්මකමෙව ධම්මකමසඤ්ඤා -පෙ- ආපතති දුක්ඛංය. අධම්ම- කමෙව චෙතිකො -පෙ- ආපතති දුක්ඛංය. අධම්මකමෙව අධම්මකම- සඤ්ඤා -පෙ- ආපතති දුක්ඛංය.

4. අනාපතති අසමනුභාසනාස්ස, පටිනිස්සජනාස්ස, උමමනාකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුබ්බවසික්ඛාපදං නිවේනං.

3. 13.

කුලද්වයකසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො ගගවා සාවන්තියං විහරති ජෙනවතෙ අනාථ- පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන අස්සජ්ජනබ්බසුඤ්ඤා¹ නාම ක්ඛිටාගිරිසමිං ආවාසිකා භොනති අලජ්ජනො පාපභික්ඛු. තෙ එවරූපං අනාචාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රෙපෙනතිපි රෙපාපෙනතිපි. සිඤ්ඤානතිපි සිඤ්ඤාපෙනතිපි. ඔවිතනතිපි ඔවිතාපෙනතිපි. ගණෙනතිපි ගණාපෙනතිපි. එකතොවණ්ටිකමාලං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං කරො- නතිපි කාරුපෙනතිපි. මඤ්ඤරිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි. විබුතිකං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. වටංසකං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. ආවෙලං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. උරව්ඡදං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. තෙ කුලිඤ්ඤා- නං කුලබ්බිතානං කුලකුමාරිතං කුලසුණ්භානං කුලදසීතං එකතොවණ්ටිකමාලං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. මඤ්ඤ- රිකං හරනතිපි හරුපෙනතිපි, විබුතිකං හරනතිපි හරුපෙනතිපි, වටංසකං හරනතිපි හරුපෙනතිපි, ආවෙලං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. උරව්ඡදං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. තෙ කුලිඤ්ඤා කුලබ්බිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාති කුලදසීති සද්ධං එකභාජනෙපි භුඤ්ඤනති-

1. නාම ගිහිකු. ඉතිපි සීලු.

දෙවනවට ද වෙළවත් කියමි ... තෙවනවට ද වෙළවත් කියමි ... සමසයා විසින් ඒ වස්තුහුගේ හැරපිම පිණිස මෙනම් මහණ තෙම සමනුභාස-
නය කරණ ලද්දේ ය, සමසයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුණ්ණිභාව යි.
තෙල වෙසේ බරම්' යි.

ඤාතියෙන් ද දුකුළා වෙයි. දෙකමවදනින් දෙතුලාසියෙන් වෙයි.
කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සහවෙසෙස් අවදනුවහට
ඤාතියෙන් වූ දුකුළා ද දෙ කම්වදනින් වූ දෙ තුලාසි ද නවතින්.

සබ්බාදිසෙසො යනු: ... එයින්දු කියනු ලැබෙයි 'සබ්බාදිසෙසො' යි.

3. ධම්මකමයෙහි ධම්මකම ය යන සංඥ ඇත්තේ (ලබ්බිය) නො හරි නම්
සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. ධම්මකමයෙහි විමති ඇත්තේ නො හරි නම්
සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. ධම්මකමයෙහි අධම්මකම ය යන සංඥ ඇත්තේ
නො හරි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. අධම්මකමයෙහි ධම්මකම ය යන
සංඥ ඇත්තේ ... දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධම්මකමයෙහි විමති ඇත්තේ ...
දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධම්මකමයෙහි අධම්මකම ය යන සංඥ ඇත්තේ ...
දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. සමනුභාසන කම් නො කරණුවහට, හැරපියනුවහට, උනමහනක-
යහට, ආදිකමිකයහට ඇවැත් නැති.

දුට්ඨමිත්තපදය නිමි.

3. 13.

කුලද්‍රව්‍යකසකසාදිසෙසය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර සමීපයෙහි වූ ජෙනවන
නම් වූ අගේවඩු සිටුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙන සේක. තවද එසමයෙහි
අසනී ය පුනබ්බසුන ය යන නම් ඇති අලප් වූ පාපතිකුහු කිට්ඨි
දතව්වෙහි ආවාසික වෙති. ඔහු මෙබඳු අභාවාර කෙරෙහි: මල්ගස්
(තුමුද) රොපණය කෙරෙහි, (මෙරමා ලවා ද) රොපණය කරවති. දිය
ඉසිනි, දිය ඉස්වනි. තෙලනි, තෙලවනි. ගොතනි, ගොතවනි. එක්පසා නටු
ඇති මාලා කෙරෙහි. කරවනි. දෙපසා නටු ඇති මාලා කෙරෙහි, කරවනි.
මල්කලප කෙරෙහි, කරවනි. හිඳින් විද කළ මල්දම් කෙරෙහි, කරවනි. මල්-
සුමුළු කෙරෙහි, කරවනි. මල් කැරලි කෙරෙහි, කරවනි. උරසාද කෙරෙහි
කරවනි. ඔහු කුලසත්‍රිත්තු කුලද්‍රව්‍ය කුලකුමරියන්ට කුලසුණ්ණිසාවන්ට කුල-
ද්‍රව්‍යන්ට එක්පසා නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙහි, යවති. දෙපසා නටු ඇති මාලා
ගෙණ යෙහි යවති. මල්කලප ගෙණ යෙහි, යවති. හිඳින් විද කළ මල්දම්
ගෙණ යෙහි, යවති. මල් සුමුළු ගෙණ යෙහි, යවති. මල්කැරලි ගෙණ යෙහි
යවති. උරසාද ගෙණ යෙහි, යවති. ඔහු කුලසත්‍රිත්තු කුලද්‍රව්‍ය කුලකුමරියන්
කුලසුණ්ණිසාවන් කුලද්‍රව්‍යන් සමග එක් බඳුනෙහි ද බුද්ධි-

එකපාලකෙපි පිච්ඡනි, එකාසනෙපි නිසිදනනි, එකමඤ්චපි
 තුවච්චෙනි, එකත්ථරණාපි තුවච්චෙනි, එකපාපුරණාපි තුවච්චෙනි,
 එකත්ථරණපාපුරණාපි තුවච්චෙනි, විකාලෙපි භුඤ්ජනනි, චේජ්චපි
 පිච්ඡනි, මාලාගඤ්චිලෙපනමපි ධාරෙනනි, නච්චනනිපි ගායනනිපි
 වාදෙනනිපි ලාසෙනනිපි, නච්චනනියාපි නච්චනනි, නච්චනනියාපි වාදෙනනි,
 නච්චනනියාපි ලාසෙනනි, ගායනනියාපි නච්චනනි, ගායනනියාපි ගායනනි,
 ගායනනියාපි වාදෙනනි, ගායනනියාපි ලාසෙනනි, වාදෙනනියාපි නච්චනනි,
 වාදෙනනියාපි ගායනනි, වාදෙනනියාපි වාදෙනනි, වාදෙනනියාපි
 ලාසෙනනි, ලාසෙනනියාපි නච්චනනි, ලාසෙනනියාපි ගායනනි, ලාසෙනනි-
 යාපි වාදෙනනි, ලාසෙනනියාපි ලාසෙනනි, අට්ඨපදෙපි කිලිනනි, දසපදෙපි
 කිලිනනි, ආකාසෙපි කිලිනනි, පරිහාරපථෙපි කිලිනනි, සන්තතිකායපි කිලිනනි,
 බලිකායපි කිලිනනි, සවිකායපි කිලිනනි, සලාකහස්ථෙනපි කිලිනනි, අකෙත-
 නපි කිලිනනි, පඛගච්චරෙනපි කිලිනනි, චෛතසකෙතපි කිලිනනි, මොක්ඛවිකායපි
 කිලිනනි, විඤ්ඤානෙතපි කිලිනනි, පභවනාලහකෙතපි කිලිනනි, රථකෙතපි
 කිලිනනි, ධනුකෙතපි කිලිනනි, අකඛරිකායපි කිලිනනි, මනෙසිකායපි කිලිනනි,
 යථාචර්ජනපි කිලිනනි, හත්ථියමිමපි සිකඛනනි, අසුසමිමපි සිකඛනනි, රථසමිමපි
 සිකඛනනි, ධනුසමිමපි සිකඛනනි, ථරාසමිමපි සිකඛනනි, හත්ථියසමි පුරතො
 ධාවනනි, අසුසසමි පුරතො ධාවනනි, රථසසමි¹ පුරතො ධාවනනි, ධාවනනිපි
 ආධාවනනිපි, උසෙසලෙනනිපි² අපෙපාසෙනනිපි නිබ්බුජ්ඣනනිපි, මුට්ඨිහිපි
 යුජ්ඣනනි, රභගමජේකපි සංඝාටිං පත්ථරිත්වා නච්චනනි³ එවං වදෙනනි:
 ‘ඉධ භගිනි නච්චස්ස’ති, නලාටිකමපි දෙනනි, විවිධමපි අනාවාරං ආවරනනි.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු කාසීසු වස්සං
 චුදො සාවඤ්චං ගච්ඡන්තො භගවතං දස්සනාය යෙන කිවාගිරි තදවසරි.
 අථ බො සො භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පභවච්චරමාදය කිවාගිරි.
 පිණ්ඩාය පාවිසී පාසාදිකෙන අභික්ඛන්තොන පටික්ඛන්තොන ආලොකිතෙන
 විලොකිතෙන සමමිඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛිත්තවක්ඛු ඉරියාපථ-
 සමපනොතා. මුහුස්සා නං භික්ඛුං පසිසිත්වා එවමාහංසු: “කවායං අබලබලො
 විය මඤ්ඤෙ විය භානුටිකභානුටිකො විය, කො ඉමස්ස උපගතස්ස පිණ්ඩ-
 කමපි දස්සති. අමහාකං පන අය්‍යා අස්සජ්ජුතබ්බසුකා සණ්ඨා සබ්බා සුඛ-
 සමහාසා මිහිතපුබ්බඛගමා, එහි සවාගතවාදිතො අබ්භානුටිකා උත්තාතමුඛා
 පුබ්බභාසිතො, තෙසං නාම පිණ්ඩා දහබ්බො”ති. අද්දසා බො අඤ්ඤාතරො
 උපාසකො නං භික්ඛුං කිවාගිරිසමිං පිණ්ඩාය වරන්තං, දිස්වාන යෙන සො
 භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා නං භික්ඛුං අභිවාදෙත්වා එතදවොච:
 “අපි භන්තෙ පිණ්ඩා ලබහති”ති “න බො ආට්ඨසො පිණ්ඩා ලබහති”ති
 “එහි භන්තෙ සරං ගමිස්සාමා”ති.

1. රථසස පුරතො ධාවනනිපි ආධාවනනිපි. ම.ජ.සං. 2. උසෙසලෙනනිපි. පාසො
 3. නච්චනි. ම.ජ.සං.

එක් කල්යෙහි දු බොනි. එක් අසුනෙහි දු හිඳිනි. එක් ඇඳෙහි දු ගොවිනි. එක්තිලි ඇති ව ගොවිනි. එක් පොරෝණ ඇති ව ද ගොවිනි. එක්තිලිපොරෝණ ඇති ව ද ගොවිනි. නො කල්හි දු වළඳනි. මත්පාන් ද බොනි. මල්ගඳ විලවුනු ද දරති නටති ගයති. වයනි. ලාසය නැටුම් නටති. නිශ්‍රිය නටන කල්හි දු නටති. නටන කල්හි දු ගයති. නටන කල්හි දු වයනි. නටන කල්හි දු ලාසය කෙරෙති. ගයන කල්හි දු නටති. ගයන කල්හි දු ගයනි. ගයන කල්හි දු වයනි. ගයන කල්හි දු ලාසය කෙරෙති. වයන කල්හි දු නටති. වයන කල්හි දු ගයනි. වයන කල්හි දු වයනි. වයන කල්හි දු ලාසය කෙරෙති. ලාසය කරණ කල්හි දු නටති. ලාසය කරණ කල්හි දු ලාසය කෙරෙති. අටපද දුපෝරුයෙහි දු කෙළිනි. දසපද දුපෝරුයෙහි දු කෙළිනි දුපෝරුයෙහි සෙසින් අහස්හි දු කෙළිනි. හිරිමඬලෙහි දු කෙළිනි. නියයන් කැට ඇත් මැත් කොට ද කෙළිනි. පසාවිනු දු කෙළිනි. සිංකෙළියෙහි දු (කල්ලි) කෙළිනි. ලහඅතිනු දු කෙළිනි. ලාවටිනු දු කෙළිනි. පත්තලිනු දු කෙළිනි. කුඩාතලුලිනු දු කෙළිනි. කරණම් පැතීමෙනු දු කෙළිනි. කත්තන්-ගුරුවා ඉඳි කොට කෙළිනි. පත්තලියෙනු දු කෙළිනි. කුඩා රියෙනු දු කෙළිනි. කුඩා දුන්නෙනු දු කෙළිනි. අතුරුකෙළියෙනු දු කෙළිනි. මනෙසිකායෙනු (සිතු දෙය කීමෙන්) දු කෙළිනි. යථා වදායෙනු දු (සිරුර දෙසි ඇති සැටි දක්වමින්) කෙළිනි. හානිනිලයෙහි දු හික්මෙති අභවනිලයෙහි දු හික්මෙති. රභනිලයෙහි දු හික්මෙති ධ්‍රැගනිලයෙහි දු හික්මෙති. බඩගනිලයෙහි දු හික්මෙති. ඇතු පෙරවුයෙහි දු දුවනි. අසු පෙරවුයෙහි දු දුවනි රිය පෙරවුයෙහි දු දුවනි පසුපසට ද දුවනි. පෙරට ද දුවනි. ප්‍රිතිතාද ද කෙරෙති. අත්පොළසන් ද දෙති. මල්ලව පොර ද කෙරෙති. මිටු පොර ද කෙරෙති. රහම්බල මැද සහල අතුරු නිශ්‍රියට 'නැහැනියනි මෙහි නටට'යි මෙසේ කියති. නළලෙහි අත ද තබති. විවිධ අනාවාර ද කෙරෙත්.

2. නවද එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කාසිරිතපදයෙහි වස් මිසුයේ බුදුරදුන් දක්නා පිණිස සැවැත්නුවරට යන්නේ කිට්ඨාරිය යම් තැනෙක්හි ද එතැනට පැමිණියේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරව පාසිටුරු ගෙන ප්‍රසාද එළවන ගමනින් නැවැත්මෙන් ඉදිරි බැල්මෙන් අවට බැල්මෙන් අත්පා හැකුළමින් දිග හැරීමෙන් (සුතුව) යට ගෙළු ඇස් ඇත්තේ පිරිපුන් ඉරියව් ඇත්තේ කිට්ඨාරියට පිඩු පිණිස පිටිසියේ ය. මිනිස්සු ඒ මහණ දෑක මෙසේ කීහ: ඉතා දුබලයකු මෙන් ඉතා සණහසකු මෙන් ඉතා හැකුළු මුහුණ ඇත්තකු මෙන් මේ කවරෙක් ද? මොහු ගෙදෙරට පැමිණියහුට කවරෙක් පිණිස පාතසකු ද දෙසි ද? අපගේ සාමිහු අසාර්ථකභක්ෂකයෝ වැළිත් නිපුණයෝ ය. සබ්ලයෝ ය, සුව එළවන කපා ඇත්තාහු ය, සිහහ පෙරවු කොට කපා කරත්තාහු ය, 'එව සුවදූ'යි කියන්නාහු ය, නො හැකුළු බැම ඇත්තාහු ය, නැගු මුව ඇත්තාහු ය, පළමු කපා කරත්තාහු ය. ඔවුනට තම් පිඩු දිය යුත්තේ දූ'යි. එක්තරා උපාසකයෙක් කිට්ඨාරියෙහි පිඩු පිණිස හැසිරෙන ඒ මහණ දුටුයේ ය. දෑක ඒ මහණහු කරා එළඹ ඒ මහණහු වැඳ මේ කී ය. 'වහන්ස, පිඩු ලැබුණේ දූ'යි. ඇවැත්නි, පිඩු නො ලැබිණ'යි. එව වහන්ස, ගෙට යමහ'යි.

3. අථ බො සො උපාසකො නං භික්ඛුං සරං තෙනවා භොජේවා ඵතද-
වොව: “කභං භනෙන අයොස ගම්ඤ්ඤති”ති. “සාවඤ්ථි බො අහං ආට්ඨසො
ගම්ඤ්ඤාමි භගවන්තං දය්‍යනායා”ති. “තෙන හි භනෙන මම වචනෙන භගවතො
පාදෙ සිරසා වඤ්ඤති, ඵවඤ්ඤ වදෙති:” දුට්ඨො භනෙන කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසො,
අය්‍යජ්ජුතඛඤ්ඤකා නාම කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසිකා අලඤ්ඤො පාපභික්ඛු. තෙ
ඵවරුපං අනාවාරං ආවරන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙනන්ති රොපාපෙනන්ති -පෙ-
විවිධමපි අනාවාරං ආවරන්ති යෙපි තෙ භනෙන මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං
පසන්නා, තෙපි ඵතරහි අය්‍යද්ධා අපපසන්නා. යාතිපි තාති සමිකස්ස පුබ්බෙ
දුතපථාති, තාතිපි ඵතරහි උපවජ්ජනාති. රිඤ්ඤන්ති පෙසලා භික්ඛු. කිට්ඨනන්ති
පාපභික්ඛු. සාධු භනෙන භගවා කිට්ඨාගිරිං භික්ඛු පභිණ්ණෙය්‍ය යථායං
කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති.

4. “ඵවමාට්ඨසො”ති බො සො භික්ඛු නස්ස උපාසකස්ස පටිසංසුතා
යෙන සාවඤ්ථි තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන සාවඤ්ථි ජේතවනං
අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරුමො, යෙන භගවා තෙහුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා
භගවන්තාං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තාං තිස්සිදි ආචිණ්ණං බො පතෙනං බුද්ධානං
භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධං පටිසමෙමාදිතුං. අථ බො භගවා
නං භික්ඛුං ඵතදවොව: “කච්ඡි භික්ඛු බම්බිසං, කච්ඡි යාපනිසං, කච්ඡිසි
අපපකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො, ඤානො ච ත්වං භික්ඛු ආගච්ඡසි”ති.
“බම්බිසං භගවා, යාපනිසං භගවා, අපපකිලමථෙන වාහං භනෙන
අද්ධානං ආගතො.

5. ඉදහං භනෙන කාසිසු වස්සං ටුන්ථො සාවඤ්ථි ආගච්ඡන්තො
භගවන්තං දය්‍යනාය යෙන කිට්ඨාගිරි තදවසරිං, අථ බවාහං භනෙන
පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමාදය කිට්ඨාගිරිං පිණ්ඩාය පාටිසිං.
අද්දසා බො මං භනෙන අඤ්ඤානරො උපාසකො කිට්ඨාගිරිසමිං පිණ්ඩාය
වරන්තං, දිස්වාන යෙනාහං තෙහුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිතා මං අභිවාදෙත්වා
ඵතදවොව: “අපි භනෙන පිණ්ඩා ලබ්භති”ති. “න බො ආට්ඨසො පිණ්ඩා
ලබ්භති”ති. “ඵහි භනෙන සරං ගම්ඤ්ඤාමි”ති. අථ බො භනෙන සො
උපාසකො මං සරං තෙනවා භොජේවා ඵතදවොව: “කභං භනෙන අයොස
ගම්ඤ්ඤති”ති. “සාවඤ්ථි බො අහං ආට්ඨසො ගම්ඤ්ඤාමි භගවන්තං දය්‍යනායා”ති.
“තෙන හි භනෙන මම වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤති, ඵවඤ්ඤ
වදෙති: ‘දුට්ඨො භනෙන කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසො, අය්‍යජ්ජුතඛඤ්ඤකා නාම
කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසිකා අලඤ්ඤො පාපභික්ඛු. තෙ ඵවරුපං අනාවාරං
ආවරන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙනන්ති රොපාපෙනන්ති -පෙ- විවිධමපි අනාවාරං
ආවරන්ති. යෙපි තෙ භනෙන මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා,
තෙපි ඵතරහි අය්‍යද්ධා අපපසන්නා. යාතිපි තාති සමිකස්ස පුබ්බෙ දුතපථාති,
තාතිපි ඵතරහි උපවජ්ජනාති. රිඤ්ඤන්ති පෙසලා භික්ඛු. කිට්ඨනන්ති පාප-
භික්ඛු’ති. සාධු භනෙන භගවා කිට්ඨාගිරිං භික්ඛු පභිණ්ණෙය්‍ය යථායං කිට්ඨාගිරිසමිං
ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති. “තතො අහං භගවා ආගච්ඡාමි”ති.

3. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ඒ මහණ ගෙට පමුණුවා වළඳවා මෙපවත් කී ය: වහන්ස, ‘සමාමිත්‍ර කොති යෙන් දෑ’යි. ‘ඇවැත්නි, මම භාග්‍යවතුන් දක්නා පිණිස සැවැත්ව යමි’යි. එසේ වී නම් වහන්ස, මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන්ගේ පාසඟට උතුමනින් වදිනු මැනවැ. මෙසේත් කියුව මැනවැ: ‘වහන්ස, කිට්‍යාගිටියෙහි ආවාසය දුෂිත ය. අසාජ්‍ය ය පුනබ්බසක ය යන අලජ්‍ය වූ පාපභික්‍ෂුහු කිට්‍යාගිටියෙහි ආවාසිකයෝ ය. ඔහු මෙබඳු අනාවාරයෙහි හැසිරෙත්: (තුමු ද) මල්ගස් රොපණය කෙරෙති. (මෙරමා ලවා ද) රොපණය කරවති. ... විවිධ වූත් නො කටයුතු කෙරෙත්. වහන්ස, පෙර යම් මිනිස් කෙනෙකුත් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාහු ප්‍රසන්නයෝ වූහ ද ඔහුන් මෙකල ශ්‍රද්ධා නැත්තාහු අප්‍රසන්නයෝ ය. පෙර සමස්තයට යම් දන්වාට කෙනෙකුත් වූහ නම් ඔහුන් මෙකල සිදුනාහු ය. පෙරල භික්‍ෂුහු වෙන් ව යෙති. පාපභික්‍ෂුහු නිවසත්. වහන්ස, භාග්‍යවත්තු යම්සේ මේ කිට්‍යාගිටියෙහි ආවාසය මැනවින් පිහිටා නම් එසෙයින් කිට්‍යාගිටියට වහන්ස, කෙනෙකුත් යවන්නාහු නම් මැනවැ’යි.

4. ‘එසේ ය ඇවැත්නි’යි ඒ මහණ තෙම ඒ උවසුහට පිළිවදන් දී සැවැත්වට නික්ම ගියේ ය. අනුමුතියෙන් සැවැත්වුවර පේතවත නම් වූ අනේවච්ච සිටුවුනේ අරම යම් නැතෙක්හි ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් නැතෙක්හි ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. ආගන්තුක භික්‍ෂුන් සමග සතුටු සාමිච්ඡිකාවා කිරීම යන මෙය භාග්‍යවත් බුදුරුවන් විසින් පුරුදු කරණ ලද්දේ ම ය. ඉක්බිති භාග්‍යවත්හු ඒ මහණට මෙය වදාළ සේක. “කිමෙක් ද මහණ ඉවසිය හැකි ද? යැපිය හැකි ද? නො වෙහෙසින් මහ ආයෙහි ද? මහණ තෝ කොති සිට ආයෙහි ද?”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැක්ක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැක්ක. සමාමිති, මම නො වෙහෙසින් මහ ආයෙමි.

5. සමාමිති, මම මෙහි කසිර්නපදයෙහි වාස නිමවූ වස් ඇත්තෙමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස සැවැත්වුවරට එන්නෙමි කිට්‍යාගිටිය යම් නැතෙක්හි ද එහි පිවිසියෙමි. සමාමිති, එකල්හි මම පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙන කිට්‍යාගිටියට පිඬු පිණිස පිවිසියෙමි. සමාමිති, එක්කරා උපාසකයෙක් කිට්‍යාගිටියෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙන මා දුටුයේ ය. දැක මා වෙත එළඹ වැඳ මෙපවත් කී ය. ‘වහන්ස, පිණ්ඩපාතය ලැබුණේ දෑ’යි. ‘ඇවැත්නි, පිඬු නො ලැබිනැ’යි. ‘එව වහන්ස, ගෙට යමි’යි. සමාමිති, ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම මා ගෙට පමුණුවා වළඳවා මෙය කී ය: ‘වහන්ස, සමාමිත්‍ර කොති යන්නහු දෑ’යි. ‘ඇවැත්නි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා සඳහා සැවැත්වුවරට යන්නෙමි’යි. වහන්ස, එසේ වී නම් මාගේ බසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ පාසඟට වත් උතුමනින් වදිනු මැනව, මෙසේත් කියනු මැනව. ‘සමාමිති, කිට්‍යාගිටියෙහි ආවාසය දුෂිත ය. කිට්‍යාගිටියෙහි අසාජ්‍ය පුනබ්බසක නම් වූ ආවාසිකයෝ අලජ්‍ය ය, පාපභික්‍ෂුහු ය. ඔහු මෙබඳු වූ අනාවාරයෙහි හැසිරෙති: මල්ගස් රොපණය ද කෙරෙති රොපණය ද කරවති. ... විවිධ වූ අනාවාරයෙහි ද හැසිරෙත්. සමාමිති, යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාහු ප්‍රසන්නයෝ වූහ නම් ඔහු ද මෙකල්හි ශ්‍රද්ධා රහිතයෝ ය. අප්‍රසන්නයෝ ය. පෙර සහනට යම් දන්වාට කෙනෙක් වූවාහු නම් ඔහු ද මෙකල්හි සිදුනාහු ය. සුපෙරල භික්‍ෂුහු නික්ම යෙති. පාපභික්‍ෂුහු වාසය කෙරෙත් ය’යි. සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්සේ කිට්‍යාගිටියෙහි මේ ආවාසය පවත්නේ ද එපරිද්දෙන් කිට්‍යාගිටියට භික්‍ෂුන් එවන්නේත් නම් මැනවැ”යි. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එහි සිට එමි’යි.

6. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ හික්ඛුසංඝං සහාපිපාතාපෙනා හික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සචං කීර හික්ඛවෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා නාම කිවාහිරිස්මිං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපහික්ඛු, තෙ එවරුපං අනාචාරං ආචරන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙනනිපි රොපාපෙනනිපි -පෙ- විවිධමපි අනාචාරං ආචරන්ති, යෙපි තෙ හික්ඛවෙ මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා, තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපපසන්නා. යාතිපි නාති සංඝස්ස පුබ්බෙ දුතපථාති, තාතිපි එතරහි උපච්ඡින්නාති. රිඤ්චන්ති පෙසලා හික්ඛු. නිවසන්ති පාපහික්ඛු”ති? “සචං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා:

7. “කථං හි නාම තෙ හික්ඛවෙ මොසපුරිසා එවරුපං අනාචාරං ආචරි-
ස්සන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙස්සන්තිපි රොපාපෙස්සන්තිපි, සිඤ්චිස්සන්තිපි සිඤ්චා-
පෙස්සන්තිපි, ඔවිතිස්සන්තිපි ඔවිතාපෙස්සන්තිපි, ගන්තිස්සන්තිපි ගන්තා-
පෙස්සන්තිපි, එකතො වණ්චිකමාලං කරිස්සන්තිපි කාරුපෙස්සන්තිපි, උභතො-
වණ්චිකමාලං කරිස්සන්තිපි කාරුපෙස්සන්තිපි, මඤ්ජරිකං කරිස්සන්තිපි
කාරුපෙස්සන්තිපි, විඬුතිකං කරිස්සන්තිපි කාරුපෙස්සන්තිපි, වටංසකං
කරිස්සන්තිපි කාරුපෙස්සන්තිපි, ආවෙලං කරිස්සන්තිපි කාරුපෙස්සන්තිපි,
උරච්ඡදං කරිස්සන්තිපි කාරුපෙස්සන්තිපි, තෙ කුලිජ්ඣිතං කුලඨිතානං කුල-
කුමාරිතං කුලසුණ්හානං කුලදසීතං එකතො වණ්චිකමාලං හරිස්සන්තිපි
හරුපෙස්සන්තිපි, උභතො වණ්චිකමාලං හරිස්සන්තිපි හරුපෙස්සන්තිපි,
මඤ්ජරිකං හරිස්සන්තිපි හරුපෙස්සන්තිපි, විඬුතිකං හරිස්සන්තිපි හරුපෙ-
ස්සන්තිපි, වටංසකං හරිස්සන්තිපි හරුපෙස්සන්තිපි, ආවෙලං හරිස්සන්තිපි
හරුපෙස්සන්තිපි, උරච්ඡදං හරිස්සන්තිපි හරුපෙස්සන්තිපි, තෙ කුලිජ්ඣිති කුල-
ඨිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්හාති කුලදසීති සද්ධං එකභාජතෙපි භුඤ්ජිස්සන්ති,
එකථාලකෙපි පිට්ඨස්සන්ති, එකාසතෙපි නිසීදිස්සන්ති, එකමඤ්චපි තුවට්ටි-
ස්සන්ති, එකත්ථරණපි තුවට්ටිස්සන්ති, එකපාපුරණපි තුවට්ටිස්සන්ති, එකත්ථ-
රණපාපුරණපි තුවට්ටිස්සන්ති, විකාලෙපි භුඤ්ජිස්සන්ති, මජ්ජමපි පිට්ඨස්සන්ති,
මාලාගඤ්චිලෙපනමපි ධාරිස්සන්ති, නච්චිස්සන්තිපි, ගාසිස්සන්තිපි, වාදිස්සන්තිපි,
ලාසෙස්සන්තිපි, නච්චන්තිස්සන්ති, නච්චිස්සන්ති, නච්චන්තිස්සන්ති ගාසිස්සන්ති,
නච්චන්තිස්සන්ති වාදිස්සන්ති, නච්චන්තිස්සන්ති ලාසෙස්සන්ති, ගාසන්තිස්සන්ති
නච්චිස්සන්ති, ගාසන්තිස්සන්ති ගාසිස්සන්ති, ගාසන්තිස්සන්ති වාදිස්සන්ති, ගාසන්තිස්සන්ති
ලාසෙස්සන්ති, වාදෙන්නිස්සන්ති නච්චිස්සන්ති, වාදෙන්නිස්සන්ති ගාසිස්සන්ති,
වාදෙන්නිස්සන්ති වාදිස්සන්ති, වාදෙන්නිස්සන්ති ලාසෙස්සන්ති, ලාසෙන්නිස්සන්ති
නච්චිස්සන්ති, ලාසෙන්නිස්සන්ති ගාසිස්සන්ති, ලාසෙන්නිස්සන්ති වාදිස්සන්ති,
ලාසෙන්නිස්සන්ති ලාසෙස්සන්ති, අට්ඨපදෙපි කිත්ථිස්සන්ති, දසපදෙපි කිත්ථිස්සන්ති,
ආකාසෙපි කිත්ථිස්සන්ති, පරිභාරපදෙපි කිත්ථිස්සන්ති, සන්තිකායෙපි කිත්ථිස්සන්ති,
බලිකායෙපි කිත්ථිස්සන්ති, ස්විකායෙපි කිත්ථිස්සන්ති, සලාකහපෙත්ථනපි කිත්ථිස්සන්ති,
අනෙකතපි කිත්ථිස්සන්ති, පභිගච්චරෙතපි කිත්ථිස්සන්ති, වඛකකෙතපි කිත්ථිස්සන්ති,
මොකඛිකායෙපි කිත්ථිස්සන්ති, විඛිතුලකෙතපි කිත්ථිස්සන්ති, පහතාලහකෙතපි
කිත්ථිස්සන්ති, රථකෙතපි කිත්ථිස්සන්ති, ධනුකෙතපි කිත්ථිස්සන්ති, අකඛරිකායෙපි
කිත්ථිස්සන්ති, මනෙසිකායෙපි කිත්ථිස්සන්ති, යථාචරෙතපි කිත්ථිස්සන්ති, හජ්ජිමමපි
සිකඛිස්සන්ති, අස්සසමමපි සිකඛිස්සන්ති, රථසමමපි සිකඛිස්සන්ති, ධනුසමමපි
සිකඛිස්සන්ති, ථරුසමමපි සිකඛිස්සන්ති, හජ්ජිසමපි පුරතො ධාවිස්සන්ති,
අස්සස්සපි පුරතො ධාවිස්සන්ති, රථස්සපි පුරතො ධාවිස්සන්ති, ධාවිස්සන්තිපි
ආධාවිස්සන්තිපි, උසොත්ථිස්සන්තිපි¹, අපෙපාඨෙස්සන්තිපි, නිබ්බුජ්ඣස්සන්තිපි,
මුට්ඨිතිපි යුජ්ඣස්සන්ති, රභගමජෙකපි සංඝාටිං පත්ථරිතා නච්චන්ති. එවං
වක්ඛන්ති: “ඉධ භගති නච්චස්ස”ති, නලාටිකමපි දස්සන්ති, විවිධමපි අනාචාරං
ආචරිස්සන්ති.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි ලාභික්ෂ්‍යසම්පන්න රැස් කරවා තිබුණත් විවාළ සේක. සැබාවෙන් ද මහණෙනි, කිවාගිරියෙහි අසූප්ප-පුනබ්බසුක නම් වූ ආවාසිකයෝ අලප්පිත්‍රය පාපහික්ෂුණුය ඔහු මෙබඳු වූ අනාවාරයෙහි හැසිරෙති. මල්ගස් රෝපණය ද කෙරෙති රෝපණය ද කරවති...විවිධ අනාවාරයෙහි දු හැසිරෙති. පෙර සෑදූහැකි පහන් වූ යම් මිනිස් කෙනෙක් වූහු නම් ඔහු ද දන් සෑදූහැකි තැන්පානු ය, නො පහන් වූවානුය. සහනට පෙර යම් දන්වාට කෙනෙක් වූහු නම් ඔහු ද දන් සිදුනානු ය. පෙශල හික්ෂුණු නික්ම යෙහි පාපහික්ෂුණු වාසය කෙරෙත් යැයි. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස” භාග්‍යවත් මුදුනු ගාරුකු සේක:

7. මහණෙනි, ඒ කුච්ඡුරාමයෝ කෙසේ නම් මෙබඳු වූ අනාවාරයෙහි හැසිරෙත් ද: මල්ගස් රෝපණය කෙරෙත් ද රෝපණය කරවත් ද, දිය ඉසින් ද ඉස්වත් ද, නෙලත් ද නෙලවත් ද, ගොනත් ද ගොනවත් ද, එක්පසැ නටු ඇති මාලා කෙරෙත් ද කරවත් ද, දෙපසැ නටු ඇති මාලා කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්කලප් කෙරෙත් ද කරවත් ද, හිදින් විද කළ මල්දම් කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්සුඹුළු කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්කාරලි කෙරෙත් ද කරවත් ද, උරසෑද කෙරෙත් ද කරවත් ද, ඔහු කුලසත්‍රිත්ව කුලසිත්තත්ව කුලකුමාරිත්ව කුලසුභ්‍රිසාවත්ව කුලදසිත්ව එක්පසැ නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, දෙපසැ නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්කලප් ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, හිදින් විද කළ මල්දම් ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්සුඹුළු ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්කාරලි ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, උරසෑද ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, ඔහු කුලසත්‍රිත් කුලසිත්තත් කුලකුමාරිත් කුලසුභ්‍රිසාවත් කුලදසිත් සමග එක් බඳුනෙහි වළඳත් ද, එක් නලියෙහි බොත් ද, එක් අසුනෙහි හිදින් ද, එක් ඇඳෙහි හොවිත් ද, එක් අතුරුණු ඇති ව හොවිත් ද, එක් පොරෝණ ඇති ව හොවිත් ද, එක් අතුරුණු පොරෝණ ඇති ව හොවිත් ද, නො කල්හි වළඳත් ද, මත්-පැනු ද බොත් ද, මල්ගැවිලෙවුනු ද දරත් ද, නටත් ද ගයත් ද වයත් ද, ලාසය නැටුම් කෙරෙත් ද, (නිමිස) නටන කල්හි නටත් ද, නටන කල්හි ගයත් ද, නටන කල්හි වයත් ද, නටන කල්හි ලාසය කෙරෙත් ද, ගයන කල්හි ද නටත් ද, ගයන කල්හි ගයත් ද, ගයන කල්හි වයත් ද, ගයන කල්හි ද ලාසය කෙරෙත් ද, වයන කල්හි ද නටත් ද වයන කල්හි ද ගයත් ද වයන කල්හි වයත් ද, වයන කල්හි ලාසය කෙරෙත් ද, ලාසය කරණ කල්හි ද නටත් ද, ලාසය කරණ කල්හි ද ගයත් ද, ලාසය කරණ කල්හි වයත් ද, ලාසය කරණ කල්හි ලාසය කෙරෙත් ද, අවපද පෝරායෙහි කෙළින් ද, දසපද පෝරායෙහි කෙළින් ද, පෝරායෙහි සෙසින් අභස්හි කෙළින් ද, පාරිමළලෙහි කෙළින් ද, නියෙන් කැට ඇත් මැත් කොට කෙළින් ද, පසැටිනු ද කෙළින් ද, සිංකෙළු කෙළින් ද, ලහ අතිනු ද කෙළින් ද, ලාවටිනු ද කෙළින් ද, පත්තලිනු ද කෙළින් ද, කුසා නතුලිනු ද කෙළින් ද, කරණම් පැනීමෙනු ද කෙළින් ද, කන්තන්ගුරාවා ඉදිකොට කෙළින් ද, පත්තලියෙනු ද කෙළින් ද, කුඹාරියෙනු ද කෙළින් ද, කුඹාදත්තෙනු ද කෙළින් ද, අකුරුකෙළියෙනු ද කෙළින් ද, මනෙසිකායෙනු ද කෙළින් ද, යථාවද්‍යෙනු ද කෙළින් ද, හංකිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, අභිගිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, රථගිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, බහුගිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, බහුගිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, ඇතු පෙරවුයෙහි ද දිවෙත් ද, අසුපෙරවු-යෙහි ද දිවෙත් ද, රියපෙරවුයෙහි ද දිවෙත් ද, පසුපසට ද දිවෙත් ද, පෙරටද දිවෙත් ද, ප්‍රිතිතාද කෙරෙත් ද, අපොළින් ද, මල්ලවපොර ද කෙරෙත් ද, මිටුපොර ද කෙරෙත් ද, රහමඬල මැද සහල අතුරු නිමිසට නැගනියකි, මෙහි නටවැයි මෙසේ කියත් ද, නළලෙහි ඇතිලි නබත් ද, විවිධ අනාවාරයෙහි හැසිරෙත් ද?”

8. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- “විගර්භිනා ඛමමිං කථං කතා සාරිපුත්තමොගගලොතෙ ආමනෙත්ති: “ගච්ඡථ තුමෙහ සාරිපුත්තා කිට්ඨිරිං, ගන්තා අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කිට්ඨිරිස්මා පබ්බාජනියකමං කරෙථ, තුමහාකං එතෙ සද්ධිවිහාරිකා”ති. “කථං මයං භනෙත අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කිට්ඨිරිස්මා පබ්බාජනියකමං කරෙම. වණ්ඤා තෙ භික්ඛු ඵරුසා”ති “තෙන හි තුමෙහ සාරිපුත්තා බහුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං ගච්ඡථා”ති. “එවං භනෙත්”ති බො සාරිපුත්තමොගගලොතා භගවතො පච්චස්සොසුං.

9. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ කාතබ්බං: පඨමං අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු වොදෙනබ්බා. වොදෙඤ්චා සාරෙතබ්බා, සාරෙඤ්චා ආපනති¹ රොපෙනබ්බා, ආපනතිං රොපෙඤ්චා බ්‍යවෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන සම්මෙසා ඤ්ඤපෙනබ්බා:

“සුණොහු මෙ භනෙත සම්මෙසා. ඉමෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු කුලදුස්සකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්නි වෙව සුය්‍යන්ති ව, කුලාති ව ඉමෙහි දුට්ඨාති දිස්සන්නි වෙව සුය්‍යන්ති ව, යදි සම්මෙසා පනතකලං, සම්මෙසා අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කිට්ඨිරිස්මා පබ්බාජනියකමං කරෙය්‍ය, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කිට්ඨිරිස්මිං වත්ථබ්බ”නති. එසා ඤානති.

සුණොහු මෙ භනෙත සම්මෙසා. ඉමෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු කුලදුස්සකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්නි වෙව සුය්‍යන්ති ව, කුලාති ව ඉමෙහි දුට්ඨාති දිස්සන්නි වෙව සුය්‍යන්ති ව. සම්මෙසා අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කිට්ඨිරිස්මා පබ්බාජනියකමං කරෙති, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කිට්ඨිරිස්මිං වත්ථබ්බන්ති යස්සායස්මතො ඛමති අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කිට්ඨිරිස්මා පබ්බාජනියකමෙස්ස කරණං; න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කිට්ඨිරිස්මිං වත්ථබ්බන්ති. සො තුණ්හස්ස, යස්ස නකමති. සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි ඵතමත්ථං වදමි -පෙ- තතියමි ඵතමත්ථං වදමි -පෙ- තතං සම්මෙසන අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කිට්ඨිරිස්මා පබ්බාජනියකමං, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කිට්ඨිරිස්මිං වත්ථබ්බන්ති, ඛමති සම්මෙසා, තස්මා තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

8. මහණෙනි, කෙල වනා පහනුන්ගේ පාහැදිලිව හෝ නො වෙයි. ... ගරභා දූහාමි කථා වදාරා සැරියුත් මුගලන් තෙරුන් ඇමතු සේක. 'ශාරීපුත්‍රයෙනි, තෙපි කිට්ඨාගිරියට යවු. ගොස් අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් (තෙරුනු සඳහා) පබ්බාජනියකමිය කරවු. තුලිනු තොපගේ සද්ධිවිහාරකයෝ ය' යි. සමාමිති, අපි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනිය කමිය කෙසේ කරමෝ ද ඒ භික්ෂුනු වණ්ඩයෝ ය පරාමයෝ ය යි. 'එසේ වී නම් ශාරීපුත්‍රයෙනි, තෙපි බොහෝ භික්ෂුන් සමග යව'යි. එසේ ය සමාමිති'යි, සැරියුත්මුගලන් තෙරුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුක්භ.

9. තවද මහණෙනි, මෙසේ කළයුතු ය: පළමු කොට අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුනු වොදනා කටයුත්තානු ය. වොදනා කොට සාරණය කටයුත්තානු ය සාරණය කොට ඇවැත් රෙපණය කළයුත්තානු ය. ඇවැත් රෙපණය කොට ප්‍රතිබල වූ ව්‍යකත මහණක්කු විසින් සබ්බ තෙමේ ඥාපනය කළයුත්තේ ය.

"වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා නියන්තක් අසාවා. මේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුනු කුලද්‍රව්‍යකයෝ ය පාපසමාවාර ඇත්තානු ය. මොවුන්ගේ ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්නට ද ලැබෙත් අසනු ද ලැබෙත්. මොවුන් විසින් දුෂිත වූ කුලයෝත් දක්නට ද ලැබෙත් අසනු ද ලැබෙත්. ඉදින් සහනට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සබ්බ තෙමේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනිය-කමිය කරන්නේ ය. කෙල 'ඤ්ඤානි' ය.

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා නියන්තක් අසාවා. මේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුනු කුලද්‍රව්‍යකයෝ ය. පාපසමාවාරයෝ ය. මොවුන්ගේ ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්නට ද ලැබෙත්. අසනු ද ලැබෙත් මොවුන්. විසින් දුෂිත වූ කුලයෝත් දක්නට ද ලැබෙත්. අසනු ද ලැබෙත්. සබ්බ තෙමේ 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනියකමිය කෙරෙයි. යම් ආයුෂමනක්භව 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනියකමිය කිරීම රිසි වේ නම් හේ තුෂණීමහන වන්නේ ය. යඤ්ඤානට නො රිසි වේ නම් හේ බණ්ණන්තේ ය:

දෙවනවට ද මෙකරුණ නියමි ... තෙවනවට ද මෙකරුණ නියමි ... සබ්බයා විසින් අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනියකමිය කරණ ලද. සබ්බයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණීමහාවය යි. කෙල තුෂණීමහාවය මෙසේ ධරමි" යි.

10. අථ බො සාරිපුත්තමොග්ගලානපමුබො භික්ඛුසඤ්ඤා කීටාගිරිං ගතන්ති අසුඤ්චනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මිං¹ පබ්බාජනියකමමං අකාසි: “න අසුඤ්චනබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිස්මිං වන්ඛබ්බ”න්ති. තෙ සඤ්ඤාන පබ්බාජනියකමමකානං න සමමා වත්තන්ති, න ලොමං පාතෙන්නි, න තෙත්ථාරං වත්තන්ති, භික්ඛු න බමාපෙන්නි. අකෙකාසින්නි, පරිභාසින්නි ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙන්නි. පකකමිස්සන්ති. විබහමින්නන්ති. ය තෙ භික්ඛු අපමිච්ඡා තෙ උප්පායන්ති බියන්ති විපාවෙන්නි: “කථං හි නාම අසුඤ්චනබ්බසුකා භික්ඛු සඤ්ඤාන පබ්බාජනියකමමකානං න සමමා වත්තිස්සන්නි න ලොමං පාතෙස්සන්නි, න තෙත්ථාරං වත්තිස්සන්නි, භික්ඛු න බමාපෙස්සන්නි, අකෙකාසිස්සන්නි, පරිභාසිස්සන්නි, ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙස්සන්නි, පකකමිස්සන්නන්ති විබහමිස්සන්නන්ති”ති.

11. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමෙත්ථං ආරොවෙදු. -පෙ- “සච්චං කීර් භික්ඛවෙ අසුඤ්චනබ්බසුකා භික්ඛු සඤ්ඤාන පබ්බාජනියකමමකානං න සමමා වත්තන්ති -පෙ- විබහමින්නන්ති”ති? “සච්චං භගවා.” විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිස්සා සඤ්ඤාන පබ්බාජනියකමමකානං න සමමා වත්තිස්සන්නි, න ලොමං පාතෙස්සන්නි, න තෙත්ථාරං වත්තිස්සන්නි භික්ඛු න බමාපෙස්සන්නි. අකෙකාසිස්සන්නි, පරිභාසිස්සන්නි, ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙස්සන්නි, පකකමිස්සන්නන්ති විබහමිස්සන්නන්ති. තෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙස්සාථ:

“භික්ඛු පතොව අඤ්ඤාතරං ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විගර්හි කුලදුස්සො පාපසමාවාගේ, භාසො ධො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙව සුයන්ති ව, කුලානි ව තෙන දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුයන්ති ව, සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචන්තියො: “ආයස්මා ධො කුලදුස්සො පාපසමාවාගේ, ආයස්මතො ධො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙව සුයන්ති ව, කුලානි වායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුයන්ති ව, පකකමනායස්මා ඉමමහා ආවාසා, අලතෙන ඉධ වාසෙතා”ති, එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තෙ භික්ඛු එව. වදෙයා: “ඡන්දගාමිනො ව භික්ඛු දෙසගාමිනො ව භික්ඛු මොහගාමිනො ව භික්ඛු භයගාමිනො ව භික්ඛු, තාදිසිකාය ආපනනියා එකච්චං පබ්බාජෙන්නි: එකච්චං න පබ්බාජෙන්නි”ති. සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචන්තියො “මා ආයස්මා එවං අච්ච, න ව භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ව භික්ඛු දෙසගාමිනො න ව භික්ඛු මොහගාමිනො න ව භික්ඛු භයගාමිනො, ආයස්මා ධො කුලදුස්සො පාපසමාවාගේ, ආයස්මතො ධො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙව සුයන්ති ව” කුලානි වායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුයන්ති ව පකකමනායස්මා ඉමමහා ආවාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙතා”ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තථෙච්ච පග්ගතෙන්නය, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාච නතියං සමනුගාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යාච නතියඤ්ච සමනුගාසිතමානො නං පටිනිස්ස-
තෙයා, ඉමෙච්චං කුසලං, නො චෙ පටිනිස්සතෙයා සබ්බසාදිසෙසො”ති.

1. කිරිසම් මු. සි

10. ඉක්බිති ගාරිපුත්‍ර මෞදගලායන ප්‍රමුඛ භික්‍ෂුසංඝ නෙමේ කිට්ටගිරියට ගොස් ‘අසුප්පුතබ්බසුක භික්‍ෂුන් කිට්ටගිරියෙහි තො විසියසුතු ය’යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්‍ෂුන්ට කිට්ටගිරියෙන් පබ්බාජනියකමය කෙළේ ය. ඔහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනියකමය කරණ ලද්දහු මිත්‍රාකොට නොපවතිති. (භික්‍ෂුන්ට) යටත් ව නො පවතිති. නිසාරණවතෙහි නො පවතිති. භික්‍ෂුන් කමා නොකරවති. ආක්‍රොශ කෙරෙහි. පරිහව බෙණෙහි: ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භංගගාමී බවට පමුණුවති. පලායෙහි ගිහි දු වෙත්. සම මහණ කෙනෙක් අලෙපව්ශ්‍යෝ ද ඔහු අවමත් කෙරෙහි, අසුණු කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් අසුප්පුතබ්බසුක භික්‍ෂුහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනියකම කරණ ලද්දහු මිත්‍රාකොට නො පවතිත් ද යටත් නො වෙත් ද, නිසාරණවතෙහි නො පවතිත් ද, භික්‍ෂුන් කමා නො කරවත් ද, ආක්‍රොශ කෙරෙත් ද, පරිහව බෙණෙත් ද, ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භංගගාමී බවට පමුණුවත් ද පලායෙත් ද ගිහි වෙත් ද’යි.

11. ඉක්බිති ඒ භික්‍ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ... සැබවෙක් ද මහණෙනි, අසුප්පුතබ්බසුක භික්‍ෂුහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනිය-කමය කරණ ලද්දහු මිත්‍රාකොට නො පවතිත් ද ... ගිහි වෙත් ද’ යි. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගඬා කලහ. ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුවල්පුරාමයෝ සංඝයා විසින් පබ්බාජනියකමය කරණ ලද්දහු මිත්‍රාකොට නො පවතිත් ද ස්වත් ව නො පවතිත් ද නිසාරණ වතෙහි නො පිහිටත් ද භික්‍ෂුන් කමා නො කරවත් ද ආක්‍රොශ කෙරෙත් ද පරිහව බෙණෙත් ද ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භංගගාමී බවට පමුණුවත් ද පලායෙත් ද ගිහි වෙත් ද’ යි. මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්‍ෂාපදය උදෙසා:

“මහණ තෙම කුලදසකය කරන්නේ ලාමක සමාචාර ඇත්තේ එක්තරා ගමක් හෝ නියමගමක් හෝ ඇසිටි කොට මෙසේ නම්, ඔහුගේ ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ලැබෙත් නම් අසනු ලැබෙත් නම්, ඔහු දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ලැබෙත් නම් අසනු ලැබෙත් නම් ඒ මහණ තෙම භික්‍ෂුන් විසින් මෙසේ කියසුතු වන්නේ ය: ආයුෂමත් තෙම කුලද-සකයෙහි ලාමක සමාචාර ඇත්තෙහි ය. ආයුෂමත්හුගේ වැලිත් ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත් තෙම මේ අවසින් නික්ම සේවා තාගේ මෙහි විමසීමෙන් කම් නැතැ’යි මෙසේත් ඒ මහණ භික්‍ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ ඒ භික්‍ෂුන්ට මෙසේ කියන්නේ නම්: භික්‍ෂුහු ඡන්දගාමීහු ද වෙති. භික්‍ෂුහු දෙසගාමීහු ද වෙති භික්‍ෂුහු මොහගාමීහු ද වෙති භික්‍ෂුහු භංගගාමීහු ද වෙත්. එබඳු ඇවැත්න් ඇතැමකු තෙරති ඇතැමකු නො තෙරති’යි. ඒ මහණ තෙම භික්‍ෂුන් විසින් මෙසේ කියසුතු වන්නේ ය: ඇවැත්නි, නහමක් මෙසේ කියව. භික්‍ෂුහු නො ද ඡන්දගාමීහු ය, භික්‍ෂුහු නො ද දෙසගාමීහු ය, භික්‍ෂුහු නො ද මොහගාමීහු ය, භික්‍ෂුහු නො ද භංගගාමීහු ය, ආයුෂමත් තෙම වැලිත් කුලදසකය ලාමක සමාචාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්හුගේ වැලිත් ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත් තෙම මේ අවසින් නික්ම සේවා තාගේ මෙහි විමසීමෙන් කම් නැතැ’යි. මෙසේත් ඒ මහණ භික්‍ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැඩි ව ගෙන සිටි නම් ඒ මහණ භික්‍ෂුන් විසින් ඒ වසතුහුගේ දැරීම පිණිස තෙවනවට දක්වා සමනුහාසන කම් කල යුත්තේ ය. ඉදින් තෙවනවට දක්වා සමනුහාසන කරනු ලබන්නේ ඒ වසතුව හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම මැනවැ. ඉදින් නො හැරපියා නම් සහවෙසෙස් මෙ ය’ යි.

12. හිතවු පමනට අඤ්ඤාතරං ගාමං වා නිගමං වාහි ගාමොපි නිගමොපි නගරමපි ගාමො වෙව නිගමො ව.

උපනිසායාය විහරනීති තත්ථ පටිබද්ධා හොනති විවරපිණ්ඩපාන-සෙනාසනගිලානපච්චයහෙසජජපටිකකාරා.

කුලං තාම: වහතාරි කුලාති: බන්ධියකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසසකුලං සුද්දකුලං.

කුලද්වයකොති කුලාති දුසොති පුපෙඨන වා ඵලෙන වා චුණේණන වා මහතිකාය වා දන්තකට්ඨෙන වා වෙඨනා වා¹ වෙජ්ජිකාය වා ජඩ්‍යපෙස-නිකෙන වා.

පාපසමාවාගෙනි මාලාවච්ජං රොපෙනිපි රොපාපෙනිපි, සිඤ්චනිපි සිඤ්චාපෙනිපි, ඔවිතානිපි ඔවිතාපෙනිපි, ගජෙනිපි ගජාපෙනිපි. -පෙ-

දිස්සනති වෙව සුයායනති වාහි යෙ සමමුඛා තෙ පස්සනති. යෙ තිරොකඛා තෙ සුණනති.

කුලාති ච තෙන දුට්ඨානීති පුබ්බෙ සද්ධා හුත්වා තං ආගමම අස්සද්ධා හොනති. පසන්නා හුත්වා අපපසන්නා හොනති.

දිස්සනති වෙව සුයායනති වාහි යෙ සමමුඛා තෙ පස්සනති, යෙ තිරොකඛා තෙ සුණනති.

සො හිතවුති යො සො කුලද්වයකො හිතවු.

හිතවුනීති අඤ්ඤාති හිතවුති. යෙ පස්සනති යෙ සුණනති, තෙහි වහනබෙබ්බා: “ආයසමා බො කුලද්වයකො පාපසමාවාරො, ආයසමතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සනති වෙව සුයායනති ව, කුලාති වායසමතා දුට්ඨානී දිස්සනති වෙව සුයායනති ව, පකකමනායසමා ඉමමනා ආවාසා, අලං තෙ ඉඨි වාසෙනා”ති. එවඤ්ච සො හිතවු හිතවුති චුච්චමානො තෙ හිතවු එවං වදෙය්‍යා: “ඡන්දගාමිතො ච හිතවු දෙසගාමිතො ච හිතවු මොහගාමිතො ච හිතවු භයගාමිතො ච හිතවු තාදිසිකාය ආපනතියා එකච්චං පබ්බාජෙන්නති එකච්චං න පබ්බාජෙන්නති”ති.

සො හිතවුති සො කමමකතො හිතවු.

12. හිඟු පනෙව අසඳුනරං ගාමං වා නිගමං වා යනු: ගමුදු නිගමුදු නුවරාදු ගාම ද නිගම ද වෙයි.

උපනිසාය විහරනි යනු: විවර පිණිසාන සෙනාසන ගිලානපච්චය හෙසජ්ජපරිකාරයෝ ඇත් ද එහි පිළිබඳ වූවානු වෙත්.

කුල නම්: ක්‍ෂත්‍රියකුල ය බ්‍රාහ්මණකුල ය වෛශ්‍යකුල ය ශුද්‍රකුල ය යි කුල සිතරෙහි.

කුලද්‍රව්‍යයෝ යනු: මළින් හෝ පෙලෙන් හෝ දුණුයෙන් හෝ වැටියෙන් හෝ දැහැටිදඬුයෙන් හෝ හුණදඬුයෙන් හෝ වෙදකමින් හෝ හසුන්පත් ගෙන යෑමෙන් හෝ කුලයන් දූෂණය කෙරෙයි.

පාපසමාවාගේ යනු: මල්ගස් රොපණය කෙරේ ද රොපණය කරවා ද, දිය ඉසී ද ඉස්වා ද, මල් නෙලා ද නෙලවා ද, මල් ගොතා ද ගොතවා ද-පෙ-

දිසානගි වෙව සුසානගි ව යනු: යම් කෙනෙක් හමු වූවානු නම් ඔහු දකිත්. යම් කෙනෙක් මුවහ වූවානු නම් ඔහු අසත්.

කුලානි ව තෙන දුට්ඨානි යනු: පෙර සැදුහැනි ව සිට ඔහු කර පාමිණ සැදුහා නැත්තානු වෙති. පහන් ව සිට නො පහන් වූවානු වෙත්.

දිසානගි වෙව සුසානගි ව යනු: යම් කෙනෙක් හමු වූවානු නම් ඔහු දකිත්. යම් කෙනෙක් මුවහ වූවානු නම් ඔහු අසත්.

සො හිඟු යනු යම් කුලද්‍රව්‍ය මහණෙක් වේ ද හෙතෙමේ යි.

හිඟුහි යනු: අත්‍යභික්‍ෂුන් විසින් ය. යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියයුත්තේ ය. ‘ආයුෂමත් තෙම කුලද්‍රව්‍යය පාපසමාවාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්තුගේ ලාමකසමාවාරයෝ දක්තා ද ලාබෙහි අසනු ද ලාබෙන් ආයුෂමත්තු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්තා ද ලාබෙහි අසනු ද ලාබෙන්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’යි. මෙසේත් ඒ මහණ භික්‍ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ ඒ භික්‍ෂුන්ට මෙසේ කියා නම් “භික්‍ෂුහු ජන්දගාමීහු ද වෙති භික්‍ෂුහු දෙව්ගාමීහු ද වෙති. භික්‍ෂුහු මොහගාමීහු ද වෙති. භික්‍ෂුහු භයගාමීහු ද වෙති. එබඳු ආවාතින් ඇතැමෙකු තෙරපති, ඇතැමෙකු නො තෙරපත්” යයි.

සො හිඟු යනු: යම් කම්කාරක වූ මහණෙක් වේ ද (හෙතෙමේයි.)

භික්ඛුගීති අඤ්ඤාති භික්ඛුගී. යෙ පසංගනති, සුණ්හනති, නෙති වහනබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච්ච, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො; ආයස්මො බො කුලද්දසකො පාපසමාවාරො, ආයස්මතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලාති වායස්මතා දුට්ඨාති දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, පකකමනායස්මො ඉමමිහා ආවාසා අලං තෙ ඉධ වාසෙතා”ති. දුතියමපි වහනබ්බො නතියමපි වහනබ්බො සචෙ පටිතිස්සජ්ජති, ඉචෙචනං කුසලං, තො වෙ පටිතිස්සජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සුඤ්ඤා න වදන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො භික්ඛු සමසමජ්ඣමපි ආකම්බිතා වහනබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච්ච, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො, ආයස්මො බො කුලද්දසකො පාපසමාවාරො, ආයස්මතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලාති වායස්මතා දුට්ඨාති දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, පකකමනායස්මො ඉමමිහා ආවාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙතා”ති.

දුතියමපි වහනබ්බො. නතියමපි වහනබ්බො සචෙ පටිතිස්සජ්ජති, ඉචෙචනං කුසලං, තො වෙ පටිතිස්සජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො භික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සමනුභාසිතබ්බො: ව්‍යතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො.

“සුණාහු මෙ භන්තෙ සංඝො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝෙන පබ්බාජනියකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙති, සො තං වච්ඡං ත පටිතිස්සජ්ජති. යදි සංඝස්ස පභ්‍යාකලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛු සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වච්ඡස්ස පටිතිස්සගතාය, එසා ඤ්ඤති:

සුණාහු මෙ භන්තෙ සංඝො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝෙන පබ්බාජනියකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙති, සො තං වච්ඡං ත පටිතිස්සජ්ජති, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛු සමනුභාසති තස්ස වච්ඡස්ස පටිතිස්සගතාය, යස්සායසමතො බමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසතා, තස්ස වච්ඡස්ස පටිතිස්සගතාය. සො භුණ්හස්ස, යස්ස තකම්මති, සො භාසෙය්‍ය:

දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- නතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- සමනුභට්ඨො සංඝෙන ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු තස්ස වච්ඡස්ස පටිතිස්සගතාය. බමති සංඝස්ස, තස්මා භුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

13. ඤ්ඤති යා දුක්ඛටං. ද්විති කමමවාචාති ථුලලවටයා, කමමවාචාපරි-
යොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. සංඝාදිසෙසං අක්කාපජ්ජන්තස්ස
ඤ්ඤති යා දුක්ඛටං, ද්විති කමමවාචාති ථුලලවටයා පටිපසංග්ගහන්ති.

හික්කුණි යනු: අන්‍යභික්ෂුන් විසින්. යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියයුත්තේ ය: ‘ආයුෂමත් තෙම මෙසේ තහමක් කියවා. භික්ෂුහු නො ද ඡන්දගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද දෝෂගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද මොහගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද භයගාමීහු ය. ආයුෂමත් තෙම වනාහි කුලදුෂක ය. පාපසමාවාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්- හුගේ වැළිත් ලාවක වූ සමාවාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති. අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා. තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’ යි. දෙවනුව ද කියයුත්තේ ය, තෙවනුව ද කියයුත්තේ යි. ඉදින් දුරලයි නම් මේ දුරුලීම මැනවි. ඉදින් නො දුරලයි නම් දුකුලාආවාත් වේ. ආසා නො කියත් නම් දුකුලාආවාත් වේ. එ මහණතෙම සහමාදට ද ආද කියයුත්තේ ය. ආයුෂමත් තෙම තහමක් මෙසේ කියවා. භික්ෂුහු නො ද ඡන්දගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද දෝෂගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද මොහගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද භයගාමීහු ය. ආයුෂමත් තෙම වනාහි කුලදුෂක ය. පාපසමාවාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්හුගේ වැළිත් පාපසමාවාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති, අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති, අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා. තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’ යි. දෙවනුව ද කියයුත්තේ ය, තෙවනුව ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් දුරලා නම් මේ දුරුලීම මැනවි. ඉදින් නො දුරලා නම් දුකුලාආවාත් වේ. ඒ මහණ තෙම සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යි. මෙසේත් මහණෙහි, සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යි. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සඛ්‍ය තෙමේ දැන්විය යුත්තේ යි:

“වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සඛ්‍යයා විසින් පබ්බාජනීය කමිය කරනලද්දේ භික්ෂුන් ඡන්දගාමී බවට දෝෂගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො දුරලයි. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සඛ්‍ය තෙමේ ඒ වස්තුව දුරුලීම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. තෙල ඤාති යි.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සඛ්‍යයා විසින් පබ්බාජනීය කමිය කරනලද්දේ භික්ෂුන් ඡන්දගාමී බවට දෝෂගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො දුරලයි. සඛ්‍ය තෙමේ මෙනම් මහණහට ඒ වස්තුව දුරුලීම පිණිස සමනුභාසන කම් කෙරෙයි. යම් ආයුෂමත්හට මෙනම් මහණහට ඒ වස්තුවහුගේ දුරුලීම පිණිස සමනුභාසනය රැස්නේ නම් හෙතෙම තුෂණිමහුත වන්නේ ය. යමක්හට නො රැස්නේ නම් හෙතෙම බණන්නේ යි.

දෙවනුව ද මෙපවත් කියමි ... තෙවනුව ද මෙපවත් කියමි ... සඛ්‍යයා විසින් මෙනම් මහණ තෙම ඒ වස්තුවහුගේ දුරුලීම පිණිස සමනුභාසනය කරණ ලද්දේ ය. සඛ්‍යයාට රැස්නේ ය. එහෙයින් මේ තුෂණිමහාවය යි. මෙය මෙසේ බරමි” යි.

11. ඤාතියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙකම්වදනින් තුලැයි දෙකෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස්ආවාත් වේ. සහවෙසෙස් අවදනාහට ඤාතියෙන් වූ දුකුලා ද දෙකම්වදනින් වූ දෙතුලැයි ය ද තවතිත්.(සන්සිදෙන්).

සඛ්‍යාදිසෙසොති සඛ්‍යාව නස්ස ආපනතියා පරිවාසං දෙනි මූලාය පටිකස්සාති මානනං දෙනි අබ්‍යතී, න සබ්බසුලා, න ඵකපුගගලො. තෙන චූචචති සඛ්‍යාදිසෙසොති. තස්සෙව ආපනතීතිකායස්ස නාමකමමං අභිවචනං. තෙනපි චූචචති සඛ්‍යාදිසෙසොති.

15. ධම්මකමෙව ධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙව චෙමතිකො න පටිතිස්සජති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙව අධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසස්ස. අධම්මකමෙව ධම්මකමමසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙව චෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙව අධම්මකමමසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

16. අනාපනති අසමනුභාසනාස්ස, පටිතිස්සජනාස්ස, උමගනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කුලදුසකසඛ්‍යාපදං නිට්ඨිතං.

17. උඤ්චා බො ආයස්මනො තෙරස සඛ්‍යාදිසෙසා ධම්මා, නච පඨමාපනතිකා, චතතාරො යාවතතියකා, යෙසං භික්ඛු අඤ්ඤානරං වා අඤ්ඤානරං වා ආපජ්ඣා යාවතතියං ජානං පටිච්ඡාදෙනි නාවතතියං තෙන භික්ඛුනා අකාමා පරිච්ඡන්තං. පරිච්ඡන්තපරිවාසෙන භික්ඛුනා උනතරි ඡාරතතං භික්ඛු මානනාය පටිපජ්ඣන්තං. විණ්ණමානතො භික්ඛු යත් සියා විසතිගණො භික්ඛුසඛ්‍යො, නත් සො භික්ඛු අබ්‍යතන්තො. ඵකෙනපි වෙ උග්ගො විසතිගණො භික්ඛුසඛ්‍යො නං භික්ඛුං අබ්‍යතො, සො ච භික්ඛු අතභිතො, තෙ ච භික්ඛු ගාරයා. අයං නත් සාමිච්ඡි. නත්තයස්මනෙන පුච්ඡාමි කච්චත් පරිසුඤා. දුතියමපි පුච්ඡාමි කච්චත් පරිසුඤා. තතියමපි පුච්ඡාමි කච්චත් පරිසුඤා. පරිසුඤොත්තයස්මනො. නස්මා තුණ්හි. ඵමමෙනං ධාරයාමිති.

තෙරසකං නිට්ඨිතං.

නස්සග්ගනං

විස්සට්ඨි කායසංසගො දුට්ඨිලං අතතකාමතං,
සඤ්චරිතතං කුට්ඨි චෙව විහාරො ච අමුලකං.

කිඤ්චි දෙසඤ්ච හෙදො ච තස්සෙව අනුචතතකා,
දුබ්බචං කුලදුසඤ්ච සඛ්‍යාදිසෙසා තෙරසාති.

සඛ්‍යාදිසෙසසකණො නිට්ඨිතො

සංඝාදිසෙසො යනු: සංඝ නෙමේ ම ඒ ආචාරානට පිරිවෙස් දෙයි මුලට අදිසි මානන දෙයි ආගමානස කෙරෙයි. භික්ෂුහු තිදෙනෙක් නො දෙත්. එක් පුතුලෙක් නො දේ. එයිනුදු කියනු ලැබෙයි. 'සංඝාදිසෙසො'යි. එ ම ආචාරාන් මුළුවට නාමකමී යි අභිවචන යි. එයිනුදු කියනු ලැබෙයි 'සංඝාදිසෙසො'යි.

15. ධම්මකමියෙති ධම්මකමී ය යන සංඥ ආචාරාන් (ලබ්බිය) නො හරි නම් සහවෙසෙස්ආචාරාන් වෙයි. ධම්මකමියෙති විමති ආචාරියේ නො හරි නම් සහවෙසෙස්ආචාරාන් වෙයි. ධම්මකමියෙති අධම්මකමී ය යන සංඥ ආචාරියේ නො හරි නම් සහවෙසෙස්ආචාරාන් වෙයි. අධම්මකමියෙති ධම්මකමී ය යන සංඥ ආචාරියේ නම් දුකුලාආචාරාන් වෙයි. අධම්මකමියෙති විමති ආචාරියේ නම් දුකුලාආචාරාන් වෙයි. අධම්මකමියෙති අධම්මකමී ය යන සංඥ ආචාරියේ නම් දුකුලාආචාරාන් වේ.

16. සමනුභාසනකමී නො කරන්නාහට ද, හැරපියන්තාහට ද, උනමනකයාහට ද, ආදිකම්මකයාහට ද ආචාරාන් නැති.

කුලදසක ගිණ්ණපදය නිමිසේ යි.

17. ආයුෂමත්ථරාති, නෙළෙස් සහවෙසෙස් ආචාරාන්හු උදෙසන ලදහු ම ය. ප්‍රථමාපනතික නව දෙනෙක, යාවනතිකසක සතර දෙනෙකි. මහණ තෙම යම් සහවෙසෙසුන් අතුරෙන් එක්තරා එක්තරා ආචාරකට හෝ පෑමිණ යම්තාක් දින දෑන දෑන සහවා ද, ඒතාක් දින ඒ මහණහු විසින් නො කැමැත්තෙන් නමුදු පිරිවෙස් විසිය යුතුයි. වාස නිවෙලු පිරිවෙස් ආචාරි මහණහු විසින් මත්තෙහි සරයක් භික්ෂුනට බුහුමන් පිණිස පිළිපැදිය යුතුයි. පිරු මානත් ආචාරි මහණතෙම විංශද්වර්ගික භික්ෂුසංඝනෙමේ යම් සීමාවෙක්හි වන්නේ නම් එහි අභිභානකමිය කළයුත්තේ යි. එක්තමනිනුදු උනු වූ විංශද්වර්ගික භික්ෂුසංඝනෙමේ එමහණහු ඉදින් අභිභානකමියෙන් කරන්නේ නම් ඒ මහණතෙමත් අතභිත වූයේ වෙයි. ඒ භික්ෂුහුත් ගැරහිය යුත්තාහු වෙති. මේ එහි සාමිවිධමිය යි. එහිලා ආයුෂමතුන් විවාරම්. කිම, පිරිසුදුවනු ද? දෙවනවට ද විවාරම්. කිම, පිරිසුදුවනු ද? තෙවනවට ද විවාරම්. කිම, පිරිසුදු වූවනු ද? මෙහිලා ආයුෂමත්හු පරිශුද්ධියහ. එහෙයින් තුෂණිකුත වෙති, තෙල නිහඬබව මෙසේ ධරම්.

තෙරසකය නිමිසේ යි.

උඤ්ඤය.

සුක්ඛිසාරි ය, කාසසහර ය, දුටුල්වසු ය, අත්තකාමපාරිවරිය ය, සසුරාතු ය, කුටිකාර ය, විහාරකාර ය, අමුලු ය, අඤ්ඤාභාගිය ය, සංඝ-හෙද ය, අනුචනනක ය, දුබ්බ ය, කුලදසක ය යි නෙළෙස් සහ-වෙසෙස්හු වෙත්.

සංඝාදිසෙස කාණ්ඩය නිමිසේය.

අනියතකණේයා.

ඉමේ බෝ පනායසමනෙතා දෙව අනියතා බමමා උදෙසං ආභව්නති:

4. 1.

පඨමඅනියතසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං විහරති ඡේතවතෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බෝ පන සමයෙන ආයසමා උද්ග්ගි සාවතීයං
කුලපගො හොති. බහුකාති කුලාති උපසඛකමති. තෙන බෝ පන සමයෙන
ආයසමතො උද්ග්ගිස්ස උපට්ඨාකකුලස්ස කුමාරිකා අඤ්ඤාතරස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්ස දිනතා හොති. අථ බෝ ආයසමා උද්ග්ගි පුබ්බණ්ණසමයං නිවා-
සෙතො පනතව්වරමාදය යෙන නං කුලං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා
මනුස්සෙ පුච්ඡි: “කහං ඉත්තනාමා”ති*. “දිනතා භනෙන අමුකස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්සා”ති.

2. තමපි බෝ කුලං ආයසමතො උද්ග්ගිස්ස උපට්ඨාකං හොති. අථ බෝ
ආයසමා උද්ග්ගි යෙන නං කුලං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡි:
“කහං ඉත්තනාමා”ති. “එසායස ඔවරකෙ නිසිනතා”ති. අථ බෝ ආයසමා
උද්ග්ගි යෙන සං කුමාරිකා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තස්සා කුමාරිකාය
සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං
කපෙසසි කාලයුත්තං සමුලලපනො කාලයුත්තං බමමං භණ්ණො.

3. තෙන බෝ පන සමයෙන විසාබා මිගාරමානා බහුපුත්තා හොති
බහුතත්තා අරොගපුත්තා අරොගනත්තා අභිමඛනලසමමනා. මනුස්සා යඤ්ඤාසු
ජනෙසු උස්සවෙසු විසාබා මිගාරමානාරං පඨමං හොජේනති. අථ බෝ
විසාබා මිගාරමානා නිමනතිනා නං කුලං අගමාසි. අද්දසා බෝ විසාබා
මිගාරමානා ආයසමනං උද්ග්ගි තස්සා කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො
පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසිනතං. දිස්වාන ආයසමනං උද්ග්ගි
එතදවොච:

“ඉදං භනෙන නච්ඡන්තං නප්පතීරුපං, යං අයෙසා මාතුගාමෙන සද්ධිං
එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙසති.
කිංකොපි භනෙන අයෙසා අනඤ්ඤා තෙන බමෙමන, අපි ච දුස්සද්ධාපයා
අපසසනා මනුස්සා”ති.

4. එවමපි බෝ ආයසමා උද්ග්ගි විසාබාය මිගාරමාතුයා වුච්චමානො නාදිසි.
අථ බෝ විසාබා මිගාරමානා නිකඛමිත්වා භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොවෙසි,
යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං භි
නාම ආයසමා උද්ග්ගි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො
ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙසස්සති”ති.

* තෙ පට්ඨානං. ම.ජ.සං.

අනියත කාණ්ඩය.

ඇමැත්ති, මේ අනියත බම්මේ දෙදෙන උදෙසිමට එනි:

4. 1.

පළමු අනියතශීක්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමිපයෙහි ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වතාහි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ සැවැත්නුවරෙහි කුලුපග වෙත්. බොහෝ කුලයන් කරා එළඹෙත්. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවන්ගේ උපසංචායක කුලයක් සතු කුමරියක් එක්තරා කුලයක් සතු කුමරකුට දින. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ පෙරවරා වෙලෙහි හැඳ පෙරෙව පා සිටුරා ගෙණ ඒ කුලය වෙත එළඹියහ. එළඹ “මෙ නම් කුමරිය කොහි දැ?”යි මිනිසුන් විමාළහ: වහන්ස, අසෝ කුලය සතු කුමරකුට දිනැ”යි, ඒ මිනිස්සු කීහ.

2. ඒ කුලය ද ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවන්ගේ උපසංචායක වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ඒ කුලය කරා එළඹියහ. එළඹ, “මෙ නම් කුමරිය කොහි දැ?”යි “මිනිසුන් විමාළහ. හිමියනි, තෙල කුමරිය ලැගුම් ගෙහි හුන”යි. ඔහු කීහ. එසඳ ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ඒ කුමරිය කරා එළඹියහ. එළඹ එකලා වූයේ එකලා ව සිටි ඒ කුමරිය හා සමග රහසිගත ව සිටි මෙවුන්දමට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙහි කල් සලකා පාවති බස් බෙණෙමින් කලට යුතු දහම් බෙණෙමින් නිෂද්ධ කළහ.

3. එසමයෙහි මෘගාරිමාතෘ වූ විශාඛාවෝ බොහෝ දු පුතුවන් ඇතියහ. බොහෝ මුත්තුවරන් ඇතියහ. නිරෝග දු පුතුවන් ඇතියහ. නිරෝග මුත්තුවරන් ඇතියහ. උතතම මඩහල සමවතයහ. මිනිස්සු දන ප්‍රදානයෙහි දී දින නියම ඇති ආවාහ විවාහ ආදි සැණෙහි දී දින නියම නැති (ආසල ඇ) මහ සැණෙහි දී මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවන් පළමු කොට වළඳවත්. එ සඳ මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවෝ කැඳවන ලදු ව එකල කරා ගියහ. මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවෝ එකලා ව සිටි ඒ කුමරිය හා සමග ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවන් රහසිගත ව මෙවුන්දමට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව හුන්තවුන් දුටහ. දැක ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවන්ට මෙ පවත් සැල කළහ:

“යම් හෙයකින් හිමිහු එකලා ව සිටි මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව මෙවුන්දමට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව සිට නිෂද්ධ කෙරෙත් ද, වහන්ස, තෙල අයොග්‍ය ය, නුසුදුසු ය. වහන්ස, හිමිහු ඒ මෙවුන්දමින් අභි නැති වුව ද වැලිත් නොපහන් මිනිස්සු නො හදහවාලිය හෙයි”යි.

4. මෘගාරිමාතෘ විශාඛාව විසින් මෙ ලෙසින් ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ කියනු ලබන්නාහු දු නොපිළිගත්හ. එසඳ මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවෝ තික්ම ගොස් භික්ෂූන්ට මෙ පවත් සැල කළහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙවස් වෙත් ද, ඔහු අවසු කෙරෙත්, නුගුණ බෙණෙත්, අයුණු පතුරුවත්: “ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ එකලා ව සිටි මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කමිසම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව සිට කෙසේ නිෂද්ධ කළාහු ද” කියා ය.

5. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමස්මිං ආරොච්ඡෙසුං: “සච්චං කීර්තං උද්දසී මාතුගාමෙන සද්ධං ඵකො ඵකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසී”ති “සච්චං භගවා.” විගරහී බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම ඤං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධං ඵකො ඵකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසී. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධං ඵකො ඵකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසී, නමො. සද්දාය්‍යවච්ඡා උපාසිකා දිස්වා නිශ්ශංඤ්ඤා ධම්මානං අඤ්ඤාතරො චදෙය්‍ය, පාගජ්ඣෙන වා සබ්බාදියෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො නිශ්ශංඤ්ඤා ධම්මානං අඤ්ඤාතරො කාරොතබ්බො පාගජ්ඣෙන වා සබ්බාදියෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා. යෙන වා ආසද්දාය්‍යවච්ඡා උපාසිකා චදෙය්‍ය, තෙන යො භික්ඛු කාරොතබ්බො, අයං ධම්මො අනියතො”ති.

6. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අභිප්පෙතො භික්ඛුති.

මාතුගාමො නාම: මුත්තස්සිති, න යකඛී, න පෙතී, න තිරච්ඡානගතා. අනාමසො නදහුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මහත්තරි.

සද්ධන්ති ඵකතො.

ඵකො ඵකායාති භික්ඛු චෙව හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: චක්ඛුස්ස රහො සොනස්ස රහො. චක්ඛුස්ස රහො නාම: න සකකා හොති අකඛී වා නිබ්භ්ඤ්ඤානෙ භමුකං වා උකඛිපියමානෙ සීසං වා උකඛිපියමානෙ පසිසිත්තුං. සොනස්ස රහො නාම න සකකා හොති පකතිකථා සොත්තුං.

පටිච්ඡන්තං නාම: ආසනං භූමිසිත වා කථාටෙන වා කිලඤ්ඤාත වා සාණ්ඨිපාකාරොත වා රුකෙසිත වා ඵලෙහිත වා කොත්ථලියා වා යෙන කෙතවි පටිච්ඡන්තං හොති.

අලංකමමනියෙති සකකා හොති මෙජ්ජනං ධම්මං පතිසෙවිත්තුං.

නිසජ්ජං කප්පෙසීති මාතුගාමෙ නිසින්නො භික්ඛු උපනිසින්නො වා හොති උපනිපන්නො වා. භික්ඛු නිසින්නො මාතුගාමො උපනිසින්නො වා හොති උපනිපන්නො වා. උහො වා නිසින්නා හොන්ති උහො වා නිපන්නා

සද්දාය්‍යවච්ඡා නාම: ආගතථලා අභිසමෙතාවිති විඤ්ඤාතසාසනා.

5. ඉක්බිති ඒ හිසුනු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ: “උදයිය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව නිමැසූ කෙළෙහි ල යනු සැබෑ ද?” යි අසා වදාළ සේක. “භාගාවතුන් වහන්ස, සැබවෙකැ” යි හේ කීය. භාගාවන් බුදුහු ගඟා කළහ: “මොසපුරුමය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්තෙක රහසිගත ව එකලා ව කෙසේ නිමැසූ කෙළෙහි ද, මොස-පුරුමය, මෙය නොපහන් මිනිසුන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ගිණිපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව නිමැසූ කෙළෙහි ල යනු සැබෑ ද, හැදෑරිය යුතු බස් ඇති උපායයක් ඒ මහණෙකු දක පරිජයෙන් මේව සි සලාපෙසෙහින් මේව සි පවිනියෙන් මේව සි තුන් ඇවැත් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් දෙස් තබා බෙණේ නම්, නිමැසූ කෙළෙහි ල යනු සැබෑ ද, මහණ පරිජයෙන් මේව සි සලාපෙසෙහින් මේව සි පවිනියෙන් මේව සි තුන් ඇවැත් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කෙසේ නිමැසූ කෙළෙහි ල යනු සැබෑ ද, හැදෑරිය යුතු වචන ඇති ඒ උපායය යම් ඇවැත්කින් හෝ දෙස් තබා බෙණේ නම්, ඒ මහණ ඒ ඇවැත්කින් කෙසේ නිමැසූ කෙළෙහි ල යනු සැබෑ ද, මේ ඇවැත් අනියක යි”

6. යො පන-සි යලෙක්, යම් බදු වූවෙක් ...

හිකඩු යි ... මෙතෙම මේ අභියෝග දී හිසු ය යි දක්වනලදී.

මාතුගාම නම්: මිනිස් මාගම යි. යකිත්තක් නො වෙයි. ප්‍රේතියක් නො වෙයි. තිරිසන් ගිය මාගමක් නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදවස උපන් දරිය ද වෙයි. ඉමහත් සත්‍රිය (මාහැලි) කාලම ය. (=කියනු ම කීම).

සද්ධිං යි එකතු ය.

එකො එකාය යි මහණෙක් ද මාගමෙක් ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට රහස, කණට රහස. ඇසට රහස නම්: කතන කල ඇස මේව සි නහන කල බැම මේව සි නහන කල හිස මේව සි දක්නට නොහැකි වෙයි. කණට රහස නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

පටිච්ඡන්ත නම්: අස්ත බිත්තියෙන් හෝ කවුළු දෙරිත් හෝ කලාලින් හෝ කඩවුරු පවුරින් හෝ රුකින් හෝ කණුවෙන් හෝ පැලලිපොතුයෙන් හෝ යම් කිසිවකින් වැසුනේ වෙයි.

අලංකමමනියෙ යි වෙවුන්දම් සෙවුනට හැක්කේ වෙයි.

හිසුණං කප්පෙය්‍ය යි මාගම හුන්කල මහණ ලං ව හුන්තේ හෝ වෙයි. ලං ව හොත්තේ හෝ වෙයි. මහණ හුන්කල මාගම ලං ව හුන්තී හෝ වෙයි. ලං ව හොත්තී හෝ වෙයි. දෙ දෙනා ම හෝ හුන්තාහු වෙති. දෙ දෙනා ම හෝ හොත්තාහු වෙති.

සද්ධියං වචසා නම්: ලැබූ සෝවාන් ඵල ඇති පිළිවිදි සිවුසස් ඇති දත් සසුන් ඇති (උපාය).

උපාසිකා නාම: බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සංඝං සරණං ගතා.

දිසවානි පසසිවා.

නිශ්ශංකං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙත වදෙය්‍ය, පාරාජිකෙන වා සංඝාදි-
ශෙෂෙත වා පාවිතනියෙන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො නිශ්ශංකං
ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙත කාරෙතඛෙබ්බා පාරාජිකෙන වා සංඝාදිශෙසෙන වා
පාවිතනියෙන වා. යෙන වා සා සද්ධෙය්‍යවච්ඡා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන
සො භික්ඛු කාරෙතඛෙබ්බා.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපනනියා
කාරෙතඛෙබ්බා.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “සච්චාහං
නිසිනො, නො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි”නති. නිසජ්ජාය
කාරෙතඛෙබ්බා.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනො
අපි ච බො නිපනො”ති, නිසජ්ජාය කාරෙතඛෙබ්බා. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොති.
සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනො, අපි ච බො සීතො”ති. න
කාරෙතඛෙබ්බා.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිපනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපනනියා
කාරෙතඛෙබ්බා. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිපනො
මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“සච්චාහං නිපනො, නො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි”නති. නිසජ්ජාය
කාරෙතඛෙබ්බා -පෙ- “නාහං නිපනො. අපි ච බො නිසිනො”ති.
නිසජ්ජාය කාරෙතඛෙබ්බා -පෙ- “නාහං නිපනො. අපි ච බො සීතො”ති.
න කාරෙතඛෙබ්බා.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමෙන
සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපනනියා
කාරෙතඛෙබ්බා -පෙ- “සච්චාහං නිසිනො, නො ච බො කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි”නති. නිසජ්ජාය කාරෙතඛෙබ්බා -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච
බො නිපනො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතඛෙබ්බා -පෙ- “නාහං නිසිනො
අපි ච බො සීතො”ති. න කාරෙතඛෙබ්බා. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා
මයා දිට්ඨො නිපනො මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො”ති.
සො ච නං පටිජානාති, ආපනනියා කාරෙතඛෙබ්බා -පෙ- “සච්චාහං නිපනො,
නො ච බො කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි”නති. නිසජ්ජාය කාරෙතඛෙබ්බා -පෙ-
“නාහං නිපනො. අපි ච බො නිසිනො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතඛෙබ්බා
-පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො සීතො”ති. න කාරෙතඛෙබ්බා.

උපාසිකා නම්: බුදුන් සරණ ගියා ය දහම් සරණ ගියා ය සතුන් සරණ ගියා ය

දික්කාසි දක

පරිජයෙන් වේව සි සහවෙසෙසින් වේව සි පවිතියෙන් වේව සි තුන් ඇවැතුන් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කියා නම්, නිෂ්චය පිළින කරණ මහණ පරිජයෙන් වේව සි සහවෙසෙසින් වේව සි පවිතියෙන් වේව සි තුන් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කරවිය යුතු ය. හැදෑරිය යුතු බස් ඇති ඒ උවැසි ඇවැතුන් යම් ඇවැතකින් කියා නම්, ඒ මහණ ඒ ඇවැතින් කරවිය යුතු ය.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට වෙටුන්දම් සෙටුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම් පරිජඇවැතින් කරවිය යුතුයි.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට වෙටුන්දම් සෙටුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ඉදින් සැබව, මම හුන්තෙමි වෙටුන්දම් නො ද සෙවීම”යි. මෙසේ කියා නම්: නිෂ්චයෙන් කරවිය යුතු ය.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට වෙටුන්දම් සෙටුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “මම හුන්තෙමි වැලිත් හොත්තෙමි”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට වෙටුන්දම් සෙටුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “මම හුන්තෙමි වැලිත් සිටියෙමි”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නොකරවිය යුතු ය.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට වෙටුන්දම් සෙටුමින් වැද හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම්, පරිජඇවැතින් කරවිය යුතු ය. ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට වෙටුන්දම් සෙටුමින් හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “සැබව, මම හොත්තෙමි. වෙටුන්දම් නො ද සෙවීම”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය... “මම නො හොත්තෙමි. වැලිත් හුන්තෙමි”යි. කියා නම් නිෂ්චයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි. කියා නම් නොකරවිය යුතු ය

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමක හා සමග කායසංසඨියට සමවදිමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම්, කායසංසඨි ඇවැතින් කරවිය යුතු ය... “සැබව, මම හුන්තෙමි. කායසංසඨියට නො ද සමවැදිමි”යි. හේ කියා නම් නිෂ්චයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම හුන්තෙමි, වැලිත් හොත්තෙමි”යි. කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම හුන්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි. කියා නම් නො කරවිය යුතු ය. ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමක හා සමග කායසංසඨියෙහි සමවදිමින් හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණද ඒ පිළින කෙරෙයි නම්, කායසංසඨි ඇවැතින් කරවිය යුතු ය. ... “සැබව, මම හොත්තෙමි. කායසංසඨියට නො ද සමවැදිමි”යි. කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නො හොත්තෙමි, වැලිත් හුන්තෙමි” කියා නම් නිෂ්චයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි, කියා නම් නො කරවිය යුතු ය.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අයෙයා මයා දිට්‍ඨො මානුශාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසිනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච බො නිපනො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච බො සිතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අයෙයා මයා දිට්‍ඨො මානුශාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිපනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො නිසිනො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො සිතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

අනියතොති න නියතො පාරාජිකං වා සංඝාදිසෙසො වා පාචිතනියං වා.

7. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපනතිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපනතිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො.

ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපනතිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති. නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපනතිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

පස්මඅනියනසිකාපදං නිවසිතං.

4. 2

දුතියඅනියනසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජෙනවතො අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ඝ්ඨි භගවතා පටිකඛිතනං මානුශාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපභුනති තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසි. කාලයුතනං සමුලපනොතා කාලයුතනං ධම්මං හණන්තො. දුතියමපි බො විසාඛා මගාරමානා නිමන්තිතා තං කුලං අගමාසි. අද්දසා බො විසාඛා මගාරමානා ආයස්මන්තං උද්ඝ්ඨි තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො නිසින්නං, දිස්වාත ආයස්මන්තං උද්ඝ්ඨි එතදවොච: “ඉදං හනෙන නච්ඡන්තං නප්පතිරුපං, යං අයෙයා මානුශාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපති. නිකුට්ඨාපි හනෙන අයෙයා අනඤ්ඤා තෙන ධම්මෙන, අපි ච දුස්සද්ධාපයා අප්පසන්නා මනුස්සා”ති. එවමපි බො ආයස්මා උද්ඝ්ඨි විසාඛාය මගාරමානුයා ට්‍රිච්චමානො නාදිසි.

ඒ උච්චයි “මා විසින් හිමිහු එකලා ව සිටි මාගමක හා සමග රහසිගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්නෙක එකලා ව හුන්නාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළිගත කෙරෙයි නම්, නිෂද්දයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නුහුන්නෙමි, වැලිත් හොත්තෙමි”යි, කියා නම් නිපතයායෙන් කරවිය යුතු ය. .... “මම නුහුන්නෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි, කියා නම් නො කරවිය යුතු ය.

ඒ උච්චයි “මා විසින් හිමිහු එකලා ව සිටි මාගමක හා සමග රහසි-ගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්නෙක එකලා ව හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද ඒ පිළිගත කෙරෙයි නම් නිපතයායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි. වැලිත් හුන්නෙමි”යි, කියා නම්, නිෂද්දයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි වැලිත් සිටියෙමි”යි, කියා නම්, නො කරවිය යුතු ය.

අනියතො යනු: පරිජ් යැ හෝ සහවෙසෙස් යැ හෝ පවිනියා හෝ නියත කො වූයේ.

7. ගමන පිළිගත කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළිගත කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළිගත කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත නො කෙරේ නම් හිදීම නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළිගත කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ ය.

ගමන පිළිගත නො කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළිගත නො කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළිගත නො කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත නො කෙරේ නම් හිදීම නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළිගත නො කෙරේ නම් හිදීම පිළිගත නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළිගත නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ ය.

පළමු වැනි අනියනශික්ෂා පදය නිමි.

4. 2

දෙවැනි අනියනශික්ෂා පදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සාවැත්තුවර සමීපයෙහි ජෙනවන නම් වූ අත්තෙවුසිවුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. නවද එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ එකලා වූ මිනිස්මාගමක හා රහසිගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්නෙක එකලා ව නිෂද්ද නිරිම භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරණ ලද්දේ එකලා වූ එ මැ කුමරිය සමග එකලා ව රහසිගත ව කලට සුදුසු තෙපුල් බෙණෙමින් කලට සුදුසු දහම බෙණෙමින් හුන්හ. දෙවන වට ද මාගාරිමාතා විශාඛා තොමෝ කැවන ලද ව ඒ කුලයට ගියා ය. ඉක්බිති මාගාරිමාතා විශාඛා තොමෝ ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන් එකලා වූ එ මැ කුමරිය සමග එකලා ව රහසිගත ව හුන්නවුන් දුටු. දක ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන්ට ‘යම් හෙයකින් හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ද කෙරෙත් ද, වහන්ස, මේ අයොග්‍ය ය. නුසුදුසු ය. වහන්ස, හිමිහු ඒ මෙවුන්දමින් අභි නැත්තාහු නමුදු වැලිත් නො පහන් මිනිස්සු හදහලාලිය නො හෙති’යි. මෙසේ කිවු ය. ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ මාගාරිමාතා විශාඛාව විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නාහු නො පිළිගත්හ.

2. අථ ඛො විසාබා මගාරමාතා නිකුතිමා භික්ඛුතං එනමුත්ථං ආරොවෙසි යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තං තෙ උප්පායනානි බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උද්ගී මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසිති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එනමුත්ථං ආරොවෙසුං “සච්චං කිරි තුං උද්ගී මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි”ති “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසි, තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ”.

“නභෙව ඛො පන පට්ඨන්තං ආසනං හොති නාලංකමමනියං, අලඤ්ච ඛො හොති මාතුගාමං දුට්ඨල්ලාහි වාවාහි ඔහාසිතුං. යො පන භික්ඛු තථාරූපෙ ආසනෙ මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස, තමෙනං සද්දායංචචසා උපාසිකා දිඤ්චා දච්ඡන්තං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙත චදෙය්‍ය සබ්බාදිසෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො දච්ඡන්තං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙත භාරෙ-තබ්බො සබ්බාදිසෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා, යෙන වා සා සද්දායං-චචසා උපාසිකා චදෙය්‍ය තෙන සො භික්ඛු භාරෙතබ්බො. අයමපි ධම්මො අනියතො”ති.

3. නභෙව ඛො පන පට්ඨන්තං ආසනං හොති අපට්ඨන්තං හොති, කුඛෙධිත වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤාත වා සාණ්ඨිපාකාරෙත වා රුකෙත වා ඵලෙන වා කොන්ඳ්‍රියා වා යෙන කෙනපි අපට්ඨන්තං හොති.

නාලංකමමනියනති න සකකා හොති චෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවිතුං.

අලඤ්ච ඛො හොති මාතුගාමං දුට්ඨල්ලාහි වාවාහි ඔහාසිතුනති සකකා හොති මාතුගාමං දුට්ඨල්ලාහි වාවාහි ඔහාසිතුං.

යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අත්ථෙ අභිප්පෙතො භික්ඛුති.

තථාරූපෙ ආසනෙති එවරූපෙ ආසනෙ

මාතුගාමො නාම: මහුසසිජ්ඣී, න යකඛි න පෙතී න තිරච්ඡානගතා.

විඤ්ඤා පටිබලා සුභාසිතදුබ්බාසිතං දුට්ඨල්ලාදුට්ඨල්ලං ආජාතිතුං.

සද්ධිනති එකතො.

එකො එකායාති භික්ඛු චෙව හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: වකඛුසු රහො සොතසු රහො. වකඛුසු රහො නාම න සකකා හොති අකඛිං වා නිබ්භ්ඤ්ඤාතෙ භමුකං වා උකඛිපියමාතෙ සීසං වා උකඛිපියමාතෙ පසිසිතුං. සොතසු රහො නාම න සකකා හොති පකති-කථා සොතුං.

2. ඉක්බිති මාගාරිමාහා විශාබාවෝ නික්ම ගොස් භික්ෂුන්ට මෙපවත් දැන්වූහ: යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපව් වෙන් ද ඔහු අවමන් කෙරෙහි. අයුණු කියති, දෙස් පහල කෙරෙහි. 'කිසෙයින්' නම් ආයුෂමත් උදසි තෙරණුවෝ එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කළෝ දෑ? යි ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'සැබවෙක් ද උදසි, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙළෙහි දෑ? යි. භාගාවත්හු පුළුවන්හ. "සැබැව භාගාවතුන් වහන්ස", භාගාවත් බුදුහු ගඬා කළහ. 'කෙසේ නම්' තුවස්පුරාමය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙළෙහි ද, තුවස්පුරාමය, තෙල තො පහනුත්තේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ තො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ.

"අස්න ප්‍රතිවස්තන නො වූයේ ම වෙ ද කම්මොග්ග නො වෙ ද? මිනිස්මාගමකට තුළුතෙපුලින් කියන්නට යොග්‍ය වෙ ද, යම් මහණෙක් එබදු අස්තෙක එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙරේ නම් හැදෑහියයුතු වචන ඇති උටැයියක් නොමෝ මේ මහණහු දැන සලවෙසෙයින් හෝ පවිතියෙන් හෝ දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තර-යෙකින් කියන්නී නම් මහණ තෙම නිෂද්ධ ව පිළිත් කරන්නේ සල-වෙසෙයින් හෝ පවිතියෙන් හෝ දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් පිළියම් කරවිය යුත්තේය. හැදෑහියයුතු වචන ඇති ඒ උටැයි නොමෝ යමෙකින් හෝ කියන්නී නම් ඒ මහණ තෙම ඒ ඇවැත්ත හෝ පිළියම් කරවිය යුත්තේ ය. මේ බමිය ද අනියත වේ."

3. නහෙව බො පන පටිවස්තන: ආසනං හොති යනු: තො වැසුනේ වෙයි: බිත්තියෙන් හෝ කවුළුයෙන් හෝ කලාලින් හෝ කබනුරුපවුරින් හෝ රැකින් හෝ ටැලින් හෝ පැලලිපොතුයෙන් හෝ යම් කිසිවකින් වැසුනේ වෙයි.

නාලං කම්මනියං යනු: මෙවුන්දම් සෙවුනට නො හැකි වෙයි.

අලඤ්ච බො හොති මාතුගාමං දුට්ඨලලාහි වාචාහි බහාසිතුං යනු: මිනිස්මාගමකට තුළුතෙපුලින් කියන්නට හැකි වෙයි.

යො පන යනු: යවෙක් යම් බදුයෙක් ... ගිකඩු යනු ... මේ තෙම මේ අවයෙහි 'ගිකඩු'යි අදහස් කරණ ලදී.

තථාරූපෙ ආසනෙ යනු: එබදු අස්තෙක.

මාතුගාම නම්: මිනිස්මාගම, යකින්තක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි, නිරිසන්තිය මාගමක් නො වෙයි. නුවණැති වූවා සුබැසි දුබැසි තුළු තො තුළු තෙපුල් දැනගන්නට ප්‍රතිබල වූවා වෙයි.

සද්ධං යනු: එකට.

එකො එකාය යනු: මහණෙක් ද මාගමක් ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට රහස, කණට රහස. ඇසට රහස නම්: ඇස කසන කල්හි බැම හෝ නගන කල්හි හිස හෝ නගන කල්හි දක්නට නො හැකි වෙයි. කණට රහස නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති මාතුගාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, භික්ඛු නිසිනො මාතුගාමො උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, උභො වා නිසිනො හොනති උභො වා නිපනො.

සද්දෙය්‍යවච්ඡා නාම: ආගතඵලා අභිසමෙතාවිති විඤ්ඤානසංඝනා.

උපාසිකා නාම: බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සංඝං සරණං ගතා.

දිඤ්ඤාති පසසිත්වා.

දව්වනං ධම්මානං අඤ්ඤාතරොථවදෙය්‍ය සංඝාදිසෙසෙන වා පාවිතති-යෙන වා නිපජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො දව්වනං ධම්මානං අඤ්ඤාතරොථ කාරොතබ්බො සංඝාදිසෙසෙන වා පාවිතතියෙන වා, යෙන වා සං සද්දෙය්‍ය-වච්ඡා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන සො භික්ඛු කාරොතබ්බො.

සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමෙන සද්ද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපනතියා කාරොතබ්බො. සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතු-ගාමෙන සද්ද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “සච්චාගං නිසිනො තො ච බො කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජ”නති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො නිපනො”ති. නිපජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො ඩිතො”ති. න කාරොතබ්බො.

සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිපනො මාතුගාමෙන සද්ද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපනතියා කාරොතබ්බො -පෙ- “සච්චාගං නිපනො තො ච බො කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනති”. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිපනො අපි ච බො නිසිනො”ති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිපනො අපි ච බො ඩිතො”ති. න කාරොතබ්බො.

සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසං මයා සුතං නිසිනං මාතුගාමං දුට්ඨිලාභි වාචාභි ඔභාසනං”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපනතියා කාරොතබ්බො -පෙ- “සච්චාගං නිසිනො තො ච බො දුට්ඨිලාභි වාචාභි ඔභාසි”නති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො නිපනො”ති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො ඩිතො”ති. න කාරොතබ්බො.

තිස්සජං කප්පෙය්‍ය යනු: මාගම හුන් කල මහණ තෙම වැළන හුන්තේ හෝ වෙයි, වැළන හොත්තේ හෝ වෙයි, මහණ හුන් කල්හි මාගම වැළන හුන්තේ හෝ වෙයි. වැළන හොත්තේ හෝ වෙයි. දෙදෙන හෝ හුන්නාහු වෙති. දෙදෙන හෝ හොත්තාහු වෙති.

සද්දොය්‍යච්චසා නම්: පාමිණි සෝවාන් ඵල ඇති පිළිවිඳි සිවුසස් ඇති දත් සසුන් ඇති (උචාසි.)

උපාසිකා නම්: බුදුන් සරණ ගියා ය, දහම් සරණ ගියා ය, සතුන් සරණ ගියා ය.

දිංඤා යනු: දැක.

සගවෙසෙසින් වේච්චි පච්චිකියෙන් වේච්චි දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් කියා නම් මහණ තෙම නිෂද්ධව පිළින කරණුයේ සහ-වෙසෙසින් වේච්චි පච්චිකියෙන් වේච්චි දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් පිළියම් කරවිය යුත්තේ ය. ඒ හැදෑහියයුතු වචන ඇති උචාසි නොමෝ යමෙකින් කියා නම් ඒ මහණ තෙම එයින් හෝ පිළියම් කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමිහු මාගමක හා කායසංසගීයං සමවදිමින් හුන්නාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ තෙමේ එය පිළින කෙරේ නම් (සහවෙසෙස්) ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ඒ උචාසි ඉදින් 'හිමිහු මාගමක හා කායසංසගීයං සමවදිමින් හුන්නාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ 'සැබව මම හුන්නෙමි. එතෙකුදුවත් කායසංසගීයං නො සමවන්මි' යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... මේ නිෂද්ධ නො කෙළෙමි. එතෙකුදුවත් හොත්තෙමි'යි ශය්‍යා නිමිති වූ ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මේ නිෂද්ධ නො කෙළෙමි. එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමිහු මාගමක හා කායසංසගීයං සමවදිමින් හොත්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... 'සැබව මම හොත්තෙමි. එතෙකුදුවත් කායසංසගීයං නො සමවන්මි'යි. කියා නම් ශය්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මේ නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවත් නිෂද්ධ කෙළෙමි'යි කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මේ නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමියන් මාගමකට තුළුල් තෙපුලින් කියමින් හුන්නවුන් මා විසින් අස ලද්ද'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... සැබව මම හුන්නෙමි එතෙකුදුවත් තුළුල් තෙපුලින් නො කිමි'යි. කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මේ නිෂද්ධ නො කෙළෙමි එතෙකුදුවත් ශය්‍යා කෙළෙමි'යි කියා නම්, ශය්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැත්ත කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මේ නිෂද්ධ නො කෙළෙමි එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අය්‍යස්ස මයා සුඛං නිපන්නස්ස මාතුගාමං දුට්ඨුලොභි වාචාහි ඔහාසන්නස්ස”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපන්නියා ඤාතෙතඛෙබ්බං -පෙ- “සච්චාහං නිපන්නො නො ච බො දුට්ඨුලොභි වාචාහි ඔහාසි”නති. නිපජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො නිසින්නො”ති. නිසජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො සිතො”ති. න ඤාතෙතඛෙබ්බං.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසින්නො”ති. සො ච නං පටිජානාති, නිසජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං -පෙ- “නාහං නිසින්නො අපි ච බො නිපන්නො”ති. නිසජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං: -පෙ- “නාහං නිසින්නො අපි ච බො සිතො”ති, න ඤාතෙතඛෙබ්බං.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිපන්නො”ති. සො ච නං පටිජානාති, නිපජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො නිසින්නො”ති, නිසජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො සිතො”ති, න ඤාතෙතඛෙබ්බං.

අයමපිති පුරිමං උපාදාය චුච්චිති.

අනියතොති න නියතො සම්භාදිසෙසො වා පාවින්නො වා.

4. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපන්නං පටිජානාති, ආපන්නියා ඤාතෙතඛෙබ්බං. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපන්නං පටිජානාති, ආපන්නියා ඤාතෙතඛෙබ්බං. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපන්නං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපන්නං න පටිජානාති, න ඤාතෙතඛෙබ්බං. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපන්නං පටිජානාති, ආපන්නියා ඤාතෙතඛෙබ්බං. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපන්නං පටිජානාති, ආපන්නියා ඤාතෙතඛෙබ්බං. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපන්නං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය ඤාතෙතඛෙබ්බං. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපන්නං න පටිජානාති, න ඤාතෙතඛෙබ්බං.

දුතියඅනියනසිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

5. උද්දිට්ඨො බො ආයස්සන්නො දො අනියතා ධම්මො. තත්ථායස්සන්න පුච්ඡාමි, කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. දුතියමපි පුච්ඡාමි, කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. තතියමපි පුච්ඡාමි, කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධොථායස්සන්නො තස්මා තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමිති.

තසසුද්ධතං.

අලංකමනියසෙදව වචෙව ච නහෙව බො,
අනියතා සුපඤ්ඤන්තා බුද්ධසෙවෙය්න තාදිනාති.

අනියනකණ්ණො නිට්ඨිතො

ඒ උවාසි 'හිමියන් මාගමකට තුළු තෙපුලින් කියමින් වැද හොත්තවුන් බහ මා විසින් අසන ලද්ද'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම් ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... "සැබැව මම් හොත්තෙම් එතෙකුදුවන් තුළු තෙපුලින් නො කිමි'යි. කියා නම්, ශය්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හොත්තෙම් එතෙකුදුවන් හුන්තෙමි'යි කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හොත්තෙම් එතෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උවාසි 'හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා එකලා ව රහසිගත ව හුන්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි, ඉදින් මෙසේ කියා නම් ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙළෙම් එතෙකුදුවන් හොත්තෙමි'යි. කියා නම්, නිපන්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙළෙම් එතෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උවාසි 'හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා එකලා ව රහසිගත ව හොත්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම් ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, නිපන්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හොත්තෙම් එතෙකුදුවන් හුන්තෙමි'යි. කියා නම්, නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හුන්තෙම් එතෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

අයමපි යනු පළමු ශික්ෂාපදය ගෙණ කියනු ලැබෙයි.

අනියතො යනු සහවෙසෙස හෝ පවිති ය හෝ තියන නො වූයේ.

4. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම්, ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම්, නො කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම්, ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ යි.

දෙවැනි අනියතශික්ෂාපදය නිමි.

5. ආයුෂ්මන්ති, දෙ අනියතාපනතිහු උදෙසන ලද්දහු මැ යි. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් පුළුවන්ම: කිම පිරිසුදු වවු ද? දෙවන වට ද පුළුවන්ම: කිම පිරිසුදු වවු ද? තෙවන වට ද පුළුවන්ම: කිම පිරිසුදු වවු ද? මෙහි ලා ආයුෂ්මන්ති පිරිසුදු. එහෙයින් තුෂ්ණිමභූතයහ. මෙය මෙසේ බරම්" යනුයි.

එහි උද්‍යනය:

අලංකමනිය ද නභෙවබො ද යි අනියතාපනතිහු තාදිගුණ ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුන් විසින් පණවන ලදහ.

අනියත කාණ්ඩය නිමිණේය.

5.

නිසංගතියකණ්ඩා.

ඉමෙ ඥා පනාසමනො නිංස නිසංගතියා පාවනනියා ධම්මා

උදෙදසං ආගච්ඡති.

චිවරවග්ගො

5. 1. 1.

පටමකතිනසිකඛාපදං

1. තෙන ඛො පන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති ගොතමකෙ වෙනියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූතං නිව්වරං අනුඤ්ඤානං හොති. ඡබ්බගතියා භික්ඛු භගවතා නිව්වරං අනුඤ්ඤානනා අඤ්ඤානෙව නිව්වරෙන ගාමං පවිසන්ති, අඤ්ඤාන නිව්වරෙන ආරුමෙ අවජන්ති, අඤ්ඤාන නිව්වරෙන නගානං ඔතරන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡිතා තෙ උප්පායනාති බියනාති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු* භගවතො එතමස්මිං ආරොවෙස්සං -පෙ- ‘සච්චං කිරි තුලො භික්ඛවෙ අතිරෙකච්චරං ධාරෙථා’”ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුලො මොඝපුරිසා අතිරෙකච්චරං ධාරෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙය්‍ය නිසංගතියං පාවනනිය”නති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛූතං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං හොති.

[මුලපඤ්ඤානති.]

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකච්චරං උප්පන්නං හොති. ආයස්මා ව ආනන්දෙ නං චිවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො හොති. ආයස්මා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ ඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි: “භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤානං න අතිරෙකච්චරං ධාරෙතඛබ්”නති. ඉදංච මෙ අතිරෙකච්චරං උප්පන්නං, අභඤ්චිමං චිවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො, ආයස්මා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති, කථනානුකො මයා පටිපජ්ජිතඛබ්”නති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසි. “කිව චිරං පනානන්ද සාරිපුත්තො ආගච්ඡස්සති?”ති “තචමං වා භගවා දිවසං දස්මං වා”ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කචා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසාභපරමං අතිරෙකච්චරං ධාරෙතුං එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

* “ඡබ්බගතියං භික්ඛු අනෙකාරියානෙ විගරහිති” ම.ජ.සං. අසිකා.

5.

නිසැරිකාණ්ඩය

ඇමැත්ති, මේ නිසැරි පවති ඇමැත්තු
උදෙසමට පැමිණෙන්න.

විවරවර්ගය

5. 1. 1.

ප්‍රථමකාරිනිකාණ්ඩය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු විසල්පුර ගොතමක වෛරාසසානසෙති වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරු අනුදන්තා ලද වෙයි. සචග මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරු අනුදන්තා ලදැයි අතින් ම තුන් සිවුරකින් ගම් වදිති, අතින් ම තුන් සිවුරකින් අරමෙහි ගිදිත්, අතින් ම තුන් සිවුරකින් තහන තොටට බසිත්. යම් මහණ කෙතෙක් අලෙවුන් වෙත් නම් ඔහු අවඥා කෙරෙති, අගුණ කියති, දෙස් පහල කෙරෙත්: කිසෙයින් නම් සචග මහණහු අසිරි සිවුරු බරන්දැ?”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් “සැලි කළහ... “සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි අසිරි සිවුරු බරවු ලැබී. හඟවත්හු පුළුවන්හ. සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ: කිසෙයින් නම් තුන් පුරුෂයෙහි, තෙපි අසිරි සිවුරු බරවු ද? තුන් පුරුෂයෙහි, තෙල තො පහනුන්ගේ පහන් බව පිණිස හෝ තො වෙයි... තව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ගිණ්‍යාපදය උදෙසම:

“යම් මහණෙක් තෙම අසිරි සිවුරක් බර ගම් ගිණිපවති මේ”ය යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ ගිණ්‍යාපදය පණවන ලද්දේ වේ.

[වල් පැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද සචිරියන් වහන්සේට අතිරේක විවරයක් උපන්නේ වෙයි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද සචිරියන් වහන්සේත් ඒ සිවුර ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සචිරියන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තාහ. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සචිරියන් වහන්සේත් සාකෙතයෙහි වාසය කෙරෙති. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුනට මේ සිත විය. ‘භාග්‍යවතුන් විසින් අසිරිත් සිවුරක් තො දැරියයුතු ය යි සිකපද පනවන ලදී. මේ ද මට උපන් අසිරිත් සිවුරෙක, මම ද මේ සිවුර ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සචිරියන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තෙමි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සචිරියන් වහන්සේත් සාකෙතයෙහි වාසය කෙරෙති. කෙසේ නම් මා විසින් පිළිපැද්ද යුතු දැ?’ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දැන්වූහ. “ආනන්දය, නිපමණ කලෙකින් ශාරිපුත්‍රයෝ එන්නාහුදැයි පුළුවන්හ. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තව වැනි හෝ දස වැනි හෝ දවසැයි අනන්ද තෙරණුවෝ කීහ. එකල්හි භාග්‍යවත්හු මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනම් කවා වදාන භික්ෂුන් ඇමතුහ: ‘මහණෙනි, දස දවසක් පරම කොට අසිරිත් සිවුරක් බරන්නට අනුදැනිමි. තවද මහණෙනි, මෙසේ මේ ගිණ්‍යාපදය උදෙසම:

“නිවසිතවිවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කාසිනො දසාහපරමං අනිතරකවිවරං ධාරෙතබ්බං. තං අනිකාමයතො නිසංගියං ආචිතනි”නති.

[දුතියපඤ්ඤානති.]

3. නිවසිතවිවරස්මිනති භික්ඛුනො විවරං කතං වා හොති නට්ඨං වා විතට්ඨං වා දබ්බං වා විවරස්සා වා උපවජ්ජනා.

උබ්භතස්මිං කාසිනොති අට්ඨන්තං මාතිකානං අඤ්ඤාතරාය මාතිකාය උබ්භතං හොති, සබ්බෙත වා අන්තරා උබ්භතං හොති.

දසාහපරමනති දසාහපරමතා¹ ධාරෙතබ්බං

අනිතරකවිවරං නාම: අනට්ටසීතං අවිකපජිතං.

විවරං නාම: ඡන්තං විවරානං අඤ්ඤාතරං විවරං විකපපනුපගපවජ්ජමං.

තං අනිකාමයතො නිසංගියං හොති² එකාදසෙ අරුණ්ණගමනෙ නිසංගියං හොති නිසංජ්ජතබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසංජ්ජතබ්බං: තෙන භික්ඛුනා සබ්බං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා බ්‍රහ්මානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤා පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “ඉදං මෙ භතෙන විවරං දසාහානිකකන්තං නිසංගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිසංට්ඨවිවරං දුතබ්බං:

“සුණාහු මෙ භතෙන සබ්බෙසා. ඉදං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො නිසංගියං සබ්බස්ස නිසංට්ඨං. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං, සබ්බෙසා ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍යා”ති.

4. තෙන භික්ඛුනා සම්බුද්ධෙ භික්ඛු උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා බ්‍රහ්මානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤා පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “ඉදමෙම භතෙන විවරං දසාහානිකකන්තං නිසංගියං, ඉමාහං ආයස්මන්තානං නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිසංට්ඨවිවරං දුතබ්බං.

“සුණන්හු මෙ ආයස්මන්තා. ඉදං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො නිසංගියං, ආයස්මන්තානං නිසංට්ඨං. යද්දයස්මන්තානං පත්තකල්ලං, ආයස්මන්තා ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍ය”නති.

5. තෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛු උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤා පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “ඉදං මෙ ආට්ටසො විවරං දසාහානිකකන්තං නිසංගියං, ඉමාහං ආයස්මතො නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බා. තෙන භික්ඛුනා ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිසංට්ඨවිවරං දුතබ්බං: “ඉමං විවරං ආයස්මතො දමමි”ති.

1. දසාහපරමතාය. සී. ලිඛිත. 2. ‘හොතිති’ ඉදං පදං පොත්ථකෙසු අත්ථි, සිකාපදෙ පන නත්ථි.

“භික්ෂුහු විසින් කොට ගිව වූ සිවුරු ඇති කාලති කෙළින් උදල කල්හි දස දවසක් පරම කොට අසිතින් සිවුර බැරිය යුතු ය. ඒ දසාහ-පරම කාලය ඉක්මවන්නාහට ගිසැට්ටිති වේ.

[දෙවනපැණවිමසි.]

3. ගිවසිත විවරසමිං යනු භික්ෂුහුගේ විවරය කරණ ලද හෝ වෙසි තවුසේ හෝ වානාසුනේ හෝ දූවුනේ හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආශාව සිදුනී හෝ වෙයි.

උභයතසමිං කසිතෙ යනු අට වැදූරුම් මානිකාවන් අතුරෙන් එක්තරා මානිකායෙකින් උදුලේ වෙයි. සසසයා විසින් හෝ අතරු උදුරණ ලද වෙයි.

දසාහපරමිං යනු දස දවසක් පරම කොට ඇති කාලය බැරිය යුත්තේ ය.

අතිරෙහා විවර නමි: නො ඉටන ලද නො විකපන ලද ය.

විවර නමි: සවැදූරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුත් පොහොතා පාසිම් සිවුරෙක.

තං අතිකතාමයතො ගිසැට්ටිසං හොති යනු එකොළොස් වැනි අරුණ තැනෙන සඳු නිසැගි වෙයි. සසසයාට හෝ ගණයාට හෝ ප්‍රභූ-ලක්භට හෝ නිසැජිය යුතු ය. තව ද මහණෙකි, මෙසේ නිසැජිය යුතු ය: ‘ඒ මහණහු විසින් සසසයා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු භික්ෂුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර දස දවසක් ඉක්මෙන ලද නිසැගි විය. මෙය මේ සහනට නිසජම්’යි නිසඳ ඇවැත් දෙසිය යුතු. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතු. නිසැදු සිවුර දිය යුතු:

“වහන්ස, සසස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙනම් මහණහුගේ මේ සිවුර නිසැගි විය. සහනට නිසදන ලද. ඉදින් සහනට පැමිණිකල් ඇත් නම් සසස තෙමේ මේ සිවුර මෙනම් මහණහට දෙන්නේ ය”යි.

4. ඒ මහණහු විසින් බොහෝ භික්ෂුන් කරා එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු භික්ෂුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නාහු ය. ‘වහන්ස, මාගේ මේ සිවුර දස දවස් ඉක්ම ගියේ නිසැගි විය. මේ මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට නිසජම්’යි නිසඳ ඇවැත් දෙසිය යුතු. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතු. නිසැදු සිවුර ඔහුට දිය යුතු:

“ආයුෂ්මත්ති, මා කියන්නක් අසන්වා. මෙනම් භික්ෂුහුගේ මේ සිවුර නිසැගි විය. ආයුෂ්මත්තට නිසජන ලද. ඉදින් ආයුෂ්මත්තට පැමිණි කල් ඇත් නම් ආයුෂ්මත්ත මේ සිවුර මෙ නම් මහණහට දෙන්නාහු ය”යි

5. ඒ මහණහු විසින් එක් මහණක්හු වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට උපල්ලෙන් හිඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘ඇවැත්තී, මාගේ මේ සිවුර දස දවසක් ඉක්ම ගියේ නිසැගි විය. මේ මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට නිසජම්’යි නිසඳ ඇවැත් දෙසිය යුතු. ඒ මහණහු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතු. නිසැදු සිවුර ‘මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට දෙමි’යි දිය යුතු.

6. දසාභානිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. දසාභානිකකතො වෙමනිකො, නිසංගහියං පාවිතරියං. දසාභානිකකතො අනතිකකතාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. අනබ්බිතො අබ්බිතාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. අවිකප්පිතො විකප්පිතාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. අනට්ඨ නට්ඨාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. අවිනට්ඨ විනට්ඨාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. අද්ධෙස ද්ධාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. අවිලිහො විලිහනාසඤ්ඤී, නිසංගහියං පාවිතරියං. නිසංගහියං විවරං අනිසංගහි, පරිභුඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛට්ඨාස. දසාභානිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤී, ආපනති දුක්ඛට්ඨාස. දසාභානිකකතො වෙමනිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨාස. දසාභානිකකතො අනතිකකතාසඤ්ඤී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනොදසාභං අබ්බෙති විකප්පෙති විසංගහිතාසංගහි විනාසාසංගහි ආරොපෙසං. “න භික්ඛවෙ නිසංගහිවරං න දුතංගං. යො න දදෙය්, ආපනති දුක්ඛට්ඨාස”ති.

8. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බාසියා භික්ඛු නිසංගහිවරං න දෙනති. භගවතො එතමඡං ආරොපෙසං. “න භික්ඛවෙ නිසංගහිවරං න දුතංගං. යො න දදෙය්, ආපනති දුක්ඛට්ඨාස”ති.

පඨමකසිතසිකිකාපදං නිවසිතං

5. 1. 2.

ද්විතීයික සිකිකාපදං*

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙනවතො අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුතං හඤ්ඤි වීරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතනරෙත ජනපදවාරිකං පක්කමන්ති. තාති වීරාති වීරං නික්ඛිතතාති කණ්ණකිතාති හොන්ති. තාති භික්ඛු ඔතාපෙනති. අද්දසා බො ආයස්මා ආනඤ්ඤෙ සෙතාසනවාරිකං ආභිණ්ණනො තෙ භික්ඛු තාති වීරාති ඔතාපෙනො. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසංගමි. උපසංගමිතා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කසම්මාති ආවුසො වීරාති කණ්ණකිතාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනඤ්ඤෙ එතමඡං ආරොපෙසං. ආයස්මා ආනඤ්ඤෙ උප්ඝායති ඛියති විපාවෙති: “කථං හි තාම භික්ඛු භික්ඛුතං හඤ්ඤි වීරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතනරෙත ජනපදවාරිකං පක්කමස්සන්ති”ති. අථ බො ආයස්මා ආනඤ්ඤෙ භගවතො එතමඡං ආරොපෙසං, “සචං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුතං හඤ්ඤි වීරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතනරෙත ජනපදවාරිකං පක්කමන්ති”ති? “සචං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොක්ඛපුරිසා භික්ඛුතං හඤ්ඤි වීරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතනරෙත ජනපදවාරිකං පක්කමස්සන්ති. තෙන භික්ඛවෙ අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්ථ:

*උද්දසිත සිකිකාපදං, සිමු. උද්දසිත සිකිකාපදං, ඡජයං.

6. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි 'ඉක්ම ගියේ ය යන සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි විමති ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි 'ඉක්ම නො ගියේ ය, යන සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. නො ඉටන ලද්දෙහි ඉටන ලද සි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. නො විකපන ලද්දෙහි විකපන ලද සි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. නො විසජන ලද්දෙහි විසජන ලද සි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. නො නවුයෙහි නටා සි සංඥා ඇත්තේ නිසාහි පවිති වෙයි. නො වානාසුනෙහි වානාසිතා සි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. නො දූවුනෙහි දූවිතා සි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවිති වෙයි. නො පාඨාර ගත්තෙහි පාඨාර ගන්නා ලද සි සංඥා ඇත්තේ නිසාහි පවිති වෙයි. නිසාහි සිටුර නො නිසද පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාඥාවන් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි ඉක්මිතා සි සංඥා ඇත්තේ, දුකුලාඥාවන් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි විමති ඇත්තේ, දුකුලාඥාවන් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි නො ඉක්මිතා සි සංඥා ඇත්තේ, ඇවැත් නාති.

7. ඇතුළු දස දවස්හි ඉටා නම් විකපා නම් විසදා නම් නාසේ නම් වානාසේ නම් දූමේ නම් අසිද්ධ ගණිත් නම් විස්වැසි ව ගණිත් නම් ඇවැත් නාති. උමමනතකයනට ආදිකමිකයනට, ඇවැත් නාතා'යි.

8. නවද එසමයෙහි ෂඛවග්ගීය භික්ෂුහු නිසදු සිටුර නො දෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'මහණෙනි, නිසදු සිටුර නො දිය යුතු නො වෙයි. යමෙක් නො දේ නම් දුකුලාඥාවන් වේ' යයි.

ප්‍රථම කයාන ශික්ෂාපදය හිමි.

5. 1. 2.

ද්විතීයකයානශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීප-යෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ දෙවිරම්හි වාස වාසය කරණ සේක. නවද එසමයෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් යුතු ව ජනපදවාරිකායෙහි නික්මෙති. ඒ සිටුරා බොහෝ කල් තබන ලද්දහු හටගත් කාලාල් ඇත්තාහු වෙති. භික්ෂුහු ඒ සිටුරා (අටුවෙහි) තවති. ආයුෂමත් අතද තෙරණුවෝ සෙනාසන වාරිකායෙහි ඇවිදිනාහු ඒ සිටුරා තවන ඒ භික්ෂුන් දුටහ. දැක ඒ භික්ෂුන් කරා එළඹ ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කීහ: 'ඇවැත්නි, කාලාල් හටගත් මේ සිටුරා කවරක්හු-ගේ ද' යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් අතද තෙරාන්ට එපවත් දැන්වූහ. ආයුෂමත් අතද තෙරණුවෝ අවමත් කෙරෙහි, නුගුණ නිගති, දෙස් පහල කෙරෙත්. 'කෙසේ නම් භික්ෂුහු භික්ෂුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් ජනපදවාරිකායෙහි නික්මුණාහු ද' යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් අතද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු භික්ෂුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා-පොරෝනා සිටුරින් ජනපද වාරිකායෙහි නික්මෙත් ද' යි. 'සැබෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස' භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟී කලහ: 'කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුළුප්-පුරාමයෝ භික්ෂුන් අත සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් ජනපද-වාරිකායෙහි නික්මුණාහු ද, මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පාඨාදීමට හෝ නො වෙයි... නවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“නිවසිතවිවරසමිං. හික්ඛුතා උබ්බතසමිං කසිනෙ එකරතනමපි චෙ හික්ඛු නිව්වරෙත විප්පවසෙය්‍ය, නික්ඛග්ගිං පාවිතනිය”න්ති:

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතනං හොති.

[මූලපඤ්ඤාතනි.]

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු කොසමඛියං ගිලානො හොති. ඤානකා තස්ස භික්ඛුතො සන්තිකෙ දුතං පාඨෙසුං: “ආගච්ඡතු හදන්තො ඔයං උපට්ඨතිස්සාමො”ති. භික්ඛුපි එවමාහංසු. “ගච්ඡාට්ඨො ඤානකා තං උපට්ඨතිස්සානති”ති. සො එවමාහ: “භගවතාට්ඨො සිකඛාපදං පඤ්ඤාතනං න නිව්වරෙත විප්පවසිතබ්බං”න්ති. “අභංඤාමහි ගිලානො, න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පක්කමිතුං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

3. අථ බො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුතිං දුතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දුතබ්බො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුතා සඛ්‍යං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරසඛිතං කරිත්වා බුද්ධිනං භික්ඛුතං පාදෙ වඤ්ඤිත්වා උක්කුටිකං නිසිදිත්වා අඤ්ඤාලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අහං භන්තෙ ගිලානො න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පක්කමිතුං, සොහං භන්තෙ සඛ්‍යං නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුතිං යාවාමි”ති, දුතියමපි යාවිතබ්බො. තතියමපි යාවිතබ්බො. ව්‍යතෙතන භික්ඛුතා පටිබලෙන සඛෙසා ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භන්තෙ සඛෙසා, අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු ගිලානො න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පක්කමිතුං. සො සඛ්‍යං නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුතිං යාවති. යදි සඛ්‍යස්ස පන්තකල්ලං, සඛෙසා ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුතිං දදෙය්‍ය: එසා ඤාතති.

“සුණාතු මෙ භන්තෙ සඛෙසා, අයං ඉත්ථානාමො භික්ඛු ගිලානො න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පක්කමිතුං. සො සඛ්‍යං නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුතිං යාවති. සඛෙසා ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුතිං දෙති. යස්සායසමතො බමති ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුතිං දුතං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

දිත්ථා සඛෙසන ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙත අවිප්පවාසසමමුති, බමති සඛ්‍යස්ස, තස්මා තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිවසිතවිවරසමිං. හික්ඛුතා උබ්බතසමිං කසිනෙ එකරතනමපි චෙ හික්ඛු නිව්වරෙත විප්පවසෙය්‍ය අඤ්ඤාත්‍ර හික්ඛුසමමුතිං, නික්ඛග්ගිං පාවිතනිය”න්ති.

[දුතියපඤ්ඤාතනි.]

4. නිවසිතවිවරසමිනති භික්ඛුතො විවරං කතං වා හොති තට්ඨං වා විතට්ඨං වා දබ්බං වා විවරාසා වා උපච්ඡිත්තා.

“හිඤ්ඤා විසින් කොට ගිම වූ සිවුරු ඇති කල්හි කෙළින් උදුල කල්හි ඉදින් මහණ තෙම එක් රැයකුදු තුන් සිවුරින් වෙන් ව වෙසේ නම් නිසැරි පවිනිවේ”යි.

භාග්‍යවතුන් විසින් හිඤ්ඤාට මෙසේත් මේ ගිණිහිමියා පදය පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල් පැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි කොසබ්බානුටර එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. නැයෝ ඒ හිඤ්ඤාගේ සමීපයෙහි දූතයකු එවූහ. ‘වහන්සේ (වෙහි) එක්වා අපි උවැටන් කරමිහ’යි. හිඤ්ඤා ද මෙසේ කිනු: යා ඇවැත්නි, නැයෝ තොපට උවැටන් කරන්නාහ’යි. හේ මෙසේ කී ය: ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් විසින් ‘තුන් සිවුරින් තොවෙන් ව විසියයුතු ය’යි සිකපද පණවන ලද: මම ද ගිලන්මි. තුන්සිවුරු ගෙන නික්ම යන්නට නො පොහොසත්මි. මම නො යෙමි’ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දැන්වූහ:

3. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි ලා දහම් කපා වදාරා හිඤ්ඤා ඇමැතු සේක: මහණෙනි, ගිලන් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාස සමමුතිය’ දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේත් දියයුතු ය. ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සංඝයා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට මහලු හිඤ්ඤා පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: “වහන්ස, මම ගිලන්මි. තුන්සිවුරු ගෙන යන්නට නො පොහොසත්මි. වහන්ස, ඒ මම සංඝයා නිව්වර අවිප්පවාස සමමුතිය අයදිමි”යි දෙවනවට ද යැදිය යුත්තේ ය. තෙවනවට ද යැදිය යුත්තේ ය. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංඝ තෙම දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් වූයේ තුන් සිවුරු ගෙන නික්ම යන්නට නො හැකි වෙයි. හෙතෙම සංඝයා නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය අයදිමි. ඉදින් සංඝයාට පාමණිකල් ඇත් නම් සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාස-සමමුතිය දෙන්නේ ය’ තෙල ඤානනි”යි.

වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් වූයේ තුන් සිවුරු ගෙන නික්ම යන්නට නො හැකි වෙයි. හේ සංඝයා ‘නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය අයදිමි. සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය’ දෙයි. මෙ නම් මහණහට නිව්වර අවිප්පවාස-සමමුතිය දීම යම් ආයුෂ්ඨවක්කන්හට රිසි වේ නම් හේ තුෂණිමොචය වන්නේ ය. යමක්හට තොරිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සංඝයා විසින් මෙනම් මහණහට නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය දෙන ලද්දිය. සංඝයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිමොචය යි. මෙසේ මේ තුෂණිමොචය ධරමි”යි.

තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ගිණිහිමියා උදෙසා:

“හිඤ්ඤාගේ සිවුර කොට ගිම කල්හි කෙළින් උදුල කල්හි ඉදින් මහණ තෙම හිඤ්ඤාසමමුතිය නැති ව එක් රැයකුදු තුන්සිවුරින් වෙන් ව වෙසේ නම් නිසැරි පවිනිවේ”යි.

[දෙවන පැණවීමයි.]

4. නිට්ඨගනිව්වරයම් යනු: හිඤ්ඤාගේ සිවුර කරණ ලද හෝ වෙයි, තවුයේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආශාව සිදුනේ හෝ වෙයි.

උභයතසම්. කඩිනෙකින් අධිකාරය මානිකාරය අඳුනුදැරිය මානිකාරය උභයතය හොඳි. සමූහය වා අනන්ත උභයතය හොඳි.

එකරතමය වෙ හිකු නිව්වරෙන විසවසෙයානි සමාජය වා උනන්දුසමය වා අනන්තවසකෙය වා.

අඳුනු හිකුසමුනියානි යෙහෙය හිකුසමුනි.

නියමය හොඳිනි සහ අරුණගමන¹ නියමය හොඳි. නියම-ජාතික සමාජය වා ගණය වා පුහුණු වා. එවකට පන හිකුනෙ නියම-නිකු - පෙ - “ඉදමෙ හනෙය විවර රනනි විපවුනි² අඳුනු හිකු-සමුනියා නියමය, ඉමාහ සමාජය නියමය” නි - පෙ - දෙයානි - පෙ - දෙයනි - පෙ - අයසමනෙ දමි” නි.

5. ගාමො එකුපවාරො නානුපවාරො, නිවෙසන එකුපවාරො නානු-පවාරො, උදෙසිනො³ එකුපවාරො නානුපවාරො, අධික එකුපවාරො නානු-පවාරො, මාලො එකුපවාරො නානුපවාරො, පාසාදො එකුපවාරො නානුප-වාරො, හමියො එකුපවාරො නානුපවාරො, නාවා එකුපවාරො නානුපවාරො, සකො එකුපවාරො නානුපවාරො, බෙනනො එකුපවාරො නානුපවාරො, බඳුන-කරණො එකුපවාරො නානුපවාරො, අරාමො එකුපවාරො නානුපවාරො, විහාරො එකුපවාරො නානුපවාරො, රාකුමුලො එකුපවාරො නානුපවාරො, අපේකාකාසො එකුපවාරො නානුපවාරො.

6. ගාමො එකුපවාරො නාම: එකකුලය ගාමො හොඳි පරිකුනෙනා ව, අනෙකාගාමෙ විවර නිකුනිනො අනෙකාගාමෙ වන්තො. අපරිකුනෙනා හොඳි, යසමි සරෙ විවර නිකුනන හොඳි නසමි සරෙ වන්තො හන්පාසා වා න විජිතතො.

7. නානාකුලය ගාමො හොඳි පරිකුනෙනා ව, යසමි සරෙ විවර නිකුනන හොඳි. නසමි සරෙ වන්තො සහායෙ වා ආරමුලෙ වා හන්පාසා වා න විජිතතො. සහායෙ ගවන්තන හන්පාසෙ විවර නිකුනිනො සහායෙ වා වන්තො ආරමුලෙ වා. හන්පාසා වා න විජිතතො. සහායෙ විවර නිකුනිනො සහායෙ වා වන්තො ආරමුලෙ වා. හන්පාසා වා න විජිතතො. අපරිකුනෙනා හොඳි, යසමි සරෙ විවර නිකුනන හොඳි, නසමි සරෙ වන්තො. හන්පාසා වා න විජිතතො.

8. එකකුලය නිවෙසන හොඳි පරිකුනෙනා නානාගමන නානා-මවරකා, අනෙකානිවෙසන විවර නිකුනිනො අනෙකානිවෙසන වන්තො. අපරිකුනෙනා හොඳි, යසමි ගබෙන විවර නිකුනන හොඳි, නසමි ගබෙන වන්තො. හන්පාසා වා න විජිතතො.

9. නානාකුලය නිවෙසන හොඳි පරිකුනෙනා නානාගමන නානාමවරකා, යසමි ගබෙන විවර නිකුනන හොඳි, නසමි ගබෙන වන්තො ආරමුලෙ වා. හන්පාසා වා න විජිතතො. අපරිකුනෙනා හොඳි, යසමි ගබෙන විවර නිකුනන හොඳි නසමි ගබෙන වන්තො. හන්පාසා වා න විජිතතො.

1. සහ අරුණගමන. 2. රනනි විපවුනි. 3. උදෙසිනො.

උඛතසමිං කපිනො යනු: අට වැදූරුම මානිකාවන් අතුරෙහි එක්තරා මානිකායෙකින් උදුලේ වෙයි. සඛසයා විසින් හෝ අතරු උදුරන ලද වෙයි.

එකරතනමි වෙ ගිකු නිව්වරෙන විසවසෙයා යනු: සහලසිටුරින් හෝ උතුරුසහසිටුරින් හෝ අතුරුවසාසිටුරින් හෝ.

අසසුනු ගිකුසමුනියා යනු: නිසසුසමනය නම.

නිසසුනියං හොති යනු: අරුණු නැගීම සමග නිසැගි වෙයි. සඛසයාට හෝ ගණයාට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසැජිය යුතු ය. ... “වහන්ස, මාගේ මේ සිටුර නිකුසමුනි නැගි ව රැයක් වෙන් ව වසන ලද. නිසැගි වූයේ ය. මම මෙය සඛසයාට නිසජම’යි. දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු යයි ... අයුෂමන්හට දෙම’යි.

5. ගම එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. නිවෙස්ත එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. බඩුහල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. අටල්ල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. මහල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. පහය එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. සඳුලගෙය එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. නැව එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි, ගැල් සාන්තුව එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි, කෙත එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. කලවිට එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. අරම එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. වෙහෙර එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. රැක්මුල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. අබවස එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙ.

6. එකුපවාර ගම නම්: එක් කුලයකට අයත් ගම පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ ද වේ නම් ඇතුළුගම සිටුර නම ඇතුළුගම විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර නමන ලද වේ ද ඒ ගෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් නොහල යුතු ය.

7. නානා කුලයකට අයත් ගම පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර නමන ලද වේ ද ඒ ගෙහි සභායෙහි හෝ දාරසම්පයෙහි හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් නො හල යුතු ය. සබයට යන්නහු විසින් අත්පසා සිටුර නමා සෙබෙහි හෝ දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු. සෙබෙහි සිටුර නමා සෙබෙහි හෝ දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු. පිරිකෙව් නො කරණ ලද්දේ වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර නමන ලද්දේ ද ඒ ගෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු.

8. එක් කුලයකට අයත් නිවෙස්ත පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් නානාගහියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් ඇතුළු නිවෙස්තෙහි සිටුර නමා ඇතුළු නිවෙස්තෙහි විසිය යුතු. පිරිකෙව් නොකරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර නමන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු.

9. නානා කුලයකට අයත් නිවෙස්ත පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් නානාගහියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර නමන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර නමන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු.

10. එකකුලස්ස උද්දෙසිතො හොති පරිකම්භෙනා ව නානාගඛ්භා නානාඔවරකා, අනෙතාඋද්දෙසිතෙ චිවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාඋද්දෙසිතෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භෙනා හොති, යස්මිං ගඛ්භෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ගඛ්භෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

11. නානාකුලස්ස උද්දෙසිතො හොති පරිකම්භෙනා ව නානාගඛ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගඛ්භෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ගඛ්භෙ වත්ථබ්බං. ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භෙනා හොති, යස්මිං ගඛ්භෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ගඛ්භෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

12. එකකුලස්ස අට්ටො හොති, අනෙතාඅට්ටෙ චිවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාඅට්ටෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස අට්ටො හොති නානාගඛ්භා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ගඛ්භෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ගඛ්භෙ වත්ථබ්බං. ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

13. එකකුලස්ස මාලො හොති, අනෙතාමාලෙ චිවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාමාලෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස මාලො හොති නානාගඛ්භා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ගඛ්භෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ගඛ්භෙ වත්ථබ්බං. ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

14. එකකුලස්ස පාසාදෙ හොති, අනෙතාපාසාදෙ චිවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාපාසාදෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස පාසාදෙ හොති නානාගඛ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගඛ්භෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ගඛ්භෙ වත්ථබ්බං. ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

15. එකකුලස්ස හමමියං හොති, අනෙතාහමමියෙ චිවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාහමමියෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස හමමියං හොති නානාගඛ්භා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ගඛ්භෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ගඛ්භෙ වත්ථබ්බං. ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

16. එකකුලස්ස නාවා හොති අනෙතානාවාය චිවරං නිකම්පිත්වා අනෙතානාවාය වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස නාවා හොති නානාගඛ්භා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ඔවරකෙ චිවරං නිකම්භතං හොති, තස්මිං ඔවරකෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

17. එකකුලස්ස සඤ්චො හොති, සඤ්චෙ චිවරං නිකම්පිත්වා පුරතො වා පච්ඡතො වා සිත්තඛ්භන්තරා න විජ්ඣිතබ්බා. පස්සතො අඛ්භන්තරං න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස සඤ්චො හොති, සඤ්චෙ චිවරං නිකම්පිත්වා හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

18. එකකුලස්ස බෙහතං හොති පරිකම්භන්තරාදු, අනෙතාබෙහතෙ චිවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාබෙහතෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස බෙහතං හොති පරිකම්භන්තරාදු, අනෙතාබෙහතෙ චිවරං නිකම්පිත්වා ආරමුලෙ වා වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

10. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කරණ ලද බඩුහලෙක් වේ නම් නානා ගඟියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් ඇතුළු බඩුහලෙහි සිටුර නබා ඇතුළු බඩුහලෙහි විසිය යුතු ය. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

11. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කරණ ලද බඩුහලෙක් වේ නම් නානා ගඟියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

12. එක් කුලයකට අයත් අටල්ලෙක් වේ නම් ඇතුළු අටල්ලෙහි සිටුර නබා ඇතුළු අටල්ලෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් අටල්ලෙක් වේ නම් නානා ගඟියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

13. එක් කුලයකට අයත් මහලෙක් වේ නම් ඇතුළු මහලෙහි සිටුර නබා ඇතුළු මහලෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් මහලෙක් වේ ද නානා ගඟියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

14. එක් කුලයකට අයත් පහයෙක් වේ නම් ඇතුළු පහයෙහි සිටුර නබා ඇතුළු පහයෙහි විසිය යුතු. නානා කුලයකට අයත් පහයෙක් වේ නම් නානා ගඟියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

15. එක් කුලයකට අයත් සඳුලයෙක් වේ නම් ඇතුළු හම්පයෙහි සිටුර නබා ඇතුළු හම්පයෙහි විසිය යුතු. නානා කුලයකට අයත් හම්පයෙක් වේ නම් නානා ගඟියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

16. එක් කුලයකට අයත් නැවක් වේ නම් ඇතුළු නැවෙහි සිටුර නබා ඇතුළු නැවෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් නැවක් වේ නම් නානා ගඟියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ඔවරකයෙකි සිටුර නබන ලද ද ඒ ඔවරකයෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

17. එක් කුලයකට අයත් ගැල්සාන්දුයෙක් වේ නම් ගැල්සාන්දුයෙහි සිටුර නබා පෙරටුයෙන් හෝ පිටු පසින් හෝ සත් අබතුරු කෙනෙක් නො හළ යුත්තානු ය. ඇළයෙන් අබතුරෙක් නොහළ යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් ගැල්සාන්දුයෙක් වේ නම් ගැල්සාන්දුයෙහි සිටුර නබා අත්පසින් නො හළ යුතු.

18. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ කෙතක් වේ නම් ඇතුළු කෙතෙහි සිටුර නබා ඇතුළු කෙතෙහි විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ කෙතක් වේ නම් ඇතුළු කෙතෙහි සිටුර නබා දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු.

19. එකකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරිකම්භතඤ්ඤා, අනෙතාධඤ්ඤාකරණේ විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාධඤ්ඤාකරණේ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරිකම්භතඤ්ඤා, අනෙතාධඤ්ඤාකරණේ විවරං නිකම්පිත්වා ආරම්භලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

20. එකකුලස්ස ආරාමො හොති පරිකම්භතො ව, අනෙතාආරාමෙ විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාආරාමෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස ආරාමො හොති පරිකම්භතො ව, අනෙතාආරාමෙ විවරං නිකම්පිත්වා ආරම්භලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

21. එකකුලස්ස විහාරෙ හොති පරිකම්භතො ව, අනෙතාවිහාරෙ විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාවිහාරෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, යසම්මි විහාරෙ විවරං නිකම්භතං හොති, තසම්මි විහාරෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස විහාරෙ හොති පරිකම්භතො ව, යසම්මි විහාරෙ විවරං නිකම්භතං හොති, තසම්මි විහාරෙ වත්ථබ්බං ආරම්භලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, යසම්මි විහාරෙ විවරං නිකම්භතං හොති, තසම්මි විහාරෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

22. එකකුලස්ස රාකිකමුලං හොති යං මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ සමන්තා ඡායා ඵරති, අනෙතාඡායාය විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාඡායාය වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස රාකිකමුලං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

23. අජේක්ඛාකාසො එකුපවාරො නාම; අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ සමන්තා සන්තබ්භන්තරා එකුපවාරො, තතො පරං නානුපවාරො.

24. විප්පට්ඨේ විප්පට්ඨත්ථසඤ්ඤා අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. විප්පට්ඨේ චෙමතිකො අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතියා නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. විප්පට්ඨේ අවිප්පට්ඨත්ථසඤ්ඤා අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං, අපච්ඡුද්ධං පච්ඡුද්ධංසඤ්ඤා -පෙ- අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤා -පෙ- අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤා -පෙ- අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤා -පෙ- අදබ්බෙ දබ්බසඤ්ඤා -පෙ- අවිලුභෙත විලුභතසඤ්ඤා අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතියා නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. නිස්සග්ගියං විවරං අතිස්සජ්ජිතා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛංසං. අවිප්පට්ඨේ විප්පට්ඨත්ථසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛංසං. අවිප්පට්ඨේ චෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛංසං. අවිප්පට්ඨේ අවිප්පට්ඨත්ථසඤ්ඤා, අනාපනති.

25. අනාපනති අනෙතා අරාණේ පච්ඡුද්ධරති, විස්සජේති, තස්සති, විතස්සති, ඛයන්ති, අච්ඡද්දිත්වා ගණහන්ති, විස්සාසං ගණහන්ති, භික්ඛුසමමුතියා, උමන්තකස්ස, ආදිකමම්භස්සාති.

දුතියකසීනසිකඛාපදං නිමිතං.

19. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ කලව්වෙක් වේ නම් ඇතුළු කලව්වෙහි සිටුර නම ඇතුළු කලව්වෙහි විසිය යුතු ය. පිරිකෙව් නොකරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නොහළ යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ කලව්වෙක් වේ නම් ඇතුළු කලව්වෙහි සිටුර නම දෙර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු ය. පිරිකෙව් නො කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු.

20. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ අරලෙක් වේ නම් ඇතුළු අරලෙහි සිටුර නම ඇතුළු අරලෙහි විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නොහළ යුතු. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ අරලෙක් වේ නම් ඇතුළු අරලෙහි සිටුර නම දෙර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු.

21. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ විහාරයෙක් වේ නම් ඇතුළු විහාරයෙහි සිටුර නම ඇතුළු විහාරයෙහි විසිය යුතු ය. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර නමක ලද ද එ විහාරයෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ විහාරයෙක් වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර නමක ලද ද එ විහාරයෙහි දෙර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර නමක ලද ද එ විහාරයෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

22. එක් කුලයකට අයත් රුක්මුලෙක් වේ නම් යම් තැනෙක හිරිමුදුන් කලා භාත්පසා සෙවනලු පැතිරේ නම් ඇතුළු සෙවනලුයෙහි සිටුර නම ඇතුළු සෙවනලුයෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් රුක්මුලෙක් වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු ය.

23. අභාවකාල එකුපවාර නම්: නො ගමිනි වූ අරණ්‍යයෙහි භාත්පසා සත් අඛණ්ඩරක් එකුපවාර ය. එයින් එපිට නානුපවාර යි.

24. හික්කුසමමනි නැති ව විප්‍රසන්නයෙහි විප්‍රසන්න ය යන සංඥ ඇත්තේ නිසාගිපවිනි වෙයි. හික්කුසමමනි නැති ව විප්‍රසන්න වූයෙහි විමනි ඇතියේ නිසාගිපවිනි වෙයි. හික්කුසමමනි නැති ව විප්‍රසන්න වූයෙහි අවිප්‍රසන්න ය යන සංඥ ඇත්තේ නිසාගිපවිනි වෙයි. නොපසුදුරුණ ලද්දෙහි පසුදුරුණ ලද යි සංඥ ඇත්තේ ... නොවිසර්න ලද්දෙහි විසර්න ලද යි සංඥ ඇත්තේ ... නොනවුයෙහි නව යි සංඥ ඇත්තේ ... නොවැතැසුනෙහි වැතැසුන යි සංඥ ඇත්තේ ... නොදුටුනෙහි දුටුන යි සංඥ ඇත්තේ ... හික්කුසමමනි නැති ව නො පැහැරගන්නා ලද්දෙහි පැහැරගන්නා ලද යි සංඥ ඇත්තේ නිසාගිපවිනි වේ. නිසාගි වූ සිටුර නො නිසර් පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. විප්‍රසන්න නො වූයෙහි විප්‍රසන්න ය යන සංඥ ඇත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අවිප්‍රසන්නයෙහි වෙමනික වූයේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අවිප්‍රසන්න වූයෙහි අවිප්‍රසන්න ය යන සංඥ ඇත්තේ ආවාත් නැති.

25. ඇතුළු අරාණෙහි පසුදුරු නම්, විසර්න නම්, නැසේ නම්, වැතැසේ නම්, දූවේ නම්, අසිඳා ගණිත් නම්, විස්වායි ව ගණිත් නම්, හික්කුසමමනියෙන්, ආවාත් නැති. උමච්ඡන්දකයකට, ආදිකම්මිකයකට ආවාත් නැති.

ද්විතීය කසින ගිණිකාපදය නිමි.

තනියකගිනසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛං භික්ඛුනො
අකාලච්චරං උපපන්නං ගොති. තස්ස නං චිවරං කසිරමානං නපපගොති.
අථ බො සො භික්ඛු නං චිවරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජති.
අද්දසා බො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනෙතා නං භික්ඛුං නා චිවරං
උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජන්තං. දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපස-
ඛකම්. උපසඛකමිත්වා නං භික්ඛුං එතදවොච: “කිස්ස භං භික්ඛු ඉමං චිවරං
උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජසී”ති? “ඉදමෙව භනෙන අකාලච්චරං උපපන්නං
කසිරමානං නපපගොති. තෙනාහං ඉමං චිවරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විම-
ජ්ජාමි”ති. “අත්ථ පන තෙ භික්ඛු චිවරපච්චාසා”ති? “අත්ථ භගවා”ති. අථ බො
භගවා එතස්මිං නිදහෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු
ආමනෙතසි:- “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා චිවරපච්චාසා
නිකම්පිතු”න්ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤාතං අකාලච්චරං
පටිග්ගහෙත්වා චිවරපච්චාසා නිකම්පිතුන්ති අකාලච්චරාති පටිග්ගහෙත්වා
අතිරෙකමාසං නිකම්පන්ති තාති චිවරාති චිවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති
නිව්ඨන්ති. අද්දසා බො ආයස්මා ආනාදෙඤ්ඤා සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනෙතා
තාති චිවරාති චිවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති නිව්ඨන්තො. දිස්වාන භික්ඛු
ආමනෙතසි: “කසම්මාති ආට්ඨසො චිවරාති චිවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති
නිව්ඨන්ති”ති. අමහාකං ආට්ඨසො අකාලච්චරාති චිවරපච්චාසා නිකම්පන්තාති”ති.
“කීච චිරං පනාට්ඨසො ඉමාති චිවරාති නිකම්පන්තාති”ති. “අතිරෙකමාසං
ආට්ඨසො”ති. ආයස්මා ආනාදෙඤ්ඤා උජ්ඣායති බිසති විපාවෙති: “කථං හි නාම
භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නිකම්පිස්සන්ති”ති. අථ
බො ආයස්මා ආනාදෙඤ්ඤා භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙයි. -පෙ- “සච්චං කිර
භික්ඛවෙ භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නිකම්පන්ති”ති?
“සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ
මොඝපුරිසා අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නිකම්පිස්සන්ති”ති.
තෙනං භික්ඛවෙ අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං
සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිබ්බන්ධච්චරස්මිං භික්ඛුනා උබ්බතස්මිං කසිතෙ භික්ඛුනො
පනෙව අකාලච්චරං උපපජ්ජෙය්‍ය, ආකබ්බිමානොන භික්ඛුනා පටිග්ග-
හෙතබ්බං, පටිග්ගහෙත්වා බිප්පමෙව කාරෙතබ්බං. නොවස්ස පාටිසුඤ්ඤා,
මාසපරමං තෙන භික්ඛුනා නං චිවරං නිකම්පිතබ්බං උත්තස්ස පාටිසුඤ්ඤා
සතියා පච්චාසාය, තතො චෙ උත්තරිං නිකම්පෙය්‍ය සතියාපි පච්චාසාය,
නිසංගතිස්සං පාවිතතිය”න්ති.

3. නිබ්බන්ධච්චරස්මිනති භික්ඛුනො චිවරං කතං වා ගොති නව්ඨං වා
විනව්ඨං වා දබ්බං වා චිවරාසා වා උපවජ්ජන්තා.

ආර්ථික සිතියමකට අමතරව

2. තවද එසමයෙහි හික්කුහු භාග්‍යවතුන් විසින් ‘අඤ්ඤාපට්ඨානං පිට්‍රිගෙණ පිට්ඨා ලාභිමේ ආශායෙන් තබන්නට අනුදන්නා ලද්දේ අඤ්ඤාපට්ඨානං පිට්‍රිගෙණ අතිරෙක ආසායක් කළ තබනි. ඒ පිට්ඨා පිට්ඨරාමසා බදබාමි ව සිටිති. ආයුෂමත් අනද තෙරණුවෝ සෙනාසනවාරිකායෙහි වසනාහු ඒ චිවරයන් පිට්ඨරාමසා බදබාමි ව සිටියන් ද්‍රව්‍ය. දැක හික්කුන් ඇමැතුහ: ‘ඇමැත්ති, කවරක්හුගේ මේ පිට්ඨා පිට්ඨරාමසා බදබාමි ව සිටිත් දැ’යි. ‘ඇමැත්ති, අපගේ නොකල්පිට්ඨා චිවරපච්චාසායෙන් තබන ලද්දහු ය’යි. ඇමැත්ති, ‘නිපමණ කල් මේ පිට්ඨා තබන ලද්දහු දැ’යි. ‘ඇමැත්ති, අයිර මසෙකා’යි. ආයුෂමත් අනද තෙරණුවෝ අවඥ කෙරෙහි, අයුණු කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් මහණෙනි අඤ්ඤාපට්ඨානං පිට්‍රිගෙණ අයිර මසක් තැබූ දැ’යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ... “සාබ්‍ය ද මහණෙනි, හික්කුහු අඤ්ඤාපට්ඨානං පිට්‍රිගෙණ අයිර මසක් තබන් දැ”යි. ‘සාබ්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ’ භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කළහ: ‘කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ භූමිපුරායයෝ අඤ්ඤාපට්ඨානං පිට්‍රිගෙණ අයිර මසක් තැබූහ ද, මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ ඵලාදිම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ හික්කාපදාය උදෙසා:

3. **භවතිතවිවරසම්.** යනු: භික්ෂුහුගේ සිවුර කරණ ලද හෝ වෙයි. නැසුණේ හෝ වැනැසුණේ හෝ දැවුණේ හෝ විවරසාව සිදුකර් හෝ වෙයි.

උඛතසමිං කසිනෙනි අට්ඨනං මාතිකානං අඤ්ඤාතරුය මාතිකාය උඛතං ගොති, සබ්බෙත වා අනතරං උඛතං ගොති.

අකාලච්චරං නාම: අනන්තෙන කසිනෙ එකාදසමාසෙ උපපන්නං, අන්තෙන කසිනෙ සත්තමාසෙ උපපන්නං, කාලෙපි ආදිසා දින්නං, එනං අකාලච්චරං නාම.

උපපජ්ජයාති උපපජ්ජයා සබ්බතො වා ගණතො වා ඤාතිතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධනෙන.

ආකඛ්ඛමානෙනාති ඉච්ඡමානෙන පටිගහගෙහබ්බං.

පටිගහගෙහා ඛිප්පමෙව ඤාතෙතබ්බනති දසාහා කාරෙතබ්බං.

තො වසා පාපිපුරිති කසිරමානං නප්පගොති.

මාසපරමං තෙන හිතඤ්ඤා තං ච්චරං හිතඛිපිතබ්බනති මාසපරමො නිකඛිපිතබ්බං.

උත්තසා පාපිපුරියාති උත්තසා පාපිපුරජාය.

සතිසා පච්චාසායාති පච්චාසා ගොති සබ්බතො වා ගණතො වා ඤාති-තො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධනෙන.

තතො වෙ උත්තරිං හිතඛිපෙය්‍ය සතිසාපි පච්චාසායාති නදහුප්ප-තො මූලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. දච්ඡුප්පතො මූලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. තීහුප්පතො -පෙ-චතුහුප්පතො, -පෙ- පඤ්චාහුප්පතො -පෙ- ඡාහුප්පතො, -පෙ- සත්තාහුප්පතො, -පෙ- අට්ඨාහුප්පතො, -පෙ- නවාහුප්පතො, -පෙ- දසාහුප්පතො මූලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. එකාදසෙ උප්පතො -පෙ- ද්වාදසෙ උප්පතො -පෙ- තෙරසෙ උප්පතො -පෙ- චුද්දසෙ උප්පතො -පෙ- පණ්ණරසෙ උප්පතො -පෙ- සොළසෙ උප්පතො -පෙ- සත්තරසෙ උප්පතො -පෙ- අට්ඨාරසෙ උප්පතො -පෙ- එකුතවිසෙ උප්පතො -පෙ- විසෙ උප්පතො මූලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. එකවිසෙ උප්පතො මූලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, නවාහා කාරෙතබ්බං. ද්වාවිසෙ උප්පතො -පෙ- තෙවිසෙ උප්පතො -පෙ- චතුර්විසෙ උප්පතො -පෙ- පඤ්චවිසෙ උප්පතො -පෙ- ඡබ්බිසෙ උප්පතො -පෙ- සත්තවිසෙ උප්පතො -පෙ- අට්ඨවිසෙ උප්පතො -පෙ- එකුතතිසෙ උප්පතො මූලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, එකාහා කාරෙතබ්බං. තිසෙ උප්පතො මූලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, නදගෙව අට්ඨොතබ්බං. විකපෙතබ්බං. විසාපෙතබ්බං. තො වෙ අට්ඨොය්‍ය වා විකපෙය්‍ය වා විසාපෙය්‍ය වා-

උභයනසම්. කසිනෙ යනු: අට වැදූරුම් මානාකාවන් අතුරින් එක්තරා මානාකායෙකින් උද්ගත ලද්දේ වෙයි. සංඝයා විසින් හෝ අතරු උද්ගත ලද වෙයි.

අකාලවිවර නම්: කෙළින් නොඅනුලු කල්හි එකොළොස් වස්ති උපන්නේ ය. කෙළින් අනුලු කල්හි සත්වස් මුළුල්ලෙහි උපන්නේ ය. කල්හිදු නොකල්සිවුරු යි උදෙසා දෙන ලද්දේ ය. තෙල අයල් සිවුරු නම්.

උපසර්පයා යනු: සංඝයා කෙරෙන් හෝ ගණයා කෙරෙන් හෝ නැයන් කෙරෙන් හෝ මිත්‍රයන් කෙරෙන් හෝ පසුල් ව හෝ තමාගේ ධනයෙන් හෝ උපදනේ ය.

ආනඛමානෙන යනු: කැමැත්තෙන් විසින් පිළිගත යුතු ය.

පටිග්ගහෙකා ඛිප්පමෙව භාගෙතඛං යනු: දස දවසෙකින් කරවිය යුතු ය.

නො වසස පාටිපුරි යනු: කරණු ලබන්නේ නො පොහොසත් ය.

මාසපරම. තෙන හික්ඛනා න. විවර. නික්ඛපිතඛං යනු: වසක් කල් පරම කොට නැතිය යුතු ය.

උභයා පාටිපුරියා යනු: උනු වුවහුගේ සම්පූර්ණ බව පිණිස ය

සතියා පච්චාසාය යනු: සංඝයා කෙරෙන් හෝ ගණයා කෙරෙන් හෝ නැයන් කෙරෙන් හෝ මිත්‍රයන් කෙරෙන් හෝ පසුල් ව හෝ තමාගේ ධනයෙන් හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආකාශෙක් වෙයි.

තනො වෙ උතගරි. නික්ඛපෙයා සතියා'පි පච්චාසාය යනු: එදවස උපන් මූලවීරය ඇති කල්හි පච්චාසාවීරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු ය. දෙවන දවස උපන් මූලවීරය ඇති කල්හි පච්චාසාවීරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු ය. තුන්වන දවස උපන් ... සතර වන දවස උපන් ... පස් වන දවස උපන් ... සවන දවස උපන් ... සත් වන දවස උපන් ... අට වන දවස උපන් ... නව වන දවස උපන් ... දස වන දවස උපන් මූලවීරය ඇති කල්හි පච්චාසාවීරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු. එකොළොස් වන දවස උපන් ... දෙළොස් වන දවස උපන් ... තෙළොස් වන දවස උපන් ...තුදස් වන දවස උපන් ... පසළොස් වන දවස උපන් ... සොළොස් වන දවස උපන් ... සතළොස් වන දවස උපන් ... අටළොස් වන දවස උපන් ... එකුන්විසි වන දවස උපන් ... විසි වන දවස උපන් මූලවීරය ඇති කල්හි පච්චාසාවීරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු. එක්විසි වන දවස උපන් මූලවීරය ඇති කල්හි පච්චාසාවීරය උපදී නම් නව දවසින් කරවිය යුතු ය. දෙවිසි වන දවස උපන් ... තෙවිසි වන දවස උපන් ... සූවිසි වන දවස උපන් ... පස්විසි වන දවස උපන් ... සවිසි වන දවස උපන් ... සත්විසි වන දවස උපන් .. අටවිසි වන දවස උපන් ... එකුන්තිස් වන දවස උපන් මූලවීරය ඇති කල්හි පච්චාසාවීරය උපදී නම් එක්දවසින් කරවිය යුතු. තිස් වන දවස උපන් මූලවීරය ඇති කල්හි පච්චාසාවීරය උපදී නම් එදවස මැ ඉටිය යුතු ය. විකෘපිය යුතු ය. විසෘදිය යුතු ය. ඉදින් නො ඉටා නම් හෝ නො විකපා නම් හෝ නො විසදා නම් හෝ-

එකතිංසෙ අරුණුගමනෙ නිසංගතියං හොති, නිසංජිතබ්බං සබ්බස්ස වා
ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා එවංඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසංජිතබ්බං -පෙ- “ඉදමෙව
භානො අකාලවිවරං මාසාතිකකතනං නිසංගතියං, ඉමංභං සබ්බස්ස නිසංජා-
මි”ති -පෙ- දදෙය්‍යා”ති -පෙ- දදෙය්‍ය”නති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

4. විසභාගෙ උපපන්නො මුලවිවරෙ පච්චාසාවිවරං උපපජ්ජති රතතියො ච
සෙසා හොනති, න අකාමා කාරෙතබ්බං.

5. මාසාතිකකතනො අතිකකතනසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාචිතතියං. මාසා-
තිකකතනො චෙමතිකො -පෙ- මාසාතිකකතනො අනතිකකතනසඤ්ඤී -පෙ-
අනඬිට්ඨිනෙ අඬිට්ඨිතසඤ්ඤී -පෙ- අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී -පෙ-
අවිසංජ්ජිතෙ විසංජ්ජිතසඤ්ඤී -පෙ- අනට්ඨො නට්ඨසඤ්ඤී -පෙ- අවිනට්ඨො
විනට්ඨසඤ්ඤී -පෙ- අදබ්බස්ස දබ්බසඤ්ඤී -පෙ- අවිලිහෙන විලිහනසඤ්ඤී
නිසංගතියං පාචිතතියං.

6. නිසංගතියං විවරං අතිසංජිතා පරිභුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස.
මාසාතිකකතනො අතිකකතනසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. මාසාතිකකතනො
චෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. මාසාතිකකතනො අනතිකකතනසඤ්ඤී,
අනාපතති.

7. අනාපතති අනොමාසං අඬිට්ඨති, විකප්පෙති, විසංජ්ජෙති, නසංජිති,
විනසංජිති, ඛයෙති, අච්ඡිද්ධා ගණනති, විසංසං ගණනති, උමමතකස්ස,
ආදිකමමිකස්සාති.

තනියකසිතසිකාපදං නිවසිතං.

5. 1. 4.

පුරාණවිවරසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන ආයස්මතො උදයස්ස පුරුණ-
දුතිසිකා භික්ඛුනිපු පබ්බජ්ජා හොති, සා ආයස්මතො උදයස්ස සනතිකෙ
අභිකාණං ආගමන්ති, ආයස්මාපි උදයී තස්සා භික්ඛුනියා සනතිකෙ අභිකාණං
ගමන්ති. තෙන බො පත සමයෙන ආයස්මා උදයී තස්සා භික්ඛුනියා සනතිකෙ
භතතවිසංගතං කරොති. අථ බො ආයස්මා උදයී පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා
පතනවිවරමාදය යෙන සා භික්ඛුනී තෙනුපසඬකමි, උපසඬකමිත්වා තස්සා
භික්ඛුනියා පුරතො අභිගජානං විවරිත්වා ආසනෙ නිසීදි, සාපි බො භික්ඛුනී
ආයස්මතො උදයස්ස පුරතො අභිගජානං විවරිත්වා නිසීදි. අථ බො ආයස්මා
උදයී සාරතො තස්සා භික්ඛුනියා අභිගජානං උපනිජ්ඣාසි, තස්ස අසුචි මුච්චි.

එක්කිස් වන අරුණ තැනෙන කල්හි නිසැහි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුතුල්හට හෝ නිසැදිය යුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැදිය යුතු ය ... “වහන්ස, මේ මාගේ අයල්සිවුර මසක් ඉක්මගියේ නිසැහි විය, මෙය මම සහනට නිසැදීමි ... දෙන්නේ ය. ... දෙන්නාහු ය. ... ආයුෂමත්තට දෙමි”යි.

1. විසභාග වූ මූලවිවරය උපන් කල්හි පච්චාසාවිවරය උපදී නම් රුහුණ ද ශෙෂ වෙන් නම් නො කැමැත්තෙන් නො කරවිය යුතු ය.

5. මසක් ඉක්ම ගිය සිටුරෙහි “ඉක්ම ගියේ ය” යන සංඥ ඇත්තේ නිසැහි පවති වෙයි මසක් ඉක්මගිය සිටුරෙහි විමනි ඇතියේ ... මසක් ඉක්මගිය සිටුරෙහි ,නො ඉක්මනැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො ඉටුයෙහි ‘ඉටුන ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො විකැපුයෙහි ‘විකපන ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො විසජන ලදුයෙහි ‘විසජන ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො නටුයෙහි නටැ යි සංඥ ඇත්තේ ... නො වැනැසුනු සිටුරෙහි ‘වැනැසිනැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො දූවුතෙහි ‘දූවිනැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... අසිදැ ගන්නා ලද්දෙහි ‘නො අසිදැ ගන්නා ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ නිසැහි පවති වේ.

6. නිසැහි වූ සිටුර නො නිසජා පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාඥාවක් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි ‘ඉක්මනැ’යි සංඥ ඇත්තේ දුකුලාඥාවක් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි විමනි ඇතියේ දුකුලාඥාවක් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි ‘නො ඉක්මනැ’යි සංඥ ඇත්තේ ඥාවක් නැති.

7. ඇතුළු මාසයෙහි ඉටා නම්, විකපා නම්, විසජා නම්, තැස් නම්, වැනැස් නම්, දවේ නම්, අසිදැ ගන්නා නම්, විස්වාසි ව ගන්නා නම් ඥාවක් නැති. උමතුහට ආදිකම්මිකයහට ඥාවක් නැති.

තෘතිය කයින ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 1. 4.

පුරාණවිවරශික්ෂාපදය.

1 එසමයෙහි ගාග්ගාවත් බුදුහු සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ අනේපිටු සිටුහුගේ දෙවර්මනි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදුසි තෙරැන්ගේ පුරාණදුකිසිකාව මෙහෙණත් කෙරෙහි පැවිදි වූවා වෙයි. භි කොමෝ තීරතුරු ආයුෂමත් උදුසි තෙරැන් වෙත පැමිණෙයි. ආයුෂමත් උදුසි තෙර ද තීරතුරු ඒ මෙහෙණ වෙත යයි. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදුසි තෙර ඒ මෙහෙණ වෙත බන්ධිත කෙරෙයි. එකල ආයුෂමත් උදුසි තෙර පෙරවරුයෙහි හැද පෙරෙව පාසිටුරු ගෙණ ඒ මෙහෙණ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ඒ මෙහෙණ පෙරවුයෙහි අභිගජානය විවර කොට ආසනෙහි හුන්නේ ය. ඒ මෙහෙණ ද ආයුෂමත් උදුසි තෙරැන් ඉදිරියෙහි අභිගජානය විවර කොට සිදගතු. එකල්හි ආයුෂමත් උදුසි තෙර හටගත් රුග ඇත්තේ ඒ මෙහෙණගේ අභිගජානය මෙනෙහි කෙළේ ය. ඔහුට අගුච්ඡි මිදින.

2. අථ බො ආයස්සා උද්ඝි තං භික්ඛුනිං එතදවොච: “ගච්ඡි භගිනි උද්ඝං ආහර, අන්තර්වාසකං ධොවිස්සාමි”ති. “ආහරය්‍ය, අහමෙව ධොවිස්සාමි”ති තං අසුචිං එකදෙසං මුඛෙන අග්ගහෙසි, එකදෙසං අභ්‍යුත්තො පක්ඛිපි. සා තෙන ගඛිතං ගණ්ඨි. භික්ඛුනියො එවමාගංසු: “අමුහමාරිති අයං භික්ඛුනි ගඛිති”ති. “නාහං අය්‍යා අමුහමාරිති”ති භික්ඛුනිතං එතමස්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම අය්‍යො උද්ඝි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙස්සාති”ති. අථ බො නා භික්ඛුනියො භික්ඛුතං එතමස්ථං ආරොචෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්සා උද්ඝි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙස්සාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිරි තුං උද්ඝි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙසි”ති? “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤානා තෙ උද්ඝි අඤ්ඤාතිකා”ති. “අඤ්ඤාතිකා භගවා”ති. “අඤ්ඤාතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤාතිකාය න ජාතාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තස්ථ නාම තුං මොඝපුරිස අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙස්සාසි. තෙන මොඝපුරිස අප්පසන්නාතා වා පසාද්‍ය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන ගික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය ගික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවා-පෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා ආභොධාපෙය්‍ය වා නිස්සග්ගියං පාවිතනිය”නාති:

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

ගික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අභිපෙප්පො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිනාමහසුගා අසබ්බො.

ගික්ඛුනි නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

පුරුණවිවරං නාම: සතිං තිවත්ථපි සතිං පාරාතපි.

ධොවාති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස ධොතං නිස්සග්ගියං හොති. රජාති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස, රතනං නිස්සග්ගියං හොති. ආභොධෙතිති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස, සතිං පාණ්ඩ්‍යභාරං වා මුග්ගරප්පභාරං වා දිනෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා.

4. එචං ව පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භන්තෙ පුරුණවිවරං අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍ය්‍යනාති -පෙ- ආයස්මිතො දමිමි”ති. -පෙ-

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙර ඒ මෙහෙණට මෙසේ කී ය. ‘යා නැහැති-
යෙහි, දිය ගෙනෙව. අනන්තවාසකය සෝදමි’යි. “දෙව හිමියනි, මම මැ
සෝදමි’යි. ඒ අශුචි එක්දෙසක් මුඛින් ගනු. එක්දෙසක් අභිගජාතයෙහි බැහැ. ඔ
තොමෝ එයින් ගබ් ගනු. හික්කුණිහු මෙසේ කීහු: “මේ මෙහෙණ බබ්බර
නැත්ති ගැබ්ලියකැ’යි. “ආයතීවෙති, මම බබ්බර නැතියක් නො වෙමි’යි. හික්කු-
ණින්ට මෙ පවත් දුන්වූ. හික්කුණිහු අවඥ කෙරෙති. අයුණු කීයති. දෙස් පහළ
කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් උදයී හිමිහු මෙහෙණක ලවා පොරණ සිටුරක් දෙවවුහු
දෑ’යි. ඉක්බිති ඒ හික්කුණිහු හික්කුණින්ට මෙපවත් දුන්වූහ. යම් මහණ කෙතෙක්
අලෙපව් වෙත් ද ඔහු අවඥ කෙරෙති අයුණු කීයති දෙස් පහළ කෙරෙත්:
‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයී තෙර මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුරක් දෙවවී
දෑ’යි. ඉක්බිති ඒ හික්කුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ.
‘සැබැද උදයීය, තෝ මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුරක් දෙවවීහි ලැ’යි.
‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,’ උදයීය, හට ‘නැ එකක් ද නො නැ එකක් දෑ’යි.
‘නො නැ එකක් භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. “නුවල්පුරුෂය, නො නැයෙක්
නො නැ එකක් හට සුදුස්සක් හෝ නො සුදුස්සක් හෝ ප්‍රසාදයට වැටෙන්නක්
හෝ අප්‍රසාදයට වැටෙන්නක් හෝ නො දනියි. එහි ලා නුවල්පුරුෂය, තෝ
නො නැ මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුර දෙවවීහි. නුවල්පුරුෂය, කෙල
තොපහවුන්ගේ පාහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි,
මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසට:

“යම් මහණෙක් තෙම නොනැ මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුරක්
දෙවවා නම් හෝ රදවා නම් හෝ කොළවා නම් හෝ නිසැරිපවිති
මේ” යයි,

3. යො පන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ...

හික්කු යනු: ... මේ තෙමේ මේ අභියෙහි ‘හික්කු’යයි අදහස් කරණ
ලද්දේ ය.

අඤ්ඤාතිශා නම්: මල්පයින් හෝ පියපයින් හෝ සත් වැනි මූත්තාවුන්
තෙක් අසමබද්ධයෝ යි.

හික්කුති නම්: උභයොසම්ඝයා කෙරෙහි උපසපත් වූවා.

පුරාණවිවර නම්: වරක් හදනා ලද්දේ ද වරක් පොරොත්තා ලද්දේ ද
වෙයි.

‘දෙවවසි’ අණවා නම් දුකුලාආවාචන් වෙයි, දෝතා ලද්දේ නිසැරි
වෙයි. ‘රදවසි’ අණවා නම් දුකුලාආවාචන් වෙයි. රදනා ලද්දේ නිසැරි
වෙයි. ‘කොළවසි’ අණවා නම් දුකුලාආවාචන් වෙයි. වරක් අත්පහරක්
හෝ මුගුරු පහරක් හෝ දුන් කල්හි නිසැරි වෙයි. සහනට හෝ
ගණයට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසැරිය යුතු ය .

4. තවද මහණෙනි මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය. “වහන්ස, මාගේ
‘මේ පොරණ සිටුර නොනැ මෙහෙණක ලවා දෙවවන ලද්දේ නිසැරි
විය. මම මෙය සහනට නිසදමි’යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු
යයි ... ආයුෂමත්හට දෙමි’යි ...

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි, නිස්සංගිං පාචිත්තිං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි ආකොටාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි රජාපෙනි ආකොටාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං රජාපෙනි, නිස්සංගිං පාචිත්තිං -පෙ- රජාපෙනි ආකොටාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. රජාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. රජාපෙනි ආකොටාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ආකොටාපෙනි, නිස්සංගිං පාචිත්තිං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ආකොටාපෙනි ධොවාපෙනි -පෙ- ආකොටාපෙනි රජාපෙනි -පෙ- ආකොටාපෙනි ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛං. නිසිද්ධපච්චත්තරණං ධොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛං. එකතො උපසම්පන්නාය ධොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛං. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- ආපනති දුක්ඛං. ඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- ආපනති දුක්ඛං. ඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අනාපනති.

9. අනාපනති ඤ්ඤාතිකාය ධොවනතියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා හොති, අවුත්තා ධොවති, අපරිභුතනං ධොවාපෙනි, විවරං ඤ්ඤාතිකා අඤ්ඤා පරිකාරං ධොවාපෙනි, සික්ඛාමානාය, සාමණේරියා, උමත්තකස්ස, ආදි-කම්මකස්සාති.

පුරාණවිවරසිකධාපදං නිවර්තනං.

5. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු දෙවා නම් නිසැගිපවිනි වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු දෙවා නම් රජන් කරවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණසිවුරු දෙවා නම් කොළවා නම් නිසැගි හා සමග. දුකුලා-ආචාන් වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු දෙවා නම් රජන් කරවා නම් කොළවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලාආචානෙක් වේ.

6. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු රජන් කරවා නම් නිසැගිපවිනි වෙයි ... රජන් කරවා නම් කොළවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. රජන් කරවා නම් දෙවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. රජන් කරවා නම් කොළවා නම් දෙවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලා-ආචානෙක් වේ.

7. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු කොළවා නම් නිසැගිපවිනි වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු කොළවා නම් දෙවා නම් ... කොළවා නම් රජන් කරවා නම් ... කොළවා නම් දෙවා නම් රජන් කරවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලා ආචානෙක් වේ.

8. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි විමිනි ඇති ව ... නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... අනෙකක්හුගේ පොරණ සිවුරු දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි, නිසදන් පසතුරුණු දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. හිකුනිසබ්බසා කෙරෙහි උපසපත් මෙහෙණක ලවා දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... දුකුලාආචාන් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි විමිනි ඇති ව ... දුකුලාආචාන් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... ආචාන් නැති.

9. නැ මෙහෙණ දෙවන කල්හි, නොනැ මෙහෙණ දෙවැන්නක් වේ නම්, හො කියන ලද්දී දෙවා නම්, පරිභොග හො කරණ ලද්ද දෙවා නම්, සිවුරු තබා අන් පිරිකරක් දෙවා නම්, සිකුම්බාතාවක ලවා, සාමනේරියක ලවා දෙවා නම් ආචාන් නැති. උමනකයනට, ආදිකමිකයනට ආචාන් නැති යයි.

පුරාණවිවර ශික්ෂාපදය නිමි.

විවරපටිගහගණකිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති චෙඨවතෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන උපපලවණණා භික්ඛුනි සාවඤ්ඤාං විහරති. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනි පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතා පනතච්චරං මාදය සාවඤ්ඤාං¹ පිණ්ඩාය පාවිසි. සාවඤ්ඤාං පිණ්ඩාය වරිතා පච්ඡාභතතා පිණ්ඩපානපටිකකතතා යෙන අකුමනං තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිතා දිවා-විහාරය අකුමනං අපේක්ඛාගහෙතා අඤ්ඤාතරසමි රුකකමුලෙ දිවා විහාරං නිසීදි. තෙන බො පන සමයෙන වොරු කතකමවා ගාමිං වසිතා මංසං ගහෙතා අකුමනං පවිසිංසු. අද්දසා බො වොරගාමණිකො උපපලවණණං භික්ඛුනිං අඤ්ඤාතරසමි රුකකමුලෙ දිවා විහාරං නිසීනාං, දිසවා සචෙ මෙ පුතනභාතුකා පසසිස්සානති විහෙසසිස්සානති ඉමං භික්ඛුනිනති අඤ්ඤාතර මගෙන අගමාසි. අථ බො සො වොරගාමණිකො මංසෙ පකෙක වරමංසාති ගහෙතා පණ්ණපුටං² බන්ධිතා උපපලවණණාය භික්ඛුනියා අභිද්දරෙ රුකෙකි අභගෙතා “සො පසසාති සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දිනනං යෙව හරතුති” වතා පකකාමි. අසොසි බො උපපලවණණා භික්ඛුනි සමාධිමතා වුට්ඨතිතා තස්ස වොරගාමණිකස්ස ඉමං වාවං භාසමානස්ස. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනි තං මංසං ගහෙතා උපසස්සං අගමාසි. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනි තස්ස රතතියා අච්චයෙන තං මංසං සමපාදෙතා උතතරසඛෙහ භණ්ඩිකං බන්ධිතා වෙහාසං අබ්භුගහනතා චෙඨවතෙ පච්චට්ඨාසි.

2. තෙන බො පන සමයෙන භගවා ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨා හොති. ආයසමා උද්ඝ්ඛි ඔතිසාකො හොති විහාරපාලො. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනි යෙනායසමා උද්ඝ්ඛි තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා ආයසමනාං උද්ඝ්ඛි ඵතදවොච:- “කඛං භනෙන භගවා”ති. “පටිට්ඨා භගති භගවා ගාමං පිණ්ඩාය”ති. “ඉමං භනෙන මංසං භගවතො දෙති”ති. “සනතපටිභො තසා භගති භගවා මංසෙන. සචෙ මෙ තාං අනතරවාසකං දදෙය්‍යාසි, ඵලං අභව්ති සනතපටිභො භවෙය්‍යං අනතරවාසකෙන”ති. “මයං බො භනෙන මාභුගාමා කාම කිච්ඡලාහා, ඉද්දද්ධ මෙ අනතිමං පඤ්චමං විවරං, තාහං දස්සාමි”ති. “සෙය්‍යථාපි භගති පුරිසො හත්ථිං දතා කච්ඡ සජ්ජෙය්‍යා,³ ඵලමෙව බො තාං භගති භගවතො මංසං දතා මසි අනතරවාසකෙ⁴ සජ්ජසි”ති. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනි ආයසමතා උද්ඝ්ඛිනා නිපජි-ශ්‍රියමානා අනතරවාසකං දතා උපසස්සං අගමාසි. භික්ඛුනියො උපපල-වණණාය භික්ඛුනියා පනතච්චරං පටිගහගණනතියො උපපලවණණං භික්ඛුනිං ඵතදවොච:- “කඛං තෙ අයෙස අනතරවාසකො”ති. උපපල-වණණා භික්ඛුනි භික්ඛුනිතං ඵතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො උපසස්සානති බිසනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අයෙසා උද්ඝ්ඛි භික්ඛුනියා විවරං පටිගහගෙස්සාති, කිච්ඡලාහො මාභුගාමො”ති. අථ බො තා භික්ඛුනියො භික්ඛුනං ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං.

1. සාවඤ්ඤා, සාවඤ්ඤා 2. පණ්ණපුටං. සසා. 3. විසසජ්ජෙය්‍යා සසා. 4. අනතරවාසකං න සජ්ජසිති. සි. මු. මයං අනතරවාසකං විසසජ්ජසිති. සසා.

විවරප්‍රතිග්‍රහණශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වෙච්චනාරාමයෙහි වාසි වෙසෙති. එසමයෙහි උපුල්වත් මෙහෙණ සැවැත්තුවර වෙසෙයි. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙට පාසිවුරු ගෙණ පිඬු පිණිස සැවැතට පිවිසියා ය. සැවැතෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පසුබත්හි පිණිස පානසෙන් නැවැතුනි අනුමනාය කර එළඹියා ය. එළඹ දිවාචාර්ය පිණිස අනුමනායට පිවිස එක්තරා රුක්ඛුලෙකා දිවාචාර්යෙහි හුන්හි ය. එසමයෙහි කළ සොරකම් ඇති සොරා දෙනක මරා මස් ගෙණ අනුමනායට පිවිසියහ. ඉක්බිති සොරදෙවු තෙම එක්තරා රුක්ඛුලෙකා දිවාචාර්යෙහි හුන් උපුල්වත් මෙහෙණ දිවි. දැක ඉදින් මාගේ දරු-මල්ලු මේ මෙහෙණ දක්නාහු නම් වෙහෙසන්තාත්ති අන් මහෙකින් ගියේ ය. ඉක්බිති ඒ සොරදෙවු තෙම මස් පාසුහු කල්හි සොදුරුමස් ගෙණ පත්පළාවක් බැඳ උපුල්වත් මෙහෙණට නුදුරු තැනැති රුකෙක එල්වා “මහණ වේවසි බමුණු වේවසි යමෙක් දැනි නම් දෙන ලද මැ” ය ‘ගෙණ ගේව’යි නියා ගියේය. උපුල්වත් මෙහෙණ සමාධියෙන් නැගී මෙනෙපුල් කියන ඒ සොරදෙවුවාගේ බස් ඇසු ය. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ඒ මස් ගෙණ මෙහෙණවරට ගියා ය. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ඒ රුහුහුගේ ඇවැමෙන් ඒ මස් පිළියෙල කොට අතුරුවසාසිවුරෙහි පොදි බැඳ අහසට පැනනැගී වෙච්චනාරාමයෙහි බාස සිටියා ය.

2. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිඬු පිණිස ගම්වැද්නාහු වෙති. ආයුෂ්මත් උදයී තෙරණුවෝ වෙහෙර රක්නාහු නැවැතුනාහු වෙති. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ උදයී තෙරුන් කර එළඹියා ය. එළඹ ආයුෂ්මත් උදයී තෙරුන්ට මෙය කීවු ය: ‘වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොහි දැයි. “නැගනියනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියහැයි. ‘වහන්ස, මේ මස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දෙව’යි. “නැගනියනි, කොප පිසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මසින් සතප්ත ලදහ. ඉදින් කෙපි මට අතුරුවසාසිවුර දෙන්නහු නම් මෙසේ මම ද අතුරුවසාසිවුරින් සතප්තා ලද්දෙම් වන්නෙමි’යි. “වහන්ස, අපි නම් මාගම්වුවමෝ ප්‍රත්‍යය දුකසේ ලබන්-තම්හ. මෙ ද මාගේ පැසිම් පස්වැනි සිවුර ය. (එහෙයින්) මම තො දෙමැ’යි ‘යම්සේ නැගනියනි, පුරුෂයෙක් ඇතු දී පොරොද්දෙහි ඇලෙන්තේ ද, එපරිද්දෙන් ම නැගනියනි, කෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මස් දී මාකෙරෙහිලා අතුරුවසාසිවුරෙහි ඇලෙන්තහු”යයි. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ආයුෂ්මත් උදයී තෙරුන් විසින් දැඩි ව පෙළුනු ලබන්නි අතුරුවසාසිවුර දී මෙහෙණ-වරට ගියා ය. භික්ෂුණිහු උපුල්වත් මෙහෙණගේ පාසිවුරු පිළිගන්නාහු උපුල්වත් මෙහෙණට මෙපවත් කිහ: “ආයුෂ්මතී, කොපගේ අතුරුවසා-සිවුර කොහි දැයි. උපුල්වත් මෙහෙණ භික්ෂුණින්ට එපවත් දැන්වූය. භික්ෂුණිහු අවමත් කෙරෙහි අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් උදයී ගිම් මෙහෙණගේ සිවුර පිළිගත්තේ ද; මාගම් (ප්‍රත්‍යය) දුකසේ ලබන්නි’යයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණිහු භික්ෂුන්ට මෙපවත් දැන්වූහ.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨමා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උදයී භික්ඛුනියා විවරං පටිගගහෙසසි”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “සචං නිරි තං උදයී භික්ඛුනියා විවරං පටිගගහෙසිති? “සචං භගවා” “ඤ්ඤතිකා තෙ උදයී අඤ්ඤතිකා”ති. “අඤ්ඤතිකා භගවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොඤ්ජුරිස අඤ්ඤතිකාය න ජානාති පතිරුපං වා අප්පතිරුපං වා සන්තං වා. අසන්තං වා තත් නාම තං මොඤ්ජුරිස අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා භන්තො විවරං පටිගගහෙසසි. තෙන මොඤ්ජුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං ඝිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා භන්තො විවරං පටිගගහෙසස, නිසංගිසං පාවිතනියනති.”

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං ඝිකාපදං පඤ්ඤතං හොති.

[මුලපඤ්ඤනති.]

4. තෙත බො පන සමයෙන භික්ඛු කුක්කුචවායනා භික්ඛුනිනං පාරිච්චකවිවරං න පටිගගහනති. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අය්‍යා අමහාකං පාරිච්චකවිවරං නපපටිගග-හෙසසනති”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තාසං භික්ඛුනිනං උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතමන් නිදනෙ එතමන් පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චනානං පාරිච්චකං පටිගගහෙතුං, භික්ඛුස්ස භික්ඛුනියා ඝිකාමානාය සාමණෙරස්ස සාමණෙරියා, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙසං පඤ්චනානං පාරිච්චකං පටිගගහෙතුං, එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං ඝිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා භන්තො විවරං පටිගගහෙසස අඤ්ඤානු පාරිච්චකා, නිසංගිසං පාවිතනියනති”.

[උනියපඤ්ඤනති.]

5. යො පනාති යො යාදිසො-පෙ-

භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමසම් අත්ථ අභිප්පතො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤතිකා නාම: මාතීතො වා පිතීතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසමඛා

භික්ඛුනි නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

විවරං නාම: ඡත්තං විවරනං අඤ්ඤතරං විවරං විකප්පනුපගපව්ඡමං.

අඤ්ඤානු පාරිච්චකානි ඔපෙතා පාරිච්චකං පටිගගහනති.

3. යම් මහණ කෙනෙක් අලොපිඡ් වෙන් ද ඔහු අවඥ කෙරෙහි අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උදයී තෙර මෙහෙණ-කගේ සිටුරක් පිළිගත්තේ දැ’යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. “සැබැද උදයිය, තෝ මෙහෙණකගේ සිටුරක් පිළිගත්-තෙහි උ’යි. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස ‘උදයිය,’ තාගේ නැ මෙහෙණක් ද නොනැ මෙහෙණක් දැ’යි. ‘නොනැ මෙහෙණක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. “තුච්ඡුරාෂය, නොනැයෙක් නොනැ එකකට සුදස්ස හෝ නුසුදස්ස හෝ විදුමාතය හෝ අවිදුමාතය හෝ තොදතියි. එහිලා තුච්ඡුරාෂය, තෝ නොනැ මෙහෙණකගේ අතින් සිටුරක් පිළිගත්තෙහි ය. තුච්ඡු-පුරාෂය, තෙල තොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:”

“යම් මහණෙක් නොනැ මෙහෙණකගේ අතින් සිටුරක් පිළිගන්නේ නම් නිසැඟි පවිති වේ”.

මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට පණවන ලද්දේ මේ.

[මුල්පැණවීමයි.]

4. තව ද එකල්හි භික්ෂුහු කුකුස් කරන්තාහු භික්ෂුණීන්ගේ පිරුළසිටුරු නො පිළිගණිති. භික්ෂුණීහු අවඥ කෙරෙත් අයුණු කියත් දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් හිමිහු අපගේ පිරුළසිටුරු නො පිළිගණිත් දැ’යි. භික්ෂුහු ඒ භික්ෂුණීන් අවඥ කරන්තත් අයුණු කියන්තත් දෙස් පහළ කරන්තත්ගේ බස් ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැම් කථා වදාර භික්ෂුන් ඇවතු සේක: ‘මහණෙනි, පස් දෙනකුන්ගේ පිරුළසිටුරු පිළිගන්නට අනුදනිමි: භික්ෂුහුගේ ය, භික්ෂුණීයගේ ය, ශික්ෂමානාවගේ ය, සාවණෙරයාගේ ය, සාමණෙරියගේ ය. මහණෙනි, මේ පස් දෙනාගේ පිරුළ-සිටුරු පිළිගන්නට අනුදනිමි. තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:”

“යම් මහණෙක් නොනැ මෙහෙණක අතින් පිරුළසිටුරු තබා සිටුරක් පිළිගන්නේ නම් නිසැඟිපවිති වේ.”

[දෙවනපැණවීමයි.]

5. යො පනි යනු: යමෙක්, යම්බඳයෙක් ...

හිකඩු යනු: ... මේ තෙමේ මෙ අථයෙහි ‘හිකඩු’ ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

අඤ්ඤාතිකා නම: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සන්මුත්තා යුගය තෙක් නොසැබැඳියෝ.

හිකඩුහි නම: උභයො සංඝයා කෙරෙහි උපසපත් වූවා.

විවර නම: ස සිටුරු අතුරින් විකපුන් පොහොතා සිටුරු පැසුළු කොට ඇති එක්තරු සිටුරෙනි.

අඤ්ඤානු පාඨවට්ඨකා යනු: පිරුළ තබා පිළිගණියි.

6. පටොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිසංගතියං හොති නිසංජ්ඣතබ්බං සඤ්ඤා වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිසංජ්ඣතබ්බං: “ඉදමෙම භනෙන චිවරං අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා භජ්ඣතො පටිග්ගහිතං අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා නිසංගතියං, ඉමාහං සඤ්ඤා නිසංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති -පෙ- ආයසමිතො දමමි”ති.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා චිවරං පටිග්ගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, නිසංගතියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො චිවරං පටිග්ගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, නිසංගතියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා චිවරං පටිග්ගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, නිසංගතියං පාවිතතියං. එකතො උපසම්පන්නාය භජ්ඣතො චිවරං පටිග්ගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, ආපතති දුක්ඛවස්ස. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- ආපතති දුක්ඛවස්ස. ඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- ආපතති දුක්ඛවස්ස. ඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අතාපතති.

8. අතාපතති ඤ්ඤාතිකාය, පාරිවට්ටකං, පරිවෙනන වා විජුලං, විජුලෙන වා පරිවතං, භික්ඛුට්ඨස්සාසං ගණ්හාති, තාවකාලිකං ගණ්හාති, චිවරං ඔපෙක්ඛා අඤ්ඤං පරිකාරං ගණ්හාති, සික්ඛමානාය, සාමණේරියා, උම්මනතකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

චිවරපටිග්ගහණනිසිකකාපදං නිවසිතං.

5. 1. 6.

අඤ්ඤානකච්ඤ්ඤානනිසිකකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභියං විහරති ජේතවනෙ අනාථමිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාපුතො පට්ටො හොති ධම්මකථං කාභුං. අථ බො අඤ්ඤානරො සෙට්ඨිපුතො යෙනායසමා උපනඤ්ඤා සකාපුතො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිතො ආයසමනනං උපනඤ්ඤා සකාපුතනං අභිවාදෙතො එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසීදනං බො තං සෙට්ඨිපුතනං ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාපුතො ධම්මො කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුතොජ්ජෙසි සමපනංසෙසි. අථ බො සො සෙට්ඨිපුතො ආයසමනා උපනඤ්ඤා සකාපුතො ධම්මො කථාය සන්දස්සෙතො සමාදපිතො සමුතොජ්ජෙතො සමපනංසිතො ආයසමනා- උපනඤ්ඤා සකාපුතනං එතදවොච: “වදෙය්‍යාථ භනෙන යෙන අඤ්ඤා, පටිබලා මයං අයස්ස දාතුං යදිදං චිවරපිණ්ඩපාන- සෙනාසනවිලානපච්චයගෙසජ්ජපරිකාර”නති. “සවෙ මෙ නං ආමුසො දාතුකාමො”සි ඉතො එකං සාටකං දෙහි”ති.

6. පියොවිහි දුකුලා වෙයි, පිළිගැණීමෙන් නිසැගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුකුල්හට හෝ නිසැල්ය යුතු ය. නවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැල්ය යුතු ය: 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර තොනා මෙහෙණක අතින් පිරුළු නබා පිළිගන්නා ලද්දේ නිසැගි විය. මෙය මම සහනට නිසැල්ම'යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂමත්හට දෙම'යි ...

7. තොනා මෙහෙණ කෙරෙහි තොනා මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පිරිවට නබා සිවුරු පිළිගණි නම් නිසැගිපවිති වෙයි. තොනා මෙහෙණ කෙරෙහි විමති ඇති ව පිරුළු නබා සිවුරු පිළිගණි නම් නිසැගිපවිති වෙයි. තොනා මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණක යන සංඥ ඇතිව පිරුළු නබා සිවුරු පිළිගණි නම් නිසැගිපවිති වෙයි. භික්ෂුනිසංඝයා කෙරෙහි උපසපත් මෙහෙණ අතින් පිරුළු නබා සිවුරු පිළිගණි නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි තො නා මෙහෙණක යන සංඥ ඇති ව ... දුකුලාආවාත් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි විමති ඇති ව ... දුකුලාආවාත් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... ආවාත් නැති.

8. නැ මෙහෙණක අතින්, පිරුළු විසින් අලපයෙකින් මහඇගි සිවුරක් හෝ මහඇගියකින් අලප සිවුරක් හෝ ගණි නම්, මහණ විස්වසින් ගණි නම්, නව්කාලි කොට ගණි නම්, සිවුරු නබා අත් පිරිකරක් ගණි නම්, ආවාත් නැති. සිකමාතා අතින්, සාමනේරිය අතින් ගණි නම් ආවාත් නැති. උමමනතකයාහට, ආදිකමමිකයාහට ආවාත් නැති.

විවරප්‍රතිප්‍රභණශික්ෂාපදය නිමි.

5. 1. 6.

අක්කුනක වික්කුනති ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සාවැත්තුවර අතෙපිඩු සිටුහුගේ දෙව්වරම්වෙහෙර වැඩ වෙසෙති. තව ද එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ ආකාසුත්‍ර තෙම ධම්මපා කරන්නට සමම් වෙයි. එසද එක්තරු සිටු පුත්‍රයෙක් ආයුෂමත් උපනඤ ආකාසුත්‍රයක් කර එළඹ වැද එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස් ව හුන් ඒ සිටුපුත්හට ආයුෂමත් උපනඤ ආකාසුත්‍ර තෙම දෑහැම් කපායෙන් කරුණු දක්වී ය. සමාදන් කරවී ය. තෙද ගැන්වීය. පාහැදවී. ඉක්බිති ඒ සිටුපුත් තෙම ආයුෂමත් උපනඤ ආකාසුත්‍රයත් විසින් දෑහැම් කපායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තෙද ගත්වන ලද්දේ පහදවන ලද්දේ ආයුෂමත් උපනඤ ආකාසුත්‍රහට 'වහන්ස, කැමැති දෑයෙකින් කිව මැනව. අපි හිමියනට සිවුරු පිඹුවා-සෙනසුන්-ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර දෙන්නට සම්මයම්ග'යි මෙය කිය: 'ඉදින් ආවාත්නි, තෝ මට දෙනු කැමැත්තෙහි නම් මෙයින් එක් සඵලක් දෙව'යි. හේ කිය.

2. “වහන්ස, කුලපුත් වූ අපට එක් සඵලකින් යන්නට ලජ්ජාකාරය වෙයි. වහන්ස, යම්තාක් ගෙට යෙමි ද, එතෙක් නවතිනු මැනව. ගෙට ගියෙමි මෙයින් එකක් හෝ මෙයට වඩා සුඤ්ජරායක් හෝ එවන්තෙමි’යි. දෙවන වට ද ... තෙවන වට ද ආයුෂමත් උපතඤ්ඤා ආකාරයෙන් නෙම එ’ සිටුවන්නට ‘ඉදින් ආවැත්ති, තෝ මට දෙනු කැමැත්තෙහි නම් මෙයින් එක් සඵලක් දෙව’යි කිය. “වහන්ස, කුලපුත් වූ අපට එකසාටක ව යන්නට ලජ්ජාකාරය වෙයි. වහන්ස, යම්තාක් ගෙට යෙමි ද, එතෙක් නවතිනු මැනව. ගෙට ගියෙමි මෙයින් එකක් හෝ මෙයට වඩා සුඤ්ජරායක් හෝ එවන්තෙමි’යි, හේ කිය. “ආවැත්ති, තෝ දෙනු කැමැති ව පැවැරූ තෙහෙත් කවර ප්‍රයෝජන ද? යම් හෙයකින් තෝ පවරා තෝ දෙයි ද එහෙයින්’යි. හේ කිය. ඉක්බිති එ’ සිටුවන්නෙම ආයුෂමත් උපතඤ්ඤා ආකාරයෙන් විසින් දැඩි ව පෙළනු ලබන්නේ එක් සඵලක් දී ගියේ ය. මිනිස්සු එ’ සිටුවන්නු දක ‘ආයුෂයෙහි, කුමක් හෙයින් තෙපි එකසාටක ව එන්නු ද’යි. මෙය කීහ. එසේ එ’ සිටුවන්නෙම එ’ මිනිසුන්ට එ පවත් දැන්වී ය. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙත්. අගුණ කියත්. දෙස් පහළ කෙරෙත්:

3. ‘මේ ශ්‍රමණ ආකාරයෙන් මහෙව්ච්ඡයෝ ය, අසනතුමයෝ ය. මොවුන්ට දැනුම් නිවේදනයකුදු කරන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් සිටුවන්නු විසින් දැනුම් නිවේදනය කරණු ලබන කල්හි සාටකය ගත්තානු ද’යි. භික්ෂුහු එ’ මිනිසුන් අවඥ කරණුවන් අයුණු කියනුවන් දෙස් පහළ කරණුවන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලෙව්ව වෙන් ද ඔහු ‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපතඤ්ඤා ආකාරයෙන් හෙම සිටුවන්නු සිටුරක් විනාපි ද’යි. අවඥ කෙරෙත් අයුණු කියත්. දෙස් පහළ කෙරෙත්. ඉක්බිති එ’ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැළ කළහ: ‘සැබෑ ද උපතඤ්ඤා, තෝ සිටුවන්නු සිටුරක් විනවුයෙහි ද’යි. අසා වදළහ. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යි හේ කිය. “උපතඤ්ඤා, නාගේ නැයෙක් ද නො නැයෙක්ද? යි හඟවත් ඇසූහ. “නොනැයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. හේ කිය. “තුච්ඡුරාමය, නොනැයෙක් නොනැයකුහට සුද්ධස්ස හෝ නුසුද්ධස්ස හෝ විද්‍යාතය හෝ අවිද්‍යාතය හෝ නො දනියි. එහි ලා තුච්ඡුරාමය, තෝ නොනැ සිටුවන්නු සිටුරක් විනවුයෙහි ය. තුච්ඡුරාමය, තෙල නොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. . . නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ගිණිපදය උදෙසයි:”

‘යම් මහණෙක් පතම නොනැ ගැහැවියක්හු හෝ ගැහැවිනියක හෝ සිටුරක් විනවා නම් නිසැරි පවති වේ.”

මෙසේත් මේ ගිණිපදය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල්පැණවීමයි.]

4. නව ද එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සාකෙතනුවරින් සැවැත්තුවර බලා අදන්මගට පිළිපත්තානු වෙති. අතරමත සොරු නික්ම එ’ භික්ෂුන් (පාසිටුරු) පැහැර ගත්හ. එසේ එ’ භික්ෂුහු ‘භාග්‍යවතුන් විසින් නො නැ ගැහැවියක්හු හෝ ගෙහඹුවක් හෝ සිටුරක් විනවන්නට පිළිකෙව් කරණ ලද’යි කුකුළු කරන්නානු නො විනවූහ. ලිහිණි වණින් ම සැවතට ගොස් භික්ෂුන් වදිති. එ’ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, මේ ආජීවකයෝ සුඤ්ජරාය. මොහු භික්ෂුන් වදිති’යි මෙසේ කීහ. ‘ආවැත්ති, අපි ආජීවක නො වමිහ. අපි මහණුමිහ’යි. මෙසේ කීහ. භික්ෂුහු ආයුෂමත් උපාලිගට ‘එසේ වී නම් ආවැත්ති, උපාලි මොවුන් විමසව’යි කීහ. එ’ භික්ෂුහු අනුයෝග කරණු ලබන්නානු එ පවත් දැන්වූහ.

5. අථ බො ආයස්ස උපාලි තෙ භික්ඛු අනුසුඤ්ඤානි භික්ඛු ඵතදවොච: “භික්ඛු ඉමෙ ආවුසො, දෙථ තෙසං විවරානි”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡිකා තෙ උප්පායනානි බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම භික්ඛු තයා ආගච්ඡස්සනති, නහු නාච නිකේන වා පණේණන වා පටිච්ඡාදෙඤා ආගන්තබ්බං”නාති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං.

6. අථ බො භගවා ඵතස්මිං නිදනෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤානි ආවෙනෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අච්ඡන්තවිවරස්ස වා නට්ඨවිවරස්ස වා අඤ්ඤානකං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤාපෙත්තුං. යං ආවාසං පස්මං උපගච්ඡති, සවෙ තස්ස හොති සම්ඝස්ස විහාරවිවරං වා උත්තරස්ථරණං වා භූමමස්ථරණං වා භිසිච්ඡි වා නං ගහෙඤා පාරුපිත්තුං, ලභිතා ඔදගිස්සා-මි”ති. තො වෙ හොති සම්ඝස්ස විහාරවිවරං වා උත්තරස්ථරණං වා භූමමස්ථරණං වා භිසිච්ඡි වා, නිකේන වා පණේණන වා පටිච්ඡාදෙඤා ආගන්තබ්බං. නඤ්ච නගෙන ආගන්තබ්බං. යො ආගච්ඡස්ස, ආපනති දුක්ඛවස්ස. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙස්සාථ:”

“යො පන ගික්ඛු අඤ්ඤානාං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤාපෙස්ස අඤ්ඤානු සමයා, නිස්සග්ගියං පාචනනියං, තස්සායං සමයො: අච්ඡන්තවිවරෙ වා හොති ගික්ඛු නට්ඨවිවරෙ වා. අයං තස්ස සමයො”ති.

[දුතියපඤ්ඤානනි]

7. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

ගික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිප්පෙතො භික්ඛු’ති.

අඤ්ඤානකො නාම: චානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහස්සගා අසම්බලො.

ගහපති නාම: යො කොපි අගාරං අප්පිකාවසති.

ගහපතානි නාම: යා කාපි අගාරං අප්පිකාවසති.

විවරං නාම: ඡන්තං විවරානං අඤ්ඤාතරං විවරං වික්ඛප්පනුපගපච්ඡිමං.

අඤ්ඤානු සමයාති යමෙඤා සමයං.

අච්ඡන්තවිවරෙ නාම: භික්ඛස්ස විවරං අච්ඡන්තං හොති, රුජ්ඣි වා වොරෙති වා ධුතෙනති වා යෙති කෙතිවි වා අච්ඡන්තං හොති.

නට්ඨවිවරෙ නාම: භික්ඛස්ස විවරං අගතිතා වා දුඛිං හොති, උදකෙන වා මුලුකං හොති, උතුරෙති වා උපවිකාති වා බාධිතං හොති, පරිභොගජ්ඣණං වා හොති. අඤ්ඤානු සමයා විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදමෙම භතෙන විවරං අඤ්ඤානකං ගහපතිකං අඤ්ඤානු සමයා විඤ්ඤාපිතා නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සම්ඝස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙස්සාති -පෙ- දදෙස්සනති -පෙ- ආයස්මතො දමම්”ති -පෙ-

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරණුවෝ ඒ හිඤ්ඤා විමසා හිඤ්ඤාට 'ආවාත'නි, මොහු හිඤ්ඤා ය. මොවුන්ට සිවුරු දෙව'යි. නිහ. යම් මහණ කෙනෙක් අප්‍රෙව්ච්චෙන් නම් ඔහු "කෙසේ නම් හිඤ්ඤා ලිහිණි ව ආවාත ද, නාණයෙන් හෝ පණයෙන් හෝ පිළිසන් කොට ඉය්‍යභු තො වේ ද" යි අවශ්‍ය කෙරෙහි. අයුණු කියති. දෙස් පහළ කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කළහ.

6. එසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ ප්‍රකාරණයෙහි දැනාමි කපා වදාරා හිඤ්ඤා ඇමතු සේක. "මහණෙනි, අසිදාහන් සිවුරු ඇතිකළට හෝ නට සිවුරු ඇතිකළට හෝ නොනැ ගැහැවියක්නු හෝ ගෙහඹුවක හෝ සිවුරක් විනවත්තට, යම් ආවාසයකට පළමු එළඹේ නම්, ඉදින් එහි සමසයාගේ විහාර සිවුරක් හෝ පසතුරුණෙක් හෝ බුමුතුරුණෙක් හෝ බිසිසිවියෙක් හෝ මේ නම් '(සිවුරු) ලැබ තබන්නෙමි' යි එය ගෙන පොරෝනට අනුදනිමි. ඉදින් සමසයාගේ විහාර සිවුරක් හෝ පසතුරුණෙක් හෝ බුමුතුරුණෙක් හෝ බිසිසිවියෙක් හෝ නොමේ නම් නාණයෙන් හෝ පණයෙන් හෝ පිළිසන් කොට ඉය්‍යභු ය. ලිහිණි ව නො ම ඉය්‍යභු ය. යමෙක් ඒ නම් දුකුලාආවාත වෙයි. මහණෙනි, මෙසේත් මේ ගිණිපදය උදෙසයි."

"යම් මහණෙක් නොනැ ගැහැවියක්නු හෝ ගෙහඹුවක හෝ සමස තබා සිවුරක් විනවා නම් නිසැරිපවිති වෙයි. එහි මේ සමස වෙයි: මාණ තෙම පැහැර ගන්නා ලද සිවුරු ඇත්තේ හෝ නට සිවුරු ඇත්තේ හෝ වෙයි. මේ එහි සමස වේ."

[දෙවන පැණවිමසි.]

7. යො පන යනු: යමෙක්, යම් බඳුයෙක්...

හිඤ්ඤා යනු: .. මේ තෙම මේ අවියෙහි හිඤ්ඤා ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

අක්කරාකාරික නම්: ච්ඡුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සන් වැනි මුත්තා යුගය තෙක් අසම්බන්ධයෝ ය.

ගහපති නම්: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හේ.

විවර නම්: සසිවුරු අතුරින් විකපුන් පොහොතා සිවුරු පැසුළු කොට ඇති එක්තරා සිවුරෙකි.

අක්කරාකාරික සමසා යනු: සමස තබා.

අවජගතවිවර නම්: හිඤ්ඤාගේ සිවුරු රජුන් විසින් හෝ සොරුන් විසින් හෝ බුහියන් විසින් හෝ යම් කිසි කෙනකුන් විසින් හෝ පැහැර ගන්නා ලද වෙයි

නටබිවිවර නම්: හිඤ්ඤාගේ සිවුර ගින්නෙන් හෝ දැවුනේ වෙයි. දිය විසින් හෝ උසුලන ලද වෙයි මියන් විසින් හෝ වෙසන් විසින් හෝ කන ලද වෙයි. පරිභෝගයෙන් දිරාගත් හෝ වෙයි. සමස තබා විනවා (ඉල්ලා) නම් පියොවිති දුකුලා වෙයි. පිළිගැණීමෙන් නිසැරි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුතුල්හට හෝ නිසැරිය යුතු ය. නව ද "මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය: 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර තො නැ ගැහැවියක්නු සමස තබා විනවන ලද්දේ නිසැරි විය. මේය මම සහනට නිසදමි'යි... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂ්මත්හට දෙමි'යි...

8. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා අඤ්ඤානු සමයා විවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිසංගහියං පාවිතනියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමෙනිකො අඤ්ඤානු සමයා විවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිසංගහියං පාවිතනියං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා අඤ්ඤානු සමයා විවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිසංගහියං පාවිතනියං. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ වෙමෙනිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා, අනාපනති.

9. අනාපනති සමයෙ, ඤාතකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤායාත්ථාය, අත්තනො ඛතෙන, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤාතනිසිකබාපදං නිට්ඨිතං.

5. 1. 7.

නතුනනරිසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවතෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගහියා භික්ඛු අච්ඡින්නවිවරකෙ භික්ඛු උපසඬකමිත්වා එවං වදෙනති: “භගවතා ආට්ඨස්සො අනුඤ්ඤාතං අච්ඡින්නවිවරස්ස වා නට්ඨවිවරස්ස වා අඤ්ඤාතං ගහපතීං වා ගහපතාතීං වා විවරං විඤ්ඤාපෙනුං. විඤ්ඤාපෙඨ ආට්ඨස්සො විවරන්ති.” “අලං ආට්ඨස්සො ලද්ධං අවෙහති විවරන්ති.” “මයං ආයස්මන්තානං අත්ථාය¹ විඤ්ඤාපෙමා”ති. “විඤ්ඤාපෙඨ ආට්ඨස්සො”ති. අථ බො ඡබ්බගහියා භික්ඛු අඤ්ඤාතකෙ² ගහපතිකෙ උපසඬකමිත්වා එතදවොචු: “අච්ඡින්නවිවරකා ආට්ඨස්සො භික්ඛු ආගතා, දෙඨ තෙසං විවරාතී”ති බහුං විවරං විඤ්ඤාපෙසුං.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු පුරිස්සො සහායං නිසිනොතා අඤ්ඤාතරං පුරිස්සං එතදවොච: “අච්ඡින්නවිවරකා අයෙයා භික්ඛු ආගතා, තෙසං මයා විවරං දින්න”න්ති. සොපි එවමාහ “මයාපි දින්නන්ති”. අපරුමපි එවමාහ මයාපි දින්නන්ති.” තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා න මත්තං ජාතිත්වා බහුං විවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්ති. දුස්සවාණීප්පං වා සමණා සකාපුත්තියා කරිස්සන්ති, පග්ගාති-කසාලං³ වා පසාරෙස්සන්ති”ති. අසෙයාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපටිච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බගහියා භික්ඛු න මත්තං ජාතිත්වා බහුං විවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතදිත්ථං ආරුමෙසුං.

1. ‘අත්ථාය’ මජ්ඣ. නැව්. 2. ‘අඤ්ඤාතකෙ.’ මජ්ඣ. නදිසසනෙ. 3. පටිග්ගාතිකසාලං, ඉතිපි.

8. තොතෑයකු කෙරෙහි තොතෑයෙක යන සංඥා ඇති ව සමය නබා සිටුරක් විනවා නම් නිසාහි පවිති වෙයි. තොතෑයකු කෙරෙහි විමති ඇති ව සමය නබා සිටුරක් විනවා නම් නිසාහි පවිති වෙයි. තොතෑයකු කෙරෙහි තෑයෙක යන සංඥා ඇති ව සමය නබා සිටුරක් විනවා නම් නිසාහි පවිති වෙයි. තෑයකු කෙරෙහි තොතෑයෙක යන සංඥා ඇත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. තෑයකු කෙරෙහි විමති ඇත්තේ, දුකුලාආවාත් වෙයි. තෑයෙකු කෙරෙහි තෑයෙක යන සංඥා ඇත්තේ ආවාත් නැති.

9. සමයෙහි, තෑයන් සතු, පාවැරුවන් සතු සිටුරු විනවන්නහුට, අතෙකකු සඳහා විනවන්නහුට, නමාගේ ධනයෙන් පිරුළු ගන්නහුට, උමමනකයාහට, ආදිකමමකයාහට ආවාත් නැති.

අඤ්ඤානකවිඤ්ඤානති ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 1. 7.

නතුනනරිශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු සාවැත්තුවර අනේපිඬුසිටුහුගේ දෙවරම්වෙහෙරෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු අසිදාගන්නා ලද සිටුරු ඇති භික්ෂූන් වෙත එළඹ මෙසේ කියති: ‘ආවාත්ති, භාග්‍යවතුන් විසින් අසිදාගන්නා ලද සිටුරු ඇතියහුට හෝ තට සිටුරු ඇතියහුට හෝ තොතෑ ගැහැටියක්හු හෝ ගෙහඹුවක හෝ සිටුරක් විනාමීම අනුදත්තා ලද ආවාත්ති, සිටුරක් විනවමු’ යයි. ‘කම් නාත ආවාත්ති, අප විසින් සිටුරක් ලබන ලද්ද’යි. ඔහු කියත්. ‘අපි ආයුෂමතුන් සඳහා විනවමිහ’යි සවැගියෝ කීහ. ‘විනවමු ආවාත්ති’යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති සවග මහණහු තො තෑ ගැහැටියන් කරු එළඹ මෙසේ කීහ. ‘ආවාත්ති, අසිදාගන්නා ලද සිටුරු ඇති මහණහු ආහ. ඔවුනට සිටුරු දෙව’යි බොහෝ සිටුරු විනවාගත්හ.

2. එසමයෙහි එක්තරු පුරුෂයෙක් සභායෙහි හුන්නේ එක්තරා පුරුෂයකුට මෙ පවත් කී ය: ‘ආයඝියෙහි, අසිදාගන්නා ලද සිටුරු ඇති භික්ෂූහු ආහ. මා විසින් ඔවුනට සිටුරක් දෙන ලද්ද’යි. හෙ ද මෙසේ කී ‘මා විසිනුද දෙන ලද්ද’යි. අතෙකෙකුද මෙසේ කී: ‘මා විසිනුද දෙන ලද්ද’යි. ඔහු අවඥ කෙරෙත් අයුණු කියත් දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රවණ ශාක්‍ය-පුත්‍රියයෝ පමණ තො දෑත බොහෝ සිටුරු විනවා ගත්තු ද, පිළි වෙණෙද-හමක් හෝ ශ්‍රවණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කෙරෙත් ද පිළි අවුණක් හෝ විවෘත කෙරෙත් ද යි. භික්ෂූහු අවඥ කරණ අයුණු කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලෙපවූ වෙන් ද ඔහු අවඥ කෙරෙහි අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් සවග මහණහු පමණ තො දෑත බොහෝ සිටුරු විනවුහු ද’යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළහ.

3. “සච්චං තිර භූමො භික්ඛවෙ ත මත්තං ජාතිභා ඛුං චිවරං විඤ්ඤපෙථා”ති. “සච්චං භගවා”. විගර්හි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම භූමො මොඝපුරිසා න මත්තං ජාතිභා ඛුං චිවරං විඤ්ඤාපෙස්සථ, තෙන මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදං -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“තඤ්ඤ ආඤ්ඤාතභො ගහපති වා ගහපතානි වා ඛුංගි චිවරෙහි අභිභවස්සං පවාරෙය්‍යා, සන්නරුතනරපරමං තෙන හික්ඛුනා තභො චිවරං ආදිතබ්බං. තභො වෙ උතනරිං¹ ආදියෙය්‍යා, නිස්සග්ගියං පාවිතනිකෙහි.”

4. තඤ්ඤති අච්ඡින්නචිවරකං භික්ඛුං.

අඤ්ඤාතභො නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහ-
සුභා අසම්බුද්ධො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානි නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ඛුංගි චිවරෙහිති ඛුංගෙහි චිවරෙහි.

අභිභවස්සං පවාරෙය්‍යාති යාවතකං ඉච්ඡිති තාවතකං ගණනාතිති.

සන්නරුතනරපරමං තෙන හික්ඛුනා තභො චිවරං ආදිතබ්බෙහි සචෙ තිණ්හි තට්ඨානි භොනති දො සාදිතබ්බානි, දො තට්ඨානි ඵකං ආදිතබ්බා, ඵකං තට්ඨං ත කිඤ්චි සාදිතබ්බං.

තභො වෙ උතනරිං ආදියෙය්‍යාති තනුතනරිං විඤ්ඤපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං භොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං.

“ඉදමෙම භතො චිවරං අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං² තනුතනරිං විඤ්ඤපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමානං සම්ඝස්ස නිස්සජාමි”ති. දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

5. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා තනුතනරිං චිවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනිකං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතකෙ ඤ්ඤාතකසඤ්ඤා තනුතනරිං චිවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනිකං. ඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා, ආපතති දුක්ඛං ස්වං. ඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛං ස්වං. ඤ්ඤාතකෙ ඤ්ඤාතකසඤ්ඤා, අතාපතති.

6. අනාපතති සෙසකං ආහරිස්සාමිති හරතො ගච්ඡති, සෙසකං භුග්ගෙව භොතුති දෙනති, ත අච්ඡින්නකාරණං දෙනති, ත තට්ඨා-
කාරණං දෙනති, ඤ්ඤාතකානං, පමාරිතානං, අතතතො ධතෙන, උමමතතකස්ස, ආදිකමිතිකස්සාති.

තනුතනරිසිකඛාපදං නිමිති.

1 උතනරි, ඡෙසං.

2 ගහපතිකං උපසම්බන්ධා. ඡෙසං.

3. ‘සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පමණ තො දූත බොහෝ සිවුරු විතවුනු ල’යි භාග්‍යවත්තු ආසුහ. “සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කළහ: ‘කෙසේ නම් තුළු පුරුෂයෙහි, තෙපි පමණ තො දූත බොහෝ සිවුරු විතවුනු ද! තුළුපුරුෂයෙහි, තෙල කරුණ තො පහනුත්තේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි ... නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ගිණ්ණපදය උදෙසා වු:’

“ඉදින් නොනැ ගහපනියෙක් හෝ ගහපනියක් හෝ ඒ (අසිදාගන් නට සිවුරු ඇති) මහණහට කැමැතිනාක් ගෙන යන්නට බොහෝ සිවුරින් පවරා නම් ඒ මහණහු විසින් හදනා සිවුර හා උතුරාගත පරමකොට ඇති සිවුරක් එයින් ඉවසිය යුතු” ය. ඉදින් එයින් මත්තෙහි ඉවසා නම් නිසැගි පවිනි වේ” යයි.

4. තසෙව යනු: පැහැරන්නා ලද සිවුරු ඇති මහණ.

අසැඤ්ඤා නම්: ඉටුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වැනි මිවුකුන් යුගළුව දක්වා අසමබ්ධියෝ ය.

ගහපනි නම්: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ ද හෝ.

ගහපතානි නම්: යම් කිසිවක් ගිහිගෙයි වෙසේ ද හෝ.

බහුති විමරෙහි යනු: බොහෝ වූ සිවුරින්.

අභිගමස්සං පමාපරයා යනු: යම්තාක් රිසියෙහි නම් ඒ තාක් ගණුව යි.

සහනරාතරපරමං තෙන හිතවුනා තතො විවරං සාදිතබ්බං යනු: ඉදින් තුන් සිවුර නටුයේ නම් දෙකෙක් ඉවසිය යුතු ය. දෙකෙක් නටුයේ නම් එකෙක් ඉවසිය යුතු ය. එකෙක් නටුයේ නම් කිසිවක් තො ඉවසිය යුතු ය.

තතො වෙ උතහපිං සාදියෙයා යනු: එයින් මත්තෙහි විතවා නම් ප්‍රයෝගයෙහි දුකුලා වෙයි. සිවුරු ලැබීමෙන් නිසැගි වෙයි. සහනට හෝ ගණනට හෝ පුගුලක්හට හෝ නිසැරිය යුතු ය. නව ද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුතුය: ‘වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර තොනැ ගැහැවියකු සතු වූයේ පමණින් මතුයෙහි විතවන ලද්දේ නිසැගි විය, මෙය මම් සහනට නිසදම්’ යි ... දෙත්තේ ය යි ... දෙත්තාහු ය යි ... ආයුෂමත්හට දෙම්’ යි ...

5. තොනැයකු කෙරෙහි තොනැයෙක යන සංඥ ඇති ව පමණින් මත්තෙහි සිවුරක් විතවා නම් නිසැගි පවිනි වෙයි. තොනැයකු කෙරෙහි විමනි ඇත්තේ ... තොනැයකු කෙරෙහි තැයෙක යන සංඥ ඇත්තේ පමණින් මත්තෙහි සිවුරක් විතවා නම් නිසැගි පවිනි වෙයි. තැයකු කෙරෙහි තො තැයෙක යන සංඥ ඇත්තේ, දුකුලාඇවැත් වෙයි. තැයකු කෙරෙහි විමනි ඇත්තේ, දුකුලාඇවැත් වෙයි. තැයකු කෙරෙහි තැයෙක යන සංඥ ඇත්තේ, ඇවැත් නැති.

6. සෙස්ස ‘ගෙණ එත්තෙමි’යි ගෙණ යේ නම්, සෙස්ස තොපට ම වේටයි දෙත් නම් අසිදාගන්තා ලද කරුණින් තො දෙත් නම්, නට ගෙයින් තො දෙත් නම්, තනුවන්තර සිවුරු ගන්නහුව, තැයත් සතු, පැවරුවත් සතු තනුවන්තර සිවුරු ගන්නහුව, තමාගේ ධනයෙන් ගන්නහුව, උම්මත්තකයාහට ආදිකම්මකයාහට ඇවැත් නැති.

පරිම උපකර්ම සිකිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො පජාපතිං ඵනදවොච: “අයං උපනඤ්ඤං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොසි බො අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාදිකො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාවං භාසමා-නස්ස. අථ බො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනඤ්ඤං සකාසපුත්තො තෙනුප-සඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිතො ආයස්මිනං උපනඤ්ඤං සකාසපුත්තං ඵනදවොච: “මහාපුඤ්ඤාදි සිං ආවුසො උපනඤ්ඤං අමුක්ඛමිං ඔකාසෙ අඤ්ඤානරො පුරිසො පජාපතිං ඵනදවොච: අයං උපනඤ්ඤං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “අනු-වුසො මං සො උපට්ඨාකො”ති. අථ බො ආයස්මා උපනඤ්ඤං සකාසපුත්තො යෙන සො පුරිසො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො නං පුරිසං ඵනදවොච: “සච්චං කිර මං සිං ආවුසො විවරෙන අච්ඡාදෙතුකාමොසි”ති. “අපි මෙයං ඵලං භොති: “අයං උපනඤ්ඤං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “සච්චෙ බො මං සිං ආවුසො විවරෙන අච්ඡාදෙතුකාමො”සි, “ඵලරූපෙන විවරෙන අච්ඡාදෙති කාසං තෙන අච්ඡන්තොපි කරිස්සාමි, යානං න පරිභුඤ්ඤාස්සාමි”ති.

2. අථ බො සො පුරිසො උඤ්ඤායති බිගති විපාවෙති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාසපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුකරං විවරෙන අච්ඡාදෙතුං. කථං හි නාම අයො උපනඤ්ඤං මයා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො මං උපසඤ්ඤාමිතො විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උඤ්ඤා-යනාස්ස බිගනාස්ස විපාවෙනාස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උඤ්ඤා-යනාති බිගනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤං සකාසපුත්තො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකං උපසඤ්ඤාමිතො විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්ස-ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵලමිත්ථං ආරොවෙසුං “සච්චං කිර සිං උපනඤ්ඤං පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකං උපසඤ්ඤාමිතො විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති?” “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤාතො තෙ උපනඤ්ඤං අඤ්ඤානකොති?” “අඤ්ඤානකො භගවා”ති. “අඤ්ඤානකො මොසපුරිස අඤ්ඤානකස්ස න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සනතං වා අසනතං වා. නත්ථ නාම සිං මොස-පුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානකං ගහපතිං³ උපසඤ්ඤාමිතො විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති. තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ-ඵලඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“භික්ඛු පනෙව උද්දිසෙ අඤ්ඤානකස්ස ගහපතියං වා ගහපතානියා වා විවරවේනාපහනං⁴ උපකර්මං. භොති, ඉමිනා විවරවේනාපහනන විවරං වේනාපෙකා ඉත්ථනනාම. භික්ඛු. විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමිති. නනු වෙසො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසඤ්ඤාමිතො විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය: සාධු වත මං ආයස්මා ඉමිනා විවරවේනාපහනන ඵලරූපං වා ඵලරූපං වා විවරං වේනාපෙකා අච්ඡාදෙහිති කල්‍යාණකම්මානං උපාදය, නිස්සග්ගියං පාවිතභූමි”නති.

1. අපි මෙයං ඵලං භොති. මෙයං. 2. ආපජ්ජසි, මෙයං. 3. ගහපතිකං, මෙයං. 4. විවරවේනාපහනං, සක.

ප්‍රථම උපකර්මය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්තුවර සමයෙහි වූ අනේපිඬු-සිටුහුගේ දෙවර්මිනි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් භාග්‍යවත් උපතකු හිමියන් සිටුරෙන් ආච්ඡාදනය කරන්නෙමි'යි. මේ කී ය: එක්තරා පිඬුසිතා යන මහණෙක් ඒ පුරුෂයා මෙ තෙපුල් කියන්න ආසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ ආයුෂමත් උපතකු ශාක්‍යපුත්‍රයන් කර එළඹ ආයුෂමත් උපතකු ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට ආයුෂමත් උපතකුයෙහි, තෙපි මහපින් ඇත්තනු ය. අසෝ පෙදෙසෙහි එක්තරා මිනිසෙක් බිරිදට "උපතකු හිමියන් විවරයෙන් ආච්ඡාදනය කරවන්නෙමි'යි. කී යයි සැල කෙළේ ය. "ඇවැත්නි, (එබඳු මිනිසෙක්) ඇත. හේ මාගේ උපසංයකයෙකැ'යි. උපතකු තෙර කීය. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපතකු ශාක්‍යපුත්‍ර තෙම ඒ පුරුෂයා වෙත එළඹ "සැබැවෙක්ද, ඇවැත්නි, තෙපි මා සිටුරකින් ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තනු දැ'යි ආසීය. "හිමියනි 'උපතකු හිමියන් විවරයෙකින් ආච්ඡාදනය කරන්නෙමි' යි වට මේ සිත තමි වී යැයි හේ කීය. "ඉදින් ඇවැත්නි, තෙපි සිටුරෙකින් මා ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තනු තමි මෙබඳු සිටුරෙකින් ආච්ඡාදනය කරවු. යම් සිටුරක් මම පරිභොග නො කෙරෙමි තමි ඒ සිටුරින් පදන ලද්දෙමි තබුදු එයින් මම කුමක් කෙරෙමි දැ'යි උපතකු තෙර කී ය.

2. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙම 'මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයයෝ මහෙව්ඡයෝ ය. අසනතුෂ්ටයෝ ය, මොවුන් සිටුරකින් පුදන්තට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් උපතකු හිමියෝ කලින් මා පිසින් නොපවරණ ලද්දහු මා වෙත එළඹ විවරයෙහි අසිත විධානයට පැමිණෙන්නාහු දැ'යි අවඥ කෙරෙයි, නුගුණ කීයයි, දෙස් පහළ කෙරේ: භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කීයන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසාගේ බස් ඇසූහ. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අලෙවැණියෝද ඔහු 'කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපතකු ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර නොපවරණ ලද්දහු, ගැහැවියකු කරා එළඹ විවරයෙහි. අසිතවිධානයට පැමිණියාහු දැ'යි. අවඥ කෙරෙහි, අගුණ කීයයි, දෙස් පහළ කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. "සැබැවෙක්ද උපතකුය, හෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි ගැහැවියකු කරා එළඹ විවරයෙහි අසිතවිධානයට පැමිණියෙහි දැ'යි. භාග්‍යවත්හු ප්‍රථමින්හ. 'සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ'යි හේ කී ය. "උපතකුය, කාගේ නැයෙක්ද නොනැයෙක් දැ'යි භාග්‍යවත්හු ඇසූහ. 'නොනැයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ'යි හේ කී ය. "නුවණ් පුරුෂය, නොනැයෙක් නොනැයකුට සුදුස්ස හෝ නුසුදුස්ස හෝ ඇති දෑ හෝ නැති දෑ හෝ නො දනිති. නුවණ් පුරුෂය, එහි නම් හෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි නොනැ ගැහැවියකු කරා එළඹ විවරයෙහි අසිතවිධානයට පැමිණියෙහි. නුවණ් පුරුෂය, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වැටෙයි. ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ භික්ෂාපදය උදෙසවු:"

"මහණන්හු ම උදෙසා නොනැ ගැහැවියකු පිසින් හෝ ගැහැවි දුටක පිසින් හෝ මේ සිටුරාමිලයෙන් සිටුරක් මිල දී ගෙණ මෙනම් ඇති මහණහුට දෙන්නෙමි යි සිටුරාමිලයක් සපයන ලද්දේ වෙ ද, ඉදින් ඒ මහණ පෙර නො පවරණ ලද්දේ එහි එළඹ 'ආයුෂමත්, මේ සිටුරාමිලයෙන් මෙබඳු වූ ද මෙබඳු වූ ද සිටුරක් මිල දී ගෙණ මට දෙව'යි සොඳුරු බව කැමැති බව පිළි පි, මෙසේ කළහොත් මැනවැ යි විවරයෙහි අසිතවිධානයට පැමිණියේ වී නම් නිසැරියවිනි වේ."

3. භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සාති භික්ඛුස්සන්ධං, භික්ඛුං ආරමමණං කරිත්වා, භික්ඛුං අවජාදෙනුකාමො.

අඤ්ඤාතකො නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සන්තමා පිතාමහසුගා අසමබ්බො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතාති නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

විවරවේතාපනතං නාම: හිරඤ්ඤං වා සුවණණං වා මුත්තා වා මණ්ඨි වා පවාළො වා එළිකො වා පටකො වා සුන්තං වා කප්පාසො වා.

ඉමිනා විවරවේතාපනෙනනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

වේතාපෙක්ඛාති පරිවතෙතත්ථා.

අවජාදෙස්සාමිති දස්සාමි.

නහු වෙසො භික්ඛුති යං භික්ඛුං උද්දිස්සා විවරවේතාපනතං උපකඛට්ඨං හොති, සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාදිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති, කිදිසෙන තෙ භන්තො විවරෙන අත්ථො, කිදිසං තෙ විවරං වේතාපෙමිති.

උපසංඝමිත්ථාති සරං ගන්ත්වා, යත්ත කත්ථි උපසංඝමිත්ථා.

විවරෙ විකාපං ආපරේජයාති ආයතං වා හොතු විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

ඉමිනා විවරවේතාපනෙනනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

එවරුපං වා එවරුපං වාති ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

වේතාපෙක්ඛාති පරිවතෙතත්ථා.

අවජාදෙහිති දපේති.

කල්යාණකම්පතං උපාදයාති සාධන්තිකො¹ මහග්ගන්තිකො.

4. නස්ස චචතෙන ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා වේතාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. පටිලාභෙන නිස්සංගිකං හොති, නිස්සංජි-තබ්බං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පත භික්ඛුවෙ නිස්සංජිතබ්බං: “ඉදං මෙ භන්තෙ විවරං පුබ්බෙ අප්පවාදිතො අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං උපසංඝමිත්ථා විවරෙ විකාපං ආපනතං නිස්සංගිකං, ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

1. සාමුත්ථිකො. යො.

3. හිඟකුට පහතට උදෙසා යනු: මහණක්හු සඳහා, මහණක්හු අරමුණු කොට, මහණක්හු ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තේ.

අඤ්ඤානතා නම: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වන මිමුහුත් යුගලය දක්වා නොසබඳ වූයේ ය.

ගහපනී නම: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හෝ ය.

ගහපනානී නම: යම් කිසිවක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හෝ ය.

විවරවේනාපහන නම: අමුරත් හෝ රත්රත් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ පබළු හෝ පිළිමිණි හෝ පටයෙක් හෝ හු හෝ කපු හෝ ය.

ඉමිනා විවරවේනාපහනන යනු: වෙනට පත් දැයෙකින්.

වේනාපෙක්ඛා යනු: පිරිවටා.

අවජාදෙස්සාමි යනු: දෙන්නෙමි.

තනු වෙසො හිඟකු යනු: යම් මහණක්හු උදෙසා සිවුරුමල සපයන ලද වේ ද ඒ මහණ.

පුබ්බෙ අප්පමාදිතො යනු: වහන්ස, කෙබඳු සිවුරෙකින් නොපට ප්‍රයෝජන වේ ද කෙබඳු සිවුරක් නොපට මිල දී ගනිමි දැ යි පෙර නොකියන ලද්දේ වේ.

උපසංඝකම්ඛා යනු: ගෙට ගොස් යම් කිසි නැතෙකිහි එළඹ.

විවරෙ විහාප්පං ආපසෙස්සා යනු: දිගු ද පුළුල් ද ඝන ද සිලිටි ද වේව යි.

වේනාපෙක්ඛා යනු: පිරිවටා.

අවජාදෙහි යනු: දෙව.

කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදාය යනු: සොදුරු බව කැමැත්තේ මහආගි බව කැමැත්තේ.

4. ඔහුගේ බසින් දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ වුවක් මිල දී ගනිමි නම්, පියෙහි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසැගි වෙයි. සංඝයාට හෝ ගණයාට හෝ පුහුලත්තට හෝ නිසැප්පයුතු ය. නවද මහණෙකි, මෙසේ නිසැප්පයුතු ය; 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර පෙර නො පවරන ලද්දෙමි නොහැ ගැහැවියක්හු කරා එළඹ සිවුරෙහි අධිකවිධානයට පැමිණෙන ලද්දේ නිසැගි විය. මම මෙය සහනට නිසැප්මි'යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්තට දෙමි'යි. ...

5. අඤ්ඤානතො අඤ්ඤානකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිනං උපසඤ්ඤාමිතා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගියං පාවිතරියං. අඤ්ඤානතො චෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤානතො ඤානකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිනං උපසඤ්ඤාමිතා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගියං පාවිතරියං. ඤානතො අඤ්ඤානකසඤ්ඤා ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤානතො චෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤානතො ඤානකසඤ්ඤා, අනාපතති.

6. අනාපතති ඤානකානං, පචාරිකානං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අනානො ධනෙන, මහංසං වේතාපෙභුකාමස්ස අප්පංසං වේතාපෙති, උම්මන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඨම උපකඨට සිකිනාපදං නිවසිතං.

5. 1. 9.

දුතිය උපකඨට සිකිනාපදං

1. තෙන සම්මෙත චුද්ධො හගවා සාවන්තියං විහරති ජෙනවතෙන අනාඨිණිකස්ස ආරමෙ. තෙන බො පත සම්මෙත අඤ්ඤානරෙ පුරිසො අඤ්ඤානරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අයං උපනඤං¹ විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: “අහමපි අයං උපනඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොපි බො අඤ්ඤානරෙ පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තෙසං පුරිසානං ඉමං කථාසලලාපං. අථ බො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනඤෙ සකාපුත්තො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිතා ආයස්මන්තං උපනඤං සකාපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤා‘සි තං ආවුසො උපනඤ අමුකස්මි. ඔහාසෙ අඤ්ඤානරෙ පුරිසො අඤ්ඤානරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අයං උපනඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: අහමපි අයං උපනඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අනාඨිසො මං හෙ උපට්ඨාකාති

2. අථ බො ආයස්සා උපනඤෙ සකාපුත්තො යෙන තෙ පුරිසා තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිතා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “සචං කිරිමං තුලො ආවුසො විචරෙති අච්ඡාදෙභුකාමත්ථා”ති. “අපි තයා එවං භොති, අයං උපනඤං විචරෙති අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “සචෙ බො මං තුලො ආවුසො විචරෙති අච්ඡාදෙභුකාමත්ථා, එවරුපෙන විචරෙන අච්ඡාදෙථ, ධායානං තෙති අච්ඡන්තො‘පි කරිස්සාමි, යානාහං න පරිභුඤ්ජිස්සාමි”ති.

3. අථ බො හෙ පුරිසා උරුකියන්ති බිඤන්ති විපාවෙන්ති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සම්මා සකාපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුභරං විචරෙති අච්ඡාදෙභුං, කථං හි තාම අයො උපනඤෙ අමොති පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසඤ්ඤාමිතා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අස්සොදුං බො භික්ඛු තෙසං පුරිසානං උරුකියන්තානං බිඤන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිච්ඡා තෙ උරුකියන්ති බිඤන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම ආයස්සා උපනඤෙ සකාපුත්තො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිනෙ උපසඤ්ඤාමිතා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති.

5. නොනැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇති ව පෙරනො පවරන ලද්දේ ගැහැවියකු කර ඵලාඞ විවරයෙහි විධානයට පැමිණේ නම් නිසැහි පවිති වෙයි. නොනැයකු කෙරෙහි විමති ඇතිගේ ... නොනැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතිගේ පෙර නො පවරන ලද වා ගැහැවියකු කර ඵලාඞ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණේ නම්, නිසැහි පවිති වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇතිගේ දුකුලාඞාවැන් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමති ඇතිගේ දුකුලාඞාවැන් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතිගේ ඇවැන් නැති.

6. නැයනට, පාවැරුවනට, අනෙකක්හු සදහා, නමා ගේ ධනයෙන් මහඞාහි කොට මිල දී ගණු කැවැත්නහුට නො අනතා කොට මිල දී ගත්වා නම්, ඇවැන් නැත. උනම්නකකයනට ආදිකමිකයනට ඇවැන් නැත්තේ යි.

ප්‍රථම උපකතට ගිණිපදය නිමි.

5. 1. 9.

ද්විතීය උපකතට ගිණිපදය

1. එසමයෙහි භාගාවන් බුදුහු සාවැන්නුවර සමිපයෙහි වූ අනේපිඬු-සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙර වැඩවසන සේක. නව ද එසමයෙහි එක්තරා මිනිසෙක් එක්තරා මිනිසකුට ‘මම උපනඤ භිමියනට සිටුරක් දෙන්නෙමි’ යි කිය. හෙ තෙමේ ‘මම ද උපනඤ භිමියනට සිටුරක් දෙන්නෙමි’ යි කිය. එක්තරා පිඬුසිභා යන භික්ෂු කෙතෙක් ඒ මිනිසුන්ගේ මේ කථාසල්ලාපය ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයා කර ඵලාඞ, ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයා හට ‘ඇවැන්ති උපනඤයෙහි, තෙපි මහපින් ඇත්තව, අසුවල් පෙදෙසෙහි එක්තරා මිනිසෙක් එක්තරා මිනිසකුට මම උපනඤ භිමියන් සිටුරකින් පුදන්නෙමි යි කිය. හෙතෙමේ ‘මම ද උපනඤ භිමියන් සිටුරකින් පුදන්නෙමි’ යි කිය. ‘ඇවැන්ති, ඔහු මට උපසථායකයෝ වෙති’ යි උපනඤ තෙරණුවෝ කිහ.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ මිනිසුන් කර ඵලාඞ ‘සැබවෙක් ද? ඇවැන්ති, තෙපි මා සිටුරුවලින් පුදනු කැමැතියවු ද?’ යි විචාලහ. ‘භිමියෙහි, උපනඤ භිමියන් පුදන්නමිහ’ යි මෙබඳු සිතෙක් නම් විශා’ යි ඔහු කිහ. ‘ඉදින් ඇවැන්ති, තෙපි සිටුරුවලින් පුදනු කැමැතියවු නම්, මෙබඳු සිටුරකින් පුදව්, යම් බඳු සිටුරා මම පරිභොග නො කෙරෙමි නම්, එයින් පුදන ලද්දෙමි නමුදු මම කුමක් කෙරෙමි ද?’ යි තෙරණුවෝ කිහ.

3. එකල්හි ‘මේ ඉමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ මහෙව්ඡයෝ ය. අසනතුණටයෝ යැ මොවුන් සිටුරුවලින් පුදන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් උපනඤ භිමියෝ අප විසින් පෙර නො පවරණ ලද්දකු සමිපයට පැමිණ විවරයෙහි අධිකවිධා-නයට පැමිණියාහු දැ’ යි ඒ පුරුෂයෝ ගරහති නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ පුරුෂ-යන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලොච්ඡයෝ නම් ඔහු ‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර නො පවරණ ලද්දකු ගැහැවියන් කර පැමිණ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියාහු දැ’ යි අවඥ කෙරෙති නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්:

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුච්චෙසුං. “සච්චං කිර තං උපතඤ්ඤ පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසංඝකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජි”ති “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤතං තෙ උපතඤ්ඤ අඤ්ඤතං”ති “අඤ්ඤතං භගවා”ති. “අඤ්ඤතං මොඝපුරිස අඤ්ඤතං න ජාතාති පතිරුපං වා අප්පතිරුපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. තත්ථ තාම තං මොඝපුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤතං ගහපතිකෙ උපසංඝකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිසාසි. තෙන මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙව උද්දිසා උභින්නං අඤ්ඤතං ගහපතිනං වා ගහපතානිනං වා පච්චෙකච්චරචෙතාපනනා උපකංචා¹ හොනති: ඉමෙහි මයං පච්චෙකච්චරචෙතාපනෙනහි පච්චෙකච්චරනි චෙතාපෙඤ්ඤා ඉත්ථනාමං භික්ඛු විවරෙහි අවජාදෙසාමාති. නත්‍ර චෙසො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසංඝකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය: සාධු වත මං ආයංගො ඉමෙහි පච්චෙකච්චරචෙතාපනෙනහි එවරුපං වා එවරුපං වා විවරං චෙතාපෙඤ්ඤා අවජාදෙථ. උභො’ව සන්තා එකෙනාති, ඛලා-ණකමානං උපාදය, නිසංගමයං පාවිනිස”නති.

5. භික්ඛු පනෙව උද්දිසාති භික්ඛුසාන්ථය, භික්ඛු ආරම්මණං කරිවා, භික්ඛු අවජාදෙතුකාමා.

උභින්නනා දවන්තං

අඤ්ඤතං තාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සන්තමා පිනාමහසුගා අසමඛඤා.

ගහපති තාම: යෙ කෙච් අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

ගහපතානියො තාම: යා කාච් අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

විවරචෙතාපනනා තාම: භිරඤ්ඤ වා සුවණ්ණා වා මුත්තා වා මණ්ඤ්ඤ වා පචාලා වා එළිකා වා පටකා වා සුත්තා වා කප්පාසා වා.

ඉමෙහි විවරචෙතාපනෙනහි පච්චුපට්ඨිතෙහි චෙතාපෙඤ්ඤාති පරිවතෙනවා.

අවජාදෙසාමාති දසාමං.

නත්‍ර චෙසො භික්ඛුති යං භික්ඛු උද්දිසා විවරචෙතාපනනා උපකංචා හොනති, සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පචාරිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති, කිදිසෙත තෙ භන්තෙ විවරෙන අන්තො, කිදිසං තෙ විවරං චෙතාපෙමාති.

උපසංඝකමිත්වාති සරං ගන්වා, යත්ථ කත්ථි උපසංඝකමිත්වා.

1. විවර චෙතාපනනාති උපකංචාති. ම.ජ.යං.

4. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ. “සැබෑ උපතඤ්ඤ, නෝ පෙර නො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි අභිකම්බානයට පැමිණියේ ල? යි භාග්‍යවත්තු ප්‍රථවුන්හ. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි තෙරණුවෝ කීහ. “උපතඤ්ඤ, නාහේ නැයෝ ද නො නැයෝ දැයි. භාග්‍යවත්තු අසා වදාළහ. තොනැ කෙනෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි තෙරණුවෝ කීහ. “භූවර්ෂපුරුෂය, නො නැයෙක් නො නැයනට සුද්ධස්ස හෝ නුසුද්ධස්ස හෝ ආති දෑය හෝ නැති දෑය හෝ නො දනිති. භූවර්ෂපුරුෂය, එහි නෝ පෙර නො පවරණ ලද්දේ, තොනැ ගැහැවියන්, කරා එළඹ විවරයෙහි අභිකම්බානයට පැමිණියෙහි. භූවර්ෂපුරුෂය, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ පාහැඳීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසාය:”

“මහණක්හු ම උදෙසා තොනැ වූ ගැහැවියන් දෙදෙනකුන් විසින් හෝ ගෙනමුවන් දෙදෙනකුන් විසින් හෝ අපි මේ වෙත් වෙන් වූ සිවුරු-මිලයෙන් වෙන වෙන සිවුරු මිල දී හෙණ වෙනම මහණක්හු සිවුරින් පුදමහ’යි වෙන වෙන සිවුරුමිල රැස් කරණ ලද මේ ද, තෙල මහණ පෙර නො පවරන ලද්දේ ඔවුන් සම්පයෙහි එළඹ ‘ආයුෂමන්ති, තෙපි දෙදෙන මැ එක් ව මේ වෙන වෙන සිවුරුමිලයෙන් මෙබඳු වූ ද මෙබඳු වූ ද සිවුරක් විකොටගෙණ එක් සිවුරෙකින් මා පුදන්නාහු නම් මැනැවැ’යි කල්‍යාණකම්මයාට සිතාගෙණ විවරයෙහි අභිකම්බා-නයට පැමිණියේ වි නම් නිසැරිපවිති මේ”

5. භික්ෂු පනොව උද්දිස්ස යනු: මහණක්හු සඳහා මහණක්හු අරමුණු කොට මහණකු ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තාහු.

උභිහතං යනු: දෙදෙනකුන්ගේ.

අඤ්ඤානක නම්: මට්ටසිත් හෝ පියපසිත් හෝ සත් වන මිවුතුන්-සුවල දක්වා නො බැඳුනාහු.

ගහපති නම්: යම් කෙනෙක් ගිහිගෙයි වෙසෙත් ද ඔහු.

ගහපතානි නම්: ගිහිගෙයි වෙසෙන යම් නිසි සත්‍රිහු ය.

විවරවෙනාපනන නම්: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ පබළු හෝ පිළිමිණි හෝ පිළි හෝ හු හෝ කපු හෝ ය.

ඉමෙහි විවරවෙනාපනෙහි යනු: වෙනට පත් දෑයෙකින්,

පටිවතෙහි යනු: පිරිවවා (විකොටගෙණ)

අච්ඡාදෙසකාම යනු: දෙත්තම්හ.

තනු වෙසො භික්ෂු යනු: යම් මහණකු උදෙසා සිවුරුමිල රැස් කරණ ලද ද ඒ මහණ.

පුබ්බෙ අප්පවාටිතො යනු: ‘වහන්ස, ඔබට කෙබඳු සිවුරෙකින් ප්‍රයෝජන ද? කෙබඳු සිවුරක් ඔබට මිලදී ගණුවෝ දැ’යි පෙර නො නියන ලද්දේ වෙයි.

උපසංඛකම්බා යනු: ගෙට ගොස්, යම් තැනෙකින් එළඹ.

විවරේ විකපං ආපරජ්ජයාති ආයතං වා හොතු විජ්ඣතං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා.

ඉමෙහි විවරවෙනාපග්ගාතිනි පච්චුපට්ඨිතෙහි. එවරුපං වා එවරුපං වාති ආයතං වා විජ්ඣතං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා.

වෙනාපෙකාති පරිවනෙනනා.

අවසාදෙථාති දජෙථ. උතො'ව සනනා එකෙනාති දෙව්ව ජනා එකෙන

කල්යාණකම්යතං උපාදයාති සාධජිකො¹ වහග්ගජිකො.

6. තස්ස චවනෙන ආයතං වා විජ්ඣතං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා වෙනාපෙනති. පයොගෙ දුක්ඛටං, පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන විවරං පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤාතකෙ ගහපතිකෙ උපසඤ්ඤාමිත්වා විවරේ විකපං ආපන්නං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජ්ඣමි”ති දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනන් -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති. -පෙ-

7. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤේ පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඤ්ඤාමිත්වා විවරේ විකපං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමිතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤේ පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඤ්ඤාමිත්වා විවරේ විකපං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤේ ආපන්නි දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ වෙමිතිකො, ආපන්නි දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤේ, අනාපන්නි.

8. අනාපන්නි ඤාතකානං, පචාරිකානං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අනන්තො ධිනෙන, වහග්ගං වෙනාපෙතුකාමානං අප්පග්ගං වෙනාපෙති, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියඋපකඛටසිකිකාපදං නිවර්තං.

විවරේ විකාශය. ආපරේයය යනු: දිගු හෝ පුළුල් හෝ සන හෝ සිලුටු හෝ වේදයි.

ඉමෙහි විවරවේනාපරේනහි යනු: වෙනට පත් දියෙකින්.

එවරුපං වා එවරුපං වා යනු: දිගු හෝ පුළුල් හෝ සන හෝ සිලුටු හෝ.

වේනාපෙකා යනු: පිරිවටා.

අවජාදෙඨ යනු: දෙටු.

උහොච සනා එකෙන යනු: දෙදෙන මා එකෙකින්.

කලානකමයනං උපාදය යනු: සොදුරු බව කැමැත්තේ, මහආගි බව කැමැත්තේ.

6. හුනුගේ බසින් දිගු හෝ පුළුල් හෝ සන හෝ සිලුටු හෝ (සිවුරක්) විකොට ගනිත් නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසැගි වේ. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුහුලක්නට හෝ නිසැජයයුතු ය. නවද මහනෙති, මෙසේ නිසැජයයුතු: “වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර පෙර නොපවරණ ලද්දෙම් නොනැ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණියේ” නිසැගි විය. මේ වෙය සහනට නිසැජම්’යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂමත්තට දෙමි’යි...

7. නොනැ වූවහු කෙරෙහි නොනැ ය යන සංඥ ඇති ව පෙර නො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණේ නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නොනැයකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ ... නො නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇති ව පෙර නො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණේ නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතියේ, ඇවැත් නැති.

8. නැයනට, පැවැරුවනට, අනෙකක්හු සදහා නමාගේ ධනයෙන්, මහආගියක් විකොට ගණු කැමැතියන් ලවා මද අගනා සිවුරක් මිල දී ගත්වා නම්, උමවනනකයානට, ආදිකමේකයානට ඇවැත් නැති යි.

ද්විතීය උපකර්මය ගිණනාපදය නිමි.

රාජසිංහාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො උප-
නන්දස්ස සත්ත්වත්තස්ස උපට්ඨාකො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස
සත්ත්වත්තස්ස දුතෙන චිවරවේතාපන්නං පාහෙයි: ඉමිතා චිවරවේතාපන්නෙන
චිවරං වේතාපෙතා අයං උපනන්දං චිවරෙන අවුත්තෙති'ති. අථ බො සො
දුතො යෙනායස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වත්තො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා
ආයස්මනං උපනන්දං සත්ත්වත්තං එතදවොච: “ඉදං බො භනෙන
ආයස්මනං උද්දිස්ස චිවරවේතාපන්නං ආහතං. පතිගණ්හානු ආයස්මා
චිවරවේතාපන්නන්ති.” එවං වුතෙන ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වත්තො තං
දුතං එතදවොච: “න බො මයං ආවුසො චිවරවේතාපන්නං පතිගණ්හාම,
චිවරඤ්ච බො මයං පතිගණ්හාම කාලෙත කප්පිය”න්ති එවං වුතෙන සො
දුතො ආයස්මනං උපනන්දං සත්ත්වත්තං එතදවොච: “අඤ්ඤාපෙතා
කොචි වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො
උපාසකො ආරාමං අගමායි කෙතච්චෙව කරණියෙන. අථ බො ආයස්මා
උපනන්දෙ සත්ත්වත්තො තං දුතං එතදවොච: “එසො බො ආවුසො උපා-
සකො භික්ඛුතං වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. අථ බො සො දුතො තං උපාසකං
සඤ්ඤාපෙතා යෙනායස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වත්තො තෙනුපසඛකම්, උප-
සඛකම්නා ආයස්මනං උපනන්දං සත්ත්වත්තං එතදවොච: “යං බො භනෙන
ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤාතෙනා සො මයා, උපසඛකමනු
ආයස්මා කාලෙත, චිවරෙන තං අවුත්තෙස්සති”ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන සො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස
සත්ත්වත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙයි: “පරිභුඤ්ඤා අයොනං තං චිවරං.
ඉවුත්තං මයං අයොනං තං චිවරං පරිභුතන”න්ති. අථ බො ආයස්මා
උපනන්දෙ සත්ත්වත්තො තං උපාසකං න කිඤ්චි අවවාසි. දුතියමි බො
සො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස සත්ත්වත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං
පාහෙයි: “පරිභුඤ්ඤා අයොනං තං චිවරං, ඉවුත්තං මයං අයොනං තං චිවරං
පරිභුතන”න්ති. දුතියමි බො ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වත්තො තං උපා-
සකං න කිඤ්චි අවවාසි. තුතියමි බො සො මහාමනෙතා ආයස්මතො
උපනන්දස්ස සත්ත්වත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙයි: “පරිභුඤ්ඤා අයොනං
චිවරං, ඉවුත්තං මයං අයොනං තං චිවරං පරිභුතන”න්ති.

3. තෙන බො පන සමයෙන තෙනමස්ස සමයො භොති. තෙනමෙත ව
කතිකා කතා භොති: “යො පච්ඡා ආගච්ඡති, පඤ්ඤාසං බුද්ධො”ති. අථ
බො ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වත්තො යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඛකම්,
උපසඛකම්නා තං උපාසකං එතදවොච:-

රාජශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර සමීපයෙහි වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වෙසෙති. තව ද එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන්ගේ උපසංඝයක වූ මහආමැතිගේත් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන්ට දූතයකු ලවා සිටුරාමලයක් යැවී ය. “මේ සිටුරාමලයෙන් සිටුරක් විකොටගෙන සිටුරෙන් උපනඤ්ඤාමයන් පුදව’යි. එකල්හි ඒ දූත තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන් කරා එළඹ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන්ට “වහන්ස, ආයුෂමතුන් උදෙසා මේ සිටුරාමල ගෙන එන ලද. ආයුෂමත්හු සිටුරාමල පිළිගනීත්වා”යි කිය. මෙසේ කි කල්හි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයෝ ඒ දූතයාට “ආවැන්නි, අපි සිටුරාමල නො පිළිගනුමහ. සුදුසු කල්හි කැප වූ සිටුර වූ කලි අපි පිළිගනුමහයි” කීහ. මෙසේ කි කල්හි ඒ දූත තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන්ගෙන් “ආයුෂමත්හට කිසි මෙහෙකරුවෙක් ඇද්දැයි” ඇසී ය. එකල්හි එක්තරා උපාසකයෙක් කිසි යම් කටයුත්තෙකින් ආරාමයට ගියේ ය. එකල්හි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයෝ ඒ දූතයාට “ආවැන, තෙල උපාසක තෙම හිඤ්ඤාගේ මෙහෙකරු යයි කීහ. ඉක්බිති ඒ දූත තෙම ඒ උපාසකයාට දන්වා ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන් කරා එළඹ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන්ට “වහන්ස, ආයුෂමත්හු යම් මෙහෙකරුවකු දුක්වූහු නම් ලා විසින් හේ දන්වන ලද්දේ ය. ආයුෂමත්හු සුදුසුකල ඔහු කරා එළඹෙත්වා. සිටුරෙන් පුදන්නේ ය’යි කිය.

2. තව ද එසමයෙහි ඒ මහආමැති තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිටුර පරිභොග කෙරෙත්වා, අපි හිමියන් ඒ සිටුර පරිභොග කරණු කැමැතියමහ”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයෝ ඒ උවසුනට කිසිවක් නො කීහ. දෙවනවට ද ඒ මහආමැති තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිටුර පරිභොග කෙරෙත්වා. අපි හිමියන් ඒ සිටුර පරිභොග කරණු කැමැතියමහ”යි. දෙවනවට ද ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයෝ ඒ උවසුනට කිසිවක් නො කීහ. තෙවනවට ද ඒ මහආමැති තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිටුර පරිභොග කෙරෙත්වා. අපි හිමියන් විසින් ඒ සිටුර පරිභොග කරණු කැමැතියමහ”යි.

3. තවද එසමයෙහි නියමගම්වැසියන්ගේ සමාගමයෙක් වෙයි. නියමගම් වැසියන් විසින්ද ‘යමෙක් පසු ව ඒ නම් (හෙතෙම) පණසකින් බැඳුනේ (කහවණු පණසක් දඩ ගෙවිය යුතු වේ)’ යයි, කතිකායෙක් කරණ ලද වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාභාසපුත්‍රයෝ ඒ උපාසකයා වෙත එළඹ ඒ උපාසකයාට මෙය කීහ:-

“අන්තො මෙ ආවුසො විවරෙන”ති. “අජුජන්තො භන්තො ආගමෙහි, අජු තෙගමෙසු සමයො හොති, තෙගමෙන ච කතිකා කතා හොති: “යො පච්ඡා ආගච්ඡති, පඤ්ඤාසං ඛද්ධො”ති. “අජෙව මෙ ආවුසො විවරං දෙහි”ති ඔට්ටිකාය පරුමසි. අථ බො සො උපාසකො ආයස්මිනා උපතන්තො සකාස-පුත්තො නිපජිලියමානො ආයස්මිනො උපතන්තො සකාසපුත්තො විවරං වෙතාපෙතො පච්ඡා අගමාසි. මනුස්සා නං උපාසකං එතදවොචං” “කිසු කං අයො පච්ඡා ආගතොසි, පඤ්ඤාසං ජනොසි”ති.

4. අථ බො සො උපාසකො තෙසං මනුස්සානං එතමස්මිං ආරොවෙසි. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාස-පුත්තියා අසනතුට්ඨා, නසිමෙසං සුකරං වෙය්‍යාවච්චමි කාතුං. කථං හි නාම ආයස්මා උපතන්තො උපාසකො “අජුජන්තො භන්තො ආගමෙහි”ති වුවචමානො නාගමෙසුති”ති. අසොසුං බො හික්කු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ හික්කු අපච්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපතන්තො සකාසපුත්තො උපාසකො “අජුජන්තො භන්තො ආගමෙහි”ති වුවචමානො නාගමෙසුති”ති. අථ බො තෙ හික්කු භගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං. -පෙ- “සච්චං කිර තං උපතන්තො උපාසකො අජුජන්තො භන්තො ආගමෙහි”ති වුවචමානො නාගමෙසුති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා. -පෙ- “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස උපාසකො “අජුජන්තො භන්තො ආගමෙහි”ති වුවචමානො නාගමෙසුති. තෙතං මොඝපුරිස අපසන්නානං චා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත හික්කවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“හික්කුං පනෙව උද්දිසං රජා චා රජභොග්ගො චා බ්‍රාහ්මණො චා ගහපතිකො චා දුතොන විවරවෙතාපනනං පතිණෙය්‍ය: ‘ඉමිනා විවර-වෙතාපනෙනාන විවරං වෙතාපෙතො ඉස්සන්තාමං හික්කුං විවරෙන අච්ඡාදෙහි”ති. සො වෙ දුතො නං හික්කුං උපසංඝමිත්වා එවං චදෙය්‍ය: ‘ඉදං ඛො භන්තො ආයස්මිනං උද්දිසං විවරවෙතාපනනං ආහං. පතිගණනාතු ආයස්මා විවරවෙතාපනනති”. තෙන හික්කුනා සො දුතො එවමස්ස චචනිසො: ‘න ඛො මයං ආවුසො විවරවෙතාපනනං පතිගණනාම, විවරස්ථ ඛො මයං පතිගණනාම කාලෙන කප්පි’ගති. සො වෙ දුතො නං හික්කුං එවං චදෙය්‍ය: “අජී පනායස්මිනො කොච්ච වෙය්‍යාවච්චකරෙ”ති විවරජීකෙන හික්කවෙ හික්කුනා වෙය්‍යාවච්චකරෙ නිද්දිසිතබ්බො ආරම්භො චා උපාසකො චා, ‘එසො ඛො ආවුසො හික්කුනං වෙය්‍යාවච්චකරෙ”ති. සො වෙ දුතො නං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤාපෙතො නං හික්කුං උපසංඝමිත්වා එවං චදෙය්‍ය: ‘යං ඛො භන්තො ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤාතො සො මයා, උපසංඝමිතු ආයස්මා කාලෙන, විවරෙන නං අච්ඡාදෙසුති”ති. විවරජීකෙන හික්කවෙ හික්කුනා වෙය්‍යාවච්චකරෙ උපසංඝමිත්වා දචනතික්කනතුං වොදෙතබ්බො භාරෙතබ්බො: ‘අන්තො මෙ ආවුසො විවරෙනාහි;-

‘ඇවැන, මට සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි. “වහන්ස, අද එක්දවසක් බලව. අද නියමගම්වැසියන්ගේ සමාගමකෙක් වෙයි. නියමගම්වැසියන් විසිනුදු ‘යමෙක් පසුව ලා ඒ නම් (හෙතෙම) පණසකින් බැඳුණේ වේ’ යයි කතිකාසෙක් කරණ ලද වෙයි. ‘අද ම ඇවැන, මට සිවුර දෙව’යි එළියෙහි (=හිඟ) ගත්හ. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤාසාධනයෙන් විසින් දැඩි කොට පෙළුනු ලබන්නේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤාසාධනයන්ට සිවුරක් මිලයට ගෙණ දී පසුව ලා ගියේ ය. මිනිස්සු ඒ උවසුනට මෙය කින: “කවර හෙයින් ආයතියෙහි, තෝ පසුව ලා ආයෙහි ද, පණසකට පැරදුනෙහි” යයි.

4. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ඒ මිනිසුන්ට මෙ පවත් දන්වී ය. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘මේ ශ්‍රමණශාසනයෙහි-යයෝ මහෙස්සයෝ ය, අසනතුමයෝ ය, මොවුන්ට මෙහෙයකුදු කරන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤාසාධනය උපාසක විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නාහු නො බැඳුනු දැ’යි. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලොපච්ඡයෝ නම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤාසාධනයෙහි උපාසක විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නාහු නොබැඳුනු දැ’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකුණ: ‘සැබැ ද උපනඤ්ඤාසාධනය, තෝ උපාසක විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නෙහි නො බැලීහි දැ’ යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස’. භාග්‍යවන් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරඹූහ. “කෙසේ නම් තුළුපුරුෂය, තෝ උපාසක විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නෙහි නො බැලීහි ද, තුළුපුරුෂය, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“මහණනු ම උදෙසා රසෙක් හෝ රජ ඇමැතිකෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ ගැහැමියෙක් හෝ ‘මේ සිවුරැමිලයෙන් සිවුරක් විකොට ගෙණ මෙතම් මහණනු සිවුරෙන් ආවජාදනය කරවැ’යි දුතයකු ලවා සිවුරැමිලයක් යවා නම්, ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණනු කරු පළඹ ‘වහන්ස, මේ සිවුරැමිලය ආයුෂ්මතුන් උදෙසා ගෙණ එන ලද ය. ආයුෂ්මතුහු සිවුරැමිලය පිළිගනීන්වා’යි මෙසේ කියා නම්, ඒ මහණනු විසින් ඒ දුත තෙම මෙසේ කියසුතු වන්නේ ය: ‘ඇවැන, අපි සිවුරැමිල නො පිළිගනුමහ. එතෙකුදුවන් ඇපි සුදුසු කල්හි කැප වූ සිවුරක් පිළිගනුමහ’යි. ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණනට ‘ආයුෂ්මතුන්ගේ කිසි මෙහෙකරුවෙක් ඇදදැ’යි මෙසේ කියා නම්, මහණෙනි, සිවුරැ කැමති මහණනු විසින් ආරම්භකයෙක් වේවයි උපාසකයෙක් වේවයි ‘ඇවැන, මේ තෙම හිසකුන්ගේ මෙහෙකරු ය’යි මෙහෙකරු දැක්විය යුත්තේ ය. ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මෙහෙකරු ඇතවා මහණනු කරු පළඹ මෙසේ කියා නම්: ‘වහන්ස, ආයුෂ්මතුහු යම් මෙහෙකරුවකු දැක්වුනු ද, මා විසින් හෙතෙම ඇතවන ලද්දේ ය. ආයුෂ්මතුහු සුදුසු කල්හි පළඹෙන්නවා, සිවුරෙන් මුඛ චූෂණයෙන් පුදන්නේ ය’යි. මහණෙනි, සිවුරැ කැමැති මහණනු විසින් පළඹ ‘ඇවැන, මට සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි මෙහෙකරු තෙම දෙනුන් වරක් සෙවිය යුත්තේ ය. සිහි කරවිය යුත්තේ ය-

දවනතිකතනං වොදයමානො සාරයමානො නං විවරං අගිනිප්ඵා-
දෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ අගිනිප්ඵාදෙය්‍ය, චතුකතනං
පඤ්චකතනං ජකතනං පරමං තුණ්හිභුතො උද්දිස්ස ධාතබ්බං,
චතුකතනං පඤ්චකතනං ජකතනං පරමං තුණ්හිභුතො උද්දිස්ස නිවසි-
මානො නං විවරං අගිනිප්ඵාදෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං. නනො චෙ උතනං
වායමමානො නං විවරං අගිනිප්ඵාදෙය්‍ය නිස්සග්ගිසං පාවිනතිසං. නො
චෙ අගිනිප්ඵාදෙය්‍ය යතස්ස විවරචෙතාපනනං ආහනං, නස්ස සාමං
වා ගතනබ්බං දුතො වා පාගෙනබ්බො: 'යං ටො තුච්ඡො ආයස්මනො
හිකුට්ඨං උද්දිස්ස විවරචෙතාපනනං පගිණ්ණං, න නං නස්ස හිකුට්ඨො
කිසුට්ඨි අත්ථං අනුභොති. සුඤ්ජනායස්මනො සකං මා ටො සකං
විනස්සා'ති අයං නස්ස සාමිට්ඨි"ති.

5. හිකුට්ඨං පනෙට්ඨ උද්දිස්සාති හිකුට්ඨස්සථාය හිකුට්ඨං ආරමමණං කරිත්වා
හිකුට්ඨං අවජාදෙතුකාමො.

රාජා නාම: යො කොචි රජජං කාරෙති.

රාජභොගෙහා නාම: යො කොචි රඤ්ඤෙහි භතතචෙතනාහාරො.

බ්‍රාහ්මණො නාම: ජාතියා බ්‍රාහ්මණො.

ගහපතීනො නාම: සිපෙත්වා රාජානං රාජභොගං බ්‍රාහ්මණං අවසෙසො
ගහපතීකො නාම.

විවරචෙතාපනනං නාම: හිරඤ්ඤං වා සුචණ්ණං වා මුත්තං වා මණි වා.

ඉමිනා විවරචෙතාපනනනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

චෙතාපෙත්වාති පරිවහෙතස්සා.

අවජාදෙහිති දජෙජ්ඣි.

සො චෙ දුතො නං හිකුට්ඨං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙය්‍ය: "ඉදං බො
භනෙත ආයස්මනං උද්දිස්ස විවරචෙතාපනනං ආහනං. පතිගණ්ණාතු ආයස්මො
විවරචෙතාපනනං"නති. තෙන හිකුට්ඨනා සො දුතො එවමස්ස වචනීයො: "න බො
මයං ආට්ඨස්සො විවරචෙතාපනනං පතිගණ්ණාම, විවරඤ්ච බො මයං පතිගණ්ණාම
කාලෙත කප්පිමි"නති. සො චෙ දුතො නං හිකුට්ඨං එවං වදෙය්‍ය: "අත්ථි
පතායස්මහො කොචි වෙය්‍යාවච්චකරො"ති. විවරත්ථිකෙන හිකුට්ඨෙව හිකුට්ඨනා
වෙය්‍යාවච්චකරො නිද්දිසිතබ්බො, ආරුමිකො වා උපාසකො වා: "එස්සො බො
ආට්ඨස්සො හිකුට්ඨං වෙය්‍යාවච්චකරො"ති. න වහතබ්බො: "නස්ස දෙති"ති වා
සො වා නිකම්පිස්සති, සො වා පරිවහෙතස්සති, සො වා චෙතාපෙස්සති"ති.

සො චෙ දුතො නං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤපෙත්වා නං හිකුට්ඨං උපසඞ්ක-
මිත්වා එවං වදෙය්‍ය: "යං බො භනෙත ආයස්මො වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි,
සඤ්ඤතො සො මයා, උපසඞ්කමිතු ආයස්මො කාලෙත, විවරෙන නං
අවජාදෙස්සති"ති. විවරත්ථිකෙන හිකුට්ඨෙව හිකුට්ඨනා වෙය්‍යාවච්චකරො
උපසඞ්කමිත්වා දවනතිකතනං වොදෙතබ්බො සාරෙතබ්බො: "අත්ථො මෙ
ආට්ඨස්සො විවරෙන"ති. න වහතබ්බො: "දෙති මෙ විවරං, ආහර මෙ විවරං,
පරිවහෙතති මෙ විවරං, චෙතාපෙති මෙ විවරං"නති. දුතියමි වහතබ්බො,
තතියමි වහතබ්බො. සංචෙ අතීතිප්ඵාදෙති ඉච්චෙතං කුසලං.

දෙතුන්සලක් සොයනු ලබන්නේ සිහි කරවනු ලබන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා (සපයා) නම් මේ නිපදවීම මැනවි. ඉදින් නො නිපදවා නම්, සිවුසලක් පස්සලක් සසලක් පරම කොට තුෂණ්ඛෙනු වුවහු විසින් උදෙසා සිව්සසුනු ය. සිවුසලක් පස්සලක් සසලක් පරම කොට තුෂණ්ඛෙනු ව උදෙසා සිව්නුයේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් මේ නිපදවීම මැනවි. ඉදින් එසින් මන්තෙහි වැයම් කරන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් නිසන්පවිති වෙයි. ඉදින් නො නිපදවා නම් යමක්හු කෙරෙන් ඒ මහණහට සිවුරු-මිලය ගෙණ එන ලද ද එහි තමා හෝ යාසුනු ය: ‘ඇවැත්නි, තෙහි යම් මහණකු උදෙසා සිවුරුමිලයක් යැවුනු ද, එය ඒ මහණහට කිසි අපියක් සිදු නො කෙරෙයි. ආයුෂමන්හු ඥාතීය ධනය ලබන්වා. තොප සතු ධනය නහමක් වැනැස්සේවා’යි දුතයකු හෝ යැවිය යුත්තේ ය. මේ එහි අනුබම්භා වේ” යයි.

5. හික්කුං පතොච උද්දිසා යනු: හික්කුහු සදහා හික්කුහු අරමුණු කොට හික්කුහු ආවජාදනය කරණු කැමැත්තේ.

රාජ නම: යම් කිසිවෙක් රාජ්‍යය කෙරේ ද හෙතෙම.

රාජභොගහ නම: රජුගේ බත්වාටුම් බුද්ධ යම් කිසිවෙක්.

බ්‍රාහ්මණ නම: ජාතියෙන් බමුණු වූයේ.

ගහපතින නම: රජ, රාජභොග්‍යයා, බ්‍රාහ්මණයා තබා ගෙණ වූයේ ගාහපතික නම.

විවරවෙතාපනන නම: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ.

ඉමිනා විවරවෙතාපනෙතන යනු: එළඹිසිටියෙන්.

වෙතාපෙකා යනු: පිරිවටා.

අවජාදෙහි යනු: දෙව.

ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහු කරු එළඹ ‘වහන්ස, මේ සිවුරුමිලය ආයුෂමන්හු උදෙසා ගෙණ එන ලද ය. ආයුෂමන්හු සිවුරුමිලය පිළිගනිත්වා’යි. මෙසේ කියා නම්, ඒ මහණහු විසින් ඒ දුත තෙම මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘ඇවැත්, ඇපි සිවුරුමිල තො පිළිගනුමහ. එතෙකුදුත් ඇපි සුදුසු කල්හි කාප වූ සිවුරක් පිළිගනුමහ’යි. ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහට ‘ආයුෂම-නුන්ගේ කිසි කාපකරුවෙක් ඇද්ද’යි මෙසේ කියා නම්, මහණෙනි, සිවුරු කැමැති මහණහු විසින් ආරාමික වේවයි උපාසක වේවයි ඇවැත්, මේ තෙමේ හික්කුන්ගේ කාපකරු’ යයි කාපකරු දැන්විය යුත්තේ ය. “ඔහුට දෙව යි හෝ හෙතෙම බහා තබන්නේ ය හෝ හෙතෙම පිරිවටන්නේ ය හෝ හෙතෙම විකොටගන්නේ ය හෝ”යි නොකියයුත්තේ ය.

ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ කාපකරු ඇතවා ඒ මහණහු වෙත පාමණ මෙසේ කියා නම: ‘වහන්ස, ආයුෂමන්හු යම් කාපකරුවකු දැන්වූහු නම්, හෙතෙම මා විසින් ඇතවන ලද්දේ ය. ආයුෂමන්හු සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇති කල්හි එළඹෙත්වා සිවුරෙන් මුඛ වහන්සේ පුදන්නේ ය’යි. මහණෙනි, සිවුරු කැමැති මහණහු විසින් එළඹ ඇවැත්, ඔට සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇතැ යි කාපකරු තෙම දෙතුන්සලක් සෙවිය යුත්තේ ය. සිහි කරවිය යුත්තේ ය, ‘ඔට සිවුරක් දෙව, ඔට සිවුරක් ගෙණෙව, ඔට සිවුරක් පිරිවටව, ඔට සිවුරක් විකොට ගනැ’යි නො කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුතු ය. තෙවනවට ද කියයුතු. ඉදින් නිපදවා නම් මේ නිපදවීම මැනවි.—

තො වෙ අභිනිප්පාදෙති, තත්ථ ගන්තවා තුණ්හිභුතෙන උද්දිසා සාතබ්බං. න ආසනෙ නිසිදිතබ්බං, න ආමිසං පටිග්ගහෙතබ්බං න ධම්මො භාසිතබ්බො. “කිං කාරණා ආගතොසි”ති පුච්ඡියමානො¹ ජානාති² ආවුසොති වත්තබ්බො: සචෙ ආසනෙ වා නිසිදති, ආමිසං වා පතිගණ්හාති, ධම්මං වා භාසති, සාතං භාසති. දුතියමපි සාතබ්බං. තතියමපි සාතබ්බං. චතුක්කත්තුං වොදෙත්වා චතුක්කත්තුං සාතබ්බං. පඤ්චක්කත්තුං වොදෙත්වා දව්කත්තුං සාතබ්බං. ඡක්කත්තුං වොදෙත්වා න සාතබ්බං. තතො වෙ උත්තරං වායමමානො නං චිවරං අභිනිප්පාදෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිසංගතියං හොති, නිසංගතබ්බං සම්මානං වා ගණ්හං වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත භික්කවෙ නිසංගතබ්බං: -පෙ- “ඉදං මෙ භතෙන චිවරං අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන අභිනිප්පාදිතං නිසංගතියං. ඉමානං සම්මානං නිසංගමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මහො දමමි”ති.

තො වෙ අභිනිප්පාදෙය්‍ය, යහස්ස චිවරවෙතාපනතං ආභතං තත්ථ සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාහෙතබ්බො. “යං බො තුලෙහ ආයස්මනෙනා භික්ඛුං උද්දිසා චිවරවෙතාපනතං පතිණ්හ්ව, න තං තස්ස භික්ඛුතො කිඤ්ච අත්ථං අනුභොති, යුඤ්ජන්තායස්මනෙනා සකං, මා වො සකං විතස්සා”ති.

අයං තත්ථ සාමිච්ඡිති. අයං තත්ථ අනුධම්මතා.

6 අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන, අතිරෙකසඤ්ඤා අභිනිප්පාදෙති, නිසංගතියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන වෙමතිකො අභිනිප්පාදෙති, නිසංගතියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන උග්ගකසඤ්ඤා අභිනිප්පාදෙති නිසංගතියං පාචිත්තියං. උග්ගකතික්කත්තුං වොදනාය උග්ගකඡක්කත්තුං සාතෙන අතිරෙකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. උග්ගකතික්කත්තුං වොදනාය උග්ගකඡක්කත්තුං සාතෙන වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. උග්ගකතික්කත්තුං වොදනාය උග්ගකඡක්කත්තුං සාතෙන උග්ගකසඤ්ඤා, අනාපත්ති.

7. අනාපත්ති තික්කත්තුං වොදනාය ඡක්කත්තුං සාතෙන, උග්ගකඡක්කත්තුං වොදනාය උග්ගකඡක්කත්තුං සාතෙන. අවොදියමානො දෙති, සාමිකා වොදෙත්වා දෙනති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

රාජසිකාපදං නිමග්ගතං.

චිවරධම්මො පඨමො.

නිසංගතො:-

උබ්භතං කසීතං තිණ්ඤි ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
අඤ්ඤාභකාති තිණ්ඤි උභිත්තං දුක්ඛෙන ව.

ඉදින් නො නිපදවා නම් එහි හෝන් නුමුණුවන වුවහු විසින් උදෙසා සිටිය යුතු ය. අසුනෙක නො හිත්ද යුතු ය. අහර නො පිළිගත යුතු ය. දහම් නොකිය යුතු ය. 'කවර කරුණෙන් ආයෙහි ද' යි විචාරණු ලබන්නේ 'ඇවැන දනා' යි කිය යුතු ය. ඉදින් අසුනෙහි හිදී නම් හෝ අහර පිළිගණි නම් හෝ දහම් කියා නම් හෝ සිටීම බිඳෙයි. දෙවනවට ද සිටිය යුතු ය නෙවනවට ද සිටිය යුතු ය.

සතරවරක් වොදනා කොට සතරවරක් සිටිය යුතු ය. පස්වරක් වොදනා කොට දෙවරක් සිටිය යුතු ය. සවරක් වොදනා කොට නො සිටිය යුතු ය. ඉදින් එයින් මතුයෙහි වැයම් කරන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් පියොවහි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුතු-ලක්භට හෝ නිසාජය යුතු ය. නවද මහණෙනි, වෙසේන් නිසජය යුතු ය. 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර අසිරා තුන්යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් නිපදවන ලද්දේ නිසගි විය. මෙය මේ සහනට නිසජමි යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂ්මත්භට දෙමි'යි.

ඉදින් නො නිපදවා නම් යමක්හු කෙරෙන් ඔහුට සිවුරැම්ල ගෙන එන ලද ද එහි නමා හෝ යා යුතු ය. 'ඇවැත්නි, තෙපි යම් මහණක්හු උදෙසා සිවුරැ මිලයක් යැවුහු ද එය ඒ මහණභට නිසි අම්යක් සිදු නො කෙරේ. ආයුෂ්මත්හු සමකිය ධනය ලබන්වා. තොප සතු ධනය නහමක් වැතසේවා' යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය.

අයං නඤ්ඤා ආමිති යනු: මේ එහි අනුබලනා යි.

6. අසිරා තුන්යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් අතිරෙ-කය යන සංඥා ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිරා තුන්-යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් විමති ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිරා තුන්යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් උභය ය යන සංඥා ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති මේ. උනුතුන්-යලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් අතිරෙක ය යන සංඥා ඇත්තේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. උනුතුන්යලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් විමති ඇත්තේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. උනුතුන්යලක් වොදනායෙන් උනු-සයලක් සිටීමෙන් උභය යන සංඥා ඇත්තේ ඇවැත් නැති.

7. තුන්යලක් වොදනායෙන් සයලක් සිටීමෙන් උනුතුන්යලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් දේ නම්, නො සොයනු ලබන්නේ දේ නම්, හිමියෝ සොයා දෙන්නම් ඇවැත් නැති. උච්චතකයාභට ආදිකමම්-කයාභට ඇවැත් නැති යි.

රාජශක්තිය පදය නිමි.

පළමු වැනි විවරවගිය යි.

එහි උඤ්ඤා

උඤ්ඤා කසිත සිකපදය, උඤ්ඤා (දෙවන කසිත) සිකපදය, නෙවන කසිත සිකපදය යන තුණ ද, ධොවන සිකපදය, පටිගහගණ සිකපදය යි පසෙකි. නතුනතරිය උපකම්භට දෙක ය යන අඤ්ඤාක සිකපද තුණ ය, දුතක සිකපද දෙක ය යි සියල්ල දැනගෙනි.

කොසියවගෙහා

5. 2 1.

කොසියසිකබාපදං

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ භගවා ආලවීයං විහරති අගනාලවෙ වෙතියෙ. තෙත බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඞ්කම්මවා ඵලං වදෙන්නති: “බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පච්ච අමහාකම්මි දස්සථ. මයම්ම ඉච්ඡාම කොසියම්මස්සකං සඤ්චං කාතු”නති. තෙ උඡ්ඤායනාති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම සමණා සකාසපුත්තියා අමො උපසඞ්කම්මවා ඵලං වතතිනති, බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහා-කම්මි දස්සථ, මයම්ම ඉච්ඡාම කොසියම්මස්සකං සඤ්චං කාතුනති. අමහා-කම්මි අලාභා අමහාකම්මි දුලලඤා, යෙ මයං ආජිවස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණා බහු බුද්දකෙ පාණකෙ¹ සබ්බසාධං ආපාදෙමා”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උඡ්ඤායනානං බීයනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිච්ඡා තෙ උඡ්ඤායනාති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඞ්කම්මවා ඵලං වතතිනති: බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහාකම්මි දස්සථ, මයම්ම ඉච්ඡාම කොසියම්මස්සකං සඤ්චං කාතුනති.” අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵන-මඤ්චං ආරොවෙසුං. “සච්චං නිරි තුමො භික්කවෙ කොසියකාරකෙ උපස-ඞ්කම්මවා ඵලං වදෙථ: බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහාකම්මි දස්සථ, මයම්ම ඉච්ඡාම කොසියම්මස්සකං සඤ්චං කාතු”නති “සච්චං භගවා.” විගර්හි බුද්ධෝ භගවා: “කථං හි තාම තුමො මොසපුරියා කොසියකාරකෙ උපසඞ්කම්මවා ඵලං වතතිථ, බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පච්ච, අමහාකම්මි දස්සථ, මයම්ම ඉච්ඡාම කොසියම්මස්සකං සඤ්චං කාතු”නති. තෙතං මොස-පුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්කවෙ ඉමං සිකබා-පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ඉයා පන භික්ඛු කොසියම්මස්සකං සඤ්චං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතතිය”නති.

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතේ අධිප්පතො භික්ඛුති.

සඤ්චං තාම: සඤ්චිතා කතං ගොති අවාසිමං.

කාරාපෙය්‍යාති ඵකෙනපි කොසියංසුතා මිස්සෙවා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛවං: පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්-නබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්කවෙ නිස්සජ්නබ්බං: “ඉදං මෙ භතෙන කොසියම්මස්සකං සඤ්චං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජ්ජාමිති, දදෙය්‍යාති, දදෙය්‍යනති, ආයස්ම-කො දමමි”ති

1. පාණෙ ම.ජ.සං.

කොසිය වගිය

5. 2. 1.

කොසිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවුනුවර අසල අභ්‍යාලව දෙවොලෙහි වාඩ වසන සේක. එසමයෙහි වූ කලී සවගවෙණහු නිහිරිහු නිපදවන්නන් වෙත එළඹ “ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ”යි මෙසේ කියත්. ඒ මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වෙණහු අප වෙත එළඹ ‘ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ’යි කෙසේ නම් කියන් ද? යම් බදු අපි ජිවිකා හෙතෙයින් අමුදරුවන් රක්තා කරැණින් බොහෝ කුඩා පණුවන් මරණයට පමුණුවමෝ ද ඒ අපට ද අලාභයෙනි. අපගේ ද අභාග්‍යයෙනි.”යි අවමන් කරත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. හිඤ්ඤ අවමන් කරණ අයුණු කියන නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් වෙණ කෙනෙක් වෙන් ද? ඔහු “කෙසේ නම් සවග වෙණහු නිහිරිහු නිපදවන්නවුන් වෙත එළඹ ‘ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ’යි කියන් ද?යි අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ වෙණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැල කළහ.... “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරැහු සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් නිහිරිහු නිපදවන්නවුන් කරා එළඹ ‘ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ’යි කෙසේ නම් කියවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නො පහත් වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස ද... නො වෙයි. වහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ ද උදෙසවු:

“යම් වහණෙක් නිහිරිහු මුසු ඇතිරියක් කරවන්නේ නම් නිසඟි-පවිති මේ.”

2. යො පන යනු යම්, යම් බදු

හිඤ්ඤ (වහණෙක්) යනු... වෙ නෙමේ මේ අමයෙහි හිඤ්ඤ යයි අභිප්‍රේක්‍ය.

සන්තප්ත (ඇතිරිය) නම්: අතුරා විසුම් රහිත කොට කරණ ලද්දේ වෙයි.

කාරාපෙය්‍ය (කරවන්නේ නම්) යනු එක් නිහිරි කෙත්තකිනු ද මුසු කොට කෙරෙයි නම් හෝ කරවයි නම් හෝ පියොවෙහි දුකුළා වේ. ලබා ගැන්මෙන් නිසඟි වේ. සහනට හෝ ගණයා හට හෝ පුතුල් හට හෝ නිසජ්‍ය යුතු. “වහන්ස, මා විසින් නිහිරිහු මුසු මේ නිසජ්‍ය යුතු ඇතිරියක් කරවන ලද්දේ ය. මෙය මේ සහනට නිසජ්‍ය යි... දෙත්තෙයයි... දෙත්තාහ යි... ආයුෂ්මත්හට දෙමි”යි නිසජ්‍ය යුතු.

3. අනන්තා විප්‍රසාදානං අනන්තා පරිශෝසාපෙනි, නිස්සංගිතියං පාවිතනියං. අනන්තා විප්‍රසාදානං පරෙහි පරිශෝසාපෙනි, නිස්සංගිතියං පාවිතනියං. පරෙහි විප්‍රසාදානං අනන්තා පරිශෝසාපෙනි, නිස්සංගිතියං පාවිතනියං. පරෙහි විප්‍රසාදානං පරෙහි පරිශෝසාපෙනි, නිස්සංගිතියං පාවිතනියං. අඤ්ඤාසංචාරාය කාරොති වා කාරාපෙනි වා, ආපනති දුක්ඛකම්පසා. අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතා පරිභුංඤ්ඤාති, ආපනති දුක්ඛකම්පසා.

4. අනාපනති විතානං වා භූමමඤ්ඤානං වා සාමාන්‍යාකාරං වා හිසිං වා බිම්බොහතං වා කරොති, උමමනතකසා, ආදිකමමිකසානි.

කොසිලසිකිකාපදං නිමිතං.

5. 2. 2.

සුද්ධිකාලකසිකිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටා-ගාරසාලායං. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගිසා භික්ඛු සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙන්නි. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිඤ්ඤානා පසසිකා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාස-පුත්තියා සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙස්සන්නි, සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමභොගිනොති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣා-යනනානං බියනනානං විපාවෙනනානං යෙ තෙ භික්ඛු අපටිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගගිසා භික්ඛු සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙස්සන්නි”ති? අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමඤ්ඤා ආරොවෙසුං “සච්චං කිර තුමෙන භික්ඛවෙ සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙථා”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුමෙන මොසපුරිසා සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙස්සථ. තෙන මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය-පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරා-පෙය්‍ය, නිස්සංගිතියං පාවිතනිය”නති.

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති-පෙ- අයං ඉමසම් අඤ්ඤා අභිපෙපතො භික්ඛුති.

කාලකං නාම: ද්වෙ කාලකාති ජාතියා කාලකං වා රඤ්ඤානකාලකං වා

සන්තං නාම: සන්තරිකා කතං භොති අවාසිමං.

3. තමා විසින් කොට අඩාල (ඇතිරිය) තෙමේ නිමවා ද, නිසඟිපවිනි වේ. තමා විසින් කොට අඩාල දෑ අනුන් ලවා නිමවා ද, මෙරමා විසින් කොට අඩාල දෑ තෙමේ නිමවා ද නිසඟි පවිනි වේ. මෙරමා කොට අඩාල දෑ මෙරමා ලවා නිමවා ද නිසඟි පවිනි වේ. අනෙකක්හු පිණිස කෙරේ ද කරවා ද, දුකුලාආවාත් වේ: අනෙකකු කළ ඇතිරියක් ලැබගෙන පරිභොග කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වන්නේ ය.

4. වියනක් හෝ බුද්ධාභිෂේකයක් හෝ වටතිරයක් හෝ බිස්සක් හෝ කන්වසිනක් හෝ කෙරේ ද, ඔහුට ද උමනුවාහට ද ආදිකර්මිකයාට ද ආවාත් නො වේ.

කොසියභික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 2.

ගුද්ධකාලකභික්ෂාපදය.

1. එසව්වෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙහෙති කුටාගාරශාලායෙහි වැඩ වසන සේක. එසව්වෙහි සමග මහණහු හුදු කළු එළවලොම්බුවා ඇතිරියක් කරවත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි හැසිරෙන්නාහු එය දක, “කෙසේ තම ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ කාමහොගි ගිහියන් මෙන් හුදු කළු එළවලොම්බුවා ඇතිරියක් කරවද්දැ”යි අවමන් කරත්, අයුණු නියත්, දෙස් පතුරුවත්. හිඤ්ඤා අවමන් කරණ, අයුණු නියත, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිත් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු “කෙසේ තම සමග මහණහු හුදු කළු එළවලොම්බුවා ඇතිරියක් කරවත්දැ”යි අවමන් කරත්, අයුණු නියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළහ. “සැබැද, මහණෙනි, තෙපි හුදු කළු එළවලොම්බුවා ඇතිරියක් කරවද්දැ”යි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ අසා වදළුසේක. “සැබැව, භාග්‍යවතුන්වහන්සැ”යි ඒ මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගැරුණුසේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ තම හුදු කළු එළවලොම්බුවා ඇතිරියක් කරවද්ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහන්වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස ද නොවෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් හුදු කළු එළවලොම්බුවා ඇතිරියක් කරවා නම් නිසඟි පවිනි වෙයි.”

2. යො පන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූ ...

හිඤ්ඤා යනු ... මේ තෙමේ මේ අභියෝගි හිඤ්ඤා යයි අදහස් කරණ ලදි.

කාලක නම්: උත්පත්තියෙන් කළු වූයේ රතුන් පෙට්ටෙන් කළු වූයේ දැ යි කළුපැහැය දෙවැදෑරුම් වෙයි.

සංඝන නම්: අතුරා කරණ ලද, නොවිසන ලද.

කාන්තෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං පටි-
ලාහෙත නිස්සංගිං හොති. නිස්සංජ්ඣතං සමස්සං වා ගණ්ඨං වා
පුග්ගලස්ස වා. එවංඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සංජ්ඣතං: “ඉදංචෙ භනෙන
සුඤ්ඤාදිකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපිතං නිස්සංගිං ඉමං සමස්සං
නිස්සංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යානති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

3. අනන්තා විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සංගිං
පාවිතතිං. අනන්තා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සංගිං
පාවිතතිං. පරෙහි විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සංගිං
පාවිතතිං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සංගිං
පාවිතතිං. අඤ්ඤාස්සත්ථාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපතති දුක්ඛං.
අඤ්ඤාත කතං පටිලභිතා පරිභුංඤති, ආපතති දුක්ඛං.

4. අනාපතති විතානං වා භූමමඤ්ඤං වා සංඝිපාකාරං වා භිසං වා
බ්බෙහංගතං වා කරොති, උමමනකස්ස, ආදිකමිකස්සාති.

සුඤ්ඤාදිකාපදං නිවේදනං.

5. 2. 3.

දේවාගසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො ගතවා සාවකස්සං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණෙකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භගවතා
පටිකම්භතං සුඤ්ඤාදිකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙතුනති තෙ
ථොකං යෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව සුඤ්ඤාදිකානං සන්තං කාරා-
පෙනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිත්ථා තෙ උරුක්ඛියනති බියනති විපාවෙනති: “කථං
හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ථොකංයෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව
සුඤ්ඤාදිකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙස්සනති”ති. අථ බො තෙ
භික්ඛු භගවතො එතච්ඡා ආරොවෙසුං “සච්චං කිර වුමෙත භික්ඛවෙ
ථොකංයෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව සුඤ්ඤාදිකානං ඵලකලොමානං
සන්තං කාරාපෙථා”ති “සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො ගතවා. “කථං හි
නාම වුමෙත මොඝපුරිසා ථොකංයෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව
සුඤ්ඤාදිකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා
අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ-” එවංඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකතාපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:-

භාරාපෙය්‍ය යනු කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝති දුකුලා වේ. ලාබ්‍ධෙන් නිසිනි වේ. සම්පයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයකුට හෝ නිසිජය යුතු. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි නිසිජය යුතු: “වහන්ස, මා විසින් කරවන ලද හුදු කථ එළොම්මුවා මේ ඇතිරිය නිසිනි වෙයි. මම මෙය සහනට නිසිජමි යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමන්භව දෙම”යි නිසිජය යුතු.

3. නමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා ද, නිසිනිපවිති වේ. නමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද අනුන් ලවා නිමවා ද, නිසිනිපවිති වේ. අනුන් විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා ද නිසිනිපවිති වේ. අනෙකකු පිණිස කෙරේ ද කරවා ද දුකුලාආවාත් වේ. අනෙකකු විසින් කරණ ලද්දක් ලාබ පරිභොග කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වන්නේ ය.

4. පියතක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ වටතිරයක් හෝ බිස්සක් හෝ කන්වසිතක් හෝ කෙරේ ද ආවාත් නො වේ. උමතුලාට ද ආදිකම්මකයාට ද ආවාත් නොවේ.

ශුද්ධකාලකයිකෂාපදය නිමි.

5. 2. 3.

දෙවහාගයිකෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර දෙවිරම් නම් අනෙපිබුසිටුහුගේ අරමිති වැඩවසන සේක. එසමයෙහි සමග මහණහු “භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවීම පිළිකෙවිනා”යි කුමු මඳක් ම හුදු එළොම් දාවළයෙහි යොදා පෙර සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවන්. යම් අපිස් මහණහු වෙද්ද ඔහු “කෙසේ නම් සමග මහණහු මඳක් හුදු එළොම් දාවළයෙහි යොදා පෙර සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවන් ද?” යි අවමන් කරන්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවන්. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන්වහන්සේට එ පවන් සැල කළහ. “සැබෑ ද? මහණෙනි, නෙපි හුදු එළොම් මඳක් ම දාවළයෙහි යොදා පළමු සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවමු ද?” යි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ අසා වදාළ සේක. “සැබෑව, භාග්‍යවතුන්වහන්සැ”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවත් බුදුරජානන්වහන්සේ ගැරුහු සේක: “හිස් පුරාෂයෙනි, නෙපි කෙසේ නම් හුදු එළොම් මඳක් දාවළයෙහි යොදා පළමු සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරවමු ද? හිස් පුරාෂයෙනි, මෙය නොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද .... නො පෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“නවං පන ගිහිකුතා සන්ධිතං ආරයමානෙන දෙව භාගා සුද්ධි-
කාලිකානං ඵලකලොමානං ආදහබ්බා, තනිසං ඔද්දානං, චතුස්සං
ගොවරියානං. අනාදු ථෙව ගිහිකු දෙව භාගෙ සුද්ධිකාලිකානං ඵලක-
ලොමානං තනිසං ඔද්දානං, චතුස්සං ගොවරියානං, නවං සන්ධිතං
ආරාපෙසා, නිස්සග්ගිසං පාවිතනිසං”නති.

2. නවං නාම: කරණං උපාදය වුවවති.

සන්ධිතං නාම: සන්ධිතා කතං ගොති අවාසිමං.

ආරයමානෙනාති කරොතා වා කාරාපෙතා වා.

දෙව භාගා සුද්ධිකාලිකානං ඵලකලොමානං. ආදහබ්බාති ධාරසිත්වා
දෙව තුලා ආදහබ්බා.

තනිසං ඔද්දානනති තුලං ඔද්දානං.

චතුස්සං ගොවරියානනති තුලං ගොවරියානං.

අනාදු ථෙව ගිහිකු දෙව භාගෙ සුද්ධිකාලිකානං ඵලකලොමානං
තනිසං ඔද්දානං චතුස්සං ගොවරියානනති අනාදිසිත්වා දෙව තුලා සුද්ධි-
කාලිකානං ඵලකලොමානං, තුලං ඔද්දානං, තුලං ගොවරියානං තවං සන්ධිතං
කරොති වා කාරාපෙති වා, පසොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාගෙන නිස්සග්ගිසං
ගොති. නිස්සග්ගිසං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවදෙව පන
ගිහිකවෙ නිස්සග්ගිසං: “ඉදංමෙව හන්තො තවං සන්ධිතං අනාදිසිත්වා [දෙව තුලා
සුද්ධිකාලිකානං ඵලකලොමානං,] තුලං ඔද්දානං, තුලං ගොවරියානං
කාරාපිතං නිස්සග්ගිසං. ඉමානං සබ්බස්ස නිස්සග්ගිසං -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ-
දදෙය්‍යනති -පෙ- ආයස්මන්තො දමමි”ති.

3. අනන්තා විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගිසං
පාවිතනිසං. අනන්තා විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගිසං
පාවිතනිසං. පරෙති විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගිසං
පාවිතනිසං. පරෙති විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගිසං පාවිතනිසං.
අඤ්ඤාස්සන්ධිය කරොති වා කාරාපෙති වා, ආපහති දුක්ඛටස්ස.

4. අනාපතති තුලං ඔද්දානං තුලං ගොවරියානං ආදිසිත්වා කරොති,
බහුතරං ඔද්දානං බහුතරං ගොවරියානං ආදිසිත්වා කරොති, සුද්ධං ඔද්දානං
සුද්ධං ගොවරියානං ආදිසිත්වා කරොති, විතානං වා භූමමඤ්ඤං වා සාණ්ඨිපා-
කාරං වා භිසිං වා බිබ්බොහනං වා කරොති. උමමතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දේවභාගසිකාපදං නිමිති.

“අලුත් ඇතිරියක් කරවන මහණහු විසින් හුදු කළු පළලොම් දෙකොටසක් ගත යුතු. තෙවෙනි කොටස සුදුපැහැ පළලොම් ද සිටුවන කොටස කිඹුල් වත් පළලොම් ද ගත යුතු. ඉදින් මහණ තෙම දෙකොටසක් හුදු කළුපැහැ පළලොම් ද තෙවෙනි කොටස සුදු පැහැ පළලොම් ද සිටුවන කොටස කිඹුල්වත් පළලොම් ද නොගෙණ අලුත් ඇතිරියක් කරවා නම් නිසගිපවිති මේ.”

2. නමං යනු: කිරිමි වශයෙන් අලුත් බව ඇරැබූ කියනු ලැබේ.

සන්ධානං යනු: අතුරා කරණ ලද්දෙක් වෙයි, නොවියන ලද්දෙක් වෙයි.

කාරයමාගෙන යනු: කරණ හෝ කරවන හෝ.

දෙව හාගා සුද්ධකාලකානං ඵලකලොමානං ආදානබ්බා යනු: මෑත තුලා දෙකක් ගත යුතු.

තනියං බදානානං යනු: සුදුපැහැ පළලොම් තුලාවක්.

වතුසං ගොවරියානං යනු: කිඹුල්වත් පළලොම් තුලාවක්.

අනාදා වෙ ගිකපු දෙව හාගෙ සුද්ධකාලකානං ඵලකලොමානං නනියං බදානානං වතුසං ගොවරියානං යනු: හුදු කළුපැහැ පළලොම් තුලා දෙකක් ද සුදුපැහැ පළලොම් තුලාවක් ද කිඹුල්පැහැ පළලොම් තුලාවක් ද නො ගෙණ අලුත් ඇතිරියක් කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියොවෙහි දුකුළා මේ. ලබා ගැනීමෙන් නිසගි මේ. සහතට හෝ ගණයාට හෝ පුගුලාට හෝ නිසජ්ජය යුතු. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි නිසජ්ජය යුතු: “වහන්ස, හුදු කළුවත් පළලොම් තුලා දෙකක් ද සුදුපැහැ පළලොම් තුලාවක් ද කිඹුල්වත් පළලොම් තුලාවක් ද නොගෙණ මා විසින් කරවන ලද මේ අලුත් ඇතිරිය නිසගි මේ, මෙය මම් සහතට නිසජ්ජමි ... දෙන්නේ ය ... දෙන්නාහු ය ... ආයුෂෙත්තට දෙමි” යි මෙසේ නිසජ්ජය යුතු,

3. නමා විසින් අබාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. නමා විසින් අබාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් අබාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් අබාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසගිපවිති වේ. අතෙකකු සදහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළාඇවැත් වෙයි. අතෙකකු විසින් කරණ ලද්ද ලැබ පරිභොග කෙරේ නම් දුකුළාඇවැත් වේ.

4. සුදු පළලොම් සම ව කිඹුල්වත් පළලොම් සම ව ගෙණ කෙරේ නම්, සුදු පළලොම් බහුතර ව කිඹුල්වත් පළලොම් බහුතර ව ගෙණ කෙරේ නම්, නො මුසු සුදු පළලොම් නො මුසු කිඹුල්වත් පළලොම් ගෙණ කෙරේ නම්, පියකක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ සෙණ්පවුරක් හෝ බිස්සක් හෝ බිමොගනයක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් තැනි. උමමනාකයහට ආදි-කමමකයහට ඇවැත් තැනි යි.

දෙවනාග ශික්ෂාපදය නිමි.

ජබ්බසංඝිකතාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අතථ-
විකේකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අනුවස්සං සන්තං
කාරුපෙනති, තෙ යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති
දෙථ ඵලකලොමෙහි අන්තො”ති. මනුස්සා උප්ඝායන්ති බ්බන්ති විපාවෙන්ති:
“කථං හි නාම සමණා සත්ත්වත්තියා අනුවස්සං සන්තං කාරුපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරස්සන්ති: ඵලකලොමාති දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අන්තො”ති. අමහාසං පන සකිං කතාති සන්තොති පඤ්චපි ජප්පි
වස්සාති හොන්ති, යෙසං තො දාරකා උග්ගදන්තිපි උමමිහන්තිපි උතුරෙහිපි
බජ්ජන්ති. ඉමෙ පන සමණා සත්ත්වත්තියා අනුවස්සං සන්තං කාරුපෙනති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි
අන්තො”ති.

2. අස්සොසුං බො භික්ඛු හෙසං මනුස්සානං උප්ඝායන්තානං බ්බන්තානං
විපාවෙන්තානං. යෙ හෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා හෙ උප්ඝායන්ති බ්බන්ති
විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම භික්ඛු අනුවස්සං සන්තං කාරුපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරස්සන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අන්තො”ති. අථ බො හෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමන්තං ආරොවෙසුං.
“සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුවස්සං සන්තං කාරුපෙනති. යාවතබ්බලා
විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි අන්තො”ති.
“සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධො භගවා, “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා
අනුවස්සං සන්තං කාරුපෙස්සන්ති. යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා
විහරස්සන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි අන්තො”ති. තෙනං භික්ඛවෙ
අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංසපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නවං පන භික්ඛුනා සන්තං කාරුපෙතො ජබ්බසංඝාති ධාරෙතබ්බං.
ඔරෙත වෙ ජනනං වස්සානං නං සන්තං විස්සපෙජ්ජා වා අවිස්සපෙජ්ජා
වා අඤ්ඤං නවං සන්තං කාරුපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතනිය”න්ති.

ඵවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සිකිංසපදං පඤ්ඤානං හොති.

[මුලපඤ්ඤානති.]

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු කොසලේඛියං ගිලානො
හොති. ඤ්ඤානා තස්ස භික්ඛුනො සන්තකෙ දුතං පාහෙසුං: “ආගච්ඡතු
හදන්තො, වියං උපට්ඨතිස්සාමො”ති. භික්ඛුපි ඵවමානො: “ගච්ඡාමුසො,
ඤ්ඤානා නං උපට්ඨතිස්සන්ති”ති. සො ඵවමාන: “භගවතා ආමුසො සිකිං-
සදං පඤ්ඤානං: “නවං පන භික්ඛුනා සන්තං කාරුපෙතො ජබ්බසංඝාති
ධාරෙතබ්බං”න්ති. “අග්ගඤ්ච ගිලානො න සකෙකාමි සන්තං ආදිය
පක්කමිතුං, මග්ගඤ්ච විතා සන්තා න ඵාසු හොති, නාහං ගමිස්සාමි”ති.
භගවතො ඵනමන්තං ආරොවෙසුං.

ජබ්බාසාගිකමාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු සැවැත්නුවර සමපයෙහි වූ අනේපිඩු සිටුහු ගේ දෙවරම් වෙහෙරෙහි වැඩ වෙසෙති. නවද එසමයෙහි භික්ෂූහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවති. ඔහු ‘එළොම් දෙව එළොමින් අඬ ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙති. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද, ‘එළොම් දෙව එළොමින් අඬ ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද, අපගේ වැලින් වරක් කරණ ලද ඇතිරි පස්වසකුළු සවසකුළු පවතින්. එහි අපගේ දරුවෝ මලමු ද කෙරෙහි (ඔහු) මියන් විසිනුදු කනු ලැබෙත්. එතෙකුදුවන් මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවති. ‘එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙති”යි.

2. භික්ෂූහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපව්ශයෝ නම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් භික්ෂූහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද ‘එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවන් සැළ කළහ. “සැබැද මහණෙනි, භික්ෂූහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද “එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ”යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද”යි. සැබව ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවන් බුදුහු ‘කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ නුවස්පුරුෂයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද ‘එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වාසය කෙරෙත් ද”යි වෙසෙසින් හඬා කළහ. මහණෙනි, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීමට නො වැටෙයි ... නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසිවු:”

“මහණහු විසින් නව ඇතිරිය කරවා සවසක් බැරිය යුතු ය. ඉදින් සවසකින් මෙයට ඒ ඇතිරිය විසෑ හෝ නො විසෑ හෝ අනිත් නවඇතිරියක් කරවා නම් නිසඟිපිටි වේ” යයි.

භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂූන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද මේ.

[මුල් පැණවීමයි]

3. නවද එසමයෙහි කොසඹැනුවර එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. නැයෝ ‘වහන්සේ පැමිණෙත්වා අපි උපසංඛාත කරමිහ’යි ඒ මහණහු වෙත දූතයකු යැවූහ. භික්ෂූහු ද ‘යා ඇවැත, නැයෝ තොපට උවැටන් කරන්තාහ’යි මෙසේ කීහ. හේ මෙසේ කී ය: “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් විසින් සිකපද පණවන ලද. ‘මහණහු නවඇතිරියක් කරවා සවසක් බැරියයුතු’ යයි. මේ වූ කලි ගිලන් වෙමි. ඇතිරිය හෙණ නික්ම යන්තට නො ගැක්කෙමි. මට ද ඇතිරිය නැති ව සුවයෙක් නො වෙයි. මේ නො යෙමි”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවන් දුන්වූහ.

4. අපි බොහොමයක් චන්ද්‍රිකාවකට නිදනු ලබන අතර චන්ද්‍රිකාවකට පමණක් බලාපොරොත්තු වීමට කපා කපා හිඳිනු ලබන්නෙමු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො සන්ත-සමුත්තිං දානං. එවංඤා පන භික්ඛවෙ දානබ්බා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සබ්බං උපසම්බුද්ධිං ඵලං උපාදාමසං. කුරුමා බුද්ධිං භික්ඛුනං පාදෙ වන්දිමා උකඝට්ඨං නිසීදිමා අස්සලිං පගගෙමා එවමස්ස වචනීයො: “අහං හතෙන ගිලානො න සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකමිතුං, සොහං හතෙන සබ්බං සන්තසමුත්තිං යාවාමි”ති. දුතියමෙ යාවිතබ්බො, තතියමෙ යාවිතබ්බො. බහුතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙනබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සබ්බො. අයං ඉන්ද්‍රියානාමො භික්ඛු ගිලානො න සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකමිතුං, සො සබ්බං සන්තසමුත්තිං යාවති. යදි සබ්බස්ස පතනකල්පං, සබ්බො ඉන්ද්‍රියානාමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්තිං දදෙය්‍ය. එසා ඤාති.”

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සබ්බො. අයං ඉන්ද්‍රියානාමො භික්ඛු ගිලානො න සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකමිතුං, සො සබ්බං සන්තසමුත්තිං යාවති. සබ්බො ඉන්ද්‍රියානාමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්තිං දෙති, යස්සායස්මතො බමති ඉන්ද්‍රියානාමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්තිං දානං, සො භුක්තස්ස, යස්ස නකම්මති, සො භාසෙය්‍ය.

දිනො සබ්බෙන ඉන්ද්‍රියානාමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්ති. බමති සබ්බස්ස, තස්මා භුක්ති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

5. එවංඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාපි:

“නම්. පන භික්ඛුනා සන්තං කාගපෙඤා ජබ්බසූත්තං ධාරෙතබ්බං, ධාරෙත වෙ ජනනං වස්සානං නං සන්තං විස්සපෙඤා ධා අවිස්සපෙඤා වා අඤ්ඤං නම්. සන්තං කාගපෙය්‍ය, අඤ්ඤා භික්ඛුසමුත්තිං, නිස්සගගිං යාවිතනි”ති.

[දුතියමෙ ඤාති.]

6. නම්. නාම: කරණං උපාදාය වුච්චති.

සන්තං නාම: සන්තං කතං හොති අවාසිමං.

කාගපෙඤාති කරුණා වා කාරුපෙඤා වා.

ජබ්බසූත්තං ධාරෙතබ්බං ජබ්බසූත්තපරමා ධාරෙතබ්බං.

ධාරෙත වෙ ජනනං වස්සානං උපකප්පෙතබ්බං.

නං සන්තං විස්සපෙඤාති අඤ්ඤං දානං.

අවිස්සපෙඤාති න කස්සපි දානං.

අඤ්ඤා භික්ඛුසමුත්තිං යාවිතං භික්ඛුසමුත්තිං.

4. ඉක්බිති භාගාවතුවන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කපා වදාර භික්ෂූන් ඇමතු සේක: ‘මහණෙනි ගිලන් මහණහට සන්තසමුත්තිය දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේන් දියයුතු ය. ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සමසයා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට පෙරව මහලු භික්ෂූන් පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මේ ගිලන් වෙමි. සන්තස ගෙණ යන්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, මේ සමසයාගෙන් සන්තසමුත්තිය අයදිමි. දෙවනවට ද යැදියයුතු තෙවනවට ද යැදියයුතු. ප්‍රතිබල වූ වාසක මහණක්හු විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

‘වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් වෙයි. සන්තස ගෙණ යන්නට නො හැකි වෙයි. හේ සමසයාගෙන් සන්තසමුත්තිය යදිසි. ඉදින් සමසයාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සමස තෙමේ මෙනම් මහණහට සන්තසමුත්තිය දෙන්නේ ය. මේ ‘ඤාතනි’ යයි.

වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් වූයේ සන්තස ගෙණ යන්නට නො හැකි වෙයි. හේ සමසයාගෙන් ‘සන්තසමුත්තිය’ යදිසි. සමස තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘සන්තසමුත්තිය’ දෙයි. මෙනම් මහණහට සන්තසමුත්තිය දීම යම් ආයුෂමතක්හට රිසි වේ නම් හේ තුෂණීච්ඡාදන වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ බණන්නේ ය.

සමසයා විසින් මෙනම් මහණහට ‘සන්තසමුත්තිය’ දෙන ලද, සමසයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණීච්ඡාවය යි. මේ මෙසේ බරමි”යි.

5. නවද මහණෙනි, මෙසේන් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“මහණක්හු විසින් අලුත් ඇතිපියක් කරවා සවසක් බැරිය යුතු ය. ඉදින් මහණහු විසින් සාවුරුද්දකින් මෙයට ඒ ඇතිපිය විසජා හෝ නොවිසජා හෝ හිසපුසමමති නැති ව අතින් අලුත් ඇතිපියක් කරවා නම් නිසභිපටිති වේ” යයි.

[දෙවන පැණවිමසි.]

6. නව නම්: කිරිම උදෙසා කියනු ලැබෙයි.

සහස්ත නම්: තො විසු අතුරු කරණ ලද්දෙක් වෙයි.

කාග්පෙච්චා යනු: කොට හෝ කරවා හෝ.

ජබ්බසාහි බාරෙතබ්බ යනු: සාවුරුද්දක් පරම කොට බැරියයුතු ය.

බරෙත වෙ ජනනං වසානං යනු: උනු සාවුරුද්දක්.

තං සන්තසං විසසජ්ජෙච්චා යනු: අනුභව දී.

අභිසසජ්ජෙච්චා යනු: කිසිවක්හට නො දී.

අඤ්ඤානු හිසපුසමමති යනු: හිසපුසමමති තබා.

7. අඤ්ඤං නවං සන්තං කරොති වා, කරුපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගිඨං හොති. නිස්සංගිඨං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සංගිඨං: “ඉදං මෙ භනෙන සන්තං උගතකල්පබස්සානි කරුපිතං අඤ්ඤානු භික්ඛුසම්මුතිං නිස්සංගිඨං. ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සංගාමිති.¹ -පෙ- දදෙග්ගානි -පෙ- දදෙග්ගුනානි -පෙ- ආයස්මත්තො දමමි”ති.

8. අනන්තා විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සංගිඨං පාවිත්තියං. අනන්තා විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සංගිඨං පාවිත්තියං. පරෙති විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සංගිඨං පාවිත්තියං. පරෙති විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සංගිඨං පාවිත්තියං.

9. අනාපනති ඡබ්බස්සානි කරොති, අතිරෙකඡබ්බස්සානි කරොති, අඤ්ඤස්සන්ධිය කරොති වා කරුපෙති වා, අඤ්ඤානු කතං පටිලභිත්වා පරිභුංඤ්ඤා, විතානං වා භූමිමන්තරණං වා සාණ්ඨපාකාරං වා භිසිං වා බිම්බොහනං වා කරොති, භික්ඛුසම්මුතිං, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සානි.

ඡබ්බස්සසිකබාපදං නිවසිතං.

5. 2. 5.

නිසිදනසන්න සිකබාපදං.

1. තෙන සම්මයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්සියං විහරති ජේතවනෙ අනාපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමනොසි: “ඉච්ඡාමහං භික්ඛවෙ තෙමාසං පටිසලලීසිත්තුං, නමහි කෙනවි උපසංඝකම්මතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනිභාරකෙනා”ති. එවං භනොති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසුත්වා තාස්සුධ කොචි භගවන්තං උපසංඝකමිති, අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනිභාරකෙන. තෙන බො පන සම්මයෙන සාවස්සියා සම්බෙසන කතිකා කතා හොති. “ඉච්ඡතාමුසො භගවා තෙමාසං පටිසලලීසිත්තුං, න භගවා කෙනවි උපසංඝකම්මතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනිභාරකෙන. යො භගවන්තං උපසංඝකමිති, සො පාවිත්තියං දෙසාපෙනබ්බො”ති.

2. අථ බො ආයස්සා උපසෙත්තො වහගන්තපුත්තො සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසංඝකමි. උපසංඝකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං බො ආයස්මන්තං උපසෙතං වහගන්තපුත්තං භගවා එතදවොච: “කච්චි වො උපසෙත ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චිත්ථ අප්පකිල-මථෙත අද්ධානං ආගතා”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, අප්පකිල-මථෙත ව මයං භනෙන අද්ධානං ආගතා”ති.

1. නිස්සංගාමි මජ්ඣ.

7. ඇතිත් තව ඇතිරියක් කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ ප්‍රයෝග-
යෙහි දුකුළා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසිනි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ
පුතුලක්හට හෝ නිසාඡය යුතු ය. මහණෙනි, මෙසේත් නිසාඡය යුතු:
“වහන්ස, මේ මාගේ ඇතිරිය භික්ෂුසමමනි නැති ව උඩු සාවුරාද්දක් ඇති ව
කරවන ලද්දේ නිසිනි විය. මම මෙය සහනට නිසාඡමි’යි. ... දෙන්නේ
යයි ... දෙන්නාහු යයි ... ආයුෂමත්හට දෙමි” යි.

8. තමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද නෙමේ නිමවා නම් නිසිනිපවිති
වෙයි. තමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසිනිපවිති
වෙයි. මෙරමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද නෙමේ නිමවා නම් නිසිනිපවිති
වෙයි. මෙරමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසිනි-
පවිති වේ.

9. සාවුරාද්දක් පිරුණු කල්හි කරවා නම්, අයිර සාවුරාද්දක් පිරුණු
කල්හි කරවා නම්, අනෙකක්හු විසින් කරණ ලද්දක් ලැබ පරිභෝග කෙරේ
නම්, වියතක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ සෙණිපවුරක් හෝ බිස්සක් හෝ
බිමොහනයක් හෝ කරවා නම්, භික්ෂුසමමනි ඇති කල්හි, උමමනතකයාහට,
ආදිකමමිකයාහට ඇවැත් නැත්තේ යි.

ජබ්බසාමිකාපදය නිමි.

5. 2. 5.

නිසිදනසන්වන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමිප-
යෙහි වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වසන සේක. එකල්හි
භාග්‍යවත්හු භික්ෂුන් ඇමැතුන: ‘මහණෙනි, මම තුන්මසක් විවිකත ව
වසන්නට කැමැත්තෙමි. පිණ්ඩපාන ඵලවන එක් මහණක්හු හැර නිසිවකු
විසින් නො ඵලබිය යුත්තෙමි වෙමි. ‘එසේ ය වහන්සැ’යි ඒ භික්ෂුහු
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී පිණ්ඩපාන ඵලවන එක් මහණකු හැර
නිසිවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර නො ඵලබෙයි. යළි එසමයෙහි සැවැත්-
නුවර සමසයා විසින් කතිකාවක් කරණ ලද වෙයි: ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ තුන්මසක් මුළුල්ලෙහි විවිකත ව වාසය කරන්නට කැමති වන
සේක. පිණ්ඩපාන ඵලවන එක් මහණකු විනා කිසිවක්හු විසින් භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ නො ඵලබිය යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර ඵලබේ
නම් හෙතෙම පවිතිඇවැත් දෙසැවිය යුත්තේ’යයි.

2. එකල්හි වඩගනනපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙත නෙමේ පිරිස් සහිත වූයේ
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර ඵලබි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පස් ව
හුන්නේ ය. එකත්පස්ව හුන්නාවූ වඩගනනපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතහට
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළහ: ‘කිම උපසෙතය, තොපට ඉවසිය හැකි ද,
කිම යැපිය හැකි ද, කිම නො වෙහෙසින් දිගුමහැ ආවු දැ’යි. ඉවසිය හැක්ක
භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැක්ක භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වහන්ස අපි නො
වෙහෙසින් දිගුමහැ අමහ’යි.

3. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමනො උපසෙතස්ස වඩගන්නපුත්තස්ස සද්ධිච්ඡාරකො භික්ඛු භගවතො අවිදුරෙ නිසීනො හොති. අථ බො භගවා නං භික්ඛුං එතදවොච: “මනාපාති තෙ භික්ඛු පංසුකුලාති”ති. “න බො මෙ භනෙන මනාපාති පංසුකුලාති”ති. “කිස්ස පන නං භික්ඛු පංසුකුලිකො”ති. “උපජ්ඣායො මෙ භනෙන පංසුකුලිකො, එවං අභමපි පංසුකුලිකො”ති. අථ බො භගවා ආයසමන්තං උපසෙතං වඩගන්නපුත්තං එතදවොච: “පාසාදිකා බො කාසං උපසෙත පරිසං, “කථං නං උපසෙත පරිසං විතෙසි”ති. යො මං භනෙන උපසමපදං යාවති, තාහං¹ එවං වදාමි: “අහං බො ආට්ඨසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ නමපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාහන්තං උපසමපාදෙස්සාමි”ති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, උපසමපාදෙමි. නො වෙ මෙ පටිසුණාති, න උපසමපාදෙමි. යො මං නිස්සයං යාවති, තාහං එවං වදාමි: “අහං බො ආට්ඨසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ නමපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාහන්තෙ නිස්සයං දස්සාමිති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, නිස්සයං දෙමි. නො වෙ මෙ පටිසුණාති, න නිස්සයං දෙමි. එවං බො අහං භනෙන පරිසං විතෙමි”ති. “සාධු සාධු උපසෙත, සාධු බො නං උපසෙත පරිසං විතෙසි. ජානාසි පන නං උපසෙත සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”න්ති. “න බො අහං භනෙන ජානාමි සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”න්ති. සාවන්තියා බො උපසෙත සම්මසන්ත කතිකා කතා: “ඉච්ඡතාට්ඨසො භගවා තෙමාසං පටිසලලිසිතුං, න භගවා කෙතචි උපසම්මතච්ඡායාබ්බො අඤ්ඤානු එකෙත පිණ්ඩපාතිභාරකෙත. යො භගවන්තං උපසම්මතමිති, සො පාචිත්තියං දෙසාපෙතබ්බො”ති. “පඤ්ඤාධිස්සති භනෙන සාවන්තියා සම්මසංසං සකාය කතිකාය “න මයං අපපඤ්ඤන්තං පඤ්ඤාපෙස්සාම, පඤ්ඤන්තං වා න සමුච්ඡිද්ධස්සාම, යථා පඤ්ඤානෙතසු සිකාපදෙසු සමාදාය වත්තිස්සාමා”ති. “සාධු සාධු උපසෙත, අපපඤ්ඤන්තං න පඤ්ඤාපෙතබ්බො, පඤ්ඤන්තං වා න සමුච්ඡිද්ධතබ්බො, යථාපඤ්ඤානෙතසු සිකාපදෙසු සමාදාය වත්තිතබ්බො”. “අනුජානාමි උපසෙත යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සන්තාය උපසම්මතන්තු”ති.

4. තෙන බො පන සමයෙන සමබ්බලා භික්ඛු බතිද්ධාරකොච්ඡායෙ සීතා හොන්ති: “මයං ආයසමන්තං උපසෙතං වඩගන්නපුත්තං පාචිත්තියං දෙසාපෙස්සාමා”ති. අථ බො ආයසමා උපසෙතො වඩගන්නපුත්තො සපරිසො උච්චායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කන්වා පක්කාමි. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයසමන්තං උපසෙතං වඩගන්නපුත්තං එතදවොචුං “ජානාසි පන නං ආට්ඨසො උපසෙත සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”න්ති. භගවාපි මං ආට්ඨසො එවමාහ: “ජානාසි පන² නං උපසෙත සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”න්ති. “න බො අහං භනෙන ජානාමි සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”න්ති. සාවන්තියා බො උපසෙත සම්මසන්ත කතිකා කතා: “ඉච්ඡතාට්ඨසො භගවා තෙමාසං පටිසලලිසිතුං න භගවා කෙතචි උපසම්මතච්ඡායාබ්බො අඤ්ඤානු එකෙත පිණ්ඩපාතිභාරකෙත. යො භගවන්තං උපසම්මතමිති, සො පාචිත්තියං දෙසාපෙතබ්බො”ති. “පඤ්ඤාධිස්සති භනෙන සාවන්තියා සම්මසංසං සකාය කතිකාය, “න මයං අපපඤ්ඤන්තං පඤ්ඤාපෙස්සාම, පඤ්ඤන්තං වා න සමුච්ඡිද්ධස්සාම, යථාපඤ්ඤානෙතසු සිකාපදෙසු සමාදාය වත්තිස්සාමා”ති. අනුඤ්ඤානාට්ඨසො භගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සන්තාය උපසම්මතන්තු”ති.

3. තවද එසමයෙහි වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසේනගේ සද්ධිවිහාරික මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නුදුරෙහි හුන්නේ වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහට මෙය වදාළහ: ‘මහණ, තට පසුල්සිවුරු මනාප දෑ’යි. ‘වහන්ස, මට පසුල්සිවුරු මනාප නො වෙති’යි. ‘කවර හෙයින් මහණ, තෝ පංගුකුලිකයෙහි දෑ’යි. ‘වහන්ස, මාගේ උපාධ්‍යායයෝ පංගු-කුලිකයහ. එසෙයින් මම ද පංගුකුලිකයෙමි’යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසේනහට මෙය වදාළහ: ‘උපසේනය, තාගේ මේ පිරිස ප්‍රසාදික ය, උපසේනය, කිසෙයින් තෝ පිරිස හික්වෙමුයෙහි දෑ’යි. ‘වහන්ස, යමෙක් මා උපසවපදව ඉල්වා නම්, ඔහුට මම මෙසේ කියමි: ආචාර්‍යනී, මම ආරණ්‍යකයෙමි, පිණ්ඩපාතිකයෙමි, පංගුකුලිකයෙමි, ඉදින් තො ද ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පංගුකුලික වන්නෙහි නම් මෙසේ මම තා උපසපත් කරන්නෙමි’යි ඉදින් මට පිළින කෙරේ නම් උපසපත් කරමි. ඉදින් මට පිළින නො කෙරේ නම් උපසපත් නො කෙරෙමි. යමෙක් මා නිස ඉල්වා නම් ඔහුට මම මෙසේ කියමි. ‘ආචාර්‍යනී, මම ආරණ්‍යකයෙමි පිණ්ඩපා-තිකයෙමි පංගුකුලිකයෙමි, ඉදින් තො ද ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පංගුකුලික වන්නෙහි නම් මෙසේ මම නව නිස දෙන්නෙමි’යි. ඉදින් මට පිළින කෙරේ නම් නිස දෙමි, ඉදින් මට පිළින නො කෙරේ නම් නිස නො දෙමි. වහන්ස, මෙසේ මම පිරිස හික්වෙමි’යි. “මෑතාව මෑතාව උපසේනය, උපසේනය, තෝ මෑතාවින් පිරිස හික්වෙමුයෙහි. තවද ‘උපසේනය’ තෝ සැවැත්නුවර සඬ්ඝයාගේ කතිකාව දැනී දෑ’යි. වහන්ස, මම සැවැත්නුවර සඬ්ඝයාගේ කතිකාව නො දැනිමි’යි. “උපසේනය, සැවැත්නුවර සඬ්ඝයා විසින් ‘ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙමසක් විවික්ඛ ව වසන්නට රිසි වෙති. පිණ්ඩපාත ඵලවත එක් මහණක්හු තබා කිසිවකු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො ඵලබ්ඪ යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලබ්ඪ නම් හේ පච්ඡිආචාර්‍ය දෙසාවිය යුත්තේ’යයි කතිකාවක් කරණ ලද ය. ‘වහන්ස, සැවැත්නුවර සඬ්ඝ තෙමි සිය කතිකායෙන් පැනෙන්නේ ය. අපි නො පණවන ලද්දක් නො පණවමිහ. පණවන ලද්ද හෝ නො සිදුමිහ. යථාප්‍රඥාන වූ ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතුමිහ’යි. මෑතව මෑතාව උපසේනය, නො පණවන ලද්දක් නො පණවියයුතු ය, පණවන ලද්ද හෝ නො සිදියයුතු ය. යථාප්‍රඥාන ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතින යුතු. උපසේනය, යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පංගුකුලික වෙත් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට ඵලබ්ඪව්වා’යි අනුදන්ති.

4. තවද එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු “අපි වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසේනයන් ලවා පච්ඡිආචාර්‍ය දෙසවමිහ’යි බිහිදෙර කොටුවෙහි සිටියාහු වෙති. ඉක්බිති වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසේනයෝ පිරිස් සහිත ව හුතස්තෙන් තැහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වාද පාදකුණු කොට නික්ම ගියහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසේනයන්ට මෙ පවත් කිහ: ‘ආචාර්‍යනී, උපසේනයෙනී, තෙපි සැවැත්නුවර සඬ්ඝයාගේ කතිකාව දන්නහු දෑ’යි. “ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද මට මෙසේ වදාළහ: උපසේනය, තෝ සැවැත්නුවර සඬ්ඝයාගේ කතිකාව දන්නෙහි දෑ’යි ‘වහන්ස, මම සැවැත්නුවර සඬ්ඝයාගේ කතිකාව නො දැනිමි’යි. “උපසේනය, සැවැත්නුවර සඬ්ඝයා විසින් ‘ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙමසක් විවික්ඛ ව වාසය කරන්නට රිසි වෙති. පිණ්ඩපාත ඵලවත එක් මහණක්හු තබා කිසිවකු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො ඵලබ්ඪ යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලබ්ඪ නම් හෙතෙම පච්ඡිආචාර්‍ය දෙසාවිය යුත්තේ’යයි කතිකාවක් කරණ ලදූ’යි. ‘වහන්ස, සැවැත්නුවර සඬ්ඝ තෙමි සිය කතිකා-යෙන් පැනෙන්නේ ය. ‘අපි නො පණවන ලද්දක් නො පණවමිහ. පණවන ලද්ද හෝ නො සිදුමිහ. යථාප්‍රඥාන ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතුමිහ’යි. ‘ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පංගුකුලික වෙත් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට ඵලබ්ඪව්වා’යි අනුදන්තා ලද්’ යයි.

5. අථ බො තෙ භික්ඛු “සච්චං බො ආයසමා උපසෙතො ආහ. න අප්පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, පඤ්ඤානං වා න සමුව්ඡ්ඤ්ඤානබ්බං, යථාපඤ්ඤානොප්පු සිකබාපදෙසු සමාදාය වතතිතබ්බං”නති. අසොසාසුං බො භික්ඛු අනුඤ්ඤාතා කිර හගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසමකමතතු”ති. තෙ හගවනනං දස්සනං පිහෙන්නා¹ සන්තාති උජ්ඣාතා ආරඤ්ඤිකඛං පිණ්ඩපාතිකඛං පංසුකුලිකඛං සමාදිසිංසු. අථ බො හගවා සමිනුලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං සෙතාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනො අග්ගස සන්තාති තභිං තභිං උජ්ඣාතාති, පසසිතා භික්ඛු ආමනොසි. “කසසිමාති භික්ඛවෙ සන්තාති තභිං තභිං උජ්ඣාතාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. අථ බො හගවා එතසමිං නිද්දතෙ එතසමිං පකරණෙ ධවමිං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි, “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සිකබාපදං පඤ්ඤාපෙසාමි දස අත්ථසෙ පටිච්ච සමසසුට්ඨිතාය සමසථාසුතාය -පෙ- “ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිසිදනසන්තං පත භික්ඛුනා භාරයමානෙන පුරණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣ ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණකරණාය. අනාද වෙ භික්ඛු පුරණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣං නවං නිසිදනසන්තං භාගිසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිනතියනති”.

6. නිසිදනං තාම: සදස්සං වුච්චති.

සන්තං තාම: සන්තරිතා කතං ගොති අවාසිමං.

භාරයමානෙනාති කරොතො වා කාරුපෙනො වා.

පුරණසන්තං තාම: සකිං නිවත්මපි සකිං පාරුතමපි

සාමනා සුගතවිදජ්ඣ ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණකරණායාති² වචං වා වතුරස්සං³ වා ඡිජ්ඣා එකදෙසෙ වා සන්තරිතබ්බං, විජටෙනා වා සන්තරිතබ්බං.

අනාද වෙ භික්ඛු පුරණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣනති අනාදිසිතා පුරණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣං නවං නිසිදනසන්තං කරොති වා කාරුපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛවං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සර්තබ්බං සමසස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සර්තබ්බං: “ඉදමෙම හතෙන නිසිදනසන්තං අනාදිසිතා පුරණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣං කාරුපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සමසස්ස නිස්සර්තමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, ආයසමතො දමමි”ති.

7. අනතතා විපපකතං අනතතා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අනතතා විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. පරෙති විපපකතං අනතතා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. පරෙති විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාසන්තාය කරොති වා කාරුපෙති වා, ආපතති දුක්ඛවස්ස.

5. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් උපසෙතයෝ සැබවක් ම කියති: ‘තො පණවන ලද්දක් තො පැණවියයුතු ය, පණවන ලද්ද හෝ තො සින්ද යුතු ය. යථාප්‍රඥාන ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පැවැතියයුතු’යයි. භික්ෂුහු ‘යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණිසාතික පාංශුකුලික වෙන් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට එළඹෙත්’වායි භාග්‍යවතුන් විසින් අනුදන්තා ලද්දි ඇසුහ. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට කැමැත්තාහු ඇතිරි හැරපියා ආරණ්‍යකාභය පිණිසාතිකාභය පාංශුකුලිකාභය සමාදන් වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන් හා සමග සෙනාසනවාරිකායෙහි වඩනාහු ඒ ඒ තැන්හි හැරපියන ලද ඇතිරි දුටහ. දැක ‘මහණෙනි, මේ ඒ ඒ තැන්හි හැරපියන ලද ඇතිරි කවරක්හුගේ දැයි භික්ෂූන් ඇමැතුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කපා වදාරා භික්ෂූන් ඇමැතුහ: “එසේ වී නම් මහණෙනි, කරුණු දෙකක් නිසා භික්ෂූන්ට ශික්ෂාපද පණවන්නෙමි. සබ්බසුට්ඨතා පිණිස ... නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“නිසදන් ඇතිරියක් කරණ මහණහු විසින් දුළුණිකිරීමට පුරුණ සංඝනිකාගේ හාත්පසින් සුගන්වියතක් ගතයුතු ය. ඉදින් මහණ තෙම පුරුණසංඝනිකාගේ හාත්පසින් සුගන්වියතක් නො ගෙන අලුත් නිසදන් ඇතිරියක් කරවා නම් නිසගිපවිත් මේ” යයි.

6. නිසිදන නම්: දවලු සහිතයෙක් කියනු ලැබේ.

සංඝන නම්: තො විසූ අනුට කරණ ලද්දක් වෙයි.

කාරයමාගෙන යනු කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ.

පුරුණසංඝන නම්: වරක් හැන්ද හෝ වරක් පෙරවූවකි.

සාමනා සුගතපිදනම් ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණකාරණාය යනු වට කොට හෝ සිවුරැස් කොට හෝ සිද එක්පසෙක හෝ ඇතිරිය යුතු යි. තෙලා හෝ ඇතිරිය යුතු යි.

අනාද වෙ ගිහ්‍යු පුරුණ සංඝනස්ස සාමනා සුගතපිදනම් යනු පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුගත් වියතක් පමණ තොගෙන අලුත් නිසදන් ඇතිරියක් කෙරේ හෝ කරවා හෝ පියෝහි දුකුලා වෙයි. ලබා ගැණීමෙන් නිසැහි මේ. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසජ්ජ යුතු යි. තවද මහණෙනි, මෙසේ නිසජ්ජ යුතු යි. “වහන්ස, පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුගත් වියතක් තො ගෙන කරවන ලද මේ මගේ හිඳිනා ඇතිරිය නිසගි විය. මම මෙය සහනට නිසජ්ජ ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි”යි.

7. නමා විසින් කොට අඛාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසගි පවති වෙයි. නමා විසින් අඛාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඛාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් අඛාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අනෙකකු සඳහා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ දුකුලාඇවැත් වේ.

8. අනාපනති පුරුණසන්තයා සාමනා සුගතවිදන්ථි ආදිසිචා කරොති. අලහනො පොකතරං ආදිසිචා කරොති, අලහනො අනාදිසිචා කරොති, අඤ්ඤාත කතං පටිලභිචා පරිභුඤ්ඤාති, විතානං වා භූමමඤ්ඤාතං වා සාණ්ඨපාකාරං වා භිසිං වා බිමබොහනං වා කරොති, උමමහකයා, ආදිකමිකයාති.

නිසිදාගසන්තසිකබාපදං නිවර්තනං.

5. 2. 6.

එළකලොම සිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවනියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකයා ආරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරයා භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවනීං ගවර්ණනායා අනතරං මග්ගෙ එළකලොමාති උපපජ්ජිසු. අථ බො සො භික්ඛු තාති එළකලොමාති උතතරසඛෙගත භණ්ඩකං බන්ධිතා අගමාසි. මනුසා නං භික්ඛුං පසස්සිතා උපපණෙඛසුං: “කිතතකෙන තෙ භනෙන කිතාති, කිතතකො උදයො භවියාති”ති සො භික්ඛු තෙහි මනුසොහි උපපණ්ඩයමානො මඛ්ඤා අගමාසි. අථ බො සො භික්ඛු සාවනීං ගතවා තාති එළකලොමාති සීතකොව ආසුමති. භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොචුං: “කියං පත තං ආවුසො ඉමාති එළකලොමාති සීතකොව ආසුමහසී”ති. “තථා හි පතායං ආවුසො ඉමෙසං එළකලොමාතං කාරණං මනුසොහි උපපණ්ඩනො”ති. “කිව දුරතො පත තං ආවුසො ඉමාති එළකලොමාති ආහරී”ති. “අතිරෙකතියොජනං ආවුසො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උප්ඝායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම භික්ඛු අතිරෙකතියොජනං එළකලොමාති ආහරියාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. “සචං කිර තං භික්ඛු අතිරෙකතියොජනං එළකලොමාති ආහරී”ති? “සචං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තං මොසපුරිස අතිරෙකතියොජනං එළකලොමාති ආහරියාසී, තෙතං මොසපුරිස අප්පසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුනො පනෙව අද්ධානමග්ගප්පට්ඨනායා එළකලොමාති උප්පජ්ජියත්ථ, ආකඛවමානෙන භික්ඛුනා පටිග්ගහෙතබ්බාති. පටිග්ග-හෙතො නියොජනපරමං සහස්සා හරිතබ්බාති¹ අසහෙහ භාරකෙ. තතො චෙ උතතරිං හරෙය්‍ය අසනෙනපි භාරකෙ නිසංගහියං පාවිතනියනාති.”

2. භික්ඛුනො පනෙව අද්ධානමග්ගප්පට්ඨනායාති පථං ගවර්ණනායා.

1. භාරෙතබ්බාති වු.

8. පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුගන්වියනක් පමණ ගෙණ කෙරේ නම්, නොලැබෙන්නේ ඉතා මදක් ගෙණ කෙරේ නම්, නො ලැබෙන්නේ තො ගෙණ කෙරේ නම්, අතෙකක්හු විසින් කරණ ලද්ද ලැබී පරිභෝග කෙරේ නම් වියනක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ සෙණිපටුරක් හෝ බිස්සක් හෝ බිමොඛනසක් හෝ කෙරේ නම්, ඔහුට ද, උමතුටුටුටු ද, ආදිකමකයාට ද ඇවැත් නැති.

නිසිදනසඤ්ච ගිණිකාපදය ගිමි.

5. 2. 6.

එළකලොම ගිනිකාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි වූ ජේතවන නම් අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි කොසොල් දනවිහි සිට සැවැත්නුවරට යන එක්තරා මහණක්හට අතරමගදී එළලොම උපත. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ඒ එළලොම උතුරුසගින් පොදියක් බැඳගෙන ගියේ ය. මිනිස්සු ඒ මහණ දැක වෙළපුහ: “වහන්ස, ඔබ විසින් කොපමණකින් මිලයට ගන්නා ලද ද. කෙතෙක් ලාබ වන්නේ ද?”යි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ මිනිසුන් විසින් වෙළපනු ලබන්නේ ඔහු වූයේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැත්නුවරට ගොස් ඒ එළලොම සිටි වත ම බිම හෙළී ය. හිසුහු ඒ මහණහට මෙසේ කීහ: “ඇවත, හෝ කුමක් හෙයින් මේ එළලොම සිටි වත ම බිම හෙළියෙහි ද?”යි. “ඇවැත්නි, මම මේ එළලොම නිසා මිනිසුන් විසින් වෙළපන ලද්දෙමි. එහෙයින්”යි. “ඇවැත්නි හෝ කෙතෙක් දුර සිට මේ එළලොම ගෙණ ආයෙහි ද?”යි. “ඇවැත්නි, අසිරු තුන් යොදුනකි”යි. යම් අපිස් වූ මහණ කෙතෙක් වෙන් ද, ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියත්, දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් මහණෙක් අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම ගෙණ අයි ද”යි. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වෙපවත් සැළ කළහ. “සැබැ ද මහණ? හෝ අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම ගෙණ අයි ද”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරැඳුහ. “තුච්ඡුරුමය, තෝ කෙසේ නම් අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම ගෙණ අයි ද? තුච්ඡුරුමය, “තෙල කො පහන්වුවත්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“අදන්මගට පිළිසන් මහණකුහට එළලොම උපතේ නම් කැමැති මහණහු විසින් පිළිගත යුතු යි. පිළිගෙණ ගෙණ යන්නකු නැතිකල්හි තුන් යොදුනක් පරම කොට සියතින් ගෙණ යා යුතු යි. ඉදින් ගෙණ යන්නකු නැති කල්හිද ඉන් මන්තෙහි ගෙණ යන්නේ නම් නිසැරිපවිහි වේ.”

2. හිකුනුනො පනොව අදානාමග්ගසංවිපතිනිසා යනු: මග යන්නහුට.

ඵලකලොමානි උපපජ්ජය්‍යන්ති උපපජ්ජය්‍යං සඛ්‍යකො වා ගණකො වා ඤාතිකො වා මිත්තකො වා පංසුකුලං වා අත්තකො වා ධනෙන.

ආකඛ්ඛමානෙනානි ඉච්ඡමානෙන

පටිගගහෙතඛ්ඛානි, පටිගගහෙතො නියොජනපරමං සහස්ථා හරිතඛ්ඛානීති, නියොජනපරමතා සහස්ථා හරිතඛ්ඛානි.

අසනෙන භාරකෙති නාඤ්ඤා කොචි භාරකො හොති ඉච්චි වා පුරිසො වා ගහටෙයා වා පඛ්ඛිජ්ජකො වා.

තතො චෙ උත්තරිං හරෙය්‍ය අසනෙනපි භාරකෙති පඨමං පාදං නියොජනං අතිකකාමෙති, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති. තිස්සගතියං පාවිත්තියං.¹ අනෙතා නියොජනෙ සිතො ඛගි නියොජනං පාතෙති, තිස්සගතියං පාවිත්තියං. අඤ්ඤාස්ස යානෙ වා භණ්ඩෙ වා අජානන්තස්ස පකඛිජ්ජමා නියොජනං අතිකකාමෙති, තිස්සගතියානි භොන්ති. තිස්සජ්ජතඛ්ඛානි සඛ්‍යස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා ඵලඤ්ච පත භික්ඛවෙ තිස්සජ්ජතඛ්ඛානි: “ඉමානි මෙ නනෙත ඵලකලොමානි නියොජනං අතිකකාමිතානි තිස්සගතියානි, ඉමානාහං සඛ්‍යස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යානි -පෙ- දදෙය්‍ය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති. -පෙ-

3. අතිරෙකනියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤා² අතිකකාමෙති, තිස්සගතියං පාවිත්තියං. අතිරෙකනියොජනෙ වෙමතිකො² අතිකකාමෙති, තිස්සගතියං පාවිත්තියං. අතිරෙකනියොජනෙ උත්තකසඤ්ඤා² අතිකකාමෙති, තිස්සගතියං පාවිත්තියං. උත්තකනියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤා, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. උත්තකනියොජනෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. උත්තකනියොජනෙ උත්තකසඤ්ඤා, අතාපත්ති.

4. අතාපත්ති නියොජනං හරති, උත්තකනියොජනං හරති, නියොජනං හරතිපි පච්චාගරතිපි, නියොජනං වාසාබ්භපායො ගන්තවා තතො පරං හරති, අච්ඡින්නං පටිලභිත්වා හරති, තිස්සට්ඨං පටිලභිත්වා හරති, අඤ්ඤං හරාපෙති, කට්ඨණ්ඩං හරති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සානි.

ඵලකලොමසිකකාපදං නිවුහිතං.

1. තිස්සගතියානි භොන්ති ස්‍යා. 2. නියොජනං අතිකකාමෙති, ස්‍යා

එළඹෙන ලෝකයේ උපයෝජනය යනු: සම්ප්‍රදායික කෙරෙහි හෝ ගණයාකෙ-
රෙහි හෝ නැයන් කෙරෙහි හෝ මිතුරන් කෙරෙහි හෝ පංසුකුල ව
හෝ සිය බන්ධනයන් හෝ උපද්‍රව්‍ය ය.

අනුකූලතාවය යනු: කැමැතිවත්ත හා විසින්.

පරිභෝජන භාග්‍යය පරිභෝජනයේ නියෝජන පරමය. සහතික හි-
තබාගත යනු: තුන් යොදන පරම නැත් ගණයා යුත්තා.

අනුකූලතාවය යනු: සමූහයක් වේවයි පුරුෂයෙක් වේවයි ගිනියෙක්
වේවයි පැවිද්දෙක් වේවයි ගණයා අන් නිසිවෙක් නැත්තේ වෙයි.

තමා වෙ උනන්දු හරයා අනුකූලතාවය යනු: පළමු
පිය තුන්යොදන ඉක්මවා නම් දුකුලාභාවය වෙයි. දෙවෙනි පිය ඉක්මවා
නම් නිසිපව්ව වෙයි. තුන්යොදන ඇතුළත සිටියේ තුන්යොදනෙන් පිටත
ගෙලා නම් නිසිපව්ව වෙයි. නොදත්තා වූ අනෙකක් හුණේ යානයෙහි
හෝ බැසියෙහි හෝ බහා තුන් යොදන ඉක්මවා නම් නිසිපව්ව වෙයි. සහතික
හෝ ගණයා හට හෝ පුලුල්කර හෝ නිසිපව්ව යුතු. තවද “මනුෂ්‍යයා,
මෙයේ නිසිපව්ව යුත්තා: “මනුෂ්‍යයා, තුන් යොදනක් ඉක්මවා ලද මගේ
මේ එළඹෙන නිසිපව්ව විය. මේ මෙය සහතික නිසිපව්ව යි, ... දෙන්නේ යි ...
දෙන්නෙ යි ... අනුකූලතාව දෙමි”යි.

3. අතිරේක අයිරු තුන් යොදනෙහි අයිරු සන් ඇතියේ ඉකුම්වා
නම් නිසිපව්ව වෙයි. අයිරු තුන් යොදනෙහි විමනි ඇතියේ ඉකුම්වා
නම් නිසිපව්ව වෙයි. අයිරු තුන් යොදනෙහි උනු ය යන සන් ඇතියේ
ඉකුම්වා නම් නිසිපව්ව වෙයි. උනු තුන් යොදනෙහි අයිරු සන් ඇතියේ
දුකුලාභාවය වෙයි. උනු තුන් යොදනෙහි විමනි ඇතියේ දුකුලාභාවය
වෙයි. උනුතුන් යොදනෙහි උනු ය යන සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

4. තුන්යොදනක් නැත් ගණයා යේ නම්, උනුතුන් යොදනක් නැත්
ගණයා යේ නම්, තුන් යොදනක් නැත් ගණයා යේ ද පෙරලා ගණයා ද,
තුන් යොදනක් නැත් විසියා පිටුගේ ගොස් ඉන් මත්තෙහි ගණයා යේ නම්,
අයිරු ගත්තා ලදුව තවත ලැබ ගණයා යේ නම්, නිසිපව්ව ලද්දක් ලැබ ගණ
යා යේ නම්, අනෙකක් හු ලවා ගත්තා යේ නම්, එළඹෙන කල බඩුවක් ගණ
යා යේ නම් (ඉකුට ද), උමතු වුවහුට ද, ආදි කමතිකයාට ද ඇවැත් නැති.

එළඹෙන ලෝකයේ සෞඛ්‍යය නිමි.

එළකලොමධොවාපන සිකිඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්ථසමිං නිග්‍රොධාරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගහිසා භික්ඛු භික්ඛුනිහි එළකලොමානි ධොවාපෙනතිපි රජාපෙනතිපි විජටාපෙනතිපි. භික්ඛුනියො එළකලොමානි ධොවනතියො රජනතියො විජටෙනතියො ටිඤ්ඤානති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අබිසිලං අබිචිත්තං අබිපඤ්ඤං. අථ බො මහාපජාපති ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසංඛාමි, උපසංඛාමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එක-මන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතං බො මහාපජාපතිං ගොතමීං භගවා එතදවොච: “කච්චි ගොතමී භික්ඛුනියො අප්පමන්තා ආත්මාපිනියො පති-තන්තා විහරන්ති”ති. “කුතො භන්තෙ භික්ඛුනිහං අප්පමාදෙ, අය්‍යා ඡබ්බගහිසා භික්ඛුනිහි එළකලොමානි ධොවාපෙනතිපි රජාපෙනතිපි විජටාපෙනතිපි, භික්ඛුනියො එළකලොමානි ධොවනතියො රජනතියො විජටෙනතියො ටිඤ්ඤානති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අබිසිලං අබිචිත්තං අබිපඤ්ඤන්ති”.

2. අථ බො භගවා මහාපජාපතිං ගොතමීං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදාපෙසි සමුත්තොජෙසි සමපහංසෙසි. අථ බො මහාපජාපති ගොතමී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදාපිතා සමුත්තොජිතා සමපහංසිතා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්භං කත්වා පක්කාමි. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකාරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තථිපාතාපෙත්වා ඡබ්බගහියෙ භික්ඛු පරිපුච්ඡ: “සච්චං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනිහි එළකලොමානි ධොවාපෙථපි රජාපෙථපි විජටාපෙථපි”ති? “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤතිකායො තුමහාකං භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිකායො”ති. “අඤ්ඤතිකායො භගවා”ති. “අඤ්ඤ-තිකා මොඝපුරිසා අඤ්ඤතිකානං න ජාතන්ති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තත්ථ තාම තුලෙන මොඝපුරිසා අඤ්ඤති-කාහි භික්ඛුනිහි එළකලොමානි ධොවාපෙස්සථපි රජාපෙස්සථපි විජටා-පෙස්සථපි. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ වන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ.”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා එළකලොමානි ධොවා-පෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා විජටාපෙය්‍ය වා, නිසංගහිසං පාවිහනියන්ති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අබිපෙන්නො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤතිකා නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාච සත්තමා පිතාමහ-සුතා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනි නාම: උභතො සංඝෙසි උපසම්පන්නා.

එළකලොමධොවාපන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් බ්‍රහ්මරජානන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයෙහි වූ කිඹුල්වත්පුර නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සවග මහණහු භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවති, රදන් කරවති, නෙළවත්. භික්ෂුණීහු එළලොම් දෙවත්තාහු රදන්තාහු නෙළත්තාහු උදෙසීම පිළිවිසීම අභිසීලය අභිවිතනය අභිප්‍රඥාව භාරපියති. එකල්හි මහාපුජාවතී ගොතමී නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ වැද එකත්පස් ව සිටියා ය. එකත්පස් ව සිටි මහාපුජාවතී ගොතමීයට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ වදළ සේක: “කිවෙක් ද? ගොතමීයනි, භික්ෂුණීහු නොපමාවූවාහු, කෙලෙසුන් තවත වෙර ඇත්තාහු නිවන් පිණිස මෙහෙයු සිත් ඇත්තාහු වෙසෙද්ද.” “වහන්ස, භික්ෂුණීන්ට අප්‍රමාදයෙක් කොසින් ද? අභිවර්ගිය ආයතීයෝ මෙහෙණන් ලවා එළලොම් දෙවවති, රදන් කරවති, නෙළවත්. භික්ෂුණීහු එළලොම් දෙවත්තාහු රදන්තාහු නෙළත්තාහු උදෙසීම පිළිවිසීම අභිසීලය අභිවිතනය අභිප්‍රඥාව යන මේ භාරපියති”යි.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපුජාවතී ගොතමීයට දූහැම් කථාවෙන් කරුණු දක්වූහ. කුසල් දහමිහි සමාදන් කරවූහ. උතසාහවත් කරවූහ. මැනවින් පැහැද වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහැම් කථාවෙන් කරුණු දක්වන ලද, සමාදන් කරවන ලද, හෙද ගන්වන ලද, මැනවින් පහදවන ලද මහාපුජාවතී ගොතමී නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා සවග මහණුන් පුළුවන් සේක: “සැබැද මහණෙනි, තෙපි භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවු ද, රදවු ද, නෙළවු ද”යි. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” “මහණෙනි නොපගේ තැයෝ ද නොතැයෝ ද?” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නොතැයෝ ය”යි. “නුවල් පුරාමයෙනි, නොතැයෝ නො තැයන් පිළිබඳ සුදුසු බව හෝ නුසුදුසු බව හෝ පැහැදීම හෝ නො පැහැදීම හෝ නොදනිත්. “නුවල්-පුරාමයෙනි, එහි තම තෙපි නොතැ වූ භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවු ය. රැදවු වු ය. නෙළවු වු ය”යි. “හිස්පුරාමයෙනි, තෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නො නැ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවා නම් හෝ රදවා නම් හෝ නෙළවා නම් හෝ නිසම්පවිති වේ” යයි.

3. යො පන යනු යම්බඳු වූ යමෙක් හිඟවූ යි ... මේ තෙමේ මේ අභියෙහි භික්ෂු ය යි අදහස් කරණ ලදී.

අඤ්ඤානිකා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන මුත්තා යුගළ දක්වා නො බැඳුනාහු.

හිඟවූ හෝ නම්, උභයෝ සබ්බසා කෙරෙහි උපසපන් වූවා ය.

4. “ධොවා”නි ආණ්ඩපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ධොතානි නිස්සග්ගි-
යානි භොතනි. රජානි ආණ්ඩපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. රතතානි නිස්සග්ගි-
යානි භොතනි. “විජටෙනි”නි ආණ්ඩපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. විජටිතානි
නිස්සග්ගියානි භොතනි. නිස්සජ්ඣබ්බානි සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස
වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බානි: “ඉමානි මෙ භනොන ඵලකලොමානි
අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතානි නිස්සග්ගියානි, ඉමානාහං සබ්බස්ස
නිස්සජාමිති -පෙ- දදෙය්‍යානි -පෙ- දදෙය්‍යුනනි, -පෙ- ආයස්මතො දමමිති.”

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි,
නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි
ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය
අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි විජටාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන
ආපතනි දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි ධොවා-
පෙනි රජාපෙනි විජටාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියං
පාවිතනියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි රජාපෙනි
විජටාපෙනි -පෙ- රජාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි දුක්ඛටස්ස.
-පෙ- රජාපෙනි විජටාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි ද්විත්තං
දුක්ඛටානං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි විජටාපෙනි, නිස්සග්ගියං
පාවිතනියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි විජටාපෙනි
ධොවාපෙනි -පෙ- විජටාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි දුක්ඛටස්ස.
-පෙ- විජටාපෙනි ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි ද්විත්තං
දුක්ඛටානං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ-
අඤ්ඤාස්ස ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. එකතො
උපසම්පන්නාය ධොවාපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා,
ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ඤාතිකාය වෙමතිකො, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ඤාතිකාය
ඤාතිකසඤ්ඤා, අනාපතනි.

9. අනාපතනි ඤාතිකාය ධොවනතියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා භොති,
අවුත්තා ධොවති, අපරිභුත්තං කථනණ්ඩං ධොවාපෙනි, සිකම්මානාය,
සාමණේරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සානි.

ඵලකලොමධොවාපනසිකධාපදං නිමිත්තං.

4. 'දෙවච'යි ඇණවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. දෙවනලද්දහු නිසජ්ජය යුත්තාහු වෙති. රදන් කරවයි ඇණවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. රදන ලද්දහු නිසජ්ජය යුත්තාහු වෙත්. තෙලව යි ඇණවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. තෙලන ලද්දහු නිසජ්ජය යුත්තාහු වෙත්. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුභුලක්ඛට හෝ නිසජ්ජය යුත්තාහ, තවද "මහණෙනි මෙසේ නිසජ්ජය යුත්තාහුය." "වහන්ස, නො නෑ මෙහෙණක ලවා දෙවචන ලද මගේ මේ ඵළලොම නිසගි විය. මම මේවා සහනට නිසජ්ජයයි ... දෙන්තෝයයි ... දෙන්තාහු යයි ... ආයුෂමත් හට දෙමි"යි;

5. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵළලොම දෙවචා නම් නිසගිපටිති වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵළලොම දෙවචා නම් රදන් කරවා නම් නිසගියක් සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵළලොම දෙවචා නම් තෙලවා නම් නිසගියක් හා දුකුලාආචාන් වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව, නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵළලොම දෙවචා නම් රදන් කරවා නම් තෙලවා නම් නිසගියක් සමග දෙ දුකුලාආචාතෙක් වේ.

6. නො නෑ මෙහෙණක ලවා නො නෑ ය යන සන් ඇති ව ඵළලොම රදන් කරවා නම් නිසගිපටිති වෙයි. නො නෑ මෙහෙණක ලවා නො නෑ සන් ඇති ව ඵළලොම රදන් කරවා නම් තෙලවා නම් ... රදන් කරවා නම් දෙවචා නම් නිසගියක් සමග දුකුලාආචාන් වෙයි ... රදන් කරවා නම් තෙලවා නම් දෙවචා නම් නිසගියක් සමග දෙ දුකුලාආචාතෙක් වේ.

7. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵළලොම තෙලවා නම් නිසගිපටිති වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵළලොම තෙලවා නම් දෙවචා නම් ... තෙලවා නම් රදන් කරවා නම් නිසගියක් සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. ... තෙලවා නම් දෙවචා නම් රදන් කරවා නම් නිසගියක් සමග දෙ දුකුලාආචාතෙක් වේ.

8. විමති ඇත්තේ නො නෑ මෙහෙණක ලවා ... නෑ ය යන සන් ඇතියේ නො නෑ මෙහෙණක ලවා ... අතෙකක්හුගේ ඵළලොම දෙවචා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. හික්කුණින් වෙත උපසපත් වූ මෙහෙණක ලවා දෙවචා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. නො නෑ ය යන සන් ඇතියේ නෑ මෙහෙණක ලවා (දෙවචා නම්) දුකුලාආචාන් වෙයි. විමති ඇත්තේ නෑ මෙහෙණක ලවා (දෙවචා නම්) දුකුලාආචාන් වෙයි. නෑ ය යන සන් ඇතියේ නෑ මෙහෙණක ලවා දෙවචා නම් ඇචාන් නැති.

9. නෑ මෙහෙණක දෝනා කල්හි නො නෑ මෙහෙණක් දෙවචන් ව වේ නම්, නො කියන ලද්දී දෙවචා නම්, පරිභොග නො කරණ ලද ඵළලොමින් කළ භාණ්ඩයක් දෙවචා නම්, සිකම්මානාවක ලවා (දෙවචා නම්), හෙරණක ලවා (දෙවචා නම්), උමතුච්චහුට ද, ආදිකම්මකයාට ද ඇචාන් නැති.

ඵලකලොමබොවාපන ගික්ඛාපදය හිමි.

රුපියසිකබාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගභෙ විහරති වෙළවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තො රුජගභෙ අඤ්ඤාතරස්ස කුලස්ස කුලුපගො හොති නිව්ච්ඡාතතිකො. යං තස්මිං කුලෙ උපපජ්ජති බාදනියං වා හොජනියං වා තතො ආයසමතො උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තස්ස පටිච්චංසො¹ ංපියති. තෙන බො පන සමයෙන සායං තස්මිං කුලෙ මංසං උපපන්නං හොති. තතො ආයසමතො උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තස්ස පටිච්චංසො ංපිතො හොති. තස්ස කුලස්ස දුරකො රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය රුද්ධති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අථ බො සො පුරිසො පජාපතීං එතදවොච: “අයස්ස පටිච්චංසං දුරකස්ස දෙති, අඤ්ඤං වෙනාපෙතො අයස්ස දස්සාමා”ති. තස්ස² තං අදසී.

2. අථ බො ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තො පුබ්බන්ධසමයං නිවාසෙතො පත්තවිචරමාදාය යෙන තං කුලං තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ බො සො පුරිසො යෙනායසමා උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයසමන්තං උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තං අභිවා-දෙතො එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො සො පුරිසො ආයසමන්තං උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තං එතදවොච: “හියෙසා බො භතෙන සායං මංසං උපපන්නං අහොසි, තතො අයස්ස පටිච්චංසො ංපිතො. අයං භතෙන දුරකො රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය රුද්ධති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අයස්ස පටිච්චංසො දුරකස්ස දින්නො. කභාපණෙන භතෙන කිං ආහරියතු”ති. “පරිච්චන්තො මෙ ආවුසො කභාපණොති?” “ආම භතෙන පරිච්චන්තොති.” “තඤ්ඤෙව මෙ ආවුසො කභාපණං දෙති”ති.

3. අථ බො සො පුරිසො ආයසමතො උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තස්ස කභාපණං දතො උජ්ඣායති බියති විපාවෙති: “යථෙව මයං රුපියං පටිගගණහාම, එවමෙව ඉමෙ සමණා සකාසපුත්තියා රුපියං පටිගගණහන්ති. අසොසුං බො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උජ්ඣායන්තස්ස බියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා හෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසපුත්තො රුපියං පටිගගහෙස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුචෙසු: “සච්චං කිර තං උපනඤ්ඤා රුපියං පටිගගහෙසී”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා, “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස රුපියං පටිගගහෙස්සසි, තෙන මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ජාතරූපරජතං උගගණෙකය්‍ය වා උගගණාපෙය්‍ය වා උපනික්ඛිතං වා ආදිසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවනතියන්ති.”

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙථ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

1. පටිච්චංසො. මජ්ඣං. 2. තස්ස තං අදසී. උජ්ඣං කදිසෙය්‍යෙ.

රූපියශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීපයෙහි වූ, කලඤ්ඤකම්මාප නම් වෙළඳවනයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ රජගහනුවර එක්තරා කුලයක්හුගේ කුලපගවුයේ නිව්වහනනික වෙයි. ඒ කුලයෙහි කෑ යුතු හෝ බුදිය යුතු යමක් උපදී නම් ඉන් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ කොටස තබනු ලැබේ. එකල්හි ඒ කුලයෙහි සවස මසක් උපන්නේ වෙයි. එයින් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ කොටස තබන ලද්දේ වෙයි. එකලෙහි දරුවෙක් රූ අලුයම් නැතිව “මට මස් දෙව”යි හබයි. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ බිරිඳට මෙසේ කීය. “ආයුෂියන් වහන්සේගේ කොටස දරුවාට දෙව. අන් මසක් විකොට ගෙන ආයුෂියන් වහන්සේට දෙන්නෙමු”යි. ඔහුට එය දුන්.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ පෙරවරු හැඳ පොරවා පාසිටුරු ගෙන ඒ කුලය වෙත එළඹ පැණවූ අසුන්හි හුන්නේය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන් වෙත එළඹ වැඳ එකන් පසෙක හුන්නේය. එකන් පසෙක හුන් ඒ පුරුෂ නෙමේ උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට මෙය කීය. “වහන්ස, ජයේ සවස මසක් උපන්නේ විය. එයින් ආයුෂියන් වහන්සේගේ කොටස තබන ලදී. “වහන්ස, මේ දරුවා රූ අලුයම් වේලෙහි නැතිව මට මස් දෙව”යි හබයි. ආයුෂියන්ගේ කොටස දරුවාට දෙන ලදී. “කහවණුවකින් කුලක් ගෙන යුතුද”යි කීය. “ඇවැත මට කහවණුව පරිත්‍යාග කරණ ලද්ද”යි. “එසේය වහන්ස, පරිත්‍යාග කරණ ලද”යි. “ඇවැත මට ඒ කහවණුව ම දෙව”යි.

3. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට කහවණුව දී අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි. “යම් සේ අපි රන්-රිදී මසු කහවණු පිළිගණුමෝ ද එමෙන් ම මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ද රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගණිති”යි. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ බස් ඇසූහ. යම් අපි මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු අවමන් කරති, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවන්. “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නාහු ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සාල කළහ. “සැබැ ද, උපනඤ්ඤ, තෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නෙහි ද”යි. “සැබව, භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස,” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “කෙසේ නම් තුල් පුරුෂය, තෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නෙහි ද, තුල් පුරුෂය, මෙය නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... තවද ‘මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:’

“යම් මහණෙක් රන් රිදී මසු කහවණු නෙමේ ගණි නම් හෝ අනුන් ලවා ගන්වා නම් හෝ ලග තබන ලද්දක් ඉක්බිති නම් හෝ නිසං-පවිත්‍ර වේ”යි.

4. යො පන යනු: යමෙක් යම් බදුවූයෙක්, ...

හික්කු යනු: ... මේ නෙමේ මේ අභියෝගි භික්ෂුයෙහි අදහස් කරණ ලදී.

ජාතරූපං නාම: සඤ්චණේණො චූළචනි.

රජනං නාම: කහාපණො ලොහමාසකො- දුරුමාසකො- ජත්තුමාසකො යෙ වොහාරං ගවජනනි.

උගගණෙනායාති සයං ගණහාති, නිසසගතියං පාවිතතියං.

උගගණහාපෙයාති අඤ්ඤං ගාහාපෙති. නිසසගතියං¹ පාවිතතියං.

උපනිකම්භනං වා සාදිසෙයාති “ඉදං අයසස්ස හොතු”ති උපනිකම්භනං සාදියති, නිසසගතියං හොති, සබ්බමජේඛි නිසසජ්ඣතබ්බං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිසසජ්ඣතබ්බං: තෙන භික්ඛුනා සබ්බං උපසඛකම්භා: එකංසං උත්තරුසඛගං කරිතා චූළසානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣතා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිතා අඤ්ඤාලිං පගගහෙතා එවමස්ස වචනියො: “අහං භනෙන රූපියං පටිගගහෙසිං. ඉදං මෙ නිසසගතියං. ඉමාහං සබ්බස්ස නිසසජාමි”ති නිසසජ්ඣතා ආපනති දෙසෙතබ්බා. ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපනති පටිගගහෙතබ්බා. සචෙ තත්ථ ආගච්ඡති ආරාමිකො වා උපාසකො වා. සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ජාතාති”ති. සචෙ සො භණති “ඉමිනා කිං ආහරියාතු”ති. න වත්තබ්බො “ඉමං වා ඉමං වා ආහරා”ති. කප්පියං ආවිකම්භතබ්බං: සප්පි වා තෙලං වා මද්දු වා එාණ්ණිකං වා. සචෙ සො තෙන පරිවත්තෙතඤ්ඤා කප්පියං ආහරති, රූපියපටිගගා- හකං සපෙතා සබ්බෙහෙව පරිභුඤ්ජිතබ්බං. එවඤ්ඤාහං ලහෙථ, ඉච්චෙනං ඩුසලං. තො වෙ ලහෙථ, සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ජබ්බෙති”ති. සචෙ සො ජබ්බෙති, ඉච්චෙනං ඩුසලං. තො වෙ ජබ්බෙති, පඤ්ඤාහබ්බෙති සමන්තා- ගතො භික්ඛු රූපියජබ්බකො සමමනනිතබ්බො: යො න ජන්දගතිං ගවේජය්‍ය, න දෙසාගතිං ගවේජය්‍ය, න මොහාගතිං ගවේජය්‍ය, න භයාගතිං ගවේජය්‍ය, ජබ්බිතාජබ්බිතඤ්ඤා ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනනිතබ්බො: පස්මං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිතා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං, සබ්බො ඉත්ථනාමං භික්ඛුං රූපියජබ්බකං සමමනෙය්‍ය, එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ භනෙන සබ්බො. සබ්බො ඉත්ථනාමං භික්ඛුං රූපියජබ්බකං සමමනති. යස්සායසමතො බමති ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො රූපියජබ්බි- කස්ස සමමුත්ති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාතෙය්‍ය.

සමමතො සබ්බෙත ඉත්ථනාමො භික්ඛු රූපියජබ්බකො, බමති සබ්බස්ස, තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

1. නිසසගතියං හොති. ස්‍යා.

ජාතරූප නම්: රත්රන් කියනු ලැබේ.

රජන නම්: කහවණුය, ලොහොමසුය, දෑවමසුය, ලහමසුයි යමෙක් ව්‍යවහාරයට යේ නම් ඒ ය.

උග්ගණ්ණාය යනු: තෙමේ ගණේ නම් නිසඟිපවිති වේ.

උග්ගණ්ණාපෙය යනු: අනෙකක්හු ලවා හත්වා නම් නිසඟිපවිති වේ.

උපනිකම්මනා වා සාදිපෙය යනු: “මෙය ආයතීයන් වහන්සේට වේවා”යි ලග තබන ලද්දක් ඉවසා නම් නිසඟි වේ. සහමාද නිසජය යුතුයි. තවද “මහණෙනි, මෙසේ නිසජය යුතුයි. ඒ මහණ විසින් සබ්බසා වෙන ඵලඹ උතුරාසන එකක් කොට පෙරෙව මහලු භික්ෂූන් පා වැද අඩදැණුව හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කිය යුත්තේය. “වහන්ස, මම රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගත්තෙමි. මාගේ මෙය නිසඟි විය. මම මෙය සහනට නිසජමි”යි, නිසජා ඇවැත් දෙසිය යුතුයි. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතුයි. ඉදින් එහි ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ පැමිණේ නම් හේ මෙසේ කිය යුත්තේය. ඇවැත මෙය දනැයි. ඉදින් හේ “මෙයින් කුමක් ගෙණ ආයුතුද”යි බෙණේ නම් මෙය හෝ මෙය හෝ ගෙණෙවයි නො කිය යුත්තේය. ගිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ පැණි හෝ කැපවතක් පැමසිය යුතුයි. ඉදින් හේ එයින් පෙරළි කොට කැපවතක් ඵලවා නම් රූපිය ප්‍රතිග්‍රාහකයා තබා සියල්ලන් විසින් පරිභෝග කටයුතුයි. ඉදින් මෙසේ ලැබේ නම් එය මැනවි. ඉදින් නො ලැබේ නම් හේ මෙසේ කියයුත්තේ ය. ඇවැත මෙය ඉවත ලවයි. ඉදින් හේ ඉවත ලා නම් තෙල ඉවතලීම මැනවි. ඉදින් ඉවත නොලා නම් පසහතින් සමන්විත වූ මහණ තෙමේ ‘රූපිය ජබ්බකය’යි සමමත කටයුත්තේ ය: යමෙක් ජන්දයෙන් අගනියට නො යේ නම්, දොමයෙන් අගනියට නො යේ නම්, මොහයෙන් අගනියට නොයේ නම්, බියෙන් අගනියට නො යේ නම්, ඉවත ලූ නො ලූ දෑය දැනී නම්, හෙතෙමේ යි. තවද මහණෙනි. මෙසේ සමමත කටයුත්තේ ය: පළමුකොට මහණ තෙමේ යාදිය යුත්තේ ය. යාද ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය.”

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සහනට පැමිණි කල් වේ නම් සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණහු රූපියජබ්බක කොට සමමත කරන්නේය. මේ ඤාතිය”යි.

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණහු රූපියජබ්බක කොට සමමත කෙරෙයි. මෙනම් මහණහුගේ රූපිය-ජබ්බක සමමතිය යම් ආයුෂමතත්තට රිසි වේ නම් හේ තුෂණිමුත වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සබ්බසා විසින් මෙනම් මහණ තෙමේ ‘රූපියජබ්බක’ යයි සමමත කරණ ලද්දේ ය. එය සබ්බසාට රිසි වෙයි. එහෙයින් තුෂණිමුත විය යි. මෙය මෙසේ දරමි”යි.

5. තෙන සමමතෙන භික්ඛුනා අනිමිතනං කතා පානෙතඛබ්බං සවෙ නිමිතනං කතා පානෙති, ආපනති දුක්ඛවසා. රුපියෙ රුපියසඤ්ඤා රුපියං පටිගගණනාති, නිසංගතියං පාවිතතියං. රුපියෙ වෙමතිකො රුපියං පටිගගණනාති, නිසංගතියං පාවිතතියං. රුපියෙ අරුපියසඤ්ඤා රුපියං පටිගගණනාති, නිසංගතියං පාවිතතියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛවසා. අරුපියෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛවසා. අරුපියෙ අරුපිය-සඤ්ඤා, අනාපනති.

6. අනාපනති අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙතා වා උග්ග-භාපෙතා වා නික්ඛිපති, “යස්ස භවිස්සති සො හරිස්සති”ති, උමතනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රුපියසිකබාපදං නිමිතනං.

5. 2. 9.

රුපියසංවොහාර සිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතියං විහරති ජෙනවතෙ අනාථපිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු නානප්පකාරකං රුපියසංවොහාරං සමාපජ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්තප්පන්තියා නානප්පකාරකං රුපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි හිති කාමභොගිතො”ති. අස්සොස්සං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු නානප්පකාරකං රුපියසංවොහාරං සමා-පජ්ජස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථ ආරොවෙස්සං -පෙ- ‘සච්චං කිරි තුලෙහ භික්ඛුවෙ නානප්පකාරකං රුපියසංවොහාරං සමාපජ්ජ-ථා’ති. “සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුලෙහ මොඤ්ජුරිසා නානප්පකාරකං රුපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සං. තෙනං මොඤ්ජුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යථ:

“යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං රුපියසංවොහාරං සමාපජෙජ්ජය, නිසංගතියං පාවිතතියන්ති.”

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අබ්පෙතො භික්ඛුති.

නානප්පකාරකං නාම: කතමපි අකතමපි කතාකතමපි. කතං නාම: සිසුපහං ගිවුපහං හඤ්චුපහං පාදුපහං කටුපහං. අකතං නාම: ඝතකතං වුවච්චි. කතාකතං නාම: හදුහයං.

5. සමමනය ලත් ඒ මහණනු විසින් සලකුණු නො කොට ඉවත ලිය යුතුයි. ඉදින් සලකුණු කොට ඉවත ලා නම් දුකුලාආචාරී වේ. රූපියෙහි රූපිය යන සත් ඇතිසේ රූපියවනක් පිළිගණේ නම් නිසති පවිති වෙයි. රූපියෙහි විමති ඇත්තේ රූපියවනක් පිළිගණේ නම් නිසති පවිති වෙයි. රූපියෙහි අරූපිය ය යන සත් ඇත්තේ රූපියවනක් පිළිගණේ නම් නිසති පවිති වේ. අරූපයෙහි රූපයසංඥී වූයේ දුකුලාආචාරී වෙයි. අරූපයෙහි විමති ඇත්තේ දුකුලාආචාරී වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය ය යන සත් ඇත්තේ ආචාරී නැති.

6. ඇතුළුඅරමා හෝ ඇතුළුඅවසා හෝ ‘යමක්නුගේ වේ නම් හේ ගෙණ යන්නේ’ යයි ගෙණ හෝ ගන්වා හෝ බහා තබා නම්, උමමනකයහට, ආදිකමමිකයහට ආචාරී නැති.

රූපියශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 9.

රූපියසංවොහාර ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් අතේපිඩු සිටුවුනේ අරමිති වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි සමග මහණනු තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට (රන් ඊදි මසු කහවණු ගණුදෙනුවට) පැමිණෙත්. මිනිස්සු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්. “කෙසේ නම් යුමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කාමහොති ගිහියන් මෙන් තත්වැදුරුම් වූ රූපියසංවොහාරයට පැමිණෙද්ද”යි. හිඤ්ඤා අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ: යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්. “කෙසේ නම් සමග මහණනු තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණෙද්ද”යි. ඉක්බිති ඒ මහණනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. ... “සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණියවු ද”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස,” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරුක සේක: “කෙසේ නම් තුච්ඡපුරාෂයෙනි, තෙපි තත්වැදුරුම් වූ රූපියසංවොහාරයට පැමිණියවු ද, “තුච්ඡපුරාෂයෙනි, තෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණේ නම් නිසති පවිති වේ” යයි.

2. යොපන යනු: යමෙක් යම් බලයෙක් ...

හිකඩු යනු: ... මේ තෙමේ මේ අභියෝගී හිඤ්ඤාසි අදහස් කරණ ලදි.

නානාපසංකාරක නම්: කෘතය ද අකෘතය ද කෘතාකෘතය ද වෙයි. කත නම්: ගිව්හරණ යැ ගිව්හරණ යැ හස්තාහරණ යැ පාදාහරණ යැ කථාහරණ යි. අකත නම්: පිඩු කළ අමුරන් කියනු ලැබේ. කතාකත නම්: ඒ දෙක යි.

රූපියං නාම: සජ්චවණේණා කතාපණො ලොහමාසකො දුරුමාසකො ජතුමාසකො යෙ වොහාරං ගව්ජනති.

සමාපජ්ජය්‍යාති කතෙන කතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං.¹ කතෙන අකතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. කතෙන කතාකතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. අකතෙන කතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. අකතෙන අකතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. අකතෙන කතාකතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. කතාකතෙන කතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. කතාකතෙන අකතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. කතාකතෙන කතාකතං වෙනාපෙනි, නිසංගතියං පාචිතතියං. සඛ්‍යමජ්ඣෙති නිසංගතියං. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසංගතියං: තෙන භික්ඛනා සඛ්‍යං උපසඛ්‍යමිති. එකංසං උපතරුසඛ්‍යං කරිතා බුද්ධිතං භික්ඛනං පාදෙ වජ්ඣනං උක්ඛාපිතං නිසිදිතා අඤ්ඤා ප්‍රගහෙතා එවමස්ස වචනියො:

“අහං භතෙන තානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජං, ඉදං මෙ නිසංගතියං, ඉමාහං සඛ්‍යස්ස නිසංගතියං”ති. නිසංගතියං ආපනති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යතෙන භික්ඛනා පටිබලෙන ආපනති පටිගහෙතබ්බා. සවෙ තත්ථ ආගච්ඡති ආරාමිකො වා උපාසකො වා, සො වත්තබ්බො: “ආවුසො ඉමං ජාතාහි”ති. සවෙ සො භණති: “ඉමාහං නිං ආහරියතු”ති. න වත්තබ්බො: “ඉමං වා ඉමං වා ආහරා”ති. කප්පියං ආචිකාමිතබ්බො: සප්පි වා තෙලං වා මධු වා පාණිතං වා. සවෙ සො තෙන පටිවත්තෙතා කප්පියං ආහරති. රූපියවෙනාපකා ඤාපෙනා සබ්බෙහෙව පරිභුඤ්ඤාමිති. එවඤ්චතං ලහෙඨං ඉවෙචතං කුසලං. නො වෙ ලහෙඨං, සො වත්තබ්බො: “ආවුසො ඉමං ජබ්බෙති. සවෙ සො ජබ්බෙති, ඉවෙචතං කුසලං. නො වෙ ජබ්බෙති, පඤ්ඤාමිති සමනාගතො භික්ඛු රූපියජබ්බකො සමමනාගතබ්බො: යොන ජබ්බගතිං ගවෙජය්‍ය න දෙසාගතිං ගවෙජය්‍ය න මොහාගතිං ගවෙජය්‍ය න භයාගතිං ගවෙජය්‍ය ජබ්බිතාජබ්බිතඤ්ඤා ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමමනාගතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො යාචිතා බ්‍යතෙන භික්ඛනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භතෙන සබ්බො. යදි සඛ්‍යස්ස පත්තකල්ලං, සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛු රූපියජබ්බකං සමමනෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භතෙන සබ්බො. සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛු රූපිය-ජබ්බකං සමමනති. යස්සායසමනො බමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛනො රූපියජබ්බකස්ස සමමුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකම්මති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමනො සබ්බෙන ඉත්තනාමො භික්ඛු රූපියජබ්බකො. බමති සඛ්‍යස්ස, තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

3. තෙන සමමනෙන භික්ඛනා අනිමිතතං කතා පාතෙතබ්බං. සවෙ නිමිතතං කතා පාතෙති, ආපනති දුක්ඛධස්ස.

1. නිසංගතියං නොති. සය්‍ය

රූපිය නම්: රත්රන් ය, කහවණු ය, ලොහොමසු ය, දූවමසු ය, ලහමසු ය, යමක් ගණුදෙනුවට පැමිණේ නම් ඒ යා.

සමාපර්ජයා යනු: කෘතයෙන් කෘතය විකොට ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතයෙන් අකෘතය ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතයෙන් කෘතා-කෘතය විකොට ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකෘතයෙන් කෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකෘතයෙන් අකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකෘතයෙන් කෘතාකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතාකෘතයෙන් කෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතාකෘතයෙන් අකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතාකෘතයෙන් කෘතාකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වේ. (නිසඟි වූ වත) සහමාද නිසැර්යයුතු. තව ද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැර්ය යුතු ය. ඒ මහණහු විසින් සහ වෙන එළඹ උතුරා-සහ එකස් කොට පෙරෙව මහලු හිඤ්ඤත් පා වාද උපල්ලෙන් හිඳ ඇදිලි බාද මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. “වහන්ස, මම නත්වාදාරාමී රූපියසංචොඡාරයට පැමිණියෙමි. මගේ මේ රූපියය (රත් රිදී මසු කහවණු) නිසඟි විය: මම මෙය සහතට නිසැරියි”යි. නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතු. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතුය. ඉදින් එහි ආරාජිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ පැමිණේ නම් “ඇවත මෙය දනා”යි හේ කියයුන්නේ ය. ඉදින් හෙතෙමේ ‘මින් කුමක් ගෙණ ආයුතු ද’යි කියා නම් ‘මෙනම් මෙනම් දූය ගෙණෙව’යි නො කියයුන්නේ ය. හිකෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මි හෝ පැණි හෝ කැපවූවක් කියයුතුය. ඉදින් හෙතෙම ඒ රූපියයෙන් පෙරළි කොට කැප දෙයක් ගෙණේ නම් රූපියය ගණුදෙනු කළහු තබා සියල්ලන් විසින් ම වැළඳිය යුතුය. මෙසේ මෙය ලැබේ නම්, ඒ ලැබීම මැනව. ඉදින් නො ලැබේ නම්, හෙතෙමේ “ඇවත මෙය බැහැර ලව”යි හේ කියයුන්නේ ය. ඉදින් හෙතෙමේ එය බැහැර ලා නම් තෙල බැහැර ලීම මැනවි. ඉදින් බැහැර නො ලා නම් පසහින් සමන්විත රූපියජඩක මහණ සමමත කළ යුන්නේ ය: “යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නොයේ නම් දෙසාගතියට නො යේ නම් මොහාගතියට නො යේ නම් භයාගතියට නො යේ නම් බැහැර දූ නො දූ දූය දැනී නම් එබන්දෙකි.” තවද මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළයුන්නේ ය. පළමුව මහණ තෙම යාදිය යුන්නේ ය. යාද වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දූන්විය යුන්නේ ය:

“වහන්ස, සබ්බ තෙම මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සබ්බයාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සබ්බ තෙම මෙනම් මහණහු රූපියජඩක කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ‘ඤ්ඤාති’යයි.

වහන්ස, සබ්බ තෙම මා කියන්නක් අසාවා. සබ්බ තෙම මෙනම් මහණහු රූපියජඩක කොට සමමත කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට මෙනම් මහණහට රූපියජඩකසමමතිය රිසි වේ නම් හේ තුෂණිච්ඡාදන වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සබ්බයා විසින් මෙනම් මහණ රූපියජඩක කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සබ්බයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිච්ඡාදනය යි. තෙල මෙසේ බරම”යි.

3. සමමතය ලත් මහණහු විසින් නිමිති රහිත කොට ඉවත ලියයුතු ය. ඉදින් නිමිති කොට ඉවත ලා නම් දුකුලාඇවැත් වේ.

4. රුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. රුපියෙ වෙමනිකො රුපියං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. රුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. අරුපියෙ වෙමනිකො රුපියං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ, ආපතති දුක්ඛවසං. අරුපියෙ වෙමනිකො, ආපතති දුක්ඛවසං. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ, අනාපතති.

5. අනාපතති උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රුපියසංඛොභාරසිකබ්බාපදං නිමසිතං.

5. 2. 10.

කයවිකකයසිකබ්බාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤෙ, සකාසුත්තො පටො, හොති චිවරකමමං කාතුං. සො පටපිලොතිකාතං සඛ්ඝාරිං කරිතා සුරත්තං සුපරිකමමකතං කතා පාරුපි. අථ බො අඤ්ඤාතරො පරිබ්බාජකො මහග්ගං පටං පාරුපිතා යෙනායස්මා උපනඤ්ඤෙ සකාසුත්තො තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිතා ආයස්මත්තං උපනඤ්ඤෙ සකාසුත්තං එතදවොච: “සුඤ්ඤා බො තායාං ආවුසො සඛ්ඝාරි, දෙති මෙ පටෙනා”ති. “ජාතාහි ආවුසො”ති? “ආමාවුසො ජාතාමි”ති. “හඤ්ඤාවුසො”ති අදසි. අථ බො සො පරිබ්බාජකො නං සඛ්ඝාරිං පාරුපිතා පරිබ්බාජකාරාමං අගමාසි. පරිබ්බාජකා නං පරිබ්බාජකං එතදවොචු: “සුඤ්ඤා බො තායාං ආවුසො සඛ්ඝාරි, කුතො තයා ලභා”ති? “තෙන මෙ ආවුසො පටෙන පරිබ්බාජකා”ති. “කතීහිපි තායාං ආවුසො සඛ්ඝාරි භවිස්සති, සො යෙව තෙ පටො වරො”ති.

2. අථ බො සො පරිබ්බාජකො “සච්චං බො පරිබ්බාජකා ආහංසු. කතීහිපි මායාං සඛ්ඝාරි භවිස්සති, සො යෙව මෙ පටො වරො”ති යෙනායස්මා උපනඤ්ඤෙ සකාසුත්තො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා ආයස්මත්තං උපනඤ්ඤෙ සකාසුත්තං එතදවොච: “හඤ්ඤා තෙ ආවුසො සඛ්ඝාරි, දෙති මෙ පට”න්ති. “නහු තං ආවුසො මයා වුත්තො ජාතාහි ආවුසොති, නාහං දස්සාමි”ති.

4. රූපයෙහි රූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ (කානුකාන) රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපච්ඡි වෙයි. රූපයෙහි විමති ඇතිසේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපච්ඡි වෙයි. රූපයෙහි අරූපය ය යන සංඥ ඇතිසේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපච්ඡි වේ. අරූපයෙහි රූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපච්ඡි වෙයි. අරූපයෙහි විමති ඇතිසේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපච්ඡි වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපච්ඡි වේ. අරූපයෙහි රූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ දුක්ඛාඥාඥා වෙයි. අරූපයෙහි චෙතනික වූයේ දුක්ඛාඥාඥා වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ ඥාඥා වෙයි.

5. උමමනාකයහට, ආදිකමමිකයහට ඥාඥා වෙයි.

රූපිකසංවොහාර ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 10.

කයවිකාකයශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන්වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අතේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපතඤ්ඤාකායපුත්‍ර නෙමේ සිටුරැකම් කරන්නට සමත් වූයේ වෙයි. හේ මහලු පටකසින් සහලක් කොට මොනොවට රදන ලද්දක් මොනොවට රද පිරිසම කරණ ලද්දක් කොට පෙරෙව් ය. ඉක්බිති එක්තරා පිරිවැජ්ඣෙක් මහතු පිළියක් පෙරෙව ආයුෂ්මත් උපතඤ්ඤාකායපුත්‍රයන් වෙත එළඹ උපතඤ්ඤාකායපුත්‍රයන්ට මෙය කිය. “ඥාඥා, තොපගේ මේ සහල සොඳුරැය. “මගේ පිළියෙන් පෙරළි කොට දෙව”යි. “ඥාඥා විමසා ගණු”යි. එසේය “ඥාඥා දනිමි”යි “එසේ නම් ගණු”යි දුන්නේය. එකල්හි ඒ පිරිවැජ්ඣ නෙමේ ඒ සහල පෙරෙව පිරිවැජ්ඣ අරමට ගියේය. පිරිවැජ්ඣෝ ඒ පිරිවැජ්ඣාට මෙය කීහ. “ඥාඥා, තාගේ මේ සහල සොඳුරැය. කොසින් ලබන ලද්ද”යි. ඥාඥානි, මා විසින් ඒ පිළියෙන් පෙරළි කොට ගන්නා ලද්ද”යි. “තාගේ මේ සහල කී දවසක් පවත්නේ ද? තාගේ ඒ වසත්‍රය ම උතුමැයි.

2. ඉක්බිති ඒ පිරිවැජ්ඣ නෙමේ පිරිවැජ්ඣෝ සැබවක් කීහ. “මගේ මේ සහල කීදවසක් පවත්නේ ද, මගේ ඒ වසත්‍රය ම උතුමැයි. ආයුෂ්මත් උපතඤ්ඤාකායපුත්‍රයන් වෙත එළඹ මෙය කිය. “ඥාඥානි, තාගේ සහල ගණුව මගේ වසත්‍රය දෙව”යි. “ඥාඥානි තෝ මා විසින් විමසා ගණු”යි කියන ලද්දේ තො වෙයි ද? “මම තොදෙමි”යි.

3. අප්ඵ බො සො පරිබ්බාජකො උජ්ඣායති බියති විපාවෙනි: ගිහිපි තං ගිහිසුං විපට්ඨසාරිසුං දෙනි¹, කිං පන පබ්බජිතො පබ්බජිතස්ස න දසුනි²ති. අසොසුං බො භික්ඛු තස්ස පරිබ්බාජකස්ස උජ්ඣායනතස්ස බියනතස්ස විපාවෙනතස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අප්ඵච්ඡා නෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උපනන්තු සකාපුත්තො පරිබ්බාජකෙත සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජසුනි”ති. “අප්ඵ බො තෙ භික්ඛු භගවතොථතමස්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර තං උපනන්තු පරිබ්බාජකෙත සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජ”ති?² “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස පරිබ්බාජකෙත සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජසුනි. තෙන මොඝපුරිස අප්ඵසනනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං කයවිකකයං සමාපජ්ජෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතතියනති”.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙථ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

නානප්පකාරකං නාම: විවර්ජිණිපානසෙතාසනගිලානපච්චය හෙසජ්ජ - පරිකාරා, අනතමසො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දනතකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි.

කයවිකකයං සමාපජ්ජෙය්‍යාති ‘ඉමිනා ඉමං දෙනි, ඉමිනා ඉමං ආහර, ඉමිනා ඉමං පරිවතෙතහි, ඉමිනා ඉමං වෙනාපෙති’ති අජ්ඣාචරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. යතො කසිත්ඤ්ච හොති විකතුසිත්ඤ්ච, අනතතො භණ්ඩං පරහස්ථගතා පරහණ්ඩං, අනතතො හස්ථගතං, නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්- නබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුගගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ජතබ්බං: “අහං භනෙත නානප්පකාරකං කයවිකකයං සමාපජ්ජිං. ඉදං මෙ නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජ්ජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාථී -පෙ- දදෙය්‍යුනති -පෙ- ආයසමතො දමමිති”

5. කයවිකකයෙ කයවිකකයසඤ්ඤි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. කය- විකකයෙ වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. කයවිකකයෙ න කය- විකකයසඤ්ඤි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. න කයවිකකයෙ කයවිකකයසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. න කයවිකකයෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. න කයවිකකයෙ න කයවිකකයසඤ්ඤි, අනාපනති.

6. අනාපනති අග්ගං පුච්ඡති, කප්පියකාරකස්ස ආවිකති, ඉදං අමහාකං අත්ථි අමහාකඤ්ච ඉමිනා ව ඉමිනා ව අනෙථාති භණති. උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කයවිකකයසිකකාපදං නිවර්තනං.

කොසියවග්ගො දුතියො.

තසසුද්දනං:-

කොසියා සුඤ්ඤාභාගා ජබ්බස්සාති නිසීදනං,
දො ව ලොමාති උගගණෙන, උහො නානප්පකාරකාති.

1. දෙනති ම ජ.සං. 2. සමාපජ්ජසු. ම ජ සං.

3. ඉක්බිති ඒ පිරිවැජ් තෙමේ අවඥ කෙරෙයි නුගුණ කියයි දෙස් පහළ කෙරෙයි: ගිහියා පවා පසුතැවිලි වන ගිහියාට එය දෙයි. “කුමක් හෙයින් පැවිද්දෙක් පැවිද්දට තොදෙන් තේද”යි. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ පිරිවැජ්‍යාගේ තෙපුල් ආසුහ. යම් අපිස්වූ මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු අවඥ කෙරෙයි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්. “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපතඤ්ඤාසාධකපුත්‍රයෝ පිරිවැජ්‍යකු සමග කයවිකකයට ගණුදෙනුවට පැමිණියාහු ද?”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. සැබැද, උපතඤ්ඤා, නෝ පිරිවැජ්‍යකු සමග ගණු-දෙනුවට පැමිණියෙහි ද”යි. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස”. භාග්‍යවන් බුදු-රජානන් වහන්සේ ගැරුහු සේක. “කෙසේ නම් තුවස්පුරුෂය, නෝ පිරිවැජ්-යකු සමග ගණුදෙනුවට පැමිණියෙහි ද? තුවස්පුරුෂය, තෙල නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තොවෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නන් වැදූරුම් ගණුදෙනුවට පැමිණේ නම් නිසගි-පවිති මේ”යයි.

4. යොපන යනු: යමෙක්. යම්බඳු වූයෙක් ...

හිකු යනු ... මෙතෙමේ මේ අවයෙහි ‘භික්ෂු’යි. අදහස් කරණ ලදී.

නානාසංකාරක නම්: සිවුරු පිඬුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරය. යටත් පිරිසෙයින් සුණුපිඩකුදු දැඩි දඩකුදු දවල හුයකුදු.

කයවිකකයං සමාපණ්ණියා යනු: මෙයින් මෙය දෙව. මෙයින් මෙය ගෙනෙව. මෙයින් මෙය පෙරළි කරව. මෙයින් මෙය විකොට ගෙනෙව”යි සිකපද ලිඛි නම්, දුකුලාආචාන් වේ. යම් කලෙක දෙනු ලදන් ගන්නා ලදන් මේ ද නමත් අයත් බඩු පර අත් ගියේ ද මෙරමා අයත් බඩු තමා අතට ගියේ ද, එකල්හි නිසගි වේ. සඬ්ඝයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසැජ්‍ය-යුතුය. තවද මහණෙනි, මෙසේ නිසැජ්‍ය යුතු:

“වහන්ස, මම නන්වැදූරුම් කයවිකකයට පැමිණියෙමි. මාගේ මෙය නිසගි විය. මම මෙය සභනට නිසජමි”යි ... දෙන්නෙය යි ... දෙන්නාහ”යි ... ආයුෂමන්හට දෙමි”යි.

5. විනිමයෙහි විනිමය සන් ඇතියේ නිසගිපවිති වෙයි. විනිමයෙහි විමති ඇත්තේ නිසගිපවිති වෙයි. විනිමයෙහි විනිමය සන් නැතියේ නිසගිපවිති වේ. විනිමය නො වූයෙහි විනිමය ය යන සන් ඇත්තේ දුකුලා-ආචාන් වෙයි. විනිමය නො වූයෙහි විමති ඇත්තේ දුකුලාආචාන් වෙයි. විනි-මය නො වූයෙහි විනිමය නො වූයේ ය යන සන් ඇතියේ ඇචාන් නැති.

6. අගය විවාරා නම්, කැපකරුහට කියා නම්, මෙනම් දෙයක් අපට ඇත, අපට මේ මේ දෙයින් ප්‍රයෝජනයයි කියා නම්, උමතු වුවහුට, ආදිකම්මකයාට, ඇචාන් නැති.

කයවිකකය ශිෂ්ටපදය නිමි.

දෙවන කොසිය වගයි.

එහි උඤ්ඤාය:

කොසිය සිකපදය, සුඛකාලක සිකපදය, දොහාග සිකපදය, ජබ්බස්ස-සිකපදය, නිසිදන සන්ත සිකපදය, එළකලොම බොවන සිකපද දෙකය, රුපිය, රුපියසංවොහාර සිකපද දෙකය, කයවිකකය සිකපදයයි දසයනි.

පනතවගෙහා.

5. 3. 1.

පනතසිකබාපදං.

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධෝ භගවා සාවස්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-පිණ්ඩකස්ස ආරාමේ. තෙත බෝ පන සමයෙහි ජබ්බගග්ගියා භික්ඛු බහු පතෙන සනතිවයං කරොන්ති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසසිත්වා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සංකාපුත්තියා බහු පතෙන සනතිවයං කරිස්සන්ති, පතනවාණ්ණිජ්ජං වා සමණා සංකාපුත්තියා කරිස්සන්ති, ආමන්තිකාපණං වා පසාරෙස්සන්ති”ති. අස්සොසුං බෝ භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගග්ගියා භික්ඛු අතිරෙකපත්තං ධාරෙස්සන්ති”ති. අථ බෝ තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං: “සච්චං කීර් භූමෙන භික්ඛවෙ අතිරෙකපත්තං ධාරෙථා”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධෝ භගවා: “කථං හි නාම භූමෙන මොඝපුරිසා අතිරෙකපත්තං ධාරෙස්සාථ. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අතිරෙකපත්තං ධාරෙය්‍ය, නිස්සගගියං පාවිතනියන්ති.”

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිකබාපදං පඤ්ඤානතං හොති.

[මූලපඤ්ඤානති.]

2. තෙත බෝ පන සමයෙහි ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකපතෙනා උප්පන්නො හොති, ආයස්මා ච ආනන්දෙ, තං පත්තං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො හොති. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ බෝ ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි: භගවතා සිකබාපදං පඤ්ඤානතං: “න අතිරෙකපතෙනා ධාරෙතබ්බො”ති. අයඤ්ච මෙ අතිරෙකපතෙනා උප්පන්නො, අහඤ්චිමං පත්තං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. කථනානු බෝ මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති.” අථ බෝ ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි.

පනවගීය

5. 3. 1.

පනවගීකෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවැන්නුවර ථේන-වන නම් වූ අතේපිටු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වාසය කරණසේක. එසමයෙහි සමගමහණහු බොහෝ පාත්‍ර රැස් කෙරෙහි. විහාරවාරිකාවෙහි හැසිරෙන මිනිස්සු දැක හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බොහෝ පාත්‍ර රැස් කෙරෙද්ද, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ පාත්‍ර වෙළෙඳුම් හෝ කෙරෙද්ද, අමන්අවුණක් හෝ විවෘත කෙරෙත් ද?”යි. භික්ෂූහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සමග මහණහු අතිරෙකපාත්‍ර දරද්ද?”යි. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. “සැබැද මහණෙනි, තෙපි අතිරෙකපාත්‍ර දරවු ද?”යි. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක: “කෙසේ නම් තුර්ජ-පුරුෂයෙහි, තෙපි අතිරෙක පාත්‍ර දරවු ද?” තුර්ජපුරුෂයෙහි, මෙය නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි. ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් අතිරෙකපාත්‍ර දරා නම් නිසගිපවිති වේ”යි.

මෙසේත් මේ සිකපදය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට පණවන ලද්දේ වේ.

[මුළුපැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි ආයුෂමත් අනුදතෙරැන්ට අතිරෙක පාත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරතෙමේ ඒ පාත්‍රය ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වෙයි. ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ සාකෙතනුවර වසන සේක. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්දසථවිරයන් වහන්සේට මේ සිත විස: අතිරෙක පාත්‍රයක් නො දැරියයුතු ය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී. ඔට මේ අතිරෙක පාත්‍රයක් උපත. මම ද මේ පාත්‍රය ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තෙමි. ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වෙසෙති. ම විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද?”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළහ.

3. “කිං චිරං පනානඤ්ඤාසාරිපුරුකො ආගච්ඡිසුති”ති. “තච්ඡං වා භගවා දිවසං දසමං වා”ති. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසාභපරමං අතිරෙක-පත්තං ධාරෙත්තුං”. එවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංඝපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“දසාභපරමං අතිරෙකපතො ධාරෙනබ්බො, නං අතිකතාමයතො, නිසංගහියං පාටිනනියනති.”

[දුතිසපඤ්ඤාති.]

4. දසාභපරමනති දසාභපරමතා ධාරෙනබ්බො

අතිරෙකපතො නාම: අතඛිට්ඨිතො අපිකපිතො.

පතො නාම: ථෙව පත්තා: අයොපතො මනනිකාපතො. තයො පත්තස්ස වණණො: උකකට්ඨො පතො මජ්ඣිමො පතො ඔමකො පතො. උකකට්ඨො නාම පතො අසිසාලකොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. මජ්ඣිමො නාම පතො තාළිකොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. ඔමකො නාම පතො පථොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. තතො උකකට්ඨො අපතො. ඔමකො අපතො.

නං අතිකතාමයතො නිසංගහියං පාටිනනියං හොතිති [එකාදසෙ පුග්ගලස්ස වා. නිසංගහියො හොති.] නිසංජිතබ්බො සඛස්ස වා ගණස්ස වා අරුණ්ණා මථෙවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ නිසංජිතබ්බො: තෙන භික්ඛුනා සඛස්සං උපසඛකමිත්වා එකංසං උතතරුසඛගං කරිත්වා බුඞ්ඝානං භික්ඛුනං පාදෙවජ්ඣො උකකුට්ඨකං නිසිදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අයං මෙ භතො පතො දසාභාතිකකතො නිසංගහියො. ඉමංසං සඛස්සං නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා ආපතති දෙසෙනබ්බො, බ්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙනබ්බො. නිසංච්ඡපතො දුතබ්බො.

“සුණන්තු මෙ භතො සඛෙස්සා. අයං පතො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නිසංගහියො සඛස්සං නිසංච්ඡො, යදි සඛස්සං පත්තකල්ලං, සඛෙස්සා ඉමං පත්තං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍යා”ති.

තෙන භික්ඛුනා සම්බුද්ධෙ භික්ඛු උපසඛකමිත්වා එකංසං උතතරුසඛගං කරිත්වා බුඞ්ඝානං භික්ඛුනං පාදෙවජ්ඣො උකකුට්ඨකං නිසිදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අයං මෙ භතො පතො දසාභාතිකකතො නිසංගහියො. ඉමංසං ආයසමන්තානං නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා ආපතති දෙසෙනබ්බො, බ්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙනබ්බො. නිසංච්ඡපතො දුතබ්බො.

“සුණන්තු මෙ ආයසමන්තා. අයං පතො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නිසංගහියො ආයසමන්තානං නිසංච්ඡො. යදයසමන්තානං පත්තකල්ලං, ආයසමන්තා ඉමං පත්තං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍යා”නති.

3. “ආනන්දය, ශාරිපුත්‍ර තෙමේ කොපමණ කලකින් එන්නේ දැ”යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තවවැනි හෝ දසවැනි දවසැ”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි මේ ප්‍රස්තාවයෙහි දෘඪාමි කපා කොට හිඤ්ඤන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, දස දිනක් පරම කොට අතිරෙක-පාත්‍රයක් දරන්නට අනුදැනීම”. “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:”

“දස දිනක් පරම කොට ඇති කල් අතිරෙක පාත්‍රයක් දැරිය යුතුයි. එය ඉක්මවන්නාහුට නිසගිපවිනි වේ” යයි.

[දෙවන පැණිවිමසි.]

4. දසාහසරමං යනු: දසදවසක් පරම කොට ඇති කල් දැරිය යුත්තේ ය.

අතිරෙක පහන නම: නො ඉටු ලද්දේ නො විකපන ලද්දේ යැ.

පහන නම: පාත්‍ර දෙකෙහි: අයස්පාත්‍ර යැ මෘත්තිකාපාත්‍ර යි. පාත්‍රයාගේ ප්‍රමාණයෝ තිදෙනෙහි: උතකාෂට්ඨපාත්‍ර යැ මධ්‍යමපාත්‍ර යැ අවමකපාත්‍ර යි. උතකාෂට්ඨපාත්‍රය නම්: සහල් දෙතැලියක බත් ද බිතින් සතරභාගයක බාදූ ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යංශ්‍යන් ද ගණී. මධ්‍යමපාත්‍රය නම්: සහල් තැලියක බත් ද බිතින් සතරභාගයක බාදූ ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යංශ්‍යන් ද ගණී. අවමකපාත්‍රය නම්: සහල් අඩුතැලියක බත් ද බිතින් සතරභාගයක බාදූ ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යංශ්‍යන් ද ගණී. එයින් උතකාෂට්ඨ වූයේ පාත්‍ර නො වෙයි. අවමක වූයේ පාත්‍ර නො වේ.

තං අතිකතාමයංවා නිසංගමියං පාවිනතියං හොති යනු: එකොළොස් වන අරුණ නැහෙන කල්හි නිසගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසැරියයුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුත්තේ ය: ඒ මහණහු විසින් සගුන් වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු හිඤ්ඤන් පා වැද උප්පු වැ හිඳ ඇදීලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මයියේ නිසගි විය. මෙය මම සහනට නිසර්මි’යි. නිසර් ඇවැත් දෙසියයුතු ය. ප්‍රතිබල වූ ව්‍යංශ්‍යන්හු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතු ය. නිසර්න ලද පාත්‍රය දියයුත්තේ යි.

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණහුගේ පාත්‍රය නිසගි වූයේ සහනට නිසදන ලද්දේ ය. ඉදින් සබ්බයාට පැමිණිකල් මේ තම් සබ්බ තෙමේ මේ පාත්‍රය මෙනම් මහණහට දෙන්නේය”යි.

ඒ මහණහු විසින් බොහෝ හිඤ්ඤන් වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු හිඤ්ඤන් පා වැඳ අඩදණිව හිඳ ඇදීලි බැඳ මෙසේ කියයුත්තාහ. “වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මයියේ නිසගි විය. මම මෙය ආයුෂමනුත්තං නිසර්මි”යි නිසර් ඇවැත් දෙසිය යුතුයි. ව්‍යංශ්‍ය වූ ප්‍රතිබල වූ මහණන්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතු ය. නිසර්න ලද පාත්‍රය දියයුත්තේ යි.

“ආයුෂමන්ති, මා කියන්නක් අසන්වා” මේ මෙනම් මහණහුගේ පාත්‍රය නිසගි වූයේ ආයුෂමනුත්තං නිසදන ලදී. ඉදින් ආයුෂමනුත්තං පැමිණි කල් වේ තම් ආයුෂමන්හු මේ පාත්‍රය මෙනම් මහණහට දෙන්නාහ” යි.

5. තෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛුං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා උක්ඛුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අයං මෙ ආවුසො පතෙනා දසාභාතික්කනෙනා නිස්සග්ගියො. ඉමං ආයසමනො නිස්සජාමි”ති නිස්සජත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බං. තෙන භික්ඛුනා ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බං. නිස්සංච්චතෙනා දුතබ්බො: ඉමං පතනං ආයසමනො දමමි”ති.

6. දසාභාතික්කනෙන අතික්කන්තසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. දසාභාතික්කනෙන වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. දසාභාතික්කනෙන අතතික්කන්තසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අතබ්බිතො අබ්බිතසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අවිකප්පිතො විකප්පිතසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අවිසාජ්ජිතො විසාජ්ජිතසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අනච්ච නච්චසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අවිනච්ච විතච්චසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අභිනො භින්නසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අවිලුතො විලුතසඤ්ඤේ, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. නිස්සග්ගියං පතනං අනිස්සජත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. දසාභාතික්කනෙන අතික්කන්තසඤ්ඤේ, ආපනති දුක්ඛටස්ස. දසාභාතික්කනෙන වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටස්ස. දසාභාතික්කනෙන අතතික්කන්තසඤ්ඤේ ආපනති.

7. අනාපනති අනෙතාදසාභං අබ්බංගි,¹ විකපෙපති, විසාජෙපති, නස්සති, විතස්සති, භිජ්ජති, අච්ඡිදිත්වා ගණනනති, විස්සං ගණනනති, උමමන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

8. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු නිස්සංච්චතනං න දෙනති. භගවතො එතමිත්ථං ආරොචෙත්ථ: “න භික්ඛවෙ නිස්සංච්චතෙනා න දුතබ්බො. යො ත දදෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති.

පතනසිකාපදං නිමිතං.

5. 3. 2.

උභතපඤ්චබ්බන්ධ සිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්ථසමිං නිග්‍රොධාරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙත කුමහකාරෙත භික්ඛු පචාරිතා ගොනති: “යෙසං අය්‍යාතං පතෙනත අත්ථො අගං පතෙනතා”ති. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ත මහතං ජාතිත්වා බහු පතෙන විඤ්ඤපෙනති. යෙසං බුද්දකා පතනා තෙ මහනො පතෙන විඤ්ඤපෙනති. යෙසං මහනො පතනා තෙ බුද්දකෙ පතෙන විඤ්ඤපෙනති. අථ බො සො කුමහකාරො භික්ඛුතං බහු පතෙන කරොනොතා ත සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාචුං. අත්තනාපි ත යාපෙති. පුත්තදරුපිස්ස කිලුනති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තියා ත මහතං ජාතිත්වා බහු පතෙන විඤ්ඤපෙස්සනති.—

5. ඒ මහණනු විසින් එක් මහණක්හු වෙත එළඹ උදාරාසන එකස් කොට අඛණ්ඩව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුත්තේ ය. “ඇවැත්නි, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මගියේ නිසති විය. මම මෙය ආයුෂ්මත්භට නිසදම්”යි නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතුය. ඒ මහණනු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතුය. “මේ පාත්‍රය ආයුෂ්මත්භට දෙමි”යි නිසද පය (ඔහුට) දියයුතු.

6. දස දින ඉක්ම ගියෙහි ඉක්මගිය සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. දස දින ඉක්ම ගියෙහි විමති ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. දස දින ඉක්ම ගියෙහි, නො ඉක්මනැ’යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වේ. නො ඉටන ලද්දෙහි ‘ඉටන ලද’යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. නො විකපන ලද්දෙහි ‘විකපන ලද’ යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. නො විසජන ලද්දෙහි ‘විසජන ලද’ යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. නොනවුයෙහි ‘නව’ යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. නොවැනැහුනෙහි ‘වැනැහිනැ’යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. නො බිදුනෙහි ‘බිදිනැ’යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වෙයි. නො පැහැරගන්නා ලද්දෙහි ‘පැහැරගන්නා ලද’යි සත් ඇතියේ නිසතිපවිති වේ. නිසති වූ පාත්‍රය නො නිසජා පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නොඉක්මගියෙහි ‘ඉක්මණැ’යි සත් ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නො ඉක්මගියෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නොඉක්මගියෙහි ‘නො ඉක්මණැ’යි සත් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

7. ඇතුළු දසදවසා ඉටා නම්, විකපා නම්, විසජා නම්, නැසේ නම්, වැනැසේ නම්, බිඳේ නම්, අසිදා ගණිත් නම්, විස්වාසි වැ ගණිත් නම්, උමමනකයභට, ආදිකම්මකයභට ඇවැත් නැති.

8. තවද එසමයෙහි සමගමහණනු නිසාජනය කළ පාත්‍රය නො දෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් දැන්වූහ. “මහණෙනි, නිසාජනය කළ පාත්‍රය නො දියයුත්තේ නො වෙයි. යමෙක් නො දේ නම් දුකුලාඇවැත්වේ” යයි.

පතගශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 2.

උග්‍රතපසුවබ්බන ශික්ෂාපදය.

1 එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ශාක්‍යජනයෙහි වූ ක්ෂීලුවන්පුර නිශ්‍රොධාරම්යෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා කුඹල්-කරාවකු විසින් භික්ෂුහු පවරණ ලද්දහු වෙත්. “යම් ආයතියන් වහන්සේ කෙනකුන්ට පාත්‍රයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් මම පාත්‍රයෙන් පවරමි”යි. එසමයෙහි මහණනු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවත්. යම් කෙනකුන්ගේ කුඩා පාත්‍රයෝ වෙද්ද, ඔහු මහත් පා විතවත්. යම් කෙනකුන්ගේ මහත් පාත්‍රයෝ වෙද්ද, ඔහු කුඩා පා විතවත්. ඉක්බිති ඒ කුඹල්කරා තෙමේ භික්ෂුන්ට බොහෝ පාත්‍ර ඉදිකරන්නේ අතින් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අභුදරාවෝ ද වෙහෙසෙති. මිනිස්සු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙස් පහළ කෙරෙත්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවද්ද.—

අයං ඉමෙසං බහු පතො කරොන්තො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරාපියං කිලමනති”ති. අසොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම භික්ඛු න මත්තං ජාතිත්වා බහු පතො විඤ්ඤපෙසුන්ති”ති.

2. “අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු න මත්තං ජාතිත්වා බහු පතො විඤ්ඤපෙසුන්ති?” “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා න මත්තං ජාතිත්වා බහු පතො විඤ්ඤපෙසුන්ති. තෙතං භික්ඛවෙ අපසස්සන්තානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “න භික්ඛවෙ පතොතා විඤ්ඤපෙතබ්බො, යො විඤ්ඤපෙසා, අපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සාති.”

3. තෙත බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුතො පතොතා භික්ඛො භොති. අථ බො සො භික්ඛු “භගවතා පටිකඛිතතා පතොතා විඤ්ඤපෙසුන්ති” කුක්කුච්චායන්තො න විඤ්ඤපෙති. හත්ථෙසු පිණ්ඩාය වරති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම සමණා සකාසපුත්තියා හත්ථෙසු පිණ්ඩාය වරිස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි අඤ්ඤා¹තිත්ථියා”ති. අසොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා ඵතසම්මං නිදනෙ ඵතසම්මං පකාරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තට්ඨපත්තස්ස වා භික්ඛපත්තස්ස වා පතොතා විඤ්ඤපෙසුන්ති”.

4. තෙත බො පත සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු “භගවතා අනුඤ්ඤාතං තට්ඨපත්තස්ස වා භික්ඛපත්තස්ස වා පතොතා විඤ්ඤපෙසුන්ති,” තෙ² අප-මත්තකෙතපි භික්ඛනන අපමත්තකෙතපි බණ්ණිත විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතොතා විඤ්ඤපෙති. අථ බො සො කුමාසකාරො භික්ඛුතං තට්ඨෙව බහු පතොතා කරොන්තො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරාපියං කිලමනති. මනුස්සා තට්ඨෙව උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම සමණා සකාසපුත්තියා න මත්තං ජාතිත්වා බහු පතොතා විඤ්ඤපෙසුන්ති. අයං ඉමෙසං බහු පතොතා කරොන්තො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරාපියං කිලමනති”ති.

5. අසොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු අපමත්තකෙතපි භික්ඛනන අපමත්තකෙතපි බණ්ණිත විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතොතා විඤ්ඤපෙති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ අපමත්තකෙතපි භික්ඛනන අපමත්තකෙතපි බණ්ණිත විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතොතා විඤ්ඤපෙති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමෙහ මොඝපුරිසා අපමත්තකෙතපි භික්ඛනන අපමත්තකෙතපි බණ්ණිත විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතොතා විඤ්ඤපෙසුන්ති. තෙතං මොඝපුරිසා අපසස්සන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

මේ තෙමේ මොවුන්ට බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අතින් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙතැයි. මහණනු හෙලා දකින නුගුණ පවසන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පහළ කෙරෙත්. “කෙසේ නම් මහණනු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවුනුදැ”යි.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළහ. ... “සැබැද, මහණෙනි, භික්ෂුනු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවද්දැ”යි. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක: “කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුව්ඡපුරුෂයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවුනු ද, මහණෙනි, එය නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... ගරුණා දැහැමි කපා වදුරු භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, පාත්‍රයෙක් විතවා නො ගත යුතුය. යමෙක් විතවා නම් දුකුලා-ඇවැත් වේ”යි.

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුගේ පාත්‍රය බිඳුනේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පාත්‍රය විතවා ගැණීම පිළිකෙව් කරණ ලදැ’යි කුකුස් කරන්නේ නො විතවයි. අතින් පිඩු සිහා යෙයි. මිනිස්සු හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පහළ කෙරෙත්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අන් කොටුවන් සේ අතින් පිඩු සිහා හැසිරෙත් දැ”යි. භික්ෂුනු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. ඉක්බිති භික්ෂුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කළාහු ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනෙයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කපා වදුරු භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, තට පා ඇතියහුට හෝ බුන් පා ඇතියහුට හෝ පයක් විතවා ගන්නට අනුදනිමි”යි.

4. එසමයෙහි සවග මහණනු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තට පා ඇතියහුට හෝ බුන් පා ඇතියහුට හෝ පයක් විතවා ගන්නට අනුදන්තා ලදැ’යි ඒ මහණනු මදක් බුන් පමණකිනුද, මදක් කැඩුනු පමණකිනුද ඉරි ගැසුනු පමණකිනුද, බොහෝ පා විතවා ගණිත්. ඉක්බිති ඒ කුඹල්කරු තෙමේ භික්ෂුන්ට එසේ ම බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අන් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නොහැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙත්. මිනිස්සු එසේ ම හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවා ගණිත් ද, මේ තෙමේ මොවුන්ට බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අන් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේත් නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝත් වෙහෙසෙතැ”යි.

5. භික්ෂුනු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පහළ කරණ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් සවග මහණනු මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවද්දැ”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කළහ. “සැබැද, මහණෙනි, තෙපි මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවු දැ”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “කෙසේ නම් තුව්ඡපුරුෂයෙහි, තෙපි මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවුනුදැ? “තුව්ඡපුරුෂයෙහි, තෙල නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යො පන භික්ඛු උග්‍රපඤ්චබ්‍රහ්මනෙත පනෙතන අඤ්ඤං නචං පතනං වේතාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. තෙන භික්ඛුනා සො පනෙතා භික්ඛුපටිසාය නිස්සජ්ඣබ්‍රහ්මා, යො ච තස්සා භික්ඛුපටිසාය ආත්තපටියනෙතා සො තස්සා භික්ඛුනො සද්දතබ්‍රහ්මා ‘අයං තෙ භික්ඛු පනෙතා යාච හෙදනාය ධාරෙතබ්‍රහ්මා’ති. අයං තස්සා සාමිච්ඡි”ති.

6. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අභිපෙපනො භික්ඛුති.

උග්‍රපඤ්චබ්‍රහ්මනො නාම පනෙතා: අබ්‍රහ්මනො චා එකබ්‍රහ්මනො චා ද්විබ්‍රහ්මනො චා ත්‍රිබ්‍රහ්මනො චා චතුර්බ්‍රහ්මනො චා. අබ්‍රහ්මනොකාසො නාම පනෙතා: යස්ස ද්විසුලා රුජ් න භොති. බ්‍රහ්මනොකාසො නාම පනෙතා: යස්ස ද්විසුලා රුජ් භොති. නවො නාම පනෙතා: විඤ්ඤානං උපාදය වුවවති.

වේතාපෙය්‍යාති විඤ්ඤාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සග්ගියො භොති. සබ්බමජ්ඣේඤ්ඤා නිස්සජ්ඣබ්‍රහ්මා. සබ්බමජ්ඣෙව අබ්‍රහ්මනපතනං ගහෙත්වා සන්තප්තීති. න ලාමකො පනෙතා අබ්‍රහ්මනබ්‍රහ්මා “මහග්ගං පතනං ගහෙස්සාමි”ති. සවෙ ලාමකං පතනං අබ්‍රහ්මනා “මහග්ගං පතනං ගහෙස්සාමි”ති, ආපතති දුක්ඛං.

එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ නිස්සජ්ඣබ්‍රහ්මා: තෙන භික්ඛුනා සබ්බං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බ්‍රහ්මානං භික්ඛුනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්ඛුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤං පගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: ‘අයං මෙ භනෙත පනෙතා උග්‍රපඤ්චබ්‍රහ්මනෙත පනෙතන වේතාපිතො නිස්සග්ගියො. ඉමංසං සබ්බස්ස නිස්සජ්ඣමි”ති. නිස්සජ්ඣා ආපතති දෙසෙනබ්‍රහ්මා. බ්‍රහ්මනෙත භික්ඛුනා පටිබ්‍රහ්මන ආපතති පටිගහෙනබ්‍රහ්මා.

පඤ්චගහෙති සමන්තාගතො භික්ඛු පනතගාභාපකො සමමන්ත-නබ්‍රහ්මා. යො න ජ්‍යෙෂ්ඨං ගච්ඡෙය්‍ය, න දෙසාග්ගියං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාග්ගියං ගච්ඡෙය්‍ය, න භුසාග්ගියං ගච්ඡෙය්‍ය, ගතිතාග්ගිතඤ්ච ජානෙය්‍ය. එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ සමමන්තබ්‍රහ්මා: “පස්මං භික්ඛු යාවිතබ්‍රහ්මා, යාවිත්වා බ්‍රහ්මනෙත භික්ඛුනා පටිබ්‍රහ්මන සබ්බස්සා ඤ්ඤාපෙනබ්‍රහ්මා:”

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සබ්බස්සා. යදි සබ්බස්ස පනතකල්ලං, සබ්බස්ස ඉත්තංසං භික්ඛුං පනතගාභාපකං සමමන්තෙය්‍ය. එසං ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සබ්බස්සා. සබ්බස්ස ඉත්තංසං භික්ඛුං පනතගාභා-පකං සමමන්තති. යස්සායසමනො බ්‍රහ්මා ඉත්තංසං භික්ඛුනො පනත-ගාභාපකස්ස සමමුති, සො තුඤ්ඤස්ස, යස්ස තකබ්‍රහ්මා, සො භාසෙය්‍ය.

සමමනො සබ්බස්ස ඉත්තංසං භික්ඛු පනතගාභාපකො, බ්‍රහ්මා සබ්බස්ස, තස්මා තුඤ්ඤා. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

“යම් මහණෙක් උනුපස්සාන් හා ඇතියාව අතින් අලුත් සයන් විනවා ගත් නම් නිසලිපවිති වේ. ඒ මහණහු විසින් ඒ විනවූ සය මහණපිරිස්හි නිසජ්ජ යුතුය. ඒ මහණපිරිසෙහි පස්ගතයෙහි ලද යම් පාත්‍රයෙක් වේ ද එය එ මහණහට දියයුතු: මහණ, තා විසින් මේ පාත්‍රය හිදීම දක්වා දැයිසුන්නේ” යයි. මේ එහි වන”යි.

6. යො පන යනු: යමෙක් යම්බඳු වූයෙක් ...

හික්කු යනු: ... මේ තෙම මේ අභියෝගී ‘හික්කු’යි අදහස් කරණ ලදී.

උනුපස්සවබ්බිතනපතන නම්: බැඳුම් නැතියේ හෝ එක් බැඳුමක් ඇතියේ හෝ දෙබැඳුමක් ඇතියේ හෝ තුන්බැඳුමක් ඇතියේ හෝ සතර බැඳුමක් ඇතියේ හෝ යි. අබ්බිතොකාසපතන නම්: යමක්හුගේ දෘශ්‍ය-භිරුක් නොවේ ද ඒ යැ. බ්බිතොකාසපතන නම්: යමක්හුගේ දෘශ්‍ය-භිරුක් වේ ද ඒ යැ. නවපනති නම්: විඤ්ඤානිය සදහා කියනු ලැබේ.

වේනාපෙය්‍ය යනු: විනවා නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, ලැබීමෙන් නිසගි වෙයි. සහමාද නිසජ්ජයුතු. සියල්ලන් විසින් මැ ඉටු පාත්‍රය ගෙණ රැස්වියයුතු ය. (මාහැගි පාත්‍රයක් ගන්නෙමි. යි) ලාමකපාත්‍රයෙක් නො ඉටියයුතු. ඉදින් (මාහැගි පාත්‍රයක් ගන්නෙමි. යි) ලාමක පාත්‍රයක් ඉටා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

තවද මහණෙනි, මෙසේ නිසජ්ජයුතු: ඒ මහණහු විසින් සබ්බසා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට පෙරෙව මහලු හික්කුන් පා වැද උළල්ලෙන් හිඳ ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය උනුපස්සාතින් යුක්ත වැ විනවා ගන්නා ලද්දේ නිසගි විය. මේ මෙය සහතට නිසජ්ජ’යි. නිසජ්ජ ඇවැත් දෙසියයුතු. ව්‍යක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතු.

පසහකින් යුත් පත්තගාභාපක මහණ තෙම සමමත කළයුත්තේ ය: යමෙක් ඡන්දගතියට නො යේ ද දෙසාගතියට නො යේ ද මොහාගතියට නොයේ ද භයාගතියට නො යේ ද ගත් නො ගත් බව දැනී ද හෙතෙමේ යි. තවද මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළයුත්තේ ය: පළමු කොට මහණ තෙම අයැදිය යුත්තේ ය. අයැද ව්‍යක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සබ්බ තෙම මෙනම් මහණහු පත්තගාභාපක කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ‘ඤ්ඤානි, යැ,

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා සබ්බ තෙම මෙනම් මහණහු පත්තගාභාපක කොට සමමත කෙරෙයි. යම් ආයුෂ්මතක්හට මෙනම් මහණහුගේ පත්තගාභාපක සමමතිය රිසි වේ නම් හේ තුෂණිමොග වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සබ්බසා විසින් පත්තගාභාපක වූ මෙනම් මහණ තෙම සමමත කරණ ලද්දේ ය. සබ්බසාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිමොග යි. මෙසේ තෙල තුෂණිමොගය බරම”යි

තෙන සමමතෙන භික්ඛුනා පතොනා ගාභෙනබ්බො. ථෙරො වතනබ්බො: “ගණ්ඨාභු භනෙන ථෙරො පතන”න්ති. සචෙ ථෙරො පතනං¹ ගණ්ඨාති, ථෙරස්ස පතොනා දුතියස්ස ගාභෙනබ්බො. න ච තස්ස අනුදු-
යතාය ත ගභෙනබ්බො. යොන ගණ්ඨයා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අපතනකස්ස
ත ගාභෙනබ්බො එතෙනෙව උපායෙන යාව සබ්බන්තකා ගාභාපෙනබ්බො.
යො ච තස්ස භික්ඛුපරිසාය පතනපරියනො සො තස්ස භික්ඛුනො
පදනබ්බො: “අයං තෙ භික්ඛු පතොනා යාව භෙදතාය ධාරෙතබ්බො”ති.
තෙන භික්ඛුනා සො පතොනා න අදෙසෙ නික්ඛිපිතබ්බො, න අභොගෙන
භුඤ්ඤිතබ්බො, න විස්සජ්ජෙතබ්බො, ‘කථායං පතොනා නස්සෙය්‍ය වා
විතස්සෙය්‍ය වා භිජ්ජෙය්‍ය වා’ති. සචෙ අදෙසෙ වා නික්ඛිපති අභොගෙන
වා භුඤ්ඤති විස්සජ්ජෙති වා, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අයං තස්ස භික්ඛුනා අයං තස්ස [අනුධම්මතා.

7. අබ්බිකතෙන පතොන අබ්බිකතං පතනං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං
පාවිතතියං. අබ්බිකතෙන පතොන එකබ්බිකතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බිකතං
පතනං -පෙ- ත්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- චතුබ්බිකතං පතනං වෙතාපෙති,
නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

8. එකබ්බිකතෙන පතොන අබ්බිකතං පතනං -පෙ- එකබ්බිකතං පතනං
-පෙ- ද්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- චතුබ්බිකතං පතනං
වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

9. ද්විබ්බිකතෙන පතොන අබ්බිකතං පතනං -පෙ- එකබ්බිකතං පතනං
-පෙ- ද්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- චතුබ්බිකතං පතනං
වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

10. ත්විබ්බිකතෙන පතොන අබ්බිකතං පතනං -පෙ- එකබ්බිකතං පතනං
-පෙ- ද්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- චතුබ්බිකතං පතනං
වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

11. චතුබ්බිකතෙන පතොන අබ්බිකතං පතනං -පෙ- එකබ්බිකතං පතනං
-පෙ- ද්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බිකතං පතනං -පෙ- චතුබ්බිකතං පතනං
වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

12. අබ්බිකතෙන පතොන අබ්බිකතොකාසං පතනං වෙතාපෙති,
පාවිතතියං. අබ්බිකතෙන පතොන එකබ්බිකතොකාසං පතනං නිස්සග්ගියං.
-පෙ- ද්විබ්බිකතොකාසං පතනං -පෙ- ත්විබ්බිකතොකාසං පතනං -පෙ- චතුබ්බි-
කතොකාසං පතනං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

13. එකබ්බිකතෙන පතොන අබ්බිකතොකාසං පතනං -පෙ- එකබ්බි-
කතොකාසං පතනං -පෙ- ද්විබ්බිකතොකාසං පතනං -පෙ- ත්විබ්බිකතොකාසං
පතනං -පෙ- චතුබ්බිකතොකාසං පතනං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං,

ඒ සමඟ මහණනු විසින් පාත්‍රය ගැන්විය යුතු. 'වහන්ස, තෙරණුවෝ පාත්‍රය ගණින්න'යි ස්වර්ණ මහණහට කිය යුතු ය. ඉදින් තෙරණු පාත්‍රය ගණින්නම් තෙරුන්ගේ පාත්‍රය දෙවැන්නට ගැන්විය යුතු ය. ඔහුට දයා ඇති බැවින් තො ද තො ගත යුත්තේ ය. යමෙක් තො-ගණි නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. පාත්‍රයක් තැන්පත්ව තො ගැන්විය යුතු ය. මෙතෙක් සමස්තවකයා තෙක් ගැන්විය යුතු ය. ඒ මහණපිරිසෙහි යම් පශ්චාත්තපාත්‍රයක් වේ නම් එය ඒ මහණහට දිය යුතුය. 'මහණ, මේ පය තා විසින් බිඳීම තෙක් දැරිය යුතු' යයි. ඒ මහණනු විසින් ඒ පාත්‍රය 'කෙසේ නම් මේ පාත්‍රය තැන්පත් හෝ වැනසේ හෝ බිඳේ හෝ යැ'යි නුසුදුසු තත්ත්වයක් තො තැබිය යුතු ය. නුසුදුසු පරිභෝගයෙන් තො වැළඳිය යුතු ය. තො විසර්ජිය යුතු. ඉදින් නුසුදුසු තත්ත්වයක් තො නම් හෝ නුසුදුසු පරිභෝගයෙන් වළද, නම් හෝ විසර්ජා නම් හෝ දුකුලාආවාත් වේ.

අයං තස්ස සාමිච්ඡි යනු: එහිලා මේ ලොවුතුරු දහම් අනුව ගිය මහ යි.

7. බැහැර නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැහැර නැති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති ආවාත් වෙයි. බැහැර නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව එක් බැහැරයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැහැරයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැහැරයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැහැරයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වේ.

8. එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්තව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වේ.

9. දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වේ.

10. තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්තව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වේ.

11. සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වේ.

12. බැඳුම් නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැහැරවකාශ නැති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වෙයි. බැඳුම් නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව එක් බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වේ,

13. එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැහැරවකාශ නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැහැරවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණිනම් නිසඟිපවිති වේ.

14. ද්විබිඳුනෙන් පහෙන් අබිඳුනෙකාසං පහතං -පෙ- එකබි-
ඳුනෙකාසං පහතං -පෙ- ද්විබිඳුනෙකාසං පහතං -පෙ- ත්‍රිබිඳුනෙකාසං
පහතං -පෙ- චතුර්බිඳුනෙකාසං පහතං වෙනාපෙතී, නිසංගතියං පාඨිතයං.

15. තිබ්‍රිකිනෙත පතෙතන අබ්‍රිකිනොකාසං පතනං -පෙ- එකබ්‍රිකිනො-
කාසං පතනං -පෙ- ද්විබ්‍රිකිනොකාසං පතනං -පෙ- තිබ්‍රිකිනොකාසං පතනං
-පෙ- චතුර්බ්‍රිකිනොකාසං පතනං වෙනාපෙති, නිසංගතිසං පාචිතතිසං.

16. ව්‍යුඛකිතෙත පතෙතත අඛකිතොකාසං පතනං -පෙ- ඵකඛකි-
තොකාසං පතනං -පෙ- ද්විඛකිතොකාසං පතනං -පෙ- ත්විඛකිතොකාසං
පතනං -පෙ- චත්තඛකිතොකාසං පතනං චෙතාපෙති, නිසංගගිං ප්‍රතිනිග්ගං.

17. අබ්නිනොකාසෙන පතෙන අබ්නිනං පතනං -පෙ- එකබ්නිනං පතනං -පෙ- ද්විබ්නිනං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්නිනං පතනං -පෙ- චතුර්බ්නිනං පතනං -පෙ- එකබ්නිනොකාසෙන පතෙන -පෙ- ද්විබ්නිනොකාසෙන පතෙන -පෙ- ත්‍රිබ්නිනොකාසෙන පතෙන -පෙ- චතුර්බ්නිනොකාසෙන පතෙන අබ්නිනං පතනං -පෙ- එකබ්නිනං පතනං -පෙ- චතුර්බ්නිනං පතනං -පෙ- අබ්නිනොකාසෙන පතෙන අබ්නිනොකාසං පතනං -පෙ- එකබ්නිනොකාසං පතනං -පෙ- ද්විබ්නිනොකාසං පතනං -පෙ- ත්‍රිබ්නිනොකාසං පතනං -පෙ- චතුර්බ්නිනොකාසං පතනං වේතාපෙති, නිසංග්ගියං පාවිත්තියං.

18. එකඟකිරීමේදී පැවැත්වූ අභියාචනාකරුන්ගේ ප්‍රධාන - ප්‍රධාන - එක -
භික්ෂුන්ගේ ප්‍රධාන - ප්‍රධාන - අභියාචනාකරුන්ගේ ප්‍රධාන - ප්‍රධාන - එකඟකිරීමේදී
ප්‍රධාන - ප්‍රධාන - එකඟකිරීමේදී පැවැත්වූ අභියාචනාකරුන්ගේ ප්‍රධාන - ප්‍රධාන - එක -

19. ද්විබිඳුනොකාසෙන පතෙනත -පෙ- තිබිඳුනොකාසෙන පතෙනත
ආබිඳුනොකාසං පතනං -පෙ- එකබිඳුනොකාසං පතනං -පෙ- ද්විබිඳුනො-
කාසං පතනං -පෙ- තිබිඳුනොකාසං පතනං -පෙ- චතුර්බිඳුනොකාසං පතනං
වෛශ්වෙති, තිස්සගග්ගියං පාටිත්තියං.

20. ව්‍යුහිකිතොකාසෙහ පතෙතභ අභිකිතොකාසං පතනං -පෙ- එක-
 භිකිතොකාසං පතනං -පෙ- ද්විභිකිතොකාසං පතනං -පෙ- තිභිකිතොකාසං
 පතනං -පෙ- චතුර්භිකිතොකාසං පතනං වෙතාපෙති, නිසංගතිසං පාචිතනිසං.

21. අනුපතති තවස්පතනය, හිනාපතනය, සූතකානං, පවාරිතානං, අසූසුසුප්පාය, අනතතො ධතෙන, උමමනාකය්‍ය, ආදිකමිකය්‍යාති.

ලග්ගපසුව බිහිවැසි කඩාපද. නිවසින.

14. දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැකිතාවකාශ නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විතරා ගණි නම් නිසිපිටි වේ.

15. තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බඩිතාවකාශ නැති පාත්‍රයක් ... එක් බඩිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බඩිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බඩිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බඩිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... විතවා ගණී නම් නිසිපිටිති වේ.

16. සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බ්‍රහ්මාචාරය නැති පාත්‍රයක් .... එක් බ්‍රහ්මාචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් ... ද්විබ්‍රහ්මාචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්‍රහ්මාචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් සතර බ්‍රහ්මාචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් විතරා ගණි නම් නිසර්ගිපති වේ.

17. බ්‍රිතාන්‍යයාලය නැති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බ්‍රිතාන්‍යයාලය පාත්‍රයක් ... එක් බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... ද්විබ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... එක් බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... ද්විබ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... තුන් බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... සතර බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බ්‍රිතාන්‍යයාලය නැති පාත්‍රයක් ... එක් බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... බ්‍රිතාන්‍යයාලය නැති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බ්‍රිතාන්‍යයාලය නැති පාත්‍රයක් ... එක් බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... ද්විබ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බ්‍රිතාන්‍යයාලයක් ඇති පාත්‍රයක් විනව, ගණිතම නම් නිසිපවින් වේ.

18. එක් බැනිතුවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බැනිතුවකාශ තැනි පාත්‍රයක් ... එක් බැනිතුවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැනිතුවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැනිතුවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් සතර බැනිතුවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විභවා ගණි තම නිසිහිපවිනි වේ.

19. දෙ බ්‍රිතාන්‍යායයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... තුන් බ්‍රිතාන්‍යායයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බ්‍රිතාන්‍යාය නැති පාත්‍රයක් ... එක් බ්‍රිතාන්‍යායයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බ්‍රිතාන්‍යායයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්‍රිතාන්‍යායයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බ්‍රිතාන්‍යායයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගැනීම නම් නිසලීපවීම වේ.

20. සතර බ්‍රහ්මචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත වී බ්‍රහ්මචාරියෙකුට පාත්‍රයක් ... එක් බ්‍රහ්මචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බ්‍රහ්මචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්‍රහ්මචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බ්‍රහ්මචාරියෙක් ඇති පාත්‍රයක් විතරා ගණී නම් නිසඟිපට්ඨි වේ.

21. නව පා ඇතියහව, බුන්පා ඇතියහව, නැයනව, පවරණ ලදුවනව අනෙකක්හු සඳහා නමාගේ ධනයෙන්, උම්මනතකයහව, ආදිකම්මිකයහව ඇවැත් නැති'යි.

5. 3. 3.

හෙසජ්ජසිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආවජ්ඣං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ්‍ය රුජ්ගහෙ පබ්බාරං සොධාපෙති ලෙණං කන්තුකාමො. අථ බො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙණ්‍ය තෙනුපසඝිකම්, උප-සඝිකම්චා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණ්‍ය අභිවාදෙචා ඵකමන්තං නිසීදි, ඵක-මන්තං නිසිනොතා බො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණ්‍ය ඵතදවොච: “කිං භනොත ථෙරො කාරුපෙති”ති. පබ්බාරං මහාරුජ, සොධාපෙමි ලෙණං කන්තුකාමො”ති. “අනො භනොත අයස්ස ආරුමිකො”ති. න බො මහාරුජ භගවතා ආරුමිකො අනුඤ්ඤතො”ති. “තෙන හි භනොත භගවන්තං පටිපුඤ්චා මම ආරොචෙය්‍යාථා”ති. “ඵචං මහාරුජා”ති බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ්‍ය රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසි. අථ බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ්‍ය රුජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සොසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජ්ඣ සමපහංසෙසි. අථ බො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මතා පිළිඤ්චවෙණ්‍ය ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජ්ඣ සමපහංසිතො උට්ඨායාසතා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණ්‍ය අභිවාදෙචා පදකබ්ඤ්ඤං කචා පකකාමි.

2. අථ බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ්‍ය භගවතො සහාතිකෙ දුතං පාහෙසි: “රුජා භනොත මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආරුමිකං දුතුකාමො. කථං නු බො භනොත මයා පටිපජ්ජිතබ්බ”න්ති. අථ බො භගවා ඵතස්මිං නිදුතෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කචා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ ආරුමික”න්ති. දුතියමි බො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙණ්‍ය තෙනුපසඝිකම් උපසඝිකම්චා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණ්‍ය අභිවාදෙචා ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසිනොතා බො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණ්‍ය ඵතදවොච: “අනුඤ්ඤතො භනොත භගවතා ආරුමිකො”ති. “ඵචං මහාරුජා”ති. “තෙන හි භනොත අයස්ස ආරුමිකං දමමි”ති. අථ බො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මතො පිළිඤ්චවණ්‍ය ආරුමිකං පටිසුඤ්චා විස්සරිතා විරෙත සතිං පටිලභිතා අඤ්ඤාරං සබ්බත්තං මහාමන්තං ආමනොසි: “යො මයා භණේ, අයස්ස ආරුමිකො පටිසුඤ්ඤා, දිනො සො ආරුමිකො”ති. “න බො දෙව අයස්ස ආරුමිකො දිනො”ති. “කිව් විරං නු බො භණේ ඉතො හි තං භොති”ති. අථ බො සො මහාමනොතා රත්තියො විගණෙචා 1 රුජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ඵතදවොච: “පඤ්ච දෙව රත්තිස්සතාති”ති. “තෙන හි භණේ, අයස්ස පඤ්ච අරුමිකස්සතාති දෙති”ති. “ඵචං දෙවා”ති බො සො මහාමනොතා රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසුඤ්චා ආය-ස්මතො පිළිඤ්චවණ්‍ය පඤ්ච ආරුමිකස්සතාති පාදුසි.² පාරියෙකෙකා ගාමො නිවිසි. “ආරුමිකගාමකො”තිපි නං අභංසු “පිළිඤ්චාමකො”තිපි නං අභංසු.

හෙසර්ස් ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සමීපයෙහි වූ ජේතවන නම් අන්වේදිසිවූහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවෝ ලෙහක් කරණු කැමැත්තාහු රජගහනුවර පවුබෙයදක් ශුඛ කරවති. එකල්හි මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරුන් වෙත එළඹ වැද එකත්-පස්ව හිඳ මෙය සැළ කෙළේය. “වහන්ස තෙරණුවෝ කුමක් කරවද්ද”යි “මහරජ, ලෙහක් කරණු කැමැත්තෙමි පවුබෙයදක් ශුඛ කරවමි”යි “වහන්ස, හිමියනට ආරාමිකයකුගෙන් ප්‍රයෝජන දූ”යි “මහරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ය”යි. එසේ වී නම් “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිස මට දන්වනසේක්වා”යි. “එසේ ය මහරජ” යි ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජහට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාරජ්ව දූහැමි කපාවෙන් කරුණු දුන්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙද ගැන්වූහ. පාහැද වූහ. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවන් විසින් දූහැමි කපාවෙන් කරුණු දන්වන ලද්දේ (කුසල් දහමිති) සමාදන් කරවන ලද්දේ තෙද ගන්වන ලද්දේ, පහදවන ලද්දේ හුනස්තෙන් නැගී ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවන් වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත දුතයකු යැවූහ: “වහන්ස මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජ තෙමේ ආරාමිකයකු දෙනු කැමැත්තේ ය. “වහන්ස මිසින් කෙසේ පිළිපැදිය-යුතුද”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දූහැමි කපා වදුරා හිසුන් ඇමතු සේක “මහණෙනි; ආරාමිකයකු අනුදන්ති”යි. දෙවනවට ද මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවන් වෙත එළඹ වැද එකත්පස්ව හුන්තේය. එකත්පස්ව හුන් මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවන්ට මෙය සැළ කෙළේය. “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමික-යෙක් අනුදන්තා ලද්දේ දූ”යි. “එසේය මහරජ”යි. “වහන්ස එසේ වී නම් හිමියනට ආරාමිකයකු දෙමි”යි. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරණුවන්ට ආරාමිකයකු දීමට ගිවිස නො සිතීමකොට කලකින් සිහි එළවා හැම කාරියෙහි යුත් එක්තරා මහආමැතියකු ඇමැතිය.- “තෙල මා විසින් හිමියනට යම් ආරාමිකයෙක් ගිවිස්තා ලද්දේ නම් ඒ ආරාමික තෙම දෙන ලද්දේදූ”යි. “දෙවයන්වහන්ස හිමියනට ආරාමිකයෙක් නො දෙන ලදූ”යි. “කොල එය මෙයින් කෙතෙක් කල් ඉක්ම ගියේ දූ”යි. ඉක්බිති මහාමාත්‍ය තෙමේ දවස් ගණ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජහට මෙය සැළ කෙළේය. “දෙවයන් වහන්ස පන්සියක් දවස”යි. “කොල එසේ වී නම් හිමියනට ආරාමිකයන් පන් සියයක් දෙව”යි. “එසේය දෙවයන් වහන්ස”යි ඒ මහආමැති තෙමේ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජහට පිළිවදන් දී ආයුෂමත් පිළිඤ්චවෘත්ත තෙරුන්හට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දුනි. වෙත ම ගමෙක් පිහිටියේ ය. එය ආරාමිකගම”යි කිහ, එය පිළිඤ්චම” යි ද කිහු.

3. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය නසමිං ගාමකෙ කුලුපගො හොති. අථ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය පුබ්බන්තහසමයං නිවාසෙනා පනතච්චරමාදාය පිලිඤ්ඤාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. තෙන බො පන සමයෙන නසමිං ගාමකෙ උස්සවො හොති. දුරකා¹ අලඛකතා මාලාකිතා කිලුනති.

4. අථ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය පිලිඤ්ඤාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන අඤ්ඤාතරස්ස ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. තෙන බො පන සමයෙන නස්සා ආරුමිකිනියා ධීතා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛකතෙ මාලාකිතෙ පසිසිත්වා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ, අලඛකාරං මෙ දෙථ”ති. අථ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය තං ආරුමිකිනිං එතදවොච: “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “අයං භනෙන දුරිකා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛකතෙ මාලාකිතෙ පසිසිත්වා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ” අලඛකාරං මෙ දෙථ”ති. “කුතො අමනාකං දුග්ගතානං මාලා, කුතො අලඛකාර”ති.² අථ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය අඤ්ඤාතරං තිණ්ණසුපකං ගහෙත්වා තං ආරුමිකිනිං එතදවොච: “භඤ්චං තිණ්ණසුපකං තස්සා දුරිකාය සිසෙ පටිච්ඡාදො”ති. අථ බො සා ආරුමිකිනී තං තිණ්ණසුපකං ගහෙත්වා තස්සා දුරිකාය සිසෙ පටිච්ඡාදො, සා අහොසි සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සානියා පාසාදිකා, තඤ්ච තාදිසා රඤ්ඤාපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස ආරොවෙසු: “අමුකස්ස දෙව ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සානියා පාසාදිකා, තඤ්ච තාදිසා දෙවස්සාපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස, තිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා”ති. අථ බො රුජා මාගධො සෙතියො බිමබ්බසාරෙ තං ආරුමිකකුලං බන්ධාපෙසි.

5. දුතියමි බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය පුබ්බන්තහසමයං නිවාසෙනා පනතච්චරමාදාය පිලිඤ්ඤාමකං පිණ්ඩාය පාවිසි. පිලිඤ්ඤාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන නස්සා ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා පටිච්චස්සකෙ පුච්ඡී: “කහං ඉදං ආරුමිකකුලං ගත”නති. “එතිස්සා භනෙන සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤා බන්ධාපිත”නති.

6. අථ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය යෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ බො රුජා මාගධො සෙතියො බිමබ්බසාරෙ යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා ආයසමනං පිලිඤ්චවෙණ්‍ය අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනං බො රුජානං මාගධං සෙතියං බිමබ්බසාරං ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය එතදවොච: “කිස්ස මහාරුජ ආරුමිකකුලං බන්ධාපිත”නති. තස්ස භනෙන ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සානියා පාසාදිකා, තඤ්ච තාදිසා අමනාකමිපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා, කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස, තිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා”ති. අථ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙණ්‍ය රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනති අබිච්චමි, සො අහොසි සබ්බසොචණ්ණමයො. “ඉදං පන තෙ මහාරුජ තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො”ති. “අඤ්ඤාතං භනෙන, අයස්සෙව සො ඉදානු-භාවො”ති තං ආරුමිකකුලං මුඤ්ඤාපෙසි.

3. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ ඒ ගමෙහි කුලුපග වූයෙක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ පෙරවරායෙහි හැද පෙරෙව පාසිවුරා ගෙන පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය. එකල්හි ඒ ගමෙහි උභයවයෙක් වෙයි. දරුවෝ අබරණින් සදන ලද්දහු මල්දමින් සදන ලද්දහු නුඛා කෙරෙත්.

1. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ එක්තරා ආරම්භකයකුගේ නිවෙස්න වෙත එළඹ පැතවූ අස්තෙහි හුන්නේ ය. එසමයෙහි ඒ ආරම්භක බිරිඳගේ දියැති තොමෝ අත් දරුවන් අබරණින් සදනලදුවන් මල්දමින් සදනලදුවන් දෑක මට මල්දමක් දෙව, මට පළඳනාවක් දෙව'යි හඬා. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ ඒ ආරම්භක බිරිඳට මෙය කිය: 'කුමකට මේ දූරිය හඬා දෑ'යි. වහන්ස, මේ දූරිය අත් දරුවන් අබරණින් සදනලදුවන් මල්දමින් සදන ලදුවන් දෑක 'මට මල්දමක් දෙව' මට පළඳනාවක් දෙව'යි හඬා. දුනි අපට මල්දම් කොසින් ද? අබරණ කොසින් ද?' යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ එක්තරා තණසුඬුවන් ගෙන ඒ ආරම්භක බිරිඳට මෙය කී ය: 'ඉඳ මේ තණසුඬුව එ ඒ දූරියගේ හිසෙහි පළඳව යි. ඉක්බිති ඒ ආරම්භකයාගේ බිරිඳ ඒ තණසුඬුව ගෙන ඇගේ හිසෙහි පළඳවූ ය. එය මනාරා ඇති දෑකුම්කල ප්‍රසාද එළවන සංඝ්ඤාලාවක් වූ ය. රජුගේ ඇතොවුරෙහි දු එබඳු සංඝ්ඤාලා-යෙක් නැති. මිනිස්සු මහබෙඟුර සෙනිය බිම්බිසාර රජහට දැන්වූහ: "දෙවයන් වහන්ස, අසුවල් ආරම්භකයාගේ ගෙහි මනාරා ඇති දෑකුම්කල ප්‍රසාද එළවන සංඝ්ඤාලායෙක් ඇත. දෙවයන් වහන්සේගේ ඇතොවුරෙහි දු එබඳු සංඝ්ඤාලායෙක් නැති. ඒ දුනිපුරාඡයහට කොසින් ද? නිසැකයෙන් සොරකමින් ගෙනෙන ලද වනා" යි. ඉක්බිති මහබාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම ඒ ආරම්භක කුලය සිර කරවී ය.

5. දෙවනවට ද ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ පෙරවරායෙහි හැද පෙරෙව පාසිවුරා ගෙන පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය. පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙණ්ණයේ ඒ ආරම්භකයාගේ නිවෙස්න වෙත එළඹියේ ය. එළඹ එක්බිති ගෙහි මිනිසුන් විවාලේ ය: "මේ ආරම්භක කුලය කොහි ගියේ ද?" යි. "වහන්ස, තෙල සංඝ්ඤාලාව නිසා රජු විසින් බඳවන ලද" යි.

6. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ මහබාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ නිවෙස්න කර එළඹ පණවන ලද අස්තෙහි වැඩහුන්නේ ය. ඉක්බිති මහබාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ තෙරුන් වෙත එළඹ ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ තෙරුන් වැද එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස් ව හුන් මහබාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජහට ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ තෙරණුවෝ මෙය කීහ: "මහරජ, කුමක් ගෙසින් ආරම්භකකුලය බඳවනලද ද?" යි. "වහන්ස, ඒ ආරම්භකයාගේ ගෙහි මනාරා ඇති දෑකුම්කල ප්‍රසාද එළවන සංඝ්ඤාලායෙක් ඇත. එබඳු සංඝ්ඤාලායෙක් අපගේ ඇතොවුරෙහිදු නැති. ඒ දුනිපුරාඡයහට කොසින් ද? එකත්තෙන් සොරකමින් ගෙනෙන ලද වනා" යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිලිඤ්චව්‍යන්තමේ තෙරණුවෝ මහබාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජුහුගේ ප්‍රාසාදය රන්මුවා වේවා යි ඉටුහ. හේ සියල්ල රන්මුවා වූයේ විය. "මහරජ, නොපව මේ මෙනෙක් බොහෝ රන් කොසින් ද?" යි. "වහන්ස, හේ හිමියන්ගේ ම සෘද්ධානුභාවයෙකැ යි දන්නා ලද" යි ඒ ආරම්භක කුලය මිදවී ය.

7. මනුස්සා අයෝන නිර පිලිඤ්චවෛර්න සරුජ්ඣාය පරිසාය උත්තරි-
මනුස්සාධමා¹ ඉද්ධිපාවිභාරියං දස්සිනනති අත්තමනා අභිපසන්තා
ආයසමතො පිලිඤ්චවර්ජස්ස පඤ්චහෙසල්ස්සාති අභිහරිංසු. සෙය්‍යපිදං:
“සප්පි නවනිතං තෙලං මධු එංණිතං” පකනියාපි ව ආයසමා පිලිඤ්චවෛර්,
ලාභී හොති පඤ්චනතං හෙසල්ස්සානං, ලද්ධං ලද්ධං පරිසාය විස්සලේති.
පරිසා වස්ස හොති බාහුලියා, ලද්ධං ලද්ධං කොළමෙපි සටෙපි පුරෙත්වා
පටිසාමෙති. පරිස්සාවනාතිපි ඵවිකායොපි පුරෙත්වා වාතපානෙසු
ලගෙති. තාති ඔලිතවිලිතාති තිට්ඨනති. උඤ්ඤෙහිපි විහාරා ඔනිණ්ණපි-
නිණ්ණො හොනති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසස්සිත්වා
උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “අනෙතාකොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමණා
සක්කාපුත්තියා, සෙය්‍යපාපි රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො”ති. අස්සොසුං
බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං.
යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි
තාම භික්ඛු ඵවරුපාය බාහුලයාය වෙතෙස්සනති”ති.

8. අථ බො තෙ භික්ඛු හගගතො ඵනමත්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං නිර
භික්ඛවෙ භික්ඛු ඵවරුපාය බාහුලයාය වෙතෙතති”ති? “සච්චං හගවා.” විගර්හි
බුද්ධො හගවා: “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා ඵවරුපාය බාහුලයාය
වෙතෙස්සනති” තෙනං භික්ඛවෙ අපසන්තානං වා පසාදයං -පෙ- ඵවඤ්ඤ පන
භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“යාති බො පන තාති ගිලානානං භික්ඛුනං පටිසායනියාති
හෙසල්ස්සාති සෙය්‍යපිදං: සප්පි නවනිතං තෙලං මධු එංණිතං, තාති
පටිගගහෙත්වා සත්තාහපරමං සනතිධිකාරකං පටිභුඤ්ජිතබ්බාති. නං
අනික්කාමයතො නිස්සංගියං පාවහනියනති”.

9. යාති බො පන තාති ගිලානානං භික්ඛුනං පටිසායනියාති
හෙසල්ස්සාති—

සප්පි තාම: ගොසප්පි වා අජ්ඣාසප්පි වා මහිසසප්පි වා² යෙසං මංසං
කප්පති තෙසං සප්පි.

නවනිතං තාම: තෙසං යෙව නවනිතං.

තෙලං තාම: තිලතෙලං සාසපතෙලං මධුකතෙලං ඵරණිකතෙලං
වසාතෙලං.

මධු තාම: මකිකා මධු.

එංණිතං තාම: උචුජ්ඣො නිබ්බතනං.

තාති පටිගගහෙත්වා සත්තාහපරමං සනතිධිකාරකං පටිභුඤ්ජි-
තබ්බාති සත්තාහපරමතා පරිභුඤ්ජිතබ්බාති.

නං අනික්කාමයතො නිස්සංගියං හොතිති අට්ඨමෙ අරුණ්ණගමනෙ
නිස්සංගියං හොති. නිස්සංජිතබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා.
ඵවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ නිස්සංජිතබ්බං: “ඉදං මෙ හතෙන හෙසල්ස්ස සත්තාහා-
නිකකතනං නිස්සංගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති — දදෙය්‍යනති-
දදෙය්‍යනති — ආයසමතො දමමි”ති.

1. ධමං, ජෙසං. 2. මහිසසප්පි, ජෙසං.

7. මිනිස්සු 'පිලිඤ්චවත්තිමයන් විසින් සරුජක පිරිස්හි උතුරාමිනිස්-දමින් යාඤ්ථානිභායා දක්වන ලද්දේ ය' යි සතුටුසිත් ඇත්තාහු වෙසෙසින් ප්‍රසන්න වුවාහු ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත්ති තොරතට පස්බෙහෙත් එළාවූහ. හේ මෙසේ ය: ගිතෙල් යා වෙසිරා යා තෙල් යා මිහි යා පැණි යයි. පියවිහුදු ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත්ති තොරණුවෝ පස්බෙහෙත් ලබනසුලු වෙති. ලද ලද දෑ පිරිසෙහි විසර්ජිති. ඔබගේ පිරිස ද බාහුලක වෙයි. ලද ලද දෑ මහසාලෙහිදු කළයෙහිදු පුරා සහවා තබයි. පෙරහනුදු පිහිවාදු පුරා වාකටුවල එල්වා තබයි. ඒවා යටටත් දෙපසටත් ගිලිහුනාහු සිටිත්. මියන් විසිනුදු විහාරයෝ අවනිණි විනිණි වූවාහු වෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි හැසිරෙන්නාහු දැක අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කිසිදු දෙය් පහළ කෙරෙත්: "මේ ශ්‍රමණකාන්‍යාපුත්‍රියයෝ මහධාබිපති සෙනිස බිම්බිසාර රජහු සෙසින් ඇතුළු කොටුගුළු ඇත්තාහු ය" යි. හිඤ්ඤ අවඥ කරණ නුගුණ කිසිදු දෙය් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කිසිදු දෙය් පහළ කෙරෙත්: "කෙසේ නම් හිඤ්ඤ මෙබඳු බහුල පාවාහුම් ඇති බවට සිතුවා ද" යි.

8. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. "සැබෑ ද මහණෙනි, හිඤ්ඤ මෙබඳු බහුල පාවාහුම් ඇති බවට සිතාන් ද" යි. 'සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.' භාග්‍යවත් බුදුහු ගඬා කළහ: "කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුළුපුරාමයෝ මෙබඳු බහුල පාවාහුම් ඇති බවට සිතුවා ද" යි. මහණෙනි, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්‍ෂාපදය උදෙසා වූ:

"ගිලන් මහණුන් විසින් වැළැඳියයුතු වූ යම් භෞමික කෙනෙක් වෙද්ද, හෙ මෙසේ ය: ගිතෙල් යා වෙසිරා යා තෙල් යා මිහි යා පැණි යි. ඒවා පිළිගෙන සන්දර්ශන පරම කොට ඇති කාලයක් සහතිබි කොට වැළැඳිය යුත්තාහ. ඒ (සත්‍යානකාලය) ඉක්මවන්නාහට නිසර්ගිපවිති මේ" යයි.

9. යාති වෙය පහ නාති ගිලානානං ගිහබුනං පටිසායනියානි හෙසස්සානි යනු:

සප්පි නම්: ගවගිතෙල් වේවයි එළගිතෙල් වේවයි මිහිගිතෙල් වේවයි යම් කෙනකුන්ගේ මස් කෑප වේ නම් ඔවුන්ගේ ගිතෙල්.

තවතින නම්: ඔවුන්ගේ ම වෙසිරා ය.

තෙල නම්: තලතෙල් හබතෙල් මිතෙල් එරඹුතෙල් වූරාණුතෙල්.

මඩු නම්: මි පැණි.

පාණින නම්: උගුයෙන් නිපන්නේ යි.

නාති පටිගහහෙවා සත්‍යානපරමං සහතිබිකාරකං පටිභුඤ්ඤානිකානි යනු: සන්දර්ශන පරම කොට වැළැඳිය යුත්තාහ.

නං අනිකකාමයනො නිසසග්ගියං හොති යනු: අට වැනි අරුණ තැනෙක කල්හි නිසර්ගි වෙයි. සහනට හෝ ගණකට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසැරියයුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරියයුතු ය: 'වහන්ස, මාගේ මේ බෙහෙත් සන්දර්ශන ඉක්මයේ නිසර්ගි විය. මම මෙය සහනට නිසර්ගි' යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි' යි.

10. සන්තාගාතිකකතො අතිකකන්තසඤ්ඤි, නිසංගතියං පාවිතතියං. සන්තාගාතිකකතො චෙමතිකො, නිසංගතියං පාවිතතියං. සන්තාගාතිකකතො අතතිකකන්තසඤ්ඤි, නිසංගතියං පාවිතතියං. අනට්ඨිතො අට්ඨිතසඤ්ඤි, නිසංගතියං පාවිතතියං.

11. අවිසුඤ්ඤිනෙ විසුඤ්ඤිනසඤ්ඤි, අනට්ඨිතට්ඨිතසඤ්ඤි,¹ අවිතට්ඨිතට්ඨිතසඤ්ඤි, අද්ධෙසි දබ්බසඤ්ඤි, අවිදුතො විදුතසඤ්ඤි, නිසංගතියං පාවිතතියං.

12. නිසංගතියං පටිලභිතා න කාසිකො පරිභොගෙන පරිභුඤ්ඤිතබ්බං. න අඤ්ඤාගරිතබ්බං, පටිපෙචා කාලවණ්ණං වා උපනෙතබ්බං. අඤ්ඤාගරිතබ්බා කාසිකො පරිභොගෙන පරිභුඤ්ඤිතබ්බං, න අඤ්ඤාගරිතබ්බං.

13. සන්තාගාතිකකතො අතිකකන්තසඤ්ඤි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සන්තාගාතිකකතො චෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සන්තාගාතිකකතො අතතිකකන්තසඤ්ඤි, අනාපතති.

14. අනාපතති අනෙතාසන්තාගං අට්ඨානි, විසුඤ්ඤිති, තස්සති, විතස්සති, ඛයති, අව්ඤ්ඤිතා ගණහන්ති, විසුඤ්ඤිති, ගණහන්ති, අනුප-සම්පන්නස්ස චතෙනන, චතෙනන, මුතෙනන, අනපෙකො දඬා පටිලභිතා පරිභුඤ්ඤිති, උමගන්තස්ස, ආදිකම්මස්සාති.

හෙසජ්ජසිකාපදං නිවර්තං.

5. 3. 4.

වසූකසාරික සිකාපදං.

1. තෙන සම්මෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඤං විගරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සම්මෙන භගවතා භික්ඛුනං වසූකසාරිකා අනුඤ්ඤතා භොති. ඡබ්බගතිසා භික්ඛු “භගවතා වසූකසාරිකා අනුඤ්ඤතා”ති පටිගඳෙව්ව² වසූකසාරිකච්චරං පරිසෙසන්ති, පටිගඳෙව්ව කතා නිවාසෙත්ති. ජණණිය වසූකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා තෙ උඤ්ඤානාති බියනාති විප්ලවෙනාති: “කථං හි නාම ඡබ්බගතිසා භික්ඛු පටිගඳෙව්ව වසූකසාරිකච්චරං පරිසෙසිස්සන්ති, පටිගඳෙව්ව කතා නිවාසෙස්සන්ති, ජණණිය වසූකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො චතම්ඤං ආරොවෙසුං “සඬං නිර තුමො භික්ඛවෙ පටිගඳෙව්ව වසූකසාරිකච්චරං පරිසෙසථ, පටිගඳෙව්ව කතා නිවාසෙථ, ජණණිය වසූකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙථ”ති? “සඬං භගවා.” විගරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා පටිගඳෙව්ව වසූකසාරිකච්චරං පරිසෙසිස්සථ, පටිගඳෙව්ව කතා නිවාසෙස්සථ, ජණණිය වසූකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපසස්සන්තං වා පසාදාය -පෙ- ථවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙස්සාථ”:

1 අනට්ඨිතසඤ්ඤි. ම.ජ.සං. 2. පටිකාච්ච්ව. ම.ජ.සං.

10. සත්ථවසක් ඉක්මියෙහි ‘ඉක්මිනා’ යි සත් ආතියේ නිසාගිපවිති වෙයි. සත්ථවසක් ඉක්මියෙහි විමිති ආතියේ නිසාගිපවිති වෙයි. සත්ථවසක් ඉක්මියෙහි ‘නො ඉක්මිනා’ යි සත් ආතියේ නිසාගි පවිති වෙයි. නොඉටතලදුයෙහි ‘ඉටතලදු’ යි සත් ආතියේ නිසාගිපවිති වෙයි.

11. නො විසර්ජන ලදුයෙහි ‘විසර්ජනලදු’ යි සත් ආතියේ, නො නටුයෙහි ‘නටා’ යි සත් ආතියේ, නො වැනාසුනෙහි ‘වැනාසුනා’ යි සත් ආතියේ, නො දූවුනෙහි ‘දූවිනා’ යි සත් ආතියේ, නො පාහාරගන්තාලදුයෙහි ‘පාහාර ගන්තාලදු’ යි සත් ආතියේ නිසාගිපවිති වේ.

12. නිසර්ජනලද්ද ලැබ කාසිකපරිභොගයෙන් පරිභොග නොකටයුතු ය. පරහලා නො කටයුතු ය. පහතෙහි හෝ කථාදලෙච්ඡි දිවෙති හෝ ඵලවිස යුතු ය. අත් විභණක්නු විසින් කාසික පරිභොගයෙන් පරිභොග කටයුතු ය. පරහලා නො කටයුතු

13. සත්ථවසක් නොඉක්මියෙහි ‘නො ඉක්මිනා’ යි සත් ආතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. සත්ථවසක් නොඉක්මියෙහි විමිති ආතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. සත්ථවසක් නොඉක්මියෙහි ‘නො ඉක්මිනා’ යි සත් ආතියේ ආවාත් නැති.

14. ආචුළු සත්ථවසති ඉටා නම් විසර්ජා නම්, නාසේ නම්. වැනාසේ නම්, දූවේ නම්, අසිදා ගණන් නම්, විස්වාසිට ගණන් නම්, අනුපසපනක්භට දෙනලද්දෙන්, හරණලද්දෙන්, මුදනලද්දෙන්, නිරපෙක්ඛ ව දී නාවන ලැබ පරිභොග කෙරේ නම්, උමමනතකයභට, ආදිකමමකයභට ආවාත් නැති යි.

නෙසෙස් ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 4.

වසසිකසාරිකා ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සාවාත්තුවර සම්පයෙහි වූ අනේ-පිබුසිවුහුගේ දෙවරම් මෙහෙයෙහි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි භාග්‍ය-වතුන් විසින් භික්ෂුන්ට වාසිසමසිටුර අනුදන්තා ලද වෙයි. සමගමගණනු ‘භාග්‍යවතුන් විසින් වාසිසම අනුදන්තාලදු’ යි කාල ම වාසිසමසිටුරා සොයති. කාල ම කොට නිවාසනය කෙරෙති, වාසිසමසිටුර දිරාගිය කල්හි ලිහිණි ව කය හෙවත්. යම් මහණ කෙනෙක් අලොප්ප වෙන් නම් ඔහු අංශු කෙරෙති නුගුණ කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් සමග-මගණනු කාල ම වාසිසමසිටුරා සෙවුනු ද, කාල ම කොට නිවාසනය කළානු ද, වාසිසමසිටුරා දිරාගිය කල්හි ලිහිණි ව කය හෙවුනු ද’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වෙපවත් සැල කළහ. “සාබ්‍ය ද මහණෙනි, තෙමි කාල ම වාසිසමසිටුරා සොයවු ල, කාල ම කොට නිවාසනය කරවු ල, වාසිසම දිරාගිය කල්හි ලිහිණි ව කය හෙවු ලා’ යි. ‘සාබ්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්ස.’ භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කළහ: “තුච්ඡුරාමයෙනි, කෙසේ නම් තෙමි කාල ම වාසිසමසිටුරා සෙවුනු ද, කාල ම කොට නිවාසනය කළානු ද, වාසිසම දිරාගිය කල්හි ලිහිණි ව කය හෙවුනු ද තුච්ඡුරාමයෙනි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පාහාදිව පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, කෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු.”

“මාසො සෙසො ගිමහානනනි ගිකුඛා වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසිතබ්බං. අදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි කඛා නිවාසෙතබ්බං. ඔරෙන වෙ මාසො සෙසො ගිමහානනනි වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසෙය්‍ය, ඔරෙනදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි කඛා නිවාසෙය්‍ය, නිසංගගියං පාවිනනිය”නනි.

2. මාසො සෙසො ගිමහානනනි ගිකුඛා වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසිතබ්බංගනි යෙ මුහුස්සා පුබ්බෙපි වසිකසාපිකවිවරං දෙනනි. තෙ උපසඛකමිත්තා ඵවමස්සු වවනියා: “කාලො වසිකසාපිකාය, සමයො වසිකසාපිකාය, “අඤ්ඤෙපි මුහුස්සා වසිකසාපිකවිවරං දෙනනි”ති. න වනතබ්බා: “දෙථ මෙ වසිකසාපිකවිවරං, ආහරථ මෙ වසිකසාපිකවිවරං, පරිවහොථ මෙ වසිකසාපිකවිවරං, වෙනාපෙථ මෙ වසිකසාපිකවිවරනනි.”

අදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි කඛා නිවාසෙතබ්බංගනි අදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කඛා නිවාසෙතබ්බං.

ඔරෙන වෙ මාසො සෙසො ගිමහානනනි අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං.

ඔරෙනදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කඛා නිවාසෙනි, නිසංගගියං ගොති. නිසංජිතබ්බං සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුගාලස්ස වා. ඵවඤ්ඤෙ පන භික්ඛවෙ නිසංජිතබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන වසිකසාපිකවිවරං අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ පරිසිට්ඨං, අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කඛා පරිද්දිතං¹ නිසංගගියං. ඉමාගං සඛස්ස නිසංජාමි”ති-දදෙය්‍යානි-දදෙය්‍යනනි-ආයස්සවො දමමි”ති.

3. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤේ, වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤේ, වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං.

4. අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤේ කඛා නිවාසෙනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො කඛා නිවාසෙනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤේ කඛා නිවාසෙනි, නිසංගගියං පාවිනනියං.

5. සතියා වසිකසාපිකාය නග්ගො කායං ඔවස්සාපෙනි, ආපනනි දුක්ඛං. උනකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤේ, ආපනනි දුක්ඛං. උනකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො, ආපනනි දුක්ඛං. උනකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤේ, අනාපනනි.

6. උනකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤේ, ආපනනි දුක්ඛං. උනකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො, ආපනනි දුක්ඛං. උනකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤේ, අනාපනනි.

“ගිවිසි සාරමස සමකකු මසෙක් ගෙස ව සිවියේ යයි මහණනු පිහිටි වැසිසළසිවුර සෙවියයුතු ය. ගිවිසි සාරමස සමකකු අඩමසෙක් ගෙස ව සිවියේ යයි කොට නිමවා හැන්ද යුතු ය. ඉදින් ගිවිසි සාරමස සමකකු මසෙක් ගෙස යයි (කියයුතු නැත) මැන භාගයෙහි වැසිසළසිවුරක් සොයා නම් ගිවිසි සාරමස සමකකු අඩමසෙක් ගෙස යයි කියයුතු නැත මැන භාගයෙහි කොට නිමාසනය හෙරේ නම් නිසගිපිටි වේ” යයි.

2. මාසො සෙසො ගිමහානනහි හිකුනා වසඹකසාපිකවිටරං පසියෙසිතබ්බං යනු: යම් මිනිස් කෙනෙක් පෙරන් වැසිසළසිවුරු දෙද්ද ඔවුන් වෙත එළඹ වෙසේ කියයුත්තාහ: “වැසිසළවට කාලය වෙයි. වැසිසළවට සමය වෙයි. අන් මිනිස්සු ද වැසිසළ සිවුරු දෙනා”යි. “මට වැසිසළසිවුරක් දෙන්න. මට වැසිසළසිවුරක් ගෙනෙන්න. මට වැසිසළසිවුරක් පිරිවටා දෙන්න. මට වැසිසළසිවුරක් විකොට ගෙන දෙන්න”යි කො කියයුත්තාහ.

අදාමාසො සෙසො ගිමහානනහි කකා නිමාසෙතබ්බං යනු: අඩමසක් ගෙස ව සිටි ගිමහානෙහි කොට නිමවා හැන්ද යුතු ය.

බරෙත වෙ මාසො සෙසො ගිමහානං යනු: අසිර මසක් ගෙස ව සිටි ගිමහානෙහි වැසිසළසිවුර සොයා නම් නිසගිපිටි වේ.

බරෙතදාමාසො සෙසො ගිමහානං යනු: අසිර අඩමසක් ගෙස ව සිටි ගිමහානෙහි කොට නිමවා හදි නම් නිසගි වේ. සඛ්ඝයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසාදිය යුතු යි. මහණෙනි, මෙසේත් නිසාදියයුතු යි: “වහන්ස මනේ මේ වැසිසළසිවුර අසිර අඩමසක් ගෙස ව සිටි ගිමහානෙහි සොයන ලද්දේ අසිර අඩමසක් ගෙස ව සිටි ගිමහානෙහි කොට නිමවා හදින ලද්දේ නිසගි විය. මේ වෙය සහනට නිසර්ම ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නානු යයි ... ආයුෂමත්භට දෙමි”යි.

3. අසිර මසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි අසිර සන් ඇතියේ වැසිසළසිවුර සොයා නම්, නිසගිපිටි වෙයි. අසිර මසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි විමති ඇත්තේ වැසිසළසිවුර සොයා නම් නිසගිපිටි වෙයි. අසිර මසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි උනුසන් ඇතියේ වැසිසළසිවුරක් සොයා නම් නිසගිපිටි වේ.

4. අසිර අඩමසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි අසිරසන් ඇතියේ කොට නිමවා හදි නම් නිසගිපිටි වෙයි. අසිර අඩමසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි විමති ඇත්තේ කොට නිමවා හදි නම් නිසගිපිටි වෙයි. අසිර අඩමසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි උනුසන් ඇතියේ කොට නිමවා හදි නම් නිසගිපිටි වේ.

5. වැසිසළව ඇතිකල්හි ලිඟිණ්ව කය හෙමා තම් දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුසෙක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි අසිරසන් ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුසෙක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුසෙක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි උනුසන් ඇතියේ ආවාත් නැති.

6. උනුඅඩමසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි අසිරසන් ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුඅඩමසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුඅඩමසක් ගෙස වූ ගිමහානෙහි උනුසන් ඇතියේ ආවාත් නැති.

7. අනාපනති මාසො සෙසො ගිමහානනාති වසසිකසාටිකවිවරං පරියෙසති, අඛමාසො සෙසො ගිමහානනාති කඛා නිවාසෙති, උෘතකමාසො සෙසො ගිමහානනාති වසසිකසාටිකවිවරං පරියෙසති. උෘතකඛමාසො සෙසො ගිමහානනාති කඛා නිවාසෙති, පරිසිට්ඨාය වසසිකසාටිකාය වසසං උකකසිතියති, නිවන්ථාය වසසිකසාටිකාය වසසං උකකසිතියති, ධොවිත්වා නිකම්පිතබ්බං. සමයෙන නිවාසෙතබ්බං. අවුත්තර-විවරස්ස, තට්ඨවිවරස්ස, ආපදසු, උමමනකස්ස, ආදිකමිතිස්සාති.

වසසිකසාටිකසිකතාපදං නිවසිතං.

5. 3. 5.

විවරඅවුත්තර සිකතාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභියං විහරති ජෙනවතෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤ සකාපුත්තො භාභුතො සද්ධි භාරිකං භික්ඛු ඵනදවොච: “ඵහාටුසො ජන-පදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. “නාහං භතෙන ගමිස්සාමි, දුබ්බලවිවරෙති”ති. “ඵහාටුසො අභතෙන විවරං දස්සාමි”ති තස්ස විවරං අදුසි. අස්සොසි බො සො භික්ඛු: “භගවා නිර ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. අථ බො තස්ස භික්ඛුතො ඵනදවොසි:— “තදනාහං¹ ආයස්මා උපනඤ්ඤ සකාපුත්තන සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. අථ බො ආයස්මා උපනඤ්ඤ සකාපුත්තො න: භික්ඛුං ඵනදවොච: “ඵහිදුති ආටුසො ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. “නාහං භතෙන තයා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. “යථ පි තාහං ආටුසො විවරං අදුසිං මයා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති කුමිතො අනන්තමිතො අවුත්තරි.

2. අථ බො සො භික්ඛු භික්ඛුතං ඵනමන්ථං ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිත්ථා තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සකාපුත්තො භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුමිතො අනන්තමිතො අවුත්තරිස්සාමි”ති? අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමන්ථං ආරොවෙසුං. “සමං නිර නං උපනඤ්ඤ භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුමිතො අනන්තමිතො අවුත්තරි”ති. “සමං භගවා.” ටිගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම නං මොඝපුරිස භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුමිතො අනන්තමිතො අවුත්තරිස්සාමි. තෙනං මොඝපුරිස අපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවද්ධි පන භිකිතවෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

7. ගිමන් සිටුමසින් වෙසක් ශෙෂ යයි වැසිසළසිටුරක් සොයා නම්, ගිමන් සිටුමසින් අඛමසක් ශෙෂ යයි කොට නිමවා හදි නම්, ගිමන් සිටුමසින් උනුමසක් ශෙෂ යයි වැසිසළසිටුර සොයා නම්, ගිමන් සාරමසින් උනුමසක් ශෙෂ යයි කොට හදි නම්, සොයන ලද වැසිසළව ඇති කල්හි වස පෙරට අදනා ලැබේ නම්, හදනා ලද වැසිසළව ඇති කල්හි වස පෙරට අදනා ලැබේ නම්, දෙවා බහා නැබියයුතු ය. සුදුසුකල්හි හැන්දයුතු ය. අසිදාගන්-සිටුර ඇතියාට, නටසිටුර ඇතියාට, උවදුර ඇති කල්හි, උමවනතකයහට, ආදිකමිකයහට, ඇවැත් නැත්තේ යි.

වසඞ්කසාපිකා ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 5.

විවරඅවමිතදාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමිපයෙහි ජෙනවන නම් වූ අනෙපිඬුහුගේ අරමිති වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ බැයාගේ සද්ධිවිහාරික මහණක්හට මෙය කී ය. “එව ඇවැත්නි, ජනපදවාරිකායෙහි යමිහ”යි. “වහන්ස මම නො යන්නෙමි. දුමුල් සිටුර ඇත්තෙමි”යි. “එව ඇවැත්නි, මම නට සිටුරක් දෙන්නෙමි”යි, ඔහුට සිටුරක් දිනි. ඒ මහණ නෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජනපද වාරිකායෙහි වඩනාහ”යි. ඇසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණහට මේ සිහ විය: “මම දැන් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි නො යන්නෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නෙමි”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ ඒ මහණහට මෙය කීය: “එව ඇවැත්නි, දැන් ජනපද වාරිකායෙහි යමිහ”යි. “වහන්ස, මම නුඹ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි නො යන්නෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නෙමි”යි. “ඇවැත්නි, මම නට යමි සිටුරක් දිනිමි ද එය මා හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නේ යයි (සිතා) දිනිමි”යි කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිදා ගත්තේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ නෙමේ භික්ෂුන්ට මෙ පවත් දැන්වී ය. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරා වති. “කෙසේ නම් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ මහණහට නෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගත්තේ දැ”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වෙසවත් සැළ කළහ. “සැබෑ ද? උපනඤ්ඤා නෝ මහණකුට නෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිදා ගත්තේ දැ”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක “බුද්ධ පුරුෂය, කෙසේ නම් හෝ මහණක්හට නෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිදා ගත්තෙහි ද?” “බුද්ධ පුරුෂය, තෙල නො පහන් වුවත්තේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්ඤ්ඤායා වා අවුත්ඤ්ඤාපෙයා වා නිස්සග්ගියං පාවිතනියනති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අධිපොතො භික්ඛුති.

භික්ඛුස්සාති අඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස.

සාමනාති සයං දඬා

විවරං නාම: ඡන්තං විවරාතං අඤ්ඤතරං විවරං විකප්පනුපගපච්ඡිමං.

කුපිතො අනත්තමනොති අතභිරුදො ආහතවිතො බ්ලජාතො.

අවුත්ඤ්ඤායාති සයං අවුත්ඤ්ඤති, නිස්සග්ගියං¹ පාවිතනියං.

අවුත්ඤ්ඤායාති අඤ්ඤං ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සකිං ආණතො බහුකම්පි අවුත්ඤ්ඤති, නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵලඤ්ච පන භික්ඛුවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං. “ඉදං මෙ භතො විවරං භික්ඛුස්ස සාමං දඬා අවුත්ඤ්ඤාතං නිස්සග්ගියං, ඉමානං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති—දදෙය්‍යාති—දදෙය්‍යනති—ආයසමතො දමමි”ති.

4. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤේ විවරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්ඤ්ඤති වා අවුත්ඤ්ඤාපෙති වා, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. උපසම්පන්නො වෙමතිකො -පෙ- උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසඤ්ඤේ විවරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්ඤ්ඤති වා අවුත්ඤ්ඤාපෙති වා, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං.

5. අඤ්ඤං පරිකාරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්ඤ්ඤති වා අවුත්ඤ්ඤාපෙති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නස්ස විවරං වා අඤ්ඤං වා පරිකාරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්ඤ්ඤති වා අවුත්ඤ්ඤාපෙති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤේ, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නසඤ්ඤේ, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

6. අනාපතති සො වා දෙති, තස්ස වා විසස්සතො ගණනාති, උමමතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විවරඅවුත්ඤ්ඤා සිකාපදං නිමිතං.

1. නිස්සග්ගියං ගොති, ස්‍යා.

“යම් මහණෙක් මහණකුට නොමේ ම සිවුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී නම් හෝ අසිදා ගන්වන්ගේ නම් හෝ නිසගි පවිනි වේ” යයි

3. යො පන යනු: යමෙක් යම් බලයෙක් ..

හිකු යනු: ... මෙ තෙමේ මේ අභියෝගී ‘හිකු’ යයි අදහස් කරන ලදී.

හිකුසා යනු: අත් මහණකුට ය.

සාමං යනු: හෙමේ ම දී.

විවර නම්: ස්වදූරාම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහෝනා පැසුළු සිවුරකි.

කුපිතො අනතතමනො යනු: නොපහන්වූයේ, ක්‍රොධයෙන් ගැටුනු සිත් ඇත්තේ, හටගත් කෙලෙස් කණු ඇත්තේ.

අවජ්ඣෙය්‍ය යනු: තෙමේ අසිදා ගණී නම් නිසගිපවිනි වේ.

අවජ්ඣෙය්‍ය යනු: අනෙකකු අණවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ දෙයක් අසිදා ගණී නම් නිසගි වෙයි. සමස්තාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසජිය යුතු යි. මහණෙනි, මෙසේ නිසදිය යුතු යි: “මහත්ස, මගේ මේ සිවුර මහණකුට නමාම දී අසිදා ගන්වා ලද්දේ නිසගි විය. මම මෙය සහනට නිසජමි”යි ... දෙන්නේය යි . දෙන්නාහු යි ... ආයුෂමත්තට දෙමි”යි.

4. උපසපන් මහණකු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ සිවුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ නිසගිපවිනි වෙයි. උපසපන් මහණකු කෙරෙහි විමනි ඇතියේ ... උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ සිවුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ නිසගිපවිනි වේ.

5. අන් පිරිකරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ දුකුලාආචාරීන් වෙයි. අනුපසපනකුට සිවුරක් හෝ අන් පිරිකරක් හෝ දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ දුකුලාආචාරීන් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ දුකුලාආචාරීන් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමනි ඇතියේ දුකුලාආචාරීන් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ දුකුලාආචාරීන් වෙයි.

6. හෙ තෙමේ හෝ දේ නම්, ඔහුට විස්වස් ඇත්තේ හෝ ගණී නම්, (ඔවුනට ද,) උත්තරතකයාට ද, ආදිකමට්ඨකයාට ද, ආචාරීන් තැන්තේ යි.

විවරආවර්ණනා ශික්ෂාපදය නිමි.

සුභත විඤ්ඤානවිසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා රුජගහෙ විහරති වෙළවතෙන කලුඤ්ඤාතිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගහියා භික්ඛු විවරකාරසමයෙ බහුං සුභතං විඤ්ඤාපෙසුං. කතෙපි විවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං හොති. අථ බො ඡබ්බගහියානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “හඤ මයං ආවුසො අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙමා”ති. අථ බො ඡබ්බගහියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. විතෙපි විවරෙ බහුසුභතං¹ අවසිට්ඨං හොති. දුතියමපි බො ඡබ්බගහියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. විතෙපි විවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං හොති. තතියමපි බො ඡබ්බගහියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම සමණා සකාපුත්තියා සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙසසන්නති”ති.

2. අසෙසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානා උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා, තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: - “කථං හි තාම ඡබ්බගහියා භික්ඛු සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙසසන්නති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “සච්චං කිර තුලෙන භික්ඛවෙ සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙමාති “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධෝ භගවා: ‘කථං හි තාම තුලෙන මොසපුරිසා සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙසසථ. තෙනං මොසපුරිසා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි විවරං වායාපෙසා, නිසංගහියං පාවිතරියනති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අබ්භෙපතො භික්ඛුති.

සාමනාති සයං විඤ්ඤාපෙසා.

සුභතං නාම: ඡ සුභතාති: බොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භබ්බං.

නන්තවායෙහිති පෙසකාරෙහි වායාපෙති, පයොගෙ පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සංගතියං හොති. නිස්සංජ්ඣාබ්බං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සංජ්ඣාබ්බං: “ඉදං මෙ භන්තෙ විවරං සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙසා නන්තවායෙහි වායාපිතං නිස්සංගතියං, ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සංජාමි”ති. - දදෙය්‍යාති - දදෙය්‍යන්නති - ආයසමතො දමමි”ති.

සුභතච්ඡදානි ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීපයෙහි කලාදකනිවාප නම්වූ වෙළවන අරමිති වැඩවසන සේක. තවද එසමයෙහි සවග මහණහු සිටුරු කරණ කාලයෙහි බොහෝ හු විතවූහ. සිටුරු නිමි කල්හි ද බොහෝ හු ඉතිරි විය. ඉක්බිති සවග මහණුන්ට මේ සිත විය: “ආචාර්ය, ඉදින් අපි වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවමෝ තම් මනා යැ”යි. ඉක්බිති සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවූහ. සිටුරු වියා නිමි කල්හි ද බොහෝ හු ඉතිරි වූයේ වෙයි. දෙවනවට ද සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවූහ. සිටුරු වියා නිමි කල්හිද බොහෝ හු ඉතිරි වූයේ වෙයි. තෙවනවට ද සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවූහ. මිනිස්සු හෙලා දකිති. නුගුණ කියති. දෙස් පවුරුවන්: “කෙසේ තම් ශ්‍රමණශාසනපුත්‍රයෝ තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවූහදැ”යි.

2. භික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පවුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙස් පවුරුවන්: “කෙසේ තම් සවග මහණහු තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවූහදැයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. “සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි තුමු ම හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවූහ දැයි. “සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ නින්දා කළ සේක: “කෙසේ තම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරුක් වියවූහ දැ? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය තො පහන් වූවන්ගේ පාඨාදීම පිණිස හෝ තො වෙයි. .... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසයි:

“යම් මහණෙක් සිටුරු පිණිස හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරු පිළියක් වියවා නම් නිසභිපච්චි වේ”යයි.

3. යොපන යනු යමෙක් යම්බදයෙක් ....

හිකඩු යනු ... මේ තෙමේ මේ කරුණෙහි ‘හිකඩු’යයි අදහස් කරණ ලද්දේයි.

සාමං යනු තෙමේ ඉල්ලා ගෙනය.

සුභත නම්: “කොමුවැහැරියෙන් කළ හු ය, කපුයෙන් නිපන් හු ය, නිහිරියෙන් කළ හු ය, උළුලොමින් කළ හු ය, හණවැහැරියෙන් කළ හු ය, මේ පස මුසුකොට කළ හු ය”යි සවැදූරුම් හු ය.

තනනවායෙහි යනු: පෙහෙරුන් ලවා වියවා නම් පියොවක් පාසා දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසභි වේ. සඛ්‍යයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසාජ්‍ය යුතුයි. “මහණෙනි මෙසේ නිසාජ්‍ය යුතුයි. “විහත්ස, මවිසින් මේ සිටුරු පිළිය තමා ම හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා වියවන ලද්දේ නිසභි විය. මේ මෙය සභනට නිසභිමි ... දෙත්තේය’යි ... දෙත්තාහු යි ... ආයුෂ්චේතනට දෙමි”යි.

4. වායාපිනෙ වායාපිනසඤ්ඤා, නිසංයග්ගියං පාවිතතියං. වායාපිනෙ චෙමනිකො, නිසංයග්ගියං පාවිතතියං. වායාපිනෙ අවායාපිනසඤ්ඤා, නිසංයග්ගියං පාවිතතියං.

5. අවායාපිනෙ වායාපිනසඤ්ඤා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. අවායාපිනෙ චෙමනිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. අවායාපිනෙ අවායාපිනසඤ්ඤා, අනාපතති.

6. අනාපතති චිවරං සිලෙහිදුං, ආයොගො, කායබ්බතෙන, අංසවට්ටකො,¹ පනනත්ථිකාය, පරිසාරාවතෙ, ඤානකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාසාන්ධාය, අනන්තො ධනෙන, උමමහාකායං, ආදිකමමිකාසාති.

සුත්තවිඤ්ඤානතිසිකිඛාපදං නිමිතිං.

5. 3. 7.

මහාපෙසකාරසිකිඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකායං ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු පුරිසො පවාසං ගච්ඡන්තො පජාපතිං එතදවොච: “සුත්තං ධාරයිත්වා අමුක්ඛායා නන්තවායං දෙති. චිවරං වායාපෙත්වා නික්ඛිප. ආගතො අයං උපනිදං චිවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සාසි බො අඤ්ඤානරු පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාචං ගාසමිතස්ස. අථ බො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනන්දෙ සකාපුත්තො හෙත්ථපසංඝමි. උපසංඝමිත්වා, ආයස්මන්තං උපනන්දං සකාපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤසි නිං ආවුසො උපනන්ද, අමුක්ඛමිං ඔකාසො අඤ්ඤානරු පුරිසො පවාසං ගච්ඡන්තො පජාපතිං එතදවොච: “සුත්තං ධාරයිත්වා අමුක්ඛායා නන්තවායං දෙති. චිවරං වායාපෙත්වා නික්ඛිප. ආගතො අයං උපනන්දං චිවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “අත්ථාවුසො මං යො උපට්ඨාකො”ති. සොපි බො නන්තවායො ආයස්මන්තො උපනන්දස්ස සකාපුත්තස්ස උපට්ඨාකො හොති.

2. අථ බො ආයස්මා උපනන්දෙ සකාපුත්තො යෙන සො නන්තවායො හෙත්ථපසංඝමි, උපසංඝමිත්වා නන්තවායං එතදවොච: “ඉදං බො ආවුසො චිවරං මං උද්දිස්ස විය්‍යති, ආයනඤ්ච කරොති, විත්තඤ්ච අපමිනඤ්ච සුචිතඤ්ච සුප්පවාසිතඤ්ච සුචිලෙඛිතඤ්ච සුචිතච්ඡිතඤ්ච කරොති”ති. “එතෙ බො මෙ භනෙත සුත්තං ධාරයිත්වා අදංසු ඉමිතා සුත්තෙන චිවරං පිතාගිති. න භනෙත සකකා ආයනං වා විත්තං වා අපමිතං වා කාතුං, සකකා ව බො භනෙත සුචිතඤ්ච සුප්පවාසිතඤ්ච සුචිලෙඛිතඤ්ච සුචිතච්ඡිතඤ්ච කාතුන්ති.” “ඉමසි නිං ආවුසො ආයනඤ්ච කරොති විත්තඤ්ච අපමිනඤ්ච, න තෙ² සුත්තෙන පටිබ්බං භවිස්සති”ති.

4. විසවන ලද්දෙහි විසවන ලද්ද සත් ඇතියේ නිසභිපච්ඡි වෙයි. විසවන ලද්දෙහි විමනි ඇත්තේ නිසභිපච්ඡි වෙයි. විසවන ලද්දෙහි නොවිසවන ලද්ද සත් ඇතියේ නිසභිපච්ඡි වේ.

5. නොවිසවන ලද්දෙහි විසවන ලද්ද සත් ඇතියේ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොවිසවන ලද්දෙහි විමනි ඇතියේ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොවිසවන ලද්දෙහි නොවිසවන ලද්ද සත් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

6. සිවුරු මානිම පිණිස ද, ආයෝගපට්ටය, කායබන්ධනය, අංසවට්ටකය, පත්තාත්ථිකාය, පරිසාරවනය යන මේ නිමිති කොට හු වින්වන්තහුට ද, ඥාතිකුන්ට ද, පවරණු ලැබුවනට ද, අතෙකක්හු සදහා ඉල්වන්තහුට ද, සිය ධනයෙන් ගන්තහුට ද, උමතුටුවනුට ද, ආදිකමමිකයාට ද ඇවැත් නැති.

සුත්තපිකුසුන්ති ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 7.

මහාපෙසකාර ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාගාවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජෙනවන තමවූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වසන සේක. එසමයෙහි එක්තරු පුරුෂයෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ බිරිඳට මෙය කිය: “හු භූලනය කොට අසුවල් පෙහෙරාට දෙව. සිවුරු පිළිය විසවා තබව. පෙරළා ආයෙම් උපනඤ්ඤා භිමියන් සිවුරින් පුදන්නෙමි”යි. එක්තරු පිණිසවාරික මහණෙක් කියන්නා වූ ඒ පුරුෂයාගේ මෙනෙපුල් ඇසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් වෙත එළඹ මෙය කිය: “ඇවැත් උපනඤ්ඤා, තෙමි මහ පිනැත්තහුය. අසුවල් තැන එක්තරු පුරුෂයෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ බිරිඳට මෙය කිය. “නුල් භූලනය කොට අසුවල් පෙහෙරාට දෙව. සිවුරු පිළියක් විසවා තබව. පෙරළා ආයෙම් සිවුර උපනඤ්ඤා භිමියන් පුදන්නෙමි”යි. “ඇත ඇවැත්නි, හේ මට උපසංඝායකයා”යි. ඒ පෙහෙර තෙමේ ද ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ උපසංඝායකයෙක් වෙයි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ උපසංඝායකයා වෙත එළඹ පෙහෙරට මෙය කිය. “ඇවැත්, මේ සිවුරු පිළිය මා උදෙසා විසවනු ලැබේ. දිග්චුවක් ද, පුළුල්චුවක් ද, සක චුවක් ද, සමව විසන ලද්දක් ද, සමව නුල් එලා විසන ලද්දක් ද, මහා හිරි අඳින ලද්දක් ද, කොස්සෙන් පිරිසිදු කරණ ලද්දක් ද කරව”යි. “වහන්ස, මොහු මට මේ හුසින් සිවුරු පිළියක් විසවයි හු පමණ කොට දුන්න. වහන්ස, දිග හෝ පුළුල් හෝ සක හෝ කරන්නට නො හැකිය. “වහන්ස, සුචිත ද, සුප්පවාසිත ද සුචිලෙඛිත ද සුචිතවර්ණ ද කරන්නට හැකි වෙයි.” ඇවැත්, එසේ තමි නෝ දිග්චුවක් ද, පුළුල්චුවක් ද, සක චුවක් ද, කරව. තට හුසින් අඩුවෙක් නොවන්නේ ය.”

3. අථ බො සො තනනවායො යථාභූතං සුතනං තනෙන උපතෙතො යෙන සා ඉතී තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිතො තං ඉතං ඵතදවොච: “සුතෙනන අයො අතො”ති. “තනු තං අයො වෙයං වුතොන: ඉමිතා සුතෙනන චිවරං විතාති”ති, “සච්චාහං අයො තයා වුතොන: ඉමිතා සුතෙනන චිවරං විතාති”ති, අපිච චං අයො උපතඤ්ඤ ඵවමොහ: “ඉඛිස කිං ආවුසො ආයනඤ්ඤ කරොති විජ්ඣනඤ්ඤ අපටිතඤ්ඤ, ත තෙ සුතෙනන පටිබ්බදං භවිස්සතිති.” අථ බො සා ඉතී යතනකං යෙව සුතනං පස්මං අද්දසි, තතනකං පච්ඡා අද්දසි.

4. අසොසාසි බො ආයස්මා උපතඤ්ඤ සකාපුතො: “සො කිර පුරිසො පවාසිතො ආගතොති.” අථ බො ආයස්මා උපතඤ්ඤ සකාපුතො යෙන තස්ස පුරිසස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො පඤ්ඤානෙන ආසතෙ නිසීදි. අථ බො සො පුරිසො යෙනායස්මා උපතඤ්ඤ සකාපුතො තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිතො ආයස්මානං උපතඤ්ඤ සකාපුතං අභිවාදෙතො ඵකමිතනං නිසීදි. ඵකමිතනං නිසීතො බො සො පුරිසො පජාපතිං ඵතදවොච:- “තං වායාපිතං¹ චිවරන්ති?” “ආයස්ම වායාපිතං තං චිවරන්ති”. “ආහර අයං උපතඤ්ඤ චිවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අථ බො සා ඉතී තං චිවරං නිහරිතො සාමිකස්ස දතො ඵතමිතං ආරොවෙසි. අථ බො සො පුරිසො ආයස්මතො උපතඤ්ඤ සකාපුතස්ස චිවරං දතො උඤ්ඤායති බියනි විපාවෙති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාපුතායා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුකරු චිවරෙන අච්ඡාදෙහුං. කථං හි තාම අයො උපතඤ්ඤ මයා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො තනනවායෙ උපසඛකමිතො චිවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති.

5. අසොසාසුං බො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උඤ්ඤායනත්ස්ස බියනත්ස්ස විපාවෙනත්ස්ස යෙ හෙ භික්ඛු අපටිච්ඡා තෙ උඤ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයස්මා උපතඤ්ඤ සකාපුතො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපති-කස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිතො චිවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු ගහවතො ඵතමිතං ආරොවෙසු. “සච්චං කිර තං උපතඤ්ඤ පුබ්බෙ අප්ප-චාරිතො ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිතො චිවරෙ විකප්පං ආපජ්ජ”ති? “සච්චං ගතවා.” “ඤ්ඤතකො තෙ උපතඤ්ඤ අඤ්ඤතකො”ති? “අඤ්ඤතකො ගතවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤතකස්ස ත ජාතාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සනතං වා අසනතං වා. තත් තාම තං මොඝපුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤතකස්ස ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිතො චිවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සසි. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ-ඵවඤ්ඤ පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුං පතොච උද්දිස්ස අඤ්ඤතකො ගහපති වා ගහපතාහි වා තනනවායෙහි චිවරං වායාපෙය්‍ය, තනු වෙ සො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්ප-චාරිතො තනනවායෙ උපසඛකමිතො චිවරෙ විකප්පං ආපජෙජ්ජය්‍ය: ‘ඉදං බො ආවුසො චිවරං මං උද්දිස්ස වියනි, ආයනඤ්ඤ කරොථ විජ්ඣනඤ්ඤ අපටිතඤ්ඤ සුට්ඨිතඤ්ඤ සුප්පවාසිතඤ්ඤ සුට්ඨෙලබ්භිතඤ්ඤ සුට්ඨිතච්ඡිතඤ්ඤ කරොථ, අපෙසවනාම මයමපි ආයස්මග්ගානං කිඤ්චිමග්ගං අනුපදජෙජ්ජ-ය්‍යාමා’ති, ඵචඤ්ඤ සො භික්ඛු වතො කිඤ්චිමග්ගං අනුපදජෙජ්ජය්‍ය අනමසො පිණ්ඩපාතමග්ගමපි, නිස්සග්ගිං පාටිනගියනති.”

3. ඉක්බිති ඒ පෙහෙර තෙමේ ගෙණා පමණ හු යනුයෙහි එළවා ඒ සත්‍රිය වෙත එළඹ මෙය කිය. “ආයතීවෙනි, හුසින් ප්‍රයොජන ඇතැ”යි. “ආයතීයෙහි මේ හුසින් සිවුරක් වියව’යි තෙපි මා විසින් කියන ලද්දහු තො වේ ද?” “සැබව ආයතීවෙනි, තොප විසින් මේ හුසින් සිවුරක් වියව’යි කියන ලද්දෙම”යි. එකකුදුවත් උපහඤ්ඤාසමාප්ති මට මෙය කීහ. “ඉදින් ඇමැත තෝ දිග ද පුළුද ද සන ද කරව, නට හුසින් අඩුවෙක් තො වන්නේය”යි. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිය තොමෝ යම් පමණ හු පළමුව දුන්නී ද, පසුව ද එපමණ දුන්නීය.

4. ආයුෂ්මත් උපහඤ්ඤාසමාප්තියෝ ඒ පුරුෂයා බැහැර සිට ආයෙයයි ඇසූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපහඤ්ඤාසමාප්තියෝ ඒ පුරුෂයාගේ නිවසට එළඹ පැණ වූ අස්තෙහි හුන්හ. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපහඤ්ඤාසමාප්තියන් වෙත එළඹ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන් ඒ පුරුෂ තෙමේ බිරිඳට මෙය කීයේය. ඒ සිවුරුපිළිය වියවන ලද්ද”යි. “එසේ ය හිමියනි, ඒ සිවුරු පිළිය වියවන ලද්දේය”යි. “ගෙණ එව. උපහඤ්ඤාසමාප්තියන් සිවුරින් පුදන්නෙම”යි. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිය තොමෝ ඒ සිවුරුපිළිය ගෙණවුන් සැමියාට දී මේ පවත් දුන්වූවාය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපහඤ්ඤාසමාප්තියන් සිවුරුපිළිය දී හෙලා දකිති. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි: “මේ ග්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ හෙත් ආශාආත්තෝය. ලද දෙයින් සතුටු නොවන්නෝය. මොහු සිවුරකින් පුදන්නට පහසු නො වෙත්. “කෙසේ නම් උපහඤ්ඤාසමාප්තියෝ මිසිසින් පෙර නො පවරණ ලද්දහු පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණියාහු ද”යි.

5. හිඤ්ඤා හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවති. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපහඤ්ඤාසමාප්තියෝ පෙර තොප-වරණ ලද්දහු ගෑහැවියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිවුරුපිළියෙහි අධික විධානයට පැමිණියාහු ද” යි. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. “සැබෑ ද උපහඤ්ඤා, තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි ගෑහැවියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණියෙහි ද” යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” “උපහඤ්ඤා හේ නායෝ නැයෙක් ද? තො නැයෙක් ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස නො නැයෙකි.” “නුවර්පුරුෂය, තො නැයෙක් නො නැයකුගේ සුදුසුබව හෝ නුසුදුසු බව හෝ ඇතිබව හෝ නැතිබව හෝ නො දකිති. එහිලා නුවර්පුරුෂය, තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි නො නැ ගෑහැවියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණියෙහි ය. “නුවර්පුරුෂය, තෙල නොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තොපෙයි.” ... “වෙහෙන්නි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“මහණකු උදෙසාම නොනැ ගෑහැවියෙක් හෝ ගිහිනියක් හෝ පෙහෙරැත් ලවා සිවුරුපිළියක් වියවා නම් එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ පෙර නො පවරණ ලද්දේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ ඉදින් සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණේ නම්: ‘ඇමැත්තනි, මේ සිවුරුපිළිය මා උදෙසා වියනු ලැබේ. දිග්චුවක් ද පුළුල්චුවක් ද සනචුවක් ද කරවු. මනාකොට වියන ලද්දක් ද සමකොට හු අතුරු වියන ලද්දක් ද මනාකොට හිඳි අදින ලද්දක් ද, මනාකොට මදින ලද්දක් ද කරවු. ඉදින් අපිඳු ආයුෂ්මත්හට කිසිපක් දෙන්නමෝ නම් යෙහෙකැ’යි. එ මහණ තෙමේ මෙසේ කියා යවත් පිළිසෙසින් සබල්පමානුඩු ද සිඬපමණකුඳු දේ නම් නිසලිපමිති මේ” යයි.

6. හික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සාති හික්ඛුස්සන්ථාය හික්ඛුං ආරමමණං කරිත්වා හික්ඛුං අච්ඡාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤාතසො නාම: වානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසමිඤ්ඤො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතාති නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

තත්තවාසෙහිති පෙසකාරෙහි.

චිවරං නාම: ඡන්තං චිවරුතං අඤ්ඤාතරං චිවරං විකප්පනුපගපච්ඡමං.

වායාපෙය්‍යාති විතාපෙති.

තනු වෙ සො හික්ඛුති යං හික්ඛුං උද්දිස්සා චිවරං විශ්‍යති සො හික්ඛු.

පුඤ්ඤ අප්පචාරිතොති පුඤ්ඤ අට්ටිකො හොති: “කිදිසෙන තෙ භන්තෙ චිවරෙන අන්තො, කිදිසං තෙ චිවරං වායාපෙමි”ති.

තත්තවාසෙ උපසංඝකම්මාති සරං ගන්තො යත්තං කත්ථි උපසංඝකම්මාති.

චිවරෙ විකප්පං ආපජ්ජය්‍යාති “ඉදං බො ආට්ටිකො චිවරං මං උද්දිස්සා විශ්‍යති, ආයතඤ්ඤ කරොථ, විත්තඤ්ඤ අපමිතඤ්ඤ සුචිතඤ්ඤ සුප්පවාසිතඤ්ඤ සුචිලෙඛිතඤ්ඤ සුචිතච්ඡිතඤ්ඤ කරොථ.”

අප්පෙවනාම මමපි ආයසමහතානා කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජය්‍යා-
මාහි ඵවඤ්ඤ සො හික්ඛු වත්වා කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජය්‍ය අත්තමසො පිණ්ඩපාතමත්තමපිති. පිණ්ඩපාතො නාම: යාගුපි භත්තමපි බාදනීයමපි චුණ්ණපිණ්ඩාපි දන්තකට්ඨමපි දසිකසුභාමපි අත්තමසො ධම්මමපි භණති.

7. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්තං වා අපමිතං වා කරොති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ඤ පත හික්ඛිවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භන්තෙ චිවරං පුඤ්ඤ අප්පචාරිතො අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිකස්ස තත්තවාසෙ උපසංඝකම්මා චිවරෙ විකප්පං ආපන්තං නිස්සංගියං. ඉමානං සංඝස්ස නිස්සජ්ඣමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමිතො දමමි”ති.

6. භික්ඛුං පනොට උද්දෙසං යනු: වහණතු සදහා වහණතු අරමුණු කොට වහණත්තට දෙනු කැමැත්තේ.

අඤ්ඤානා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන මුත්තා යුගළ වෙස් සම්බන්ධවූයේ වෙයි.

ගහපති නම්: යමෙක් ගිහිගෙයි වෙස් නම් හෙ තෙමේ ය.

ගහපතාති නම්: ගිහිගෙයි වසන යම්කිසි මාගමක්.

නගනවාසෙති යනු: පෙහෙරැත් ලවා.

විවර නම්: සමෘද්ධම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරු විකපුන් පොහෝනා පැසුළු සිවුරෙහි.

වායාපෙය්‍ය යනු: වියවයි.

තනු වෙසො භික්ඛු යනු: යම් වහණතු උදෙසා සිවුරක් වියනු ලැබේ ද, ඒ මහණ තෙමේ ය.

පුබ්බි අප්පවාජිනො යනු: “වහන්ස, කෙබඳු සිවුරකින් නොපට ප්‍රයෝජන වේ ද, නොපට කෙබඳු සිවුරක් වියවම් දැ යි” පෙර නොකියනු ලැබුවෙක් වෙයි.

නගනවාසෙ උපසංඝිකම්මා යනු: ගෙට ගොස් යම්කිසි තැනෙක්හි එළඹිය.

විමරෙ විකප්පං ආපජෙජ්ජ යනු: “ඇවැත් මේ සිවුරැපිළිය මා උදෙසා වියනු ලැබේ. දිග්වුවක් ද පුළුල්වුවක් ද සතුවුවක් ද කරවු. මනා කොට වියන ලද්දක් ද, සමකොට හු අතුරු වියන ලද්දක් ද, මනාකොට හිරි අදින ලද්දක් ද, මනාකොට මදින ලද්දක් ද කරවු.”

අප්පෙට නාම මයමි ආයසමනනාං කිඤ්චමනං අනුපදජෙජ්ජයා-
මාහි එවං ව සො භික්ඛු වසා කිඤ්චමනං අනුපදජෙජ්ජයා අනාමසො
පිණ්ඩපානමනමිති යනු: පිණ්ඩපාන නම්: හඹු ද, බත් ද, කැවිලි ද, සුණුපිඬක් ද, දෑහැටි දඬුවක් ද දහවළකඩක් ද යටත් පිරිසෙයින් දහම් ද දෙසයි.

7. ඔහුගේ වචනයෙන් දිග්වුවක් හෝ පුළුල්වුවක් හෝ සතුවුවක් හෝ කෙරේ නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසඟි වේ. සහනට හෝ ගණනාට හෝ පුතුලාට හෝ නිසැජ්ජය යුතු. මහණෙහි, මෙසේ නිසැජ්ජය යුතුයි. “වහන්ස, මාගේ මේ සිවුර පෙර නො පවරණලදුයෙම් නො නැ ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹි සිවුරෙහි අධිකවිධානයට පාමණෙන ලදුයේ නිසඟි විය. “මෙය මම සහනට නිසැජ්ජි’ යි ... දෙත්තේය’ යි ... දෙත්තාහයි ... ආයුමත්තට දෙමි’ යි.

8. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකස්ස නන්තවායෙ උපසංඝාමිනා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමෙනිකො -පෙ- අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකස්ස නන්තවායෙ උපසංඝාමිනා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

9. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ වෙමෙනිකො ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤා, අනාපනති.

10. අනාපනති ඤාතකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අනන්තො ධර්මෙන, මහග්ගං වායාපෙත්තුකාමස්ස අප්පග්ගං වායාපෙනි, උමමන්තකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

මහාපෙසභාරසිකඛාපදං නිමිතිං.

5. 3. 8.

අවේකච්චරසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවණියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරු මහා-
මනෙහා පවාසං ගවේෂණො භික්ඛුනං සන්ත්තෙ දුතං පාහෙයි: “ආගවේෂතු හදන්තා, වස්සාවාසිකං දස්සාමි”ති. භික්ඛු වස්සං වුජ්ඣානං භගවතා වස්සා-
වාසිකං අනුඤ්ඤාත”නාති කුකකුච්චායන්තා නාගමංසු. අථ බො සො මහාමනෙහා උප්ඤ්ඤාති බියති විපාවෙති: “කථං හි නාම හදන්තා මයා දුතෙ පතිතො නාගවේෂස්සන්ති” “අහං හි සොනාය ගවේෂාමි, දුජ්ජානං ජීවිතං, දුජ්ජානං මරණ”න්ති. අස්සොදුං බො භික්ඛු තස්ස මහාමනායස්ස උප්ඤ්ඤා-
යන්තාස්ස බියන්තාස්ස විපාවෙන්තාස්ස. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙදුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකාරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙහයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවේකච්චරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතු”නාති.

2. තෙන බො පත සමයෙන භික්ඛු “භගවතා අනුඤ්ඤාතං අවේක-
ච්චරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතු”නාති. අවේකච්චරාති පටිග්ගහෙත්වා
ච්චරකාලසමයං අතික්කාමෙන්ති. තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති
නිව්ඨන්ති. අද්දසා¹ බො ආයස්මා ආනන්දො සොනාසතචාරිකං ආභිණ්ඩිතො
තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති නිව්ඨන්තො, දිස්වා භික්ඛු එතදවොච:
“කස්සිමොති ආට්ඨසො ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධාති නිව්ඨන්ති”ති?
“අමොකං ආට්ඨසො අවේකච්චරාති”ති. “කිව චිරං පනාට්ඨසො ඉමාති ච්චරාති
නික්ඛිත්තාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනන්දස්ස යථාතික්ඛිත්තං
ආරොචෙදුං. ආයස්මා ආනන්දො උප්ඤ්ඤාති බියති විපාවෙති: “කථං හි නාම
භික්ඛු අවේකච්චරං පටිග්ගහෙත්වා ච්චරකාලසමයං අතික්කාමෙස්සන්ති”ති.
අථ බො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි.

8. නොනැගෙන කෙරෙහි නොනැගෙන යන සන් ඇතියේ පෙර නො පවරණලද්දේ ගැහැටියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුවෙහි අධික විධානයට පැමිණේ නම්, නිසිපිටිනි වෙයි. නො නැගෙන කෙරෙහි විමසි ඇත්තේ ... නොනැගෙන කෙරෙහි නැගෙන යන සන් ඇත්තේ පෙර නොපවරණ ලද්දේ, ගැහැටියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුවෙහි අධික විධානයට පැමිණේ නම් නිසිපිටිනි වේ.

9. නැගෙන කෙරෙහි නොනැගෙන යන සන් ඇතියේ දුකුලාආචාර් වෙයි. නැගෙන කෙරෙහි විමසි ඇත්තේ දුකුලාආචාර් වෙයි. නැගෙන කෙරෙහි නැගෙන යන සන් ඇතියේ ඇචාර් කැති.

10. නැගෙන, පැවරුවනට, අනෙකක්හු සිදුහ, සිය බනසෙන්, මහනු කොට වියවනු කැමැත්තකුගේ සිටුව අගය අනුමත කොට වියවා නම්, උමතුමුට ද, ආදිකම්මිකයාට ද ඇචාර් නැති.

මහාපෙසකාර ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 8.

අවේකවිවරශීයතාවය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැචාර්නුවර ජෙන- වන නම් අනේපිටුසිටුවනුගේ අරමිනි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා වහ ඇමිනියෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ හිඤ්ඤා වෙත දුගයකු යැවිය. වහන්දුවරා වසින සේක්වා වසසාවාසිකයක් දෙන්නෙමි” යි. හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වස්විසුවන්ට වසසාවාසිකය අනුදන්තා ලදසි කුකුස් කරමින් නොගියාහු ය. ඉක්බිති ඒ මහඇමිනි තෙමේ හෙලා දකිසි. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි. “කෙසේ නම් වහන්දුවරා මා විසින් දුගයකු යැවූ කල්හි නො එද්ද” යි. මම සේනාව සමග යෙමි. ජීවත්වීම නො දන හැකි ය. මරණය නොදන හැකි ය” යි. හිඤ්ඤා හෙලා දකින නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මහඇමිනියාගේ බස් ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවන් සැල කළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කථා වදාර හිඤ්ඤා ඇමතු සේක. “මහණෙනි, අතික් සිටුවක් පිළිගෙන තබන්නට අනුදනිමි” යි.

2. එසමයෙහි මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අතික් සිටුවක් පිළිගෙන තබන්නට අනුදන්තා ලදසි. අතික් සිටුවා පිළිගෙන විවරකාල සමය ඉක්මවන්, ඒ සිටුවා විවරවංසයෙහි බදබැසි ව නිබ්බි. සෙනාසිත වාරිකාවෙහි හැසිරෙණ ආයුෂමත් ආනන්ද සචරියන් වහන්සේ විවරවංසයෙහි බදබැසි වූ ඒ සිටුවා දුටහ. දැක හිඤ්ඤාට මෙය කිහ. “ඇචාර්නි, විවරවංසයෙහි පොදි බැද තබන ලද මේ සිටුවා කවරක්හුගේ ද” යි. “ඇචාර්නි අපගේ අතික් සිටුවා” යි. “ඇචාර්නි, මේ සිටුවා කෙතෙක් කල් තබන ලදද” යි. එකල්හි ඒ හිඤ්ඤා ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරැන්ට කැබුපරිදි සැල කළහ. ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරැණුවෝ හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවති. “කෙසේ නම් හිඤ්ඤා අතික් සිටුවක් පිළිගෙන විවරකාලසමය ඉක්මවද්ද” යි. ඉක්බිති ආනන්ද තෙරැණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැල කළහ.

3. “සච්චං කිර හිකබ්බෙ හිකබ්බු අවේකච්චරං පටිගහභෙදා ච්චරකාල-සමයං අතිකකාමෙත්ති”ති.¹ “සච්චං භගවා.” චිගරති බුද්ධෝ භගවා: “කථං හි නාම තෙ හිකබ්බෙ මොඝපුරිසා අවේකච්චරං පටිගහභෙදා ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙස්සන්ති”. තෙනං හිකබ්බෙ අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිකබ්බෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිස්සෙය්‍යාථ.”

“දසාභානාගතං කතනිකතෙමාසිකපුණ්ණමං හිකබ්බනො පනෙව අවේකච්චරං උප්පජ්ජය්‍ය, අවේකං මඤ්ඤමාගෙන හිකබ්බා පටිගහභෙදබ්බං, පටිගහභෙදා යාච ච්චරකාලසමයං නිකතිපිතබ්බං. නතො චෙ උතනජිං නිකතිපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතනියන්ති”.

4. දසාභානාගතන්ති දසාභානාගතාය පාවාරණ්‍යය.

කතනිකතෙමාසිකපුණ්ණමන්ති පවාරණ්‍ය කතනිකා වුච්චති.

අවේකච්චරං නාම: සේනාය වා ගන්තුකාමො භොති, පවාසං වා ගන්තුකාමො භොති, ගිලානො වා භොති. ගබ්භීනී වා භොති, අස්සඤ්ඤා වා සද්ධා උප්පන්නා භොති, අප්පසන්නාස්ස වා පසාදෙ, උප්පන්නො භොති. සො චෙ හිකබ්බං සන්තිකෙ දුතං පභිණෙය්‍ය: “ආගච්ඡන්තු භදන්නා, වස්සාවාසිකං දස්සාමිති” ථනං අවේකච්චරං නාම.

අවේකං මඤ්ඤමාගෙන හිකබ්බා පටිගහභෙදබ්බං, පටිගහභෙදා යාච ච්චරකාලසමයං නිකතිපිතබ්බන්ති සඤ්ඤනං කචා නිකතිපිතබ්බං, අවේකච්චරන්ති.

ච්චරකාලසමයො නාම: අනත්තෙ කසිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡමො මාසො, අත්තෙ කසිනෙ පඤ්චමාසා.

නතො චෙ උතනජිං නිකතිපෙය්‍යාති අනත්තෙ කසිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡමං දිවසං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං¹ පාවිතනියං. අත්තෙ කසිනෙ කසිනුඤ්ඤාදිවසං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං භොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛ්‍යස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ඤා පන හිකබ්බෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදංමෙහනෙන අවේකච්චරං ච්චරකාලසමයං අතිකකාමතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඛ්‍යස්ස නිස්සජාමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- ආයසමනො දමමි”ති.

5. අවේකච්චරෙ අවේකච්චරසඤ්ඤා ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අවේකච්චරෙ චෙමතිකො ච්චරකාලසමයං අතිකකා-මෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අවේකච්චරෙ අනවේකච්චරසඤ්ඤා ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අනට්ඨිතෙ අට්ඨිතසඤ්ඤා -පෙ- අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤා, අවිසස්සිතෙ විසස්සි-තසඤ්ඤා, අනට්ඨිතෙ ධර්මසඤ්ඤා, අවිතට්ඨිතෙ විතට්ඨිතසඤ්ඤා, අදබ්බසඤ්ඤා, අවිප්‍රිතෙ විප්‍රිතසඤ්ඤා ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං.

1. නිස්සග්ගියං භොති ස්‍යා.

3. “සැබැද මහණෙනි, හික්කුහු අතින් සිටුරක් පිළිගෙන චිවරකාල-සමය ඉක්මවද්ද”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස;” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරඹූ සේක. “මහණෙනි කෙසේ නම් ඒ තුවස්පුරුෂයෝ අතින් සිටුරක් පිළිගෙන චිවරකාලසමය ඉක්මවද්ද” “මහණෙනි තෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සික-පදය මෙසේ උදෙසවු:”

“දසදිනකින් නො පත් වස්මස් මැදි පොහොය තෙක් මහණහට අතින් සිටුරක් උපන්නේ නම් ඉක්මන් බව හඟනා මහණහු විසින් පිළිගත යුතුය. පිළිගෙන චිවරකාලසමය තෙක් තැබිය යුතුය. ඉදින් ඉන් මන්තෙහි තබන්නේ නම් නිසඟිපවිති වේ” යයි.

4. දසාභ්‍යානායනං යනු: පචාරණය දසදිනකින් නො පත් කල්හි.

කතනිකතෙමාසිකපුණ්ණමං යනු: වස්මස පටුරාණු පණුරුස කියනු ලැබේ.

අවෙචකච්චර නම්: සේතාව සමග යනු කැමැත්තේ හෝ වෙයි. බැහැර විසීමට යනු කැමැත්තේ හෝ වෙයි. ගිලිනෙක් හෝ වෙයි. ගැබිණියක් හෝ වෙයි. සැදහැ නැත්තකුට සැදහැ උපන්නේ හෝ වෙයි. නො පහන් වුවකුට පහන්ව උපන්නේ හෝ වෙයි. ඉදින් හෙ තෙමේ හික්කුන් වෙත “වහන්දුවරා වසින්වා. වසාචාසිකා දෙන්නෙමි”යි දුතයකු එවා නම් මේ අවෙචකච්චර නම්.

අවෙචකං මසැඤ්චානොන හික්කුහා පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිග්ගහෙතවා යාව චිවරකාලසමයං නික්ඛිපිතබ්බං යනු: මේ අතින් සිටුරයයි සලකුණු කොට තැබිය යුතුයි.

චිවරකාලසමය නම්: කෙළින් නො අතුළ කල්හි වැසි සාරමස පිළිබඳ පැසුළු මසයි. කෙළින් අතුළ කල්හි පස්මසකි.

නතො වෙ උතනපිං නික්ඛිපෙය්‍ය යනු: කෙළින් නො අතුළ කල්හි වැසිසාරමස පිළිබඳ පැසුළු දින ඉක්ම වා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෙළින් අතුළකල්හි කෙළින් උදුරණ දිනය ඉක්මවා නම් නිසඟි වෙයි. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසැරිය යුතුය. මහණෙනි, මෙසේ නිසැරිය යුතු ... “වහන්ස, මගේ මේ අතින් සිටුර චිවරකාලසමය ඉක්මවන ලද්දේ නිසඟි විය. මම මෙය සහනට නිසපමි”යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමන්හට දෙමි” යි.

5. අතින් සිටුරෙහි අතින් සිටුරෙක යන සන් ඇති‍යේ චිවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතින් සිටුරෙහි විමති ඇත්තේ චිවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතින් සිටුරෙහි නො අතින් සිටුරෙක යන සන් ඇති‍යේ චිවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟි පවිති වේ. තොඉටන ලදුයෙහි ඉටන ලදු යි සන් ඇති‍යේ ... නොවිකපන ලදුයෙහි විකපන ලදුයි සන් ඇති‍යේ නොවිසප්ත ලදුයෙහි විසප්තලදු යි සන් ඇති‍යේ තොනටුයෙහි නටායි සන් ඇති‍යේ, තොවැතැසුතෙහි, වැතැසි නැ’යි සන් ඇති‍යේ තොදුටුතෙහි දෑවිතැ’යි සන් ඇති‍යේ, තොපැහැර ගන්නා ලදුයෙහි පැහැර ගන්නා ලදු’යි සන් ඇති‍යේ චිවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වේ.

6. නිසංගතියං චිවරං අනිසංජිතා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛවස්ස. අනචේතකචිවරෙ අචේතකචිවරසඤ්ඤී, ආපනති දුක්ඛවස්ස. අනචේතක-චිවරෙ චෛතිකො, ආපනති දුක්ඛවස්ස. අනචේතකචිවරෙ අනචේතක-චිවරසඤ්ඤී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනෙතාසමයං¹ අභිධෙවති විකපෙපති විස්සරේති නස්සති විතස්සති ඛයනති, අච්ඡිද්දිතා ගණනනති, විස්සාසං ගණනනති, උමමනතකස්ස, ආදිකමකස්සාති.

අචේතකචිවරසිකිකාපදං නිමග්ගිතං.

5. 3. 9.

සාසනසිකිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවතෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු වුත්ථවස්සා² ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරන්ති. කතතිකචොරකා “භික්ඛු ලඞ්ග්ගාහාති” පරිපාතෙන්නති. භගවතො එතමිත්ථං ආරුමෙසු. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධර්මං කථං කතවා භික්ඛු ආවනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරන්තොති නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නිකම්පිතු”නති.

2. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤතං ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරන්තොති නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නිකම්පිතුනති” තෙ නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නිකම්පිතා අතිරෙකඡාරතනං විප්පවස්සනති. තාති චිවරනි තස්සනතිපි ඛයනනතිපි විතස්සනතිපි උඤ්ඤරෙහිපි ඛජ්ජනති. භික්ඛු දුච්චොලා භොනති ලුබ්චිවරු. භික්ඛු එවමාහංසු: “නිසං තුලෙහ ආට්ටිසො දුච්චොලා ලුබ්චිවරු”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භික්ඛුතං එතමිත්ථං ආරුමෙසු. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිඡ්ඡා හෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙන්නති: “කථං හි නාම භික්ඛු නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නිකම්පිතා අතිරෙකඡාරතනං විප්පව-සිසසතති”ති.

3. අථ බො හෙ භික්ඛු භගවතො එතමිත්ථං ආරුමෙසු. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නිකම්පිතා අතිරෙකඡාරතනං විප්පවස්සනති”ති? “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම හෙ භික්ඛවෙ ලොසදුරිසා නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නිකම්පිතා අතිරෙකඡාරතනං විප්පවස්සනති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

6. නිසැති සිවුර නො නිසැර වළඳ නම් දුකුලාආචාර් වෙයි. නො අතික් සිවුරෙහි අතික් සිවුරෙක යන සන් ඇතියේ දුකුලාආචාර් වෙයි. නො අතික් සිවුරෙහි විමති ඇත්තේ දුකුලාආචාර් වෙයි. නො අතික් සිවුරෙහි නො අතික් සිවුරෙක යන සන් ඇතියේ ආචාර් නැති.

7. සමයදාල ඉටා නම්, විකපා නම්, විසද නම්, නැසේ නම්, වැනසේ නම්, දූවේ නම්, අසිද ගණින් නම්, විස්වසින් ගණින් නම්, ඔවුනට, උමතුටුවනුට, ආදිකමිකයාට, ආචාර් නැත්තේ යි.

අවෙච්ඡාමිවර ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 9.

සාසනිකශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම්වූ අනේපිඬුසිවුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි හිඤ්ඤ වාස නිවේදි වස් ඇතියාහු වනසෙනසුන්හි වෙසෙති. ඉල්ලිස සොරු “හිඤ්ඤ ලද ලාභ ඇත්තාහු යයි” උච්චාරු කෙරෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි, දැනම් කළා වදා හිඤ්ඤ ඇමතු සේක. “මහණෙනි වනසෙනසුන්හි වසන්තහු විසින් තුන් සිවුරෙන් එක්තර සිවුරක් ඇතුළුගම නබන්තට අනුදන්ම”යි.

2. එසමයෙහි හිඤ්ඤ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වනසෙනසුන්හි වසන්තහු විසින් තුන් සිවුරෙන් එක්තර සිවුරක් ඇතුළුගම නබන්තට අනුදන්තා ලද්දේ තුන් සිවුරෙන් එක්තර සිවුරක් ඇතුළුගම නබා අසිර සරයක් වෙන්ව වෙසෙති. ඒ සිවුරු තැසෙති. වැනසෙති. දූවෙති. මියන් විසිනුදු කනු ලැබෙති. මහණහු දිරා සිවුරුපිළි ඇත්තාහු, රළු සිවුරු ඇත්තාහු වෙත්. හිඤ්ඤ වෙසේ නිස. “ඇපැත්ති, හෙපි කුමක් හෙයින් දිරා සිවුරුපිළි ඇත්තාහු රළුසිවුරු ඇත්තහුද”යි. එකල්හි ඒ හිඤ්ඤ හිඤ්ඤන්ට මෙපවත් දන්වූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති. දෙස් පහරුවත්. “කෙසේ නම් මහණහු තුන් සිවුරෙන් එක්තර සිවුරක් ඇතුළුගම නබා අසිර සරයක් වෙන්ව වෙසෙද්ද”යි,

3. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. “සැබැද මහණෙනි, හිඤ්ඤ තුන් සිවුරෙන් එක්තර සිවුරක් ඇතුළුගම නබා අසිර සරයක් වෙන්ව වෙසෙත්ල”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ”. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරු සේක: “මහණෙනි, ඒ තුච්ඡපුරුෂයෝ කෙසේ නම් තුන් සිවුරෙන් එක්තර සිවුරක් ඇතුළුගම නබා අසිර සරයක් වෙන්ව විසුහුද. මහණෙනි, හෙල නොපහන් වුවත්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“උපවසං ථො පන ඝාතනිකපුණ්ණමං යාති ථො පන තාති ආරඤ්ඤා ඝාති සෙත්තාසනාති සාසනසමමනාති සප්පට්ඨයාති, තථාරුපෙසු හික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරනොති ආඝඤ්චානොතිණ්ණං විමර්ශං අඤ්ඤාතරං විමරං අනතරංගරෙ නික්ඛිපෙය්‍යං. සියං ච තස්ස හික්ඛුනො කොවිදෙව පච්චයො තෙන විමරෙත විප්පවාසාය, ඡාරතනපරමං තෙන හික්ඛුනා තෙන විමරෙත විප්පවසිතබ්බං. තනො ථෙ උතනපිං විප්පවසෙය්‍ය අඤ්ඤානු හික්ඛුසමුත්ථියා, නිස්සංගියං පාමිනනියනති.”

4. උපවසං ථො පනාති වුත්ථවසානං.

ඝාතනිකපුණ්ණමනති කතනිකවාහුමාසිති වුච්චති.

යාති ථො පන තාති අරඤ්ඤාඝාති සෙත්තාසනාතිති ආරඤ්ඤාකං නාම සෙත්තාසනං පඤ්චබ්බසතිකං පච්ඡමං.

සාසනං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරානං නිව්චෙත්ථාකාසො දිස්සති, භුතොත්තාකාසො දිස්සති, සිත්තොත්තාකාසො දිස්සති, නිසිත්තොත්තාකාසො දිස්සති, නිපත්තොත්තාකාසො දිස්සති.

සප්පට්ඨයං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරෙති මුත්තස්සා භතා දිස්සනති, විලුත්තා දිස්සනති, ආකොට්ඨා දිස්සනති.

තථාරුපෙසු හික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරනොති ඵවරුපෙසු හික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරනොති.

ආඝඤ්චානොති ඉච්ඡමානො.

නිණ්ණං විමර්ශං අඤ්ඤාතරං විමරනති සංඝොපිං වා උතනරුසංඝං වා අතනරවාසකං වා.

අනතරංගරෙ නික්ඛිපෙය්‍යාති සමත්තා ගොවරගාමෙ නික්ඛිපෙය්‍යං

සියං ච තස්ස හික්ඛුනො කොවිදෙව පච්චයො තෙන විමරෙත විප්පවාසායාති සියං පච්චයො සියං කරණීයං.

ඡාරතනපරමං තෙන හික්ඛුනා තෙන විමරෙත විප්පවසිතබ්බනති ඡාරතනපරමතා විප්පවසිතබ්බං.

අඤ්ඤානු හික්ඛුසමුත්ථියාති යපෙත්වා හික්ඛුසමුත්ථිං.

තනො ථෙ උතනපිං විප්පවසෙය්‍යාති සත්තමෙ අරුණුගමනෙ නිස්සංගියං ගොති. නිස්සංජතබ්බං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන හික්ඛවෙ නිස්සංජිතබ්බං: “ඉදං මෙ භනොති විමරං අතිරෙක-ඡාරතනං විප්පවුත්ථං අඤ්ඤානු හික්ඛුසමුත්ථියා නිස්සංගියං. ඉමාගං සංඝස්ස නිස්සංජාමි”ති -- දදෙය්‍යාති -- දදෙය්‍යනති -- ආයසමනො දමමි”ති.

“වස් වැස ගිල් මැදි පොහොස තෙක් සැක සහිතයයි යම්මත වූ බිය සහිතවූ වනසෙනායුත් කෙනෙක් වෙද්ද, එබඳු සෙන-
සුන්හි වසන මගණ තෙවේ කැමැත්තෙන් නම් තුන් සිවුරෙන් එක්තරු
සිවුරක් ඇතුළුගත තබන්නේය. ඒ මගණට ඒ සිවුරෙන් වෙන්ව
විසිමව කිසි හේතුවක් ඇත්තේ නම් එ මගණ විසින් උඩින් පිරිසෙ-
සින් සරයක් කල් ඒ සිවුරෙන් වෙන්ව විසිය යුතුයි. ඉඳින් ඉන්
මන්තෙහි හිසුසමමතියෙන් තොරව වෙන්ව වසන්නේ නම් නිසගි-
පවිති වේ” යයි.

4 උපවසාං පන ධො යනු: විසුචස් ඇතියනව.

කානතිකපුණ්ණමං යනු: හිල්ලස පණුරුසිය කියනු ලැබේ.

යාති ධො පන තාති ආරඤ්ඤානාති සෙනාසනාති යනු: දුනු
පන්සියක් වූ පැසුළු සෙනසුන ආරණ්‍යක නම්.

සාසකික නම්: අරම්භිද අරම් උච්ඡරෙහි ද සොරැත් පිවිසි තැන
දක්නා ලැබේ යි. අනුභව කළ තැන දක්නා ලැබෙයි. සිටි තැන දක්නා
ලැබෙයි. හුන් තැන දක්නා ලැබෙයි. හොත් තැන දක්නා ලැබෙයි.

සප්පට්ඨය නම්: අරම්භිද, අරම් උච්ඡරෙහිද, සොරැත් විසින් තසන
ලද මිනිස්සු දක්නා ලැබෙති. පාහැර ගන්නා ලදහු දක්නා ලැබෙති. පෙළන
ලද්දහු දක්නා ලැබෙති.

තථාරාපෙසු ගිකුඤ්ඤා සෙනාසනෙසු මිහරතෙනා යනු: එබඳු සෙනසුන්හි
වසන මගණ තෙමිය.

ආකඛ්ඛමානො යනු: කැමැතිවන්නේ.

නිණණං විවරනං අඤ්ඤතරං විවරං යනු: සහළ හෝ පොරෝණය
හෝ අදහය හෝ යි.

අනතරසර නිකඛ්ඛපෙය්‍ය යනු: හාත්පසැ ගොදුරැගමෙහි තබන්නේය.

සියා ච තස්ස ගිකුඤ්ඤා කොට්ඨෙව පච්චයො තෙන විවරෙන
විප්පට්ඨාසාය යනු: හේතුමක් වේ නම්, කටයුත්තෙක් වේ නම්.

ජාරතනපරමං තෙන ගිකුඤ්ඤා තෙන විවරෙන විප්පට්ඨතබ්බං
යනු: උඩින් පිරිසෙසින් සරයක් වෙන්ව විසිය යුතුයි.

අඤ්ඤානු ගිකුඤ්ඤානියා යනු: හිකුඤ්ඤානියා හැර.

තතො වෙ උතතං විප්පට්ඨෙය්‍ය යනු: සත්වන අරුණ නැගෙමි
නිසගි වෙයි. සහතට හෝ ගණයට හෝ පුලුලාට නිසැර්ඡිය යුතුය.
මහණෙනි, මෙසේ නිසදිය යුතු:

“වහන්ස වහේ මේ සිවුර හිසුසමමතියෙන් තොරව අයිරා සරයක්
වෙන්ව වසන ලද්දේ නිසැරි විය. මෙය මම් සහතට නිසැරි යි, ...
දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්භට දෙමි” යි.

5. අතිරේකඡාරතො අතිරේකසඤ්ඤා විප්‍රච්ඡින්න අඤ්ඤානු භික්ඛු-සමමුතිං, නිසංගහිං පාවිතං. අතිරේකඡාරතො චෙමතිකො විප්‍රච්ඡින්න අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතිං, නිසංගහිං පාවිතං. අතිරේකඡාරතො උත්තකසඤ්ඤා විප්‍රච්ඡින්න අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතිං, නිසංගහිං පාවිතං. අපච්ඡුඛිට්‍ඨෙ පච්ඡුඛිට්‍ඨසඤ්ඤා -පෙ- අවිසංජාතො විසංජාතසඤ්ඤා, අනට්ඨිතට්ඨසඤ්ඤා, අට්ඨිතට්ඨසඤ්ඤා, අද්දමිස දමිසසඤ්ඤා, අචිත්‍රතො විත්‍රාතසඤ්ඤා විප්‍රච්ඡින්න අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතිං, නිසංගහිං පාවිතං.

6. නිසංගතියං චිවරං අනිසංසුඛං පරිභුංකරති, ආලබ්ති දුක්ඛං. උගතකර්මාද්වො අභිරෙකසංඝෝ, ආලබ්ති දුක්ඛං. උගතකර්මාද්වො චෙමතිකො, ආලබ්ති දුක්ඛං. උගතකර්මාද්වො උගතසංඝෝ, අභාපනං.

7. අනාපනති ඡාරතං විප්පවසති, උද්ධතඡාරතං විප්පවසති, ඡාරතං විප්පවසිඨා පුත්ත ගාමසීමං ඔක්කමිඨා වසීඨා පක්කමති, අනොඡාරතං පච්චුඤ්ඤි, විසංගමනි නසංගි විනසංගි බ්බහති, අච්ඡද්දිඨා ගණනනි, විසංගං ගණනනි, භික්ඛුසම්මුතිසා, උම්මතතකසංගං, ආදිකමිකසංගති.

ස. සංකීර්ණයන් පද. නිවේදන.

5. 3. 10.

පරිණාමය, පද්.

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධෝ භගවා සාවභියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමේ. තෙත බෝ පත සමයෙහි සාවභියං අඤ්ඤා-
න්තරස්ස පුගස්ස සඛ්ඤස්ස සම්චරහන්තං පටියන්තං හොති: “හොජේවා
විචරෙන අවජ්ඣදෙස්සාමා”ති. අථ බෝ ජබ්බගගිසා හික්ඛු යෙන සො පුගො
තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු, උපසඤ්ඤාමිණා නං පුගං එතදවොචු: “දෙථාට්ඨසො
අමහාකං ඉමාති විචරාති”ති. “ත මයං භතෙන දස්සාම අමහාකං සඛ්ඤස්ස
අනුචස්සං සම්චරහිත්තං පඤ්ඤාන්තං”ති, “බහු ආට්ඨසො සඛ්ඤස්ස දායකා. බහු
සඛ්ඤස්ස භද්දා¹. මයං භූමෙන නිස්සාය භූමෙන සම්පස්සන්තා ඉධ විහරාම.
භූමෙන චෙ අමහාකා න දස්සථ අථ කො වරහි අමහාකං දස්සහි? “දෙථාට්ඨසො
අමහාකං ඉමාති විචරාති”ති. අථ බෝ සො පුගො ජබ්බගගිසෙති හික්ඛුති නිප්පී-
ළියමානො යථාපටියන්තං විචරං ජබ්බගගිසානං හික්ඛුතං දායා සඛ්ඤං භතෙන න
පරිච්ඡි. සෙ තෙ හික්ඛු ජානන්ති සඛ්ඤස්ස සම්චරහන්තං පටියන්තං, න ච
ජානන්ති. ජබ්බගගිසානං හික්ඛුතං චිත්තානා, තෙ එවදානංස:

1. **కామరా త్త. ప్ర. జం.**

5. අතිරේක සරයක් ඇතැයි අතිරේක ය යන සන් ඇතැයි හිඤ්ඤාමත්තයෙන් තොරව වෙන් ව වෙසේ නම් නිසිපිටි වෙයි. අතිරේක සරයක් ඇතැයි විවිධ ඇතැයි හිඤ්ඤාමත්තයෙන් තොරව වෙන් ව වෙසේ නම් නිසිපිටි වෙයි. අතිරේක සරයක් ඇතැයි උනුසන් ඇතැයි හිඤ්ඤාමත්තයෙන් තොරව වෙන්ව වෙසේ නම් නිසිපිටි වෙයි. නොපසුදුලෙහි පසුදුලායි සන් ඇතැයි ... නොවිසදන ලද්දෙහි විසදන ලද්දි සන් ඇතැයි ... නොනාසුනෙහි නාසිනායි සන් ඇතැයි, නො වානසුනෙහි වානසිනායි සන් ඇතැයි, නොදූවුනෙහි දූවුනායි සන් ඇතැයි, නො පාඨාරගන්තා ලද්දෙහි පාඨාර ගන්තා ලද්දි සන් ඇතැයි, හිඤ්ඤාමත්තයෙන් තොරව වෙන්ව වෙසේ නම් නිසිපිටි වේ.

6. නිසාහි වූ සිවුර නො නිසරා වළඳ නම් දුකුලාආචාර් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතැයි අතිරේක ය යන සන් ඇතැයි දුකුලාආචාර් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතැයි විවිධ ඇතැයි දුකුලාආචාර් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතැයි උනුසන් ඇතැයි ආචාර් නැති.

7. සරයක් වෙන්ව වෙසේ නම්, උනු සරයක් වෙන්ව වෙසේ නම්, සරයක් වෙන්ව වාස යලි ගම් ඉට්ටි බාස වාස නික්මේ නම්, ඇතුළු සදවසා පසුදුරා නම්, විසද නම්, නාසේ නම්, වානසේ නම්, දූවේ නම්, අසිද ගණන් නම්, විස්වසින් ගණන් නම්, හිඤ්ඤාමත්තයෙන් වෙන්ව වෙසේ නම්, උම්බුට්ටුට, ආදිකම්මකයාට ආචාර් නැති යි.

සාසන ශික්ෂණ පදය නිමි.

4. 3. 10.

පරිණත ශික්ෂණ පදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සැවැත්නුවර එක්තරා සමාගමක් විසින් සහනට වළඳවා සිටුරු දෙව්-තෙමු'යි, සිටුරු සහිත බතක් පිළියෙල කරණ ලද්දේ වෙයි. එකල්හි සමගමගණනු ඒ සමුහයා වෙත එළඹ ඒ සමුහයාට මෙසේ කීහ; “ආචාර්නි, අපට මේ සිටුරු දෙව්”යි. “වහන්ස, අපි නො දෙමිහ. අප විසින් සහනට අවුරුදු පතා සිටුරු සහිත හික්ෂාව පිහිටුවන ලද්දිය.” ආචාර්නි, “සමුහයාට දයකයෝ බොහෝ ය. සමුහයාට ලාභදාර බොහෝ ය. අපි නොප නිසා, නොප බලමින් මෙහි වසමිහ. ඉදින් නොපි අපට නොදෙන්නනු නම් එකල්හි කවරෙක් අපට දෙන්නේ ද “ආචාර්නි, මේ සිටුරු අපට දෙව හි: එකල්හි ඒ ජනසමුහය සමග මහණුන් විසින් තර කොට කියනු ලබන්නේ පිළියෙල කළ පරිදි සිටුරු සමග මහණුන්ට දි සමුහයා බතින් වැළඳවීම. යම් හිඤ්ඤාමත්තයක් සමුහයාට සිටුරු සහිත බතක් පිළියෙල කරණ ලද්දි දනින් ද, සමග මහණුන්ට දෙන ලද්දි නොදනින් ද.” ඔහු මෙසේ කීහ.

2. “ඔතොජ්ජාච්ඡො සඛස්ස චිවර”නැති. “නත්ති නතො යථාපටියනං චිවරං අය්‍යා ඡබ්බග්ගියා අනාතො පරිණාමෙසු”නැති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අනාතො පරිණාමෙස්සනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසු. “සච්චං නිර භුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අනාතො පරිණාමෙථා”ති? “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම භුමෙහ මොඝපුරිසා ජානං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අනාතො පරිණාමෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවස්සු පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දිසෙය්‍යථ:”

“යො පන භික්ඛු ජානං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අනාතො පරිණාමෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිනතියනති.

3. යො පනාති යො යදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතේ අධිපෙපනො භික්ඛුති.

ජානනති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤ වා තස්ස ආරොචෙනති, සො වා ආරොචෙති.

සඛස්සිකං නාම: සඛස්ස ජිනනං හොති පරිච්චනනං.

ලාභො නාම: චිවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයහෙජ්ජපරිකාරා, අනාමසො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දනනකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි.

සජිණතං නාම: දස්සාම කරිස්සාමාති වාවා භින්නා හොති.

4. අනාතො පරිණාමෙති. පයොගෙ දුක්ඛටං, පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවස්සු පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භතො ජානං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අනාතො පරිණාමිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඛස්ස නිස්සජාමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

5. පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි අනාතො පරිණාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිනතියං. පරිණතෙ වෙමතිකො අනාතො පරිණාමෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි අනාතො පරිණාමෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සඛස්ස පරිණතං අඤ්ඤසඛස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. වෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤවෙතියස්ස වා සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤස්ස පුග්ගලස්ස වා සඛස්ස වා ගණස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අපරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අපරිණතෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි අනාපනති.

2. “ඇවැත්ති සඤ්ඤාට සිවුරු පිරිකර දෙව”යි. “වහන්ස, තැන පිළියෙල කළ පරිදි සිවුරු සවග මහණනු තමන්ට පිරිණමා ගත්ත” යි. යම් අප්පි මහණනු කෙතෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සවග මහණනු දෑන දෑන පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය තමහට පිරිණමුණද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වෙපවත් සැල කළහ. “සැබැද, මහණෙනි තෙපි පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය දෑන දෑන තමහට පිරිණමුණු දැයි.” “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරුණු සේක. “කෙසේ නම් භූමිපුරුෂයෙනි, තෙපි පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය දෑන දෑන තමහට පිරිණමුණු ද, භූමිපුරුෂයෙනි, කෙල නො පහන්වුවත්හේ පාහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසායි:

“යම් මහණෙක් දෑන දෑන සහසතු පිරිණමු ලාභය තමහට පිරිණමුවන්නා නම් නිසර්ගවෙති වේ” යයි.

3. යොජන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ...

භික්ෂු යනු ... මේ හෙමේ මේ අප්පියෙහි ‘භික්ෂු’යි අදහස් කරණ ලදී.

ජානනා නම්: තෙමේ හෝ දකියි. අන් කෙතෙක් හෝ ඔහුට දන්වන්. හෙ හෙමේ හෝ දන්වයි.

සඤ්ඤා නම්: සඤ්ඤාට දෙන ලද්දේ පරිභොග කරණ ලද්දේ වෙයි.

ලාභ නම්: සිවුරු පිටුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරය. යටත් පිරිසෙයින් සුණ්‍යවෙතැනුද දෑහැටි දකිනුද දැවළුයනුද

සරිණ්‍යා නම්: දෙමහ. කරමහ’යි වාක් හෙද කරණලද වේ.

4. තමහට පිරිණමවා නම් පියෝහි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසර්ග වේ. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලත්වට හෝ නිසැරිය යුතුය. “මහණෙනි, මෙසේ නිසැරිය යුතු “වහන්ස, මිහිසින් සහනට පිරිණමු සහසතු ලාභය දෑන දෑන තමහට පිරිණමන ලද්දේ නිසර්ග විය. “මම මෙය සහනට නිසර්ග”යි ... දෙන්නෝය යි. ... දෙන්නාහයි. ... ආයුෂ්මත්හට දෙමි”යි.

5. පිරිණමන ලද්දෙහි පිරිණම සන් ඇතියේ තමහට පිරිණමා නම් නිසර්ග පවති වෙයි. පිරිණමන ලද්දෙහි විමනි ඇත්තේ තමහට පිරිණමා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. පිරිණමන ලද්දෙහි නොපිරිණම සන් ඇතියේ තමහට පිරිණමා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. සඤ්ඤාට පිරිණමන ලද්ද අන් සහනට හෝ සැයකට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. සැයකට පිරිණමන ලද්ද අන් සැයකට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලත්වට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. පුහුලත්වට පිරිණමන ලද්ද අන් පුහුලත්වට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ සැයකට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. නොපිරිණමන ලද්දෙහි පිරිණමු සන් ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. නොපිරිණමන ලද්දෙහි විමනි ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. නො පිරිණමන ලද්දෙහි නො පිරිණමන ලදැයි සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

6. අනාපතනි කන්ද දෙමානි පුළුල්ශමානෝ යන්ද්‍රාමානං දෙය-
 බලමා පරිභොගං වා ලභෙය්‍ය පමිසඛිතං වා ලභෙය්‍ය විරට්ඨිනිකෝ වා
 අසුය, යන්ද්‍රා වා පන නුමානං විනාං පටිදනි තන්ද්‍රානි හණ්ති,
 උමමනකස්ස, ආදිකමමකස්සානි.

පරිණාමිකඥාපද. නිවේන.

පිහිටිගෙගා නිකිගො.

သိမ်းဆီးရန်အတွက်

දේව ව පනතාති හෙසල්ජං වසසිකාද්වනප්ඤ්චමං,
සාමං වාග්‍යාපනචේවකො සාසමිකං සමික්කෙන වාති.

උද්දිංචිය බො ආයස්මනෙනා නිංසනිස්සග්ගියා පාවතතියා ධම්මා.
තත්තායස්මනෙන පුත්ඡාමි: කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? දුග්ගම්ඨ පුත්ඡාමි: කච්චිත්ථ
පරිසුද්ධා? තනිගම්ඨ පුත්ඡාමි: කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? පරිසුද්ධෙත්තායස්මනෙනා.
තස්මා භුණති. එවතෙනං ධාරයාමිති.

[අතිරේකෙකර්තෘයුද්ධ අක්ෂරපොරොණයෝචනං,
පටිගහනයුද්ධ නයුද්ධව විසුද්ධාන් ව නත්තනරී,
ඥා අප්පමාර්තා චෙව තිකතිත්තං මොදනාය මානි.

මිසියාකයා සුද්ධකයෙකු වන බැවින් ආත්මයාගේ, පුරුෂයෙකු වන බැවින් ලොවට හානි නොවන බව, බොවනා රාජ්‍යයෙකු වන බැවින් නිසාපාලකයෙකු වන බැවින්

අතිරේකයෙහි පවත්නා උපතෙහි බැඩිතෙහි ව,
 හෙසප්පං සාධකයෙහිව කුපිතෙහි අවර්ණිතං,

දෙව් තනනවායා වෙච් අබේවකව්වරෙන ව,
ජාරතනං විප්පවාසෙන අත්තාතො පරිණාමිකාති.]*

શ્રી.કે.કે. શ્રી.વે.કે.કે.

පාරාජිකපාලි නිවේන.

* මුළු අතිරේක ගාස්තුවාසය සිහල පොත්වෙතින් පමණක් දිස්සන්නා.

6 කොතැනහි දෙත්තමෝද්ධි විවාරණු ලබන්නේ, යම් නැතක හොපගේ දෙයධමිය පරිභොගය හෝ ලබන්නේ නම්, පිළිසකර හෝ ලබන්නේ නම්, කල් පවත්නේ හෝ වන්නේ නම්, යම් නැතක හෝ කොපගේ සිත පහදී නම්, එහි දෙව්සි නිසා නම්, උමනුවනුට, ආදිකමුක්කයාට, ඇවැත් නැති

පරිණිත ගිණ්‍යාපදය නිමි.

පාත්‍රමගියසි.

එහි උඤ්ඤාය:

පාත්‍රසිකපද පදකය, හෙසඡ්ඡ, වසභික සහ පස්වැනි අවුත්තර ගිණ්‍යා පදය ද, සුතනම්ඤ්ඤානම්, මහාපෙසකාර, අවෙකම්මර, සාසකය, සසභික පරිණිතය යන පසද්ධි දස ගිණ්‍යාපද කෙනෙක් වෙත්

ඇවැත්නි, නිස් නිසගිපමිනි දහම්හු උදෙසන ලද්දහ. එහිලා ආයුෂ්මතුන් විවාරම්: නිම පිරිසිදුවු ද් දෙවනවට ද විවාරම්: “නිම පිරිසිදුවු ද් හෙවනවට ද විවාරම්: නිම පිරිසිදුවු ද් එහිලා ආයුෂ්මත්හු පිරිසිදුවු. එහෙයින් මේ භූෂණිච්ඡාවය සි මෙසේ නෙල භූෂණිච්ඡාවය දරම්”යි

නිංසකය නිමි.

පාරාජිකපාලිය නිමි.

පද්‍ය නිකාමණිකා

අ	පිටුව	අ	පිටුව
අකුණුසං	104	අලේඛාගනෙකා	522
අකුණිනං	70	අජානනනසං	80
අකුණිකාය	468	අජිකා	434
අකුණානං	44, 294	අජිකාසප්පි	610
අකුණෙන	468	අජිනකම්පං	82
අකුටං	581	අකුකුළුප්පිකාය	44
අකුකුළුකුසං	158	අකුකුළුගාමිකාය	436
අකුකුළුදො	153	අකුකුළුකුකුළුප්පිකාය	464
අකුප්පිකං	46, 294	අකුකුළු ගති	34
අකාමකා	30	අකුකුළුතිකාය	578
අකාලච්චරං	512, 514	අට්ටකං	180
අකිරිසමාදො	6	අට්ටසාරං	246, 248
අකිරිප්පිකො	18	අට්ටියමානො	58
අග්ගදානං	328	අට්ටිපදො	468
අග්ගිසිඬුපමෙ	198	අට්ටිකානං	56
අග්ගමිඬු	36	අට්ටිකාසමාදකරවජ්ජනි	452
අගාරං	28	අභිකුකුළුකාය	10
අභිකුජානං	46, 286, 516	අභිකුකාමපාට්ටිකාය	330
අභිකුජානසමනනා	84	අභිකුගරහිනො	54
අභිකුරකාසුයා	46	අභිකුදොසං	382
අභිකුට්ඨං	82, 292	අභිකුප්පිකාය	198, 200
අභිකුලනනරිකාය	92	අභිපුරෙකකාරකාය	326
අභිකුලිපනොදකෙන	186	අභිවසෙ	51
අභිවසෙක	24	අභිසංගිනං	14
අභිවකච්චරං	628	අභි නාම	36
අභිජරුකො	38	අභිකාමෙති	140, 574
අභිජරියං	250	අභිමකුකුළුකාය	14
අභිජාදො	624	අභියාවකො	378
අභිජාදොකාමො	536	අභිරෙකච්චරං	498
අභිජාදොසානි	546	අභිරෙකජාතනං	632
අභිජාදොසි	26	අභිරෙකපනො	592
අභිජනනච්චරො	530	අභිහරුපෙසුං	40
අච්චිට්ඨිකාය	28	අට්ටියමිනො	130
අච්චිප්පිකාය	34	අභිතිසං	22
අච්චිකාය	40	අභිතිමග්ගප්පිකාය	140, 572
අච්චිකො	518	අභිකුකාමා	24
අච්චිකායා	322	අභිට්ටි	200, 426
අච්චිකායනො	426	අභිගතසකුකුළුකො	200
අච්චිකායනා	28, 30	අභිගතා	12
අච්චිප්පිකාය	56	අභිතිනං	576
අලේඛාකාසං	128	අභිතිනසිකාය	56

අ	පිටුව	අ	පිටුව
අභිවිච්ඡේදන	192	අනුඤ්ඤානා	28
අභිපඤ්ඤා	56, 576	අනුභ්‍යායේ	1
අභිමානේදන	200, 234	අනුද්වේදය	18
අභිවච්ඡේදන	130	අනුභ්‍යායේ	426
අභිව්‍යාපේදන	14	අනුභ්‍යායේ	196, 256, 424
අභිව්‍යාපේදන	24	අනුභ්‍යායේ	4
අභිසංසිච්ඡානි	8	අනුප්‍රාප්තිය	26
අභිසංසිච්ඡානි	56	අනුප්‍රාප්තිය	422
අභ්‍යාජනමණිකා	324	අනුප්‍රාප්තිය	4
අනාභරණය	632	අනුප්‍රාප්තිය	408
අනාභරණය	18	අනුප්‍රාප්තිය	18, 42
අනාභරණය	104	අනුප්‍රාප්තිය	36
අනාභරණය	518, 634	අනුප්‍රාප්තිය	424
අනාභරණය	610	අනුප්‍රාප්තිය	436
අනාභරණය	42	අනුප්‍රාප්තිය	438
අනුභවිකානේදන	106	අනුප්‍රාප්තිය	98
අනුභවිකානේදන	28	අනුප්‍රාප්තිය	42
අනුභවිකානේදන	10	අනුප්‍රාප්තිය	10
අනුභවිකානේදන	54	අනුප්‍රාප්තිය	18
අනුභවිකානේදන	420	අනුප්‍රාප්තිය	380
අනුභවිකානේදන	194	අනුප්‍රාප්තිය	628
අනුභවිකානේදන	200	අනුප්‍රාප්තිය	40
අනුභවිකානේදන	594	අනුප්‍රාප්තිය	442
අනුභවිකානේදන	30	අනුප්‍රාප්තිය	222, 230
අනුභවිකානේදන	46	අනුප්‍රාප්තිය	424, 436
අනුභවිකානේදන	28	අනුප්‍රාප්තිය	46
අනුභවිකානේදන	294	අනුප්‍රාප්තිය	200
අනුභවිකානේදන	24	අනුප්‍රාප්තිය	54
අනුභවිකානේදන	4	අනුප්‍රාප්තිය	12
අනුභවිකානේදන	200	අනුප්‍රාප්තිය	374
අනුභවිකානේදන	424	අනුප්‍රාප්තිය	536, 624
අනුභවිකානේදන	338	අනුප්‍රාප්තිය	44
අනුභවිකානේදන	56	අනුප්‍රාප්තිය	448
අනුභවිකානේදන	96	අනුප්‍රාප්තිය	48
අනුභවිකානේදන	186	අනුප්‍රාප්තිය	536, 622
අනුභවිකානේදන	204	අනුප්‍රාප්තිය	38, 424
අනුභවිකානේදන	40	අනුප්‍රාප්තිය	468
අනුභවිකානේදන	54, 80	අනුප්‍රාප්තිය	8
අනුභවිකානේදන	156	අනුප්‍රාප්තිය	66
අනුභවිකානේදන	204, 222, 322	අනුප්‍රාප්තිය	510
අනුභවිකානේදන	632	අනුප්‍රාප්තිය	48, 448
අනුභවිකානේදන	422	අනුප්‍රාප්තිය	196
අනුභවිකානේදන	16	අනුප්‍රාප්තිය	18
අනුභවිකානේදන	96	අනුප්‍රාප්තිය	116

අ	පිටුව	අ	පිටුව
අපදිසනති	418	අභිසංඛාරිකං	420
අපරජකිති	424	අභිනුට්ඨිං පචාරෙය්‍ය	534
අපරනනං	112	අභිනරිංසු	610
අපරිකකමනං	382	අභේජජපපනො	10
අපරිභුතනං	578	අමුත්‍ර	10
අපසාය	88	අමුලකෙන	196, 424
අපරිසංකිතසාය	426	අය්‍යපුතො	40
අපසාදකො	340	අයොනිසො	54
අපසාදෙති	238	අයොපනො	594
අපසොනං	162	අරසරුපො	4
අපුතනකං	40	අරහං	1
අභ්‍යාවටෙන	340	අරහසි	322
අබ්බිදං	40	අරියෙන	66
අබ්බොහාරිකා	260	අරුණුගමනෙ	516
අබ්බසුද්ධං	182	අරුපියෙ	586
අබ්බසුද්ධසිං	12	අරුගතනනා	484
අබ්බාකුටිකා	468	අලංකිකා	54
අබ්බුගහසුද්ධ	42	අලමරියසුද්ධසං	200
අබ්බුතං	250	අලංකමනියෙ	484
අබ්බුතධම්මං	20	අලොභිනා	322
අබ්බුතවරියෙන	196	අවච්ඡිතං	464
අබ්ලභලො	468	අවජායි	174
අභබ්බො	68, 244	අවහර	120
අභයා	422	අවහරණවිනො	104
අභිකකනනං	14	අවාපුරණං	292
අභිචාරණි	250	අවාසිමං	556
අභිජ්ජමානො	152	අවිකපපිකො	594
අභිනිග්ගණනාති	298	අවිචාරං	10
අභිනිනනාමෙසිං	10	අවිජ්ජා	10
අභිනිපටිලෙති	298	අවිජ්ජාසවා	12
අභිනො	130, 596	අවිඤ්ඤාසා	66
අභිනිබ්බිජ්ජෙය්‍ය	8	අවිනකකං	10
අභිනිමමනිසාමි	16	අවිදුරෙ	28
අභිනිපථාදෙය්‍ය	552	අවිප්පවුජෝ	510
අභිනිසිද්ධාරි	70	අවිලුතො	596
අභිප්පමොදයං	156	අවිගෙයා	96
අභිසුද්ධති	112	අවිතරුගො	18
අභිරමසු	30	අවුතනා	570
අභිරුලුහ	318	අසාමණ්ඩලිකාසු	14
අභිවාදෙති	4	අසාමණිකං	294, 461
අභිවිඤ්ඤපෙසි	40	අසාමිකායො	374
අභිවිතරිඨා	160	අසාසනො	156
අභිසමිනො	462	අසසු	450
අභිසමෙතාවිති	486	අසකපුතනියභාවං	58, 88

අ	පිටුව	ආ	පිටුව
අසභගිතානි	18	ආරද්ධං	10
අසද්ධමමං	46, 52	ආරද්ධවිරියෙන	240
අසන්ධකස්ස	76	ආරාධනියො	240
අසන්තා	24	ආරම්භභාවං	58
අසිප්පායානි	158	ආලග්ගෙභ්වා	142
අසමුද්‍රවෙය්‍යා	10	ආලයසමුග්ගානාය	44
අසමනුග්ගානියමානො	200	ආලිමෙපනනස්ස	284
අසලිච්ඡං	10	ආවසනා	296
අසාදියන්තස්ස	80	ආවිඤ්ඤා	318
අසාරද්ධා	10	ආවෙලං	466
අසාවෙද්‍යාකාමො	66	ආසියො	386
අසිලොමං	248	ආසවනිරුධො	12
අසුචිං	256	ආසවසමුදයො	12
අසුකස්ස	426	ආසිවිසස්ස	46
අසෙවනකො	154, 156	ආහනවිහොනා	424, 618
අංසකුටෙන	318	ආහිණ්ඩනා	512
අංසවට්ටනෙ	622	ආහිණ්ඩස්සාමි	146
අහිකුණපෙන	152		

ඉ

ආ	පිටුව	ඉ	පිටුව
ආකඝ්ඛිභ්වා	454	ඉකබ්‍රහ්මකා	250
ආකාරෙහි	64	ඉඝ්ඝය්‍ය	184
ආකාමංග්ගං	108	ඉට්ඨකා	178
ආකිණ්ණලොමං	326	ඉතිච්ඡානං	20
ආකොටාපෙය්‍ය	518	ඉතිහ	40
ආකොටිකා	634	ඉන්ද්‍රිතාමො	120, 168, 458
ආගතඵලා	486	ඉන්ද්‍රියා	38
ආගමෙහි	22	ඉන්ද්‍රියානං	38
ආවිකේතා	50	ඉන්ද්‍රියානකා	374
ආකාමිකො	10, 12, 576	ඉන්ද්‍රියලෙ	104
ආදිකමමිකස්ස	454	ඉන්ද්‍රියොපකො	96
ආදිත්තං	422	ඉස්සාපකතා	250
ආදිත්තාය	46		
ආදියෙය්‍ය	104		
ආදියස්ස	514		
ආනාපානසන්ධිමා	154		
ආනෙය්‍යද්ධං	254		
ආපරිකස්ස	144		
ආපත්තාධිකරණස්ස	138		
ආභිදෙසිකං	36		
ආමසෙන	140		
ආයතිං	4		
ආයසමනා	36		
ආරඤ්ඤකො	34		

උ

උ	පිටුව	උ	පිටුව
උකකඝ්ඛියති	616		
උකකණ්ඩකො	58		
උකකුටිකං	500, 582		
උකඛිත්තං	130		
උකෙතිටිකො	212		
උග්ගණෙය්‍ය	580		
උග්ගාටෙභ්වා	292		
උච්චාරං	142, 284		
උච්චාරෙසි	178		
උච්චාලිඝ්ඛිපාණකදට්ඨන	88, 260		
උච්ඡින්නමුලා	4		
උච්චේදො	6		

ම	පිටුව	ක	පිටුව
මමසනි	298	කමබලං	620
මමසනා	296	කමමකාරි	364
මමසවාදස්ස	430	කමමනියෙ	10
මරකො	38	කමමවාමාය	454
මරබ්බිකො	246	කයවිකකො	590
මරෙතඤ්චාසෙ	614	කරණියං	12
මරොභනනා	246	කරමරුනිනා	348
මලසිසනි	298	කවාටෙන	492
මලමබකො	110	කා	
මලිනපිලිනා	610	කාමපරිලාභානං	50, 294
මවට්ඨිකාය	518	කාමපිපාසානං	44
මවරකෙ	508	කාමගොති	322
මවස්සාපෙනති	612	කාමවිතකොනං	44
මසරෙය්‍ය	450	කාමසංකුසුතං	44
මහාදෙති	38	කායදම්බිබුලා	416
මසිඤ්චනාස්ස	290	කායබ්බිතං	622
මහාරෙතා	82	කාරුඤ්ඤගිප්පායො	140
මනිය්‍යකො	522	කාලසුත්තං	490
කා		කාසායාති	28
කකකසලොමං	326	කාසාවකණ්ඨා	198
කමෙජ්	522	කි	
කට්ඨනාරිකා	88	කිළ්වාධිකරණං	426
කටහණං	578	කිච්ඡලාගො	522
කටිහාරො	110	කිතවයෙසව	198
කටිසුත්තං	108	කිට්ඨලකානං	396
කටිං	50	කිලකෙණ්ඨි	38, 492
කණ්ඨසුත්තං	108	කිලිමිසාමි	34
කණ්ඩුවනනාස්ස	284	කිලිනනං	88
කණ්ණනිනාති	502	කිසමිං විස	528
කණ්ණසප්පස්ස	46	කිසො	42
කහාරදණෙසා	418	කිව චිරං	594
කහරිකමොරකා	632	කු	
කතකලාසණො	158	කුකුකුචං	42
කතතිරුත්තානො	158	කුකුකුචමුජ්ජපකානං	8, 10
කතකුසලො	158	කුකුකුරකුණපෙන	152
කතාකතං	584	කුටුමබස්ස	186
කතිකසිණස්සානං	415	කුට්ඨවජ්ඣ	386
කතිපාහං	34	කුසාරි	198
කද්දමං	290	කුසිඤ්ඤං	36
කතාජකං	420	කුසෙධා	492
කපෙපති	430	කුතෙඨ	24
කපෙපස්සති	484	කුද්දලං	106
කපිඤ්ජරො	110		

කු	පිටුව	චූ	පිටුව
කුදසු	196	බුදුමුටු	16
කුමන්මුඛ	108	බුංසෙහි	322
කුමමාසං	36	ග	
කුමිනො	140	ගණකො	96
කුලලා	246	ගතකානි	31, 146
කුලුපගං	336	ගතපච්චාගතෙන	162
කුලසුණහායො	294	ගකුරසා	2
කුසචිරං	82	ගබ්‍හපානතං	182
කුසලං	450	ගරුපරිකබාරානි	198
කුලසුණහාහි	466	ගරුගණඛානි	198
කුටාගාරසාලායං	26, 152	ගහපතිච්චරධරො	442
කෙ		ගතිනාගතිනං	600
කෙවලපරිපුණ්ණො	1	ගා	
කෙසකමබ්‍රං	82	ගාථා	20
කෙසමස්සං	26	ගාමධම්මං	48, 52
කො		ගාමුපච්චාරො	104
කොකමිඝාසං	132	ගි	
කොට්ටඤ්චා	14	ගිවුපගං	584
කොට්ඨං	108	ගෙ	
කොභ්ථලිං	486	ගෙය්‍යං	20
කොසකාරකො	554	ගො	
කොසජ්ජස්ස	18	ගොචරියානං	360
කොසෙය්‍යං	620	ගොතිසාදි නිවිට්ඨො	104
කොලමෙඛ	610	ගොපානසිං	146, 178
බ		ගොපිතං	104
බණ්ණෙන	40	ගොපෙභ්‍යං	144
බඤ්චාරො	110	ගොමසෙත	38
බමනිං	666	ගොසප්පි	610
බරකමබ්‍රං	326	ඝ	
බරො	156	ඝට්ඨාපෙනනස්ස	286
බලිකාය	468	ඝට්ඨිකං	292
බාදනියාදිනි	194	ඝට්ඨිකාය	468
බි		ඝට්ටොභිං	86
බිහත්තිනෙතා	66, 124	ඝනකතං	584
බිලජානො	486, 618	ඝරාචාසා	24
බි		ඝා	
බිණා	12	ඝාතෙතො	196
බියනතානං	450	ඝො	
බියනනි	98	ඝොරපිසං	46
බිලං	114		

ම	පිටුව	පි	පිටුව
මකකහෙදං	448, 450	ජ්‍යෙතං	296
මකමුහුතා	246	ජ්‍යෙ	84
මමවරනියතං	386	පජ	
මහෙතා	244	ජෙජ්ජ්‍යෙජ්ජ්‍යෙ	106
මතුකකහනතං	420	ජ	
මතුදාං කොතං	230	ජසසපෙසනිකෙන	478
මතුහි යාතෙහි	113	ජතුමාසකො	580
මවිතුකාමො	58	ජනනාසිතර	132, 286
මා		ජනපදමාරිකං	616
මාලෙහි	50	ජා	
මාවනාබිපයායො	424	ජාගරනාසා	76
මි		ජාගරො	424
මිකබලං	96	ජාතරුපරජනා	580
මිඛගුලකෙන	463	ජාතනො	2, 20
මිනනමනො	160	ජාතිසාහි	22
මිනනරුපං	420	ජායනනනෙ	340
මිනනසංඛිකපෙයා	160, 162	ජාරනනනෙ	340
මිනනසංඛාරපමිසංවෙදි	156	ජාරසා	322
මිරබ්බිතිකං	16	ජි	
මි		ජගිංසෙ	380
මිවරකාලසමයං	628	ජගුමුජමානො	58
මිවරවෙනාපනතං	546	ජෙ	
මිවරරුජ්ජයා	108	ජෙගුමුජ්	6
මිවරවංසෙ	108	ජෙටෙයා	8, 14
මු		කා	
මුණුණපිණෙයා	598	කානං	230.
මුතුපපාතසද්දණං	13	කාපෙති	108
මෙ		කෘ	
මෙතාපෙතා	548	කෘතනිවහුකෙතන	56, 200
මෙතිසරුතං	404	කෘතනියා	460
ජ		කෘතිද්‍යා	36
ජගලකං	434	කෘතිමාසනෙන	54
ජතං	456	යා	
ජතුවාසිති	356	යානාරතෙන	56
ජතනා	338	න	
ජමිතිතනනං	38, 154	නකනං	190
ජමායං	146	නකකවණුණං	260
ජලිහිකෘද්ද	194	නතිණිකා	348
ජා		නණනතිකෙ	44
ජාදෙතා	180		

හ	පිටුව	ඵ	පිටුව
තනියං කියානං	230	ඵරුසමිං	468
තදනුප්පනො	514	ඵලවංසිං	108
තනනවාසෙහි	620	ඵමිකාය	138, 610
තප්පච්චයා	52	ඵා	
තප්පනතු	242	ඵාලිපානෙ	26
තප්පනියා	8	ඵු	
තප්පසි	8	ඵුලලච්චියසස	76, 226
තපොගුණා	442	ඵුඤ්ඤා	
තරච්ඡවිසාසං	132	ඵෙඤ්ඤා	
තලාකෙ	114	ඵෙතොසිති	102
තා		ඵෙය්‍යසංඝාතං	102
තාපෙහි	180	ඵො	
තාලපකතපාලකා	144	ඵොමෙහි	322
තාලාවදුක්කතා	4	ද	
තාවකාලිකං	122	දාකනිනතුං	550
ති		දවංසංචයසමාපනති	48
තිනිනිනතුං	10	දව්හිතිකා	14
තිකොට්ඨාසසුද්ධං	450	දකොතා	338
තිණණ්ඩුපකං	608	දකවණ්ණං	260
තිණකුටිකං	94	දජ්ජාමි	336
තිණහාරිසො	94	දනනපොතං	114
තිමබරුසකො	32	දබ්බ දබ්බා	436
තිරච්ඡානකපිකා	418	දවන්තාය	262
තිරච්ඡානගතනාය	50	දසපදෙ	468
තිරොකතා	178	දසාගතිකතනො	594
තිරොකරණියං	38	දසාභපරා	498
තිරොනාවං	338	දසිකසුගතං	590
තිලඵලමතනං	66	දා	
ති		දාරාකුඛිකං	96
තිරොනා	30	දාරාසිතලිකාය	84
තු		දාරාමාසකො	580
තුච්ඡකං	202, 444	දි	
තුණ්හිභාවෙන	24, 36	දිට්ඨසම්මිකානං	48
තුච්චෙට්ඨති	468	දිට්ඨසංකල්පනො	200
භ		දි	
භෙකච්ඡකයාගුං	148	දිසම්මිකානං	20
භොරසකං	256	දිපෙසං	462
ඵ		දු	
ඵකෙනො	292	දුකම්	42
ඵකෙසි	180	දුග්ගතිං	46
ඵමොනනසස	288		

දි	පිටු	ලි	පිටු
දිව්‍යාලා	632	බ්‍රහ්මකා	320
දිව්‍යලං	48	බ්‍රහ්මගුණො	34
දිව්‍යලොමි	320	බ්‍රහ්මාය	448
දිව්‍යලොදිව්‍යලං	322	බ්‍රූරං	112
දුතිසං කුසානං	230	බ්‍රුවලොභිතා	332
දුතිසපඤ්ඤානති	54, 530	බො	
දුපොසකාය	48	බොවානි	578
දුබ්බවසිකොපදං	462	බොවාපිතං	518
දුබ්බකොණා	42	න	
දුබ්බලො	54	නගනාය	612
දුබ්බද්විතො	450	නගෙනා	80
දුබ්බාසිනා	444	නච්ඡන්තං	422
දුබ්බිකො	14	නට්ඨවිවරො	530
දුභරතාය	48	නට්ඨපනනාය	604
දුමමඤ්ඤානං	48	නප්පනිද්දං	422
දුමමතො	42	නවනිතං	610
දුරානුරක්ඛියා	382	නවරතනං	326
දුලලද්ධං	42	නවාචුතං	326
දුස්සං	126	නස්සරෙය්‍යාමි	98
දුස්සද්ධාපයා	484	නා	
දුස්සසුගෙන	26	නාගදහොතා	108
දුස්සවාණිජ්ජං	532	නාතිකබෙසිය්‍යාසි	38
දුස්සංගතෙරසු	382	නානාගොහතා	462
දි		නානාජව්වා	462
දුතප්පරමපරිස	162	නි	
දෙ		නිකාමිති	418
දෙදායාබවෙදි	24	නිකම්මනානි	18
දෙවනසද්දරුනි	98	නිකම්ම	198
දෙසෙසා	380	නිබ්බන්ධිතා	486
දෙ		නිබ්බානං	108
දෙණියො	248	නිබ්බදනං	198
බ		නිගාපෙරියා	46
බජාහරා	348	නිව්වහනනිකා	422
බඤ්ඤාකරණං	510	නිව්ඡිං	250
බනනාතිතා	356	නිව්ඡාරෙසි	202
බමමං වරනො	112	නිව්ඡුතිතා	330
බමමියා	26	නිපානෙසු	182
බමමවිතසෙ	42, 196	නිබ්බාණාය	44
බමමසාමි	96	නිබ්බාහාපෙතා	38, 96
බමමුපහාරෙ	170	නිබ්බුජ්ඣනනි	468
බං නිසංඛනගහොතා	42, 194	නිබ්බසෙනානි	436
		නිබ්බහාගො	4

නි	පිටුව	ප	පිටුව
නිමිනනනං	450	පවවුපට්ඨිනං	124
නිමිනෙතති	4	පවවුසසමයං	580
නිමිනනං	50	පවජ්ඣානනං	246
නිමිනනකමමං	172	පවජ්ඣානෙතන	24
නිසකො	22	පවජ්ඣකො	22
නිරබ්බදො	22	පවනො	196
නිරාදිනවො	22	පඤ්ඤායනනා	422
නිරාතතිපථො	128, 130	පඤ්ඤාසි	42
නිරොධානුපසාදි	156	පජ්ඣා	18
නිලිසිංහු	50	පඤ්ඤානො	24
නිවාසෙතා	26	පඤ්ඤාපෙති	22
නිවාසෙසි	612	පඤ්ඤාසංඛිද්ධො	546
නිවිට්ඨොකාසො	634	පට්ටො	588
නිසසග්ගියෙන	308	පට්ඨාසිති	357
නිසසට්ඨවිචාරං	500	පටිකකමනං	176
නිසසට්ඨපනොනා	596	පටිකකිනනං	598
නිසසංසයං	50	පටිග්ගහෙසි	590
නිසජ්ජං	184	පටිසාකාය	22
නිසීදනං	130	පටිච්ඡනොනා	484
නිසීදනසංචාරං	570	පටිච්ඡාදෙත්වා	38, 530
නො		පටිජානමානො	488
නෙගමස්ස සමයො	548	පටිජානිස්සති	294
නෙත්ථාරං	476	පටිකඤ්ඤා	56
නෙරසිකස්ස	190	පටිතිස්සග්ගානුපසාදි	156
ප		පටිතිස්සග්ගාය	450, 466
පකකනොනා	382	පටිතිස්සජෙත්ථාය	476
පකකාමි	28	පටිතිස්සට්ඨො	212, 218
පකං	450	පටිබ්බදිතොනා	82, 158
පකාලෙත්වා	82	පටිබ්බදො	80
පකකිනනං	16	පටිච්ඡානනාස්ස	226, 232
පකරණෙ	52, 158, 258	පටියනනං	636
පගග්ගා	450	පටිච්ඡාති	328
පගග්ගෙන	34, 14, 376	පටිච්ඡනො	44
පගෙව	124	පටිච්ඡරනං	334
පබ්බතවිරෙණ	468	පටිච්ඡො	142, 580
පව්වකෙතියං	58	පටිසංඝාරං	638
පව්වයෙති	18, 24	පටිසලොනා	154
පව්වස්සොසි	38	පටිසලීසිත්ථං	566
පව්වාසා	572, 514	පටිසාමෙති	610
පව්වාහරති	348, 374	පටිසායනියාති	610
පව්වුට්ඨති	4	පටිසුණාති	568
පව්වුට්ඨපඤ්ඤා	634	පටො	588
		පඨමපාලනිකං	28
		පඨමපානනිකං	482

ප	පිටුව	ප	පිටුව
පස්මාහිනිබ්බද	10	පරිපානෙතනි	632
පස්මාහිසිනෙතා	98	පරිපුඤ්ඤානෙතා	34
පස්මිතිසසිනො	16	පරිබ්බාජකො	588
පණ්ඩකො	63	පරිභාවි	8
පණ්ඩුපලාසො	106	පරිභුඤ්ඤානබ්බාති	610
පණ්ණමෙඛා	22	පරිභුතා	546
පණ්ණිධාය	236	පරියාගාරො	292
පතනකබ්බා	422	පරිසිට්ඨාය	616
පතනිකල්ලං	106, 154	පරියොසානකල්‍යාණං	1
පතනගාහාපකො	600	පරියොදානෙ	10
පතනජාමිකාය	630	පරියොසාපෙති	558
පතනපරියනෙතා	600	පරිවතෙතාය	16
පතනාලුකකෙන	468	පරිවාසං	260, 482
පත්ථපත්ථපුලකං	14	පරිවිහකෙතා	16
පතිකසිස්ති	295	පරිවුතො	28, 196
පතිමානෙති	176	පරිසුද්ධ	10
පතිසලීනස්ස	16	පරිසෙද්ධාති	8
පතිසලීසිත්තුං	90, 152	පරිභාරපථො	468
පතිසෙවිතා	424	පලලලා	380
පතිසෙවි	44	පච්චෙට්ඨා	140
පතිසෙවෙය්‍ය	48	පචාරණ	426
පථව්‍යා රුජා	104	පචාරිතානං	604, 620
පදකම්මණං	14, 28, 450	පචාසං	622
පදලෙඛා	8	පට්ඨනෙතා	218
පද්මං	110	පචෙදයෙ	198
පනසවොරකා	136	පචෙදෙති	1
පතාමෙඛා	292	පචෙසෙත්තාස්ස	290
පතාමෙසි	176	පසන්තමුඛවණ්ණං	42, 194, 256
පපපටකොජං	16	පස්සදෙධා	10
පපතා	40	පස්සමෙතාය	156
පබ්බජෙය්‍ය	28	පස්සසිනො	156
පබ්බාජනීයකමෙකතා	476	පස්සාවට්ඨානං	94
පභගො	252	පස්සාවමගො	324
පරකකම්මස්සති	450	පසාදහඤ්ඤං	242
පරමිතතවිදු	238	පභාණං	44
පරපරිගහතිතා	122	පභිණාති	318
පරාමසති	294, 298	පභිණෙය්‍ය	396
පරිකම්පිතා	38	පභිතතතස්ස	10
පරිච්චනෙතා	580	පභිතො	346
පරිවාරෙති	32	පභිණෙ	214
පරිවාරෙනෙතා	344	පඤ්ඤානරුපරජනං	34
පරිඤ්ඤා	44	පඤ්ඤාබ්‍යවකඤ්ඤා	34
පරිණතං	638	පඤ්ඤාමච්ඡකච්ඡපා	252
පරිණාමෙය්‍ය	638	පඤ්ඤාමිතභූපකරණං	34

ප	පිටුව	පු	පිටුව
පංචබහුසතං	632	පුච්ඡෙකු	1
පංචභෙසජ්ජාති	610	පුඤ්ඤානිතං	146
පංචමාසකො	102	පුඤ්ඤ	38
පංසුකිනාති	116	පුණ්ඩරිකං	110
පංසුකුලිකො	34	පුභතදරසා	194
පා		පුභතභාතුකා	522
පාටිදෙසනිසං	446	පුභබ්‍යව්‍යාභිතිබ්‍යව්‍යති	8
පාණාති	191	පුප්ඵං	40
පාණිනො	31	පුප්ඵාවලියං	290
පාණිප්පහාරං	578	පුප්ඵංසා	40
පාණිං	16	පුබ්බන්‍යසමයං	26
පාණුපෙතං	14	පුබ්බන්‍යං	112
පාඤාකාසි	246	පුබ්බන්‍යනතිසංඝිතානං	388
පාතබ්‍යතං	96	පුබ්බභාසිතො	468
පාතිමොකං	16	පුබ්බරතනාපරරතනං	54
පාතුකමමය	244	පුබ්බන්තිවාසානුසංභිඤ්ඤාය	10
පාතුභවනති	22	පුරුණදුතිසිකා	38, 84, 316
පාතෙතබ්බං	584	පුරුණවොහාරිකො	102
පාතෙහාති	476	පුරුහං හඤ්ඤමි	98
පාදං	104	පුරිසගුහතිං	106
පාතාගාරසාලා	386	පුරිසථකාරං	374
පාරතො	38	පුරිසුසභො	90
පාරුජකො	48	පුරිසදමවසාරපි	1
පාරිච්චිකං	524	පෙ	
පාවචනෙ	246	පෙතනිකං	38
පාවාරං	328	පෙසකාරෙති	626
පාසාදිකාය	448	පෙසලානං	48
පාහෙසි	628	පෙසා	
පි		පොකතිරචනෙ	290
පිටකං	102	පොසෙසසාති	60
පිණ්ඩවාරිකො	174	ඵ	
පිණ්ඩපාතනිගරනොකා	152, 566	ඵකුපෙති	108
පිණ්ඩපානපටිකාසනොකා	374	ඵරති	510
පිණ්ඩපාතිකො	34	ඵලකමිරං	82
පිතාමහං	576	ඵලකෙ	18
පිතාමහසුගා	576	ඵසා	310
පිපාසවිනසො	44	ථා	
පිචනති	194	ථාණිතං	582
පිංසිනා	14	ථාසුලනතරිකාති	246
පි		ථි	
පිපෙ	130	ථුට්ඨා	54
පිණ්ඩිකා	42, 194, 256	ථුසෙය්‍ය	450
පිතිසුඛං	10		
පිලෙහනසා	288		

පො	පිටුපි	හා	පිටුපි
පොට්ටිබරසා	4	හා, හුටිකහා, හුටිකො	468
පොට්ටිබරසා	170	හා, වනා, හුයොගම, හුයොගො	51
බා		හා, වං	230
බා, කා, හා	210	හි	
බා		හි, කබා, වරියං	55
බා, වරියං	20	හි, කබා, වරියං	70
බා, වරියං	160, 330	හි, කබා, වරියං	55
බා		හි, කබා, වරියං	596
බා, කබා, කොට්ටිකො	568	හි, කබා, වරියං	530
බා, කබා, කොට්ටිකො	21	හි, කබා, වරියං	18
බා		හි	
බා, හා, පරමපරා	318	හි, කබා, වරියං	40
බා, හා, පරමපරා	36	හි, කබා, වරියං	6
බා, හා, පරමපරා	610	හි, කබා, වරියං	108
බා, හා, පරමපරා	150	හි, කබා, වරියං	530, 566
බා, හා, පරමපරා	22	හි	
බා		හි, කබා, වරියං	18, 378
බා, කබා, කොට්ටිකො	195	හි	
බා, කබා, කොට්ටිකො	420	හි, කබා, වරියං	450
බා		හි	
බා, කබා, කොට්ටිකො	40	හි, කබා, වරියං	51
බා		හි, කබා, වරියං	356
බා		හි	
බා, කබා, කොට්ටිකො	91	හි, කබා, වරියං	50
බා, කබා, කොට්ටිකො	26	හි, කබා, වරියං	610
බා, කබා, කොට්ටිකො	18	හි, කබා, වරියං	422
බා		හි, කබා, වරියං	1
බා, කබා, කොට්ටිකො	212	හි, කබා, වරියං	292
බා, කබා, කොට්ටිකො	54	හි, කබා, වරියං	466
බා		හි, කබා, වරියං	531
බා, කබා, කොට්ටිකො	620	හි, කබා, වරියං	330
බා, කබා, කොට්ටිකො	512	හි, කබා, වරියං	11
බා, කබා, කොට්ටිකො	221, 232	හි, කබා, වරියං	610
බා, කබා, කොට්ටිකො	36	හි, කබා, වරියං	118
බා, කබා, කොට්ටිකො	420	හි, කබා, වරියං	468
බා, කබා, කොට්ටිකො	416, 418	හි, කබා, වරියං	18
බා, කබා, කොට්ටිකො	56	හි, කබා, වරියං	30
බා, කබා, කොට්ටිකො	12	හි, කබා, වරියං	438
		හි, කබා, වරියං	162
		හි, කබා, වරියං	468

ම	පිටුව	ය	පිටුව
මරණවණණ	162	යථාච්චෙවා	56
මහඳානා	34	යථාපුතෙනා	56
මහලලකං	406	යථාචිරන්තං	26
මහාමොගා	34	යථායුතෙනන	408
මහිමිජනාය	48	යථාරක්ඛං	420
මා		යථාවජේජන	468
මාතිකානං	514	යථාමිහාරී	56
මාතුගාමස්ස	46	යථාසීලො	56
මාතුමතතිකං	38	යා	
මාරකාසිකා	152	යාවනබහුලො	376
මාලකිනා	506	යාදිසො	56
මාලාවච්ඡං	466	යාපිනීයං	566
මාවිගෙය්‍යසිත්ථ	40	යාවනනිශ්කා	516
මි		යාවතිහං	482
මිලකබ්බස්ස	66	යාවදත්ථං	54
මිහිතපුබ්බබ්බවො	468	මි	
මු		යුත්තයොගෙන	242
මුක්ඛපපහාරං	518	ර	
මුච්ඡනා	40	රඛගමජේකි	468
මුට්ඨස්සති	260	රජ්ජුබ්බතෙන	106
මුඛපපසනනා	90	රජකත්ථරණං	102, 126
මුද්දපිට්ඨිකො	84	රජකෙහි	126
මුද්දභුතො	10, 12	රඤ්ඤනකාලකං	556
මුසලං	174	රජනනියො	576
මුහුත්තිකා	346	රට්ඨපිණේඛා	198
මුහුතෙනන	40	රත්තානි	578
මු		රථකෙන	468
මුලට්ඨස්ස	114, 120	රඝරසා	4
මුලපඤ්ඤානනි	48	රහොගනස්ස	16, 230
මෙ		රහොගනසඤ්ඤා	162
මෙජ්ඣනං	40	රා	
මෙජ්ඣනධිමෙමො	66	රාගවිරුගාය	44
මෙද්වට්ඨි	150	රාජමොගො	548
මෙධාමි	338	රාජ	600
මො		රාගස්සං	48
මොකබ්බිකාය	468	රි	
මොකබ්බිප්පායො	314	රිඤ්ඤනනි	468, 576
මොඤ්ජුරස	46, 194	රා	
ය		රාජරසා	4
යථාකමුමුපගො	12	රාපියවෙනාපන්නං	586
යථාගොචරෙ	56		

පි	පිටුව	පි	පිටුව
විදිකා	194	විහාරවත්තු	178
විධාවතී	18	විහෙය්‍යසිසංහි	522
විබුතිකං	466	වි	
විතට්ඨං	504	විතිකකාමො	160
විතවජ්ජිසංහනි	418	විතිසාරොතා	4
විනිබ්බය	218, 230	වු	
විනිබ්බය භාවං	206	වුතොතා වජ්ජෙති	138
විනිපාතං	46	වුත්ථා	194
විනිතවත්තු	326	වුසිතං	12
විනිවරණං	218, 230	වෙ	
විපසකතා	556	වෙජ්ජිකාය	478
විපසවිපතං	434	වෙය්‍යං	139
විපසවිපාදෙසුං	92	වෙණි	296
විපසවිසාරී	42, 240	වෙදනවටානං	460
විපසවුත්තං	510	වෙදලං	20
විපසසන්නජිවිවණෙණං	42	වෙද්ධි	88
විපකෙය්‍ය	4	වෙනසිකො	6
විපරිණතං	296, 322	වෙසුරිසිකා	322
විපල්ලාසො	16	වෙසුලලමහනං	22
විපාවෙනාතං	450	වෙමිතිකො	298, 430
විපාවෙනාති	54, 98	වෙය්‍යකරණං	18, 20
විඛතමිසංගමි	90, 476	වෙය්‍යාවච්චකරො	546
විමුච්චිත්ථ	12	වෙරඤ්ඤාණවාදො	26
විමොක්ඛං	200, 218, 230	වෙච්චනාති	64
විරමථ	462	වෙහාසට්ඨං	108
විරුගාය	42, 258	වො	
විරුජ්ජාති	246	වොරොපෙති	158, 162
විරියාරම්භං	48	ව	
විරුලිතිසා	202	සවානානානො	12
විලහනං	176	සවානනාය	24, 420
විලිචකාරං	180	සලලෙසං	10
විවට්ටකපෙස	10	සලපාදුනාය	42
විවරුපෙතා	38	සකකිරිමොතාති	378
විසංසනොතා	618	සකකිලියො	132
විසංසං	510	සකටෙති	38
විසංසංගාති	122	සකදුගාමිථිලං	218
විසකකියෙන	164	සකපිභුතිවෙසනං	36
විසඤ්ඤාය	258	සකසඤ්ඤා	122
විසභාමි	40	සකෙ	24
විසංයොගාය	42, 258	සකොමෙති	110
විසංවාදෙති	372	සකොමෙසංගමි	16
විහාරවිවරං	530	සකෙකනාකමමං	172
විහාරපරිභොගං	146		
විහාරපෙකකිකායො	318		

ස	පිටුව	ස	පිටුව
සංකලිකබ්බිතොන	106	සංකුසානන්	202
සංකලිකිනා	28	සංකුසොචා	24
සංකිසෙවාලපණකා	462	සංකුරිකාරකං	610
සංකිණිකාය	48	සංකුරිපාචාපෙභා	44
සංකිහාසිසානන්	418	සංකුරිසංජ්ජමි	146
සංකිසංචායකාය	18, 54, 570	සංජ්ජකුමුඛං	142
සංකිසංකෙදාය	450	සංජ්ජකං	36
සංකිසංසුට්ඨිකාය	48, 54, 570	සංජ්ජකවාටිකො	34
සංකිසංචි	422	සංජ්ජකකමනං	386
සංකිසංචිප්පලකාය	422	සංජ්ජදණ්ඩා	346, 348
සංජිවං	24	සංකුසංකුතං	1
සංජිවකංසු	42	සංකුමාකං	1
සංජිවකභා	1	සංකුමාමාටිති	64
සංජිවකසංකුසංකුතො	200	සංකාගානං	418
සංජොතිභා	46, 250	සංකායෙ	506
සංකුසංකුමිකායො	374	සංමමානානබ්බො	406
සංකුහං	536	සංමපඡ්ජිකො	256
සංකාගාමපරමං	610	සංමපඡ්ජනති	584
සංකානියො	248	සංමපඡ්ජිකාය	46
සංකානිලොමං	248	සංමපනාමෙව	4, 16
සංකාගාරකං	160	සංමපරිකිණ්ණො	190
සංකා	1	සංමපමාරෙචා	26
සංකුමුණ්ණො	580	සංමපමාරෙසුං	40
සංකොන	140	සංමොධිපරායකො	22
සංකුමුණ්ණොවෙසුං	40, 352	සංමොනනා	129
සංකුමෙහංසං	246	සංමොවෙසානි	238
සංකුප්පායෙ	170	සංමහිනනා	322
සංකොදෙය්‍යං	258	සංමමානානබ්බො	582
සංකුමිහාරකා	238	සංමෙපදනො	228
සංකොය්‍යවච්ඡා	486	සංමොසංමුද්ධො	1
සංකෙවකං	1	සංමිසංකුතො	468
සංකාපෙසසුං	10	සංමොදමානො	450
සංකාපෙසචා	26	සංමොදි	4
සංකානරුහකරෙන	502	සංමසංකු	160
සංකාමිහනානං	198	සංමණකුහකසංසං	152
සංකානිකාය	468	සංමනුගට්ඨා	460
සංකානුට්ඨිසං	48	සංමනුහාසිතබ්බො	464
සංකුතං	554	සංමසිකතිනා	68
සංකානිපායෙ	54	සංමාදමිකො	606
සංකුතසංමුත්තිං	564	සංමාදහං	156
සංකුති	253	සංමාදියති	392
සංකුට්ඨා	192	සංමාදපෙභා	24
සංකුසංකුතො	606	සංමාදපෙය්‍ය	160
සංකුසොසි	526	සංමානසංවාසකො	450

ස	ප්‍රමාණ	සා	ප්‍රමාණ
සමානසීමායං	450	සාප්තං	1
සමානාචරියකං	58	සානොදකො	252
සමාරකං	1	සාදිනබ්බං	534
සමාහිතෙ	10	සාදිසති	70
සමුකෙතිටිකො	212, 218	සාදිසෙය්‍ය	580
සමුතොනපේනා	24	සාධිනාති	158
සමුතොනජනො	606	සාපතෙය්‍යං	40, 148
සමුද්දවරහි	40	සාමං	164, 618
සමුද්දවරෙය්‍ය	198, 200	සාමසද්දං	58, 330
සමුලුපනො	490	සායනියාති	158, 194
සමුහනෙය්‍ය	56	සාරකතා	346, 348
සරසි	424	සාරතො	82, 298, 516
සරුගාය	42	සාරමං	386
සරුමි	60	සාරුඡ්ඤං	4
සර්වබ්‍යාපන	68	සාරෙ	22
සලෙලබ්‍ය	448	සාරෙනබ්බො	548
සලෙලබ්‍ය්‍ය	18	සාලිමංසොදනං	14
සලාකාච්ඡායා	14, 16	සාසිකසමමනාති	634
සලාකභජෙත	468	සාසපනෙලං	610
සංයමඡ්ඤාහමඡ්ඤං	1	සි	
සසසුයා	340	සිකබ්බානාය	520
සසුරෙන	340	සිකතාසාච්ඡසමාපනො	56
සහබමෙත	464	සිඛරිඡ්ඤං	322
සහබමිකං	462	සිතසං පාදුකමයො	244
සබ්බෙතකමමං	48	සිද්ධං	422
සඤ්ඤානො	338, 340	සිලං	178
සඤ්ඤිච්ච	160	සිලායං	14
සඤ්ඤානාතිකා	260	සි	
සමපහංසෙතා	24	සිනොදකො	252
සංයොගාය	42	සිවපිකං	86
සංවට්ටකපෙය	10	සිසව්ඡනො	68
සංවට්ටිවට්ටකපෙය	10	සිසගාරො	110
සංවිද්දතිචා	142	සිසානිනාපො	182
සංවිද්දිගාරො	118	සිසුපගං	584
සංසරණතිසසිතං	386	සි	
සංසිද්ධි	328	සුකර	16, 19
සා		සුබ්බො	322
සාකාරං	10	සුබ්බපරිභවො	30
සාකුඡ්ඤිකො	246	සුබ්බෙතිනො	30
සාච්චං	56	සුගතො	1
සාණං	620	සුගතවිද්දති	572
සාණපසිබ්බකො	38	සුභ්‍යාසායං	116
සාණිපාකාරෙන	486	සුඤ්ඤානං	226

ස	පිටුව	ස	පිටුව
සුඤ්ඤාගාරෙ	234	සුකරිකා	248
සුඤ්ඤාගාරභවො	156	සුතාසරං	132
සුඤ්ඤාගොගෙන	340	සුතානිසසිතං	386
සුද්ධි	22	සෙස	
සුත්තං	74	සෙවෙය්‍යා	14
සුත්තාරාලිප්තං	108	සෙනට්ඨිකා	14, 18
සුභිකාලිකානං	556	සෙනුසානො	14, 194
සුභිකාවාරකථා	224	සෙතාසනවාරිකං	50
සුභේය්‍ය	28	සො	
සුප්පවාසිනං	622	සොනාපනතිඵලං	218
සුප්පොසිනාය	48	සොනාපනොනා	22
සුපිනා	54	හ	
සුභරතාය	48	හතීසමිං	468
සුමුතො	64	හතනො	196
සුමුත්තො	322	හමමියං	508
සුලයො	322	හරණකං	116
සුචිතච්ඡිතං	622	හරුසමානා	56
සුමිලෙබ්බිකං	622	හරිතතනාය	106
සුසිහබ්බිකො	96	හරිතෙන	38
සුසු	378	හි	
		හිරඤ්ඤං	60
		හි	
		හිතායාමකනිනා	38, 40

සංඥානාම

අ	පිටුව
අග්ගාලම	374, 554
අවිරවති	142
අජ්ජක	126, 148
අකමන	88, 522
අනාථපිණ්ඩක	466, 484, 502, 512
	516, 526, 532, 536
	540, 546, 558, 562
	566, 572, 584, 588
	592, 606, 612, 616
	622, 628, 632, 636
අබ්භුතබමම	18
අසාජ්ජනබ්බසුක	466
ආ	
ආනන්ද	14, 24, 54, 148
	502, 512, 592
ආරාමිකගාමක	610
ආලවකභික්ඛු	178, 190, 374
ආලවි	374, 554
ඈ	
ඉතිවුත්තක	18
ඉසිතිලිපසා	94, 418
ඊ	
උත්තරතුරු	16
උත්තරපථක	14
උද්ඝි	256, 292, 320, 330
	338, 484, 516, 522
උපනන්ද	526, 536, 540, 546
	580, 588, 616, 622
උපපලවණණ	522
උපසෙතවඛගනනසුත්ත	568, 570
උපාලි	90, 148, 528, 530
ක	
කකුසඬ	16, 18, 20
කට්ඨොරකභික්ඛක	448
කන්තකුප්ප	26
කපිල	150
කපිලවස්ථු	576, 596, 606
කලයාණගතතික	420

ක	පිටුව
කලන්දගාම	28, 30
කලන්දකනිවාප	244, 416, 434, 448
	452, 522, 580, 625
කලන්දසුත්ත	28
කලිඛගරුජ	250
කසසප	16, 18, 20
කාලසිලා	418
කාසි (ජනපද)	470
කුටාගාරසාලා	556
කොකාලික	448, 456
කොතාගමන	16, 18, 20
කොසමි	126, 150, 404, 462
කි	
කිණ්ඩදෙවිසුත්ත	448
කි	
ගඛනා	26
ගණක	96, 98
ගිජ්ඣකුට	94, 132, 180, 244, 434
ගොතමකන්දරු	418
ගොතමකවෙතිය	498
කි	
සොසිනාරුම	404, 462
ච	
චම්පා	126, 148
චාතුමමහාරාජික	42
චොරපපාත	418
ඡ	
ඡන්ත	404, 406, 462
ඡබ්බගතිය	102, 158, 498, 554
	556, 576, 584, 592
	612, 620, 636
ඡ	
ජාතක	18
ජිවකමඛවන	418

ජ	පිටුව	හ	
ජෙනවන	466, 484, 502, 512	නද්දියෙජානියාවන	88
	516, 526, 532, 536	නාරුකව්ජ	90
	540, 546, 556, 562	නුමමදෙව	42
	566, 572, 584, 588	නුතවෙජ්ජක	186
	592, 606, 612, 616		
	622, 628, 632, 636	ච	
න		චණ්ඩකණ්ඩ	378, 380
නපොදු	252	චද්දකුච්ජ	418
නපොදුරුම	418	චභාකසසප	374, 376
නාවනිංස	42	චභාමොග්ගලොන	16, 244
තිඤ්ඤකකඤ්ඤ	418	චභාවන	26, 36, 88, 152
නුසිත	42		192, 556
ථ		මිගලකේසික	152
ථුලලනඤ	148	මිගාරමානු	490
ද		මෙනරියහුමමජක	420, 434
දබ්බමලලපුහන	416	මෙනරියා	422
දළභික	126, 150	ර	
දෙවදහන	448, 456	රථථපාල	382
ධ		රුජගහ	90, 94, 416, 434
ධනිය	94, 100		448, 456, 522, 530
න			620
නලෙරු	1	ල	
නිත්‍රොධාරුම	576, 596	ලකබණ්	244
නිම්මානරති	42	ලිඞ්ඞි	40, 252
ඞ		ච	
පණ්ඩුක	150	චග්ගුමුදුනිරිය	152, 192, 194, 198
පසාගපතිධ්වංන	26	චජ්ජගාම	24
පරතිමමනවසමනති	42	චජ්ජපුහනක	54, 80
පිලිඤ්ඤාමක	606	චසංසකාර	98
පිලිඤ්ඤවච්ජ	150, 606	චිපසසි	16, 18
බ		චිසාබා	484, 490
බ්‍රහ්මකාසික	42	චෙහාර	418
බාරුණසී	26, 150	චෙරඤ්ජබ්‍රාහමණ	1, 14, 24, 26
බිමබිසාර	98, 100, 252, 262	චෙරඤ්ජා	1, 14
	606	චෙසසහු	16, 18
බිජ්ජක	42	චෙසාලි	26, 28, 30, 34
බිජ්ජකපිතු	42		56, 88, 152, 194
බිජ්ජකමානු	42		498, 556
		චෙච්චන	416, 418, 434, 448
			456, 522, 580, 625

ස	පිටුව	ස	පිටුව
සකක (ජනපද)	576, 596	සාවනි	88, 92, 466, 484 502, 512, 516, 526 532, 536, 540, 546 556, 562, 566, 572 588, 592, 606, 612 616, 620, 628, 632 636
සකිකසා	26	සිබ්	16, 18
සත්තපණ්ණේගුහා	418	සුද්දින	28, 30, 34, 44, 48
සත්තරසවගිස	186	සුඤ්ජ	84
සඤ්ඤා	92	සුපබ්බා	90
සපසසො ඉතිකපබ්බාර	418	සෙය්‍යසක	256
සප්පිකිකා	254	සොභිත	254
සමුද්දදන	448, 456	සොරෙය්‍ය	26
සාකෙත	528	හ	
සාගලා	126, 150	හාරික	250
සාරිපුත්ත	16, 18, 20, 22, 592		

ශ්‍රද්ධා පත්‍රය.

පිටුව	පෙළ	අශ්‍රද්ධා	ශ්‍රද්ධා
2	3	වෙරඤ්ජ	වෙරඤ්ජ
4	15	අභි	අභි
5	17	හිමිහෙයි	හිමිහෙයි
9	32	කුකුළු පැටියන්	කුකුළු පැටවුන්
10	13	ආනෙස්සප්පකෙත	ආනෙස්සප්පකෙත
14	11	පදකම්ණං	පදකම්ණං
18	13	අසංගතිතානි	අසංගතිතානි
18	19	අනිලාසුතො	නිලාසුතො
20	13	සුසංගතිතානි	සුසංගතිතානි
20	15	සුසංගතිතතා	සුසංගතිතතා
38	15	මානුමතතිකා	මානුමතතිකං
44	12	විරුගය	විරුගය
45	18	පඤ්චකමාලය	පඤ්චකමාලය
46	12	ආලය සමුග්ගතාය	ආලයසමුග්ගතාය
82	32	තඤ්ඤව හොති	පානුභූතං හොති
82	33	පානුභූතං උපජ්ඣං	තඤ්ඤව උපජ්ඣං
83	3	අවන්	අවැන්
101	26	සීලවන්තයෝය	සීලවන්තයෝය
110	18	මය්ගං	වය්ගං
128	35	අවහවනති	අවහවනති
141	35	උස්සකු	උකුස්සකු
154	41	තෙතපසංඛකම්	තෙත්‍රපසංඛකම්
156	4	අසෙවනකො	අසෙවනකො
156	24	පසංසිසංගමිති	පසංසිසංගමිති
156	25	පසංසුසංගමිති	පසංසිසංගමිති
157	33	සන්තිදුමන්	සන්තිදුමන්
158	26	තය	තය
158	32	මය්ගමිතා	මය්ගමිතා
166	8	සෙ	සො
186	20	හිකඛු	හිකඛු
192	12	තන	තෙන
192	25	අමනාක	අමනාකං
192	27.36	වසිසංගම	වසිසංගම
205	1	පරුජාක	පරුජාක
212	12	වසිමති	වසිමති
219	33	ආය්‍යීආමබ්බික	ආය්‍යීආමබ්බික
		පඤ්ඤානුයන්ට ද	පඤ්ඤානුයන්ට ද
219	34	මාගීයට ද	ආය්‍යී අමබ්බික මාගීයට ද
226	1	දුතිය	දුතියං
232	34	සුඤ්ඤගාරෙ	සුඤ්ඤගාරෙ

පිටුව	පෙළ	අශ්‍රද්ධා	ශ්‍රද්ධා
232	37	චුලලච්චයසා	චුලලච්චයසා
235	7	ශුභාශාරයෙහි	ශුභාශාරයෙහි
235	24	සමවැදිති	සමවැදිති
236	17	අඤ්ඤ	අඤ්ඤ
251	3	සිදිත්	සිදිත්
253	2	සවෝ	සවිවෝ
253	32	රජ තමේ	රජ තමේ
254	18	අඤ්ඤතර	අඤ්ඤතර
260	26	සඛ්‍යාදිසෙසා	සඛ්‍යාදිසෙසා
263	4	කමෙපනො	කමෙපනො
264	8	සඛ්‍යාදිසෙසසා	සඛ්‍යාදිසෙසසා
264	25	ආරොග්‍යභිඤ්ච	ආරොග්‍යභිඤ්ච
265	28	ආරොග්‍ය	ආරොග්‍යය
276	28	සප්පිංචණණ	සප්පිචණණං
277	28	කෙරෙයි	කෙරෙයි නම්
286	26	ඝට්ඨායසා-	
		පෙනාසා	ඝට්ඨාපෙනාසා
286	28	මොවනාධිපා	මොවනාධිපායසා
294	9	කුලධිතයො	කුලධිතරො
307	9	කෙරෙහි ද	කෙරෙයි ද
311	14	මහණතෙම	මහණතෙම
320	18	නිදුනෙ	නිදුනෙ
341	35	වනේන්ය	වන්තේය
341	45	තොකරම්	තො කරවු
342	7	සසුරෙන	සසුරෙන
348	18	පභිණ්ඩා	පභිණ්ඩා
350	3	විමසති	විමංසති
359	27	සභවෙසස්	සභවෙසස්
367	6	චිඤ්ඤ	චේ
380	12	ගාථාය	ගාථාය
382	29	සත්තනතර	සත්තනතර
383	1	සඛ්‍යාදිසෙසය	කුටිකාර සඛ්‍යාදිසෙසය
383	34	සභවෙසස්	සභවෙසස්
416	30	සමනනිතබ්බො	සමමනනිතබ්බො
425	35	අධිකරණස	අධිකරණය
437	31	දුෂිතවුයේ	දුෂිතවුයේ
439	6	අපත්තාධිකරණයට	අපත්තාධිකරණයට
442	7	අඤ්ඤ	අඤ්ඤං ඉත්තනාමසා සද්ධිවිහාරිකං පසිසා, වොදෙති:
443	15	අඤ්ඤ	අඤ්ඤ
443	38	උපාදිනො	උපාදිනො
444	7	චචමි	චචමි
446	21	තථාසඤ්ඤ	තථාසඤ්ඤ
448	23	න	නං

පිටුව	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
457	24	ධම්මාදිය ,	ධම්මාදිය, තෙල මහණ විනයවාදිය,
471	43	හික්කන්	හික්කන්
481	19	කියුප්තේන්ය	කියුප්තේන්ය
489	7	තුන් අතුරින්	තුන් ඇවැත් අතුරින්
489	8	ඇවැතුන් යම්	යම් ඇවැතකින්
546	28	කිඤ්ච	කිඤ්චි
559	20	දාවළ	දාවළු
568	13	ආරඤ්ඤකො	ආරඤ්ඤකො
576	22	අඤ්ඤාතිකානං	අඤ්ඤාතිකානං
590	4	උප්ඤ්ඤාති	උප්ඤ්ඤාති
594	19	අරුණ්ණගමෙ	අරුණ්ණගමෙ
600	26	සමමනනිනබ්බො	සමමනනිනබ්බො
616	12	සද්ධිභාරිකං	සද්ධිවිභාරිකං
631	11	දසාභානානං	දසාභානාගතං
634	15	වොරෙහි	වොරෙහි
635	29	හික්කුසමමුතිය	හික්කුසමමුතිය
637	10	හික්කුසමමනසෙන්	හික්කුසමමනසෙන්